SG

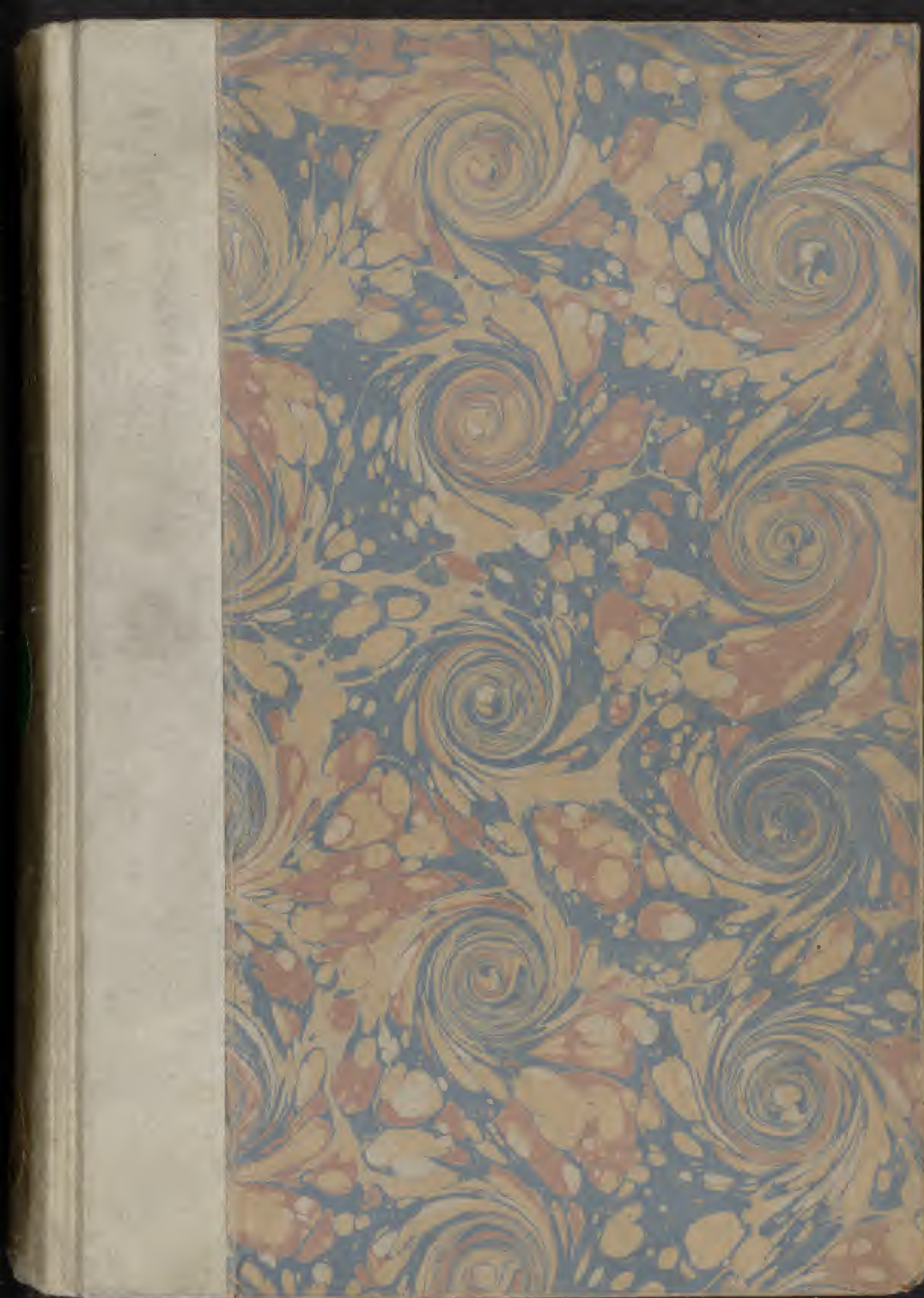
PETRI
(HISPANI)
SUMMULÆ

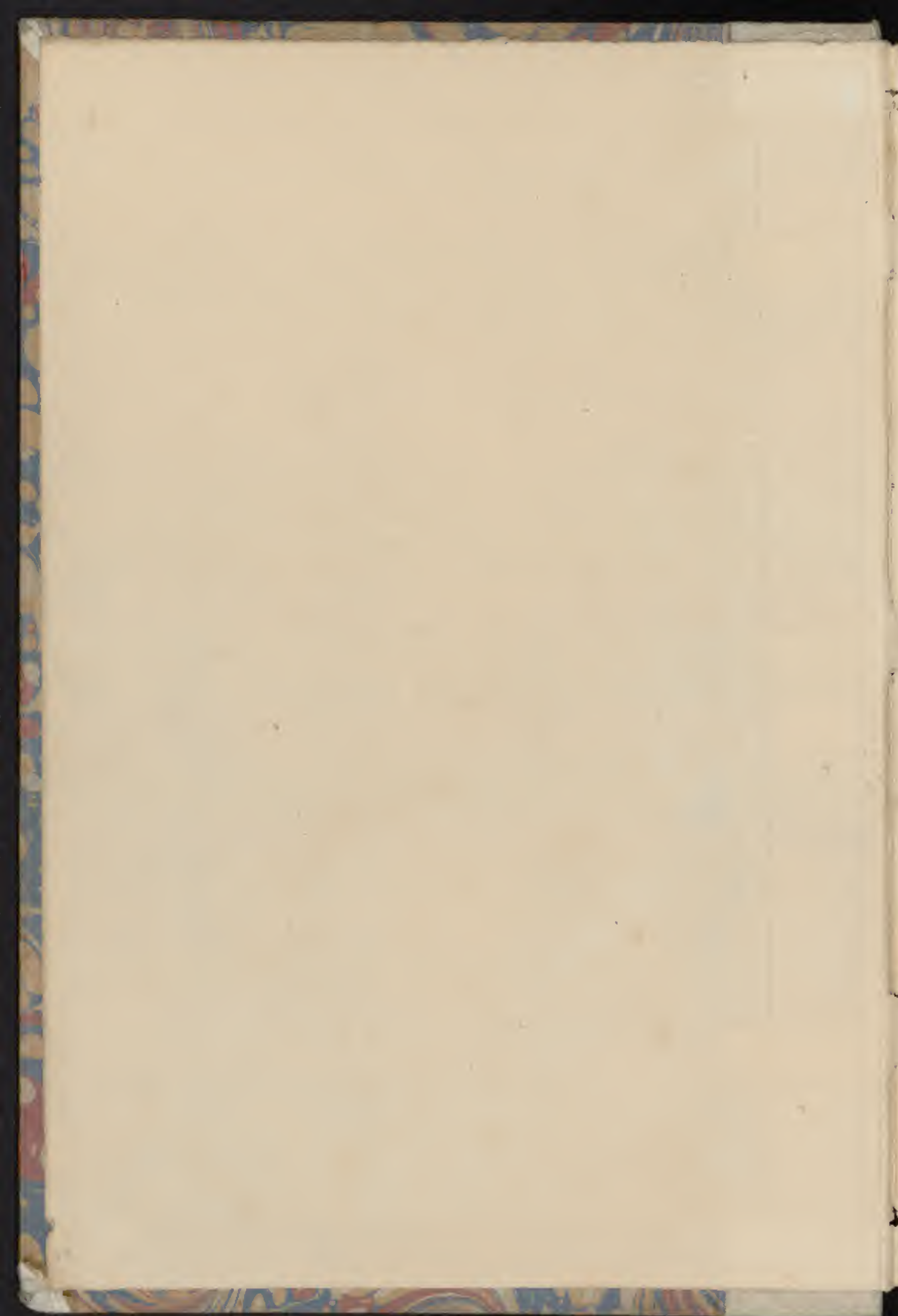
INTERPRETE
GEORGIO
(BRUXELLENSI)

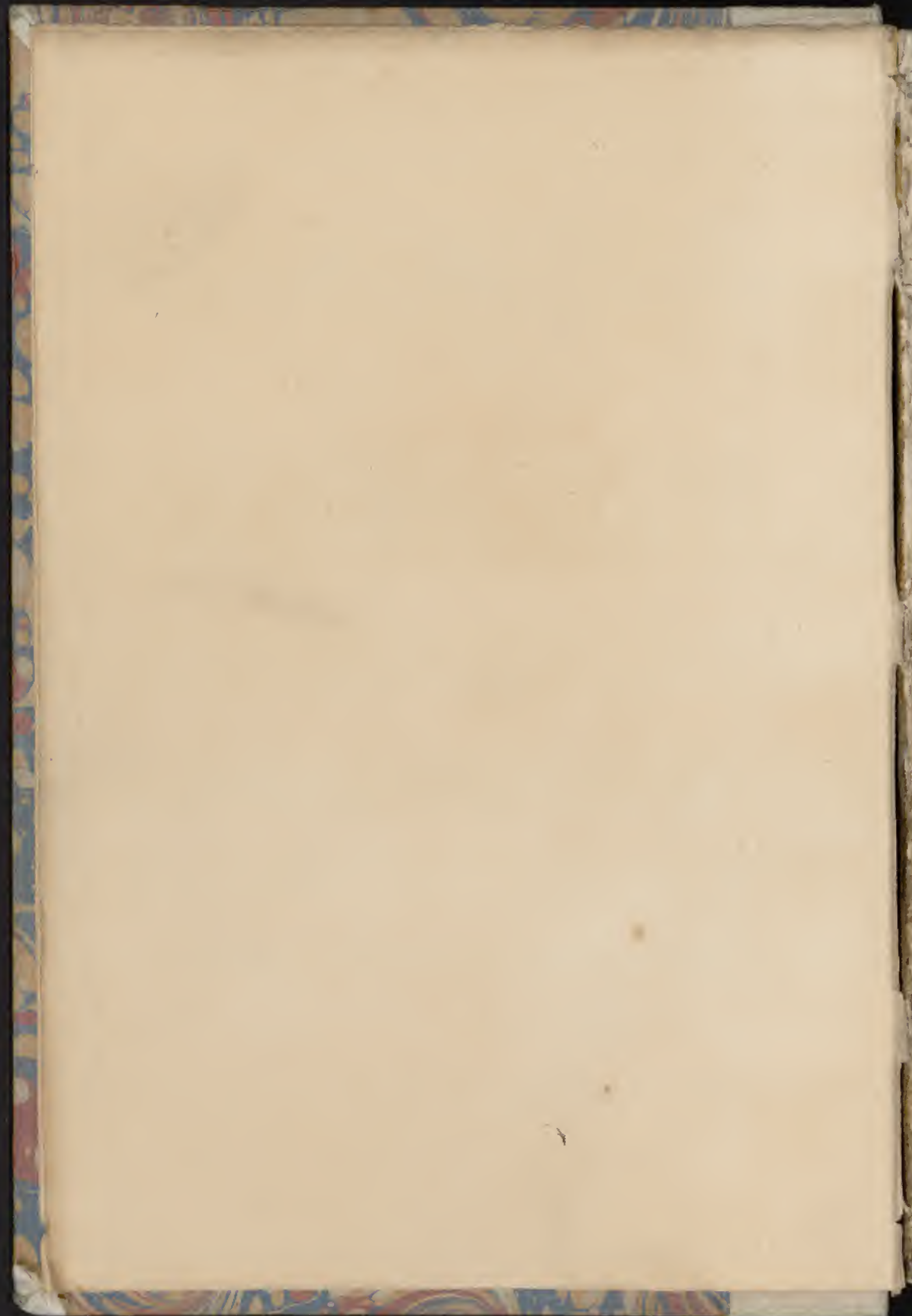
CUM MAG.
THOM. BRICOT
QUÆSTIONIBUS











Interpretatio Georgii in summu las magistri Petri Hispani.

vna cũ magistri T[illegible] [illegible]icot questionibus Te[illegible]
quoq; suppositionũ [illegible] [illegible]o ouo. [illegible] diligẽtiss[illegible]me
in margie quotat[illegible] [illegible] [illegible]io^9 cõtenta pa[illegible] [illegible]eãt
ad primos [illegible] [illegible]chare ad intersign[illegible] [illegible]ũ
sci Petri [illegible] [illegible]um francie: post sũma ca
stigatio[illegible] [illegible] [illegible]emptioni studẽtũ compe
tenti sub[illegible]

BENEDICITE ET NOLITE [illegible] HEC DICIT DOM[illegible]

M N DEL[illegible]

℄ Expositio magistri Georgij: prestantissimi nominaliũ opinionũ recitatoris Interpositus textus magistri Petri hispani: de receti castigata feliciter Incipit

Circa initium sũmularũ magistri petri hispani: aliqua communia sũt pnotanda que in aliis scientiis presupponũtur. Et pmo: qd est titulꝰ huius libri Scdo: q... sunt cause huius scie ... qd est subiectũ ... huius scie ℄ ... de pmi

Sciendũ ... primo q titulus huiꝰ libri est iste. Iste ... tractatꝰ summularũ ma... petri hispani. Unde titulus ... describi.

Quid titulus

Titulus est ... cundũ omẽ... ... quã su... ... ber de ... sarũ: scz a ca... fuit Petrus hisp... ta q iste liber voca... simili tudinẽ sũme pprie... sicut sũma pp̃e dcã ẽ numer... resultãs ex aggregatiõe pluriũ paruorũ numeroꝝ: sic etiã iste liber resultat ex aggregatione pluriũ paruorũ tractatuũ. ℄ Et dicit etiã iste liber Sũmula i ordine ad logicã Aristotelis: qz in isto libro breuiter et cõpendiose tradũtur ea: que in logica Aristotelis prolixe traduntur.

Nominatio libri.

Notandum est scdo q (pp̃e loquendo de causis) solum sunt due cause huius scietie: sz causa efficiens que fuit petrꝰ hispanus: Et causa finalis: q̃ ẽ duplex scdm q duplex est finis scz finis intrinsecus: et finis extrinsecus. ℄ Finis intrinsecus (scdm q cõiter dicit) est pfecta noticia argumẽtationis: ꝛ eoꝝ que tradũtur in isto libro. ℄ Finis extrinsecꝰ est duplex .s. essentialis ꝛ accidẽtalis. ℄ Essẽtialis ẽ ille: ad quẽ aliqua sciẽtia ex sua natura nata est pncipaliter ordinari: et sic finis essentialis huiꝰ scientie est arguere/ diffinire/ diuidere/ et verum a falso discernere. ℄ Finis accidẽtalis est ille: ad quem aliqua sciẽtia de sua natura nõ est nata ordinari pncipaliter: sz potius ordinat ab ipso sciẽte. vt finis accidẽtalis huiꝰ sciẽtie aliquãdo ẽ honor: ꝛ aliqñ pe...nia

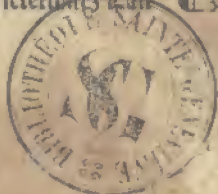
Cause huius scie

in... ec trinsec... ti... tai...

Notandũ est ter... q iproprie loquẽdo de causa formali et materiali: cuiuslibz scientie solet assignari causa formalis: ꝛ etiã materialis ℄ Causa formalis ẽ duplex: scdm q duplex põt assignari forma: scz. forma tractatus: ꝛ forma tractandi. ℄ Forma tractandi est modus pcedendi: qui est diffinitiuus: diuisiuus: et argumentatiuꝰ: q̃tum est ex parte sciẽtie: ꝛ exemploꝝ positiuꝰ: q̃tũ est ex parte nostri. ℄ Sz forma tractatus cõsistit in diuisione libri. Unde iste liber diuiditur in septez tractatꝰ. ℄ In primo enĩ tractatu: determinat de Enũciatione: tanq̃ de subiecto attributionis eius. Et correspõdet libro peri hermenias Aristotelis. In scdo determinat de predicabilibus. Et corr...det libro p̃dicabilium Porphirii. ℄ In t...tio determinat de p...camẽtis. Et correspõd... libro ...icamentoꝝ Ari. ℄ In quar... determinat de fallo...

Quid forma tractandi et forma tractat

Diuisio libri in tractatꝰ et qbꝰ pbi librj correspõdet.



gismis. et correspōdet libro Priorū eiusdē. ¶ In quinto determinatur de locis dialecticis. Et correspōdet libro Topicorum Aristo. ¶ In sexto determinat̄ de fallaciis. Et correspōdet libro Elenchorum Ari. ¶ In septimo determinat̄ de paruis logicalibus. Et iste liber non correspōdet alicui speciali libro logice. ¶ Sed causa materialis huius sciētie est argumētatio. Nō quidē causa materialis ex qua: quia nullū accidēs pōt hēre cām materialē ex qua. Nec causa materialis in qua sciētie: sed ipsa est aīa cui talis scīa inheret: sed est causa materialis circa quā: quia ista scīa de Argumētatiōe considerat: et circa eam versatur.

Argumētatio cā mālis est huius sciē Nō ex q̄: nec in q̄: sꝫ Circa quā.

Notandū ē q̄rto q̄ argumētatio est subiectū attributiōis logice: siue huius scīe: quia cōditiones subiecti attributiōis sibi conueniunt.

Tres cōditiones subiecti attributiōis Prima.

¶ Quarum prima est: q̄ ipsū subiectū attributiōis sit principalit̄ cōsideratū in scīa cuius ē subiectū. hoc est: q̄ cognitio eius nō queratur: vt ex eius noticia veniamus ī cognitionē alterius in illa scīa cōsiderati: sed postq̄ ipsū perfecte et cōplete cognoscit̄: tūc est status in illa scientia.

Secunda.

¶ Secūda cōditio est: q̄ oīa considerata in tali sciētia habeāt ordinē et reductionē ad ipsū: hoc est: q̄ oīa illa que cōsiderant̄ in ista sciētia: cōsiderātur vt per eorum cognitionē veniamus in noticiā cōpletā subiecti attributiōis.

Tertia.

¶ Tercia est: q̄ ipsum sit adequatū illi sciētie cuius est subm̄: hoc est: q̄ sub tali ratione formali non cōsideret̄ in aliqua alia scientia.

Acceptiones de ly Subiectū Prima

¶ Nū iste terminus Subiectuꝫ capit̄ multis modis. ¶ Uno modo pro subiecto alicuius potētie: vt color est sub[ie]ctū, i. obiectū visus. Et isto modo capiendo subiectū: Argumentatio est subiectū intellectus hoc est obiectū eius.

Secunda

¶ Secundo modo capit̄ pro famulo vel famula: qui vel que subiicit̄ in seruiendo dño vel dñe. Et hoc modo capiēdo subiectū Argumētatio non est subiectū.

Tertia

¶ Tertio modo capit̄ pro corpore posito sub alio. Et hoc modo fundamentuꝫ est subiectū parietis: et sic argumētatio nō ē subiectū.

Quarta

¶ Quarto modo capitur pro subiecto accidētis: sicut paries est subiectū albedinis Et isto modo argumētatio non est subiectū.

Quinta

¶ Quinto modo capitur pro subiecto ꝓpositionis. Et hoc modo Argumētatio est subiectū istius ꝓpōis Omnis a[r]gumētatio est discretiua veri a falso.

Sexta

¶ Sexto modo capitur pro subiecto ꝓprietatis Et hoc modo Argumentatio est subiectū huius ꝓprietatis cōcludere affirmatiue vel negatiue.

Septima

¶ Septiō modō capit̄ pro īferiore alicuius supe[illegible]. Et hoc modo A[illegible] [es]t subiectū hu[illegible] [pr]opositio vel oratio. Et nullis n[illegible] [mo]dis non capit̄ subiectum cum dic[itu]r q̄ Argumētatio est subie[ctum] [l]ogice.

Octaua

¶ Octauo modo ca[pitu]r subiectū pro subiecto attributōis. Et illo modo capit̄ subiectū cum dr̄: q̄ Argumētatio ē sbcm̄ logice.

Quid subiectum attributōis

¶ Nū subiectū attributōis diffinit̄ sic qd est principaliter cōsideratū in scīa cuius est subcm̄: nō trāscēdēs metas illius scie ad qd oīa in scientia cuius est subiectū cōsiderata: habēt ordinē et attributionem.

Versus dictarum subiecti acceptionum

¶ Unde octo modi subiecti habent̄ in his versibus Obiectū: vna: positū sub: cui qd inheret Quod prius est copula: ꝓprii: logicaliter infra. Quo simul ars heret: bis sunt subiecta quaterna.

Contra dicta pmo arguitur sic Nulla argumētatio ē sbcm̄ isti⁹ scie ergo argumētatio nō est subcm̄ huius scie. ¶ Scdo sic: Scia est ipius pclusiōis: sz argumētatio nō ē pclusio: ergo argumētatōis nō est scia. ¶ Tertio sic: aīa est subiectū huius scie: ergo argumētatio non est subiectū hui⁹ sciētie.

Argumētatio capitur mālit et significatiue.

Ad primum dicitur cōcedēdo añs: et distinguēdo cōsequēs q2 ille tminus argumētatio pōt ibi capi dupliciter. ¶ Uno modo significatiue pro illo qd̄ significat: et de quo est verū dicere: q2 est argumētatio: et sic cōcedit pseq̄ntia añs et cōsequēs. ¶ Alio mō pōt capi matialiter: et tunc negat cōsequētia: q2 añs est verū et consequens falsū. Et isto vltimo mō capit argumētatio: quādo dicit q2 est subiectum huius scientie. ¶ Ad secundū dicit: q2 licet sciētia sit cōclusiō is tanq̄ scibilis propinqui: non t[...] tanq̄ scibilis remoti vel remotissimi. ¶ Añ scibile propinquū [...] ipsa cōclusio: Sz scibile remo[...] ē subiectū cōclusiōis: de quo aliquid scit: siue predicatū eiusdē qd̄ scit de alio Et scibile remotissimū: est res significata per extremū pclusiōis ¶ Ad tertiū dicit: q2 licz aīa sit subiectū inhesiōis huius sciētie et capiēdo quarto mō subiectū: non tamē est subiectū attributionis et vltio mō capiēdo subcm̄.

Quid scibile ppinquū remotū et remotissimum.

Diffinitō dialectice

Dialectica est ars artiū: sciētia sciētiarū: ad oīm methodorum pncipia viā habēs. Sola enim dialectica probabiliter dispu tat de pricipijs oīm aliarū scientiarū: et ideo in acquisitione omniū aliarū scientiarum dialectica debz esse prior ¶ Dicitur autem dialectica a dia quod est duo: et logos qd̄ est sermo: vel lexis quod est ratio: quasi duorū sermo: vel ratio: scz opponentis et respondētis in disputatione.

Interpretatio dialectice.

¶ Circa hunc textum

Notandum est pmo q2 iste terminus dialectica capitur dupliciter. ¶ Uno modo vt est nomē adiectiuū: et tunc significat rem habentē scientiā que logica dicitur. ¶ Alio modo capit vt est nomē substātiuū: et tunc significat scientiā solum que logica dicitur. Et isto vltimo modo capit adhuc dupliciter. ¶ Uno mō stricte: et sic dialectica est vna pars noue logice distincta ab alijs que tradit in quinto tractatu petri h. et in libro Topicorū aristotelis ¶ Alio mō capit large, pro tota logica per quā qs pt dialectice sophistice: et demōstratiue argumētari.

dialectica capitur adiectiue et substātiue stricte et large

Notandum est scdo q2 Ars capit dupliciter. ¶ Uno mō generaliter: et tūc describit sic. Ars est collectio multorum pceptorum: in vnū finem tēdentiū: Et sic est quodāmodo superius ad quinq3 habit⁹ intellectuales scz sapientiā: itellectū: scientiā: prudentiā: et artē Et isto modo capit in proposito ¶ Alio modo capit ars specialiter: et sic describit. Ars est recta ratio rerum a nobis factibiliū: hoc est: ars est habitus itellectualis: docēs recte opari circa factibilia. Et isto modo cōprehen

Acceptōnes Artis.

Sipas.

dit sub se septem artes mechanicas: que cōtinētur in istis vsib⁹. Lana: nemus: miles: nautatio rus: medicina. His ars fabrilis poterit sic associari. Et isto mō nō capit hic. ¶ Similit hoc nomen Scia capit duplr. ¶ Uno modo large: et sic describit. Scientia est habit⁹ intellectual: speculatiu⁹: siue practic⁹: ꝯclusiōis vl ꝯclusionū: p demōstrationē vl demōstratiōes acqsitus. Et isto mō capit i ꝓposito. ¶ Alio mō capit stricte: ꝛ sic describit. Scientia est habit⁹ intellectual: speculatiu⁹: ꝯclusiōis vel ꝯclusionū per demōstrationē vel demōstratiōes acqsit⁹. Et isto mō nō capitur in diffinitione dialectice.

Artes mechanice

Acceptiōes scientie

¶ Uñ per hoc q addit ille gtūs artiū suo ntō singulari: ꝛ silr ille gtūs sciaꝝ: denotat solū excellētia hui⁹ scie ad alias sciētias admiculatiuas: ꝛ nō īdifferent ad oēs alias scias: qa scie tales sūt ista scia perfectiores. Uñ scie admiculatiue dicūt ille scie quib⁹ vtimur in alijs sciis sicut sūt grāmatica: logica: rhetorica.

Que scie principales et admiculatiue.

Notandū tertio circa illā particulā diffinitiōis: ad oīm methodoꝝ pñcipia: q illa pticula pt intelligi duplr: siue q logica hēat viā ad omnem methodorū pñcipia. ¶ Uno mō: q ipa sit ꝓbatia pñcipioꝝ cuiuslibꝫ scie: ꝛ illo mō logica nō hꝫ viā ad oīm methodorū principia. ¶ Alio mō: q ipsa doceat ex cuiuslibꝫ scie pñcipijs ꝓpꝛijs argumētatiōes formare ita q qlibꝫ scia modū arguēdi p̄supponat a logica. Et isto modo debꝫ ītelligi illa pticula in diffinitione dialectice posita. ¶ Uñ iste tminus methodo⁹ nō debꝫ ꝓprie capi in illa diffinitione. s. ꝓ breui via sed trāssūptiue pro scia

Expōit ad oīū methodorū pñcipia ꝛc̄

Methodo⁹ capit ꝓpe ꝛ metaphorice.

qꝛ sicut breuis via cito ducit ad terminū: sic scia cito ducit nos ad cognitionē illius de quo tractat in illa scia. ¶ Et sic patꝫ: q diffinitio dialectice debet sic intelligi: dialectica est ars siue sciētia: nobilissima inter sciētias admiculatiuas: docēs ex cuiuslibꝫ scie pñcipijs ꝓprijs: argumentationes ordinare et formare.

Sēsus diffionis dialectice.

Notandū ē qrto q iste tectus: sola eī dialectica ꝛc̄. debꝫ sic itelligi q ipa dialectica docet ex cui⁹libet sciētie principijs ꝓpꝛijs: argumētatiōes dialecticas gñatiuas opinionis formare. Et hoc cōuenit dialectice stricte capte: que est vna ps logice. Et cōuenit toti logice rōne ptis. Tota eī logica non solū docet formare argumētatiōes dialecticas: sꝫ ꝛ demōstratias ꝛ sophisticas. ¶ Uñ ibi: et ideo in acqsitione sciarū. Petrus hispan⁹ infert vnū corrolariū ex illa pte diffinitiōis: ad oīm methodorū ꝛc̄. et est tale: q in acqsitiōe cōpleta ꝛ pfecta sciētiarū: debet prius dialectica acquiri. ¶ Cuius ratio est. qꝛ alie sciētie non possunt acquiri sine argumētatione. Sed argumentatio non potest cognosci sine logica: ergo prius oportꝫ acquirē logicā q̄ alias scientias.

Expoit sola eni dialectica ꝛc̄.

Correlarium ꝛ iōꝛc̄

Contra dicta primo sic arguitur. Ars et sciētia sunt habitus distincti: igit logica non est ars et sciētia. ¶ Secundo sic arguit. Metaphisica est scia nobilior: ergo prior q̄ logica: ꝗ male dicit q dialectica est ars artiū ꝛ similit q sit prior. ¶ Tertio sic arguitur: grammatica debet prius acquiri q̄ logica: ergo in acqsitione scientiarū dialectica non debet dici prior.

Ad primū dicitur: q licz ars et sciētia sint habitꝰ ab inuicē distincti: si illi termini capiant spāliter: nō tū si capiant gnāliter. Ad scdʒ dr negādo ꝯñam: qr ille genitiuus scientiarum: solū denotat excellentiā logice īter scias admīculatiuas Uel iō inter oēs alias scias logica dr cē prior: nō qr pfectior sit simplr: sed iō est prior: qr prius dz acquiri. Ad terciū dr: q licet grāmatica positiua dēat prius acquiri q logica: non tū grāmatica regularis. Unde grāmatica positiua est: que docz cognoscere tmi nos: et qd termini significent: sine rōne. Et ista grāmatica nō est ars nec sciētia: proprie capiendo artem et scientiā. Sed grāmatica regularis est sciētia que docet cōgrue loqui p rōnes: et illa nō potest cōplete et pfecte acquiri sine logica.

Quid grā matica positiua et regularis

Ordo pcedēdi i hoc tractatu

Sed quia disputatio nō potest haberi nisi mediāte sermōe: nec sermo nisi mediante voce: nec vox nisi mediante sono. Omnis enim vox est sonus: ideo a sono tanq̄ a cōmuniori inchoādum est Sonꝰ est quicq̄d ppriē ab auditu pcipitur. Dico autē ppriē: qr licz hō movel cāpana audiatur: hoc non est nisi per sonū eius. Sonorum alius vox: alius nonvox.

Diffinitō soni

Diuisio soni

Circa hunc textum

Notandū est primo: q hic petrus hispanus ostendit a quo incipiendū ē in ista scientia dicens: q incipiēdum est a sono: cuius pbatio patet in textu. Circa quā pbationē est aduertendū q triplex est disputatio scz vocalis/ scripta/ et mētalis. Uocalis disputatio est: que constituitur ex ppositionibus vocalibꝰ. Sed scripta est que ꝯponitur ex ppōnibꝰ q̄ sunt scripture. Sed mētalis est: q̄ cōstituit ex ppositionibꝰ mētalibus Et inter istas mētalis est pncipalior: et alie disputationes non dicuntur disputationes: nisi qr sunt quodāmodo signa mētalium Unde pbatio petri hispani intelligitur de disputatione vocali: et nō scripta: nec mentali: quia scripta et mētalis possunt fieri sine voce et sine sermone: sed non disputatio vocalis.

Quid disputatio vocalis mētalis et scripta

Notandum est secundo q hic: Sonus est quicquid etc. Petrꝰ hispanus ponit diffinitionez soni dicēs: q Sonus est quicquid proprie: et per se: ab auditu percipitur. Et debet sic intelligi Sonus est aliquid sensibile proprie et perse ab auditu. Et ponitur Aliquid loco gnis. Deinde ponit sensibile: ad drām insensibiliū vt sūt cōceptus: et q̄litates aīe. Deinde ponit pprie: qd tantum valz sicut precise: ad denotādum q sonꝰ precise pcipit ab auditu: et a nullo alio sēsu. Et etiaz ponit ad drām sensibiliū cōmuniū: que pluribꝰ sensibꝰ pcipiūt. Et quō hoc intelligit: videbitur in scdo de aīa. Deinde ponit pse ad drām sensibiliū peraccñs: cuiusmodi est substātia. Et ponitur ab auditu: ad drām pprorum obiectorum aliorū sensuū: vt odor: sapor: de quibus videbitur in libro de anima.

Diffinitio soni et eius intellectus.

Quid sēsibile ppū et cōe: p se et paccñs

Notandū est tercio: q diffinitio soni sic intellecta est bona et sufficiēs: pz

Tres ɔditiones bone diffinitionis

q: sibi ɔueniũt cõditiones bone diffinitiõis. ¶ Quarũ pma est: q diffinitio ɔueniat omni ɔtẽto sub diffinito: hoc est: q quelibet res significata p diffinitũ: pro q ipsũ supponit sic se habeat: q de pnoie demõstratiuo demõstrante illam remverificet diffinitio: Vel q ipsa diffinitio vere verificetur de diffinito. ¶ Scda ɔditio est: q diffinitio ɔueniat soli diffinito: hoc est: q diffinitio nõ verificet de aliquo. i. vere et affirmatiue pdicet: quin de eodẽ diffinitũ verificet. ¶ Tertia conditio est: q diffinitio sufficiẽter explicet et manifestet diffinitum. Modo iste tres cõditiões conueniũt diffinitioni soni: g illa diffinitio est bona. ¶ Vñ cuiuslibet diffinitiõis duplex ẽ diffinitũ. s. remotũ et ppinquũ. ¶ Diffinitum remotũ: est res sigta p t'minũ: de quo diffinitio pdicat essẽtialiter et cõuertibiliter. ¶ Sz diffinitũ ppinquũ: est t'minus significãs illas res: quaꝝ natura explicat p diffinitionem.

Quid diffinitũ ppinquuz & remotum

Declarat diuisio Soni.

Notandũ est quarto q ibi Sonoꝝ alius vox &c. petr⁹ hispanus ponit diuisionẽ soni: q diuisio dẽt sic ĩtelligi. De nũero sonoꝝ: ali⁹ ẽ vox: & ali⁹ est nõ vox: ita q ista diuisio sit ppõ copulatia. Vel dz sic ĩtelligi. Oĩs son⁹ est vox vel sonus nõ vox: ita q ista diuisio sit vna ppõ cathegorica de disiuncto pdicato Et ista diuisio ẽ diuisio gñis ĩ suas spẽs: sz q: vni spẽi nõ est nomẽ ipositũ: iõ circũloqtur p hoc aggregatũ: son⁹ nõ vox ¶ Q aũt ista diuisio sit bõa: pz p ɔditiões bone diuisionis: q sibi ɔueniũt. Quaꝝ pma ẽ: q mẽbra diuidẽtia sint opposita: hoc est: q hẽant diuersas rõcs fotales siue diffinitiões. ¶ Scda ẽ:

Tres ɔditiones bõe diuisionis

q mẽbra diuisiõis nõ excedãt diuisũ: hoc est: q mẽbra diuisionis disiũctim accepta: nõ verificẽtur de aliq: nisi de eodẽ verificet diuisũ ¶ Tercia est: q mẽbra diuisionis nõ excedant a diuiso: hoc est: q de nullo verificet diuisũ psonalit acceptũ: qn de eodẽ disiunctũ ex mẽbris diuidẽtib⁹ psonalit acceptũ verificet. Mõ iste tres cõditiones ɔueniũt diuisioni soni: ergo ipsa est bona.

Cõtra dicta pmo sic arguit: oĩs bona diffinitio dz verificari de diffinito: sz diffinitio soni nõ verificat de sono: igit ipsa nõ est bona. Minoꝛ ptz: q: ista est falsa son⁹ est quicqd pcipit: cũ ibi pdicet vniũsale vl'r sũptũ. ¶ Secũdo sic arguit. Aliqua disputatio (scz mẽtal') fit sine voce: ergo male d: ĩ textu: q disputatio nõ põt fieri sine voce. ¶ Tercio sic arguit. Oĩs spẽs est qd incõplexũ: sz nõ vox nõ est qd incõplexũ ergo nõ vox nõ est spẽs soni.

Ad pmũ d: q quicqd non capit in diffinitõe distributiue: vt tantũ valet sicut oẽ ens: sed capit indefinite: vt tantũ valet sicut aliqd ens ¶ Ad scdm dicit: negando ɔñam: q: pbatio intelligit de disputatiõe vocali: et nõ de mẽtali vel scripta. ¶ Ad terciũ d: q lz nõ vox sit qd cõplexũ: tñ supplet vicem vni⁹ incõplexi.

¶ Sonus vox est idem qd ĩpa vox. Vnde Vox est sonus: ab ore animalis prolatus: naturalibus instrumentis formatus ¶ Naturalia autẽ instrumenta quibus vox formatur sunt nouẽ. s. guttur/ligua/palatũ/

Diffinitõ vocis.

Instrumẽta nãlia p fecte voc.

quattuor dētes/ et duo labia Uñ̄ versus. Instrumenta nouem sūt guttur: lingua palatū. Quattuor et dētes: et duo labra simul ¶ Sonus nō vox est: qui gñat ex collisione duoꝝ corpoꝝ inaīatoꝝ: vt fragor arboꝝ: strepitus pedū. ¶ Vocū: alia significatiua alia nō significatiua ¶ Vox sigtiua est illa: q̄ auditui nostro aliqd representat: vt hō hoiem. ¶ Vox non sigtiua est illa que auditui nostro nihil representat: vt bu ba baf.

Diffinitō soni non vocis

Diuiso voci cū mēbroꝝ diffinitionibus

¶ Circa hunc textum

Notandū est p̄mo: q hic consequēter petr⁹ hispan⁹ ponit diffinitionē vocis. In qua diffinitione ponit sonus: loco gñis. Et dr ab ore aīalis: ad explicādū cām efficientē p̄ncipalē ipsius vocis. Et ponit ꝓlatus mediantib⁹ instrumētis naturalib⁹ ad innuendū causā efficientē instrumentalē. Et hoc totū ponit ad drām soni nō vocis. ¶ Et dr vlteri⁹: q nouē sūt instrumēta naturalia: q̄ requirūt ad formādū cōplete et pfecte voces. ¶ Son⁹ nō vox ꝛc. Petr⁹ hispan⁹ ponit diffinitionē soni nō vocis. Que diffinitio dz sic intelligi. Scn⁹ nō vox est sonus: causat⁹ ex collisiōe duorū corpoꝝ inaīatoꝝ vel aīatorū se hñtiū ad modū inaīatoꝝ: vel vni⁹ supplētis vicē duorū. ¶ Et dñr corpa aīata hr̄e modū inaīatorū in formatōe soni: qñ causāt aliquē sonū qui causaret ab eis eque bñ: si nō essent aīata. Et sic son⁹ qui fit sine nālib⁹ instrumētis ab aīatis: dr sonus nō vox.

Declarat diffinitio vocis

Declarat diffinitio soni non vocis

Notandū est scdo: q hic: Vocuz alia sigtiua ꝛc. Petrus hispan⁹ ponit diuisionē vocis: q̄ debz sic intelligi. De nūero vocū: alia est vox sigtiua: alia est vox nō significatiua ¶ Et est illa diuisio subiecti in accidētia: de qua videbitur in q̄nto tractatu. ¶ Uñ aliq̄ vox pōt dici significatiua dupl' ¶ Uno mō large: qz ipsa repn̄sentat: siue nata ē repn̄sētare aliqd: siue hoc sit illa met vox: siue aliud ab illa voce Et sic nō capitur hic vox significatiua: qz sic sumēdo oīs vox mūdi esset significatiua. ¶ Alio mō capit stricte: p voce q̄ repn̄sentat: siue nata est repn̄sentare ex significatiōe quā actu hz potētie cognitiue aliqd vel aliq̄: vel aliq̄liter: aliud: vel alia: a se et a sibi similib⁹: ꝛ a suo ꝓlatore nisi alteꝝ eoꝝ sigñerit ex ipōne. Et illo mō capit in ꝓposito.

Vox dr sigtiua large et stricte

Notandū est tcio: q hic Vox significatiua ꝛc. Autor ponit diffinitionē vocis sigtiue: que debz sic intelligi ¶ Vox sigtiua ē vox q̄ representat: vel nata est repn̄sentare potētie cognitiue aliqd: vel aliq̄: vel aliqualit: aliud vel alia: a se et a sibi similib⁹: ꝛ a suo ꝓlatore: nisi alterū illoꝝ significauerit ex impōne: vitaliter inmutando. ¶ Unde in ista diffinitione: ponit vox loco gñis: et totū residuū ponit ad drām vocis non significatiue. Et dr notāter aliqd ꝓpter tmios cathegorematicos singularis nūeri: nō collectiuos vt hō. ¶ Dr notāter aliq̄ ꝓpter tmios collectiuos singularis numeri: vt ppl'us: et nō collectiuos pluralꝰ nūeri: vt hoīes. ¶ Dicit notāter: vel aliqualiter propter

Declarat diffinitio voc̄ significatiue

sincathegoremata: q̄ ꝓprie nō significāt aliqd: nec aliq̄: sed signt aliqualiꝭ: hoc est: sunt signa quibus alie dcōnes quibꝰ adiūguntur sic vel sic signt vt dicēdo: ois homo currit: ibi ly ois nō significat aliqd: vel aliq̄: sed aliq̄liter hoc est: est signū q̄ ille t'minꝰ hō accipiꝭ ibi ɔfuse ꝛ distributiue.

Notandū est q̄rto q̄ h' Vox non significatiua ꝛc. Petrꝰ hispanus ponit diffinitionē vocis nō sig̃tiue: q̄ diffinitio debꝫ sic intelligi. ¶ Vox nō sig̃tiua est illa: q̄ non est nata repn̄tare potētie cognitiue aliqd: vel aliq̄: vel aliqualiter: aliud vel alia: a se et a sibi similibꝰ: et a suo ꝓlatore: nisi alterū illoꝝ significauerit ex īpōne: hoc est non naturaliter ꝓpe: nec ꝓprie ad placitū: vt ista vox buf ante impōnem eius nō est vox significatiua: q2 non significat aliqd: vel aliq̄: nec aliq̄liꝭ ad placitū: nec nāliter ꝓpe: licꝫ significꝫ aliqd nāliter cōiter: et de hoc videbiꝭ in libro peri hermenias

Declaraꝭ diffinitio vocis non sig̃tiue

Contra predicta arguiꝭ p̄mo sic. In nulla bōa diuisiōe mēbra diuidētia excedūt diuisū. Sꝫ in ista diuisiōe mēbra diuidētia excedūt diuisū: ḡ ipsa nō est bona. Minor ptꝫ: q2 aliqd d' significatiuū: qd nō est vox: sicut circulꝰ pendēs ante tabernā ¶ Scd̄o sic. Ois vox fit cū imaginatiōe significādi: ḡ ois vox est significatiua. Añs ptꝫ p' Aristotelē: in secūdo de anima. Similiter omis vox repr̄esētat seipsam ergo omnis vox est significatiua ¶ Tercio: sic. Omne subiectū ꝓpositionis est significatiuū: sed buf est subiectum ꝓpōnis: ḡ buf est vox significatiua. Minor ptꝫ dicendo: buf est vox.

Ad primū d' q̄ ly significatiuū ɔ̄se captū non est mēbrū diuidēs: sꝫ hoc totū vox significatiā. ¶ Ad scd̄m diciꝭ negando añs: ꝛ ad ꝓbationeꝫ dicitur: q̄ Aristoteles diffinit ibi vocem significatiuā. Vel aliter diciꝭ cōcedendo añs et ɔ̄ñam: large capiendo vocem significatiuā: non tamen stricte. ꝛ per hoc soluitur secunda pars argumenti. ¶ Ad tercium dicitur: q̄ licet buf sit vox significatiua: large accipiendo vocē significatiuā: non tamen stricte accipiendo vocem significatiuaꝫ. Nisi illa vox buf indignāter ꝓferatur vel cū aspitate: ꝛ tunc esset interiectio naturaliter significatiua.

¶ Vocum significatiuarū alia significat naturaliter: alia ad placitum ¶ Vox significatiua naturaliter est illa que apud omēs homines idem rep̄sentat: vt gemitus infirmorum: latratꝰ canum. ¶ Vox significatiua ad placitum est illa: que ad voluntatē p'mi instituētis aliquid significat: vt homo hoiem: equus equum. ¶ Vocū significatiuaꝝ ad placitū alia incōplexa: alia ɔplexa. Cōplexa: vt orō. Incōplexa: vt nomē vel v̄bū.

Diuisio vocis sig̃tiue cū mēbrorū diffinitionibus.

Diuisio. voc. sig̃tiue ad plm

¶ Circa hunc textum

Notandū est primo: q̄ hic petrꝰ hispanus ponit diuisionē vocis significatiue: q̄ diuisio dꝫ sic intelligi. De numero vocū significatiuarū: alia est sig̃tiua ad placitū: alia est significatiā naturaliter.

Declaraꝭ diuisio vocis sig̃tiue et diffitiōes diuidētiū

Et pñs diuisio est diuisio subiecti in accidētia. ¶ Dic: vox significatiua ad placitū 7c. poit diffinitionē vocis significatiue ad placitū q̄ debȝ sic intelligi. Uox sigтiua ad placitū est vox: nata rep̄sentare ex ipositiōe quā actu habet illud: qd p̄mus ipositor p eā et sibi similem voluit significari. ¶ In hac diffinitiōe vox ponit loco generis. Et totū residuū poitur ad dr̄iam vocis significātis naturalit. ¶ Dic vox sigтiua naturalit 7c. Autor poit diffinitionē vocis sigтiue naturalr: q̄ debȝ sic itelligi. Uox sigтiua naturalr est vox: q̄ oīe exñs aliud ab ipsa qd vni rep̄ntat: cuilibet alii nata est rep̄ntare: ipa nō exñte īposita ad sigñdū illud ad placitū vt gemitus īfirmorū. ¶ Et illa pticula vltima addit propt hoc: q si ille ẽmin⁹ homo: p totū mūdū sigret hoīeȝ: 7 etiā cuiulibȝ hoī nō tñ essȝ vox significatiua naturalit: qz si iste ẽmin⁹ hō nō fuissȝ imposit⁹: nō significassȝ sic apud totū mundū.

Notādum est secundo q primus ipositor: qui iposuit vocē ad significādū aliquā rē: nō causat aliqd in ipsa voce: sȝ in itellectu hoīm causat talē noticiā: qua cognoscūt: q hec vox: 7 sibi similis significat talē rem: sic q quotiēs cūqȝ proponit talis vox: debem⁹ formare ↄceptū talis rei. Ex quo patet: q si significatio capiatur actiue vt attribuit voci: non est aliud q̄ vox significatiua: sed tñ connotat ipsam rem significatā posse rep̄ntari ex ipositiōne iam actu facta. — *Q͞ primus impositor causat ī voce ipōne*

Notādum est tertio q hic: vocū sigтiuaꝝ ad placitū 7c. Autor ponit diuisionē vocis sigтiue ad placitū in cōplexā 7 in incōplexā. ¶ Et debȝ tal diuisio sic itelligi de numero vocū sigтiuaꝝ ad placitū: alia est cōplexa: alia est incōplexa. Et est pñs diuisio subiecti in accidētia. ¶ Sȝ ad hoc vt aliq̄ vox sit cōplexa scd̄m logicū nō requirit q habeat plures voces sigтiuas ex q̄bus cōponatur sȝ sufficit q ipa subordietur vni orōni siue cōceptui mētali complexo: seu cōplexe significāti: vt si illa littera A imponeret ad significādū tantū: sicut hec propō homo est anīal: tunc illa littera a: esset vox cōplexa: quia subordinaretur conceptui mentali complexo. Etiā licet non habeat plures voces significatiuas: tamen equiualet pluribus vocibus significatiuis. — *Uox cōplexa logice.* ¶ Sȝ ad hoc q aliqua vox sit complexa secundum grāmaticū: non sufficit q subordinetur orationi mētali cōplexe sȝ cum hoc requirit: q partes illius vocis seorsum 7 diuisim subordinent partibus orōnis mentalis. Et sic ly a: nō essȝ vox significatia cōplexa apud grāmaticū — *Uox cōplexa grāmatice.*

Notandum est q̄rto q vox incōplexa dēt sic diffiniri. Uox incōplexa est illa: q̄ subordiat conceptui mētali icōplexo: vt homo ¶ Sȝ vox cōplexa est illa: q̄ subordiat ↄceptui cōplexo: siue ipa cōponat ex plurib⁹ vocib⁹ sigтis vt ista homo currit: siue nō cōstituat ex plurib⁹ vocib⁹ significatiuis: vt ly a: si sigret tantū sicut illa orō hō currit. — *Quid vox cōplexa 7 icomplexa.* ¶ Ex quo ptȝ q aliq̄ vox bene est cōplexa ẽm logicū: 7 tñ est icōplexa ẽm grāmaticū: 7 econūso: aliq̄ vox est cōplexa ẽm grāmaticū et tamē est incōplexa ẽm logicū: vt si hoc cōplexū hō alb⁹ iponeret ad signdū tātū p̄cise sic hec dcō albedo: — *Correlariuȝ optimū.*

rūc homo albus eēt vox cōplexa secūdū grāmaticū: ⁊ tamē eēt incomplexa secundū logicū.

Cōtra dicta arguitur p̄mo sic: aliq̄ vox est significatiua ad placitū: ⁊ tñ nō significat ad volūtatē primi istituētis: cum p̄mus instituēs nō sit: ergo diffitio ē mala. ¶ Scdo ar: gemitꝰ īfirmorū est vox significatiua naturalit: et tñ nō est nata apud oēs significare idē: cū ipsa significet ad placitū primi istituētis: ergo diffitio est mala. ¶ Tertio ar: orō ē vox cōplexa: ⁊ nō subordiat ꝯceptui cōplexo: sz incōplexo: cū orō sit qd dā nomē: ergo diffitio vocis complexe est mala.

Ad primum dr distiguendo minorē: qr ipsa hz duplicē sensū. Unꝰ est: q nō sigt ad volūtatē p̄mi instituentis nūc existētis: ⁊ sic ꝯcedit mior. Aliꝰ sensꝰ est: q nō sigt idē qd p̄mus ipositor voluit per ipaz ⁊ sibi similē sigri: ⁊ sic negatur mior. ¶ Ad scdm dr: q lz gemitꝰ infirmorū sit vox sigificatiua ad placitū: si hoc ꝯplexū gemitꝰ infirmorū accipiat mālit: p istis vocibꝰ gemitꝰ infirmorū: accepti personalit alibi: nō tamē si capiat psonalit pro suo sigto: de quo vere dr q est gemitꝰ infirmorū. ¶ Ad tertiū dr: distiguēdo istā: orō est nomē: eo q subiectū eius pōt accipi mālit: p illa voce orō vel p cōceptu simplici cui subordiat illa vox: ⁊ sic ꝯcedit: vel pōt supponē psonalit p illo: de quo verū est dicere q est orō: et sic negat illa: oratio est nomē.

Diffinitō nomis et declaratio eiꝰ particulatim.

Nomen est vox significatiua ad placitum: sine tpe: cuius nulla ps separata aliqd significat: finita et rcā ¶ Vox in ista diffinitiōe: ponitur loco generis. ¶ Sigtiua: ponit ad differētiā vocis nō sigtie. ¶ Ad placitū: ponit ad differētiā vocis significātis naturalr ¶ Sine tempore: ponitur ad differētiā verbi: quod significat cū tempe ¶ Cuius nulla pars separata aliqd significat: ponitur ad differentiā orōnis: cuius ptes separate aliquid significant. ¶ Finita ponit: ad drñam nomis infiniti: qd nō est nomē secundū dialecticū: sed nomē infinitū: vt nōhomo nonequꝰ. ¶ Recta: ponit ad drñam nominū obliqrū vt cathonis: cathoni: q nō sūt noia secūdū dialecticū sed sunt nomia obliqua: vl casus noium. Unde solus noiatiuus siue rectus dr eē nomē pm dialecticū.

¶ Circa hunc textum.

Sciendum est p̄mo: q triplex est nomē. s. mētale: scriptū: ⁊ vocale. ¶ Nomē mētale: est cōceptus mētis. Nomē scriptū: ē scriptura. Nomē vocale: est vox qdā Et de noie vōli itelligit pñs diffinitio nois. ¶ Uñ nomē vocale capit triplicit. s. cōit: ppe: ⁊ ppissime. ¶ Nomē vōle ꝯit sūpto vōbulo: ē vox q pt redde supposi tū verbo psoli idicatiui mōi siue illa accipiat mālit: siue simplr:

Quid nomē mētale: scriptū et vocale.

Nomē vōle sūit ꝯit ppe ⁊ ppissime.

siue significatiue. Et sic oīs vox lrata est nomē. ¶ Sed nomē vocale ꝓprie sūpto ṫmino: est vox q̄ significatie ⁊ ꝑsonalṫ sūpta: ex i, pōne quā actu hꝫ pōt reddē suppositū ꝟbo ꝑsonali finiti modi: siue talis vox sit simplex: siue cōposita. ⁊ illo mō nomīa infinita: et' orōnes īꝑfecte sunt nomīa. ¶ Sed nomē vocale ꝓpriissime sūpto termīo: est vox simplex: finita: et recta: q̄ significatiue ⁊ ꝑsonalṫ sumpta: ex impōne quaꝫ actu hꝫ pōt reddere suppositū verbo ꝑsonali finiti modi: p̄ntis tp̄is. ⁊ hoc mō capiṫ nomē ī proposito Et sicut nomē vocale capitur tripliciṫ: sic nomē scriptū: et mētalē: capiunṫ triplṙ. Unde in diffinitiōe noīs dꝫ addi hec pticula cathegorematica: ita q̄ sit sensus: nomen est vox significatiua cathegorematica.

Declaraṫ diffinitio nominis

Notandū

est scd̄o q̄ in dicta diffinitione poniṫ iste ṫmin⁹ Nomē ꝓ ꝓpriissime sūptus: ꝓ diffinito. Et poniṫ vox loco gn̄is. Deinde ponitur cathegorematica: ad differentiā vocū sincathegorematicarū: sicut oīs: nullus. Deinde ponitur significatiua: ad d̄ram vocis nō significatiue. Deinde ponitur ad placitū: ad d̄ram vocꝫ significātis nāliter Deinde poniṫ sine tp̄e: ad differentiam verbi: qd̄ significat cū tp̄e deṫminato. Deīde poniṫ finita: ad d̄ram nominis infiniti. Et poniṫ rctā: ad d̄ram noīs obliqui. Et poniṫ cuius nulla ps ⁊c̄. ad d̄ram orōnis cuius partes separate aliquid significant ¶ Unde vox non d̄r significatiua ad placitum meum vel tuum: sed ad placitum totius cōmunitatis vel alicuius habentis auctoritatem in tota cōmunitate

Drn̄t Siḡre tp̄s: ⁊ Siḡre cum tp̄e.

Sciendū

est tercio circa illā particulā. Sine tp̄e: q̄ d̄ra est inter significare cū tp̄e: et significare temp⁹ ¶ Un̄ significare tp̄s: est de p̄ncipali significato īportare tp̄s vṫ ptem tp̄is: vt annus: dies: hora ¶ Sed siḡre cum tp̄e: est de mō significādi īportare aliquā differentiā tp̄is vltra p̄ncipale significatū: vt Amo significat actum amādi: et de mō significādi accn̄tali importat tēpus p̄ns: in quo fit talis actus.

Exponiṫ c⁹ nulla ps ⁊c̄.

Notandū

est q̄rto circa illā pticulam. Cuius nulla ps ⁊c̄. q̄ illa sic dꝫ intelligi: cui in mente non corrn̄det cōceptus cōplexus. Et ꝑ illam pticulā satis excludiṫ nomen infinitū: cui corrn̄det conceptus cōplexus ex nomīe finito ⁊ actu infinitādi. Additur tn̄ illa pticula fīta: ad maiorē explicationē. ¶ Unde nomē infinitū: ē aggregatū ex noīe finito: et illa negatione nō: cadēte solū supra nomē finitū. ¶ Ex p̄dictis pꝫ q̄ diffinitio noīs debꝫ sic intelligi Nomē vocale: strictissime sumēdo illū terminū: est vox cathegorematica significatiua ad placitū p̄mi instituētꝫ: sine tp̄e determinato: cui in mēte nō corrn̄det cōcept⁹ cōplexus: sūptus sine negatiōe infinitāte q̄ est nti casus.

Quid nomē infinitum

Intellectus diffinitionis nominis

Contra dicta ar/

guiṫ p̄mo sic: nlla maṫia p̄dicaṫ de eo cui⁹ est maṫia: sꝫ vox ē materia nomīs: ḡ male d̄r: nomē est vox. ¶ Scd̄o sic: nomē infinitū pōt eē subiectū ꝓpōis: ḡ ē nomē ṡm logicū: et ꝑ ꝯn̄s male excluditur a diffinitiōe noīs. ¶ Tercio sic: nomen obliquū pōt esse subiectū enūciatōis: vt dicēdo Regis īterest bn̄facere: ḡ est nomē

scđm logicum: et per ꝯñs male ponitur illa particula Recta in diffinitione nominis.

Ad primū dicit ꝙ materia capit dupliciter ¶ Uno mō ꝓprie: pro altera parte essentiali cōpositi: sicut est mał'ia ex q̄. Uel pro illo cui inheret accidēs sicut paries est subiectū respectu albedis Et illo modo ꝯcedit maioꝛ: ꝛ negatur minoꝛ. ¶ Alio mō capit materia improprie: ꝓ subiecto accidētis ſm p̄dicationē: et sic negatur maioꝛ: et ꝯcedit minoꝛ: et vlteri⁹ negat ꝯña. ¶ Ad scđm dr ꝙ licet nomē infinitū sit nomen ꝓprie sumēdo nomē: nō tñ ꝓprijssime sumēdo ipsum. ¶ Ad tertium dr: ꝙ licet nomen obliquū possit reddere suppositū v̾bo impſonali: vel pſonali īfinitiui modi: non tamē verbo personali indicatiui modi.

Quid mał'ia ꝓp̊e ꝛ improprie

Diffītio v̾bi et declaratio ei⁹ ꝑticulatī.

Verbū est vox significatiua ad placitū cū tpe: cuius nulla ps sepata aliqd significat: finita et recta. ¶ Cum tpe: ponit ad drām nois: quod significat sine tpe. ¶ Finita: ponit ad differentiā verbi infiniti: vt non currit: nō laboꝛat: que nō sunt verba ſm dialecticū: sed v̾ba infinita. ¶ Recta ponit ad differentiā verboꝝ obliquoꝝ: vt currebat: cucurrit: q̄ nō sunt verba secūdū dialecticū: sed verba obliqua. Uñ solum verbū presentis temporis: indicatiui modi: ſm dialecticum dicitur esse verbum. Reliqua vero verba eiusdē modi: et alioꝝ modoꝛum: dicuntur verba obliqua. Alie vero ꝑticule ponunt hic eadem rōne: qua ponebant in diffinitiōe nominis ¶ Et sciēdū est: ꝙ dialecticus soluꝫ ponit duas partes oꝛōnis: scꝫ nomē et verbum. Alias autem appellat syncategoꝛematicas id est cōsignificatiuas.

Nūer⁹ ꝑtium oꝛōnis apud dialecticum.

¶ Circa hunc textum

Sciendū est primo: ꝙ hic petr⁹ hispan⁹ ponit diffinitionē verbi q̄ dat de v̾bo vocali: et nō de mētali vel scripto. Uñ verbū vocale tripliciter sumit. s. cōiter: ꝓprie: et ꝓprijssime ¶ Uerbū vocale cōiter illo t'mino sūpto: est vox q̄ pōt eē appositū respectu nois substātiui. Et sic verbū se extēdit ad v̾ba indicatiui modi: et alioꝝ modoꝛum: ꝛ etiā ad verba impſonalia ad verba infinita: et ad verba cōposite figure ¶ Uerbū vocale ꝓprie sūpto vocabulo: est vox indicatiui mōi: q̄ ex significatiōe vel īpōne quā actu hꝫ: pōt eē appositū respectu nois nti casus: ꝛ hoc in ꝓpōne cathegoꝛica. Et sic verbum se precise extēdit ad verbū indicatiui modi: siue sit simplicis figure: siue cōposite: siue sit p̄sentis tpis: siue sit alterius: siue sit finitum siue infinitū ¶ Sed verbum vocale strictissime sumēdo v̾bū ē vox simplex īdicatiui mōi que pōt esse appositū in ꝓpōne simplr p̄ma: siue p̄mo v̾a. Et hoc mō capit in ꝓposito. Que autē sit ꝓpositio simplr p̄ria siue p̄rio

Uerbū vocale sumitur cōiter ꝓp̊e et improprie

vavidebit i libro peri hermeias

Notandū est secūdo q̃ duo requirunt ad hoc: q̃ aliqd vbū dicat rectū ¶ Primū est: q̃ tale vbū sit idicati mōi. ¶ Scdm est: q̃ tale verbū sit pn̄tis tpis. Ex quo patz q̃ verbū dr obliquū tripli. ¶ Uno mō: q: non est indicati mōi: lz sit pn̄tis tpis: vt verbū optati modi presētis tpis: vt amarē. ¶ Alio mō: q: nō est pn̄tis tpis licz indicatiui mōi: vt verbū pteriti tpis vel futuri idicati mōi: vt amaui amabo. ¶ Alio mō: q: nec est indicati mōi: nec pn̄tis tpis: vt verbū altius mōi ab idicatio prete riti vel futuri tēporis. Ex quo pz q̃ aliter capit ly recta in diffinitiōe verbi q̃ in diffinitiōe nois.

Conditiones verbi recti.

Tripli vbū dr obliquū.

Notādum est tertio q̃ verbū infinitū est aggregatum ex verbo finito: et negatione cadente supra illud verbum: ratiōe sui participij pcise. Et tale aggregatū nūq̃ cōstituit ppositionē negatiuā: quantū est ex se saltē: vt non currit: illa negatio non: cadit supra illud verbū rōne sui pticipij precise: ꝛ sic non currit: tantum valet sicut est non currēs. Sz si illa negatio non: caperet negan ter: tunc non currit valeret tantū sicut non est currens. Et tunc hoc aggregatū nō currit: potest constituē propositionē negatiuā Unde cum dicitur in diffinitiōne verbi: cum tēpore debet addi hec particula determinato. ¶ Et sic ex dictis habetur: q̃ diffinitiō verbi debet sic intelligi: verbum vocale: strictissime sumendo verbū: est vox significatiua ad placitū: cum tēpore determiato: subordiata cōceptui simplici nō sūpta cū negatiōe infinitāte: que est pn̄tis tpis: indicatiui modi.

Quid verbū ifinitū

Diffinitōis verbi itellectus.

Notādum est quarto q̃ cōsequēter actor ponit vnū notabile scz q̃ sūt tantū due ptes orōnis fm dialecticū: saltē magis pricipales: scz nomē et verbū: qa ille due ptes sufficiūt ad cōpōem ppōnis cathegorice. Etiā ille due partes sunt cathegorematice ratione officij. ¶ Unde illa dictio dicitur habere officiū cathegorematis: que significatiē accepta est nomē vel verbum: illis terminis strictissime sūptis: vel potest esse suppositū verbi psonalis finiti modi: vel appositū respectu nois noiatiui casus. Et alie partes que significatiē accepte non pn̄t esse suppositū vbi personal finiti modi: nec appositū respectu nois nti cas9: appellat dialectic9 dictiōes syncathegorematicas rōe officij. ¶ Et iō illd nōbile dēt sic itelligi: q̃ tātū sunt due partes orōnis cathegorematice rōe officij fm dialecticū. s. nomē et vbū: alias aūt ptes appellat logic9 syncathegoēmaticas rōe officij. De istis autē plura videbuntur in logica.

Que dcō habet officiū cathe. et q̃ syncategorematis.

Nōbil intellect9 de duab9 ptib9 orationis.

Cōtra dicta ar primo sic: nullū nomē sigt cū tpe: sz vbū ē nomē ergo vbū non sigt cū tpe. ¶ Secūdo ar sic: creare ē vbū: ꝛ tn̄ nō sigt cū tpe cū creatio i istāti fiat ergo diffitio mala. ¶ Tertio ar sic: vbū ifinitū pt pdicari in enūciatiōe vera: q̃ ipm ē vbū. aīs pz dicēdo hō nō currit: capiēdo illā negationē non infinitāter.

Ad primum dr dstinguendo miorē: eo q̃ ei9 subiectū pōt supponē mat'ialit vel simplr: hoc est pōt accipi p illa voce vbū: ꝛ sibi

sitibus: vel p ɔceptu cui subordina tur illa vox verbū: et sic concedi tur minor: vel potest supponere personaliter: pro illo de quo vere dr q est verbum: et sic negatur minor ¶ Ad scdm dicitur: q licet creare non significet cū tpe: capiēdo p prie tēpus: tamē bene significat cū tpe: accipiēdo tēpus gnaliter vt sub se cōprehēdit quācūq mē suram. ¶ Ad tertiū dicitur: q licz verbū infinitū sit verbū: capiēdo verbū cōiter: vel prope: nō tamē capiēdo verbum proprijssime.

Diffinitio Oratiōis & declaratio eius particulatim.

Oratio est vox significatiua ad placitum: cuius partes separate aliquid significāt. ¶ Hoc totū cuius ptes sepate aliqd significāt: ponitur ad differētiam nominis et verbi: quorū partes separate nihil significant. Relique autē particule ponūtur hic eadem ratiōe qua in diffinitiōe nois et verbi ponebātur. ¶ Orationū: alia pfecta: alia impfecta.

Diuisio Orōis

¶ Oratio perfecta est illa: que perfectū sensū generat in animo auditoris: vt homo currit. ¶ Oratio ipfecta est illa: que impfectū sensū generat in animo auditoris: vt homo albus.

Diuisio Orōis perfecte.

¶ Orationū pfectarum. Alia indicatiua: vt homo currit Alia imperatiua: vt petre fac ignē: Alia optatiua: vt vtinam essem bonus clericus Alia coniūctiua: vt si veneris ad me dabo tibi equum Alia deprecatiua: vt miserere mei deus. Harum autem orationū: sola idicatiua oratio dicitur esse propositio. ¶ Circa hunc textū.

Quid oratio mētalis vocalis et scripta.

Sciendum est primo q triplex est oratio: scilicz mentalis: & illa est conceptus cōplexus. Alia est scripta: & illa ē scriptura. Et alia est vocalis: et illa est que ab ore pfertur. Modo in pposito est sermo de vocali. Unde orationē vocalē significare ad placitū: est ipsam significare ex iposītiōe.

Quot modis orō dr significatiua ex iposītione.

¶ Sed orōnem vocalē ex impōne significare: cōtingit dupliciter. ¶ Uno mō ex ipōne suarū partiū: et nō ex impōne sui: vt ptz de orōne vocali ex pluribus vocibus significatiuis ɔposita: sicut ista: homo est aīal: nūq fuit iposita fm se totā sz ptes eius pcise sūt iposite ad significandū. ¶ Alio mō ex iposītione sui: sicut ptz de orōne vocali que nō cōponitur ex pluribus vocibus significatiuis: sz est tantū vna vox subordinata cōceptui cōplexo: vt si a iponatur ad significādū tantū sicut homo currit: tunc illa orō a: significat ex iposītiōe sui: et non ex ipōne suarum partiū.

Declaratur particula cuius partes &c.

Notandum est scdo circa illā particulā: cuius ptes sepate &c. q illa debz sic itelligi: cuius vocis vel cōceptus cui subordiatur ptes sūt significatiue seorsū. ¶ Dicitur notāter vel ɔceptus &c. qr si illa lra a iponatur ad significādū idem: et eodē mō: sicut illa orō homo currit: tūc licz ptes ipsius a nihil si

gnificent sepate: ex quo illa vox a nō habz ptes: tamē ptes cōceptus cui subordinaf aliqd significāt sepate. ¶ Ex quo pz ꝙ diffinitio orōnis debet sic intelligi Oratio vocaľ est vox significatiua ex impōne sui: vel suarū partiū: cuius vocis vel ↄceptus talis vocis ptes sepate aliqd signt.

Intellectus diffinitiōis tōlis: orōis

Notandū est tertio: ꝙ hic oratōnū alia pfecta ⁊c. autor diuidit orōnē: in orōnē pfectā: ⁊ in ipfectā: que diuisio debet sic ītelligi. De numero orōnū: alia est perfecta alia est impfecta. Uel sic: oīs orō est pfecta: vel impfecta. ¶ Deinde hic: pfecta est illa: autor ponit diffinitionē orōnis pfecte: q̄ debz sic ītelligi. Orō vocalis pfecta est illa: q̄ nata est gn̄are īstrumētaliť sentētiā pfectā in potentia cognitiua audiētʃ. ¶ Et orō vocalis impfecta est illa: q̄ nata est generare instrumentaliť sententiā impfectā in potētia cognitiua ipsi⁹ audiētis. ¶ Unde sensus in ꝓposito capiť ꝓ sentētia. Et sens⁹ pfectus: pro snīa pfecta q̄ est orō mētalis vltimata nō interrogatiua: in qua ntūs reddit suppositum verbo psonali: vt est mētalis vltimata cui subordiať ista vocalis: hō est anial. ¶ Sed sens⁹ impfect⁹: siue snīa impfcā est orō mētalis vltiata interrogatiua: vel in qua ntūs non reddit suppositū verbo psonali. Exemplū pmi: vt orō mētalis vltimata cui subordiať ista vocalis: quis currit? Exēplū scdi: vt vltimata mētalis huius vocalis: hō alb⁹. ¶ Ex dictis pz: ꝙ orō pfecta est orō non interrogatiua: in qua vel eius mētali: noīatiu⁹ reddit suppositū verbo psonali finiti modi Et hoc ītelligēdo de orōne de in esse: ⁊ nō modali ¶ Et orō ipfcā est orō interrogatiua: vel orō in q̄ vel in eius mētali vltiata: ntūs nō reddit suppositū verbo personali finiti modi.

Declaľ diuisio orōnis et diffinitiōes ptiū diuidētiū

Quid sēs⁹ perfect⁹ ⁊ impfect⁹.

Quid orō perfcā ⁊ iperfcā plenarie ostēditur.

Notandum est q̄rto ꝙ h Orōnū perfectarū: autor diuidit orōnē pfectā: q̄ diuisio debz sic ītelligi. De nūero orōnū pfcārū: alia ē īdicatiua: alia īpatiua: ⁊ sic de aliīs. ¶ Un̄ orō indicatiua vōlis est orō: cuius verbū pncipale est īdicatiui mōi. Uel q̄ subordinaf mētali: cui⁹ verbū pncipale est īdicatiui mōi. Et siľr dicēdū est de aliīs suo mō. ¶ Sz q̄r verbū īdicatiui mōi est pfecti⁹ aliīs ideo orō indicatiua est pfectior aliīs orōnib⁹. Et etiā ex q̄ sola indicatiua sigt verū vel fłm: sic ꝙ non alie orōnes: nisi ꝓ quāto ponūť loco īdicatiue: ideo sola īdicatiua diciť esse enūtiatio siue propō.

Declaľ diuisio orōis pfecte.

Cōtra dicta arḡ primo sic. Nullū cōplexū debet diffiniri: sz orō est qd cōplexū: ḡ nō debz diffiniri. ¶ Scdo sic: nihil ē pfcm̄ cui pōt fieri additio: sz cuilibz orōi pōt fieri additio: ḡ nulla orō est orō pfcā. ¶ Tertio arḡ: hec ē orō cōiūctiua siue optatiua: ego vellē eē bon⁹ cleric⁹: ⁊ tn̄ sigt verū vel fłm: ḡ male dr: ꝙ sola īdicatiua dr esse enunciatio siue propō.

Ad pˢmū dr cōcedēdo maiorem de diffinito ꝓpinq̄: sz nō de r̄moto. Et ad mīorē dr distiguēdo eam eo ꝙ subcm̄et⁹ pt supponē mālif pro illo t̄mio vōli orōi: ⁊ sic negatur mior: vel pōt supponē psōliť pro illo de q̄ vē dr ꝙ est orō: ⁊ sic cōcediť mior. ¶ Ad scdm̄ dr: ꝙ lz nihil sit pfcm̄ simplr cui pōt fieri additio: tn̄ bene aliqd tale est pfcm̄ in suo gn̄e vł in sua spē. ¶ Un̄ pfcm̄ simplr est cui nulla

Quid pfectū simplr: ⁊ perfcm̄ ī gn̄e vel specie.

pōt fieri additio. ¶ Sed ꝑfectū in gñe vel spē dr̄ illud: quod hȝ oīa reqsita ad hoc ꝙ rō gñis vel spēi sibi cōueniat. ¶ Ad tertiū dr̄: ꝙ si capiat̄ illa orō in sensu ꝓprio eius vt sigāt desideriū: tunc nō sigāt veꝝ vel falsū. Sȝ si capiat̄ loco isti⁹ indicatiē. s. volo esse bon⁹ cleric⁹: siue loco isti⁹: volūtas mea est ꝙ sim bon⁹ clericus: tunc significat verū vel falsum.

Diffinitio ꝓpositiōis

P Ropositio est orō verū vel falsum significās idicādo: vt homo currit.

Diuisio ꝓpōis data pēs substantiā eius.

¶ Propōnū autē: alia cathegorica: alia hypotetica.

Diffinitio ꝓpōnis cathegorice et declaratio eiusdē

¶ Cathegorica est illa que habȝ subiēm et ꝑdicatū et copulā tanq̄ꝫ partes ꝑncipales sui: vt hō currit. In hac eni ꝓpōne: hō est subiectū: currit vero predicatū.

Quid copula

Et qđ coniūgit vnū cum altero est copula: vt ptȝ in resoluēdo: homo currit: id ē: homo ē currēs: ibi hō est subiectū: ⁊ currēs predicatū: ⁊ illud verbū est dicit̄ eē copula: q꞉ copulat vnū cū altero

Interꝑtatio de ly. Cathegorica.

¶ Et dicit̄ cathegorica a cathegoriso as are: qđ idē est sicut predico cas care: vnde dr̄ cathegorica: id est predicatiua.

¶ Subiectū est illđ de quo aliqđ dr̄. s. ꝑdicatū. ¶ Predicatū est quod dicit̄ de altero: scilȝ de suo subiecto.

¶ Circa hunc textum.

Notandū est primo: ꝙ pe. hys. posit diffinitionē ꝓpōnis: q̄ sic debȝ intelligi. Propō vocal̄ est orō vocal̄ que subordinat̄ ꝓpōni mētali vē vel false. Et ponit̄ orō loco gñis

Exponit diffinitio propōnis

¶ Et dr̄ vocal: ad drñam mētal̄ improꝑe dicte: et orōnis scripte ¶ Deide dr̄: q̄ subordiat̄ ⁊c. ad drñaȝ mētalis ꝓꝑe dicte: q̄ nulli alt̄i ꝓpōni subordiat̄. Unde pñs diffinitio nō est ꝓꝑe diffinitio ꝓpōnis: sȝ hui⁹ termi enūtiatō: cū propō debeat ꝓprie sic describi. Propō est orō: posita ꝓ ꝯclusiōe infereda. Sȝ tñ ex q̄ iste t̄min⁹ ꝓpositio est magis notus iuuenib⁹ ideo p. hys. diffinit enūtiationē: sub noīe ꝓpōnis.

Notādum est secūdo: ꝙ sigāre verū (vt est ad ꝓpositū) est subordinari ꝓpōni vltimate vere. Sȝ significare falsū: est subordiari ꝓpōni mentali vltimate false. Ūñ verū in ꝓposito idē est: ꝙ ꝓpō vera. Et flm idē est: ꝙ ꝓpō fl̄a. Nō ad hoc ꝙ aliqđ signū ad placitū significās sit ꝓpō: nō sufficit ꝙ significet verū vel falsū: hoc est orō nē verā vel falsam: q꞉ tūc iste orationes: orō vera vel falsa: ⁊ silr̄ isti termi verū: flm: eēnt ꝓpōnes: sȝ requirit̄ ꝙ subordiet̄ ꝓpōni mētali vltiate vere vel false. Et illo mō ly a: bene eēt ꝓpō. Silr̄ circulus pēdēs ante tabernā diceret̄ esse propō. Ūñ in diffinitōne ꝓpōnis ponit̄ illa ꝑticula indicādo: q̄ debȝ sic exponi. s. ꝙ sit orō cōposita ex verbo idicatiui modi

Quid sigre veꝝ vel falsum.

Notandū est tertio: ꝙ consequēter autor ponit diuisionē ꝓpōnis: q̄ sic debȝ itelligi. De nūero ꝓpōnū: alia est cathegorica: ⁊ alia hypotetica. Et dat̄ ista diuisio penes subñam ꝓpōnis. Et est diui

uisio gñis in suas spẽs. ¶ Dein de autor ponit diffinitionẽ ꝓpõnis cathegorice: que sic ĩtelligitur. Propõ cathegorica est illa: q̃ vel ei⁹ mẽtalis cui subordinat̃: hz subcm̃: p̃dicatũ: et copulã verbalẽ: tanq̃ ptes p̃ncipales eius ¶ Vñ p ly illa itelligit̃ gen⁹ diffiniti. s. ly ꝓpõ Et totũ residuũ ponit̃ ad dr̃am ꝓpõnũ hypoteticaꝝ ¶ Et dr̃ vel ei⁹ mẽtal̃ rc̃ ꝓp̃ tales homo ẽ. et a. si significet tantũ sicut homo est aĩal.

Exponit̃ diffinitio ꝓpõis cathegorice

Notandũ est q̃rto: q̃ h̃ subiectũ est de quo rc̃. autor ponit diffinitionẽ subiecti nõ distributiõis: sʒ ꝓpõnis q̃ debʒ sic intelligi. Subiectũ enũtiatiõis est t̃min⁹ de q̃ iplicite vel explicite: mediãte copula v̱bali affirmata vel negata enũtiat̃ alius t̃min⁹. s. p̃dicatũ. ¶ Sʒ subcm̃ distributõis: ẽ termin⁹ cõis a pte subiecti ꝓpõnis distribut⁹: q̃ põt cẽ mediũ syllogismi facti in barbara: vel in darij: vt in ista ꝓpõne. Cuiuslibet hoĩs oculus est dexter ly hoĩs ẽ subcm̃ distributõis et h̃ enũtiatõis. Vñ alñ subcm̃ enũciatõis ⁊ subcm̃ distributõis distinguũt̃: vt in exẽplo dato. Alñ sũt idẽ: vt oĩs hõ currit: ibi ly hõ est subcm̃ enuntiationis ⁊ distributionis.

Declarat̃ q̃d subiectũ enũtiatõis et distributionis.

¶ Postea diffinit autor p̃dicatũ: nõ for̃ale: sʒ mãle: ⁊ ẽ sẽs⁹ diffinitõis. Predicatũ mãle ẽ t̃min⁹ q̃ iplicite vł explicite enũtiat̃ de alio. s. de subcõ: mediãte copula v̱bali affir̃ata vel negata. Sʒ p̃dicatũ formale ẽ ip̃a copula vniẽns subiectũ cum predicato.

Declarat̃ diffinitio predicati mat̃ialis

Cõtra dicta p̃rio sic ar̃ Diffinitõ ꝓpõnis ꝯuenit aliis a diffinito: vt ꝓpõni mẽtali/ scripte/ ⁊ circulo pẽdẽti añ tabnã: g̃ ip̃a nõ ẽ bona. ¶ Scdo ar̃. Mẽbra diuisiõis ꝓpõnis coĩcidũt: g̃ ip̃a est mala Añs pʒ: q2 eadẽ ꝓpõ ẽ cathegorica ⁊ hypotetica: sic̃ ista. hõ vł asinus currit ¶ Tertio ar̃ sic. Ista ꝓpõ: hõ ẽ: est ꝓpõ cathegorica ⁊ tñ ñ hʒ p̃dicatũ g̃ diffinitio ẽ mala

Ad p̃mũ dr̃ q̃ oro mẽtalis scripta: et circul⁹ pẽdẽs añ tabnã: excludit̃ a diffinitõe p illã pticulã vocalis ¶ Ad scdm dr̃: q̃ lʒ mẽbra diuisionis q̃ ad supposita siue q̃ ad sig̃tũ mãle coĩcidãt: non tñ q̃ ad rõẽs siue diffinitiões: vt ista: hõ vel asin⁹ currit: sig̃tur p ista duo cõplexa ꝓpõ cathegorica ⁊ ꝓpõ hypotetica: ⁊ tñ ẽ alia diffinitio ꝓpõnis cathegorice: ⁊ alia ꝓpõis hypotetice ¶ Ad t̃ciũ dr̃: q̃ licʒ illa vocal̃ hõ ẽ: nõ h̃eat subcm̃: p̃dicatũ: et copulã: tñ mẽtalis cui subordinat̃ hʒ illa. Vel sic: lʒ nõ h̃eat p̃dicatũ explicite: tñ hñ implicite: q2 hñ ĩplicat̃ in hoc v̱bo est: et hoc sufficit.

¶ Propõnũ cathegoricaꝝ Alia vl̃is. Alia ptïcularis. Alia idefinita ⁊ Alia singularis. ¶ Propõ vl̃is ẽ illa: in q̃ subijcit̃ t̃min⁹ cõis: signo vl̃i det̃miat⁹ Vel ꝓpõ vl̃is ẽ illa: q̃ oĩ aut nulli inesse sig̃t: vt omĩs hõ currit Null⁹ hõ currit. ¶ Terminus cõis est qui apt⁹natus ẽ p̃dicari de plurib⁹: vt hõ de sorte ⁊ de plone. ¶ Signa vl̃ia sũt hec: oĩs: null⁹: quilibʒ: neuter: ⁊ similia

Diuisio ꝓpõnis cathegorice data penes q̃ttitatẽ

Quid ꝓpositio vl̃is

Quid terminus cõis.

Que signa vniuersalia

¶ Circa hunc textũ

Notandũ est p̃mo q̃ hic p̃nter pe. his. diuidit ꝓpõnẽ cathegoricã penes q̃titatẽ. ¶ Vñ in ꝓposito nõ dʒ accipi q̃titas ꝓp̃e: ꝓ magnitudine vel extensiõe: sʒ ĩproprie: ꝓ

Quõ hic q̃titas accipit̃: et quõ non

ppõne cathegorica: cui⁹ subcm̃ tenet vl'iter/ pticulariter/ indefinite: vel singulariter. Unde quãtitas in pposito nihil aliud est: q̃ ppositio: in qua subiectũ tenet vl'r: pticulariter: indefinite: vel singulariter. Et si capiat quãtitas pprie: tũc est terminus p̄me intentionis: et significat res que non sũt signa. Sed si capiat scd'o mõ tunc est termin⁹ scd'e intẽtionis: et significat ppões: cõnotãdo subiecta eaȝ teneri vl'r: pticulariter indefinite: vel singulariter: si tales ppões sint de inesse. Sed si sint modales connotat copulam sic vel sic teneri.

Declaratio diuisionis

Notandũ est scd'o q̃ ista diuisio q̃drimẽbris que ponit a petro hispano in textu: debȝ sic itelligi. De numero ppõnũ cathegoricaȝ: q̃dã est vniuersalis: quedã pticularis: quedã indefinita: et quedã singularis. ¶ Et hȝ ista diuisio q̃drimẽbris sic reduci ad bimẽbrem.

Sufficiẽtia

Ois ppositio cathegorica: vl' est de subiecto cõi: vl' singulari. Si de subiecto singulari: tũc est singularis: si subiectũ teneat singulariter. Si sit de subiecto cõi: vl' ergo tale subcm̃ tenet cũ signo: vel sine signo Si sine signo ē In definita. Si cũ signo: hoc cõtingit tripliciter: q2 vl' sumit cũ signo vli: et sic est ppõ vl'is. Uel cum signo pticulari: et sic est pticularis: Uel cũ signo qd ē pnomẽ demõstratiuũ p̄mitiue spẽi: et sic iteȝ est singularis. De istis plura alia sũt videda: q̃ videbunt in logica

Declarat diffinitio ppõnis vl'is

Notandũ est tcio: q̃ hic pñter petrus hispan⁹ ponit diffinitionẽ ppositiõis vl'is: que diffinitio sic intelligit. Propositio vl'is est ppõ cathegorica: in qua iplicite vel explicite vel in eius mẽtali cui subordinat: subijcit terminus cõis: signo vl'i non ipedito determinatus vel aliquo supplente vicem signi vl'is. ¶ In qua diffinitiõe ponit ppositio cathegorica loco generis ¶ Deinde dr̃ termin⁹ cõis: ad drãm ppõnis singularis: cuius subiectũ ē tmin⁹ singularis. ¶ Deinde dicit signo vl'i: ad differẽtiã pticularis: indefinite: et singularis: cuius subiectũ est termin⁹ cõmunis sũptus cũ pnomie demõstratiuo p̄mitiue spẽi. ¶ Et dr̃ explicite: pp̃ter tales ppões: ois hõ est aial: ois homo est risibilis in quib⁹ explicite et distincte ponitur tmin⁹ cõis: et similit signũ vl'e ¶ Et dr̃ iplicite: ppt tales ppões Nihil est: quodlibȝ est: in quib⁹ nõ ponit explicite et distincte terminus cõis: sed soluȝ ponit iplicite: cũ includat in illo signo Nihil terminus cõis: et in illo signo q̃libet iste termin⁹ ens ¶ Et dr̃ vel in eius mẽtali: pp̃ter hoc q̃ si a iponeret ad significandũ tantũ sicut ois homo currit: tũc a esset ppositio vl'is et tñ nõ haberet subiectũ nec p̄dicatuȝ: sed in eius mentali subijceret termin⁹ cõis signo vli determiat⁹. ¶ Dicitur notãter nõ impedito: ppt ppões in quib⁹ signo vli preponitur negatio: vt non ois hõ currit: nõ null⁹ hõ currit: que nõ sũt vl'es: sȝ pticl'ares. ¶ Dr̃ notant vl' aliquo supplẽte vicẽ signi vl'is ppter tales ppões: nõ hõ currit: nõ quidã hõ currit: que ppões sunt ambe vl'es: et in vna ponitur negatio loco signo vl'is: et in alia ponit hoc totũ nõ quidã

Declarat diffinitio tmĩ cõis

Notandũ est quarto: q̃ hic pñter petrus hispanus diffinit terminum cõem: Et debet sic diffinitio itelligi. Terminus cõmunis est terminus: qui ex modo sue ipõnis

sive signatõis nãlis: nat' ē pdicari de plurib' vere et affirmatiue: vni uoce et diuisim: mediãte copula de pñti: nõ ãpliata nec ãpliatia: vel cui nõ repugnat suppone pro plurib'. ❡ Vñ termin' ponit loco gñis: et totum residuũ ponitur ad dñam termĩ singularis: qr terminus singularis bene predicatur de pluribus vere et negatiue dicendo Sortes non est plato: Cicero nõ est plato. ❡ Et etiã dicitur vniuoce: qr bene predicat de plurib' vere et affirmatiue equiuoce: dicẽdo: iste est sortes: et iste est sortes: qa alia impõne imponit iste termin' sortes ad significandũ istũ: et alia impõne ad significãdũ istũ. ❡ Et etiã dr diuisim: qr termin' singularis bene pdicat de plurib' coniũctim: vt dicẽdo materia et forma sortis sũt sortes. Silr dicẽdo sortes et plato sunt isti hoĩes. ❡ Dr notant mediãte copula etc. qr termin' singularis mediãte copula ãpliata põt pdicari de pluribus: vt dicendo hõ ymagiatur sortes. Asin' ymaginat sortes: et sic de aliis. ❡ Dr notant cui nõ repugnat etc. ppt termios cões p vno solo supponẽtes vt sunt isti termini mund' sol: luna: deus:

Cõtra dicta arguit pmo sic: õnis bona diuisio deb; esse bimẽbris: s; ista diuisio non est bimẽbris: cũ sit qdrimẽbris: ergo est mala. ❡ Scdo sic ar: hec est vlis Nihil est: et tñ nõ subiicit termin' cõis signo vniũsali determiatus: g diffinitio est mala. ❡ Tertio ar sic: diffinitio termini cõis cõuenit aliis a diffinito: ergo diffinitio ē mala. Añs p; qr termin' singularis pdicat de plurib': vt dicẽdo plato nõ est sortes: Guillermus non est sortes.

Ad primum dr: q licet õnis bona diuisio q dat p mẽbra immediate sub diuiso contenta debeat esse bimẽbris: non tñ illa q dat per mẽbra mediate contẽta sub diuiso. ❡ Ad scdm dr: q licz ibi nõ subiiciat termin' cõis signo vniũsali determiatus explicite: tñ bene iplicite. ❡ Ad tertiũ dr: q licz termin' singularis pdicet de plurib' negatiue: nõ tñ vere et affirmatiue vniuoce et diuisim.

❡ Propositio particularis est illa: in qua subiicitur terminus cõis: signo pticulari determinat': vt quidã homo currit. ❡ Signa pticularia sunt hec: quidã: alter: aliqs et similia. ❡ Propõ indefinita est illa: in qua subiicit termin' cõis sine signo: vt homo currit. Quid ppõ pticularis. Que signa pticularia. Quid propõ indefinita.

❡ Circa hunc textũ.

Notandũ est primo: q hic auctor p. h. diffinit ppõne pticularẽ: que diffinitõ deb; sic itelligi. Propõ particularis est ppõ cathegorica in q subiicit termin' cõis: signo pticulari determiat': cui nõ pponit negatio: vel aliq alio sibi equalẽti explicite: vel iplicite: vel in eius mẽtali. ❡ Vñ ppõ cathegorica: ponit loco gñis. Et totũ residuũ ponit ad dñam vlis: idiffinite et singlaris. Et d: notãt cui nõ ppoitur negatio: qr si signo pticulari adderet negatõ: tal ppõ nõ ess; particularis: vt nõ qdã hõ currit. ❡ Et dr notant vel aliq alio sibi equalẽti: ppt tres ppõnes vt nõ oĩs hõ currit: non nullus homo currit: quia iste ppõnes sũt particulares: et ista signa nõ oĩs: nõ Declarat diffinitio ppõnis particularis

nullus:equalēt signis ꝑticulari bꝰ. ¶ Et dr explicite: ꝑpt tales ꝓpōnes:qdā hō currit: qdā hō non currit:aliqs homo currit.
¶ Dein dr iplicite:ꝑpt tles ꝓpōnes:aliqd ē:aliqd currit ¶ Et dr notāt vt in eiꝰmētali:qz si ista lra a significarz tm̄ sic aliqs hō currit:tūc eēt ꝓpō ꝑticularis:ꝛ tn̄ in ea non subijceret tminꝰ cōis: nec explicite nec iplicite : cū ibi nullo mō sit subēm vocale:sed in eiꝰmētali cui subordiat tlis vox bene subijceret tminꝰcōis signo particulari detmiatus.

Quid signū particulare ꝛ quotuplex.

Notandū est scdo:ꝙ signū ꝑticulare est illud: qd additū tmino cōi (nisi fuerit ipeditū) facit ipm tminū stare ꝓ oibus suis sigtis disiūctiue. ¶ Un̄ signa ꝑticularia sunt duplicia. Quedā sunt pure sincathegoremata tm̄ : vt qdā : aliqs:ꝛ sic de silibꝰ. Alia sūt ꝑti cathegoremata ꝛ ꝑtim sincathegoremata : vt aliquid : alicubi : aliqtiēs:aliqlit ꝛc̄ ¶ Un̄ ad hoc ꝙ aliq ꝓpō sit ꝑticularis qnqꝫ ꝯditiōes reqrunt.

Quinqꝫ ꝯditiōnes ꝓpōis ꝑticularis.

Prima. ¶ Pria est ꝙ tle signū ꝑticulare debꝫ poni cū termio cōi a ꝑte subēi. Defctu cuiꝰ ista nō est ꝑticularis Sortes ē aliquis hō.

Secunda. ¶ Scda cōditō ē:ꝙ tle signū sit eiusdē gn̄is cū tmio cōi Defctu cuiꝰ hec nō est ꝑticularis aliqua vir ē hō.

Tertia. ¶ Tertia ꝯditio est: ꝙ tale signū teneat ꝑsonalr Defctu cuiꝰ ista nō est ꝑticularis Quidam est sincathegorema.

Quarta. ¶ Quarta ꝯditio ē:ꝙ signū ꝑticulare non sit ipeditū . Defectu cuiꝰista nō est ꝑticularis Nō qdā hō currit.

Quinta. ¶ Quīta ꝯditio est:ꝙ tle signū ꝑticulare nō ponat int partes subēi: sꝫ ꝑponat toti subiecto. Defctu cuiꝰ ista nō ē ꝑticularis Asinꝰ alicuiꝰ hōis currit.

Notādum est tertio: ꝙ hic ꝯn̄r p.h.poīt diffinitionē ꝓpōis idefinite: q̄ diffinitio dēt sic itelligi

Declarat diffinitio ꝓpōnis indefinite

Propō idefinita ē ꝓpō cathegorica:i qvt i cuiꝰmētali cui subordiat:subijcit tminꝰ cōis:sine signo qtificāte. ¶ Unde ꝓpō cathegorica ponit loco gn̄is . Et totū residuū ponit ad drām ꝓpōnis vlis:ꝑticularis:ꝛ singularis ¶ Un̄ duplex ē signū.s.signū qtificās: et signū non qtificās.

Quid signum qtificās ꝛ non qtificans

¶ Signū quātificās ē signū q̄ positovt rēto i ꝓpōe:variat qtitas ꝓpōnis vt signa vlia:signa ꝑticlaria:ꝛ ꝓnoīa demōstratia ꝑmitiue spēi. ¶ Sꝫ signū nō qtificās est q̄ positovel rmoto in ꝓpōe:nōvariat quātitas ꝓpōnis:vt sūt ista:qtꝰ solus:tantus.

Tres ꝯditiōes ꝓpōnis indefinite.

Notandū ē qrto: ꝙ ad hꝰ ꝙ aliq ꝓpō sit idefinita tres ꝯditiōes rqrūt.

Prima. ¶ Pria est:ꝙ p additiōeꝫ signivniūsal ꝑt fieri vlis:ꝛ p signū particulare ꝑt fieri ꝑticularis:ꝛ p pronomē demōstratiuū ꝑmitiue spēi pōt fieri singularis.

Secunda. ¶ Scda cōditō ē:ꝙ tlis tminꝰ ꝯis ponat apte subēi: Defectu cuiꝰ ista non est idefinita sor.ē hō .

Tertia. ¶ Tertia est:ꝙ nullū signū negatiuū pōatur siue cadat supra illuꝫ tminū cōeꝫ. Defectu cuiꝰista nō est idefinita. Nonhō est asinꝰ:capiēdo illā negationē Non negatiue.

Contra dicta at pmo sic hec est ꝑticularis Non oīs hō currit: et tamen ibi non subijcit terminus cōis signo particulari determiatus:ergo diffinitio est insufficiēs. ¶ Scdo arguit cōtra diffinitionē ꝓpōnis idefinite. Ista est idefinita sortes ē nomē: et tn̄ ibi subijcit tminꝰ singularis ergo ꝛc̄. ¶ Tertio at ꝯ eādē.ista est idefinita. Tm̄ hō currit:et tn̄ in ea nō subijcit terminus cōmunis sine signo:igitur ꝛc̄.

Ad primũ dr: q licz ibi nõ sit signuz pticulare fokaliter tñ est equalẽter. ¶ Ad scðz dr: q licz iste terminꝰ Sortes sit tminꝰ singularis qñ accipit figiue: nõ tñ qñ accipitur mãliter. Vel dr: q licet ibi subijciat tminꝰ singularis cõiter tentus non tñ singularit tentus ¶ Ad tciũ dr: q lz ibi nõ sbijciatur tminꝰ cõis sine signo nõ quãtificãte: tñ bñ subijcit terminus cõis sine signo q̃tificante

Quid propõ singularis

¶ Propõ singularis est illa in q̃ subijcit tminꝰ discretꝰ vel tminꝰ cõis cum pnomine demonstratiuo primitiue speciei. vt sortes currit: vel ille hõ currit ¶ Terminꝰ singularis vel discretꝰ est: q̃ aptꝰ natꝰ ẽ pdicari de vno solo vt sortes de scipõ

Quid terminus singularis

¶ Circa hunc textum.

Declarat diffinitio ppõis singularis

Notandũ est pmo: q h pñr pe. his. ponit diffinitionẽ ppõnis singularis: q̃ diffinitio dz sic intelligi ¶ Propõ singularis est ppõ cathegorica: in q̃ vel in cuiꝰ mẽtali cui subordinat: explicite vel iplicite subijcit tminꝰ singularis: singularit tentꝰ: vel tminꝰ cõis sũptus cũ pnoie demõstratiuo primitiue spẽi: eiusdẽ casus cuz eo. ¶ Dr notãter in diffinitiõe: vel in eiꝰ mẽtali: ppter tales ppões lego: scribo. ¶ Dr etiã notãter explicite vl iplicite: ppt tales ppõnes. Hoc currit. Illd mouet. in qbꝰ ppõnibꝰ licz nõ subijciat tminꝰ singularis explicite: tñ bñ iplicite: q: in illis pnoibꝰ demõstratiuis hoc illd: includũt tmini singulares. ¶ Dr notãter terminꝰ singularis singularit tentꝰ: ppt tales ppões Sortes ẽ nomẽ Sortes ẽ vox dissillaba: q̃ ppões sũt idefite: ex q̃ in eis subijciũt tmini singulares cõiter tenti ¶ Dr notãter cũ pnoie demõstratiuo pmitiue spẽi: ppt tales ppões. Iste hõ currit. Ille hõ mouet. ¶ Et dr pmitiue spẽi etiã ad drãm istaꝝ ppõnũ Meꝰ asinꝰ currit. Vester asinꝰ mouet: q̃ ppões sũt idefinite: q: licz in eis subijciat tminꝰ cõis cũ pnoie demõstratiuo: illud tñ nõ ẽ pmitiue spẽi: q̃d reqrit: sz est deriuatiue.

Duplr ppositio dr singularis.

Notandũ est scðo q duplicit põt itelligi q aliqua ppõ sit singularis ¶ Unomõ q sit singularis in essẽdo: et sic iste tminꝰ Singularis: est tminꝰ pme intẽtionis Et illo mõ ois ppõ ẽ singularis: q̃a q̃lbz ppõ ẽ vna ⁊ nõ pres. ¶ Aliomõ q sit singularis in supponẽdo: ex eo q subcm eiꝰ pro vna re singlari suppoit: ita q nõ põt supponere p pluribꝰ diuisim. Et sic iste tminus singularis est tminꝰ scðe intẽtionis solũ ꝯueniẽs ppõni: cuiꝰ subcm ẽ tminꝰ singularis: ⁊ sic iste tminꝰ singularis tantuz sigt sicut hec orõ: ppõ cuiꝰ subcm ẽ tminꝰ singularis singularit tenꝰ: vl terminꝰ cõis sumptꝰ cũ pnomie demõstratiuo pmitiue spẽi: eiusdẽ casus cum termino cõmuni.

Declarat diffinitio tmini singularis

Notandũ est tcio q hic pñter pe. his. diffit tminũ singularẽ: ⁊ dz diffinitio sic itelligi. ¶ Terminꝰ singularis ẽ tminꝰ: cui ex mõ sue ipõnis: vel sue nãlis sigtionis: repugnat pdicari de pluribꝰ vere: affirmatiue: vniuoce: ⁊ disim. ¶ Dr notãter cui ex ipõne siue ex mõ sue ipõnis: ppt tminos singulares ad placitũ sigñtes. ¶ Et dr vel sue nãlis sigtionis repugnat pdicari de pluribꝰ: ppt tminos singulares mẽtales: qui non ex modo sue impõnis: sed ex modo

sue naturalis sig̃tiõis hñt: ꝙ nõ pñt p̃dicari de pluribꝰ. Etiã illa ꝑticula ponit̃ ꝓpter istos t̃mios deus: mundꝰ: et sic de aliis: qꝛ lʒ repugnet illis t̃minis ex ꝑte rei sig̃te ꝙ p̃dicent̃ de pluribꝰ: ex q̃ nõ pñt esse plures dij: et silr̃ non pñt esse plures mũdi s̃m naturã tñ nõ repugnat illis t̃mĩs ex mõ sue impõnis ꝙ p̃dicent̃ de pluribus: qꝛ si poneret̃ plures dij iste t̃minus deꝰ ex mõ sig̃ndi quẽ de facto hʒ significaret oẽs illos deos: nec oporteret si īciperet esse adhuc vnus deꝰ: ꝙ iste t̃minꝰ deꝰ iterũ īponeret̃ ad sig̃ndũ illũ: sʒ ex impõne quam iam actu habʒ significaret illum.

Declarantur alie ꝑticule diuisionis

Notandũ est q̃rto ꝙ vlterius dr̃ in diffinitiõe t̃mini singularis vere: qꝛ t̃minus singularis põt p̃dicari de pluribꝰ false: vt Johẽs ẽ sortes. Robertꝰ ẽ sortes. ¶ Deĩde dr̃ affirmatiue: qꝛ t̃minꝰ singularis põt p̃dicari de pluribꝰ vere ꝛ negatiue vt Johãnes nõ ẽ sortes. Petrꝰ nõ est sortes. ¶ Deĩde dr̃ vniuoce: qꝛ t̃mĩnꝰ singularis põt p̃dicari de pluribꝰ vere affirmatiue ꝛ equoce: sʒ nõ vniuoce: vt dicẽdo: Iste est sortes: demõstrãdo ꝑ ly iste vnũ: tali noĩe nominatũ. Et silr̃ iste est sortes: demõstrãdo ꝑ ly iste aliũ: tali nomĩe nomĩatũ. ¶ Deĩde dr̃ diuisim: qꝛ t̃minus singularis põt p̃dicari de pluribꝰ vere: affirmatiue: vniuoce: et cõiũctim: vt dicẽdo. Maria ꝛ sora sortis sunt sortes. Silr̃ sortes et plato sũt isti duo hoĩes: ꝛ tñ terminꝰ singularis nõ põt p̃dicari de pluribꝰ vere: affirmatiue: vniuoce: ꝛ diuisim: vt dicẽdo: Mã sortis est sortes. Uel sora sortis ẽ sortes

Cõtra dicta p̃mo sic arguit̃. Et p̃mo ꝯtra diffinitionẽ ꝓpõis singularis. Illa diffinitio ꝯuenit aliis a diffinito: ḡ est insufficiẽs. Añs ptʒ de ista ꝓpõne. Sortes est nomẽ: q̃ nõ est singularis: et tñ in ea subijcit̃ t̃minꝰ singularis: ḡ ꝛc. ¶ Scd̃o arguit̃ ꝯtra diffinitionẽ t̃mini singularis. Iste t̃minus deꝰ est t̃minꝰ cõis: et tñ diffinitio t̃mini singularis sibi conuenit: ḡ est insufficiẽs. Minor ptʒ: qꝛ sibi repugnat p̃dicari de pluribꝰ: ḡ ꝛc. ¶ Tertio sic arguit̃. Sortes est t̃minꝰ singularis: et tñ põt p̃dicari de pluribꝰ vt dicẽdo Iste est sortes: et iste est sortes: ḡ diffinitio est insufficiens.

Ad p̃mũ dr̃: ꝙ lʒ in ea subijciat̃ t̃miꝰ singularis cõiter tẽtꝰ: nõ tñ singularit̃ tentꝰ. ¶ Ad scd̃m dr̃: ꝙ lʒ ex ꝑte rei repugnat tali t̃mino p̃dicari de pluribꝰ: nõ tñ ex ꝑte sue impõnis. ¶ Ad terciũ dr̃: ꝙ licʒ iste t̃minꝰ Sortes p̃dicet̃ de pluribꝰ false: vel negatiue: vel equoce: vel ꝯiũctim: non tñ vere affirmatiue: vniuoce et diuisim.

Diuisio ꝓpõnis cathegorice data penes qualitatem

¶ Item ꝓpõnũ cathegoricarũ: alia ẽ affirmatiua: alia negatiua.

Quid propõ affirmatiua.

¶ Affirmatiua ẽ illa: in qua p̃dicatum affirmat̃ de subiecto: vt homo currit.

Quid propositio negatiua

¶ Negatiua est illa in qua p̃dicatũ negatur de subiecto vt homo nõ currit

De triplici ꝓpõis q̃sitiuo

¶ Diuisa ꝓpõne tripliciter sciendũ est: ꝙ triplex est q̃situũ: per qd̾ querimus de ipsa ꝓpõne scʒ que: qualis et q̃ta.

Que

¶ Que q̃rit de substãtia ꝓpõnis. Uñ ad questionẽ factam per que: respõdendũ est cathegorica

Qualis

vel hypotetica. ¶ Qualis qrit de q̃litate ppõnis Unñ ad questionẽ factã per qualis: respõdendũ est affirmatiua vel negatiua.

Quanta

¶ Quãta q̃rit de q̃titate. Unde ad iterrogationẽ factã per q̃ta: respõdendũ est vl'is vl' pticularis: vel idefinita: vl' singularis.

Uersus

Uñ v̄sus. Que ca vel hyp. qualis ne vel af v. quanta par. in. sin.

¶ Circa hunc textum

Declarat diuisio

Notandũ est p̃mo q̃ hic p̃nter pe. his. diuidit ppõnem cathegoricã penes q̃litatẽ: et dz diuisio sic ĩtelligi. De nũero ppõnũ categoricarũ: simplicẽ copulã hñtiũ: alia est affirmatiua: alia negatiua. Et est diuisio generis in suas spẽs. ¶ Uñ notãter dr: simplicẽ copulam hñtiũ: pp̃ter ppõnes cathegoricas nõ hñtes simplicẽ copulam: vt est ista Quodlz est vel nõ est: q: ista nõ est affirmatiua nec est negatiua: sed affirmatiua et negatiua simul.

Acceptiones affirmationis et negationis.

Notandũ est scdo: q̃ affirmatio et negatio capiunt dupl'r ¶ Uno mõ cõiter: et sic affirmatio est ppõ: cui⁹ copula p̃ncipalis vel p̃ncipalior pars copule nõ negatur. Et hoc mõ affirmatio cõuenit tam ppõnib⁹ cathegoricis q̃ hypoteticis. Et negatio ẽ ppõ cui⁹ copl'a p̃ncipalis vl' p̃ncipalior ps copule negat. Et hoc mõ negatio cõuenit tã ppõnib⁹ cathegoricis q̃ hypoteticis. ¶ Alio mõ capiũt spẽaliter: et sic affirmatio est ppõ cathegorica: in q̃ p̃dicatũ vnitur cũ subiecto mediãte copula vel p̃ncipaliori pte copule nõ negata. Et negatio est ppõ cathegorica: in q̃ p̃dicatũ vnit cũ subiecto mediãte copula p̃ncipali vl' principaliori pte copule negata Et hoc mõ affirmatio et negatio solũ p̃ueniũt ppõnib⁹ cathegoricis Et istomõ capiũt i ista diuisiõe

Notandũ est tertio: q̃ h p̃nter pe. his. diffinit ppõnẽ cathegoricã affirmatiuã: et dz sic diffinitio ĩtelligi.

Declarat diuisio ppõnis affirmatiue

¶ Propõ cathegorica affirmatiua est illa: in q̃ iplicite: vl' explicite vel in ei⁹ mẽtali cui subordinat p̃dicatũ p̃ncipale vnit cuz subiecto: mediãte copula v̄bali vel p̃ncipaliori pte copule affirmata

Que p̃ncipalior pars copule

¶ Uñ illa est principalior pars copule: s̄m cui⁹ exigẽtiã extrema ordinant adiuicẽ Exẽplũ vbi copula tota manet affirmata: vt hic: hõ est aĩal. Exẽplũ vbi p̃ncipalior ps copule manet affirmata: vt oẽ aĩal ẽ nõ possibiliter subñã: ibi hoc v̄bũ est manet affirmatũ qd ẽ p̃ncipalior ps copule vel tota copula. De hoc videbit ĩ logica.

Declarat diffinitio ppõis negatiue.

¶ Propõ cathegorica negatiua est illa: in q̃ explicite vel iplicite: siue in ei⁹ mẽtali cui subordinat p̃dicatũ vnit cũ subiecto: mediãte copl'a vl' p̃ncipaliori pte copule negata. Exẽplũ vbi tota copl'a negat: vt hõ nõ ẽ aĩal. Exẽplũ vbi p̃ncipalior ps copule negat: vt hõ possibilr nõ est sedẽs: ibi hoc verbũ est negatur: et est p̃ncipalior ps copule s̄m illos: qui dicũt q̃ hoc totũ possibilit est: sit totalis copula.

Notandũ est q̃rto: q̃ hic p̃nr petrus his. oñdit q̃ sicut ppõ ẽ triplicit diuisa: p̃mo mõ ĩ cathegoricã: et hypoteticã: q̃ vocat diuisio penes subñam. Scdo in vl'ez pticularẽ: indefinitã: et singularẽ: q̃ vocat diuisio penes q̃titatẽ Tertio in affirõatiuã et negatiuã

q̄ vocat̄ diuisio penes qualitatē Sic etiā tria sūt q̄stitiua p̄ que q̄rimꝰ de ip̄a p̄pone.s.que/q̄lis/ et quāta. ¶ Que q̄rit de e subſtā p̄pōnis. Et r̄ndēdū ē ad questionē factā p̄ q̄: cathegorica vel hypotetica. ¶ Qualis q̄rit de q̄litate. Et ad q̄stionē factā p̄ q̄lis r̄ndēdū est affirmatiua vel negatiua. ¶ Quāta q̄rit de quātitate. Et ad q̄stionē factā p̄ quanta r̄ndendū ē vl'is: p̄ticular/: idefinita: vel singular/. ¶ Et istud p̄tz in isto metro. Que ca. vel hyp q̄lis ne. vel af. v. q̄ta par. in sin. Que. i. ad q̄stionē factā per q̄ r̄ndet̄ ca. i. cathegorica vel hyp. id est hypotetica Qualis. i. ad q̄stionē factā p̄ q̄lis: r̄ndet̄ ne. i. negatiua vel af. i. affirmatiā Quāta. i. ad q̄stionē factā p̄ quāta: r̄ndet̄ v. i. vl'is. par. i. p̄ticularis. in. i. idefinita sin. i. singularis.

Que

Qualis

Quanta

Declaratio versus

Cōtra dicta primo sic arguitur p̄tra diuisionē Mēbra diuisiōis excedūt diuisū: ḡ diſio est insufficiēs. Añs p̄z: q̄z affirmatio ⁊ negatio nō solū p̄ueniūt cathegoricis: s̄z ēt hypotetic/. ¶ Scd̄o sic arguit̄ Diuisū excedit mēbra diuidētia: ḡ diſio ē mala. Añs p̄tz de ista p̄pōne Sortes est vel nō ē chimera: q̄ nō ē affirmatiua: nec etiā negatiā: supposito q̄ hoc totū: est vel nō ē sit copula: et tñ est p̄pō cathegorica: ḡ p̄ diuisionē. ¶ Tertio sic arguit̄ p̄ diffinitionē p̄pōnis negatiue: q̄z ip̄a p̄uenit aliīs a diffinito: ḡ est īsufficiens. Añs p̄z de ista p̄pōne: hō q̄ nō currit mouet̄: q̄ ē affirmatiā: et tñ p̄dicatū negat̄ de subiecto: ergo diffinitio est insufficiēs.

Ad primū d̄r q̄ affirmatio ⁊ negatio in dicta diſiōe nō capiūt̄ ḡnalit̄ s̄z sp̄ealit̄ p̄ut solū reperiūt̄ in cathegoric/ ¶ Ad scd̄m d̄r q̄ diuisū hui9 diuisiōis nō est solū ly p̄pō: sed est hoc totū p̄pō cathegorica de simplici copl'a ¶ Ad tercīū d̄r: q̄ l̄z p̄dicatū minꝰ p̄ncipale vniat̄ cū subc̄o minꝰ p̄ncipali mediāte copula negata: nō tñ p̄dicatū p̄ncipale vnitur cū subc̄o p̄ncipali mediāte copl'a negata: sed mediante copula affirmata

¶ Itē p̄pōnū cathegoricarū. Quedā p̄ticipāt vtroq̄ t̄mio: vt hō est aīal: hō nō est aīal. Alie p̄ticipant vno tātū: vt hō currit: hō disputat. Alie v̄o nullo vt plato disputat: equꝰ mouet̄ ¶ Itē p̄pōnū p̄ticipantiū vtroq̄ t̄mio. Alie p̄ticipāt t̄m eūdē ordinē: vt hō currit: hō nō currit Alie v̄o ordīe ecōuerso: vt hō est aīal: aīal est hō. ¶ Itē p̄pōnū cathegoricarū vtroq̄ t̄mino p̄ticipātiū: t̄m eundē ordinē. Alie sūt p̄trarie. Alie subcōtrarie. Alie contradictorie. Alie subalterne.

Pria diuisio p̄reābula

Scd̄a diuisio p̄ambula

Tertia diuisio p̄ncipalis de p̄pōnū oppositione

¶ Circa hunc textū

Notandū est p̄mo q̄ hic p̄nter pe. his. determiat de oppōnibꝰ p̄pōnū cathegoricarū: et de mat'ijs earūdē et de legibꝰ p̄pōnū: p̄mo ponēs aliq̄s diſiōes: q̄r p̄ma d̄z sic itelligi. De nūero p̄pōnū categoricarū q̄dā p̄ticipāt vtroq̄ t̄mio. i. q̄dā p̄ueniūt̄ in vtroq̄ terio: q̄dā ī also tm̄: ⁊ q̄dā in nullo p̄ueniūt. ¶ Un̄ istud v̄bū p̄ticipare accipit̄ tribꝰ modis. ¶ Un omō idē est q̄ diuidere: et sic capit̄ qñ d̄r q̄ duo frēs p̄ticipāt bōa parētū.

Declarat̄ p̄ma diſio

Acceptiones de ly p̄ticipare

¶ Alio mō capit participare vt idē est ꝙ ī se ꝑticipati rōnē susci pere: et sic capit ab aristotele in quarto thopi. qñ dr: ꝙ spēs ꝑti cipat gen⁹: ꝛ nō econūso. Et istis duob⁹ modis nō capit ī ꝓposito ¶ Tertio mō capit vt idē ē ꝙ cō uenire et isto mō capit ī ꝓposito

Que ꝓpō nes dicūt ꝑticipare et que nō

Notandū est scḋo: ꝙ ꝓ pōnes cathe gorice dicūt ꝑticipare vtroꝗ ter mīo q̄ sic se hn̄t: ꝙ qlibȝ tīn⁹ vni⁹ ꝓpōis: ē sīlis cuilibȝ tmīo alti⁹ ꝓpōis vt hō currit: hō nō currit ¶ Et iste ꝓpōnes dicūt ꝑticipa re vno tmīo tm̄: que sic se hn̄t ꝙ solū vn⁹ tmin⁹ vni⁹ ꝓpōnis ē sīlis vni tmīo alti⁹ ꝓpōnis: ꝛ alt ter min⁹ est dissīlis alti: vt hō currit hō est aīal. ¶ Et ille dicūt nullo termīo ꝑticipare: q̄ꝛ nullus tmi n⁹ vni⁹ est sīlis alicui tmīo alti⁹: vt hō currit: aīal mouet. ¶ Se cūda diuisio dēt sic itelligi. De nu mero ꝓpōnū cathegoricaꝝ vtro ꝗ tmīo ꝑticipātiū: q̄dā ꝑticipāt vtroꝗ tmīo eodē ordīe et quedā ordine ecōuerso. ¶ Unde ꝓpō nes vtroꝗ tmīno ꝑticipātes ſm eundē ordinē sunt: quarū subie ctū vnius est simile subiecto alte rius: ꝛ p̄dicatū vnius p̄dicato al terius. ¶ Et ille dicunt partici pare vtroꝗ termīo ordine econ uerso quarū subiectū vnius est si mile p̄dicato alteri⁹: et p̄dicatū vnius est simile subiecto alteri⁹ ¶ Tertia diuisio est: ꝛ debet sic intelligi. De numero ꝓpōnū ca thegoricarū vtroꝗ termino par ticipātiū ſm eundē ordinē: que dā sunt non opposite: vt propo sitiones eq̄pollētes: vt nō quidā homo currit: ꝛ null⁹ homo currit Alie sunt opposite: vt quidā hō currit: ꝛ nullus homo currit.

Declarat scḋa diuisio

Que ꝓpō nes ꝑtici pāt eodē: ꝛ que ordīe ecōuerso.

Declarat tcia diuisio.

Notādum est tcio: ꝙ hic ꝯñter pe. hys. ponit aliā diuisionē: que debȝ sic intelligi. De numero ꝓ pōnū cathegoricarū oppositaꝝ: vtroꝗ termino: et eodē ordine ꝑ ticipātiū Alie sūt cōtrarie. Alie subcōtrarie. Alie cōtradictorie: et alie subaltne. ¶ Uñ oppositō capit dupliciter. Uno modo pro oppōne reali: que est inter duas res: nō se cōpatiētes in eodē sub iecto. Sicut oppō que est int ca liditatē et frigiditatē ꝑfectam. Et isto modo iste tminus opposi tio est tminus ꝑme intētiōis. Et sic non capit in ꝓposito. ¶ Alio modo capit pro oppōne logicali et illo modo est termin⁹ secunde intentionis: qui tminus adhuc capitur duplicit ¶ Uno modo: pro oppōne termioꝝ: ꝛ sic oppo sitō tantū significat sicut hoc ag gregatū: tmini oppositi: siue ter mini non potētes simul ꝛ semel affirmatiue et vere predicari de eodē singulari singularit tento: respectu eiusdē. Et de ista oppo sitione non est hic ad propositū: sȝ in postpredicamētis. ¶ Alio modo capit pro oppōne proposi tionū: ꝛ sic oppō tantū significat sicut hoc aggregatū ꝓpōnes re pugnātes. Et de ista est hic ad ꝓ positum.

Acceptōnes de ly Oppō.

Notādum ē q̄rto: ꝙ oppositio ꝓpōnum est duplex. ¶ Una est propōnū q̄ cōponūt ex tmīs op positis: ꝛ sic ille ꝓpōes dicunt op poni ꝯrie: q̄ꝛ p̄dicata sūt tmī cō trarij: affirmatīe enūciati de eo dē subcō singulari: vl de eod sub iecto cōi sūpto cū relatīo idēpti tatis: vl cū signo vniūsali. Exēplū primi: vt soz. est alb⁹: soz. ē niger Exēplū scḋi: vt hō est alb⁹: et idē hō ē niger. Exēplū tcij: vt oīs hō est alb⁹: oīs hō ē niger. Et de tli oppōne ꝓpōnū nō est hic ad pro positū. ¶ Alia est oppō propō nū cathegoricaꝝ: vtroꝗ tmīo ꝑ

Distiguit op pō propōnū.

tipātiū: fm eūdē ordinē: in q̄tita te tm̄: vel in q̄litate tm̄: vl in q̄ litate ꝛ in q̄titate simul: vel in al tero tm̄. Et de ista oppōne ē hic ad ꝓpositū: ꝛ eius sūt q̄ttuor spe cies: quarū habet sufficiētia: q̄a oēs ꝓpōnes opposite opponunt vel in q̄litate et q̄titate sil: et sic sūt Cōtradictorie. Uel in q̄tita te tm̄: ꝛ sic sūt Subalterne. Uel in qualitate tm̄. Et hoc dupl. Uel sunt de subiecto singulari: ꝛ sic sūt cōtradictorie. Uel de subiecto cōi: et hoc dupl. Uel ambe sūt vniu̇ sales: et sic sunt Cōtrarie. Uel a be sunt pticulares vl indiffinite et sic sunt Subcontrarie.

Sufficiētia.

Contra dicta pmo sic ar guit in dictis ꝓpōnibus sūt di uersi ordines. ergo ꝓpōnes non participāt vtrōq; termio eodem ordie. ¶ Scdo sic arguit: oēs ꝓ pōes cathegorice ꝯueniūt in co pula: ꝫ oēs ꝓpōnes cathegorice in aliq̄ ꝯueniūt: ꝛ per ꝯñs male dicit: q quedā ꝓpōnes in nullo termino ꝯueniūt. ¶ Tertio ar de oppōne determiatur in p̄dica mētis: ꝫ hic nō debꝫ determiari

Ad primū dicit: q licet in dictis ꝓpōnibus sūt diu̇si ordies fm nu merū: nō tñ fm speciē. Et sic iste terminꝰ eod ē positꝰ in textu: tm̄ valet sicut sili. ¶ Ad scdm dr: q terminꝰ in ꝓposito nō capit ꝓ co pula: sed ꝓ subiecto vel pro p̄dicato matiali. ¶ Ad tertiū dr q lꝫ ī p̄di camētis determinet de oppōne t miorū: nō tñ de oppōne ꝓpōnū

Q̄ꝫ ꝓpōes cō trarie.

¶ Contrarie sunt vniuersa lis affirmatiua: et vniuersa lis negatiua: eiusdem subie cti et eiusdem predicati: vt omnis homo currit: nullus homo currit. ¶ Subcōtra rie sunt pticularis affirma tiua: ꝛ pticularis negatiua: eiusdē subiecti: et eiusdē p̄ dicati: vt q̄dam hō currit: quidam homo non currit.

Q̄ꝫ ꝓpōnes subcō trarie.

¶ Circa hunc textū.

Notādum est primo q ad hoc q aliq̄ ꝓpōes sint ꝯrie tres ꝯdi tiones req̄runt. ¶ Quarū pma est: q tales ꝓpōnes sint ꝓpōnes cathegorice: vtrōq; tmio pticipā tes: fm eūdē ordinē: diu̇se fm q̄ litatē: q̄ꝛ vna sit vlis affirmatiua: et alia vniu̇sal negatiua. ¶ Scda cōditō ē: q q̄lꝫ tminꝰ distribuibi lis q̄ est subiectū vl p̄dicatū nō di stributꝰ in vna: distribuat in alia et nō eꝯ. ¶ Et ꝓpt defectū hꝰ cōdi tiōis iste nō sūt cōtrarie: oīs hō aīal est: ꝛ oīs hō aīal nō est: sꝫ cō traria pme ē ista: oīs hō oē aīal nō est: ꝛ ꝯria scde est ista: oīs hō oē aīal ē. ¶ Tertia ꝯditō est: q termī teneāt vniuoce: nō magis vl minꝰ āple: restricte: vl appella te: ī vna ꝯriarū q̄ in alia. Et ꝓpt defectū huiꝰ cōditiōis iste nō sūt cōtrarie: oīs hō currit: et nullus hō currit: q2 ī pma ꝓpōe iste tmi nꝰ hō stat ꝓ oībꝰ hoībꝰ tā mascu lis q̄ femīs: ex q̄ hꝰ signū oīs est cōis gñis. Et in scda p̄cise stat ꝓ masculis: ex q̄ illud signū nullꝰ est solū masculini gñis.

Conditio nes ꝯriaꝝ

Prima.

Notādum ē secūdo: q ex istis cōditiōibꝰ pt colligi descriptio ꝓ pōnū ꝯriaꝝ: q̄ talis ē. ¶ Propō nes ꝯrie sūt ꝓpōes cathegorice: vtrōq; tmio pticipātes: fm eūdē ordinē: diu̇se fm q̄litatē: q̄ꝛ tmi teneāt vniuoce: eq̄ āple eq̄ restricte et eq̄ appellate ꝛ q̄ꝛ tminꝰ distri buibil qui est sbm vel p̄dicatū non distributus in vna distribu atur in alia: vt omnis homo cur

Descrip tio ꝯriarū complexa

rit: ois homo nō currit ¶ Quid aūt sit terminū teneri eq̄ ample eque restricte: ꝛ eq̄ appellate: vi debitur in paruis logicalibus.

Cōditōes subcōtrariarum

Notandū est tercio: ꝙ ad hoc ꝙ alique ꝓpōnes sint subcōtrarie tres cōditiōes requirūtur. ¶ Prima est ꝙ vna sit ꝑticularis vel indefinita affirmatia ꝛ alia ꝑticularis vel indefinita negatia: eiusdē subiecti et eiusdē predicati. ¶ Scda cōditio est: ꝙ in vtraqꝫ subcōtrariaꝝ termini teneant̄ vniuoce: nō magis ample: vel minꝰ restricte: vel appellate: in vna sicut ī alia ꝓpōne. ¶ Tercia conditio est: ꝙ p̄dicatum in vna subcōtrariaꝝ teneatur vl'iter: et in alia ꝑticularit̄: si ipsū sit t̄minus cōis. Et ꝓpter defectū huiꝰ cōditiōis: iste nō ꝓprie subcōtrariant̄ hō omē aīal est: et hō nullū aīal est: q: ly aīal in vtraqꝫ tenet̄ vl'iter. Et etiā ille ꝓpōnes sūt sil' false. Nā subcontraria istiꝰ hō omē aīal est: ē ista h͂ aīmal nō est. Et subcōtraria istius: homo nullum animal est est ista homo aīal est.

Declarat̄ diffinitio subcōtrariaꝝ

Notandū est quarto ꝙ ex dictis ꝯditionibꝰ pōt colligi descriptio subcōtrariaꝝ que talis est. Subcōtrarie sunt due ꝓpōnes cathegorice ꝑticulares vel indefinite: vtroqꝫ t̄mino ꝑticipantes: scd'm eundē ordinē: diuerse scd'm qualitatē: quaꝝ t̄mini tenent̄ vniuoce: eque ample: eq̄ restricte: et eodēmō appellate: quaꝝ vnius p̄dicatū tenet̄ vniuersalit̄: et alterius ꝑticularit̄ si sit t̄minꝰ cōis.

Contra dicta p̄mo sic arguit̄. Iste ꝓpōes nō sūt ꝯtrarie Cuiuslibꝫ hois oculꝰ est dexter: ꝛ cuiuslibꝫ hōis oculꝰ nō est dexter: ꝛ tñ vna est vl'is affirmatiua et alia vl'is negatiua: ergo diffinitio ē mala ¶ Scd'o arguit̄ sic Iste ꝓpōnes sūt cōtrarie: omis hō est sortes: ꝛ nullꝰ homo est sortes: ꝛ tñ t̄minus nō distributꝰ in vna nō distribuit̄ in alia: g̃ scd'a cōditio cōtrariaꝝ nō est bene posita. ¶ Tercio arguit̄ sic. Iste ꝓpōnes: homo omē aīal est: et hō omē aīal nō est: nō sūt subcōtrarie: et tñ vna est indefinita affirmatiua: et alia est indefinita negatiua: ergo diffinitio est mala.

Ad p̄mū dicit̄ ꝙ licet iste ꝓpōnes sint vniūsales ex parte subiecti distributōis: nō tamen ex parte subiecti enūciationis Uel aliter dr: ꝙ ibi deficit scd'a cōditio: requisita ad hoc ꝙ alique ꝓpōnes sint cōtrarie: ꝛ ideo ꝯtraria illiꝰ cuiuslibet hois oculꝰ est dexter: est ista: cuiuslibꝫ hoīs non oculꝰ est dexter ¶ Ad scd'um dr negādo ꝯñam: q: illa cōditio dicit: ꝙ t̄minus non distributꝰ in vna dꝫ distribui in alia: si sit t̄minus distribuibilis: mō t̄minus qui nō distribuit̄ in vna istaꝝ ꝓpōnū nō est t̄minus distribuibilis: ex quo est t̄minꝰ singl'aris. ¶ Ad t̄ciū dr negādo ꝯñam: q: ibi deficit t̄cia cōditio: req̄sita ad hoc ꝙ alique ꝓpōnes sint subcōtrarie.

Quid ꝯtradictorie.

¶ **Cōtradictorie sūt vniuersalis affirmatiua: et ꝑticularis negatiua: Uel vniuersalis negatiua: et ꝑticularis affirmatiua: eiusdē subiecti et eiusdē p̄dicati: vt ois hō currit: quidā homo nō currit. Nullꝰ homo currit: quidā homo currit.** ¶ **Subalterne sūt vl'is affirmatiua: ꝛ ꝑticularis affirmatiua. Uel**

Quid subalterne

vl̄is negatiua: ꝛ ꝑticularis
negatiua: eiuſdē ſubiecti ꝛ
eiuſdē predicati: vt oīs ho
mo currit: quidā homo cur
rit. Nullꝰ homo currit: qui
dā hō nō currit. Et hoc to
tū ptꝫ in figura ſequenti.

¶ Circa hunc textum

Notandū eſt p̄mo: ꝙ ad hoc ꝙ aliq̄ ꝓ-
pōnes ſint ꝯdictorie multe cōdi
tiones req̄rūtur. ¶ Pria eſt: ꝙ
ſint de ſubiecto ſingulari: ꝙ ſint
oppoſite q̄litatꝭ. Et ſi ſint de ſub
iecto cōi: ꝙ ſint oppoſite quāti-
tatis et q̄litatis eiuſdē p̄dicati ꝛ
eiuſdē ſubiecti. ¶ Scd̄a ꝯditio
ē: ꝙ quilibꝫ t̄minꝰ diſtribuibilis
qui ē ſubcm̄ vel p̄dicatū nō diſtri
butꝰ in vna diſtribuat̄ in alia: et
ecōtra. Defectu cuiꝰ iſte nō ꝯtra
dicunt: oīs hō eſt aīal: et hō aīal
nō eſt: ſed iſte due ꝯdicūt: hō eſt
aīal: et oīs hō non eſt aīal. Silr̄
iſte due nō ꝯtradicūt: oīs hō eſt
aīal: et quidā hō aīal non eſt: cū
ſint ſimul vere. Un̄ ꝯdictoria iſti
us: quidā hō aīal non eſt: eſt iſta
oīs hō om̄e aīal eſt ¶ Tercia cō
ditio eſt: ꝙ t̄mini teneant̄ vniuo
ce ꝛ nō equoce: eq̄ āple: eq̄ reſtri
cte: ꝛ eod̄ mō appellate: Defectu
cuiꝰ iſte nō ꝯdicūt: nullus hō eſt
ſpēs: et hō eſt ſpēs: eꝝq̄ iſte t̄mi-
nus hō tenet̄ equoce. ¶ Simi-
liter iſte due nō ꝯdicūt: nullꝰ hō
fuit albꝰ: et quidā hō qui eſt fuit
albus: q꞉ iſte t̄minꝰ hō nō tenet̄
eq̄ āple in vna ſicut ī alia. ¶ Si
milit̄ iſte due nō ꝯdicūt nullꝰ hō
q̄ fuit fuit albꝰ: et q̄dā hō qui fu
it heri fuit albꝰ: q꞉ iſte t̄minꝰ hō
non ſtat eq̄ reſtricte ¶ Silr̄ iſte
due nō ꝯdicūt: albū cognoſco: ꝛ
ego nō cognoſco albū: q꞉ iſte ter
minꝰ albū nō eodē mō appellat.

Tres ꝯditiones contradictoriarum

Scd̄a

Tertia

Sciendū eſt ſcd̄o: ꝙ ex dictis cōditio
nibus pōt diffinitio ꝯdictoriaꝝ
cognoſci: q̄ talis eſt. Cōtradicto
rie ſunt ꝓpōnes cathegorice ſin
gulares: vel vna vl̄is ꝛ alia ꝑticu
laris vel indefinita: vtroqꝫ t̄mīo ꝑ
ticipātes ſm eūdē ordinē: diūſe
ſm q̄litatē: q̄ꝝ t̄mini tenent̄ vni-
uoce: eq̄ ample: eq̄ reſtricte: ꝛ eo
dem mō appellate: et t̄minus di
ſtribuibilis qui eſt ſubcm̄ vl̄ p̄di
catū: non diſtributꝰ in vna diſtri
buat̄ in alia: et ecōtra: vt oīs hō
eſt aīal: ꝛ hō nō ē aīal. Illis dua
bꝰ ꝓpōnibꝰ ꝯueniūt ꝯditōes pri
us poſite ꝛ diffinitio ꝯdictoriaꝝ

Intellectus diffinitionis ꝯdictoriaꝝ

Sciendū eſt tercio: ꝙ ad hoc ꝙ alique ꝓ
pōnes ſint ſubalt̄ne tres ꝯditio
nes req̄runt̄. ¶ Pria eſt: ꝙ vna
ſit vl̄is: alia ꝑticularꝭ ſiue indefi
nita: et ꝙ ſint eiuſdē q̄litatꝭ: eiuſ
dem ſubiecti: et eiuſdē p̄dicati.
¶ Scd̄a ꝯditio ē: ꝙ ſi p̄dicatū ī
vna teneat̄ vl̄r: ꝙ etiā in alia te-
neat̄ vl̄r: Defcū cꝰ iſte nō ſūt ſub
alt̄ne: oīs hō oē aīal nō ē: ꝛ aliq̄ſ
hō aīal ē: ſꝫ ſubalt̄na p̄me ē iſta:
aliq̄s hō oē aīal ē. Et ſi p̄dicatū ī
vna teneat̄ ꝑticularit̄: ꝙ etiā in
alia teneat̄ ꝑticularit̄: Defectu
cuiꝰ iſte non ſūt ſubalt̄ne: oīs hō
oē aīal ē: et aliq̄s hō oē aīal eſt.
Sꝫ ſubalt̄na p̄me eſt iſta: aliq̄s
hō aīal eſt. ¶ Tertia eſt: ꝙ t̄mi-
ni teneant̄ vniuoce eq̄ ample: eq̄
reſtricte: ꝛ eodem mō appellate

Tres ꝯditiones ad ſubalt̄nas requiſite.

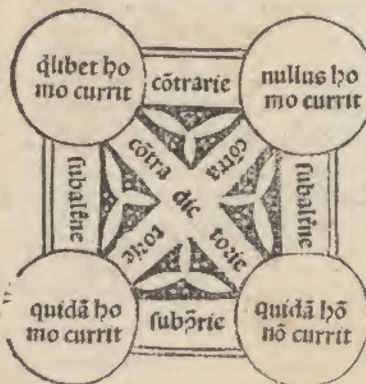
Sciendū eſt q̄rto ꝙ ex di
ctis cōditiōibꝰ
p̄t elici diffīitio ſubalt̄naꝝ q̄ tal̄ ē
Subalt̄ne ſūt ꝓpōnes cathego
rice: vtroqꝫ t̄mīo ſm eundē ordi
nē ꝑticipātes: eiuſd̄ q̄litatꝭ: ſꝫ di
uerſe q̄titatꝭ: q̄ꝝ p̄dicatū vniꝰ te
net̄ ſilr̄ ſic̄ p̄dicatū alt̄iꝰ: ꝛ t̄mini
tenēt̄ vniuoce eq̄ āple eq̄ r̄ſtricte
et eodē mō appellate: vt oīs hō
eſt aīal: et hō eſt aīal. Iſtis ꝓpō

Intellectus diffinitōis Subalternaꝝ.

nibus cōueniāt cōditiōes subal ternarū et diffinitio earūdē.

Contra dicta primo arguitur sic. Iste sunt ꝓpōnes ꝯdictorie: sortes currit: ⁊ sortes nō currit: et tñ vna nō est vlis ⁊ alia pticularis: ḡ diffinitio.p.h.est mala ¶ Scdo sic ar̃: iste nō sunt ꝯdictorie: ois hō est aial: ⁊ aliqs hō aial nō est: et tñ vna est vlis affirmatiua: ⁊ alia pticularis negatiā ergo diffinitio cōueīt alijs a diffinito. ¶ Tertio ar̃ sic. Iste non sunt subalt̃ne: ois hō est anial: ⁊ aliqs hō oē anial est: ⁊ tñ vna est vlis affirmatiua: ⁊ alia pticularis affirmatiua ergo diffinitō ē mala

Ad primum dr̃ q̄ diffinitio cō tradictoriaꝝ.p.h.itelligit̃ de cō tradictorijs q̄ꝝ subcā sūt t̃mini cōes: et nō de alijs quarū subcā sūt t̃mi singulares. ¶ Ad scdm dr̃ negando ꝯñam: q: ibi deficit vna ꝯditio.s.scda cōditio q̄ debz subītelligi in diffinitiōe ꝯdictoriaꝝ: ⁊ etiā deficit tertia ꝯditio. ¶ Ad t̃tiū d̃: negādo ꝯñam: q̄a ibi deficit scda ꝯditio q̄ dēt subītelligi ī diffinitiōe subalt̃naꝝ: et silr alie ꝯditiōes. Seqt̃ figura.



¶ Propōnū t̃plex ē mā.s. nālis: ꝯtingens: et remota

Notandū est p̄mo circa hūc textū: q̄ mā ꝓpōis cathegorice nō ē aliō q̄ subcm ⁊ p̄dicatū ꝓpōis cathegorice: se hñtia vt repugnātia: vl̃ vt ꝯueniētia trāsmutabilit̃ vel itrāsmutabilit̃. Et dñr sbcm ⁊ p̄dicatū ꝓpōis mā trāsūptie: ad silitudinē mat̃ie ꝓp̄e dcē: q: sic̃ materia ꝓprie in nālib⁹ est p̄ncipiū ex q̄ res nāles ꝯponūt̃: sic subiectū et p̄dicatū sunt illa ex q̄b⁹ ꝓpositio cathegorica cōponitur. — *Quid mat̃ia propositiōis*

¶ Silr forma ꝓpōnis cathegorice: est copula copulās p̄dicatū cū subcō. Et copula d̃: fõa: ad silitudinē forme ꝓp̄e dicte: quia sicut forma ꝓp̄e dicta est illud p qd res hȝ esse: sic etiā copula ad dita subcō et p̄dicato est illud: p qd ꝓpō cathegorica habet esse. — *Quid fõa ꝓpositionis.*

Notādum est scdo: q̄ proprie loquēdo propō nō est in mat̃ia: q̄a mat̃ia est ps ꝓpōnis: et ꝓpō est totū: mō totū nō est ꝓp̄e in sua p te. Et iō qñ d̃: q̄ ꝓpō est ī tali materia vel tali: illa ꝓpō dēt sic itelligi. Talis ꝓpō est ex mat̃ia tali vel de mat̃ia tali. ¶ Uñ cū d̃: in textu: q̄ t̃plex est mat̃ia. Sēsus illi⁹ est iste: tres sūt t̃mi ꝯēs: non coīcidētes in signo t̃m ratiōes fõales eoꝝ: oēs mat̃ias ꝓpōnū cathegoricaꝝ signtes: p q̄s t̃minos iste t̃min⁹ mat̃ia didit̃ diuisione logicali ¶ Cui⁹ diuisiōis p̄t sic h̃ri sufficiētia. Nā mat̃ia ꝓpōis cathegorice: est hitudo extremorū adiuicē: vl̃ ḡ extrema sic se habēt: q̄ vnū nō p̄t cōpetē alt̃i. ⁊ sic ē mā rēota: vl̃ sic se hñt q̄ vnū p̄t cōpetere alteri Et h⁹ duplr: q: vl̃ vnū p̄t cōpetē alt̃i intrāsmutabilit̃: et sic ē mat̃ia nāl̃. vel trāsmutabilit̃ et sic ē materia ꝯtingens — *Quo mō ītelligit̃ ꝓpō eē in mat̃ia.* — *Sufficientia diuisionis.*

Regule gnāles p nā materiæ ppōnis Prima.

Notādum est tertio q ad maiorē cognitionē habēdā de materijs ppōnū ponūtur due regule cōmunes. ¶ Quarū pma est: q in quacunqz materia est ppō affirmatiua: in eadē materia est sua ppō negatiua correspōdēs: sua cōtraria: sua subcōtraria: sua cōtradictoria: sua subalterna: sua cōuertēs: et sua eqpollēs: vt oēs iste ppōnes sūt in eadē materia: homo currit: omnis homo currit: nullus hō currit: quidā homo nō currit: nōnullus homo currit: et quoddā currēs est homo.

Secunda rēa

¶ Secūda regula est talis: q in qcunqz materia est propō cathegorica de inesse et de pñti: in eadē materia est propō de futuro: de pterito: propositio modalis diuisa de qcūqz modo sit: et ppositio hypotetica: vt omnes iste ppōnes: homo est aīal: homo fuit aīal: hō erit aīal homo possibiliter est anial: homo necessario est aīal: et si hō est aīal hō est subña sunt in eadē materia. ¶ Et rō istarū duarū regularū est: q: in illis propōnibus sunt similia subiecta: silia pdicata: g tales ppōnes sunt in eadē materia.

Quō diuersi mode cathegorice et hypotetice sunt in materia.

Notādum est qrto q ppōnes cathegorice dicunt pmo eē in aliqua materia: eo q eis cōuenit primo habē subiectū et pdicatū Sz ppōnes hypotetice nō sunt in aliq materia nisi rōe cathegoricarū: ex quo cathegorice sūt ptes inmediate ppōnū hypoteticarū vt in pluribus: ideo hypotetice reducūt ad eandē materiā in qua sunt cathegorice ¶ Et dr notāt vt in pluribus: quia aliqñ nulla cathegorica est pars inmediata hypotetice: sed mediata solum: vt patebit in capitulo de hypoteticis.

Cōtra dicta arguit primo sic: nullū totū est in mā q est sua ps. Sz ppositio cathegorica est totū. g ppositio cathegorica nō est in mā ¶ Secūdo arguit sic: nulla substātia est ps ppōnis: sz materia est substātia: ergo mā nō est ps propositionis. ¶ Tertio arguit sic Multe sūt ppōnes q non sūt in aliq mā hic enūerata: g diuisio est isufficiēs. Añs pz: de istis ppōibus Sortes est sortes: et hō ē sortes

Ad primum dr: q capiēdo p prie istā ppōnē In: vt distinguit cōtra ex vel de: sic cōcedit maior sz si capiat impropie p ex: vel de sic negat maior. ¶ Ad secundū dicit distiguēdo minorē: qa iste terminus materia capit dupliciter. ¶ Uno mōvt est nomē prie intētiōis: et sic cōcedit mior: et tunc iste terminus mā sigt rem que est altera ps subiecti mālis. ¶ Alio mō capit vt est nomē scde intentiōis: et sic negat mior: et sic iste terminus materia significat subiecta et pdicata ppōnū. ¶ Ad tertiū dicit negādo añs: et ad eius probationē dicit: q reducūt ille propōnes ad materiā naturalē.

Acceptiones materie.

¶ Naturalis ē illa: in qua predicatū est de esse subiecti: vel propium eius: vt hō est anial: homo est risibilis ¶ Cōtingēs est illa: in qua predicatū pōt adeē: et abeē subiecto: preter subiecti corruptōnē: vt homo est albus: homo non est albus. ¶ Remota est illa: in qua predicatū nō pōt cōuenire subiecto: vt hō est asinus.

Diffinitiones mārz.

¶ Circa hunc textū notādū est primo ꝙ hic ɔñter pe.hiſ.ponit diffinitionē materie naturał:q̄ diffio debꝫ sic itelligi. Materia naturalis ē habitudo extremorum ꝙ predicaẗ de subiecto vere et affirātiue et eſſētialiẗ vel accñtaliẗ vł ɔuertibiliẗ ¶ Añ in iſta diffinitiōe ponīẗ habitudo loco gñis: et totū reſiduū poīẗ ad differētiā mateīe ɔtingētis: et materie remote. ¶ Et pñs diffio daẗ de materia naturali ordiata ſcd̄m directā p̄dicationē: et nō ſcd̄m indirectā: et ſic capiẗ mā nālis ſpāliter et ſtricte qñ p.h.diffinit eā. Sꝫ capiēdo cōiẗ materiā nālē: vt ſub ſe ɔp̄hēdit oēs alias mās: que nō ſūt ɔtigētes nec remote: dꝫ ſic diffiniri. ¶ Materia nālis eſt habitudo extremoꝝ talis: ꝙ p̄dicatū eſt aptū natū p̄dicari de ſubiecto vere et affirātiue et eſſētialiẗ: ſiue accñtalẗ et intrāſmutabiliẗ directe ſiue indirecte. ¶ Quid aũt ſit p̄dicari eſſētialiẗ: q̄d p̄dicari accñtaliẗ: q̄d itrāſmutabiliẗ: q̄d directē q̄d idirecte: videbiẗ i ſcd̄o tractatu.

Rłe materie nāł. **Notādū** eſt ſcd̄o: ꝙ ad cognoſcēdū q̄ ꝑpōnes ponūẗ in materia nāli: quinq̄ ponūtur regule.

Prima ¶ Prima eſt ꝙ qñ t̄mi vnius coordinatiōis in recta linea p̄dicamētali: de ſeinuicē p̄dicāẗ ſiue directe ſiue indirecte: talis ꝑpō eſt in mā nāli. ut hō̄ eſt aīal: ſortes ē hō̄ ſubā eſt petr⁹. Inſtātia tñ videẗ eſſe iſta: de⁹ eſt hō̄: q̄uā aliq̄ ponūt i mā ɔtingēti: alii i mā remota.

Secūda. ¶ Scd̄a regula talis ē: ꝙ qñ dīfñe p̄dicāẗ de his quoꝝ ſūt dīfñe vel ecōtra: vel etiam diffio p̄dicaẗ de diffinito et eꝯ. ſiue ſit de inferioꝛib⁹ ſiue de ſupioꝛib⁹: talis ꝑpō eſt in mateīa nāli: vt hō̄ eſt rōnalis: rōnale eſt aīal: hō̄ eſt aīal rōnale

Tertia ¶ Tertia regula talis ē ꝙ qñ ꝑpria paſſio p̄dicaẗ de ſuo proprio ſubēo aut ecōuerſo: ſiue de iferioꝛib⁹ ſiue de ſupioꝛib⁹ ⁊ ecōuerſo: talis ꝑpō eſt in mā nāli: ut hō̄ eſt riſibilis: riſibile eſt hō̄. ſoꝛtes eſt riſibilis: riſibile eſt ſoꝛtes. aīal eſt riſibile: riſibile eſt aīal.

¶ Quarta rlā talis eſt: ꝙ ꝑpō deeſt ſcd̄o adiacēte: cui⁹ ſubēm q̄d ñ ē cōnotatiuū ꝑ aliq̄ ſupponere pōt reſpectu illi⁹ verbi ē: eſt in materia nāli. ut hō̄ eſt: ſoꝛ. eſt. Quarta.

¶ Diciẗ notāter cui⁹ ſubiectū pro aliquo ſupponere pōt. q̄a ſi nō poſſet ſupponere reſpectu hui⁹ v̄bi eſt: tūc talis ꝑpō eſſet in mateīa remota ut chimera eſt.

¶ Quinta reglā eſt ꝙ qñ idem p̄dicaẗ de ſeip̄o: vel ſynonimū de ſinonymo: vt ɔūtibile d̄ cōuertibili: dūmō t̄mi ꝑ aliquo ſupponere pñt: talis ꝑpō eſt in mā nałali ut hō̄ eſt hō̄: lapis eſt petra: marcus eſt tullius. Quinta

Notādū eſt tertio: ꝙ hic cōſequēter p.h.diffinit materiā ɔtingentē: et debꝫ diffinitio ſic intelligi. ¶ Materia ɔtingens: eſt habitudo extremoꝝ adinuicē: talis ꝙ p̄dicatū pōt accñtaliẗ ⁊ vere affirmari ⁊ negari de ſubiecto nō deſinēte ſupponere vel eꝯ ſubiectū de ipſo. ut hō̄ eſt albus: hō̄ nō eſt albus. albū eſt hō̄. ¶ Unde ex iſta diffinitiōe pꝫ: ꝙ ille t̄min⁹ adeſſe in diffinitiōe capiẗ vt tm̄ valet ſicut predicari vere et affirātiue ⁊ accñtaliẗ. Et abeſſe tantū valet ſicut predicari vere negatiue et accñtaliẗ: et ſic capiūẗ vt ſūt termi ſcd̄e intētionis. Et illa ꝑticula p̄ter ſubiecti coꝛruptionē: tātū valꝫ ſicut hoc aggregatū: ſiue hoc ꝙ ſubiectū deſinat ſupponere: et debet illa ꝑticula vltia det̄minare illud verbum abeſſe. Declaraẗ diffinitio mateīe contingentis

Notādū ē q̄rto: ꝙ hic ɔñr pe.hi.poīt diffionē materie remote: et debet diffinitio ſic intelligi. Materia remota eſt habitudo extremoꝝ: talis ꝙ vnū nō pōt ſine noua ip̄ōe vere et affirmatiue p̄dicari de altero: mediāte copula de p̄ſenti nō ampliatiua nec āpliata: ut homo eſt aſinus. ¶ Dicitur notāter mediāte copula de p̄ñti: nō ampliatiua nec ampliata q̄a he ꝑpōnes ſunt in materia remota. homo eſt aſinus: albū eſt nigrū: et ta- Declaraẗ diffinitio mateīe remote.

Marginalia (left): diffio materie nāł. (beside "ſic itelligi. Materia naturalis")

mē predicatū pōt ꝯuenire subiecto: mediāte copla āpliatiua siue āpliata ut homo est imaginarie asinus: homo imaginatr asinus. albū pōt esse nigrū. ¶ Unde ad cognoscēdū q̄ ꝓpōnes ponūtr i materia remota due regule dantr. ¶ Quaꝝ prima est: ꝙ oīs ꝓpō est in matia remota: in qua termini disparati p̄dicantr de se inuicem: siue affirmatiue: siue negatiue ut homo est asinus: hō nō est asinus ¶ Scda regula est: ꝙ oīs ꝓpō est i materia remota: cuius subiectū nō pōt pro aliquo supponere respectu huius verbi est: siue talis ꝓpō sit de est scdo adiacēte: siue tertio adiacēte: siue sit affirmatiua siue negatiua: ut chimera est: chimera non est. chimera est homo: chimera nō ē homo chimera est chimera: chimera nō ē chimera.

Contra dicta arguitr p̄rio sic Hec est in materia naturali. Aīal ē homo: et tñ p̄dicatū non est de diffinitiōe subiecti nec ꝓpriū eius: ergo diffinitio ē mala. ¶ Scdo argr sic Hec nō est in matia ꝯtingēti. sortes est hō: et tñ p̄dicatū pōt adesse vl ab esse subiecto p̄ter subiecti corruptionē: ergo diffinitio est mala Mioꝛ pꝫ q̄a qñ illud p̄dicatū vere affirmatur de subiecto: tūc illud subiectū est: et similiter qñ p̄dicatū vere negatr de eo: tūc etiā est: ergo p̄dicatū pōt adesse et abesse p̄ter subiecti corruptiōem ¶ Tertio arguitr. Hec nō est in materia remota: hō est: et tñ p̄dicatum remouetr a subiecto cū nō ponatr: ergo diffinitio materie remote conuenit aliis a diffinito.

Ad primū dicitr: ꝙ licꝫ illa nō sit i materia naturali: capiendo stricte hoc aggregatū materia naturalr. tñ bene est in mā nāli: capiēdo cōiter hoc aggregatū matia nālis. Uel sic: licꝫ nō sit in matia nāli directe: tñ bene indirecte siue reductiue ¶ Ad scdꝫ dr: ꝙ dupl'r pōt intelligi: ꝙ p̄dicatū pōt abesse subiecto p̄ter subiecti corruptiōem. Uno mō absq; hoc ꝙ subiectū desinat esse: ⁊ sic ꝯceditr: nec illo mō itelligitr in diffinitiōe. Alio mō absq; hoc ꝙ subcm̄ desinat supponere: et sic negatr: ⁊ illo mō capitr i diffinitiōe ¶ Ad triū dr: ꝙ dupl'r pōt itelligi ꝙ p̄dicatū remoueatr a subcō Uno mō ꝙ nō pōatr i ꝓpōe: ⁊ sic ꝯceditr mioꝛ: sꝫ tñ illo mō nō itelligitr in diffitōe. Alio mō ꝙ vniatr cū sbcō mediante copula negata: et illo mō negatr minoꝛ: ⁊ sic itelligr i diffinitiōe

¶ Lex siue nā ꝯtrariaꝝ tal' est ꝙ si vna ē vā: reliq̄ est fl'a et nō ecōuerso Possūt eni ābe fl' eē sic in ꝯtigēti mā: ut oīs hō est albꝰ nullꝰ hō ē albꝰ In nāli vo mā sēp si vna est va reliq̄ erit fl'a vt oīs hō ē aīal: nllꝰ hō ē al' Et sīl'r i mā rēota: ut oīs hō ē asinꝰ nullꝰ hō ē asinꝰ. Et in mā ꝯtigēti: qñ p̄dicatū ē accñs iseꝑabil' et vt oīs coꝛuꝰ ē niger nl'lꝰ coꝛuꝰ ē niger Sꝫ ille q̄ sūt de accñte seꝑabili: pñt ābe eē fl'ē vt oīs hō ē albꝰ nullꝰ hō ē albꝰ ¶ Circa hūc textū notādū ē p̄rio ꝙ hic ꝯñr p. h. d'ficiat de legibꝰ opōnū Uñ i ꝓposito lex nō capitr ꝓ regula de oꝑatōibꝰ hūanis: docēte mod' bñ viuēdi: sꝫ capitr h' ꝓ r'la de mō oppōnis ꝓpōnū oppositaꝝ Et pꝰ autoꝛ deficiat de lege ꝯriaꝝ. Uñ lex ꝯriaꝝ tal' ē: ꝙ nō ē possibile ꝙ ꝯrie ꝓpōes mere de iesse sint sil' vere. ¶ Uñ ille ꝓpōes dñr ꝑticipare legē ꝯriaꝝ q̄ sūt cathegorice: vtroq; t'mio ꝑticipātes s'm eūdē ordinē: q̄bꝰ ꝙtū ē d' for'a repugnat ꝙ sint sil' v'e: ⁊ nō repugnat ꝙ sint sil' fl'ē Et ad hoc ꝙ aliq̄ ꝓpōes dicātr ꝑticipare legē ꝯriaꝝ: nō opꝫ ꝙ ābe sint vl'es: sꝫ pñt ābe eē sing'lares. ut iste due: oēꝫ equū videt sor. ⁊ nullū equū videt sor. ꝑticipāt legē ꝯriaꝝ: q̄a ille nō pñt eē sil' vere: sed bñ

pñt ſīl' eē fl'ē. Aliq̄ñ etiā vna ē vlis: ⁊ alia ſinglāris: ⁊ tñ pticipāt legē ꝯtrarū: q̄a nō pñt ſīl' eē v'e: ſ; bñ pñt ſīl' eē fl'ē vt iſte due: null⁹ hō currit ⁊ iſte hō cur. Et de iſt; aliq̄ alia dicēda ſūt que videbūt' in libro peryarmeñas.

Notādū ſcđo: q̄ due ꝯrie mere de ineſſe: i nulla mā pñt ſīl' eē v'e. Cui⁹ rō ē: q̄ ſi due ꝯrie mere de ineſſe eēnt ſīl' vere ſeq̄ret' q̄ due ꝯdcōrie eēnt ſīl' v'e ꝯñs ē falſū ⁊ ipoſ. ⁊ ꝯ p̄mū p̄ncipiū: ergo ⁊ illd ex q̄ ſeq̄t'. ſ. q̄ due ꝯrie ſint ſīl' v'e. ꝯña p; q̄a ad vlēm affirātiuā in ꝓpōib⁹ mere de ineſſe: ſeq̄t' ptīclāris affirātia: ergo ſi vlis affirātia erit vera: pticularis affirātia erit v'a: q̄ eſt ꝯria vlis negatiē: q̄ etiā pōit' v'a ⁊ ſic due ꝯdcōrie eēnt ſīl' v'e. Sil'r ad vlē; negatiuā ſeq̄t' ptīclāris negatia: ergo ſi vlis negatia ē v'a pticularis negatia erit v'a. q̄a ex v'o nō ſequit' niſi verū: i ꝓpōib⁹ nō hñtib⁹ ſupra ſe reflexionē. Et ē vlis affirātia pōit' v'a: q̄ ē ꝯdcōria ptīclāris negatiē et ſic iteꝝ due ꝯdcōrie eēnt ſīl' v'e. ut ſi iſte due ſint ſīl' v'e: oīs hō ē alb⁹: ⁊ null⁹ hō ē alb⁹: iſta ꝓpō q̄dā hō ē alb⁹ q̄ ſeq̄t' ad iſtā oīs hō ē alb⁹: ſtabit ī v'itate cū iſta null⁹ hō ē alb⁹ q̄ ē ſua ꝯdcōria. Sil'r iſta ꝓpō: q̄dā hō nō ē alb⁹: q̄ ſeq̄t' ad iſtā: null⁹ hō ē alb⁹ ſtabit ī v'itate cū iſta: oīs hō eſt alb⁹ q̄ ē ſua ꝯdcōria ꝑ illā regulā. Quicq̄d ſtat cū añte ſtat cum ꝯñte.

Notādū eſt t'tio: q̄ ꝓpōes ꝯrie ī mā ꝯtingenti pñt ſīl' eſſe fl'ē. p; ſic: Poſito caſu q̄ ſoꝛ. currat ⁊ plō nō currat: tūc iſte due oīs hō currit ⁊ null⁹ hō cur. ſunt ſīl' fl'ē. Iſta ei oīs hō currit ē fl'ā: q̄a plō ñ currit. Et iſta ē fl'ā: null⁹ hō cur. q: ſoꝛ. cur. S; ī mā nāli ⁊ rēota nō pñt ſīl' eē fl'ē ſi ꝓpōes ſint de ineſſe d' pñti et de p̄dicatōe dircā. p; ſic. q: niſi ſic ſeq̄ret' q̄ due ꝯdcōrie eēnt ſīl' fl'ē ꝯñs ē ipoſ. et ꝯ p̄mū p̄ncipiū ergo ⁊ añs. ſ. q̄ due ꝯdcōrie pñt ſīl' eē fl'ē in mā nāli ⁊ rēota. ꝯña p;. q̄a ī mā nāli et rēota de ineſſe ⁊ de pñti: ⁊ de p̄dicatione dircā: ptīclāris eq̄ualet vli: ergo ſi vlis ē fl'ā ptīclār; erit fl'ā. Et ſic oēs ꝓpōes de q̄tuoꝛ āgul' erūt ſīl' fl'ē: ⁊ ꝑ ꝯñs due ꝯdcōrie erūt ſīl' fl'ē. Dr notāt' de ineſſe: q̄a modales bñ pñt ſīm' eē fl'ē ī mā nāli ⁊ rēota vt iſte due oīs hō nccio ē aīal: ⁊ oīs hō nccio nō ē aīal: q: āb'e ſūt ſil' fl'ē. Sil'r iſte: oē album nccio ē nigrū: ⁊ oē albū nccio nō ē nigrū. Dr notāt' de pñti: q: ꝓpōes ꝯrie de p̄t'ito ⁊ de fut'o pñt ſīl' eē fl'ē ī mā nāli ⁊ rēota: ut p; de iſtis: oīs hō fuit aīal: ⁊ null⁹ hō fuit aīal: poſito caſu q̄ ſit vn⁹ hō q̄ nūc p̄mo hēat eē. Sil'r de iſtis: oē albū fuit nigrū: et nullū albū fuit nigrū: poſito caſu q̄ iā ſit vna res alba q̄ nunq̄ fuit nigra. Dr notāt' de p̄dicatiōe directa q̄a de p̄dicatōe idirecta ꝯrie pñt ſīl' eē fl'ē in mā nāli: ut p; de iſtis. omīs ſubā eſt hō: nulla ſubā eſt homo

Notādū eſt q̄rto: q̄ cū d' in textu: ſi vna ꝯriaꝝ ē v'a: reliq̄ ē fl'ā. hoc d; ſic ītelligi Si vna ꝯriaꝝ ē v'a: tūc alia ſi foret' ē fl'ā ¶ Vñ ex iſto textu elicit' tal' rl'ā: q̄ ſēp talis ꝯña ē bōa q̄ñ foꝛat' Iſta ꝓpō ē v'a ⁊ h; ꝯtrariā: ḡ ꝯtraria ē fl'ā: ⁊ nō ecouſo: hoc ē. Iſta ꝯña nō ē bōa hec ꝓpō ē fl'ā ⁊ h; ꝯriā: ḡ ꝯria ē vera. Rō p'ie ptis rl'ē p; ī ſcđo notabili: et ratio ſcđe ptis patet in tertio.

Regula arguēdi legis ꝯrie.

Contra dcā p'io ſic ar'. Iſte ſūt ſīl' v'e: oīs hō eſt totū ī q̄titate: ⁊ null⁹ hō ē totū ī q̄titate: ⁊ tñ ſūt ꝯrie ḡ ꝯrie pñt ſīl' eē v'e maioꝛ p; q̄a vna ē vlis affirātia ⁊ alia vlis negatia eiuſdē ſubci ⁊ eiuſd' p̄dicati: ḡ ſunt ꝯrie ¶ Scđo ſic: Iſte ſūt ꝯrie: oīs hō ē mulier: ⁊ null⁹ hō ē mulier: ⁊ tñ poſ. ē q̄ ſint ſimul v'e. ḡ male diffinit' lex ꝯtrariaꝝ ¶ Tertio ſic. Iſta ꝓpō: oīs hō cur. pt eē v'a et ſil'r iſta pōt eē v'a: null⁹ hō currit: ⁊ tñ ſūt ꝯrie: ḡ ꝯrie pñt ſimul eē v'e.

Ad p̄imū dicitur diſtinguēdo maioꝛē: q̄a hoc aggregatū oīs hō: et hoc aggregatū null⁹ hō: poſſunt teneri māliter, ꝑ ſminis vliter captis: ⁊ ſic

concedit maior: et negat mior. Vel possūt teneri significatiue et psonaliter: et sic negat maior et ↄceditur minor. ¶ Ad scđm d: negando maiorē: qa subcā nō stāt eque restricte. qa hō in affirmatiua stat p viris et mulierib⁹: et in negatiua stat solū p viris: rōne illi⁹ signi vl'is null⁹ qđ est masculini gn̄is. ¶ Ad tertiū dr distinguēdo ↄn̄s: eo q illa determinatio simul pōt determinare illud verbū pōt: et sic ↄcedit totū argumētū. Et sensus ↄn̄tis tūc est iste: q ↄrie hn̄t simul potēt. ↄ sint vere in diuersis tpib⁹. Vel pōt determiare hoc aggregatū esse vere: et sic negat ↄn̄tia: qa tūc sensus ↄn̄tis est iste. hec ppō est possibilis: cōtrarie sūt simul vere

Lex subↄriaꝝ. ¶ Lex siue natura subcōtrariarū talis est: q si vna est falsa: reliqua est vera: et nō econtra. Possūt eni ambe simul esse vere in cōtingēti materia. ut quidā hō est alb⁹ quidā hō nō est albus. Unde lex subcōtrariarū ↄtrario mō se hab3 legi cōtrariarū.

Lex ↄdictoriarum ¶ Lex siue natura cōtradictoriaꝝ talis est: q si vna est vera reliqua est falsa: et nō ecōuerso. In nulla eni maťia possūt eē simul vere aut false. vt si ista sit vā: ois hō scire desiderat: tūc sua ↄtradictoria ē flā: qdā hō nō scire desiderat.

Lex subalternarū. ¶ Lex siue natura subalternarū talis est: q si vl'is sit vera sua pticularis erit vera: et non econuerso. Pōt eni pticularis eē vera: sua vlī existēte falsa. et nō ecōuerso: vt qdā hō ē alb⁹ ois hō est alb⁹ Sed si particularis est falsa: vlis erit falsa et non econuerso.

Expō legis subↄrie ¶ Circa hūc tertū notādū est pmo q lex siue natura subcōtrariarū talis est: q subcōtrarie mere de inesse ppōnes nō pn̄t simul eē false. Cui⁹ ratio est: qa si due subcōtrarie essēt simul false: seqret q due ↄdictorie ppōnes essēt simul false. ↄn̄s ē falsū et ipossibile: ergo et an̄s. ↄn̄a p3. qa pticularis sequit ad vlem: ergo si pticularis est falsa: vl'is erit falsa cum ↄn̄s falsū nō sequit ex an̄te vo Et sic vl'is affirmatia: et pticularis negatiua: q̄ sūt ↄdcōrie essent simul false. ¶ Ista tn̄ ratio nō h3 locū in ppōnib⁹ de ↄtingēti spāliter capto: in quib⁹ due ↄrie pn̄t simul esse vere et due subcōtrarie false: ut videbit i fine pmi tractat⁹. Unde ille ppōnes

Que pticipant legē subcōtrariarū. dn̄r pticipare legē subcōtrariarū: q̄ sic se hn̄t q cū sint eiusdē subiecti et pdicati: et sic de aliis ↄditiōib⁹ quā tū est de forma earū repugnat eis q sint simul false.

Notādū est scđo: q circa legem subcōtrariarū assignat talis regula: q semp talis ↄn̄a est bona: ista ppō ē falsa qn̄ format et h3 subcōtrariā: ergo sua subcōtraria est vera. Ratio huius regule dicta est in pmo notabili. Un-

Rīa argūendi isti⁹ legis de due subcōtrarie possūt simul eē vere i maťia ↄtingēti. ut p3 de istis: quidā hō currit: et qdā hō nō currit Sed nō est possibile q in maťia naturali et remota: due ppōnes subcōtrarie de inesse de pn̄ti: et de pdicatiōe directa sint simul vere. Cui⁹ ratio est: qa si sic: seqret q due ↄdictorie essēt simul vere. ↄn̄s est falsū: ergo et an̄s. ↄn̄a p3. qa in maťia nāli et remota: pticularis ppō de inesse de pn̄ti: et de pdicatione directa: eq̄ualet vl'i affirmatiue ei⁹ subalterne: ergo si pticularis affirmatiua sit vera op3 q vl'is affirmatiua etiā sit vera: et cum hoc pticularis negatiua: q̄ contradicit vl'i affirmatiue. Et sicut declarat q pticularis affirmatiua in maťia nāli et remota: equalet vl'i affirmatiue ei⁹ subalterne: sic etiā pōt

declarari ꝙ pticularis negatiua eq̄ ualet vni negatiue ei⁹ subalt̄ne: ī mā naturali ꝛ remota.

Notādū est tertio ꝙ lex cōtradictoriaꝝ talis est: ꝙ ꝯtradictorie nō possunt sil' eē vere. nec sil' false. Et istud nō indiget ꝓbatione: cū ipm̄ sit primū pncipiū. ¶ Uñ ille ꝓpōes dicūtur pticipare legē ꝯdictoriarū q̄ sic se hñt ꝙ sunt ꝓpōes participātes vtroqꝫ termīo ſm eundem ordinē: quarū vna est affirmatiua/ et alia negatiua qu ib⁹ quātū ē de forma eaꝝ repugnat ꝙ sint simul vere ꝛ false. Uñ lex contradictoriaꝝ bñ cōuenit ꝓpōnibus nō contradictorijs vt istis: hō currit. ꝛ idē hō nō currit qꝛ ille nō possunt eē sil' vere/ nec siml' false. ¶ Uñ circa legē ꝯdictoriarū due dant̄ r'le. Quaꝝ prima est: ꝙ bñ sequit̄ Ista ꝓpō est vera qñ format̄ et hꝫ cōtradictoriā: ğ ei⁹ cōtradictoria ē falsa ¶ Secūda r'la est ꝙ bene sequit̄. Ista ꝓpō est falsa qñ format̄ et hꝫ contradictoriā. ğ contradictoria eius est vera.

Que pti cipant le gē cōtra dctōriaꝝ

Regl'e arguēdi isti us legis.

Notādū ē quarto ꝙ lex subalternaꝝ talis ē: ꝙ subalterne ꝓpōes pñt sil' eē false: et pñt sil' esse vere. Cui⁹ rō est: qꝛ particularis sequit̄ ad v'lem ğ si particlāris ē falsa: v'lis est fl'a. qꝛ si ꝯñs ē falsum añs est fl'm Et sil'r si v'lis est vera particlāris erit vera. qꝛ ex vero nō sequit̄ nisi verū. vñ pticularis pōt esse vera v'li exñte fl'a in mā cōtingēti: sic pꝫ de istis: ois hō est albus: et qdaꝫ hō est alb⁹. Sed in mā'a nāli ꝛ remota: dūmō particlāris sit de inesse/ ꝺ pñti/ ꝛ de pdicatione directa: tūc nō pōt esse v'a v'li exñte fl'a. qꝛ ipa equalet vniuersali. ¶ Unde circa legem subalt̄naꝝ due regule dant̄ Quarū prima ē: ꝙ talis ꝯña est bōa Subalternās est v'a. ğ subalt̄nata si formetur est v'a: ꝛ nō ecōtra. vt si hec ē vera ois hō currit: tūc etiā illa erit vera. quidā hō currit: si formetur. qꝛ ipsa seqt̄ ad primā. ¶ Scōa regula tal' ē: ꝙ hec ꝯña ē bona Subalt̄nata est fl'a: ğ subalternans si format̄ ē fl'a. et nō ecꝯ. qꝛ si ꝯñs ē falsum ꝛ añs.

Expō legis subalt̄ne.

Regule arguēdi hui⁹ legis

Contra dicta arguitur pmo sic. Iste sunt subꝯrie: aīal ē gen⁹: ꝛ aīal nō est gen⁹: ꝛ tñ sūt simul fl'e: ğ due subcōtrarie pñt simul eē fl'e. Minor pꝫ: qꝛ ista ē fl'a: aīal est gen⁹: cū ei⁹ cōtradictoria sit v'a. s. nullū aīal ē gē⁹ Et similit̄ ista ē fl'a: aīal nō est gen⁹. qꝛ aīal pdicat̄ i qd ꝺ plib⁹ spē dr̄ntibus. ¶ Scōo ar̄ ꝯ legē ꝯdictoriarū iste sūt simul v'e. Sortes est hō ꝛ de⁹ est et tñ sunt ꝯdictorie istaꝝ Sortes non est hō. et null⁹ deus ē. ğ cōtradictorie pñt simul esse vere. ¶ Tertio sic ar̄ ꝯ legē subalt̄naꝝ Uniuersalis pōt eē v'a pticlāri non exñte. ğ male dr̄ ꝙ vniu̾salis nō potest eē v'a quin particlāris sit vera.

Ad primū dr̄: distinguendo maiorē: q̄a vel subiecta in ābab⁹ accipiūtur ſm eandē suppōem: et sic ꝯcedit̄ maior ꝛ negat̄ mior. vt accipiuntur scḋꝫ diuersas suppōnes: ꝛ sic negat̄ maior et cōcedit̄ minor: et etiā negat̄ ꝯña. ¶ Ad secūdū dr̄ negādo ꝯñaꝫ: quia text⁹ intelligit̄ de cōtradictorijs int̄ se: ꝛ nō de duab⁹ ꝓpōib⁹ q̄ nō cōtradicūt int̄ se/ lꝫ ꝯdicāt alijs ¶ Ad tertiū dr̄ cōcedēdo añs et negādo ꝯñaꝫ qꝛ textus sic intelligit̄. si v'lis est v'a particlāris sua si formetur est vera.

Item propōnū cathegoricarū vtroqꝫ termīo pticipātiū: ordīe ꝯuersio: triplex est cōuersio: scilꝫ simplex: ꝑ accñs ꝛ ꝑ ꝯtrapōeꝫ ¶ Circa hūc textū notādū est prīo: ꝙ hic ꝯñr. pe. h. veter. de ꝯuersiōib⁹ ꝓpōnū. Uñ iste termin⁹ ꝯuersio capitur duob⁹ mōis. Unomō vt est terminus prime itentionis: ꝛ hoc mō dꝫ capi qñ dr̄ ꝙ malū cōuertit̄ in bonū: ꝛ aq̄ cōuertit̄ in vinū: et illo mō nō capitur in ꝓposito ¶ Alio modo capit̄ vt ē termin⁹ secūde intētōnis

Diuisio cōuersionis ꝓpōnum.

Acceptōnes de hꝫ cōuersio

Et hoc mō adhuc capiť dupl'r. Uno modo vt attribuiť terīs: ꝛ sic iste terminus ɔuersio: tantū valet sicut hoc cōplexū: termī ɔ̄ificabiles de seiuicē vliter ꝛ affirmatiue. ꝛ isto mō nō capitur in ꝑposito. et isto mō capiť quā dō dr̄ ꝙ hō et risibile cōuertuntur. Alio mō vt attribuiť ꝑpōnibꝫ: ꝛ isto mō capiť in ꝑposito ꝭm aliquam acceptionē eius.

Quō cōuersio ꝑpōib⁹ attribuiť.

Notādū est scđo ꝙ iste teri⁹ conuersio attribuitur propōnibus adhuc capiť tripl'r. Uno mō vt attribuiť ꝑpositionibus cōpositis ex terīs cōuertibilibus ꝛ sil'r ꝑpōibus mutuo se inferētibus ꝭm veritatē ꝛ falsitatē. ꝛ isto mō capitur cū dr ꝙ iste due ꝑpōes cōuertuntur. oīs hō est aīal. ꝛ oē risibile ē aīal. sꝫ isto mō nō capiť hic. ¶ Alio mō capiť ꝑ cōuersiōe in oppositam qualitatē: ꝛ isto mō etiā nō capiť hic. Quid aūt sit conuersio in oppositaꝫ q̄litatē: videbitur in p̄mo libro priorū aristotelis ¶ Tertio mō capitur pro conuersiōe ꝑpōnū in terīs: et illo modo capiť in ꝑposito. vñ cōuersio ꝑpōnū in terīs fit ꝑ ꝯmutationeꝫ subiecti in predicatum: et ecōtra.

Quottuplex ē cōuersio ꝑpōis i terminis

Notandū est tertio ꝙ conuersio ꝑpōnū in termīs capiť dupliciter. Uno modo large ꝑ oī ɔ̄ña bona siue foꝛali siue materiali: cui⁹ añs et ɔ̄ñs ꝑticipant vtroq₃ termīo ordīe ecōuerso. et isto mō capiť a petro. h. qñ dicit ꝙ sunt tres spēs cōuersiōis: hoc est sūt tres teri nō coincidētes in signādo scđm suas rōes foꝛales omēs cōuersiōes mūdi sigñtes. ꝛc. ¶ Alio mō capiť stricte ꝑ oī ɔ̄ña bōa et foꝛali cuius añs ꝛ ɔ̄ñs ꝑticipāt in extrēis: ordīe ecōuerso. ꝛ sic nō sūt nisi due spēs cōuersiōis. s. cōuersio simplex: ꝛ ɔuersio per accñs. et isto mō conuersio ꝑ ɔ̄pōem nō est cōuersio. qꝛ nō est ɔ̄ña foꝛalis: ex quo nō tenet qñ p̄dicatū

Qñ n̄ tꝫ ɔ̄uersio ꝑ ɔ̄pōem.

illius propōnis q̄ dꝫ conuerti ē ꝭmi n⁹ transcēdēs: ꝛ hoc quo ad vlēm affirmatiuā. vt non seq̄tur: omīs hō ē exñs: ergo oē nō exñs est nō hō. Si mil'r nō tenet qñ sbm est teri⁹ ꝑ nullo supponēs: ꝛ hoc quo ad ꝑticlāreꝫ negatiuā: vt non seq̄tur: aliq̄ chimera nō est homo: ꝫ aliquis nō hō non est nō chimera. ex quo p̄ma est vera: ꝛ secūda fiā. qꝛ ei⁹ ɔ̄dictoria ē vera. s. oīs non hō est nō chimera: qꝛ ē vlis affirmatiua in qua supius p̄dicať d suo inferiori ¶ Non tenet etiā i termīs diuīs nisi debite fiat: vt nō seq̄tur: oīs eēntia diuina est filius: igiť oīs nō filius est nō eēntia diuina: qꝛ pater est nō fili⁹: et tñ nō est nō essētia. ¶ Itē nō tenet nisi copule aff'i addať hec particula: in q̄libꝫ parte tpis. vt non seq̄tur: oīs asinus ē currens: igř oē nō currēs ē non asinus

Notādum ē quarto ꝙ capiēdo illū ꝭmīnū cōuersio large: sicut capit pe. hi. debet sic describi. Cōuersio est duarū ꝑpōnū cathegoricaꝝ vtroq₃ terīo ꝑticipantiū / ordine ecōuerso / vnius ad aliā m̄alis vel foꝛmalis ɔ̄ña. Sꝫ stricte capiendo illū terīm ɔuersio: dꝫ sic describi. Conuersio ē ꝑpōnuꝫ cathegoricarū / vtroq₃ terīo ꝑticipātiū / ordine econuerso / vnius ad aliā foꝛmalis ɔ̄ña. ¶ Unde ad conuersionē tria requirūtur. scꝫ ɔuersa / conuertēs / et nota illatōnis. Conuersa est añs: et ꝑpō que cōuertiť. Et conuertēs ē ɔ̄ñs: ꝛ ꝑpō per quā alia cōuertiť. Sꝫ nota illatōis ē cōiunctio denotās vnā ꝑpōnem seq̄ ad aliā. Quid aūt sit ɔ̄ña: q̄d sit ɔ̄ña m̄alis: et q̄d ɔ̄ña foꝛal' videbiť i ꝑuis logicalibus.

Diffinitio ɔ̄uersionis

Contra dicta arguitur p̄mo sic. Conuersio est mutatio vnius rei ad aliā rem: sed in ꝑpōnib⁹ nō ē mutatio vnius rei in aliā rē: ꝫ in ꝑpōibus nō ꝛepitur cōuersio. ¶ Scđo sic aꝛ. ɔuersio est passio teriorū cōuertibiliū: sed talis passio nō ɔuenit ꝑpōibus: ꝫ ꝑpōnibus nō cōuenit cōuersio. ¶ Tertio aꝛ sic. cōuersio ē ɔ̄ña foꝛmalis: sed ɔuersio per ɔ̄pōem nō

est ɔña formalis.ĝ cõuersio p ɔ̃posi tionē nõ est ɔuersio:ꝛ per ɔñs male dr ꝙ sunt tres spẽs cõuersionis.

Ad primũ dr distinguendo maiorẽ/ vł capiendo illũ terminũ ɔuersio vt est nomē prime intẽtiõis:et sic cõcedit maior.vel capiendo istũ terim ɔuersio vt est nomē scđe intẽtõnis: et sic negat maior. ¶ Ad secundũ dr distinguendo maiorē:q2 ɔuũsio pt capi dupl̃r.Uno mõ ꝓ cõuersione que repitur in teris cõuertibilibus:ꝛ sic ɔcedit maior.Alio mõ vt attribuit ꝓpõibus:et sic negat maior. ¶ Ad tertiũ dr etiã distinguẽdo maiorem vel capiẽdo ɔuersionez stricte:et sic concedit maior.vel capiẽdo cõuersionē large:ꝛ sic negatur maior.

Quid cõ ũsio simp̃

¶ **Conuersio simplex est quãdo fit de subiecto predicatum ꝛ de p̃dicato subiectũ: manente eadē qualitate et quantitate. Et hoc mõ cõuertit vlis negatiua in seipam. et particularis affirmatiua in seipsam: vt nullus hõ est lapis.ergo null9 lapis est hõ. quidã hõ est aĩal ergo quoddã aĩal est homo.**

¶ Circa hũc textũ notãdũ est prio ꝙ hic ɔñr.p.h.ponit diffinitionem ɔuersiõis simplicis:q̃ dz sic itelligi.

Declaratur diffinitio cõũr simplicis.

Cõuersio simplex est ɔ uaꝝ ꝓpositionum cathegoricaruz/ vtroꝗ terio participantiũ/ ordine ecõuerso sitiũ q̃litatũ et quãtitatũ/ vnius ad aliaz formalis ɔña.Uñ formal ɔña ponit loco gñis:ꝛtotũ residuum ponit ad drñaz cõuersionis p accñs: et ɔuersiõis p ɔ̃põnem. ¶ Uñ ɔuũsio simplex nõ dr simplex q2 nõ ē cõposita: cũ sic nulla eēt ɔuersio simplex: cuz q̃libet ɔuersio ē cõposita ex ɔuersa et ɔuertẽte:ꝛnota illatõis.sed dr ex eo simplex:q2 fit per solam transpõnē termĩoꝝ remanente eadē q̃litate ꝛ quantitate.

Quare dr cõuersio simplex:

Notandũ ē scđo ꝙ duplex est ɔuersio.s.cõuersio ꝓprie dicta:et ɔuũsio iproprie dicta. Cõuersio ꝓprie dicta ē illa in q̃ de subo ɔuũse fit p̃dicatũ ɔuũtẽtis:et de p̃dicato ɔuerse fit sbm conuertẽtis nihil addẽdo vel redẽdo qđ se tz a pte subi vel p̃dicati. ¶ Cõuersio iproprie dicta ē illa: i q̃ fit additio vel redtio alicui9 in subo vel p̃dicato ɔuerse vel ɔuertẽtis. Uñ aliq̃ vlis negatiua dz ɔuerti simpl̃r ɔuũsiõe impropẽ dicta: puta illa q̃ ē de p̃dicato singulari:vt ista.null9 asin9 est sortes.dz sic ɔuerti ɔuersiõe iproprie dicta:ĝ nullũ ens qđ ē sor ē asinus.ibi in p̃ma iste termin9 sor.erat solũ p̃dicatũ:et in ɔuertẽte nõ ē solũ sbm:sed ps subi.cũ hoc totũ sit sbm ens qđ est sor. Sed illa ꝓpõ non dz seu nõ põt ɔuerti simpl̃r ɔuersione ꝓprie dicta:sz p accñs dz ɔuerti cõuersiõe ꝓprie dicta in istam: sor nõ asinus.

Quid cõuersio ꝓprie ꝛ impꝓpe dcã

Notandũ est tertio ꝙ scđz istã ɔuersionē (vt dicit.p.h) ɔuũtit vlis negatiua:ꝛ particlãris affirmatiua.qđ dz sic intelligi:dũmõ vlis negatiua ꝛ ꝑticularis affirmatia sint d inesse/ de p̃ñti et de mõ loquẽdi cõsueto/ in quib9 predicatũ est termĩ9 cõis/ non sumpt9 cũ aliquo sincathegremate in q̃bus a pte sbi nõ ponit aliq̃ aliena restrictio/ dũmõ sint de teris rectis nõ ampliatiuis:tũc dñt ɔuerti simpl̃r ɔuersiõe ꝓprie dicta. ¶ Dr notant de inesse/ ꝓpter ꝓpõnes modales:de q̃bus nõ ē h ad propositum:sed de ipis videbitur in libro priorum aristotelis. ¶ Dr notant de p̃ñti/ ꝓpt illas de p̃terito:et de fut o:q̃ vt in p̃ñb9 ɔũtũtur ɔũsiõe iproprie dicta ¶ Dr etiã de mõ loq̃ndi cõsueto:ad redẽndũ ꝓpõnes de mõ loq̃ndi icõsueto.vt nõ seq̃tur oĩs sol planeta nõ est:ĝ oĩs planeta sol nõ ē. Nec seq̃t: oĩs hõ aĩal ñ ē.ĝ oē aĩal hõ nõ est. ¶ Et dr notant in q̃b9 p̃dicatũ est teri9 cõis: ꝓpter propões in quib9 predicatũ est t̃minus

Que propões ɔũtũt simpl̃r

singular; q̄ nō pn̄t ꝯuerti simplr cō-
uersione ꝓpe dicta vt oñsum ē i scd̄o
notabili. ¶ Deīn dr nō sumpt⁹ cū a
liq̄ sincathegoremate: ꝓpt ꝓpōnes
istas: null⁹ hō ē oīe aīal: null⁹ asin⁹
est oīe aīal ꝛ sibi silesq̄ nō ꝯuertūt
cōuersione simplici ꝓpe dicta: sȝ bñ
ꝯuersiōe simplici iꝓpe dicta vt nō
sequit: nullus hō est oīe aīal ḡ oīe
aīal nō est hō: sȝ bñ sequit: null⁹ hō
est oīe aīal ḡ nichil qd̄ est oīe aīal
est hō ¶ Deīn dr i qbȝ a pte subi nō
ponit aliena restrictio: ꝓpt talē pro
pōnem. null⁹ hō est mulier: q̄ etiā nō
cōuertit ꝓpe: sȝ impꝛoꝑe ꝯuertit sic
ḡ nulla mulier ē aliq̄s hō. Et istud si
gnū scȝ aliq̄s addit p̄dicato ꝯuertē-
tis: vt ille tmin⁹ teneat eq̄ restricte
i ꝯuertēte sicut i ꝯuersa ¶ Et dr no
tāter de teris rectis ꝓpt tales ꝓpō-
nes de teris obliq̄s vt nullus panis
est i furno: q̄ nō ꝯuertit ꝓpꝛie sȝ im
pꝛopꝛie p istā: nullū existēs i furno ē
panis. ¶ Dr vltio nō ampliatiuis
ꝓpt tales ꝓpōnes hō est generādus
nl'ū mortuū hō ē q̄ ꝯuertit iꝓpe.

Cōditio-nes ꝯuer sionū ge-neraliter — **Notādū** est quarto q̄ ad cognoscendū ꝯuersiones tā ꝓpe dictas q̄ impꝛoꝑe dictas tā simplices q̄ p accñs septē ꝯditiones dēnt obsuari. ¶ Pria ē q̄ obseruet ꝯguitas: et ideo ista nullus vir ē mulier: nō dȝ sic ꝯuerti: ḡ nullus mulier est vir: cū illa sit incōgrua: sed dȝ sic ꝯuerti ḡ nulla mulier ē vir ¶ Secūda ꝯditio est q̄ tmini teneant eq̄ āple i ꝯuertēte sicut i ꝯuersa: ꝛ ꝓpt hoc ista ꝓpō qdā hō fuit aīal: nō dȝ sic ꝯuerti: ḡ quoddā aīal fuit hō: qꝛ tmini nō tenent eq̄ āple: sȝ dȝ sic cōuerti: ḡ aīal quod fuit ē vel fuit hō. ¶ Tercia ꝯditio ē q̄ suppleāt ea q̄ sūt supplēda: ꝛ iō ista ꝓpō: scolaris est i scholis nō dȝ sic ꝯuerti: ḡ i scholis est scholaris sȝ sic ḡ ens i scholis est scholaris. ¶ Quarta ꝯditio est q̄ tmini supponāt ſm idē gen⁹ suppōnis: ita q̄ terminus ꝑsonaliter captus i vna ꝓpōne: nō dȝ capi mālit vel simplr i alia: nec ecōtra: ꝛ iō ista ꝓpō hō est nomē: nō dȝ sic ꝯuerti: ḡ nomē est hō: sȝ dȝ addi signū suppōnis mālis siue simplicis .s. ista dictio ly: vt dicēdo: ḡ nomē est ly hō: Quinta ꝯditio est q̄ tmini aliqñ debēt resolui anteq̄ ꝓpō ꝯuertat vt hō currit non dȝ sic ꝯuerti: ḡ currit hō: sed opȝ q̄ pmo vbū adiectiuū resoluat i hoc verbū est et i suū participiū: ḡ debet sic conuerti: ḡ currens est hō ¶ Sexta ꝯditio est: q̄ termini teneantur eq̄ restricte in vna sicut i alia Et nō debet capi restrictio ꝓpe: sed large vt sub se ꝯpꝛhēdit restrictionē ꝓpe dictā: alienationē: ꝛ remotionē ꝛ ideo ista ꝓpō nullus hō est mulier nō dȝ sic ꝯuerti: ḡ nulla mulier ē hō sed sic: ḡ nulla mulier est aliquis hō Similr ista: hō est pictus: non debet sic ꝯuerti: ḡ pictū est hō: sed sic: ḡ pictum est hō pictus: et hoc ꝓpt alienationē. ¶ Septima cōditio est: q̄ debet fieri determiāta applicatio signoꝝ ſm diuersitatē specieꝝ ꝯuersionis: vt p signo vlī nō dȝ poni particulare: nec ecōtra Et iste septē ꝯditiones sunt obseruāde i oī ꝯuersione.

Prima: · Secūda: · Tercia: · Quarta: · Quinta · Sexta · Septia

Cōtra dicta pꝛimo sic arguit. Nō sequitur: nullus homo est mulier: ḡ nulla mulier est hō: ḡ male dr q̄ vl'is negatiua ꝯuertit simplr i vlem negatiuā ¶ Scd̄o sic arguit nō sequit: aliq̄s hō est generādus: ḡ aliqd̄ generādū est hō, cū añs est verū ꝛ ꝯñs falsū: ḡ male dr q̄ particularis affirmatiua cōuertit simplr. ¶ Tercio at: nō sequit: albū fuit hō. ḡ hō fuit albus. similiter nō sequit albū erit nigrū: ḡ nigrū erit albū, cum añs possit esse verū ꝯñte existente falso. ergo male dicit q̄ particularis siue indefinita affirmatiua cōuertūtur simpliciter

Ad pꝛimū dr cōcedendo añs: ꝛ negādo consequentiā: qꝛ illa ꝓpō ex quo i ea est specialis restrictio nō potest conuerti ꝯuersione ꝓpꝛie dicta: sed impꝛopꝛie: vt dictū est pꝛius. ¶ Ad secūdum dr ꝯcedendo añs ꝛ negando

consequentiã: qꝛ ex quo illa ꝓpõ est de p̄dicato ampliatiuo nõ dꝫ sic conuerti. sed sic: ergo quod est generandũ est vel erit hõ. ¶ Et est ꝓ regula generali tenendum ꝙ qñ predicatũ est participiũ futuri t̄pis: tunc in ꝯuertẽte copula dꝫ esse hoc disiunctum est vel erit. et qñ p̄dicatũ est participiũ p̄teriti t̄pis. tunc copula i ꝯuertente dꝫ esse hoc disiũctũ est vel fuit ¶ Ad terciũ dr̄ ꝓcedendo añs ꝛ negãdo ꝯñam. qꝛ ille ꝓpões nõ debẽt sic ꝯuerti: sed sic. Albũ fuit hõ: ergo qd fuit hõ est vel fuit albũ. et albũ erit nigrũ. ergo illud qd erit nigrum est vel erit albũ. ¶ Unde i ꝯuertẽdo ꝓpõnes de p̄terito: debemus addere p̄dicato ꝯuerse hoc aggregatũ qd fuit. qñ ipsũ ponit̄ ꝓ subiecto ꝯuertẽtis. ꝛ loco copule ꝯuertẽtis dꝫ poni hoc aggregatũ est vel fuit. Simil̄r i cõuertẽdo ꝓpões de futuro debemus addere p̄dicato ꝯuerse hoc aggregatũ qd erit. qñ ipsũ ponit̄ pro subiecto ꝯuertẽtis. ꝛ loco copule cõuertentis dꝫ poni aggregatũ est vel erit. Exemplũ primi: vt hõ fuit aĩal ergo aĩal qd fuit est vel fuit hõ. Exemplum scd̄i. vt hõ erit aĩal. ergo aĩal quod erit est vel erit homo.

Regula ãpliatõis — *Documẽtum optimum* — *Quid cõuersio p accidens*

¶ Conuersio p accidẽs est facere de subiecto p̄dicatũ et de p̄dicato subiectũ manẽte eadẽ qualitate: sed mutata quantitate. Et hoc modo ꝯuertit̄ vniuersalis affirmatiua i particularẽ affirmatiuã: vt ois hõ est aĩal: ergo quoddã aĩal est hõ. et vl̄is negatiua i particularẽ negatiuã: vt nullus hõ est lapis: ergo q̄dã lapis nõ est hõ.

¶ Circa hunc textũ notandũ est primo ꝙ hic ꝯñr p. h. ponit diffinitionẽ ꝯuersionis p accñs: q̄ sic dꝫ intelligi Conuersio p accñs est duaꝝ ꝓpõnũ cathegoricarũ eiusdẽ q̄litatꝭ ꝛ diuerse q̄titatꝭ vtroqꝫ termio participantiũ ordine ecõuerso vni⁹ ad aliã formalis ꝯñã. Et dr̄ ista ꝯuersio p accñs eo ꝙ mutat̄ q̄titas Et hoc modo cõuertit̄ vl̄is negatiua ꝛ simil̄r vl̄is affirmatiua. dummodo vl̄is negatiua sit cathegorica de inesse qꝛ aliq̄ vl̄es modales negatiue nõ ꝯuertunt̄ simpl̄r vt videbit̄ i libro p̄mo priorum

Intellectus diffinitõis cõuersionis p accñs

Notãdũ est scd̄o ꝙ vl̄is siue affirmatiua siue negatiua cõuertit̄ i particularẽ conuersione p accñs prop̄e dicta vel improprie dicta. Sed si debeat conuerti cõuersione propie dicta in particularẽ. opꝫ ꝙ sit de inesse. de p̄n̄ti. de p̄dicato cõi. de terīs nõ ampliatiuis. nec aliene restrictis. cuius p̄dicatum nõ capit̄ cũ aliquo sincathegoremate. ¶ Dicit̄ notãter de p̄n̄ti ad differentiã ꝓpõnum de p̄terito ꝛ de futuro ¶ Dicit̄ notãter de inesse ad d̄ram aliq̄rum modaliũ ¶ Dicit̄ de predicato cõi. ad d̄ram ꝓpõnum q̄ sunt de p̄dicato singulari ¶ Dicit̄ notãter de terīs nõ ampliatiuis: ad differentiã vniuersaliũ quarum subiecta vel predicata sunt termini ampliatiui. ¶ Dicit̄ nec aliene restrictis: ad differẽtiã vniuersaliũ quaꝝ subiecta uel p̄dicta aliene restringũtur. ¶ Dicit̄ notãter cuius p̄dicatũ vel subiectũ nõ capiunt̄ cum aliquo sincathegoremate: ad differentiã illarũ ꝓpõnũ quarũ predicata accipiuntur cũ aliquo sincathegoremate. Et omniũ istorũ visa sunt exempla in lectione precedenti.

Que propõnes cõuertũtur p accñs

Notãdũ est tercio ꝙ scd̄m istã ꝯuersionẽ nõ solũ conuertunt̄ vl̄es affirmatiue ꝛ vl̄es negatiue. sed etiã particularis affirmatiua et indefinita affirmatiua q̄ sunt de p̄dicatis singularibus. vt quidam hõ est sortes. ergo sortes ẽ hõ. et simil̄r hõ est sortes: ergo sortes est hõ. Simil̄r singularis conuertit̄ p accidẽs si sit de p̄dicato cõi: vt sortes est homo: ergo homo est sortes ¶ ꝙ autẽ in istis sit cõuersio p accidens pꝫ p diffinitionẽ cõuersionis p acci

dens. Et si arguat p.h. dicit q particularis et indefinita conuertunt simplr et similr singularis ergo nō possunt cōuerti p accñs. ¶ Ad hoc dicit pcedendo añs et negādo pñam: qr p.h. nō dicit q solū cōuertunt cōuersione simplici. Etiā nō dicit q oms particulares similr indefinite et singulares conuertantur simpliciter.

Regula cōuersionis ppōnum de verbo ipsonali.

Notādū est quarto q ppōes de vbo impersonali anteq debeāt cōuerti debeāt resolui i vnā ppōnem de vbo psonali: et tūc sicut illa de vbo psonali cōuertit ita etiā illa de vbo impersonali: vt ista: tedet aiam meā vite mee. dz primo resolui i istā: aia mea habet tedium de vita mea. et ista sic cōuertit: ergo habēs tediū de vita mea est aia mea g pma scz tedet aiam meā vite mee. dz cōuerti i istā: habēs tediū de vita mea est aia mea. ¶ Similr ista ppō legit dz sic resolui: lectio fit et illa sic cōuertit: g quod fit est vel erit lectio ergo pma sic cōuertit ¶ Similr ista interest regis benefacere: resoluit i istā: aliqd spectans ad regē est bene facere: et illa sic cōuertit: g bñfacere est aliqd quod spectat ad regē: ergo prima etiam debet sic conuerti.

Contra dicta arguit p mo sic nō sequit: Nullū mortuū est hō: g qdā hō nō est mortuus: ergo male dicit q vlis negatiua cōuertit p accidens ¶ Scdo sic ar: hec est bona cōuersio ois hō est sortes: g sortes est hō: et tñ vlis affirmatiua nō cōuertit i particularē affirmatiuā. g male dr q vlis affirmatiua dz cōuerti i particularē affirmatiuā ¶ Tercio sic ar: nō sequitur: vterq istoz est hō: g hō est vterq istorū: g male dr q vlis affirmatiua cōuertit i particularē affirmatiuā.

Ad primū dicit pcedēdo añs et negādo pñam. qr illa nō bene conuertit: sed debet sic cōuerti ergo aliqd quod est hō nō est mortuū qr illa ppō ex quo est de termino ampliatiuo nō debet cōuerti cōuersione ppe dicta sed impropē dicta. ¶ Ad scdm dr pcedendo maiorē et minorē: et negat pñā: qr licet illa cōuersione ppe dicta nō possit cōuerti i particularē: tñ bene impropē dicta. ¶ Ad terciū dr pcedendo añs et negando pñam: qr illa nō bene cōuertit: sed debet sic cōuerti ergo homo est alter istorum.

Quid cōuersio p3 positiōez

¶ Cōuersio p ptra pōnem est facere de subiecto pdicatū: et de predicato subiectū manēte eadē qualitate et quātitate: sz mutatis terminis finitis in terminos ifinitos. Et hoc modo conuertit vniuersalis affirmatiua in vniuersalē affirmatiuā et particularis negatia i seipaz vt ois hō est aial. ergo oē nō aial est nō hō qdā hō nō est lapis ergo quidā nō lapis nō est nō hō ¶ Unde versus. Sipliciter feci cōuertitur eua p acci

Uersus cōuersionū

Ast o per ptra sic fit conuersio tota Asserit a. negat e. suntvniuersaliter ābo. Asserit i. negat o. sunt pticulariter ābo. ¶ Et sciendū est q signū positum in subiecto ppositionis q debet cōuerti quodcūq sit illud debet poni supra totū predicatū et reducere ipsum ad subiectū in cōuertēte. Preterea eadē est conuersio ppositionis particularis indefinitez singlaris

Primum notabile.

Secūdū notabile.

Intellectus diffinitōis cōuersionis p ppōem

¶ Circa hunc textū notandū est primo q hic pñr p.h. deteriat de cōuersione p ppōnem: et ponit eius diffinitionē q dz sic intelligi. Conuersio p ppōnem est duaz ppōnum cathegoricaz manēte eadē qlitate et qtitate sed mutatis terīs finitis i terīos in

finitos vni⁹ ad aliā materialis ꝯña. ¶ Unde ī ista diffinitiōe ponit̄ ꝯña mālis loco gñis ⁊ totū residuū ponitur ad dr̄am aliaꝝ ꝯñaꝝ mat̄ialiū ⁊ etiā aliaꝝ cōuersionū. Et isto modo cōuertit̄ vl'is affirmatiua ī vlem affirmatiuā: ⁊ ꝑticular͡ negatiua ī ꝑticularē negatiuā: dūmodo vl'is affirmatiua nō sit de ꝑdicato trāscēdēte ⁊ ꝑticular͡ negatiua ꝯstituat̄ ex subiecto ꝓ nullo supponēte: vt oīs hō ē aīal: ꝫ oīe nō aīal est nō hō Simil̄r q̄dā hō nō est lapis: ꝫ q̄dā non lapis nō est nō hō. ¶ Dr̄ notāter dūmodo vl'is affiꝛatiua nō sit de ꝑdicato trāscēdēte: q꜄ qñ est de ꝑdicato trāscēdēte tūc nō v꜄ ꝯña: vt nō seq̄t̄: oīs hō ē exñs: ꝫ oē nō exñs est nō hō: q꜄ añs est verū ⁊ ꝯñs falsū. ¶ Dr̄ notanter qñ particularis nō ꝯstituit̄ ex terio ꝓ nullo supponēte. q꜄ qñ ꝯstituit̄ ex illo subiecto: tunc nō v꜄ ꝯña: vt non sequit̄ quedā chymera nō est homo ergo quidā nō homo nō est non chymera. cū añs sit verū et ꝯñs falsum.

Regule ꝯuersionis ꝑ ꝯ̄pōem Prima

Notādū est scd̄o ꝙ circa conuersionē ꝑ ꝯ̄pōnes ponunt̄ due regule. Quaꝝ ꝑma est ꝙ q̄nto terminus finit⁹ fuerit ꝓ paucioribus supponēs: tanto terminus infinitus sibi coꝛrespōdēs supponit ꝓ pluribꝫ: vt si terminus finitus ꝓ nullo supponat tūc teri⁹ infinit⁹ sibi coꝛñs ꝓ q̄libet supponit vt chymera ꝓ nullo suppoīt: ⁊ iō nō chyēra ꝓ q̄libet suppoīt ¶ Scd̄a regula talis est: ꝙ quāto terminus finit⁹ ꝓ pluribus supponit: tāto terminus infinitus ꝓ paucioribꝫ supponit. Et si terminus finitus ꝓ quolibet supponat tūc terminus infinitus ꝓ nullo supponit: vt iste terminus existens pro quolibet supponit: ⁊ ideo iste terminus nō existēs ꝓ nullo supponit. Et cause istaꝝ regulaꝝ videbunt̄ in secundo libro periarmenias

Secūda.

Intellectus notabilis ꝑmi

Notādū est tercio ꝙ hic cōsequenter p. h. ponit vnū notabile qd̄ debet sic intelligi: ꝙ in ꝯuersione simplici signū qd̄ addit̄ subiecto ꝯuerse: vel sibi equalens licet sit alt̄ius gñis vel numeri scd̄m exigētiā ꝯgruitat͡ d꜄ addi subiecto ꝯuertētis: vt quidā hō est aīal ergo quoddā aīal est hō: ibi illud signū quidā quod addit̄ subiecto conuerse vel sibi simile addit̄ subiecto cōuertent͡. Unde ex isto notabili p꜄ ꝙ signū ꝑpositū toti subiecto nō est pars subiecti: ideo etiā nō debꝫ esse ꝑs ꝑdicati ꝯuertēt͡: sed d꜄ addi subiecto ꝯuertētis vel remoueri ex toto

Intellectus scd̄i notabilis

Notandū est quarto ꝙ hic cōsequenter autoꝛ ponit aliud notabile: quod notabile sicut stat est simpl̄r falsū: q꜄ vel p. h. capit illū terminū eadē ꝓpe: vt dicit idēptitatē numeralē: ⁊ tunc sēsus notabilis est: ꝙ due ꝓpōnes singulares: vel vna singular͡ q̄ est añs et alia particularis siue indefinita q̄ est ꝯñs cū nota illationis sunt ꝯuersio q̄ est due particulares vel indefinite cum nota illatōis: modo hoc est falsū Uel etiā capit illū terminū eadem vt dicit idemptitatē specificam vt tm̄ valet sicut simil̄r: et sic adhuc ē falsū q꜄ singularis negatiua ꝯuertitur: ⁊ ꝑticularis negatiua ⁊ indefinita negatiua nō ꝯuertunt̄ ¶ Et iō ad p. h. pōt dici ꝙ ipse nō posuit illā particulā: et de singularibꝫ: sed apposita fuit ex vicio scriptoꝝ: ¶ Uel aliter pōt dici ꝙ p. h. nō voluit dicē: ꝙ singularis eodē modo ꝯuerteret̄ sicut particularis vel indefinita: sed voluit dicere ꝙ sicut ꝑticularibꝫ et indefinitis ꝯuenit posse cōuerti. ita singularibꝫ ꝯuenit posse conuerti

Saluatō petri hy:

Contra dicta primo sic ar̄: nō sequitur oīs hō est exñs: ꝫ oīe nō exñs ē nō hō cū añs sit verū ⁊ ꝯñs falsum: ꝫ male dicit̄ ꝙ vl'is affirmatiua conuertit̄ ꝑ ꝯ̄pōnem: ¶ Scd̄o arguit̄ cōtra pꝛimū notabile: In ꝯuersione ꝑ accñs signū qd̄ ponebat̄ ī cōuersa nō ponit̄ ad subiectū cōuertentis: ꝫ notabile est falsum: ¶ Tercio sic arguit̄ ꝯ̄ scd̄m notabile: singl'ar͡ nega

tiua conuertit: ꝛ nõ particularis vł indefinita negatiua: ḡ notabile ē fl̃m

Ad primũ dr̃ cõcedẽdo añcedẽs ꝛ negãdo ꝯñam. qꝛ qñ dr̃: vniũsalis affirmatiua conuertit ꝑ cõtrapõẽꝫ: intelligitur dũmõ pdicatũ eius nõ sit transcendẽs. ¶ Ad secũdũ dr̃ negãdo ꝯñaꝫ qꝛ illud notabile intelligit de ꝯuersiõe simplici: et nõ de cõuersiõe ꝑ accidẽs. ¶ Ad tertiũ dr̃ cõcedẽdo maiorẽ ꝛ minorẽ: ꝛ negãdo ꝯñam. qꝛ illud notabile intelligit de singulari affirmatiua: ꝛ nõ đ singulari negatiua Uel pt dici sicut dictũ ē i q̃rto nõbli

Equitur de ꝓpõe hypothetica. Propõ hypothetica est illa q̃ habet duas ꝓpões cathegoricas coniũctas tanq̈ principales ꝑtes sui: vt si hõ currit hõ mouet. ¶ Et dr̃ hypothetica ab hypos quod ē sub ꝛ thesis qđ est positio: quasi suppositio: siue suppositiua locutio. qꝛ vna ps eius suppõit alteri. ¶ Propõnũ hypotheticaꝝ alia cõditionalis: alia copulatiua: alia disiunctiua.

Quid ꝓpõ hypothetica

Interptatio.

Diuisio.

Accep tõnes hꝰ cõplexi propõ hypo.

Cõissie.

¶ Circa hunc textũ notandũ ē prio q̈ hic ꝯñr. p. h. deteriat de ꝓpõe hypothetica Uñ hoc aggregatũ ꝓpositio hypothetica capit ꝑtr. Unomõ cõissime: ꝛ tunc dꝫ sic diffiniri. Propõ hypothetica est ꝓpõ q̃ explicite: vł implicite siue mẽtaliter: hꝫ duas ꝓpões vel duo cõplexa ꝓportionabilia duabꝰ ꝓpõibꝫ: cõiunctas ꝑ aliquã cõiunctionẽ: vel per aduerbiuꝫ tanq̈ partes principales eiꝰ. ¶ Dr̃ notanter implicite: qꝛ hec ē ꝓpõ hypothetica. magistro legẽte pueri ꝓficiunt: et tñ in ea nõ sunt due ꝓpões explicite sed implicite. qꝛ illa põt resolui in vnã conditõalẽ / tpalẽ / ꝛ causalẽ ¶ Dicitur notanter duas ꝓpõnes: non addendo cathegoricas: q̈a aliqua est hypothetica q̃ non habet duas cathegoricas tanq̈ ptes principales: sed habet duas hypotheticas: vel vnã cathegoricã / ꝛ aliã hypotheticã tanq̈ partes principales eiꝰ Dr̃ notant vel duo cõplexa ꝓportionabilia duabus ꝓpõibus: qꝛ aliqua est ꝓpõ hypothetica q̃ nec explicite nec implicite: nec mentalit cõponit ex duabꝰ ꝓpõnibus: vt ista: si asinus volaret: asinus hr̃et alas. sꝫ i ea ponunt duo cõplexa ꝓportionabilia duabus ꝓpõnibus. Uñ complexum proportionale propõni dr̃ illud: qđ per se sumptũ nec est verũ nec falsũ. sed ex ipso et vno alio mediãte copula ipsa cõiungẽte fit vna hypothetica vera vel fl̃a. ¶ Dr̃ notanter tanq̈ partes p̃ncipales sui: qꝛ aliq̃ sũt hypothetice in quibus ponũt plures propões cathegorice: nõ tñ tanq̈ ꝑtes principales sui / sed tãq̈ ptes minus principales. et isto mõ nõ capit petrus hi. hic ꝓpõem hypotheticã.

Notãdũ est secũdo q̈ secundo mõ accipit pro positio hypothetica cõiter: et tunc debet sic diffiniri. Propõ hypothetica est ꝓpõ q̃ explicite vel implicite siue mentaliter hꝫ duas ꝓpões et copulãtẽ illas ꝓpões tanq̈ ꝑtes principales eiꝰ. ꝛ isto mõ nõ capit. p. h. ꝓpõeꝫ hypotheticã ¶ Tertio mõ capit ꝓpe et spãlit. ꝛ illo mõ capit eã. p. h. Et ponit eius diffinitionẽ in textu: q̃ diffinitio sic dꝫ intelligi. Propõ hypothetica spãlit accepta est ꝓpõ que explicite siue iplicite siue mentalit hꝫ duas ꝓpões cathegoricas: ꝛ copulã cõiũctionalẽ vel aliqđ supplẽs vicẽ eius tanq̈ ꝑtes principales eiꝰ. Et in ista diffinitiõe ponit ꝓpositio loco generis: et totũ residuũ ponit ad drãꝫ ꝓpõnis cathegorice: cuius ptes principales sunt subiectũ ꝛ predicatũ et copula verbalis ¶ Unde ꝓpõis hypothetice duplices sũt ptes. scꝫ mãiales ꝛ formales. ¶ Materiales sunt du

Cõiter

Propꝛie

Intellectꝰ dĩonis

Que partes mãles ꝛ forãles

plices:sꝫ principales et min⁹ principales. Minus principales sũt partes ptiũ principaliũ. Sed ptes materiales principales: sũt ptes q̃ non sũt copule ex quib⁹ ꝓpō ipothetica mediate cōpoñr siue ↄstruiř. ¶ Sꝫ ptes formales ipothetice sũt copule: et tales etiã sunt duplices: sꝫ pn cipales: et sũt ille q̃ cōiũgũt partes materiales principales. Sed ptes formales min⁹ principales sũt illeq̃ ↄiũgũt ptes mãles min⁹ pncipales

Disio copule

Notãdũ est tertio: ꝙ dupli ces sũt copule: sꝫ cathegoricales. ut sũt illa verba: sũ es est: cũ suis declinũs Et cople ipo theticales: que sũt ↄiũctiões copulatiue: disiũctiue: ↄditionales: causales: ⁊ rōnales: aduerbia loci: tpis et aduerbia siĩtudinis. ¶ Nota ꝙ p. h. diuidit ꝓpōnē ipotheticã: et dꝫ diuisio sic intelligi. De numero pro pōnũ ipotheticarũ: q̃dã sũt ipothe tice ↄditionales: q̃dã copulatiue: et q̃dã sunt disiũctiue. Et reduciř ista diuisio sic ad bimẽbrẽ. Oĩs ꝓpō ipo thetica: aut est ↄ̃na: aut nõ. Si pmũ sic est ↄditionalis. Si scdꝫ hoc ẽ du pliciř: Uel in ea poniř ↄiũctio copulatiua: vel aliqđ sibi equalẽs: et sic est ꝓpō copulatiua. Uel in ea poniř ↄiũctio disiũctiua: siue aliqđ sibi eq ualẽs: et sic est ꝓpō disiunctiua

Intellectus diuisionis

Notãdũ est q̃rto: ꝙ sicut di ctũ est de ꝓpositione ipothetica ꝙ capiř dupliř: ita di cendũ est de ꝓpōne ipothetica cōditionali disiũctiua et copulatia ꝙ ca piũř tripř: sꝫ cōissime: ꝓpe et cōiter. Ut capiũř cōissime: sũt spẽs pro pōnis ipothetice cōissime sũpte. Ut vero capiũř cōiter: sũt spẽs ꝓpōnis ipothetice sũpte cōiter. Et vt capiũtur ꝓprie et spãliter: sũt spẽs ꝓpōis ipothetice ꝓprie et spãliter sumpte Unde in pñti diuisione nõ accipiũř primis modis: sed solũ tertio modo q̃a tũc mẽbra diuisionis excederent diuisũ. quia diuisũ est ꝓpō ipothetica ꝓprie sũpta. mõ nõ oĩs ↄditionalis cōiter ac cōissime sũpta: est ꝓpō ipothetica ꝓprie sũpta: quare diuisio nõ est bona. ¶ Quid aũt sit cōditionalis cōissime accepta: cōiter siue spãliter: videbiř in sequẽtib⁹. Et siĩter de copulatiua et disiũctiua

Notabile generale

Cõtra dicta primo sic arguiř. Hec ꝓpositio: si hõ currit hõ mouetur: ⁊ si hõ est asin⁹ hõ est risibilis: est propõ ipothetica: et tñ non hꝫ duas cathegoricas tãq̃ ptes principales eius: ergo diffinitio ꝓpōis ipothetice nõ est bona. ¶ Scdo sic arguiř. Ista ẽ ꝓpō ipothetica: sole lucẽte dies est: et tñ nõ hꝫ duas cathegoricas: ergo diffinitio est mala. ¶ Tertio sic arguiř cõtra diuisionẽ: Hec est ipothetica: sortes est ita alb⁹ sicut et plato: et tñ nõ ↄtineř sub aliquo mẽbrorũ diuisionis: ergo diuisio est mala.

Ad primũ diciř distin guẽdo maiorem. vel illa sit ipothetica capiendo illd aggregatũ ꝓpō ipothetica cōissime siue cōiter: et sic ↄcediř. vel spãliter: et sic negař. ¶ Ad scdm dř cõcedẽdo maiorẽ: et distinguendo minorẽ. vel ꝙ illa non habeat duas cathegoricas explicite: et sic conceditř vel iplicite: et sic negař. Mõ ista resolviř sic. sole lucẽte dies est. si sol lucet dies est. vel dũ sol lucet dies est. vel q̃a sol lucet dies est. ¶ Ad tertiũ dř ꝙ illa ↄtineř sub copulatiua: q̃a illa reduciř ad copulatiuã: sicut infra videbitur.

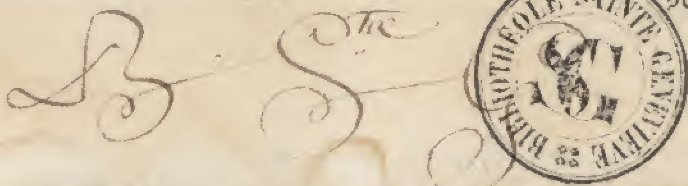
¶ Cõditionalis est illa: in qua ↄiungũř due cathegorice per hãc coniũctionẽ si. ut si sortes currit sortes moueř. Et illa cathegorica cui imediate ꝓpoiř illa ↄiũctio si: diciř antecedẽs reliqua vero consequẽs.

Diffio ꝓpōis ↄditionalis.

Notabile

¶ Circa hũc tertiũ notãdũ est pmo ꝙ sicut dictũ est in lectione pcedẽti: hoc aggregatũ ꝓpō ↄditionalis: accipiř tripř. Uno mõ cōissime: et sic

Acceptiones ꝓpōis ↄditional'



describit sic. Propō ꝯditionalis: ē ꝑpō hypothetica: in q̄ vel in cuiꝰ mē tali cui subordinat: ꝯiūgunt due ꝑ pōnes: vel plura cōplexa duabus ꝑ pōnibus ꝓportionabilia. p istā ꝯiū ctionē si: vel p aliqd̓ supplēs vicem vnius tātq̄ ptes pncipales eiꝰ. Alio mō capit cōiter: ⁊ tūc eodē mō diffi nit sicut qn̄ accipit cōissime: dēpta illa pticula: vel plura ꝯplexa duabꝰ ꝑpōibꝰ ꝓportionabilia: ⁊ istis duo bus modis nō capit i ꝓposito. Alio mō capit spālr: ⁊ tūc diffinit a p.h. et debet sic diffinitio itelligi. Propō ꝯditionalis ē ꝑpō hypothetica: i q̄ explicite siue iplicite: siue i eiꝰ mē tali cui subordiat: ꝯiūgunt due ca thegorice ꝑpōes p hāc ꝯiūctionē si vꝫ p aliquā sibi equalētē ¶ In hac diffinitiōe ponit ꝑpō hypothetica: loco gn̄is: et totū residuū ponit ad drn̄am copulatiue et disiūctiue. Et dr notāt explicite i diffitiōe: ꝓpt ta les ꝑpōnes: si hō currit: hō mouet. Dr iplicite ꝓpt tales ꝑpōes: sole lu cēte dies est. Dr in eius mētali ꝓpt istā litterā a: si iponeret ad signādū tātū sicut ista orō. si hō currit homo mouet. Dr notātvel aliqd sibi equi ualēs: ꝓpt tales ꝑpōes: sortes cur rit: ergo sortes mouetur

Intellectꝰ dionis

Notabile de Si.

Notandū est scdo: q̄ illa ꝯiunctio Si duobꝰ modis accipit: seu pōt poni i orōe. Uno mōvt ꝯiūgit iter ꝑpōnes et tūc facit hypotheticā ꝯditionalē Alio mō ut ꝯiūgit iter tīos ⁊ nō in ter ꝑpōes: ⁊ tūc facit ꝑpōnē de con ditionali extremo. Et hoc cōtingit duplicit. Uno mō qn̄ ꝯiūgit int ter minos a pte subiecti positos: ⁊ tunc facit ꝑpōnē cathegoricā de cōditio nato subiecto: ut sortes si est sedens nō est stans. ibi hoc totū: sortes si ē sedēs est subiēm. Alio mō qn̄ ꝯiūgit inter termīos a pte pdicati positos et sic facit ꝑpōnē cathegoricā de cō ditionato pdicato: ut sortes ē asinꝰ si est rudibilis: ibi hoc totū asinꝰ est rudibilis: est pdicatum

Notādum est tertio: q̄ il la ꝯiunctio si qn̄ ꝯiūgit iter ꝑpōnes capit tripli. Uno mō pure ꝯditionalit: ut in ista ꝑpōne: si haberē libros libēt stude rem. Scdo mō capit ꝓmissiue: siue ut est signū ꝓmissionis. Exemplūvt si veneris ad me dabo tibi equū. Et istis duobus modis capiēdo istā cō iūctionē si: nō ꝯstituit ꝯditionalem stricte siue specialit captā: qa orōes que copulāt p istā ꝯiūctionē: nō sūt cathegorice: sed ꝯstituit hypotheti cā cōissime sūptā: nec diffinitio data a pe.h. de ꝯditionali conuenit illis ¶ Alio mō capit illatiue: et tūc de notat ꝯn̄s sequi ex an̄te: ut si asinus volaret asinus haberet alas. ¶ Et isto mō capit duplicit. Uno mō ut ꝯiūgit int duo cōplexa ꝓportiōabi lia duabus cathegoricis: siue inter duas hypotheticas: ⁊ isto mō cōsti tuit ꝯditionalē cōissime sūptā: siue cōiter acceptā: et illo mō nō capit i diffinitiōe ꝯditionalis data a pe.h. Alio mō ut ꝯiūgit inter duas cathe goricas: ⁊ sic ꝯstituit conditionaleꝫ stricte captā: et hoc mō capit illa cō iūctio si in diffinitione ꝯditionalis

Si capit ꝯditōalr ꝓmissiue ⁊ illatiue

Notandū est quarto: q̄ iste textus de bet sic intelligi: q̄ illa ꝑpō cathego rica cui imediate pponit illa coniū ctio si illatiue capta: dr an̄s: siue de notat esse an̄s. Unde in cōditionali affirmatiua vera: cathegorica q̄ im mediate ponit post illā ꝯiunctionē si illatiue captā: estverū an̄s. ⁊ in cō ditionali affirmatiua falsa: nō estve rum an̄s: sed denotat esse an̄s. Et i ꝯditionali negatiua vera: illa ꝑposi tio cui imediate pponit illa coniun ctio si: nō estverū an̄s: sed apparens tm̄. Sed in negatiua falsa. illa ꝑpō cui imediate pponit illa ꝯiūctio si: estverū an̄s: et alia verū ꝯn̄s. ¶ Et sic pꝫ q̄ iste terminus an̄s: nō capit in ꝓposito stricte: sed cōiter: ut dicit tam de vero an̄te q̄ de apparēti. Et similiter dr de isto tmino ꝯn̄s. Unde i

Intellectus notabilis

Quid an̄cedēs et ꝯn̄s i ꝓposito

pñti textu(et aliter in q̃libet ꝯña) iste ẽminus añs capiẽ noĩalit: et vt est nomẽ scḋe intẽtionis: et sic añs est orõ vere vel apparẽter inferẽs cõsequẽs: et nõ capiẽ ꝑticipialiter: et ut est ẽminus prime intẽtiõis: quia tũc tm̃ valet: sicut hoc aggregatum res ꝑcedens aliã rem. Unde in ista ꝑpõne hypothetica: anĩal currit: si homo currit: ibi ly aĩal currit ẽ añs capiendo illũ ẽminũ añs ꝑticipialiter: et vt est ẽminus prime intẽtiõis nõ tñ capiẽdo noĩaliter: ꝛ vt est ẽminus scḋe intentionis

Contra dicta

arguitur primo sic. Ista ꝑpõ est ꝯditionalis: si asin⁹ volaret asinus haberet pennas: ꝛ tamẽ ibi nõ ꝯiũgunẽ due cathegorice per hãc cõiunctionẽ si: cum ibi nulla sit cathegorica: ergo diffinitõ est mala. ¶ Secũdo arguiẽ sic. Ista ẽ conditionalis. Si haberẽ libros libẽter studerẽ: et tamẽ illa ꝑpositio cui immediate illa cõiũctio si prepo niẽ nõ diciẽ antecedẽs: ergo ille textus est falsus. ¶ Tertio sic arguiẽ. In ista ꝑpositione animal currit: si homo currit: illa ꝑpositio aĩal currit est antecedẽs: cum ipsa precedat aliã ꝑpositionẽ: et tamẽ nõ ponitur immediate post illã ꝯiũctionẽ si: ergo ille textus est falsus

Ad primũ

dicitur distinguendo maiorẽ. Uel capiendo cõiter ꝑpositionẽ cõditionalẽ: et sic cõcediẽ. Uel capiẽdo stricte: ꝛ sic negaẽ maior: minor ꝯcediẽ: ꝛ negaẽ ꝯña ¶ Ad scḋ dr siliẽ sicut dcm̃ ẽ ꝑus tẽ ¶ Ad ẽtiũ dr distiguẽdo maiorẽ. Uel capiendo illũ ẽim añs ꝑticipialẽ: ꝛ vt ẽ ẽin⁹ prĩe intẽtiõis: ꝛ sic ꝯcediẽ maior. Uel capiẽdo noĩaliter: ꝛ vt ẽ ẽin⁹ scḋe intẽtiõis: et sic negaẽ maior: mĩor cõcediẽ: et ꝯña negatur.

De vitate ꝯditionalis. ¶ Ad veritatẽ ꝯditionalis requiriẽ ꝙ antecedẽs nõ possit esse verũ sine ꝯñte: ut si hõ est: aĩal est. ¶ Unde oĩs conditionalis vera est necessaria: ꝛ omnis falsa est impossibilis.

Intellect⁹ veritatis ꝯditionalium. ¶ Circa hũc textũ notãdũ est prio: ꝙ iste textus dz sic itelligi. Adveritatẽ ꝑpõnũ ꝯditionaliũ affirmatiuaꝝ q̃rũ añs et ꝯñs sũt ꝑpões cathegorice: nõ hñtes reflexionẽ supra se: requiriẽ ꝙ nõ sit possibile añs eẽ veꝝ sine noua ĩpõne sui vel suaꝝ ꝑtiũ: q̃n ꝯñs sit veꝝ si formeẽ ¶ Dr notãẽ affirmatiuarũ: q̃a ad negatiuas hoc nõ req̃riẽ ¶ Dr notãter q̃rũ añs et ꝯñs sũt ꝑpões cathegorice: ad differẽtiã ꝯditionalis cui⁹ añs et ꝯñs sũt cõplexa ꝑpositionabilia ꝑpõib⁹ vt si asin⁹ volaret asin⁹ haberet pennas. Diciẽ notãter nõ hñtes reflexionẽ supra se: ad drñam ꝑpõnũ reflexionẽ habẽtiũ supra se: vt si nulla ꝑpõ est negatĩa: aliq̃ ꝑpõ est negatĩa ¶ Dr notãter sine noua ĩpõne: q̃a ꝑ nouã ĩpositionẽ in q̃libet ꝯditiõali: añs põt esse veꝝ absq̃ hoc ꝙ ꝯñs sit verũ ¶ Et dr si formeẽ: q̃a pos.ẽ ꝙ añs sit verũ: ꝯñte nõ existente

Corrollarium.

Notãdũ

est scḋo: ꝙ ad vitatẽ ꝯditionalis affirmatĩe ĩ cõi: cui⁹ añs ꝛ ꝯñs sũt ꝑpões cathegorice d̃ iesse: de pñti: req̃riẽ ꝙ q̃liẽcũq̃ ꝑ añs sigẽ sigẽtiõe totali et ꝑpõnali eẽ: ĩpossibile ẽ ita eẽ q̃n ita sit q̃liẽcũq̃ ꝑ ꝯñs significaẽ eẽ: si formeẽ significatiõe totali ꝛ ꝑpõnali. Et siliẽ diceret de ꝯditõalib⁹ affirmatiõis: cui⁹ añs ꝛ ꝯñs sũt ꝑpões de ꝑterito: ponẽdo tñ illud vbũ fuisse loco isti⁹ vbi eẽ. Et siliẽ de fuẽo ꝛ de possibili: mutãdo locutionẽ ẽm exigẽtiã copulaꝝ. Et siliẽ diceẽ de ꝯditionalibus q̃ꝝ ꝑtes sũt negatiue

Notãdũ

est ẽtio: ꝙ ꝑpõ ꝯditionalis vt capiẽ in ꝑposĩto: cõphẽdit sub se rõalẽ ꝛ ꝯditiõalẽ strictissĩe captã. ꝛ lz ad q̃rũlz istaꝝ vitatẽ req̃raẽ illð qð dcm̃ ẽ ĩ ꝑ⁹ nõbili: siue ĩ ẽo: ꝛ h̃ sufficiat ĩ ꝯditiõali strictissĩe captaꝝ tñ ĩ rõali: sz vltra hoc due ꝯditões req̃rũẽ. Pri

ma est: q antecedēs sit verū. ¶ Scđa est: q ꝯñs sit verū. ut ad veritatē isti us sortes currit ergo hō currit: req rit q añs sit verū: et siliter ꝯñs. Et q añs nō possit eē verū sine ꝯñte qñ formatur: sive q ita esset qualitercūqꝫ p añs significat significatiōe totali et ꝓpōnali: et nō ita eē sicut p ꝯñs sig nificat significatiōe totali et ꝓpōna li impossibile est esse

Notādū est quarto: q iste textus. Unde ois conditionalis etc. debet sic intelligi Unde ois ꝯditionalis affirmatiua ve ra simplr dicta est necessaria: qa il lud qđ requirit ad veritatē: hoc eti am sufficit ad necessitatē. Dicit no tāter simplr dicta: ad drñaꝫ rōnalis quia ad hoc q ꝯditional sit vera que nō est rōnalis: non reqrit q añs sit verū sive ꝯñs. ut pꝫ de ista. si hō est asinus hō ē rudibilis. Etiā aliqua ē falsa: cui⁹ añs et ꝯñs sūt vera. ut ista si sortes est hō asinus est. ¶ Ex istis pꝫ q significatio toti⁹ ꝯditionalis ē distincta a significato sui ꝯñtis et sui añtis: et tñ ei⁹ significatio dependet ex habitudine añtis et cōsequentis in significando.

Intellectus correlarij.

Correlarium.

Contra dicta p͂rio sic arguit. Ista est ꝯditionalis vera nō si sortes currit plato disputat: et tñ eius añs pōt esse verū sine ꝯñte: ergo text⁹ est falsus. Scđo arguit sic. Ista est ꝯdi tionalis vera: si hō currit aīal currit et tñ possibile est q añs sit verū sine ꝯñte: ergo textus est falsus. ¶ Ter tio arguit sic. Si iste text⁹ eēt verus sequeret q ista ꝯditionalis eēt vera si hō currit aliqua ꝓpō est ꝯditiona lis: ꝯñs est falsū: ergo et añs. ꝯña pꝫ qa añs nō pōt esse verū quin ꝯñs sit verū si ipsum formetur.

Ad primū dr: q text⁹ itel ligit de affir matiuis: et nō de negatiuis. ¶ Ad scđm đr: q in textu debet subintelli gi illa pticula si ipsū ꝯñs sit sive for met. ¶ Ad tertiū đr: q text⁹ intelli git de ꝯditionalib⁹ quarū ptes non habēt reflectionē supra se.

¶ **Ad falsitatē ꝯditionalis suf ficit q antecedēs possit esse ve rū consequēte existente falso. ut si homo est albū est**

De falsitate cōditionali

¶ Circa hūc textū notādū est pmo q ille text⁹ debet sic itelligi. Ad fal sitatē ꝓpōnū ipotethicarū ꝯditiōa liū affirmatiuarū: quarū añs et ꝯñs sūt ꝓpōnes cathegorice nō habētes reflectionē supra se: requirit q pos sibile sit q añs sit verū: et ꝯñs falsū Et istud etiā sufficit ad veritatē ꝯdi tionalis negatiue. Sed ad falsitatē negatiue requirit illud idē qđ req rit ad veritatē ꝯditionalis affirmatiue

Intellectus falsitatis conditiōalis

Notandū ē scđo. q ad fal sitatem rōnalis sufficit q deficiat vna illaꝝ triū ꝯdi tionū requisitarū ad ei⁹ veritatē. s. vel q ꝯña nō sit bona: vel q añs nō sit verū vel ꝯñs. Sed ad veritatē rō nalis negatiue: sufficit illud qđ req rit et sufficit ad falsitatē affirmatiue. Et ad falsitatē rōnalis negatiue suf ficit illđ qđ requirit ad veritatē affir matiue.

Requisita ad falsitatē rationalis.

Notandū est tertio: q qua tuor modis so let fieri argumētatio a cōditionali. Uno mō a tota ꝯditionali cū positi one añtis ad positionē ꝯñtis et talis modus arguēdi est bonus. ut si ho mo currit homo mouet: sed hō cur rit: ergo hō mouet: et iste modus ar guēdi solet vocari silogism⁹ ipotheti cus ꝯditionalis. Alio mō a tota cō ditionali cum destructiōe añtis ad destructionem ꝯñtis. ut si hō currit homo mouet: sed null⁹ homo currit ergo null⁹ homo mouet. Et iste mo dus arguēdi nō est bon⁹ gratia for me: cum nō valeat in oībus tminis: ut pꝫ in exēplo dato: lꝫ in aliqb⁹ te neat gr̄a materie: scꝫ qñ termī sunt ꝯuertibiles que sūt subiecta vel pdi cata: ut hic. si hō currit risibile cur rit: sed nullus hō currit: ergo nullū

Modi arguendi i ꝯditionalibus Primus

Scđus

risibile currit. Sed qn̄ teri n̄ sunt ɔuertibiles:tūc in tali mō arguen di committit̄ fallatia ɔsequetis.

Notādū est quarto ꝙ ɫtio mō aɫ a tota cōdi tionali cū pōne ɔn̄tis ad pōnē an̄ cedentis:ɽ isto mō etiā ɔmittitur fallā ɔn̄tis in multis argumentis ɽ sic iste mod⁹ arguendi non tenet foꝛaliter:vt pȝ in isto exēplo. si hō currit aīal currit. sed aīal currit:ḡ hō currit. qꝛ an̄s pōt esse vex ɔn̄te exn̄te falso. Sed aln̄ tenet iste mo dus arguēdi in aliq̄bus teris grā materie. s. in teris ɔuertibilib⁹:vt pȝ in isto exēplo:si hō currit:risibi le currit. sed risibile curꝛ: ḡ homo currit. ¶ Quarto mō aɫ a tota cō ditōnali cū destructōe ɔn̄tis ad de structionē an̄tis. Et iste modus ar guēdi valet in oībus teris:vt bn̄ se quit̄:si hō currit:hō moueɫ:sȝ nul lus hō mouetur:ḡ null⁹ hō currit. ¶ Unde si ɔn̄s cōditiōalis ppōis sit ppō particlāris vel idefinita:ad destruendū ipm ɔn̄s nō sufficit ac cipe ppōeȝ pticularē sibi subɔ̄rie oppositā:sed oȝ accipe ppōem vni uersalē sibi ɔ̄dictoꝛie oppositaȝ. vt nō seq̄tur: si hō est risibilis: aīal ē risibile. sed aīal nō ē risibile: ergo hō nō est risibilis Ista eni ɔclō est falsa:ɽ vtraqꝫ p̄missarū est vera. s. ista cōditionalis. si hō est risibilis aīal est risibile. et etiā ista indefini ta negatiua:aīal nō est risibile:q̄a equus nō est risibilis. Sed ad bn̄ arguendū oȝ destruere ɔn̄s vīɫ sic si hō est risibilis:aīal est risibile:sȝ nullū aīal est risibile:ḡ null⁹ hō est risibilis. et iste sillogism⁹ est bon⁹. ɽ sicut cōclusio est falsa: ita aliq̄ p̄ missaꝝ. s. ista:nullū aīal ē risibile.

Contra dicta arguiɫ p̄mo sic Ista ɔditōnalis est fl̄a:nō si homo currit:hō moueɫ:ɽ tn̄ ad falsitatē huius nō req̄rit̄ ꝙ an̄s sit verū: et ɔn̄s fl̄m.ḡ textus est falsus. ¶ Se cūdo sic aɫ. hec est ɔditionalis fl̄a affirmatiua:si asin⁹ volaret petrus moueretur:et tn̄ nō est possibile si ne noua ipōne ꝙ an̄s sit verū ɽ ɔn̄s fl̄m:cū nec an̄s nec ɔn̄s sūt ppōes ḡ textus est falsus ¶ Tertio sic aɫ hec est ɔditionalis fl̄a Si nulla p pō est negatiua:aliq̄ ppō est nega tiua:et tn̄ nō est possibile ꝙ an̄s sit verū:ɽ ɔn̄s fl̄m si ipm foꝛmaretur ergo textus est falsus.

Ad p̄mū dɽ ꝙ textus in telligiɫ d affir matiuis:ɽ nō de negatiuis ¶ Ad secundū d ɽ ꝙ textus intelligiɫ de ɔditionalibus quaꝝ partes sūt p pōnes cathegoꝛice. mō sic non ē in exemplo dato:sed sunt duo cōple xa pportionabilia duabus ppōni bus. ¶ Ad tertiū dɽ ꝙ textus itel ligiɫ de cōditionalibus quaꝝ ptes nō hn̄t reflexionē supꝛa se. mō ista ppō:nulla ppō est negatiua habȝ reflexionem supꝛa se.

¶ Copulatiua est illa in q̄ cō iunguntɫ due cathegoꝛice p hanc cōiūctionē et. vt soꝛtes currit:et plato disputat.

¶ Circa hunc textuȝ notandū est pꝛimo ꝙ hoc aggregatū ppō copu latiua capitur tripɫr. Uno mō cōis sime:ɽ sic est spēs ppōis hypothe tice cōissime accepte. Et diffinitur sic. Ppropō copulatiā est illa:q̄ ex plicite vel iplicite:siue in cui⁹ mēta li hȝ plures ppōnes:siue plura cō plexa pꝛopōni pportionabilia: cō iuncta vel cōiunctas per hanc ɔiū ctionē copulatiuā et. vl' p aliū sibi equiualēs tanq̄ p̄ncipales partes ei⁹. Et isto mō non capit p. h. quā do diffinit ppōneȝ copulatiuā. Et particule hui⁹ diffinitōis eodē mō exponūtur: sicut pticule posite in diffinitōe ppōnis hypothetice cō munissime sumpte. ¶ Alio mō ca piɫ cōiɫ:ɽ tunc describiɫ sic. Ppro positio hypothetica copulatia est illa:q̄ hȝ duas ppōes ɽ vnā ɔiūcti onē illas ɔiungēteȝ: vel aliq̄d sibi

Tertiꝰ

Quartꝰ.

Notabile

Diffinitō ppōis co pulatiue

Acceptō nes ppō nis copu latiue.

equiualēs tanq̄ partes p̄ncipales eius. Et isto mō nō capitur a p.h. sed sic capiendo ē spēs ꝓpōnis hypothetice cōit accepte. ¶ Tertio modo capit spālit ꝓ propōe cuius ptes sunt ꝓpōes cathegorice p cō iunctionē copulatiuā ꝯiūcte: siue p aliquod sibi equalēs. Et istomō capit in ꝓposito. et ē spēs propositiōis hypothetice spāliter accepte

Intellectꝰ diffinitionis copulatiue ꝓpōnis.

Notādū est scḋo q hic pe. his. capit hoc aggregatum ꝓpō copulatia spāliter: qn̄ diffinit ipaꝫ. Et dꝫ diffinitio sic intelligi. Propō copulatiua ē propō hypothetica: in q̄ implicite vel explicite: siue in eiꝰ mētali ponūt due cathegorice: ꝛ ista ꝯiunctio et ea ꝯiūgens: vel aliquid sibi equalens: tanq̄ ptes p̄ncipales eius. et isto mō capiendo cōprehendit sub se copl'atiuā simpl'r dictā / causalē / tpalē / localē / copulatiuaꝫ de teris p̄dicamēti sube / copulatiuā de termis p̄dicamēti q̄titatis / copulatiuaꝫ de teris p̄dicamēti q̄litatis / ꝛ copulatiuā de aduerbijs silitudis

Multiplices copulatiue.

¶ Copulatiua simpl'r dicta hꝫ vt pluribus vel copula p̄ncipali istaꝫ coniunctionē et ¶ Copulatiua cālis: hꝫ istā cōiunctionē quia. Et copulatiua tpalis hꝫ aduerbiū tpis tanq̄ copulā principalē. Copulatiua localis hꝫ aduerbiū loci. Copulatiua de teris p̄dicamēti sube: hꝫ istud nomē quis vel q̄ vel q̄ vel qd tanq̄ copulā p̄ncipalē. Copulatia de teris p̄dicamēti quantitatis hꝫ relatiuū q̄titatis ꝓ copula principali. Copulatiua de teris in p̄dicamento q̄litatis: hꝫ relm̄ q̄litatis. Et copulatiua de aduerbijs silitudinis: hꝫ aduerbiū silitudinis pro copula p̄ncipali.

Acceptōnes de ly Et.

Notādum est t̄tio q ista ꝯiunctio ꝛ capitur dupl'r Uno mō copl'atie: ꝛ sic ꝯstituit ꝓpōnem hypotheticā siue cōissime captā: siue cōit: siue spālit vt sor currit ꝛ plō mouet. ¶ Alio mō capit copulatie: ꝛ sic nō ꝯstituit ꝓpōem hypotheticā: sed cathegoricā de copulato extrēo: siue de copulata pte extremi: dūmō ponatur in ꝓpōe. ¶ Et istud cōtigit dupliciter. Uno mō qz cōiungit inter terios a pte subiecti positos: ꝛ sic facit ꝓpōem cathegoricā de copl'ato subiecto: vel de copulata pte sb̄iecti. Exēplū primi: vt sor. ꝛ plō sūt duo hoīes. Exemplū secūdi: vt sor vidēs iohem et petrum disputat. Alio mō qn̄ ꝯiungit inter terios a parte p̄dicati positos. et sic ꝯstituit ꝓpōem cathegoricā de copl'ato p̄dicato: vel de copulata pte p̄dicati. Exemplū p̄mi: vt duo hoīes sūt sor et plō. Exemplū secundi: vt sor est vidēs petrum ꝛ iohannem.

Rl'e arguendi i copulatiuis

Notādū est quarto q quattuor sūt rl'e ꝓ arguendo a copulatiua ¶ Prima ē q a tota copulatiua affirmatia ad quālibet eius partē p̄ncipalē ē bona ꝯn̄a. vt bn̄ sequitur: sor currit ꝛ plato disputat. ḡ sor currit. et silr: ḡ plato disputat

Prima

Secūda.

¶ Secūda rl'a talis est: q a parte copulatiue affirmatiue ad totā copulatiuā affirmatiuā nōvꝫ ꝯn̄a: nisi illa ps inferat ābas partes copulatiue. Exēplū p̄mi: vt nō sequtur: sor. currit: ḡ sor currit ꝛ plato disputat Exemplū secūdi: vt bene seqtur: sor currit: ḡ sor currit ꝛ hō currit: sed hoc est solū gratia materie. ¶ Tertia rl'a talis est: q a tota copulatiua negatiua nō impossibili ad quālibet eius partem p̄ncipalē nōvꝫ ꝯn̄a: vt nō seqtur. n̄ sor currit: ꝛ plato disputat: ḡ sor n̄ currit: vel ḡ plato nō disputat. Dr notant nō impossibili: qz ad ipossibile seqtur qdlibet ¶ Quarta rl'a talis est: q a pte copulatiue negatiue ad totā copulatiuā negatiuaꝫ vꝫ ꝯn̄a: vt bn̄ seqtur: sor nō currit: ḡ nō sor currit: ꝛ plato disputat.

Tertia

Quarta.

Contra dicta primo ar sic. Ista est copulatiua. Sor currit q̄

mouetur: et tñ in ea non ɔiungunt due cathegorice p hanc ɔiunctõe3 et. ḡ diffinitio ē insufficiēs. ¶ Secundo ar sic. ista nõ est copulatiua sor currit et plato disputat: vel asinus est aial. et tñ in ea cõiungũtur due cathegorice p hanc ɔiũctionē et. ḡ diffinitio ē insufficiēs ¶ Tertio ar sic. nõ sequitur: sor currit vel plõ disputat: et hõ mouet: ḡ plato disputat. ḡ cõtra primã regulam.

Ad primũ dr q̄ licet in illa ppõe nõ ponatur ɔiunctio copulatiua formaliter et explicite: tñ ponit equalenter et implicite. ¶ Ad secũdũ dicitur distinguẽdo maiorẽ: q: vel illa ɔiunctio et. est copula pncipalis/ vel illa ɔiunctio vel Si primũ: sic negat maior: capiẽdo cõiter vel cõmunissime ppõem copulatiuã Si secũdũ: sic ɔcedit maior: et tunc ad minorẽ dicit vlteri⁹ q̄ l3 ibi ɔiũgãtur due cathegorice tanq̄ ptes minus principales p ɔiũctionẽ copulatiuã: tanq̄ p copulã min⁹ pncipalem: nõ tñ tanq̄ ptes magis pncipales p illã ɔiũctionẽ copulatiuã et tanq̄ per copulã pncipalẽ. ¶ Ad tertiũ dr q̄ rła intelligitur de pte pncipali: et nõ de pte mi⁹ pncipali.

de ṽitate et fłitate copłatiẽ. ¶ Ad veritatẽ copulatiue requiritur vtrãq̧ partẽ eẽ verã vt homo est aial: et deus est. ¶ Ad falsitatẽ eius sufficit alterã partẽ esse falsam. vt homo est aial: et equus ē lapis.

Intellectꝰ ṽitatꝫ copłatiẽ affirẽatie ¶ Circa hũc textũ notãdũ ē primo: q̄ iste textus dꝫ sic intelligi. Ad veritatẽ ppõis hypothetice copulatiue spãliter capte affirmatiue: req̄rit ṽitas ambarũ ptiũ pncipaliũ in ipã positarũ explicite vel iplicite: siue mẽtalr: si sit copulatia simplr dicta: vel ambarũ ptiũ copulatiẽ in q̃s talis ppõ resoluit si nõ sit copulatia simplr dicta. ¶ Dr notanter affirmatiue: ad drã3 copulatiẽ negatiue in q̃ hoc nõ req̄rit ¶ Dr notãter spãlr capte: ad drã3 copłatiue cõissime capte: i q̃ nõ oꝫ: siue etiã3 cõit accepte ¶ Dr notant pncipaliũ: quia ps mi⁹ pncipal copulatiẽ pt eẽ fłã tota copłãtia exñte ṽa: vt ista: sor ē asin⁹ vel sor est hõ: et deꝰ est. ¶ Dr notant ãbarũ ptiũ et c. ꝑpter tpales/ et locales/ et silr cãles/ in q̃bus ptes pncipales i eis positę alñ sũt ambe ṽe: et tñ tota copłatiua ē fłã. et hoc ꝑuenit ex eo q̄ ãbe ptes pncipales copulatiẽ i quam resoluũtur sũt fłẽ: vel saltẽ vna illarũ: ḡ ē fłã. Exẽplũ d tpali. vt sortes fuit qñ adã fuit. illa ē fłã: cũ tñ eiꝰ vtraq̧ ps est ṽa. Exẽplũ de locali: vt sor fuit: vbi adã fuit. Exemplũ de cãli: vt sor est hõ: q: asinꝰ ē rudibilis ¶ Silr aliqñ ambe ptes sũt fłẽ ipius local/ siue tpal: et tñ tota local siue tpalis ē ṽa: vt sor ñ fuit qñ adã nõ fuit. ãbe eiꝰ ptes explicite posite sũt fłẽ. Et silr istiꝰ: sor nõ fuit vbi adã ñ fuit: s3 tñ iste ppões sũt resolubiles i copłatias: q̃ ãbe ptes sunt ṽe. vt ista: sor nõ fuit vbi adã nõ fuit: resoluit: sor in aliq̃ loco nõ fuit: et i illo adã nõ fuit. Silr ista: sor nõ fuit qñ adã nõ fuit. resoluitur in istã. sor aliq̃ tpe nõ fuit. et in illo tempore adã non fuit.

Notandũ est ſo q̄ ad possibilitatẽ copłatiue nõ sufficit q̄ ãbe ptes sint possibiles: q: tũc ista copulatia eẽt possibilis: sor currit: et sor nõ currit. qd tñ fłm ē. s3 vltra hoc req̄rit: q̄ ambe ptes sint sibiĩnuicẽ ɔpossibiles Un̄ tlẽ ppões dñr eẽ sibiĩnuicẽ cõpossibiles: si sint cathegorice affirmatiue/ de iesse/ et de pñti/ q̃ sic se hñt q̄ q̃litercũq̧ p vnã illarũ sigt eẽ sigtõe totali: ita possibile ē esse cũ hoc q̄ ita sit q̃litcũq̧ per aliã sigtõe ppõnali et totali sigtur esse. ¶ S3 ad nccitatẽ copłatiẽ req̄rit nccitas vtriusq̧ ptis pncipal Et ad contingentiã eius sufficit vnã partẽ pncipalẽ esse contingẽtẽ: dũmõ — De possibilitate: ipossi. necess. et ɔtigẽtia copulatiue

ipsa alteri nõ repugnet. Dr notanter dũmodo alteri nõ repugnet: qꝛ si partes sibi inuicem repugnarẽt tota copulatiua esset impossibilis ❡ Sꝫ ad impossibilitatẽ eiꝰ sufficit ꝛ reqrit: q̄ vna pars p̄ncipalis sit impossibilis vel q̄ vna sit alteri incompossibilis.

De falsitate copulatiue affirmatiue:

Notãdũ Est tertio q̄ ad fl'itatẽ copl'atiue affirmatiue spãliter capte reqrit: q̄ vna eiꝰ ps sit flã: ꝛ hoc sufficit si sit pure copl'atiua siue copulatiua simplr dicta: vel q̄ ps copulatiue sit flã i quã talis ꝓpõ resoluit si nõ sit copulatiua simplr dicta Exẽplũ p̄mi: vt sortes ẽ asinꝰ: ꝛ deꝰ est Exẽplũ sc̄di: vt sortes fuit qñ adã fuit. Uñ lꝫ istiꝰ copl'atiue tp̄alis ãbe ptes explicite posite sint ve tñ vna ps copl'atiue i q̃ ista resoluit ẽ flã, ğ tota ẽ flã. Unde ista ꝓpõ sortes fuit vbi adã fuit resoluit i istã: sortes fuit i aliq̃ loco ꝛ in illo eodem loco fuit adã: modo secunda pars illius copulatiue est falsa.

De veritate ꝛ falsitate copulatiue negatiue

Notãdũ est quarto q̄ ad vitatẽ copulatiue negatiue reqrit vitas vnius suaꝝ ptiũ: ꝛ ad flitatẽ eiꝰ reqrit falsitas vtriusq̄ ptis eiꝰ ❡ Uel aliter dr q̄ ad vitatẽ copulatiue negatiẽ reqrit illud qd reqrit ad veritatẽ disiũctiue affirmatiue: cõposite ex ptibꝫ ꝯdicẽtibꝫ ptibꝫ copulatiue. Et similr ad flitatẽ copulatiue negatiue reqrit illud qd reqrit ad flitatẽ disiũctiue affirmatiue: ꝯposite ex ptibꝫ ꝯdicẽtibꝫ ptibꝫ copulatiue: vt ad vitatẽ vel flitatẽ istius nõ sortes currit: et plato disputat: reqrit illud qd reqrit ad veritatẽ vel ad flitatẽ istiꝰ disiũctiue sortes non currit: vel plato non disputat ❡ Uel aliter dr q̄ ad vitatẽ copulatiue negatiue: sufficit flitas vniꝰ ptis principalis Et ad flitatẽ copulatiue negatiue: reqrit vitas ambarum ptium.

Cõtra dicta arguitur p̄mo sic: ista ẽ copulatiua spãliter capta: nõ homo currit et plato disputat: ꝛ tñ ad eiꝰ vitatẽ nõ reqrit vitas ambaꝝ ptiũ: ğ textus est falsus. ❡ Scdo sic ar: ista ẽ copulatiua va: sortes nõ fuit vbi adam nõ fuit: et tñ ambe eiꝰ ptes nõ sũt vere: ğ textus ẽ falsus Minor pꝫ qꝛ ista nõ est va: sortes nõ fuit ❡ Tercio sic ar: ista est copul. affir. flã: sortes fuit vbi adã fuit: et tñ ãbe ptes sũt ve: ğ textꝰ ẽ flũs. mior pꝫ: qꝛ ista ẽ va sortes fuit. ꝛ silr ista adã fuit.

Ad primũ dr q̄ textus intelligit de copulatiuis affirmatiuis: et nõ de negatiuis ❡ Ad sc̄dm dr q̄ lꝫ partes illius copulatiue nõ sint ambe vere: tñ partes copulatiue simplr dicte i quã talis ꝓpõ resoluit sunt vere. ❡ Ad terciũ similiter dicit.

Diffinitõ

❡ Disiũctiua est illa i qua cõiũgunt due cathegorice per hanc ꝯiũctionẽ vel: vt sortes currit: vel plato disputat.

De veritate ꝛ falsitate eiusdem

❡ Ad veritatẽ disiũctiue sufficit alterã partẽ esse verã: vt homo est aial: vel equus est lapis. Tamen permittitur q̄ vtraq̄ sit va: sed nõ ita ꝓpe vt hõ est aial: vel equus est hinnibilis ❡. Ad falsitatẽ eiꝰ requirit vtramq̄ partẽ esse falsã vt homo est asinus: vel equus est lapis.

Acceptiones ꝓpõnis disiũctiue

❡ Circa hunc textũ notãdum est p̄mo: q̄ hoc aggregatũ ꝓpõ disiũctiua capit triplr Uno modo cõissime et sic est species ꝓpõnis hypothetice cõissime accepte. Et diffinitur sic. Propõ disiũctiua est illa i q̃ explicite vel implicite siue i cuiꝰ mentali ꝯiũgunt due ꝓpões vel duo ꝯpleta ꝓportionabilia duabꝰ ꝓpõnibꝰ tanq̄ partes principales sui: p hanc ꝯiunctionẽ vel: siue per

aliquid sibi equalēs. ¶ Alio mō capiť cōiter: et sic est spēs ppōnis hypothetice cōiter accepte. ꝛ diffinit sic. Propō disiūctiua ē illa i q̄ explicite vel implicite: siue mētaliter pīūgūtur due ppōes p hanc cōiūctionē vel: siue p aliquid sibi equalēs. ¶ Tertio mō capiť spēr: et sic est spes ppōis hypothetice spāliter accepte: ꝛ illo mō capit. p. hi. qn̄ diffinit ppōem disiūctiuā: et dꝫ diffinitio sic ītelligi. Propō disiūctiua est illa in qua explicite vl' implicite: siue in cui⁹ mētali ponūtur due cathegorice ppōes: piuncte p hanc piūctionē vel. siue p aliqđ sibi equalēs: tāq̄ ptes pncipales sui

Acceptōnes de ly vel.

Notādū est 2o q̄ illa piunctio vel: capiť dupr. Uno mō disiūctiue: ꝛ sic piungit inter ppōes: ꝛ sic cōstituit ppōem hypotheticā. ꝛ illo mō capitur in p posito ¶ Alio mō capitur disiūcti: et sic ꝑiungit int' terios: ꝛ sic pstituit vnā cathegoricā de disiuncto extremo. ¶ Et hoc ptingit adhuc dupl'. Uno mō vt piūgit inter terios a pte pdicati positos: et sic cōstituit ppōem cathegoricam de disiūcto pdicato: vl' de disiūcta pte pdicati. Exemplū pmi: vt oīe aīal ē rōnale vel irrōale. Exēpluꝫ secūdi: vt sor' est vidēs equū vel asinū ¶ Alio mō vt piūgit int' terios a parte subi positos: ꝛ sic cōstituit propositionem cathegoricā de disiuncto subiecto: siue de disiūcta pte sbi. Exemplū primi: vt sor' vl' plō sedet. Exemplū secūdi: vt sor' vidēs hominē vel equum currit.

De ꝟitate. necess. ꝛ cōtingētia disiūctie affir.

Notādū est tertio q̄ ad veritatem disiūctie spāliter capte affirmatie reqritur q̄ vna eius ps principalis sit vera: Sꝫ ad possibilitatē eius reqritur q̄ vna ei⁹ pars pncipalis sit possibilis: vt sor' currit: vel homo est asin⁹ Et ad ncēitatē ei⁹ reqriť: q̄ vna ps pncipalis ei⁹ necessaria sit: vl' q̄ sit cōposita ex partib⁹ legē pdictoria rū: vel subpriap pticipātib⁹. Et ad ipossibilitatē disiūctiue reqriť vtranq̄ ptē eē ipossibilē. vt hō ē asinus: vel equ⁹ est lapis. qꝛ si vna eēt possibilis: tota disiūctia eēt possibilis. Sed ad ptingētiā disiūctiue reqriť q̄ quelibet ei⁹ ps sit ptigēs ꝛ q̄ vna sit alteri cōpossibilis. vnđ ista nō est ptingēs sed ncēia: rex sedet: vel nullus rex sedet. qꝛ vna ps est alteri incompossibilis.

Notādū est quarto q̄ ad flitatem disiūctiue spālit' accepte ꝛ affiratiue: reqriť vtranq̄ partē eē flāꝫ: qꝛ si eius vna ps eēt vera: tūc tota eēt vera ¶ Sꝫ ad veritatē disiunctie negatie reqritur vtrāq̄ partē pncipalē eē ꝟaꝫ Et ad falsitatē reqriť falsitas vni⁹ suaꝝ partiū principaliū ¶ Uel sic ad veritatē disiunctiue negatie: requiriť illud quod reqriť ad ꝟitatē copulatiue affiratiue: cōposite ex partib⁹ pdicentib⁹ partib⁹ disiunctiue. Et ad flitatē ei⁹ reqriť vnam ptē pncipalē eē falsam ¶ Uel aliter: ad ꝟitatē disiūctiue negatiue reqriť falsitas vni⁹ suaꝝ partiū pncipaliū. Et ad flitatē ei⁹ reqriť vnā ptē pncipalē ei⁹ eē verā Et sic illud quod reqriť ad flitatē disiūctie affirmatiue sufficit ꝛ reqriť ad ꝟitatem disiūctiue negatiue: ꝛ illđ qđ sufficit ad ꝟitatē disiūctiue affiratiue sufficit ad flitatē negatiue.

De ꝟitate et flitate disiūctie negatiue

¶ Qñ due ponūtur r'le arguendi a tota disiūctiua. Una est: q̄ a qualibet pte pncipali disiunctiue affirmatiue: ad totā disiūctiuā affiratiuā ē bōa pña. vt sor' currit: g̃ sortes currit: vel plō disputat. Et v' nōn ter a parte pncipali: qꝛ a pte min⁹ pncipali nō oꝫ pūam valere. vt nō sequitur: sor' currit: g̃ sortes currit ꝛ plato disputat: vel hō est asinus cū aña pōt eē verū pñte exñte flō.

R'le arguendi i disiunctiuis

¶ Ex ista regula ptꝫ: q̄ arguendo a tota disiūctiua negatiua ad quālibet eius partē: est bōa pña. vt bñ seqtur. ñ hō est asin⁹: vel hō ē equ⁹

ergo nullꝰ hō est asinꝰ. ⁊ similiter: ergo nullus hō est equus ¶ Alia regula ē ꝙ a tota disiūctiua cū destructiōe vnius partis pncipalis: ad aliā ptem pricipalē est bōa ɔña: vt bene sequitur: sorꝫ est hō: vꝫ sorꝫ est asinꝰ. sed sorꝫ nō est asinus: ergo sorꝫ ē hō Et dꝫ notanꝫ cū destructiōe vniꝰ ptis principalis: q: cū destructōe ptis minꝰ pncipalis nō oꝫ ɔñam valere: vt nō seqtur sorꝫ est asinus: vꝫ sorꝫ est hō: vel hō est lapis. sed sorꝫ ñ ē asinus: ergo hō ē lapis. cū añs pt eē verū et consequens falsum.

Secūda regula

Contra dicta

primo arguitur sic. Hec est disiūctiua: petre fac igneꝫ vel petre lege. ⁊ tñ in ea nō ɔiūgū tur due cathegorice ppōes: ergo diffinitio ē mala. ¶ Scdo arguitur sic. hec ē disiunctia: sorꝫ currit: aut plato disputat. ⁊ tñ in ea nō ɔiungūtꝫ due cathegorice per hanc ɔiunctioneꝫ vel. ergo diffinitio est insufficiens. ¶ Tertio sic arguitur. hec ē disiūctia vꝫ nō hō est asinus: vel equus ē risibilis. ⁊ tñ nulla eius pars ē vera: ergo textus est falsus. Minor pꝫ: qa ista est falsa: hō est asinus: similiter equus est risibilis.

Ad primū

dicitur ꝙ lꝫ illa sit ppō disiūctia: si capiatꝫ hoc aggregatū ppō disiūctiua cōissime: non tñ si capiatꝫ spāliter. ¶ Ad secūdū dicitur ꝙ lꝫ ibi nō ponatur illa ɔiūctio vel: tñ ponitꝫ aliquid sibi equalens ¶ Ad tertiū dꝫ negādo minorem Et ad pbationē dicitur ꝙ ille nō sūt ptes illius ppōnis: sed iste. nullꝰ hō est asinus: et nullus equus ē risibilis. Et cā est: q: negatio pposita indefinite facit illā vniuersalē. ¶ Vel aliter dꝫ ⁊ melius: ꝙ textus intelligitꝫ de disiūctiuis affirmatiuis: et nō de disiūctiuis negatiuis.

Sequitur de eqpollētijs: de quibꝰ dantur tales regule ¶ Prima regula. Si alicui signo vñ vel particulari ppōatur negatio eqpollet suo contradictorio: vt iste eqpollent: non oīs hō currit: ⁊ quidā hō nō currit.

Prima regula

¶ Secunda regula. Si alicui signo vli postponatꝫ negatio: eqpollet suo cōtrario: vt iste due eqpollēt: omnis hō non currit: nullus hō currit.

Secūda.

¶ Circa hunc textū notandū est primo ꝙ hic ɔñr. pe. h. deteriat de eqpollentijs. Vñ eqpollētia dꝫ sic describi. Eqpollentia est duarū ppōnū: vtroqꝫ terio pticipantiū: sm eundē ordinē: vniꝰ ad aliā formalis ɔña: ppter negationē ppositā tm: vel post positā tm: vel prepositam ⁊ postpositā simul. ¶ In hac ei diffinitione ponitꝫ ɔña loco gñis: et totū residuū ponitꝫ ad dr̃am oīm aliarum ɔñarum. ¶ Dꝫ notanꝫ duarum ppōnū vtroqꝫ terio pticipātiū: ad dr̃aꝫ cōseqntiarum: q̄ fiunt p ppōes nō pticipātes vtroqꝫ terio. ¶ Dꝫ notanꝫ sm eundē ordinē: ad dr̃am cōuersionis. ¶ Dꝫ notanꝫ: ppter negationē prepositā. ⁊c. ad dr̃am ɔñaruꝫ que fiunt p legem subalternarum

Diffinitō eqpollentie.

Notādum

est scdo ꝙ eqpollētia capitꝫ dupliciter. Vno mō vt est teriꝰ pme intētōis: ⁊ sic iste teriꝰ eqpollētia tm̄ signat sicut hoc aggregatuꝫ: due res eque multūvalētes: vel vna res tā tūvalens sicut alia: ⁊ sic nō capitꝫ i pposito ¶ Alio mō capitꝫ vt ē terminus scde intētōis: et tūc tantū signat sicut hoc aggregatū ppōnes equaletes. ¶ Et illo mō capitꝫ dupliciter Vno mō q: tales ppōnes subordinanꝫ eidē ppōi mentali vltiate siue ppꝛie dicte: vel pluribꝰ mentalibꝰ synonymis. ⁊ hoc mō eqpollētia solū regitꝫ inꝫ ppōes synonymas. vt marcꝰ currit: ⁊ tullius currit. ¶ Alio mō dr̃ eqpollere in vitate ⁊ fitate. Et hoc dupliciter. Vno mō

Acceptōnes equipollentie

Que pro pões eq= pollēt mā lit ꝛ q̄ for maliter

materialit: ꝛ illo mō nō est h̄ ad ꝓ positū. Un̄ ille ꝓpōes dn̄r eq̄polle re mālit in v̄itate ꝛ f̄litate: quaruȝ vtraq̄ est illatiua alterius in ꝯn̄a bona ꝛ māli: vt oīs hō ē risibilis: ꝛ oē risibile est hō. Alio mō formal'r ꝛ illo mō est hic ad ꝓpositū. Un̄ il le ꝓpōes dn̄r eq̄pollere formalit i v̄itate ꝛ f̄litate: quaꝝ vtraq̄ est illa tiua alterius in ꝯn̄a formali. vt ñ oīs hō currit: ꝛ quidā hō ñ currit.

Intellec tꝰ p̄ie rle

Notādū est tertio q̄ hic cō seq̄nt. pe. hyspanus ponit primā regulā eq̄pollētiaꝝ: q̄ debȝ sic intelligi. Datis duabꝰ ꝓpōibꝰ ꝯdictorijs: quaꝝ vna est v̄lis: ꝛ alia p̄ticularis siue idefinita: si vni illa rū p̄pōat negatio negās cadēs su pra totū sequēs: tūc aggregatū ex illa negatione ꝛ ꝓpōe cui addit il la negatio: eq̄pollet ꝯdictorio illiꝰ ꝓpōnis cui addit negatio Exēplū vt dent iste due ꝓpōes: quilibȝ hō est asinus: et quidā hō nō est asinꝰ tunc si vni eaꝝ ꝓpōnū addit nega tio negans: vt dicēdo: nō q̄libȝ hō est asinꝰ. hoc aggregatū eq̄pollet isti ꝓpōni: quidā hō nō ē asinus: q̄ est ꝯdictoria illiꝰ ꝓpōnis cui addi ta est negatio. Et cā huius rle est. q: ꝓpōes cathegorice de terīs cōi bus ꝯdictorie dn̄t penes q̄titatē et q̄litatē. ꝛ cū negatio negās ē ta lis nature: q̄ totū qd̄ post se iuenit destruit: ꝛ eius oppositū poīt. ideo cū p̄ponit vni ꝓpōi destruit q̄lita tem et q̄titatē illius ꝓpōis: ꝛ poīt oppositū. ꝛ sic aggregatum ex tali negatōe et ꝓpōne cui addit nega tio eq̄pollet ꝓpōi ꝯdictorie oppo site illi ꝓpōni cui addit negatio.

Intelle ctus secū de rle

Notandū est quarto q̄ h̄ ꝯn̄r auctor po nit secundam regulā: que debȝ sic intelligi. Datis duabus ꝓpōnibȝ ꝯrijs: si in vna eaꝝ ponat negatio negans: īmediate sequēs totū di= stributū a parte subiecti positū: ca dens supra totū sequēs: tūc aggre gatum ex illa negatōe ꝛ ꝓpōe cui addit illa negatio: eq̄pollet ꝓpōni ꝯrie illi ꝓpōni cui addita est nega tio. Exemplū: vt datis illis duabꝰ ꝓpōibȝ ꝯtrarijs: q̄libet hō currit: ꝛ nullus hō currit. si in vna earum post totū distributū a p̄te subiecti positū pōat negatio negās: cadēs supra totū sequēs: tūc aggregatū ex illa negatōe et ppōe cui addi tur illa negatio: eq̄pollet ꝓpōi cō trarie illi cui additur illa negatio vt q̄libet hō nō currit: eq̄pollet isti nullus hō currit. Et sic̄r ista: nullꝰ homo nō currit. eq̄pollet isti: quili bet hō currit. ¶ Dr̄ notant in rl'a negatio negās: q: si ponatur nega tio infinitās: tunc ꝓpōes nō eq̄pol lerent: vt iste nō equipollēt: nulluȝ aīal nō idē hoī est subā: ꝛ om̄e aīal idē hoī est subā. cū prima sit f̄lā: et scd̄a vera. ¶ Dr̄ notant imediate sequēs totū distributū a p̄te subie cti positū. q: alias nō equalerent. ꝛ ꝓpter defectū istiꝰ cōditiōis iste nō eq̄pollent: oīs hō aīal nō est: et nullus hō aīal est. sed dȝ poni ne= gatio: oīs hō nō aīal est. ꝛ ista eq̄= pollet isti: nullus hō aīal est Etiaȝ ꝓpt defectum istius ꝯditōis iste ñ eq̄pollent. cuiuslibet hoīs oculus est dexter: ꝛ nullius hoīs oculꝰ nō est dexter: q: in ista: cuiuslȝ homīs ꝛc̄. negatio nō ponit imediate pꝰ illū terminū hoīs: ꝛ iō dȝ sic dici. cuiuslibet hoīs nō oculꝰ est dexter Et rō huius regule est talis: q: ne gatio sic postposita toti distributo mutat qualitatē ꝛ nō q̄titatē: ꝛ sic facit ꝓpōes que non fuerunt eius dē q̄litatis eē eiusd̄ q̄titatis siue sil'is

Contra dicta arguit p̄mo sic Si plures ꝓpōes eq̄pollerēt: tūc p̄les ꝓpōes vni ꝛ idē ꝯdicerēt. ꝯn̄s est f̄lm et ꝯ aristo. v. methaphisice: dicentē q̄ tm̄ vnū vni opponit. er= go ꝛ illud est f̄lm ex quo hoc sequi tur. s. q̄ plures propositiones equi pollent. ¶ Scd̄o sic ar. si p̄ma rl'a esset vera: sequeretur q̄ vna propō

eq̄polleret sue ꝯdictorie: q2 vř i re gula q illa negatio facit eā eq̄pollere suo ꝯdictorio: ſ3 ꝯñs est falsū. igiť .ꝛc. ¶ Tercio sic ař: ꝯ scđam regulā: q2 si regula esset vera seq̄reť q iste eq̄pollerēt: nullus hō aīal ē ꝛ oīs hō aīal nō est. ꝯñs est falsum q2 pma ꝓpō est fřā: et scđa vera: g

Ad primū regula est falsa ďř q lz plures ꝓpōnes nō eq̄pollētes non possint contradicere vni et eidē ꝓpōni: tñ plures ꝓpōnes eq̄pollētes possūt contradicere vni et eidem ꝓpōni ¶ Ad scđm ďř negando ꝯñam: q2 rřa intelligiť sic: q aggregatum ex negatōe ꝛ ꝓpōe cui addiť negatio eq̄pollet ꝓpōni ꝯdictorie opposite illi cui addiť negatio ¶ Ad tertiū ďř negādo ꝯñam q2 deficit illa particula immediate seq̄ns totum distributū a parte subiecti positum.

Tercia regula ¶ Tercia rřa Si alicui signo vlī vel pticulari preponať: et postponať negatio: eq̄pollet suo subalťno. vt iste due eq̄pollēt: nō oīs hō nō currit: q̄dam hō currit. ꝛ dicte regule in his v̄sibus ꝯtinenť. v̄9. Prc cōtradic: post cōtra: prc postq3 subalter. ¶ Ex istis regl̄is iferť rřa que talis est Si duo signa vlīa negatiua ponanť in eadē locutione: ita q vnū sit i subiecto: ꝛ reliquum in ꝑdicato. primum eq̄pollet suo cōtrario ꝑ scđam regulā: qm̄ ei negatio postponiť: et scđm suo ꝯtradictorio ꝑ pmā rřam qm̄ ei negatio ꝑponiť: vt nichil est nichil: eq̄pollet huic: q̄lbet est aliq̄d. q2 per secūdam regulam nichil nō: et quodlibet eq̄pollent: sicut oīs non: et nullus. ꝛ ꝑ primā regulā nō nichil. ꝛ aliq̄d eq̄pollēt. sicut nō nullus: ꝛ q̄dā ꝛ sic due pme sūt eq̄pollētes v̄9. Nō oīs: quidā nō: oīs nō quasi nullus. Non nullus: q̄dam: sed nullus nō: valet oīs Nō aliq̄s: nullus: nō q̄dā ōn valet oīs. Non alter: neuter: neuter nō prestat vterq3.

Quarta regula

v̄9 eq̄por

Intellc tercie rře ¶ Circa hunc textū notādum est pmo q hic ꝯñr p. h. ponit tertiā regulā eq̄pollētiaꝝ q̄ sic d3 intelligi. Datis duabus ꝓpōnib3 subalternis si i vna eaꝝ ꝑponať negatio toti ꝓpōi: ꝛ etiā postponať negatio toti subiecto: cadens supra totū sequēs: tūc aggregatū ex duab3 negatōib3: ꝛ illa ꝓpōne cui addunť negatōes equipollet ꝓpōni subalterne illius ꝓpōis cui addunť negatōes. Exēplū vt iste ꝓpōnes sūt subalterne: q̄libet hō currit: ꝛ q̄dā hō currit. Et ideo si i vna eaꝝ ꝑponať negatio signo ꝛ toti subiecto: ꝛ postponať negatio toti subiecto dūmodo ille negationes cadāt supra copulā. vt dicēdo: nō q̄libet hō nō currit: tale aggregatū eq̄pollet isti ꝓpōni: aliquis hō currit. Et rō hui9 rře ē: q2 ꝓpōes subalťne drūt penes q̄titatē: modo negatio ꝑposita destruit q̄titatē. ꝛ q2 ambe negatōes cadūt supra copulā mutuo se impediūt: ꝛ sic nō mutať q̄litas

Intellectus q̄rte regule Notādū est ḟo q h ꝯñr pe. h. ponit quartam rřam seq̄ntē correlarie ex duabus pmis: q̄ sic intelligiť. Si in aliqua ꝓpōne cathegorica ponanť duo signa vlīa negatiua negāter capta: vnū cū subiecto: ꝛ reliquū cū ꝑdicato ante copulā posita: tūc illa ꝓpō eq̄pollet alteri ꝓpōni: in q̄ cum subiecto poniť signū ꝯriū pmo si-

gno vl̄i negatiuo: ⁊ cū p̄dicato ponit signū ꝯdictoriū scd̄o signo vl̄i negatiuo: vt iste eq̄pollēt nichil nichil est: ⁊ quodlibet ē aliq̄d ¶ Dr̄ notāter si ābo ponan̄ i copulā: q̄z iste nō eq̄pollēt nichil est nichil: et quodlibet ē aliq̄d: q̄z p̄ma ē negatiua: ⁊ scd̄a est affirmatiua. Ratio hu9 rl̄e est talis: q̄z scd̄m signum eq̄pollet suo ꝯdictorio p̄ primā regulā: ex q̄ sibi p̄ponit̄ negatio. ⁊ p̄mum eq̄pollet suo ꝯrio p̄ scd̄am regulā: ex q̄ sibi postponit̄ negatio.

Notādū est tertio q̄ h̄ ꝯñr p.hy. ponit aliq̄s v̄sus ad maiorē noticiā de eq̄pollētijs habēdā q̄ debēt sic intelligi. Non ōis eq̄pollet q̄dā nō: siue hoc sit a p̄te subiecti siue a p̄te p̄dicati dū tñ negatio cadat supra copulā Exēplū vbi a p̄te p̄dicati. vt sortes nō est ōis hō: eq̄pollet isti: sor̄ q̄dā hō nō est Exēplū vbi a p̄te subiecti vt nō ōis hō currit: et q̄dā hō non currit. Ōis nō: eq̄pollet nullus: siue hoc sit ī p̄dicato: siue ī sb̄o. Exēplū vbi ī p̄dicato: vt sor̄ oēm hoīez nō videt: et sor̄ nullū hoīem videt. Simil̄r sor̄ oīne vidēs nō est: ⁊ sor̄ nullū vidēs est. Exēplū vbi ī sb̄o vt ōis hō nō currit: ⁊ null9 hō currit. Sil̄r ī p̄te sb̄i: vt sor̄ q̄ oēm hoīem nō videt currit: ⁊ sor̄ q̄ nullū hoīez videt currit. ¶ Nō null9: eq̄pollet q̄dā: ⁊ hoc siue ī p̄dicato siue ī sb̄o. Exemplum p̄mi: vt sortes nō nullum animal est: ⁊ sortes ē aliquod aīal Simil̄r ī p̄te p̄dicati: vt sortes non nullū asinū videt: et sor̄ videt quēdam asinū. Exēplū vbi ī sb̄o vt nō nullum aīal currit: ⁊ aliq̄d aīal currit. et sil̄r ī p̄te sb̄i: vt sor̄ q̄ non nullū asinū vid3 currit: ⁊ sor̄ q̄ vid3 quēdam asinū currit. Nullus non eq̄pollet ōis: tā in sb̄o q̄̄ ī p̄dicato ⁊ p̄ñt dari exēpla sicut ī p̄cedētib3 ¶ Nō aliq̄s eq̄pollet nullus ⁊ hoc siue a parte subiecti siue a p̄te p̄dicati. Nō q̄dam nō: eq̄pollet ōis: et hoc siue a p̄te sb̄i siue a p̄te p̄dicati. Nō alter eq̄pollet neuter. Neuter nō. eq̄pollet vterq̄ Nō alter nō eq̄pollet vterq̄: ⁊ hoc siue a p̄te sb̄i siue a p̄te p̄dicati: ⁊ p̄ñt dari exempla ꝯformiter ad exēpla p̄cedētia.

Intellectus v̄suum equipollētiaꝝ

Notādū est quarto q̄ istd̄ metrū d3 sic exponi Pre ꝯdic: hoc ē ꝑpō ī q̄ negatio p̄ponit̄ sb̄o sūpto cum signo vl̄i vel p̄ticulari vel sb̄o indefinite sūpto talis ꝑpō eq̄pollet ꝯdictorio illi9 ꝑpōis cui p̄ponit̄ negatio. exēpla patēt ī p̄ma rl̄a eq̄pollētiaꝝ. Post cōtra: hoc ē ꝑpōvl̄is ī q̄ postponit̄ negatio negās immediate sequēs distributū a p̄te sb̄i positū: eq̄pollet ꝯrio illi9 ꝑpōnis cui addit̄ negatio: ⁊ exēpla patēt ī scd̄a regula ¶ Prepost q̄z subalter: hoc, ē ꝑpō in q̄ terīo cōi sūpto cū signo vl̄i vel p̄ticulari: vel sine signo q̄tificāte p̄ponit̄ et postponit̄ negatio negās talis ꝑpō eq̄pollet subalt̄ne illius ꝑpōnis cui addūtur negationes ¶ Aliter potest exponi metrū sic. Pre ꝯdic. id ē aggregatū ex signo q̄tificāte ⁊ negatōe p̄posita eq̄pollet signo ꝯdictorio illi signo cui addit̄ illa negatio vt nō ōis: eq̄pollet q̄dā nō. Post ꝯ: hoc est aggregatū ex signo vl̄i: ⁊ negatiōe postposita equipollet signo ꝯrio illi signo cui addit̄ negatio: vt ōis nō: eq̄pollet nullus: ⁊ nullus non. eq̄pollet ōis. Prepost q̄z subalter: hoc est aggregatū ex signo vl̄i vel p̄ticulari ⁊ vna negatiōe p̄posita ⁊ alia postposita eq̄pollet signo subalt̄no illi signo cui addūt̄ negatōes. et exempla hoꝝ patēt ī tertio notabili. Et ōia ista dñt intelligi q̄ñ negatio capit̄ negāter: ⁊ nō q̄ñ capit̄ infinitāter.

Primus intellect9 metri p̄re cōtradic.

Scd̄s intellectus eiusdem.

Contra dicta p̄mo ar̄ sic Aliq̄ ꝑpō p̄ticularis eq̄pollet vl̄i. ꝑ̄ ad faciēdū eā eq̄pollere vl̄i nō op3 addere negationē ¶ Scd̄o sic ar̄: iste nō eq̄pollēt: nichil ē nichil. et q̄dl3 est aliq̄d: q̄z vna est affirmatiua: et alia negatiua: ꝑ̄ regula est falsa.

¶ Tertio sic arguitur: iste nõ eq̃pollent: nõ q̃daȝ hõ nõ currit: ⁊ oĩs hõ currit ergo tercia r̃ta ẽ falsa: añs pȝ: q2 vna ẽ negatiua cũ ĩ ea cadat negatio ad copulã: ⁊ alia ẽ affirmatiua. ¶ Ad primũ dr̃ q̃ lȝ aliq̃ particularis eq̃polleat vlĩ p similitudinẽ terĩoꝝ: nõ tñ ppt appõem negationũ. ¶ Ad scõm dr̃ cõcedẽdo añs: ⁊ negãdo ↄñam: q2 ibi negatio nõ ponit̃ añ copulã q̃d tñ oȝ ad hoc q̃ r̃ta sit vera. ¶ Ad terciũ dr̃ negãdo añs: ⁊ ad pbationẽ dr̃: q̃ lȝ ĩ ea ponat̃ vna negatio ad copulã: tñ illa ipedit̃ p negationem precedentem.

Diffinitio modi.

Modus est adiacẽs rei determinatio: et hȝ fieri p adiectiuũ ¶ Sȝ duplex ẽ adiectiuũ ¶ Q̃dã est adiectiuũ noĩs: vt alb9 niger ⁊ similia. Aliud ẽ adiectiuũ v̀bi vt adũbia. s̃m eĩ p̃scianũ: aduerbiũ ẽ vi v̀bi adiectiuũ. Et

Diuisio modi

ideo duplex est modus. Unus noĩalis: q̃ fit p adiectiuũ noĩs Ali9 adũbialis: q̃ fit p aduerbiũ: vt homo currit velociter

Subdiuisio.

¶ Itẽ adũbioꝝ: q̃dã determiant v̀bũ gr̃a ↄpõis: vt ista sex necessario/ ↄtingẽter/ possibilit̃ impossibilit̃/ vero/ et falso Alia determiant v̀bũ gr̃a rei v̀bi: vt fortiter agit/ velociter currit. Alia determiant v̀bũ gr̃a tp̃is vt hodie/ cras et alia adũbia tp̃alia Alia adũbia determiant v̀bũ rõne modi: vt aduerbia optãdi/ hortãdi. ⁊ s̃m hoc sumit̃ multipliciter mod9 p aduerbia. ¶ Sȝ omissis oĩbus aliĳs: solũ nũc de illis dicẽdũ ẽ: q̃ ↄpõnem determiant vt sũt hi sex necessario/ ↄtingẽter. ⁊c. Cum eĩ dr̃: hõ necessario sedet. designat̃ q̃ ↄpõ sessionis cũ hoĩe sit necessaria Sȝ cũ dr̃: hõ currit bñ/ vel velocit̃: signatur q̃ cursus hoĩs sit bonus: vel velox. et ĩ ista determiatur res v̀bi. in p̃ma vero ↄpõ. Unde solum illi modi qui ↄpõnem determiant: faciũt ppõem modalẽ: iõ de talibus solũmodo hic intẽdimus Et sumunt̃ q̃ñ q̃ predicti modi noĩaliter. vt possibile/ impossibile/ ↄtigẽs necessariũ/ verũ/ et falsũ. Q̃ñq̃ adũbialiter: vt possibiliter/ impossibiliter/ necessario/ cõtingẽter/ vero/ ⁊ falso

¶ Circa hũc textũ nõndũ est p̃mo q̃ hic ↄñr p.h. determiat de modalibus: p̃mo diffiniens istũ terim modus ĩ gñali: q̃ diffinitio dȝ sic intelligi. Modus ẽ teri9 signs aliq̃d vel aliq̃liter: p modũ adiacẽtis rei. p q̃ suũ determiabile accipit̃ Et ex quo modus ẽ adiectiuũ. Ideo sciendũ est q̃ duplex est adiectiuũ. scȝ noĩs vt albus/ niger: ⁊ adiectiuũ v̀bi vt velociter. Et ita duplex ẽ modus: scilȝ noĩalis ⁊ aduerbialis. ¶ Itẽ aduerbioꝝ. ⁊c. Hic ↄñr p.h. ponit diuisionẽ modi. vt eliciat membrũ de q̃ est hic ad ppositũ. Unde hic ẽ ad ppositũ de modis qui faciũt ppõnem modalem. Et sũt isti modi possibile/ ↄtingẽs/ necesse/ ⁊ ipossibile/ ⁊ lȝ sint plẽs aliĳ modi: tñ int̃ istos q̃tuor: ppt p̃põnem vel postpõnem negationũ reperit̃ oppõ et eq̃pollẽtia: ⁊ nõ inter alios: iõ solũ determiat de illis q̃ttuor modis ⁊ non de aliĳs

Intellectus diffinitiõis modi.

Notandũ Est scd̃o q̃ isti q̃ttuor termini scȝ possibile/ impossibile/ cõtingẽs

Acceptiones modoꝝ

⁊ necesse capiunẗ dupliciter. Uno modo vt sunt termini prime intentionis. Alio modo vt sunt termini scd̄e intētionis. Primo modo adhuc capiunẗ dupliciter. Uno modo cathegorematice: ⁊ sic sunt differentie entium ⁊ illo modo capiuntur quando dicitẗ quod aliquod ens est necessariū: aliquod ens est contingēs: et isto modo nō capiuntur in proposito. Alio modo capiūtur sincathegorematice: et sic capiuntur quando faciūt ꝓpōnem modalem strictissime dictam: vt cum dicitẗ. sortes possibiliter est currēs ibi possibiliter ē sincathegorema: ⁊ constituit ꝓpōnem modalem ꝓprijssime dictā. ¶ Sed qñ capiunẗ vt sunt termini secūde intētionis: tunc sunt differētie ꝓpōnum: ⁊ sic faciūt ꝓpōnes modales ꝯpositas ⁊ sic se tenēt a parte subiecti: vel a parte predicati qñ ponuntur in ꝓpōnibus: ⁊ sic iste terminus possibile tantum valet sicut ꝓpō possibilis: et necessariū sicut propō necessaria. impossibile sicut propositio impossibilis. ⁊ contingēs sicut propositio contingens.

Diuˀ ꝓpōnis cathegorice in modalē ⁊ de inesse.

Notādū est tertio ꝙ ꝓpositiones cathegorice sunt duplices. scꝫ modales ⁊ de inesse. ¶ Unde propōnes de īesse sunt ꝓpōes in quibꝫ hoc verbū est non determinatẗ aliquo mō determinante cōpōem: nisi rōe modi signdi accidētalis: vt sūt iste ꝓpōnes: hō est aīal: equus est aīal. ¶ Sed modales sūt ꝓpōes: in quibꝰ copula determinatẗ ꝑ aliquē modū in rōe copule: vel in aliqbus poniẗ alids modus tanꝙ subiectū vel p̄dicatū.

¶ Uñ duplices sūt modi determinātes cōpōeꝫ. Quidā eni determinant cōpōem rōe alicuius modi significādi accñtalis solū: vt sūt aduerbia tꝑalia. ⁊ de illis nō est h̄ ad propositum. Alij sunt modi determinantes cōpōeꝫ nō rōe alicuius mōi signdi accñtalꝭ: sꝫ ī rōe copule

Que modales cōpositeꝫ q̄ diuise.

Notandū ē quarto ꝙ duplices sūt modales propōes. s. composite et diuise. Composite sunt ī quibus modus subijcitur vel predicatur. ⁊ iste nō sunt ꝓprie ꝓpōes modales: sꝫ sunt vocate modales simplr de inesse: vt hoiem currere est possibile ibi hoc cōplexū hoiem currere: est est subiectū: ⁊ iste teriˀ possibile p̄dicatur. ⁊ hoc verbū est sumptū sine aliqua deteriatione est copula Silr possibile est hoiem currere. ibi possibile est subiectū: ⁊ hoc totū hoieꝫ currere est p̄dicatū. ⁊ hoc verbū est sumptū sine aliqua dtermiatione est copula. ¶ Sed ꝓpōnes mentales diuise sunt ꝓpōnes cathegorice in quibꝰ modus se tenet ex parte copule tanꝙ deteriatio eius: q̄ vnit p̄dicatū māle p̄ncipale: cū principali subiecto. vt hō possibiliẗ est currēs. ibi iste modˀ possibiliẗ est deteriatio illius vbi est: q̄ vnit predicatū materiale cū subiecto: ⁊ ille sunt modales ꝓpissime dicte. ⁊ distinguūtur a ꝓpōibus cathegoricis de inesse.

Contra dicta arguiẗ p̄mo sic Nullū sōm vel p̄tū ꝓpōis ē dteriatio copl̄e illiˀ ꝓpōis. sed iste modˀ possibl̄e: ⁊ silr nccīū sẗ subiecta vl̄ p̄dicata ꝓpōnū. g̃ nō sẗ deteriationes ocpl̄e: ⁊ ꝑ ꝯñs male dꝫ ī textu ꝙ h̄ ē solū ad ꝓpositū de istꝭ. s. possibile: ⁊ īpossibile. ⁊ sic de alijs.

¶ Scd̄o sic arẗ. Nullū purū sincathegorema ē deteriatio copl̄e: q̄ ē purꝫ sincathegorema: sed iste teriˀ possibl̄e ē cathegorema. g̃ male dꝫ ꝙ ē determiatio copule ¶ Tertio sic arẗ. heri vel cras deteriant copulā. nō tñ ꝯstituūt ꝓpōeꝫ modalē: g̃ male dẗ ī tex. ꝙ ille modˀ q̄ ꝯpōeꝫ deteriat ꝓpōneꝫ modalē ꝯstituit.

¶ Ad p̄mū dꝫ ꝙ lꝫ illi teri possibile ⁊ nccīū sint subiecta vel p̄dicata si capiāẗ vt sūt teri scd̄e itētiōis cathegorematici: nō tñ qñ sūt termī

prime ītētōis sincathegorematici ¶ Ad secundū dr̄ ꝙ ille teri⁹ possibile non deteriet copulā: qn̄ capiꝫ cathegorematice: siue sit teri⁹ p̄me intentiōis siue scđe. tn̄ bn̄ deterinat copulā qn̄ accipiꝫ sincathegorematice ¶ Ad tertiū dr̄ ꝙ lȝ ista adūbia deterient copulā rōe mōi signdi accidentalis: nō tn̄ determināt copulā ea rōe qua dr̄ copula

Diffinitio ꝓpōis modalis.

Ropō modalis est illa: q̄ determiatur aliquo istoꝝ sex modoꝝ possibile/ ipossibile/ ꝯtingēs necessariū/ verū/ et falsuȝ: vt sortē currere est possibile. et sic de alijs. ¶ Et in istis modalib⁹ verbū dȝ subijci: modus aūt p̄dicari. Oēs alie ꝓpōes/ q̄ nō deteriant ꝑ illos sex modos: dicunꝫ de inesse: id est de simplici inherētia p̄dicati ad sbm̄. Et ꝑ hoc ptȝ diuisio ꝓpōis q̄ solet fieri. ꝓpōnuȝ/ alia modalis/ alia de inesse.

Notabile

¶ Ille aūt ꝓpōes que modificanꝫ his mōis vero et falso: ad pn̄s relinquūtur. qꝛ in illis eodē mō sumūꝫ oppō ꝛ eq̄pollentia: sicut in illis de inesse. In illis aūt de his q̄t tuoꝛ mōis: possibile/ ipossibile/ ꝯtingēs/ ꝛ necessariū: alio mō sumūꝫ oppō ꝛ equipollētie/ vl' ꝯn̄e: vt postea patebit

De m̄tiplicatiōe modaliū

¶ Sciendū aūt ꝙ q̄libet istorū quattuoꝛ mōrū: q̄ttuor facit ꝓpōes modales. iō cū modi sūt q̄ttuoꝛ: quater q̄ttuoꝛ erunt ꝓpōes. et sic erūt sedecim: verbigr̄a. iste mod⁹ possibile si sumaꝫ sine negatōne facit vnā ꝓpōem modalē: vt sortē currere ē possibile. Si aūt sumaꝫ cū negatōe posita ad ꝟbū: facit secūdā: vt sortē ñ currere est possibile. Si ꝟo cū negatōe posita ad modū: facit tertiā: vt sor̄ currere ñ ē possibile. Sed cū negatione posita adverbū et ad modū: facit aliā: vt sor̄ nō currere ñ est possibile: et hoc mō scđm vnūquēq; alioꝝ mōꝝ sumūꝫ quattuoꝛ ꝓpōnes modales.

¶ Circa hūc textū notandū ē p̄mo ꝙ hic ꝯn̄r. p. h. deteriat de ꝓpōe modali Et pōt duplr̄ diffinitō expōi Uno mō de modali diīa: hoc mō. Propō modalis diuisa est ꝓpō cathegorica: in q̄ explicite: siue implicite: siue in mētali cui subordinaꝫ illa ꝓpō: adverbū principale copulās extrēa poniꝫ aliq̄s istorū mōꝝ q̄ttuoꝛ. s. possibile: ipossibile: ꝯtingēs: et necciū. et sic exponendo diffinitionē dȝ poni pro diffito hoc complexū ꝓpō modalis diīa. Expō diffinitōnis

¶ Alio mō potest exponi de modali cōposita. et tunc diffinitio debet sic intelligi Propositio modalis cōposita est propō cathegorica in quavnitur aliquis istoꝝ q̄ttuoꝛ modoꝝ cū p̄dicato vel subiecto mediante copula nō modificata. ꝛ hec secūda expō magis videꝫ esse scđȝ magr̄m. p. h. vt ptȝ ex notabili: qđ ponit post diffinitionē ꝓpōis modalis: dicens ꝙ in modalibus verbum debet subijci: modus vero p̄dicari. quod notabile sic intelligiꝫ

¶ In modalibus verbum: hoc est dictum: siue ꝓpositio de inesse debet esse subiectum: ꝛ modus dȝ eē predicatum saltem vbi est predicatio directa. modo istud non potest intelligi de virtute ꝟmōis de mo- Intellect⁹ nōbilis

dalib⁹ diuisis: g̃ op3 ꝙ intelligat de modalib⁹ ꝯpositꝭ Sed tñ ꝓ modalib⁹ diuiſ posset istud notabile sic exponi xbũ d3 subiici.i.xbũ d3 se habere vt determinabile.mod⁹ xo p̄dicari.i.modus deb3 se hr̄e vt determinatio.q2 in modali diuisa mod⁹ est determinatio copule: vel principalioris partis copule

De q̃litate modaſ

Notādū est scd̄o: circa q̃litatē modaliu3: ꝙ ad hoc ꝙ propō modalis diuisa sit affirmatiua req̄rit ꝙ ĩ ea nulla negatio ponat: vel due negatiões supra copulā p̄ncipalē siue supra p̄ncipaliorē partē copule cadētes: vt hō possibiliter ē aĩal: vel null⁹ hō possibiliter nō est aĩal. S3 ad hoc ꝙ modalis sit negatiua req̄rit ꝙ vna negatio p̄ponat toti copſe p̄ncipali vel p̄ncipaliori parti copule vt ista nō hō possibiliter ē aĩal: est negatiua: q2 in ea p̄ponit negatio toti copule principali. Siſr ista est negatia: hō possibiliter nō est aĩal q2 principalio2 pars copſe sc3 hoc xbũ est: negaſ. ¶ Unde illa ps copule est p̄ncipalio2 ĩ modalib3 ſm cuius exigētiā extrema ordinātur ad inuicē q̃tum ad cōgruitatē. Ex dictis p3 ꝙ ĩ modalibus nō op3 negationē p̄poni modo ad hoc ꝙ ipsa sit negatiua: sed req̄rit ꝙ ipsa p̄ponat xbo qd̄ ē copula p̄ncipalis: siue principalio2 ps copule.

Nōbile

De q̃ntitate modalium

Notādū est tercio circa q̃titatē modaliū ꝙ triplr̄ pōt attendi q̃titas ĩ modalib⁹ diuiſ. ¶ Uno modo solū ex p̄te subiecti ꝓpōis modalis: ⁊ sic eodē modo dicēdū est de q̃titate modalium: sicut de q̃titate ꝓpōnum de inesse ¶ Alio modo pōt attēdi ex p̄te modi tm̄: ⁊ sic illa ꝓpō in q̃ ponit iste mod⁹ necesse siue iste modus impossibile sine negatiōe impediēte est vl'is: et illa ĩ qua ponit iste mod⁹ possibile sine negatione impediēte: siue iste mod⁹ ꝯtingēs est p̄ ticularis. ¶ Alio mō pōt attēdi ex p̄te subiecti ⁊ modi siſ: ⁊ sic alñ vna et eadē ꝓpō est vl'is ⁊ singularis: vt sortes necessario est hō illa ex p̄te subiecti ē singular'ꝭ: ⁊ ex p̄te modi vl'is. Alñ vna ⁊ eadē propō est p̄ticularis et vl'is: vt oīs hō possibiliter currit illa ē vl'is ex p̄te subiecti. et particularis ex parte modi Alñ vna ⁊ eadē ꝓpō ē indefinita ⁊ vl'is: vt hō necessario currit.

De q̃titate modalium ꝯpositarum.

Notādū est q̃rto ꝙ si ĩ modalib3 ꝯpositꝭ nō sumat aliq̄d signū q̃tificans ad totū subiectū: tūc ꝓpō est indefinita vt ista: omnē hoīem currere est impossibile: ē indefinita. q2 hoc totū oēm hoīem currere est sbm̄: ⁊ supponit ꝓ talib3 ꝓpōib3 oīs hō currit: tā vocalib3 tā scriptis q̃ mētalibus: et etiā supponit ꝓ talib3 dictis: oēm hoīem currere: q̄ nō sunt ꝓpōnes: sed solū oꝛ̄ones imp̄fecte et si talis ꝓpō vel sibi siſis debeat fieri vl'is: tūc toti dicto deb3 addi ista dictio ly: ⁊ signū vl'e neutri generis p̄cedēs illā dictionē: ⁊ similr̄ dicendū est de aliis signis q̃tificātibus. Exemplū: vt oīe ly oēm hominē currere est possibile: quoddā ly oēm hoīem currere est possibile istud ly oēm hoīem currere est possibile: nō ly oēm hoīem currere est possibile: nullū ly oēm hoīem currere est possibile. Et similr̄ dicēdū est de aliꝭs modalib⁹ ¶ Sed de q̄litate modaliū ꝯpositaꝝ eodē mō dicendū est sicut de illis de inesse: ita ꝙ q̄n xbū p̄ncipale vniens p̄dicatū m̄aſiale cū subiecto negatur: tunc est negatiua: sed quando non negatur: tunc est affirmatiua

De qualitate ꝯpositarum

Contra dicta aſ p̄mo sic: hec est modalis: oēm hoīem possib. est currere: ⁊ tñ illa nō modificat aliq̄ istoꝝ modoꝝ p̄us positoꝝ: g̃ diffio est insufficiēs. ¶ Scd̄o aſ sic: hec est modalis: hoīem possibile ē currere: ⁊ tñ xbū nō subiicit s3 p̄dicaſ g̃ ꝯ notabile. ¶ Tercio sic aſ: ĩ ista

ꝓpōne oēm hoīem currē est possi-
bile subiicit̄ teriꝰ cōis signo vl̄i de
teriatus: ꝙ̄ est vl̄is. et per ꝯn̄s ma-
le dicitur ꝙ est indefinita

AD primū dr̄ negādo ꝯse
quētiā: q̄ illa
diffinitio dat̄ de modali ꝯposita ⁊
nō de modali diuisa. ¶ Alit̄ dr̄ di
stinguēdo minorē. q2 dupl̄r pōt in
telligi ꝙ illa ꝓpō deteriet̄ aliquo
illoꝝ modoꝝ Uno modo ꝙ modꝰ
p̄dicet̄ de illa ꝓpōne: et sic ꝯcedit̄
mior. Alio mō: q2 ī ea p̄dicatū vnit̄
cū s̄bo mediante copula deteriata
aliq̄ modo: ⁊ sic negat̄ mior. ¶ Ad
scđm dr̄ ꝙ illud notabile maxime
hꝫ ꝟitatē de modalibꝰ ꝯpositis et
nō de modalibꝰ diuisis. ¶ Aliter
dr̄ distinguendo minorē: q2 dupl̄r
pōt intelligi ꝙ ꝟbū subiiciat̄. Uno
mō ꝙ sit s̄bm ꝓpōnis: ⁊ sic ꝯcedit̄
minor. Alio modo ꝙ se hēat vt de-
teriabile respectu modi: ⁊ sic nega
tur minor. ¶ Ad terciū dr̄ ꝙ licet
ibi subiiciat̄ teriꝰ cōis mal̄r captꝰ
cū signo vl̄i material̄r capto: nō tñ
subiicit̄ terminus cōis cum signo
vniuersali significatiue capto.

Harum aūt propōnū
modaliū eq̄pollentie
siue ꝯsequētie quat-
tuor regulis cognoscūt̄ signi
ficatis p̄ has dictiōes Amabi
mus Edentuli Iliace Purpu
rea. ita ꝙ vbi sit a. nulla nega
tio debet poni. Ubi e. debet
negatio poni ad verbum seu
dictū. Ubi i. ad modū. Ubi
v. ponat̄ adverbū et ad mo-
dum. vnde versus. E dictum
negat. iq3 modū. nichil a. sed
v totum. ¶ Itē prima ꝓposi
tio erit de possibili scđa decō
tingēti tertia de impossibili.
quarta đ necesse. ꝟ Possibile
ꝯtingēs / ipossibileq3 / necesse
¶ Itē oīe: nccē vꝫ: vꝫ ipos-
sibile nullꝰ: possibile q̄dā: q̄đ
nō. possibile nō ¶ Amabimꝰ Prima
Pria rl̄a: Cuicūq3 dicto affir
mato attribuit̄ possibile: eiđ
attribuit̄ ꝯtingēs: ⁊ ab eodē
dicto reōuet̄ ipossibile: et ab
eiꝰ ꝯtradictorie opposito re-
mouet̄ necesse. vt Sortē cur
rere est possibile Sortē currē
ē ꝯtingēs Sortē currē est im
possibile. Sortē nō currē nō
est nccē ¶ Edētuli. Scđa rl̄a Secūda.
Cuicūq3 dcō negato attribui
tur possibile: eiđ attribuit̄ cō
tingēs: ⁊ ab eođ remouet̄ im
pos. ⁊ ab eiꝰ ꝯtradictorie op
posito reōuet̄ nccē: vt Sortē
ñ cur. ē pos. Sor̄ ñ cur. ē ꝯti.
Sor̄ ñ cur. ñ ē impos. Sortē
cur. ñ ē nccē ¶ Iliace Tercia Tertia
rl̄a: A q̄cūq3 dcō affirato re-
mouet̄ pos. ab eođ dcō reō-
uet̄ ꝯtin. ⁊ eiđ attribuit̄ ipos.
⁊ eiꝰ ꝯtradcōrie opposito at
tribuit̄ nccē: vt Sortē cur. nō
ē pos. Sor̄ cur. ñ ē ꝯtin. Sor̄
cur. ē ipos. Sor̄ ñ cur. ē nccē
¶ Purpurea. Quarta rl̄a ē. Quarta.
A q̄cūq3 dcō negato reōuet̄
pos. ab eođ reōuet̄ ꝯtin. ⁊ eiđ
attribuit̄ ipos. ⁊ eiꝰ ꝯtradicto
rie oppoito attribuit̄ nc̄e. vt
Sortē ñ cur. ñ ē pos. Sor̄ nō
cur. ñ ē ꝯti. Sor̄ ñ cur. ē ipos
Sor̄ ñ cur. ē nccē. Istaꝝ aūt
rl̄aꝝ exēpla ponūtur in figu
ra sequenti.

Rl̄e equipollētiaꝝ

satis pȝ regula i textu. Scda regula significat p istã dictionem. Edentuli. Tercia regula p istã dictionẽ Iliace. Quarta regula p istam dictionẽ. Purpurea. Et p quãlibet istarũ dictionũ significant q̃ttuor ppões p quattuor vocales. Unde p primã vocalẽ q̃ ponit in pma sillaba: q̃cunq3 sit illa: significat ppõ de possibili. Et per scdam positã in scda sillaba: significat ppõ de contingẽti. Et p terciã positã in tercia sillaba: significat ppõ de impossibili. et p quartã positam i quarta sillaba: sigtur ppõ de necessario.

Notandũ est scdo q̧ qñ ista littera. A ponit in pma sillaba alicuius istarum dictionũ: tunc significat q̧ in pma ppõne i qua pdicatũ est iste modus possibile: nulla ponitur negatio: nec ad dictũ nec ad modum. Et qñ ponit in scda sillaba: tunc significat q̧ i ppõne de ɔtingẽti nõ ponit negatio: nec ad dictũ nec ad modũ. Et qñ ponit i tercia sillaba tunc significat q̧ i ppõe de impossibili nõ ponit negatio: nec ad dictum nec ad modũ: Et qñ ponit in quarta sillaba tũc significat q̧ in ppõne de necessario nõ ponit negatio: nec ad dictũ nec ad modum A

C Similr ista littera e. qñ ponit in pma sillaba: tunc significat q̧ i ppõe de impossibili poit negatio ad dictũ et nõ ad modũ. Et qñ ponitur i scda sillaba: tunc significat q̧ in ppõne de ɔtingẽti ponit negatio ad dictũ ꝛ non modũ. Et qñ ponit in tercia sillaba: tunc significat q̧ in ppõne de impossibili ponit negatio ad dictũ ꝛ non ad modum. Et qñ ponit in quarta sillaba: tunc significat q̧ in ppõne de necessario ponit negatio ad dictũ ꝛ non ad modum. C Similiter si ista littera i. ponatur in prima sillaba: tunc significat q̧ in propositione de possibili ponitur negatio ad modum: et non addictum. E I

C Oẽs aũt ille ppões q̃ sũt in pma linea eq̃pollẽt p pmã rñam et ɔũtunt inter se. q̃ vo in scda p scdam: ꝛ q̃ in tercia p terciã: et q̃ i q̃rta p q̃rtam.

C Circa hũc textũ nõtdũ est pmo q̧ h ɔñr p. h. deteriat de eq̃pollentijs siue ɔñtijs ppõnum modaliũ ɔpositaꝝ: q̃ ɔñe nõ debẽt ppe dici equipollẽtie: qꝛ i eq̃pollentijs vna ppõ sequit ad aliam: ꝛ ecõtra. mõ sic nõ est i istis ɔsequẽtijs: qꝛ in cathegoricis nũq̧ ad purã negativã sequit pura affirmativa: vñ licet i istis ɔsequẽtijs bene sequit: hoiẽ currere ẽ possibile: g hoiem currere est ɔtingens. hoiem currere nõ est impossibile: ꝛ nullũ hoiem currere est necesse. tñ nõ sequit econtra: hoiem currere nõ ẽ impossibile: g hoiẽ currere est possibile: qꝛ añs põt esse verum ɔñte existente falso. Similr nõ sequit: nullũ hominẽ currere non est necesse: ergo hominẽ currere est possibile. cum añs potest esse verũ: et ɔñs falsum Etiã ar in istis duabȝ ɔsequẽtijs a ppõe hñte plures causas ỽitatis ad ppõnem hñtem vnã causã ỽit.

C Et ponit p. h. de istis ɔñtijs q̃ttuor regulas. Pria regula significat p istã dictionẽ Amabimus. et

Et qñ ponitur in secunda sillaba: tunc significat q in ppõe de ptigẽti ponit negatio ad modũ: et nõ ad dictum. Et qñ ponit in tertia sillaba: tunc significat q in ppõe d impossibili ponit negatio ad moduz et nõ ad dictũ. Et qñ ponit in quarta sillaba: tunc sigt q in ppõne de necessario ponitur negatio ad modum et nõ ad dictũ. ¶ Silr quãdo ista lra v. ponit i prima sillaba: tc significat q in ppõe possibili põitur negatio ad modũ: et nõ ad dcm Et qñ ponit in secũda sillaba tũc sigt q in ppõe de contingẽti ponitur negatio ad dictũ et ad modum Et qñ ponit in tertia sillaba: tunc sigt q in ppõe de impossibili põit negatio ad dictũ: et nõ ad modum Et qñ ponit in qrta sillaba: tunc significat q in ppõne de necessario ponit negatio ad dictũ: et ad mod

Expõ versus E dictũ negat

Notãdũ ẽ tertio q ad maiorẽ declaratõez dictorum hñdã ponit talis versus E dictũ negat: iq modũ: nihil a: sz v totũ. Et dz iste textus sic intelligi E dictũ negat. id est ista vocalis e. sigt: q in ppõe que denotatur p sillabã in qua põit ista lra e. debz poni negatio ad dictũ tm. Iq modũ. i. ista vocalis i. sigt q in ppõne q denotat per sillabã in qua ponitur ista lra i. debet negatio põi ad modũ tm. Nihil a. i. ista lra a. dnotat: q in ppõne q sigtur p sillabã in qua ponit ista lra a. non dz põi negatio ad dictũ: nec ad modũ. sz v totum. i. ista vocalis v. denotat q in ppõe q sigtur per sillabã i qua ponit ista vocalis v. dz poni negatio ad dictũ et ad modũ. ¶ Uñ per dictũ in ppõe intelligr aggregatũ ex actõ et vbo infinitiui mõi vl aggregatũ ex ntõ et vbo ipsonali finiti modi.

Quid dictum.

Fũdamẽta rlaruz pe. hispani.

Notãdũ est quarto q ex quo possibile et contingẽs cõuertũtur: ideo cuicũq attribuit vnũ illorum: eidẽ attribuit reliquũ. et a quocunq remouet vnũ: ab eodẽ remouet reliquũ. Et ex quo possibile et ipossibile opponũtur. id cuicunq attribuit vn9 illoz modorũ: ab eodem reõuet et reliquũ. et econtra. Et q2 ppõ de possibili vera in sesu cõposito est ideo vera: q2 dictũ ei9 sup ponit p ppõe necessaria: vel cõtingenti nõ necessaria si est affirmatiua: vel pro ipossibili si est negatia. Et si aliqua ppõ est necessaria: vel continges non necessaria: tũc sua cõdictoria nõ est necessaria. Et si aliqua ppõ non ẽ possibil: tũc ẽ impossibilis: et si est impossibilis: sua cõdictoria est necessaria. id si alicui dicto attribuit possibile: ab ei9 cõdictorio oppõito remouet necesse Et si ab aliquo dicto reõuet possibile: eius cõdictorio opposito dz attribui necesse. ¶ Ex dictis patet q iste cõñe tenent virtute istarũ regularũ Quarum prima ẽ. Si vna cõdictoriaz est necessaria: vel cõtingens nõ necessaria: et ipa habeat cõdictoriã: sua cõdictoria erit nõ necessaria vel ipossibilis. et ecõtra: si aliq ppõ non ẽ necessaria vel ipossibilis: et hz cõdictoriã: tũc sua cõdictoria erit nõ necessaria vel ptigẽs ¶ Secũda rla talis est. Si aliqua ppõ est necessaria et ipa habeat cõdictoriã: sua cõdictoria erit ipossibilis: et econtra. ¶ Tertia regula talis ẽ Si aliqua ppõ est cõtigẽs non necessaria: sua cõdictoria erit etiã ptingẽs. Causa istaz triũ rlarum patebit in logica.

Contra dicta arguit pmo sic Propõnes eqpollẽtes dñt eẽ eiusdem qlitatis: sed in istis cõñtijs ppões nõ sũt eiusdẽ qlitatis: g ñ sũt equipollẽtes ¶ Scdo sic ar. in eqpollẽtijs vna ppõ seqtur ad aliam et econtra: sed sic non est i istis cõseqntijs: vt paruit in pmo notabili g nõ ẽ eqpollẽtia. ¶ Tertio sic ar contingẽs et possibile se hñt vt supi9 et inferi9. g male dictũ ẽ q pos

sibile et cõtingẽs conuertuntur.

Ad primũ dr q hic nõ est eqpollentia ppria dicta. sed capiendo eqpollẽtiam generaliter p quadã õña tenẽte virtutẽ aliqua regula: sic bñ est eqpollentia. ¶ Ad scdm dr simili forma: et eodẽ mõ sicut prius. ¶ Ad tertiũ dr q lz cõtingẽs sit inferius ad possibile si capiat specialit: nõ tñ si capiat cõiter. et primo modo nõ capitur in pposito.

Regule eqpollen ¶ Item eqpollẽtie siue õñe modaliũ põt haberi per has regulas. ¶ Prima regula.

Pria regula. Oẽs ppõnes de possibili: et ipossibili equipollẽt vbo seu dicto similit se hñte: et modo dissimilit. vt Sortẽ currere ẽ possibile: et Sortẽ currere ñ est impossibile.

Secũda regula ¶ Secũda regula. Omñs ppões de possibili et necessario equipollẽt verbo et modo dissimiliter se hñtibus. vt Sortẽ currere ẽ possibile: et Sortem nõ currere nõ est necesse. ¶ Tertia

Tertia regula. Omñs ppões de impossibili: et de necesse eqpollent verbo dissimuliter se habente: et modo similiter. vt Sortem currere nõ ẽ impossibile: et Sortez non currere non est necesse. ¶ Ex omnibus istis vna regula generalis formatur ad modales oẽs ¶ Et intelligitur modus similiter et dissimiliter se habere: qñtum ad affirmationẽ et negationẽ. vt dicatur se hre similiter cum affirmat i vtraq: vel in vtraq negatur. Dissimiliter aũt: qñ affirmatur i vna et negatur in alia. Et eodem mõ itelligẽdũ est de verbo sicut dictum est de modo Et sciendũ est q in pdicta regula non facimus mentionẽ de contingẽti: eo q ptingẽs conuertitur cũ possibili. vnd idem est iudiciũ de propositionibus vtriusq.

¶ Circa hũc textũ notandũ ẽ primo q hic õñr .p.h. ponit alias regulas eqpollentiaz ppõnum vere modaliũ. Et dz prima rła sic intelligi. Propões de possibili: et propões de impossibili diuise: quaz subiecta et predicata eodẽ mõ accipiũtur in vna sicut in alia: quaruz vni preponit negatio mõ et verbo vnienti pdicatũ materiale cũ subiecto: eqpollent. Exemplũz: vt iste due equipollent: oĩs hõ nõ possibiliter est asinus: et oĩs hõ impossibilr est asinus. ex quo non possibilit et ipossibilr equiualẽt: sicut nõ quidã et nullus. ¶ Secũda rła dz sic itelligi: q due ppões vna de possibili: et alia de necessario: quaz vni ppo nit negatio mõ: et etiã postponit: dũ nulla alia fiet mutatõ eqpollẽt vt iste due equipollẽt: oĩs hõ necessario est aĩal: et oĩs hõ nõ possibilr nõ est aĩal. ex quo nõ possibilit nõ et necessario equalent: sicut nõ quidã nõ: et oĩs. ¶ Tertia regula dz sic intelligi: ppões de necessario et ipossibili: in quarũ vna põit negatio post modũ: dũmõ sint similiuz terminoz: simili mõ supponẽtium equipollẽt: vt oĩs hõ necessario ñ est aĩal. et oĩs hõ possibilit est aĩal cũ necessario nõ. et impossibilr equipollent: sicut oĩs nõ: et nullus. Et isto mõ sumũtur eqpollẽtie i modalibus ex parte modi.

Intellectus pme regule

Intellectus secunde rłe

Intellectus 3e rłe regule

Quō sumi tur equi pol. ex pte dicti

Notādū est scdo q̄ i modalibus diuisis pōt etiam sumi eq̄pollētia ex pte dicti obseruando q̄ mod⁹ maneat idez: et silr teneat in ambabz ppōibus Uñ dictū in ppōe diuisa vocat totū illud: qd remāet remoto modo. Et sic eodē mō sumitur eq̄pollētia in modalib⁹ sicut in illis de inesse. s. p ppōez negatōis tm̄ ad sig vlia. vl ptīcularia Uel p postpōez tm̄. vel per postpositionē et ppōem silr retēta eadē copula: eadē q̄litate et q̄titate: et suppositiōe terioꝝ. Exēplū primi: vt nō ōis hō possibilr est albus eq̄pollet isti: alidꝫ hō possibilr est alb⁹. Exemplū secūdi: vt ōis hō non possibilr est alb⁹. eq̄pollet isti nullus hō possibilr est albus. Exēplū tertij: vt nō aliquis hō nō possibilr est albus. et ōis hō possibilr est albus. Etiā in modalib⁹ diuisis pōt sumi eq̄pollētia ex pte dicti et mōi simul modi silr. Pro quo dant tales rle.

De equipol. ex pte dicti et mōi simul

Pria rla

¶ Pria regula. Si in aliq̄ ppōe pponat negatio signo et mō: talis ppō eq̄pollet vni ppōi de signo ꝯ dictorio opposito: et mō ꝯdictorie opposito: teris tn̄ eodē mō supponētibus: vt iste due eq̄pollēt: n ōis hō possibilr est asin⁹: et quidā hō nō impossibilr est asin⁹. ¶ Secunda regula ē. Si in aliq̄ ppōe ponatur negatio post modū et signū: dū mō talis ppō sit vlis negatiua ex pte signi subiecti et mōi: eq̄pollet ppōi de signo ꝯrio: et mō ꝯdictorie opposito mō cui postponit negatō. vt iste eq̄pollēt: ōis hō necessario nō currit: et nullus hō possibilr currit. ¶ Tertia regula ē Si in aliqua ppōe preponat negatio signo et mō: et alia postponat ābobus: si talis ppō ē affirmatiua eq̄pollet ppōni in q̄ nulla ponit negatio de signo subalterno: et modo subalterno. vt iste eq̄pollēt. nō ōis hō necessario nō currit: et quidam hō possibilr currit. Sꝫ si est negatiua: eq̄pollet vni negatie de sign

Secūda.

Tertia

et modo subalternis: i qua postpōnitur negatio in ambab⁹: vt iste due eq̄pollent: nō ōis hō ipossibilr nō currit: et quidā hō possibilr nō currit. et econtra. Et ista eq̄pollētia sumit fm ppōes de diuisis modis

Notādum est tertio q̄ p̄ter equipollētias modaliū diuisarū et cōposita rū est adhuc vnus ali⁹ mod⁹ eq̄pollentiaꝝ in modalib⁹ cōpositis: scꝫ sumendo equipollētiā ex parte dicti solū: retēto eod mō: et iste mod⁹ sumēdi equipollētias ē silis modo eq̄pollentiaꝝ de inesse: scꝫ p ppōez negatōis tm̄ ad dictū. vt nō omnē hoiem currere est possibile: dū mō negatō cadat p̄cise supra dictū: eq̄pollet isti: quendā hoiem nō currere est possibile. Uel per postpositōnē negationis tm̄: vt oēꝫ hoiēꝫ nō currere est possibile: et nullū hoieꝫ currere est possibile. Uel p ppōez et postpositionē silr: vt nō oēꝫ hoieꝫ nō currere nō est possibile. eq̄pollet isti: quendā hoieꝫ currere ē possibile. Et iste eq̄pollētie cognoscūtur p regulas prius positas de ppositionibus de inesse.

Ali⁹ m⁹ eq̄p. i cōposit

Notandū est q̄rto q̄ eq̄pollentie ppōnum modaliū diuisaꝝ pñt hri etiā per quattuor rl'as pri⁹ positas signifcatas p istas dictōes. s. Amabi⁹. Eduntuli. &c. ¶ Et tunc pria regula dꝫ sic expōi. s. Amabim⁹: q̄ ppōnes modales diuise quaꝝ vna ē de possibili: in q̄ nulla ponit negatio et alia de ꝯtingēti: in q̄ etiā nulla ponit negatio: et tertia de ipossibili: in qua vna negatio pōit añ modū: et quarta de necio: in q̄ pponit negatio mō: et etiā postpōit: dum mō sint similiū terioꝝ: silr mō supponentiū: equipollēt. vt iste ppositiones equipollent. hoiem possibile est currere: hoiem contingēs est currere. hoiem nō impossibile est currere: et hoiem nō necesse est nō currere. ¶ Sed secūda regula scꝫ

Applicatio rlārū p. h. ad diuisas.

Amabi⁹.

Eventuli Eventuli. sic exponitur: ꝙ ꝓpões quarum vna ē de possibili: in qua ponitur negatio post modū: et alia de ꝯtīgēti in qua etiā postponitur negatio mō: ꝛ alia de īpossibili: in qua ꝑponitur ꝛ postponitur negatio mō: ꝛ quarta de necessario: in qua solū ꝑponitur negatio mō: equipollent: vt iste ꝓpōnes eqpollent: hoīem possibile est nō currere. hoīem cōtingēs est nō currere. hoīem nō impossibile est nō currere. et hoīem nō necesse est currere. Et dꝫ hic obseruari similis suppō terioꝝ. ¶ Tertia regula ē scꝫ

Iliace Iliace: que sic exponitur. ille ꝓpões quarū vna est de possibili: in qua negatio ꝑpōitur mō solū. ꝛ alia de cōtingēti i q̄ etiā negatio ꝑpōitur mō solum. et alia de impossibili: in qua nulla ponitur negatio: siue post modū: siue ante modū. ꝛ alia de necessario: in q̄ ponitur negatō post modum: dūmō termi sīlr mō supponāt: eqpollent. vt hoīeꝫ non possibile ē currere. hoīem nō contingēs est currere. hoīem īpossibile est currere. et hoīem necesse est nō currere. ¶ Quarta regula. scꝫ

Quarta regula Purpurea: sic intelligitur. ꝙ ꝓpões quarūvna est de possibili: in q̄ preponitur ꝛ postponitur negatio mō: et alia de ꝯtingēti: in qua etiā ꝑpōitur ꝛ postponitur negatio modo. ꝛ alia de impossibili: in qua postponitur negatio mō. ꝛ alia de necessario: ī qua nulla ponitur negatio: dūmodo teri sīli mō supponant: equipollēt vt iste equipollent. hoīem nō possibile est nō currere. hoīeꝫ nō cōtingens est nō currere. hoīem īpossibile est nō currere. et hominēꝫ necesse est currere.

Contra dicta primo arguitur sic. Iste due ꝓpões scilicet hoīem nō possibile est currere. ꝛ oēm hoīem impossibile est currere. non eqpollent: ꝛ tñ in illis verbū se hꝫ similr ꝛ modus dissilr. ergo prima regula ē falsā. ¶ Scđo arguitur. Iste non eqpollēt omis hō possibilir nō currit: ꝛ nullus homo possibilir currit. ꝛ tamē ibi retinetur idē modus ex parte dci: oia eodē mō fiunt sicut in illis de inesse: ergo male dictū est ꝙ modales eqpollet ex parte dicti sicut ille de inesse. ¶ Tertio arguitur sic. iste due nō eqpollent: nō oēm hoīem eē asinū est possibile. ꝛ quēdā hoīem nō eē asinū est possibile. ergo tertiū notabile est falsum. añs patet: qꝛ ista: nō oēm hoīem esse asinum est possibile: est negatiua. cū preponatur negatio toti propositiōi. ꝛ alia est affirmatiua.

Ad pꝛimū dicitur negando cōsequentiā: qꝛ in prima regula dicitur ꝙ teri deberēt eodē mō supponere. mō sic nō est hic. ¶ Ad scđꝫ dꝛ negando ꝯñam: qꝛ modus nō tenetur ibi silr. ex quo ī vna negatur ꝛ ī alia nō. ¶ Ad tertiū dꝛ distinguendo añs: et ꝓbationem eius: qꝛ illa negatio nō: potest cadere solū supra dictū: ꝛ sic negatur añs: ꝛ silr eius probatio. vel pōt cadere supra totam ꝓpōem: ꝛ sic conceditur antecedens: ꝛ silr eius probatio. et negatur consequentia.

¶ Item ꝓpōnū modalium: alie sunt cōtrarie: alie subcōtrarie: alie contradictorie: alie subalterne. Unde oēs ꝓpōes que sūt in quarta linea de purpurea ꝯtrariātur omnibus his que sunt in tertia linea de iliace. Et oēs que sūt in prima linea de Amabimus subcontrariātur his que sūt in secūda linea de Edētuli. — De oppōne modalium.

¶ Item primus ordo et tertius ꝯtradicūt: et similiter secundus et quartus. ¶ Item primus ordo subalternatur quarto: ꝛ silr scđs tertio. Hꝰ.

Tercius est quarto semp cōtrarius ordo. Sit tibi linea subcōtraria pma scde. Tertius est pmo ɔtradictorius ordo. Pugnat cū quarto ɔtradicendo scds. Prima subest quarte: vice particularis habens se. Hanc habet ad seriē se lege scda sequentem. Vel Ordo subalternus est pmus siue secundus.

Intellectus diui

¶ Circa hunc tertiū notandū ē pmo ꝙ hic ɔ̄īr. p.h. determinat de oppōnibus modaliū ꝓpōnū: pmo ponens diuisionē que sic debet intelligi. De numero ꝓpōnū modaliū queda sunt ꝓpōes ɔ̄rie: alie sunt ꝓpōes subɔ̄rie: alie ɔtradictorie: et alie subalterne. Vn̄ iste modus necesse ⁊ iste modꝰ ipossibile se hn̄t ɔ̄rie: sicut hoc signū oīs: ⁊ hoc signū nullus. Et iste modus possibile et iste modꝰ necesse se hn̄t subalterne Et silr ipossibile et possibile non: subalternant. Sed possibile ⁊ possibile nō: se hn̄t subɔ̄rie Et necesse ⁊ possibile nō se hn̄t ɔ̄dictorie. Similr ipossibile ⁊ possibile se hn̄t ɔ̄dictorie. Ista tn̄ diuersitas modorū non sufficit ad hoc ꝙ aliq ꝓpōnes sint opposite: sed cū hoc reqrūtur cōditiones reqsite ad hoc ꝙ ꝓpōes de inesse opponātur que posite sunt circa primam figuram

De oppōne modaliū compositarū

Notādū est secundo ꝙ oppōnes in modalibus compositis eodē mō sumūtur sicut in illis de inesse. ita ꝙ singlaris affirmatiua contradicit singulari negatiue: dūmō obseruantur conditiones reqsite ad ɔ̄dictionē. vt iste due. hoc ly hoīem currere ē possibile: ⁊ hoc ly hoīem currere n̄ est possibile. ¶ Silr vlis negatia ⁊ particularis affirmatiua cōtradicūt: vt nullū ly hoīem currere ē possibile: ⁊ aliquod ly hoīem currere est possibile. Et silr vlis affirātiua: ⁊ pticularis siue indefinita negatiua obseruatis cōditionibus cōtradicūt. vt iste due ɔ̄dicūt. omē ly hoīem currere est possibile. aliqd ly hoīem currere nō est possibile. ¶ Silr particularis affirātiua vł indefinita: et pticularis negatiua vel indefinita obseruatis ɔditionibus subcōtrariant: vt aliqd ly hominē currere est possibile: et aliqd ly hoīem currere nō est possibile. Silr hoīem currere est possibile: ⁊ hoīem currere nō ē possibile subɔ̄riant. ¶ Silr vlis affirātiua: ⁊ vniuersalis negatiua cōditionibus obseruatis: ɔ̄riant: vt oē ly hoīnem currere est possibile: ⁊ nullū ly hominē currere ē possibile. ¶ Similiter vlis affirātiua: et pticularis affirātiua: siue vlis negatiua ⁊ pticularis negatiua: subalternantur conditiōibus obseruatis. vt omē ly hoīem currere est possibile: et aliquod ly hoīem currere est possibile. Silr iste subalternant: nullū ly hoīez currere est possibile: ⁊ aliqd ly hoīem currere nō ē possibile.

De oppōne modaliū diuis.

Notādū est tertio ꝙ ɔ̄īr videndū ē de oppōne ꝓpositionū modaliū diuisarū Vn̄ alique ꝓpōes diuise sunt d sbiecto singulari: ⁊ tales si sint de similibus modis: ⁊ vna sit affirātia et alia negatia: in qua negatio pponitur mō: obseruatis cōditiōibꝰ: opponūtur ɔ̄dictorie: vt sor possibiliter est hō: sortes non possibilir est hō. ¶ Si vero sint de modis cōtradictorijs obseruatis ɔditionibꝰ: opponūtur cōtradictorie: vt sortes possibiliter est hō. ⁊ sortes ipossibiliter ē homo. Siue sor necessario est homo: et sortes possibiliter nō est homo. ¶ Si vero tales ꝓpōes sint de subiectis cōibus: et sint de modis contrarijs: obseruatis conditiōibꝰ ad oppositionem ɔtrariā requisitis ɔtrariant: vt oīs homo

necessario est animal: et ois hõ impossibilit est aial Sivo sint de modis ꝯtradictorijs:conditionib⁹ ad oppõem ꝯdictoriã reqsitis obſuatis:cõtradicũt. vt ois hõ nccio est aial.et quidaʒ hõ possibilit nõ est aial. Silr ois hõ impossibiliter ẽ aial: et quidã hõ possibilr est aial. Sed si sint de modis subꝯrijs obſuatis cõditiõibus ad oppõeʒ subcõtrariã requisitis:subcõtrariant vt hõ possibilit est aial.et hõ possibilit nõ est aial Sivero sint de modis subalternis:obseruatis ꝯditionibus ad oppõem subalternã requisitis opponũtur subalterne.vt ois hõ nccio ẽ aial. et aliqs homo possibilr ẽ aial Silr ois hõ ipossibilr ẽ aial: et quidã hõ possibiliter non est animal

Notãdũ est quarto q si ppões modales de subiectis cõib⁹ sint similiũ modoꝝ: tunc si sint de modo vlī:quarũ vna est affirmatiua et alia negatiua:in qua negatio ponit post modũ:conditionib⁹ obseruatis ad ꝯrietatem requisitis: opponũtur cõtrarie. vt ois hõ necessario est aial:et ois hõ necessario nõ ẽ aial.Similr ois hõ ipossibiliter est aial. et ois hõ impossibiliter non est aial: ¶ Sed si eẽnt de modo vlī:et in vna ppõne preponeretur negatio vna modo: et alia postponeret modo. et in alia pponeretur vna negatio modo:et non postponeretur.obseruatis cõdictionib⁹ ad oppõneʒ subcontrariã requisitis:subcõtrariantur. vt aliquis hõ non necessario nõ currit.et aliqs hõ non necessario currit.Similiter aliquis hõ nõ ipossibiliter currit:et aliqs hõ nõ impossibiliter non currit. ¶ Sed si sint de silibus modis vlib⁹: i quarum vna pponit negatio modo:et in alia non:obseruatis ꝯdictionibus ad oppositionẽ ꝯdictoriã reqsitis opponũtur ꝯdictorie.vt omnis hõ necessario est aial: et aliqs hõ nõ necessario est aial. Silr ois homo impossibiliter est aial:et aliquis hõ nõ impossibiliter est aial ¶ Sed si tales propõnes sint de similibus modis vniuersalibus: i quarum vna preponitur et postponitur negatio modo: et in alia nec pponit nec postponit:obseruatis cõdictionibus ad oppõnem subalternam requisitis:subalternantur vt ois hõ necessario est lapis: et aliquis hõ nõ necessario nõ est aial Similiter ois hõ ipossibiliter est aial et ois hõ nõ ipossibiliter non est aial Et silr pt dici de modalib⁹ q̃ sunt de silib⁹ modis pticularibus ¶ Tunc ibi. Unde oms ppões.et c. Hic dicit.p.h.ꝯñter: q ppões de quarta linea et tercia ꝯriantur. Et de prima et scda linea subꝯriant Sed de scda et quarta ꝯdictoriant:et similiter de tertia et de prima Et ppões de quarta et de prima subalternant. et silr de tertia et scda. Sed exponendo illas regulas de modalibus cõpositis:totũ falsum est. et exponẽdo de diuisis) sicut patuit in quarto notabili lectionis precedẽtis (verum est.q autẽ nõ est verũ de modalib ꝯpositis ꝯsequẽter videbitur in logica.

Cõtra dicta primo sic arguitur. Iste non sunt ꝯriẽ.hominẽ currere nõ est possibile: et nullũ hoiem currere non est possibile:cum sint simul vere.et tamẽ vna est i tertia linea:et alia est i quarta: ergo textus est falsus:qui dicit q ppões de quarta linea et de tertia cõtrariant. ¶ Scdo sic arguit iste nõ sunt ꝯdictorie ens eẽ ens est necesse et ens eẽ ens nõ est necesse: cuʒ sint simr vere.et tamen vna ponit in quarta linea : et alia in scda g textus est falsus q̃ dicit q proposi tiones de quarta linea et scda cõtradictoriantur ¶ Tertio arguit sic.iste non sunt subcõtrarie. ho

Adhuc d oppositione modaliũ dicãꝝ:

minē esse asinū est possibile: et ho minē nō esse asinū est possibile: cū pn̄t sil' esse fl'e: ꝛ tn̄ vna est i p̄ma linea: et alia i scd'a: ḡ textus ē fl'ūs q̄ dicit ꝙ oēs tales ꝑpōes subꝯriāt Respōdet ad oīs tres rōes sil'r: dicēdo ꝙ textus nō intelligit de modalib; ꝯpositi s; d; intelligi de diuis' si debeat esse v'us. et si de ꝯpositi itelligat ē fl'ūs: ꝛ nō tenēdꝰ Questio addita p thomā bricot. Queritur vtrū ꝑpōnes de cōtingēti spāl'r capto faciāt oppōnes/eqpollentias/et ꝯn̄as cū alijs modalib; ꝛ inter se Arguit ꝙ non q: nō sequit: deus nccio ē deus: ḡ deꝰ ꝯtingēter ē deus. Sil'r iste nō ꝯdicunt: om̄e ens nccio est deus: ꝛ aliqd ens ꝯtingenter ē deꝰ: cū sint sil' fl'e: ḡ ꝑpōes de ꝯtingenti spālit capto nō faciunt eqpollētias ꝛ oppōnes cū alijs modalib; ¶ Scd'o ꝯ sic: si tales ꝑpōes haberēt oppōes inter se: sequeret ꝙ due ꝯrie possent sil' esse v'e: ꝛ due subcōtrarie false. ꝯn̄s ē fl'm: ḡ et an̄s: ꝯn̄a p;: q: si ꝑpōes de ꝯtingēti spāl'r capto opponerent inter se: tunc iste erūt ꝯrie nullū ens ꝯtingēter est deꝰ: ꝛ nullū ens ꝯtingēter nō est deꝰ. Et sil'r iste erūt subꝯrie: aliqd ens ꝯtingēter ē deꝰ: ꝛ aliqd ens ꝯtingēter n̄ est deus: s; due p̄me sūt sil' v'e: ꝛ due sil' fl'e: ḡ due ꝯrie erūt sil' v'e: et due subꝯrie sil' fl'e. ꝛ p ꝯn̄s due ꝯdictorie sil' v'e: ꝛ etiā due sil' fl'e: vt p; p rōem p̄us factā. ¶ In oppositum ar: q: tales ꝑpōes sūt cathegorice ḡ vel habēt oppōes et eqpollētias inter se vel cum alijs modalibus.

Exceptiones ꝯtin. spāl'r dci. **Notandū** est p̄mo ꝙ contingens spālit capiēdo ipsū pōt capi tripl'r. Uno mō re intētionalit: ꝛ tunc v; tm̄ sicut hoc ꝯplexū ꝑpō q̄ neq; ē nccia neq; ipossibilis: ꝛ sic facit ꝑpōem modalem ꝯpositā. ¶ Alio mō pōt capi p̄me intētional'r: ꝛ tunc tantū v; sicut hoc ꝯplexū: ens quod pōt esse ꝛ pōt nō esse: et sic nō facit ꝑpōnem modalē: sed ē v'a entis: q: entiū aliq̄ sūt nccia: aliqua v'o contingētia ¶ Alio modo capit sinca thegorematice: ꝛ v; tātū sicut hoc complexū possibiliter et possibilit nō: vel tātū sicut hoc cōplexū: neq; nccio: neq; impossibiliter. Uerbi gr'a: hec ꝑpō Sortes ꝯtingēter est albus: v; tm̄ sicut hec ꝑpō. sortes possibiliter est albus: ꝛ sortes possibiliter nō est albus. Et ita exponende sūt oēs alie ꝑpōes de ꝯtingēti spāl'r capto. Obsuādū est tn̄: ꝙ si talis ꝑpō sit singularis vel indefinita ex parte subiecti: vt i scd'a parte illius copulatiue addat subiecto relatiuū idēptitati: alias nō esset bona expositio. Uerbi gratia ista ꝑpō ens ꝯtingenter est deus: nō debite exponit p istā: ens possibiliter ē deus: ꝛ ens nō possibilit nō est deus: q: illa copulatiua est v'a: ꝛ tn̄ ꝑpō de cōtingēti spāliter capto est falsa: s; debet sic exponi. ens possibiliter est deus. et idem ens possibiliter non est deus.

Notādū est scd'o ꝙ duplex est opinio circa ꝑpōnes de ꝯtingenti spāliter capto Una ē ꝙ ille ꝑpōnes sint ypothetice: ita ꝙ eis correspondēt i mēte ꝑpōnes cathegorice: neq; est aliq̄ ꝑpō mētalis vltimata de ꝯtingēti spāl'r capto. q: oīa sūt expssa i mēte: ꝛ s'm istā opinionē ꝑpōes de cōtingēti spāl'r capto: nō hērent conuersionē ꝓpe dictā: neq; oppōem ꝯriā vel subꝯriam: s; solū oppōem ꝯdictoriā Itē ex istis nō fieret ꝓpe sillogismus cathegoricus: sicut neq; ex ꝑpōib; ypotheticis. ¶ Alia ē opinio ꝯformior mēti aristotelis q: docet in libro p̄or ꝯuertē tales ꝑpōes ꝛ ex eis sillogisare: s'm quā opinionē tales ꝑpōes sunt cathegorice. Et l; equaleāt i ꝯn̄do ꝑpōnibus ypotheticis: nō tn̄ i signdo: et s'm illā opinionē tales ꝑpōnes bene habēt oppōnem ꝯriam ꝛ sub Opio. i. Opio. ij.

contrariam inter se ¶ Triplex tñ est oppō ꝯria vel subcōtraria. Una est quo ad modū enūciandi ⁊ legē sīr. Alia q̄ ad legē tm̄: de q̄ pus dictū est. Alia vo q̄ ad modū enūciādi tm̄: ⁊ ista inuenir in ppōnibus de ꝯtingēti spāliter capto. Nā iste due de quibꝫ argutū est ī ba rōne ante oppositū scꝫ nullū ens cōtingenter est de⁹. ⁊ nullū ens ꝯtingē ter non est deus: ꝯriantr q̄tum ad modū enunciādi Et similr iste due aliqd ens ꝯtingēter ē de⁹: ⁊ aliqd ens ꝯtingēter nō est de⁹ subꝯriantur q̄tum ad modū enūciādi: et tñ due pme pnt sīr esse ve: reliq vero due sunt simul false: ideo nō opponuntur secundum leges.

Notādū est tercio q licet due ꝯrie de ꝯtingēti spālr capto pnt sīr esse vere: ⁊ due subꝯrie flē: tñ nō sequir duas ꝯdictorias esse sīr veras. Unde duplex pōt fieri figura ī talibꝫ ppōibus: vna ī qua ponatur ppōes cōtrarie simul ve: et eaꝝ subalterne p subcōtrarijs: ⁊ tunc ī tali figura non inuenir oppō ꝯdictoria. qꝛ in oībꝫ illis ppōnibꝫ ly ꝯtingens negabir. Uerbi grā si ordinētur iste quattuor ī figura: nullū ens ꝯtingēter est de⁹: nullū ens ꝯtingēter nō est deus: aliqd ens nō ꝯtingenter est deus: aliqd ens nō ꝯtingenter nō est deus: tunc ibi inueniunr bene tres oppōes .s. ꝯria subꝯria et subalterna. sꝫ nō inuenir oppō ꝯdictoria: qꝛ si ī vna ꝯdictoriaꝝ ly cōtingens neger: in altera debet negari. ¶ Alia potest dari figura in qua ponatur oppō ꝯdictoria. et tunc nō inuenir ibi oppō subalterna. et per ꝯñs ad ꝯriam nō sequir subcōtraria: neqꝫ ad ꝯtrarias esse simul vas: sequir subcōtrarias eē simul vas. Uerbi grā: si ordinenr iste ī figura: nullū ens ꝯtingenter est deus: nullū ens ꝯtingēter non est deus: aliqd ens ꝯtingenter est deus: aliqd ens ꝯtingēter non est deus: tunc bñ inueniunr ibi tres oppōes scꝫ ꝯdictoria ꝯria ⁊ subcōtraria: sꝫ non inuenir oppō subalterna: qꝛ ab illa in q̄ iste modus cōtingēs negar: ad illā in q̄ nō negatur nō vꝫ ꝯña: nō enī sequir: nullū ens ꝯtingēter nō est deus. ḡ aliqd ens ꝯtingēter nō est deus. Nā prima exponir p vnā disiūctiuā: et ba p vnā copłatiuā: mō disiūctiua nō infert copłatiuā affirматiuā ¶ Isti notat sit pma ꝯclusio. Propōes modales ꝯposite de ꝯtingēti spāliter capto: licet nō faciāt oppōes et eqpollentias cū alijs modalibꝫ tñ bene faciūt oppōes ⁊ eqpollentias inter se. sicut alie modales cōposite. patet: qꝛ sūt pure de inesse: ḡ opponunr ⁊ eqpollent sicut alie de inesse. ¶ Scda ꝯclusio: ppōes modales diuise de ꝯtingēti spālr capto: nō faciūt oppōes ⁊ eqpollētias cū ppōnibꝫ modalibꝫ diuisis de alijs modis. patet p primā rationē ante oppositū. ¶ Tercia cōclusio. ppōnes modales diuise de cōtingēti spālr capto: vt distinguitur cōtra nccm et impossibile: hñt eqpollētias et oppōes q̄tū ad modum enūciandi inter se: pꝫ ex dictis

Pria ꝯcł

Scda ꝯcł

Tercia ꝯ.

¶ Dubitatur primo vtrum in solis ppōnibus de contingenti specialiter capto ꝯcedi debeat duas ꝯtrarias esse simul vas. Et arguir q non: qꝛ eque bene iste sunt simul ve: nullus hō nccio est alb⁹ nullus hō nccio nō est albus: sicut alie q̄ dicte sunt de ꝯtingēti spālr capto. et tñ sunt eque bene contrarie sicut alie: qꝛ sunt eiusdē forme cū ipsis: ḡ nō in solis ppōnibꝫ de cōtingēti spāliter capto inueniuntur due contrarie ve. ¶ Scdo sic iste sunt simul ve: nullus hō inq̄tum albus est risibilis: nullus hō inq̄tum albus nō est risibilis: ⁊ tñ sunt eque bene contrarie sicut alie de ꝯtingenti spālr capto: cum sint eiusdē forme sicut alie. Eodē mō argueret de alijs reduplicatis. Itē

de istis.non tm̃ homo est aial.non tm̃ hõ nõ est aial.que sunt simł ꝟe ꝛ tamen eque bñ videnł esse cõtrarie sicut alie. ¶ In oppositum arꝑ q: non ꝯsueuit de aliis ꝑpõnibus dici: ꝙ in ipis due contrarie sint simul vere.igitur.

Ad dubium rñdetur ꝑ tres ꝑpositiones. ¶ Prima est. Nulle alie ꝑpões modales non exponibiles ab aliis de ꝯtingenti spãliter capto: hñt duas ꝯtrarias simulveras pꝫ: q: si alique essent simł vere: maxime essent ille de quibus argutũ est in prima rõne dubii.sed ille nõ sunt contrarie: q: ad cõtrarias requiriꝛ ꝙ oĩs particularitas ĩ vna sit vlitas in alia.et nõ ecõtra.mõ ĩ illis de necessario: ly necessarium qđ est ĩ vtraqꝫ negatum teneꝛ particulariꝛ: iõ ille nõ sunt contrarie In illis aũt de ꝯtingenti: ly ꝯtingens qđ de se est modus particularis invtraqꝫ negaꝛ: ꝛ iõ invtraqꝫ teneꝛ vlr. ¶ Secũda ꝑpõ.si ꝑpões exponibiles teneanꝛ eẽ ꝑpões cathegorice adhuc ñ habebũt ꝯrias simulveras: saltẽ loquẽdo đ reduplicatiuis.pꝫ: q: ille de q̃bus argutũ est in secũda rõe nõ sunt ꝯrie: eo ꝙ ly albũ in ambabus reduplicatiuis teneꝛ particulariꝛ: ꝛ sic eadẽ particularitas poneretꝛ ĩ ambabus cõtrariis. ¶ De exclusiuis aũt diceretꝛ ꝙ nõ cõtrarianꝛ.quia ly hõ invtraqꝫ supponit cõfuse tm̃ et ita teneꝛ particulariꝛ.Et lꝫ ĩ secunda negatio cadat supra ly hõ: q: tñ ly hõ supponit in affirãtia rõne signi spãlis suppõis.s.rõe ly tm̃ iõ nõvariatur eius suppõ in negatiua: q: tñ ꝫm aliquos ly tm̃ nõ est spãle signũ suppõnis. iõ dicendũ est vel ꝙ in exclusiuis due cõtrarie nõ sunt simul ꝟe.vel ꝙ ille que dicte sunt ꝯrie: q: invtraqꝫ ly tm̃: negaꝛ: et ita includit istã ꝯiũctionem vel.q̃ est vna pticularitas: sicut ly et: est vna vlitas. ¶ Tunc sit tertia ꝑpõ.ꝑbabile est dicere ꝙ ꝑpões de ꝯtingẽti spãliter capto: nũq̃ habent duas ꝯrias ꝟas: vł duas subꝯrias falsas.pꝫ: q: si aliq̃ ꝯrie de ꝯtingenti spãliter capto eẽnt simł ꝟe: maxime eẽnt ille q̃ dicte sunt ĩ secunda rõe ante oppositũ q̃stiõis sed dici põt ꝙ prime nõ sunt cõtrarie: q: in illis primis ly contingẽs negatur.et ita includit istã ꝯiunctionẽ vel: q̃ est vna particularitas et sic eadẽ pticularitas maneret ĩ ambabꝰ.Siłr alie due nõ sunt subꝯrie: q: in nulla earũ ly cõtingens negaꝛ: et ꝑ ꝯñs includit in vtraqꝫ istã ꝯiũctionẽ et: q̃ ẽ vna vłitas.mõ sicut ad ꝯrias seq̃tur ꝙ nłla eadẽ particularitas maneat ĩ ambabꝰ. nisi fuerit đterĩatio accepta vnica acceptõe cũ suo deterĩabili. vłter minus supponẽs rõne spãlis signi suppõnis. sic ad subꝯrias req̃riꝛ ꝙ vna vniũsalitas remaneat ĩ ambabus. ¶ Ad rões dubii pꝫ solutio ex dictis. Et similiter ad rões questionis.

¶ Et sic ẽ finis huiꝰ p̃mi tractatꝰ.

¶ Incipit secundus tractatus de vniuersalibus

Predicabile q̄ncq̧ sumitur ꝓprie: et sic dicitur p̄dicabile quod de pluribus p̄dicaẗ: vt hō Q̄ncq̧ sumitur cōiter: et sic dr̄ p̄dicabile qđ đ vno solo p̄dicatur: vt sor. vel de plib⁹ vt hō ¶ Vl̄ñ p̄dicabile ꝓprie sumptū ⁊ vl'e idē sunt scđm rē: tamē dr̄ūt scđm rōem. q2 vniuersale diffinitur p eē in. p̄dicabile vero per dici de. ¶ Est eni p̄dicabile qđ aptū natū est dici de pluribus. Vl'e aūt qđ aptuz natū est eē in pluribus

Vl'e et p̄dicabile differunt

¶ Iste est scđs tractatus summulaꝝ magistri petri hyspani i q̄ determinat de vl'ibus: cuius subiectū attributōis est iste teri⁹ vl'e: ⁊ ei⁹ ꝓpria passio ē iste teri⁹ p̄dicabile

Acceptiones vl'is.

Notādū est p̄mo q̧ iste terminus vl'e capiẗ tribus modis. Vno mō ꝓ vl'i ī causando. ⁊ tunc iste termin⁹ vl'e ē terminus prime intētiōis: et describitur sic. Uniuersale ē ens: qđ eque p̄rio est cā pluriū effectuū spē distinctoꝝ: vt deus ⁊ celū ¶ Alio modo capiẗ ꝓ vl'i in essendo. et tūc tantū sigt sicut hoc aggregatuz: natura cōis pluribus sepata ab ip̄is scđꝫ rē ⁊ rōēꝫ. ⁊ istis duobus mōis nō est hic ad ꝓpositū de vl'i. ¶ Tertiō mō capiẗ ꝓ vniuersali in p̄dicādo: ⁊ isto modo est hic ad ꝓpositum

q̧ vl'e vocale mentale ⁊ scriptum

Notādū est scđo q̧ vl'e ī p̄dicādo est triplex scꝫ: vl'e vocale: vl'e scriptū: ⁊ vl'e mētale. Vl'e vocale est teri⁹ incōplex⁹ vniuocus cathegorematicus vocalis: q̄ ex mō sue impōis nat⁹ ē supponere pro plurib⁹: vt istavox hō. ¶ Sed vl'e scriptū est teri⁹ incomplexus vniuocus: cathegorematicus: qui est scriptura: q̄ ex mō sue impōnis nō repugnat supponere ꝓ plurib⁹. ¶ Sed vl'e mētale est duplex. s. ꝓprie dictū: ⁊ improprie dictū. Uniūsale mentale ꝓprie dictum: est qđ ex sua natura: et non ex impōne natū est supponere pro pluribus. vt cōceptus mētis q̄ est nālis silitudo oīm hoim: cui subordinatur istavox hō. ¶ Sed vniūsale mentale improprie dictū: ē illud quod ex sua impōe natū ē supponere pro pluribus. et illud ē naturalis similitudo vniuersaliū vocaliū et vl'iū que sūt scripture. Vñ vl'ia vocalia: ⁊ vl'ia scripta: ⁊ vniuersalia mentalia īproprie dicta siue nō viciata: sunt vl'ia ad plīa significātia illas res: quas vl'ia mentalia ꝓprie dicta signt nāl'r ¶ Vñ vl'ia ad plīa sigñtia sunt duplicia. Quedā sunt p̄me impōis. ⁊ sunt teri cōes vocales: vel scripti: siue mentales īproprie dicti: ad plīa sigñtes res nō ea rōe qua alterius sunt signa vt sunt isti teri: hō. equus. asinus. ¶ Alia sunt vl'ia secunde impōis. ⁊ sunt teri cōes vocales: scripti: vl' mentales īpropē dicti: sigñtes res ea rōe qua sūt signa: vt sūt isti teri nomē: verbū: ꝓpō: orō: gen⁹: caūs uumerus: ⁊ sic de aliis.

Diuisio vl'is mentalis.

Diuisio vl'is ad plīa significātis

Notādū est tertio q̧ vniūsale mentale ꝓpe dictū est duplex. Quoddā est qđ ē prima intētio: siue teri⁹ prime intentōis: et est illud qđ ex sua natura natuꝫ est supponere ꝓ plurib⁹ non ea rōe qua sunt signa: sicut sꝫ ꝯceptus q̄ sunt naturales silitudines hominū / asinorū / equorū: ⁊ sic de aliis: qui exprimūtur p istas voces: homo: asinus: equ⁹. ¶ Aliud est vl'e mentale proprie dictū: qđ ē secunda intētio. ⁊ ē illud qđ ex sua natura natū est supponere ꝓ plu/

Diuisio vl'is mētalis ꝓprie dicti

Nota de terio prime vel secunde intentionis.

ribus ea rone q̄ sunt alfius signa sicut sūt ꝯceptus q̄bꝰsubordinanť isti terī genus/spēs/nomen/vbuȝ ⁊ sic de alijs ¶ Unde duplr̄ pōt intelligi q̄ aliqs teriꝰ sit p̄me intentionis vel scd̄e intentōis. Uno mō q̄ ipse subordinať intentioni p̄me vel scd̄e, et sic q̄libet teriꝰ p̄me impōis diceret̄ p̄me intentōis ⁊ q̄libet teriꝰ scd̄e impōis diceret̄ scd̄e intentōis ¶ Alio mō dr̄ teriꝰ p̄me intētōis vel scd̄e intētōis: q̄ꝛ ipse ē p̄ma intētio. vel scd̄a intētio: ita q̄ ista oro trāsitiua valet vnā intrāsitiuā: ita q̄ idē sit dicere teriꝰ p̄me intētōis: siue scd̄e intētōis: ⁊ dicere teriꝰ q̄ est p̄ma intentio vel scd̄a intentio ⁊ isto mō nullus teriꝰ ad placitū sign̄s est teriꝰ p̄me intentionis vel scd̄e intentōis. sed solum teriꝰ mentalis ꝓprie dictus.

Acceptiones predicabilis

Notādū est quarto q̄ vt dr̄ in textu iste teriꝰ p̄dicabile capiť duplr̄. Uno modo large ꝓ q̄libet terio q̄ sigtiue ⁊ p̄sonaliť sūptꝰ pōt vē ⁊ affirmatiue p̄dicari d̄ plibȝ vl' solū de vno. ⁊ isto mō capiēdo istū terim predicabile teriꝰ singularī est bene p̄dicabile. ¶ Alio mō capr̄ spāliť: et illo mō diffiniť sic. Predicabile ē teriꝰ cathegorematicus vniuocus incomplexus q̄ ex sua natura vel ex mō sue impōis natus ē p̄dicari de pluribȝ diuisim. Dr̄ notāter q̄ ex sua natura: ꝓpť p̄dicabilia mētalia ꝓprie dicta. Dr̄ notanter vel ex mō sue impōis: ꝓpť p̄dicabilia ad placitū sigñtia. Et nota q̄ isti teri vl'e spāliter acceptū: ⁊ p̄dicabile spāliť acceptū idē sigñt: sed tñ hñt diuersas rōes siue diffinitōes: q̄ꝛ alteri conceptui ista vox vl'e subordinať ⁊ alteri ista vox p̄dicabile. ¶ Tūc ibi Est ei p̄dicabile: ⁊c. Hic ꝯñr autor ponit diffinitōes vl'is ⁊ p̄dicabilis: et p̄mo ponit diffinitionē p̄dicabilis q̄ sic dȝ intelligi. Predicabile ꝓp̄e sumptū: est cathegorema incōplexū vniuocū formaliter

Intellcs diffionis p̄dicabiľ spāliter

cōmune natū p̄dicari scd̄m se vel si bi synonymū de pluribus diuisim Et debȝ sic diffinitio vl'is intelligi Ul'e in p̄dicando est cathegorema incōplexū vniuocū formaliter cōe

Contra dicta p̄mo sic ar̄: nullum singulare ē p̄dicabile. sȝ illud qd̄ p̄dicať de vno solo ē singulare: ḡ illud qd̄ p̄dicať de vno solo non ē p̄dicabile ⁊ p̄ ꝯñs diuisio ē īsufficiens. ¶ Scd̄o sic ar̄: nulla passio ē suū sbm: sȝ p̄dicabile ē passio vl'is ḡ male dr̄ ī textu: q̄ vl'e ⁊ p̄dicabile sūt idē. ¶ Tercio sic ar̄: sol ⁊ mundus sūt p̄dicabilia: ꝓp̄e capiendo ly p̄dicabile: ⁊ tñ nō p̄nt predicari de plibȝ: cū nō possint esse plures soles siue mūdi naturaliter. igr̄ ⁊c.

Ad p̄mū dr̄ q̄ lȝ nullū singulare sit p̄dicabile ꝓp̄e dictū: tñ bñ est p̄dicabile cōiter dictum. ¶ Ad scd̄m dr̄ negādo ꝯñam: q̄ꝛ ille textus dȝ intelligi vt dictū est in q̄rto notabili ¶ Ad terciū dr̄ negādo minorē: ⁊ ad ꝓbationē dr̄ q̄ lȝ repugnet istī teris p̄dicari de plibȝ ex pte rei significate nō tñ ex pte impōis eoꝝ

¶ Predicabile ꝓp̄e sumptū siue vl'e: diuidr̄ p̄ genꝰ/spēm differētiā/ꝓpriū/⁊ accidēs: ⁊ solū de his q̄nq̄ hic intēdiꝰ. Diuisio p̄dicabilis

¶ Genus dr̄ tripliciť. Prio modo dicit genus collectio multoꝝ: quodāmodo se habentiū ad inuicē: ⁊ ad vnum principiū: vt collectio coꝝ q̄ sūt de eadē parētella et descēdunt ab vno auo: vt romani a romulo. ¶ Scd̄o mō diciť genus qd̄ est principiū vniuscuiusq̄ gñatōis: vt pater vel patria. ¶ Tercio mō dicitur genus: cui supponiť spēs: vt aīal cui supponiť hō: et hoc

Acceptiones gñis Prima

Scd̄a.

Tertia

vltimo modo sumitur hic: et diffinitur sic Genus est quod ꝑdicaẜ de plurib⁹ differētib⁹ specie: in eo qḋ quid. vt aīal ꝑdicatur de homine et equo que specie differunt.

Diffio g̃l Prima

¶ Circa hūc textū notādū est pri= mo ꝙ hic ꝯñr p.h. diuidit vl'e siue predicabile ꝑꝑe sumptū: q̄ diuisio patet in textu: ⁊ pōt reduci ad bi= membrē. Oīe ꝑdicabile predicaẜ essentialiter vel accidētaliter. Si primū hoc est dupliciter. vel predi catur ī quid vel ī quale. Si ī quale sic est dr̄a. Si ī quid hoc ē dupli citer: vel predicaẜ de pluribus diffe rentib₃ spē: ⁊ sic est genus: vel ꝑdi catur de plībus drn̄tibus numero ⁊ sic est spēs. Si predicaẜ acciden taliter hoc est dupl'r: vel predicaẜ accidētaliter intrāsmutabiliter: et sic est ꝓpriū: vel accidētaliter trās mutabiliter: ⁊ sic est accidēs Unde ex ista sufficientia patet ꝙ tantum quinqꝫ sūt predicabilia: q̄ ꝓpō ḋ₃ sic intelligi: tantū sunt quinqꝫ terī cōes nō coincidētes ī sigñdo scd̄m suas rōes formales oīa predicabi lia mūdi sigñteo: ꝑ quos iste teri⁹ predicabile diuidiẜ diuisione logi cali Et l₃ sint plures teri nō coinci dentes scd̄m suas rōnes ꝙ quinqꝫ subdiuidendo illos quinqꝫ terios: nō tñ nō subdiuidēdo illos terios

Sufficiē= tia dn̄qꝫ vitum.

Notādū est scd̄o ꝙ (vt ad ꝓpositū sufficit) duplex est ꝑdicatio: sc₃ essentialis et accidētalis. Predicatio essenti alis est illa ī qua nullū extremoꝝ scd̄m suū modū ꝯnotādi connotat aliquid extrinsece supra reliquū₃ sicut est predicatio generis de spe cie vt homo est aīal Similiter pre dicatio speciei de indiuiduo. Dif= ferentie essentialis de eo cuius est differētia: et diffinitionis de diffi= nito: vt homo est rationalis. Sor= tes est homo: ⁊ hō est aīal rōnale.

Quid pre dicatio es sētialis ⁊ accn̄talis

¶ Sed predicatio accidētalis est ꝑdicatio cuius vnū extremū cōno tat extrinsece supra reliquū: sicut est predicatio ꝓprij de suis subiici bilibus: vel quando predicaẜ acci dens de subiecto. Exemplū primi vt homo est risibilis. Exemplū se= cundi: vt homo est albus. ¶ Unde preter istam diuisionē predicatōis est vna alia diuisio ꝑdicationis: in predicationē directā: et ī ꝑdicatio nem indirectā. ¶ Predicatio di= recta est ꝑdicatio in qua predicaẜ supius de suo inferiori: vel ꝯnota= tiuū de absoluto: vel magis ꝯnota tiuum de minus ꝯnotatiuo Exem plum primi vt homo est aīal Exem plum secundi: vt hō est albus. Exē plum tercij: sicut vniuersale est pre dicabile: motus est tempus: q̄tum est coloratum. ¶ Sed predicatio indirecta est illa in qua inferius ꝑ dicatur de suo superiori: vel abso= lutū de suo cōnotatiuo: vel minus connotatiuū de magis ꝯnotatiuo Exemplū primi: vt aīal est homo. Exemplū secundi: vt album est hō Exemplū tercij: vt predicabile est vniuersale: tempus est motus: co= loratum est q̄tum. De istis plura alia dicentur in logica.

Quid ꝑ dicatio di recta ⁊ in directa

Notandū est tercio ꝙ hic ꝯsequenter pe hy. ponit tres acceptiōes generis et in ꝑmis duabus acceptionibus accipitur genus ciuiliter: et sic est terminus ꝑme intentōis Unde ge nus logicaliter dictū h₃ cū genere ꝑmo modo dicto talē similitudinē q₃ sicut gen⁹ ꝑmo mō dictū ꝯtinet multas partes ī se: ita genus logi caliter dictū ꝯtinet sub se multas species. ¶ Similiter genus logi= caliter dictū h₃ similitudinē cum gñe scd̄o modo dicto. q₃ sicut gen⁹ scd̄o modo dictū est principiū illo rum q̄ descēdūt ab eo: sic genus lo gicaliter dictū est principiū suarū specieꝝ sub eo ꝯtentaꝝ. Unde iste terminus genus vt cōmuniter dici

De accepti onib⁹ gñis

ter fuit: vt prius in vsu vulgariter loquentiũ ꝙ in vsu philosophorũ: tra ꝙ in philosophia nõ attribuũt illũ terminũ genus alicui: nisi pro ꝑsimilitudinẽ quã habet ad genus ciuiliter dictũ ¶ Debet autẽ diffinitio gñis hic i ꝓposito sic intelligi. Genus logicaliter dictũ ẽ vbũ cui supponit species i recta linea pdicamẽtali Dr notãter in recta linea pdicamentali: ad differẽtiam eorũ que nõ ponunt in recta linea predicamentali.

Intelligẽ de diffinitõis g.

Notãdũ est quarto ꝙ hic ꝯñr pe.h. aliter me diffi- diffinit genus. que diffinitio debet sic intelligi Genus ẽ terminus cõis vniuoce captus incomplexus predicabilis scõm se vel scõm eius synonimũ ꝺe affirmatiue directe et diuisim mediãte copula nõ ampliatiua nec ãpliata siue noua impõne: de pluribꝫ teris quoꝝ sigta differunt spẽ specialissima illius pdicamẽti de quo est genus i. eo qd quid ¶ Dr notãter teri: ad excludendũ res ad extra: q nõ sũt signa ¶ Dr notanter cõis: ad excludendum terios singulares. ¶ Dr notãter vniuoce captus: ad drãm eq voci equiuoce capti. ¶ Dr notanter incõplexus ad differentiã complexi. ¶ Dicit notãter scõm se vel scõm eius synonymũ: ad denotandum ꝙ ad hoc ꝙ alids teri sit genus nõ reqritur ꝙ scõm se sit pdicabilis de pluribꝫ teris: q sic nullũ esset genus vocale: ex quo illud quod semel dictũ est amplius resumi nõ põt: sed sufficit ꝙ ipsũ scõm se vel sua synonyma pdicet de pluribus. ¶ Dr ꝺe: q alids teri singularis põt pdicari de pluribꝫ false. ¶ Dr affirmatiue q nõ sufficit ꝙ pdicet negatiue. ¶ Dr directe ad drñam spẽi spãlissime ꝛ indiuidui: q bñ pdicant de pluribꝫ indirecte: vt aĩal ẽ hõ: corp ẽ hõ: aĩal ẽ sor. ¶ Dr diuisim: etiã ad drñaꝫ spẽi ꝛ indiuidui: q spẽs et indiuiduũ bñ pdicant de plibꝫ ꝯiũctim vt dicẽdo: hõ vel asinus ẽ asinus: hõ vel asinus ẽ sor. ¶ Dr notãter mediãte copula: ꝛc. ad drñam spẽi spãlissime ꝛ indiuidui: q mediãte ista copula ymaginat pñt pdicari de plibꝫ spẽbꝫ: vt dicendo hõ ymaginat sor: asinus ymaginat sortes ¶ Dr notanter de teris qꝝ. ꝛc. ad drñam spẽi spãlissime. ¶ Et dr in eo qdquid ẽ ad drñam differentie ꝓpꝛij et accñtis q non in quid: sed in quale predicantur.

Cõtra dicta pmo ar sic: spẽs ponit sub drña: g pma diffinitio ꝯuenit alijs a diffinito: añs pꝫ q ista spẽs homo ponit sub ista dr̃a sensibile. ¶ Scdo sic ar Indiuiduũ vagum gñis ponit sub gñe: g male dr ꝙ spẽs ponit sub gñe. ¶ Tercio ar sic: si scda diffinitio gñis esset bõa seqret ꝙ iste teri canis esset gen ꝯñs ẽ fłm: cũ ille teri sit equocus ꝯña pꝫ: q lr canis pdicat de plib spẽ differẽtibꝫ. s. de aĩali latrabili belua marina: et sydere celesti.

¶ Ad pmũ dr ꝙ lꝫ spẽs põat sub dr̃a: hoc tñ nõ ẽ i recta linea pdicamẽtali. ¶ Ad scõm dr ꝯcedendo añs: et negando ꝯñam: q nõ dr in diffinitiõe ꝙ solũ spẽs ponat sub gñe. ¶ Ad terciũ dr negãdo ꝯñaꝫ q lꝫ ille teri canis equoce capt predicat de pluribꝫ drñtibus spẽ nõ tñ vniuoce captus.

D cognoscẽduꝫ hoc membrũ differẽtib spẽ: oꝫ scire quot modis dr drñs. Ũñ tot mõis dr drñs: qt mõis dr idẽ. ¶ Idẽ aũt dr tripl'r: s. idẽ gñe: idem spẽ: idẽ numero Eadẽ gñe sũt qcunqꝫ sub eodẽ gñe ꝯtinent vt hõ et equus sub aĩali. Eadem spẽ sunt qcunqꝫ sũt sub eadem specie continentur vt sortes et plato sub homine.

Acceptiones de lꝫ idem

Eadem numero sunt: quorũ res est vna: noĩa vero multa: vt vestis et tunica. ❡ Idem numero dicitur quadrupliciter scʒ idẽ noĩe/idẽ diffinitõe/ idẽ ꝓprio/ ⁊ idẽ accñte. ❡ Eadem noĩe sunt: q̃ꝝ res ẽ vna: noĩa ꝟo plura: vt marcus tullius ❡ Eadem diffinitõe sunt: q̃ꝝ vnũ est diffinitio alterius: vt hõ et aĩal rationale mortale. ❡ Eadẽ ꝓprio sũt: quoꝝ vnũ est ꝓpriũ alterius ⁊ ꝯuertitur cũ eo: vt hõ et risibile. ❡ Eadẽ accñte sũt quoꝝ vnũ est accidẽs alterius vt sortes ⁊ albedo q̃ est i ipso. ❡ Similiter differens dicitur tripliciter scʒ genere specie/ ⁊ numero. ❡ Differẽtia gñe sunt: que sub diuersis gñubʒ ꝯtinentur: vt hõ sub hoc gñe aĩal: ⁊ arbor sub hoc gñe planta. ❡ Differentia specie sunt: q̃cunq; sub diuersis speciebus ꝯtinentur: vt sortes sub hoĩe: et brunellus sub equo. ❡ Differẽtia numero sunt: q̃ faciũt diuersum numerũ: vt sortes ⁊ plato. ❡ Illud vero ꝑdicatur in quid: quod ꝯueniẽter respõdetur ad interrogationẽ factã ꝑ quid: vt si queratur: qd est hõ: ꝯueniẽter respondetur aĩal: ⁊ ideo aĩal predicatur in quid de hoĩe. ❡ Aliter autẽ diffinitur sic genus. Genus est cui supponitur spẽs. ❡ Itẽ genus diuiditur i genus generalissimũ ⁊ genus subalternũ

Acceptõnes/ de ly diñs

Secũda diffio generis.

Dio gñis

❡ Genus generalissimũ est: supra quod non est aliud genus supueniẽs. Uel sic. Genus generalissimũ est: quod cum sit genus nõ potest esse species. ❡ Et diuiditur in decẽ generalissima: q̃ sunt decem predicamenta. scʒ substãtia/ q̃litas/ q̃titas/ relatio/ actio/ passio/ situs/ habitus/ vbi/ et quãdo. Hec autẽ decẽ dicuntur genera generalissima. q: nullum genus habent supra se. ❡ Et licet ens sit supra ipsa: tamen nõ dicitur de ipsis vniuoce sed equiuoce: ideo nõ est genus. De his autẽ nichil ad ꝑsens dicetur: sed i predicamentis de istis determinabitur.

Quid genus gñalissimum

Dio gñis gñalissĩ

Antipophorat.

Genus subalternũ est: quod cum sit genus potest esse species: vt aĩal est genus hoĩs: ⁊ equi et ẽ spẽs corporis aĩati.

Quid genus sbalternum.

❡ Circa hunc textũ notandũ ẽ ꝑmo q hic ꝯfir ad maiorẽ declarationẽ diffinitõis gñis habendã ꝟ auctor declarat pticulas i ea positas Et primo illã particulã differẽtib⁹ spẽ: ⁊ ad cognoscendũ illã particulam oʒ cognoscere quot mõis dicitur differẽs: ⁊ quot modis dr idẽʒ Uñ in ꝓposito nõ capiũtur idẽ ⁊ differenos vt sũt terĩ ꝑme impõis siue intẽtõis: sʒ sumũtur vt sũt termĩ secũde ĩpõis siue intẽtõis. Unde idẽ dr tripl̃r. vno mõ idẽ gñe. idẽ spẽ. ⁊ idẽ numero. ❡ Eadẽ gñe dicuntur illi terĩ q̃ ꝯtinẽtur sub aliq̃ gñe qd ꝑdicatur de ip̃is eẽntialiter: vt sũt gñã synonyma: vel quorũ vnus est gen⁹ alterius. Exẽplũ ꝑmi: vt hõ ⁊ asinus cõtinentur sub hoc gñe aĩal: qd ꝑdicatur de eis essẽtialiter. Sitr sor et brunellus cõtinentur sub hoc

Acceptõnes eiusdem

gñe aïal. Exẽplũ scdi: vt substãtia
⁊ substãtia: aïal ⁊ aïal. Exẽplũ tcij
vt hõ et aïal: hõ ⁊ substãtia. ¶ Eadẽ
specie dicunt̃ terĩ: q̃ sub eadez spẽ
spãlissima ptinent̃ tanq̃ p se infe-
riora ei⁹: vel sũt spẽs spãlissime sy
nonyme. Uel vnus est spẽs spãlissi
ma: ⁊ alius ẽ p se inferius ei⁹. Exẽ
plũ primi: vt sortes ⁊ plato sub hac
spẽ hõ. Exẽplũ scdi: vt homo ⁊ hõ.
Exemplũ tercij: vt homo ⁊ sortes.

Notãdũ est scdo q hic au-
ctor diffinit eadẽ
numero: ⁊ dz diffinitio sic intelligi

Intellc̃s diffionis Eoꝝdez nũero.

Eadem numero dicunt̃ terĩ duoꝝ
q̃ꝝ vnus vere ⁊ affirmatiue verifica
bile est de alio. Siue eadẽ numero
dicunt̃ terĩ pro vno ⁊ eodẽ suppone
tes. ¶ Et eadẽ numero dicunt̃ q̃-
druplicciter scz eadẽ noĩe/eadẽ diffi-
nitione/eadẽ ꝓprio/⁊ eadẽ accidẽte

Acceptõ Eiu dem nũero

¶ Unde eadez noĩe dicunt̃ terĩ q̃
sunt synonymi pro eodẽ supponẽtes
vt marcus et tulius. Sz eadẽ dif
finitiõe dicunt̃ terĩ pro eodẽ suppo-
nẽtes: quoꝝ vnus est diffinitio: vel
pars diffinitõis alterius siue ecõtra
nõ connotãtes extrinsece vnus su-
pra alium: vt hõ et aïal rõnale: silr
hõ ⁊ aïal: silr hõ ⁊ rõale. ¶ Dr no
tãter nõ pnotãtes extrinsece. ꝓpt
diffinitiões descriptiuas datas p
accidẽtia: q̃ nõ faciũt vnũ numero
diffinitõe cũ suis diffinitis. ¶ Sz
eadẽ ꝓprio dicunt̃ terĩ pro eodẽ sup
ponẽtes intrãsmutabiliter q̃ꝝ vn⁹
cõnotat extrinsece supra aliũ vt hõ
⁊ risibile. Silr diffinitio descripti
ua ⁊ diffinitũ: vt aïal gressibile bi-
pes ⁊ hõ. ¶ Sz eadẽ accidẽte dicũ
tur terĩ pro eodẽ supponẽtes trans-
mutabiliter: et vnus pnotat extrin
sece supra reliquũ: vt hõ et albus.

Notãdũ est tcio q auctor
dicit q differens
dr tripl'r scz drñs gñe/drñs spẽ/ et
drñs numero. Unde differẽtia ĩ p
posito sũt terĩ q̃ nõ sunt nati de se
inuicẽ verificari significatiue ⁊ pso-
naliter accepti essẽtialiter mediã-
te copula de pñti non ampliatiua

Acceptõ nes de ly drñs

nec ãpliata. ¶ Sz differẽtia gñe
sũt terĩ: q̃ sunt diuersa genera non
subalternatim posita. Uel sub di-
uersis gñibz nõ subalternatim po
sitis ptenti. Exẽplũ primi: vt aïal
⁊ plãta q̃ sũt diuersa gñã nõ subal
ternatim posita. Exemplũ scdi: vt
aïmal ⁊ linea q̃ ptinent̃ sub diuer
sis gñibz nõ subalternatim positis.
¶ Sz differẽtia spẽ sunt terĩ qui
sũt diuerse spẽs nõ subalternatim
posite. Uel terĩ ptẽti sub diuersis
spẽbus non subalternatim positis
Exẽplũ pmi vt hõ et asinus. Exe-
plum scdi: vt sortes et brunellus.
¶ Sz differẽtia numero sunt terĩ
q̃ signatiue accepti ⁊ psonalit̃ nõ sũt
pdicabiles vere ⁊ affirmatiue de se ĩ
uicẽ. Exẽplũ: vt sor ⁊ plato. Tunc
ibi illud vero ⁊c̃. ¶ Hic autor decla
rat illã pticulã in eo qd dr. Uñ in
ꝓposito q̃stio qd q̃rit̃ pdicatũ
quidditatiuũ et essẽtiale respectu
terĩ ĩ q̃stõe positi. et hoc mõ bñ rñr
si q̃rat̃ qd ẽ albũ: quod ẽ coloratũ.

Notandũ est q̃rto q; pñr
autor põit aliã
diffinitionẽ gñis: q̃ sic dz intelligi
Genus est vle aliq̃ vli supius essẽ-
tialiter ⁊ qdditatiue: vt aïal respe
ctu hois. ¶ Tunc ibi. Itẽ genus
diuidit̃. ⁊c̃. Hic autor ponit diuisi
onẽ gñis q̃ sic intelligit̃. De nũero
generũ: q̃dã sũt gñã gñalissima/et
q̃dã subalterna gñã. Et postea dif
finit genus gñalissimũ duabz dif-
finitõibz: quaꝝ pma sic intelligit̃.
Genus gñalissimũ ẽ vle aliq̃ vli su
perius essentialiter et qdditatiue
⁊ nullo vli inferius essentialiter ⁊
qdditatiue: qd est pcise illius coor
dinatõis. ¶ Alia diffinitio sic in-

Quid genus gñalissimum

telligit̃. Genus gñalissimũ est vle
quod nõ hz aliqd genus supius es
sentialiter et qdditatiue qd est pci
se illius coordinatõis: vt illud ge-
nus substãtia. ¶ Consequẽter au-
tor diuidit illũ terim genus gñalis
simũ in decẽ pdicamẽta: ⁊ est diui-
sio terĩ in sua signata. Uñ qdlibet illo
rũ decẽ est genus gñalissimũ scdz

autorē: qꝛ nullū hȝ genus supra se essētialiter ꝛ q̄ditatiue. Et lȝ ens dicaꝶ de quolibȝ illoꝝ. tñ (vt dicit autor) hoc nō est vniuoce. sed bene equoce: ꝛ de hoc videbiꝶ in logica

Quid genus subalternum

Genus subalternū est vſe aliq̄ vlī supius essētialiter ꝛ q̄ditatiue: ꝛ aliq̄ vlī inferiꝰ q̄ditatiue ꝛ essentialiter Exēplū vt illud genus aīal ē q̄ditatiue ꝛ essētialiter inferiꝰ ad hoc vſe sbā. ꝛ essentialiꝶ et q̄ditatiue supiꝰ respectu huiꝰ vlīs hō.

Contra dicta pmo sic arꝶ: aīal ꝛ sbā sūt ead gñe: et tñ nō ɔtineꝶ sub eodē gñe: cū sbā sub nullo gñe cōtineaꝶ: ḡ diffinitio eoꝝ q̄ sūt ead gñe ē insufficiens. ¶ Scđo arꝶ sic: genus pus diffinitū ē. ḡ illa diffīo ē supflua. ¶ Tercio arꝶ sic: genus gñalissimū ē spēs respectu illiꝰ teri genus: ḡ male dꝶ genꝰ gñalissimū nō pōt esse spēs. ¶ Ad pmū dꝶ cōcedēdo totū argumētū: qꝛ illa descriptio nō ē nisi q̄dā notificatio ñ cōuertibilis cū diffinito ¶ Ad scđm dꝶ ꝙ lȝ vniꝰ diffiniti nō sit nisi vna diffinitio q̄ditatiua: tñ bñ pñt eē plures descriptiōes: siue q̄d nomis ¶ Ad terciū dꝶ distinguendo añs eo ꝙ subiectū eiꝰ pōt accipi materialiter: ꝛ sic cōcediꝶ añs: ꝛ negaꝶ cōsequētia: vel pōt accipi sigtiue ꝛ psonaliter: et sic negatur añs.

Diffinitō speciei Prima

Species ē qđ pdicaꝶ de plībus dr̄ntibus nūero in eo qđ quid In hac āt diffinitōe hoc verbū pdicaꝶ dicit aptitudinē: ꝛ nō actū. Silr̄ et ī alijs. vt hō pdicatur de sorte: et platōe: ꝛ de alijs ptīclarībꝰ hoībus. q̄ sūt plā ꝛ drn̄tia nūero. Et pdicaꝶ de eis ī q̄d: qꝛ cū q̄riꝶ q̄d est sortes: ɔueniēter rñdetur hō.

Alie diffinitiones.

¶ Diffinitur etiā sic. Spēs ē q̄ poniꝶ sub assignato gñe: et de q̄ genꝰ in eo qđ q̄d pdicatur. Et diuidiꝶ spēs ī spēm spālissimā: et subaltnā.

Quid species specialissima

¶ Spēs spālissima ē q̄ cū sit spēs nō pōt eē genus: vt hō. equus: et filia. vel sic. Spēs spālissima ē illa sub q̄ nō ē inferioꝛ spēs: vt hō.

Quid species sbalterna.

¶ Spēs subaltna est: q̄ cū sit spēs pt esse genus. Vñ q̄cūq̄ sūt inter genꝰ gñalissimū: et spēm spālissimā: pñt eē gña ꝛ spēs ad aliud tñ et ad aliō sūpta. Sūt eni gña respectu inferioꝝ. spēs vo respectu supioꝝ ¶ Ut aūt hoc sit magis planū: sumaꝶ exēplū in vnoquoq̄ pdicamento: vt subā ē genus primū. et sub hoc pōitur corpꝰ. ꝛ sub corpe poniꝶ corpus aiatū. ꝛ sub corpe aiato aīal. et sub aīali aīal rōnale. ꝛ sub aīali rōali hō. ꝛ sub homie sꝶ individua: vt sorꝶ ꝛ plo.

Acceptiones spēi

¶ Circa hūc textū notādū est pmo ꝙ hic ɔñr p. h. deteriat de 5o pdicabili. s. de spē Vñ iste teriꝰ spēs accipꝶ duplr̄. Vno mō vt ē teriꝰ pme ipōis siue ītētōis. ꝛ hoc mō capiꝶ qñ dꝶ: ꝙ spēs priami digna fuit ipio: ꝛ tūc spēs sigt pulcritudinē siue formositatē: ꝛ illo mō ñ capꝶ in ppoīto. Alio mō vt ē teriꝰ 5e intētōis: ꝛ tūc spēs sigt terios sub aliq̄ gñe deteriato poītos: q̄ teri sꝶ teri cōes ꝛ istoꝰ capꝶ spēs ī ppoīto. Et hȝ silitudinē cū spē pmoꝰ dcā: qꝛ sicut spēs pmo mō dcā pulcrificat et deteriat illud cuiꝰ est spēs: sic spēs 5o mō dcā deteriat ipsū genꝰ ꝛ magis specialiter repñtat illud qđ repñtat genus.

Notādū est scđo ꝙ pe. hy. ponit diffinitōem

Intellectꝰ p̄me diffinitiõis speciei.

speciei scđo mõ capte ĩ textu: que diffinitio dȝ sic intelligi. Species spãlissima est vlē: qđ ẽm se vel sua synonyma solũ aptũ natũ ẽ p̄dicari: vere affirmatiue: vniuoce: directe et diuisim: de pluribꝰ terĩs singlãribus nõ synonymis sine noua impõe: mediante copula nõ ampliata nec ampliatia: in eo qđ quid

¶ In hac diffinitõe vlē ponit̃ loco gñis. et totũ residuũ ponit̃ ad differẽtiã aliorũ p̄dicabiliũ. ¶ Et ꝺ notant̃ solũ: ad dr̃iam gñis qđ bñ p̄dicatur de pluribꝰ nũero drñtibus: sed nõ solũ p̄dicat̃ de illis.

¶ Dr̃ notant̃ sine noua ipõne: ad dr̃iam indiuidui qđ nõ põt p̄dicari de plibus terĩs singularibꝰ nõ synonymis sine noua impõe. Alie pticule exponũtur eodẽ mõ sicut in diffinitõe generis. Exẽplũ de ista diffinitõe: vt iste terĩꝰ hõ: est spẽs spãlissima: qꝛ p̄dicat̃ de istis terĩs singularibꝰ sor: plato: qui pro diuĩsis supponũt.

Aliarum diffiõnuȝ spẽi ĩtellectus

Notãdũ est tertio q̄ hic autor ponit duas diffinitões spẽi: quarum prima dȝ sic intelligi. Spẽs ẽ vniuersale: aliq̃ vniũsali deteriato eẽntialit̃ et q̄dditatiue inferius vt iste terminꝰ hõ est spẽs. et continetur sub illo deteriato genere aial: tanq̄ inferiꝰ essentialit̃ et q̄dditatiue. Alia diffinitio dȝ sic intelligi: Spẽs est vl̃e: de quo genꝰ aptũ natum est p̄dicari: tanq̄ sup̃ius ꝺ suo inferiori: in eo qđ quid. vt iste terinus hõ est vl̃e: de quo illud genus aial p̄dicat̃ in q̄d: tanq̄ sup̃ius de suo inferiori. Vñ iste due diffiões ꝯueniũt tam spẽi spãlissime q̄ speciei subalterne. sed p̄ma diffinitio solũ cõuenit speciei spãlissime.

Diõ spẽi

Notãdũ est quarto q̄ ꝺ cõsequẽter. pe h. diuidit spẽm in spẽm spãlissimam: et spẽm subalternã. Et ponit diffinitionẽ spẽi spãlissime: q̃ dȝ sic intelligi. Spẽs spãlissima est vl̃e: aliq̃ vl̃i inferiꝰ eẽntialit̃ et q̄dditatiue ⁊ nl̃ĩ vl̃i supiꝰ eẽntialit̃ ⁊ q̄dditatiue vt hõ est inferiꝰ eẽntialit̃ respectu generis aial. et tñ nõ est supiꝰ eẽntialit̃ et quidditatiue respectu alicuius vl̃is. ¶ Alia diffinitio spẽi spãlissime sic intelligit̃. Spẽs spãlissima est vl̃e: nullo vl̃i sup̃ius eẽntialr̃ et q̄dditatiue: vt hõ nõ est superiꝰ ad aliq̄d vl̃e. ¶ Spẽs subalterna: est vl̃e: aliquo vl̃i ĩferius eẽntialit̃ ⁊ q̄dditatiue: ⁊ aliq̄ vl̃i supiꝰ eẽntialit̃ et quidditatiue: vt aial ẽ vl̃e inferius respectu corporis animati: et est superius respectu hoĩs.

Contra dicta arguit̃ p̄mo sic. Nullũ equocũ dȝ diffiniri: sȝ spẽs est quoddã equiuocũ: ğ nõ dȝ diffiniri. Minor pȝ. qꝛ dr̃ de pulcritudine: et de terio. ¶ Scđo arguit̃ sic. ista diffinitio nõ cõueit oĩ ꝯtento sub diffinito: ğ nõ est bona. añs pȝ: qꝛ ñ ꝯueĩt spẽi subalt̃ne. ¶ Tertio ar̃ sic. illa diffinitio ꝯueĩt aliõ a diffinito: ğ nõ est bona. añs ptȝ. qꝛ genus predicatur de pluribus differentibus numero.

Ad primũ dr̃ q̄ lȝ nullũ equiuocũ equiuoce captum debet diffiniri: saltem vnica diffinitione: tamẽ equocum vniuoce captũ bñ põt diffiniri vnica diffitiõe. ¶ Ad scđȝ dr̃ negãdo añs: ⁊ ad pbatõeȝ ꝺ q̄ spẽs subalterna nõ ꝯtinetur sub diffinito: qꝛ diffinitum est spẽs specialissima: ⁊ non ille terĩꝰ spẽs ĩ sua cõitate captus. ¶ Ad terciũ dr̃ q̄ genus excludit̃ p illã particulã solũ qꝛ lȝ genus p̄dicet̃ de pluribȝ numero differẽtibȝ: tñ nõ solũ p̄dicat̃ de pluribȝ numero drñtibȝ Et ista dicta sũt de specie scđȝ opinionẽ ꝯmunẽ

Diffiõ indiuidui

¶ Indiuiduũ est qđ de vno solo p̄dicat̃: vt sortes de seipso. et hec oĩa patẽt in arbore porphirij. ꝯ ¶ Ista tibi plana facit arbor porphiriana.

¶ Circa hunc textũ notãdum est p̃mo: ꝙ indiuiduũ capit̃ dupliciter. Uno modo vt est terĩꝰ p̃me intẽtionis siue impõnis: ꝛ tũc significat tantũ q̃tum hoc ꝯplexũ: ens indiuisũ i se et diuisũ a quolibet alio: ꝛ tunc ꝯuenit rebꝫ q̃ nõ sunt signa ꝛ illo mõ nõ capit̃ i ꝓposito. ¶ Alio mõ capitur vt est terĩꝰ scḋe ĩpõnis vel intẽtõis: ꝛ sig̃t tm̃ sicut hoc cõplexũ: terminꝰ incõplexus singularis. Et hoc mõ est triplex indiuiduũ scꝫ vocale: scriptũ: ꝛ mẽtale. ¶ Indiuiduũ vocale est terĩꝰ vocalis incõplexus: q̃ ex sua impõe vnica: solũ natꝰ est p̃dicari de vno: vere: ꝛ affirmatiue: vniuoce: ꝛ diuisim: mediante copl'a nõ ampliata nec ampliatiua. ¶ In hac diffinitõe põitur terĩꝰ loco generis. ¶ Deinde dr̃ vocalis: ad dr̃iam scripti ꝛ mentalis. ¶ Dr̃ notant̃ incõplexꝰ: ad dr̃iam terioꝝ singulartũ cõplexoꝝ. ¶ Dr̃ notant̃ ex impõe sua: ad differẽtiã indiui mẽtalis ꝓprie dci. ¶ Dr̃ notant̃ solũ. ꝛc. ad dr̃aꝫ vl'is q̃ nõ solũ p̃dicat̃ de vno. ¶ Alie ꝑticule. s. vere: affirmatiue: vniuoce: ꝛ diuisim: ponũtur eodẽ mõ sicut i diffinitõe teri singularis. ¶ Dicit̃ notant̃ mediãte copula nõ ampliata nec ampliatiua: q2 indiuiduũ mediante copula ãpliata vel ampliatiua põt p̃dicari de pluribꝰ: vt dicendo: sor ymaginatur plato. iohãnes ymaginat̃ plato: ꝛ sic de alijs.

Quid individuum vocale.

Notãdũ est secundo ꝙ indiuiduũ scriptuꝫ est terminus incõplexꝰ cathegorematicus scriptꝰ: ex sua impositõe solũ natus p̃dicari de vno: vere: affirmatiue: vniuoce: ꝛ diuisim: mediante copula nõ ampliata nec ãpliatiua. In hac diffinitõe ponit̃ scriptus ad dr̃aꝫ indiui vocalis ꝛ mẽtalis. Alie particule ponũtur h̃ eodẽ mõ: sicut in diffinitiõe indiuidui vocalis. ¶ Sed indiuiduũ mẽtale est duplex. s. ꝓprie dictũ: ꝛ iꝓprie dictũ. Indiuiduũ mẽtale iꝓprie dictũ: est terĩꝰ mẽtalis incõplexꝰ: ex sua impõe solũ natꝰ p̃dicari de vno vere: affirmatiue: diuisim: ꝛc. In hac diffinitõne ponit̃ mẽtalis: ad dr̃iam vocalis ꝛ scripti. Alie ꝑticule ponũtur hic eodẽ mõ: sicut i diffinitõe indiui vocalis. Sed indiuiduũ mentale ꝓprie dictũ: ẽ terĩnꝰ mentalis incõplexus ex sua natura solũ natus p̃dicari de vno: vere: affirmatiue: ꝛ diuisim: ꝛc. ¶ Dr̃ notanter ex sua natura: ad dr̃iam indiuidui vocalis: scripti ꝛ mẽtalis iꝓprie dicti. Exemplũ de indiuiduo vocali: vt illa vox sortes. Exemplũ de indiuiduo scripto: vt iste terminꝰ sortes scriptꝰ. Exemplũ de indiuiduo mentali iꝓprie dicto. vt ꝯceptus q̃ ẽ naturalis similitudo huius vocis sortes. Exemplũ de mentali ꝓprie dicto: vt ꝯceptus q̃ ẽ solũ naturalis similitudo rei que exprimitur per istam vocem sortes

Quid individuum scriptum

Quid individuum mentale.

Notãdũ est t̃tio ꝙ triplex potest assignari indiuiduũ. s. indiuiduũ vagũ vt h̃ hõ. Aliud est indiuiduũ ex suppõe: vt sophronici filius: supposito ꝙ sophronicus nõ habeat nisi vnũ filiũ ꝛ neutrũ istorũ est ꝓprie indiuiduũ. q2 p̃mũ est quid cõplexũ: lꝫ ñ possit p̃dicari nisi de vno. 2m̃ etiã est quid cõplexũ: ꝛ põt etiã p̃dicari d̃ pluribus. Aliud ẽ indiuiduũ determinatũ: et illud est terĩꝰ singularis icõplexus.

Triplex e individuum

Notãdũ est quarto ꝙ indiuiduum determinatũ est duplex. s. indiuiduũ determiatũ in signdo tm̃: scꝫ ꝙ vnũ sig̃t ꝛ ꝓ nullo supponit respectu istius verbi est: vt iste terminꝰ adam. ¶ Aliud est indiuiduũ determinatum ex suppõe ꝛ sig̃tione simul: et est illud quod tm̃ vnũ sig̃t: ꝛ ꝓ illo supponere potest respectu istiꝰ verbi est: vt iste terĩꝰ sortes. iste terĩnꝰ iohãnes. petrꝰ: paulꝰ: ꝛ sic de alijs et de illo maxime est hic ad ꝓpositum. Uñ in diffinitione indiuidui

Duplex individuum determinatum

data a petro hisp: dz poni p diffito indiuiduū vocale deteriatū ex signi ficatōe z suppōe sis. Et dz intelligi diffinitio pe.h. sicut dictū est i primo notabili. Et lz indiuiduū mentale pprie dictū sit pncipali⁹ indiuiduū: tñ est hic magis ad ppositū de indiuiduo vocali. qz ei⁹ cognitio nob deficit ad disputatiōez vocalē

Cōtra dicta pmo ar sic. Soli⁹ spēi est diffinitio: sed indiuiduū nō est spēs. g indiuiduū non dz diffiniri. ¶ Scdo sic ar. idiuiduū pdicatur de pluribꝰ. g male dr q pdicatur de vno solo. añs pz: qz sortes est indiuiduū: z plato est indiuiduū: et sic de similibus. ¶ Tertio arguit sic. iohannes est indiuiduū: z tañ pdicatur de pluribꝰ: vt pz dicendo homo est iohes. aial ē iohes. ergo diffinitio est insufficiens.

Ad primū dr distinguendo minorē: qa eius subm pōt supponere materialiter siue simplr: et sic negat mior vel pōt supponere psonalit: et sic pceditur minor. ¶ Ad secundum dr distinguēdo añs: eo q subiectū eius pōt supponere materialit siue simplr. z sic pcedit añs. vel psonaliter: z sic negatur antecedens. ¶ Ad tertiū dr q lz ille terminus iohannes predicetur de pluribus pvno z eodē supponētibus: z indirecte: nō tamē pdicatur de pluribus p diuersis supponētibus: z directe.

Sequitur arbor.

Substantia.

Corporea — Incorporea

Corpus.

Aiatū — Inaiaty

Corpus animatū.

Sensibile — Insēsibile

Animal.

Ratiōale — Irrōnale.

Animal rōnale.

Mortale — Immortale

Homo

Sortes — Plato.

Acceptiones dfe

Cōis.

Differētia dr triplr. s. cōiter: ꝓprie: et magis ꝓprie. ¶ Cōis differentia est: qua alterꝫ differt ab altero vel a seipō sepabili accñte vt sortes sedēs differt a platōe: vel a seipō nō sedēte.

Propria

¶ Propria dfa est qua alterū dfert ab altero insepabili accñte. vt sor symus differt a platone aquilo.

Magis ꝓpria.

¶ Dfa magis ꝓpria est: q̄ vnū dfert ab altero specifica dfa: vt hō p rōnale dfert ab equo ꝛ asino.

Acceptiones dfe

¶ Circa hunc textū notandū ē pmo q duplex est dfa. s. realis: et logicalis. Dfa realis est ipamet res que differt ab alia re vt dfa sortis a platone est ipemet sortes. et isto mō capiendo hoc nomen dfa ē nomen prime impōis siue intētōnis. ¶ Alia est dfa logicalis: et est terminus per quē exprimimus siue q̄ repñtat istā dfam realē: vt iste termin⁹ rōale dr dfa logicalis Et hoc modo capiēdo illū terīm dfa ē nomen secūde impōis siue intētōnis et isto mō capit in ꝓposito Et sedꝫ autorē in textu iste termi⁹ dfa isto mō captus: capit adhuc triplr pro dfa cōi: dfa ꝓpria: ꝛ dfa magis ꝓpa

Quid dfa cōmunis

Notādū est secundo q hic pmr autor diffinit dfam cōem. et dꝫ diffinitio sic itelligi. Dfa cōis est termin⁹ q̄ ē accidens sepabile: potens eē medium ad ɔcludendū vnā rē aliter ꝛ aliter se hre per prius ꝛ posterius. vl vnā rem aliter se hre q̄ aliā rem. Exēplū: vt iste teri⁹ sedēs ē accñs sepable. et pōt esse mediū ad ɔcludēdū vnā rē aliter ꝛ alir se hre pri⁹ ꝛ posterius. vt sic arguendo: eē sedens nūc se hꝫ alir q̄ prius qñ non erat sedens. sed sortes ē sedēs: g sortes se hꝫ aliter q̄ prius qñ nō erat sedens. ¶ Uñ in ꝓposito accñs sepabile dr termin⁹ accñtalr pdicabil de aliquo terio: qui sic se hꝫ q p oñ q̄ vere affirmat de aliquo terio p t vere negari de illo eodē illo termino supponēte ꝓ aliquo. Exemplū: vt ly sedēs dr accidens sepabile respectu hui⁹ teri iohēs: eo q pdicat de eo accñtalr. ꝛ postq̄ ve affirat de ly iohēs: potest etiā ve negari de eodē: ꝛ illo terio supponēte pro aliquo: vt ista pōt esse va: iohānes est sedens. et postea eē flā absꝫ hoc q illa sit flā iohannes est.

Quid dfa ꝓpria.

Notādū est tertio q hic cōsequenter auctor diffinit dfam ꝓpriam q̄ debet sic itelligi. Dfa ꝓpria est termin⁹ qui est accñs inseparabile potens esse mediū ad ɔcludendū vnam rē nō esse aliam: vl vnā rē aliter se habere q̄ aliam. Exemplū: vt isti termi aquilus sym⁹. vnde si sortes sit aq̄lus et plato nō. tunc p illū terim aquilus tanq̄ p mediū: possum⁹ arguere q sortes nō est plato: sic arguēdo. nullus aqlus est plato. sortes est aqlus: g sor nō est plato. ¶ Uñ in ꝓposito accñs insepabile capitur duplr. Uno mō ꝓ accñte isepabili cū difficultate. Alio mō ꝓ accñte insepabili simplr Uñ accñs insepabile cū difficultate ē terīn⁹ accñtalr pdicabilis de alio q̄ post q̄ vere affirmatur de sbo cum difficultate potest negari d eodē: subiecto ꝓ aliquo supponēte: sine noua impōne terioꝝ. vt iste termin⁹ albus dr accñs inseparable respectu istius teri cignus. nō qr nullo mō pōt separi: nec naturalr: nec supnaturalr: sed qr non potest separi sine difficultate. pōt tñ separi a sbo supnaturalr: ita q deus pōt facere postq̄ ista fuerit va. cign⁹ est albus q ista sit vera. cignus est niger. et sic ista erit flā: cign⁹ est albus. Dr notanter sine noua impōe: qr si ly albus imponatur ad significandum tantū sicut ly niger: tūc ly alb⁹ ve negaret d illo sbo cign⁹. ꝛ ista eēt

vera: cignus nō est albus: cū valeret tm̄ sicut ista: cignus nō ē niger ¶ Sȝ accidēs inseparabile simplr est teri⁹ accidentaliter p̄dicabilis de aliq̄: q̄ nullo mō pōt vere negari de illo subo supponēte p aliq̄ sine noua impōe terioꝝ: vt ista nō pōt esse vera: hō nō ē risibilis: ista existēte vera hō est: sine noua impōe terioꝝ

Notādū est q̄rto q hic p̄ňr autoꝛ diffinit differentiā magis ppriā: q̄ diffinitio dȝ sic intelligi Differentia magis ppa ē teri⁹ essentialr̄ p̄dicabilr̄ de illo cuius est dr̄a: q̄ pōt esse mediū ad ꝯcludendū vnā rem specifice et essentialr̄ esse distinctā ab alia re. Exēplū: vt iste teri⁹ rōnale pōt eē mediū ad excludēdū hoiem differre specifice et essentialir̄ ab asino: sic arguendo. Omne rōnale differt specifice ꝛ essentialir̄ ab asino: sed hō est rōnalis: ḡ hō differt specifice et essentialir̄ ab asino. Vñ de differētia magis ppa est dr̄a essentialis: qꝛ predicar̄ essētialiter de illo cuius est differentia

Quid differentia magis ppria.

Contra dicta p̄mo ar̄ sic: sor̄ ē differētia: et tm̄ nō est aliqua illaꝝ trium differentiaꝝ: ḡ diuisio mala minoꝛ pȝ: qꝛ eadē est res differens ꝛ differētia. ¶ Scdo ar̄ sic contra exemplū prime diffinitōis ī textu posite. Nā si illud esset verū scȝ sor̄ sedēs differt a sorte nō sedēte: seq̄retur q sortes ē sedēs: et q sortes nō est sedēs: ꝯñs est fl̄m et impossibile: ḡ exemplū est male positum. ꝯña pȝ ab exponibili ad exponentes. ¶ Tercio ar̄ sic: contra exemplum tercie diffinitōis: hō differt ab equo seipso: ergo non differt p istam differētiam rationale

Ad p̄imū dicir̄ q lȝ sortes sit differētia realis: non tm̄ est dr̄a logicalis ¶ Ad scōm dr̄ distinguendo añs: eo q illa ppō sortes sedēs differt a sorte non sedēte hȝ duos sensus. Unus est ppꝛius: et s̄m illū non capitur hic: et est iste: sortes sedens est: ꝛ sortes nō sedens est: et sortes sedēs nō est sortes nō sedēs Alius est sensus impꝛopꝛius: ꝛ est iste: sortes sedēs nō est sortes nō sedens. et scōm istū sensum capir̄ hic. Vel capir̄ ad istū sensū q sortes qñ est sedēs aliter se habet q̄ dum nō sedet. ¶ Aliter pōt dici q nō requiritur q exēpla sint vera: sed sufficit q p ea addiscens aliqd intelligat. ¶ Ad tercium dicir̄ q licet homo differt seipso ab equo differentia reali: nō tamen differētia logicali sȝ p illū terīm rōnale t anq̄ differētia logicali differt ab equo

¶ Et diffinir̄ sic. Differētia est qd p̄dicar̄ de plurib⁹ differētib⁹ spē: in eo qd quale: vt rōnale predicar̄ de hoīe ꝛ de hijs q̄ differūt spē Sumus eni ratōnales nos et dij: vt vult poꝛphirius: sed moꝛtale additum nobis sepat nos ab illis. ¶ Illud aūt dr̄ predicari in quale: quod cōuenienter respōdetur ad interrogationē factā per quale. vt cū querir̄ qualis est hō: ꝯuenienter rñdetur rōalis. et iō rōale p̄dicatur de hoīe in quale ¶ Aliter sic diffinitur. Differētia ē qua abundat spēs a gn̄e. vt hō abūdat ab aiali his differētiis rōale et moꝛtale. ¶ Et sciendū est q eadē est dr̄a diuisiua et ꝯstitutiua. scȝ diuisiua generis: et cōstitutiua speciei: vt rōale diuidit aīal cuȝ dr̄a sibi opposita. s. irrōali. dicim⁹ eni Aialiū/aliud rōale/

Pria diffinitio drē.

Quid predicari in quale

Scda diffinitio.

aliud irrōnale: et ↄstituūt diuersas spēs sub aiali. Om̄is eni differentia adueniēs generi constituit spēm: et iō ↄstitutiua seu specifica noiatur. mortale ei additū super hoc gen⁹ aial: ↄstituit hoiem. Et iō dicit Bocci⁹ ꝙ sola spēs diffinitur. Diffinitio eni ↄsistit ex genere et dr̄a: sed sola spēs hꝫ gen⁹ et dr̄am. ergo sola species diffinitur.

Dictū boecij.

¶ Circa hunc textū notādū ē p̄rio ꝙ hic autor diffinit dr̄aꝫ magis ꝓpriam genericā. et dꝫ diffinitio sic intelligi. Dr̄a generica est vl'e ẜm se vel suū synonymū: predicabile: vere: et affirmatiue: diuisim: et eēntialiẜ: directe: mediante copl'a nō ampliata: nec ampliatiua in quale de plib⁹ spēb⁹ nō synonymis. Exemplū: vt ly aiatū predicaẜ de istis spēbus hō et asinus: vere: affirmatiue: directe: diuisim: et essentialiẜ in quale. ¶ Dr̄ eēntial'r: ad dr̄am ꝓpriū et accn̄tis: ꝙ p̄dicanẜ accn̄taliter. ¶ Dr̄ notanẜ in q̄le: ad dr̄aꝫ generis et spēi q̄ predicātur in q̄d. Alie particule ponūtur hic eadeꝫ rōe qua ponebātur in diffinitione generis. Vn̄ autor exēplificat per istā dr̄am rōale: et dicit ꝙ illa p̄dicaẜ de hoib⁹ et de dijs: q̄ differunt spē. ¶ Sed illud nō est verū: qꝛ rōnale ↄuertiẜ cū ista spē sp̄ālissima homo Sed autor loquitur ẜm opinionē porphirij: qui ymaginaẜ plures esse deos: et illos esse aimalia rōnalia. et dr̄ nō differre ab istis qꝛ nos sumus mortales: dij vo nō. ideo mortale adueniens nobis separat nos ab illis. Ex quo porphirius loquitur ẜm inopum sarracenorum. et etiaꝫ habemus credere solū vnū deū esse. iō porphirius et m̄r petrus hispan⁹ in hoc nō sunt tenendi. Quid autē sit predicari in quale patet in textu.

Intellectꝰ p̄me diff. dr̄e.

Confutatō porphirij. et p. hi.

Notādū est secundo ꝙ duplex est dr̄a essentialis siue magis ꝓpria. Quedam est cōuertibilis cū spē sp̄ālissima: vt rarōale cū hoie. q̄dā est ↄuertibilis cū spē subalt̄na: vt sensibile cū aiali. et nulla illaꝝ est tertiū predicabile. sed hoc cōe dr̄a magis propria est tertiū p̄dicabile. et sic debꝫ diffiniri. Differētia magis ꝓpria est vl'e: ẜm se: vel suū synonimū/ p̄dicabile/ ve/ affirmatiue/ essentialiẜ directe: et diuisim: in eo qd̄ quale: sine noua impōe de plurib⁹ termi nis n̄ synonymis: mediante copula nō ampliatiua nec ampliata. Et hec diffinitio ↄuenit tam differentie ↄuertibili cū spē sp̄ālissima ꝙ cū specie subalterna. Vn̄ mod⁹ predicandi tertij p̄dicabils. s. differentie est p̄dicari essētialiẜ et vniuoce de pluribus in eo qd̄ quale. Vn̄ ex isto patꝫ ꝙ diffinitio dr̄e data a p. h. non est diffinitio tertij predicabilis: sed est diffinitio alicui⁹ inferioꝝ cōtenti sub t̄rio p̄dicabili

Que dr̄a sit t̄tiū p̄dicabile.

Notādū est tertio ꝙ hic cōsequenter auctor ponit aliam diffinitionē differentie. et debet sic intelligi. Dr̄a magis ꝓpria est vniuersale qd̄ poniẜ in diffinitione spēi: et nō in diffinitōne generis: quod diuidiẜ ꝑ ipaꝫ vt ista differentia rōale: ponitur ī diffinitōe h⁹ speciei hō et n̄ pōiẜ in diffinitione huius generis aial et illud gen⁹ aial diuidiẜ per ipaꝫ. Eadem aūt est dr̄a que cū sua opposita diuidit genus diuisiōe logicali: et que cū genere ↄstituit diffinitionē speciei: vt ista dr̄a rōnale diuidit cum sua opposita: puta irrōnale: illud genus aial: diuisione logicali. Et illa eadē dr̄a sumpta cū hoc genere aial constituit diffinitionē hui⁹ speciei hō: qꝛ hoc cōplexū animal rōnale est diffinitio huius speciei homo.

Intellectꝰ secūde diff. dr̄e.

Intellec-tus dicti boe cii.

Notādū ē quarto q̄ sic autor infert vnū dictum boecij: scꝫ q̄ sola spēs diffinitur. qd dꝫ sic intelligi. Sola species diffinitur diffinitione pure quidditatiua ⁊ eēntiali: cuius cā pꝫ in textu. Vñ autor in ꝓposito non determinat de dr̄a cōi nec ꝓpria: qꝛ ille ꝯtinentur sub accn̄te ⁊ ꝓprio. Vñ dr̄a cōis ꝯtinetur sub accn̄te. ⁊ siliter dr̄a ꝓpria q̄ cum difficultate sepabilis ē. Sed dr̄a ꝓpria q̄ nullo mō sepabilis est ꝯtinetur sub ꝓprio.

Cōtra dicta p̄mo ar̄ sic. Diffinitio dr̄e non ꝯuenit oī ꝯtento sub diffinito. ḡ est insufficiēs. añs pꝫ: qꝛ nō ꝯuenit isti dr̄e rōnale: cū illa nō p̄dicetur de pluribus spē dr̄ntibus ¶ Scdo sic ar̄: illa diffinitio cōuenit alijs a diffinito: ḡ est insufficiens. añs pꝫ: qꝛ cōuenit accn̄ti: puta isti accn̄ti album. qd p̄dicatur in quale de dr̄ntibus spē. ¶ Tertio arguit̄ sic ꝯ secundā diffinitionem dr̄e. genus ꝯtinet oē illud qd cōtinet spēs: ⁊ cū hoc plus. ḡ genꝰ abūdat a spē: ⁊ nō ecōtra. ⁊ per consequens textus est falsus.

Ad pmū dr̄ negando cōsequentiā. ⁊ ad ꝓbationē dr̄ ꝯcedēdo añs: ⁊ negādo ꝯñam: qꝛ illa dr̄a rōnale nō ꝯtinetur sub diffinito: cum diffinitum ī ꝓposito sit hoc complexū dr̄a gñica. ¶ Ad secundum dr̄ q̄ lꝫ accñs predicetur in quale de dr̄ntibꝰ specie: non tamen eēntialiter. ¶ Ad tertiū dr̄ q̄ licet genus contineat omne illud qd ꝯtinet species: ⁊ cū hoc plus ptāte: hoc est sicut magis cōmune ꝯtinet minus cōe: non tñ actu. hoc est non ꝯtinet omne illd quod ꝯtinet spēs in sua diffinitōe

Acceptiones ꝓprij Primo

Propriū dicitur quadruplicit̄. ¶ Primo mō dr̄ propriū quod conuenit soli: sed non omni. vt esse grāmaticū. ¶ Secundo mō dr̄ proprium qd cōuenit oī: sed nō soli. vt eē bipedem. ¶ Tertio mō dr̄ ꝓpriū qd cōuenit oī: et soli: sed non semper. vt canescere in senectute. ¶ Quarto mō dr̄ proprium: qd conuenit oī: et soli et semper. vt risibile inest oī hoī: et soli spēi: ⁊ semp. Non tñ dr̄ homo risibilis eo q̄ sp actu rideat: sed qꝛ aptus natus est ad ridendū. et proprium hoc modo sumptū ē vnū de quinqꝫ predicabilibus

Secūdo. Tertio. Quarto.

Diffīo ꝓprij q̄rto modo

¶ Et diffinit̄ sic ab aristot. ꝓprium ē qd inest omi: et soli: et semp ⁊ cōuersim p̄dicat̄ de re: et nō indicat quid ē eē rei vt risibile inest homi. Non indicat qd est eē rei: ponitur in diffinitione ꝓprij: ad differētiam diffinitionis: que cōuersim predicatur de re: et indicat quid ē esse rei. Exemplū. Substantia aiata sensibilis ꝯuertitur cū animali: ⁊ indicat esse eius. qꝛ oīs diffinitio datur per substantialia. oīe autē superius est de essentia sui inferioris. Diffinitio eniꝫ diffinitur sic ab aristotele. diffinitio est oratio quid est esse rei significans. proprium autem non indicat quid est esse rei.

Acceptiones ꝓprij

¶ Circa hūc textū notādū ē p̄mo q̄ iste terminus ꝓpriū capitur dupliciter. Vno mō vt est terminꝰ p̄me impōnis siue intētionis: et tūc tm̄ sig̃t iste terꝰ ꝓprium ꝗtum si-

gnificat hoc cōplexū: res cui⁹ dominiū ē alicui appropriatū. vt res possessa ab aliquo dr̄ ꝓpriū ei⁹: et illo mō non capitur in proposito. ¶ Alio mō capit̄ vt est terminus secunde intētionis: ⁊ illo mō significat terīos accn̄taliter p̄dicabiles de aliis terīs intransmutabilit̄: et sic capitur in ꝓposito. Et capit̄ q̄drupli̇r: vt dr̄ in textu. ¶ Propriū primo mō est termin⁹ accn̄taliter predicabilis vere et affirmatiē de aliqua spē: et nō de alia: nec de oībus indiuiduis illi⁹ spēi: vt isti termini: medicus: grāmaticus: logic⁹ geometricus: music⁹: p̄dicant̄ de ista spē hō: ⁊ de nulla alia specie eiusdē p̄dicamenti disparata p̄dicant̄ ⁊ etiam nō p̄dicant̄ de oibus indiuiduis illius speciei: cū nō oīs hō est medicus: grāmaticus: siue musicus. ⁊c.

Quid ꝓpriū p̄mo modo.

Notādū est secundo ꝙ propriū secūdo mō est teri⁹ accn̄talit̄ p̄dicabilis vere ⁊ affiātiue de omnib⁹ idiuiduis alicui⁹ spēi. et cū h⁹ de multis aliis: vt suut isti teri colorātus: bipes: siue posse esse bipedem. et ɔsiles teri predicantur de oī hoīe / et cū hoc de multis aliis. ¶ Propriū tertio mō: est termi⁹ accn̄talit̄ p̄dicabilis de vna specie et de oibus ɔtentis sub vna spē: s₃ nō oī tpe: vt iste teri⁹ canescere cōuenit homī: et nulli alteri spēi: et etiā ɔuenit oībus hominibus non pro omni tpe: sed solū pro senectute. ¶ Propriū quarto mō (qđ vocatur ꝓprie proprium siue propria passio) est termin⁹ predicabilis de vna specie sola: ⁊ oībus contentis sub illa specie. et semꝑ. vt iste teri⁹ risibile est propriū quarto mō: q̄a ɔuenit soli hoī: et oī hoī: ⁊ sp̄ q̄ndiu iste termin⁹ homo ꝑ aliquo supponit. et isto q̄rto mō capit̄ i ꝓposito

Quid ꝓpriū secūdo modo.

Quid ꝓpriū tertio modo.

Quid ꝓpriū q̄rto modo.

Notandū est tertio ꝙ hic autor poīt diffinitionē ꝓprij quarto mō: datā ab aristo. q̄ d₃ sic intelligi. Proprium quarto mō ē p̄dicabile accn̄taliter ⁊ cōuertibiliter d̄ aliqua spē: vt risibile de ista spē hō. ¶ Dr̄ notant̄ accidentalit̄: ad drām drie eēntiat̄ q: l₃ drā predicetur ɔuertibiliter: tn̄ hoc nō est accn̄talit̄: sed eēntialiter. ¶ Dr̄ notant̄ ɔuertibilit̄ ad drām ꝓprij / primo / secūdo / et tertio modis. q: l₃ p̄dicent̄ accn̄taliter: n̄ tn̄ cōuertibilr̄. vn̄ dicta diffinitio n̄ ē diffio ꝓprij qđ ē q̄rtū p̄dicabile

Intellect⁹ dif. ꝓprij q̄rto mō.

Notādū est quarto ꝙ q̄rtū predicabile d₃ sic diffiniri. Propriū est vle aptū natum predicari scđm se / vel suū synonymū / vere / affirātiue / vniuoce directe / ⁊ diuisim / mediante copula non ampliatiua nec ampliata / sine noua impōe / de pluribus accidentaliter / et intransmutabilit̄ in eo qđ quale. vt risibile predicat̄ de sorte ⁊ platone accn̄taliter ⁊ itrāsmutalit̄ in eo qđ q̄le. ¶ Vn̄ in ista diffinitione ponit̄ in eo qđ quale ad drām generis et spēi ¶ Deide dr̄ intransmutabilr̄: ad drām accn̄tis quod p̄dicatur transmutabilit̄ ¶ Dr̄ accn̄taliter: ad drām drie q̄ predicat̄ eēntialiter: ⁊ silr̄ ad drā₃ generis ⁊ speciei. ¶ Alie pticule eodē mō exponūtur: sicut in diffionibus alioꝝ p̄dicabiliū. Vn̄ illđ d₃ p̄dicari intrāsmutabilr̄ de aliquo subiecto: qđ per nullā potētiā sine noua impōe pōt p̄dicari flē ⁊ affirmatiue de illo sbō: si ip̄m sbm pro aliq̄ suppōat: vt risibile p̄dicat̄ intrāsmutabilr̄ de hoīe: q: per nullā potētiā sine noua ipōne teri⁹ possibile ē illā eē flām. s. hō est risibil: ista existente vera homo est.

Quid ꝓpriū p̄dicabile.

Contra dicta p̄mo sic ar̄. Propriū ⁊ singlāre idē sūt: s₃ nullū singulare ē vle: g̃ nullū ꝓprium ē vle. ¶ Scđo sic ar̄. nullū eq̄uocū ē p̄dicabile: s₃ ꝓpriū ē equocū. g̃ ꝓpriū n̄ ē p̄dicabile ¶ Tertio ar̄ sic. illđ qđ ɔueit plib⁹ n̄ ɔueniͭ vni soli. s₃ qđ ɔueit oī ɔueit plib⁹. g̃ qđ ɔueit oī nō ɔueit soli.

Ad primū dicit̄ q̄ iste terminus ꝓpꝛium capit̄ dupl'r Uno mōvt distinguit̄ ꝯ cōe: ꝛ isto mō cap̄ qn̄ grāmatic⁹ dicit: q̄ iohēs est nomen ꝓpriū: et hoc modo ꝯcedr̄ totū argumentū. Alio mō cap̄ ꝓ tercio p̄dicabili accidētaliter et intrāsmutabiliter: et ī eo quod quale: ꝛ sic negat̄ maioꝛ ¶ Ad scd̄m dr̄ ꝯcedendo q̄ nullū equocū est vl'e: et ad minorē dr̄ ꝯcedendo q̄ lꝫ ꝓpꝛium captum scd̄m oēs suos modos sit equiuocū: nō tamen capiēdo secundū quartum modū siue vt est predicabile distinctū ab aliis. ¶ Ad terciū dr̄ q̄ lꝫ illud qd̄ ꝯuenit pluribꝫ nō solū cōueniat vni illoꝝ pluriū: tn̄ bn̄ pōt ꝯuenire solū vni qd̄ nō est aliquod illoꝝ pluriū: et sic ī textu oī et soli debēt habere diuersa substantiua ita q̄ sit sensus: ꝓpriū ꝯuenit omi indiuiduo illius spēi. ꝛ soli spēi illoꝝ inferioꝝ: sic q̄ nulli alteri ꝯueniat: quinetiā illud supi⁹ ꝯueniat ei

Pria diffinitio. Accidens est qd̄ adest et abest: p̄ter subiecti coꝛruptionē: vt albū nigrū. Hec ci possūt adesse ꝛ abesse p̄ter subiecti coꝛruptionē. ¶ Alit̄

Secūda. diffinit̄ sic. Accidēs ē qd̄ nec est genus/nec spēs/nec dr̄a/nec ꝓpꝛiū/inest aūt rei. Uel

Tercia sic accidēs est qd̄ ꝯtingit eidē inesse ꝛ non inesse: vt albū nigrum: sedere hoi. Et de his

Notabile duabꝫ diffinitionibꝫ vltimis dicit Aristoles q̄ scd̄a melioꝛ est q̄ꝫ p̄ma: q2 ad cognoscendum primā oꝫ scire qd sit genus/qd spēs/qd differentia/qd ꝓpꝛiū. Scd̄a aūt p se finita est ad cognoscēdum qd p eā dicit̄. ¶ Accidentiū aliud

Diuisio accidētis separabile/aliud insepabile.

¶ Sepabile ē illud qd̄ pōt separari a subiecto: vt album nigrū: sedere et huiusmodi. Inseparabile est qd̄ non pōt separi a subiecto: vt nigredo in coꝛuo: ꝛ albedo in cigno. ¶ Licet aūt nigredo insepabiliter accidat coꝛuo: non tn̄ est ꝯtra diffinitionē q̄ dr̄ q̄ accn̄s ē qd̄ adest ꝛ abest p̄ter sibi coꝛruptionem: q2 vt vult Porphirius: coꝛuus pōt intelligi albus ꝛ ethiops nitēs candoꝛe p̄ter subiecti coꝛruptionē. ¶ Accidētium aliud cōe: aliud ꝓpꝛiū. Cōmune vt albū nigrū. Propriū vt albedo sortis/symitas platonis.

Scd̄a diuisio

¶ Circa hūc textū notandū est p̄mo q̄ iste teri⁹ accn̄s capit̄ dupl'r: Uno mōvt est teri⁹ p̄me intentōis ꝛ sic accn̄s ē forma alicui subiecto realiter inherēs vt albedo inheret parieti. ¶ Alio mō capr̄ vt ē teri⁹ s'e intentōis: et tunc sigt̄ nobis terminos accn̄tales q̄ predicant̄ accidētalier transmutabiliter: ꝛ sic est vnū de quinqꝫ p̄dicabilibꝫ Sil'r ly adest ꝛ ly abest capiunt̄ dupliciter Uno mō vt sūt teri p̄me intentōis ꝛ sic ly adest dicit realē p̄sentiā: et ly abest realē absentiā. Et illo mō capiunt̄ illa v̄ba qn̄ dr̄: q̄ petrus q̄ est nobiscū adest: vel iohēs q̄ est rome abest ¶ Alio mō capiunt̄ vt sunt teri s'e intentōis: ꝛ tunc adest tm̄ vꝫ sicut hoc ꝯplexū v̄e affirmari de aliquo s̄bo: ꝛ abest tm̄ vꝫ sicut hoc ꝯplexū v̄e negari de aliq̄ s̄bo.

Acceptiones accidentis

Acceptiones de ly adest ꝛ abest.

Notādū est scd̄o q̄ in p̄ma diffinitōe accn̄tis pōt poi ꝓ diffinito iste teri⁹ accn̄s vt ē teri⁹ p̄me intentōis: ꝛ tūc diffio dꝫ sic exponi. Accidēs est res: q̄ nō pōt p se nāliter existere: nec ē pars rei naturaliter p se exn̄tis ¶ Et di

Intellꝰ realis prime diffinitionis.

citur naturaliter: q2 supnaturalit pōt talis res p se existere. vt albedo i sacramento altaris. ¶ Dr notāter nec est pars: ad dram forme substātialis: et mařie: q2 lz ista nō possint p se existere: tñ sūt partes rei per se exñtis naturaliter. Et de ista expōne nō ē hic ad ppositum.

Intelľs logicalis eiusdem. Sz si pro diffinito ponat iste teri⁹ accñs vt ē teri⁹ se intētōis: tunc dz sic exponi diffinitio. Accñs pdicabile est qđ pōt vere affirmari τ negari de aliq sbō: absq3 hoc q tale sbm̃ desinat supponere pro aliq: vt puta iste teri⁹ albus pōt vere affirmari τ negari de aliq sbō puta de sorte. absq3 hoc q iste teri⁹ sortes desinat suppone p aliq: siue absq3 hoc q ista ppō desinat esse vera. sortes est

Intelľs duplex se diffiōis

Notādū

est tercio q h pñr autor ponit aliaz diffinitionē accidētis q etiā duplr pōt exponi sc3 realiter: siue de reb⁹ q nō sūt signa Alio mō logicalr siue de teris q sūt signa. ¶ Realr exponit sic. Accñs ē res q neq3 est genus: neq3 spēs: neq3 ppriu3: nec dřa: in exñs realit alicui sbō: vt albedo: τ isto mō exponēdo ponit p diffinito iste teri⁹ accñs pme intētionalit. captus. Sz de ista expōe nō est h ad ppositū ¶ Alio mō exponit logicalit: τ hoc sic. Accñs ē pdicabile aptū natū pdicari accidētalit τ trāsmutabilit de aliq respectu cuius nec ē genus: nec spēs nec dřa: nec ppriū. Et hoc mō exponēdo ponit p diffinito iste teri⁹ accñs se intētionalr captus: et de ista expōe ē hic ad ppositū. ¶ Deinde ponit autor terciā diffinitōez accñtis. Et lz ipsa nō sit eadē in v̄bis cū pma. tñ est eadē in sentēcia Et pōt duplr exponi sicut prima. ¶ Unde ex dictis pōt elici diffinitō accñtis quinti pdicabilis. Accñs est vře aptū natū pdicari de pluribus accidētalit et transmutabilit in eo qđ quale. Et i ista diffinitiōe

Diffinitō accidētis pdicabil.

ponit accidētaliter ad dřam gñis speciei: τ differētie. Et dr trāsmutabilit ad dřam pprij. Reliq particule ponunt hic eadē de causa sicut i diffinitione alioꝝ pdicabiliū

Notādum

est qrto q h pñr autor diuidit accñs: q diuisio dz sic intelligi. Accidētiū quedā sūt accidētia sepabilia: τ qdā sūt accñtia insepabilia. Uñ i ista diuisione diuisū τ mēbra diuidentia pñt capi pme intētionalr: τ tūc p accñs sepabile intelligit res q cū insit alicui subo pōt realr remoueri τ facilr separi ab illo Et p accñs insepabile intelligit res: q cū insit alicui sbo ñ pōt facilr remoueri siue separi ab illo ¶ Sz si capiant diuisū et mēbra diuidētia se intētionaliter: tunc p accñs sepabile intelligit pdicabile qđ cū pdicet v̄e de aliq sbo pōt facilit v̄e negari de eođ. Et p accñs insepabile intelligit pdicabile: qđ cū v̄e affirmet de aliq sbō: nō pōt facilr v̄e negari de eođ. Exemplū de accñte sepabili: vt sedere stare. Exēplū de accñte insepabili. vt album respectu cigni. τ nigrū respectu corui. ¶ Tunc ibi. Accidētiū aliud cōe. τc. ¶ Hic pñr autor ponit aliā diuisionē accñtis: i qua diuisione dz capi iste teri⁹ accñs se intētionalr: τ nō pme intētionalr τ dz sic intelligi diuisio. De nūero accidētiū: qdā sūt accñtia cōia: τ qdam sūt accñtia ppa. Uñ accñtia cōia sūt pdicabilia: accñtia v̄o ppria ñ sūt pdicabilia Uñ accñs cōe i pposito est vře qđ pōt pdicari de plib⁹ accñtaliter τ trāsmutabilit Et accñs ppriū est teri⁹ q pdicat trāsmutabilit τ accñtalr solum de vno: vt hoc albū: hoc nigrum.

Declātio pme diuisionis.

Expō se diuisiōis

Contra dicta

pmo sic arguit: ista diffinitio nō ǫuenit oī ǫtento sub diffinito. ergo nō est sufficiēs. Añs p3: q2 non ǫuenit accñti insepabili: cū illud nō possit abesse.

¶ Secūdo sic arḡ: ꝯ secūdam diffinitio nem: albū est accñs: ⁊ tñ ē spēs re spectu hui⁹ gñis coloratū. ḡ secūda diffinitio ē mala. ¶ Tercio arḡ sic: ꝯ terciā diffinitōem: illa diffio daẗ ꝑ opposita: ḡ est insufficiēs. Añs pꝫ: qꝛ inesse ⁊ nō inesse opponunẗ

AD PRIMU͂ dr̄ negādo añs ⁊ ad ꝓbationē dr̄ ꝙ lꝫ accñs inseꝑabile nō possit faciliṫ adesse tñ pt̄ difficulṫ abesse ¶ Ad secūm dr̄ negando ꝯñam: qꝛ hoc ē respectu diuersoꝝ: ꝙ albū sit spēs et accñs: mō diffinitio intelli giẗ ꝙ accñs nō est spēs respectu il lius: respectu cuius ē accñs ¶ Ad terciū dr̄ ꝙ lꝫ adesse ⁊ abesse oppo nanẗ siue inesse ⁊ non inesse oppo nanẗ si solitarie accipianẗ. nō tñ si capianẗ cū illo v̄bo pōt siue ꝯtin git. Vñ diffinitio pōt dari ꝑ oppo sita disiūctim vel copulatim acce pta. ⁊ ñ copulatiue nisi illa oppo sita sumanẗ cū aliq̄ dictōe cum q̄ vni ⁊ eidē pñt ꝯuenire. Exēplum vbi opposita ponunẗ disiūctim vt ꝓpō est orō verum vel falsū signis Exemplū vbi copulatim ponunẗ vt ꝯdictio ē affirmatio ⁊ negatio op posite Exēplū vbi sumiẗ cū dictōe cū q̄ vni ⁊ eidē ꝯuenire pñt vt ī ista tercia diffinitiōe accñtis ponūtur īesse ⁊ ñ inesse q̄ sūt opposita: sꝫ su miẗ cū dictōe cū q̄ pñt ꝯuenire vni ⁊ eidē scꝫ cum ista dictione ꝯtingit

Deꝯueniẽntia ⁊ differētia p̄dicabiliū

Cōmune ē oībꝫ quin q̄ p̄dicabilibꝫ de plibꝫ p̄dicari ¶ Differt aūt genus ab alijs qm̄ genus de plibus predicaẗ q̄ alia predicabilia

Genus

Differentia

¶ Dr̄a aūt differt a gñe: qm̄ genus p̄dicaẗ in qd: dr̄a v̄o in q̄le. Item dr̄a differt a spē qꝛ dr̄a p̄dicaẗ ḋ pluribus spē bus. spēs v̄o nō Siliṫ dr̄a dr̄t ab accidēte qꝛ accñs suscipit magis ⁊ minus. intēsionē ⁊ re missionē. dr̄a v̄o non suscipit magis neq̄ minus. Differt autē spēs a gñe: qꝛ genus cō tinet spēs: ⁊ nō ꝯtineẗ ab eis

Species.

Spēs aūt differt a dr̄a qꝛ ex plibus drn̄tijs bene cōstituiẗ vna spēs: vt iste differētie ra tionale / mortale ꝯiūgunẗ ad constitutionē huius spēi hō: species v̄o nō ꝯiūgiẗ spēi vt gignat aliā spēm. q̄dam eni particularis equa cuidā par ticulari asino pmisceẗ ad mu li generationē sꝫ nō equa et asinus in cōmuni. Spēs aūt differt a ꝓpo: qꝛ spēs natura ꝓor est ꝓprio: ꝓpriū v̄o po sterius est specie. Preterea quoꝝ teri id est diffinitōnes sūt differentes: ipsa sūt dr̄a. sꝫ diffinitiones speciei et ꝓ prij sunt drn̄tes. ḡ species ⁊ ꝓpriū sunt dr̄a. Spē aūt dr̄t ab accñte: qꝛ species p̄dicaẗ in q̄d: accñs v̄o in quale vel quomodo se hꝫ. Spēs etiā natura ꝓor est accñte. Cū enim accñs natura posterius est suo subiecto. Proprium aūt differt ab accñte: qꝛ ꝓprium de vna sola specie p̄dicaẗ cu ius est ꝓprium: accñs v̄o de plibus speciebꝰ. Et accñs ꝑ mo inest indiuiduis. et ꝑ po sterius gñibus et speciebus nō eni hō aut aīal currit. nisi quia sortes vel plato currit. Proprium autem ꝑmo ꝯue nit speciei et per speciem cō uenit indiuiduis ¶ Item ge nus / spēs / dr̄a / ꝓpriū equali

Propriū

Accidēs

ter ꝑticipāt ab oibꝰ de q̄bus
ꝑdicāt: accñs ṽo nō. ſʒ ſuſci
pit intenſionē et remiſſionez
Itē genus/dr̄a/ſpēs/ ꝓpriū
vniuoce ꝑdicātur: accñs aūt
ñ ꝑdicat vniuoce. ſʒ denoīa-
tiue. ¶ Predicari aūt vniuo
Quid pre dicari vni uoce.
ce. eſt ꝑdicari ſm vnū nomē
⁊ rōez vnā ſm illud nomē ſū
ptā. vt hō ſm vnū nomē ꝑdi
cat de ſorte ⁊ de platone: vt
ſortes ē hō: plato eſt hō: ⁊ rō
eiꝰ ſm illō nomen eſt vna: vt
aīal rōnale mortale ¶ Et ob
hoc ens ñ pōt eſſe genus. q2
lʒ ſm vnū nomen ꝑdicet de
pluribꝰ: nō tñ ſm vnā rōnez
entis. rō eī entis ſm q̄ dicit
de ſubſtātia eſt ens ꝑ ſe. ſm
aūt q̄ dicit de alijs nouem ꝑ
dicamētis eſt ens ī alio: ⁊ ſic
ꝑdicatur ſm diuerſas rōnes
et ideo non ꝑdicat vniuoce:
ſʒ potius equoce/aut multi-
Quid pre dicari eq uoce.
pliciter. ¶ Predicari aūt eq
uoce ē ꝑdicari vno noīe: ⁊ rō
nibʒ diuerſis ſm illud nomē
ſumptis. vt canis vno noīe
predicat de cane latrabili. ſy
dere celeſti: et piſce marino.
nō aūt ſm illō nomen rō eſt
eadē oibʒ. ſʒ aliat alia ¶ De
Quid pre dicari de noīatiue.
noīatiua dicūtur: q̄cunq3 ab
aliquo ſolo caſu ſunt differē
tia: et ſcdm illud nomen ha-
bēt appellationem: vt a grā-
matica grāmaticus: a fortitu
dine fortis. Unde grāmati-
cus ⁊ fortis ꝑdicant denoīa
tiue: ergo accñs denominati
ue dicitur predicari.

¶ Circa hunc textū notandū ē ꝓ
Expō tex tualis
mo q̄ h̄ ꝯn̄r p.h. deteriat de ꝯueni
entijs ⁊ drn̄tijs ꝑdicabiliū. Unde
ꝑdicabilia in hoc ꝯueniūt q̄ ſunt
vl̄ia ꝑdicabilia de pluribʒ ſiue de
multis. Quō aūt dr̄a differt a gn̄e
ſpē/ ⁊ ꝓpō ſatis clare pʒ in textu.
¶ Iſte textus Simr differt dr̄a. dʒ
ſic intelligi. Accn̄tia predicant de
ſuis ſubijcibilibʒ: cū iſtis adūbijs
magis et minus. Differētie ṽo nō
ꝑdicant cū iſtis aduerbijs magis
⁊ minus. ¶ Iſte textus Differt āt
ſpēs a gn̄e. dʒ ſic intelligi. Genus
ṽe ⁊ affirmatiue ꝑdicat de ſpē vlr
ſumpta: ⁊ nō ecōtra: vt iſta eſt ṽa:
oīs hō eſt aīal. ⁊ tñ iſta eſt fl̄a. oīe
aīal eſt hō. ¶ Iſte textꝰ Spēs āt
differt dʒ ſic intelligi. Plures dif
ferētie pn̄t ꝯiūgi ꝑ modū deteria-
tionis ⁊ deteriabilis ad ꝯſtitutio-
nē diffinitōis ſpēi: q̄ tñ differentie
nō ſūt ſbiinuicē ſubordinate: ſed
tamen due ſpecies nō ſubordina-
te: ſiue non habentes ſe per mo-
dum ſupioris ⁊ inferioris nō pn̄t
cōiungi ad inuicē ꝑ modū deteria
tionis ⁊ deteriabilis ad ꝯſtitutio
nē diffinitōis ſpēi. Sʒ ſm rei veri
tatē iſte textꝰ eſt fl̄ſ vt videbitur
ī logica

Notādū eſt ſcdo q̄ iſte te-
Expō tex tualis a ꝓprio.
xtus Spēs autez
differt a ꝓpō dʒ ſic intelligi: q̄ ſpe
cies eſt termiꝰ nō ꝯnotatiuus vel
minus ꝯnotatiuus q̄ ꝓpriū vt iſte
teriꝰ hō eſt teriꝰ nō ꝯnotatiuus: ⁊
iſte teriꝰ riſibilis ē ꝯnotatiuus: et
ideo ſpēs et ꝓpriū h̄nt diuerſas
diffinitōes. Etiā iſte teriꝰ hō: alte
ri ꝯceptui ſubordinat q̄ iſte teriꝰ
riſibile. Siī modo etiā intelligit
cū dr̄ q̄ Spēs eſt prior accn̄te: hoc
eſt aliqua ſpēs eſt teriꝰ abſolutus
et accñs eſt teriꝰ ꝯnotatiuus Sed
illa differētia nō eſt vl̄is: cum non
ꝯueniat omni ſpēi nec oī accn̄ti.

¶ Iste textus Proprium autem. debz sic intelligi. Propriũ spẽ specialissime pdicaf devna specie specialissima: et de nullo alio pdicatur: qñ illa spẽs de eodẽ predicef. Sed accidens pdicatur de plibus spẽbus Et etiã accñs pdicatur imediate de pmis substantijs: ꝛ mediate de secũdis. vt ista est mediata: homo currit. ꝛ ista imediata: sof currit. Sed ꝓpriũ spẽi spãlissime pdicaf imediate de spẽ spãlissima: ꝛ mediate de suis pmis substãtijs: vt ista est mediata Sortes est risibilis. ꝛ ista est imediata: homo ẽ risibilis

Notãdũ ẽ tertio ꝙ iste textus Item genus. spẽs. ꝛc. dz sic intelligi. Gen⁹: spẽs dfa: ꝛ ꝓpriũ: non pdicantur de suis subijcibilib⁹ cũ istis aduerbijs magis ꝛ minus.: ꝛ accñtia pdicantur de suis subijcibilib⁹ cũ ist aduerbijs magis et min⁹ Exemplum vt sortes nõ dr magis vel min⁹ hõ: nec etiã magis vel min⁹ aĩal: nec magis vel min⁹ rõnalis: vel risibil ꝙ plato: sed tñ sortes est mag vel minus albus ꝙ plato. ¶ Iste textus Itẽ gen⁹ dfa. ꝛc. dz sic intelligi Genus: spẽs: dfa: ꝛ propriũ pdicaf intransmutabiliter de suis subijcibilibus. Sed accñs pdicatur trãsmutabilif ꝛ sic in ꝓposito pdicari vniuoce capitur vt idẽ est ꝙ pdicari intransmutabiliter ꝛ pdicari denoĩatiue vt idẽ est ꝙ predicari trãsmutabiliter.

Expõ textualis.

Notãdũ est quarto ꝙ hic autor diffinit predicari vniuoce: q̃ diffinitio sat ptz in textu. Et non capit hic autor pdicari vniuoce: vt cepit in textu pcedenti: sed capit ꝓprie vt distiguitur contra pdicari equioce ꝛ denominatiue. Unde in diffinitõe huius qd est predicari vniuoce: iste teri⁹ nomẽ capitur generalif: vt sub se ꝯprehendit oẽs partes orõis. ꝛ tñ in ꝓposito capif ꝓ cõceptu: ita ꝙ ad hoc ꝙ aliquid pdicetur vniuoce

De pdicationibus

oportet ꝙ accipiatur fm vnũ ꝯceptum ꝛ non fm plures. qꝛ si fm plures acciperef tunc predicaref equioce. Etiã autor diffinit predicari equioce et denoĩatiue. q̃ diffinitiones satis patent in textu. ꝛ de istis magis videbitur in tertio tractatu.

Cõtra dicta primo sic arguitur: Genus ponitur in diffinitõe spẽi: ergo spẽs cõtinet gen⁹. et per ꝯñs male dr ꝙ spẽs nõ ꝯtinet gen⁹ ¶ Secũdo sic arguitur. equale vel inequale est propriũ: ꝛ tñ non predicaf de vna sola specie. ergo textus est falsus qui dicit ꝙ ꝓpriũ devna sola spẽ pdicatur. ¶ Tertio sic arguitur. ꝓpriũ pdicaf denoĩatiue. ergo male dictum est ꝙ ꝓprium predicatur vniuoce.

Ad primũ dr concedẽdo añs ꝛ distiguẽdo ꝯñs: qꝛ dupliciter põt intelligi ꝙ spẽs cõtineat genus. Uno mõ ꝙ genus ponaf in diffinitõne spẽi: ꝛ sic ꝯceditur ꝯña. Alio mõ ꝙ spẽs predicetur de genere vlr accepto: ꝛ sic negatur ꝯña ¶ Ad secũdũ dr ꝙ textus intelligitur de ꝓprio speciei spãlissime: ꝛ non de oĩ proprio ¶ Ad tertiũ dr ꝯcedẽdo antecedens ꝛ negando ꝯñam: qꝛ in textu capitur predicari vniuoce large vt idẽ est ꝙ predicari intransmutabiliter: ꝛ non capitur stricte vt idẽ est ꝙ nõ predicari equiuoce/ vel denoĩatiue.

¶ Explicit secũd⁹ tractatus
Incipit tractatus tertius de predicamentis.

D cognoscendũ predicamenta: quedam sunt necessario p̄mittenda: sine quorũ cognitõne nequaq̄ põt haberi cognitõ p̄dicamentoꝝ. ¶ Eoꝝ ergo q̃ dicũtur: quedã sũt vniuoca: quedã equoca: et quedã denoĩatiua. ¶ Equoca dicunt̃ quorũ solũ nomẽ est cõe: ⁊ rõ subẽ scđm illud nomẽ est diuersa. vt aĩal sigt aĩal viuum ⁊ aĩal pictũ: ⁊ nomen ĩ eis solũ est cõe: ⁊ scđm illud nomẽ rõ sbe est diuersa. Dicim⁹ eĩ de leone picto in pariete: ecce terribile aĩal. ⁊ de leone viuo idẽ dicim⁹ equoce. Et de statuis regũ dicimus: isti sũt tales reges. et d̃ his q̃ adhuc regnãt dicim⁹: isti sunt tales reges: sumẽdo nomen regis equiuoce.

Diffĩo equocorum:

¶ Iste est tercius tractatus summulaꝝ magrĩ p. h. in q̃ deteriat de p̄dicamẽtis: et correspondet libro p̄dicamẽtoꝝ aristotelis: cuius subiectũ attributiõis ẽ hoc ꝯplexum ponibile ĩ predicamento: ⁊ passio sbi est hoc ꝯplexũ: subijcibile vel p̄dicabile Et diuidit̃ iste liber ĩ tres partes. In p̄ma deteriatur de antepredicamẽtis. In scđa deteriat̃ de p̄dicamẽtis. et incipit ibi. Eoꝝ q̃ scđm nullã cõplexionẽ dicuntur singulũ. ⁊c. In tercia parte determinat̃ de postpredicamẽtis. et incipit ibi. Dr̃ ãt alterũ alt̃i op. ⁊c.

Quid subiectũ tercij tractatus.

Notãdũ est p̄mo q̄ antepredicamentum solet sic describi. Antepredicamẽtum est cognitionale s̃m se vel sibi equalẽs ab aristotele traditũ ãte cognitionẽ p̄dicamẽtoꝝ: cuius noticia vꝫ ad p̄fectã cognitõeꝫ p̄dicamẽtorũ h̃ñdã ¶ In hac diffĩtõe dr̃ cognitionale: q2 antepredicamentum est diuisio et diffinitio: ⁊ vtrũq̄ est qđdã cogitõale. ¶ Dr̃ notãter ab aristotele traditũ s̃m se vel sibi equalẽs p̄ antepredicamenta pe. h. et alioꝝ logicoꝝ q̃ s̃m se non sunt tradita ab aristotele. sed s̃m aliq̃ sibi equalẽtia ¶ Dr̃ notãter ante cognitionẽ p̄dicamentoꝝ: ad dr̃am postpredicamentoꝝ. ¶ Dr̃ notãter cuius noticia. ⁊c. ad explicandũ vtilitatẽ antep̄dicamẽtorũ ¶ Unde in gñali sunt tria antep̄dicamenta: hoc ẽ sunt tm̃ tres teri gñales: nõ coincidentes ĩ signdo s̃m suas rões formales oĩa ante p̄dicamẽta mũdi signtes. Et sunt isti tres termi: diffinitio: diuisio: ⁊ regula. Sed ĩ spãli sũt septẽ antepredicamẽta: hoc est septẽ sunt termini spãles non coincidentes in significãdo s̃m eoꝝ rões formales oĩa antepredicamẽta mũdi significãtes. Et sunt isti terĩ diffinitio equocoꝝ: diffinitio vniuocoꝝ: diffinitio denoĩatiuoꝝ: p̄ma diuisio antepredicamẽtalis: scđa diuisio: p̄ma regl̃a antep̄dicamẽtalis: scđa rl̃a.

Diffĩo antepredicamẽti.

Numer⁹ ãtep̄dicamẽtorum

Notãdũ est scđo q̄ iste terminus equocum capit̃ dupl̃r. Uno mõ p̄ equoco equocãte. Alio mõ p̄ equoco equocato. Primo mõ est teri⁹ s̃e impõis siue intẽtõis: ⁊ describit̃ sic. Equiuocũ equiuocãs est teri⁹ sigñs suũ sigtum vel sua sigta diuersis cõceptibus totalibus non synonymis. ¶ Dr̃ notãter nõ synonymis: q2 si aliq̃s p̄ferat istã vocẽ hõ plib3 eq̃ pñtialr̃ exñtibus et intelligẽtibus impõem ei⁹: q̃libet illoꝝ plurium formabit cõceptũ hoĩs: et sic ly hõ sigbit sua sigta diuẽsis ꝯceptib3 totalib3. s3 illi ꝯcept⁹ sunt synonymi ¶ Dr̃ notanter totalib3: ad dr̃am orõnis q̃ sigt sua sigta. nõ tñ diuersis ꝯceptib3 totalib3 s3 partialib⁹

Quid equocuꝫ equocans a casu ⁊ a ꝯsilio.

¶ Añ equocū equocās ē duplx.s. equocū equocās a casu: et equocū equocās a ɔsilio Equocū equocās a casu ē teri⁹ signs sua sigta diuersis ɔceptib3 totalib3 ñ synonimis eq̄ prio:sic q̄ vnū ñ p p̄us ⁊ reliquū p posteri⁹ significet.vt iste teri⁹ canis sigt eq̄ prio ⁊ principalr ista ꝫa s.cané latrabilē:piscē marinū:⁊ sydus celeste. Sꝫ equocū equocās a ɔsilio ē teri⁹ signs sua sigta diuersis ɔceptib3 totalib3 ñ synonimis nō eq̄ primo:s3 vnū p p̄us ⁊ reliquū p posteri⁹: vt iste teri⁹ hō sigt p p̄us hoiem viuū ⁊ p posteri⁹ sigt hoie3 pictū: et tale equocū alio mō solet vocari analo=gum.

Quid equoca eq=uocata a casu et a cōsilio.

Notandū

est tcio q̄ equoca equocata sꝫ ētiā q̄ signꝫ p eand dictionē diuersis cōceptib3 totalib3 ñ synonimis vt al' latrabile:piscis marinus:syd⁹ celeste respectu hui⁹ teri canis. Et du=plicia sꝫ equoca equocata.s.equo=ca equocata a casu:⁊ equoca equocata a ɔsilio. Añ equo caequocata a casu sꝫ entia sigta diuersis ɔceptibus totalib3 ñ synonimis p vnā et eand dictionē eq̄ prio:.vt āl latrabile:piscis marin⁹:syd⁹ celeste Sꝫ equoca equocata a ɔsilio sūt entia sigta p eand dictionē diuersis ɔceptib3 totalib3 ñ synonimis: vnū p p̄us ⁊ principalr: ⁊ aliud p posterius ⁊ minus p̄ncipalr:vt hō viuus: ⁊ hō pictus respectu huius teri hō ¶ Deiñ auctor posit diffinitionē equocoꝝ q̄ vt cōiter dr: datꝫ de equo=cis equocatis:⁊ d3 sic intelligi Equoca equocata sūt entia:q̄ꝝ dictio signs ea ē eadē: ⁊ illa dictio sigt ea diuersis ɔceptib3 totalib⁹ ñ synonimis

Notādū

est q̄rto q̄ diffinitio equocoꝝ pōt etiā intelligi de equocis equocātib3:⁊ tūc d3 sic intelligi. Equoca equocātia sūt dictōes signātes suū sigtū diuersis ɔceptib3 totalib3 nō synonimis vel sua sigta. Unde ī ista diffinitōe ponitꝫ dictōes loco gnīs:⁊ totū residuū ponitꝫ ad dram vniuocoꝝ et denoiatiuoꝝ. Añ ī diffinitōe equocoꝝ iste teri⁹ nomē capꝫ gnālr loco isti⁹ teri dictio:⁊ ñ capꝫ spālr vt est vna pars orōnis distincta ab aliis Et silr iste teri⁹ cōe non capꝫ vt distinguitꝫ ɔ̄ singulare:q2 aliqui teri singulares sūt equoci:s3 capitꝫ iste teri⁹ cōe vt tm̄ v3 sicut idē. Et iste teri⁹ rō capitꝫ loco isti⁹ teri ɔcept⁹ Silr iste teri⁹ substātia nō capitur p̄p̄e vt distinguitꝫ ɔ̄ accidens: sed capitꝫ h iste terminus substātia p qualibet re sigta p dictionem.

Intellcs diffionis equocorū

Contra dicta

p̄mo sic arꝫ:diffinitio equocoꝝ ɔuenit vniuoco vniuoce capto:.g diffinitio ē insufficiens:añs p3:q2 ɔuenit isti terio hō ī ordine ad x̄os hoies:cū iste teri⁹ hō diuersis ɔceptib3 significet homines x̄os. ¶ Scdo sic arꝫ:res equoce sigte p x̄ba sūt equoca equocata:⁊ tm̄ illis rebus nō est nomen cōe sed x̄bū:g diffinitio ē insufficiens. ¶ Tercio sic arꝫ: quicqd sigt oia illa q̄ sigt vna rōne siue vno cōceptu nō est equocū:s3 equocū sigt oia illa q̄ sigt vna rōne siue ɔceptu g equiuocū non est equocum ⁊ per ɔ̄ns nō sigt diuersis conceptibus.

Ad p̄mū

drꝫ q̄ l3 iste terminus hō significet oēs x̄os hoies diuersis ɔceptibus totalib3 synonimis: non tn̄ diuersis ɔceptibus non synonimis. ¶ Ad scdm drꝫ q̄ ille teri⁹ nomen ī diffinitōe non accipitꝫ spālr vt distinguitꝫ ɔ̄ alias partes orōnis: s3 cōiter vt sub se ɔp̄rehēdit quālibet partē orōnis ¶ Ad terciū dicitur distinguendo minorē:q2 sdm eius pōt accipi personalr ⁊ n̄gtiue ⁊ sic negatꝫ minor.vel pōt accipi simplr siue materialr sc3 p illo terio equocū:⁊ sic ɔcedꝫ minor.⁊negatꝫ ɔ̄ña

¶ Uniuoca dicūtur quorū nomen est cōmune ⁊ rō sub stātie sm illud nom̄ est eadē.

Diffinitio vniuocoꝝ

vt hoc nomē aīal est cōe hoī bouī z leonī z silr rō substātie fm illō nomē ē eadē dicim⁹ enī hō est aīal. bos est aīal z hō est substātia aīata sensibilis. z bos est substātia aīata sensibilis. z sic nomē est cōe eis et ratio eoꝝ fm illud nomen est eadē. Nichil eniz aliud est hō fz q̄ ē aīal: q̄z substātia aīata sensibil. z silr bos

Diffio de noīatiuis

¶ D e noīatiua dicūtur: q̄cūq̄ ab aliquo solo casu sūt differētia: z fz illō nomē hnt appellationē: vt a grammatica grāmaticus: et a fortitudine fortis: dr̄ūt solo casu. i. sola cadentia q̄ est a parte rei. fm illud nomē habēt appellationē. Nomē eni denomiatiuū dz cōicare cū noīe vniuoco i pricipio z differre i fine. vt a grammatica grāmaticus: ab albedine albus.

Acceptiones de ly vniuocū:

¶ Circa hūc textū notādū ē p̄mo q̄ ille teri⁹ vniuocū capitur dupl'r Uno mō ꝓ vniuoco vniuocante: z sic est teri⁹ scd̄e impōnis siue intētōis: z dz sic describi Uniuocū vniuocās ē teri⁹ sigñs sua sigtā vnico cōceptu. vt ille teri⁹ aīal. ¶ Alio mō capit ꝓ vniuoco vniuocato: et sic ē teri⁹ p̄me impōnis siue intentionis: z dz sic describi Uniuocum vniuocatū est res sigta p eand dictionē vnico cōceptu. vt illa res q̄ est aīal est vniuocū vniuocatum.

Intell's diffionis

Et scd̄m q̄ dupl'r accipit vniuocū scd̄m hoc pōt diffinitio vniuocorū dupl'r exponi Uno modo de vniuocis vniuocatis: z tunc solet cōiter sic exponi. Uniuoca vniuocata sūt entia q̄ꝝ dictio sigñs ē eadē q̄ sigtā scd̄m eundē ꝯceptū Alio modo pōt exponi de vniuocis vniuocātibus: z hoc sic. Uniuoca vniuocata sūt discibilia scd̄m eundē ꝯceptū. sua sigta sigñtia. Unde isti teri nomen/cōmune/rō/substātia/ capiūtur in p̄senti diffinitōe eo modo q̄ dictū est in diffinitiōe equiuocoꝝ.

Triplicia denoīatiua

Notādū est scd̄o q̄ triplicia sunt denoīatiua. Nam q̄dā sunt denoīatiua tm̄ voce. z sūt ꝯcreta hn̄tia abstracta cū q̄bus ꝯueniūt i principio dictionis: z differūt i fine fz nō ꝯnotāt illud accidētalr ꝓ quo sua abstracta principaliter supponūt. vt iste teri⁹ hō est denoīatiuū voce tātū. respectu huius abstracti humanitas. ¶ Alia sūt denoīatiua sigtione tm̄: z sunt ꝯcreta q̄ hn̄t abstracta cū quibz nō ꝯueniūt in principio z drn̄t in fine vocis. sed ꝯnotāt illud pro quo sua abstracta principaliter supponūt: vt iste teri⁹ studiosus est denoīatiuū sigtione tātum respectu huius abstracti virtus. ¶ Alia sūt denoīatiua voce z sigtione simul: z sūt ꝯcreta hn̄tia abstracta cū quibz ꝯueniūt i principio dictōis et differūt i fine: q̄ꝫ tū est ex parte vocis: z cōnotant illud accidētaliter ꝓ quo sua abstracta supponūt principaliter: vt album et nigrū sunt denoīatiua voce z significatione simul: respectu horū abstractoꝝ albedo et nigredo

Notandū est tercio q̄ circa diffinitionē denoīatiuoꝝ q̄ illud signū q̄cunq̄ non debet capi distributiue: vt tm̄ vz sicut oīa entia: fz vt tm̄ vz sicut aliq̄ entia Silr ille ablatiuus aliq̄ singularis numeri dz capi vt tātū vz sicut aliq̄bus Silr p casū in diffinitione denoīatiuoꝝ nō debem⁹ intelligere accidēs grāmaticale distinctū ab alijs accidētib⁹ grāmaticalibus: fz dz capi i ꝓposito ꝓ finali drā vocis fm litteras: vel ꝓ mō sigñdi. ita q̄ denoīatiuū sigt cōnotatiue: z abstractum absolute siue minus connotatiue.

Intellectus dif. denominatiuorum

Notādū est quarto q̄ diffinitio denoīatiuorum sic dz intelligi. Denoīatia voce et sigtione sīr sunt ɔcreta hn̄tia abstracta: cū quibus conueniunt in pncipio ꝛ dr̄nt in fine litteraliter. vel syllabaliter q̄tū est ex pte vocis: ꝛ cōnotant accn̄talr̄ illud ꝑ q̄ supponūt sua abstracta. vt albū et nigrū sūt ɔcreta respectu hoꝝ abstractoꝝ. s. albedo ꝛ nigredo. cū quib⁹ cōueniūt in pncipio dictōis: ꝛ drn̄t lralr̄ in fine. et albū ɔnotat accn̄taliter albedinē: ꝑ qua iste termi⁹ albedo supponit. similr̄ nigrū accidentalr̄ cōnotat nigredinē: ꝑ q̄ iste termin⁹ nigredo supponit.

Reqsita ad denoīnationem

¶ Vn̄ ad denoīatione tria reqrū=tur. s. denoiatū: et ē sbm denoīationis. Denoīans: ꝛ est abstractum et Denoīatiuū: quod est cōcretum illius abstracti. vt hic est denoīatō siue denomiatiua pdicatio: hō ē albus. ꝛ ibi ly hō est sbm. albū est denoīatiuū: ꝛ ly albedo est denoīans De istis plura alia sunt dicenda q̄ videbuntur in logica.

Cōtra dicta primo sic arguitur: cōtra diffinitionē vniuocorū. albedo et nigredo sunt vniuoca vniuocata: ꝛ tn̄ nulla rō sbē est eis eadē cum sint accn̄tia. ḡ diffinitio vniuocorū est mala. ¶ Scdo sic ar: ɔtra diffinitionē denoīatiuorum. q̄cunq̄ drn̄t ab aliq̄ abstracto solo casu hn̄t vnū abstractū: sed denoīatiua nō hn̄t vnū abstractū. ḡ denomiatiua ab aliquo abstracto nō drn̄t solo casu. ꝛ p ɔn̄s male dr̄ ab aliquo ¶ Tertio sic ar. denoīatiua ꝛ abstracta aliqn̄ sunt siliū casuū: ergo non differunt casu.

Ad primū dr̄ distinguendo minorē: qa ille termi⁹ subā pōt capi proprie vt sigt rē p se exn̄tem. ꝛ sic cōceditur minor. Vel pōt capi ꝑ quacūq̄ re sigta per vocē: ꝛ sic negatur minor ¶ Ad secūdū dr̄ ɔcedēdo pmā cō sequentiā: et negādo vltimā: q2 ille ablatiuus aliquo: capit̄ ī ꝓposito vt tantū vz sicut aliquibus. ¶ Ad terciū dr̄ distinguendo an̄s: vel capiendo casum ꝑ accn̄te grāmaticali distincto ɔ̄ alia accn̄tia grammaticalia: ꝛ sic ɔcedit̄ an̄s ꝛ negatur ɔn̄a. Vel capiendo ꝑ finali teriatione: ꝛ sic negatur an̄s.

Pria diuisio an̄pdicamētalis

Oꝛū que dicūtur: q̄dā dicūtur cum complexiōe: vt hō currit. quedā sine cōplexione: vt hō vel currit. ¶ Sed priusq̄ alterū membrū hui⁹ diuisionis subdiuidatur distiguēdi sūt octo modi essendi in. qui necessarij sunt ad sequentē diuisionē cognoscendā: et ad ea q̄ postea dicent̄.

Mōi essendi in.

¶ Primus igitur mod⁹ eēndi in. est quādo aliquid dr̄ eē in alio sicut ps integralis in suo toto. vt digit⁹ in manu. ꝛ paries i domo. (Primus.)

¶ Secundus mod⁹ eēndi in est: sicut totum integrale in suis partibus simul sumptis: vt domus in pariete: tecto: et fundamento. (Secūdus)

¶ Tertius modus est sicut spēs i suo genere. vt hō in aīali: vl' vnū quodq̄ inferi⁹ in suo supiori (Tertius.)

¶ Quartus modus est sicut gen⁹ in spē: vt aīal in homie. vel sīr quodlz supius in suo inferiori. (Quartus)

¶ Quītus modus eēndi in dr̄: sicut forma i materia Et iste q̄nt⁹ mod⁹ subdiuidit̄. q2 quedā ē forma subālis: vt aīa est forma subālis hoīs. quedā ē forma accn̄tal' (Quītus.)

vt albedo hois Et prima ha rũ dr proprie esse in sicut forma in materia. vt aia in corpore. Alia aũt dr esse in alio sicut accidens in subiecto. vt albedo in pariete ¶ Sextus modus essendi in est: sicut aliqd est in sua cã efficiẽte. vt regnũ in regente. ¶ Septimꝰ modus essendi in: est sicut aliqd est in suo fine. vt virtus in beatitudine. ¶ Octauus modus eẽndi in dr: sicut aliquid est in suo cõtinente. vt vinuz i vase: ꝛ locatũ i loco. ¶ Hos autẽ octo modos essendi in distinguit aristoteles quarto phisicorũ. Boetius aũt assignat nouẽ. qꝛ subdiuidit quitũ vt dictũ est. Ỽsus. Insunt ps/totũ/spẽs/genus/ꝛ calor igni. Rex in regno. res in fine. locoq₃ locatum.

Sextus

Septiꝰ.

Octauus

Versus

Scda diõ anṗdica- mentalis

Orũ que sunt: quedam dicũtur de subiecto: in subiecto vero nullo sũt: vt genera/spẽs/substantie/et dñe carũ: que oia dicunt̃ substantie vl'es: extenso hoc noie substantia. vt hõ/aial/rõnale.

¶ Dici d subiecto put hic sumitur: est superius dici de inferiori. vt aial dr de hoie. et hõ de sorte. et color de albedine. Et esse in subiecto sumitur ẽm ꝙ accñs est i subiecto ¶ Alia vero neq₃ de subiecto dicũtur: neq₃ in subiecto sũt vt idiuidua substãtie ¶ Alia dicũtur de subiecto: et sunt i subiecto. vt gña et species aliorum nouẽ pdicamentorum: dicũtur d inferioribus. et sũt in subiecto sicut accñs in subiecto. vt color dr de albedine vt d inferiori. et est in corpore vt in subiecto. ¶ Alia vero in subiecto sunt. ꝛ d subiecto nullo dicũtur: vt hec scia ẽ in aia vt accñs in subiecto: s₃ ñ dr de aliquo inferiori. et iste color est in corpe vt in subiecto: et nõ dr d subiecto. omnis eni color in corpore est.

¶ Circa hunc textũ notãdũ ẽ pmo ꝙ hic pñr. p. h. ponit diuisionẽ sig rum: q̃ diuisio d₃ sic intelligi. De numero signorum vocaliũ: alia sũt signa vocalia cõplexa. et alia sunt signa vocalia incõplexa. Vñ illud signum vocale dr cõplexũ quod subordinat̃ cõceptui cõplexo. siue per quod exprimimus ɔceptũ complexũ. Et illud dr incomplexũ: qd subordinat̃ ɔceptui incõplexo. ¶ Vñ complexio est duplex. s. distans et indistãs. Cõplexio distans ẽ ɔplexio pluriũ termiorum p ỽbũ: vel p aliquã cõiunctionẽ: siue per aliqd aduerbiũ: vt sortes est hõ. sor vel plõ Sed cõplexio idistãs est cõplexio pluriũ terminorum per modũ determinationis ꝛ determinabilis sine aliq̃ copula: vt homo albus. cappa sortis.

Intelle̅s pme diuisionis

Quid cõplexio distans ꝛ indistans.

Notãdũ est scdo ꝙ pro declaratõne scde diuisiõis autor põit octo mõs eẽndi in: quorum primꝰ satis patz in textu. ¶ Secundus modus eẽndi in est sicut totũ ẽ ex suis ptibꝰ: ita ꝙ illa ppõ in. capit̃ loco ly ex. ¶ Tertiꝰ modus est: sicut spẽs est sub gñe: et sic ly in. capit̃ p sub. Vel sic. species est terĩꝰ inferior ꝙ̃ sit genus. ¶ Quartꝰ modꝰ ẽ sicut genꝰ põit̃

Mõi eẽndi in.

in diffinitione sue speciei. Uel sic. genus est termin⁹ superior sua spē ¶ Quintus modus est sicut forā est realiter in materia: siue realiṫ inheret materie. ⁊ iste mod⁹ subdiuiditur: vt satis pꝫ ĩ textu. ¶ Sextus mod⁹ est sicut aliquid est a suo efficiēte: et sic ly in. capiṫ ꝓ ly a vel ab. ¶ Septim⁹ mod⁹ est: sicut aliquid est propṫ finē: ⁊ sic ly in. accipitur ꝓ ꝓpter. ¶ Octauus mod⁹ est sicut aliquid est in suo ꝯtinente ⁊ isto mō capiṫ illa ꝑpō in ꝓpōsitione: vt satis patꝫ in textu. Et nullo istorū octo mōꝝ capiṫ eē in: in diuisiōe sequēti. Ideo lꝫ p. hi. ponat illos octo modos: tñ parum aut nichil iuuant ad cognoscendū scdaꝫ diuisiōem.

Quid dici de sbō.

Notādū est tertio ꝙ dici d̄ subiecto in ꝓposito: intelligiṫ ꝑdicari eēntialiter de aliquo: tanꝙ de aliquo per se inferiori. ⁊ sic ille terminus sbō qñ sibi preponiṫ illa ꝑpositio de: capitur ꝓ per se inferiori.

Quid eē ĩ subiecto.

¶ Et per esse in subiecto in ꝓposito nō intelligiṫ realr inherere sꝫ ꝑdicari de aliq̄ accñtaliṫ siue denoīatiē. Et sic iste teri⁹ subiecto qñ sibi preponiṫ ista prepō in capitur ꝓ aliquo ꝑdicabili accñtaliṫ. Unde illud dṫ sbm alicuius predicabilis accñtaliṫ: quod est teri⁹ absolutus vel min⁹ ꝯnotatiu⁹ alio: de quo ꝑsonaliṫ sumpto ali⁹ teri⁹ cōnotatiuus vel magis ꝯnotatiuus ꝑdicaṫ accñtalr: vt iste termi⁹ hō respectu istius teri albus vel niger. et sic d̄ siꝉibus. Siꝉr iste teri⁹ vniūsale respectu illi⁹ teri predicabile.

Intellect⁹ secūde diuisiōis

Notandū est q̄rto ꝙ scda diuisio anteꝑdicamentalis dꝫ sic intelligi. De nūero dicibiliū in ꝑdicamento ponendoꝝ. quedā sunt dicibilia in ꝑdicamento ponēda q̄ de aliquo tāꝙ de per se inferiori predicanṫ: et de nullo ꝑdicanṫ denoīatiue. Alia sunt dicibilia in ꝑdicamēto ponēda: q̄ nec eēntialiṫ nec denoiatiue ꝑdicanṫ ꝑdicatiōe directa. Alia sṫ dicibilia in ꝑdicamento ponēda q̄ de aliquo tanꝙ de per se inferiori predicanṫ eēntialr: ⁊ de aliquo ꝑdicanṫ denoīatiue. Alia sunt dicibilia in ꝑdicamēto ponenda: q̄ de nullo ꝑdicanṫ essentialiṫ: tanꝙ de suo per se inferiori. sed bñ predicātur de aliquo denoīatiue. ¶ Exēplū ꝑmi mēbri: vt isti teri: hō: aīal: subā. Exemplū secūdi mēbri: vt sortes: plato: cicero: et sic de aliꝭ singularibus teris ꝑdicamēti sbē Exemplū tertij mēbri. coloratū ꝑdicatur de isto noīe sortes denoīatiue. ⁊ ꝑdicatur de isto terio albū eēntialiṫ. Exemplū quarti mēbri: vt h⁹ albū: hoc coloratū q̄ de nullo ꝑdicanṫ tanꝙ de per se inferiori eēntialiṫ: sꝫ bñ predicātur denoīatiē. vtputa de ly sortes. ¶ Uñ hat um duarū diuisionū prima vꝫ ad cogscendū illa q̄ ponūtur ĩ predicamēto: ⁊ q̄ nō. Nullū eñ cōplexū inq̄tū hmōi in predicamēto collocaṫ. Secunda vero vꝫ ad cognoscendū illa que ponūtur in predicamento subē et q̄ ponūtur in predicamentis accidētiū.

Exēpla dictorum

Contra dicta ꝑmo sic aṫ. Iste termin⁹ color de nullo predicatur denoīatiue: ğ male poniṫ in textu ꝓ exēplo tertij membri diuisionis ¶ Scdo sic aṫ. hic color d̄ nullo ꝑdicaṫ denoīatiue. ğ male poniṫ in exemplo quarti mēbri diuisionis. ¶ Tertio aṫ sic. sortes predicatur eēntialṫ. ğ male dṫ in textu ꝙ non dicitur de subiecto.

Ad pmū dṫ ꝙ autor ponit illū terim color pro illo terio coloratū. et sic capit abstractum ꝓ ꝯcreto. ¶ Ad scdm dṫ ꝙ autor capit hoc ꝯplexū scꝫ hic color ꝓ hoc cōplexo hoc coloratū. ¶ Ad tertiū dꝛ ꝙ lꝫ sorṫ ꝑdiceṫ de sorte eēntialr tanꝙ idē d̄ seipso. non tamen tanꝙ superi⁹ de suo per se inferiori.

Prīa rēa antepdi/camētal. ¶ Quando alterū de altero pdicatur vt de subiecto: quecūq₃ de eo quod predicat̄ dicūtur: oia de subiecto dicūt̄. vt sortes est hō. hō est aial. ergo sortes est aial. Secūda. ¶ Diuersoꝝ generꝝ ⁊ nō subalternatī positoꝝ: diuerse sunt species et dr̄ie. vt aial: ⁊ scie que sūt diuersa genera. Dr̄ie eī aial' sunt rōnale: et irrōale. diuiditur eī per has dr̄ias. vt Aialium / aliud rōale / aliud irrōale. Dr̄ie aūt scie sunt: naturale / morale / et s̄mociale. diuiditur eī per has dr̄ias vt Scientiaruʒ / alia naturalis / alia moral' / alia sermocinalis.

Expō prime regle. ¶ Circa hunc textū notandū ē p̄mo φ̄ista rlā que est sextū anp̄redicamentū pōt duplr̄ exponi. Uno° sic. qn̄ aliqs teri° predicat̄ eēntialr̄ de alio tanq̄ de suo īferiori: tūc quicūq₃ termi° pōt predicari eēntialiter de illo primo p̄dicato tanq̄ de suo inferiori: etiā pōt p̄dicari eēntialr̄ de p̄mo subiecto tanq̄ d̄ suo inferiori: dūmō teri personalr̄ supponant: eque ample / et eq̄ stricte: ⁊ eodē mō appellate teneant̄. ¶ Dr̄ notant̄ quicūq₃ termin° predicat̄ eēntialr̄ de illo p̄mo predicato: qꝛ si predicaret̄ accn̄talr̄ de illo predicato: tūc nō predicaret̄ de illo subiecto. vt nō v₃ arguēdo hō est aial: et aial currit. g̊ hō currit. ¶ Dr̄ notant̄ dūmō teri p̄sonalr̄ supponāt: qꝛ ꝓpter hoc iste modus arguendi nō v₃. hō est aial: ⁊ aial ē gen°. g̊ hō est gen°. ¶ Dr̄ notant̄ eq̄ ample. qꝛ si teri nō starent eque ample: nō oporteret modū arguēdi valere. vt nō sequitur: hō fuit aial ⁊ aial est sbā: g̊ hō est sbā. ¶ Dicitur notāter eq̄ appellare: qꝛ ꝓpter hoc iste mod° arguendi nō v₃: ego cog̊sco hoīem: et hō est aial: g̊ ego cognosco aīal: qꝛ ibi variat̄ appellatio.

Notādū est scdo φ̄alio mō ista regula sic exponit̄. qn̄ aliquis termin° predicatur eēntialr̄ d̄ alio vere affirmatiue: et vlr̄. tūc quicunq₃ termin° pōt vlr̄ et affirmatiue p̄dicari de illo predicato: pōt etiam p̄dicari v̄e affirmatiue ⁊ vlr̄ de illo p̄mo subo: dūmō teri personaliter supponāt / ⁊ eodē mō appellate teneant̄. Expō secūda eiusdem. ¶ Scd̄m primā expōeʒ d₃ sic argui. hō est aial: et aial ē subā: g̊ hō est sbā. Sed s̄m scd̄am expōnē d₃ sic argui. oīs hō est aial: ⁊ oē aial est subā. g̊ oīs hō est sbā. ¶ Et iste modus arguēdi fit ī q̄rta figura: q̄ per solā transpōem p̄missarū fit in prima figura. Uñ rō istius regule pōt esse ista: q̄cq̄d ē supiore superi° est inferiore superi° ¶ Et valet nobis ista rla ad cognoscendū φ̄ oīa dicibilia q̄ se hn̄t s̄m talē habitudinē quā innuit regula: sūt eiusdē coordinatōis p̄dicamētal'. Valor rle

Notandum ē tertio φ̄ hic autor ponit secundā regulā ante predicamentalē: que est septimū ⁊ vltimū antepredicamentum. et d₃ regula sic intelligi. Unus ⁊ idem termin° qui est spēs vel dr̄ia: vniuoce captus: nō pōt poni sub diuersis gn̄ibus gn̄alissimis: nec subalternis: quoꝝ vnū non ponit̄ sub alio: nec ambo ponūtur sub eodē: nec vnuʒ est alteri synonymū. vt subā ⁊ q̄titas sunt diuersa gn̄a: et hn̄t diuersas spēs ⁊ dr̄ias: cum spēs ipsius substantie sint ly substantia corporea: ⁊ ly substantia incorporea. et differentie sunt ly corporeum ⁊ ly incorporeum: ⁊ iste non sunt species nec differētie d̄ ly q̄titas ¶ Uñ gn̄a nō subalternatiʒ posita dicūt̄ Expō secunde rle Que gn̄a subalt̄nati posita ⁊ q̄ non

genera: non sibiinuicē synonima: nec vnū ɔtinet̄ sub alio: nec ambo sub vno tercio: vt substantia ꝛ q̄titas. ¶ Sʒ gn̄a subalternatim posita i ꝓposito sūt gn̄a sibiinuicē synonima vel quoꝝ vnū cōtinet̄ sub alio vel ambo sub vno tercio.

Valor rl̄e **Notādum** est quarto ꝙ rō huius rl̄e est prima rl̄a. Et vʒ ista rl̄a ad hoc vt sciamus ꝙ vnus ꝛ idē terminus s̄m suā sig̃tionē formalē et vltimatam capt⁹: nō pōt poni in diuersis p̄dicamentis. qꝛ (vt dicit aristoteles) essentie p̄dicamentorū sunt impmixte. qđ dʒ sic intelligi. Rōnes siue diffinitōes scibiliū diuersorū p̄dicamentorū sunt diuerse. ¶ Et notant̄ dicebat̄ in rl̄a vniuoce: q̄a idē teri⁹ eq̄uoce captus bn̄ pōt poni in diuersis predicamētis. vt iste terminus corpus: ponitur in p̄dicamento substātie: ꝛ in predicamēto quantitatis.

Cōtra dicta p̄mo ar̄ sic ɔ primam regulā. qꝛ non seq̄tur sortes est hō et hō est spēs. ḡ sortes est spēs. et tn̄ ibi ar̄ per primā rl̄am. ḡ regula est fl̄a ¶ Scđo sic ar̄: non sequitur hō fuit aīal: et aīal fuit subā. ergo hō est subā. qꝛ premisse pn̄t eē vere ɔclusione exn̄te fl̄a: et tn̄ ibi ar̄ per primā rl̄aʒ. ḡ p̄ma regula est falsa. ¶ Tertio sic ar̄ ɔ secundā regulā. iste termin⁹ corpus ponit̄ sub isto gn̄e gn̄alissimo subā: ꝛ etiā sub isto genere gn̄alissimo quantitas. ꝛ tn̄ subā ꝛ q̄titas sunt genera gn̄alissima diuersa. ḡ secunda regula est fl̄a ꝛ insufficiens.

Ad primū dr̄ negādo minorē: qꝛ termi nō supponūt personalr̄: qꝛ ille termin⁹ hō in secūda ꝓpōe supponit simplr̄. ¶ Ad secūdū dr̄ negando miorē: qꝛ teri nō supponūt eq̄ ample in an̄te ꝛ ɔn̄te ¶ Ad tertiū dr̄ ꝙ iste termi⁹ corpus capit̄ eq̄uoce ꝛ vniuoce. qn̄ pōit̄ i diu̾ p̄dicamētis

Dio gn̄al p̄dicamētorum. **Orum** q̄ scđm nullā complexionē dicunt̄ singulū aut significat substantiā: aut qualitatē: aut q̄titatem: aut ad aliquid: aut agere: aut pati: aut vbi: aut qn̄: aut situm esse: aut habere Est ei substātia vt exemplariter dicat̄ vt hō ꝛ equus. q̄titas vt bicubitū tricubitū: ad aliquid vt duplū triplū: qualitas vt albedo nigredo: vbi vt i loco esse: qn̄ vt heri fuisse cras fore. situs vt sedere iacere: habere vt armatū esse calciatū esse. agere vt secare vrere: pati vt secari vri.

¶ Circa hunc tertū notandū ē p̄mo ꝙ h̄ incipit secūda ps tractat⁹ tertij. in qua autor deteriat de predicamentis. Et primo deteriat de ip̄is in gn̄ali enumerādo ea: vt pʒ ex diuisiōe textus. q̄ diuisio dʒ sic intelligi. De numero dicibiliū incomplexorū/ vniuocorū/ cathegorematicorū/ nō trāscendētiū/ prime intētionis/ ꝓ aliquo supponentiū quedā sunt dicibilia incōplexa/ vniuoca/ cathegorematica/ nō transcendētia/ prime intētionis/ in predicamēto subē ponibilia. alia sūt in p̄dicamento q̄titatis ponibilia alia in predicamēto relatōis. alia in p̄dicamēto qualitatis. alia i predicamento actionis. alia in p̄dicamento passionis. alia in p̄dicamēto qn̄. alia in predicamēto vbi. alia in p̄dicamento situs. alia in predicamēto habitus. Exempla eoꝝ patent in textu. ¶ Dr̄ notant̄ incomplexorū: qꝛ cōplexa nō ponunt̄ in p̄dicamento: nisi s̄m suas partes. vel nisi suppleant vicē vnius icōplexi. sicut corpus aīatū cōplexe tētū non ponit̄ in aliquo p̄dicamētorū

Intellect⁹ diuisionis

sed qm̄ supplet vicē vnius incōplexi ponitur in predicamēto substantie. ¶ Dr̄ notanter cathegorematicorum: quia sincathegoremata significatiue accepta nō ponūtur in p̄dicamento tanq̄ terminus superior et inferior. ¶ Dr̄ notanter nō transcendentium: ad dr̄am transcendentiū q̄ nō solū ponūtur in vno predicamēto: vt ens/aliquid/res/verum/bonū. ¶ Dr̄ notanter prime intētōis ad p̄cludēdū terminos secūde intētōis q̄ nō ponūtur in aliquo p̄dicamēto a p̄h̄o assignato.

Acceptiones predicamenti.

Notandū est s̄ecūdo q̄ iste terminus p̄dicamentū capitur tripliciter. Uno mō pro totali coordinatione terminorum se hn̄tium eēntialiter scd̄m sub et supra. et sic arbor porphiriana pōt dici predicamentum. ¶ Alio mō sumitur predicamentū pro gn̄e gn̄alissimo alicuius coordinatiōis. et sic sumitur p̄dicamētum qm̄ dr̄ q̄ sunt decē predicamenta. ¶ Tertio mō sumitur pro termino ordinabili in predicamēto. et illo mō sumendo predicamētū pōt sumi pro subiecto libri predicamētorum. et tūc pōt sic describi. Predicamentum est cathegorema/vniuocū/icōplexum/nō transcendens/subiicibile/vel predicabile.

Termini in p̄dicamēto ponibiles.

¶ Un̄ termini reponibiles in predicamēto sūt duplices Quidā sunt termini prime intentiōis siue impōis: q̄ signt̄ res nō ea rōe qua sunt signa. et de talibus solū loquitur pe.h. et sr̄r aristo. in suis p̄dicamētis. ¶ Quidā sūt termini scd̄e intentōis siue impōis. et tales signt̄ res ea rōe qua sunt signa. et tales ponūtur in p̄dicamēto signi. et de istis nō loquitur p.h. nec aristo. Exēplū primi: vt hō/asinus/subā/et sic de aliis cōsilibus. Exēplū secundi vt genus/spēs/ppō/orō/ et sic de consimilibus.

Cōditōes pōibiliū in p̄dicamēto.

Notandū est tertio q̄ quinq̄ conditiones requirūtur ad hoc q̄ terminus ponatur in p̄dicamēto dicibilium: q̄ termini p̄me intentōis sunt. ¶ Prima ē: q̄ illud sit terminus p̄me intētionis et propter defectū illius cōditōis termini secūde intētōis nō ponūtur in predicamento dicibiliū prime intentōis. ¶ Secūda cōditio est: q̄ illud sit cathegorema. et propter hoc secluduntur sincathegoremata. ¶ Tertia cōditio est: q̄ sit vniuocū vniuoce captū: et per hoc excluduntur equoca equiuoce capta. ¶ Quarta est: q̄ illud sit incōplexum. vel supplēs vicē vnius incōplexi. et per hoc excludūtur cōplexa: q̄ cōplexe sumpta in p̄dicamēto n̄ ponūtur ¶ Quinta est q̄ illud nō sit trāscendēs. et propter hoc excluduntur transcēdentia.

Quot modis ponitur aliquid ī p̄dicamēto.

Notandū ē quarto q̄ dupliciter pōt poni aliud in p̄dicamēto. Uno mō tanq̄ res significata per terminos alicuius predicamēti. et hoc mō vna et eadē res bn̄ pōt esse in diuersis predicamentis: quia vna et eadem res bene pōt significari per terminos diuersorū p̄dicamentorū. ¶ Un̄ illa res dr̄ eē in p̄dicamēto: de q̄ re siue de pronoīe demonstratiuo demōstrāte illā rē: vere p̄dicatur genus gn̄alissimū illius predicamēti: siue pro qua re aliquis terminus illius predicamēti supponere pōt. ¶ Alio mō aliquid dr̄ esse in predicamento tanq̄ dicibile siue terminus. Un̄ ille terminus dr̄ esse in aliquo predicamēto de q̄ psonaliter supponēte vere: et affirmatiue eēntialiter predicatur genus gn̄alissimū illius predicamēti. ¶ Un̄ illa que ponuntur in p̄dicamento tanq̄ termini sunt duplicia: quia quedā sūt que ponūtur in recta linea predicamētali: et de illis predicatur genus gn̄alissimū in quid. et solent vocari genus/species/vel indiuidua. ¶ Alia sunt que ponūtur lateraliter in predicamento. et de illis predicatur genus gn̄alissimū eēntialiter. sed nō in quid. vt sūt differentie.

Cōtra dicta p̄mo arguitur sic diuisū excedit membra diuidentia. g̃ diuisio

est mala. añs pz: q2 diuisũ. s. dicibile verificatur de sincathegorematę: & tñ nullũ membrorũ diuidẽtiũ verificatur de ipo. ¶ Scdo sic arguitur iste termin⁹ chimera nõ sigt sbãm nec q̃titatẽ: & sic de aliis. et tamen est vnũ illorũ q̃ dñr sine cõplexiõe. ergo diuisio est mala. ¶ Tertio sic arguitur isti teri gen⁹: spẽs: & sic de aliis sũt genera et spẽs: & tñ nõ ponũtur in aliquo istorũ predicamentorũ. ergo diuisio est mala.

Ad primũ dr distinguendo probatõem añtis. q2 vel diuisũ cõiter sũptum p2edicatur de sincathegoremate: & sic cõcedit: vel diuisũ ponibile i predicamento: & sic negat. ¶ Ad secũdũ dr q2 lz ille terin⁹ chiera sit incõplexus vocalit: nõ tñ mentaliter. et dz negari minor. Uel aliter põt dici q2 ille terminus chimera non põt supponere pro aliquo: et soluitur argumentũ ¶ Ad tertiũ dr q2 illi termĩ nõ sunt termĩ p̃me impõis. et sic de ipsis nõ est hic ad ppositũ. sed sunt teri secunde intẽtionis: & ponũtur in predicamẽto signi.

His habitis dicendum est de vno quoq3 predicamẽtorum & primo de substãtia cum sit prior aliis predicamentis

Dio subẽ

Substantia aũt diuiditur per primã & secundã. ¶ Prima substantia est q̃ proprie/ principalit & maxime substare dicitur. Uel prima subã est: que neq3 in subiecto est: neq3 de subiecto dr. vt aliquis hõ: aliquis equus. ¶ Secũde substantie sunt spẽs: in q̃bus sũt prime subẽ. et harũ spẽrum et gñã: vt homo et animal. Est enim aliquis hõ in hoĩe qui est spẽs. et homo in aiali quod est gen⁹. ¶ Indiuidua substantie dicũtur prime substantie: q2 primo substãt aliis. Generaliter spẽs co2 dicunt secunde subẽ: q2a secũdo substant aliis. vt aliq̃s hõ dicit grãmaticus/ currens/ & aial/ et subã. ergo hõ dr grãmaticus/ currens/ aial/ et substantia. ¶ Item ea q̃ dicũtur de subiecto oĩa p̃dicant nomĩe et rõne. vt hõ predicatur de sorte et de platone. Eorũ vero que sunt in subiecto in pluribus q̃dem neq3 nomen neq3 ratio p̃dicatur d subiecto: vt hec albedo: vel hoc albũ. In aliq̃bus aũt nomẽ nichil p2hibet predicari de subiecto: rationẽ vero predicari d subiecto est impossibile: vt albũ predicatur de subiecto. ratio vero albi nunq̃ de subiecto predicatur. ¶ Item secundarũ substantiarũ species ẽ magis substantia q̃ genus. q2a spẽs est propiq̃or prime substantie q̃ genus. et etiã quia pluribus substat. Quibuscũq3 eni substat genus: eisdem substat spẽs: et cũ hoc species substat ipsi generi. ¶ Sz species specialissime equaliter substant: et equaliter sũt substantie. vt homo/ equus/

Diffinicio prie subẽ

Dif. scdarũ i bãru3

De sbstãtiis p̃ratiue.

et similia.

¶ Circa hunc textū notandū ē p̄mo q̄ hic p̄ñr.p.h. incipit determinare de p̄dicamētis i spāli. et primo de p̄dicamento subē ¶ Ūñ iste terminꝰ sbā capit dupl'r vt sufficit ad ꝓpositū. Uno mō vt est terminus prime impōis siue intentōis. ⁊ tūc sbā est res per se naturalr̄ exñs: āt pars rei nat alr̄ exñtis. Et hoc mō capiendo illū terim sbā est genus gñalissimū: ⁊ sic non capit in diuisione posita in textu. ¶ Alio mō capit iste terminꝰ subā vt est teriꝰ secūde impōnis siue itentōis: ⁊ sic iste terminꝰ sbā sigt terios absolute ⁊ eēntialiter potētes pro substātia supponere: sicut genera: spēs: ⁊ indiuidua de p̄dicamento subē. vt hō/ aīal/ corpus aīatū. ⁊ hoc modo capit i diuisiōe. ¶ Ex q̄ p₃ q̄ diuisio sic d₃ intelligi. De nūero teriorū de genere subē: quidā teri sunt prime sbē: quidā sūt secūde subē.

Acceptiones subē.

Intelk's diois sbē

Notādū

est secundo q̄.pe.h. diffinit p̄mā sbā₃ ⁊ d₃ diffinitio sic intelligi Prima sbā est terminꝰ p̄dicamentalis de gñe sbē/ q̄ ꝓpe/ p̄ncipalr̄ ⁊ maxie est inferius. ¶ Dr̄ notanr̄ ꝓpe ad drām gñis gñalissimi. ¶ Dr̄ notāter p̄ncipalir: ad drām teriorū accidentaliū et drarū. ¶ Dr̄ notanter maxime: ad drām spēi spālissie ¶ Adhuc autor ponit aliā diffinitionē prime sbē. q̄ sic d₃ intelligi. Prima sbā est terminꝰ p̄dicamentalis de gñe subē: q̄ nō predicatur de aliquo denoīatiue nec eēntialr̄ tanq̄ de per se inferiori. ¶ Dr̄ notanr̄ nō predicar̄ denomiatiue: ad drām terioꝝ singulariū accñtaliū vt hoc albū: hoc nigrū. ¶ Dr̄ notāter nec essentialir̄ de aliquo ⁊c. ad drām secūdarū subārū Ūñ in istis duabus diffinitiōibꝰ istud cōplexū prima subā capitur secunde intētionalir: ꝓ teris subālibus de gñe subē. Et ponit autor exemplu₃ de istis diffinitionibꝰ. vt aliquis hō. Et capit autor hoc complexū aliq̄s hō loco illius termi singularis sortes. vel loco istius teri singularis plato.

Intellectꝰ dionis p̄me subē

Intellectꝰ sc̄de dīuisiōis eiusdem

Notādū

est tertio q̄ h̄ p̄ñr p.h. ponit diffinitionē secūdarum subārū. in qua diffinitione ponir̄ iste noīatiuus p̄lis secūde subē: loco istius noīatiui singularis nūeri sc₃ secūda subā ꝓ diffinito Et loco illorū termiorū gña ⁊ spēs pluralr̄ nūeri dñt poni isti teri singularis nūeri. s. iste teriꝰ species: ⁊ iste terminꝰ genus. Et loco istius p̄iūctionis copulatiue et. debet poni ista p̄iūctio disiūctiua vel. Et sic p₃ q̄ sensus diffinitōis d₃ eē talis. Secunda sbā est terminꝰ predicamentalis de gñe sbē: q̄ est spēs vel gēꝰ sub quo continētur prime subē. vt iste teriꝰ hō: ⁊ iste terminus aīal. ⁊ sic de alijs. ¶ Iste textus. Est et aliquis: sic intelligir̄. iste terminꝰ sortes: vel iste terminꝰ plato continetur sub isto terīo hō tanq̄ inferius eiꝰ Et iste terminus hō: qui est spēs cōtiner̄ sub isto termino aīal

Intellectꝰ dionis sc̄de subē

Notandum

est quarto q̄ est genꝰ q̄ iste textus. Itē ea que dñr: deb₃ sic intelligi. Teri subāles q̄ predicanr̄ de alijs termis subālibus tā q̄ de per se inferioribus eorū: predicanr̄ de eis vere affirmatiue: et eēntialir. ¶ Iste textus Eorū ꝟo q̄ sunt. sic intelligir̄. Teri absoluti de p̄dicamento accñtiū siue abstracti: q̄ supponunt ꝓ re q̄ realiter in est subiecto: nō p̄dicanr̄ de termis sbālibus vere affirmatiue: nec eēntialir. Sed teri ꝯcreti bñ p̄dicanr̄ vere affirātiue: sed non eēntialir. Silr̄ teri abstracti de gñibꝰ accñtiū q̄ nō significant siue nō supponūt ꝓ aliqua re q̄ realir̄ est in subiecto predicanr̄ ꝟe affirmatiue de teris de genere sbē: sed non predicanr̄ eēnalr̄: vt p̄ruitas ⁊ filiatō bñ

Expō textualis.

predicant de teris de gñe substantie: dicendo Sortes est paternitas plato ē filiatio: tñ nō p̄dicant essētialiter ¶ Iste textus Item scdaꝝ substātiaꝝ: sic intelligit: spēs pluribus modis substādi substat q̄ genus: substat eni spēs vno mō sicut sbm accñti. Alio mō sicut inferius supiori. Genus vo substat tm̄ p̄io mō. Uel alit sic intelligit iste text⁹. Teri cōes de gñe substātie q̄ sunt spēs respectu pluriū p̄dicatorū de gñe substātie subijciunt directe q̄ eoꝝ gña: vt isti teri hō et asinus subijciunt directe plib3 p̄dicatis de gñe substātie q̄ ista gña aial corp⁹ ꝛ substantia. Sed spēs spālissime immediate ɔtente sub isto genere subijciunt directe eque multis p̄dicatis de gñe substantie.

Cōtra dicta p̄mo sic ar. Materia est substātia ꝛ silr forma: et tñ nō est p̄ma sbā nec sca. ḡ p̄ma dio substātie ē insufficiēs. ¶ Scdo sic ar: ɔ diffinitionē p̄me substātie: materia p̄ma substat forme substantiali: et alijs formis substātialib3 materialib3 ꝓprie/principalr ꝛ maxime. ꝛ tñ nō est p̄ma substātia. ḡ p̄ria diffinitio cōuenit alijs a diffinito ¶ Tercio sic ar ɔ diffinitionē scde substātie: hō ꝛ asinus sūt scde substātie: ꝛ tñ nō sūt spēs ꝛ haꝝ speꝝ gña: ḡ diffinitio est insufficiens. Minor p3: qꝛ illa dicibilia nō sunt gña: ḡ nō sūt spēs ꝛ harum speꝝ genera.

Ad primū dr q̄ l3 materia ꝛ forma sint substantie: vt capit iste teri⁹ substātia p̄me intētionalr ꝛ large: nō tñ substātie si capiat ille teri⁹ substantia scde intētionalit et stricte. ¶ Ad scdm dr distinguēdo maiorē: qꝛ ca substare capitur duplr Uno modo p̄me intētionalit ꝛ sic maior ɔcedi tur Alio modo scde intētionaliter et sic negat maior. Unde substare qñ capit prime intētionalr est esse subiectū alicuius forme. Sed qñ capit scde intētionalr est esse inferius respectu alicuius superioris: vel esse subiectū alicuius p̄dicabilis accñtis siue ꝓprij ¶ Ad terciū dr q̄ illa ɔiunctio copulatiua ꝛ ponitur loco ɔiunctōis disiūctiue vel

¶ His visis dicēdum est de cōitatib3 ꝛ ꝓpetatib3 substātie. ¶ Prima est. Cōe est oī substātie in subiecto non esse qꝛ esse i subiecto cōpetit solū accñti. hoc p3 de primis substātijs p diffinitionē p̄me substātie. de scdis aūt p3 inductione et syllogismo. Inductione sic: hō non est in subiecto: equus nō est i subiecto: et sic de singulis: ergo nulla scda substātia est i subiecto Syllogismo sic: nichil eoꝝ q̄ sunt i subiecto p̄dicat nomie ꝛ rōe de subiecto: s3 omis scda substātia p̄dicat nomie ꝛ rōe de subiecto: ergo nulla scda substātia est i subiecto. Hoc aūt nō est ꝓpriū substātie: s3 etiā drātie ɔpetit: ꝛ hoc intelligit de drñtijs substantie. ¶ Nec est instātia de partib3 substātie q̄ sunt i suo toto: ꝛ ideo videtur esse i subiecto: qꝛ alius est mod⁹ essendi in: vt accñs i subiecto: et alius sicut pars est in suo toto: vt p̄us patuit

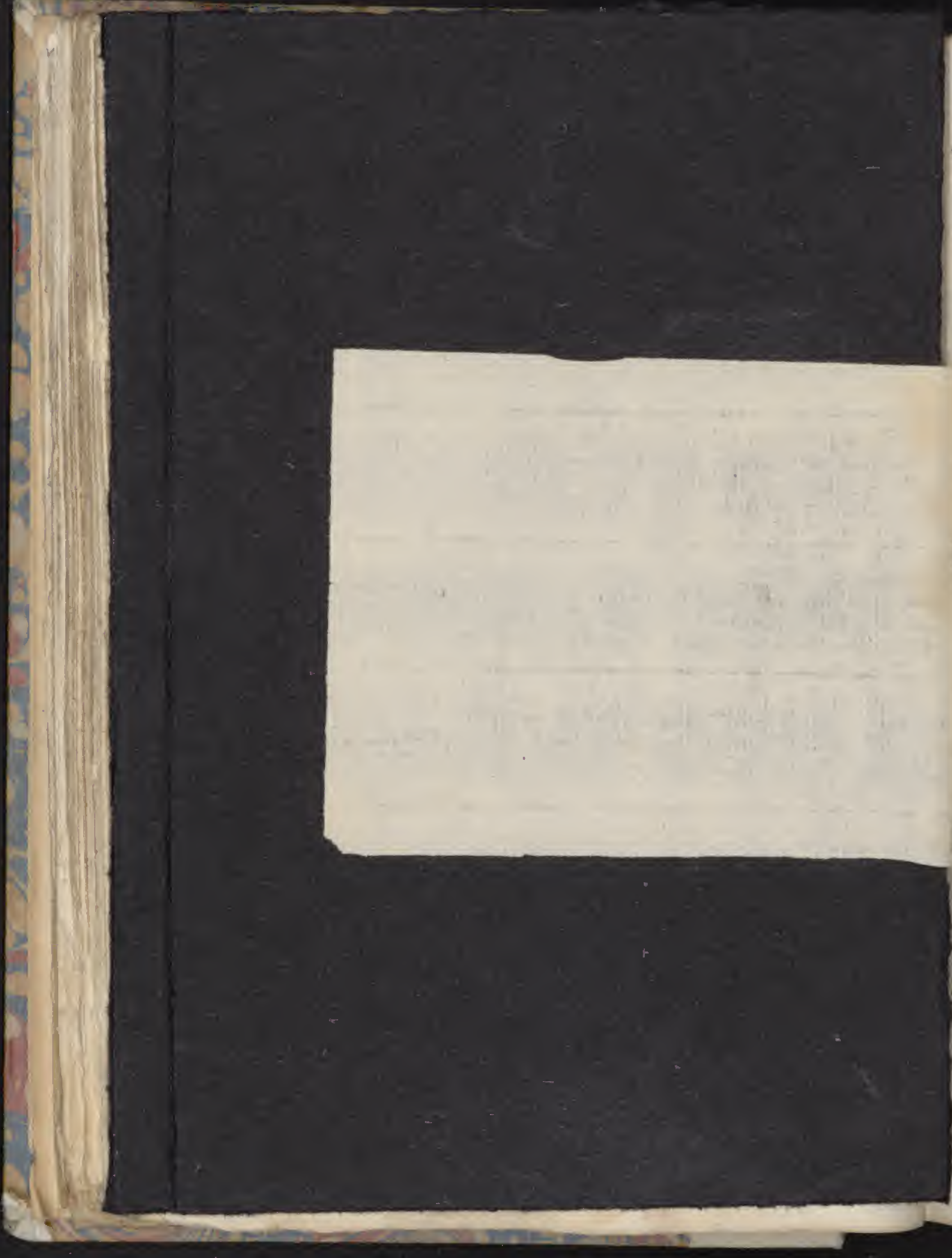
¶ Scda est oībus scdis substātijs et drñtijs eaꝝ cōuenit vniuoce predicari de primis Hec ei omnia predicātur de primis substātijs noīe et rōe quare vniuoce predicantur.

Pria ꝓpꝛietas sbe.

Remouꝫ instantiā.

Secūda.

[illegible] forma [illegible] in materia [illegible] in subiecto,
[illegible] per accidens [illegible]
[illegible] secundum diffinitionem Aristotelis, quia [illegible]
[illegible] in subiecto [illegible] est in aliquo non tanquam pars, a quo
[illegible] quod est in
[illegible]
[illegible] qui non possunt [illegible]
[illegible] Quod [illegible]
[illegible] in loco [illegible] in subiecto [illegible]
[illegible] substantiam [illegible]
[illegible] subiecto [illegible]
[illegible]
[illegible] corruptione. Quamvis [illegible]
[illegible] corporis [illegible]
[illegible] corporis [illegible]
[illegible] prima [illegible]
[illegible]



Tercia. ❡ Tercia est: oīs prima substãtia significat hoc aliquid id est indiuiduū ꝛ vnū numero. S3 scḋa substantia videt̄ significare hoc aliq̄d sub appellatōnis figura: eo ꝙ est in ꝑma substantia: vel etiam de essentia eius: nō tñ significat hoc aliq̄d s3 potius qualeq̄d siue q̄d cōc: nō eī illud quod significat̄ ꝑ scḋam substãtiã est vnum numero: sicut illud quod significatur per primã substantiam.

❡ Circa hūc textū notãdū est primo ꝙ hic ꝯñr p.h. determiat de ꝓprietatibus dicibiliū de gñe substãtie.

Expō realis pprie ꝓprietatis. ❡ Unde ꝑma ꝓprietas exponit̄ dupliciter. Uno mō realr̄ siue de rebus ꝛ hoc sic: hoc ꝯplexum esse et nulli subiecto inesse tanq̄ accñs est cōe oīb3 substãtijs. Et hoc modo exponēdo istã ꝓprietatē: iste teri⁹ substãtia capt⁹ ꝑme intētionalr̄ est s̄bm illius ꝓprietatis. et illa ꝓprietas sic exposita vt cōiter dicit̄ est ꝓpria quarto modo. Sed hoc modo non debet exponi ꝓprietas scḋm intētionē pe.h. q2 dicit̄ in textu ꝙ ista ꝓprietas ꝯuenit aliis a substãtia: sc3 differētiis substantialib3 quod nō esset verū scḋm illam expōnem s3 bñ esset verū exponēdo de teris

Expō logicaleiusḋ. ❡ Et iḋ alio mō logicalit̄ siue de teris exponit̄ sic: hoc complexum posse predicari vere affirmatiue ꝛ nō denoiatiue directe et nō in concreto nec in abstracto est cōmune terminis de gñe substantie: ꝛ hoc modo exponēdo ꝓprietatē iste terminus substantia scḋe intentionaliter capt⁹ est s̄bm huius ꝓprietat̄

Acceptiones sbe. Notandū est secundo ꝙ iste terminus substantia secundo modo intentionaliter captus adhuc capit̄ dupl̄r

Uno modo stricte ꝑ terminis de ꝑdicamento substantie. qui termini ponunt̄ in recta linea predicamētali sicut gña: et species: et indiuidua. Et hoc modo differētie de genere substãtie non sūt substãtie: q2 nō ponunt̄ in recta linea predicamentali sed solum lateraliter: ꝛ sic capit̄ in proprietate iste terminus substãtia pro subiecto ꝓprietatis et ꝓprietas sibi ꝯuenit penes scḋm modum proprii. ❡ Alio modo capitur large pro oībus terminis de predicamēto substãtie: siue sint in recta linea predicamētali: siue nō. et sic nō capit̄ ꝑ subiecto ꝓprietatis in textu: q2 sic capiēdo illū terminū substãtia ꝓprietas sibi conuenit quarto modo: et sic nō cōuenit aliis a substantia: quod est cōtra textum.

Expō sc̄e ꝓprietatis. Notãdū est tercio ꝙ h̄ cōsequenter autor ponit scḋam ꝓprietatem substantie: que solum exponit̄ logicaliter siue de teris: et nō de rebus significatis ꝑ terios: q2 res significate ꝑ terminos de ꝑdicamento substãtie nō predicant̄ vniuoce. Et exponitur sic: hoc complexū predicari v̄e et affirmatiue et essentialit̄ de ꝑmis substãtiis: ꝯuenit scḋis substantiis et eaꝝ differētiis. Et si capiat̄ stricte iste teri⁹ substãtia: tūc ista ꝓprietas est ꝓpria scḋo modo ex quo nō ꝯuenit soli scḋe substantie: sed etiã differētiis: et sic subiectum istius ꝓprietatis est iste terminus scḋa substãtia scḋe intētionaliter ꝛ stricte captus. Si v̄o capiatur large sibi conuenit quarto modo: ꝛ subiectū huius ꝓprietat̄ est iste terminus scḋa substãtia secūde intētionaliter et large capt⁹.

Distinctō ꝑdicatōis vniuoce. ❡ Et capit̄ dupl̄r predicatio vniuoca. Uno modo gñaliter prout vniuoca diffinita sunt prius: et distingunt̄ cōtra ꝑdicationē equocam et nō contra denoiatiuã: ꝛ hoc mō accñtia ꝯcreta ꝑdicant̄ vniuoce de

prima sba. ¶ Alio mō capr̄ p̄dicatio vniuoca spālit: vt distinguit̄ ꝯ p̄dicationē equocā: et denoīatiuā et hoc mō cōuenit scdis substātiis et drn̄tijs eaꝝ respectu p̄maꝝ: nec hoc mō p̄dicant̄ vniuoce ꝯcreta accidentiū de p̄ria sba: lꝫ bn̄ p̄dicent̄ vniuoce de suis inferioribus.

Intell'o tercie ꝓp̄etatis.

Notādū est quarto ꝙ hic ꝯſr autor ponit terciā ꝓp̄etatē sbe q̄ solū exponit̄ de teris: ⁊ nō de rebꝫ: qꝛ solū teris cōuenit sigr̄e ⁊ nō rebꝫ q̄ non sunt teri. Et exponit̄ sic: hoc complexū sigr̄e sbām singulariter ⁊ essētial'r siue sine ꝯnotatōne aliena ꝯuenit oīb⁹ teris singularibus de gn̄e sbe q̄ sūt p̄me sbe. Et hoc ꝯplexū sigr̄e sbām cōiter et essentialr: siue sine cōnotatione aliena cōuenit oibus scdis substātiis. Unde p̄ma sba et scda eandē rem sigñt: sꝫ hoc est diuersimode: qꝛ scda sbā sigt̄ cōiter: ⁊ prima sbā sigt̄ singulariter. Silr̄ etiā lꝫ teri ꝯcreti singulares de generibꝫ accidentiū significēt sbām singulariter: nō tn̄ essentialr: siue sine ꝯnotatōe alieā vt hoc albū sigt̄ rem q̄ est alba ⁊ cōnotat circa illā albedinē: et ideo nō dr̄ significare hoc aliquid.

Contra dicta p̄mo sic ar̄. Dr̄e de gn̄e subē sunt subē: ḡ nō sūt alie a substātiis: ⁊ p ꝯn̄s male dicit̄ in tertu ꝙ p̄ria ꝓprietas subē ꝯueīt aliis a subā: qꝛ ꝯuenit drn̄tiis substātiis. ¶ Scdo sic ar̄: scda ꝓprietas ꝯuenit p̄mis substātiis: cū prime subē p̄dicent̄ de seipsis vniuoce: ḡ male dictū est ꝙ illa ꝓprietas solū ꝯuenit scdis substātiis: ⁊ eaꝝ drn̄tiis ¶ Tercio sic ar̄ ꝯ terciam ꝓprietatē: ꝑe subē sigñt hoc aliqd ḡ sigr̄e hoc aliqd nō solū ꝯuenit p̄mis substātiis: ⁊ p ꝯn̄s male dr̄ ꝙ sola p̄ria subā sigt̄ hoc aliqd. Rn̄s pꝫ: qꝛ ꝑe subē sigñt vnū in numero ergo significant hoc aliquid.

Ad primū dr̄ lꝫ dr̄e de genere subē sint subē: large capiēdo illū terim̄ substātia: n̄ tn̄ capiēdo illū terim̄ subā stricte. ¶ Ad scd̄m dr̄ ꝙ lꝫ prime subē predicent̄ de seipsis vniuoce p̄dicatione inordinata: nō tn̄ predicatione ordinata. Unde p̄dicatio ordinata est illa ī qua predicat̄ aliquod p̄dicabile ꝓprie dictū de suo subiicibili. Et p̄dicatio inordinata est illa p̄dicatio ꝟa vbi nullū predicabile ꝓprie dictū p̄dicat̄ de suo subiicibili. ¶ Ad tercium dr̄ ꝙ dupliciter pōt intelligi ꝙ aliqs teri⁹ significet hoc aliqd. Uno modo qꝛ sigt̄ hoc aliqd quod ēvnū numero ⁊ sic oīs teri⁹ de gn̄e subē sigt̄ hoc aliqd. Alio modo qꝛ sigt̄ sbām singulariter siue essentialit̄: siue sine cōnotatione aliena: ⁊ sic solū p̄me substātie sigñt hoc aliquid.

Quid p̄dicatio ordinata et inordinata.

¶ Quarta ꝓprietas. substātie nichil est ꝯtrariū. Sꝫ hoc nō est ꝓpriū substātie: qꝛ nō cōuenit soli substātie: sꝫ etiā q̄ntitati: et quibusdam alijs.

Quarta ꝓprietas

¶ Quinta ꝓp̄etas est: substātia non suscipit magis neq̄ minus. Non enī dico ꝙ vna substātia nō magis substat q̄ alia: sꝫ dico ꝙ vnaqueq̄ substātia scd̄m esse suū nō intenditur neq̄ remittit̄ vt album q̄n̄q̄ est magis album: q̄n̄q̄ minus albū. Sortes ꝟo non est magis hō vno tp̄e q̄ alio tp̄e: nec magis hō q̄ plato.

Quinta.

Sexta ꝓp̄etas est: ꝓprie proprium est substātie cū sit vna et eadem numero: secūdū sui mutationē esse susceptibilem contrariorū: vt idem homo

Sexta

aliquādo est albus: aliquādo niger: aliquādo calidus: aliquādo frigid⁹: aliqñ prauus aliqñ studiosus. ¶ Nec est instantia de orone: qm̄ licet hec eadem oro Sortes sedet aliqñ est vera: aliqñ falsa: tm̄ nō est scōm sui mutationem: sz scōm mutationē rei: vt qz sortes sedet vel currit. ¶ Et ideo nota q verum et falsum sunt i rebus vt in subiecto: et sunt i orone vt i signo Unde equocatur modus essendi in cum dicit: verū ꝛ falsum esse in rebus et in orone. Similiter equiuocatur susceptibile cū dicit: res est susceptibilis veri et falsi: ꝛ oro est susceptibilis veri et falsi. Sicut equiuocatur susceptibile cū dicit vrina est susceptibilis sanitatis: et animal susceptibile sanitatis. Hec enim suscipit sanitatem: quia significat eam illud vero: quia est subiectuz eius: et ita hoc ꝓpriū non cōuenit oroni: sz soli substātie.

[Margin: Remouz instantiā. — De vltate et falsitate nobil.]

¶ Circa hūc textū notandū est p̄mo: q hic ꝯñr autor ponit quartā ꝓprietatē sbē: q̄ duplr pōt exponi Uno mō realit siue de rebz q̄ non sūt signa: et tūc exponit sic: hoc cōplexū res nō hñs aliquā formā realiter sibi ꝯ̃riam est ꝓpriū 4o mō respectu hui⁹ teri subā: vt est teri⁹ p̄me intentōis: et sic ꝯuenit oībus rebus q̄ sunt sbē: sz nō solū: cū etiā ꝯueniat q̄titati. ¶ Alio mō exponitur ista ꝓprietas logicalr: ꝛ tunc exponit sic: hoc complexū teri⁹ nō hñs aliū terīm sibi ꝯ̃rium: ꝯuenit oībus teris de gñe sbē: sed nō solū cōuenit illis: cū etiā ꝯueniat teris de gñe q̄titatis. Et illo⁹ exponēdo subiectū huius ꝓprietatis est iste teri⁹ sbā 2e intētionalr capt⁹: et ista proprietas est sibi ꝓpria secundo modo.

[Margin: Expō duplex q̄rte ꝓprietatis]

Notādū est scđo q hic ꝯñr autor ponit quintā ꝓprietatē sbē: q̄ etiā duplr pōt exponi. Uno mō realr et sic exponit Ens nō potēs intēdi et remitti graduatr i sua natura ꝓpt vnionē pluriū graduū eiusdē spēi ꝛ i eodē situ subiecti p̄cise et adequate: cōuenit oībz rebz q̄ sunt subē. et hoc mō exponēdo hoc ꝯplexū ē ꝓpriū 4o mō respectu hui⁹ teri subā p̄rie intētionalr capti ¶ Alio mō exponit logicalr et hoc sic: hoc ꝯplexū teri⁹ nō potēs ve et affirmatiue predicari de alio cū istis adūbiis magis et minus: ꝯuenit teris de gñe sbē: et hoc mō exponēdo hoc ꝯplexum ē ꝓpriū 4o mō respectu hui⁹ teri subē scđe intētionalr capti: cū conueniat oī et nō soli: ex quo etiā cōuenit teris de gñe q̄titatis.

[Margin: Expō duplex q̄nte ꝓprietatis]

Notādū est tercio q suscipere magis et minus capit duplr. Uno mō logicalr et sic est posse p̄dicari ve et affirmatiue cū istis adūbiis magis et minus. et tūc suscipe magis vel minus sigt tales terios scz albū: nigrum: calidū: frigidū: et sic de aliis teris q̄ possūt predicari cū illis adūbiis magis vel minus vt dicēdo sortes est magis alb⁹ q̄ plato. Alio mō suscipe magis vel minus capit realit siue p̄rie intētionalr: et hoc duplr Uno mō vt tm̄ vz sicut suscipe i se tanq̄ subiectū qualitatē magis vel minus intensaz siue simul siue successiue. et hoc modo non capitur i proposito. qz illo mō subā bn̄ suscipit magis ꝛ minus. vt in sorte ē albedo que est forma magis vel minus intensa: q̄ albedo exñs in pla

[Margin: Acceptiones de ly suscipere magis et minus]

tone vel in cicerōe. ¶ Alio mō capitur vt tm̄ vȝ sicut ens potens intendi vel remitti graduałr in sua natura: propter vnionē graduum pluriū eiusdē speciei in codeȝ situ subiecti precise et adequate ꝛ hoc modo capit exponēdo ꝓprietateȝ realr, qꝛ illo mō capiendo suscipere magis ꝛ minus nō ꝯueīt subē.

Notādum ē quarto circa hūc textū: Proprie ꝓpriū est subē. ꝛc. ꝙ ista ꝓprietas duplr exponit. Uno mō logicalr: ꝛ hoc sic. hoc cōplexū terminꝰ subiicibilis successiue respectu predicatoꝝ ꝯriorū formas cōtrarias cōnotantiū propr mutationem rei ꝓ qua talis terīꝰ supponit: est propriū quarto mō respcū istius terī sbā secunde intentionaliter capti: vt cōiter dr ¶ Alio mō exponit realr: et hoc sic. hoc ꝯplexum ens susceptibile successiue q̄litatuȝ ꝯriarū in se tanꝙ subiectū ꝼm sui mutationē ꝯuenit rebus q̄ sunt subē. et hoc modo subiectū illius ꝓprietatis est iste terīꝰ subā prime intentionaliter captus

Expō duplex sexte ꝓpetatis

Contra dicta ar̄ pmo sic. igis ꝯriat aque: et tm̄ ignis ꝛ aqua sūt subē: ģ subē ē aliquid ꝯriū. ¶ Secundo sic ar̄ ꝯ quintā ꝓprietatem. prima subā est magis sbā ꝙ secunda. ꝛ spēs magis sbā ꝙ genꝰ. ģ substantia suscipit magis ꝛ minus. ¶ Tertio sic ar̄ ꝯ sextam ꝓprietatē. orō est susceptibilis predicatoꝝ ꝯriorū. s. istorū predicatorū veruȝ ꝛ fłm. et tm̄ nō est subā. ģ ista ꝓpetas nō soli substātie ꝯuenit.

Ad primū dr ꝙ lȝ ignis ꝛ aqua ꝯriātur ꝼm suas qualitates: hoc est qualitas ignis contrariat q̄litati aque vt caliditas ignis frigiditati aque tm̄ illud qd̄ est ignis ꝼm naturam eiꝰ et sbām nō ꝯriat illi quod ē aq̄ ¶ Ad secūdum dr ꝙ ibi capit iste terminus subā vt est terminꝰ secūde intentionis. ꝛ illo mō bene predicatur cum istis aduerbiis magis ꝛ minus. ꝛ illo modo capiendo est terminꝰ de genere substantie. ꝛ n̄ capitur ibi vt est terminꝰ pme intentōnis cū illo mō nō predicatur cum illis aduerbiis magis ꝛ miꝰ. ¶ Ad tertiū dr ꝙ lȝ oratio sit susceptibilis predicatorū contrariorum ꝼm mutationē rei significate per ipsam: non tamen ꝼm mutationem sui.

Quantitatis aliud cōtinuuȝ: aliud discretum. — Diuisio

¶ Quātitas ꝯtinua ē cuiꝰ ptes copulātur ad eundē terminū cōem. vt ptes linee copulant ad pūctū. — Quid q̄titas ꝯtiūa

¶ Est aūt discreta q̄titas: vt nūerus ꝛ orō. Uū duc sūt spēs eiꝰ. nō enī ē i numero aliquis terīꝰ cōis: ad quē ptes eius copulant. vt in decem quinq̄: et quinq̄. aut tria et septem ad nullū terminū copulant. sed sp discreta sunt. Est aūt nūerus multitudo exvnitatibꝰ aggregata. Silr in orōne sylla be nō copulāt ad aliquē terminū cōeȝ: ȝ vnaq̄q̄ sepata ē ab alia. — Quid q̄titas discreta ꝛ spēs eius.

¶ Quātitatis cōtinue: alia linea: alia supficies: alia corpꝰ: alia tps: alia locꝰ. Uū quiq̄ sūt spēs eius. — Spēs q̄titatis ꝯtinue.

Nō aūt linea sit q̄titas ꝯtiūa pȝ qꝛ ptes eiꝰ copulāt ad aliquē terīm cōeȝ: puta ad pūctū. ꝛ ptes supficiei ad lineaȝ. ptes corpis ad supficiē. ptes autē tpis ad nūc. vt pteritū ꝛ futurū ad pn̄s. ptes āt loci ad eū dē terīm copulant: ad quem corpis pticule copulātur.

¶ Circa hunc textũ notãdum est primo q hic ꝯñr. pe. h. deteriat de secundo p̃dicamẽto. s. d̃ quãtitate p̃mo ponẽs vnã diuisionem q̃ dz sic intelligi. De nũero generũ subalternoꝝ huius generis gñalissimi: q̃titas: aliud gen⁹ subalternũ ẽ quãtitas ꝯtinua: aliud ẽ q̃titas discreta. ¶ Quantitas discreta solet sic describi: q est q̃titas cui⁹ ptes nõ copulant ad aliquẽ terim cõem: q̃ est principiũ vnius ptis ꝛ finis alteri⁹: q̃ diffinitio sicut iacet ẽ simplr flã. Et dz sic intelligi. Quantitas discreta est q̃titas diuisibilis in plures partes discretiue. ¶ Et dz ꝯñr in textu q q̃titatis ꝯtinue sunt due spẽs. s. nũerus ꝛ ofo. Sz p. h. isequit aristotelẽ: q̃ nõ ẽ locutus fm veritatẽ: sed fm opinionem famosam tpe suo vigẽtẽ. Et de isto videbit in logica. ¶ Sed q̃titas cõtinua solet sic diffiniri: q ẽ q̃titas cui⁹ ptes copulãtur ad aliquẽ terim cõem: qui est finis vni⁹ parti et p̃cipiũ alterius. q̃ diffinitio solet sic intelligi. Quãtitas ꝯtinua ẽ q̃titas cuius partes copulant ad aliquã partẽ: que scdꝫ aliquid sui est principiũ vnius ptis. et fm aliã eius partem ẽ finis alterius ptis.

Notãdũ est secũdo q h̃ ꝯsequent autor diuidit q̃titatẽ ꝯtinuã in quinq̧ species. que satis patẽt in textu. Et probat q sunt q̃titates ꝯtinue. vt ptz i textu. ¶ Unũ linea solet sic describi. Linea est longitudo sine latitudine ꝛ ꝓfũditate. q̃ diffinitio sicut iacet est simplr flã. Et dz sic intelligi. Linea est magnitudo mẽsurabilis fm longitudinẽ: nõ habendo respectũ ad latitudinẽ vel ꝓfunditatẽ ¶ Sed superficies solet sic describi. Supficies est longitudo cũ latitudine sine ꝓfunditate. q̃ diffinitio sicut iacet etiã est flã. sꝫ sic intelligitur. Superficies ẽ magnitudo mensurabilis fm longitudinẽ ꝛ latitudinẽ nõ h̃ndo respectum ad ꝓfunditatẽ. ¶ Et corpus solet sic describi. Corpus est longitudo cũ latitudie ꝛ ꝓfunditate. q̃ diffinitõ sic intelligit. Corpus est magnitudo: mẽsurabilis fm trinã dimẽsionem. s. longitudinẽ/ latitudinẽ/ et ꝓfunditatẽ.

Notãdũ ẽ tertio q iste terminus corp⁹ capit duplr. Uno mõ vt sigt oẽs substantias corporeas absolute. et sic iste terinus corpus est in p̃dicamẽto substãtie ¶ Alio mõ capit vt sigt magnitudinẽ: cõnotando ip̃am esse cõmensurabilẽ fm trinã dimensionẽ. ꝛ hoc mõ est spẽs q̃titatis ꝯtinue. ¶ Sed iste terminus locus fm rei veritatem est in p̃dicamẽto ad aliquid. et dicitur correlatiue ad locatũ siue locale. Et ad. p. h. dr q ipse isedtur aristotelẽ: qui nõ est locutus fm opinionẽ ꝓpriã. ¶ Sed tp̃s (vt ad ꝓpositũ sufficit) est motus celi: qui est mẽsura alioꝝ motuũ et durationũ aliarũ rerũ temporaliũ.

Notãdũ est quarto q gẽ⁹ generalissimũ cõcretorũ illius p̃dicamenti est ly q̃tum cathegorematice captũ: vt tm̃ vꝫ sicut ens h̃ns q̃titatẽ. Sed gẽ⁹ generalissimũ i abstracto est ly q̃titas. ¶ Et huius p̃dicamẽti sunt q̃nq̧ q̃stiua. Unũ est ly q̃tum ꝛ ad illud dꝫ fieri rñsio per noĩa. vt cum querit: q̃tum est illud lignũ? rñdetur bipedale. Secũdũ est qualiter ꝛ ad illd̃ dꝫ fieri rñsio p aduerbia vt cũ querit: qualit extendisti illd̃ rñdet bipedalit Tertiũ est ly quot et q̃rit de quãtitate discreta. vt cũ q̃rit: q̃t hoĩes currũt? bñ rñr decẽ. Quartũ est ly quotiẽs: ꝛ ad hoc rñ detur p aduerbia nũeralia. vt cum q̃rit: quotiẽs fuisti parisius? bene rñr: ter q̃ter. ꝛc Quitũ est ly q̃diu ꝛ querit de tp̃e. vt cũ q̃rit: q̃diu fuit sortes hic? bñ rñr: duab⁹ hoĩs.

Contra dicta ar p̃mo sic: ofo est qualitas siue plures q̃litates.

Intellcs diuionis q̃titatis

Quid q̃titas discreta: ꝛ d̃ speciebus eius

Quid q̃titas ꝯtiũa

Linea.

Supficies.

Corpus

Acceptiones de ly Corpus.

Locus

Tempus

De gñalissimo ꝛ interrogatiuo p̃dica. q̃titatis.

ergo nō est q̄titas. ❡ Scd̄o sic ar ois q̄titas discreta ē numerus: ḡ male dr̄ q̄ nūerus est spēs q̄titatꝭ discrete. ❡ Tercio sic ar: locus dr̄ relatiue ad locatū siue locale. ḡ est ī pdicamēto ad aliqd: ꝛ p̄ ꝯn̄s male ponit̄ in pdicamēto q̄titatis.

❡ Ad oīa rōes dr̄ ꝯcedēdo eas: q2 autor locutus ē sicut aristoteles: q̄ non locutus est scd̄m opinionē ꝓpriā ꝛ ſm veritatē: sed ſm opinionē famosā tpe suo vigentē.

Prima ꝓpetas.

❡ His visis dicendum est de cōitatibꝫ q̄titatis. ❡ Prima cōitas est. q̄titati nichil ē cōtrariū: vt bicubito/tricubito vel supficiei nichil ē ꝯtrariū: q2 ꝯtrarietas pmo inest qualitatibꝫ: nō oibus. sꝫ quibusdam. q̄titas aūt n̄ est q̄litas: quare sequit̄ q̄ ꝯtrarietas n̄ est ī q̄titate.

Secūda.

❡ Item q̄titas nō suscipit magis: neqꝫ minꝰ nō ei vna linea est magis linea q̄ alia: nec numerus ternarius est magis numerus q̄ binarius. ꝛ sic de alijs

Tercia.

❡ Itē ꝓpriū est q̄titati ſm eā equale vel inequale dici. vt vnus numerus est equalis vel inequalis alteri numero. et vnū corpus ē equale vel inequale alteri. ꝛ vna linea est equalis vel inequalis alteri linee.

❡ Circa hunc textū notandū est primo q̄ hic ꝯſr autor determiat de ꝓpetatibꝫ q̄titatis.

Expō duplex pme ꝓpetatis

Unde pma ꝓpzietas exponit̄ dupl̄r Uno modo realit̄ siue de rebꝫ: ꝛ tunc exponit̄ sic: hoc ꝯplexū res non hn̄s aliquā formā real̄r sibi ꝯtrariā ꝯpetit rei sig̃te p terios de gn̄e q̄titatis. Et hoc mō exponēdo ꝓpetatē n̄ ē aliq̄ modo ꝓpa q̄titati. q2 nō ꝯuenit oī nec soli rei sig̃te p terios de gn̄e q̄titatis: cū etiā ꝯueniat substantie. ❡ Alio mō pōt exponi logicaliter siue d̄ teris: ꝛ sic hoc ꝯplexū teriꝰ n̄ hn̄s aliū terīm sibi ꝓpe ꝯtrariū cōuenit teris de gn̄e q̄titatꝭ: ꝛ hoc modo exponēdo ista ꝓpetas est ꝓpria scd̄o modo q̄titati. ꝛ subiectū eiꝰ exponēdo eā scd̄o modo: est iste teriꝰ q̄titas ſc intētionalr̄ captꝰ Sꝫ exponēdo pmo modo subiectū est iste teriꝰ q̄titas prime intētionaliter captus

Notādū est scd̄o q̄ hic ꝯſr autor ponit scd̄am ꝓpetatē q̄titatis q̄ etiā pōt dupl̄r exponi.

Expō duplex scd̄e ꝓpetatis

Uno mō real̄r siue de rebꝫ: ꝛ hoc sic. hoc cōplexū res potēs intendi et remitti gradualiter ī sua essentia: cōuenit rei sig̃te p terios de gn̄e q̄titatis. Et hoc modo exponēdo textū hoc cōplexū nō est ꝓpriū q̄titati: q2 nō conuenit oī q̄titati nec soli: sed est quedā ꝯueniētia q̄titatis: ꝛ subiectū illius ꝯueniētie est ille teriꝰ pme intētionaliter captus. ❡ Alio mō exponit̄ logical̄r siue de teris ꝛ tūc exponit̄ sic. hoc ꝯplexū teriꝰ nō potēs pdicari de ꝛ affirmatiue cū istis aduerbijs magis ꝛ minus spāl̄r captis ꝯuenit termīs de gn̄e q̄titatis. Et hoc exponēdo textum hoc ꝯplexū est ꝓprium scd̄o modo respectu huius teri q̄titas ſc intētionaliter capti.

Distictio de magis ꝛ minus.

❡ Unde magis ꝛ minus capiunt̄ dupl̄r. Uno modo ꝓpe prout intēsionē et remissionē sig̃t: ꝛ sic dꝫ capi in ꝓpetate Alio modo capiunt̄ gn̄aliter, put indifferēter intensionē siue extensionē sig̃t: silr̄ remissionē vel diminutionē: ꝛ hoc mō nō dn̄t capi ī ꝓposito

Notādū est tercio q̄ h ꝯſr autor poit terciā ꝓpetatē q̄titatꝭ q̄ dupl̄r pōt exponi.

Expō duplex tercie ꝓpetatis

Unoꝰ real̄r siue de rebꝰ: et hoc sic: hoc ꝯplexū res scd̄m quā aliqd denoīat̄ esse eq̄le vel ineq̄le: ꝯueīt illi rei q̄ est q̄titas: ꝛ hoc mō expo

nědo hoc ꝯplexū est ꝓprium q̄rto mō respectu hui⁹ teri q̄titas pme intētionalr̄ capti. ❡ Alio mō pōt exponi logicalr̄ siue de teris: ⁊ hoc mō sic exponit̄: hoc ꝯplexū teri ſm q̄ꝝ signa formalia dicūt̄ res eq̄les vel ineq̄les ꝯuenit teris de p̄dica- mēto q̄titatis: ⁊ hoc mō exponēdo totū est ꝓpriū q̄rto mō respectu h⁹ termi q̄titas ſe intētionalr̄ capti.

Notādū est q̄rto q̄ eq̄litas sic solet describi. Equalitas est rerū differentiū vna q̄titas: nō vna i numero: q: eadē q̄titas i numero nō pōt esse i diuer- sis reb₃: nec solū vna i gñe: q: tunc oīa q̄ta essēt eq̄lia. sed d₃ esse vna i spē spālissima. Sed ineq̄litas sic diffinit̄. Ineq̄litas est rerū differē tiū diūsa q̄titas. ❡ Unde eq̄litas ⁊ inequalitas capiunt̄ dupl̄r. Uno mō large ꝓ q̄libet ꝯueniētia ⁊ dis conueniētia aliquaꝝ reꝝ. siue hoc fuerit i q̄titate: siue in q̄litate: siue in aliq̄ alio: ⁊ hoc mō capiunt̄ i ꝓ posito. Alio mō capiunt̄ stricte ꝓ cōueniētia et discōueniētia aliq̄rū rerū adinuicē in q̄titate i magni- tudine vel multitudine: et hoc mō capiuntur in proposito.

Quid eq̄litas ⁊ ineq̄litas.

Acceptōnes equalitatis et ineq̄litat̄

Contra dicta p̄mo sic ar̄ ꝯtra primā ꝓpetatē: q: ipsa nō cōuenit oī q̄titati nec soli: ḡ nō est ꝓpetas. Añs pat₃: aliqua q̄litas q̄ est albe do h₃ ꝯrium: et etiā ꝯuenit substā tie: ḡ non ꝯuenit oī q̄titati et soli. ❡ Scd̄o sic ar̄: aliq̄s teri⁹ de gñe q̄titatis p̄dicat̄ cū istis aduerbijs magis et minus: cū vna q̄titas sit maior alia. ḡ scd̄a ꝓpetas q̄titatis nō ꝯuenit oī q̄titati. ❡ Tercio sic ar̄: tercia ꝓpetas q̄titatis ꝯuenit alijs a q̄titate: ḡ male dr̄ q̄ est ꝓpa. añs p₃: q: aliq̄ res dicūtur eq̄les i virtute q̄ tñ nō est q̄titas s₃ q̄litas

Ad primū dr̄ ꝯcedēdo to tū argumentū q: i textu cap̄t iste teri⁹ ꝓpetas ꝓ isto terio ꝯuciētia ❡ Ad ſm dr̄ q̄ l₃ aliqui teri de p̄di camēto q̄tita- tis predicant̄ cum istis aduerbijs magis et minus large accepti: nō tñ stricte acceptis. ❡ Ad tercium dr̄ q̄ l₃ ſm virtutē aliq̄ res dicant̄ equales large capiendo equales: nō tñ stricte capiēdo equales.

Daliquid vero talia dicūtur: q̄cunq₃ hoc ipsum qd̄ sunt aliorū dicuntur. vel quomodolibet aliter ad aliud. vt duplum di midij duplum. ⁊ dimidiū du pli dimidium. pater filij pa- ter. filius prīs filius. vel sub habitudine alterius casus vt maius minore maius: et mi- nus maiore minus vt similis simili similis: vicinus vicino vicinus ❡ Relatiuorum tres sunt species. Quedam dicū- tur secundum equiparātiam vt sunt quecunq₃ eodem no- mine dicūtur: vt similis simi- li similis: et equalis equali e qualis: et vicinus vicino vici nus Alia secundum superpo sitionem dicūtur: vt duplum triplum: quia ista superponū tur alijs: sicut dominus ser- uo superponitur. Alia vero secundum suppōnem: vt ser- uus domino supponitur ⁊ fi lius patri: et dimidium du- plo: duplo dimidium.

Diffinitio adaliq̄d.

Tres species rl̄oꝝ

❡ Circa hūc textū notandū est p̄- mo q̄ h ꝯūr p. h. deteriat de tercio p̄dicamēto. s. de p̄dicamēto adali- q̄d. Añ adaliq̄d capit̄ dupl̄r. Uno mōvt est plures dictōes q̄rum vna est ista prepō. ad: et alia hoc nomē aliquid. sic in nullo predicamento

Acceptōnes adaliquid

ponit nec est predicamentū. prio: qr est cōplexū. scdo qr est equocū. et sic de eo nō est hic ad ppositum. ¶ Alio mō capit vt est, vna dictio indeclinabilis neutri gñis. et hoc mō capitur dupl'r. Uno mō vt est teri' pme intentiōis: siue impōnis et tunc significat rem respectiue se habentē ad aliā vel ad seipam. et sic est gen' gñalissimum hui' pdicamenti adaliqd Alio mō capitur vt est teri' secūde intentōis siue īpōnis. Et hoc mō capit dupliciter Uno mō large: et tunc capit p omi terio referibili ad se vl ad aliū sub habitudine obliq casus: et hoc mō capit ly adaliquid in pma diffinitione data a pe. hi. Alio mō capit stricte: et tūc capit p terio vniuoco incōplexo referibili ad se vel ad aliū sub habitudine alicuius casus obliqui: q est pdicabilis de seipso eentialit cū hoc addito adaliquid vt pater: et ad aliquid pater.

Intellus pme diffinitōis ad aliquid

Notandū est secundo q pma diffinitō adaliquid dz sic intelligi. Adaliquid sūt teri pdicabiles de aliquo cū obliq alicuius teri nō se habēt tanq abstractū ad ipm expresso vl intellecto: vt iste teri' pr: pdicatur de aliquo: cū additione alicui' obliqui alterius teri a suo abstracto expressi vel intellecti. vt dicēdo pr est filii pater. et hoc mō exponendo illā diffinitioné diffinitio puenit tam relatiuis fm eē q relatis fm dici. ¶ Uñ relatiua fm esse sūt termini q sunt pcise de genere relatōnis siue adaliquid. et signūtur per istū terim adaliquid scde intētōaliter et stricte sumptū. Exemplū: pater/filius/duplū/dimidiū. et c.

Quid relatia scdz eē et fz dici.

¶ Sed relatiua fm dici sunt teri q sunt alteri' pdicamēti q pdicamti adaliquid. et signūtur per istū terminū adaliquid: scde intentiōaliter et large captū: vt scia virt'/ et vicium

Notādū est tertio q b phr autor diuidit adaliquid: et dz diuisio sic intelligi. De nūero dicibiliū q sūt adaliqd quoddā est adaliquid eqparantie. quoddā est adaliquid suppōis. et quoddā adaliquid suppōis. Et sic mēbra diuisiōis q in textu ponuntur in plurali nūero dnt mutari i terios singularis numeri. vel alit diuisio peitus nihil valeret. ¶ Uñ adaliquid eqparantie est terin' synonymus couertibilit se hñs cum suo correlatiuo. vt sile dr relatiue ad simile. et dissimile ad dissimile. ¶ Adaliquid suppōnis est terin' de genere adaliquid supponēs p aliqua re hñte supioritatē vl excellentiā sup illā rem: p qua suppōit suū correlatiuū: vt pr respectu filij et dñs respectu serui. ¶ Sed adaliquid suppōnis est termin' supponens p aliqua re hñte inferiorem respectu illius rei: pro qua supponit suū correlatiuū. vt filius respectu patris. et seru' respectu dñi.

Intelctus diuisiōis adaliquid.

Notādū est qrto q qstriuū h' pdicamēti circunloqtur per hoc cōplexū. quō se hz hoc ad illud. Sed mod' pdicādi dicibiliū hui' pdicamēti ē: pdicari de pma ibā in hoc q ipa se hz respectiue ad se vel ad aliud. Sed gen' generalissimū hui' pdicamēti est ly adaliquid: capiendo ipsū vt est teri' incōplexus pme impositionis siue intētionis: et nō ly adaliquid vt est teri' secūde intētionis Uñ iste termin' adaliquid q est genus gñalissimū huius pdicamēti importat in generali oēm modum quo res se hz ad aliqd siue hoc sit ad seipam: siue ad aliam.

De qstiō mō pdicā di et gñalissimo h' pdicamēti

Cōtra dicta primo sic arguitur. Diffinitio adaliquid puenit alijs a diffinito. g nō est bona. Añs ptz qr cōuenit isti terio scientia: q tam nō est de pdicamēto ad aliquid: sz de pdicamēto qualitatis ¶ Scdo sic ar. genus dz predicari eentialr et quidditatiue de suis spēb'. ergo

diuisio est insufficiens. Minor pꝫ qꝛ ista est predicatio accñtalis: relatiuũ eqparãtie est aliqd. ¶ Tertio sic ar. oẽ genus gñalissimũ dꝫ ꝑdicari in recto de suis spẽbus siue de subijcibilibus: sꝫ adaliquid non ꝑdicatur in recto de subijcibilibus. ergo nõ est gen⁹ gñalissimum. Minor pꝫ: qꝛ adaliquid est aggregatũ ex ꝓpõe ꝛ accusatiuo.

Ad primũ dr̃ negãdo añcedens. ꝛ ad ꝓbationẽ dr̃ distinguendo minorẽ: Uel capiendo ad aliqd stricte: ꝛ sic ꝯcedit̃. vel capiẽdo adaliquid large: ꝛ sic negat̃. ¶ Ad secũdum dr̃ ꝯcedẽdo maiorẽ: ꝛ negando miorẽ Et ad ꝓbationẽ dr̃ distiguẽdo añs Uel capiẽdo adaliqd ꝑme intẽtionalr̃: ꝛ sic ꝯcedit̃. Uel secũde intẽtionalit̃: ꝛ sic negat̃. ¶ Ad tertiũ dr̃ negando minorem. Et ad probationẽ dr̃ distinguendo maiorem seu añs. Uel capiendo adaliquid vt est quoddã cõplexũ: et sic ꝯcedi tur. vel vt est termin⁹ incomplex⁹: et sic negatur.

¶ Post hec sequuntur cõitates relationis. ¶ Pꝛia est: ꝙ ꝯtrarietas est in relatione: vt virtus ẽ ꝯtraria vicio: cũ vtrũqꝫ eoꝝ sit ad aliqd. hoc aũt ñ ꝯuenit oĩ relationi. duplo ei nichil est ꝯtrariũ neqꝫ triplo ¶ Secũda. relatiua suscipiunt magis ꝛ minus. vt simile dr̃ magis ꝛ min⁹ sile. et silr̃ ineqle. Sed hoc nõ ꝯueit oĩbus relatiuis. Duplũ eni nõ dicit̃ magis ꝛ minus duplũ. neqꝫ triplũ: neqꝫ pater ¶ Pꝛima proprietas Relatia dicũtur ad ꝯuertentiã. vt pater filii pater. filius patris filius.

Pꝛia cõitas adaliquid.

Scda cõitas.

Pꝛia proprietas

¶ Circa hunc textũ notandũ est primo ꝙ h ꝯñr autor determiat de cõitatibus ꝛ ꝓprietatib⁹ adaliqd qrũ pꝛia põt dupľr expoĩ. ¶ Uno modo realit̃ siue de reb⁹. ꝛ hoc sic hoc cõplexũ res hñs aliã rem sibi ꝯriã realit̃: conuenit rebus significatis per illuꝫ terĩm adaliquid. et hoc mõ sõm illius cõplexi est ly ad aliquid prime intentõnalit̃ captũ ꝛ est sibi ꝓpria prĩo mõ. qꝛ ꝯuenit soli ꝛ nõ oĩ. ¶ Alio mõ exponitur logicalr̃ siue d teris: ꝛ hoc sic. hoc complexũ: teri⁹ hñs aliũ terminuꝫ sibi logicalr̃ ꝯriũ: cõuenit termĩs q̃ sunt adaliquid. ꝛ hoc mõ sbm illius cõplexi ẽm pe. h. esset ly adaliquid secũde intẽtionalr̃ captum ꝛ large. ꝛ ñ eẽt sibi ꝓpriũ aliquo mõ proprij: cũ nõ ꝯueniat omĩ nec soli Et iõ istud complexũ nõ dꝫ dici aliqua ꝓprietas: sed magis quedam cõitas siue ꝯuenientia. sed si capetur ly adaliquid stricte ꝛ scđe intẽtionalr̃: tũc nullo mõ sibi ꝯueiret

Expõ duplex ꝑme cõitatis

Notãdum hoc ꝯplexũ. est scđo ꝙ hic autor ponit scđaꝫ cõitatẽ adaliqd q̃ dupľr põt exponi. Uno mõ realiter siue de rebus: et hoc sic. hoc cõplexũ res põt intendi aut remitti gradualiter in sua essentia cõueĩt rebus sigĩis per terĩos qui dicuntur adaliquid. ꝛ hoc mõ exponendo hoc cõplexũ conuenit isti terĩo adaliquid prime intẽtionalit̃ capto tanq̃ subiecto. ꝛ est sibi ꝓpriuꝫ primo mõ. ¶ Alio modo exponit̃ logicaliter siue de terĩs. ꝛ hoc sic: hoc ꝯplexũ termĩ potẽtes ꝑdicari cũ istis aduerbijs magis ꝛ minus cõuenit terĩs de genere adaliquid et hoc mõ exponendo subiectũ huius est iste terminus adaliqd scđe intentiõalit̃ captus: siue stricte siue large capitur. ꝛ nullo modo est sibi proprium: cũ non conuenit oĩ. vt pꝫ de istis terminis: pater ꝛ fili⁹ nec conuenit soli: cum etiã ꝯuenit terminis de gñe qualitatis.

Expõ du. scđe cõitatis.

Expō tertie ꝓprietat[is]

Notādū est tertio q̄ h̄ ꝯñr autor ponit p̄mā ꝓprietatē adaliquid: q̄ solū logicaliter exponit: ꝛ hoc sic. hoc ꝯplexū termī h̄ñtes mutuā dependentiā ad seinuicē ſm h̄itudinē obliq̄ casus sui correlatiui: ꝯuenit terīs de genere relatōis. vt pr filij pater. filius pr̄is filius ❡ Uel sic pōt exponi. hoc cōplexū terī de seinuicē vr̄r acceptiverificabiles cū obliq̄s suorū correlatiuoꝝ: ꝯueīt terīs de genere relatōis. vt hec est ꝟa: oīs pr̄ est filij par. Et illis duobus modis exponēdo illa ꝯplexa h̄nt ꝓ subiecto illū terīm adaliq̄d scd̄e intētionalit captū ꝛ ī plī nūero ❡ Alit sic pōt exponi textus. hoc complexū termī⁹ a quo ad seip̄m sumptū cū obliquo sui correlatiui vʒ ꝯña: cōuenit terīs de gñe adaliquid: vt pr̄ est: ḡ filij pater est. Silr̄ fili⁹ est: ḡ filius patris est. Et illo mō expo nēdo subiectuʒ illius ꝓprietatis ē iste terī⁹ adaliquid singularis numeri scd̄e intētionalit capt⁹. Et q̄cunq̄ horū modoꝝ exponat textus semꝑ ista ꝓꝑetas est ꝓꝑa q̄rto mō.

Diñt cōuersio/ cōuertibili/tas/ ꝛ con uertētia.

Notandum est quarto q̄ ꝓprie capiendo terīos: dr̄a est inter cōuersionē/ cōuertibilitatē/ et ꝯuertentiam. Nam ꝯuersio ꝓprie attribuit ꝓpōnib⁹ vtroq̄ terīo participantibus: ordine cōuerso: quarū vni⁹ ad aliā est bona ꝯña ❡ Sed ꝯuertibilitas attribuit terīs ꝯuertibilib⁹ Uñ ꝯuertibilitas nichil aliud ē q̄ᵱ duo terī de seinuicē verificabiles vel affirātiue/ vel vr̄r negatiue. et hoc mō debent describi terī ꝯuertibiles. Exemplū de terīs ꝯuertibilibus affirmatiue. vt hō ꝛ risibile. Exemplū de terīs cōuertibilibus negatiue: vt hō ꝛ asinus. Uñ sicut illa est vera: oīs hō est risibilis: ita econtra: oē risibile est hō. ꝛ silr̄ sic ista est vera: oīs hō non est asinus: ita et illa: oīs asinus nō est homo. ❡ Sed conuertentia attribuitur terminis de genere relationis. Uñ dici ad ꝯuertentiā (vt cōit dr̄) est aliqua referri ad seinuicē scd̄ʒ mutuā dependentiā obliqui casus Uel dici ad cōuertentiam est termin⁹ a quo ad seip̄ʒ cū obliquo sui correlatiui vʒ ꝯña.

Contra dicta p̄mo sic ar̄ ꝯtra primā cōitatem. Oēs termini contrarij sunt termī absoluti: sed terī relatiui nō sunt absoluti: cū sint relatiui: ḡ terī relatiui nō sunt ꝯtrarij. et per ꝯñs male ponit in textu relatiua h̄nt ꝯrīū. ❡ Scd̄o sic ar̄: ꝯ p̄mā ꝓprietatē. ipsa ꝯuenit terīs de gñe subē: ḡ male dictū est q̄ est ꝓpria quarto mō terīo de gñe adaliquid. Añs pʒ: q: a terīo de p̄dicamento sbē ad seip̄m cuʒ obliquo valet ꝯña. vt dicendo: iste est hō: ḡ iste est h̄uanitate hō. ❡ Tercio sic ar̄. prima ꝓprietas ꝯuenit istis terminis hō et risibile: ꝛ tñ illi termī non sunt de gñe adaliquid. ḡ male dictū est q̄ est ꝓpria adaliquid q̄rto mō. Minor pʒ. q: que ꝯuertunt dicuntur ad ꝯuertentiā. sed hō et risibile ꝯuertunt: ḡ dr̄r ad ꝯuertētiam.

Ad primū dr̄ q̄ prima cōmunitas exponendo de terminis nō ꝯuenit termis de genere adaliquid: vt argumentū cōcludit. Sed si capiatur large adaliquid bñ cōuenit aliquibus: vtputa istis terīs virtuosus ꝛ viciosus. ❡ Ad scd̄m dr̄ q̄ lʒ a termīo de predicamento subē ad seip̄ʒ cū obliquo sui abstracti vʒ ꝯña. nō tñ cū obliq̄ sui correlatiui. ❡ Ad tercium dr̄ q̄ lʒ hō ꝛ risibile dicant ad cōuertentiā large capiendo istum terminū cōuertentia: vt sub se comprehendit conuersionem/ conuertibilitatem/ et ꝯuertentiam proprie dictam: non tamen dicūtur ad conuertentiam stricte capiendo illū terminū con-

uertentia: vt distinguitur ꝯ cōuersionē ꝛ ꝯuertibilitatē.

Scōa ppꝛietas. ¶ Secūda pꝛopꝛietas Relatiua sunt siľ natura. simul enī sunt duplū et dimidiū. pater ꝛ filius. Tertia ppꝛietas ¶ Tertia ppꝛietas. relatiua posita se ponunt: ꝛ perempta se perimunt. vt si duplū est: dimidiū est. et ecōtra. Alia dif. Adaliq̄d ¶ Item alia diffinitio relatiuoꝛū talis est. Adaliquid sunt q̄bus hocip̄m eē est ad aliud quodā mō se habere. ꝛ hec diffinitio est pꝛopꝛia relatiuoꝝ. Quarta ppꝛietas ¶ Quarta pꝛopꝛietas. Pꝛopꝛiū est relatiuoꝛū: ꝙ si q̄s diffinite nouerit vnū relatiuoꝛū: diffinite cognoscet ꝛ reliquū. vt si diffinite nouerit q̄d sit duplū: diffinite noscet id cuius est duplum. Necesse est enim in vtroꝛūq; rōnibus vtrisq; vti.

¶ Circa hūc textū notandū est pꝛimo ꝙ hic ꝯñr autoꝛ ponit secundā ppꝛietatē adaliquid. q̄ potest dupliciter exponi. Expō duplex scōe ppꝛietatꝭ ¶ Uno mō realiť siue de rebꝰ: ꝛ tūc sic exponiť. Res quarū vna nō pōt eē sine alia: ꝛ ecōtra cōuenit rebus significatis per terios de gñe adaliq̄d. Et hoc mō exponendo hoc cōplexū nullo modo est pꝛopꝛiū adaliquid. ¶ Alio modo exponitur logicaliter. ꝛ hoc dupliť. Uno mō sic. hoc complexuꝫ termini a quibus ꝯuertitur consequentia subsistendi tam affirmatiue q̄ negatiue conuenit terminis de genere relatōnis. Et hoc modo exponendo subiectū illius cōplexi est iste terminus adaliq̄d secunde intentionaliter captus. et nō est sibi ppꝛium aliquo mō: cum nō conueniat omni nec soli. Non enī conuenit relatiuis terminis: qui sunt termini ampliatiui. vt pꝛius ꝛ posterius Similiter etiam ꝯueit subiecto et sue ppꝛie passioni. vt ly hō ꝛ ly risibile. ¶ Unde ꝯñā subsistendi dicitur conuerti: qñ arguitur a positione ꝯñtis respectu huiꝰ verbi est secunde adiacentis: ad positionem añtis respectu huiꝰ verbi est secunde adiacentis. vt bene sequitur: pater est: ergo filius ē. hec ꝯsequentia subsistendi sic conuertitur. filius est: ergo pr̄ ē. Alio mō exponitur sic. hoc complexū: termini rōne quorū ab vna pꝛopositiōe in qua vnus illoꝛū terminoꝛum vere pꝛedicatur de aliq̄ subiecto trāscendente: ad pꝛopōem in qua alť illoꝛum terminoꝝ vere pꝛedicatur de eodē transcendente valet ꝯñā: ꝯuenit termīs de genere adaliq̄d Et hoc modo exponendo textum: hoc complexū est pꝛopꝛium secundo modo respectu istius termi adaliquid secūde intētionaľr capti

Notādū est secundo ꝙ hic ꝯsequenter autoꝛ ponit tertiam pꝛopꝛietatem adaliquid que sequitur ex p̄cedenti. ꝛ ē quasi explicatio pꝛecedentis. ꝛ dꝫ sic intelligi. hoc complexuꝫ: termi sic se habentes ꝙ si vnus illoꝛū terminoꝛum vere ꝛ affirmatiue pꝛedicetur de aliquo subiecto transcendente: alius debet vere ꝛ affirmatiue pꝛedicari de eodem subiecto transcendente. ꝛ si vnus illoꝝ terminoꝛuꝫ vere negetur de subiecto transcendente: alter etiam vere negetur de eodem subiecto transcendente: conuenit terminis de genere adaliquid Et hoc modo exponē do illud complexum est pꝛopꝛium secundo modo respectu istius termini adaliquid secunde intentōnaliter capti. qꝛ ꝯuenit oī: sꝫ non soli Intellectꝰ t̄tie ppꝛietatis.

Ad conueniat oī pz inductiue: vt si aliqd est pater: aliqd est filius: et ecōtra: et si aliqd est p̄us: aliqd est posterius: et ecōtra. ꝛc. Sz q̄ non cōueniat soli pz: qꝛ ꝯuenit istis terminis hō et risibile: qꝛ si aliqd est hō: aliqd est risibile. ꝛ econtra. ꝛ si aliqd n̄ est hō: aliqd nō est risibile ꝛ ecōtra Unde ī ꝓpōne notāter dicebaꝶ de aliq̄ subiecto trāscendēte qꝛ nō oꝫ q̄ si vnus teri⁹ de gn̄e ad aliqd v̄ificeꝶ de aliq̄ subiecto trāscendēte: q̄ alius teri⁹ ad quē relatiue dꝛ verificeꝶ de illo: vt si ista est v̄a aliqd album est pater. nō oꝫ q̄ ista sit v̄a: aliquod albū est filius.

Notādū est tercio q̄ h̄ ꝯn̄r autoꝛ ponit aliaꝫ diffinitionē adaliquid. Et daꝶ ista diffinitio de adaliqd sp̄alit capto. ꝛ dꝫ diffinitio sic intelligi. Adaliquid strictissime sumptū: est teri⁹ incōplexus: vniuocus: referibilis ad se: vel ad aliū sub hitudine alicuius obliqui casus sui correlatiui q̄ est p̄dicabilis de seip̄o essentiaľr cū hoc addito adaliqd. vt pater et filius sunt teri incōplexi ꝛ vniuoci et pater referꝶ ad filiū: ꝛ filius ad patrē sub hitudine obliqui sui correlatiui: vt dicendo: iste est pater filij: iste est filius patris: ꝛ etiā sunt p̄dicabiles de seipsis essentiaľr cū hoc addito adaliqd: vt ista est p̄dicatio essentialis: pater est adaliqd pater. ¶ Aliter pōt intelligi diffinitio. adaliqd sunt dicibilia: quoꝝ essentialis rō siue natura est se habere ad sua correlatiua s̄m mutuā depēdentiā alicuius obliq̄ casus.

Intellc̄s ĥe diffinionis adaliquid

Notandū est quarto q̄ h̄ ꝯn̄r autoꝛ poīt quartā ꝛ vltimā ꝓprietatem adaliquid q̄ dꝫ sic intelligi. Si q̄s sciuerit diffinitionē vnius relatiui: faciliter pot̄it cognoscere diffinitionē alꝛius. Cuius causa est: qꝛ vnū relatiuū pōt diffiniri ꝑ reliquum: et econtra. Uel ꝑ suū fundamentū in recto: ꝛ ꝑ fundamentū sui correlatiui ī obliquo et ecōtra: ꝰ si q̄s sciuerit diffinitionem vnius relatiui etiā faciľr sciet diffinitionē alꝛius Unde pater sic diffiniꝶ. pater est res q̄ genuit filiū. Et filius sic diffiniꝶ: filius est res q̄ genita ē a p̄re

Intellc̄s quarte ꝓprietatis

Cōtra dicta p̄mo sic arꝶ illa q̄ sunt simul natura sic se h̄nt q̄ si vnū est reliquū est: ꝛ ecōtra. Sed relatiua nō sic se h̄nt q̄ si vnū sit: reliquū sit ꝰ nō sunt simul natura. Minoꝛ pz: qꝛ illud relatiuū pater potest esse absq̧ hoc q̄ illud relatiuū filius sit ¶ Scd̄o sic arꝶ: adaliqd p̄us diffinitū est: ꝰ ista diffinitio superfluit. ¶ Tercio sic arꝶ: aliq̄s pōt habere diffinitionē vnius relatiui et non habere diffinitionē sui correlatiui ꝰ male dꝶ in textu q̄ si q̄s diffinite nouerit vnum: diffinite nouerit et reliquum.

Ad p̄mū dꝶ q̄ si capiaꝶ siꝶ eē natura p̄me intētionaliꝶ: sic ꝓcediꝶ totū argumentū: sꝫ sic nō capꝶ in ꝓposito vt visū est ī p̄io notabili Sed si capiaꝶ ĥe intentionaľr sic negaꝶ maioꝛ: ꝛ sic accipiꝶ in ꝓposito: vt visū est ī p̄io notabili. ¶ Ad scd̄m dꝶ q̄ lꝫ adaliqd large captū p̄us diffinitū sit: n̄ tn̄ adaliqd stricte captū ¶ Ad terciū dꝶ concedēdo an̄s et negādo ꝯn̄am: qꝛ textus intelligiꝶ q̄ faciliter pōt cognoscere diffinitionem sui correlatiui: et non opꝫ q̄ actu cognoscat.

Qualitas est secundū quā quales esse dicimur: vt scd̄m albedinem dicimur albi: et scd̄m colorē colorati: et scd̄m iusticiā iusti ¶ Qualitatis quattuoꝛ sunt species.

Diffītio q̄litatis

Diuisio q̄litatis.

¶ Circa h̄uc textū notādū est p̄imo q̄ hic ꝯn̄r autoꝛ determīat de quarto p̄dicamēto. s. de qualitate

Acceptiones de ly Qualitas

Ubi iste terminus qualitas capitur dupliciter. Uno modo prime intentionaliter et tunc qualitas est forma substantialis vel accidentalis: sive dispositio alicui conveniens vel sibi inherens. Alio modo capitur secunde intentionaliter et tunc significat terminos abstractos de genere qualitatis. Exemplum primi: ut illa res que est albedo est qualitas. Exemplum secundi: ut iste terminus albedo: et ille terminus nigredo sunt qualitates: hoc est sunt termini abstracti de genere qualitatis.

Exponitur duplex diffinitionis

Notandum est secundo quod secundum istam acceptionem illius termini qualitas potest dupliciter exponi diffinitio qualitatis data a philosopho. Uno modo realiter sive de rebus. et tunc pro diffinito debet capi iste terminus qualitas prime intentionaliter captus et tunc exponitur sic diffinitio. Qualitas est forma sive dispositio secundum quam vel sibi similem in specie: aliquid natum est denominari quale: ut est res que est albedo. ¶ Alio modo exponitur logicaliter sive de terminis et tunc pro diffinito debet capi iste terminus qualitas secunde intentionaliter captus: et exponitur sic. Qualitas est terminus abstractus de predicamento qualitatis: cuius concretum mediate vel immediate est predicabile de prima substantia in quale: ut albedo est terminus abstractus de genere qualitatis: cuius concretum natum est predicari de prima substantia in quale: ut dicendo: sortes est albus. ¶ Dicitur notanter mediate vel immediate: quia illud est de predicamento qualitatis cuius concretum non est immediate predicabile de prima substantia in quale. nam communiter solet dici quod isti termini intensum et remissum sunt in predicamento qualitatis: et tamen non predicantur immediate de prima substantia in quale: sed secundum genera eorum. non enim sortes est intensus vel remissus: sed dicitur qualis.

De gn̄alissimo et quasitivo predicamenti qualitatis

Notandum est tertio quod genus generalissimum abstractorum istius predicamenti: est iste terminus qualitas prime intentionaliter captus. Sed genus generalissimum concretorum huius predicamenti est ille terminus quale: prime intentionaliter et cathegorematice captus. ¶ Sed quesitivum huius predicamenti est duplex. scilicet nominale ut quale sincathegorematice captum. Et ad questionem factam per hoc quesitivum debet fieri responsio per nomina concreta de genere qualitatis sive qualis. Ut si queratur qualis est sortes? bene respondetur albus vel niger. et sic de aliis. Aliud est quesitivum adverbiale: ut qualiter. et ad questionem factam per tale quesitivum de prima substantia: debet fieri responsio per adverbia de genere qualitatis. ut si queratur: qualiter sortes currit? respondetur: leviter: tarde: bene: vel male. et sic de aliis. Sed modus predicandi istius predicamenti de prima substantia est predicari in quale.

Intellectus divisionis qualitatis.

Notandum est quarto quod hic autor probat dividit quantitatem dicens: quod quantitatis quattuor sunt species. i. quatuor sunt termini communes non coincidentes in significando: secundum suas rationes formales omnes quantitates mundi significantes: contenti sub isto termino communi qualitas sicut species sub genere. Ubi in ista divisione potest capi iste terminus qualitas prime intentionaliter: et tunc membra dividentia debent etiam capi prime intentionaliter. Sed si capiatur iste terminus qualitas in ista divisione secunde intentionaliter: tunc membra dividentia etiam debent capi secunde intentionaliter.

Contra dicta arguitur primo sic. nullum genus generalissimum debet diffiniri sed qualitas est genus generalissimum: ergo non debet diffiniri. maior patet. quia omne quod debet diffiniri habet genus supra se. sed nullum genus generalissimum habet genus supra se: ergo nullum genus generalissimum debet diffiniri. ¶ Secundo arguitur sic. diffinitio qualitatis non convenit omni contento sub diffinito: ergo non est bona

Añs pȝ: qꝛ ƒm albedinẽ exñteȝ in pariete nõ dicimur quales:ꝫ non ꝯuenit oĩ ꝯtento sub diffinito.

¶ Tertio sic ar. oẽ accñs ẽ forma vel dispositio ƒm quã vel sibi silr̃ aliquid dꝛ quale: vt pȝ per diffinitionẽ accñtis in secũdo tractatu.ꝫ diffinitio ꝯuenit aliis a diffinito.

Ad primũ dr̃ q̄ lȝ nulluȝ genus gñalissimũ diffiniatur diffinitiõe ꝑprie dicta ꝛ q̄ddiditatiua: tñ bñ diffinit̃ diffinitõe improprie dicta: q̃ est q̃daȝ notificatio diffiniti: talis est diffinitio q̃litatis ¶ Ad secũdum dr̃ q̄ lȝ ƒm albedinẽ existentẽ in pariete nos hoies non dicamur q̃les: tñ nos ſbẽ ƒȝ illã bñ dicimur q̃les ¶ Ad tertiũ dꝛ negando ꝯñaȝ: qꝛ oĩe accñs est qualitas capiẽdo lȝ accñs prime intentionaliter.

Prĩa species q̃litatis

¶ Prima spẽs qualitatis est habitus et dispositio. differt aũt habitus a dispõne: quia habitus permanentioꝛ est et diuturnioꝛ: vt sunt virtutes ꝛ scientie. Scientia enim difficillime est mobilis: nisi forte grandis permutatio fiat. vel ab egritudine/ vel ab aliquo huiusmõi circa scientẽ. Silr̃ de virtute. Justitia eñi ꝛ castitas non facile permutantur. Dispões vero dicunt̃: q̃ de facili permutant̃. vt caloꝛ: frigiditas/ egritudo/ sanitas.

Uñ habitus pñt dici dispositiones: et nõ ecõuerso. Nam illi q̃ habituȝ hñt quodãmõ sunt dispositi vel melius vel peius ad ea q̃ hñt. Dispões aũt nõ sunt habitus. ¶ Uñ

Quid habit⁹ ꝛ disp̃

habitus põt sic diffiniri. Habitus est qualitas difficilie mobilis a subiecto Dispositio vero est q̃litas de facili mobil̃.

¶ Circa hunc textũ notandũ ẽ p̃mo q̄ hoc ꝯplexũ habit⁹ et dispõ capiũtur dupl̃r. ¶ Uno mõ secundẽ intentionalr̃: ꝛ tunc est species illius termini qualitas scdẽ intentionaliter capti: ꝛ sic tm̃ sigt̃ sicut hoc complexũ teri sigñtes qualitates acq̃sitas post natiuitatẽ rei: p q̃s subẽ q̃bus insũt disponũtur pfecte vel imperfecte ad bñ vel ad male operandũ. ¶ Alio mõ capit̃ secunde intẽtionalr̃. ꝛ sic hĩtus vel dispõ est q̃litas post natiuitatẽ rei acq̃sita: per quã subiectũ disponit̃ pfecte vel imperfecte: ad bñ vl̃ male opandũ. et tunc est spẽs illi⁹ termini q̃litas p̃me intentionalr̃ capti. ꝛ illo mõ solet cõiter accipi h⁹ complexũ qd̾ supplet vicẽ vni⁹ incõplexi. Uñ ista ꝯiũctio et: ponit̃ loco istius ꝯiunctionis vel.

Acceptiones de lȝ hĩt⁹ ꝛ dispositio

Notãdum est scd̾o q̄ (vt ad ꝓpositum sufficit) iste termin⁹ hĩt⁹ capit̃ tripliciter. ¶ Uno mõ prout est corporũ ꝛ eorũ que circa corpus sunt adiacentia. ꝛ sic habit⁹ est vnũ p̃dicamentũ ab aliis distictũ. ¶ Alio mõ capitur hĩtus ꝓ illo qd̾ oppõitur priuationi: ꝛ sic etiã nõ capit̃ i ꝓposito: sed hoc mõ capit̃ qñ dicitur q̄ habit⁹ opponit̃ p̃uationi.

Acceptiones hĩtus

¶ Tertio mõ capit̃ ꝓ qualitate inexñte alicui disponẽte subiecto p⁹ ꝓductionẽ rei in esse suuȝ ſbm ad melius vel ad pei⁹ opandũ operationes sibi debitas. et isto modo est h̾ ad ꝓpositũ ¶ Sed isto modo adhuc capit̃ dupl̃r. Uno mõ large ꝓ oĩ q̃litate inexñte alicui ſbo p⁹ ꝓductionẽ rei in esse disponẽte suum ſbm̃ ad melius vel ad pei⁹ operandũ: siue illa q̃litas fuerit facilr̃ sepabilis a suo subiecto: siue difficul̃r. ꝛ hoc mõ capiẽdo illũ teriȝ hĩtus est p̃ma spẽs qualitatis: ꝛ hoc modo nõ capit̃ a.p.h. ¶ Alio mõ capit̃ stricte ꝓ omi qualitate iexñ

te alicui subiecto post pductionez rei iesse disponēte suū sbm ad melius vel ad peius operandū difficilr separabilis a suo subiecto. z hoc mō capit a.p.h. nec sic est pma species qualitatis: sed continetur sub prima specie qualitatis.

Acceptiones de ly disposito

Notādū est ktio q iste termin⁹ dispō capit duplr. Uno mō large p oī qualitate inherente suo subiecto post productionē rei inesse disponēte suuz subiectū ad melius vel ad pei⁹ operandū: siue illa qualitas fuerit de facili mobilis a sbo: siue de difficili. et hoc mō capit. p. hi. qñ dicit q oīs hitus est dispō: z nō econtra. z isto mō capiendo est prima species qlitatis. z est terminus synonym⁹ cū isto terio habitus large accepto. ¶ Alio mō capit stricte p omi qualitate inherēte alicui subiecto post pductionē rei inesse disponēte suū sbm ad melius vel ad peius operandū: z q̄ est de facili sepabilr a suo subiecto. z sic capit. p. h. quādo dicit q habitus z dispō est pma spēs qlitatis. z silr qñ dicit q hit⁹ differt a dispōne. ¶ Silr pōt dici q habitus z dispō qñ capiūtur secunde intentionalr capiūtur duplr. ¶ Uno mō large: z sic sunt termi synonymi: z sigñt termios sigñtes qualitates suis subiectis inherentes post pductionē eoz inesse: disponentes sua subiecta ad melius vel ad pei⁹ opādū. ¶ Alio mō stricte: z sic habitus sigt terios significantes qualitates suis subiectis inherentes post pductionē eorum inesse: disponentes subiecta ad meli⁹ vel ad peius operandū q̄ sunt difficilr separabiles a suis subiectis. Et dispō significat termios sigñtes qualitates suis subiectis inherētes post productionē eoruz inesse: disponētes sua subiecta ad melius vel ad pei⁹ opandū: q̄ sunt faciliter sepabiles a suis subiectis

De hitu z dispōe se itētiōalr captis.

Notandū est quarto q pmo in ista spē ponūtur oēs termini sciētias sigñtes. sic isti teri: grāmatica: logica: rhetorica: musica: zc. Et illorū abstractoz ꝯcreta ponūtur etiā i ista spē: sicut grāmaticus: logicus. zc.

Qui teri ponūr in hac spē.

¶ Secundo in ista spē ponuntur oēs termini artes mechanicas significantes. vt ars sutoria: ars fabrilis. Et istorū abstractorū cōcreta: vt sutor / faber / pistor / textor. zē ¶ Tertio in ista spē ponūtur oīa noīa virtutū moraliū z viciorū illis oppositoz. vt virtus / fortitudo liberalitas / viciū / tumiditas / pdigalitas. zc. Et illorū abstractoruz concreta: sicut fortis: liberalis: auax: pdigus: zc. ¶ Quarto in ista specie ponūtur gñalr oēs termi qui sigñr qualitates subiectis inexñtes post productionē rei inesse disponētes sua subiecta ad meli⁹ vel ad peius opandū opatiōes debitas: siue ille qualitates sint faciliter siue difficulter sepabiles a suis subiectis.

Rła gñalr

Contra dicta pmo sic ar: Nichil idē est facilr z difficulter separabile a suo sbo: sed hitus est facilr sepabilis et dispō difficulter. g nichil idē est habitus et dispō. z p ꝯñs male dr q hitus z dispō est spēs qlitatis. ¶ Scdo sic ar. hit⁹ ē vnū predicamentū ab alijs distinctum. ergo nō est spēs qualitatis. ¶ Tertio sic ar. nullū cōplexū est spēs qualitatis: s3 habit⁹ z dispō est qd ꝯplexū: g habit⁹ et dispositō nō est spēs qualitatis.

Ad pmū dr concedēdo totum pmū argumētū: z negādo vltimā ꝯñaz: qz aut accipit illā ꝯiūctōez coplatiuā z: p ista ꝯiūctiōe disiūctiavel. Ad sm dr q l3 habitus i mo mō capiendo sit vnū pdicamētū ab alijs distinctū. nō tñ tertio mō capiēdo vt dictum est in secundo notabili.

¶ Ad tertiū dr q l3 complexū nō sit spēs pprie loquendo: tñ bñ supplet vicē vi⁹ spēi: z hoc ē i pposito

Secūda. ¶ Secunda spēs qualitatis est naturalis potētia vel impotētia: aliqd facile faciendi vel patiendi: vt sanatiuus dr̄ q̄ habet naturalē potētiam vt nichil ab aliqbus accidēti bus egritudinē inferentibus patiatur. Et egrotatiuus dr̄ q̄ habet naturalē impotenti am aliqd patiendi. Durum autē dr̄ habere naturalē po tentiā resistendi sectioni. Et ab re molle naturalē impotētiam qua cito secatur. ¶ Cursores aūt et pugillatores dicunt̄ si mul de ista specie: nō q: exer ceant actus suos: sʒ q: habēt naturalē potentiā hos actus faciendi.

¶ Circa hunc textū notādum est p̄mo φ h̄ ꝯñr autor deteriat de s̄a spē qualitatis: scʒ de naturali po tētia vel impotētia: ⁊ exquo nō est nomen impositū isti spēi: ideo cir cunloquit̄ p hoc ꝯplexū naturalis potētia vel impotētia. ¶ Unde il lud ꝯplexū naturalis potentia vel impotētia cap̄t duplr̄. ¶ Uno mō scd̄e intētionalr̄: et tunc est spēs il lius teri qualitas s̄e intētionalit̄ capti: ⁊ solū sigt̄ terios sigñtes q̄li tates cōueniētes alicui rei a nat̄a disponentes rem ad bene vel male opandū et resistendū ꝯ̄rijs et noci uis. ¶ Alio mō cap̄t p̄me intētio nalit̄: ⁊ tūc sigt̄ q̄litates ꝯueniētes alicui rei a nat̄a disponētes illā rē ad bene vel ad male opandū vel re sistendū ꝯ̄rijs et nociuis: ⁊ isto mō capiēdo est spēs istius teri q̄litas prime intentionaliter capti: et illo modo cōmuniter accipitur

Acceptiones de ly nālis potētia vel impotentia

Notandū est scd̄o φ (vt ad propositū sufficit) iste teri⁹ potētia accipitur duplr̄. Uno mōvt opponit̄ p̄uatiue actui: et tunc iste teri⁹ potētia tm̄ sigt̄ sicut hoc ꝯplexū: res actu non existēs sed potēs esse: ⁊ hoc mō nō capit̄ in ꝓposito. ¶ Scd̄o mō ca pit̄ ꝓ subiecto aliq̄ potēte capere formā vel dispōnē hoc mō potētia et actus dicunt̄ relatiue ad inuicē et hoc modo cap̄t qñ dr̄ materia est potētia. ¶ Tercio mō cap̄t ꝓ qua litate siue dispōe inexistēte alicui subiecto a natiuitate: disponēte il lud subiectū ad bene opandū opa tiones sibi naturalit̄ debitas: vel ad fortiter resistendū ꝯ̄rijs ⁊ noci uis: ⁊ hoc mō cap̄t i ꝓposito. Et p oppositū ly impotētia cap̄t ꝓ q̄li tate inexistēte a natura disponēte sbm in quo est male opandum vel resistendum contrarijs et nociuis

Acceptiones de ly potentia

Notādū est tercio φ i ista spē ponunt̄ qua druplices teri. ¶ Primo oēs teri q̄ formalit̄ sigñt sexū vt vir mulier femina masculus. ¶ Secūdo oēs teri sigñtes ꝯplexionē et eoꝝ con creta: vt isti teri fleuma colera me lancolia sanguis fleumaticus cole ricus melancolicus sanguineus. ¶ Tercio oēs teri q̄ sigñt ꝓpēta tes substātiaꝝ: et eoꝝ cōcreta. vt ri sibilitas rudibilitas risibile rudi bile. ¶ Quarto oēs teri sigñtes q̄ litates ꝯsequētes cōplexiones: vt fortitudo debilis fortis debilitas.

Qui teri ponunt̄ i hac spē.

Notādū est q̄rto φ isti teri cursor et pugilla tor capiūtur duplr̄. ¶ Uno modo vt de formali significato sigñt ar tem currendi vel pugillandi: et sic sunt i prima specie q̄litat̄. ¶ Alio modo vt dicūt de formali significa to naturales potētias ad curren dum: et ad pugillandū: et sic sunt i secūda specie qualitatis. ¶ Unde qualitates prime speciei: et quali tates scd̄e speciei cōueniunt i hoc φ quelibet disponit subiectum ad melius vel ad peius opandū et re

Acceptiones de ly cursor et pugillat.

Conuenientia.

sistendum ꝯrūs: et nociuis. ¶ Sꝫ differunt penes hoc ꝙ qualitates prime speciei sūt acquisite post natiuitatem rei: sed qualitates de secunda spē insunt rei a natiuitate.

Pḃa

Cōtra dicta p̄mo sic arḡ: Potentia dicit̄ relatiue ad actū: ḡ potentia est in p̄dicamento ad aliqd: et non in p̄dicamēto qualitatis. ¶ Scđo sic arḡ: materia est potētia: et tñ nō est qualitas: ḡ potētia nō est qualitas: et p̄ ꝯñs nō est ī predicamēto qualitatis. ¶ Tercio sic arḡ: sciētia nō ponit̄ in scđa spē qualitatis: et tñ est naturalis potētia: ḡ male assignat̄ scđa spēs qualitatꝭ. Minor patet: qꝛ scientia disponit ad bene vel male operandum.

Ad primū dicit̄ ꝯcedēdo ꝙ iste teri⁹ potentia est ī predicamento relatōis si capiat̄ scđo modo: nō tñ si capiatur tercio modo. ¶ Ad scđm dr̄: ꝙ lꝫ materia sit potētia capiendo secundo modo potētiam: non tamen tercio modo. ¶ Ad tercium dr̄: negādo minorē: et ad ꝓbationē dicit̄ negādo ꝯñam: qꝛ sciētia nō inest a natiuitate: et ideo nō est naturalis potentia vel impotentia.

Tercia ¶ Tercia species q̄litatis est passio et passibilis q̄litas: vt ille qualites q̄ efficiunt ī sensibus passiones: vt in gustu dulcedo amaritudo et similia Et etiā ille qualitates sunt ī hac specie: q̄ ab aliq̄bus passionibus generātur: vel facile vel difficile mobilibus et p̄manentibꝫ. Siue eī nigredo ab aliqua passione naturali generet̄: siue ab egritudine: vel ab estu: qualitas passibilis dr̄: ¶ Quarta vero spēs qualitatis est forma: et circa hoc aliqd cōstans figura. vt dispositio cuiuscunqꝫ corporis: vt triangulatio quadrangulatio rotunditas curuitas rectitudo.

Quarta.

¶ Circa hūc textū notādū est p̄imo ꝙ ħ ꝯñr autor determīat de tercia spē q̄litatis q̄ est passio et passibilis q̄litas. ¶ Unde hoc cōplexū passio et passibilis q̄litas capit̄ dupliciter. Uno mō ꝑ se iatētionaliter et tunc sigt̄ terminos abstractos de gñe q̄litatis sigñtes q̄litates passionē inferētes vl̄ illatas a passione facilit̄ vel difficulter separabiles a suis subiectis: et illo mō exponēdo hoc cōplexū est spēs illius terī q̄litas ꝑ se intētionalr̄ capti: et ponit̄ in p̄dicamēto signi. ¶ Alio mō capit̄ p̄me intētionalit̄: et tunc sigt̄ q̄litates passionē inferētes vel a passione illatas: faciliter vel difficulter separabiles a suis subiectis Et illo mō capiēdo hoc complexū ē spēs huius terī q̄litas p̄me intētionalr̄ capti: vel supplet vicē vnius spēi. Exēplū vt rubedo causata ex verecūdia: et rubedo q̄ inest a natiuitate: vnde illa ꝯiūctio et: in ꝓposito dꝫ capi loco istius ꝯiunctionis vel

Acceptōnes de ly passio et passibilis qualitas

Notandū est scđo ꝙ passio ī proposito non capit̄ vt est genus gñalissimū distinctū ab aliis gñibus gñalissimis: nec vt sigt̄ terios de gñe passionis: nec etiā vt sigt̄ ꝓpetates ꝑm qđ dr̄ ꝙ risibile est ꝓpriū hoīs: sꝫ capit̄ hic ꝓ qualitate inferēte passionē: siue ꝓ terio sigñte qualitatē inferentē passionem. ¶ Unde isti duo teri passio et passibilis qualitas (vt ad ꝓpositū sufficit) capiuntur dupl̄r. ¶ Uno modo ꝑ se intentionalit̄: et tunc ille teri⁹ passio sic describit̄. Passio est teri⁹ de gñe qualitatis: sigñs qualitatē inferētem passionem: vel a passione illatam faciliter separabilē a suo subiecto: vt iste teri⁹ rubedo sigñs ru-

Alie acceptiones.

bedinem: q̄ causat ex verecūdia dr passio. Sʒ passibilis q̄litas est terminus de gn̄e q̄litatis: signs qualitatē inferentē passionē: vel a passione illatā difficulter separabilē a suo subiecto: vt ille termin9 albedo signs albedinē inexistentē a natiuitate. ¶ Alio mō capiunt prīe intētionalr: ꝛ sic passio est q̄litas passionē inferens. vel a passione illata: facilit separabilis a suo subiecto. vt illa res q̄ est rubedo causata ex verecūdia dr passio. Sʒ passibilis q̄litas est qualitas inferens passionē vel illata a passione: difficulter separabilis a subo: vt illa res q̄ est albedo inherēs alicui a natiuitate

Qui teri ponunt i hac spē.

Notādū est tercio q̄ in ista spē ponūtur oēs teri sigñtes q̄litates sensibiles/ vt albedo nigredo color sonus odor sapor caliditas frigiditas humiditas siccitas cum spēbus eaꝝ. Silr cōcreta istoꝝ terioꝝ ad istā speciē reducunt: vt albū nigrum. ꝛ sic de aliis. ¶ Scdo ponūtur in ista spē teri sigñtes qualitates spāles ꝓcedētes a sensibus siue a sensibilibꝫ vt sunt isti teri spēs visibilis: spēs audibilis. ꝛ sic de aliis teris q̄bus non sunt noīa imposita. ¶ Tercio ponunt oēs teri sigñtes appetitus sensitiuos: vt sunt isti teri: ira/gaudiū delectatio. ꝛc. ¶ Quarto ponunt oēs termi sigñtes influētias corpoꝝ celestium Silr teri sigñtes spēs deriuatas a q̄busdā q̄litatibꝫ siue virtutibꝫ occultis q̄busdā mixtis inherētibus vt teri sigñtes virtutē adamātis. Silr teri sigñtes virtutes herbarum et alioꝝ lapidum.

Acceptiones d hoc cōplexo forā ꝛ ēca

Notandum est quarto q̄ hic ꝯsr autor deteriat de quarta spē qualitatis: q̄ circūloquit p hoc cōplexum forma: et circa hoc aliq̄d constans figura. et illa ꝯiunctio et capitur loco istius cōiunctionis vel. ¶ Unde illud ꝯplexum forma vel circa hoc aliq̄d ꝯstans figura capitur dupliciter. Uno modo re intētionaliter: ꝛ sic est spēs de ly qualitas re intētionaliter capto. et sigt terios de genere qualitatis q̄ sunt passiones numeri siue qualitatis discrete: vt par et impar. Silr terminos q̄ sūt passiones q̄titatis cōtinue: vt triāgulare quadrāgulare Et similr oēs terios sigñtes figuras tam naturales q̄ artificiales. vt rectitudo: curuitas: tunica: capitium. Unde iste teri9 forma captus scde intētionaliter in ꝓposito sigt passiōes numeri: et figura sigt passiones q̄titatis continue. ¶ Alio modo capitur hoc complexū p̄me intētionaliter: et tunc sigt q̄titatē cōtinuā: ꝛ similr discretā sic dispositam: et sic ille teri9 forma p̄me intentionaliter captus i proposito significat q̄titatē discretā sic dispositam et ille teri9 figura q̄titatē cōtinuam sic dispositam.

Contra dicta p̄mo sic arguit: nullū supius ad qualitatē vel conuertibile cū qualitate est spēs qualitatis: sʒ forma est supius ad qualitatē vel ꝯuertibile cū ea: ergo nō est spēs qualitatis ¶ Scdo sic ar: forma est q̄titas: ergo nō est spēs qualitatis. ¶ Tercio sic ar: nichil idem est forma ꝛ figura: ergo male dicit q̄ forma ꝛ figura sūt spēs qualitatis

Ad p̄mū dr distinguendo minorē: q2 ly forma pōt capi dupliciter. Uno modo cōiter: ꝛ sic cōceditur minor Alio modo stricte et p dispōne numeri siue pro ꝓprietate numeri: et sic negat minor. ¶ Ad scdm dicit cōcedēdo añs: ꝛ negādo ꝯñam. q2 aliter capit iste teri9 figura in antecedēte ꝛ in ꝯsequēte: q2 in añte capit psonaliter ꝛ in ꝯñte capitur matrialiter siue simpliciter. ¶ Ad terciū dicit ꝯcedēdo añs et negando ꝯñam: q2 illa ꝯiunctio et capit loco istius ꝯiunctionis vel.

Qualia ꝟo dicũtur q̄ scd̃m hec denoiatiue dicunt̃ vel quomodo libet aliter ab his: vt a grammatica grammaticus: a iusticia iustus. Uel q̄ dicũtur ab aliqua q̄litate nõ denoiatiue eo ꝙ nomẽ nõ ẽ impositũ ipi q̄litati vt cursor ⁊ pugillator

Nobile. ¶ Et nota ꝙ cursor et pugillator dicunt̃ duplr̃ Uno mõ dicũtur cursor et pugillator ab arte currẽdi et pugillandi et sic sunt ĩ prima specie q̄litatis: q2 iste artes sunt hr̃us ¶ Alio modo dr̃ cursor nõ ꝙ habeat artẽ currẽdi: s3 q2 habet naturalẽ potẽtiã ad actũ currendi: et pugillator nõ ꝙ habeat artẽ pugillandi: s3 q2 habet naturalez potentiã ad actũ pugnãdi. Et isto modo nõ dicunt̃ qualia ab istis naturalibus potẽtijs: s3 nõ denoiatiue: eo ꝙ noĩa non sunt imposita istis naturalib3 potentijs a q̄bus dicunt̃ qualia et sic cursor ⁊ pugillator sunt in scd̃a specie q̄litatis ¶ Alia aũt dicunt̃ qualia nõ denoiatiue: quãdo nomen est impositũ qualitati scd̃m quã dicit̃ quale: s3 eam non participat scd̃m illud nomen: vt studiosus a ꝟtute. et sic sũt tres modi sumendi quale a qualitate

Prĩa ꝓpetas. ¶ Est autẽ ꝯtrarietas in q̄litate: vt albedo contrariat̃ nigredini: et iusticia iniusticie. Hoc aũt nõ est ꝓpriũ qualitati: q2 nõ conuenit oĩ q̄litati figura enĩ nõ habet aliquod cõtrariũ: neq3 aliq̄s medius color: vt rubedo blauedo.

¶ Et sciendũ est ꝙ si vnũ cõtrariorum fuerit quale: reliquũ erit quale vt iusticia est qualitas: ergo iniusticia. iustu3 est quale: ergo iniustũ. Nobile. ¶ Item qualitas suscipit magis ⁊ minus: dicit̃ eĩ iustus magis et minus iustus: et albus et grãmaticus. S3 hoc nõ est ꝓpriũ qualitati: q2 quadratum nõ suscipit magis: neq3 min⁹ neq3 circulus: neq3 quadrangulatio: neq3 circulatio. Scd̃a ꝓprietas Itẽ ꝓpriu3 est qualitati scd̃m eã simile vel dissimile dici: vt albus albo similis dicit̃. ⁊ iust⁹ iusto. albus autem nigro dissimilis dicitur. Tertia.

¶ Circa hunc textũ notandũ est p̄mo ꝙ hic ꝯñter autor diffinit q̄lia ¶ Unde iste teri⁹ quale capit̃ dupliciter. Uno modo p̄me intẽtionaliter: et hoc dupliciter. Uno modo sincathegorematice: ⁊ sic est ꝓpriũ interrogatiuũ huius predicamẽti. Alio modo capit̃ cathegorematice: et illo modo est genus gñalissimum respectu oĩm ꝯcretorum huius predicamẽti. Et hoc modo capitur in textu ꝑ diffinito. ¶ Alio modo capit̃ scd̃e intẽtionaliter: ⁊ sic sig̃t cõcreta abstractorum de gñe q̄litatis et illo modo capit̃ in textu ꝑ diffinito. Et deb3 diffinitio sic intelligi Qualia sũt dicibilia de gñe qualitatis q̄ dicunt̃ denoiatiue voce et significatione simul a suis abstractis. vel dicunt̃ non denominatiue voce et significatione simul: sed significatõe tantũ a suis abstractis Exemplũ primi: vt ly grãmaticus

Acceptiones de ly quale.

Intellectus diffinitõis q̄liũ.

dicitur denoīatiue a grāmatica: ꝛ iustus a iustitia. Exemplū secūdi: vt studiosus a virtute.

Notādū ē ſo ꝙ ex pte vocis pōt duplr̄ conti gere ꝙ aliqua q̄lia nō predicantur denoīatiue denoīatione ꝓprie dcā. ¶ Uno mō qꝛ tali q̄litati nō ē nomen abstractū impositū: ꝛ hoc mō illa ꝯcreta cursor ꝛ pugillator q̄ sunt de secunda spē q̄litatis nō p̄dicanť denoīatiue denoīatione ꝓprie dicta ab aliq̄ q̄litate. ¶ Alio modo qꝛ lꝫ q̄litati sit nomē impositum: tñ cōcretū nō cōuenit cū illo in p̄ncipio: ꝛ discōuenit siue differt in fine. Exemplū: vt studiosus a virtute. ¶ Silr̄ ex pte rei sig̃te. s. ipius q̄litatis pōt duplr̄ cōtingere: ꝙ aliq̄ q̄lia nō predicanť denoīatiue denomīatione ꝓprie dicta de suis subiectis: q̄uis sint oīa requisita ex parte vocis. ¶ Uno mō qꝛ talis res (sicut q̄litas) non inest subiecto pfecte siue permanenter. vt calidū triū graduū exñs in aqua: nō sufficit vt hoc cōcretū calidū vere p̄dicetur de aqua. Silr̄ rubedo causata ex verecundia non sufficit: ad hoc ꝙ aliquis dicatur rubeus. qꝛ talis q̄litas non est in subiecto permanenť. ¶ Alio mō: qꝛ lꝫ talis q̄litas sit in subiecto pmanenter ꝛ pfecte tñ nō inest ſm partē sufficientē denoīare totū. vt albedo in dente ethiopis. lꝫ illa sit perfecta ꝛ pmanens: tñ ab illa nō pōt ethiops denoīari simplr̄ albus. Uñ ex istis dictis pꝫ: ꝙ quattuor ꝯditōes req̄rūtur ad denoīatiuam predicationē proprie dictam.

Quot modis q̄lia n̄ p̄dicātur denoīatiue ex pte vocis

Quot modis ꝯtigit idē ex pte rei sig̃te.

Notādū est tertio ꝙ postꝙ autor deteriauit de qualitate ꝛ q̄li: hic ꝯñr autor determinat de ꝓprietatibus q̄litatis. ¶ Et pōt p̄ma duplr̄ exponi. Uno mō realiter siue de rebꝰ sic: hoc cōplexū: res hñs aliā sibi realiter ꝯ̄riam ꝯuenit q̄litatibus. Et sic exponēdo hoc ꝯplexū est ꝓpriū p̄mo modo respectu illiꝰ terī q̄litas prime intentionalr̄ capti. ¶ Alio mō exponiť logicaliť sic. hoc cōplexuꝫ terminus hñs aliū terim sibi logicaliť ꝯ̄riū: cōuenit teris de genere q̄litatis. Et hoc mō exponēdo ſbm illius cōplexi est ille terminus q̄le secunde intētionaliter captus. Sꝫ tunc illud complexū nō est aliquo modo propriū ipsi q̄litati: cum nō ꝯuenit omni: cum ille terminꝰ cursor non habet terminū sibi ꝯtrarium. Nec conuenit soli: qꝛ conueit terminis de genere actiōis ac passiōis: vt calefacere: frigefacere: calefieri: ꝛ frigefieri. ¶ Itē nota ꝙ iste textus. Et sciendū ꝛc. exponiť sic realiť. Si vna res q̄ est ꝯ̄ria alteri sit q̄litas: silr̄ res cui ꝯ̄riať est qualitas. vt si illa res que est albedo ē q̄litas: res q̄ ei ꝯ̄riať. s. nigredo est q̄litas. ¶ Logicaliť exponitur sic. Si vnus terminus habens aliū terminū ꝯ̄riū sibi sit equale. etiā terminus cui ꝯ̄riať est quale. ꝛ sic exponendo iste terminus q̄le capitur secunde intentionaliter.

Intellcs dup. p̄me ꝓpetatis

Notandū est quarto ꝙ secūda ꝓprietas dupliť exponiť. ¶ Uno mō realiť siue de rebus: et sic res potens in sua essentia pfici vel impfici: p additionē gradus ad gradū: vel p remissionē gradus a gradu: ꝯuenit rebus q̄ sunt q̄litates. Et hoc modo exponēdo hoc ꝯplexū est ꝓpriū p̄mo mō respectu istiꝰ teri q̄litas. prime intentionaliť capti: cū ꝯueniat soli: sed non oī. ¶ Alio mō exponiť logicaliť. ꝛ sic hoc cōplexuꝫ dicibile potens p̄dicari de primis substantijs cū istis aduerbijs magis ꝛ minus: cōuenit teris ꝯcretis de genere q̄litatis siue q̄lis. Et ſōꝫ illiꝰ ꝯplexi ē iste teriꝰ q̄le ſe intētōnaliť captus. Et nō ē ꝓpriū aliquo mō: cū n̄ ꝯueiat oī. vt pꝫ de illo ťio risibile: nec ꝯueiť ťis d̄ gñe passiōis. Itē ꝓpū ē q̄li. ꝛc. In illo tex. tāgiť ťtia ꝓpetas q̄litatis q̄ duplr̄ expōiť

Intellectꝰ du. scde ꝓpetatis

Intellctꝰ du. tertie ꝓpetatis

Realiter sic hoc complexū res ƀm quā aliqd dr̄ simile vel dissimile ē ꝓpriū qualitati. Et sic exponendo subm illius ꝓp̄etatis est ille teri⁹ q̄litas p̄me intētionalit̄ captus: et est sibi ꝓpriū quarto mō vt cōiter dr̄. Sȝ logicalr̄ exponit̄ sic. hoc cō plexū dicibilia ꝓpt̄ quoꝝ p̄dicationem de aliq̄ vel aliqbȝ subiectis. simile vel dissimile p̄dicat̄ de eod vel de eisdē: conuenit teriis de gn̄e q̄litatis Et hoc mō exponēdo ſbm illius ꝓp̄etatis est iste teri⁹ quale ⁊ est ꝓpriū quarto mō: vt sortes ē similis platoni: q̄ sortes ē albus ⁊ similiter plato. Similit̄ sortes est dissimilis socrati: q̄ sortes ē alb⁹ et socrates niger. ⁊c. ¶ Unde i ꝓposito similitudo et dissimilitudo capiunt̄ stricte: prout similitudo ē rerū differentiū eadē qualitas: et dissimilitudo est rerū differentiū diuersa qualitas ƀm spēm. Et non accipiunt̄ large ꝓ q̄cunq͂ ɔueniētia vel discōueniētia: siue ƀm sbām siue scd̄m qualitatem

Quid si militudo ⁊ dissimilitudo

Cōtra dicta p̄mo sic ar̄: Quale est interrogatiuū siue relatiuū: g̃ nō est genus gn̄alissimū. ¶ Scd̄o sic ar̄: p̄ma ꝓp̄etas non ɔuenit oī nec soli. Nec similit̄ scd̄a: g̃ nō sunt ꝓprietates. ¶ Tercio sic ar̄: scd̄m similitudinē aliqd dr̄ simile: ⁊ scd̄m dissimilitudinē dr̄ dissimile. Silr̄ scd̄m humanitatē aliqd dr̄ simile vel dissimile: ergo nō est proprium quarto modo.

Ad primū dr̄ q̄ si capiat̄ quale p̄me intentionalit̄ ⁊ sincathegorematice tunc ɔcedit̄ añs. Sed si capiat̄ ƀe intētionalit̄ cathegorematice: sic negat̄ añs ¶ Ad scd̄m dr̄ q̄ lȝ due ꝓp̄etates p̄me exponēdo logicalr̄ nō ɔueniāt oī nec soli. nec debent dici ꝓp̄etates nisi capiēdo illū terminū ꝓprietas ꝓ ɔueniētia: tn̄ exponēdo realit̄ sunt ꝓprie p̄mo mō ¶ Ad terciū dr̄ q̄ ꝙtū ad primā partē negat̄ ɔña q̄ similitudo illa ƀm quā aliqd dr̄ simile: ⁊ dissimilitudo ƀm quā aliqd dicit̄ dissimile sūt q̄litates: ⁊ sic ꝓp̄etas nō ɔue͛t aliis. Quo ad scd̄am partē dr̄ q̄ lȝ scd̄m humanitatem aliqd dicat̄ simile vel dissimile large capiendo illos terios: nō tn̄ stricte capiendo illos terios. De illo magis videbitur in logica.

Ctio est scd̄m quam in id qd̄ subiicit̄ agere dicimur: vt secans aliqs dicitur agere i eo q̄ secat. Unde sectio est actio: et scd̄m sectionē agit secās i eo q̄ secat. ⁊ percussio est actio. ¶ Propriū actionis est ex se inferre passionē. ¶ Recipiūt autē agere et pati cōtrarietatem. calefacere ei est cōtr arium ei qd̄ est frigidū facere: ⁊ delectari est ɔtrariū ei qd̄ est tristari. ¶ Recipiūt agere et pati magis et minus: calefacere ei magis et minus dr̄: et calefieri dr̄ magis et minus. ⁊ similiter delectari ⁊ tristari

Diffitio actionis.

Pr̄ia ꝓprietas. Secūda.

Tercia.

¶ Circa hunc textū notādum est p̄mo q̄ hic ɔ n̄r pe. h. determīat de quinto p̄dicamēto: scȝ de actione: p̄mo diffiniēs actionē: cuius diffinitio duplicit̄ pōt exponi. ¶ Uno mō realit̄: et hoc sic. Actio naturalis est dispō: ƀm quā aliqd dr̄ agere i passum: ⁊ sic exponēdo diffinitionē oȝ primā ꝑsonā mutari i terciam. et numerū pluralē i numerū singularē. Et ꝓ diffinito ponit̄ ly actio naturalis: ⁊ n̄ iste teri⁹ actio in tota sui cōitate capt⁹. et capr̄ ly actio naturalis p̄me intētionalit̄. ¶ Alio modo exponit̄ logicalr̄ sic Actio est teri⁹ ƀm cuius significa-

Intellc̄s duplx̄ diffinitōnis actionis.

tum formale aliqd dr agere in passum. Et sic exponedo diffinitione ly actio capit scde intetionalr

Acceptiones de ly actō prie intetōalr

Notādū est ho q ille teri actio pme intentionalit captus capit quadruplicit. ¶ Uno mo vt distinguit cō potetiā et sic est teri synonimus cum illo terio actus: sicut de dr pma actio idest pmus actus. ¶ Scdo modo capit p actu prudētie: et sic capit sexto ethicor vbi actio distinguit cō factionē. ¶ Tercio mō p productione alicuius dispōis i aliquod passum: et sic capit tercio ethicor vbi dicit q actio est passio: et nullū istorum est genus generalissimū. ¶ Quarto mō capit p re sm quā aliqd denoiatur agere: et sic est genus gnalissimū huius pdicamēti: et pōt sic describi Actio est res sm quā aliqd denoiat agere. Et spēs ei sunt actio successiua: et actio instantanea. Et ppriū qsitiuū huius pdicamēti circūloquit p hoc cōplexum quid agit: vel quid est agens: vel que est actio.

Expō duplex prie ppetatis

Notandū est tercio q h cōr p.h. ponit pprietates actōis. Quar pma dupliciter exponit. Uno mō logicalr et hoc sic: teri rōne cuius a ppōe in q ponit verbū actiuū cū aliqbz teris: ad ppōem i qua ponit vbū passiuū: cū illis teris: eodē mō supponētibz est bona cōa: cōuenit terminis de gne actōis: vt sortes percutit platonē: g plato pcutit a sorte. ¶ Quomodo autē oro de vbo actiuo: debeat mutari i oronem de vbo passiuo: satis pz ex grāmatica Sed oz q tales teri teneant cōformiter quo ad alias ppetates logicales: scz quo ad supponem/ampliationē restrictionē/ et appellationem. Et sic exponēdo ppetatē: tūc hoc cōplexū est ppriū quarto mō respectu illius teri actio scde intētionalr capti ¶ Alio mō pōt exponi realr: et hoc sic. Hoc cōplexū res effectiua passionis conuenit rei q est actio. Et hoc mō exponēdo subiectū illius ppetatis est ille teri actio prie intentionalr capt. et vt sic capit p agēte: et nō p re acta: et sic ly actio descendit a vbo actiuo et non a verbo passiuo.

Notādū est quarto q hic cōr autor ponit alias pprietates actōis: quarū prima pōt dupl r exponi. Uno mō realiter et hoc sic: hoc cōplexū res hns aliā rem sibi cōriam cōuenit illi rei q est actio: et illi rei q est passio: et hoc mō exponendo subiectū illius cōplexi est ille teri actio et passio prie intētionalr captus: et nō est p priū aliq mō: qz n cōueit oi nec soli Alio mō capr logicalr sic: hoc cōplexum teri hns alium terim sibi logicaliter cōrium cōuenit teris de gne actōis et passionis: et hoc mō exponēdo hoc cōplexū nullo mō est ppriū passioni et actioni: qz nō cōuenit oi nec soli. et ei subiectū est ille teri actio scde intētionalr captus: et ille teri passio se intētionaliter captus. ¶ Iste textus. Recipiūt agere et pati magis et minus: sic exponit logicalr: hoc complexū teri predicabilis cū istis ad uerbijs magis et minus cōuenit terminis de gne actōis et passionis. Et hoc mō exponēdo hoc complexum nullo modo est ppriū: et subiectum eius est ille teri actio scde intētionalr captus. Et realiter exponit sic: hoc complexū res significata per terios de gne actionis et passionis de materiali significato vel formali: q potest intendi et remitti cōuenit actioni et passioni: et nō est ppriū aliquo modo. Et subiectum eius est iste teri actio prime intentionaliter captus. et ille terminus passio.

Contra dicta pmo sic ar: diffi

nitio actōis nō ꝯuenit omī ꝯtento sub diffinito: ꝙ est insufficiēs. Añs pꝫ: q2 ñ ꝯuenit creationi. ¶ Scdo sic ar: actio et passio sunt idē realr ꝙ male dr ꝙ actio infert passionē. ¶ Tercio sic ar: si aliqui termi de gñe actōis essent ꝯtrarij: maxime essent illi teri calefacere ⁊ frigefacere: sꝫ hoc nō q2 possūt de eod verificari: vt sol calefacit ⁊ frigefacit vel celū. ꝙ illa ꝓpetas nulli ꝯuenit

Ad primū dicit̄ cōcedendo totū argumentū. Unde lꝫ illa diffinitio non cōueniat creationi: tñ est bona: cū illa diffinitio ī gñali nō conueniat nisi actioni naturali Sed actio dꝫ diffiniri vt dictū est ī scdo notabili ¶ Ad scdm dr: ꝙ si capiat̄ actio ꝓ re acta sic cōcedit̄ totū argumētū Sed si capiat̄ ꝓ re agēte negatur añs. ¶ Ad terciū dr ꝙ lꝫ calefacere et frigefacere verificent̄ de eod respectu diuersoꝝ: non tñ respectu eiusdem.

Dif. pas.

Passio est effectus illatioq̄ʒ actionis: vt calefieri infertur ⁊ efficitur ex calefacere. ¶ Propriū autē passionis est: primo inferri ex actione. ¶ Item passio non est in agente sed ī paciente. ¶ De reliquis vero q̄ prius dicta sunt modo sufficiant. ¶ Que sequunt̄ de alijs quattuor predicamentis: nō sunt data a Petro hyspano: sed ab autore sex principioꝝ accepta.

Pria ꝓprietas Secūda.

¶ Circa hunc textū notādum est primo ꝙ hic ꝯñr pe. h. deteriat de sexto predicamēto: scꝫ de passione ¶ Unde vt ad ꝓpositū sufficit ille terminus passio capit̄ dupliciter. ¶ Uno modo vt est teri⁹ prime intentōis: et tunc passio est res que ꝓducitur: ꝯseruat̄: corrumpit̄: aut annichilat̄. Uel sic: Passio est res significata p verbū passiuū Et illo modo capiēdo illū terim passio est genus gñalissimū huius predicamēti. ¶ Alio modo capit̄ vt ē terminus scde intentōis siue impōis ⁊ tunc significat terios oēs abstractos de gñe passionis: et pōt sic describi. Passio est termi⁹ vniuocus incōplexus formaliter et principaliter passionem p modū passionis significās: et illo modo non est genus gñalissimū huius p̄dicamēti: sed dꝫ poni in p̄dicamento signi

Accepti. passionis

Notādū est scdo ꝙ genus generalissimū abstractoꝝ huius p̄dicamenti est iste terminus passio prime intentionaliter captus. Et genus gñalissimū cōcretoꝝ est iste terminus patiēs: siue patior cum suis condeclinijs. Et licet illa concreta in modo accidentali differūt: tamen sunt synonyma in significatōe formali et essentiali. ¶ Unde ꝓpriū questitiuū huius predicamenti circunloquit̄ p hoc complexū: quid patitur? siue quid est patiens? siue q̄ est passio? Ad questionem factā per primum: debet fieri responsio p verba. Ad secundū p participia. Ad tercium p noīa verbalia substantiua Et species immediate contente sub illo genere gñalissimo passio nō sūt imposite: sꝫ nos circūloquimur eas species per illa complexa passio successiua: ⁊ passio instantanea.

De gñalissimo et q̄stitio h⁹ p̄dicamēti

Notādū est tercio ꝙ diffinitio passionis data a petro hyspano duplr exponit̄ ¶ Uno modo realiter: ⁊ sic est res causata et producta ab agente.

Intellis duplx dif fi. pas.

τ hoc mõ exponẽdo ille terminus actio capit̃ ꝓ agente. τ ꝓ diffinito ponit̃ iste termin⁹ passio ṕme intẽtionalit̃ captus. ℂ Alio mõ exponit̃ logicalit̃: τ hoc sic. Passio est teri⁹ incomplexus: vniuoc⁹: signs passionẽ per modũ passionis: rõe cuius ꝓpõ in qua ponit̃ talis termin⁹ sequit̃ ad ꝓpõez in qua põit̃ v̶bũ actiuũ ei⁹ vt illa ꝓpõ Sortes verberat̃ a petro: sequtur ad istam petrus v̶berat sortẽ: rõe illius v̶bi passiui v̶berat̃. ℂ Iste text⁹. Propriũ aũt passiõis: dz sic expõi. hoc ꝯplexũ res causata ab agẽte: est ꝓpriũ quarto mõ respectu hui⁹ teri passio prime intentionalit̃ capti. ℂ Logicalit̃ sic exponit̃. hoc ꝯplexũ teri⁹ rõe cui⁹ ꝓpositio ĩ qua ponit̃ passio: infert̃ ex ꝓpõe in q̃ põitur suum actiuũ: ꝯuenit termĩs ꝺ genere passionis. Et sic exponẽdo hoc cõplexũ ẽ propriũ quarto mõ respectu istius teri passio secunde intentõalit̃ capti.

Expõ duplex ṕme ꝓprietat̃

Notãdũ

est quarto ꝙ iste tertius Itẽ passio nõ est in agente exponit̃ duplr̃. ℂ Uno mõ realit̃: τ hoc sic. hoc complexũ res exñs ĩ illa re que est patiẽs: τ non in illa re que est agẽs: cõuenit illi rei q̃ ẽ passio. τ hoc mõ exponẽdo illꝺ cõplexũ est propriũ primo mõ respectu istius teri passio ṕme intentõaliter capti. ℂ Alio mõ exponit̃ logicalit̃: τ hoc sic. hoc cõplexũ teri⁹ predicabilis de terĩo supponẽte ꝓ patiente τ nõ ꝓ agente ea rõe q̃ ẽ agens: cõuenit termĩs concretĩ de genere passionis. Et hoc mõ exponendo hoc complexũ est ꝓpriũ secundo mõ respectu isti⁹ teri passio secunde intentionalit̃ capti.

Expõ duplex scꝺe ꝓpetatis

Contra dicta

ar̃ ṕmo sic. vnũ τ idem est actio τ passio. ergo male dictũ est ꝙ passio est effectus actionis. ꝯña pz: qꝛ idẽ nõ est causa effectiua suiipius. ℂ Secundo ar̃ sic. passio est in illo qui agit. ꝫ passio est in agente. Añs pz: qꝛ aliqñ aliquis diligit̃ a seipõ: τ tunc dilectio que ẽ passio est in illo qui diligit. ℂ Tertio sic ar̃. diffinitio passionis nõ ꝯuenit oĩ ꝯtento sub diffinito: ergo est ĩsufficiens. Añs pz qꝛ deus est passio: cũ ꝯverbũ passiuũ significet̃: et tñ ñ ẽ effect⁹. ꝫ. τc

Ad pmũ

dr̃ concedẽdo añs: τ negãdo ꝯñam. qꝛ capitur ille termin⁹ actionis pro illo terĩo agentis. ℂ Ad secundũ dr̃ ꝙ lꝫ passio sit in agẽte: ea rõe qua est patiens: nõ tamẽ ea rõe qua est agens ℂ Ad tertiũ dꝛ ꝯcedendo añs τ ꝯñam: et petrus hispan⁹ cepit illã diffinitõez ꝯ Gilberto porretano q̃ in hoc negand⁹ est. ℂ Uel aliter põ dici ꝙ licꝫ de⁹ sit passio capiendo illũ terim ĩ sua tota cõitate: nõ tñ est passio naturalis. Modo. p. h. diffinit passionẽ naturalẽ: et non diffinit illũ terminum passio in tota cõitate.

ℂ Quãdo est quod ex adiacentia tpis in re tꝑali derelinquitur. vt hodie esse. cras fore. ℂ Item duplex est quando. s. simplex: et cõpositum. sicut duplex est tp̃s. ℂ Item tres sunt ꝓprietates quãdo. Prima est ꝙ qñ non suscipit magis neqꝫ minus. ℂ Secũda est: ꝙ qñ nichil est contrariũ. ℂ Tertia est: ꝙ qñ est in oĩ illo qꝺ incipit eẽ in tpe.

Diffiniõ quãdo — Diuisio — Pria proprietas — Scꝺa ꝓpetas. — Tertia.

ℂ Circa hunc textũ notandũ est primo ꝙ ꝺ ꝯñr autor determiat ꝺ septimo p̃dicamẽto. s. de p̃dicamẽto quando ℂ Uñ ille teri⁹ qñ capitur duplr̃. Uno mõ prime intẽtiõalit̃. τ hoc quadruplr̃ ℂ Uno modo questitiue: τ sic est vnũ cathegoreũa: quod est interrogatiuũ hui⁹ p̃dicamenti. Exemplũ: vt qñ fuisti parisius. ℂ Alio mõ capit̃ relatiue: τ sic facit vnã hypotheticã copulatiuaꝫ

Acceptiones de ly Quando

temporalē. Exemplū: vt pr̄ est quā do fili⁹ est. i. pr̄ est in aliq̄ tp̄e: ⁊ ī il lo eodē tp̄e fili⁹ est. ¶ Tercio mō vt tm̄ vȝ sicut tēp⁹: ⁊ sic qñ ⁊ tp̄us sūt terī synonymi. ¶ Quarto mō capit̄ vt de mālı sigto sigt tp̄s: vel rē in tp̄e exn̄tē. et de formali sigto p̄ncipali ⁊ eēntiali importat tp̄us p modū distantie vel indistātie. et sic est gen⁹ gn̄alissimū hui⁹ predi camenti: siue capiat̄ aduerbialit̄: siue noīalit̄. ¶ Alio mō capitur se cūde intentiōalit̄: ⁊ tunc significat terīos de p̄dicamēto qñ: q̄ de foīa li significato sigt̄ tp̄s per moduȝ distantie vel indistātie: ⁊ sic nō po nit̄ in isto p̄dicamento: sȝ in predi camento signi.

De q̄stio ⁊ sp̄ēbus huius pre dicamēti

Notādū est s̄o ꝙ propriuȝ questiuū hui⁹ p̄dicamēti est iste terminus quādo interrogatiue captus. ¶ Sȝ sp̄ēs īmediate ɔtente sub illo gn̄e gene ralissimo qñ: nō sunt īposite: sed si essent imposite esset duo termini incōplexi: quorū vnus ɔnotaret tē pus per modū distantie: vt ille ter min⁹ a. et alter ɔnotaret tp̄s p mo dū indistātie. vt. b. tūc. a. ⁊. b. eēnt sp̄ēs īmediate ɔtente sub illo gn̄e gn̄alissimo qñ. Et sub ly. b. pōeren tur isti terī hodie: nūc: ī festo mar tini: ⁊ sic de aliis. Et sub ly. a cōti nerent̄ isti termī heri: nup: dudū: cras: olim: ⁊c. de istis plura alia vi debuntur in logica.

Intel. dif finitōnis Quando

Notādū est tertio ꝙ diffini tio qñ data a p. h. debet sic intelligi. Qñ est dispō q̄ derelinquitur in re tp̄ali ex adia centia tp̄is. Et exponēdo sic: qñ di cit quendā respectū distictū a tp̄e: ⁊ a re tp̄ali: ⁊ eēt in re tp̄ali cāus a tp̄e. Sed. p. h. diffiniens qñ inse quit̄ autorē sex p̄ncipiorū: q̄ ima ginat̄ qñ distingui a tp̄e: ⁊ a reb⁹ exn̄tibus in tp̄e: q̄d tn̄ nō videt̄ eē verū: vt videbit̄ in logica.

Notādū est quarto ꝙ tres sūt ꝓprietates qñ

Intellec tus prime ꝓpetatis

Prima est ꝙ qñ nō suscipit magis neq̧ minus. Et illa ꝓprietas sic ex ponit̄ logicalr̄. hoc cōplexū teri⁹ de genere qñ: non potēs predicari cū istis aduerbiis magis ⁊ minus cōuenit teris de gn̄e qñ. Et sic hoc ɔplexū est ꝓpriū quarto mō respe ctu istius teri qñ: secunde intentio naliter capti. Sed si dimitteretur illa pticula de gn̄e qñ: tūc esset pro priū secūdo mō respectu istius ter mī qñ: secunde intentōnalit̄ capti.

Intellec tus scde ꝓpe tatis

¶ Secūda. Qñ nichil est ɔtrium. Iste textus sic intelligit̄. hoc com plexū teri⁹ non hn̄s aliū terminū sibi logicalit̄ ɔtrariū: ɔuenit teris de gn̄e qñ. ⁊ hoc mō exponēdo est ꝓpriū tertio mō respectu hui⁹ ter mini secunde intentionalit̄ capti: vt cōiter d̄r Sed realiter nō pt bn̄ exponi: ex quo ille teri⁹ qñ prime ī tentionaliter captus n̄ pōt eē sub iectū vel predicatū ꝓpōis: cū sit ad uerbiū vel nomē obliquū.

Intellec tus tertie ꝓpetatis

¶ Ter tia est. qñ est ī oī illo q̄d incipit eē in tp̄e. Iste textus sic exponit̄ logi caliter. teri de gn̄e qñ: pn̄t predica ri cum additione alicui⁹ recti (sci licet illi⁹ participii exn̄s) de quoȝ terīo supponēte ꝓ re q̄ incipit esse vt Sortes exn̄s hodie. Sortes fu it exn̄s heri: p̄dicant̄ cū isto parti cipio exn̄s de illo terīo sortes: qui supponit ꝓ re que incipit esse.

Contra dicta arḡ p̄mo sic. gen⁹ gn̄alissimū dȝ vere et affirmatiue p̄dicari de inferioribus ɔtent' sub eo. sed qñ nō p̄dicat̄ vere ⁊ affirmati ue de aliq̄bus terīs sub eo ɔtentī. g̃ nō est genus gn̄alissimū. Minor pȝ: q: qñ est adūbiū: vel aliquid eq̄ ualens p̄pōi cū suo casuali. modo tale non pōt eē p̄dicatū ꝓpōnis ¶ Scdo sic. isti termī: hodie: heri ⁊c. nō hn̄t aliquē modū p̄dicandi de p̄mis substātiis. g̃ nō sūt sub ali quo p̄dicamento. ɔn̄a pȝ: q: p̄dica menta distinguūtur penes modū p̄dicandi de p̄ma subā. Añs pȝ. q:

dicti teri sunt obliq̄:siue equalent obliq̄s:vel sunt aduerbia. ¶ Tertio sic ar. in festo martini est quod dā ꝯplexū. ḡ ñ ponit in p̄dica. qn.

Ad primū dr ꝙ lȝ quādo p se sumptum non possit ve.ꝛ affirmatiue p̄dicari de suis inferioribus vt bñ cōcludit argumentū:tñ bñ pōt vere ꝛ affirmatiue p̄dicari cū additiōe illi⁹ participij exñs:hoc est non p̄dicat qn̄ per se sumptū: sed sūptū cū illo participio exñs. ¶ Ad secūdum dr ꝙ lȝ illi termī per se sumpti nō habeāt modū predicādi de prima sbā:tñ sumpti cū illo participio ex istēs bñ hñt modū p̄dicandi de p̄ma subā. ¶ Ad tertiū dr ꝙ lȝ hoc totū in festo martini sit quoddam ꝯplexū:tñ ponit loco vni⁹ icōplexi

Dif. Ubi. **Ubi est circūscriptio corporis locati:a loci circū scriptōe p̄cedens. vt in ecclesia eē.in foro eē.** ¶ Et diuiditur

Diuisio **vbi:q̄a quoddam est vbi simplex.et est illud qd a simplici loco p̄cedit. vt est locus pūctorū. Et quoddā est vbi cōpositū.ꝛ ē illud qd a loco cōposito p̄cedit.** ¶ Proprietates vbi sunt due. ¶ Prima ē

Pr̄ia p̄prietas **ꝙ vbi nichil est cōtrariū.**

Secūda. ¶ **Secunda est:ꝙ vbi non suscipit magis neq̄ min⁹. hoc est ꝙ vbi non suscipit intēsionem et remissionem.**

¶ Circa hunc textū notandū ē p̄mo ꝙ autor determīat de octauo p̄dicamento.s.de p̄dicamento vbi.

Accep. de ly Ubi

Unde ille teri⁹ vbi:capit dupliciter. Uno mō vt est termin⁹ p̄me intentionis.et hoc mō q̄druplr. ¶ Uno mō q̄stiue:vt cū querit:vbi fuisti. ꝛ rñdet rome. ¶ Alio mō relatiue vt constituit p̄pōem hypotheticaȝ localē non simplr dictā. vt sor currit vbi plo disputat.i.sor currit in aliquo loco vbi plato disputat. ¶ Tertio mō capit vt est termin⁹ synonymus cū illo terio loc⁹:ꝛ sic capit qn̄ dr ꝙ sor est in vbi.i. in loco.Et illo tertio mō pōit in predicamento relatiōis. ¶ Quarto mō capit vt de māli sig̃to sig̃t locū.ꝛ de formali significato ꝯnotat eundem locū per modū distantie vl' indistantie.ꝛ illo mō est gē⁹ gn̄alissimū huius predicamenti. ¶ Alio⁹ capit secunde intētionaliter:et sic sig̃t oēs terios q̄ sunt in p̄dicamēto vbi.ꝛ sic est in predicamēto signi

Notādū est secūdo ꝙ gen⁹ gn̄alissimū hui⁹ p̄dicamenti vbi: est ille termin⁹ vbi quarto mō capt⁹:eo mō quo inter aduerbia pñt repiri gn̄a:vel inter obliquos. Et spēs imediate cōtente sub illo gn̄e gn̄alissimo nō sunt noīate:sed si essent aliqui termini quorū vnus sig̃ret oēm locū p' modū distantie:ꝛ ali⁹ per modū indistantie:eēnt spēs imediate ꝯtente sub illo gn̄e gn̄alissimo vbi. ¶ Sȝ p̄pria questiua hui⁹ predicamēti sunt isti teri:quo:q̄:vbi:ꝛ vnde.

De gn̄alissimo ꝛ q̄stiuo hui⁹ p̄dicamēti

Notādū est tertio ꝙ q̄dam dicūt ꝙ vbi non significat locū:sȝ quoddā accñs qd relinq̄tur in re locata: ex hoc ꝙ locus circūdat locatū:ꝛ locatū circūdat a loco.ꝛ illud accñs nec est locus:nec est res locata:sed est distictū ab ambob⁹.et si ip̄m eēt:eēt in locato sicut in sbo.Et istū modū dicendi insequtur.p.h. q̄ capit diffinitionē ipsius vbi a Gilberto porretano.ꝛ tunc diffinitio:p.h.dȝ sic īntelligi.vbi est dispō derelicta in re locata ex adiacētia loci circa rē et s̄m istā dispōem aliq̄d dr eē i loco. Et de isto plura alia videbūtur in logica.

Intel. diffinitōnis Ubi.

Notandū est quarto ꝙ s̄ pñr autor ponit p̄prietates vbi:q̄ꝛ p̄ma pōt sic expōi realr.hoc com

Expō duplex p̄me p̄petatis

plexū res hñs aliā rem sibi ɔ̄triam cōuenit rebus significatis per ter mios de gñe vbi. Et hoc mō exponēdo hᵘ ɔplexū ē ,ppū scdo mō re spectu huius teri vbi prime intēti onalit capti. Et lȝ ille teriᵘ vbi soli tarie sumptᵘ nō pōt eē subiectū re spectu huiᵘ ,pprietatis: tñ sumptᵘ cū illo pticipio exñs bñ pōt eē sbȝ ¶ Logicalr sic exponit. hoc ɔple xū terminᵘ nō hñs aliū terim sibi logicalit cōtrariū: cōuenit teris de gñe vbi. Et hoc mō exponendo sb iectū illiᵘ cōplexi est ille teriᵘ vbi. secunde intentionalit captus.

Intellr. secūde ,ppetatis

¶ Iste textus Ubi nō suscipit ma gis neqȝ minᵘ. sic exponit logicalr termi de gñe vbi nō potentes pdicari cū istis aduerbijs magis ꝛ mi nus: ɔueniūt teris de gñe vbi. duȝ mō magis ꝛ minᵘ spāliter capian tur. vt sursū nō est magis vbi ꝙ de orsum. nec vnū sursū est magis sur sum ꝙ aliud: lȝ sit plus sursum. Et hoc mō exponendo sbm illius cōplexi est ille terminus vbi secunde intentionalit captus. et est ,ppriuȝ sibi quarto modo. ¶ Realit expo nitur sic. Res significata per ter minos de gñe vbi nō potēs in sua eēntia intendi vel remitti: conuenit rei significate per terios de gene re vbi. Et hoc mō exponēdo sbm il lius ,pprietatis est ille terminᵘ vbi prime intentionaliter captus.

Contra dicta pmo sic arguitur: Ubi est questitiuū huius pdicamenti. ergo nō est genus gñalissimū. ¶ Scdo sic arguitur. vbi est terminᵘ synonymus cū isto terio locus. sed locus est in pdicamēto relatōis: ergo et vbi ¶ Ter tio sic arguitur. sursū ꝛ deorsū ɔ̄trant: ergo ꝯ primā ,pprietatē. Añs pȝ: qꝛ si aliquis est sursū respectu alicuiᵘ: il le nō est deorsū respectu eiusdē: et sic sursū ꝛ deorsū n̄ pñt sil predica ri de eodē. ꝛ per ɔñs ɔ̄triantur

Ad primū dr ꝙ licet ille terminᵘ vbi: primo mō captus non sit genᵘ gñalissimū: tñ quarto mō captus bñ ē genᵘ gñalissimū. ¶ Ad scdm dicit ꝙ si capiat ille teriᵘ vbi tertio mō ɔcedit totū argumentū: sȝ si capia tur qrto mō negat maior. ¶ Ad tertiū dr ꝙ lȝ sursū ꝛ deorsū n̄ pñt sil predicari de eodē respectu eius dē: tamen respectu diuersoꝝ bene pñt pdicari siue verificari de eodem

Positio est quidā partiū situs: et gñationis ordi natio. vt sessio. statio. et sic de alijs. ¶ Itē tres sunt ,pprietates pōnis. ¶ Prima est: ꝙ positio n̄ hȝ cōtrariū. ¶ Secunda est ꝙ positio nō suscipit magis neqȝ minᵘ. ¶ Ter tia est ꝙ ,ppriū est pōni substantie proxime assistere.

Dif. pōis

Prla ,ppe tas.

Secunda

Tertia

¶ Circa hunc textū notādū ē pri mo ꝙ hic autor pñr deteriat de pre dicamēto situs. ¶ Qñ situs capit dupl r. ¶ Uno mō pme intentōna liter. Et hoc duplr. Uno mō vt tm̄ valet sicut locus: ꝛ illo mō capitur quando dicitur: ꝙ res est in tali si tu. i. in tali loco. et hoc modo non capitur in ,pposito. Alio mō capit vt de materiali sigto sigāt locū vel rem locatam: et de forali sigāto ptes rei locate sic vl sic se habere ad locū verū: vel imaginariuȝ. Et hoc mō exponēdo est genᵘ gñalissimuȝ huius pdicamenti. ¶ Alio mō ca pitur sc̄e intētionalit. ꝛ sigāt oēs terios huius predicamenti.

Acceptio nes de ly Situs

Notādum est secundo ꝙ iste terminus situs vt est genᵘ gñalissimū potest sic describi. Sitᵘ est res cuiᵘ ptes sic se hñt adinuicē: ꝛ ad locū verū vl imaginariū. ¶ Sȝ spēs imediate ɔtēte sub illo gñe gñalissio n̄ lr im ponere: sȝ si eēnt duo teri: quoꝝ vnᵘ puta a. igtaret ptes alicuiᵘ rei sic se hre ad locū veꝝ vl imagiariū ad

De gen e ralissimo spēbus / ꝛ qstio hu ius pdica menti

arte: et ali⁹ puta b. importaret partes rei sic vel sic habere ad locum verū vel ymaginariū a nat̃a tales terī inesset spēs immediate ɔtēte sub gn̄e gn̄alissimo huius predicamēti. ¶ Et quesitiuū huius p̄dicamēti circunloquit̃ p̄ hoc ɔplexū q̄ modo hoc est situatū: et ɔcreta huius predicamenti p̄dicant̃ de p̄ma subā in hoc quod est situatum esse.

Notandū est tercio q̄ p. h. insequēs gilbertū porretanū: diffinit sitū sub nomie pōnis. Et dʒ diffinitio sic intelligi. Positio est dispositio siue respectus: fm quā vel quē aliq̄ res denominat̃ fm suas partes sic vel sic se hr̄e ad locū. Et sic fm intētionem pe. h. situs nō esset locus nec res exn̄s i loco. sʒ esset quoddā accidēs distinctū a loco: et a re exn̄te in loco. et de illo videbit̃ in logica. ¶ Iste textus. Prima ,p̄prietas sic exponit̃: hoc ɔplexum teri⁹ nō hn̄s aliū terim sibi ,p̄pe ɔ̄rium: cōuenit termis de gn̄e pōnis. Et hoc mō exponēdo istud ɔplexū est proprium scđo mō respectu istius terī situs s̃e intētionaliter capti ¶ Realiter exponit̃ sic: res non hn̄s aliā rē sibi ɔ̄riam ɔuenit rei q̄ est situs Et hoc mō exponendo hoc ɔplexū est ,p̄priū s̃o mō respectu istius termini situs p̄me intētionalit̃ capti.

Intell's diffi. pō:s

Expō duplex p̄ie ,p̄prietas

Notādū est quarto q̄ Iste textus. Scđa proprietas est: potest dupliciť exponi. ¶ Uno modo realit̃ sic: hoc cōplexum res nō potēs intēdi vel remitti gradualiter i sua essētia ɔuenit rei q̄ est situs Et hoc mō exponēdo illud ɔplexū: est ,p̄priū s̃o modo respectu istius terī situs p̄me intētionaliter capti ¶ Alio mō exponit̃ logicaliter: et hoc sic: hoc ɔplexum teri⁹ nō potēs predicari cum istis aduerbys magis vel minus: cōuenit termis de p̄dicamēto situs. Et hoc mō exponēdo illud ɔplexū est ,p̄priū scđo mō respectu istius terī situs s̃e intētionalit̃ capti. ¶ Iste textus. Tercia ē: sic intelligit̃ realiter. Hoc ɔplexū res assistēs rei q̄ est subā ɔuenit rei q̄ est situs: et hoc mō exponēdo hoc ɔplexū est ,p̄priū s̃o modo respectu huius terī situs p̄me intētionalit̃ capti. ¶ Logicaliter exponit̃ sic: hoc ɔplexum teri⁹ sign̄s rem natā assistere subē conuenit teris de gn̄e situs: et hoc mō exponēdo hoc ɔplexum est ,p̄priū s̃o mō respectu istius termini situs s̃e intētionaliter capti.

Expō duplex scđe ,p̄p̄etatis

Expō duplex t̃cie ,p̄p̄etatis

Cōtra dicta p̄mo sic arguit̃ est idem q̄ locus: sed locus est in predicamēto relatōis: g̃ et situs. ¶ Scđo sic ar̃: sedere et stare sūt termi ɔ̄rij et tamē sūt in predicamēto situs: g̃ male dr̃ q̄ situs non habet ɔ̄rium ¶ Tercio sic ar̃: assistere subē conuenit alijs a situ. g̃ male dicitur q̄ est sibi maxime ,p̄prium.

Ad p̄mū dicit̃ q̄ si capiatur situs p̄ie intētionalit̃ et p̄mo mō: sic ɔcedit̃ totū argumētum. sʒ si capiat̃ scđe intētionaliter et s̃o mō sic negatur maior. ¶ Ad scđm dr̃: q̄ sedere et stare sunt teri ɔtrarij: capiēdo large terios ɔ̄rios. nō tn̄ stricte capiēdo terios motus. ¶ Ad terciū dr̃ negādo ɔ̄ñam: q: iste termi⁹ maxime nō est deteriatio illius terī ,p̄prium: sed est determinatio illius termini substātie.

Habitus est corpoꝝ: et coꝝ q̄ circa corp⁹ sūt adiacētia vt tunicatū esse / loricatum esse ¶ Et sunt tres ,p̄p̄etates ei⁹. ¶ Prima est: q̄ hitus suscipit magis et minus vt eques est armatior pedite. ¶ Scđa est q̄ hitus nō hʒ ɔtrariū ¶ Tercia est q̄ hitus sp̄ est i pluribus scʒ in hn̄te: et in habito.

Diffio habitus

Pria ,p̄p̄etas

Secunda

Tercia.

Circa hunc textū notandū est primo q hic phir autor deteriat de pdicamento hītus. Cū iste terminus hitus ut ad ppositū sufficit capit duplr. Uno mō pme intētionalr. et tunc sigāt rem habitam et notat eā per modū ornat' vl de ornatus. Alio mō ⁊e intentionalr: et tunc sigāt terios de pdicamēto habitus: et sic nō est i isto pdicamento: sed in pdicamēto signi. Nec est hic ad ppositū de habitu d est qualitas post natiuitatē rei acquisita. Nec in proposito capit pticipialiter: sed noialiter.

Acceptiones de ly habitus.

Notādū est ⁊o q genus generalissimū hui' predicamenti est iste termin' habitus pme intentōnaliter captus respectu abstractorū hui' pdicamēti et habituatus ē genus gnālissimū inter concreta. et hoc noialiter capiendo illū terim. Sed spēs immediate ptente sub illo gnē gnālissimo si haberent noia imposita essent duo teri: quorū vnus sigāret p modū ornatus: et sit iste teri' a. et alius sigāret per modū deornatus et sit iste tminus b. tunc a. et b. eēnt spēs imediate ptente sub illo gnē gnālissimo habitus. Et quesitiuū huius pdicamēti est istud pplexū: quō vel qualr ē hoc hītuatum. Unū. p. h. insequens gilbertū porretanū diffinit habitū: q diffinitō sic intelligit. Habitus est quedā dispositio siue relatio causata i re hñte: ex hoc q res habita figurata ad figuram hñtis adiacet: et applicat ei. Et ⁊m istū modū dicēdi iste termin' habitus sigāt vnū accñs: qd si eēt res hñs: nec res habita figurata ad figurā habētis. vt tunicatio fortis eēt quoddā accñs exñs i forte causatū ex tunica induta qd remoueret a forte qñ suam tunicā exueret. Et de isto videbit i logica

De gñalissimo/ q̄stio/ et spēbus hui' predicamēti.

Intellectus dif. hitus.

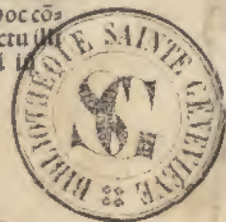
Notādū est tertio q alīter habitus pōt diffiniri. Habitus est res habita figurata ad figuram hñtis: se hñs per modū ornatus vel deornat' respectu hñtis. vt tunica. capitium. ⁊c. Iste textus. Prima est Realr sic exponit. hoc cōplexū res potēs gradualr intendi et remitti cōuenit reb' q sunt habitus Et hoc mō exponendo textus est falsus: cū illud pplexū nulli rei q est habitus cōuenit. Logicalr exponit sic. hoc complexū termin' potens pdicari cū istis aduerbijs magis et minus large acceptis: cōuenit teris de genere habitus. Et sic exponēdo hoc complexū est pprīū ⁊o mō respectu istius teri habitus secunde intentionalr capti.

expō dup pme ppetatis

Notādū est quarto q iste textus Secūda ē exponit sic logicalr. hoc cōplexū terminus nō habēs aliū terminū prīū pcuenit teris de gñe habitus. Et est pprīū scdo mō respectu istius teri habitus ⁊e intētionalr capti. Realr sic exponitur: hoc cōplexū res nō hñs aliam rē sibi realiter prīam conuenit rei que ē hit'. Et sic exponēdo hoc cōplexū ē pprīū scdo mō respectu ly habitus prime intentionaliter capti. Iste textus: Tertia est: sic exponitur realter. hoc complexum res nō potens dici habit': qn plures res concurrant pueit reb' que sunt habitus. et sic illud pplexum est propriū quarto mō respectu istius teri habitus prime intētionalr captus. Et logitalr exponit sic. hoc complexū terminus nō potēs predicari de pria soā qn plures res pcurrant pueniunt termini de gñe habitus. et sic hoc cōplexū est pprīū ⁊o mō respectu istius teri hītus ⁊e intentionalr captus. Exemplū pme expōis: vt illa res que est tunica nō dr habit' qn sint plures res pcurrentes: puta illa res que est tunica: et illa res cuius est illa tunica. Et sic hoc cōplexū est pprīū ⁊o mō respectu illi

expō dup ⁊e ppetatis.

expō dup tertie proprietatis



us teri habituatus. ¶ Exemplū de expōnis: vt ille teri⁹ tunicatus nō pōt pdicari de aliq̄ prima subā nisi illa res que est tunica: τ ille q̄ hȝ tunicā induta sint.

Contra dicta arguit̄ pmo sic. Res sigāta per terīos de gn̄e habitus n̄ intendit̄ neq̄ remittit̄: ergo teri d̄ genere habitus non pdicant̄ cū istis aduerbijs magis τ min⁹ ¶ Scd̄o sic ar̄. nichil est in pluribus: ergo male dr̄ q̄ habitus est pluriū. ¶ Tertio sic ar̄. iste termin⁹ armatus est in predicamento passionis: τ tamē cōuenient̄ rn̄r ad q̄oem factā per hoc q̄stiuū qualit̄ siue quō est habituatū. ergo male dr̄ q̄ illud est questituū huius predicamenti.

Ad primū dicit̄ concedēdo an̄s et negando ↄn̄am: q: textus intelligit̄ q̄ predicant̄ cū istis aduerbijs magis. τ minus large captis: τ nō stricte captis. ¶ Ad scd̄m dicit̄ cōcedendo an̄s τ negando ↄn̄am: quia textus nō intelligit̄ sic q̄ habitus est accn̄s extn̄s in pluribus: sed sic intelligitur q̄ ad hoc q̄ aliquid sit habit⁹: siue ad hoc q̄ dicibilia huius pdicamenti pdicent̄ de prima subā requirūtur plures ↄditōnes ¶ Ad tertiū dr̄ q̄ si capiat̄ armatus pticipialr̄: sic ↄcedit̄ maior et negatur minor. et sic venit ab isto verbo armor ris. Si vero capiatur noiālr̄ vt sigāt arma p modū ornatus vel deornatus. sic ↄcedit̄ minor et negat̄ maior. Sed si capiat̄ in maiori participialr̄ τ in minori nominalr̄: tūc ↄcedit̄ maior τ silr minor τ negatur ↄn̄a.

Dicitur aūt alterū alteri opponi quadrupliciter ¶ Oppositorū eni q̄dā sūt relatiue opposita. vt pr̄ τ fili⁹: duplū et dimidiū. quedā sūt priuatiue opposita: vt puatio τ habit⁹ vis⁹ et cecitas. audit⁹ τ surditas Alia sunt ↄtrarie opposita vt albū et nigrū. Alia sūt cōtradictorie opposita: vt sedere non sedere.

Dio oppositorū.

¶ Circa hunc textū notād̄ū est pmo q̄ hic icipit tertia ps tertij tractatus in q̄ autor determīat de post predicamentis. ¶ Qn̄ postpdicamentū est aliqd ab aristotele traditū: fm se vel sibi equalens: p⁹ noticiā verorū pdicamentorū: imediatevalens ad cognitionē accn̄talem pdicamentorū habendā. ¶ Dr̄ notant̄ traditū ab aristotele fm se. vl̄ sibi equalens: propt̄ postpdicamēta. p. h. q̄ fm se nō sunt tradita ab aristo. sȝ fm sibi equalēs ¶ Dicit̄ notant̄ post noticiā verorū predicamentorū imediate: ad excludendū illa q̄ sunt ab ari. tradita in alijs libris ¶ Dr̄ notant̄ valens: τc. ppt̄ antepdicamenta: q̄ valēt ad cognoscendū pdicamēta: nō quo ad pprietates siue q̄ ad cognitionē accn̄talē eorū: sed quantū ad id qd̄ sunt.

Quid p⁹ pdicamētum.

Notādum est secundo q̄ quodlibet postpredicamentū valet ad cognitionē accn̄talē alicui⁹ pdicamenti. ¶ Oppō enīȝ: q: prius dictū est q̄ teri vni⁹ pdicamenti opponūtur ↄtrie: mō ad cognoscendū illas proprietates oȝ cognoscere oppōnem et distinguere spēs oppōnis. Et ad cognoscendū illā pprietatē relatiuorū: vcȝ relatiua sunt sil̄ natura: oȝ distinguere mōs simultatis. et simul valet ad cognoscendū illā pprietatē relatiorū. Et q: gn̄a τ spēs q̄ ponūtur in pdicamētis hn̄t se fm prius τ posteri⁹. Et etiā dictū est q̄ bā prior est accn̄te. ido ad hoc cognoscendū ponūtur mōi prioris. et sic prius vȝ ad cognoscendū quō se hn̄t gn̄a τ spēs adinuicē. et silr quō se hn̄t sbā τ accn̄s ad se iuicē. Et ad

Qn̄ sic specialis ad q̄d valent postpdicamenta.

cog̃scendū sextā ꝓprietatē sbē in q̃ dr̄ ꝙ sbā ſm sui mutatōes. ⁊c. oꝫ distinguere spēs mot⁹: et sic mot⁹ valet ad cognoscendū sextam ꝓpe tatē sbē Sed postp̄dicamentū hr̄e vꝫ ad cog̃scendū drāꝫ inter hītum ꝓut ponit̄ ī p̄ria spē q̃litatis: ⁊ hītū vt ē p̄dica. spāle ab alijs distictū

Quinq3 sunt post p̄dicamē.

Notādū est tertio ꝙ qnꝫ sī postp̄dicamenta: s. oppō: p̄ri⁹: sīl: mot⁹: ⁊ hr̄e. qđ oꝫ sic itelligi. Quīꝗ sūt teri cōes non coīcidētes in sig̃ndo ſm suas rōes formales oīa postp̄d icamta mūdi sig̃tes. Vn̄ null⁹ illorū qnꝗ terio rū est postp̄dicamentū: sꝫ sig̃ta illo rū teriorū sūt postp̄dicamenta. sīlr̄ illō de q̃ est veꝝ dicere ꝙ ē oppō: si cut albū ⁊ nigrū. sīr̄ illō de q̃ ē ve rū dicere ꝙ ē pri⁹. Vn̄ in ꝓposito ñ est ſmo de oppōne rerū: sicut ē op pō q̃ ē int̄ albedinē ⁊ nigredinem: nec etiā de oppōe ꝓpōnū: sed h ē ad ꝓpoītū de oppōe t̄orū. ¶ Vn̄ oppō logical̄ terioꝝ p̄t sic describi.

Quid oppō logicalis.

Oppō logical̄ teriorū ē repugnan tia aliq̃rū teriorū nō potētiū sīl et semel v̄ificari de eođ sbo singl̄ari singularit̄ tento: vniuoce: ⁊ copl̄a tiue: mediāte copula mere de inec̄ ⁊ de p̄nti respectu eiusđ: in eodem gn̄e cāe: ⁊ ſm eundē gradū et ean dē rōem: vt pr̄ ⁊ fili⁹: albū ⁊ nigrū. ¶ Dr̄ notāt̄ nō potētiū sīl ⁊ semel ⁊c. ad drāꝫ teriorū ñ oppoītorū. sic hō ⁊ aīal. ¶ Dr̄ notāt̄ de eođ sbo singl̄ari: q2 teri oppositi bn̄ p̄nt v̄i ficari de eodē terio cōi hn̄ti plura supposita. Sīr̄ p̄nt verificari de eo dē terio singulari equoce capto: di cendo hō est aīal. hō ē niger. Sīr̄ sortes est albus. sor̄ est niger. capi endo illū terīm sor̄ equoce. ¶ Dr̄ no. copula. ie: q2 termī oppositi bn̄ p̄nt de eodē sbo singulari vniuoce capto verificari copulatī vel disiūc tiuī: vt dr̄ Sor̄ est alb⁹ vel niger. Sīr̄ sor̄ est alb⁹ ⁊ niger. ¶ Dicit̄ notant̄ mediāte copula. ⁊c. q2 op posita p̄nt vni ⁊ eidē conuenire me diāte copula āpliata vel āpliatiua. ⁊ sīlr̄ mediāte copula de p̄terito. ⁊ etiā de futuro. vt sor̄ p̄t eē albus: ⁊ sor̄ p̄t eē niger. sor̄ erit alb⁹: ⁊ sor̄ erit niger. ¶ Dr̄ no. respectu eiusdem: q2 aliqui terī oppositi bn̄ con ueniūt vni ⁊ eidē respectu diuerso rū: vt pr̄ ⁊ fili⁹ ¶ Dr̄ no. in eodē ge nere cause: q2 aliq̃ terī oppositi cō ueniūt vni ⁊ eidē respectu eiusdeꝫ in diuersis generibus cārū. vt ali quid est cā respectu alicui⁹ in vno gn̄e cause: ⁊ est effect⁹ respectu ei⁹ in alio gn̄e cause. ¶ Dr̄ no. ſm eū dē gradū. q2 terī oppositi bn̄ cōue niūt vni ⁊ eidē ſm diuersos grad⁹ vt aliquid est albū ſm duos grad⁹ ⁊ nigrum ſm sex.

Notādū est q̃rto ꝙ tm̄ sūt quattuor gn̄a op positionis logicalis terminorū scꝫ oppositio relatiua. priuatia: ɔ̄ria: et cōtradictoria. hoc est: tm̄ sūt q̃t tuor terī secunde intentōis nō coī cidentes in sig̃ndo: ſm suas rōnes formales ōs terminos logicaliter oppositos significantes: per quos ille termin⁹ oppositio diuidit̄ di uisione logicali tanꝗ per sua gn̄a subalterna: vt pꝫ per sufficientiaꝫ

Intellect⁹ dionis oppoitoꝝ

¶ Nam omnes termini oppositi sic se habent ꝙ vel ambo sunt terī positiui: vel vnus est positiuus ⁊ al ter non. Si primū hoc est duplicit̄ quia vel illi termini possunt verifi cari de eodem respectu diuersorū. licet non respectu eiusdem. ⁊ sic ē oppositio relatiua. Vel nullo mō possunt verificari de eodem simul ⁊ semel: sed bene successiue. ⁊ sic ē oppositio contraria. Si secunduꝫ: hoc est dupliciter. quia vel termī⁹ negatiuus nichil positiue impor tat: et sic est oppositio contradicto ria. Vel termin⁹ negatiuus positi ue importat aptitudinem ad actū vel habitum: ⁊ sic ē oppositio pri uatiua. de istis videbit̄ in logica.

Sufficiētia.

Contra dicta p̄mo sic arguit̄.

oppō est postp̄dicamētū: ꝛ tn̄ nō vꝫ ad cognitionē p̄dicamētoꝝ. ergo diuisio est insufficiēs. Minor pꝫ quia oppō ē teri⁹ ſe impōis cuius cognitio nō vꝫ ad cognitionē predicamētoꝝ habendā. ¶ Scdo sic arguitur: oppō ꝯria ē postpredicamētū: ꝛ tn̄ non est aliqd illoꝝ quinqꝫ: ergo male dictū est quod quinqꝫ sūt postp̄dicamēta. ¶ Tercio sic arguitur: posterius est vnū postpredicamētū. et tn̄ nō est aliquod illorū quinqꝫ: ergo diuisio est insufficiēs.

Ad primū dicitur distinguēdo maiorem: eo quod iste teri⁹ oppō pōt supponere psonaliter: et sic ꝯcedit maior et negat minor vel pōt supponere simpliciter vel materialiter. ꝛ sic negatur maior et ꝯcedit minor. ¶ Ad scdm dicitur: ꝯcedēdo añs et negādo ꝯñam: quia text⁹ intelligit quod sūt tm̄ quinqꝫ teri. ꝛc. stādo in pma diuisiōe: et nō subdiuidēdo aliqd mēbroꝝ. ¶ Ad terciū dicitur quod posterius enumeratur implicite per hoc quod enumeratur prius: sed non enumeratur explicite.

Quid relatiue opposita.

¶ Relatiue opposita dicūtur: quecūqꝫ ea ipsa que sūt oppositoꝝ dicūtur vel quōlibet aliter ad ea: vt duplū et dimidiū: disciplinatū ꝛ disciplina.

Quid cōtraria.

¶ Cōtraria sūt que sub eod gn̄e posita: maxime a se inuicē distāt: ꝛ eid suſceptibili vicissim insunt: a quo mutuo se expellūt: nisi alterū insit a natura: vt albedo i cygno: ꝛ nigredo i coruo. Caliditas aūt nō est i igne vt accidēs i subiecto: immo vt sbāle i eo cuius ē sbāle: sicut sūt quedam que cadunt i diffinitōe alicuius nō sm p̄dicationē: sed potius vt principiū: vt punctus i diffinitōe lineę: et vnitas i diffinitione numeri. Et iste modus essendi i continetur sub quarto mō sm quē vnaqꝫ pars diffinitiōis est in suo diffinito: sic ignis nō est subiectū caliditatis: sed materia ignis est subiectū ei⁹: hec enī susceptibilis est caliditatis et frigiditatis. vnde caliditas ē materia ignis vt in subiecto. in igne xo nō vꝫ i subiecto: sꝫ vt sbāle i eo cuius ē sbāle: quia cadit i diffinitōe ei⁹. Ignis enī est corpus subtilissimū ꝛ calidissimū: agēs sup aera scdm totā suam virtutem.

¶ Circa hūc textū notādū est primo quod Relatiue opposita sūt termi positiui iportantes res respectiue se hn̄tes ad se vel ad aliud nō potēs naliter sil et semel copulatiue xifi- Intel. dif relat. op. cari de eod singulari singulariter tēto. et vniuoce respectu eiusdē in eod gn̄e cause: ꝛ sm eand rōem mediāte copla nō āpliata nec āpliatiua cū hoc addito i qualibet pte pn̄tis tpis ¶ Dicitur notāter teri: ad denotādum quod oppō relatiua est solū inter res que sūt sig Dicitur no. positi ad dr̄am p̄uatiue et ꝯdcōrie oppositoꝝ. Dicitur notāter iportātes res ꝛc. ad dr̄am oppositoꝝ que nō sūt i predicamēto ad aliqd: puta ꝯrioꝝ Dicitur notāter nālit quia supnat aliter bene pn̄t xificari de eodē. Dicitur notāter sil et semel: quia successiue bene pn̄t xificari de eod Dicitur notāter copulatiue: quia pn̄t sil ꝛ semel verificari de eodē coplatim siue disiūctim: sꝫ nō copulatiue: vt sortes est pater vel filius respectu eiusdē. Dicitur notāter de eodē singulari. ꝛc. quia bene pn̄t verificari copulatiue de eodē terio cōi vt dicendo hō est pater: et hō est fili⁹ respectu eiusdē. Dicitur notāter singulariter et vniuoce tēto: quia bn̄ p̄dicantur de eod terio singulari equoce tēto: vt sor-

tes est pater: et sortes est filius respectu eiusdē capiēdo ly sortes equoce. Dr̄ notāter i eodē gn̄e cause: q: causa et causatū bene verificant de eodē i diuers gn̄ib3 cause: vt p3 de sanitate ⁊ ambulatōe post cenā Dr̄ notāter sm eandē rōem: q: relatiue opposita bene pn̄t verificari de eodē respectu eiusdē sm diuersas rōnes: vt vniuocū ⁊ equocū Dr̄ notāter mediāte copula. ⁊c. q: relatiue opposita mediante copula ampliata vel ampliatiua bene pn̄t verificari de eod respectu eiusdē: vt sor pōt esse filis platoni ⁊ dissilis.

De tripli ci ꝯrietat.

Notādū est scd̄o q triplex est ꝯrietas sc3 ꝓpōnum: ⁊ de illa visū est i pmo tractatu. nec de illa ē hic ad ꝓpositū. Scd̄a est ꝯrietas rex: ⁊ illa est repugnātia duax formax: nō potentiū simul esse i eodē subo: s3 bn̄ successiue: vt illa res q̄ est caliditas cōtrariat illi rei q̄ est frigiditas. Et d ista ꝯrietate nō ē hic ad ꝓpositū Et pmo istox mōx capr iste teri⁹ cōtrarietas se intētionalit et sō mō capr pme intētionalit. Alia est ꝯrietas teriox: et est repugnātia duorū teriox. ⁊ de ista ē h ad ꝓpositū

Acceptiones cōtrarietatis terminorum

Notādū est tercio q ꝯrietas termiox capr triplicit. ¶ Uno mō cōissime: ⁊ sic ꝯrietas teriox est repugnātia terminox duox: siue illi sint ābo positiui: vel vnus positiuus et alter priuatiuus: et hoc mō due differentie diuidētes aliqd genus dicunt bn̄ ꝯrie: et sic capit qn̄ dr q in vnoqq3 gn̄e ē vna pma ꝯrietas Siliter teri disparati: vt hō et asinus Siliter habitus et priuatio (vt visus ⁊ cecitas) dicunt ꝯrij. Alio mō capit cōtrarietas teriox cōiter: et tunc cōtrarietas teriorum est repugnātia duorū teriorū positiuorū nō potētiū simul et semel verificari de eodem copulatiue: s3 successiue: siue illi teri impotētet formas ꝯtrarias siue non: et hoc mō bicubitū et tricubitū bn̄ ꝯtrariant. Silr iacere et stare. Alio mō capit ꝯtrarietas stricte: et hoc mō d3 capi i ꝓposito

Quinq3 ꝯditōes cōtrariorū.

Notandū est quarto q ad hoc q aliq teri ꝯtriant ꝯrietate stricte dicta quinq3 ꝯditōes requirunt.

Prima

¶ Prima est q illi teri sint ꝯcreti: defectu cuius albedo et nigredo nō sūt teri ꝯrij.

Secunda

¶ Scd̄a ē: q ābo illi teri sint teri positiui: defectu cuius vidēs et cecus nō sūt teri ꝯrij.

Tertia

¶ Tercia est: q illi teri nō possint verificari de eodē singlari singularit tēto ⁊ vniuoce sil et semel copulatiue mediāte copula mere d pn̄ti: cū hoc addito in qlibet pte pn̄tis tpis defectu cuius teri relatiui nō sūt ꝯtrarij vt pr ⁊ fili⁹.

Quarta

¶ Quarta ē: q illi teri possint successiue verificari de eod singulari mediāte copula mere de psenti: nisi vnus illorū significet aliquid ꝯueniēs a natura illi singulari defectu cuius teri disparati nō sūt ꝯtrarij: vt hō et asinus

Quinta.

¶ Quinta est: q tales teri importēt formas ꝓprie et realit ꝯtrarias. defectu cui⁹ isti teri pedale ⁊ bipedale: et sic de nō sunt teri ꝯrij.

Dif. ꝯrie

¶ Ex istis ꝯditionib3 pōt colligi diffio ꝯtrariorū: q̄ talis ē. Teri ꝯtrarij sunt teri positiui ꝯcreti sub eodē gn̄e positi non potētes sil ⁊ semel verificari de eod singlari singularit et vniuoce tēto coplatiue mediāte copla nō ampliata nec ampliatia s3 bn̄ successiue nisi vnus illorū significet aliqd cōueniēs a natura illi singulari ꝯnotātēs formas ꝓpe ⁊ realit ꝯrias Et sic p3 q ꝯtrarietas termiox stricte dicta ē repugnātia teriox ꝯcretorū.

Cōtra dicta pmo sic ar: Illa q̄ sil ⁊ semel ꝯuenire vni et eid pn̄t nō opponunt: s3 relatiue opposita vni et eidē ꝯuenire pn̄t: g nō opponunt. ¶ Scd̄o sic ar: rōale ⁊ irrōale opponunt ꝯtrarie: ⁊ tn̄ diffio ꝯtrariorū eis nō ꝯuenit: g diffio est insufficiēs ¶ Tercio sic ar: albedo ⁊ nigredo ꝯtrariant: et tn̄ non pn̄t successiue verificari de eodem: g diffi

nitio cõtrariorũ est insufficiens.

Ad primũ dr̃ q̄ licȝ illa q̄ vni et eidẽ conuenire pñt respectu eiusdẽ nõ opponanr̃: tñ illa q̄ vni et eidẽ ꝯueniunt respectu diuersorũ bñ opponũtur. ¶ Ad scđm dr̃: q̄ lȝ rõnale et irrõale opponanr̃ ꝯtrarie: ꝯtrarietate cõissime dicta: nõ tñ ꝯrietate ꝓpe dicta. ¶ Ad terciũ dr̃ q̄ lȝ albedo et nigredo ꝯriãtur ꝯrietate rerũ non tñ cõtrarietate terĩorum

Quid p̄uatiue opposita.

¶ Priuatiue oppositasũt: q̄ hñt fieri circa idẽ sbm̃ ordine irregressibili: ꝛ tp̄e deteriato a natura Ordine irregressibili dico: q: ab hitu in p̄uationẽ deuenire possibile ẽ: sȝ nõ ecõuerso Impossibile ei est a priuatõe ĩ habitũ regressum fieri. vt visus ꝛ cecitas hñt fi eri circa oculũ. A visu aũt deuenire ĩ cecitatẽ possibile ẽ: sȝ nõ ecõuerso scđm naturam.

Acceptiones oppõnis priuatiue.

¶ Circa hũc textũ notãdũ ẽ p̄io q̄ h ꝯñr autor deteriat de p̄uatiue oppositꝭ ¶ Ubi oppõ p̄uatiua capr̃ dupr̃. Uno mõ large: et tunc solet sic describi. Oppõ p̄uatiua ẽ repugnãtia duoꝝ terĩoꝝ. nõ potẽtiũ sir̃ et semel v̾ificari de eođ: mediante copula de pñti ñ ãpliata nec ãpliatiua: sȝ bñ successiue: q̄rũ vnus ẽ positiuus: ꝛ alter p̄uatiuus includẽs negatiõnẽ p̄uãtem: cũ illa ꝑticula in q̄libet ꝑte tp̄is pñtis. vt motꝰ et q̄es: visus ꝛ cecitas: et hoc mõ non capit pe. h. qñ diffinit p̄uatiue opposita Alioͦ capr̃ stricte: ꝛ hocͦ capit p. h. qñ diffĩt p̄uatiue opposita

Intellectus dif. p̄uatie op.

Notãdũ est ꝭo q̄ diffio priuatiue oppositoꝝ p. h. dȝ sic intelligi. Priuatiue opposita sũt terĩ v̾ificabiles de eođẽ sbõ successiue: q̄rũ vnus ẽ positiuꝰ ꝛ alter p̄uatiuꝰ. ꝛ vnus illoꝝ sp̄ cõuenit sbõ apto nato: tp̄e deteriato a nar̃a ordine irregressibili ¶ Dr̃ notãter terĩ: ad explicandũ genus diffiniti. ¶ Deinde dr̃ de eođ sbõ verificabiles successiue: ad dr̃am ꝯdictorie oppositoꝝ ¶ Deinde dr̃ et alter p̄uatiuus: ad dr̃am ꝯriorũ et relatiue oppositorũ. Deinde dr̃ et vnus eorũ ꝛc. ad denotãdũ q̄ ñ oȝ q̄ vnũ p̄uatiue oppositorũ quolibet tp̄e insit siue ꝯueniat suo sbõ sed sp̄ ꝯuenit tp̄e deteriato a nar̃a eo q̄ lȝ catulus ante nonũ diẽ non videat: tñ nõ dr̃ cecus: q: nondũ ꝑuenit ad tp̄s deteriatũ a nar̃a in q̄ pośitvidere ¶ Dr̃ notãter ordine irregressibili: ad denotãdum q̄ naturalir̃ nõ sit regressus a priuatõe in hitum (saltẽ in p̄uatiuis spãlir̃ captis) vt postq̄ aliq̄s ẽ cecus non põt nãliter fieri videñs. Et etiã illa ꝑticula ponir̃ ad dr̃am ꝯrioꝝ ĩmediatoꝝ: q: ex eis põt fieri regressꝰ ¶ Ex istis põt facilir̃ hr̃i diffinitõ oppõis p̄uatiue spãliter capte scȝ q̄ est repugnãtia duorũ terĩoꝝ ꝛc.

Notandũ est tercio q̄ hic ꝯñter autor deteriat de oppõne ꝯdictoria. ¶ Ubi oppõ ꝯdictoria ẽ duplex. s. ꝓpõnũ ꝛ de illa deteriatũ fuit ĩ primo tractatu: nec est h ad ꝓpositũ de illa. ¶ Alia ẽ terĩoꝝ et de tali est h ad ꝓpositũ. ¶ Ubi terĩ ꝯdictorie oppositi dicunr̃ terĩ se habẽtes tanq̄ terĩꝰ finitꝰ et infinitꝰ sibi corrñspõdẽs: vt hõ et ñ hõ. ¶ Dr̃ notanter tanq̄ terĩꝰ. ꝛc. ad dr̃am aliorũ oppositorũ in q̄bȝ nullus terĩorũ est terĩꝰ infinitꝰ Et aliq̄ istorũ terĩorũ qui sunt ꝯdictorie oppositi pñt successiue v̾ificari de eođ singlari singularir̃ tento et vniuoce: vt albũ ꝛ nõ albũ. Et aliq̄ sũt q̄ nunq̄ pñt de eođẽ v̾ificari nec simul nec successiue: vt ens ꝛ ñ ens: ex̃ñs ꝛ ñ ex̃ñs.

Qui terĩ ꝯdcõrũ

Notandũ est q̄rto q̄ dr̃a est inter negationẽ negãtẽ ex vna ꝑte: infinitãtẽ et p̄uante ex alia ꝑte: q: negatio negãs ñsolũ negat terĩm cui ĩmediate ꝓponir̃: sed etiã negat terĩm mediate sequentẽ: si aliq̄s tar̃ sit: ꝛ sp̄

Dr̃a negationũ negãtis infinitantis ꝛ priuantis

negat copulā pncipalē vel pncipa/liorē ptē copule Sz negatio infinitās et silr puans solū negāt terim cui ımediate adiūgunt Sz dfa est inter negationē infinitātē ⁊ negationē puantē: q: negatio infinitās negat terim simplr: ita q teri9 infinitās nichil sigt positiue. Sz negatio puans non negat terim simplr q: teri9 puatiuus sigt aliqd positiue et negatie sigt hītum vt cecitas

Cōtra dicta pmo sic ar: mot9 ⁊ qes opponunt puatiue: tn pōt fieri regressus a qete ad motū: g diffio nō cōuenit omni ptento sub diffinito ¶ Scdo sic ar: catulus ante nonū diē nec est cecus nec vidēs: g male dr in diffinitōe q spvnum puatiue oppositorū ɔuenit sbō. ¶ Tertio sic ar: illa q̄ de vno et eodē ve ⁊ affirmatiue predicant nō opponunt sz ptradictoria opposita vere et affirmatiue predicant de eodē: vt dicēdo hō est albus: hō nō est albus: g ptradictoria nō opponūtur

Ad primū dr q lz motus et qes opponātur puatiue: large capiēdo priuatiuā opponem: nō tn stricte capiēdo puatiuā opponem. ¶ Ad scōm dr pcedēdo añs et negando pñam: q: addit in diffinitōe tpe deteriato a natura. ¶ Ad terciū dr: q lz ptradictoria ve ⁊ affirmatiue pdicent de eodē terio cōi: nō tn de eodē termino singulari singularit ⁊ vniuoce tento cum illa particula in qualibet parte tpis pñ: ts.

Modi p9 Primus. Prius dr quadruplr. ¶ Primo mō et ppe aliqd dr pusalto ꝑm tps. put aliqs dr senior ⁊ antiqor alto vt hō hñs triginta ānos dr por hoie hñte viginti ānos

Secūdus ¶ Scdo mō aliqd dr pus a q̄ nō ɔuertit subsistēdi pña: vt vnū est pus duobus. duob9 ei exñtib9 mox pñs est vnū esse: vt si duo sūt vnū est ⁊ nō ecōuerso. ¶ Tercio mō dr pus ꝑm ordinē quēdā: vt i disciplinis pncipia pora sūt ɔclusionib9 et i grāmatica lre sūt pores syllabis. et i orone phemiū est prius narratiōe. Tertius

¶ Quarto mō dr pusqd melius ē et honorabilius. Consueuerūt ei plurimi hoies honorat iiores ⁊ magꝭ dilectos apud se dicere pores. Quartus

¶ Preter hos quattuor mōs iā dictos: ē vnus alter modus prioris. Eoꝝ q̄ ɔuertunt ꝑm essendi pñam: ⁊ alterū est quodāmodo causa altius: et hoc mō aliqd dr pus alto natura vt hec res hoiem currere cōuertit cū ista orone hō currit et si hoiem currere sit verum hec ē va hō currit: ⁊ ecōuerso Res aūt est cā vitatis orois de se facte ⁊ nō ecōtra. Ab eo ei q res est vel nō est oro dicit va vel falsa. ergo hec res hoiem currere: por ē hac orone: homo currit. Quintus auctoritas

Simul dr trib3 mōis.

¶ Primo mō dicunt simul quoꝝ gñatio ē in eodē tpe: et neutrū est prius neqꝫ posterius: et hec dicūtur simul tempore: vt duo gemeli. Similiter subiectū et sua ppria passio. Modi sir. Primus

¶ Scdo mō dicunt simul quecūqꝫ cōuertunt. et neutrū est cā alte- Secūdus

rius. sicut quelibʒ relatiua vt duplū ꝛ dimidiū. pr̄ ꝛ filius. et sic ꝺ alijs. ¶ Tertio modo dicūtur sil' que equaliter con diuidūt aliquod gen⁹: vt hō equus: leo: et sic de alius: que ꝯdiuidūt hoc genus aīal. Et sil'r ꝺſte diuidentes aliqđ genus dicūtur sil': vt rōale et irrōale: ꝛ sic de aliis. Isti aūt duo modi vltimi: dicūtur sil' nā. ꝑm⁹ āt mod⁹ ꝺ́r simł' tp̄e.

¶ Circa hunc textū notādū est ꝑmo q̄ꝺ ꝯñr autoꝛ determinat de scđo postpredicamento: qđ vʒ ad cognoscēdū quō gen⁹: spēs: ꝛ indiuiduū se hñt sicut prius et posterius: ꝛ vʒ ad cognoscendū quō sbā est prioꝛ accñte. et ponit autoꝛ q̄nq3 mōs ipsius prioris: quoꝝ primus satis pʒ in textu. ¶ Iste textus. Scđo mō aliquid dr̄ eē pri⁹. sic intelligitur. Aliqđ rōe cui⁹ nō valet ꝯña ad aliud respectu illius verbi est: est pri⁹ eo. Et ꝑm istū modū oē supius est pri⁹ suo inferiori. vt aīal ē prius q̄ hō. q2 bñ sequtur: hō est. ğ aīal ē. et nō ꝯuertitur aīal ē. ğ hō ē ¶ Unđ ꝯña subsistēdi in ꝓposito est ꝯña q̄ ar̄ ab añte de est ꝑo adiacente: ad ꝯñs de est ꝑo adiacēte: siue affirmatiue siue negatiue. Et ꝯñam subsistendi ꝯuerti nō est aliud: q̄ arguere a pōne ꝯñtis de est ꝑo; adiacēte ad pōnē añtis de est scđo adiacēte eiusdē ꝯñe. vt sic arguendo hō est: ğ risibile est. ꝛ ecōuerso. risibile ē: ergo homo est.

expō textualis de mōis prioris.

Quid ꝯsequentia subsistendi.

Notādū est scđo q̄ iste textus (Tertio mō) sic intelligit̄ Illđ quod in aliq̄ ordīe magis accedit ad ꝑmū illius ordinis ꝺ́r eē prius et aliud posteri⁹: qđ in eodē ordīe magis accedit ad vltimū illius ordinis. vt lr̄e hoc mō sunt ꝑores syllabis: ꝛ syllabe dictōibʒ. ¶ Quarto mō aliqđ ꝺ́r. ꝛc Iste textus sic intelligit̄ realr̄: res q̄ est nobilioꝛ et perfectioꝛ dr̄ ꝑoꝛ alia re q̄ ē ignobilioꝛ. Exempla patēt in textu. Et ꝑm istū modū sbā est prioꝛ accñte. ¶ Logicalit̄ intelligit̄. Termin⁹ sigñs rē magis distincte siue magis discrete dr̄ prioꝛ illa que sigāt illđ idē magis cōiter ꝛ minus distīcte vt ly hō q̄ ly aīal. ꝛ sic quodlʒ inferius est pri⁹ suo superiori ¶ Preter hos aūt modos. Iste textus sic intelligit̄ logicalr̄. qñ aliqua duo dicibilia sic se hñt q̄ ab ipis cōuertitur ꝯña subsistēdi: ꝛ tñ vnū est simplici⁹ siue absolutū siue min⁹ ꝯnotatiuū: ꝛ aliud cōnotatiuū siue magis ꝯnotatiuū: tūc absolutum siue minus ꝯnotatiuū est prius nā q̄ ꝯnotatiuū siue magis ꝯnotatiuū. vt ly hō ꝛ ly risibile. Sil'r ly vle et ly predicabile. Et illđ etiā vult porphirius in cōitatibus ꝛ differētijs predicabiliū: vbi dicit q̄ spēs pri⁹ est natura ꝓprio. ¶ Realit̄ expōitur sic: qñ alique res sic se hñt q̄ secundū earū noīa ꝯuertit̄ ꝯña subsistendi: ꝛ vna res est cā alteri⁹ tūc illa res que est cā alterius est prioꝛ alia. Exemplū: vt si pes ab eterno fuisset in cineribus: ab eterno fuissʒ vestigiū pedis: ꝛ tñ pes est cā vestigij. et sic eēt prioꝛ natura vestigio. Aliud exemplū ponit̄ in textu: sʒ de hoc videbit̄ in logica.

expō textualis.

Notandū est tertio q̄ hic ꝯñr autoꝛ determinat de tertio postpredicamēto. scʒ de ly Simł: qđ vʒ ad cognoscēdum vnā ꝓprietatē ipsius ad aliqđ Et ponit tres modos ipius simul. Quoꝝ ꝑmus dʒ sic intelligi. Ille res sunt sil' tp̄e q̄ sunt: ꝛ quarū vna nō fuit añ aliā. vt sunt ille res q̄ sil' generantur. Et iste modus simultatis opponitur primo modo prioris. Et isto modo capiendo simul: capitur prime intentionaliter.

expō textualis de mōis simultatis.

¶ Scđo mō dicūt̄ sil' Iste text⁹ sic intelligit̄. termi inter quos ꝯuer-

titur ꝯña subsistēdi: quoꝝ vnus nō importat causā rei sigte ꝑ alterū: necvnus ē minus ꝯnotatiuus alio dicunt̄ esse siḻ: vt duplū et dimidiū nā hn̄ sequit̄. duplū est: ḡ dimidiū est: ⁊ ecōuerso dimidiū est: ḡ duplū est Et nullus illorterioꝝ importat causā rei sigte ꝑ aliā. Et iste mod⁹ simultatis q̄ ad primā partē opponit̄ ᵒ mō ꝑoris: et q̄ ad scdam ei⁹ partē opponit̄ quinto modo ꝑoris

Notādū est quarto ꝙ capiendo scdo mō siḻ: nō oīa relatiua sunt simul natura. vt causa et effectus: simiḻr pater ⁊ filius nō dicunt̄ isto mō simul lʒ tn̄ cōiter dicat̄ ꝙ oīa relatiua sunt siḻ isto scdo mō. hoc tn̄ nō est verū: sʒ aliqua relatiua hn̄ sunt hoc mō siḻ natura. ¶ Tercio mō dicuntur siḻ Iste textus sic intelligit̄. Termini nō sunt synonimi eque ꝑmo et immediate aliqd genus diuidētes siue eque ꝑmo sub aliq̄ gn̄e cōtenti dicunt̄ simul esse natura diuisiōis Et sic pʒ ꝙ aliqua esse simul nat̄a in ꝓposito: est aliq̄ esse immediate cōtenta sub aliquo gn̄e: vel supiori q̄ nō sunt synonima. pʒ etiā ꝙ aliḻ capit̄ simul natura i isto tercio mō ꝙ in ꝑdicamēto relatōis Etiā capt̄ simul nat̄a in scdo modo simultatis aliter ꝙ i tercio modo.

Expō textualis.

Cōtra dicta ꝑmo sic ar̄: aliqs accidēs est prius sorte q̄ est sub̄a: ḡ substātia est accñte posterior. et ꝑ ꝯn̄s male dictū est ꝙ substātia ē accñte prior. ¶ Scdo sic ar̄: omē ꝑus est prius ordine: ḡ prius ordine nō dʒ poni modus distinctus ab aliis ¶ Tercio sic ar̄: illa q̄ sic se hn̄t ꝙ vnū aliqn̄ est et aliqn̄ nō est nō sūt simul nat̄a: sʒ sic ē de spēbʒ aliqd genus diuidētibʒ: ḡ n̄ sūt siḻ nat̄a.

Ad primū dr̄ ꝙ lʒ accñs sit prius ꝑmo modo ꝙ ista substātia puta sortes nō tn̄ quarto modo prioris. ¶ Ad scdm dr̄: ꝙ lʒ illud qd est ꝑus alio sit ꝑus eo aliq̄ ordine: nō tn̄ ordine gn̄ationis. ¶ Ad tercium dr̄ ꝙ lʒ due spēs ꝯtente sub aliquo gn̄e nō sint simul semꝑ inesse: tn̄ sūt simul nat̄a diuisionis: hoc est vna nō pōt diuidere gen⁹ qnetiā alia diuidat

Motus sex sūt species scʒ gn̄atio / corruptio augmētatio / diminutio / alteratio / et scdm locum mutatio. ¶ Generatio est ꝓgressio a n̄ esse ad esse. ¶ Corruptio est ꝓgressio abesse ad nō esse. ¶ Augmētatio est ꝑexn̄tis q̄titatis maioramētū ¶ Diminutio est ꝑexn̄tis q̄titatis minoramentū ¶ Alteratio est mutatio a ꝯtraria q̄litate: i ꝯtrariā qualitatē: vel i mediā: vt cū aliqd ꝑmutat̄ ab albedine i nigredinē: vel i medios colores. ¶ Motus secundū locū: est mutatio de vno loco i alterū. ¶ Motus aūt scdm locū sex spēs sunt siue differentie scʒ ante / retro / sursum / deorsum / dextrorsū / et sinistrorsum. Ad oēs autē has partes fit motus.

Sex spēs motus

Generatō

corruptio

Augmentatio

Diminu⁹

Alteratō

Motus localis ⁊ spēcies eius

Habere dr̄ multis modis. ¶ Primo modo dr̄ aliquis habere aliquā q̄litatē: vt disciplinā aut virtutem ¶ Scdo mō dr̄ hr̄e q̄titatem / ⁊ magnitudinē: vt bicubitū / tricubitū ¶ Tercio mō dr̄ hr̄e ea q̄ circa corpus sūt adiacētia: vt vestimētum ⁊ tunicā. Aut circa mēbra: vt i manu annulū Et hitus isto

Mōi hr̄e. ꝑm⁹ mo⁹.

Se:ūdus

Tercius.

tercio mō sūpt⁹ estvnum de
decē p̄dicamētis ꝛ diffinit̄ sic
Habitus ē corpoꝝ: et corum
q̄ circa corpus sunt adiacen=
tia: vt est armatio vel caliga
tio. Et silr̄ fingant̄ noīa in a=
lijs ꝑm adiacentiā illā. hec ei
dicūt̄ h̄re: illa v̄o h̄ri. Quar
Quartus to mō dr̄ h̄re membrū. vt ma
Quintus nū aut pedē ¶ Quito modo
dr̄ h̄re sicut ꝯtinēs ꝯtentum:
vt lagēa vinū: aut modi⁹ gra
Sextus. na tritici. ¶ Sexto mō dr̄ ha
Septim⁹ bere possessionē: vt domum:
aut agrū. ¶ Septimo mō dr̄
h̄re vxorē: et de hoc mō dicit
Aristoteles: q̄ iste modus ē
alienissim⁹: ꝓpt̄ hoc q̄ vir ha
bens vxorē etiā h̄r ab ea. Vi
culū eni m̄rimonij indissolu=
bilr̄ ligat vtrunq̄ʒ. Et dicit q̄
forte alij modi appebūt i eo
qđ est h̄re. sʒ q̄ ꝯsueuerūt di=
ci pene oēs enumerati sunt.
Expō tex- tualis de spēb⁹ mo- tus. ¶ Circa hunc textū notandū est p̄
mo q̄ h̄ ꝯn̄r autor deteriat de q̄rto
postpredicamēto. s. de motu: qđ vʒ
ad cognoscēdū sextā ꝓꝑetatē subē
Et etiā vʒ ad cognoscendū actionē
successiuā et passionē sucessiuā: ex
quo oīs actio successiua est motus
ꝛ silr̄ oīs passio successiua ē mot⁹.
Unde motus sex sunt spēs: hoc est
sex sūt termi nō coincidētes i sign̄do
ꝑm suas rōnes formales oēs mot⁹
ꝛ mutatōes mūdi sign̄tes p q̄s iste
Intellec- tus diffi- nitōis ge- neratōis. teri⁹ motus diuidit̄ diuisione logi
cali. ¶ Generatio est. ꝛc̄. Hic au
tor diffinit gn̄ationē. Et dʒ diffini
tio sic intelligi Gn̄atio est mutatio
facta i aliq̄ subiecto, ꝓpt̄ quā aliq̄s
teri⁹ de predicamēto subē: siue esse
incipit v̄ificari de aliquo subiecto
de q̄ p̄us nō verificabat̄. vt gn̄atio

sortis ē mutatio facta i mat̄ia sor=
tis: ꝓpt̄ quā iste teri⁹ hō: vel aīal.
siue esse incipit v̄ificari de sorte: ꝛ
tn̄ nō v̄ificabatur de eo. ¶ Corru
ptio est. ꝛc̄. Hic autor diffinit cor= Intellec-
ruptionē: et intelligit̄ diffinitio sic tus diffi-
Corruptio est mutatio facta i aliq̄ nitōis cor-
subiecto: ꝓpt̄ quā aliq̄s teri⁹ de p̄ ruptionis
dicamēto subē: siue esse desinit v̄i=
ficari de aliq̄ subiecto: de quo p̄us
verificabat̄. vt corruptio sortis est
mutatio facta i sorte: ꝓpt̄ quā iste
teri⁹ hō: vel aīal: et similit̄ esse de=
sinunt v̄ificari de sorte: et tn̄ ante
corruptionē v̄ificabātur de sorte.

Notādū est ꝑo q̄ autor di= cēs Augmētatio
est. ꝛc̄. diffinit augmentationē: et Intel. dif.
itelligr̄ sic diffinitio. Augmētatio augment.
est mutatio facta in aliq̄ subiecto
ꝓpt̄ quā de illo subiecto incipit ve
rificari de nouo teri⁹ de gn̄e q̄ti=
tatis: importās q̄titatē maiorē q̄
erat q̄titas importata p terim de
gn̄e q̄titatis: q̄ prius de illo subo
verificabat̄. Et capit̄ hic augmēta
tio large vt sub se ꝯprehēdit rare=
factionē: et augmētationē ꝓp̄e di
ctam. ¶ Diminutio est. ꝛc̄. Hic au
tor diffinit diminutionē et intelli= Intel. dif
git̄ sic. Diminutio est mutatio fa= dīnutōis.
cta i aliq̄ subiecto: ꝓpt̄ quā de illo
subiecto incipit verificari aliquis
teri⁹ de predicamēto q̄titatis: im=
portās q̄titatē minorē q̄ erat q̄ti=
tas importata p terim de gn̄e q̄ti=
tatis: q̄ prius v̄ificabat̄ de aliquo
subiecto. Et capit̄ hic diminutio
large: vt sub se ꝯprehēdit diminu=
tionē ꝓp̄e dictā et ꝯdensationem.
¶ Alteratio est. ꝛc̄. Hic autor dif Intel. dif
finit alterationē: et debʒ diffinitio alt̄atōis.
ei⁹ sic intelligi Alteratio est muta
tio facta in aliq̄ subiecto: ꝓpt̄ quā
de nouo incipit v̄ificari de eo ali=
quis teri⁹ de p̄dicamēto q̄litatis.
q̄ prius v̄ificabat̄: vt calefactio

Notādū est tercio q̄ diffīo motus scđm locū
sic intelligr̄ Motus ꝑm locū ē mu= Intel. dif
tatio facta i aliq̄ subiecto ꝓpt̄ quā mot⁹ loca

de illo subō incipit de nouo verifica ri aliqs termi⁹ de p̄dicamēto vbi: importās aliū locū ab illo loco qui importat p terim q̄ prius verificabat de eodē subō. ¶ Motus autē ſm locū sex sunt spēs. Iste textus sic intelligr. Sex sunt teri cōes nō coincidētes i signīdo ſm suas rōes formales oēs motus locales mundi signtes: p q̄s iste teri⁹ motus localis diuidit diuisione logicali Et isti teri patēt i textu. ¶ Consequēter autor determinat de vltimo postp̄dicamēto sc3 de habere: ponēdo multos modos ipsius hr̄e q̄ valēt ad cognoscendū quomō hitus est vnū predicamentū: ⁊ est spēs q̄litatis. ¶ Unde p̄mus mod⁹ hr̄e satis p3 i textu: ⁊ reponit in p̄dicamēto q̄litatis: q2 idem est hr̄e qualitatē et esse quale. ¶ Et scd̄s mod⁹ etiā satis p3 i textu: et ponit in p̄dicamēto q̄titatis: q2 idē est habere q̄titatem: et esse quātum.

De mōis hr̄e ⁊ cor̄ reductiōe ad p̄dicamenta.

Notandum est quarto q autor ponit terciū modū ipsius hr̄e q̄ satis p3 i textu. et hoc mō hr̄e est vnū p̄dicamentū ab alijs distinctū. vt puta p̄dicamentū hitus ¶ Quartus mod⁹ hr̄e reducit ad p̄dicamentū adaliqd: q2 illo mō hr̄e importat hitudinē totius ad partē. mō totū et pars sūt in p̄dicamēto ad aliqd. ¶ Quint⁹ mod⁹ hr̄e etiā reducit ad p̄dicamētum adaliquid: q2 hoc mō hr̄e dicit hitudinē loci ad locatum: modo locus et locatū sunt in p̄dicamēto adaliqd. ¶ Sext⁹ modus reducit ad p̄dicamētū actōis: q2 hr̄e possessionē ē possidē aliqd: vel hr̄e aliqd i libito volūtatis siue dispōne voluntaria. ¶ Septimus modus reducit ad p̄dicamentum adaliqd: q2 hr̄e vxorē presupponit esse virū mō vir et vxor vt sūt noia ꝯiugū sūt i predicamēto adaliqd.

Contra dicta p̄mo sic arguit: Rarefactio ⁊ ꝯdēsatio sūt motus: ⁊ tn̄ nō enumerant hic: g̃ sunt plures spēs motus q̄ sex. ¶ Scd̄o sic ar: alteratio est gn̄atio: g̃ nō sūt spēs distincte ¶ Tercio sic ar: tyrānus dicit hr̄e ciuitatē ⁊ tn̄ nō h3 eā ſm aliquē istoꝝ mōꝝ: g̃ modi habere sunt insufficiēter assignati.

Ad primū dicit q rarefactio ⁊ ꝯdēsatio cōtinent sub augmētatione et diminutione tanq̄ inferiora. ¶ Ad scd̄m dr̄ ꝯcedendo añs et negādo ꝯñam: q2 spēs distincte q̄ hn̄t diūsas rōnes siue diffinitōnes bn̄ pn̄t eandē rem signare: et de se inuicē verificari ¶ Ad terciū dr̄ q b autor nō posuit oēs modos hr̄e: s3 solū illos q̄ valēt ad cognitionē p̄dicamētoꝝ hn̄dam. Uel pōt dici q iste mod⁹ hr̄e ꝯtinet sub sexto modo. Et i hoc finit de predicamētis tractatus tercius. Sequit Questio p Magistrū Thomā bricot addita.

¶ Querit vtrū sint tm̄ decē p̄dicamēta. Et ar q nō. ¶ Tum p̄mo: q2 ens p̄dicat in q̄d de multis immo oīb3 entibus. g̃ est aliq̄ p̄dicamēto: et nō i aliquo illoꝝ decem q̄ enumerata sūt ab aristotele. igr̄ ¶ Tum scd̄o: q2 aliqui sūt teri de gn̄e q̄litatis q̄ signt q̄litates absolute: vt albedo nigredo: ⁊ alij signi ficāt qualitates ꝯnotatiue: vt teri de p̄ma: scd̄a: et quarta speciebus. S3 illi teri nō possūt esse sub eodē gn̄e: q2 vel tale genus esset ꝯnotatiuum: et sic nō esset genus ad terminos absolutos: vel esset absolutum: ⁊ sic nō esset genus ad terīos cōnotatiuos. ¶ Tum tercio q2 isti teri intensum et remissum substāti alc essētiale reale ponunt i p̄dicamēti: ⁊ n̄ i aliq̄ istoꝝ decē: g̃ sūt plra gn̄alissima q̄ decē. ¶ Scd̄o sic: isti teri cenare prādē sūt teri incōplexi poībiles i aliq̄ p̄dicamēto seorsū ⁊ tn̄ ponūt i aliq̄ istoꝝ decē: q2 q̄ rōe ponerēt i p̄dicamēto actōis eadē rōne ponerēt i p̄dicamēto qn̄: igr̄ sūt plra p̄dicamēta q̄ decē. ¶ Cōfirmat q2 teri ſe intētōis pn̄t i aliq̄ p̄dicamēto reponi: ⁊ tn̄ n̄ reponūt i aliq̄ istoꝝ decē: q2 ista decē gn̄alissima sūt teri p̄ie intētōis: sub q̄bus nō

P̄ria argumēta.

Secunda

Tertia.

Scd̄a rō p̄ncipalis

continentur teri secūde intentionis sicut spēs sub gñibus. igitur sūt plura ꝙ decē. ¶ Confirmat:qm sicut in predicamēto qualitatis est aliquod gen⁹ ɔcretorū: ita ē aliqđ gen⁹ abstractorū. Et sicut in pdicamēto actionis. actio est gen⁹ ad noīa ꝯbalia teriata in io. ita agere est gen⁹ adverba. ⁊ agēs ad pticipia. ⁊ actiuū ad noīa dicentia aptitudinē. igit plura sunt gñā gñalissīa ꝙ illa decē. ¶ In oppositū arguitur auctoritate pe.h. ⁊ aristo. q in suis pdicamētis ñ posuerūt nisi decem gñā gñalissīma. ¶ Pro solutōe q̄onis

Notādū

est primo ꝙ h dif ficultas est spālis

Dubiū h de illis que tacta sunt in argumen
isto nomi tis. ¶ Prīa difficultas est de isto
ne Ens. noīe ens:an sit genus gñalissīmū.
Opinio ꝑ ¶ Quidā dicūt ꝙ nō. Et illi sūt du
ma bifur plices. Pri mi dicūt ꝙ ens solū dr
cata. pdīe de rebus indiuisibilib⁹. de rebus aūt diuisibilibus dr cū additō. vt hō (fm eos) dr ens hō. et non ens simplr. ⁊ idō ens fm illos nō ē genus gñalissīmū:vel si est genus gñalissīmū est solū gen⁹ ad terīos supponentes ꝓ entibus indiuisibilibus. Uel fm hanc opinionē dicerer:ꝙ ens contineret sub sbā īcorporea capiendo sbām large vt se extendit ad accñtia. ¶ Alij vero dicūt ꝙ ens nō est gen⁹: qr pdicatur de oībus qđditatiue. Nō arl. dicit in q̄rto thopicoꝝ. ſi illud qđ sequitur ad oīa assigner esse gen⁹ mala ē assignatio ⁊ qr fm aristo. ens ñ

Opi. scđa

diceref i quid de accñtib⁹:īmo fm eū nō pdicaret simplr de illis. idō ens non eēt genus ad subām ⁊ ad accñs. bñ tñ eēt genus ad sbās.

¶ Scđm veritatē vero ens ē viuocū ad sbās ⁊ ad accñtia. idō fm alios ens est verū genus gñalissīmū ad oēs terīos absolutos: tam substantias ꝙ accñtia sigñtes. Et si sbā dicatur esse gen⁹ gñalissīmum hoc est capiendo subām large ꝓut ɔuertitur cū ēte: sicut capit qñ dr

substantia albedinis est accñs. Et iste modus videt eē ꝓbabilior. q̄ alius nō videt sub quo pdicamēto ponant teri absoluti sigñtes qualitates: nisi ponant in pdicamēto qualitatis duo gñā gñalissīma:qrū vnū erit absolutū: ⁊ alterū ɔnotatiuū Uel nisi sub termino cōnotatiuo ponant termi absoluti:qđ (fm aliqos) non est plus incōueniens ꝙ ponere terminos ɔnotatiuos intrinsece sub teris ɔnotatiuis extrinsece:qđ tñ ponit in pdicamento q̄litatis in q sub quali ponūtur drīe cēnales de gñe suē sic spēs sb gñe.

Notandū

est fo q est alia difficultas de

teris scđe intentōis sub quo predicamento reponant. ¶ Quidā eni dicunt illos termīos reponi in pdicamēto adaliquid:cui⁹ modū significandi dicūt esse:significare rē respectiue se habentem ad se vel ad aliā in rōe signi:vel nō i rōe signi. ⁊ idō tale genus gñalissīmū ɔtinet duplices terios respectiuos. s. terios respectiuos sigñtes res ea rōe q sūt signa. ⁊ terios respectiuos sigñtes res nō ea rōe q sunt signa. ¶ Alij vero dicunt ꝓ teris scđe intētōis debere poni pdicamentū signi vltra pdicamenta tradita ab Aristotele. Neqꝫ aristot. locutus est de alijs pdicamentis ꝙ de pdicamētis pmarū intētionū. Un fm eos modus sigñdi pdicamenti signi est significare res ea rōe q sunt signa. ⁊ sic fm eos isti teri: imago/signum ponerentur in pdicamento signi: cū tñ non solū significent signa ꝓportionalia. ¶ Alij vero dicūt ꝙ modus sigñdi pdicamenti signi: ē significare res ea rōe qua sunt sigñ proportionalia:⁊ idō isti termi:imago:effigies:ɔceptus:nō ponerent in predicamento signi. qr significarent res nō ea rōe qua sunt signa ꝓportionalia:sed rōe cōlori. nulla tñ esset rō cōlor quiddītatis ad rōnem signi ꝓportionat. Et fm istos

Dubiū de teris scđe intentionis
Op. pma

Opi. scđa bifurcata

signū nō eēt genus ḡnalissimū: sed istud cōplexū Signū ꝓportionale incōplexe acceptū bn̄ esset genus ad oēs terios ꝑe intentōnis. Nec cōprehenderet sub signo sicut species sub ḡne: sed sicut pars in modo sub toto. ⁊ queādmoduȝ quale sub ente. Vn̄ spēs signi ꝓportōnalis sunt isti teri signū complexū: signū incomplexū: vl'e: singulare: et sic de alijs. Quesitiuū aūt illius p̄dicamenti eēt hoc cōplexū cuius ē signū: vel cuiusmodi est signuȝ: an singulare: an cōe: an cōplexū: an icomplexū Prim⁹ tn̄ mod⁹ videtur eē eque ꝓbabilis sicut iste.

Dubiū d cēare: prā dere. ⁊c.

Notādū est tertio q̄ sūt aliqui termi includentes significationes duorū p̄dicamentorū ꝯiūcti ⁊ nō diuisim: q̄admodū sunt isti teri cenare: prandere. Cenare eni dicit cōedere tp̄e serotino: ⁊ iō importat sigātioneȝ p̄dicamenti agere: ⁊ p̄dicamēti qn̄ qua de re ponit copulatim in p̄dicamento agere ⁊ in predicamento qn̄ ¶ Si tn̄ vellemus assignare genus simplex taliū teriorū sicut oȝ assignare: cū tales teri habeāt cōceptus mere incōplexos: tūc eēnt ponēda plura ḡna ḡnalissima q̄ decem. Sed q͛ aristo. nō voluit enūerare generalissima hn̄tia mōs signi ficandi complexos ex mōis signādi diuersorū p̄dicamētorū: iō talia generalissima nō enūerauit. ¶ Sitr si vellemus distinguere inter genera ḡnalissima cōcretorū: et ḡna generalissima abstractorū: tunc eēnt plura ḡna ḡnalissima q̄ decē. Naȝ sicut q̄titas est vnū gen⁹ ḡnalissim ita ⁊ q̄tum. Sed aristo. enumerās ip̄a p̄dicamenta nō distinxit inter ꝯcretū ⁊ abstractū. neq̄ p. h. q̄ euȝ secutus est. ¶ Sitr si vellemus distinguere inter terios importātes actū: per terios importātes actionem: iter p̄ncipale ⁊ suū casū: ⁊ sic de alijs eēnt mlta ḡna ḡnalissia q̄ decem. Vn̄ sicut agēs est gen⁹ ḡnalissimū respectu teriorū importantiū actū: ita actiuū est gen⁹ ḡnalissimū respectu teriorū importātiuȝ aptitudinē. Et sicut q̄titas est genus ḡnalissimū respectu noiatiuorū: ita q̄titatis est ge⁹ ḡnalissimū respectu gtiorū de ḡne q̄titatis. sȝ ſm. p. h. ponūtur tres conclusiōes ¶ Prima ꝯclusio. enumerādo genera ḡnalissima taȝ primarū intētionū q̄ secūdarū intentionū sunt plura p̄dicamenta q̄ decē. ptȝ. qa preter illa ponit p̄dicamētū signi. vt pȝ in secundo notabili ¶ Scd̄a ꝯclusio. enumerando oīa ḡna ḡnalissima primarū intentionum sūt plura predicamenta q̄ decem. ptȝ. q͛ (vt dictū est) sūt aliqua genera ḡnalissima hn̄tia modos sign̄di cōplexos ex mōis sign̄di diuersoruȝ p̄dicamentorū: in q̄bus ponūt isti teri cenare: prandere: vt dictū ē in tertio notabili. ¶ Tertia ꝯclusio. non enumerando p̄dicamēta scd̄arū intentionū: non distinguendo inter terminos hn̄tes modos significandi simplices ⁊ complexos formaliter vel virtualiter: non distinguendo inter cōcretū ⁊ abstractū: inter terminū importantē actū: et terminū importantē aptitudinem inter verbū ⁊ nomē: inter principale ⁊ eius casum vel ꝯeclinitū: non sunt plura predicamēta q̄ decem. patet hoc autoritate petri hyspāi: ⁊ etiam aristotelis.

Ad rationes questionis.

Ad primā dr̄ q̄ vl'ens nō est genus: q͛ predicat de omibus q̄ditatiue: ⁊ ita nō est vl'e: q͛ in diffinitōne vl'is dȝ poni hec particula non dicibl'e de oībus quiddītatiue. Vel si ē genus generalissimū tunc coincidit cū isto genere generalissimo subā ¶ Et si dicat q̄ aristo. dicit ens n̄ esse vniuocū ad decē p̄dicamenta. ḡ non est genus. ¶ Ad hoc dr̄: q̄ dupl'r intelligi pōt ens non eē vniuocū ad decē p̄dicamēta. Vno mō q̄ ens nō significet vniuoce res di Obiectio

uersorū predicamētorū: ꝛ sic negatur. Alio mō ꝙ nō dicaꝛ vniuoce d̄ oībus spēbus alioꝝ p̄dicamentoꝝ ꝛ sic ꝯcediꝛ. qꝛ de aliq̄bus spēbus p̄dicaꝛ in singlari nūero ꝛ de aliīs in plurali. nō ei oīs q̄ntitas est ens sed aliqua quantitas est entia. vt pꝫ de binario duorū anguloꝝ: ꝛ iō ens nō est genus ad decē p̄dicam̄ta: est tñ genus ad ōs terīos absolutos. ¶ Ad ꝑam argumentatōeꝫ d̄r ꝙ illi terī absoluti sign̄tes qualitatē ponūtur in p̄dicamento entis: siue in predicamento sbē: capiendo sbām vt ꝯuertiꝛ cū ente. Uel d̄r ꝙ ꝑm aristo. qui numerauit ista decē predicamenta nulli cēnt terī sign̄tes absolute q̄litates: imo ꝑm cū nullū accn̄s pōt significari absolute: qꝛ nullū tale ē ens: sed mod⁹ entis. tantā eni dependentiā habꝫ accn̄s ad sbām ꝑm arist. ꝙ sine sbā neq̄ posset esse: neq̄ significari.

¶ Uel dꝛ ꝙ illi terī absoluti sunt sub isto terīo absoluto qualitas qd̄ est gen⁹ gn̄alissimū distinctū a genere gn̄alissimo terīoꝝ significantiū cōnotatiue qualitates. qꝛ tam̄ tales termini lꝫ dꝛant penes significatōes cū sunt abstracta eiusdeꝫ concreti. iō neq̄ inter ea neq̄ inter suū ꝯcretū distinxit. p. h. vel aristote. ¶ Uel aliter dꝛ ꝙ tales terī significantes q̄litates absolute ponunꝛ sub hoc gn̄e cōnotatiuo qualitas. neq̄ repugnat terīm absolutū reponi sub termīo connotatiuo sicut spēs sub gn̄e poniꝛ: sicut non repugnat terīm ꝯnotatiuū intrinsece sub terīo connotatiuo extrīsece reponi. ¶ Et si dicaꝛ ꝙ tūc gē⁹ aliquid ꝯnotabit supra suam spēꝫ ¶ Distinguiꝛ. Uel cōnotatōne supiori ad suā spēm. et sic nō est incōueniēs. qꝛ hoc mō coloratū connotat super albū. Uel connotatōe nō supiori ad suam spēm. ꝛ sic negaꝛ. ¶ Ad tertiā argumentationē dꝛ ꝙ (ꝑm aliquos) isti terī intensū et remissū ponūtur in quinta spē q̄litatis: cuius mod⁹ significādi est significare partes q̄litatis inq̄tum qualitas ē: ꝛ illa nō est noiata. Uꝛ (ꝑm alios) ponūtur in p̄dicamēto q̄titatis: qꝛ sign̄t quantitatē nō extensiuā: sed intensiuā. Uel ponunꝛ in quarta spē qualitatis sub figura: qꝛ sign̄t hitudinē q̄titatis cōtinue nō extensiue: sed intensiue.

Obiectio (margin, beside "ce reponi. ¶ Et si dicaꝛ")

Solutio. (margin, beside "¶ Distinguiꝛ")

¶ Dr̄e vero sbāles ponūtur in p̄dicamento sbē. Uel tanq̄ dr̄eꝛnulli tanq̄ spēs. Uel tanq̄ spēs si modus predicandi illius p̄dicamenti sit p̄dicari in q̄d. i. essentialiꝛ sicut diffinitio q̄dditatiua p̄dicaꝛ i q̄d de suo diffinito. Uel (ꝑm alios) ponūtur in sexta spē q̄litatis nō noiata: cuius mod⁹ sign̄di est siḡre qualitatē per modū q̄litatis ēentialis Sed de istis terīs sbāle / diuinū: vi debiꝛ in logica. ¶ Ad secundā rōnem principalē et suas ꝯfirmationes pꝫ solutio ex dictis in notabiꝛ — De drn̄tiis sbālib⁹

¶ Incipit quartus tractat⁹ de syllogismo sīpliciter dicto

Ropositio est orō affirmatiua vl' negatiua alicuius de aliquo: vel alicui⁹ ab aliquo. — Quid ppositio.

¶ Terminus est i quem resoluitur ppōvt i subiectuꝫ ꝛ p̄dicatū — Quid terminus

¶ Dici de oī ē: qn̄ nichil ē sumere sub subiecto: de quo nō dicatur p̄dicatū: vt ois homo currit. hic cursus p̄dicaꝛ de hoie: et nichil ē sumeꝛ sub hoie de quo nō dicatur cursus — Quid dici de omi

¶ Dici de nullo est qn̄ nichil est sumere sub subiecto: a quo nō remoueatur predicatū. vt null⁹ hō currit. hic cursus remouetur ab omni homīe: et nichil ē sumere sub hoie: a quo non rēo — Quid dici de nl̄lo

ueatur cursus.

¶ Iste est quartus tractatus summularũ magrĩ. pe. h. in quo docet formare syllogismos: cōñndens libro priorũ aristotelis. Et subm attributionis eius est iste teri⁹ Syllogismus cathegoricus: vel argumentatio cathegorica. Et sua propri a passio est ɔcludere affirmatiue vel negatiue Silr ɔcludere vniuersalit vel particulariter.

Quid sub iectũ hu/ i⁹ tracta/ tus.

Notãdũ est primo q̄ diffinitio ppōis data a. pe. h. debet sic intelligi. Propō cathegorica de simplici copula est orō: in qua vel in eius mentali cui subordinatur: vnũ solũ predicatũ vnitur cũ sbo: mediante copula affirmatiua vel negata Et ponit p diffinito propinquo ly ppō cathegorica: ⁊ non iste termi⁹ propō: qz solũ est hic ad propositũ de ppōnibus q̄ sunt ptes imediate syllogismorũ cathegoricoꝝ: sed tales sunt ppōes cathegorice: ⁊ nō hypothetice. Et dr notant in qua soluz ⁊c. ad drãm ppōnũ hypotheticarũ: in quibus nō vnit solũ vnũ pdicatuz cum subiecto: sed plura. ¶ Vñ in ista diffinitione datur intelligi vna diuisio que talis est. Propōnũ cathegoricarum simplice copulaz habentiũ: alia est ppō cathegorica de simplici copula negatiua: alia est de simplici copula affirmatiua

Intel. dif finitõis p pōnis.

Notãdũ est ſo q̄ iste teri⁹: Termin⁹ capitur duplr. ¶ Vno mō largissime: ⁊ tũc indifferent capit p sbo: predicato ⁊ copula: determinatione subiecti: vl pdicati: et pro signis Et hoc mō nō capitur in proposito. ¶ Alio modo capit large: ⁊ tunc capit p omni illo qđ potest eē subiectũ vel predicatũ ppōnis siue illud sit ɔplexũ: siue incomplexũ. Et hoc modo capit in textu. Et dz diffinitio sic intelligi. Termin⁹ est subiectũ vel pdicatũ ppōis in qđ tãq̄ in extremũ eius ppō cathegorica imediate resolubilis est. ¶ Tertio modo capit stricte pro aliquo incomplexo quod pōt esse subiectum vel pdicatũ ppōnis: vt iste terinus hō. Et isto modo capitur in secũdo tractatu: vbi dicebat q̄ vlē est terin⁹

Acceptio nes teri.

Notãdũ est ttio q̄ duplex ē dici de oī. s. prioristicũ ⁊ posterioristicũ. ¶ Dici d oī posterioristicũ est propō: cuius predicatum vere ⁊ affirmatiue cōuenit subiecto p quolibet supposito: ⁊ pro qualibet drã tpis: vt hō ē aĩal: si hō est. ⁊ de illo non est h ad ppositũ: sed de dici de omĩ prioristico. ⁊ dz diffinitio eius data a. p. h. sic intelligi. ¶ Dici de oī prioristicũ est ppō: cuius predicatũ affirmatur de subiecto ɔplete distributo. Quid aũt sit subiectũ ɔplete distribui videbit in logica. ¶ Vñ p dici de oī datur intelligi vnũ pncipiũ regulatiuũ syllogismorũ affirmatiuorũ ex teris cōibus ɔstitutorum: scz quicq̄d vere affirmat d subiecto complete distributo: etiam ē de affirmabile de quolibet sumpto sub ipso.

Quid di/ ci de oī p oristicũ ⁊ q̄d poste/ rioristicũ

Ad q̄d vz di ci de oī

Notandũ est quarto q̄ duplex est dici de nullo. s. Posterioristicũ. ⁊ tale ē p pō cuius pdicatũ vere negatur de subiecto p oī supposito: ⁊ p qualibet drã tpis: vt hō nō est asinus. ⁊ de isto nō est hic ad ppositũ ¶ Aliud est dici de nullo prioristicũ: ⁊ de illo est hic ad ppositũ. Dici de nullo prioristicũ est ppō: cuius pdicatũ negat de subiecto ɔplete distributo: vt null⁹ hō ē alb⁹ ¶ Et p illđ dici de nullo dat intelligi vnũ pncipiũ regulatiuũ syllogismoꝝ negatiuoꝝ. s. quicq̄d negat de subiecto complete distributo: etiã pt negari de quolibet sumpto sub eo.

Quid di/ ci de nul/ lo pori sti cũ ⁊ post.

Ad q̄d vz dici d nul lo.

Contra dicta pmo sic arguit diffio ppōis ñ ɔuenit oī ɔtẽto sub diffito. g̃ ē isufficiēs. añs pz: qz nō ɔueit ppōi hyp. nec isti ppōi: sor ē

vel nō ē asin⁹. ꝛ tñ ꝯtinent sub dif finito. cū sint ꝓpōes ¶ Scḋo sic ar copula ꝓpōis ē illud i qḋ resoluit ꝓpō: ꝛ tñ non est teri⁹: ergo diffio teri cōuenit alijs a diffinito. Minor pȝ q: ois teri⁹ est singularis vel cōis. ¶ Tercio sic ar: hic ē dici de oī hō ē aīal: ꝛ tñ diffinitio nō sibi ꝯuenit ergo est insufficiēs.

Ad pˀmū dr negādo añs ꝛ ad ꝓbationē dr negādo minorē: q: per hoc ꝙ dr cathegorica excludit ypotetica: et per hoc ꝙ dr de simplici copula: excludr ꝓpō de duplici copula: et sic pȝ ꝙ iste teri⁹ ꝓpō nō est diffinitū i ꝓposito: sȝ hoc totū ꝓpō cathego rica de simplici copła. ¶ Ad scḋm dr: ꝙ lȝ ꝓpō resoluat i copulā tanꝙ in illud qḋ vnit pdicatū cum sbō nō tñ tāꝙ i extremū ꝓpōis. ¶ Ad tercium dr: ꝙ licet ibi sit dici de oī posterioristicū: nō tñ prioristicum.

Dif. sylli ¶ Syllogismus est orō in q̄ qbusdā positis et ꝯcessis: necesse ē aliud accidere p ea q̄ po sita sūt et ꝯcessa: vt oīe aīal est subā: ois hō est aīal: ergo ois hō est sbā. Hoc totum est orō: i q̄ quibusdā positis scȝ duabus premissis: necesse est aliud accidere scȝ ꝯclusionē.

¶ Circa hūc textū notādū est pˀmo ꝙ duplex ē syllogismus cathegoricus et ypotheticus. ¶ Uñ syllogismus cathegoricus dr: nō q: ē ꝓpō cathegorica: sȝ q: ꝯstituit ex pmissis cathegoricis enūciationē cathegoricā inferētibȝ. Quid aūt sit syllogismus cathegoric⁹ postea patebit ¶ Sȝ syllogismus ypotheticus dr nō q: est ꝓpō ypothetica: q: tūc qlibet syllogismus esset ypotheticus: sed ideo dr ypotheticus: q: ei⁹ vna pmissa vel ambe ei⁹ premisse sūt ypothetice. De istis autē syllogismis ypotheticis visū est in

Quar dr sylls ca / thego. et qrē ypo.

pˀmo tractatu qñ dicebat ꝙ sunt duo modi arguēdi a tota ꝯditōali et vnus a tota disiūctiua. Uñ syllogismi cathegorici sunt duplices: q̄ dā sūt de medio singulari: et tales vocant syllogismi expositoꝝ ꝛ nō sūt i aliq mō. Alij sūt de medio cōi ꝛ de talibȝ maxīe ē hic ad ꝓpositū

Notādū est pˀo ꝙ ille teri⁹ syllogismus capr dupr Uno mō ꝓ pmissis tm ex qbȝ sequit ꝯclusio: ꝛ hoc mō nō capr ꝓ diffinito i textu. Alio mō capr pro pmissis et ꝯclusione sil: et hoc mō capr i textu ꝓ diffinito. Exēplū de pˀio: vt hoc totū oīe aīal est subā. ois hō est aīal: dr syllogismus Exēplum de scḋo vt hoc totū oīe aīal ē sbā: ois hō est aīal: ergo ois hō ē sbā

Acceptiones sylli.

Notādū est tercio ꝙ diffio syllogismi data a p.h. dȝ sic intelligi. Syllogismus cathegoricus de medio cōi est orō ypotetica ꝯñalis: in q̄ vel i ei⁹ mētali cui subordinat ponunt due pmisse cathegorice ꝯiūcte p ꝯiūctionē copulatiuā affirmatiuā ex quibus sequit ꝯclusio i ꝯña necessaria et forali: q̄ ꝯclusio nō est synonima totali añti pm eius sigtōem totalē gra formalis dispōis pmissarū. ¶ In hac diffinitiōe ponitur orō ypothetica loco gñis. ¶ Dein de dr ꝯñalis ad differētiā orōnum ypotheticarū nō ꝯñaliū Unde orō ypothetica ꝯñalis ē orō ypothetica. cui⁹ copła pncipalis ē nota illa tiōis. vt sūt ꝓpōnes ypothetice cōditionales et rōnales. ¶ Dr notāter due cathegorice: ad drām syllogismoꝝ ypotheticoꝝ Dicit notant ꝯiūcte ad drām orōnum ypotheticarū vbi pmisse ꝯiūgunt disiunctiue vel cōditionalir: vel vbi pmisse non ꝯiūgunt. Dicit notāter affirmatiuā: q: si illa ꝯiūctio copulatiua esset negatiua. non valeret ꝯña Dicit notāter ex qbȝ ꝛc. ad drām paralogismorū i qbus cōclusio nō sequit ex pmissis. Dr notāter q̄ nō

Intel. dif sylli.

est synonyma.&c.qr si ɔclusio esset synonyma toti añti sic nõ eẽt syll'o ¶ Dr̃ notanř gr̃a formalis dispõnis:ad dr̃iam ɔñarũ materialiuȝ

Notãdũ est quarto ꝙ ista. oro hypothetica oẽ aial est sbã:oĩs hõ est aial &c.est syllogismus:qr est oro hypothetica ɔñalis:cũ in ea copula ꝑncipalř est nota illationis.s.ly ergo:ꝛ ĩ ea ponũtur due ꝑmisse cathegorice quarũvna est ista.oẽ aĩal est subã: ꝛalia est ista:oĩs hõ est aĩal.ꝛcopulanř iste due ꝑmisse per istã ɔiũcti onem copulatiuã et.Vñ si ille due cathegorice nõ copularenř ꝑ illaȝ ɔiunctionẽ copulatiuã et.ibi ñ eẽt syll's.ꝛ etiã illa ɔiũctio et est affirmatiua:qr si non eẽt affirmatiua non eẽt syll's.vt sic dicendo oẽ aĩal est sbã:oĩs hõ est aial: ǧ oĩs hõ est sbã.Ex istis premissis etiã seqtur ɔcl'o nõ synonyma toti añti.

Cõtra dicta ꝑmo sic ar̃. syllogismꝰ est plures orones.ǧ nõ estvna oro. ¶ Scd̃o sic ar̃.diffinitio cõueit copulatiue ꝓpõi affirmatiue: ꝛ tñ illa nõ est syll's:ǧ diffinitio est insufficiens.Maior pȝ:qr illa est oro ĩ qua ponunř due cathegorice ex quibꝰ sequiř ɔclusio. ¶ Tertio sic ar̃.diffinitio syllogismi nõ ɔueit syll'o expositorio:et tñ est syll's.ǧ diffinitõ nõ ɔuenit oĩ ɔtento sub diffinito

Ad ꝑmũ dr̃ ꝓm cõeȝ modum dicendiꝗ lȝ syll's ht plures ꝓpões cathegorice:nõ tamẽ est ples ꝓpões hypothetice.Sed istud nõ vȝ:qr syll'us non est solũ ille ꝓpões cathegorice:cum ꝓpões cathegorice sint ꝑtes syll'i cathegorici:sȝ syllogismꝰ est ille cathegorice ꝛ nota illatõis ið ad argumetũ dr̃ negando maiorẽ. ¶ Ad scd̃m dr̃ negando maiorem.ꝛ ad ꝓbationẽ dr̃:ꝙ ñ ẽ orõ ɔñalis.nec in ea etiã ponũtur due ꝓpões cathegorice ꝛ ɔclusio que sequitur ex cathegoricis. ¶ Ad tertiũ dr̃ ꝙ lȝ syllogismus expositorius sit syll's d̃ medio singulari.ñ tñ de medio cõi.

¶ Oĩs aũt syllogismus constat ex tribus terĩs:ꝛ duabus ꝓpõibus:quaꝝ ꝓpõnũ pria vocatur maior:secũda mior. Ex tribus aũt terĩs non pñt fieri due ꝓpões: nisi alter illorũ teriorũ sumatur bis. e tunc ille terminus bis sumptus:aut subĳcitur invna ꝛ ꝑdicatur in alia: et sic est pria figura.aut predicatur invtraꝗ:ꝛ sic est secũda figura.aut subiicitur ĩ vtraꝗ: et sic ẽ tertia figura. ¶ Horũ aũt teriorum altervocatur mediũ:alř maior extremitas:alter vero minor extremitas. ¶ Medium est terminus bis sumptꝰ ante cõclusionẽ ¶ Maior extremitas est terminus sumptus in maiori ꝓpõne cuȝ medio. ¶ Minor extremitas ẽ terminus sumptus in minori ꝓpõe cuȝ medio. ¶ Ad syllogismũ aũt exigiř modus ꝛ figura Figura ẽ ordiatio triũ terioꝝ ꝓm debitã subiectõeȝ et predicationem. Hec auteȝ ordinatio fit in tribus mõis. vt dictum est prius. Et scd̃m hoc tres sunt figure.

Ex q̃bꝰ cõstituatur syll's

Dio teri.

Medium

Maior extremitas

Mior extremitas

¶ Circa hunc textũ notandũ ẽ ꝑmo ꝙ iste textus Oĩs syll'us &c.dȝ sic intelligi. Omis syllogismus cathegoricus de medio cõmuni constituitur ex termĩs q̃ exercent tria distincta officia:ꝛ ex duabus ꝓpõtibus:quarũvna vocař maior:ꝛ alia

Expõ literalis

vocatur minor. Unus illorū terminorū hꝫ officiū medij: alius officium maioris extremitatis. ⁊ alt⁹ officiū minoris extremitatꝭ. ¶ Uel aliter pōt intelligi textus. Cuiusli bet syllogismi cathegorici de medio cōi teri ex quibus constituitur sylls: tribus termis nō synonymis fm suas rōes formales significantur. s. istis tribus teris: mediū: maior extremitas: et minor extremitas. Etiam ꝓpōes ex quib⁹ sylli cōstituūtur duobus teris non synonymis fm suas rōes forales sigñtur. Uñ syllus non dr̄ constitui ex duabus p̄missis tanꝙ ex oībus ptibus eius: sed tanꝙ ex aliquibus. Uñ p̄ma ꝓpō q̄ pōit in syllo significatur per istū terim maior ꝓpō. et secūda sigñtur per istū terminū minor ꝓpositio.

Alius in tellectus

Notādū est secūdo ꝙ h̄ autor pōit diuisionē termini: q̄ debꝫ sic intelligi. De numero teriorum officia in syllogismo habentiū: alr̄ habet officiū medij: alter hꝫ officium maioris extremitatis: ⁊ alr̄ hꝫ officiū mioris extremitatis. ¶ Ul sic. De numero termiorū sigñtiuꝫ terios ex quibus syllogismi ꝯstituuntur: alter est iste termin⁹ mediū alter est iste terminus minor extremitas: et alter est iste termin⁹ maior extremitas ¶ Mediū est tmi⁹ bis sumptus in p̄missis fm se vel fm sibi synonymū: cū quo terio cōiungūtur extremitates in p̄missis rōe cuius ꝯiūctiōis seqtur ꝯclusio in qua p̄dicte extremitates ꝯiūgūtur inter se. ¶ In hac eni diffinitione ponit terminus loco generis ¶ Dr̄ deinde: bis sumptus ⁊c. qa non oꝫ ad hoc ꝙ aliquis terminus sit medium ꝙ idem terminus sumatur fm se añ cōclusionē: sꝫ sufficit ꝙ fm se vel sibi synonymum sumat bis in p̄missis. ¶ Deinde dr̄ cū quo terio: ⁊c. hoc totū ponit ad drām teriorū qui bis sumūtur in p̄missis: ⁊ sunt partes medij ⁊ non medium: ex quo cū eis non cōiunguntur extr emitates.

Intel. diuisiōis termini.

Intel. diffi. medij

Notādū est tertio ꝙ h̄ ꝯñr autor diffinit maiorem extremitatē. ⁊ dꝫ sic intelligi diffinitio. Maior extremitas est totū materiale: qd̄ ponit i maiori ꝓpōe p̄ter mediū: ⁊ sic totū qd̄ pōit i maiori ꝓpōe: qd̄ ñ ē mediū nec ps medij: dēpta copl'a ē maior extremitas. Uñ maior extremitas accepta tāꝙ maior extremitas nū ꝙ ponitur in minori: sed tanꝙ mediū. ¶ Minor extremitas est totū aggregatū ex omībus partib⁹ materialibus in minori ꝓpōne positis: p̄ter mediū. Exemplū vt in isto syllogismo: omē aīal est sbā: oīs hō ē aīal. ergo oīs homo est subā. ibi ly aīal est mediū: qꝛ est terminus bis sumptus ante ꝯclusionē in p̄missis fm se vel sibi synonymū. Et ly sbā est maior extremitas: qꝛ est totum materiale: qd̄ ponitur in maiori ꝓpōne p̄ter medium. Et ly hō ē minor extrēitas: qꝛ ē totū materiale qd̄ pōit i miore ꝓpōe p̄ter mediū.

Intel. diffi. maioris extremitatis.

Intel. diffi. minoris extremitatis

Notandū est quarto ꝙ ad syllogismū cathegoricū de medio cōi requruntur tres teri debite adinuicē ordinati fm debitaꝫ subiectionē ⁊ predicationē: ⁊ due ꝓpōes debite ordinate fm q̄titatē et qualitatē. ¶ Figura est ordinatio. ⁊c. Hic ꝯñr autor diffinit figuram. ⁊ intelligitur diffinitio sic. figura est tres termi scꝫ maior extremitas: minor extremitas ⁊ mediū ordiati fm debitū subiectionē ⁊ predicationē. ¶ Uñ isti tres teri pñt triplicir̄ ordinari Uno mō ꝙ vnus illorū teriorū. scꝫ mediū subijciatur in maiori ꝓpōe ⁊ p̄dicetur in miore: ⁊ maior extremitas predicetur in maiore: ⁊ minor subijciatur in minori. ⁊ sic est p̄ma figura. Uel mediū p̄dicetur i ambabus p̄missis: ⁊ maior extrēitas subijciar̄ in maiori: ⁊ minor extremitas subijciatur in minori: et

Intel. diffi. figure

sic est secunda figura. Uel mediuz
subiiciatur in ambabus p̄missis: ⁊
maior extremitas p̄dicetur in ma
iori. minor v̄o extremitas p̄dicet̄ i
miori: ⁊ sic est tertia figura. ¶ Uñ
tunc termi sunt bene ordinati s̄m
subiectionē ⁊ predicationē: qñ per
illam vel c̄silez ordinationē terio
rū nunq̄ impedit̄ c̄ña syllogistica
sed illa sufficit ex parte termioruz

Contra dicta ar̄ p̄mo sic. i syl
logismo sunt quattuor teri: g̃ male
dr̄ q̄ syllogismus constat ex tribus
terminis ¶ Scd̄o sic ar̄. in illo syl
logismo: ois hō albus currit. sor̄ ē
homo albus. g̃ sor̄ currit. ibi ly al/
bus est termin⁹ bis sumptus ante
cōclusionē: et tñ nō est mediuz: er
go diffinitio mediū cōuenit aliis a
diffinito. ¶ Tertio sic ar̄. figura ē
que terio vel teris clauditur: g̃ ma
le dr̄ in tex. q̄ figura ē ordiatio. ⁊c

Ad primū dr̄ negādo cō sequentiā. q: i
textu nō dr̄ q̄ nō sūt nisi tres teri
in syllo. sed textus intelligit̄ q̄ nō
sunt nisi tria officia q̄ cōueniūt ter
mis. siue q̄ nō sunt nisi tres termi
quo ad officia distincti: ita q̄ oēs
termi q̄ gerūt vnū officiū reputan
tur p̄ vno terio: et illi qui gerūt di
uersa officia reputant̄ diuersi teri
¶ Ad scd̄m dr̄ negando c̄ñam. q:
cū illo terio albus nō c̄iūgūtur ex
tremitates in premissis. ⁊ iō nō ē
mediū. sed extremitates c̄iungun
tur cum hoc toto: hō. albus ¶ Ad
tertiū dr̄ distinguendo añs: q: vel
iste terminus figura capit̄ p̄ie in
tentionalit̄: ⁊ sic c̄cedit̄ añs et c̄ña
vel capit̄ s̄e intentionaliter vt est
nomē collectiuū q̄d verificat̄ de oi
bus teris in syllo positis: ⁊ sic ne/
gatur añs: ⁊ c̄ña est bona. Sed si
capiat̄ in añte prime intentiona/
liter: ⁊ in c̄ñte secunde intentiona
lit̄: tunc c̄ceditur añs ⁊ negat̄ c̄ña

Prima figura ¶ Prima figura est qñ medi
um subiicitur in vna pp̄ōe: ⁊
predicatur in alia: vt oē aial
est substantia. ois hō est ani
mal. ergo ois homo est subā
¶ Secunda figura est quan Scd̄a figura.
do mediū predicat̄ in vtraq;
vt ois hō est aial. nullus la
pis est aial. ergo nullus lapis
est homo. ¶ Tertia figura ē Tertia fi.
qñ medium subiicitur in vtra
q;. vt ois homo est aial. om
nis hō est substantia. ergo q̄
dam subā est aial. Unde ver
sus Prima prius subiicit me
diū: post p̄dicat ip̄m. Altera
bis dicit: tertia bis subiicit.
¶ Modus est ordinatio du Quid modus
arum propositionum in de
bita qualitate et quantitate.
Debita qualitas est q̄ si vna
sit negatiua: reliqua erit affir
matiua. Debita quantitas ē
q̄ si vna sit particularis: reli
qua erit vniuersalis.

¶ Circa hunc textū notādū ē pri
mo: q̄ ad hoc q̄ aliquid sit mediuz Nō d̄ me
p̄me figure: nō oz q̄ sit s̄bm̄ vel ps dio p̄me
subiecti maioris p̄pōnis: sed suffi figure.
cit q̄ ip̄m ponat̄ a parte subiecti i
maiori p̄pōe. sed tñ oz q̄ ip̄m sit p̄
dicatum in miori p̄pōe. Exemplū
vt in illo syllo: oēm hoiem vidz sor̄
plō est hō: g̃ platonē vidz sor̄. ibi ly
hoiem est mediū: et tñ nō ē s̄bz nec
pars s̄bi: sed est pars p̄dicati cum
hoc totū sit p̄dicatū. oēm hoiem vi
deo: ⁊ tñ ponit̄ a pte s̄bi. ¶ Et il
lud dr̄ poni a pte s̄bi: q̄d ponit̄ añ
copulā. Et illud dr̄ poni a pte p̄di/
cati: quod ponit̄ post copulam: si/
ue sit predicatū / siue non.

Quõ syl. est ĩ figura ꝛ ĩ mõ

Notãdũ est scd̃o ꝙ syll's loquẽdo ꝓpe nõ est ĩ figura: sicut totũ ĩtegrale ñ ẽ ꝓpe in suis ptib⁹: sꝫ ex suis ptib⁹. vtvisũ ẽ ĩ p̃dicamẽtis: ita silr̃ syll's ẽ ex fig̃ hoc ẽ trib⁹ terĩs debite ordinatis s̄m subiectionẽ et p̃dicationẽ. Uñ figura ñ est oro: nec ẽ q̃d ꝯplexũ sꝫ est tres terĩ positi ĩ syllõ: q̃ habent tria distincta officia: ꝛ sic ille terĩ⁹ figura est terĩ⁹ ſe intẽtõis et collectiuus. ¶ Silr̃ syllũs nõ est ꝓpe ĩ mõ capiẽdo modũ ꝓ p̃missis vt pe. h. capit: q: modus illo mõ captus ẽ ꝓpõ hypothetica copulatiua: mõ syllũs nõ ẽ ꝓpe ĩ illa: sed ex illa.

Intel. dif p̃me fig.

Notãdũ est tercio ꝙ diffĩo p̃ie figure dꝫ sic intelligi. Prima figura ẽ tres terĩ ipsius sylli sic ordinati: ꝙ medium ponit̃ a pte subiecti ĩ maiori ꝓpõe et predicat̃ in minori: vt ĩ isto syllõ oĩe aĩal est subã: oĩs hõ est aĩal: g̃ oĩs hõ est subã. sũt isti tres terĩ scꝫ hõ / aĩal / subã / ordinati. sic ꝙ ille terĩ⁹ aĩal q̃ est mediũ se tꝫ a parte subiecti ĩ maiori ꝛ p̃dicat̃ ĩ minori

Intel. dif ſe figure

¶ Scd̃a figura ẽ tres terĩ sic ordinati adinuicẽ: ꝙ mediũ ponitur a pte p̃dicati ĩ vtraqꝫ p̃missaꝝ. Exemplũ: vt nullus lapis est aĩal: oĩs hõ est aĩal: g̃ nullus hõ est aĩal. ibi ille terĩ⁹ aĩal est mediũ: et ponit̃ a pte p̃dicati ĩ vtraqꝫ premissaꝝ.

Intel. dif tercie fig.

¶ Tercia figura est tres terĩ ipsius sylli sic ordinati: ꝙ mediũ a parte subiecti se teneat ĩ vtraqꝫ p̃missarũ. Exẽplum: vt in isto syllõ: oĩs hõ currit: hõ est aĩal: g̃ aĩal currit. ibi ille terminus hõ q̃ est mediũ ponit̃ a pte subiecti ĩ ambabus premissis.

Acceptiones mõi.

Notandũ est q̃rto ꝙ ille termi⁹ modus in ꝓposito nõ capit̃ p̃ie intẽtionaliter: s̄m ꝙ capit̃ qñ dr̃ ꝙ modus ẽ pulcherrima virt⁹: sꝫ capit̃ ſe intẽtionalit̃: et nõ vt attribuit̃ terĩs: sꝫ vt attribuit̃ ꝓpõnibus. Et illo mõ capit̃ duplr̃. Uno mõ ꝓ premissis tm̃: et illo mõ capit pe. h. modũ qñ diffinit ipsũ. Et dꝫ diffĩo sic intelligi. Modus syllogisticus ẽ ꝓpõ copulatiua affirmatiua cõposita ex duab⁹ p̃missis ordinatꝭ s̄m debitã q̃litatẽ et q̃titatẽ: ex q̃ sequit̃ ꝯclusio ĩ ꝯña formali. Et hoc mõ capiẽdo modũ barbara et bralaipton ñ sunt modi distincti. ¶ Alio mõ capit̃ modus ꝓ p̃missis ꝛ cõclusione silr̃: et tũc mod⁹ dꝫ sic diffiniri. Modus syllogisticus est ꝓpõ hypothetica ꝯñalis ꝯposita ex duabꝫ p̃missis et ꝯclusione ordinatis ĩ debita q̃litate et q̃titate: et ĩ debito situ ꝛ ordine terioꝝ: sic ꝙ ex illis p̃missis sequit̃ ꝯclusio ĩ ꝯña formali. Dicit̃ notãter ĩ debito situ et ordine suorũ terioꝝ: q: alias celarẽt ꝛ cesare nõ essẽt modi distincti: ex q̃ in illis modis est silis q̃litas et q̃titas, sꝫ tñ ẽ alius ordo ꝛ situs terioꝝ. Uñ debita q̃litas est: ꝙ vna premissaꝝ sit affirmatiua. Sꝫ debita q̃titas ẽ ꝙ vna p̃missarũ sit vlis. Et illo ſo mõ ñ capit p. h. modũ qñ diffĩt ipꝫ

Contra dicta p̃mo sic ar̃: oĩe illud q̃d subijcit̃ in aliq̃ ꝓpõne est s̄bm illius ꝓpõis: sed ĩ p̃ia figura mediũ sp̄ subijcit̃ in maiori ꝓpõe: g̃ est subiectũ: et p ꝯñs male dictũ est ꝙ mediũ sit subiectũ. ¶ Scd̃o sic ar̃: figura est ĩ syllõ: g̃ nõ est ecõtra, et p ꝯñs dictũ cõe est falsũ scꝫ ꝙ syllũs est ĩ p̃ia figura vel ĩ scd̃a ¶ Tercio sic ar̃: mod⁹ ẽ ordinatio duarũ ꝓpõnũ ꝛ ꝯclusionis simul: ergo male dicit̃ ꝙ modus est ordinatio duarũ ꝓpõnum.

Ad p̃mũ dicit̃ ꝙ ille terminus subijcit̃ capit̃ duplr̃. Uno mõ ꝓ illo q̃d est s̄bm: ꝛ sic ꝯcedit̃ maior et negatur minor. Alio mõ ꝓ illo q̃d se tenet a parte subiecti: siue sit s̄bm siue ñ ꝛ sic negat̃ maior et ꝯcedit̃ minor ¶ Ad scd̃m dicit̃: ꝙ lꝫ figura sit ĩ syllõ sicut pars ĩ toto: non tñ sicut totũ ĩ pte: hoc est ex pte: et hoc mõ syllũs est ĩ figura: hoc est ex figura

¶ Ad terciũ dicit φ lʒ mod⁹ si capiat s'o nõ sit ordinatio p̄missarũ ⁊ ꝯclusionis simul: nõ tñ si capiat primo modo quo modo capit p. h. quando diffiuit ipsum.

¶ Unde tales dãtur regule

Pria rlã vniũsales ad quãlibʒ figurã Prima regula est: ex puris p ticularib⁹ indefinit⁹ et singularib⁹ nichil sequit Unde oʒ alterã p̄missaꝝ esse vniũsalẽ.

Secũda. ¶ Scda regula est: ex puris negatiuis nichil sequit. Unñ oʒ alterã premissaꝝ esse affirmatiuã.

Tercia ¶ Tercia regula est si aliqua p̄missaꝝ fuerit particularis ꝯclusio erit particularis et nõ econtra.

Quarta. ¶ Quarta regula est: si aliq̃ premissarũ fuerit negatiua cõclusio erit negatiua.

Quinta. ¶ Quinta regula est: mediũ nunq̃ʒ dʒ poni i cõclusione: de q̃bus dant tales ꝟsus. ¶ Partib⁹ ex puris sequit nil: siue negatis. ¶ Si qua preit partis: sequit ꝯclusio partis. ¶ Si qua negate preit: conclusio sitq̃ʒ negata. ¶ Lex gñalis erit: mediũ cõcludere nescit.

¶ Circa hũc textũ notãdũ est primo φ hic ꝯñr p. h. ponit q̃nq̃ regulas gñales ꝓ oib⁹ figuris: quaꝝ p̄ma imediate sequit ex illo φ dictũ

Intel. dif prime rlẽ est scʒ φ debita q̃titas ⁊c̃. Et dʒ sic intelligi rla. Nullũ argumentũ cuius ambe p̄misse sũt pticulares indefinite vel singulares vʒ formalr dũmodo illud argumẽtũ nõ sit expositoriũ: vel reducibile ad exposttoriũ: dẽptis q̃nq̃ casib⁹ de q̃bus videbit in logica. ¶ Ratio huius regle est ista: q: nõ oʒ si aliqui duo teri cõueniãt i aliq̃ tercio terio cõt pticulariter sũpto: φ illi teri inter se ꝯueniãt: vt isti duo teri hõ ⁊ asinus ꝯueniũt i illo terio aĩal pticulariter: cũ ꝟe p̄dicet de ipsis: et tñ nõ oʒ φ isti teri hõ et asinus ꝯueniant inter se: vt lʒ hõ ẽ aĩal: ⁊ asinus est aĩal: nõ tñ oʒ φ asinus sit hõ: q: ly aĩal ꝯuenit cũ illo terio hõ: ⁊ cũ illo terio asin⁹ s'm diuersa sĩgta ei⁹

Notãdũ est s'o φ h ꝯñr autor ponit secundã regulã q̃ sequit ex illo φ dictũ est. scʒ φ debita q̃litas ⁊c̃. Et dʒ rlã sic intelligi. Nulla ꝯclusio sequit syllogistice ex duabʒ p̄missis negatiuis: nisi trib⁹ casib⁹ dẽptis: de q̃b⁹ videbit i logica. Et rõ huius rlẽ est ista: q: nõ oʒ φ si duo teri ꝟe ⁊ negatiue vniant cũ vno ⁊ eodẽ terio φ illi teri ꝟe ⁊ negatiue vniant inter se: vt si isti duo teri hõ ⁊ risibile vere ⁊ negatiue vniant cum illo terio asinus: nõ oʒ φ ꝟe et negatiue vniant inter se. vt lʒ nullus hõ est asinus: ⁊ silr nullum risibile est asinus: nõ tñ oʒ φ nullũ risibile ẽ hõ. ex q̃ p̄misse ñ pñt ambe esse negatiue: ideo oʒ i omni syllõ alterã premissarũ esse affirmatiuã

Intel. se regule.

Notandũ ẽ s'cio φ h ꝯñr autor põit terciã regulã q̃ sic intelligit. Cuiuslibet sylli cuius vna p̄missaꝝ est pticularis: i quo s'bm ꝯclusionis non distribuit i añte: oʒ ꝯclusionẽ esse pticularẽ. ¶ Dicit notãter in quo s'bm ꝯclusionis ⁊c̃. q: si s'bm ꝯclusionis distribuat in añte: tũc si aliq̃ cõclusio seq̃tur: bñ sequit cõclusio vlis: sed tñ oʒ cauere φ nõ sit variatio circa illos terios q̃ ad ꝓprietates logicales vt bene sequit: hõ est sortes: et equus nullus ẽ homo: g̃ nullus equus est sortes. Rõ huius rlẽ est ista: q: si aliq̃ p̄missarũ esset pticularis: puta i prima figura scʒ minor et ꝯclusio esset vlis: tunc argueret a nõ distributo ad distributum ex pte minoris extremitat̃: q̃

Intel. tercie regu.

nō distribuit̄ i minori: cū sit sbm̄ ꝓ pōis ꝑticularis: ꝛ tn̄ i ꝯclusione distribueret̄: cū esset sbm̄ ꝓpōis vl'is mō incōueniēs est arguere a nō distributo ad distributū Exēplū vt n̄ sequit̄ oīs hō est aīal: sbā est hō: ꝙ oīs sbā est aīal. ex q̄ ꝑmisse sunt v̄e et ꝯclusio falsa: ꝛ hoc ꝓuenit ex eo ꝙ ille teri⁹ sbā in minori ꝓpōe nō distribuit̄: ꝛ tn̄ i ꝯclusiōe distribuit̄

Intel. q̄r te regule.

Notādū est q̄rto ꝙ hic ꝯn̄r autor ponit q̄rtaꝫ regulā q̄ dꝫ sic intelligi. Qn̄cunqꝫ i aliq̄ syllō cathegoricovna ꝑmissarū est negatiua dūmodo illa nō sit de ꝯtingēti ñ ncc̄io: tūc ꝯclusio dꝫ esse negatiua. ¶ Rō istius rl'e est ista: qꝛ ꝯclusio affirmatiua nunꝙ̄ infert̄ nisi ex duabꝫ ꝑmissis affirmatiuis. ex q̄ extremitates nō pn̄t vere ꝛ affirmatiue vniri inter se i ꝯclusiōe nisi v̄e et affirmatiue vniant̄ cū medio i ꝑmissis: ꝙ si aliq̄ ꝑmissaꝝ ē negatiua: conclusio dꝫ esse negatiua

Intel. q̄n te regule.

¶ Quinta rlā est: ꝙ mediū nunꝙ̄ dꝫ intrare ꝯclusionē exercēdo officiū medij i ꝯclusione Rō huius rlē est ista: qꝛ officiuꝫ medij est ꝙ ipsū vniat̄ cū extremitatibus i ꝑmissis sed hoc non pōt fieri i ꝯclusione: ꝙ mediū nunꝙ̄ dꝫ intrare ꝯclusionē exercendo officiū medij in ea. Nec etiā dꝫ intelligi ꝙ ille teri⁹ qui est mediū vel sibi siīis: nō dꝫ poni i cōclusione lꝫ nō exerceat officiū medij: qꝛ i syllō ex oppositis oēs teri sūt siles: lꝫ hēant distincta officia exercere: vt i isto syllō: omis homo est homo: et nullus homo ē homo: ergo homo nō est homo.

Cōtra dicta ꝑmo sic ar̄: ꝑ syllm̄ expositoriū aliqd sequit̄: ꝛ tn̄ ex puris singularib⁹ fit syllūs expositorius ꝙ ex puris singularib⁹ aliqd sequit̄ ¶ Scdo sic ar̄: ex duabus ꝑmissis negatiuis de ꝯtingēti bn̄ sequit̄ cōclusio. vt dicit aristo. i prio poꝝ: ꝙ ex puris negatiuis aliqd sequit̄: ꝛ ꝑ ꝯn̄s textus ē falsus ¶ Tercio sic ar̄: in ꝑma figura minore existente negatiua de ꝯtingenti sequit̄ ꝯclusio affirmatiua: vt vult aristo. in prio prioꝝ. ꝙ nō oꝫ si aliqua ꝑmissaꝝ sit negatiua ꝙ ꝯclusio sit negatiua

Ad primū dr̄ cōcedēdo ꝙ aliqd bn̄ sequitur ex puris singularibꝫ expositorie: et negat̄ vltima ꝯn̄a. qꝛ textus intelligit̄ dūmodo argumentū nō sit expositoriū ¶ Ad scd̄m dr̄ ꝯcedendo ꝙ aliqd sequit̄ ex premissis negatiuis de ꝯtingēti: ꝛ negat̄ vltima ꝯn̄a: qꝛ text⁹ intelligit̄ dēptis tribus casibus: quoꝝ iste est vnus. ¶ Ad terciū dr̄ ꝯcedēdo an̄s ꝛ negādo ꝯn̄am. qꝛ text⁹ intelligit̄ dū/mō illa negatiua n̄ sit de ꝯtingēti.

Prima figura nouem hꝫ mōs primi quattuor modi ꝯcludunt directe: reliqui v̄o quinqꝫ indirecte. ¶ Directe ꝯcludere est maiorē extremitatē predicari de minori i conclusione.

Directe ꝯcludere

¶ Indirecte ꝯcludere est minorem extremitatē predicari de maiori in ꝯclusione.

Indirectē ꝯcludere.

Intel. lfalis.

¶ Circa hūc textū notandū est ꝑ/mo ꝙ iste text⁹ sic dꝫ intelligi. Nouem sūt teri cōes nō coincidētes i signādo ꝺm suas rōnes formales oēs paralogismos ꝑme figure signātes vt sūt isti teri barbara/celarēt/darij/ferio/baralipton/celātes dabitis ꝛc̄. Et hoc mō exponendo textū iste teri⁹ modus capit̄ in ꝓposito ꝓ ꝑmissis et ꝯclusione sit̄. Sꝫ si caperet̄ modus ꝓ ꝑmissis tm̄ tūc nō essēt nisi sex modi siue sex termini cōes nō coincidētes i signādo scd̄m suas rōnes formales oēs premissas syllōꝝ ꝑme figure signātes. vt sunt isti sex teri. barbara/celarēt/darij/ferio/fapesmo/ frisesomoꝝ. Unde fapesmo et frisesomoꝝ nō solū sūt modi ꝑme figure: sed etiā scdē et

tercie. Ex dictis pz q p.h. aliter capit istũ terminũ modus quãdo diffinit ipsũ et in proposito

Quid di recte concludere

Notãdum est scḋo q directe ꝯcludere est syllũs in q̃ inferr cõclusio: in qua maior extremitas vel ps maioris extremitatis se tz a parte predicati: et minor extremitas vel ps minoris extremitatꝭ se tz a parte subiecti. Exemplũ de syllõ in q̃ maior extremitas se tz a pte ṗdicati: et cũ hoc est predicatũ: ⁊ minor extremitas se tz a parte subiecti: et cũ hoc est subiectũ: vt om̃e aial est substantia: oĩs hõ est aial: g oĩs hõ est substãtia. Exemplũ de syllõ concludẽte ꝯclusionẽ: in q̃ pars maioris extremitatis se tenet a pte predicati: ⁊ tñ tota maior extremitas nõ est predicatũ: ⁊ silr minor extremitas se tenet a pte subiecti. et tñ non est subiectũ: vt hic. Cuiuslibet hoĩs asinus currit: sortes est hõ: g sortis asinus currit. ibi hoc totum asinus currit: siue asinus currens est maior extremitas: tñ nõ ṗdicatr in cõclusione: et sic totũ se tz a pte ṗdicati nõ tñ est predicatũ qr vna pars eius ṗcedit copulã: sz pars maioris extremitatis se tenet a parte predicati: et cũ hoc ẽ predicatũ scz illud participiũ currens. Silr ille genitiuus sortis q̃ est minor extremitas se tenet a pte subiecti: ex q̃ ṗcedit copulã. ⁊ tñ nõ est subiectũ licet sit pars subiecti.

Quid indirecte ꝯcl.

Notãdum est tercio q h ꝯñr autor describit indirecte ꝯcludere: et intelligitr diffinitio sic. Indirecte ꝯcludere est syllũs in q̃ inferr ꝯclusio: in q̃ minor extremitas vel pars minoris extremitatꝭ se tz a pte ṗdicati: ⁊ maior extremitas vel ps eius se tz a pte subiecti. Exẽplũ vbi minor extremitas se tz a pte ṗdicati ⁊ cũ hoc ẽ ṗdicatũ: vt ĩ isto syllõ, oẽ aial ẽ sbã: oĩs hõ ẽ aial: g q̃dã sbã ẽ hõ: ibi iste teriꝰ hõ q̃ ẽ minor extremitas se tz a pte ṗdicati: ex q̃ sequr copulã: ⁊ cũ hoc est ṗdicatũ. Et iste teriꝰ sbã q̃ est maior extremitas se tz a pte sbi ⁊ cũ hoc ẽ sbm. Exẽplũ vbi minor extremitas se tz a pte ṗdicati: ⁊ tñ nõ est ṗdicatũ: sz est ps ṗdicati: vt oẽm hoĩem videt plato: sor est hõ: g plato vidz sortẽ. Exemplũ vbi ps solũ minoris extremitatis se tenet a pte ṗdicati: vt oĩs albedo ẽ color: sor habet albedinẽ: g colorem sortes habet.

Quid modus pme figure ⁊ de bita q̃litas ⁊ quãtitas eiusdem

Notãdũ est q̃rto q modus pme figure si capiatur ꝓ ṗmissꝭ tunc põt sic describi Modus pme figure ẽ oṙo hypothetica copulatiua affirmatiua: ex duabus ṗmissꝭ cathegoricis cõposita ĩ debita q̃litate ⁊ q̃ntitate ordinatꝭ: ĩ q̃rũ maiore mediũ se tz a pte sbi. ⁊ ĩ minori mediũ se tz a pte ṗdicati. Dr notãter in quarum maiori: ad drãm modi ꝭe figure ⁊ etiã tercie Sed si capiatr modus ꝓ premissꝭ ⁊ cõclusione sil: tunc debet sic describi. Modus pme figure ẽ oṙo hypothetica ꝯñalis ex duabꝰ premissis et ꝯclusione cathegoricis ꝯposita. ĩ debita q̃litate ⁊ q̃ntitate ordinatꝭ in q̃ꝝ maiore mediũ se tenet a pte subiecti: ⁊ ĩ minore mediũ se tenet a pte ṗdicati. ¶ Vñ debita q̃litas in ṗma figura q̃ ad syllõs directe cõcludẽtes est: q minor sit affirmatiua. Et debita q̃ntitas in prima figura quo ad syllõs directe concludẽtes est: q maior sit vniuersalis.

Contra dicta ṗmo sic arr. Vbicũq3 est similis ordinatio ṗmissaꝝ ibi nõ sũt modi distincti: sz in barbara et ĩ baralipton est similis ordinatio premissarũ in q̃litate ⁊ q̃ntitate: ergo nõ sunt modi distincti ¶ Scḋo sic arr: diffinitio huiꝰ teriĩ directe ꝯcludere nõ ꝯuenit oĩ ꝯtẽto sub diffinito: g est insufficiens. añs pz: qr aliq̃ñ maior extremitas est solũ ps ṗdicati: g non sp ṗdicatr de minori extremitate ĩ ꝯclusione

¶ Tertio sic arguitur. diffinitio modi prime figure non conuenit omni contento sub diffinito. ergo est insufficiens. antecedens probatur. quia non conuenit modo inutili: cum in illo non sumatur debita qualitas et quantitas.

Ad primum dicitur distinguendo minorem: vel capiendo modum pro premissis tantum. et sic conceditur maior. vel pro premissis et conclusione simul et sic negatur maior ¶ Ad secundum dicitur negando antecedens. et ad probationem dicitur distinguendo consequens. quia predicatum capitur dupliciter. Primo modo pro illo quod est predicatum: et sic conceditur consequentia. nec isto modo capitur in diffinitione directe concludere. Alio modo capitur ut idem est quod a parte predicati se tenere siue poni post copulam. et sic negatur consequentia. ¶ Ad tercium dicitur negando antecedens: et ad probationem dicitur negando consequentiam: quia modus inutilis prime figure non est modus prime figure.

Regule speciales prime figure.

¶ Nota duas regulas: quarum prima tantum conuenit prime figure quo ad quattuor primos modos. et secunde quo ad omnes. secunda etiam conuenit tantum prime figure quo ad eius quattuor primos modos. et tertie figure quo ad omnes ¶ Prima regula talis est: minore existente negatiua nichil sequitur ¶ Secunda regula est: maiore existente particulari nichil sequitur

Prima regula

Secunda regula

¶ Circa hunc textum notandum est primo quod hic consequenter autor ponit unam regulam specialem: que sequitur ex eo quod dictum est quod debita qualitas prime figure (quo ad modos directe concludentes) est quod minor sit affirmatiua. ¶ Et intelligitur textus sic. Minore existente negatiua in prima figura quo ad quattuor primos modos prime figure: et sex modos tertie figure: nichil sequitur syllistice: nisi antecedens sit formaliter impossibile: et nisi caueatur quod non arguatur a non distributo ad distributum. quia dum illud precaueretur bene sequeretur aliqua conclusio. ¶ Dicitur notanter nisi antecedens etc. quia si antecedens esset formaliter impossibile: bene sequeretur aliquod cum ad impossibile sequatur quodlibet.

Intellectus prime regule

¶ Dicitur notanter nisi caueatur etc. quia tunc nullum inconueniens sequeretur. Exemplum: ut non sequitur in prima figura directe concludendo: omnis homo est animal: nullus asinus est homo: ergo nullus asinus est animal. cum premisse sint vere et conclusio falsa.

Notandum est secundo quod ratio huius regule est ista: quia si minor est negatiua oportet maiorem esse affirmatiuam: per regulam generalem prius positam. scilicet quod ex puris negatiuis nichil sequitur. et si maior est affirmatiua: tunc maior extremitas que se tenet a parte predicati non distribuitur: quia illud quod se tenet a parte predicati propositionis affirmatiue si non addatur sibi signum uniuersale non distribuitur. et tamen in conclusione distribueretur. quia si minor est negatiua oportet conclusionem esse negatiuam per regulam generalem. Si aliqua premissarum sit negatiua: conclusio erit negatiua. et si conclusio sit negatiua tunc illud quod se tenet a parte predicati (si sit distribuibile) distribuitur: cum sibi preponatur negatio. et sic maior extremitas distribueretur in conclusione: que tamen non distribueretur in maiori: et sic arguitur a non distributo ad distributum. quod est inconueniens. ¶ Exemplum: ut sic arguendo. omnis asinus est animal: nullus homo est asinus: ergo nullus homo est animal. in isto syllogismo iste terminus animal in maiori propositione non distribuitur: quia sibi non preponitur negatio: nec sibi additur immediate signum uniuersale. et tamen in conclusione distribuitur cum sibi preponatur negatio. Et sic patet quod si caueretur quod ly animal in conclusione non distribueretur: ut dicendo omnis homo animal non est: vel dicendo: nullus homo est omne animal: tunc bene valet consequentia

Ratio regule prime.

Notandum est tertio quod hic consequenter ponit aliam regulam specialem: que sequitur ex hoc quod dictum est quod de

Intellectus secunde regule.

Intelk. se cũde rl'e. bita q̃titas prime figure ꝛc. Et dz regula sic intelligi. Nichil sequit syllogistice i prima vel i scđa figura directe ꝯcludēdo: dũmodo maior sit particularis: nisi i vna pmissarũ addat medio relatiuũ idẽtitatis vel nisi mediũ i vna pmissaꝝ distribuat: vel nisi añs sit impossibile. ¶ Dicit notant directe ꝯcludēdo qꝛ bñ sequit aliqd indirecte ꝯcludēdo: vt pz i frisesomoꝝ. Dr notãter nisi addat medio relatiuũ idẽtitatis: qꝛ tunc bñ seqret aliqd: vt bñ sequit: aial currit: et ois hõ est idẽ aial: ḡ hõ currit. ¶ Dr notant nisi addat mediũ ꝛc. qꝛ si medium distribueret i vna pmissaꝝ bñ seqretur ꝯclusio: vt bñ sequit: lucidissimus planeta lucet: ois sol est ois lucidissimus planeta: ḡ sol lucet. Dicit notãter nisi añs sit impossibile: qꝛ si añs esset formalit impossibile: tunc bñ seqret aliqd: vt i syllogismo sic arguẽdo: ois homo est aial: et nullus homo est animal: ḡ homo nõ est homo.

Rõ se r'le **Notandũ** est quarto q rõ huius regule ẽ ista: qꝛ si maior est particularis: tũc mediũ nõ distribuit i maiori ꝓpõne: cũ ei nõ ꝑponat immediate signũ vl'e nec negatio: et cum minor nõ possit esse negatiua i pma figura: vt dicit regula pcedẽs: ꝛ mediũ pdicat i ea: tunc etiã nõ distribuit ꝛ sic mediũ i neutra pmissaꝝ distribueret. qđ est ꝯ vnã regulã gñalẽ: q̃ talis est. qđ in q̃libet syllogismo nõ expositorio q̃ est cathegoricus mediũ dz distribui i vna pmissaꝝ. Exemplũ de ista rl'a: vt nõ sequit: aial ẽ hõ. et asinus ẽ aial: ḡ asinus est hõ: ꝛ hoc ideo: qꝛ iste teri⁹ aial q̃ est mediũ nõ distribuit i maiore nec i minore: qꝛ sibi nõ ꝑponit aliqua negatio: nec etiã addit sibi immediate signũ vniuersale.

Cõtra dicta pmo sic ar: bñ sequit: ois hõ est risibilis: nullus asinus est hõ: ḡ nullus asinus est risibilis et tñ minor est negatiua: ḡ regula est falsa. ¶ Scđo sic ar: bñ sequit aial est hõ: ꝛ ois asinus est idẽ aial ḡ asinus est hõ: ꝛ tñ ar maiore existẽte particulari: ḡ scđa regula est falsa. ¶ Tercio sic ar: qñ medium distribuit i minore: licet maior sit particularis sp sequit ꝯclusio obseruatis aliis ꝓpetatibus logicalibus terioꝝ: ḡ male dicit q maiori extremitate existẽte particulari nichil sequitur.

Ad primũ dicit q lz seqtur illa ꝯclusio gra marie siue habitudinis terioꝝ nõ tñ gra forme siue i oibus teris: obseruata simili dispõne ꝓpõnum et terioꝝ. ¶ Ad scđm dicit negando ꝯñam: qꝛ textus intelligit dum modo medio nõ addat relatiuum idẽtitatis ¶ Ad terciũ dicit negãdo ꝯñam: qꝛ textus intelligit dum mõ mediũ nõ distribuat i minore.

¶ **Barbara.** Prim⁹ modus cõstat ex duabus vl'ibus affirmatiuis: vl'em affirmatiuã directe cõcludẽtib⁹. vt omẽ animal est substãtia. ois homo ẽ anial ergo omis hõ est subã — Barbara

¶ Circa hũc textũ notandũ est pmo q iste teri⁹ barbara: est termi⁹ scđe intẽtõis: ꝛ signat oia argumẽta pme figure: quoꝝ maior est vl'is affirmatiua et minor vl'is affirmatiua: ꝛ silr ꝯclusio vl'is affirmatiua directe illata siue ꝯclusa: in q̃ maior extremitas se tenet a parte pdicati respectu minoris extremitatis se tenẽtis a parte subiecti: ꝛ sic ille termin⁹ barbara de mãiali signo signat argumentũ syllogisticũ prime figure: et de formali signo signat partes materiales et pncipales illius argumẽti sic se habere: sicut vocales posite in illa dictione barbara signãt. Unde prima vocalis q̃ ponit in pma syllaba: signat q̃litatẽ et q̃titatẽ maioris: et vocalis q̃ ponitur in scđa syllaba: signat q̃litatẽ et q̃ti- — Quid signat ly barbã.

Diffio de ly barbā. tatē minoris: et illa q̄ ponit in tercia syllaba signat q̄litatem et q̄titatē cōclusionis. ¶ Unde barbara pōt sic diffiniri siue describi. Barbara est argumentū syllogisticū prime figure: quod constituit ex duabꝫ pmissis vniūsalibꝫ affirmatiuis: et cōclusione vniūsaliter affirmatiua directa: q̄ sequit ex illis duabꝫ pmissis Et hoc mō dꝫ intelligi textus p.h. ¶ Qd aūt talis syllogismus sit pfectus siue euidens pꝫ: qꝛ regulat immediate p dici de oī: g̊ est bonus et euidēs. Añs pꝫ: qꝛ q̄cquid dr̄ de subiecto cōplete distributo: dꝫ dici de quolibet sūpto sub eo. Sꝫ ī tali syllogismo maior extremitas p̄dicatur de medio cōplete distributo in maiore ppōe: et minor extremitas sumit sub medio ī minori ppōne: g̊ maior extremitas dꝫ dici de minori extremitate i cōclusione.

Quō barbara est p̄mus mo⁹ **Notādum** est fo q̄ ille terminus barbara nō est p̄mus modus: sꝫ illud qd̄ signatur p illū terīm barbara: vt ille sylls. omne aīal est suba: oīs hō est aīal. g̊ oīs hō est sba. et q̄libet argumentū talit se hn̄s f̄m q̄litatē et q̄titatē p̄missaꝝ et cōclusionis: et ordinationē termioꝝ dr̄ barbara. Et ideo tot sūt p̄mi modi quot sūt argumēta ī barbara. Sꝫ qꝛ oīa talia argumēta silr̄ se hn̄t f̄m q̄litatē et q̄titatē enūciationū et ordinatōeꝫ terīoꝝ: ideo reputant pro vno modo

Declaratio dcōꝝ. Et sicut dr̄ de barbara ita dicēdū est de q̄libet alio terīo alioꝝ mōꝝ scꝫ q̄ de mafiali signo signāt argumentū syllogisticum: et de formali signo signat partes eius sic se habere f̄m q̄litatem et q̄titatē p̄missarū et cōclusionis: sicut vocales posite in illa dictione significant.

Quid syllogismuꝫ esse ī bar. **Notādum** est tercio q̄ nullus sylls ppꝛie dicit esse in barbara: cū syllogismus sit barbara: qꝛ idē nō est in seipso. Sꝫ improprie loquendo pōt dici sylls esse in barbara: sicut significatū dicit esse ī suo signo: sicue in terīo signāte: et sic cū dicit syllogismus est ī barbara: sensus est: syllogismus signatur p illū terminū barbara. Uel sic: syllogismus est ī barbara: hoc est: syllogismus ē argumentū ordinatū q̄tum ad p̄missas et conclusionē sicut illa dictio barbara exprimit. Et sic etiā dicēdum est de aliis modis. Unde cum dicit pe.hys. q̄ barbara cōstituitur ex maiore: rc. non intelligit q̄ barbara cōstituat ex illis tanq̄ ex oībꝫ suis partibus: qꝛ etiam cōstituit ex copula: sed intellexit q̄ cōstituit ex illis tanq̄ ex suis partibꝫ mafialibus p̄ncipalibꝫ ipsius syllogismi. Et eodē mō dicēdū ē de aliis mōis.

Notandū est q̄rto q̄ ad hoc q̄ aliquis syllogismus sit bonus aliq̄ cōditiones obseruāde sunt. ¶ Prima est q̄ in ppōne vl̄i sit cōpleta distributio: vt videbit ī logica ¶ Scd̄a est q̄ non plus sumat pro medio in vna p̄missarū q̄ in alia: nec minus. Similiter q̄ nō sumatur plus vel minus pro maiori extremitate vel minori in vna ppōe q̄ in alia. ¶ Tercia est: q̄ teri teneant vniuoce: eq̄ ample eque restricte et eodē modo appellare. ¶ Quarta est: q̄ nō arguat a nō distributo ad distributū ¶ Quinta est: q̄ totū mediū ī aliqua p̄missaꝝ distribuat. Et iste cōdictiones sunt gn̄ales et gn̄aliter obseruāde i omni argumēto syllogistico quod fit ī modo et ī figura Gn̄ales cōditōes bo ni sylli Prima. Secūda. Tercia Quarta. Quinta.

Cōtra dicta p̄mo sic ar: non sequit omē rōnale vel irrōnale est asinus et oīs hō est rōnalis vel irrōnalis: g̊ oīs hō est asinus. cōclusio est impossibilis: et p̄misse sunt vere vt videtur: et tn̄ ar in barbara: g̊ barbara non est cōña formalis. ¶ Scd̄o sic ar: barbara est syllogismus: g̊ nullus syllogismus est in barbara cōña tꝫ: qꝛ idē nō pōt esse in seipso. ¶ Tercio sic ar: hic non est bonus

syllogismus: omne aial ē sbā ois hō est aial: ergo ois hō est ois subā. et tñ aī in barbara vt pz p descriptionē ei9: ergo barbara nō est ɔña formalis

AD PRIMŪ dr distinguendo maiorē: qa maior illius sylli pōt esse vna disiūctiua: et sic ɔcedit q̄ ñ sequit: qr nō aī in barbara Uel pōt esse cathegorica de disiūcto sbo: et hoc dupliciter Uno mō q̄ totū disiūctū sumat p medio et distribuat i maiori ppōe et sic negat q̄ nō sequit: cū tunc aī i barbara: sz sicut ɔclusio est falsa. ita et maior Alio modo q̄ solū ille teri9 rōnale sumat p medio et solū distribuat in maoire: et sic ɔcedit q̄ nō sequit: nec aī in barbara: qr nō obseruat scda ɔditio. ¶ Ad scdm dr: q̄ lz syll's nō sit i barbara si capiat ille teri9 barbara p suo sigto et psonalit in illa ppōe: tñ syll's est in barbara capiēdo illū terim barbara matialiter: scz p illo termio barbara et hoc fm sensū datum in tercio notabili. ¶ Ad tericū dr cōcedēdo maiorē et negādo minorē: qr nō obseruat quarta cōditio: qr ille teri9 substātia nō distribuit in maiore cū sibi nō pponat negatio nec addit sibi immediate signum vle: et tñ in ɔclusione distribuit: cū sibi immediate addit signum vle.

Celarent

Celarent. ¶ Secūdus mod9 cōstat ex maiore vniūsali negatiua: et minore vniūsali affirmatiua: vniūsalē negatiuā directe ɔcludētibus: vt nullū aial est lapis: ois hō est aial: ergo nullus hō est lapis. Darij. ¶ Tercius modus cōstat ex maiore vniūsali affirmatiua: et minore particulari affirmatiua: particularē affirmatiuā directe ɔcludentibus: vt

Darij.

omne aial est substātia: quidā homo est aial: ergo quidam homo est substantia. Ferio. ¶ Quartus modus ɔstat ex maiore vniūsali negatiua: et minore particulari affirmatiua: particularē negatiuā directe cōcludentibus: vt nullum aial est lapis: quidam homo est animal: ergo quidam homo nō est lapis. Baralipton ¶ Quintus modus ɔstat ex duabus vniuersalibus affirmatiuis: particularem affirmatiuā indirecte concludentibus: vt omne animal est substātia: omis homo est aial: ergo quedā substātia est homo Et reducitur ad primum modum prime figure p conuersionem conclusionis per accidens.

Ferio:

Barali-pton

¶ Circa hūc textū notandū est pmo: q̄ hic ɔñr autor determiat de ƀo mō scz de celarēt. Unde celarēt est teri9 ƀe intētionis neutri gñis de matiali sigto signās argumentū syllogisticū pme figure et de formali sigto signās ipsū sic se habere q̄ ad partes matiales: sicut vocales posite i celarēt exprimunt. Unde ista vocalis.a.sigāt vlem affirmatiuaz et.e.vlem negatiuā: et.i.particularem affirmatiuā: et.o.particularē negatiuā. ¶ Unde textus pe.h.intelligit sic. Celarēt est argumentū syllogisticū pme figure qd ɔstituit ex maiore vli negatiua: et minore vniūsali affirmatiua. et ɔclusione vniuersali negatiua: que sequit ex illis premissis directe ɔcludendo. Exemplum satis patet in textu.

Quid significet ly celarent.

Diffio de ly celarēt

Qd aũt talis syllogismus sit perfectus siue euidens p3. q2 regulaf per dici de nullo. ḡ est pfectus. añs p3: q2 quicquid remõ ef siue negatur de sbo complete distributo: d3 negari de quol3 sumpto sub eo. s3 i tali sillogismo maior extremitas negaf de subiecto cõplete distributo in maiori ppõe: τ minor extremitas sumif sub illo subiecto in miori ppõe. ḡ maior extremitas deb3 negari de miori extremitate in cõclusione.

Quid significet ly darij

Notādū est scdo q2 iste terminus darij: est teri9 se intentiõis de materiali sigãto sigñs argumẽtu3 syllogisticũ pme figure. τ d formali sigãto sigñt ip3 sic se hr̃e quo ad suas partes itegrales: sicut denotaf per vocales in illa dictõe positas. ¶ Et intelligif sic textus. p. h.

Diffio de ly darij.

Dary est argumentũ syllogisticũ prime figure: qd ɔstituif ex maiore vli affirmatiua: τ minore pticulari affirmatiua: et cõclusione particulari affirmatiua: q̃ sequif ex illis duabus p̄missis directe cõcludendo. Exemplũ satis patet in textu. Qd aũt talis syllogismus sit pfectus siue euidens pt3. q2 regulaf p dici de omĩ. ḡ est bonus τ euidens Añs p3: q2 quicqd df de sbo cõplete distributo: d3 dici de quol3 sumpto sub eo. s3 i tali syllogismo maior extremitas p̄dicaf de medio cõplete distributo in maiori ppõne τ minor extremitas sumif sub medio in minori ppõe: ḡ maior extremitas d3 dici de minori extremitate in conclusione.

Quid significet ly ferio

Notādū ē tertio q2 iste terminus ferio ē terminus secũde intẽtõnis: de mãli significato sigñs argumẽtũ syllogisticũ prime figure: τ de formali cõnotans eius ptes mãles sic se hr̃e sicut denotaf per vocales illius dictionis. ¶ Et d3 textus. p. h. sic intelligi.

Diffio de ly ferio

Ferio est argumentũ syllogisticũ prime figure qd constituif ex maiore vli negatiua: τ minore particulari affirmatiua: τ cõclusiõe particulari negatiua: q̃ sequitur directe ɔcludẽdo ex illis premissis. vt nullũ aĩal est lapis. qdã hõ est aĩal ḡ quidã hõ nõ est lapis. ¶ Qd autem iste syllogismus sit pfect9 τ euidẽs: p3. q2 regulaf per dici d nullo sicut syll's de celarent regulat9 est. Et non sunt plures mõi qui regulanf per dici de oĩ: vł dici d nullo q2 illi qui sigñtur per quattuor terios pri9 noiatos. s. barbara. celarent. darij: τ ferio ¶ Baraliptõ

Diffio de ly baralipton.

est argumentũ syllogisticũ prime figure: quod ɔstituif ex duab9 premissis vlibus affirmatiuis: ɔclusionem particularẽ affirmatiuã ex illis premissis indirecte ɔcludendo vt oẽ aĩal est sbã: oĩs hõ est aimal: ḡ quedã sbã est hõ. Añ iste terinus baraliptõ de materiali sigt o sigãt argumẽtũ syllogisticũ prime figure: τ de forma li ɔnotat partes ei9 sic se hr̃e sicut denotant tres p̄me vocales illius dictionis.

Quõ baraliptõ reducif ad barbara'

Notādū est quarto q2 iste termin9 baralipton nõ est modus: tñ sigãt modum Sed tñ ille nõ est perfectus siue euidens: q2 non regulaf per dici de oĩ: cu3 ad hoc q2 aliqs mod9 rlef p dici de oĩ: o3 q2 illud qd dr de medio cõplete distributo in maiori ppõe: dicatur de minori extremitate in ɔclusione: sed sic nõ est in baralipton. Añ baraliptõ reducitur ad barbara hoc mõ Nam ad p̄missas de baraliptõ seqtur ɔclusio de barbara: ex quo premisse de baralipton τ barbara sunt synonyme/ siue eedẽ. et ad ɔclusionẽ de barbara seqtur ɔuersionẽ p accñs particularis affirmatiua q̃ est ɔclo in baraliptõ. ḡ illa particularis affirmatiua seqtur ad p̄missas de baralipton: per istã regulã gñalẽ Quicqd seqtur ad ɔñs bone ɔñe: seqtur ad eius añs. ¶ Exemplũ vt ad istas p̄missas: oẽ aĩal est sbã: τ oĩs hõ ē

aial: q̄ sunt p̄misse in baraliptō et barbara siue synonime: seqtur ista ꝯclusio. oīs hō est sbā: per ꝯñaʒ de barbara. et ad istā ꝯclusionē omīs hō est sbā: sequitur ista particula/ris affirmatiua: quedā sbā est hō. per ꝯuersionē per accñs vlis affir matiue. ergo illa particlaris affir matiua sequit̄ ad duas premissas que sunt p̄misse in baralipron per istā regulā: quicqd ⁊c.

Cōtra dicta ar̄ p̄mo sic. non sequit̄ nullū viuū, quod est: est mortuum: oīs hō ē viuus. ergo nullus hō est mortuus. et tñ ar̄ in celarēt. ğ ꝯña in celarent non est bona. ¶ Scdo sic ar̄. nō sequit̄: cuiuslibet hoīs asinus currit: brunell⁹ est hoīs asi-nus. ğ brunellus currit. qz in aliq̄ casu ꝯclusio est fl̄ā vbi p̄misse sunt vere: ⁊ tñ ar̄ in darij. ğ ꝯña ī darij non est bona. ¶ Tertio sic ar̄. non sequitur. nullū mortuū est viuū: et aliquis hō est mortu⁹. ğ aliqs hō non est viuus. cū p̄misse sint vere et ꝯclusio fl̄ā. et tñ ar̄ in ferio. ğ ꝯña in ferio non valet.

Ad primū dr̄ negādo mi-norē: qz nō ob/seruant tres ꝯditiones prius posi te: qz teri non stant eque ample: ex quo iste teri⁹ hō in minore solū di/stribuit̄ ꝓ p̄ñtibus: ⁊ in ꝯclusione ꝓ p̄ñtibus ⁊ preteritis ¶ Ad scd̄ʒ dr̄ concedendo maiorē ⁊ negando minorē. qz nō obseruat̄ secunda cō ditio: qz iste teri⁹ asinus in maiore non est pars medij: ⁊ tñ ponit̄ ī mi nore tanq̄ pars medij. ¶ Ad ter-ciū dr̄ negando minorē. qz non ob seruat̄ tertia conditio: qz hō stat ī minore tam ꝓ p̄ñtibus q̄ preteri-tis: et in conclusione ꝓ p̄ñtib⁹ tm̄. ⁊ sic ar̄ a magis amplo ad minus amplum.

Celantes ¶ Celantes Sextus modus constat ex maiore vli negati ua: ⁊ minore vli affirmatiua: vl'em negatiuā indirecte con cludentibus: vt nullū aial est lapis: oīs hō est aial. ergo nl' lus lapis est hō. Et reducit̄ ad secundū modū prime fi-gure: conclusione conuersa simpliciter. ¶ Dabitis. Sep timus mod⁹ ꝯstat ex maiore vli affirmatiua: et minore p̄-ticulari affirmatiua: particu-larē affirmatiuā indirecte cō cludentibus. vt oē aial ē sbā quidā hō est aial. ergo q̄daʒ sbā est hō. Et reducit̄ ad ter tiū modū prime figure: con-clusione cōuersa simpliciter. Dabitis.

¶ Fapesmo. Octauus mo-dus ꝯstat ex maiore vli affir matiua: ⁊ minore vli negati-ua: particularē negatiuā in-directe ꝯcludentib⁹: vt omne aial est sbā: null⁹ lapis est ai-mal: ergo quedā sbā non est lapis. Et reducit̄ ad quartū modū prime figure: maiore conuersa per accñs: et mino-re simplr̄: ⁊ p transpōem pre missarū. Fapesmo ¶ FrisesomorūNo n⁹ mod⁹ ꝯstat ex maiore p̄ti-culari affirātiua: ⁊ minore vli negatiā: p̄ticularē negatiuaʒ indirecte ꝯcludentib⁹. vt q̄dā aial est sbā: null⁹ lapis est aial. ergo q̄dā sbā nō ē lapis Et reducit̄ iste modus ad q̄r tū modū p̄ie figure: maiore et miore ꝯuersis simplr̄: et p transpōnem premissarum. Friseso morum

¶ Circa hunc textū notādū est p̄-

mo q̃ h̃ pñr autor ponit sextũ modũ.sc3 celantes. ꝛ dz textus sic intelligi. Celantes est sills prime figure:in quo ex maiore vli negatiua ꝛ minore vli affirmatiua:infertur pclusio vlis negatiua indirecte cõcludendo:vt nullũ aial est lapis: ꝛ ois hõ est aial.ḡ nullus lapis ẽ hõ ¶ Et ostendiẽ illa pña eẽ bona et formalis p pñam de celarent: ꝛ p puersionẽ simplicẽ pclusionis d celarent hoc mõ. Nam ad p̃missas de celantes.s. nullũ aial est lapis: et ois hõ est aial.seqtur pclusio de celarent.s.nullus hõ est lapis.ex q̃ p̃misse de celantes sunt eedẽvel synonyme cũ p̃missis de celarẽt. ꝛ ad pclusionẽ de celarent.s.null⁹ hõ ẽ lapis:seqtur pclusio de celantes. sc3 nullus lapis est hõ per puersionem simplicẽ.ḡ de p̃ mo ad vltimũ bñ seqtur.nullũ aial ẽ lapis: ꝛ ois homo est aial.ḡ nullus lapis ẽ hõ tenet pña per illã regulã prius allegatã.s. qcquid sequitur ad pñs bone pñe:seqtur ad añs eiusdem. ¶ Qd aũt celantes dz reduci ad celarẽt:hoc sigt illa lr̃a c. ꝛ q̃ debeat reduci per puersionẽ simplicez pclois de celarẽt:hoc sigt illa lr̃a s

Diffio de ly celarẽt

Notãdũ est scdo q̃ dabitis est sylls p̃ie figure:in q̃ ex maiore vli affir. ꝛ minore pti.affir. infertur cõclusio partic. affirmatiua indirecte pcludendo. ¶ Et reduciẽ iste modus ad darij hoc mõ. Nam ad istas p̃missas de dabitis.s.oẽ aial est sbã: ꝛ qdã hõ est aial.q̃ sunt eedẽ siue synonyme cum p̃missis de darij. seqtur pclusio de darij.s.quidã hõ est sbã. per pñam de darij. ꝛ vltra sequiẽ.quidã hõ est sbã.ḡ quedã subã est hõ p puersionẽ simplicẽ particlaris affirmatiue. ergo de p̃mo ad vltimũ bñ sequiẽ:oẽ aial est subã: ꝛ quidã homo est aial.ḡ quedã subã est hõ. per illã rl'am cõem.s.quicqd sequitur ad pñs.ꝛc. ¶ Qd aũt dabitis reducaẽ ad darij: hoc denotat illa lr̃a d. et q̃ pclusio debeat cõuerti simplr̃ qñ ostendiẽ pña de dabitis esse bona:hoc denotat illa lr̃a posita postvltimamvocalem.

Diffio de dabitis

Notãdum est tertio q̃ fapesmo est syllogismus prime figure: in quo ex maiore vli affirmatiua: ꝛ minore vli negatiua:inferẽ conclusio particularis negatiua indirecte concludendo. ¶ Et reducitur fapesmo ad ferio per puersionẽ p accñs maioris: ꝛ per puersionẽ minoris simplr̃: ꝛ per transpõem p̃missarũ hoc est ponendo puertentẽ maioris de fapesmo p minori de ferio: ꝛ conuertẽtẽ minoris de fapesmo p maiore de ferio. ¶ Exemplũ:vt ad istas p̃missas de fapesmo: oẽ aial estsbã: ꝛ null⁹ lapis est aial:sequunẽ ille due p̃misse de ferio.nullũ aial est lapis. ꝛ quedã sbã ẽ aial et tenet illa pña per puersionẽ per accñs maioris: et p puersionẽ simplicẽ minoris de fapesmo: ꝛ p trãspõem premissarũ et vltra seqtur: nullũ aial est lapis. ꝛ quedã subã ẽ aial.ḡ quedam subã non est lapis. per pñam de ferio. ḡ de primo ad vltimũ seqtur:oẽ aial est sbã:et nullus lapis est aial: ergo quedaz sbã non est lapis.tenet pña p istaz regulã:qcqd seqtur ad pñs.ꝛc.
¶ Añ ista lr̃a.f. denotat q̃ fapesmo dz reduci ad ferio Et illa lr̃a p posita post primãvocalẽ denotat q̃ maior dz conuerti per accñs. Et illa lr̃a s.posita post secundãvocalez denotat q̃ minor dz puerti simplr̃ Et illa lr̃a m. denotat q̃ debz fieri transpõ p̃missarum. ¶ Añ vsus.
Simplr̃ verti vult s.p. vero p acci.
M vult transponi.c.per ipossibile

Diffio de fapesmo.

Notãdũ est quarto (duci q̃ iste textus sic itelligitur Frisesomorũ est syllogismus:in quo ex maiore particulari affirmatiua: ꝛ minore vli negatiua: seqtur pclo particularis negatiua indirecte pcludendo ¶ Et reduci

Diffio de frisesomorum.

tur ad ferio p ꝯuersionē simplicem maioris et minoris: et p transpōem ꝑmissaꝝ: puta ad istas duas ꝑmissas de frisesomoꝝ: quoddā aial est sbā: et null⁹ lapis est aial: sequūtur iste due ꝓpōes q̄ sunt ꝑmisse de ferio. s. nullū aial est lapis. et q̄dā sbā est aial. Et tenꝫ ꝯña per ꝯuersiōem simplicē maioris: et silr minoris. et vltra seqtur: nullū aial est lapis et quedā sbā est aial. g̃ q̄dā sbā nō est lapis: p ꝯñaꝫ de ferio. g̃ a ꝑmo ad vltimū seqtur: quoddā aial ē subā et nullus lapis est aial. g̃ quedam sbā nō est lapis. ꝯña tꝫ per istaꝫ regulam. Quicqd sequitur. ⁊c.

Contra dicta arguitur ꝑmo sic. non seqtur: oīe aial sbā nō est. et omīs hō est aīal. g̃ nulla subā est hō. et tñ arguitur in celātes. g̃ celātes non est ꝯña forālis. ¶ Scdo sic arguitur: nō sequitur. alicuius spēi oē indiuiduū est asinus. sor est indiduū alicui⁹ spēi. ergo asinus est sor. et tñ arguitur in dabitis. g̃ non est ꝯña formalis. ¶ Tertio sic arguitur. non sequitur: oē rōale ē risibile. oīs hō rōalis nō est. g̃ risibile non est hō. et tñ arguitur in fapesmo. g̃ fapesmo nō ē ꝯña formalis.

Ad primū dicitur negādo minorē: q: ibi nō obſuatur quarta ꝯditio gñalis: q: iste teri⁹ sbā in maiore nō distribuitur: cū sibi nō preponitur negatio: nec sibi addit signū vl'e imediate: et tñ in ꝯclōne distribuitur: cū sibi ꝑponitur negatio vl' sibi imediate addatur signū vl'e negatiuū. ¶ Ad scdm dicitur negando minorē: q: ibi nō obſuatur secūda ꝯditio gñalis: q: ille genitiu⁹ spēi nō ponitur in maiore tāq̄ pars medij: et tñ in minore ponitur tāq̄ ps medij: et sic pl⁹ ponitur in minore, p medio q̄ ponebatur in maiore. ¶ Ad tertiū dicitur negando minorē: q: in fapesmo mior dꝫ esse de mō loquendi ꝯsuetorita q medium distribuitur in minore ꝓpōe: modo non est sic in isto syllogismo.

Sequitur de secunda figura: cui⁹ tales dantur regule. ¶ Prima In secūda figura maiore existente pticulari nihil seqtur ¶ Secunda. in secunda figura ex puris affirmatis nichil seqtur. ¶ Tertia. in secūda figura sp ꝯcluditur negatiue. ¶ Circa hunc textū notandū ē ꝑmo q hic ꝯñr autor deteriat de hac figura: de q̄ dictū est pri⁹ quid ipa sit. nunc aūt de ea dantur tales regule. ¶ Quarū prima sic intelligitur. Maiore exñte particulari in scda figura nichil sequitur directe ꝯcludendo: dūmō añs non sit formaliter impossibile: et dūmō nō caueatur q nō arguatur a ñ distributo ad distributū. ¶ Dr notanter directe ꝯcludēdo q: indirecte ꝯcludēdo bñ aliqd sequtur. vt pꝫ arguēdo in frisesomoꝝ ¶ Dr notanter dūmo añs nō sit. ⁊c q: si eēt formaliter īpossibile bñ sequeretur: cū ad īpossibile seqtur quodlꝫ ¶ Dr notanter dūmō no caueatur q nō arguatur a ñ distributo ad distributū: q: cū hoc cauetur et obſuantur ꝓprietates terioꝝ et ꝯditiones ponite: bene sequitur aliquid.

Notādū est ſo q cā huius regule ē ista. q: alias mediū in scda figura i nulla ꝑmissarū distribueretur: vel argueretur a nō distributo ad distributū: qd est incōueniēs. q: maior existente pticlari in scda figura. vel ambe ꝑmisse eēnt affirmatiue: et sic mediū i nulla ꝑmissarū distribueretur: cū eēt pdicatū ꝓpōis affirmatiue cui nō ꝑpōitur negatio: nec addit imediate signū vniuersale. Uel vna premissarum esset affirmatiua et alia negatiua. et sic argueretur a ñ distributo ad distributū q: maior extremitas ñ distribuit i ma

Rōne spāles secunde figure

Prima

Secūda

Tercia

Intel. prime regle

Rō prime regule

ſoꝛe. ex q̄ eſt ſbiꝫ ꝓpōis ꝑticularꝭ:
ꝛ tn̄ diſtribuereť i ꝯcluſiōe: cū eēt
ꝑdicatū enūciatōis negatiue: ex q̄
ꝯcluſio eēt negatiua ſi aliq̄ ꝑmiſſa
rū fuerit negatiua. Exemplū vt ſic
arguēdo: aīal eſt hō: nullus aſinus
eſt hō: ḡ aſinus non eſt aīal. in iſto
ſyllō iſte teri⁹ aīal i maioꝛi ꝓpōne
nō diſtribuiť: ꝛ tn̄ i ꝯcluſiōe diſtri
buiť: ex q̄ ſeq̄ť negationē negantē

Intell'. ſecūde rl'e. **Notādū** eſt tercio ꝙ ƀa re
gula dꝫ ſic intelli
gi. In ſcđa figura ex ꝑmiſſis affir
matiuis: nō ſequiť ꝯcluſio ſyllogi
ſtice. dūmodo mediū i nulla ꝑmiſ
ſarū diſtribuať: aut ſingulariſeť:
aut cū relatiuo idētitatꝭ i minoꝛe
ſumať. ⁋ Dť notāter dūmodo me
diū. ꝛc. qꝛ ſi mediū diſtribuereť a
liq̄d ſeq̄reť: vt ſic arguēdo: oīs hō
eſt oīe aīal: ꝛ oīe riſibile eſt aīal.
ḡ oīe riſibile eſt hō. Dť notāter
ꝙ nō ſingulariſeť: qꝛ ſi mediū eſſꝫ
teri⁹ ſingularꝭ: vel teri⁹ cōis ſūpt⁹
cū ꝓnoīe demōſtratiuo pꝛimitiue
ſpēi eiuſdē caſus cū eo: tunc bn̄ ſe
quereť aliq̄d. Exēplū vbi mediū ē
teri⁹ ſingularis: vt oīe aīal ē ſoꝛ:
ꝛ oīs hō eſt ſoꝛtes: ḡ oīs hō eſt aīal
Exēplū vbi mediū ſumiť cū ꝓnoīe
demōſtratiuo ꝑmitiue ſpēi: vt oīs
hō eſt iſtud aīal: et oīe riſibile eſt
iſtud aīal: ḡ oīe riſibile eſt hō. Dť
notāter dūmodo nō ſumať cū rela
tiuo idētitatꝭ i minoꝛe: qꝛ ſi ſic tūc
bn̄ valeret ꝯn̄a: vt pꝫ ſic arguendo
oīs hō eſt aīal: ꝛ oīs aſinus eſt idē
Rō regl'e aīal: ḡ aſinus eſt hō. ⁋ Rō huius
rl'e eſt iſta: ſi ambe ꝑmiſſe ſint affir
matiue: tūc mediū i nulla ꝑmiſſaꝝ
diſtribuereť: ex q̄ eſt ꝑdicatū i am
babus ꝑmiſſis affirmatiuis: ꝛ ſibi
nō pꝛeponiť negatio: nec ſignū vl'e
immediate. ꝛ tūc ſi mediū nō diſtri
buereť in ꝑmiſſis ipſū poſit vniri
cū extremitatib⁹ ꝓ diuerſis ſigtis
ei⁹ in pꝛemiſſis: abſq3 hoc ꝙ iſte ex
tremitates vniant inter ſe i ꝯcluſi
one. Exemplū vt nō ſequiť: oīs hō
eſt aīal: ꝛ oīs aſinus ē aīal: ḡ aſin⁹
eſt hō. qꝛ ex quo ille teri⁹ nō diſtri
buiť: ideo vniť cū extremitatibus
ꝓ diuerſis ſigtis eius: et ſic nō oꝫ
ꝙ extremitates iſte et affirmatiue
vniant inter ſe in ꝯcluſione.

Notādū eſt q̄rto ꝙ tercia
regula dꝫ ſic intel Intelter-
ligi. In ſcđa figura nunq̄ ꝯcluſio cie regl'e.
eſt affirmatiua: dūmodo mediū in
nulla ꝑmiſſaꝝ diſtribuať ſingula
riſetur aut cū relatio idētitatis in
minoꝛe ꝓpōe ſumať. ⁋ Dť notan
ter dūmodo mediū i nulla ꝑmiſſa
rū diſtribuať ſingulariſeť aut cuꝫ
relatiuo idētitatis ſumať eiſdē de
cauſis ſicut dictū eſt i notabili ꝑce
dēti. ⁋ Et ratio huius regule eſt Rō regl'e
iſta qꝛ (vt dicit regula ꝑcedens) oꝫ
vnā ꝑmiſſaꝝ eſſe negatiuā in ſcđa
figura: et ſi vna ꝑmiſſaꝝ ſit negati
ua: oꝫ ꝯcluſionē eſſe negatiuā vt pꝫ
ꝑ regulā gn̄alē ꝑus poſitā. ḡ in ƀa
figura nunq̄ ſequiť cōcluſio affir
matiua. Etiā ꝯcluſiio affirmatiua
nō ſequiť niſi ex ambabꝫ ꝑmiſſis
affirmatiuiſ. ſꝫ i ƀa figura ābe pꝛe
miſſe n̄ poſſūt eſſe affirmatiue (vt
dicit regula ꝑcedens) ḡ ꝯcluſio ƀe
figure nō pōt eſſe affirmatiua

Contra dicta ꝑmo ſic
ar̄: Bn̄
ſequiť. aīal nō eſt aſinus: ꝛ oīe ru
dibile eſt aſinus: ḡ quoddā aīal nō
eſt rudibile. et tn̄ ar̄ a maioꝛe par
ticulari in ƀa figura: ḡ male dictū
eſt ꝙ in ƀa figura maioꝛe exiſtēte
particulari nichil ſequiť ⁋ Scđo
ſic ar̄: bene ſeq̄tur: omis ſol eſt iſte
ſol: et oīs lucidiſſimus planeta eſt
iſte ſol: ḡ oīs lucidiſſimus planeta
eſt ſol. et tn̄ ar̄ ex puris affirmati
uis in ſcđa figura: ḡ male dictū eſt
ꝙ ex puris affirmatiuis i ƀa figu
ra nichil ſequiť. ⁋ Tercio ſic ar̄:
bn̄ ſequiť: oīs hō eſt aīal: et omnis
aſinus eſt idem aīal: ḡ oīs aſinus
eſt aīal: et tn̄ affirmatiue cōcludiť
in ſcđa figura. ergo male dictū eſt
ꝙ in ſecunda figura nunq̄ conclu
ſio debet eſſe affirmatiua

AD primū dr̄ q̄ regula intelligit̄ dūmō concludat̄ directe. mō ī p̄dicto argumento concludit̄ indirecte.
¶ Ad scđm dr̄ q̄ secūda regula īntelligit̄ dūmō mediū non singulariset ¶ Ad tertiū dr̄ q̄ tertia regula intelligit̄ dūmō mediū non sumat̄ cū relatiuo idētitatis in minori ꝓpōe: qđ nō fit ī p̄dicto argumento.

Cesare ¶ Secunda figura quatuor hʒ modos ¶ Cesare. Prim⁹ modus constat ex maiore vl'i negatiua: et minore vl'i affirmatiua: vl'em negatiuā directe concludentibus. vt null⁹ lapis est aīal: oīs hō est aīal. ergo nullus homo est lapis. Et reducitur iste modus ad secundū modū prime figure maiore conuersa simpliciter.

Cāestres ¶ Camestres. Secund⁹ modus constat ex maiore vl'i affirmatiua: ꝛ minore vl'i negatiua: vl'em nagatiuā directe ꝯcludentibus: vt oīs homo est aīal: nulllus lapis est aīal ergo nullus lapis est homo. Et reducit̄ iste modus ad secundū modū p̄ie figure: minore et conclusione cōuersis simpl'r: et per transpōem p̄missarū.

Festino ¶ Festino. Tertius modus canstat ex maiore vl'i negatiua: et minore particlā ri affirmatiua: particularē negatiuā directe concludētib⁹: vt nullus lapis est aīal. qdā homo ē aīal. ergo quidā hō non est lapis. Et reducit̄ iste modus ad quartū modū prime figure: maiore conuersa simpliciter.

¶ Circa hunc textū notanduʒ est p̄mo q̄ iste textus sic intelligitur. Quattuor sūt terī cōes: non coincidentes in signādo: ſm suas rōnes fofales oēs syllogismos scđe figure directe concludēdo signātes. Et hoc capiendo syllogismū ꝓ p̄miss̄ tm̄. Et sunt isti quattuor terī/ celare/ camestres/ festino/ ꝛ baroco. Qui mōī s̄e figure: ꝛ q̄ ī mō pficiuntur
Vn̄ syllogismi secūde figure n̄ sūt euidētes: q: non regulant̄ imediate per dici de oī: vel dici de nullo. sed fiūt euidentes p sillōs prime figure. Vn̄ cesare ꝛ camestres reducunt̄ ad celarēt. ꝛ hoc denotat ista lr̄a c. et festino reducit̄ ad ferio. ꝛ hoc denotat ista lr̄a f. ꝛ baroco reducit̄ ad barbara per impossibile ꝛ hoc denotat ista lr̄a b. s. q̄ reducitur ad barbara. ꝛ illa lr̄a c. q̄ n̄ ponitur in p̄ncipio dictōis: sʒ in fine denotat reduci per impossibile.

Notādum est secūdo q̄ Cesare ē syllogismus scđe figure: ī quo ex maiore vl'i negatiua: ꝛ minore vl'i affirmatiua: seq̄tur ꝯclusio vlis negatiua directe ꝯcludendo. Et reducit̄ ad celarēt. Nam ad p̄missas de cesare sequūtur p̄misse de celarēt: p ꝯuersionē simplicē maioris de cesare. ꝛ ad p̄missas de celarent seq̄tur ꝯclusio vlis negatiua. ḡ vlis negatiua cōclusio seq̄tur ad p̄missas de cesare. ¶ Exemplū: vt ad istas duas p̄missas de cesare. s. null⁹ lapis est aīal: ꝛ oīs hō est aīal. sequūtur iste due p̄misse de celarent. scʒ nullū aīal est lapis: ꝛ oīs hō ē aīal ꝛ tʒ ista ꝯn̄a per ꝯuersionē simplicē maioris. ꝛ vltra seq̄tur: nullum aīal est lapis: ꝛ oīs hō est aīal. ḡ nullus hō est lapis p ꝯn̄aʒ de celarēt ḡ bn̄ seq̄tur nullus lapis est aīal. ꝛ oīs hō est aīal. ḡ nullus hō ē lapis per illā regulā cōem Quicq̄d seq̄t̄ Diffio de lr̄ cesare.

ad ꝯñs bõe ꝯñe ẽt ad ei⁹ añs seqꝫ.

Notãdũ ẽ t'tio ꝙ iste tert⁹ camestres secũd⁹ modus sic itelligiꝫ. Camestres est syllũs: i q ex maiore vli affirmatiua ꝛ miore vli negatiua īferꝫ directe ꝯcludẽdo ꝯclusio vl'is negatiua. Et reduciꝫ ad celarẽt ꝑ ꝯũsionẽ sipli cẽ mior' ð camestres: ꝛ ꝑ trãspõez ꝑmissaꝝ ꝛ ꝑ ꝯuersionẽ simplicẽ cõ clusionis de celarẽt. Exẽplũ: vt ad istas ꝑmissas de camestres ois hõ ẽ aĩal: ꝛ nullus lapis ẽ aĩal: sequũ tur iste due ꝑmisse de celarent scꝫ nullũ aĩal ẽ lapis: ꝛ ois hõ est aĩal ꝑ ꝯuersionẽ simplicẽ mioris de ca mestres: et ꝑ trãspõez ꝑmissaꝝ. et seqꝫ vltra: nullũ aĩal ẽ lapis. ꝛ ois hõ ẽ aĩal. ġ null⁹ homo est lapis: ꝑ ꝯñaz de celarẽt. et vltra seqꝫ null⁹ hõ ẽ lapis: ġ nullus lapis est hõ: ꝑ ꝯũersionẽ simplicez vl'is negatiue ġ de ꝑmo ad vltim bñ seqꝫ. ois hõ ẽ aĩal: ꝛ nullus lapis ẽ aĩal. ġ nullus lapis ẽ hõ. tꝫ ꝯña per r'ãz ꝑus dictam: quicq̄d sequitur ad ꝯñs ꝛc̃. Vñ illa l'ra s. posita post secũdã vo calẽ de camestres denotat ꝙ mior de camestres dꝫ cõuerti simpl'r qñ camestres reduciꝫ ad celarent. Et illa l'ra m. denotat ꝙ dꝫ fieri trans põ ꝑmissaꝝ: hoc ẽ ꝙ cõuertẽs mio ris de camestres dꝫ sumi ꝓ maiori de celarẽt. et maior de camestres ꝓ miore de celarent. Sed illa l'ra s. posita post tertiã vocalẽ denotat ꝙ cõclusio de celarẽt dꝫ ꝯuerti si pl'r: qñ perficiꝫ syllũs ð camestres

Diffio de camestres

Notãdũ ẽ quarto ꝙ festio ẽ syllũs s'cde figu re in q ex maiore vli negatiua ꝛ mi nore ꝑticulari affirmatiua: īferꝫ cõ clusio particular' negatiua directe ꝯcludẽdo. Et reduciꝫ ad ferio ꝑ ꝯ uersionẽ simplicẽ maioris de festi no. ¶ Exẽplũ vt ad istas ꝑdictas de festino scꝫ nullus lapis est aĩal ꝛ q̄dã hõ ẽ aĩal: sequũtur ꝑmisse ð ferio. scilꝫ. nullũ animal est lapis. et quidã hõ est aĩal. per cõuersio nẽ simplicẽ maioris ð festino. ꝛ vl tra seqꝫ. nullũ aĩal ẽ lapis: ꝛ quid hõ ẽ aĩal. ġ q̄dã hõ nõ ẽ lapis. per ꝯñam dei'erio. ġ de ꝑmo ad vltim bñ sequitur: nullus lapis ẽ aĩal: et q̄ dã hõ ẽ aĩal. ġ q̄dã hõ nõ ẽ lapis. ꝑ r'ãz cõem. s. Quicq̄d sequitur ꝛc̃.

Diffio de festino

Contra dicta sic primo ar non sequitur: cu iuslibet ꝯdictõis altera pars ẽ v'a et nullũ falsũ est veꝝ ġ nullũ falsũ ẽ cõtradictõis altera pars: ꝛ tñ ar in camestres. ġ camestres nõ ẽ cõ sequentia for'alis. ¶ Scd̃o sic ar nõ sequiꝫ. nullũ q̄scens currit: cu iuslꝫ hois asinus currit. ġ nullius hois asinus ẽ q̄scens cuꝫ in casu possibili añs põt esse verũ: et ꝯñs falsũ. et tñ ar in cesare: ġ ꝯña de ce sare nõ ẽ ꝯña formalis ¶ Tertio sic ar. non sequitur. nullũ aĩal q̄d est: est gñandũ: et aliq̄s hõ ẽ gñan dus. ġ aliq̄s hõ nõ ẽ aĩal: et tñ ar ĩ festino. ġ festino nõ ẽ ꝯña for'alis.

Ad primũ dicitur negã do minorem. quia non obseruaꝫ generalis ꝯdi tio ex parte illi⁹ term' ꝑs: q' in ma iore nõ distribuiꝫ: ꝛ tñ ĩ cõclusione distribuiꝫ. ¶ Ad scd̃m dr sil'r ne gãdo miorẽ: q' ibi non obſuatur quarta conditio ex parte illi⁹ term' asinus: q' in minore non distribuiꝫ ꝛ tamẽ in ꝯclusiõe distribuitur. ¶ Ad tertiũ dr negando minoreꝫ q' nõ obſuatur quarta ꝯditio ex ꝑ te illius term' hõ: q' in miore stat tã ꝓ pñtibus q̃ ꝓ futuris: ꝛ in ꝯclu sione solũ stat pro presentibus.

¶ **Baroco.** Quartus mod⁹ constat ex maiore vli affirma tiua: ꝛ minore ꝑticulari nega tiua: ꝑticularẽ negatiuã dire cte ꝯcludentibus: vt ois hõ est aĩal: quidã lapis nõ ẽ ani mal. ergo q̄dã lapis nõ ẽ hõ Et reduciꝫ ad primũ modũ Baroco.

Quid reducē p i possibile.

prime figure per impossibile ¶ Reducere aūt p impossibile est ex opposito conclusiōis cū altera p̄missarum: inferre oppositū alterius premisse. Sumatur enī oppositū ↄclusionis. s. oīs lapis est hō: cū maiore huius quarti. s. cum ista oīs hō est aīal. et arguat̄ sic: oīs hō est aīal: omis lapis ē homo. ergo oīs lapis ē aīal.

Diffio de ly baroco

¶ Circa hūc textū notādū est primo ꝙ iste textus sic intelligitur. Baroco est syllogismus: in quo ex maiore vniuersali affirmatiua: et minore particulari negatiā: infertur conclusio particularis negatiua directe concludēdo. Et reducit̄ baroco ad barbara Nō p ↄūsionē q: si reduceretur per conuersionē: hoc esset per cōuersionē maioris: minoris: vel conclusionis. Non duobus vltimis modis: q: nec mior: nec ↄclusio conuertuntur in terminis: ex q̄ sunt particulares negatiue. Nec potest dici p̄mū. q: cōuertens maioris que est particularis affirmatiua sumeret̄ ꝓ premissa cū minore de baroco: qd̄ nō pōt eē q: tunc argueret̄ ex p̄missis particularibus: qd̄ est ꝯ regulā ḡnalem Vñ ꝙ baroco reducatur ad barbara sigt̄ illa lr̄a b. Sed ꝙ reducatur per impossibile hoc sigāt illa littera. c. posita circa finem.

Quid reducē per possibile

Notandū est secūdo ꝙ reducere vnū modum ad alium per impossibile: est arguere ex opposito conclusionis cōtrario vel contradictorio: cū vna premissarum: inferendo oppositū contrarium vel contradictorium alterius premisse. et ista reductio p impossibile valet ad ostendendū ꝙ ↄsequentia sit bona. vel ꝙ due cōtradictorie sint simul vere. ¶ Vñ baroco sic reducitur ad barbara: si aliquis negaret istā ↄsequētiam in baroco: omnis hō est animal: et quidā lapis nō est animal. ḡ qdam lapis non est homo. hoc esset ex eo ꝙ premisse possunt cēvere et ↄclusio falsa. et tunc si cōclusio ē fl̄a sua contradictoria est vera. et tunc vlterius ex opposito contradictorio conclusionis de baroco sumpto ꝓ minore de barbara: et maiore de baroco sumpto pro maiore de barbara. arguitur sic in barbara. oīs homo est animal. omnis lapis est homo. ergo omnis lapis est aīmal premisse sūt vere apud illū qui negat consequentiā de baroco. ḡ conclusio debet esse vera. cum ex vero non sequatur nisi verum. et ista quidam lapis non est animal: que ē cōtradictoria illi⁹ conclusionis. scilʒ oīs lapis est animal. est vera apud illū qui negat consequentiam de baroco. et sic due cōtradictorie erunt simul vere. vel ↄsequentia de baroco est bōa et formalis ↄn̄a.

Notādū est tertio ꝙ nō solū iste modus baroco reducit̄ ad p̄mā figurā p impossibile: sed etiā qlʒ alius mod⁹ scd̄e figure. Vñ modus scd̄e figure reducit̄ ad illū modū p̄me figure in quo opposita cōtradictoria cōclusionis modi scd̄e figure pōt eē minor: vt cesare reducit̄ ad ferio. q: opposita cōtradictoria ↄclusionis de cesare pōt eē mior in ferio Et camestres reducit̄ ad darij: et festino ad celarēt: et baroco ad barbara. ¶ Silr̄ mōi vl̄es secūde figure p̄nt reduci ad primā figurā sumēdo oppositum cōtrariū ↄclusionis sylli secūde figure ꝓ miore ī p̄ma figura: et īferēdo ī p̄ma figura oppositū cōtrariū mioris sylli secūde figure. et sic cesare reducit̄ ad celarēt. et camestres ad barbara.

Rl̄a vl̄is ꝓ modis s̄e figure.

Notandū est quarto ꝙ reducēdo mōs s̄e figure ad p̄mā illa p̄missa q̄ est maior ī s̄a figura dʒ eē maior i p̄ia: et

Expōsitio sum Seruat maiorem. &c.

minor dz variari. Causa huius est qr illud qd pdicatur i pclusione he fi gure: et similiter i opposita pdictoria illi9 pclusionis: subijcitur in maiori he figure. modo talis dispo terio# fm subiectione et pdicatione reqri tur i pma figura. io maior he figu re dz fieri maior in pma figura. et opposita pdictoria illi9 pclusionis vel pria dz fieri minor Sz reducedo mos tcie figure ad pma figura. dz manere minor: et dz mutari maior Un vs9. ¶ Seruat maiore: variat qz scda minore. Tercia maiore va riat: seruatqz minorem.

Cotra dicta pmo sic ar no sequitur: ois ho est aial: et ome risibile non est ome aial. g risibile no est ho: et tn ar i baroco vt pz p descriptione ei9: g baroco non est pña formalis ¶ Scdo sic ar: non sequitur ois ho vel asinus est asinus: et risibile no est asinus. g risibile non est ho vel asinus: et tn ar in baraco: g baro co no est pña formalis. ¶ Tercio sic ar: illud argumetu qd reducitur ad aliud est imperfectu: sz baroco no est argumentu imgfectu: g no dz reduci ad barbara Minor pz qr nichil sibi deficit de requisitis ad hoc qz aliqd argumentu sit syllus.

Ad primu dr negado mi nore: qr ibi no obseruatur quarta pditio: sed dz re moueri a minore illud signu ome. ¶ Ad scdm dr distinguedo maio rem. eo qz illa disiunctio vel pot diun gere inter ppoes: et sic pcedit ma ior: et negatur minor. Uel pot diiuge re inter terios: et hoc dupliciter. qr vel hoc totu disiunctu distribuitur: et sic negatur maior et pcedit minor. Uel solu ps disiuncti distribuitur: et sic ne gatur maior et pcedit minor. qr ibi n obseruatur quarta pditio ex pte illi us teri asinus q no distribuitur i ma iori ppoe: et tn distribuitur i pclusi one ¶ Ad terciu dr: qz dupliciter aliqs syllus dr imgfectus. Uno mo qr ei bi deficit aliqd qd reqritur ad hoc qz sit syllus. puta vna ppo: et sic co cedit maior Alio mo qr n e euides ex q immediate no regulatur p dici de oi vel p dici de nullo: et sic nega tur minor imo oes modi he figure et tercie sut isto modo imgfecti.

Sequitur de tertia fi gura cuius tales da tur regule. Prima in tcia figura minore exnte ne gatia nichil sequitur. Secuda In tertia figura coclusio dz esse particularis. ¶ Tertia fi gura sex hz modos. ¶ Da rapti. Prim9 modus costat ex vniuersali affirmatiua ma iore: et vli affirmatia minore particulare affirmatiua con cludetib9 directe. vt ois ho est substantia. omnis homo est aial. ergo quodda aial est substatia. Et reducitur ad terti um modu pme figure: mino re conuersa per accides ¶ Fe lapton. Secundus modus constat ex vniuersali negati ua maiore: et vniuersali affir matiua minore: particularez negatiuam directe conclude tibus. vt nullus homo est la pis: omnis homo est aial. er go quodda aial non est lapis Et reducitur ad quartuz mo dum prime figure: minore conuersa per accidens

¶ Circa huc textu notadu e pmo qz hic pñr autor determinat de tertia figura ponendo duas rlas pales. Quar pma dz sic intelligi Minore exnte negatia nihil sequitur sillogisti

Rle spea les tercie figure: Prim9.

Scda.

Darapti.

Felapto.

Intel. pri me regle

ce i tertia figura: nisi arguat i oppositis: et nisi caueat q nō arguat a nō distributo ad distributū. ¶ Dr notant nisi arguat: q2 qñ af ex oppositis tūc bñ sequit aliqd. cuz ad ipossibile formalit seqt qdlz ¶ Dr notāt nisi caueat rē. q2 qñ cauetur tūc bñ sequit aliqd. ¶ Rō huius regule ē ista: q2 si minor ē negatiua oz maior ē ee affirmatiua. q2 ex puris negatis nihil seqt. r si maior ē affirmatia: tūc maior extremitas q ibi pdicat nō distribuit in maiore r tñ in cōclusione distribueret: q2 si minor est negatia: oportet cōclusionē esse negatiam per primaz regulam generalem: scz si vna premissaz est negatiua conclusio erit negatia. r si cōclusio est negatiua tūc pdicatū eius qd ē maior extremitas distribueret. cū oz se tenere a parte pdicati directe scludēdo. r sic argueret a non distributo ad distributum.

Rō regu

Notādū est scdo q secunda regula oz sic itelligi: In tertia figura gratia forme solum cōcludit pticularit: nisi arguat ex oppositis: r nisi illa extremitas q distribuit in conclusione etiā distribuat i añte. ¶ Dicit notāt gra forme: q2 bñ seqt aliqd gra materie vlit scludendo. vt sic arguēdo. ois hō ē aial: et ois hō ē risibilis: g oē risibile ē aial. ¶ Dr notāt nisi arguat ex oppositis: q2 qñ af ex oppositis seqt sº vlis: cū ad ipossibile seqt qdlz: ¶ Dr notant nisi illa extremitas rē. q2 qñ minor extremitas distribuit i minore: tūc bñ seqt sº vlis. vt bñ seqt. ois lucidissim⁹ planeta lucz r ois lucidissim⁹ planeta ē ois sol g ois sol lucet ¶ Rō h⁹ regule ē ista: q2 si in tertia figura scludat vlr: tūc argueret a a nō distributo ad distributum ex pte minoris extremitatis. q2 minor extremitas nō distribuit i minori propōe. ex q ē pdicatū ppōis affirmatiue: r tñ i sclusione distribueret: cū cēt subz ppōis vlis Exēplū. vt sic arguēdo. ois hō ē aial: r ois hō ē sba: g ois sba ē aial: ibi ly sba in minore ppōe nō distribuit: et tñ in sclusione distribuit. ¶ Vñ tertia figura hz sex mōs: qd sic itelligit sex sūt tmini cōes: nō coicidētes i signo sz suas rōes formales oēs mōs tertie figure directe scluden do signātes. s. darapti / felaptō / disāis / datisi / bocardo / r ferison

Intellec. scde regule.

Rō regu.

Notādū ē tertio q iste text⁹ sic itelligit Darapti ē mod⁹ tertie figure i q expmissis vlib⁹ affirmatis infert sº pticularis affirmatia directe. exempla patēt i textu. Et reducit ad darij p suersionē paccñs minoris d darapti Nā ad istas pmissas de darapti. ois hō ē aial: r ois hō ē risibilis. sequūt iste due pmisse de darij⁹ scz. ois hō ē aial: et risibile ē hō. p conuersionē p accñs minoris de darapti r vltra sequit. ois hō ē aial r risibile ē hō. g risibile ē aial p sñiaz de darij. g de pmo ad vltimum bene sequitur ois hō ē aial et omnis homo est risibilis: g risibile ē aial p illā regulā. Quicqd seqt.

Diffio de darapti

Notādū ē quarto q felapton est sillogism⁹ tertie figure in quo ex maiore vniuersali negatia: r minore vli affirmatiua ifert sclusio pticularis negatia directe cōcludēdo Et reducitur iste modus ad ferio. p conuersionem p accidēs minoris de felapton: r hoc sic. nam ad istas duas pmissas de felapton. nullus homo ē lapis r omnis homo est animal: sequunt iste due premisse de ferio scz nullus homo est lapis: et animal est homo. per conuersionem p accidens minoris de felapton: et vltra sequitur. nullus homo est lapis: et animal est homo: ergo animal non est lapis. per consequentiam de ferio. ergo de primo ad vltimum bene sequitur: null⁹ homo est lapis r omnis homo est animal

Diffio de felapton.

ergo animal non est lapis. p regulam gnalē. Q uiedo sequitur. zc.

Contra dicta pmo sic arguit. Bn̄ sequit. hō ē sortes. z nullus hō ē asinus. ergo asinus nō ē sor. et tn̄ arguit minore negatia in tertia figura. ergo male dicit in textu q minore exn̄te negatia i tertia figura nichil seqt. ¶ Scdo sic arguit. bn̄ sequit. lucidissimus planeta lucz: z ois lucidissimus planeta ē omis sol. ergo omnis sol lucet: z tn̄ ccludit vniu̇salit in tertia figura. ergo male dicit q in tertia figura sp ccludit pticularit ¶ Tertio sic arguit. nō seqt cuiuslz hois asinus currit: z cuiuslibet hois asinus qescit. ergo qescēs currit. z tn̄ arguit in darapti: ergo darapti nō est cn̄a formalis

Ad primū dicit negando cn̄am: qz text⁹ intelligit nisi caueat q nō arguat a nō distributo ad distributū. modo hoc cauet in pdicto argumēto ¶ Ad scdm̄ negat cn̄a: qz textus intelligit dūmodo terminus q distribuit in cclusione nō distribuatur i pmissis. qz tūc sp ccludit pticularit. ¶ Ad tertiū dicit q si capiat hoc totū: hois asin⁹ p medio tūc ccedit maior et negat minor qz nō obfuatur quita cditio gnal sed si ille terminus hois solū capiatur p medio tūc etiā ccedit maior z negatur cn̄a. qz tūc nō obseruatur scda cditio: qz hoc totū asinus currit: siue asin⁹ currēs sumitur p maiore extremitate in maiore. z hoc totū asinus qescit: siue asin⁹ qescēs sumitur p minori extremitate in minore: et tn̄ illa nō sumunt in cclusione p minori extremitate et maiori extremitate

Disamis ¶ Disamis. Tertius modus cōstat ex particulari affirmatiua maiore: et vli affirmatia minore: particularē affirmatiuā directe concludentib⁹: vt qdā hō est substantia: omis homo est aial. ergo quoddā aial est substantia. Et reducitur ad tertium moduz prime figure maiore z cōclusiōe cōuersis simpliciter: et per trāspōem pmissarū. ¶ Datisi. Datisi
Quartus modus constat ex vli affirmatiua maiore: z pticulari affirmatiua minore: particularē affirmatiuā directe cōcludentibus: vt ois hō ē substātia: quidā hō est aial. ergo quoddā aial est subā. Et reducitur iste modus ad tertiū modū prime figure: minore conuersa simpliciter. ¶ Bocardo. Bocardo
Quintus modus constat ex maiore pticulari negatiua: et minore vniuersali affirmatiua: particularē negatiuā directe concludentibus vt quidā homo nō est lapis: ois homo est aimal. ergo qdā animal non est lapis. Et reducitur ad primū modum prime figure per impossibile Sumatur enim oppositū cōtradictoriū conclusionis cuz altera premissarum: z infert oppositū alterius pmisse: vt oē animal est lapis: ois hō ē animal. ergo omnis homo ē lapis. Hec conclusio facta p impossibile in primo mō prime figure: contradicit maio-

ri quinti modi tertie figure.

Ferison ¶ Ferison. Sextus modus constat ex maiore vniuersali negatiua: et minore particulari affirmatiua: particularez negatiuam directe concludentibus. vt nullus homo est lapis: quidam homo est aĩal ergo quoddam animal non est lapis. Et reducitur ad quartum moduz prime figure minore conuersa simpliciter.

¶ Circa hũc textũ notãdũ ẽ p̃mo q̃ iste textus sic intelligit̃. Disaīs

Dissio de disamis ẽ sillẽs t̃tie figure ĩ q̃ ex maiore p̃ticulari: ⁊ miore vl̃i affirmatis infert̃ ↄclusio p̃ticularis affirmatiã directe ↄcludẽdo: ⁊ reducit̃ ad darij p̃ conuersionẽ simplicẽ maioris de disamis ⁊ p̃ transpõem p̃missarũ: ⁊ p̃ cõuersionẽ simplicẽ ↄclusionis de darij sic. nã ad istas duas p̃missas de disaīs. q̃dã hõ ẽ aĩal. ⁊ oĩs hõ ẽ risibilis: sequunt̃ iste due p̃misse de darij oĩs hõ ẽ risiblis: ⁊ q̃dã aĩal ẽ hõ. p̃ conuersionẽ simplicẽ mioris de disaīs ⁊ p̃ transpositõez premissa⁊. hoc ẽ ponẽdo cõuertẽtẽ maioris de disamis p̃ minore de darij: ⁊ minorẽ p̃ maiore. et vltra bñ seq̃t̃. oĩs hõ ẽ risibilis ⁊ q̃dã aĩal ẽ hõ. g̃ q̃dã aĩal ẽ risibile. p̃ ↄñaz de darij. et vltra seq̃t̃ q̃dã aĩal ẽ risibile: g̃ q̃dã risibile ẽ aĩal. p̃ ↄuersionẽ simplicẽ ↄclusionis de darij. g̃ de p̃io ad vltiz bñ seq̃t̃. q̃dã hõ ẽ aĩal: ⁊ oĩs hõ ẽ risibil. g̃ q̃dã risibile ẽ aĩal. p̃ illã regulã ↄña⁊. Quicq̃d sequit̃ ⁊c.

Notãdũ ẽ scd̃o q̃ datisi est sillẽs t̃tie figure

Dissio de datisi. in q̃ ex maiore vl̃i ⁊ miore p̃ticulari affirmatis: seq̃t̃ cõclusio p̃ticularis affirmatiã directe ↄcludendo Et reducit̃ ad darij p̃ ↄuersionez simplicem mioris de datisi q̃d sic p̃z. Nã ad istas p̃missas de datisi scz oĩs hõ ẽ aĩal: ⁊ q̃daz hõ ẽ risibilis sequũt̃ iste due p̃misse de darij oĩs hõ ẽ aĩal ⁊ q̃dã risibile est hõ p̃ ↄuersionẽ simplicẽ mioris de datisi: ⁊ vltra seq̃t̃. oĩs hõ ẽ aĩal ⁊ q̃dã risibile ẽ hõ. g̃ q̃dã risibile est aĩal. p̃ ↄñaz de darij. g̃ de p̃mo ad vltiz bñ seq̃t̃. oĩs hõ ẽ aĩal: ⁊ q̃daz hõ ẽ risiblis. g̃ q̃dã risibile ẽ aĩal p̃ regulã cõez. Quicquid seq̃tur ad ↄñs bone ↄñe. ⁊c.

Notãdũ ẽ t̃tio q̃ bocardo est sillẽs t̃tie figure ĩ q̃ ex maiore p̃ticulari negatiua: ⁊ miore vl̃i affirmatiã ĩfert̃ ↄ° p̃ticularis negatiã directe ↄcludẽdo Et nõ reducit̃ iste sillẽs p̃ ↄuersionẽ ad aliũ: p̃pt̃ eãdẽ cãz q̃ ẽ dicta de baroco: sz reducit̃ ad barbara p̃ ĩpossibile. sumẽdo oppositũ ↄ̃dictoriũ ↄclusionis de bocardo p̃ maiore de barbara. ⁊ minorẽ d̃ bocardo p̃ miore de barbara: iferendo oppositũ ↄ̃dictoriũ maioris de bocardo. Nã si aliq̃s dicat q̃ ista ↄña nõ v̓z. hõ nõ ẽ lapis: ⁊ oĩs hõ ẽ aĩal. g̃ q̃dã aĩal nõ ẽ lapis hoc est fõ: q̃ añs põt eẽ ve⁊ ⁊ ↄñs f̃lm et si ↄñs ẽ f̃lm: suũ oppositũ ↄ̃dictoriũ ẽ ve⁊: scz oẽ aĩal ẽ lapis. ⁊ tũc ar̃ ex ista p̃põe scz oẽ aĩal ẽ lapis ⁊ miore de bocardo ĩ barbara: oẽ aĩal ẽ lapis: ⁊ oĩs hõ est aĩal. g̃ oĩs hõ est lapis. p̃misse sũt v̓e ⁊ ↄcesse apd̃ illũ q̃ negat ↄñaz de bocardo g̃ ↄ° d̓z esse vera: quia in bona ↄña ex vero non sequitur nisi verum. et etiam sua contradictoria: scilicz q̃dam homo non est lapis. que ẽ maior de bocardo: est etiam concessa ab illo qui negat consequentiam. in bocardo: ⁊ sic due contradictorie erunt simul vere apud illum q̃ negat ↄsequentiã d̃ bocardo: ⁊ hoc est impossibile. g̃ illud est etiã impossibile ex quo seq̃tur scz q̃ ↄña d̃ bocardo nõ valet. et p̃ ↄñs suũ oppositũ ↄ̃dictoriũ est verũ. s. q̃ omis

Dissio de bocardo.

Reductio ꝑ modis tertie fig.

ꝯña de bocardo ē bōa. ¶ Uñ modus tertie figure reducit per ipossibile ad illū modū prime figure: i ꝗ opposita ꝯdictoria ꝯclusiōis sylogismi tertie figure pōt eē maior premissa cū minore sylli tertie figure: ꝛ opposita ꝯdictoria maior syllogismi tertie figure pōt esse ꝯclusio. Mō aūt opposita ꝯdictoria cōclusionis tertie figure dꝫ poni pro maiore: ꝛ minor ꝑ minore. hoc ē iō qꝛ illud qḋ subijcit in ꝯclusione: et in opposita: ꝑdicat in minore tertie figure. ꝛ iō ponēdo oppositū ꝯclusionis ꝑ maiore: ꝛ minorē ꝑ minore: hꝫ dispō prime figure.

Dissio de Ferison

Notādū est quarto ꝙ ferison est syllꝰ tertie figure: in quo ex maiore vlī negatiua: ꝛ minore particulari affirmatiua: infert ꝯclusio ꝑticularis negatiua directe ꝯcludēdo. Et reducit iste modꝰ ad ferio per ꝯuersionez simplicē minoris de ferio. nam ad istas duas ꝑmissas de ferison: nullus hō est lapis: ꝛ quidā hō est animal. sequitur iste due ꝑmisse de ferio. s. nullꝰ hō est lapis. ꝛ quoddaz aīal est homo. per ꝯuersionē simplicē minoris de ferison. ꝛ vltra sequit: nullꝰ hō est lapis: ꝛ ꝗddā aīal est hō. ꝗ quoddā aīal nō est lapis. ꝑ ꝯñam de ferio. ꝗ de pmo advltiꝫ bñ seqtur: nullꝰ hō est lapis: ꝛ ꝗdā hō est aīal: ꝗ ꝗddā aīal nō ē lapis. per regulā cōem. s. quicqd sequit ad ꝯsequens. ꝛc.

Contra dicta arguit ꝑmo sic non seqtur: canis est sidus celeste: ꝛ ois canis est aīal latrabile. ꝗ aīal latrabile est sidus celeste. ꝛ tñ aꝛ i disamis. ꝗ disamis nō est ꝯña formalis. ¶ Scdo sic arguitur. nō sequitur. oēs hoies aliͣ a sorte sūt in scholis: sed hoies aliͣ a sorte sunt sortes ꝛ plato. ꝗ sor ꝛ plato sunt in scholis. cū ꝑmisse pñt esse ꝟe ꝛ conclusio fīā i casu possibili: vt casu posito ꝙ quilibet hō ꝑter sortem sit i scholis: ꝛ tñ ibi aꝛ in datisi. ꝗ datisi non est ꝯña formalis ¶ Tertio sic aꝛ. non sequit: asinus hois nō currit: cuiuslibet hois asinus currit. ꝗ currens nō est currens. ꝛ tñ aꝛ in bocardo. ꝗ ꝯña de bocar. ñ ē formal.

Ad pꝛimū dꝛ negādo minorē: qꝛ ibi nō obseruat ꝯditio gñalis. qꝛ ille terminus canis nō tenet vniuoce in maiore ꝛ miore. ¶ Ad scḋm dr negando maiorē Et ad ꝓbationē dr: ꝙ casu illo posito adhuc minor est fīā. qꝛ sensus eiꝰ ē ꝙ oēs illi hoies aliͣ a sor. sūt in schol. mō hoc ē fīm ¶ Ad tertiū dꝛ negādo minorem qꝛ ibi ñ obſuat ꝗnta ꝯditio gñal qꝛ totū medīū in neutra ꝑmissarū distribuitur.

Nobile ꝑdictis fuientis.

Illogismorum concludentium particularem negatiuam indirecte: talis datur regula.

Regula.

¶ Nullus syllogismus concludens particularem negatiuam indirecte: potest eam concludere directe: et concludens eā directe: ñ potest eaꝫ concludere indirecte. ¶ Itē prima figura concludit omnia genera propositionū scꝫ vniuersalem/ particularem/ affirmatiuam/ et negatiuam

Aliud notabile.

Secunda figura concludit ꝑticularem negatiuam/ et vniuersalem negatiuam Tertia concludit particularem affirmatiuam et negatiuam.

Versꝰ modorū oim figurarum

¶ Versus. Barbara/ celarent/ darii/ ferio/ baralipton/ Celantes/ dabitis/ fapesmo/ frisesomorum. Cesare: camestres: festino: baroco: darapti.

Explanatio ꝟsuū.

Felapton/disamis/datisi/bocardo/ferison ¶ In his q̄ttuor ꝟsibus ꝓdictis: sūt decē et nouē dictōes: decēnouē mōis deseruiētes. ita ꝙ ꝑ primā dictionē intelligit̄ ꝑmus mod⁹ prime figure: ꝛ ꝑ scdām scds modus ꝛc̄. Unde primi duo ꝟsus deseruiūt oīb⁹ mōis ꝑme figure. Tercius ꝟo ꝟsus ꝑter vltimā eius diction ē: deseruit mōis scde figure. ita ꝙ ꝑma dictio deseruit pro mō et scda scdo mō. ꝛ sic de alijs Ultima ꝟo dictio tercij ꝟsus cū alijs dictōib⁹ quarti ꝟsus deseruit modis tercie figure

Aliud notabile.

¶ Sciēd est ꝙ ꝑ has vocales s. a. e. i. ꝛ o. intelligunt̄ q̄tuor gnā ꝓpōnum: ita ꝙ ꝑ hāc vocalē. a. intelligit̄ vl̄is affirmatiua: et ꝑ. e. vl̄is negatiua: et ꝑ. i. ꝑticularis affirmatiua: et ꝑ. o. particularis negatia. Et in q̄libet dictōe sūt tres syllabe: ꝛ aliud residuū ē supfluū nisi m. vt postea patebit Per primā illaꝝ syllabaꝝ intelligit̄ maior ꝓpō. et ꝑ scdam minor: ꝛ ꝑ terciā ꝯclusio Uerbi

Declaratio exēpl.

gra prima dictio scȝ barbara hȝ tres syllabas: in quaꝝ q̄libet ponit̄ a. et ꝑ. a. ter positū significat̄: ꝙ ꝑmus modus ꝑme figure ꝯstat ex duabus ꝓpōnib⁹ vl̄ibus affirmatiuis: vl̄em affirmatiuā ꝯcludētib⁹ ꝛ ita intelligit̄ de alijs dictionib⁹ ſm vocales ibi positas.

Aliud notabile.

¶ Etiā sciendū ꝙ quattuor dictiōes primi ꝟsus incipiūt ab his ꝯsonātib⁹: b/c/ d/ et f. et oēs alie dictōes sequētes ꝑ hoc intelligit̄: ꝙ alij modi incipiētes. a. b. debēt reduci ad barbara: q̄ incipiunt. a. c. debēt reduci ad celarent: q̄ a d. ad darij: q̄ vero ab. f. ad ferio.

Aliud notabile.

¶ Item vbicunq̄ ponit̄ s. significat̄ ꝙ ꝓpō intellecta ꝑ vocalē immediate ꝑcedentem: dȝ ꝯuerti simplr̄: vbi ponitur p. ꝓpō intellecta ꝑ vocalē immediate ꝑcedentē: dȝ ꝯuerti ꝑ accn̄s. Et vbicunq̄ ponit̄ m. significat̄ ꝙ dȝ fieri transpō in ꝑmissis. Est aūt transpō in ꝑmissis: facere de maiore minoē: et ecōuerso. Et vbicūq̄ ponit̄ c: signat̄ur ꝙ modus intellectus per istā dictionē i qua ponit̄: dȝ reduci ꝑ impossibile.

Uersus

Uū ꝟsus Simpliciter verti vult. s. p. ꝟo per acci. M. vult trāsponi. c. per impossibile duci. Seruat maiorē: variatq̄ scda minorem. Tercia maiorē variat: seruat q̄ minorē.

De ꝯiugatōibus inutilibus.

¶ Sȝ qr aristo. in ꝑoribus ostēdit ꝯiugatiōes: in q̄bus nō sequit̄ ꝯclusio ex premissis esse inutiles: ꝑ inuētionem terioꝝ in q̄bus nō tȝ huiusmodi coniugatio. ideo vtilis est inuētio taliū terioꝝ ¶ Ubicunq̄ igr̄ fiat inutilis cōiugatio: cōtra regulas syllogismoꝝ prius assignatas.

Rla gn̄al

¶ Accipiēdi sunt duo termī
diuersi.s. due spēs cū suo ge
nere vt hō/asinus/aial. Uel
accipiendi sunt duo termini:
quoꝝ alter de altero predica
tur:siue conuertibl'r:siue nō:
cum extraneo vtriusqꝫ. vt ho
mo risibile lapis. vel homo/
aial:lapis. Uel accipiendi
sunt duo termini:quoꝝ alter
de altero p̄dicaſ:siue ꝯuerti=
biliter:siue nō:cū supiore ad
vtrūqꝫ. vt hō/risibile/substā
tia.vel hō/aial/sbā Per hāc
ei regulā disiūctiuā cuicūqꝫ
generi applicetur : siue sub=
stantie:siue quātitati:siue ali
cui alioꝝ: semper inueniunſ
termini per quos inutilis cō
iugatio demonstrabitur non
tenere.et tales terminos ap=
pellat Aristoteles in prioꝛi=
Regula bus terminos in quib us sic.
et in quibus non. ¶ Et nota
ꝙ inuenire termios in quib⁹
non: est acceptis tribus ter=
minis facere coniugationem
in qua premisse sunt vere et
cōclusio falsa:manente eadē
Pratica qualitate et quātitate propo
exēplaris sitionū Uerbi gratia:hic est
inutilis coniugatio . nullus
homo est asin⁹ nullus lapis
est homo. ergo nullus lapis
est asinus. Et isti sunt termī
in quibus sic Contra hanc in
utilem coniugationē accipiū
tur termini in q̄bus non per
scōm membrū regule disiun
ctiue date homo/risibile la-
pis ꝛ arguatur sic . nullus la
pis est homo.nullū risibile ē
lapis ergo nulluꝫ risibile est
homo.ecce p̄misse sunt vere
et conclusio est falsa:seruata
eadē qualitate et quantitate
ꝓpōnuꝫ ī vtraqꝫ ꝯiugatōe ꝛ
vtrobiqꝫ manēte ead figura.

¶ Circa hūc textū notādū est pri= Intel. rle
mo ꝙ iste textus debꝫ sic intelligi.
Nullus syllūs cōcludēs ꝑticularē
negatiuā directe . pōt eā ꝯcludere
indirecte ꝛ ecōtra ꝑ ꝯuersionē ꝑti
cularis negatiue:nisi caueaſ ī tali
cōuersione ꝙ nō arguaſ a n̄ distri
buto ad distributū. ¶ Dr̄ notāter
ꝑ ꝯuersionē ꝑticularis negatiue :
q: alio mō pōt bn̄ idē sylls directe
ꝛ indirecte ꝯcludere ꝯclusionē ꝑti
cularē negatiuam:ꝛhoc capiendo
syllm̄ pro p̄missis tm̄:q: si caperet
ꝓ p̄missis ꝛ ꝯclusione:tunc nō pos
set fieri: q: illo mō capiendo syllm̄
nullus syllūs hꝫ plures ꝯclusiōes
Dr̄ notāter nisi caueaſ ꝛc̄. q: si ca
uereſ : tunc ille syllūs qui ꝯcludit
ꝑticularē negatiuā directe pōt eā
cōcludere indirecte:et econtra. et
hoc fit qn̄ ꝑticularis negatiua cō-
uertiſ ī vnā ꝑticularē negatiuā de
modo loquēdi incōsueto. ¶ Reliq̄
ī textu subdita : sparsim suis locis
immixta: ꝓ exigentia locoꝝ appli
cando,satis declarata sunt:vsqꝫ ad
hunc locū. Sed q: aristoteles.ꝛc̄.
Ubi sciūt ꝙ circa ꝯbinatōes inuti
les dat aristoteles vnā regulā gn̄a
lem: ad improbādum eas ꝓpt̄ rō-
nes p̄us dictas:ꝛ est talis. In qua Rla phi.
cūqꝫ cōbinatōe sunt repibiles teri
in q̄bus oī:et teri in quibus nulli:
talis c. binatio nō valet: sed cōbi-
natio qua arguiſ ex puris particu
larib⁹ affirmatiuis vel negatiu is
est combinatio:in qua sunt reperi
biles termini ī quibus oī: et iqui-

bus nulli: ḡ talis combinatio non valet. Ista ratio valet ꝑ oībus cō-binationib⁹ inutilibus. Maioꝛ isti us rōnis parebit ī sequētibus Mi noꝛ patet: q2 arguēdo ex puris par/ticularibus teri in q̄bus oī sūt isti teri hō/aīal/et risibile Et teri ī q̄ bus nulli sūt isti teri hō/aīal/et asi nus. Similit̃ arguēdo ex puris ne gatiuis teri in q̄bus omī sunt hō/asinus/et risibile: sumendo ly asi-nus ꝑ medio. ⁊ termini in quibus nulli sūt hō/asinus/equus.

Qui teri ī q̄bus oī.

Notandū est scd̄o ꝙ teri in q̄bus oī sūt tres teri: ex q̄bus fiunt due ꝑpōes vere scd̄m dictā combinationē: cū q̄bus ꝑpōnibus stat ī veritate vna vl̄is affirmatiua: cōposita ex extre mitatib⁹ illaꝝ ꝑpōnum vt isti tres teri hō/aīal/⁊ risibile: sūt teri in q̄ bus oī arguēdo ex puris ꝑticulari bus: cū ex eis fieri possūt due ꝑpō nes ꝑticulares vere sc3 hō est aīal et risibile est hō: cū quib⁹ ꝑpōib⁹ stat ista vl̄is affirmatiua ī veritate sc3 oīe risibile est aīal: q̄ est cōpo-sita ex extremitatibus illarū ꝑpō num

Qui teri ī q̄b⁹ nulli

Sed teri in q̄bus nulli sunt tres teri: ex q̄bus constituunt̃ due p̄misse vere scd̄m dictā combinati onem: cū quib⁹ p̄missis stat vna vni uersalis negatiua ī veritate: q̄ est cōposita ex extremitatibus illarū p̄missaꝝ: vt isti tres teri hō/aīal/⁊ asinus: sunt teri in q̄bus nulli: ar-guēdo ex puris ꝑticularibus affir matiuis: cum ex eis ꝯstituātur due p̄misse ꝑticulares affirmatiue v̄e: sc3 oīe aīal est homo. ⁊ asinus est aīal: cum quibus p̄missis stat ista vniūsalis negatiua in veritate: sc3 nullus asinus est hō: q̄ est ꝯposita ex extremitatibus illaꝝ p̄missaꝝ

Probatō maiorꝭ p̄dicte rōis ḡnalis.

Notandū est tcio ꝙ ma-ioꝛ dicte rōis ꝓbatur: q2 si non est vera: tunc sua opposita cōtradictoria est vera sc3 in aliqua combinatione sunt repe ribiles termini ī quibus oī et in q̄ bus nulli: et tamen scd̄m illam cō-binationē est bona consequētia et formalis vtputa arguēdo ex puris particularib⁹ sunt dandi teri in q̄ bus omni et in q̄bus nulli: ⁊ tamē est ꝯsequētia formalis. tunc talis cōsequētia tenet ī oībus terminis cōsimili forma arguendi retenta.

¶ Et tunc querit̃ vlterius: an ī ta li cōbinatione sequat̃ ex p̄missis cōclusio affirmatiua vel negatiua: Si dicat̃ ꝙ affirmatiua: ergo bene sequit̃ ex teris in q̄bus nulli sic ar guēdo: aīal est homo: et asinus est aīal: ergo asinus est homo. p̄misse sunt vere: ergo et ꝯclusio: ⁊ cū illis eisd̄ p̄missis stat ꝟl̄is negatiua in v̄itate sc3 nullus asinus est hō. ḡ due ꝯdictorie erūt sit̃ vere apud illū q̄ negat maioꝛē dicte rōnis qd̄ est falsu3. ḡ et illud ex q̄ sequit̃ sc3 ꝙ aliq̄ combinatio siue modus ar-guēdi in q̄ sunt repibiles teri in q̄ bus omni ⁊ in q̄bus nulli sit bona cōsequētia: ḡ maioꝛ dicte rōnis est vera. q2 ei⁹ ꝯtradictoria opposita est falsa. Si v̄o dicat̃ ꝙ ī tali mō arguendi: sc3 ex puris ꝑticularib⁹ affirmatiuis sequat̃ ꝯclusio nega-tiua tunc bene sequit̃ in teris in q̄ bus omni: sic arguendo: hō est aīal et risibile est hō. ergo risibile non est aīal: p̄misse sūt v̄e. ḡ et ꝯclusio: et cū illis eisdē teris stat vl̄is affir matiua in v̄itate: sc3 oīe risibile est aīal: q̄ est opposita ꝯtradictoria istius ꝑticularꝭ negatiue: quoddā risibile non est aīal: ⁊ sic iterū due cōtradictorie erūt sit̃ v̄e apud illū q̄ negat maioꝛē dicte rōnis.

Notādū est quarto ꝙ tres regule solēt poni ad dandū instantiā ꝯ aliquā cōbi-natione inutilem. ¶ Prima est: ꝙ nos debemus accipe plures spēs diuisas cū eoꝝ gn̄e: et sumēdo illū terim q̄ est genus ꝑ medio: tunc v3 ista regula ad dandū instantiā con tra modū arguēdi ex puris ꝑticu-larib⁹ affirmatiuis: et simil̃ cōtra

Pria rlā.

modū arguendi ex puris affirmatiuis in secunda figura. Sed si caperetur vna spēs ꝓ medio: tunc vȝ ista regula ad dandū instantiam ꝯ modū arguendi in prima figura: et similr in tertia minore exn̄te negatiua. ¶ Secunda regula est: ꝙ nos debemus accipere duos termīos quoꝝ vnus vere p̄dicatur de alio: siue hoc sit ꝯuertibiliter: siue non. et cum hoc debem⁹ accipere vnū alium terim aduirūqꝫ istoꝝ disparatū Et ista rl'a vȝ ad dandū instātiā cōtra modū arguēdi ex puris negatiuis si sumatur termin⁹ disparatus pro medio. Exemplū: vt hō: asinus et risibile. ¶ Tertia regula est ꝙ nos debemus accipe duos terīos de se inuicē verificabiles sicut species et ꝓpriū illi⁹ spēi: et vnū alium terim cōem ad illos termīos: sicut gen⁹ illi⁹ speciei. Et ista regula valet ad dandū instantiam ꝯ moduȝ arguendi in quo altera p̄missaruȝ exn̄te particulari infertur ꝯclusio vniuersalis. vt hō: aial: et risibile. sumendo illū terim aīal pro minore extremitate.

Seda rl'a

Tertia regula.

Contra dicta arguitur p̄mo sic camestres cōcludit particularē negatiuā directe et indirecte. ergo male dictū est ꝙ nullus syll's ꝯcludens. etc. ¶ Scdo sic arguitur. syllogismus ꝯcludēs singularē negatiuaȝ directe pōt eā ꝯcludere indirecte: ergo syll's concludens particularē negatiuam directe potest eā concludere indirecte. tenet ꝯn̄a: qꝛ idem est iudiciū de particularibus et singularibus q̄tum ad ꝯuersionē. ¶ Tertio sic arguitur. si illa rō cōis p̄dicta esset vera: sequeretur ꝙ in barbara esset combinatio inutilis. qꝛ in barbara sunt dandi termī in q̄bus oī: vt notū est: et termi in qb⁹ nulli. cuȝ sint dandi tres teri ex q̄bus ꝯstituūtur due premisse ī barbara cū quib⁹ stat vna vniuersalis negatiua inveritate.

Ad p̄mū dicitur negando cōsequētiā qꝛ textus intelligitur ꝙ hoc fiat per conuersionē particularis negatiue. ¶ Ad secundū dicitur negando ꝯn̄am et ad ꝓbationē dicitur ꝙ lȝ de particularibus et singularibus affirmatiuis sit idē iudiciū q̄tum ad cōuersionē: non tñ de negatiuis. ¶ Ad terciū dicitur negando ꝯn̄am. et ad probationē dicitur negando ꝙ in barbara sunt dandi teri in quibus nulli: qꝛ nunq̄ possunt dari due p̄misse vere in barbara: cū quibus stet vna vl'is negatiua vera cōposita ex extremitatibus illarū premissarum.

¶ Additio Georgij.

¶ **Pro maiori declaratione** modoruȝ predictoꝝ triū figurarū notandū est primo: ꝙ lȝ scdȝ. p. h. nō sint nisi nouē modi prime figure: capiendo modū ꝓ p̄missis et cōclusiōe simꝫ: et etiā cōes expositores sui ita dicunt: tñ b'm rei veritatem sūt plures. Vn̄ sex modi p̄me figure directe ꝯcludentes. vt barbara barbari. celarent. celaro. darij. et ferio. et sex indirecte ꝯcludentes. scȝ: baralipton. celantes. celantos dabitis. fapesmo: et frisesomorum Unde barbara et barbari dr̄ūt penes ꝯclusionē. qꝛ ꝯclusio de barbarij subalternatur conclusioni de barbara. Silr conclusio de celaro subalternatur ꝯclusioni de celarent. et ꝯclusio de celantos cōclusioni d' celantes. Ex quo pȝ ꝙ siue capiatur modus pro premissis tm̄: siue pro p̄missis et conclusione simul. pe. h. non bn̄ enumerat modos: qꝛ si primo mō non enumerasset nisi sex. si 2o mō nō bn̄ enumerauit. qꝛ si sic: sunt duodecim: nisi dicatur ꝙ tantū enumerauit terios inferētes suaȝ ꝯclusionē immediate directe vl' indirecte. barbari aūt et celaro non inferūt imediate suā ꝯc'onē dircē silr celātos nō infert imediate suā

Aide. xij. mōs p̄me figure

Notādū ꝯclusiōeȝ directe est 2o ꝙ in secūda

De modis se figure figura secundum rei veritatem sunt duodeci modi. capiendo modum pro premissis et conclusione simul. scilicet sex directe concludentes: ut cesare cesaros camestres camestros festino et baroco. Et sunt alii sex indirecte concludentes: scilicet cesares cesaros. camestre camestro. siue fapesmo. frimeso. et bocardo. Et capiendo modum pro premissis tantum: non sunt nisi sex modi secunde figure scilicet cesare. camestres. festino. et baroco siue fapesmo. et frimeso. et bocardo. Unde conclusio de cesaro subalternatur conclusioni de cesare. et conclusio de cesaros conclusioni de cesares et conclusio de camestro est conuertens conclusionis de camestres. et conclusio de camestro subalternatur conclusioni de camestre. Unde camestro solet communiter vocari fapesmo: et frimeso frisesomorum.

Notandum est tertio quod preter modos tertie figure directe concludentes a pe. hy. positos De modis tertie fig. sunt adhuc sex modi indirecte concludentes. scilicet darapti fapesmo siue fapemo. disami. daptisis. friseron siue frisesomorum et barocon. ¶ Si tamen capitur modus pro premissis tantum: tunc in prima figura non essent nisi sex modi distincti. scilicet barbara. celarent. darii ferio fapesmo et frisesomorum. Similiter in secunda figura tantum essent sex. scilicet cesare. camestres. festino. baroco. frimeso. et bocardo. Similiter in tertia figura essent nouem. scilicet darapti. felapton. disamis. daptisi. bocardo. et ferison. fapesmo frimeso et barocon. Et sic capiendo modum pro premissis tantum essent viginti vnus modi distincti: non loquendo de quarta figura

Quis syllogismus perfectus et quis imperfectus Notandum est quarto quod syllogismorum quidam sunt perfecti quidam imperfecti Unde dupliciter dicitur aliquis syllogismus esse perfectus. ¶ Uno modo quia nihil sibi deest de eis que requiruntur ad hoc quod aliquid dicatur sillogismus. et hoc modo omnes silli trium figurarum dicuntur esse perfecti. ¶ Et per oppositum ille syllogismus dicitur esse imperfectus: cui deficit aliquid de eis que requiruntur ad hoc quod aliquid sit syllogismus. Et hoc modo dicitur quod enthymema est syllogismus imperfectus. quia enthymemati deficit vna premissarum: que si apponeretur iam syllogismus esset perfectus. ¶ Alio modo dicitur syllogismus perfectus: quia habet omnia requisita ad hoc quod aliquid sit syllogismus et cum hoc regulatur per dici de omni vel de nullo: Et hoc modo soli sylli prime figure directe concludentes sunt perfecti. Et per oppositum aliquis syllogismus dicitur imperfectus: qui licet habeat omnia requisita ad syllogismum: non tamen regulatur per dici de omni vel dici de nullo. Et hoc modo omnes sylli prime figure indirecte concludentes: et etiam secunde et tertie figurarum sunt imperfecti. ¶ Unde syllogismorum imperfectorum quidam perficiuntur ostensiue siue per reductionem per impossibile. alii reducuntur ostensiue siue per conuersionem Quid De perfectione syllogismi conuersiua et ostensiua autem sit syllogismum perfici conuersiue vel per impossibile: dictum est circa baroco et bocardo ¶ Sed syllogismum perfici ostensiue: est ostendere eius conclusionem euidenter sequi ex premissis per consequentiam alicuius modi euidentiorem. Et sic patet quod reducere vnum modum ad alium modum euidentiorem: non est facere de syllogismo vnius modi syllogismum alterius: sed est ostendere conclusionem eius sequi ex eius premissis: in qua ostensione quandoque vtimur conuersione: quandoque transpositione premissarum: et quandoque syllogismo expositorio.

Contra dicta primo sic arguitur pe. hy. non ponit nisi nouem modos prime figure. ergo male dictum est quod sunt duodecim. ¶ Secundo sic arguitur: minore existente negatiua nichil sequitur in tertia figura: ergo male ponitur barocon pro modo tertie figure. ¶ Tertio sic arguitur barocon est modus secunde figure. ergo non est modus tertie figure.

Ad primum dicitur negando consequentiam quia locus ab auctoritate non tenet negatiue. ¶ Ad secundum dicitur quod licet minore existente negatiua nichil sequatur in tertia figura directe concludendo: tamen bene aliquid sequitur indirecte concludendo ¶ Ad tertium dicitur negando antecedens. et ad probationem

nem dr ꝙ licet baroco ꝛ barocõ cõ ueniãt ĩ q̃titate et q̃litate p̃missa rũ et cõclusionis: drñt tñ in ordia tione terminoꝛum.

¶ Questio p̃ magistrũ thomã bri cot addita

Questio: ¶ Queritur vtrũ modi triũ fi gurarũ teneant in oĩbus terĩs. Et arguitur ꝙ nõ: qꝛ nõ sequitur oẽ qd est eẽn tia diuina ẽ persona sed trinitas ẽ eẽntia diuina. g̃ trinitas est p̃sõa: qꝛ añs ẽ verũ: et ɔ̃ns fl̃m. igitur darij q̃ est tertius modus p̃me figure nõ tꝫ ĩ t̃mĩs diuinis. ¶ Scd̃o sic nõ sequitur in dabitis. oẽ qd est pat est essẽtia diuina: g̃nans est pr. ergo eẽntia diuina est g̃nans. igitur non oẽs modi p̃me figure tenent in oĩbus terĩs ¶ Tertio sic ar. nõ se quitur in disamis: pr ẽ g̃nans. oẽ qd ẽ pr est eẽntia diuina. igitur eẽn tia diuina est g̃nans. Silr nõ seq̃r in bocardo: pr nõ ẽ cõicabilis oẽ qd ẽ pr ẽ essẽtia diuĩa: igitur eẽntia diuina nõ ẽ cõicabilis. g̃ ñ oẽs mo di tertie figure tenẽt oĩbus terĩs ¶ Quarto ar: nõ seq̃r ĩ disaĩs. hic binarius demõstrando materiã ꝛ formam sortis sp erit. ꝛ oẽ qd ẽ hic bi narius ẽ sor. g̃ sor sp erit. qꝛ añs ẽ verũ: et ɔ̃ns flm̃. igitur disaĩs nõ tꝫ in omnibus terĩs. ¶ In oppositũ ar sic: qꝛ s̃m ar. sylli facti in mõis triũ figurarũ sũt ɔ̃ñe formales. igitur tenẽt ĩ oĩbus terĩs silli forã retẽta

¶ Pro solutione q̃stionis

Requisita ad distri/butõez in terĩo siue icomplet Notãdũ ẽ p̃imo ꝙ triplex est distributio q̃d est in terĩo. alia extra terĩm ꝛ alia extra numerũ. ¶ Quã ad distribu tõem in terĩo sufficit p̃dicatũ dici de subõ p oĩ significato ĩmediato ipsius subiecti. ꝛ hoc mõ ista ẽ xa oĩs essentia diuina est pr. ꝛ sensus eius (s̃m aliquos) sic exp̃imitur oẽ ens qd est essẽtia diuina aliud eẽn tialiter a quolꝫ alio est pater: et iste sẽ sus est verus. subiectũ eñ illius p põis supponit solũ p essentia diui na: ꝛ nõ p filio. nã filius nõ est ens a quolꝫ alio essentialiter distinctum qm̃ nõ essenti aliter distinguitur a par te a quo est alius. ¶ Et si dicas ꝙ eadem rõne subiectũ illius nõ sup ponet p patre: qm̃ pater nõ ẽ ens a quolꝫ alio essentialiter distinctuꝫ nam pater nõ distinguitur a filio essẽ tialiter: a quo tñ est alius. et si subm illius nõ supponat p patre: sequitur ꝙ subiectũ ꝛ p̃dicatũ illius p̃põis nõ supponũt p eodẽ: ꝛ per ɔ̃ñs cũ sit affirmatĩa sequitur ꝙ illa ẽ falsa. ¶ Ad hoc dr ꝙ subiectũ illius p põis (vt cõcessũ ẽ) nõ supponit pro patre neq̧ p filio saltem immedia te: neq̧ ad veritatem p̃positionis affirmatiue requiritur ꝙ subm ꝛ p̃e dicatũ supponãt immediate p ea dem re: sed satis est ꝙ supponãt p illis q̃ sũt eadem res. ¶ Ex p̃dictis p3 ꝙ si sub hac p̃põe: oĩs essentia diuina est pater sumeretur terĩ?. de quo posset verificari hoc cõplexuꝫ ens aliud essẽtialiter distĩctũ a quo libet alio ɔ̃ñs esset bona: sed sicut cõclusio est fl̃a ita et minor. ¶ Di

Requisita ad distrib̃ extra ter/minũ siue incompl. stributio vero completa siue extra terĩm est: qñ terminus distribuitur tam p suis significatis mediatis q̃ p suis significatis immediatis ꝛ tunc sub terĩo lꝫ sumere nõ solũ singularia vaga: sed etiam singula ria deterĩata dũmõ tñ nõ sint col lectiua: si terminus sub quo subsu mitur non fuerit collectiuus: dũmo do etiam termini subsumpti non sint alterius numeri q̃ terminus distributus. ¶ Quã ad veritatem istius omnis essentia diuina ẽ pater in qua ly essẽtia diuina distribuitur distributione incõplexa. siue ĩ ter mino sufficiunt veritates istarum ista essentia diuina est pater: ꝛ ista essentia diuina est pater si plures essent: et nulla essentia diuina quĩ non sit pater. sed ad veritatẽ istius omne quod est essentia diuina est pater: in qua ly essentia diuina di stribuitur distributõe cõplexta siue extra terminum requiruntur veri

tates istarum. hec essentia diuina est pater: et hoc quod est essētia diuina est pater: et similiter illud demonstrādo quodlz de quo verum est dicere ꝙ est essentia diuina.

Reqsita ad distri/butōez ex numerū

Notādū est secūdo ꝙ ad distributōem extra numerum preter ea que requiruntur ad predictas distributiōes requirit: ꝙ sub subiecto sic distributo possint sumi termini collectiui ꝙ non collectiui: tam termini eiusdem numeri ꝙ alterius nūeri. Un̄ adveritatem istius omne quod est essentia diuina est pater. si subiectum eius distribueretur distributione extra numerum non sufficerent solum veritates ꝓpositionū que dicte sunt: sed requireret cuz hoc veritas istius. omīa que sunt essentia diuina sunt pater. Un̄ patet ꝙ iste distributōes multum variant veritates ꝓpōnum: qm̄ hec ē vera. oīs eētia diuina ē pater: si subiectum eius distribuatur distributōe infra terminum: ⁊ tn̄ eadez erit falsa si subiectū eius distribuatur distributione extra terminuz similit hec est vera: omne quod est eētia diuina ē ꝑsona si subiectuz eius distribuatur distributōe īfra numerū: ⁊ tn̄ eadē est falsa si subz eius distribuat distributiōe extra numerum: qꝛ trinitas est essentia diuina: ⁊ tamen non est persona sz est tres persone.

Notādū est tertio ꝙ circa modos triuz figurarꝝ sūt alique spāles difficultates

Primuz dubium

¶ Prima difficultas ē de illis syllogismis q̄ sunt in mōis indirecte concludentibus ex terminis diuinis.

Solutio.

¶ Et ꝓ talibus dat talis regula Si debeat valere syllūs ī modis indirecte cōcludentibus: oportet illam ꝯclusionē inferri que eēt conuertens cōclusionis modi directe cōcludentis. Et sic patet ꝙ consequētia de qua arguebat in scda rōne ante oppositum nō valebat. Non em̄ sequit: omne quod ē pater est eētia diuina: generans est pater. ergo eētia diuina est generās. sed debeat sic īferri: ꝙ eēna diuia ē aliquid quod est generās. nā cōclusio q̄ fuisset illata in darū scz generās est eētia diuina: non cōuertit ī istam. eētia diuina est generans: sed in istaz: eētia diuina est aliquid quod est generans

Secundū dubium

¶ Alia difficultas est ꝓ istis modis disamis ⁊ bocardo: in quibus pⁱma facie videt ꝙ maior (ex quo est ꝑticularis) nō debeat equiualere vni de oī: vel vni de nullo: ⁊ ita difficile videt dare rōnez q̄re ꝯñe facte in tria rōne nō valēt.

Mod⁹ primus

¶ Quidā em̄ dicūt satis ꝓbabilit: ꝙ maior dz hēre vnā singularē q̄ equaleat vni de oī vel vni de nullo. quod dicūt hri ex aristole ī pⁱmo pōꝝ vbi dicit ꝙ sylli de bocardo et de disamis ꝓbāt ꝑ expositōem. Est autē expositio (sm̄ aliquos) qn̄ sub subiecto maioris particularis: sumit aliqd singulare cui singulare conuenit pdicatuz affirmatiē vl negatiue. Et ita dicendum eēt ꝙ consequentie facte in tertia rōne āte oppositum non valēt. qꝛ maiores nō habent aliquas singulares inferētes aliquas de oī: vel de nullo Nā iste sunt false. oīe quod est hic pater est generans: omne quod ē hic pater non est communicabile.

Scds modus

¶ Alius vero non placet iste modus dicendi quoniam dicunt tūc disamis et bocardo non differrēt a felapton et darapti ex quo maior esset equiualenter vniuersalis et non solum vniuersalis: sed vltra hoc esset de omī vel de nullo. Ideo dicunt ꝙ in talibus consequentijs debet inferri conclusio cuius contradictoria possit esse maior in prima figura. et ideo in disamis debebat inferri ista. aliquid quod ē essentia diuina est generans: ⁊ nō ista essentia diuina est generās: qꝛ eius ꝯdictoria nō posset eē maior

in celarent. Silr in bocardo debe bat inferri ista. aliquid qd est pat nō est cōicabile ,ppt eandē causaz

Pria cō/clusio. ¶ Istis notatis sit pma conclusio modi pme figure dūmō addat istō complexū qd est a pte subi: et dum modo maior sit de oī vel nullo: te/nent in oībus teris pz. qr non dat

Scda cō=clusio instantia ¶ Secunda ꝯclusio. modi secunde figure sic facti vt possit ad primā figurā reduci tenēt ī omnibus terminis: pz sicut pus

Tertia ꝯ° ¶ Tertia conclusio. Modi tertie figure sic facti vt ad pmā figurā possit reduci. tenent in omnibus teris: patz sicut prius. ¶ Ad rōes ante oppositū dr q vel in maiore subiectū distribuit distributiōe extra numerz et tunc vz ꝯña. sed sicut ꝯclusio ē sūā ita et maior. Vel sdm non distribuitur distributione extra numerum sed infra numerū tm. et sic male ar in darij: qr ꝯmittitur fallatia figure dictionis: mutando equiualent singularē numerz in pluralē: quoniam sumēdo sub signo non collectiuo terminū collectiuū equiualēter mutatur numerus singularis in pluralē. ¶ Ad scdam et tertiā rōnes pz quid sit dicenduz ex dictis ¶ Ad quartam dr: q illa ꝯña nō valet: nec bene ar in disamis: sz deberet sic concludi. g sortes est aliq que semper erunt. vel est binarius qui semper erit Vñ ibi cōmittitur fallatia equiuocatōis: qm qñ semper fore attribuit biario sigāt tm: sicut hoc complexū ētia sempiterna. sed qñ attribuit sorti significat ens sempiternū. Et ita posset dici q ibi cōmitteretur fallatia figure dictionis: mutando equiualenter singularē numerū in pluralē. Et si debeat aliquid inferri debet sic cōcludi: ergo sortes est entia sempiterna.

Explicit quartus tractatus de syllogismis.

¶ Incipit tractatus quītus de locis dialecticis.

Ratio dicitur multis modis ¶ Primo modo rō idem est q diffinitio vel descriptio vt hic. Uniuoca dicuntur quorz nomen est cōe. et rō substantie secundū illud nomen est eadem **Acceptiones de rō Prima**

¶ Scdo modo est quedam virtus aīe ¶ Tertio modo idem est qd ofō oñdens aliquid: sicut sunt propōes vel rōes disputātiū **Secūda. Tertia.**

¶ Quarto modo idem est q forma materie. vt in cultello ferruz est materia. dispositio vero inducta in ferro est forma **Quarta.**

¶ Quinto modo est idem q essentia cōis predicabilis de pluribus. vt essentia generis spēi/ vel drie. **Quinta**

¶ Sexto modo idem est q mediū inferēs conclusionem. et hoc modo sumitur ratio in diffinitione argumenti q talis est. **Sexta**

¶ Argumentum ē ratio rei dubie faciens fidem id est mediuz probans conclusionem. Conclusio enim dz probari per argumentum. **Diffio argumenti.**

¶ Est aūt cōclusio argumento vel argumentis probata propō. sed antēq̄ probetur: tunc est dubitabilis et est questio. **Quid cō/clusio**

Unde questio est dubitabilis ꝓpositio. Medium autez est quod habet duo extrema. **Quid q̄o**

¶ Iste est quītus tractatus sūmu

larum magistri petri hyspani in q̄ veteriatur de locis dialeticis cuius subm attributōis est iste terminus syllūs dialectic⁹. Et eius ppa passio ē illd ɔplexū gn̄atiuū opionis ꝛ principia sylli dialectici matialia sūt ppões dialectice ꝛ teri illarū ppōnū sūt principia regulatiua syllōꝝ dialecticoꝝ: ꝛ sūt loci dialectici idē qd maxie dialectice p quas ɔfirmatur argumētatio dialectica.

ꝙ sbm h⁹ tractatus

Notādū est pmo ꝙ autor in textu ponit multiplicitatē huius teri rō: ad oñdē dū quō sumatur in diffione argumēti Et ponit sex mōs q̄ꝝ vltio mō capitur rō in diffinitōe argumēti put.s.idē ꝙ mediū nō capiendo mediū prime intētionalit.sed scđe itētionalit. ¶ Et tūc sumit dupl.vno mō p terio bis sūpto ī pmissis an̄ ɔclusionē: ꝛ hoc mō sumit ī q̄rto tractatu Alio mō capit mediū p totali an̄cedēte ꝛ sic capit ī diffiōe argumēti

Acceptiones medij

Notādū est scđo ꝙ iste terminus fides capit dupl.vno mō stricte.ꝛ sic discribitur fides ē noticia vera firmit adhesiua alicui⁹ ppōis gn̄ata p solā auctē dicētis: ꝛ p liberū arbitriū volūtatis sine aliqua rōne cogēte ꝛ sic capit cuꝫ dr ꝙ fide credimus deū eē trinū ꝛ vnū ¶ Aliomō sumit large p oī assensu vero: siue talis sit gn̄atus p aliquā rōem cogentē siue p autoritatē dicentis. ꝛ sic capit in diffinitione argumenti.

Acceptiones de hoc fides.

Notādū est tertio ꝙ argumēti diffinitio sic itelligit. Argumētū est an̄s alicuius ɔn̄e: ex cuius an̄tis noticia et notitia bonitatis ɔn̄e gn̄atur noua noticia de ɔclusiōe: q̄ prius erat dubia: vel fuisset si fuisset pposita vt sic arguēdo: oē aīal rōnale ē risibile.hō ē aīal rōnale.ģ hō est risibit ibi hoc totuꝫ oē aīal rōnale est risibile.ꝛ homo est animal rōnale est argumētū Un̄ an̄s ponit loco gn̄ts cū oē argumētū sit an̄s.ſꝫ non eꝯ.

Intel.diffitōis argumenti.

¶ Dr notant ex cuius noticia ꝛc. ad denotanduꝫ ꝙ noticia ɔclusionis nō solū gn̄at ex noticia an̄tis sed etiam ex noticia ɔn̄tis.Un̄ ad hoc ꝙ coḡscamus aliquā cōclusionē nō sufficit cognoscere an̄s nec sufficit coḡscere totam ɔn̄am: ſꝫ oꝫ cognoscere an̄s ꝛ ɔsequētiā ¶ Dr notant vera noticia: ad dr̄iam argumēti pcedētꝭ ex pmissis euidēt fl̄is ad ɔclusionē euident falsam

Notādū est quarto ꝙ iste terminus ɔclusio dupl capit. ¶ Uno mō large pro oī ɔn̄te: siue vero siue falso ex aliq̄ an̄te p bonam ɔn̄am illato.ꝛ sic capit cū dr ꝙ in oī syllō est conclusio sed non capit hic hoc mō. ¶ Alio mō capit stricte p oī orōe ex aliq̄ pmissa vel pmissis pbāte vel probantibus illata.ꝛ sic sumit hic.et eius diffinitio sic intelligit. Conclusio ē orō ex aliq̄ pmissa vel aliq̄b⁹ pmissis ipaꝫ pbāte vel pbātib⁹ ¶ Silr iste terminus q̄stio capit dupliciter. Uno mō large p oī ppositōe cū signo q̄stiuo pposita.siue illa ppō sit euidēt vera siue falsa: siue non.siue etiam illa ppō sit terminabilis p artē dialecticam siue nō: ꝛ hoc mō hic esset q̄stio.vtrum qbl ꝫ est vel non est.silr vtrū homo est asinus.ꝛ hoc mō nō capit q̄stio in pposito. ¶ Alio mō capit iste termin⁹ q̄stio stricte p ppōe dubia cū signo dubietatis pposita q̄ p aliquā argumētatōem pōt fieri euidēs ꝛ maifesta.ꝛ hoc mō capit a Pe.hys.ꝛ dꝫ diffio ei⁹ sic itelligi. Questio est dubitabilis ppositio: cū signo dubietatꝭ vel signo q̄sitiuo pposita: nata fieri euidens siue manifesta p aliquem pcessuꝫ Unde vna ꝛ eadē oratio apd vnū ꝛ eundem potest pmo esse questio ꝛ postea conclusio. sed tamen nunq̄ simul ꝛ semel apud eundeꝫ vna et eadem orō est questio ꝛ cōclusio sed bn̄ respectu diuersorum.

Acceptiones ɔclusionis.

Acceptiones q̄stionis:

Contra dicta pmo sic arguit. diffinitio argumēti nō cōuenit oī contento sub diffinito. ḡ non ē bona. aūs patet. qꝛ nō cōuenit argumento demonstratiō: ex quo non generat fidem. sꝫ sciam ¶ Scdo sic ar. diffinitio cōclusionis nō conuenit omni contento sub diffinito ḡ est insufficiens. aūs patet. qꝛ nō ꝯuenit conclusioni isti⁹ sylli omis lapis est equ⁹: ꝛ oīs asin⁹ est lapis ḡ omnis asin⁹ est equ⁹: ex quo illa non ꝓbat argumēto vel argumentis ¶ Tertio sic ar. diffio q̄stionis nō cōuenit oī contento sub diffinito. ergo est insufficiens. Aūs patꝫ qꝛ non ꝯuenit isti q̄stioni Utrū hō mo est asinus.

Ad pmū dicit q̄ lꝫ argumentū demonstratiū non gñat fidē capiēdo stricte fidē: bñ tñ gñat fidem gñalit capiendo illū terminū ¶ Ad scḋꝫ dr ꝯcedendo aūs: ꝛ negando ꝯñaꝫ. qꝛ illa ꝯclusio nō ē ꝯclusio capiendo cōclusionē stricte sicut hic diffinit ¶ Ad tertiū dicit distiguēdo maiorē vel capiēdo q̄stionē stricte sic hic diffinitur. ꝛ sic negatur. vel generalit ꝛ sic conceditur.

Diffio argumētationis. ¶ Argumentatio est argumēti per orōnē explicatio .i. orō explicans argumētū. ¶ Differt aūt argumentū a medio et ab argumentatōne: qꝛ medium dr: eo q̄ habet duo extrema. Argumētū aūt addit supra mediū virtutē ꝓbandi ꝯclusionē. vñ ad hoc q̄ sit argumentū exigitur q̄ sit medium: et q̄ habeat virtutē ꝓbādi conclusionē. Argumentatio aūt dr totalis orō cōposita ex premissis ꝛ ꝯclōne: ꝛ in illa manifestatur virtus argumenti. Aliqñ enī tota orō pt inferre vlem affirmatiuā. aliqñ non nisi particularē affirmatiuā. aliqñ vlem negatiuam. aliqñ particularē negatiuam et sic manifestatur tota virt⁹ argumenti cū ostēdit supra quā conclusionē pōt ipm argumentū: ꝛ supra quā nō potest: qḋ quidē fit in argumētatione vt supra patuit ¶ Argumentationis quattuor sūt species. s. syllogismus: inductio: enthymema et exemplū.

Dio argumentationis. Diffinitio āt sylli dicta ē pri⁹

Acceptiones argumentationis. ¶ Circa hūc textū notādū ē pmo q̄ iste terius argumētatio capitur dupl. ¶ Uno⁰ large: ꝓ oī ꝓpōe formata ad modū ꝯñe. siue illa ꝯña sit bona siue nō. ¶ Alio⁰ capit ꝓprie ꝓ oī ꝯña. siue aūs sit ꝓbatiꝫ ꝯñtꝫ siue nō ¶ Tertio⁰ capit strictissime ꝓ oī ꝯña bona c⁹ aūs ē ꝓbatiꝫ ꝯñtꝫ. ꝛ isto tertio⁹ capit p. h. qñ diffit argumētatōeꝫ Et dꝫ sic diffio intelligi.

Intel. diffñ. argumentati. Argumētatio ē orō ꝯposita ex aūte ꝛ ꝯñte ꝓbato p illḋ aūs Exēplū: vt hoc totū. oē aīal rōnale ē risibile: ꝛ oīs hō est aīal rōnale. ḡ oīs hō ē risibilis: ē argumētatio.

Notādū est scḋo q̄ hic ꝯnt pe. h. ponit dr̃iaꝫ int argumētū mediū ꝛ argumētatōem

Drñt argumētū mediū: et argumentatio. Uñ capiēdo illū teriꝫ mediū ꝓ totali aūte: sic mediū se hꝫ ī pl⁹ q̄ argumētū: qꝛ ille teri⁹ mediū dr tā de aūte ꝓbatio q̄ nō ꝓbatio. sꝫ argumētū solū dr de argumēto ꝓbatio ꝛ sic oē argumentū ē mediū sꝫ nō eꝯ. Sꝫ si capiat mediū ꝓ termīo bis sūpto ī pmissis aū ꝯclusionē. sic ptꝫ ei⁹ dr̃a ab argumēto in textu. ¶ Sꝫ argumētū drt ab argumētatōe sicut ps a toto. sic aūs alic⁹ ꝯñe a tota ꝯña. vñ in oī argumētatōe (capiēdo istū teriꝫ argu-

mētatio strictissime) ē argumentū sed nō ecōtra: cū argumētū ē aũs ei⁹. Quō autem ī tali argumētatōe manifestat vi⁹ argumēti satꝫ pꝫ ī textu. Boeti⁹ tñ dicit ꝙ argumētatio et argumētū drūt penes hoc .s. ꝙ argumētū ē aũs mētale vltiatū. ⁊ argumētatio ē aũs vocale: qꝛ exꝑmit argumentū siue aũs mētale: ⁊ sic ꝓm boetiū nulla esset argumītatio mētalis: sꝫ solū vocal

Intel. diuisiōis argumentationis. **Notādū** est tertio ꝙ hic pñr autor ponit diuisionē argumētatōis: q̄ diō dꝫ sic intelligi. Quattuor sūt teri cōes coīcidentes in signdo ꝓm suas rōnes formales: oēs argumentatōes q̄ sūt ꝓbatiue cñtis sīgātes. Vñ ī ista diuisiōe si capiat syllūs ꝓ oī syllō: siue aũs ꝓbet cñs siue nō: ⁊ iductio ꝓ oī iductōe tā ꝓbatiā q̄ nō ꝓbatia. silr ēthimema ꝓ oī ēthimēate siue sit ꝓbatim siue non. ⁊ etiam exēplū ꝓ oī exēplo tā ꝓbatiuo q̄ nō ꝓbatio: tūc oꝫ illū terim argumētatio capi large: ⁊ tūc mēbra diuidētia eēnt isti teri syllūs / iductō ēthimēa ⁊ exēplū. sꝫ si capiat ille terius argumētatio ꝓꝑissime prout diso: tūc mēbra didetia ei⁹ sūt isti q̄ttuor teri. syllūs ꝓbatiuus inductio ꝓbatiua: enthimema probatiuum: ⁊ exemplū probatim

Sufficiētia spērū argumentationis. **Notādū** est q̄rto ꝙ nūerus istaꝝ spēꝝ argumītatōis pōt sic hñri ꝑ sufficiētiā: nā ī oī argumītatōe vl' cñs iferr ex vna sola ꝓpōe ꝓ aũte posita: vl' ex pluribus. si ꝓmū: hoc est duplr. qꝛ vel aũs ifert cñs rōne alic⁹ silitudis repte int' res sigtas ꝑ terios aũtis ⁊ cñtis: ⁊ sic ē exēplū: vl' iferr cñs ex aũte nō rōe silitudis: ⁊ sic ē enthimema. si ex plibus iferat cñs hoc ē duplr. qꝛ vel iste ꝓpōes sunt ordiate ī mōꝛ figura ⁊ sic ē syllūs vel nō sūt ordiate ī mō ⁊ ī figura ⁊ suba illaꝝ ꝓpōnū se habēt vt iferi ora respectu subi cñtis ⁊ sic ē iductō

Contra dicta ꝓmo sic ar. diffinitio argumētatōis nō cōuenit oī cōtēto sub diffito: g̃ nō est bōa Aũs pꝫ qꝛ nō cuēit isti argumītatōi. hō ē asin⁹ g̃ hō ē rudibilis: ex q̄ ibi si ē argumētū ¶ Scdo sic ar: mēbra diōnis excedūt diſū: g̃ diō ē isufficiēs. aũs ptꝫ. qꝛ de aliq̄ ē verꝫ dicē ꝙ ē syllūs: ⁊ tñ nō ē argumētatio. vt pꝫ de isto syllō: oīs hō ē asin⁹: ⁊ oīs equ⁹ ē hō. g̃ oīs equ⁹ ē asinus. ¶ Tertio sic ar: diſū excedit membra didētia: g̃ diō ē isufficiēs. aũs ptꝫ: qꝛ ꝓcessus q̄ fit a tota copulatiā affirmatiā ad alterā ei⁹ ptē ē argumētatio ⁊ nō ptiet sub aliq̄ istorū modorum

Ad primū dr ꝙ lꝫ illa orō sit argumentatio large capiēdo siue stricte capiendo argumentationem non tamen ꝓꝑissime capiēdo argumētatōeꝫ ¶ Ad scōꝫ dr distiguēdo aũs vel capiēdo strictissime diſū ⁊ mēbra didētia large: ⁊ sic ꝓcedit aũs vel si capiat diſū stricte siue large ⁊ mēbra didētia large sic diſū strictissime: ⁊ mēbra didētia stricte: ⁊ sic negat aũs. ¶ Ad tertiū dr negādo aũs: ⁊ ad ꝓbatōem dr ꝙ illa argumētatio ptinet sb ēthimemate

¶ **Inductio est a singularibus sufficienter enumeratis ad vniuersale progressio. vt sortes currit. plato currit: et sic de alijs. ergo omnis homo currit.** Diffio inductionis

¶ Circa hūc textū notād̄ ē ꝓmo ꝙ iste teri⁹ iductio capit duplr. Vno mō large ⁊ tūc describit sic. Inductio ē cñā illatia ꝓpōis vlis ex sua singulari: vel suis singularib⁹: cū additōe illi⁹ clausule: ⁊ sic de alijs vel et nō sūt plra. et hoc⁰ capiendo iductōeꝫ ē spēs argumētatōis large capte. Alio⁹ capit iductio stricte ⁊ tūc diffio pe. hys. sic itelligit Inductio ē argumītatio ꝓbatia ꝓ pōis vlis ex sua singulari ī aũte expressa. vl' ex suis singularib⁹ ī aũte Acceptiones inductionis

expressis: cū iuuamine intellectus naturalit incliati ad veritatē: et supplentis vicē bonitatis ꝯñe. Unū tūc itellectꝰ dr̄ supplē vicē bōitatꝭ ꝯñe qꝛ i nullo singl̄i ꝑcipit īstātiā: nec hꝫ rōeꝫ q̄re in aliquo singulari debeat eē instantia: tunc ex hoc ꝙ intellectus cognoscit ꝙ aliq̄ ꝓpōnes singulares sunt vere concedit vlēꝫ esse veram Exemplū: vt exq̄ intellectus cognoscit ꝙ iste ignis ē calidus: et sılr̄ ille. et nō repit instātiaꝫ in aliq̄: nec hꝫ rōem q̄ cogit ad cōcedendū ꝙ aliquis ignis nō ē calidꝰ. iō incliat ad ꝯcludēdū siue ad ꝯcedēdū istā vlēꝫ: oīs igīs ē calidꝰ

Tripliciter fit inductio.

Notandū est secūdo ꝙ triplıciter solꝫ fieri inductio. Uno mō enumerando aliq̄ singularia et nō oīa ꝓpter multitudinē eorū: et tunc dꝫ addi ista ꝑticula: et sic de aliis. vt sic arguendo: iste ignis est calidus: et iste igīs est calidꝰ. et sic de aliis. ergo oīs ignis est calidus. ¶ Alio mō enumerādo oīa singularia in ꝓpria forma: et tunc dꝫ addi illa particula: et nō sunt plura. ¶ Alio mō enūerādo aliq̄ singularia nō addēdo aliquā illarū ꝑticularū: et sic de aliis. vel et nō sunt plura. et nulla talis ē bona ꝯña nisi añs sit formalit̄ īpossibile: vel nisi ꝯñs sit necessariū: vel nisi vna singularis inferat vlēꝫ sed talis argumētatio ē bñ ꝓbatīa.

Dupl̄r ꝓcedit a singularibꝰ.

Notādū est tertio ꝙ dupl̄r potest ꝯtigere ꝙ in inductione fiat ꝓcessus a singularibus. ¶ Uno mō a singularibꝰ in sign̄do tm̄: vt sic arguendo: iste hō currit: et iste hō currit: et sic de aliis. ergo oīs homo currit. ¶ Alioꝰ potest fieri inductio a singularibꝰ in supponendo et sign̄do simul: vt sic arguēdo: sor̄ currit. plō currit. et sic de aliis. ergo oīs hō cur. Unū in ꝓposito capit̄ singulare ꝓ oī inferiore alicuius supiori. Similiter ī inductione tam in propōnibus singularibꝰ q̄ in ꝓpōe vli dꝫ manere idem pdicatuꝫ: siue pdicata dñt esse synonyma. et dꝫ fieri variatio ex parte sbi: qꝛ in añte inductōnis debent poni singularia pro subiectis. et in ꝯñte dꝫ poni ꝓ sbo vl̄e illorū singulariū cū signo vli. Unde si in inductōne capiātur inferiora q̄ sunt teri cōes ꝓ sbis in añte. tūc cuilibet illorū termiorū dꝫ addi signū vl̄e: si in ꝯñte vl̄e distribuatur ꝓ singulis generū. Si vo vl̄e distribuat̄ in ꝯñte pro generibus singulorū: tunc debent sumi sine signo.

Quid inductio: et descēsus.

Notādū est quarto ꝙ inductio dr̄t a descēsu: qꝛ inductio ꝓcedit ab oībus singularibus ad vl̄e illorū singularium. Sed descensus est ꝓcessus a ꝓpōe vli ad oēs eius singulares. Unde inductio sic reducit̄ ad syllm̄. Naꝫ singularia q̄ ponūtur ꝓ subiectis in añte: dñt capi ꝓ medio in syllō. et pdicatū añtis ꝓ maiori extremitate. et subiectū ꝯñtis ꝓ minori extremitate. Exemplū: vt ista inductio. s. sortes currit: plato currit: et sic de aliis. ergo oīs hō curr̄: reducit̄ ad syllm̄. Nā bñ seq̄tur. sor̄ currit plato currit: et sic de aliis. ergo oē qd est sor̄/plato/vel cicero/et sic de aliis currit. tenet ꝯña ꝑ eq̄pollētiā ꝑm veritatē et falsitatē. et vltra seq̄tur. oē quod est sor̄/plato/vel cicero: et sic de aliis currit. et oīs hō ē sor̄ plato/vel cicero: et sic de aliis. ergo oīs hō currit. tꝫ ꝯña per ꝯñaꝫ d barbara. ergo de primo ad vltimū seq̄tur. sor̄ currit: plato currit: cicero currit: et sic de aliis. ergo omīs hō currit: per regulam cōem. s. q̄cq̄d sequitur ad ꝯñs bōe ꝯñe etc. ¶ Sꝫ diceret aliquis ꝙ totū añs secūde ꝯñe non seq̄tur ad añs inductiōis

Obiectio

¶ Ad hoc dr̄ ꝙ sic. qꝛ illa ꝓpō q̄ ē minor in ꝯña de barbara etiā subintel ligit̄ in añte inductionis. scꝫ sortes currit: plō currit: cicero currit: et sic de aliis. et oīs homo ē sor̄ plato/vel cicero. et sic de aliis. mō ad istud añs bene sequitur totum m

Solutio.

añs syllogismi in barbara.

Contra dicta arguit̃ pmo sic hic est inductio: oīs hō currit: oīs asinus currit: oīs equus currit: et sic de aliis aīalibus. ergo omne aīmal currit. et tamē nō est ibi pcessus a singularibus ad vle: sed ab vlibus ad vle. ergo diffinitio inductionis est insufficiens. ¶ Scđo sic arguitur hic est pgressio a singularibus ad vle. sortes currit: plō currit: cicero currit: et sic de aliis. ergo oīs asinus currit. et tñ nō est ibi inductio: cum ibi non sit argumētatio pbatiua: nec illatiua. ergo diffinitio inductiōis est insufficiens ¶ Tertio sic argit̃. inductio est bona ɔña: sed arguēdo ab aliquibus singularibus ad suū vle sine illa particula et sic de aliis vel et nō sunt plura: nō ē bōa ɔña. cum nō sequatur: sor currit. cicero currit: plato currit: ergo omis homo currit. ergo ibi non est inductio.

Ad primū dr̃ q̄ licet ibi nō sit processus a singularibus simplr̃: tñ ibi ē pcessus a singularibus scđm quid. Uel sic: licet ibi non sit pcessus a singularibus capiendo singulare pprie p terio singulari: tñ ibi est pcessus a singularibus capiendo singulare p inferiori vel terio minus cōmūi ¶ Ad scđm dr̃ q̄ licet ibi sit pcessus a singularibus ad vle aliorū singularium q̄ in añte ponantur: nō tamē a singularibus ad vle eorū. ¶ Ad tertiū dr̃ q̄ licet iste pcessus sit inductio imperfecta: nō tñ perfecta.

Diffio enthymēatis ¶ Enthymema est syllogismus imperfectus. i. oro in qua nō oibus pmissis antepositis infertur festinata cōclusio. vt oē aial currit: ergo omis homo currit In hac eni argumētatōne includitur hec propō oīs hō est aial. q̄ si poneret̃ perfectus esset syllogismus.

¶ Aristoteles aūt sic diffinit enthymema. Enthymema ē syllogismus ex icotibus et signis. Icos aūt idē est q̄ propositio probabilis. Signum vt hic sumit̃: idē ē q̄ demonstratiua seu necessaria ppō. vel probabilis: et hoc i inferēdo. Signū vt hic sumit̃ dicit necessitatē illatōis. Icos aūt dicit probabilitatē ipius propōnis in se: scđm quā pbabilitatē ppō dr̃ esse vera. Uñ licet in enthymemate est tm̃ vna ppō inferens et alia illata: tñ scđm q̄ inferens ppō apparet oibus esse vera vel pluribus: sic dicitur icos: id est probabilis. vt quilibet diligit diligentē se. Scđm aūt q̄ ipa infert conclusionē de necessitate: sic est signū. et sic eadē ppō est icos et signū scđm aliud et aliud. Dr̃ñt icos et signum ¶ Si q̄s obiiciat q̄ ēthymema debeat sic diffiniri. Enthymema est ex icote et signo. cū tm̃ sit vna propō inferens q̄ est icos et signū scđm diuersa Obiectio ¶ Ad hoc sic dicēdū est: q̄ licet sit vna ppō inferens actu: tamē habet in se virtutē duarū ppōnū: q2 hȝ in se virtutē ppriā: et illius que subintelligitur. et sic est vna scđm substantiā: et due scđm virtutem. Solutio. Et ideo dicit̃ in plurali nūero ex icotibus et signis: et nō ex icote et signo. ¶ Sciendū q̄ oē enthymema dȝ reduci

De reductõe ẽthymematis ad syllm̃.

ad syllogismũ. In enthymemate eni sunt tres termini sicut in syllo: et duo illorum sunt in conclusione. et sunt maior extremitas: et minor extremitas. alius aũt nõ ponitur in cõclusione: et est mediũ. Illarũ aũt extremitatũ/ altera sumitur bis/ et altera semel Ex extremitate ergo semel sũpta et ex medio fiat vna ppõ: sʒ exigentiã modi et figure. et sic habetur syllogismus Verbi gratia. in hoc enthymemate oẽ aïal currit: ergo omis homo currit. hõ et currit sũt due extremitates: et aïal est medium: sed illa extremitas. s. hõ sumpta est tm̃ semel. ex ipsa ergo et medio fiet vna ppositio. s. oïs hõ est aïal. et tũc erit perfectus syllũs sic. oẽ aïal currit. oïs hõ est aïal: ergo oïs homo currit.

Acceptiones enthimematis

¶ Circa hunc tertiũ notandũ est pmo q iste termi9 enthymema capitur tripliciter. ¶ Uno mõ large: et tũc dʒ sic describi. Enthymema est argumentatio: in q ex vna ppõe expressa. vel ex pluribus ppõibus expressis: et non syllogistice ordinatis infertur ɔñs. Et sic capitur iste termi9 enthymema qñ dr q oïs argumẽtatio est syllogistica aut enthymematica ¶ Alio mõ capitur stricte: et tunc describitur sic. Enthymema est argumentatio non inductiua: vel exemplaris: in qua ex vna propõe cathegorica vel plurib9 nõ syllogistice ordinatis infertur ɔclusio. Et hoc mõ capitur qñ dr q oïs argumentatio est syllũs: iductio. enthymema: vel exemplũ: hoc mõ ɔuersiones equipollẽtie: ɔña a tota copulatiua ad eius partẽ. et ɔña a pte disiunctiue ad totã disiunctiuã. et sic de aliis sunt enthymematice ¶ Tertio mõ capitur strictissime: et tunc describitur sic. Enthymema est argumentatio in qua ex sola ppõe cathegorica in añte expressa: infertur aliqua conclusio: cui ppõt nisi aliqua pmissarum adderetur ad eandẽ conclusionẽ inferentẽ esset bon9 syllũs. Et hoc mõ capitur a. p. h. qñ diffinit enthymẽa. Et sic ei9 diffinitio dʒ exponi sm istã vltimã descriptionẽ. Et isto vltimo mõ capiendo istũ terĩm enthymema conuersiones eqpollẽtie: et sic de aliis non sunt ɔñe enthymematice: qa tales argumentatões non sunt reducibiles ad syllogismũ.

Intel. diffinitionis pbi.

Notãdum est secundo q hic autor diffinit enthymema diffinitõne data ab aristotele. et dʒ diffinitio sic intelligi. Enthymema est argumẽtatio non inductiua nec exemplaris pbatiua alicuius ɔclusiõis ex vna pmissa in añte expressa: vel ex pluribus non syllogistice ordinatis. vt sortes est hõ: g sor est risibilis.

Differũt icos et signum

Ñ hic icos in pposito dr ppõ probabilis Signũ aũt dr ppõ necessaria siue ppõ inferens aliã ppõem in ɔña necessaria. Uñ vna et eadeʒ ppõ põt dici icos et signũ. nam ex quo est pbabilis et appet oib9 vel pluribus aut maxime notis eẽ xa dr icos. et sm q est necessaria vel ĩ ɔña necessaria infert aliquã ppositionẽ dicitur signum.

De reductõe ẽthymematis ad syllm̃.

Notandũ est tertio q enthymemata q ex pluribus ppõnibus inferũt cõsequens non possunt reduci ad syllogismũ. qr in illis non infertur conclusio ex vna sola ppõne cathegorica in añte expressa: per medium diuersum ab extremitatibus conclusionis. Sed enthymema qd ex vna sola ppõe cathegorica ĩ añte

expressa: infert ꝯñs: b͡n pōt reduci ad syllm̄. et ille termin⁹ q̄ ponitur ī añte ⁊ nō ī ꝯñte dr̄ mediū. ¶ Añ reducere enthymema ad syllm̄: est añti enthymematis addere ꝓposi tionē aliquam: virtute cuius totū añs de necessitate īfert ꝯñs: qd̄ tñ ꝯñs non de necessitate sequitur ad añs enthymematis. Unde in redu ctione enthymematis ad syllm̄ ꝓ- pō que deficit dʒ constitui ex duo- bus terminis: quorū vnus ponit̄ ī añte ⁊ non in ꝯñte. et alius poni- tur in ꝯñte ⁊ non in añte ¶ Exem plū: vt hoc enthymema. s. hō ē ani mal: ğ hō est subā: reducit̄ ad syllo gismū addendo istā ꝓpōem. scilʒ/ omne aīal est subā. que ꝯstituit̄ ex illo termino aīal: q̄ ponitur in añ- te ⁊ non in ꝯñte. ⁊ ex illo termino substantia qui ponit̄ ī consequen- te: et non in antecedente.

Notādū ē quarto ꝙ ad co gnoscendū q̄ pre- missa deficit in enthimemate: de- bemus respicere si ille termin⁹ q̄ est p̄dicatū in ꝯñte vel sibi similis ponat̄ in añte: et tūc ī enthimema te deficit minor. Sed si ille termi- nus q̄ est subiectū ꝯñtis siue sibi si milis ponat̄ in añte: tunc deficit maior. Exemplū primi. vt oē aīal est substantia. ğ hō est substantia. Exemplū scd̄i: vt hō est aīal. ğ hō est substantia. ¶ Sed ad sciendūʒ ad quā figurā dʒ reduci enthime- ma: videndū ē si illd̄ qd̄ p̄dicat̄ in ꝯclusione vel sibi sile ponat̄ ī añte a p̄te subiecti. ⁊ si sic tūc enthimēa dʒ reduci ad scd̄am figurā p̄ addi tōem minoris. qʒ illd̄ qd̄ p̄dicat̄ in cōclusione ēthimematis est maior extremitas. ⁊ illa subijcit̄ ī maiori ꝓpōe in scd̄a figura. Sed si p̄dica tū ꝯclusionis ponat̄ ī añte a p̄te p̄ dicati: tūc si mediū p̄dicet̄ ī ꝓpōe q̄ addit̄ dʒ reduci ad p̄mā figuraʒ Sed si ī ea subiciat̄: dʒ reduci ad tertiā. Si vo subiectū ꝯclusionis enthimematis ponat̄ ī añte a par te p̄dicati: tūc enthimema dʒ redu ci ad tertiā figurā Sed si ponat̄ a p̄te subiecti et mediū ponat̄ a p̄te p̄dicati in ꝓpōe q̄ adderet̄ reduci tur ad scd̄am figurā Si āt mediū ī ea p̄te sbi pōat̄ tūc reducit̄ ad primā figurā vt p̄tʒ practicanti.

Documē tū ꝓ noti- cia p̄missе deficiētis

Cōtra dicta arguit̄ sic primo. en- thimema nō est syllogismus. ergo non est syllogismus īperfectus. te net ꝯsequentia a toto in modo ad suam partem negatiue. ¶ Scd̄o arguit̄ sic: hic est enthimema: sor tes currit et plato disputat. ergo sortes currit: et tñ nō est reducibi le ad syllogismū. ergo male dicit̄ ꝙ enthimema reducit̄ ad syllogis mū. ¶ Tertio sic arguit̄. hic ē en thymēa: sortes currit. ergo homo currit. et tñ non est reducibile ad syllogismū: cū nō sit in mō et in fi gura. ergo enthimema compositū ex vna cathegorica p̄o añte nō est ad syllogismū reducibile

Ad p̄rimū dicit̄ negando ꝯsequentiā: qʒ ibi cōmittitur fallacia secundum quid ad simpliciter. ¶ Ad secūduʒ dicitur negando cōsequētiā. quia hoc intelligitur de enthimemate cuius antecedens est vna proposi tio cathegorica. ¶ Ad tertium di citur ꝙ licet illud enthimema non sit reducibile ad syllogismū cathe goricū de medio cōi: est tñ reduci- bile ad syllogismū expositoriū de medio singulari

¶ Exemplum est qñ vnū p̄ti culare probatur per aliud: ꝓ pter aliquod sile repertum ī ipsis vt parisienses pugnare contra rothomagenses ma- lū est. ergo turonenses pug- nare contra pictauienses ma lum est: qʒ vtrobiqʒ ē pugna re affines contra affines. Diffio ex empli.

Acceptō nes exempli

¶ Circa hūc textū notādū est primo q iste terīn⁹ exemplū vt ad ꝓpositū sufficit capit dupl. ¶ Uno mō large ꝛ sic exēplū ē argumētatio in q̄ infert ꝯclusio ꝓpt silitudiem reptam inter res significatas per terminos añtis ꝛ consequentis siue antecedens ꝛ consequens sint propositiōes pticulares/vniuersales indefinite vel singulares. vt hic est exemplum. oēs āglici sūt boni homines armoꝝ: ergo oēs britones sūt boni homies armorū. q2 vtriqꝫ sūt exercitati in actibus bellicis. ¶ Alio modo capit stricte: et sic exemplū est argumentatio ꝓbatiua conclusionis particularis ex alia ꝓpōe pticulari: vel aliquibus pticularib⁹ ꝓpt aliquā silitudiēz reptaz int res sigificatas p terios añtis ꝛ ꝯñtis. vñ in ꝓposito pticulare se extendit ad indefinitū.

Quando exēplū est ꝯña ꝓbatiua.

Notādum est scdō q exemplū nō est ꝯña ꝓbatiua: nisi in añte vel i ꝯñte exp̄mat teri⁹ silitudis. ꝛ sic nō est hic exēplū: brugēses sūt diuites: g̃ rothōagēses: s3 hic ē exēplū. brugenses sūt diuites: g̃ rothomagenses. q2 hñt vtrobiqꝫ bonū portum maris. Uñ i exēplo sp d3 obsuari q arguat respectu p̄dicati qd ꝯueniat terīo silitudis vlr sūpto vt in pluribus. vt i exēplo dato cū terīo silitudis vlr sūpto vt in pluribus: scilicet habentes bonum portum maris ꝯueit p̄dicatū. cū ista i pluribus est ῡa. omnes hñtes bonum portū maris sūt diuites

Dfnt exēplū ꝛ iductio.

Notādū est tertio q exemplum differt ab iductōe dupl. ¶ Uno mō q2 inductio semꝑ habet ꝓ consequente ꝓpositōem vlem: sed exemplū quandoqꝫ particularē ꝛ qñqꝫ vniuersalē habet si large capiat. Exemplum de conclusione singulari. vt sortes est risibilis: ergo plato est risibilis Exemplum de particulari: vt brugenses sunt diuites: ergo et rothomagenses. De cōclusione vero vniuersali patet in primo notabili ¶ Secundo differunt q2 inductio sp habet in añte plures ꝓpositiones singulares: dūmodo subiectū añtis habeat plura singularia: s3 si non habeat nisi vnum singulare tūc inductio in añte nō habet nisi vnā ꝓpositōem singularē. sed exēplū (vt in pluribus) non hab3 nisi vnam ꝓpōem singulare3 siue indefinitam siue particularē. sed tamē in añte exēpli pñt esse plures ꝓpōnes pticles vl' idefite: ꝛ silr iꝯñte.

De reductōe exēpli ad syllogismu3

Notādū est quarto q exēplū reducit ad inductionem imperfectam et ad syllogismum hoc modo. Nam ꝓ medio syllogismi debet poni termin⁹ similitudinis. et ꝓ maiore extremitate debet poni predicatum cōclusionis. et pro minori extremitate subiectum eiusdem. et ꝓ medio inductionis imperfecte (siue ꝓ termino inferente) debet poni subiectum antecedentis exempli ex eo inferendo vnam vniuersalem. vt hoc exemplum sortes ē risibilis: ergo plato est risibilis. q2 vterqꝫ est homo: sic reducitur sortes ē risiblis ergo omnis homo est risiblis consequentia patet per inductionem imperfectam. Similit a singulari ad vniuersalem eius respectu p̄dicati conuenientis subiecto vniuersalit sumpto valet consequentia: ꝛ vltra sequitur. omnis homo est risibilis ꝛ plato ē homo. ergo plato est risibilis. p cōsequentiam de variū. ergo de primo ad vltimū bene sequitur: sortes est risibilis: ergo plato ē risibilis quia vterqꝫ ē homo. Et sic patet q exemplum reduci ad syllogismum non est de exemplo facere syllogismum: sed est ostendere quomodo cōsequens exempli sequitur ad antecedens exēpli ꝑ iductionē iꝑfectā ꝛ ꝑ sylm

Contra dicta sic arguitur p̄mo

hic est exemplū.oēs āglici sūt bōi hoīes armoꝝ:ergo ⁊ ōs britōes sꝫ boni hoīes armoꝝ:qꝛ vtriqꝫ sūt exercitati in actibus bellicis: ⁊ tamē diffinitio exempli non sibi conuenit:cū ibi nō ꝓbeꝫ vnum pticulare per aliud.ꝫ diffinitio est mala.

¶ Scdo sic arguitur.hic est exemplū stricte capiendo Soꝫ est risibilis:ergo plato est risibiꝫ.qꝛ vterqꝫ est hō.⁊ tñ diffinitio nō sibi conuenit:qꝛ ibi nō ꝓbaꝫ vnū particulare per aliud.ꝫ diffinitio exempli stricte capiendo est mala. ¶ Tertio sic arꝫ.ad probationem ꝯclusionis non sufficit notitia āñtis:sed bonitas ꝯñe.sed in exemplo non ē bōa ꝯña.ꝫ ꝑ exemplū nichil ꝓbari pōt

AD PRIMŪ dicitur ꝙ lꝫ ibi sit exēplū large capiēdo:nō tñ stricte capiendo exēplū. nō exēplū large sūptū nō diffiꝫ hꝫ:sꝫ solū stricte. ¶ A ſm dꝫ negādo minorē.⁊ ad ꝓbatōeꝫ dꝫ distinguēdo assūptū vel stricte capiēdo istū ſmīm pticulare vt distiguitur ꝯ īfinitū ⁊ singulare:⁊ sic ꝯceditur assūptū.vel large capiēdo pticulare vt se extēdit ad illa:⁊ sic negaꝫ assūptū ¶ Ad ꝟtiū dꝫ ꝙ licet ī exēplo nō sit ꝯña i foꝛalis:tñ ē bña materialis.et etiā intellectus supplet bonitatē ꝯñe.

¶ Locus est ꝑ quē argumētū confirmaꝫ:ideo danda est ei⁹ diffinitio ꝓut hic sumitur

¶ Vñ locus est sedes argumēti:vel id a q̄ ad ꝓpositam qōnē cōueniēs trahiꝫ argumentū. Quid aūt sit q̄stio dictū ē. ¶ Et sciendū est ꝙ ꝓpo pō.q̄stio.cōclō.⁊ enunciatio ſm sbāꝫ idē sunt.dꝫūt aūt ſꝫ rōes.diuersas eni hñt rōnes siue diffinitōes: vt prius paruit. Scdꝫ eni ꝙ dubitabilis est dꝫ q̄o.ꝓut vero iā ꝓbata est ꝑ argumentū ē cōclusio.ꝓut poniꝫ ꝓ alio in p̄missis.est ꝓpō.ꝗqꝛ ꝓpō dꝫ ſm ꝙ ē i p̄missis ad ꝓbandū cōclusionē. Enūciatio aūt ē ſm ꝙ significat eē vel nō eē:vt sortes currit.sortes nō currit ¶ Locus aūt diuiditur in locū maximā:et in locū dꝫiam maxīe

Locus maxīa idē est ꝙ maxima. Vñ Maxīa ē ꝓpō q̄ nō est altera prioꝛ.neqꝫ notioꝛ. vt oē totū est maius sua pte Itē de q̄cunqꝫ p̄dicaꝫ diffinitio et diffinitū.et de q̄cūqꝫ p̄dicaꝫ spēs de eodē p̄dicatur gen⁹. ¶ Loc⁹ dꝫia maxīe est illud q̄ vna maxīa differt ab alia.vt iste maxīe. De q̄cūqꝫ p̄dicatur spēs ⁊ gen⁹.et de q̄cunqꝫ p̄dicaꝫ diffinitio ⁊ diffinitū dꝫnt per terios ex q̄bus cōponūtur.vna eni cōponiꝫ ex gñe et spē.altera ex diffinitione et diffinito. vñ isti teri simplices dꝫr dꝫie et maxīe. ¶ Et sciendū ꝙ tā loc⁹ maxima q̄ꝫ loc⁹ dꝫia maxīe dꝫ locus.qꝛ vtrūqꝫ ꝯfert firmitatē et robur argumēto. Vñ ꝓpoꝛtionabiliꝫ sumiꝫ hic locus ad locū in reb⁹ naturalib⁹:qꝛ sicut ille seruat res in eē: sic similr hic loc⁹ ꝯfirat argumētū

¶ Circa hunc textū notanduꝫ est p̄mo ꝙ hic nō capiꝫ loc⁹ prime intentionaliꝫ ꝓ coꝛpe locante siue ꝓ superficie circūdante coꝛpus loca

Margin notes:

Diffio loci dialecꝫ

Dꝫñt pro pō.q̄o:cō clo:tenū.

Dīo loci.

Quid sꝫ loc⁹ maxīa.

Quid loc⁹ dꝫa maxime.

rum:sed secunde intentionaliter ꝑ loco logicali:et nõ ꝑ loco sophisti/co:sed dialectico. Quid aũt sit loc⁹ sophisticus logicalis videbit̃ i tractatu de fallacijs. quid aũt sit loc⁹ dialecticus videbit̃ inferius Silr iste terminus sedes in diffinitõne loci non capit̃ pme intentiõaliter ꝑ scanno siue cathedra:sed secũde intentionalit̃ ꝑ illo ꝑ qd cõfirmat̃ argumentũ dialecticũ. ¶ Vñ diffinitio loci data a.p.h. dꝫ sic intelligi. Locus dialecticus est oro cõfirmatiua argumẽti dialectici vl̃ teri ex quibus talis oro cõponit̃:ex q̃ꝝ teriorũ habitudine adinuicẽ talis oro hꝫ veritatẽ:et argumentũ ꝑpt̃ talẽ orõem hꝫ veritatẽ et euidẽtiã Vñ per hoc ꝙ dr̃ oro confirmatia tangit̃ locus maxia.et per hoc qd dicitur vel termini tangitur locus differentie maxime.

Intel.diffiniti.loci

Notãdum est scdo ꝙ autor diuidit locum:q̃ diuisio dꝫ sic intelligi. De nũero locorũ ali⁹ est loc⁹ maxima. et ali⁹ est locus dr̃ia maxie. Vñ iste termi⁹ maxima non capit̃ in ꝑpo/sito pme intentionalit̃ et adiectiue cũ tunc eẽt oro incõgrua: sed capitur scdẽ intentionalit̃ et substãtiue. Silr iste teri⁹ dr̃a capit̃ secunde intentionalit̃ et substantiue: ita ꝙ sit ꝯpositiua locutio in ambob⁹ membris diuidentib⁹:et põt dici ꝙ hoc totũ loc⁹ maxia est vna dictio:et sic capitur incomplexe. Silr loc⁹ dr̃a maxime est vna dictio vel supplẽs vicẽ vni⁹ dictiõis incõplexe. ¶ Itẽ iste termin⁹ maxima et hoc cõplexũ loc⁹ maxia idẽ signt̃ et ꝑ eodẽ sup/ponũt:sed tñ ꝯũtibilit̃. qr iste termin⁹ maxima est superius ad hoc complexũ locus maxia. qr oẽ illud quod est locus maxima est maxia: sed nõ econtra. qr ista ꝑpõ quodlꝫ est vel non est est maxia: et tñ non ẽ locus maxia:cũ ipa nõ sit ꝯfirmatiua alicui⁹ argumẽti. ¶ Itẽ ista diffinitio:maxima est,etc. dꝫ sic intelligi. Locus maxima est regula siue ꝑpõ:qua non ẽ altera prior ne ꝙ notior:que ẽ p̃cise composita ex eisdẽ teris vel silib⁹ cũ ea. sicut ista ꝑpõ:oẽ totũ est maius sua parte

Intel.diuisiõis loci

Notãdũ est tertio ꝙ locus maxia est rl̃a siue ꝑpõ per se nota confirmatia alicuius ꝯñe dialectice. Exemplum:vt ista oro de quocũꝙ p̃dicat̃ diffinitio et diffinitũ est loc⁹ maxima:et ꝑ talẽ ꝑpõem confirmat̃ argumẽtũ. ¶ Dr̃ notanter in diffinitiõe cõfirmatiua alicui⁹ ꝯñe dialectice: ad dr̃am maximaꝝ siue regularũ vel ꝑpõnũ per se notarũ:q̃ non confirmant argumenta:vt ista ꝑpõ: omne totũ est mai⁹ sua parte:est maxima:et tñ nõ est loc⁹. ¶ Itẽ ista diffinitio loc⁹ dr̃a maxie est.etc. intelligit̃ sic. Locus dr̃a maxie est termĩ ex quib⁹ cõponit̃ maxima siue rl̃a ꝯfirmatiua ꝯñe dialectice:ex q̃ꝝ habitudine adinuicẽ maxia habꝫ veritatẽ et euidentiã: et ipa differt ab alijs maximis Exemplũ:vt isti teri diffinitio et diffinitũ sunt loc⁹ dr̃a maxie. qr ex istis teris componit̃ ista maxima. de quocũꝙ predicatur diffinitio et diffinitũ. et ista maxima hꝫ euidentiã et veritatem ex hitudine teriorũ istoꝝ.s.ly diffitio et diffinitũ. et per istos terios illa maxima dr̃t ab alijs maximis. vtputa:ad ista:de quocũꝙ p̃dicat̃ spẽs et gen⁹. ¶ Alio mõ põt intelligi diffinitio. Locus dr̃a maxie ẽ termin⁹ vel teri:ex quo vel ex q̃bus cõponit̃ maxia:verificabilis vl̃ verificabiles de teris ꝯpositis in añte et ꝯñte ꝯñe ꝑ maximã ꝯfirmabilis

Exemplũ

Intel.diffiniti.loci dr̃e max.

Exemplũ

Notandũ ẽ quarto ꝙ qñ argumentũ dialecticũ est factũ cõiter solet queri Vñ loc⁹. isti⁹ q̃onis sensus põt esse mltiplex. ¶ Vn⁹ sensus ẽ qs teriorũ positorũ i maxia ꝯfirmatiua talis ꝯñe dialectice ẽ v̾ificabil̃ de termio inferẽte:et qs de termio illato ꝯñe for̃ate. ¶ Ali⁹ sensus ẽ:a quo

Sensus illi⁹ q̃ois Vñ locus

terio denoiatur regula siue maxima confirmatiua argumenti: per quam tenet consequentia dialectica. ¶ Alius sensus: quod est habitudo termini inferentis ad terminum illatum Et solet responderi ad istam questionem que fit a diffinitione ad diffinitum: hoc est: iste terminus diffinitio verificabilis est de termino inferente: et ille terminus diffinitum est verificabilis de termino illato: siue terminus a quo denoiatur maxima confirmatiua est iste terminus diffinitio. et terminus inferens se habet vt diffinitio respectu termini illati. Et quia ista responsione habita: non adhuc habetur regula per quam exponitur argumentum: siue per quam confirmatur argumentum: ideo solent homines querere maximam: hoc est quod est maxima siue regula per quam valet talis consequentia dialectica. siue per quam argumentum habet virtutem probandi consequens Alii aliud querunt: da maximam. hoc est da regulam compositam ex terminis verificantibus de termino inferente et termino illato: que quidem regula sit confirmatiua talis consequentie forte vel sensus est. explica habitudinem quam habet antecedens ratione termini inferentis ad consequens ratione termini illati. Et ad questionem solet responderi de quocunque predicatur diffinitio et diffinitum. similiter quicquid predicatur de genere et specie. vnde manifestatio istarum regularum videbitur in sequentibus.

Contra dicta arguitur primo sic. locus est corpus locans vel superficies circundans corpus locatum. sed argumentum non confirmatur per corpus locans vel superficiem circundantem corpus locatum. ergo non confirmatur per locum. et per consequens male dicitur quod locus est proprio confirmatiua argumenti. ¶ Secundo sic arguitur nulla bona diffinitio debet dari per metaphoram. vt videtur velle aristoteles. secundo posteriorum. sed ista datur per metaphoram: ex quo iste terminus sedes capitur metaphorice etiam similiter iste terminus locus. ergo est insufficiens ¶ Tertio sic arguitur. si illa diffinitio esset bona: sequeretur quod isti termini homo: equus et animal essent locus. consequens est falsum cum isti termini non sunt locus maxima. nec locus diffinitio maxime vt patet per diffinitionem loci maxime. consequentia patet. quia ex duobus terminis sumitur agumentum. puta ab inferiori ad superius.

Ad primum dicitur quod licet capiendo istum terminum locus prime intentionaliter sit corpus locans siue superficies circundans corpus locatum: non tamen si capiatur secunde intentionaliter. quomodo capitur in proposito ¶ Ad secundum dicitur quod licet nulla bona diffinitio debeat dari per metaphoram non reductam ad propriam locutionem manifestam: tamen bene datur diffinitio per metaphoram quando datur per terminos metaphorice sumptos ¶ Ad tertium dicitur negando consequentiam. et ad probationem dicitur quod licet ab ipsis sumatur argumentum tanquam ex terminis ex quibus constituitur argumentum siue consequentia vel argumentatio dialectica. non tamen sumitur ab illis tanquam a terminis verificabilibus de termino inferente et termino illato: ex quibus maxima confirmatia argumenti componitur

¶ Locus differentia maxime diuiditur per locum intrinsecum/extrinsecum et medium. ¶ Locus intrinsecus: est quando sumitur argumentum ab his que sunt de substantia rei sicut in diffinitione: vt animal rationale mortale currit. ergo homo currit. ¶ Locus extrinsecus est quando sumitur argumentum ab his que omnino separata sunt a substantia rei: sicut in loco ab oppositis: vt si queratur vtrum sortes est albus. et probetur. sortes non est niger. ergo sortes est albus. ¶ Locus medius est: quando sumitur argumentum ab his que partim conueniunt cum terminis in questione positis: et partim

Diuisio loci.

Quid locus intrinsecus

Quid locus extrinsecus.

Quid locus medius

differunt ab eis sicut vniuo=ca ꝛ denciatiua: q̄ dicuntur coniugata. vt si queratur vtrum iustitia sit bona: et probatur sic. iustū est bonū: ergo iusti=tia est bona.

Intellec. diuisionis. ¶ Circa hunc textū notādū ē pri mo ꝙ hic pn̄r autor diuidit locū dif ferentiā maxie: q̄ diuisio dꝫ sic in telligi. De nūo locoꝝ dr̄iaꝝ maxie quidā ē locus dr̄ia maxie itrīsecus et quidā extrinsecus: ꝛ quidā loc⁹ medius. Et sicut locus dr̄ia maxie diuidit. sic etiā locus maxia diuidtur p locū maxiaꝫ intrīsecū: ꝛ per locū maxiaꝫ extrinsecū: et per locū ma Quid lo/c⁹ dr̄a ma xie intrīs xiam mediū ¶ Locus dr̄ia maxie itrinsecus ē termī v̄ificabiles de terīo inferēte ꝛ terīo illato alicui⁹ ꝯn̄e in q̄ ꝯn̄a termī supponūt pro eodē ꝯuertibilit: vel vn⁹ v̄ificatur de alio cū hoc addito eē in: secūdū aliquē modū eēndi in. Exēplū vbi termini supponunt p eodē cōuer tibilit: vt sor est hō: ergo sortes est risibilis vt subm ꝛ propria passio eius sūt locus dr̄ia maxie itrinsec⁹ Exēplum vbi vnus v̄ificat de alio cū hoc addito eē in. vt in hoc argu mento: domus ē: ergo partes ē. ibi vnus illoꝝ terioꝝ v̄ificat de alio cū hoc addito eē in. cū hec sit vera partes est in domo: et isti duo terī scꝫ nomen totius integralis: ꝛ no men partis integralis sunt locus differentia maxie intrinsecus

Notādū

est scđo ꝙ locus ma xia itrinsec⁹ ē regu Quid lo/c⁹ max. in trinsecus la siue ꝓpō per se nota ꝯfirmatia alicui⁹ ꝯn̄e dialectice: cōpositis ex tēis v̄ificabilib⁹ de terio iferēte ꝛ terio illato supponētibus p eodē ꝯuertibilit. vel v̄ificales de seīui=cē cū hoc addito eē in: vt ista pro/pō. de q̄cūꝗ̄ p̄dicat diffio et diffi=tū: ē locus maxia intrīsecus: qꝛ p tlēꝫ ꝓpōem ꝯfirmat tale argumē tū: sor ē aīal rōnale: ḡ sor est hō. et etiā ista ꝯstituit ex teris v̄ificabi libus de teris ī tali argumēto po Quid lo,c⁹ dr̄a ma xie extrīsecus sitis. ¶ Locus dr̄ia maxie extrīse cus ē terī v̄ificabiles de terio ife rente et illato alicuius ꝯn̄e: ī qua ꝯn̄a terī nō supponūt p eodē: nec vnus illoꝝ v̄ificat de alio cuꝫ hoc addito eē in: nec vnus cōnotat ali quid p quo alter supponit. vt isti t̄ mini habitus et priuatio

Notādū

est quarto ꝙ loc⁹ maxia extrinsec⁹ est regula vel ꝓpō ꝯfirmatiua ali Quid lo/cus max. extrīsec⁹. cuius ꝯn̄e dialectice: cōposita ex teris v̄ificabilibus de terio infe=rente et terio illato: nō v̄ificabili=bus de se iuicē cū hoc addito eē in nec vnus cōnotat aliquid p quo alt̄ supponit. vt ista maxia. de q̄cū ꝙ v̄ificat vnū cōtrarioꝝ opposito rū: ab eodē v̄e remouet reliquum est ꝯposita ex teris verificabilib⁹ de terio inferēte et terio illato: q̄ nō supponūt p eodem: nec pn̄t ve=rificari de se inuicem cū hoc addi to eē in: vt ista argumētatō ꝯfirat per maximā iā dictā: sortes est al=bus: ergo non est niger. et isti duo terī albus et niger nō supponūt p eodem: nec vnus verificat de alio cū hoc addito esse in.

Notādum

est quarto ꝙ Locus dr̄ia maxie medius est terī v̄ificabiles Quid lo/c⁹ dr̄a ma xie medi⁹ de terio inferēte et terio illato: nō supponētib⁹ p eodē: q̄ꝝ vn⁹ cōno tat illud p quo alt̄ suppōit. vel ecō tra: vt isti terī abstractū et ꝯcretū sūt terī v̄ificabiles de terio inferē te et illato: q̄ nō supponūt p eodē et tn̄ vnus cōnotat illud p quo alt̄ supponit. Vn̄ hic ē s̄mo de abstra=ctis et ꝯcretis voce et significatōe sit. vt albū et albedo. et nō voce tm̄ vt quātitas et quātū. ¶ Sed loc⁹ Quid lo/cus maxi ma medi us maxia medius ē regula siue ꝓpō ꝯfirātia alicu⁹ ꝯn̄e dialectice: cui⁹ ꝯn̄e termi⁹ iferēs ꝛ t̄min⁹ illatus nō supponūt p eodē: sꝫ vnus ꝯno=tat illō p q̄ alt̄ supponit: et ip̄a est

cōposita ex ipsis terīs: vt ista maxima si concretū p̄dicetur de concreto: et abstractū de abstracto.

Contra dicta sic arguitur p̄mo Locus maxima nō diuidit per locū intrinsecū: extrinsecū / et mediū vt p3 i textu. ergo nec loc9 dr̄a maxime: t3 ꝯña. qr nō videt maior rō de vno q̄ de alio ¶ Scdo sic ar: locus a causa ad suū effectū est loc9 intrinsecus: et tñ nō sūitur argumētum ab his q̄ sunt de sbā teriorum in q̄one positorū. ergo diffinitio ē īsufficiēs. mior p3: qr cā efficiēs ñ ē d sbā rīox. rc. ¶ Tertio sic ar: arguēdo a diffinito ad diffitionē ē locus intrinsecus: et tñ ab his nō sumit argumentū q̄ sunt de substantia terminorū. cū diffinitū nō sit d sbā diffinitōis. g̃ diffio ē īsufficiēs

Ad primū dr̄ negādo añcedens: et ad ꝓbationē dr concedēdo q. p. h. non posuit diuisionē loci maxime: s3 ꝓpter hoc non seqtur q locus maxima non diuidat. qr nō seqtur p. h. non dicit: g̃ non est ita. Uel pōt dici q diuisio loci maxime satis dat intelligi per diuisionē loci dr̄e maxime. ¶ Ad secundū dr negando minore. et ad ꝓbationē dr q dupl'r pōt intelligi q aliqd sit de sbā terminorū. Uno mō q est ps eēntial' teriorū: vel de diffinitōe teriorū. et sic ɔcedit. Alio mō qr teri nō supponūt ꝓ eodē: nec ꝟificant de seinuicē cū hoc addito eē iii. et sic negatur. ¶ Ad tertiū dr silr̄ ut dictū ē

Subdiuisio p̄ma Quid loc9 a subā. ¶ Itē locus itrinsecus diuidit per locū a subā. et p locū a ɔcomitātibus sbām. ¶ Locus a subā est qñ sumitur argumētū ab his q̄ sunt de sbā termiorū in q̄stione positor. Et ille locus diuidit per locū a diffinitione: a descriptione: et a nois interpretatione

¶ Circa hūc textū notādū ē p2io q hic ɔñr autor diuidit locū intrīsecū: q̄ diuisio d3 sic intelligi. De numero locorū dr̄arū maxime intrinsecorū. alius est locus dr̄a maxime intrinsec9 a sbā. Alius est locus dr̄a maxīe intrinsec9 a ɔcomitantib9 sbām. Et silr̄ diuiditur locus maxīa intrinsec9: per locū maximā intrīsecū a sbā. et per locū intrinsecū a ɔcomitātib9 sbām ¶ Locus dr̄a maxime intrinsec9 a sbā ē terīꝟificabiles de terīo inferente et terīo illato: supponētibus ɔuertibilit̄ ꝓ eodē. vt isti teri diffinitio et diffinitū sunt locus dr̄a maxime intrinsecus a sbā: qr sunt terī ꝟificabiles de terīo inferente et de termino illato: qui supponūt ꝓ eodē conuertibiliter. Intel. sb diuisiōis Quid loc9 max. intrinsecus a subā

Notādū est secundo q loc9 maxima intrinsecus a sbā est ꝓpō per se nota: cōfirmatiua ɔñe dyalecti e: cōposita ex terīs ꝟificabilib9 de terīo inferēte et terīo illato: supponētib9 ꝓ eodem ɔuertibilit̄. Exemplū: vt ista maxīa. de quocūqȝ p̄dicat̄ diffinitio et diffinitū: est locus maxima intrinsecus a sbā: qr est ꝓpō affirmatiua ɔñe dialectice: cui9 teri terīn9 inferens et teri9 illatus ꝓ eod supponūt ɔuertibilr: et ipa constituit̄ ex terisꝟificabilib9 de terīo inferente et termio illato. ¶ De nūero aūt locorū dr̄arū maxime intrinsecorū a subā: alius est locus a diffinitione/ alius est a descriptione/ alius est ab interp̄tatione. Et silr̄ diuidit̄ locus maxima intrinsec9 a subā p locū maximā intrinsecu3 a diffinitōe: a descriptōe: et p locu3 maximā ab interp̄tatione. Quid locus maxima intrinsec9 a sbā Intel. sbdiuisiōis secūde.

Notādū est tertio q in ista diuisione p locu3 a diffinitione datur intelligi locus a diffinito. Et ad istū locū reducit̄ locus a synonymo ad synonymum Et silr̄ locus a dr̄a essētiali ad suā Qui loci reducunt̄ ad p̄cōs

speciē īmediatā: qꝛ sicut diffinitio
(ꝓprie capiēdo diffinitionē) pre
dicatur eēntialit̄ ꝛ cōuertibilit̄ de
diffinito: ita terminus synonym⁹
de terīo synonymo ei⁹. Et dr̄a eēn
tialis de sua spē imediata ꝑdicat̄
eēntialit̄ et ꝯuertibilit̄. ¶ Et simi
liter per locū a descriptōe: dat̄ in=
telligi loc⁹ a descripto. Et ad istū
locū reducūtur loc⁹ a subiecto ad
suā ꝓpriā passionē. et etiā locus a
passione ad suū subiectuꝫ: qꝛ sicut
descriptio predicatur accidentalr̄
ꝛ cōuertibiliter de descripto. et eꝯ
ita ꝓpria passio ꝑdicat̄ accn̄taliter
ꝛ conuertibilit̄ de suo sbo: et econ
tra. ¶ Et per locū ab interꝑtatōe
datur intelligi locus ab interꝑta/
to ad interꝑtatōem. Et ad istū lo/
cū reducūtur locus ab exponibili=
bus ad expositā. Et silr̄ loc⁹ ab ex
posito ad exponētē. nō qꝛ exponēs
ꝛ expositū predicātur de se inuicē
conuertibilit̄: sed qꝛ ꝯuertibiliter
idē sigātur quantū ad veritateꝫ et
silitatē.

Quis ter min⁹ infe rēs ꝛ illa tus.

Notādū est quarto ꝙ terī⁹
inferens est termin⁹ positus in an=
tecedente: rōe cuius tale añs dici=
tur añs ad tale ꝯñs. Sed termin⁹
illatus est termin⁹ positus in ꝯñte
rōe cuius tale ꝯñs dr̄ ꝯñs ad tale
añs. vt in ista ꝯña: hō currit. ḡ aīal
currit. iste termin⁹ hō dr̄ termin⁹
inferēs. ꝛ iste termin⁹ aīal dr̄ terī⁹
illatus. Añ (vt dicūt autores) loc⁹
dꝫ denoīari a terīo inferēte: ꝛ non
a terīo illato: hoc est ab aliquo ter
mīo verificabili de terīo inferēte:
qui importat terīm inferenteꝫ sic
se hr̄e ad terminū illatum. Ex quo
patet ꝙ oīs termin⁹ q̄ ꝯuenienter
rn̄det̄ cū querit̄ (vn̄ locus) dꝫ esse
terminus secūde intētōis siue im/
pōnis qui de materiali significato
debet significare terīm inferenteꝫ
et de formali sigāto dꝫ sigāre teriꝫ
taliter se hr̄e ad terīm illatū: puta
vel vt gen⁹: vel vt diffinitio. et sic ď
aliis. Et ex talibus dn̄t cōstitui rl̄e
siue maxime dialectice.

Contra dicta ꝑmo sic
arguit̄
Diffinitio loci a substātia cōuenit
loco a cōcomitantibus sbām: ergo
est insufficiens. Añs pꝫ: qꝛ in loco
a concomitantibus sbām sumitur
argumentū a sbā terioꝝ in q̄stione
positorū: ḡ ꝛc. ¶ Scđo sic arguit̄
locus ab interꝑtatione ad interꝑ=
tatū est locus a sbā: ꝛ tn̄ teri n̄ sup=
ponunt ꝓ eodē ꝯuertibilit̄. ḡ diffi=
nitio loci a substantia nō ꝯueīt oī
ꝯtento sub diffinito. Minor pꝫ de
ista interpretatione ledens pedē:
ꝛ de isto interpretato lapis: q̄ non
supponūt ꝓ eodē conuertibiliter.
¶ Tertio sic ar̄. locus a diffinito:
ꝛ silr̄ locus a descripto st̄ loci a sbā
ꝛ tn̄ nō enūant̄ in dione. ḡ ē isuffic̄

Ad primū dr̄ negādo añs
ꝛ ad ꝓbatiōeꝫ
dꝫ ꝙ lꝫ sumat̄ argumentuꝫ a subā
teriorū verificabiliū de se inuicem
cū hoc addito esse in: nō tn̄ a subā
eoꝝ ꝓ eodē cōuertibilit̄ supponen
tiū. ¶ Ad secundū dr̄ negando mi
norē. ꝛ ad ꝓbationē dr̄: ꝙ lꝫ ledens
pedē sit interꝑtatio nō ꝯuertibilis
cū isto terīo lapis: tamē de tali nō
est hic ad ꝓpositū: sꝫ solū de inter/
ꝑtatione conuertibli cū interꝑta=
to. ¶ Ad tertium dicit̄ ꝙ locus a
diffinito datur intelligi per locū a
diffinitione. et locus a descripto ꝑ
locū a descriptione.

Quid locus a diffinitione.

¶ Diffinitio est oratio: indi=
cans qđ ē esse rei ꝑ eēntialia
¶ Locus a diffinitione ē ha
bitudo diffinitōnis ad diffini
tū. Et ꝯtinet quattuor argu=
menta et quattuor maximas
¶ Primo subiciēdo diffini=
tioneꝫ affirmatiue vt aīal rō
nale currit: ergo hō currit.
¶ Loc⁹ a diffinitiōe affirma
tiue. Maxima. q̄cq̄d ꝑdicat̄

de diffinitōe: et de diffinito.
¶ Secūdo p̄dicādo diffiniti
onē affirmatiue. vt sortes est
aīal rōnale mortale: ergo sor
est hō. ¶ Locus a diffinitōe
affirmatiue Maxia. de q̄cū-
q̄ predicat̄ diffinitio: et diffi
nitū. ¶ Tertio subiciēdo dif
finitionē negatiē: vt aīal rōa
le mortale nō currit: ergo hō
non currit. ¶ Loc⁹ a diffiniti
one negatiue. Maxia. q̄cq̄d
remouet̄ de diffinitiōe: etiaȝ
rēouet̄ de diffinito. ¶ Quar
to p̄dicando diffinitionē ne-
gatiue. vt lapis nō est amial
rōale mortale. ergo lapis nō
est hō. ¶ Locus a diffinitōe
negatiue. Maxia. a quocun
q̄ remouetur diffinitio ⁊ dif
finitū. ¶ Locus a diffinito ē
habitudo ipsius ad suā diffi
nitionē. Et cōtinet quattuor
argumēta: et quattuor maxi
mas: sicut locus a diffinitōe.
¶ Primo subiiciendo diffini
tū affirmatiue. vt hō currit.
ergo aīal rōale mortale cur-
rit. ¶ Locus a diffinito affir
matiue. Maxima. q̄cq̄d pre
dicatur de diffinito: etiam d̄
diffinitione. ¶ Secūdo p̄di
cando diffinituȝ affirmatiue
vt sor est hō: ergo sor est ani
mal rōale mortale ¶ Locus
a diffinito affirmatiue Ma-
xia. de q̄cunq̄ p̄dicat̄ diffini
tū ⁊ diffinitio. ¶ Tertio subi
ciendo diffinitū negatiue. vt
hō nō currit: ergo aīal rōale
mortale ñ currit Locus a dif
finitō e negatiue. Maxia. q̄c
quid remouet̄ a diffinito: eti
am a diffinitione. ¶ Quar-
to p̄dicādo diffinitū negatiē
vt lapis nō est hō. ergo lapis
nō est aīal rōale mortale.
¶ Locus a diffinito negatiē
Maxia. a quocūq̄ remouet̄
diffinitū: etiā diffinitio ¶ Et
sciendū q̄ locus semp̄ debet
denoiari a terio inferēte: ⁊ ñ
ab illato. vt qñ diffinitio est
inferens: est locus a diffiniti
one. qñ vero diffinitū est in-
ferens: est locus a diffinito.
¶ Circa hūc textū notādū ē p̄mo
q̄ h̄ ꝯfir ī ꝓposito ñ capit̄ diffītio
large vt sub se ꝯp̄hēdit diffionē q̄d
ditatiuā: descrptionē: ⁊ diffionē q̄d
nois. sȝ capit̄ stricte ꝓ diffione eēn
tiali siue q̄dditaria: ⁊ ꝓ diffioe cā-
li. Et dȝ diffio ei⁹ sic itelligi Diffio
ē orō explicās q̄d ē res sīgta p̄ dif
finitū ꝯposita ex terīs q̄ p̄dicāt̄ eēn
tialr̄ de diffito. ¶ Loc⁹ dr̄a maxie
a diffioe ē terī ꝯuīcabiles, d̄ terio
iferēte ⁊ de terio illato alicui⁹ ꝯñe
dialectice: supponētib⁹ ꝓ eodē con
uertiblr̄. quoꝝ vn⁹. s. ly diffio: p̄di
cat̄ d̄ t'io iferēte: ⁊ ly diffitū p̄dicat̄
d̄ t'io illato ¶ Sȝ loc⁹ maxia a dif
fiōne, ē r'a siue ꝓpōꝯsit̄ etia ꝯñe di
alectice: ꝯposita ex istis duob⁹ t'is
s. ly diffitio et ly diffitū: q̄ꝝ vn⁹. s. ly
diffio p̄dicat̄ de t'io iferēte: ⁊ ly dif
finitū p̄dicat̄ de t'io illato. Exēplū
vt d̄ q̄cūq̄ȝ p̄dicat̄ diffio ⁊ diffitū.
Notādū ē t'o q̄ loc⁹ a diffio
ne ꝯtiet quattuor
mōs arguēdi. siue p̄ locū a diffioe
possū⁹ q̄ttuor mōis arguere: vt sa
tis pȝ ī textu. sȝ obs'uāde sūt due cō
ditiōes q̄rū p̄ma ē: q̄ teri stēt p̄sōa
lit': q̄r si starēt mālr̄ siue siplr̄ ꝯña ñ

Notabile

Intel. lo-
ci a dif. tā
maxie q̄
dr̄ā max.

quid loc⁹
a diffito

Cōditōes
argumēto
ruȝ loci a
diffione

valeret: vt nō seqꝫ: aīal rōnale est vox ꝯplexa. ḡ hō ē vox ꝯplexa: cū aūs sit vex et ꝯūs fl̄m. Silr nō seqꝫ. aīal rōnale ē diffīo: ḡ hō ē diffinitio. ¶ Scḋa ꝯditio ē: ꝙ nō varieꝫ appellatio: qꝛ tūc non valeret argumētū: vt nō seqꝫ fortē scio eē hominē: ḡ fortē scio eē aīal rōale. qꝛ sens⁹ aūtꝫ ē iste. fortē scio eē hoīeꝫ ſm ꝯceptū cui subordinaꝫ ista vox hō: ⁊ ex ista nō seqꝫ ꝯūs scꝫ ꝙ fortē scio eē aīal rōale. Et iste due cōditōes dn̄t pōi ī qlꝫ loco maxīa a diffitōe. vt de qlꝫ p̄dicaꝫ diffīo et diffinitū: dūmō teri stent ꝑsonalit et dūmo nō varieꝫ appellatio.

Intel. locis diffinitaꝫ ma. ꝙ dfamaxi.

Notādū ēt̄io ꝙ ista diffio dꝫ sic itelligi Loc⁹ dr̄ia maxīe a diffito est duo teri s. diffitū ⁊ diffio ḡꝛvn⁹: s. ly. diffitū v̄ificabilis ē de terio iferēte. et ly diffio de terio illato ¶ Sed locus maxīa a diffito ē regula siue ꝑpō ꝯfirmatīa ꝯn̄e dialectice: ꝯposita ex illis duob⁹ teris scꝫ ly diffitū ⁊ ly diffio quoꝝ diffitū v̄ificaꝫ de terio iferēte: ⁊ diffio de terio illato ꝯn̄e ꝯfirmāde ꝑ talē regulā. vt de q̄cūꝫ p̄dicaꝫ diffitū ⁊ diffio: sed dn̄t obſuari due ꝯditōes p̄us posite ⁊ etiā dꝫ addi ī qlꝫ loco maxīa a diffito.

Quis loc⁹ a synonymo ad synonymū.

Notandū ē quarto ꝙ ad istos locos reduciꝫ loc⁹ a synonīo ad synonimū ⁊ eꝫ. Ūn loc⁹ dr̄ia maxīe a synonimo est isti teri synonimū ⁊ synonimū ḡꝛvn⁹ ē v̄ificabilis de terio iferente: ⁊ ali⁹ de terio illato. ¶ Sꝫ loc⁹ maxīa a synonimo ē regula siue ꝑpō ꝯfirmatīa ꝯn̄e dialectice: cōpoita ex illꝫ teris synonymū ⁊ synonymū. Et silr dn̄t obſuari ꝯditōes pri⁹ posite. Et pn̄t fieri argumēta q̄tuor mōis ꝑ istū locū sicut ꝑ locū a diffinitōe. Ūn tūc argumētū tꝫ cōstructie qn̄ aūs ē ꝑpō affirmatiua et tūc tenet destructiue qn̄ aūs est ꝑpō negatīa siue equalēs negatīe

Contra dicta arꝫ p̄mo sic. non sequiꝫ aīal rōnale est diffīo. ḡ hō ē diffio. et tñ arꝫ a diffinitōe ad diffinitū affirmatiue subiiciendo. ḡ ⁊c. ¶ Scḋo sic arꝫ fortē scio esse hoīē ergo fortem scio esse aīal rōale: et tñ arguiꝫ a diffinito ad diffionem ḡ male dictū ē ꝙ a diffito ad diffinitōem valet argumentū affirmatiue p̄dicando. ¶ Tertio sic arꝫ: si diffio loci dr̄ie esset bona seq̄reꝫ ꝙ isti duo teri: hō et aīal rōnale eēnt loci dr̄ie maxīe: cū vnus illoꝝ ē hītudo vnius ad aliū: sed ꝯūs est fꝫ qꝛ ex illis nō ꝯponiꝫ maxima: nec illi termini sūt ipsa maxima.

Ad p̄mū ⁊ scḋm dicitur ꝙ solutō patet ex dictis. ¶ Ad tertiū diciꝫ negādo ꝯn̄am capiēdo diffinitionēꝫ ad intellectum prius datum

Quid descriptio

¶ Descriptio est orō significans esse rei ꝑ accidentalia. vt aīal risibile est descriptio homis. Uel sic. Descriptio est orō cōstās ex gn̄e ⁊ ꝑpō vt aīal risibile. ¶ Loc⁹ a descriptiōe est hītudo descriptionis ad descriptū. Et continet quattuor argumēta et quattuor maximas sicut locus a diffinitiōe. Et formāꝫ hic codē modo argumēta et maxīe sicut ibi: nisi ꝙ ibi ponitur diffinitio ⁊ diffinitum: hic vero descriptio et descriptū.

Quid loc⁹ a descriptione.

¶ Interpretatio est duplex: q̄dam eni est que non conuertitur cuꝫ iterpretato suo. vt ledēs pedem est interpretatō huius nomis lapis. Alia est q̄ cōuertitur cū iterp̄tato suo. vt amator sapientie ē iterpretatio huius nois

Dupl' ex iterp̄tatio.

philosophus. et hoc mō sumitur hic et diffinitur sic. Interpretatio est expō vnius nois minus noti per aliud nomen magis notū. vel p integram orationē. ¶ Locus a nois interpretatione est habitudo interpretationis ad interpretatū. Et continet tot argumenta et tot maximas sicut locus a diffinitione. ¶ Primo subiciendo interpretationē affirmatiue. vt amator sapiētie currit. ergo philosophus currit. ¶ Locus a nois interp̄tatōe Maxima. quicquid predicatur de interpretatiōe et de interpretato. ¶ Uel sic a parte predicati. vt sortes est amator sapientie. ergo est philosophus. ¶ Locus a nominis interpretatione. Maxima. d quocūq predicatur interpretatio: et interpretatū. ¶ Negatiue sic a parte subiecti: vt amator sapientie non currit: ergo philosophus nō currit ¶ Locus a nominis interp̄tatione. Maxima. quicquid remouetur ab interpretatione: et ab interpretato.

Quid locus a nois interp̄tatione.

¶ A parte predicati sic. sortes non est amator sapiētie: ergo non est philosophus ¶ Locus a nominis interp̄tatione. Maxima. a quocunq remouetur interpretatio: et interpretatum Et eodē mō intelligit de interp̄tato sicut de diffinito.

¶ Circa hunc textū notandū ē p̄mo q h ōñr autor diffinit descriptionez: q̄ diffinitio sic dz intelligi. Descriptio est ōrō idicās siue manifestās quid est res sigāta per descriptū: cōposita ex termīs q̄ predicant accn̄taliṫ de descripto. vt animal gressibile bipes: est descriptō hui' teri hō. Alia diffio descriptionis q̄ ponit in textu est satis clara. ¶ Locus dr̄a maxime a descriptione est duo termī scz descriptio et descriptū: quoꝝ vn⁹. s. descriptio verificaṫ de terīo inferēte. et ly descriptū de terīo illato ōñe cōfirmāde per maximā ex illis terīs cōpositam. ¶ Sed locus maxima a descriptione est regula siue ꝓpō confirmatiua ōñe dialectice: cōposita ex illis duobus terīs scz descriptō et descriptū. quoꝝ vn⁹. s. ly descriptio verificaṫ de terīo inferēte: et alius scz ly descriptū de terīo illato. Exempliū: vt qcq̄d p̄dicaṫ de descriptione: et de descripto: dūmō terī supponant personalṫ: et dūmō nō varieṫ appellatio. Et aṫ quattuor modis per istū locū: sicut in loco a diffione. Et sunt quattuor maxime sicut in loco a diffinitiōe: ponendo loco istius teri diffinitio illum terminū descriptio.

Quid descriptio

Intel. loci a descp̄tōe tā maxīe q dr̄e maxime

Notandū est secūdo q locus dr̄a maxīe a descp̄to est duo termī: quoꝝ vn⁹ scz descriptū verificaṫ de terīo iferente: et ly descriptio de terīo illato ōñe cōfirmande p maximā ex illis terīs cōpositam. ¶ Sed locus maxima a descripto ē regula siue ꝓpō ōfirmatiua ōñe dialectice cōposita ex illis terīs. s. descriptū et descriptio: quoꝝ vnus. s. ly descriptum verificaṫ de terīo inferente. et ly descriptio de terīo illato. Exemplū: vt qcq̄d affirmaṫ de descripto etiā affirmaṫ de descriptione: termīs ꝑsonalṫ supponētib⁹: et dummō nō varieṫ appellatio. Et fiūt q̄tuor mōis argumēta p istū locū: sicut p locū a diffinito: et silṫ q̄ttuor

Intel. lo. a descp̄to tā max. q dr̄e max.

Intel. lo. ab interp̄tatione tā maxie. q̄ dr̄a max.

maxime. ¶ Itē duplex ē inſp̄ᵉtatio. ſcʒ interp̄tatio conuertibilr̄ cū interp̄tato: et de illa nō eſt hic ad ꝓpoſitū. Alia eſt ꝯuertibilis cū interpretato. ⁊ de illa ē hic ad ꝓpoſitū. ¶ Un de locᵒ dr̄a maxīe ab inſp̄ᵉtatōe eſt duo termi. ſ. inſp̄tatio ⁊ interpretatū. quorū vnus. ſ. ly interp̄tatio eſt verificabilis de termio inferēte: et interp̄tatū de termio illato ꝯn̄e dialectice ꝯfirmāde p maximā ex illis termis ꝯpoſitā ¶ Sed locus maxima ab inſp̄tatiōe eſt regula ſiue ꝓpō confirmatiua ꝯn̄e dialectice cōfirmande: ꝯpoſita ex iſtis termis. ſ. ly interpretatio: et ly inſpretatū: quorꝫ vnᵒ. ſ. ly inſpretatio verificatr̄ de termio inferēte: ⁊ alius. ſ. ille termīᵒ inſp̄tatū de termio illato ꝯn̄e ꝯfirmande per illā maximā. ⁊c. Exemplū: vt q̄cq̄ verificatr̄ de interp̄tatione ⁊ de inſp̄tato. dūmō termi ſupponāt pſonalr̄. ⁊ dūmō nō varietr̄ appellatio Et pñt q̄ttuor mōis fieri argumēta: ⁊ q̄ttuor mar. p iſtū locū: ſicē p locū a diffiōe

Intel. lo. ab inſpretato: tam ma. q̄ dr̄a maxime.

Notādū eſt tertio q̄ locus dr̄a maxīe ab inſpretato eſt duo termi. ſ. ly interp̄tatū: ⁊ ly īſp̄tatio. q̄ꝝ vnᵒ. ſ. ly īterp̄tatū eſt verificabilis de termio inferente. et alius. ſ. ly īterp̄tatio de termio illato ꝯn̄e dialectice cōfirmande p regulā ex illis termis ꝯpoſitā ¶ Sʒ locus maxīa ab interp̄tato eſt rl̄a ſiue ꝓpō cōfirmatiua ꝯn̄e dialectice: cōpoſita ex illis termis. ſ. interp̄tatū ⁊ interp̄tatio. quoꝝ vnᵒ. ſ. ly īterp̄tatū verificatur de termio infe rente. et alius. ſ. inſpretatio v̄ifica tur de termio illato. Et tunc pñt fieri argumēta q̄ttuor modis ſicut in loco a diffinito. et ſilr̄ q̄ttuor maxime: obſuatis duabᵒ ꝯditiōibᵒ priᵒ dictis. q̄ cōditiōes dn̄t addi ad maximas. vt quicq̄ p̄dicatr̄ de interp̄tato etiā de interp̄tatōe: termis ſtantibus pſonalr̄: ⁊ dūmō nō varietur appellatio. ¶ Sed ſi quis querat p quā maximā ſiue per quas maximas dn̄t ꝯfirmari argumenta vbi

Queſtio

arḡr̄ a diffinitione ad diffinitū: ⁊ ecōtra. a deſcp̄tione ad deſcriptū: et econtra. ab interp̄tatione ad interpretatū: et ecōtra. q̄n̄ termiᵒ inferēs et termiᵒ illatus nō ſunt rc̄ta vel p̄dicata: ſed ſūt termi obliq̄ qui ponuntr̄ a parte ſubiecti: vel a pte p̄dicati.

Solutio.

¶ Dr̄ q̄ talia argumēta tenent ⁊ ꝯfirmantr̄ p̄ er tales maxīas. Quicquid aliquo mō attribuitr̄ diffinitioni obliq̄ ſumpte: eodē mō dʒ attribui diffinito obliq̄ ſumpto. Et per illā maximā iſtud argumentū: ſiue iſta ꝯn̄a tʒ. Brunellᵒ eſt aſinᵒ aīalr̄ rōnalis. ergo brunellus eſt aſinus hoīs. ¶ Silr̄. quicq̄d attribuitur ſiue ꝯuenit diffinito obliq̄ ſumpto eodēᵒ attribuitr̄ diffinitōi obliq̄ ſūpte. p illam maximā cōfirmatr̄ illa ꝯn̄a Sortes verberat hoīem. ergo ſortes v̄berat aīal rōale. Et ſimiliter pñt fieri maxīe a deſcriptōne ⁊ a deſcp̄to. ab iterp̄. ⁊ ab īſp̄tato.

De lo. ab exponēte ad expoſitam. ⁊c.

Notādū eſt quarto q̄ ad iſtū locū ab interpretatione reducitr̄ locᵒ ab exponēte totali ad expoſitā. Et ad locum ab interp̄tato reducitr̄ locus ab expoſita ad exponentē totalē. ¶ Un̄ locus dr̄a maxīe ab exponēte totali ad expoſitā: eſt duo termi. ſ. exponēs totalis et expoſita: quorū vnᵒ. ſcʒ exponēs totalis: eſt verificabilr̄ de termio inferēte: et ly expoſita de termio illato ꝯn̄e dialectice cōfirmāde per maximā ex illis termis ꝯpoſitam. ¶ Sed locᵒ maxima ab exponente totali eſt regula ſiue ꝓpoſitio ꝯfirmatīa ꝯn̄e dialectice: ꝯpoſita ex illis duobᵒ termis. ſ. exponens totalis et expoſita: quorū vnᵒ. ſ. ly exponēs totalis: verificatr̄ de termio inferēte: et aliᵒ. ſ. expoſita de termio illato. Exemplū: vt ſi exponens totalis ſit v̄a expoſita eſt v̄a. Un̄ ī cōſequētijs q̄ fiūt per illū locū debemus arguere reſpectu termioꝝ iſtorū: verū: fl̄ſm: poſſibile: impoſſibile neceſſariū ⁊ ꝯtingēs. ⁊ tn̄ ſi illi termini capiātur mālr̄: tūc termīᵒ inferens. ſ. ly exponēs totalis dʒ ca

pl ꝯm suppõem mãlē:ꝛ sic terin⁹ illatus. Sed si tales termĩ supponant ꝑsonalitꝛ:tũc teri⁹ illat⁹ ꝛ termin⁹inferēs ꝛ illat⁹ dñt capi scđm suppõem ꝑsonalē. Exēplũ pmi:vt ista orõ.hõ currit:et nihil aliđ ab hoie currit:estva.ꝗ ista:tm̃ hõ currit:estvera. Et eodē mõ arguemus respectu alioꝝ terioꝝ prius enũeratoꝝ. Exemplũ secũdi:vt hõ currit:ꝛ nihil aliud ab hoie currit ve ꝗ tm̃ hõ currit vere siue veraciter

¶ Itē loc⁹ dr̃a maxie ab exposita est duo teri:quoꝝ termioꝝ.s.exposita et exponēs:vn⁹.s.ly expositaverificatur de terio inferēte. ꝛ alius scꝫ exponēs totalis de terio illato ꝯñe dialectice:ꝯfirmande per maximã ex illis teris compositam.

¶ Sed loc⁹ maxia ab exposita est regula siue,ꝓpõ confirmatiua:vt si exposita estva:exponēs ē vera. Et ꝯm istũ modũ eodē mõ arguemus sicut per locũ ab exponēte totali

Contra dicta arꝛ pmo sic. non seqtur.aial risibile fuit adaꝫ.ꝗ hõ est adam. ꝛ tñ ibi arguit a descriptione ad descriptũ.ergo ꝯm talem locũ nõvalet ꝯ̃a vel argumentuꝫ subijciendo. ¶ Scđo sic arguitur nõ seqtur.hõ currit:ꝗ oē aial risibile currit. ꝛ tñ ibi arꝛ a descripto ad descriptionē.ergo talis locus non valet. ¶ Tertio sic arguit.nõ seqtur.amatoꝛ sapientie est hõ. ergo phs ē ois hõ:cũ añs sit veꝝ:ꝛ ꝯñs falsum:ꝛ tamen ibi arguitur ab ĩꝑtatõe ad iꝑtatũ:ꝗ tal loc⁹ ñ vꝫ

Ad primũ dicitur negando minoreꝫ:q: in loco a descriptione termini debent mãere eque ample:ꝛ eque restricte ĩ añte ꝛ ꝯñte. ¶ Ad ꝯm dr̃ negãdo miorē:q: in loco a descptione ꝛ a descpto si⁹ iferēsꝛ si⁹ illat⁹ dñt eođ mõ suppõere:ꝛ ꝯm eãdē speciē suppõnis. mõ sic non est in ꝯña dicta. q: teri⁹ iferēs suppõit determiate:ꝛ teri⁹illat⁹suppõit ꝯfuse ꝛ distributiue. ¶ Ad tciũ dr̃ negãdo miorē:q: ꝯña ꝗ arꝛ ꝑ locũ ab iꝑtatõe terĩ dñt suppone eođ⁹ iañte ꝛ ꝯñte.mõ sic ñ est hĩ dicta ꝯña. q: ille teri⁹hõ suppõit defiate ĩ añte ꝛ ĩ ꝯñte distributie. Et iõ ĩ oib⁹ ꝯñtijs ꝗ fiũt ꝑ locũ a sbã illa sꝛ obsuanda: ꝙ terminus inferens ꝛ terminus illatus debent eodem mõ supponere:ꝛ ꝯm eandē speciē suppõnis.etiam debent supponere ꝑsonaliter:ꝛ nõ dꝫvariari appellatio.et cum hoc cetera debēt esse similia:hoc est debent manere sile copule.et alij termini a termino iferēte ꝛ a terio illato: dñt eodem modo supponere in ꝯsequente et in antecedente.secunda tamen cõditio nõ semper obseruatur in ꝯñtijs que tenēt ꝑ locũ ab exponēte totali ad expositã:et ecõtra.

¶ Locus a concomitãtibus subãm ē qñ suitur argumentum ab his ꝗ cõsequũtur terminos in questione positos. *Quid lo. a ꝯco.substantiam.*

¶ Et diuiditur. q: alius ē locus a toto. alius ē loc⁹ a parte.alius a causa.alius ab effectu.alius a gñatione. alius a corruptione.alius ab vsibus alius a cõiter accitib⁹ *Diuisio*

¶ Loc⁹ a toto diuiditur sicut ipm totũ Est eiqđdã totũ vle aliđ totũ itegrale.aliđ totũ i ꝗtutate.aliđ to.i mõ.aliđ to.i loco.aliđ totũ i tpe. Et ꝯm hoc mĩtuplex ē loc⁹ a toto.q: ali⁹ ē loc⁹ a toto vli.ali⁹ a toto itegrali.et sic de alijs. Et silr diuit loc⁹ a pte. *Subdiuisio.*

¶ Totũ vlē vt hic sumit ē qđlꝫ superius substantiale ꝯparatũad suũ inferius. i linea pdicamtali. vt aial ad hoieꝫ. et hõ ad soꝛtē. ¶ Pars subiectia dicitur

quodlꝫ inferius ſub toto vlī
Quid lo. a toto vlī. ſumptū. ¶ Locus a toto vlī
ſiue a gn̄e: ē hitudo ipſius to
tius vlis ad ſuā ptē ſubiecti
uam: ſiue ad ſuā ſpēm. Et eſt
ſꝑ deſtructiuꝰ p̄dicādo totū
vt lapis non ē aīal. ergo la-
pis nō eſt homo Maxima: a
quocūqꝫ remouet̄ genus ſi-
ue totū vlē: ab eodē remoue
tur ſpēs ſiue pars ſubiectiua
¶ Circa hunc textū notandū ē p̄-
Intelle. diffiōnis loci a con co. ſbam mo ꝙ hic ꝯn̄r autor diffinit locum
a cōcomitantibus ſubām: q̄ diffini
tio debet ſic intelligi. Locus diffe
rētia maxīe a ꝯcomitātibꝰ ſubām
eſt duo terī verificabiles de termi
no inferēte ⁊ termino illato verifi
cabilibus de ſe inuicē cū hoc addi
to eſſe in. vt iſti duo terī genus et
ſpecies. ⁊ ſimiliter cā et effectus
¶ Similiter locus maxima a con
comitātibꝰ ſubām eſt regula ſiue
ꝓpō cōfirmatīa ꝯn̄e dialectice: cō
poſita ex illis terīs verificabilibꝰ
de terīs inferēte ⁊ terīno illato. q̄
Intel. diuiſionis loci a ꝯco ſbam. verificant̄ de ſe īuicē cū hoc addi
to eſſe in. Exemplū: vt de quocūqꝫ
verificat̄ ſpēs: et ſuū genus ¶ Cō
ſequēter aūt autor diuidit locū a
cōcomitantibus ſubām dicēs. Lo
corū dr̄arū maxīe a cōcomitātibꝰ
ſubām. quidā eſt locus dr̄a maxīe
a toto. quidā ē locus dr̄a maxime
a parte ⁊ ſic de alijs. Et huius diō
nis quattuor vltima mēbra nō cō-
tinent̄ ꝓprie ſub loco a cōcomitā-
tibus ſubām. Similr̄ locus maxīa
a ꝯcomitantibus ſubām diuidit̄ per
locū maximā a toto. ⁊ ꝑ locū maxi
mā a parte. ⁊ locū maxīaꝫ a cauſa.
¶ Cōſequēt̄ ibi Locus a toto ⁊c.
ponit ſubdiuiſionē cuius ſēſus ē.
Intel. ſbdiuiſiōis. ¶ De numero locorū dr̄iarū ma-
xime a toto. alius ē locus dr̄ia ma
xime a toto vlī: alius a toto inteḡ
li: ⁊ ſic de alijs. Et ſilr̄ locus maxīa
a toto diuidit̄ ꝑ locū maxīam a toto
vlī: ⁊ per locū maxīam a toto inte
grali: ⁊ ſic de alijs. ¶ Similit̄ lo-
cus dr̄a maxime a parte diuiditur
per locum dr̄iam maxime a parte
ſubiectiua: ⁊ per locū dr̄iam maxi
me a pte integrali: ⁊ ſic de alijs. ⁊
ſilr̄ locus maxima a parte diuidi
tur per locuꝫ maximā a parte ſub
iectiua: ⁊ per locū maximam a p-
te integrali: ⁊ per locū maximaꝫ a
partibus ī quātitate: ⁊ ſic de alijs

Notādū eſt ſecūdo ꝙ in ꝓ-
poſito totuꝫ ⁊ ꝑs
non ſumunt̄ p̄me intētionalit̄: ſed
ſecūde intētionalit̄. ⁊ ſic ly totum Acceptiones toti⁹ in ꝑtis
ſignificat terīos q̄ ſunt tota logi-
galia: vel q̄ ſignificant res q̄ ſūt re
alit̄ tota ad alias res. Exēplum d̄
iſto terīo qui ē totū logicale. vt ly
aīal reſpectu ly hō. Exēplū de ter
mino q̄ ſigñificat rē q̄ ē realit̄ totuꝫ
vt iſte terminus domus Et ſimilit̄
iſte terminus pars qn̄ capit̄ ſcd̄e
intētionaliter ſignificat terīos q̄
ſūt ꝑtes logicales: vel q̄ ſignificāt
res q̄ ſunt realit̄ partes alterius
rei. Exēplū p̄mi: vt iſte t̄minus hō
reſpectu iſtius termini aīal. Exē-
plū ſecūdi: vt iſte t̄minus paries.
Uñ hoc ꝯplexū totū vlē capit̄ du-
plr̄. vno mō ꝓ terīo ſuperiori ꝑ ſe Acce. de ly totum vlē.
vel ꝑ accn̄s ad aliū t̄minū ſimpli-
cē. ⁊ hoc mō nō capit̄ ꝓ diffinito:
qn̄ pe. h. diffinit totuꝫ vlē. hoc mō
ly aīal ē totū vlē reſpectu ly riſibi
le et reſpectu ly homo. et ſic a toto
vlī hoc modo accepto nō ſumitur
locus dialecticus q̄ denoīat̄ a toto
vniuerſali. ¶ Alio mō capitur ꝓ
terīo ſuperiori ꝑ ſe ad alium t̄miꝫ
ſimplicē. vt ly aīal reſpectu ly hō.
⁊ hoc mō capit̄ ꝓ diffinito ī textu
et intelligitur diffinitio ſic. Totū
vniuerſale ē terminus p̄dicabilis
eēntialit̄ de ſua parte inferiori.

Notādū eſt tertio ꝙ ſimilr̄
hoc cōplexū pars Acce. de ly ꝑs ſub lectiua
ſubiectiua capit̄ duplr̄. Uno mō ꝓ
termīo inferiori per ſe vel per ac-

cidens ad aliū terminū simplicē3 et sic ly hō et ly risibile sūt partes subiectiue respectu illius termini aīal ꝛ sic a pte subiectiua nō sumit locus dialectic⁹. ¶ Alio mō capit p terio p se inferiori.vt ly hō rspe tu ly aīal et sic capitur p diffinito Et debet diffinitio pe.h. q dat de pte subiectiua sic intelligi. Pars subiectiua est terminus per se infe= rior respectu totius vlis. ¶ Item ista diffinitio locus a toto vli ꝛc.sic intelligit.locus dra maxime a to= to vli ē duo teri.s. ly totū vle et ly ps subiectiua.quoꝝ vnus.s. totu3 vle verificat de terio inferēte.ꝛ ali⁹ sc3 ly ps subiectiua de terio illato ꝯne dialectice:ꝯfirāde p maxiam ex illis teris ꝯpositā. ¶ Sed loc⁹ maxia a toto vli ē regula siue ppō ꝯfirmatia ꝯne dialectice: ꝯposita ex istis teris totū vle ꝛ ly ps subie ctiua:q꜒ vn⁹ sc3 ly totū vle ē verifi cabilis de terio inferēte.ꝛ ali⁹ sc3 ly ps subiectis de terio illato ꝯne dialectice ꝯfirāde p illā maximā vt a quocūq3 rēouet genus ꝛ spēs

Intel.lo. a toto vli tā max.ꝙ dra maxi

Notādū ē quarto q argu/endo a toto vli ꝛc. loco isti⁹ text⁹ d3 poni illa regula ꝯnaꝝ. ¶ Ois ꝯna cuius añs est p pō cathegorica negatia non expo nibilis:in q ponit terminus supe rior distributus: et ꝯns ē ppō ca/ thegorica negatiua in q ponit ter minus inferior eius: ē bona ꝯna. ¶ Dr notanter cathegorica: q2 si añs eēt ppō ypothetica nō oporte ret ꝯnam valere. vt nō seqt:nullū aīmal currit.nullus hō currit. ꝗ si nullus asin⁹ currit: nullus homo currit. ꝛ tñ ibi ar negatiue a supe riori distributo ad inferi⁹. ¶ Dr notāt nō exponibilis. q2 si añs eēt ppō exponibilis nō oporteret ꝯse quētiā valere.vt nō seqt sortes nō inꝗtū aīal ē risibilis. ꝗ aīal nō in= ꝗtū hō ē risibile. ¶ Dr etiā distri butus. q2 si terminus superior nō eēt distributus nō valeret ꝯna.vt

Rla ꝯña=rum

nō seqt aīal nō currit: ꝗ hō nō cur rit.Et etiā o3 obuare alias pprie tates logicales terioꝝ:vt dictū ē i solutōe tertij argumēti pcedētis le ctōis. ¶ Et si qrat aliqs. vtrū va/ leat argumētū a toto vli ad ptem subiectiuam affirmatiue ¶ Dicit ad hoc q sic.ꝛ ponitur talis regu/ la ꝯnaꝝ.Ois ꝯna cuius añs ē ppō cathegorica affirmatiua nō exponi bilis:in q ponit terminus supior distribut⁹ꝛ cū hoc ponit sufficiēt ꝯstantia oi3 inferiorū:ꝛ ꝯns ē ppō cathegorica affirmatia in q ponit terius inferior eius:est bona ꝯna. ¶ Dr notant dūmō ponat suffici ent ꝛc.q2 si ñ poneret ꝯstātia iferi oris sufficiēt tūc nōvaleret argum tū.vt nō seqt:oē aīal currit. ꝗ sor currit. sed oporteret sic dicere.oē aīal currit.et sortes ē. ꝗ sortes cur rit. Silr oīe aīal currit et sor est ꝛ plato est. ꝗ sortes currit et plato currit. In isto mō arguendi debēt obuari conditiones pus dicte.

Questio.

Solutio.

Regula ꝯsequen=tiarum.

Contra dicta ar pmo sic. Si nullū aīal currit: nullus hō currit ꝗ si nullus asinus currit: null⁹ hō currit.ꝛ tñ ibi ar a toto vli distri/ buto negatiue: ꝗ male dr in textu q semp tenet destructiue. ¶ Scdo sic ar nō seqt sortes ñ incepit esse coloratus. ꝗ sor nō incepit eē alb⁹ ꝛ tñ ibi ar a supiori ad iferius ne= gatiue.ꝗ male dr in textu q locus sp tenet destructiue. ¶ Tertio sic ar. Bñ seqt numerus ē. ꝗ binari⁹ ē.ꝛ tñ ar a supiori ad inferi⁹ affir= matiue ꝛ sine distributione: ergo contra textum

Ad pmū ꝛ scdm dr q so lutio patet ex dictis.q2 in pmo argumēto añs ē ppō hypothetica.ꝛin scdo argum to añs ē ppō exponibilis. ¶ Ad ttiū dr negādo miorē.q2 l3 illd qd ponit p termino inferēte in añte sit totū vle respectu termini illati tamē illud argumentū nō valet p

alia habitudinem: nec ɔña seqꝫ ad aꝫ s gr̃a talis habitudis: sed pōt dici ꝙ ibi aꝫ per locū a toto integ̃li ad suā partē. vel ꝑ locum ab effectu ad suā cām: vel ꝙ ibi arguiꝫ a toto vl̄i ad ptē subiectiā gr̃a mãe q: illō totū hꝫ hitudinē tale ad illā ptē ꝛ nō ad aliquā aliā ptem

Quid lo. a specie.

¶ Locus a specie siue a parte subiectiua est habitudo ipsius ad genus siue ad suum totum vniuersale. Et est semper constructiuus. Et habet duo argumenta ꝛ duas maximas ¶ Primo subiciendo speciem affirmatiue: vt homo currit. ergo animal currit. Maxima quicquid predicatur de specie siue parte subiectiua: hoc etiā ꝑdicaꝫ de gñe: siue ō toto vniuersali. ¶ Secundo predicando speciem affirmatiue. vt sortes est homo. ergo sortes est animal. Maxima. de quocūq; ꝑdicatur species siue pars subiectiua de eodem predicatur genus: siue totum vniuersale

¶ Circa hūc textū notādū ē p̄mo ꝙ ista diffinitio sic dꝫ intelligi. Loc⁹ dr̃a maxīe a pte subiectiua ē duo teri scꝫ ly ps subiectiua. ꝛ ly totū vl̄e q̄ꝝ vn⁹. scꝫ ps subiectiua v̄ificatur de terio inferēte: et ly totū vl̄e de terio illato ɔñe dialectice ɔfirmāde ꝑ maximā ex istis teris ɔpositā ¶ Sed locus maxīa a pte sbiectiā ē regula siue ꝓpō ɔfirmatiua ɔñe dialectice: ɔposita ex istis duob⁹ teris scꝫ ly ps subiectiua ꝛ ly totū vle. q̄rū vn⁹ scꝫ ps subiectiua ē v̄ificabilis de terio inferēte ꝛ alius de terio illato ɔñe ɔfirāt e ꝑ maximā illā. Exēplū vt q̄cq̄d ꝑdicaꝫ ō pte sbiectiā: ꝛ ō toto vl̄i. similꝫ ō q̄cūq; ꝑdicaꝫ ps sbiectiā: ꝛ totū vl̄e Et tꝫ iste loc⁹ affirātiue subijciēdo ꝛ ꝑdicādo vt satꝫ ꝑꝫ ꝑ maxīas iam dictas. Vñ in ɔña q̄ aꝫ a pte subiectiua ad totū vlē: debem⁹ cape ꝑtē subiectiuā q̄ ē terminus inferior in significando ꝛ in supponēdo et nō solum q̄ est inferior in significando: sicut iste termin⁹ adā. dr̃ terminus inferior in significando in ordine ad istū terminū hō: non tñ in supponēdo: ¶ Vñ ille terin⁹ diciꝫ inferior in supponendo: qui existēs subiectū in ꝓpōe affirmatiua de hoc verbo ē secundo adiacente supponit ꝓ vno vel ꝓ pluribus q̄ꝫ suus terminus superior: vt sortes nēdo ꝛ de vel hō respectu ly aīal. sed ille terminus diciꝫ inferior in significando qui materialiꝫ vel ad placitum solū vnū vel pauciora sig̃cat q̄ꝫ aliꝫ sicut ly adā vꝫ ly āticp̄s r̄spectu ly hō

Quis ter mi. inferi or i suppo nēdo ꝛ qs in sig̃ndo

Notādū est scd̄o ꝙ arguendo a pte subiectiua ad suū totūvlē obſuāda ē talis regula ɔñarū. ꝙ oīs ɔña cui⁹ añs ē ꝓpō cathegorica affirmatiua nō exponibilis in q̄ poniꝫ tminus s inferior ꝛ ɔñs ē ꝓpō cathegorica affirātiua nō exponibilis i q̄ poniꝫ tminus superior ad ipm nō distribut⁹ nec cū dictōe collectiua acceptus ceteris remanētibus p̄ibus: tā vocaliꝫ q̄ꝫ mentaliꝫ ē bona ɔña. ¶ Dr̃ notanꝫ cuius añs ē ꝓpō cathegorica q: si esset ꝓpō hypothetica nō oporteret ɔñam valere. vt nō seqꝫ si sortes currit hō currit. ergo si aīal currit: hō currit. Añs eñ ē verum ꝛ ɔñs falsū ꝛ impossibile. q: ē vna conditionalis q̄ ē mala ɔña ¶ Dr̃ notanꝫ affirmatiua. q: si eēt negatiua non valeret ɔña: nisi poneretꝫ constantia inferioris. vt nō sequitur sorꝫ nō est: g̊ hō non ē. sꝫ oꝫ sic arguere: sortes non est. ꝛ sortes nō est hō g̊ hō non est. mō añs est formaliter īpossibile ad qd̄ sequiꝫ qdlꝫ ¶ Dicitur notanter nō exponibi

Rla ɔñarum

Intel. lo. a spē tam ma. q̄ꝫ dr̃a maxīe.

lis: q si añs et ɔñs essent ꝓpõnes exponibiles: non oporteret ɔñam valere vt nõ seq̄r: sor incipit esse albus: ergo sortes incipit esse coloratus. similr sortes desinit esse alb⁹ ergo sortes desinit esse coloratus. silr sortes fuit alb⁹. ergo sortes fuit coloratus. similiter sortes inq̄tum homo est risibilis. ergo sortes inq̄tum animal est risibilis. Et principaliter illud intelligitur de exponibilibus in quib⁹ terminus inferior et terminus superior ponunt post dictões icludẽtes negationes Exemplũ vt sũt iste dictiones desinit incipit differt et sic de alijs. vel i quibus inferius et superius distribuũt vt ꝓpões reduplicatiue in quibus ponũtur iste dictiones secundũ quod vel inquãtũ. et sic de alijs

Notãdũ est tertio q notanter dicitur i regula non distributus: q: quando terminus superior distribuitur tunc non valet consequentia. vt nõ seq̄tur: omnis homo currit: ergo omne animal currit. nisi contingat q superius et inferius conuertantur: hoc est conuertibiliter ꝑ eque multis supponant. sed tamen vnũ habet generaliorez modũ cognoscendi scz ipm superius: q̄ aliud: scilz ipm iferius. vt bñ seq̄tur. omne idẽ est ens: ergo omne aliquid est ens. et de talibus magis videbitur in logica

¶ Dr etiã notanter in regula nec cũ dictione collectiua accept⁹: q: si terminus superior sumeret cuz dictione collectiua: non oporteret ɔñam valere. q: sic seq̄retur (posito casu q sint centum homines solum. et multa alia animalia) omes hoies sunt cẽtũ: ergo oĩa aĩalia sũt cẽtum capiendo ly oẽs et oĩa collectiue: sed hoc est flm: q: añs est verũ: et ɔñs flm ¶ Dicitur notanter ceteris paribus remanentibus vocaliter vel mentaliter: et spãlr mentaliter. hoc est nichil dz variari. sz illa q̄ ponũtur in añte tam vocalr q̄ mentalir: quoꝝ ɔceptus ẽ terminus inferẽs: dnt poni in ɔñte vł eoꝝ similia tã vocaliter q̄ mẽtalr et ꝑpr istã ɔditõnẽ nõ sequir ignis calefacit hoĩez: ergo ignis facit hoĩez q: illa q̄ ponunr in añte quorum vnus est terminus iferens nõ ponũr mẽtalir in ɔñte: q: i añte mẽtalir ponr ista ꝓpõ in cũ sẽsus antecedentis ẽ ille ignis facit caliditatẽ in hoĩe: et tñ illa nõ ponir i ɔñte mentalir. cũ añs nõ possit clarius manifestari nec sensus exprimi q̄ ipm exprimitur.

Notãdũ est quarto q arguendo secũdum istũ modũ sicut et ƀz alios debem⁹ obſuare: q termini teneantur vni uoce: eque ãple et eq̄ restricte: et eodẽ mõ appellate. Añ ad locũ a toto vlĩ reducir loc⁹ a toto disiũcto: q: totũ disiunctũ se hz ad partem disiũcti sicut genus ad spẽm: sicut hoc totũ disiunctũ hõ vel asinus: se hz vt magis cõe ad illũ terminũ hõ. silr ad illũ terminũ asinus. Et argumẽta q̄ fiũt a toto disiũcto dñt eodẽ mõ fieri a toto vlĩ tã affirmatiue q̄ negatiue: sed in maxis affirmatis taliũ argumẽtoꝝ dz poni iste terminus disiunctũ: vbi ponebar p̄us istud ɔplexũ totũ vłe. et illud ɔplexũ ps disiũcti dz poni vbi ponebar hoc ɔplexũ ps subiectiã

De loco a toto disiũcto.

¶ Et ad locuz a spẽ reducir loc⁹ a pte disiũcti ad totũ disiũctũ q: eodẽ mõ se hz ps disiũcti ad totũ disiunctũ sicut spẽs ad gen⁹. Et tenẽt argumẽta taz affirãtiẽ q̄ negatiẽ a pte disiũcti ad totũ disiũctũ sic p̄dicãdo sic subijciẽdo sicut a spẽ ad ge⁹.

De loco a pte disiũcti.

Contra dicta p̄mo sic arguir. Nõ sequitur asinus differt ab homine. ergo differt ab aĩali. et tñ ibi arguir ab inferiori ad superius. ergo talis ɔña nõ valet ¶ Scdo sic arguitur nõ sequitur: sortes incipit esse albus: ergo sortes icipit esse colorat⁹ et tñ ibi ar ab iferiori ad sup̄ius. ergo

talis ꝯña non valet. ¶ Tertio sic arguitur: nõ sequitur. sortes exñs extra parisius est videns parisius. ergo sortes existens parisius est agens parisius et tamen ibi arguitur ab inferiori ad superius: cum videns sit inferius ad agẽs ergo talis ꝯña nõ valet.

Ad primum dicitur negando cõsequẽtiã: quia in tali ꝯña añs et ꝯñs sunt ꝓpões exponibiles. et etiã superius distribuitur in ꝯñte. ¶ Ad scḋm dicitur negando ꝯñam: quia etiã añs et ꝯñs sunt ꝓpões exponibiles. ¶ Ad tertiũ dicitur negando ꝯñam: quia deficit vltima pticula in regula posita. quia in añte ponitur mentaliter illa ꝓpõ versus: cuius sensus añtis est iste. sortes exñs extra parisius est vidẽs versus parisius. et illa nõ ponitur in ꝯñte nec mẽtaliter nec vocaliter. et ideo deberet sic ꝯcludi. sortes exñs extra parisius est agẽs versus parisius.

quid totũ integrale et quid ps eius

¶ Totũ integrale est qḋ est compositũ ex ptibus habentibus q̃titatẽ. et pars eius dicitur ps integralis. ¶ Pars integralis est que cũ aliis ptibus cõstituit totũ. ¶ Locus a toto integrali est hitudo totius integralis ad suã partẽ. et est semp ꝯstructiuus. vt domus est. ergo paries est. Maxima. posito toto itegrali ponitur et q̃libet eius ps. ¶ Locus a parte integrali est hitudo ipsius ad suũ totũ. et ẽ sp destructiuus. vt paries nõ ẽ: ergo domus nõ est. maxima destructa parte integrali: destruitur et suũ totũ. ¶ Totum in q̃titate est vl'e sumptũ vl'r vt ois hõ. nullus hõ. ¶ Pars in q̃titate est quodlibet inferius ꝯtentũ sub illo toto vl'i vl'r sũpto ¶ Locus a toto in q̃titate est hitudo ipsius ad suam partẽ: et est cõstructiuus et destructiuus. Constructiue sic. vt ois hõ currit. ergo sortes currit. maxima. q̃cq̃d pdicatur de toto in q̃titate: et etiã de qualibet eius parte. Uel sic. si vl'is est vera quelibet pticularis eius erit vera ¶ Destructiue sic. nullus hõ currit: ergo sortes nõ currit. maxima. q̃cquid remouetur a toto in q̃titate: et a qualibet eius parte Uel sic Si vniuersalis est falsa q̃libet eius pticularis erit falsa ¶ Locus a ptibus in q̃titate ẽ habitudo oim partiũ in q̃titate simul sumptarũ ad suum totũ. et tenet constructiue: et destructiue. Constructiue sic vt sortes currit. plato currit. et sic de aliis. ergo ois homo currit. maxima. q̃cquid predicatur de partibus in quantitate simul sumptis et de suo toto. ¶ Destructiue sic. Sortes non currit: plato non currit. et sic de aliis. ergo nullus homo currit. maxima. quicquid remouetur a partibus in quantitate simul sumptis: et ab eius toto vniuersali. Uel si quelibet singularis non est vera: sua vniuersalitas non erit vera.

quid locus a toto integrali.

quid locus a parte integrali.

quid totũ in q̃titate et quid eius ps.

quid locus a toto in q̃titate.

quid locus a partibus in q̃titate

Quid to tū itegra

¶ Circa hūc textū notādū est pri mo ꝙ in ꝓposito hoc ꝯplexum to tū itegrale capit̄ scd̾e itentionalit̄ et dꝫ sic describi. Totū itegrale ē terminus cōis siue singularis: qui siḡat rem q̄ est totū integrale. vel multitudinem q̄ dr̄ totū integrale in ordie ad suas ptes. Exemplum primi: vt dom⁹ vel sor. Exēplū scd̾i vt nūer⁹ denari⁹. ¶ Silr̄ ly ps in tegralis sumit̄ scd̾e intētionalit̄ ꝛ describit̄ sic. Pars itegralis ē terminus significās rē q̄ est ps alicuius rei vel alic⁹ multitudis. Exemplū primi: vt pes vel man⁹. Exemplū scd̾i: vt nūer⁹ binari⁹ respctū nūi denarij. ¶ Sꝫ locus dr̄a maxie a toto integrali ē duo teri. s. ly totū integrale ꝛ ly ps integralis. quoꝝ vn⁹ scꝫ totū itegrale v̾ificat̄ de terio inferēte: ꝛ alius scꝫ ly ps integralis de terio illato ꝯn̄e ꝯfirmāde p maxiam ex illis teris ꝯposita Et loc⁹ maxia a toto integrali est regula siue ꝓpō ꝯfirmatie ꝯn̄e dialectice: ꝯposita ex istis duobus teris: scꝫ ly totū integrale ꝛ ps itegralis quoꝝ vn⁹. scꝫ totū itegrale v̾ificat̄ de terio inferēte: ꝛ ali⁹ scꝫ ps itegralis de terio illato eiusdē ꝯn̄e. Exēplū dat autor in textu qd̾ sic intelligit̄: si hoc v̾bū est fm ad iacens v̾e p̄dicat̄ d̾ toto integrali etiā p̄dicat̄ de pte itegrali.

Intel. loci a toto itegra. taꝫ ma. ꝙ dr̄a maxie.

Inte. loci a pte iteḡ tā maxie ꝙ dr̄a ma

¶ Itē loc⁹ dr̄a maxie a pte integrali est duo teri: s. ly ps integralis. ꝛ ly totū integrale. quoꝝ vn⁹ scꝫ ly ps integralis v̾ificat̄ de terio inferēte ꝛ alius: scꝫ ly totū integrale de termino illato ꝯn̄e dialectice ꝯfirmāde p illā maximā ex illis teris ꝯposita ¶ Sꝫ loc⁹ maxia a pte itegrali est regula siue ꝓpō ꝯfirmata cōsequētie dialectice ꝯposita ex illis duobus teris: scꝫ ly ps integralis ꝛ ly totū integrale: q̄rū vn⁹: scꝫ ly ps integralis v̾ificat̄ de terio īferente. ꝛ alius: scꝫ ly totū integrale de terio illato eiusdem ꝯn̄e confirmande per illam maximam.

Notādū est tertio ꝙ arguēdo per locū a toto integrali ponit̄ talis regula cō sequentiaꝝ. A noīe totius itegralis ꝑsonalit̄ sūpto: ad nomē partis integralis personalr̄ sumptū. sine qua parte totū nō pōt esse arguendo affirmatie r̄spcū ly est scd̾o ad iacētis ē bona ꝯn̄a ¶ Dr̄ notāt̄ ꝑsonalit̄ sumpto: qꝛ si teri supponant materialit̄ siue simplr̄ nō valeret ꝯn̄a. vt non seq̄t̄ domus est dictio dissillaba: ergo paries est dictio dissillaba. nec ecōtra. ¶ Dicit̄ notant̄ sine qua ꝛc. qꝛ si eēt termin⁹ illatus significans solū partē minus principalē: nō oporteret cōsequētiā valere. vt nō sequit̄ sortes ē ergo manus eius est. ¶ Dicitur etiā affirmatie. qꝛ si argueret̄ negatiue: nō oporteret ꝯn̄am valere vt nō sequitur domus nō est: ergo paries non est. ¶ Et dicitur respectu ly est secundo adiacētis. qꝛ respectu alioꝝ p̄dicatoꝝ nō valꝫ ꝯn̄a nisi illa sequat̄ ad tale p̄dicatū sicut ens siue exn̄s. qꝛ nō sequit̄ domus valet centū libras. ergo et paries.

Regula ꝯn̄arum.

¶ Sed arguendo a parte integrali ad suū totum ponit̄ talis regula A noīe partis sine qua totū nō potest esse personalit̄ sumptū: ad nomen totius personalit̄ sūpti arguendo negatiue respectu huius v̾bi est scd̾i adiacentis est bona ꝯn̄a: ꝛ nō ecōtra: vt paries nō est: ḡ dom⁹ non est. Alie particule ponuntur eodem mō sicut in regula p̄cedēti

Regula ꝯn̄arum.

¶ Aūt ad locū a toto integrali reducit̄ loc⁹ a toto copulato ad partē eius. qꝛ eodē modo se hꝫ totū copulatū ad eius partē: sicut totum integrale ad eius partē. ꝛ iō debemus arguere eodē mō et respectu eorūdē p̄dicatoꝝ: vt sortes ꝛ plato sūt: ḡ sor est. Maxia posito toto copulato ponit̄ ei⁹ ps ¶ Et silr̄ loc⁹ a parte copulati ad totū copulatū reducitur ad locum a parte integrali. Et eodeꝫ modo debemus ar

De loco a toto copulato.

De loco a pte copulati.

guere a pte copulati ad totũ copulatũ et respcũ eiusdẽ pdicati et ñ aliorũ sicut a pte itegrali ad suũ totũ

Intel. loci a toto i q̃tita. tã maxie q̃ dfe maxime.

Notãdũ est tertio q totũ i q̃titate ẽ teri⁹ cõis sũpt⁹ ɔfuse et distributiue. vñ loc⁹ dr̃a maxime a toto i q̃titate ẽ duo teri scȝ totũ i q̃titate et ps i q̃titate. quorum vnus scȝ ly totũ i q̃titate verificat̃ de terio iferẽte et alius scȝ ps i q̃titate de terio illato ɔñe ɔfirmãde p maximã ex illis teris ɔpositam ❡ Sed locus maxia a toto i q̃titate ẽ r̃la siue ꝓpõ ɔfirmatia ɔñe dialectice: ɔposita ex istis duob⁹ teris scȝ totũ i q̃titate et ps i q̃titate: quorum vnus scȝ totũ i q̃titate verificat̃ de terio iferẽte etc. ❡ Et fȝ istũ locũ possum⁹ arguere subijciẽdo siue affirmatiue siue negatiue: sicut i loco a toto vñ. et silr̃ pdicãdo: ita q oẽs ɔditiones q̃ reqrũt̃ ad hoc q arguat̃ affirmatiue siue subijciẽdo siue pdicãdo p locũ a toto vñ. etiã reqrit̃ ad hoc q arguat̃ p locũ a toto in q̃titate. Nec dñt dici ꝓpe loci dialectici. Vñ tales ɔñe nõ valẽt. sor̃ incipit eẽ omis hõ: et sor̃ ẽ. ergo sor̃ incipit eẽ sortes. cũ añs et ɔñs sint ꝓpões exponibiles. silr̃ nõ seqt̃: sor̃ nõ desinit eẽ ois hõ: et sor̃ ẽ. ergo sor̃ desinit eẽ sor̃. silr̃ nõ seqt̃ sor̃ icipit scire oẽȝ ꝓpõeȝ: et hec ꝓpõ hõ currit ẽ: ergo sor̃ incipit scire istã ꝓpõeȝ hõ currit: ꝓpter cãm iam dictam etiam ibi variat̃ appellatio.

Intel. loci a ptib⁹ i q̃ti. taȝ maxie q̃ dfe maxi

Notãdũ est q̃rto q iste textus sic intelligit̃ Locus dr̃a maxie a ptibus in q̃titate ẽ duo teri scȝ ly ptes in q̃titate sil̃ sumpte: et totũ in q̃titate quorum vnus verificat̃ de terio iferẽte: et alius de terio illato ɔñe dialectice cõfirmãde per maximã ex illis teris cõpositã. ❡ Sed locus maxia a ptibus in quãtitate est r̃la siue ꝓpõ cõfirmatia ɔñe dialectice: cõposita ex illis teris scȝ ptes i quãtitate sil̃ sũpte: et tota in quãtitate quorum vnus scȝ ly ptes i quãtitate sil̃ sũpte verificat̃ de terio inferẽte: et ali⁹ de terio illato: vt q̃cq̃d attribuit̃ p tib⁹ i q̃titate sil̃ accept' ẽt attribuit̃ toti i q̃titate. ❡ Et fm̃ istũ locũ possumus arguere tã affirmatiue q̃ negatiue: sed sũt obſuãde due cõditiões. q̃rum p̃ia est: q cetera maneant silia' et cũ hoc totũ i quãtitate nõ sumat̃ a termio supponente deſiate. Scda ɔditio est q si totum i q̃titate sumatur cum termino in añte supponẽte deteriate: tũc oȝ q addat̃ relatiuũ idẽtitatis. Defectu cuius non sequit̃. caput habet sortes et caput habet plato: et sic de alijs. ergo caput habet ois hõ cum añs sit verũ et ɔñs falsũ. Sȝ debem⁹ arguere caput hȝ sor̃: et idẽ caput hȝ plõ: et sic d alijs: ergo caput habet omnis homo

Cõditões loci.

Contra dicta arguit̃ pmo sic non sequitur. domus ẽ: ergo fenestra est. Et silr̃ non sequitur. domus valet centum libras: ergo et paries et tñ ibi arguit̃ a toto integrali ad suaȝ partem. ergo nõ valet argumentũ fm̃ istũ locũ. ❡ Scdo sic arguit̃: non sequit̃ oẽm hoiem esse currẽtẽ est scitum a te. ergo sortem esse currentẽ est scitum a te. et tñ ibi arguit̃ per locũ a toto in quãtitate: ergo talis locus nõ valet. ❡ Tertio sic arguit̃ nõ seqtur sortem esse in ista domo est possibile: et platoneȝ esse in ista domo est possibile: et sic de alijs: ergo omnem homiem esse in ista domo est possibile. et tñ arguit̃ a partibus totius in quantitate: ergo talis locus nõ valet.

Ad p̃mũ dicitur q solutio patet ex p̃dictis et cetera. ❡ Ad secundum dicitur negando minorem. q: antecedens est vna ꝓpositio indefinita cum termini eius accipiantur materialiter qui ponũtur a parte subiecti. ❡ Ad tertiũ dr̃ negãdo mio rẽ quia ille propositiones que ponuntur in antecedente sunt indefi

nite cum subiecta earum acciplan
tur materialiter. similiť ꝯ̃sequẽs
est vna ĩdefinita

Quid to. Totum in modo ẽ vniuersa
in modo. le sumptum sine determiati-
onc. vt hõ. ¶ Pars in modo
Quid ps ẽ vniuersale sũptũ cũ deter-
n modo. miatõe nõ diminuẽte. vt hõ
ẽ albus. Et eodẽ mõ sũiť ar-
gumẽtũ ĩ hoc loco: sicut ĩ lo-
Quid to. co a gñe ad spẽm. ¶ Totũ ĩ
in loco loco est dictio cõprehendẽs
omnem locum aduerbialiter
Quid ps vt vbiqꝫ: nusqꝫ. ¶ Pars in lo
in loco. co est dictio comprehendẽs
aliquem locum aduerbiali-
Quid lo. ter: vt ibi hic. ¶ Locus a
a toto ĩ lo toto in loco est habitudo ip
co sius ad suam partem. Et te-
net constructiue et destructi
ue. Constructiue sic. deus est
vbiqꝫ: ergo deus ẽ hic. Ma
xima. cuicunqꝫ competit to-
tũ in loco ⁊ quelibet eius ps
¶ Destructiue sic. ¶ Cesar ẽ
nusqꝫ: ergo non est hic. Ma
xima quicquid remouetur a
toto in loco: et a qualibet e-
ius parte.

Intel. lo. ¶ Circa hunc textũ notandũ est
a toto in primo: ꝙ hic ꝯ̃r autoꝛ determiat
mõ tã ma de loco a toto in mõ: qd aũt sit to-
xie ꝙ̃ dr̃e tũ in mõ ⁊ pars in modo: satis pa
maxime. tet in textu. Et locus dr̃a maxime
a toto in mõ: est duo termĩ scꝫ to-
tũ in modo: ⁊ pars ĩ mõ: quoꝝ vnꝰ
scꝫ totũ in mõ v̓ificať de terĩo ĩfe-
rente: et alius de terĩo illato ꝯ̃ñe
dialectice cõfirmande per maxiaꝫ
ex illis terĩs cõpositam. ¶ Sed lo
cus maxĩa a toto in mõ est regula

siue ꝓpõ cõfirmatiua ꝯ̃ñe dialecti
ce cõposita ex illis terĩs duobus:
scꝫ totũ in modo ⁊ pars in mõ: q̃ꝝ
vnus v̓ificať de termĩo inferẽte: ⁊ Intelr. lo
alius ⁊c. ¶ Item locus dr̃a maxi ci a pte ĩ
me a parte in mõ est duo terĩ: scilꝫ mõ tã ma
pars in mõ ⁊ totũ in mõ: quorum xie ꝙ̃ dr̃e
vnus ⁊c. ¶ Sed locus maxima a maxime
parte in mõ est regula siue ꝓposi-
tio cõfirmatiua ꝯ̃ñe dialectice ꝯpo-
sita ex istis duobus terĩs scꝫ pars
in mõ ⁊ totũ in mõ: quoꝝ vnus v̓i
ficať de terĩo inferẽte: et alius de Cõditões
terĩo illato ⁊c. ¶ Vñ ad hoc ꝙ ar- ad boni-
guať per istos locos bñ: tres ꝯditi tatem di
ones reqͥrunť ¶ Prima ẽ ꝙ vtra ctoꝝ lo.
qꝫ pars ipsius totius in mõ possit reqͥsite
v̓e p̄dicari de parte ĩ mõ vlr̃ acce- Prima
pta. Defectu cuius nõ seqͥť: imago
nõ ẽ hõ: ergo imago ñ ẽ hõ pictꝰ. silr̃ ñ
seqͥť Adã ẽ hõ: ergo adã ñ ẽ hõ mortu
us ¶ Scd̓a ꝯditio ẽ ꝙ nõ arguať Secũda.
cũ illis v̓bis ĩcipit. ⁊ desinit. Defe
ctu cuꝰ non seqͥť: soꝛ desinit eẽ hõ
albꝰ: ergo soꝛ desinit eẽ hõ. ¶ Tertia
ꝯditio ẽ ꝙ nõ arguať cũ v̓bis sigñ Tertia
tibꝰ actũ ĩtellectus vel volũtatis ⁊
actũ trãseuntẽ ĩ rẽ ad ex̃. Defectu
cuꝰ nõ seqͥť. ego nõ cogñsco hoiem
ergo nõ cogñsco hoiem albũ. silr̃ nõ se-
qͥť Nõ vellẽ esse ĩ luto: ergo nõ velleꝫ
eẽ in luto ꝓ decem francis. nec eꝯ̃
seqͥť. Silr̃ nõ seqͥť. Ignis nõ facit
aquã: ergo ignis nõ facit aquã calidã
silr̃ nec eꝯ̃ Ignis facit aquã calidã
ergo facit aquam: cum ibi arguatur
cuꝫ verbo sigñte actum transeun-
tem in rem ad extra

Notandũ est secũdo ꝙ̃ ꝓ
arguẽdo nega
tiue a toto in modo poniť talis re Rła cõse
gula ꝯ̃ñarũ. Omis ꝯ̃ña cuꝰ añs ẽ quẽtiarũ
ꝓpõ cathegorica negatiua ñ expo-
nibilis: ĩ q̃ poniť totũ in mõ distri
butũ: ⁊ ꝯ̃ñs ẽ ꝓpõ cathegorica ne
gatiua non exponibilis: ĩ q̃ poniť
ps ĩ mõ vlr̃ accepta eiusd̓ totꝰ dũ
mõ vtraqꝫ ps partis ĩ mõ v̓ificabi
lis ẽ de parte in mõ mediante hoc

verbo est. et non arguaẽ cũ verbis sigñtibus actũ interiorẽ aĩe: vtputa intellectus vel volũtatis. vl' actũ transeuntẽ in rẽ ad extra: ceteris sĩlibus manentibus tam vocaliter ꝙ mentaliter: est bona ꝯña. Particule istius regule eodẽ mõ exponunẽ sicut particule illius r'le que datur de parte subiectiua. ¶ Sed arguendo affirmatiue a toto ĩ mõ debemus eodẽ mõ arguere sicut a toto vlĩ. Et põt sic regl'a dari. Ois ꝯña cui9 añs est ꝓpõ cathegorica affirmatiua nõ expõibilis: in qua poniẽ totũ in modo distributũ: et cũ hoc sufficienẽ poniẽ ꝯstantia ꝑtis in mõ: ⁊ ꝯñs est ꝓpõ cathegorica affirmatiua nõ exponibil': ĩ qua poniẽ pars in mõ vl'r capta: cuius ꝑtis vtraqꝫ pars vere p̄dicaẽ de ipsa vl'r accepta mediante hoc verbo est. dũmõ non arguaẽ cũ teris sigĩficantibus actũ aĩe interiorẽ. vtputa intellectus vel volũtati. vel actũ transeũtem in rẽ ad extra: ceteris paribus remanẽtib9: est bõa ꝯña.

Alia r'la ꝯñaꝝ pro arg. affirmatiuo

¶ Sed pro arguendo a ꝑte in mõ affirmatiue poniẽ talis regula ꝯsequentialis. Ois ꝯña cui9 añs est ꝓpõ cathegorica affirmatiua nõ exponibilis: in qua poniẽ pars ĩ mõ vl'r sumpta: de qua parte in modo vtraqꝫ pars eius ṽe p̄dicatur mediante hoc verbo est: ⁊ ꝯñs est propõ cathegorica affirmatiua nõ exponibilis in q̃ poniẽ totũ in modo nõ distributũ: dũmõ nõ arguatur cum teris sigñtibus actũ aĩe interiorem intellect9 vel volũtatis. vel actũ transeũtẽ in rẽ ad ex̃: ceteris sĩlibus remanentib9 est bõa ꝯña.

Alia rl'a ꝯñaꝝ ꝑ argu. af. h9 loci

¶ Sed negatiue arguẽdo oꝫ põere constantiã partis in mõ: ⁊ ꝙ totũ in mõ nõ distribuaẽ: vt hõ alb9 non currit: ⁊ hõ albus est. ergo homo non currit.

R'la ꝑ argu. negatiuo.

Notãdũ est tertio ꝙ autor diuidit totũ in loco et partẽ in loco: vt satis pꝫ ĩ textu. ¶ Locus d'r a maxime a toto ĩ loco est duo teri. s. totũ in loco ⁊ ꝑs in loco: quoꝝ vnus. s. totũ ĩ loco ṽificatur de terio, inferẽte. ⁊c. ¶ Sꝫ locus maxima a toto in loco ẽ r'la siue ꝓpõ ꝯfirmatiua ꝯñe dialectice: composita ex istis duob9 terminis. ⁊c. Exemplũ de maxia ꝑ cõsequentijs a toto in loco. vt q̃cquid negatiue attribuiẽ toti in loco et cuilibet parti ei9: vt chimera nusꝙ est. ergo non est hic. Sed maxia pro ꝯñtijs affirmatiuis est hec. q̃cquid attribuiẽ toti in loco: etiã attribuitur affirmatiue cuilꝫ ei9 ꝑti

Intell'. toti9 in loco tã maxie ꝙ d'r a maxime

¶ Sed arguendo affirmatiue debem9 obseruare tres ꝯditiões.

Cõditiones h9 loci.

¶ Prima est: ꝙ totũ in loco distribuaẽ: defectu cui9 nõ seqtur: Sortes est alicubi: ergo est hic. añs eñ põt esse verũ: ꝯñte exñte falso.

Prima

¶ Scda cõditio est: ꝙ sufficienter ponaẽ ꝯstantia partis in loco: q̃a si nõ ponereẽ ꝯstantia: nõ oporteret ꝯñam valere. vt nõ seqtur Sor est vbiqꝫ: ergo sortes est rome: cum añs possit esse verũ ꝯñte exñte f'lso. q: roma posset destrui.

Secũda.

¶ Tertia ꝯditio est: ꝙ nõ arguaẽ cũ istis verbis incipit ⁊ desinit: vel eorũ similib9. q: non sequiẽ Sortes incipit esse vbiqꝫ. ergo sor incipit eẽ hic. Silr nõ seqtur Sortes desinit eẽ vbiqꝫ. ergo sortes desinit esse hic

Tertia

Notãdũ est quarto ꝙ arguendo negatiue ꝑ istũ locũ poniẽ talis regula ꝯñalis. Ois ꝯña cuius añs est ꝓpõ cathegorica negatiua nõ exponibilis: ĩ q̃ totũ in loco distribuiẽ: ⁊ ꝯñs est propõ cathegorica negatiua non exponibilis: in q̃ poniẽ pars in loco ceteris sĩlibus remanentib9 tã mentaliter ꝙ vocaliẽ est bona ꝯña

R'la ꝯñaꝝ ꝑ arg. negatio h9 loci.

¶ Sed ꝑ arguẽdo affirmatiue est talis regula. Ois ꝯña cui9 añs est ꝓpõ cathegorica affirmatiua non exponibilis: in q̃ totũ ĩ loco distribuiẽ: et sufficienẽ poniẽ ꝯstantia ꝑtis in loco: ⁊ ꝯñs est ꝓpõ cathegorica affirmatia nõ exponibilis: in

R'la arg. negatiui.

qua ponit pars in loco ceteris sili bus remanentibus. est bona ɔña. Vñ ꝑ istū locū debemus arguere ꝑ termīos de gñevbi:et ex quo isti termini nō sūt nati esse subiecta vl' ꝑdicata lꝫ bñ ponant a parte subiecti vel ꝑdicati. ideo nō ꝓprie arguit per istū locū subijciēdo vel ꝑdicando. nec dꝫ poni ille terminus ꝑdicat vl' subijcit i maxia ɔfirātia sed poni dꝫ illud ɔplexū attribuit affirmatiue: vel attribuit negatiue

Notabile

Contra dicta ꝑmo sic ar Non seqtur sortes nō ē hō. ergo sortes nō ē hō mortuus Silr nō sequit sortes nō est hō. ergo non est hō intellectus. Silr nō seqt sor nō ē hō: ergo nō ē hō intelligibilis. vel ergo hō nō est hō itelligibilis siue imaginabilis. Simili nō seqtur ethiops nō est albus ergo nō ē albus ꝑm dentes. ⁊tñ ibi ar per locū a toto in mō. ergo talis locus nō valet. ¶ Scdo sic ar. nō seqtur Ignis nō facit aquā. ergo non facit aquā calidā. similit nō seqtur. Iste pictor nō fac murū. ergo nō fac muꝝ albū. silr nō seqtur Ille nonfit hō ergo nō fit hō albꝰ. silr nō seqtur Iste nō facit pannū. ergo nō facit pannuꝫ tunicā. Nec eɔ valet. Ignis facit aquā calidā. ergo facit aquā. ⁊ tñ ar ꝑ locū a toto in mō: vel a parte i mō ergo tales loci nō valent ¶ Tertio sic arguit nō seqtur: sortes incipit eē vbiqꝫ. ergo incipit esse hic Silr sortes desinit esse vbiqꝫ. ergo desinit esse hic ⁊tñ hic ar per locū a toto in modo ergo talis locus non valet. ¶ Ad oia dr ꝙ solutio patet ex dictis.

Quid lo. a pte i lo.

¶ Locus a pte in loco ē habitudo ipius ad suū totū. Et ē ſꝑ destructiuus: vt cesar non ē hic. ergo nō ē vbiqꝫ. Maxima cuicūqꝫ nō cōpetit ps i loco. nec eius totū ¶ Totū i tpe ē dictio cōprehendēs oē

Quid to. i tpe

tps aduerbialiter: vt semper nūqꝫ. ¶ Locus a toto in tpe ē habitudo ipius ad suā partem. Et tenet constructiue et destructiue ¶ Pars aūt in tēpore ē dictio ɔprehendēs aliqd tēpꝰ aduerbialit: vt nūc heri. cras Et tꝫ destructiue tm Exēpla aūt sumant hic sicut in loco a toto in loco. ¶ Cā ē ad cuius esse sequit aliud ꝑꝫ naturā Et diuidit in cām materialē: formalē: efficientē: et finalē. ¶ Causa efficiēs est a q̄ ꝑmo fit motus. ad hoc ꝙ fiat aliqd. vt domificator est ꝑmū mouēs et operans: vt fiat domus. et faber vt fiat cultellus ¶ Locus a cā efficiēte ē hitudo ipius cāe efficientis ad suū effectū. Et est cōstructiuus et destructiuus. Constructiue sic: domificator ē bonus: ergo domꝰ ē bona. Locus a cā efficiēte. Maxia. si cā efficiens est bona: ipm qd fit est bonū ¶ Destructiue sic domificator non ē bonus. ergo domus nō est bona. locꝰ a cā efficiente. maxia Cuiꝰ cā efficiēs nō ē bona ipm qd fit nō ē bonū. Et ecōuerso tꝫ locus ab effectu ad cām efficiētem. vt domus ē bona. ergo sua cā efficiēs ē bona ꝛc.

Quid lo. a to. i tpe.

Quid ps in tpe

Diffio et dio cāe

Quid cā efficiens.

Quid lo. a cā efficiente.

¶ Circa hūc textū notādū ē ꝑmo ꝙ iste textus dꝫ sic intelligi. Locꝰ dīa maxie a pte in loco ē duo teri scꝫ ps in loco: ⁊ totū in loco: quorū

vnus sc3 ps in loco v̓ificat̃ de ter/ mino inferēte ꝛc. ¶ Sed loc⁹ maxīa a pte in loco ē rl̄a siue ꝓpō cōfirmatīa ꝯñe dialectice: ꝯposita ex istis duob⁹ teris sc3 ps ī loco ꝛ totū ī loco: q̄rū vn⁹.s. ps ī loco verificat̃ d̄ terīo īferēte ꝛc ¶ Et t3 iste loc⁹ affirmatiue: dūmō terī sigtiue ꝛ ꝑsonalit̃ accipiant̃: et nō arguat̃ cū istis verbis incipit ꝛ desinit. ꝛ du3 cetera maneāt silia tā vocalr̃ q̄ mētalit̃. Et ꝓ illo mō arguendi ē illa maxīa. cuicūq3 attribuit̃ affirātiē ps ī loco eidē attribuit̃ totū ī loco ¶ Sed negatiue arguēdo o3 ponere ꝯstantiā ptis in loco. ꝛ o3 cauere q̄ totū in loco nō distribuat̃ in ꝯñte ꝛ q̄ cetera sint silia. Et pro tali mō arguēdi ē talis maxīa. cuicūq3 attribuit̃ pars in loco negatiue: etiam ꝛ totū in loco

Notādū est secundo q̄ hic ꝯñr autor deꝑiat de loco a cā gr̄a cuius diffinit cām q̄ diffinitio d3 sic itelligi. Cā ē res ad cuius esse: siue sue itētionis eē seq̄t̃ aliud. Et de ista expōe nō est hic ad ꝓpositū. ꝛ tūc iste terīus cā positus in diffinitōe capit̃ p̄me itētionaliter. ¶ Sed d3 sic exponi logicalit̃. Cā ē terīnus supponēs ꝓ re q̄ est cā: rōne cuius teri ꝓpō ī q̄ ponit̃ infert aliā ꝓpōem in q̄ ponit̃ terminus supponēs ꝓ re q̄ est effectus. Et hoc mō capit̃ cā scd̄e intentionalit̃. et sic capit̃ in ꝓposito. silr̃ ille terminus effect⁹ d3 hic capi scd̄e intentionalit̃: vt sigt terminos ꝓ effectibus supponentes. ¶ Diuisio aūt cāe sic d3 intelligi. De nūero cārum. q̄dā ē cā efficiēs q̄dā finalis ꝛc. Ex ista diōne patet q̄ tm̄ q̄ttuor sunt cāe: hoc ē quattuor sūt teri cōes nō coicidentes ī significādo fm̄ suas rōnes formales oēs cās mūdi significātes: p quos iste terminus cā diuidit̃ diuisione logicali: vt sūt isti q̄ttuor teri sc3 cā efficiēs. cā forālis. causa materialis. et causa finalis.

Intel. duplex diffinitōis cāe

Intel. diōnis cause

Notādū ē tertio q̄ iste terī⁹ Causa efficiēs ꝛc. sic intelligit̃. Cā efficiēs ē terminus supponēs ꝓ re: a qua causatur p̄mus motus. vt ille terminus domificator. Silr̃ effectus cāe efficiētis ē terminus supponēs ꝓ re q̄ causatur ab alia. vt iste termin⁹ domus. Et sic patet q̄ cā efficiēs ꝛ effectus cāe efficiētis capiūt̃ scd̄e intentionalit̃. ¶ Locus dr̄a maxime a cā efficiente: ē duo terī sc3 cā efficiēs ꝛ ly effectus cāe efficientꝭ quorū vnus sc3 cā efficiēs verificatur de terīo inferēte ꝛc ¶ S3 loc⁹ maxīa a cā efficiēte ē regula siue ꝓpō ꝯfirmatiua ꝯñe dialectice: cōposita ex istis duobus terīs sc3 cā efficiēs ꝛ effect⁹ cāe efficiētꝭ. q̄ꝝ vn⁹. s. ly cā efficiēs verificat̃ de terīo īferēte ꝛc. ¶ S3 loc⁹ dr̄a max. ab effectu cāe effic. ē duo terī. s. effect⁹ cāe efficientis ꝛ cā efficiens. quoꝝ vn⁹ sc3 ly effectus cāe efficiētis verificat̃ de terīo inferēte ꝛc. ¶ Sed locus maxima ab effectu cāe cāe efficientis ē regula siue ꝓpō ꝯfirmatīa ꝯñe dialectice cōposita ex illis duob⁹ terīs sc3 ly effectus cāe efficientis ꝛ cā efficiens: quoꝝ vnus sc3 ly effectus cāe efficiētis verificatur de terīo inferēte ꝛc.

Notādū ē quarto q̄ in istꝭ locis debem⁹ arguere respectu isti⁹ verbi ē: ꝛ etiā respectu hoꝝ p̄dicatoꝝ. s. bonū ꝛ malū q̄nq3 cōditionibus obſuatis Quaꝝ p̄ma ē q̄ ly bonū ꝛ silr ly malū ī a͡ñte dn̄t dicē boitatē l' malitiā artis ip̄ius efficiētis: ꝛ ī ꝯñte dn̄t dicere bonitatatē vl' malitiā artificꝭ. Defectu cuius nō sequit̃: domificator est bonus. g̊ domus est vel pōt eē bona: sed d3 sic argui. domificator ē bonus domificator. g̊ domus est vel pōt esse bona domus. ¶ Scd̄a cōditio ē q̄ artifex opet̃ fm̄ artem suā meliori mō quo pōt ¶ Tertia ꝯditio est: q̄ nō sit defectus vel malicia se tenēs ex parte

Intel. diffinitionis cāe efficiētis ꝛ effectus eius.

De lo. ab effctū scāe efficiētis.

Cōditōes p̄dicatoꝝ locorum

Prima.

Secunda

Tertia

Quarta. materie vel īstrumēti. ¶ Quarta ɔditio ē: q cā efficiēs non hēat ali qd impedimētū itrinsecū. ¶ Quinta. Quinta cōditio ē: q si nomē cāe efficientis sit nomē potētiale. i. terminus supponēs ꝓ re q̄ de facto nō agit sed tñ ɔnotat eā posse agere tūc arguēdo ꝑ locū a cā efficiēte ɔñs dȝ hr̄e ꝓ copula hoc verbū pōt. Sed si sit nomē actuale .i. terīn⁹ supponēs ꝓ re q̄ agit ꝛ nō supponeret ꝓ ea nisi ageret: tūc ɔñs dȝ hr̄e ꝓ copula hoc v̄bū erit. Exēplū p̄mi: vt domificator ē bonus domificator: g̃ domus pōt esse bona domus. Exēplū scd̄i: vt domificans ē bon⁹ domificās: ergo domus erit bona domus. ꝛ sic ptȝ q arguēdo ꝑ locū a cā efficiēte ɔñs erit de copl̄a de futuro vel de possibili: puta de ly erit vel de ly pōt vt domificator ē: g̃ domus pōt esse. silr̄ domificās ē: g̃ domus erit. ¶ Sed arguēdo ab effectu cāe efficiētis añs dȝ eē ꝓpō de p̄ñti: ꝛ ɔñs de p̄tito. Exēplū: vt domus ē bona: g̃ domificator fuit bonus domificator. silr̄ dom⁹ ē: g̃ domificator fuit. silr̄ g̃ domificās fuit

Contra dicta ar̄ p̄mo sic. non seq̄r̄ sor̄ incipit esse hic: g̃ icipit eē alicubi. silr̄ nō seq̄r̄ sortes desinit eē hic: g̃ desinit esse alicubi. ꝛ tñ ar̄ a parte ī loco ad suū totū. ergo talis locus nō vȝ. ¶ Scd̄o sic ar̄: nō seq̄r̄ domificator ē bonus. g̃ dom⁹ est bona. cum añcedens possit esse verū ɔñte exñte falso. qz stat domificatorem eē bonū virū: ꝛ tñ q non sciat bñ facē domū. silr̄ stat domificatorē scire bñ facere domū: ꝛ tñ nō velle operari ſm artē suā. et tñ ar̄ ꝑ locū a cā efficiēte ad effectuȝ ergo locus ille nō vȝ. ¶ Tertio sic ar̄: nō seq̄r̄ domus ē bona. g̃ domificator eit bonus. ꝛ tñ ar̄ ab effectu cāe efficientis. g̃ locus ille nō valet

Ad primū dicit̄ q non ar̄ debite ſm locū a pte in loco. qz ar̄ cū istis v̄bis icipit ꝛ desinit: cum quibus non valet ɔña ſm talem locū ¶ Ad scd̄m dr̄ q nō bñ ar̄: qz bonū iañte dic̄ bonitatē moris et dȝ dicere bonitateȝ artꝭ. scd̄o qz ɔñs dȝ hr̄e hoc v̄bum pōt ꝓ copula. Etiā supponit̄ q cā efficiēs debeat opari meliori modo quo potest. ¶ Ad tertium dicitur q nō arguitur debite. quia cōsequens est vna ꝓpositio de presēti ꝛ debet esse vna de p̄terito.

Diffio et dio mãe

¶ Materia est ex quā cum aliquid fit. Et est duplex: quedam enim est permanens. et quedam est trāsiens. Permanens: vt in cultello ferrum. Transiēs: vt in pane farina et aqua. Etiam diffinitur sic Materia est que tantum est in potentia. ¶ Locus a causa materiali est habitudo ipsius ad suum effectum Et est cōstructiuus et destructiuus

Quid lo. a cā mãli

Constructiue sic: ferrum est: ergo arma ferrea possunt eē. locus a causa materiali. maxima posita causa materiali: possibile est eius effectuȝ poni. ¶ Destructiue sic. ferrum non est: ergo arma ferrea nō possūt esse. locus a causa materiali. Maxima. remota cā materiali ꝑmanēte remoēt̄ ꝛ eius effectus. ¶ Locus ab effectu cause materialis tenet constructiue sic: Arma ferrea sunt: ergo ferrum est Locus ab effectu cause mãlis ꝑmanētis Maxima posito effectu cause materialis perma-

Quid lo. ab effect. cāe mãl.

nẽtis ponitur eius cã. ¶ Locus ab effectu cãe materialis trãseũtis tʒ cõstructiue. vt vitrũ vel panis ẽ. ergo filixvel farina fuit. mã ei trãsiens nõ manet: sʒ trãsfert i aliã mãm Maxia. posito effectu mãe trãseũtis: necesse ẽ ipãʒ mãʒ p̃fuisse

Quid lo. a cã foɼal ¶ Forma est q̃ dat eẽ rei: et ɔ̃suat cã i cẽ. Locus a cã foɼãli est hitudo ipius cãe foɼãlis ad suuʒ effectum. Et tenet constructiue et destructiue. Constructiue sic. albedo ẽ: ergo albũ ẽ. locus a cã foɼãli maxia. posita cã foɼãli ponit̃ et eius effectus. ¶ Destructiue sic. albedo nõ ẽ. ergo album non est. Maxima remota cã foɼãli. remouetur eius effectus. Econtra vero ẽ de effectu cãe foɼãlis.

¶ Circa hũc textũ notãdũ ẽ p̃mo q̃ iste terminus materia nõ capit̃ i ꝓposito p̃me intentionalit̃: sed secũde intentionlit̃: ꝓ quolʒ terino significãte rem q̃ vocatur materia

De terĩs sig̃ntibus materiaʒ large capiẽdo materiã ¶ Sed termini significãtes materias sũt duplices. ¶ Quidã eñ sũt terĩ significãtes mãs trãseũtes. Uñ illa mat̃ia ð̓ trãsiẽs q̃ postq̃ res ex ea facta ẽ nõ retinet nomẽ nec diffinitionẽ quã p̃us hẽbat. vt iste termin⁹ farina supponit ꝓ re q̃ ð̓ materia transiẽs respectu panis: lʒ nõ sit ꝓ p̃e materia. q̓ postq̃ panis factus ẽ nichil ẽ in pane qð dicat̃ farina. vel cui ɔ̃ueniat rõe farine. ¶ Alij sũt terĩ supponẽtes ꝓ mat̃ia ꝑmanẽte. Uñ illud ð̓ mã ꝑmanens alicuius: qð postq̃ aliquid factũ ẽ ex eo retinet nomẽ et diffinitionẽ. vt ferrũ respectu cultelli. ¶ Uñ diffinitio materie sic dʒ intelligi. Mã ẽ terius supponẽs ꝓ aliq̃ re: exqua cũ alia dʒ fieri aliqd. Intel. lo. a cã ma

¶ Loc⁹ dr̃a tã mar. q̃ maxie a cã materiali ẽ duo terĩ scʒ cã materialis ⁊ effect⁹ cãe materialis: quoꝝ vn⁹ scʒ cã mãlis v̓ificat̃ de terio inferẽte ⁊c. dr̃a maxi.

¶ Sed locus maxia a cã materiali ẽ rĩa siue ꝓpõ ɔ̃firmatia ɔ̃ñe dialectice: ɔ̃posita ex istis duob⁹ terĩs scʒ cã materialis ⁊ effectus cãe materialis. q̃rũ vn⁹ scʒ ly cã materialis v̓ificat̃ de terio inferẽte ⁊c. ¶ Eẽplũ textus: vt posita cã materiali possibile est effectũ eẽ. i. si eẽ v̓e ⁊ affirmatiue p̃dicat̃ de terio supponẽte ꝓ materia: ⁊ posse eẽ v̓e ⁊ affirmatiue p̃dicat̃ de terio supponente ꝓ effectu ¶ Aliud exẽplũ textus ẽ. remota cã materiali ꝑmanente remouetur eius effectus. i. si esse v̓e negat̃ de terio supponẽte ꝓ materia permanẽte etiaʒ v̓e negabit̃ de terio supponẽte ꝓ effectu cãe ꝑmanẽtis ¶ Sed loc⁹ dr̃a maxie ab effectu cãe materialis ẽ isti duo terĩ scʒ effectus cãe materialis: ⁊ cã materialis. quoꝝ vnus scʒ ly effectus cãe mãlis v̓ificabit̃ de terio iferẽte ⁊c ¶ Sed loc⁹ maxia ab effectu cãe materialis ẽ rĩa siue ꝓpõ ɔ̃firmatia ɔ̃ñe dialectice: ɔ̃posita ex istis duobus termis: scʒ ly effectus cãe mãlis: ⁊ cã mãl̃ q̃rũ vnus scʒ ly effectus cãe materialis verificat̃ de t̃mio iferente ⁊c. Exẽplũ vt si hoc verbũ ẽ vere affirmet̃ de terio supponẽte ꝓ effectu cãe mat̃ialis etiã debet vere affirmari de terio supponente ꝓ materia permanente illius effectus. et hoc verum fuit de termino supponente pro materia transeunte illius effectus.

De lo. ab effectu ca mat̃ialis.

Notãdũ est secũdo q̃ arguendo a causa materiali negatiue ponũtur tales regule. ¶ Prima est A nomie cause materialis permanentis: ad nomen effectus materie ꝑmanentis

Rl̃e ɔ̃ñaꝝ argu. a cã mãli negatiue

spectu ly est scd̃o adiacentis nega tiue valet ɔ̃ña. vt bñ sequit᷑: ferrũ non est.ergo cultellus nõ ẽ. τ hoc capi endo ly ferrũ ꝓ oĩ eo ex quo potest fieri cultellus. ¶ Alia rł̃a est: a no mine cãe mãlis transeũtis ad no/ men effect⁹: dũmõ sit añs de ly fu it: et ɔ̃ñs de ly est negatiue v3 ɔ̃ña vt bñ sequitur: farina ñ fuit. ergo panis non ẽ supposito ꝙ nõ sit fa/ ctũ miraculum. ¶ Sed arguendo

Rł̃a ɔ̃ña. affirãtiue: affirãtiue daᷓ talis regula. A no/ mie cãe materialis tã ꝑmanentis ꝙ̃ tãseũtis ad nom̃ effectus cãe ma/ terialis: añte exñte de ly est scd̃o adiacẽte. τ ɔ̃ñte exñte de ly põt af firãtiue arguendo v3 ɔ̃ña. vt bñ se qᷓ ferrũ est: ergo cultellus põt eẽ. ¶ S3 arguẽdo ab effectu cãe ma

Rł̃a argu ẽdo ab ef. cãe mãlis: tertialis fit regula talis. A noĩe ef fectus cãe mãlis ꝑmanẽtis ad no men materie ꝑmanentis respectu ly ẽ scd̃o adiacẽtis affirãtie v3 ɔ̃ña vt bñ seqᷓ cultellus est. ergo ferrũ est. Sed a noĩe effectus cãe mate/ rialis trãseũtis añcedẽte exñte de ly est scd̃o adiacẽte τ ɔ̃ñte de ly fu it affirmatie valet ɔ̃ña. vt bñ seqᷓ panis est. ergo farina fuit.

Notãdũ est t̃rio ꝙ iste ter/ minus forma nõ

Intel. lo a cã forã. tã mar. ꝙ̃ dr̃a maxi.: capiᷓ ĩ ꝓposito ꝑme intentõaliter sed scd̃e itentionaliᷓ. Et d3 diffinitio ei⁹ sic ĩtelligi. Forã est terĩn⁹ sup/ ponẽs ꝓ re: q̃ dat esse rei formaliᷓ ¶ Locus dr̃a maxĩe a cã formali est isti duo terĩ. sc3 cã forãlis τ effe ctus cãe formalis. quorũ vnus sc3 ly cã formalis v̾ificaᷓ de terĩo ĩfe rente τc. ¶ Sed locus maxĩa a cã forãli ẽ rł̃a siue ꝓpõ ɔfirãtiua ɔ̃ñe dialectice: ɔposita ex istis duobus terĩs sc3 cã formalis et effect⁹ cãe formalis quoꝝ vn⁹ sc3 cã formalis v̾ificaᷓ de termĩo ĩferẽte τc.

Intel. lo ab effectu cãe forma lis tã ma/ xĩe ꝙ̃ dr̃a maxime: ¶ Sed loc⁹ dr̃a maxĩe ab effectu cãe formalis ẽ duo terĩ sc3 effect⁹ cãe formalis τ cã formalis: quorũ vnus sc3 effectus cãe formalis v̾i ficaᷓ de terĩo inferẽte τc. ¶ Loc⁹ v̾o maxĩa ab effectu cãe formalis ẽ regula siue ꝓpõ ɔfirmatiaɔ̃ñe di alectice: ɔposita ex istis duoꝝ ter minis: sc3 effect⁹ cãe formalis τ cã forãlis quorũ vn⁹ sc3 effectus cãe forãlis: v̾ificaᷓ de terĩo ĩferẽte τc. Exeplũ tertius de loco maxĩa a cã formali qñ arguiᷓ affĩrãtie: vt po/ sita cã formali poniᷓ effect⁹ cãe for malis. Et d3 sic intelligi. si hoc ver bũ ẽ scd̃o adiacẽs v̾e affirmeᷓ de terĩo supponẽte ꝓ cã formali: etiã verificabiᷓ de terĩo supponente ꝓ effectu cãe formalis. Exeplũ tert⁹ de loco maxĩa qñ arguiᷓ negatiue vt remota cã formali remõcᷓ eius effectus. qd̃ sic ĩtelligiᷓ. si hoc ver/ bũ ẽ scd̃o adiacẽs v̾e negeᷓ de terĩ no supponẽte ꝓ cã forãli: etiã vere negabiᷓ de termino supponẽte ꝓ effectu cãe formalis.

Notãdũ est q̃rto ꝙ arguen do ꝑ locũ a cã for mali solũ debemus arguere respe ctu istius verbi ẽ secũdo adiacẽtis quõ aũt arguiᷓ negatĩe satis p3 in tertu ¶ Sed ad arguẽdũ affirma tiue a cã formali tres ɔditões req runᷓ. ¶ Pr̃ia ẽ ꝙ nomẽ cãe forãĩ sit abstractũ: τ nomẽ effectus ɔcre tũ ei⁹. Defectu cuius nõ seqᷓ Al/ bedo ẽ: ergo paries ẽ: sed d3 sic argui Albedo ẽ: ergo albũ ẽ. ¶ Secũda, cõ ditio ẽ: ꝙ ĩ añte ponaᷓ illa ꝑticula τ circa illã cãm nõ ẽ factũ miracu lũ. Defectu cuius nõ seqᷓ. albedo ẽ: ergo albũ ẽ. cũ possibile e añs eẽ ve rũ τ ɔ̃ñs fłm̃. vt p3 de albedie ĩ sa cramẽto altaris. ¶ Tertia ẽ: ꝙ ẽt addaᷓ illa particula sufficiens ad denominationẽ sui subiecti. Defe ctu cuius nõ seqᷓ. Caliditas ẽ: er go calidũ ẽ. τ sic patet ꝙ debemus arguere affirmatĩe. albedo ẽ: τ cir ca cã nõ ẽ factũ miraculũ. τ etiam ẽ sufficiẽs ad denoĩationẽ sui sub/ iecti. ergo albũ ẽ ¶ Sed arguẽdo ab effectu cãe formalis affirmatĩe requiriᷓ prima conditio. Et arguẽ do negatĩe ab effectu cause forma

Cõditõẽs ad arguẽ dũ af. a cã formali.

Prima.

Secũda.

Tertia

lis: oportet obseruare tres conditiões prius positas. et ideo debemus sic arguere. Albũ nõ est. ergo albedo nõ est. circa quã non est factũ miraculũ. et que etiã est sufficiens denoiare subiectum. Maxima si hoc verbũ est vere negetur de effectu cause formalis. etiã et de illa causa

Cõtra dicta arguitur primo sic non sequitur albedo est: ergo albũ est. cũ possibile est añs esse verũ et cõns falsũ. vt patet de albedine in sacro altaris. et tñ ibi arguitur a cã formali. ergo talis locus nõ valet. ¶ Secundo sic arguitur. nõ sequitur Caliditas est: ergo calidũ est. et tñ arguitur a cã formali. ergo talis locus nõ valet. ¶ Tertio sic arguitur. nõ sequitur. Paries est: ergo albedo est. et tamen ibi arguitur ab effectũ cãe formalis. ergo talis locus non valet.

Ad primũ dicitur q ibi deficit secunda cõditio vt supra. ¶ Ad secundum dicitur q deficit secunda cõditio. ¶ Ad tertiuz dicitur q ibi deficit prima cõditio.

¶ Finis est gratia cuius aliqd fit. ¶ locus a ca finali est habitudo ipsius ad suũ effectuz Et est cõstructiuus et destructiuus. constructiue sic. beatitudo est bõa: ergo virtus est bona. locus a cã finali. maxima. cuius finis bonus est ipz quoqz bonũ est ¶ destructiue sic. pena nõ est bona: ergo peccatum non est bonuz Locus a causa finali Maxima. cuius causa mala est ipz quoqz malum est. Ecõuerso aũt est de loco ab effectu cause finalis. [quid locus a cã finali]

¶ Gñatio est progressio a non esse ad esse. ¶ locus a gñatione est hitudo ipsius gñationis ad suum gñalũ Et est cõstructiuus et destructiuus. cõstructiue sic. generatio domus est bona. ergo domus est bona. locus a generatione. maxima. cuius generatio est bona: ipm quoqz bonũ est ¶ destructiue sic. Generatio latronum est mala: ergo latro est malus. locus a gñatione. maxima. cuius generatio est mala: ipm quoqz generatuz malum est. Ecõuerso aũt est de loco a generato. [quid locus a gñatiõe]

¶ Circa hunc textũ notandũ est primo q iste terminus finis in propositione non debz capi prime intentionaliter sed secunde intentionaliter. Et debz diffinitio sic intelligi. Finis est terminus supponens pro re: gratia cuius siue sue intentionis aliquid fit. ¶ Locus dicta maxime a cã finali: est duo termini. s. causa finalis et effectus cãe finalis quorũ vnus. s. cã finalis verificatur de termino inferente. etc. ¶ Sed locus maxima a cã finali est regula siue propositio cõfirmatiua cõne dialectice etc. Exemplũ textus. vt Cuius cã finalis est bona: ipm est bonuz. quod debz sic intelligi. si bonũ vere affirmetur de termino supponente pro cã finali: etiam affirmabitur de termino supponente pro effectu cause finalis. ¶ Item locus dicta maxime ab effectu cãe finalis est isti duo termini. s. effectus cause finalis: et cã finalis: quorum vnus verificatur etc. ¶ Sed locus maxima ab effectu cãe finalis est regula siue propositio cõfirmatia cõne dialectice. etc [Intel. lo. a cã finali tã max. q dicta max.] [De lo. ab effectũ cãe finalis.]

Notãdũ est secundo q pro argumento a cã finali ponitur talis regula. A nomine sui effectus affirmatiue respectu istorum terminorũ bonũ et malũ ante et cõsequente existentibus mediante copula de presenti: dũ mõ cã finalis nõ pot [Re cõnax loci a cã finali affirmatiue]

esse sine suo effectu est bona ꝯña. vt bñ sequit̄: felicitas est bona. ergo virtus est bona. ¶ Dicit̄ notāt̄ dummō cā finalis ꝛc. q: si cā finalis posset esse sine suo effectu tūc non seq̄ret̄. vt nō sequit̄: Creator ē bonus. ergo creatura est bona. ¶ Alia regula est. a nomine cāe finalis ad nomen sui effectus negatiue: q̄bus repugnat simul esse: respectu hoꝝ̄ p̄dicatoꝝ̄ bonū et malū valet ꝯña añte exñte de p̄nti et ꝯñte de preterito: dūmō talis finis non possit cōuenientius acq̄ri q̄ ꝑ tale medium ¶ Sed arguēdo ab effectu cāe finalis dat̄ regula A noīe effectus cāe finalis ad nomen effectus cause affirmatiue: dūmō effectus non potest esse sine cā: respectu hoꝝ̄ p̄dicatoꝝ̄ scꝫ bonū et malū: añte et ꝯñte exñtibus de p̄senti vꝫ ꝯña. vt bñ sequit̄ Creatura ē bona. ḡ creator est bonus. ¶ Alia regula est A noīe effectus cāe finalis ad nomē cāe finalis: q̄bus repugnat sil' esse dummō i añte ponat̄ illa ꝑticula scꝫ q ꝑ tale mediū acq̄rit̄ tal' finis: si arguat̄ respectu huius p̄dicati bonū: sed si arguat̄ respctū h⁹ p̄dicati malū addat̄ illa particula ⁊ hic finis nō pōt acq̄ri ꝑ aliud mediū ꝯuenient̄: añte exñte de p̄senti et ꝯñte de futuro vꝫ ꝯña. ¶ Dr̄ notant̄ dummō i añte ꝛc. q: si non adderet̄ illa ꝑticula non sequeret̄ vt nō seq̄t̄ Medicina laxatiua ē bona: ḡ sanitas est bona. sed dꝫ sic argui. Medicina laxatīa est bona ⁊ ꝑ eam acq̄rit̄ sanitas. ḡ sanitas erit bona. Dr̄ notant̄ et hic ꝯ. nō ꝛc. q: si nō adderet̄ illa ꝑticula nō valeret ꝯña: vt nō seq̄t̄ fornicatio ē mala. ḡ sanitas ē vel erit mala: sed dꝫ sic argui. fornicatio ꝑ quā acq̄rit̄ sanitas est mala. et nō pōt ꝑ aliud mediū ꝯuenientius acquiri: ergo sanitas erit mala.

Notādū ē t'tō q' iste t'⁹ gñatio i ꝓposito ñ capit̄ p̄me intentionalit': sed secūde intentionalit̄ ꝓ t'io significante mutationē: propter quā de prima s'ba esse incipit verificari de q̄ p'i⁹ non verificabat̄. ¶ Locus dr̄a maxime a gñatione ē isti duo t'ri/ scꝫ generatio et gñatū: quoꝝ vnus scꝫ ly gñatio verificat̄ de t'io inferēte. ꝛc. ¶ Sed locus dr̄a maxime a gñato: est duo t'ri. s. gñatū et gñatio: quoꝝ̄ vn⁹. s. ly gñatū v'ificat̄ de t'io inferente. ꝛc. ¶ Sed locus maxima a gñato est regula siue ꝓpositio cōfirmatia ꝯñe dialectice. ꝛc Exēpla ḋ locis max'is patēt i textu

Notādū ē q̄rto q' i istꝫ locis arguim⁹ respectu istoꝝ̄ p̄dicatoꝝ̄ bonū et malū. Et ē p̄ma r'la talis. A noīe gñatiōis rei nature successiue. ad nom̄ añte et ꝯñte exñtib⁹ de p̄senti respectu hoꝝ̄ p̄dicatoꝝ bonū et malū arguendo: tam affirmatiue q̄ negatiue vꝫ ꝯña. vt bene seq̄t̄ ꝓlatio vocis est bona: ḡ vox ē bona. ¶ Sed a noīe gñatōis rei nature ꝑmanentis ad nomen gñati añte exñte de p̄nti et ꝯñte exñte ḋ futuro: respectu hoꝝ p̄dicatoꝝ̄ bonū ⁊ malū affirmatiue arguēdo ē bona ꝯña: vt gñatio domus ē bona. ergo dom⁹ erit bona et non sequitur: ergo domus ē bona. cū antecedens possit esse verū ꝯsequente existente falso. ¶ Sed negatiue arguendo. A noīe generatōis rei nature ꝑmanētis ad nomen gñati respectu horum p̄dicatorum bonū et malū añte existēte de ly est vel fuit. et ꝯsequēte de presenti est bona cōsequentia vt bene sequit̄. Istius domus nō est vel fuit bona generatio: ergo ista dom⁹ nō est bona. et nō sequitur Istius domus nō ē generatō bona. ḡ ista domus nō ē bona. cū añs possit eē verū ꝯñte exñte falso ¶ Sꝫ a noīe gñati ad nom̄ gñatiōis rei nature successiue: añte et ꝯñte exñtibus ḋ p̄senti respectu horum p̄dicatorꝫ bonū ⁊ malū tā affirmatiue q̄ negatiue vꝫ cōsequentia. vt vox ē bona

o istꝫ

Ala eiusdē arguēdo negatiue

R'le loci ab effectu cāe finalis arg. affir.

Intel. lo. a gñatiōe tā max. q̄ dr̄a max.

R'le arguēdi loci a gñatione

R'la arguēdi loci a gñato.

ergo gñatio vocis ē bona. silr vox nō ē bona. ergo ꝑatio vocis nō ē bōa ¶ Silr. a noīe gñati rei nature ꝑmanētis ad nomen gñatiōis tā af firmatiue ꝙ negatiue respectu ho rū p̄dicatoꝝ bonū ⁊ malū: gñte existente de p̄nti: et gñte ð isto disiū cto ē vel fuit: est bona ꝯña: vt bñ se qtur domus ē bona: ergo gñatio eius est vel fuit bona. silr dom⁹ nō ē bo na. ergo gñatio ei⁹ nō ē vel fuit bona.

Contra dicta p̄mo sic ar. Nō seqtur. Creator ē bonus: ergo cre atura ē bona. ⁊ tñ ibi ar a cā finali ergo talis locus nō vz. ¶ Secūdo sic arguit. nō sequit virtus ē bona: ergo felicitas est bōa. ⁊ tñ ar ab effectu cāe finalis. ergo talis locus nō vz. ¶ Tertio sic ar: nō seqt gñatō do mus ē bona: ergo domus ē bona. ⁊ tñ ibi ar per locū a gñatione. ergo ta lis locus nō valet.

Ad p̄mū dicit ꝙ ibi nō arguit debite qz ꝯñs dz esse de copula disiuncta ¶ Ad sm dicit ꝙ ñ arguit debite cū ꝯñs dēat eē ꝓpō de fut o. ¶ Ad tertiū dicit similit sicut ad scdm.

¶ Corruptio est ꝓgressio ab esse ad nō esse. ¶ Loc⁹ a cor ruptione est habitudo corru ptionis ad corruptū. Et ē cō structiuus et destructiuus. (quid loc⁹ a corruptione.)

Constructiue sic. corruptio an tichristi est bona: ergo anti christus est malus. Locus a corruptione. Maxima. Cui⁹ corruptio est bona: ip̄m cor ruptū malū est. ¶ Destructi ue sic. corruptio dom⁹ ē ma la: ergo domus est bona. ma xima. Cuius corruptio mala est: ip̄m quoqz bonum ē. Et econuerso est de loco a corru pto. ¶ Usus vt hic sumitur: est operatio rei: siue exerciti um ipsi⁹. vt equitare est ope ratio equi. et secare securis.

¶ Locus ab vsibus est habi tudo ipsius oꝑationis ad id cuius est operatio siue vsus. Et est constructiuus ⁊ destru ctiuus. Constructiue sic. eqta re est bonū. ergo equus ē bo nus. Locus ab vsibus. Ma xima. Cuius vsus bonus est ip̄m quoqz bonū est. ¶ De structiue sic. occidere hominē malū est: ergo occisor est ma lus. Maxima. Cuius vsus ē malus: ip̄m quoqz vsitatum malū est. Econtra ē de loco abvsitato. (quid loc⁹ ab vsibus)

¶ Cōiter acciden tia sunt duplicia: qdā eni sūt q aliqñ se cōsequuntur: et ali quando non. vt cōptus ⁊ adul ter. et ab his nō sumitur loc⁹ dialectic⁹: sed sophisticus ¶ Alia sunt: quoꝝ vnū semꝑ sequitur ad aliō: vt penitere seqtur ad dliqsse: ⁊ ab his su mit loc⁹ dialectic⁹. et tz con structiue et destructiue. ¶ Cō structiue sic: Iste penitet: er go deliqt. Loc⁹ a cōiter acci dentib⁹. maxia. Si cōiter ac cidentiū posterius inest: ⁊ pri mū infuit. ¶ Destructiue sic. Iste nō deliquit: ergo nō pe nitet. maxima. Si cōiter acci dentiū pri⁹ non inest ⁊ poste ri⁹ nō inerit (Duplicia cōit accñtia) (quid loc⁹ a cōit acci dētibus)

Equitur de locis extrinsecis. Quid aũt sit loc⁹ extrinsecus dictũ est prius.

Dio loco rũ extrinsecorum. ¶ Locorũ aũt extrinsecorũ: alius est ab oppositis: alius a maiori: ali⁹ a minori: ali⁹ a simili: ali⁹ a ꝓportiõe: ali⁹ a trãsſũptione: ali⁹ ab autoritate: ¶ Itez oppositorũ quattuor sunt spẽs.s.relatio. cõtrarietas.priuatio: ꝛ contradictio. Relatiue opposita: sunt quorũ alterũ sine altero ñ potest esse.

quid loc⁹ a relatis. ¶ Locus a relatiuis est habitudo vni⁹ relatiuorũ ad aliud. Et est constructiuus ꝛ destructiu⁹. Cõstructiue sic. pater est: ergo fili⁹ est. et fili⁹ ẽ: g pr ẽ. Loc⁹ a rtis Maxia. posito vno relatiuorũ: necessario ponit et reliquũ. ¶ Destructiue sic. Pater nõ est: ergo filius nõ est. et econuerso maxima. remoto vno relatiorũ: remouetur et reliquum.

Intel. lo. a corrupt tã max. q̃ dfa max. ¶ Circa hũc textũ notãdũ ẽ pmo q iste termin⁹ corruptio nõ capit hic prime intentionalit: sed secunde intentionaliter ꝓ termino signi ficante rẽ corruptã: vel rẽ corrũpẽtem. Et debet sic itelligi diffinitio Corruptio est termin⁹ signs mutationẽ propter quã esse negatur de aliqua re: de q̃ prius affirmabat. ¶ Locus dfa maxime a corruptõne est duo termi.s.corruptio et corruptũ: quorũ vn⁹.s.ly corruptio verificat de terio inferẽte.rc. ¶ Sz locus maxia a corruptione ẽ regula siue ꝓpõ confirmatia oñe dialectice.rc ¶ Itẽ loc⁹ dfa maxie a corrupto ẽ isti duo teri scz ly corruptuz

De loco a corrupto. et ly corruptio: quorũ vnus scz ly corruptũ verificat de terio inferẽte rc. ¶ Sed loc⁹ maxia a corrupto ẽ regula siue ꝓpõ ꝯfirmatiua oñe dialectice ꝛ c. ¶ Uñ ꝓ arguẽdo p locũ a corruptõe ẽ talis regula. A noie corruptõis ad nom corrupti tã affirãtie q̃ negatiue: añte existẽte de pñti de isto pdicato bonũ ꝛ oña de pterito: ꝛ d isto pdicato malũ: ꝛ si añs ẽ de isto pdicato malum: oñs erit de isto pdicato bonũ scz oña vt bñ seqt destructio domus ẽ mala: g domus fuit bona. sili bñ seqt Destructio domus ẽ bona: g dom⁹ fuit mala. ¶ Sed ꝓ arguẽdo p locũ a corrupto dat regula. A noie corrupti ad nomẽ corruptõis añte exñte de pñti: et oñte de futuro vz oña: et si in añte ponat bonũ ꝓ pdicato in oñte debet poni malum ꝓ pdicato: et ecõtra. Exemplũ. vt dom⁹ ẽ bõa: g corruptio erit mala

Rla locia corruptõe

Rla loci a corrupto.

Notãdũ est secundo q iste terminus vsus in ꝓposito nõ capit pme intẽtionalr sed secunde intentionalit: vt sigãt termĩos significãtes vsus siue operationes rei. Et secundũ hoc patz quõ intelligit diffitio vsus. ¶ Locus dfa maxie ab vsibus ẽ duo termini scz vsus et vsitatũ. quorũ vn⁹ scz ly vsus pdicat de terio inferente ꝛ c. ¶ Sed locus maxia ab vsibus est regula siue ꝓpositio cõfirmatiua oñe dialectice rc. ¶ Item locus dfa maxime ab vsitato ẽ isti duo teri: scz vsitatũ et vsus: quorũ vnus scz vsitatũ verificatur de termino inferẽte rc ¶ Sed locus maxima ab vsitato est regula siue propõ confirmatia oñe dialectice rc. Et in istis locis debem⁹ arguere respectu horũ pdicatorũ bonũ ꝛ malũ et respectu h⁹ vbi est scdo adiacẽtis. maxime satis patẽt in textu ¶ Uñ iste locus magis ꝓprie debet denoiari ab vsu q̃ ab vsibus: sed qꝛ vni⁹ ꝛ eiusdẽ rei pñt eẽ plres vsus: et etiam aliquãdo arguim⁹ a pluribus vsibus eiusdem rei: iõ

Intel. lo. ab vsib⁹ tã ma. q̃ dfa maxime.

De lo. ab vsitato

vocatur locus ab vsibus

Intel.lo. a cōit acci dentibus tā max. q̄ dr̄a max.

Notandū ē ᶦtio q̄ hic ɔñr autor deteriat de loco a cōiter accidētibus q̄ magis ꝓprie deberet denoīari a cōit accñte:et distinguit autor cōit accidentia. vt satis clare pȝ ī tex. ⁊ ꝯ vltimo ē hic ad ꝓpositū. Sed tña accidentia sunt duplicia: qꝛ q̄daȝ cōsequunt seinuicē ꝓ eodē tpe adequate:vt ista duo ɔplexa eclipsis lune: et interpositio diametralis terre inf solē et lunā. Alia sūt quorū vnū nō cōsedt alterū ꝓ eodem tpe adequate.sed ꝓ tpe sequēti. vt penitere sedt ad peccare ¶ Vñ locus dr̄a maxie a cōit accñtibus ē duo terī scȝ cōiter accñs et cōit accidens quorū vnus v̄ificat de termino inferēte. ¶ Sed locus a cōiter accñtib⁹ ē regula siue ꝓpō cōfirmatiua ɔñe dialectice ⁊c ¶ Vñ ꝓ arguēdo per istū locū ponit tal regula. A cōiter accñtibus q̄ se sequūt adeq̄te et ꝓ eodē tpe:siue ab vno ad aliud. et ecōtra affirmatie et negatiue valet ɔña:ɔñte ⁊ añte exñtibus de p̄ñti:vt luna eclipsat ergo t̄ra ponit inf solē et lunā. silr luna nō eclipsat. ḡ terra nō ponit inf solē et lunā. ¶ Alia est regula ab vno cōiter accñtiū scȝ posterius ad alterū scȝ p̄us:añte exñte de p̄sent: ⁊ ɔñte de p̄terito ē bona ɔña vt bñ seqtur Iste penitet:ergo peccauit. ¶ Vñ penitere ī ꝓposito nō capit vt idē ē q̄d displicentiā hr̄e vel ꝑ modū displicentie se hr̄e:sed capit vt idē ē q̄d de peccato prius cōmisso ad emēdatōem vite displicentiam se habere.

Reglo arguēdi huius loci

Notādū ē quarto q̄ h ɔñr autor diuidit loc extrinsecū:q̄ dio debet sic intelligi De nūero locorū dr̄arū maxie extrinsecorū:q̄dā ē locus dr̄a maxie ab oppositis: et q̄dā est locus dr̄a maxie a maiori ⁊c. Silr locus maxia extrinsecus diuidit ꝑ locū maximā extrinsecū ab oppositis ⁊ ꝑ locū maximā a maiori ⁊c. ¶ Hic autor diuidit oppositōem: ⁊ fm istaȝ diuisionē diuidit loc⁹ dr̄a maxie ab oppositis. ⁊ loc⁹ maxia ab oppositis Et debet diuisio oppōis eodē mō intelligi sic dcm̄ ē in postpredicamētis Quō aūt sp̄es oppōis debeant describi pȝ ī postp̄dicamētis. Contradictio ē duo teri ɔ̄dictorie oppositi q̄ sic se hñt q̄ de quolibet subo supponēte ꝓ aliq̄ sꝑ vn⁹ eorꝫ v̄e p̄dicat vt ēs et nō ens:vt hō et nō hō.

Intel.dionis loci extrinseci.

Oppositorꝫ q̄ttuor sūt species.

Contra dicta p̄mo sic ar̄ Non sedt Corruptio xp̄i fuit bona hūano gn̄i ḡ xp̄s fuit malus. ⁊ tñ ar̄ ꝑ locū a corruptōe. ḡ talis locus nō vȝ ¶ Scđo sic ar̄:non sedt. corruptio domus ē mala. ḡ domus ē bona. et tñ ibi ar̄ ꝑ locū a corruptōe: ḡ talis loc⁹ nō vȝ. ¶ Tertio sic ar̄ nō sedtur xp̄us penituit: ergo peccauit: ⁊ tñ ibi ar̄ ꝑ locū a cōit accñtibus.ḡ talis locus nō valet.

Ad p̄mū dr̄ q̄ ibi nō arguit debite: sȝ oȝ addere añti illā p̄ticulā ⁊ corruptio xp̄i fuit xp̄o iuste illata:et tūc añs erit flm̄ sicut ɔñs. ¶ Ad scđȝ dicit:q̄ nō ar̄ debite:qꝛ ɔñs dȝ eē ꝓpō de p̄terito. ¶ Ad tertiū dr̄ q̄ si capiat peītere p̄mo mō:tūc ɔña nō vȝ.sed si capiat penitere scđo mō tūc bñ vȝ ɔña. et sic ɔñs ē flm̄ ita et antecedens

¶ Locus vero a relatiue oppositis tenet solum destructiue sic: sortes ē pater platonis ergo nō est filius eius. Maxima posito vno relatiue oppositorꝫ ī aliquo subiecto ab eodē remouet ⁊ reliquū. Cōtrarietas est cōtrariorꝫ oppō vt albi et nigri. ¶ Cōtrariorꝫ q̄dā sunt mediata: vt albū et nigrū inter q̄ sūt media colo-

Quid locus a relatiue oppositio.

res. q̄d ā d̄o imediata vt sanū et egrū circa aīal. ¶ Locus a contrarijs est hitudo vnius contrarioꝝ ad reliquū. Et tenet cōstructiue ꝛ destructiue Constructiue sic. hoc aīal est sanū: ergo non ē egrū. locus a contrarijs. Maxima. posito vno contrarioꝝ remouet̄ et reliquū. ¶ Destructiue tenet tm̄ in contrarijs imediatis cum constātia subiecti. vt hoc aīal non ē sanū: ergo est egrū. locus a contrarijs imemediatis. Maxima. remoto vno contrarioꝝ imediate oppositoꝝ: ponit̄ reliquū: subiecto manente. ¶ Que aūt sūt priuatiue opposita dictū est prius. Locus a p̄uatiue oppositis ē hitudo p̄uatōis ad habitū vel hitus ad p̄uatōez Et tꝫ constructiue: vt iste ē videns: ergo non ē cecus. vel est cecus: ergo non ē videns. locus a p̄uatīe oppositis Maxima. posito vno p̄uatiue oppositoꝝ circa aliqd subiectū ab eodē remouet̄ reliquum. ¶ Destructīe nō tꝫ: nisi cū cōstantia subiecti: et cū tp̄e determiato a natura. Catul⁹ ei nō d̄r cecus neqꝫ vidēs ante nonū die: et puer nō d̄r edentulus ante tp̄s determiatū a natura

Quid loc⁹ a p̄uatiue oppositis

¶ Circa hūc textū notādū ē p̄mo ꝙ iste textus dꝫ sic intelligi. Loc⁹ d̄r a maxie ab oppositis ē duo teri scꝫ relatiue oppositū ꝛ rle oppositū quoꝝ vn⁹ v̄ificat̄ de terio iferēte ꝛc. ¶ Sꝫ loc⁹ maxīa a rle oppositis ē regīa siue ꝓpō ꝯfirātia ꝯñe dialectice ꝛc. Exēplū posito vno relatioꝝ ponit̄ ꝛ reliquū hoc ē si isto v̄bū ē vere p̄dicet̄ de vno relatioꝝ etiā vere affirmabit̄ de suo opposito relatīe. Et ista maxīa solū itelligit̄ de relatiuis nō eq̄parātibus: et etiā nō āpliātis. Vñ maxīa p. h. magis deseruit ꝑ arguēdo a relatis ꝙ a relatiue oppositis. Vñ pro arguēdo a relatis ponit̄ talis rl̄a. Ab vno relatioꝝ ad aliud respectu h⁹ v̄bi ē b̄o adiacētis: dū⁹ nullꝫ coꝝ ē teri⁹ āpliati⁹ vꝫ ꝯña tā affirātiue ꝙ negatīe: vt pr̄ ē. ḡ filius ē ꝛ eꝯ. Silr̄ seqt̄ pr̄ nō ē: ḡ fili⁹ nō ē: ꝛ eꝯ. ¶ Alia rl̄a talis ē: a ꝓpōe in q̄ vnū rl̄oꝝ p̄dicat̄ de aliq̄ subo trāscēdēte ad aliā i q̄ ponit̄ suū correlatim qđ p̄dicat̄ de eodē terio trāscēdēte: tā affirātīe ꝙ negatiue vꝫ ꝯña: vt aliqd ē pr̄: ḡ aliqd ē fili⁹. et ecōtra. silr̄ aliqd nō ē pr̄: ḡ aliquid non est filius: et econtra.

Intel. lo. a relatiue oppositis tā mar. ꝙ d̄r a mar.

Rle ist ꝰ loci.

Alia rl̄a.

Notādū ē scd̄o ꝙ ꝑ loco a rl̄atīe oppositis ponit̄ talis regula Si vnū relatīe oppositoꝝ v̄e p̄dicat̄ de aliq̄ singulari singularit̄ ꝛ vniuoce tēto: alterū dꝫ v̄e negari de eodē r̄spectu eiusdē i eodē gn̄e cāe ꝛ b̄ꝫ eādē cāꝫ ꝛ rōnē: cū hoc addito i q̄lꝫ pte tp̄is p̄ntis. vt bn̄ seqt̄: sor̄ ē pr̄ platonis. ḡ nō ē filius eiusdē. silr̄ bn̄ seqt̄ sor̄ ē silis platoni. ḡ i q̄lꝫ pte p̄ntis tp̄is nō ē dissilis platoni b̄ꝫ eādē rōnē. Maxima. Si alicui singulari ꝯuenit vnū relatīe oppositoꝝ: ab eod̄ remouet̄ reliquū respectu eiusdē ¶ Tūc ibi cōtrarietas ē. ꝛc. Nota ꝙ hic nō ē s̄mo de ꝯrietate ꝓpōnū siue reꝝ: sed d̄ ꝯrietate t̄ioꝝ. Que aūt ꝯditōes req̄rūt̄ ad hoc ꝙ aliq̄ t̄i sint ꝯrij: visū ē i postp̄dicamētis vn̄ t̄ioꝝ ꝯrioꝝ q̄dā sūt teri ꝯrij imediati ꝛ sc̄illi q̄ꝝ vn⁹ s̄p v̄ificat̄ d̄ s̄bo susceptibili: vt isti teri sanū ꝛ egrū

De loco a ꝯrijs.

respectu istius terĩ animal. alij sūt teri cōtrarij mediati et sūt illi qui ābo pñt negari de subō susceptibili posita ꝯstātia eiusdē: vt album ꝛ nigrū. ¶ Locus dr̄a maxie a ꝯrijs ē isti duo tī scʒ ꝯriū ꝛ ꝯriū q̄ꝝ vnꝰ ꝯificaꝛ de terio inferēte ꝛc. Sʒ locꝰ maxia a ꝯrijs ē rl̄a sine ꝓpō. ꝛc.

Rl̄a ꝓ argu. negatiuo.

Notādū est tertio ꝙ ꝓ arguēdo ꝑ locū a cōtrarijs daꝛ talis regl̄a. Ab affirīatione vnius cōtrarioꝝ de aliq̄ subō ad negatōem alterius de eodē sbō vʒ ꝯña cū hoc addito ad añs ꝛ ꝯñs ĩ q̄lʒ parte tp̄is pñtis: si copl̄a sit pñtis tp̄is: sed si sit p̄teriti tp̄is dʒ addi tp̄is p̄teriti et ita de futuro. ¶ Dr̄ notanꝛ cū hoc addito ꝛc. qꝛ si nō poneret illa ꝑticula nō opoꝛteret ꝯñam valere. vt nō seqꝛ: soꝛ ē albus: ḡ nō est niger. qꝛ si vtamur tēpe pñti ꝓ vna hora: ita ꝙ ꝓ pria medietate illius hore sit albꝰ: ꝛ ꝓ secūda niger. tūc añs ē verū ꝛ ꝯñs fl̄m. ¶ Alia regula ē: a negatione vniꝰ cōtrarioꝝ imediatoꝝ ab aliq̄ subiecto posita ꝯstātia subiecti susceptibilis ad affirmationē alterius de eodem est bona ꝯña: vt aial nō ē sanū. ꝛ aial ē qḋ pōt esse sanū vel egrum: ergo animal ē egrum. ¶ Dr̄ notanꝛ imediatoꝝ: qꝛ ĩ ꝯrijs mediatis nō valet ꝯña: vt nō seqꝛ sortes nō ē albꝰ: ꝛ soꝛ ē q̄ pōt eē albꝰ vel niger. ḡ soꝛ ē niger cū possibile sit añs esse veꝝ ꝯñte exñte fl̄o

Alia reg. ꝓ arg. negatiuo

Notādum est quarto ꝙ hic supponitur ex postp̄dicamentis q̄ sūt ꝑuatiue opposita. Et dʒ textus sic itelligi. Locus dr̄a maxie a ꝑuatiue oppositis ē isti duo teri scʒ ꝑuatiue oppositū ꝛ ꝑuatiue oppositū quoꝝ vnꝰ ꝯificaꝛ ꝛc. ¶ Sed locꝰ maxia a ꝑuatiue oppositis ē regula. siue propositio ꝯfirmatiua ꝯñe dialectice ꝛc. ¶ Añ ꝓ arguendo per istū locum ponꝛ talis regula. Ab affirmatione vnius oppositorum de aliquo subiecto: ad negatōem alterius de codē cum hoc addito in qualibet pte tp̄is pñtis vʒ ꝯña. vt soꝛ ꝓ qualibet parte tp̄is ē videns. ḡ sortes ꝓ qualibet pte tp̄is nō ē cecus. sil̄r sortes ꝓ qualibet parte p̄teriti fuit albus. ḡ sortes ꝓ q̄libet parte tp̄is p̄teriti nō fuit niger. Añ si arguamus ꝑ istū locū ꝛ ꝑ locū a cōtrarijs affirmatie ex ꝓpōibus modalibus: debemus cauere ne modus negeꝛ in ꝯña. vt nō seqꝛtur sortes possibiliꝛ ē vidēs. ḡ soꝛ non ē possibiliꝛ cecus. sed debemꝰ sic arguere. ergo soꝛ possibiliꝛ nō ē cecus. ¶ Alia regula talis ē. A negatōe habitus de aliquo subiecto siue vnius ꝑuatiue oppositoꝝ ad affirmationē alterius supposita cōstātia subiecti apti nati: ꝛ tp̄e determīato a natura: vʒ ꝯña. vt bñ seqꝛ sortes nō ē vidēs: ꝛ sortes aptus natus est videre: ꝛ hʒ tp̄s determinatū a natura. ergo sortes ē cecus. ¶ Añ ista secūda regula valʒ pro arguendo in singulari nūero ꝛ nō ĩ plurali. vt nō sequiꝛ. Isti duo homines nō sunt videntes: et sunt apti nati videre: ꝛ habent tempus determinatum. ergo sūt ceci. quia posito casu ꝙ vnus eorum sit vidēs tunc antecedens esset verum ꝛ cōsequens falsum.

Intel. loci a ꝑuatiue opposi tis tā maxie q̄ dr̄a maxime

Rl̄a ꝓ argu. affirmatiuo.

Rl̄a ꝓ argumento negatiuo

Contra dicta p̄mo sic arguiꝛ. Non sequiꝛ: simile ē: ergo dissimile est. ꝛ tñ arguiꝛ a relatiue oppositis. ḡ ꝛc. sil̄r nō seqꝛtur. ꝑus ē. ergo posterius est. ergo talis locus nō valet. ¶ Secundo sic arguiꝛ. nō seqꝛtur: soꝛ. fuit albꝰ. ergo soꝛ n̄ fuit niger similiꝛ sortes erit albus: ḡ soꝛ non erit niger ꝛ tñ arguiꝛ ꝑ locū a contrarijs. ergo talis locus nō valet. ¶ Tertio sic arguiꝛ. demonstrato vno vidēte ꝛ alio ceco nō sequitur. Isti nō sunt videntes: et sunt apti nati videre. ꝛ hn̄t tempus determiatū ergo sunt ceci. cum añs sit verū et ꝯñs falsū: ꝛ tñ ibi arguiꝛ per locum a ꝑuatiue oppositis: ḡ talis locꝰ nō vʒ.

Ad primū dicitur ꝙ textus sic itelligit de relatiuis non equiparantie: et similiter de illis quorū nullus est terminus ampliatiuus. ¶ Ad sm dr ꝙ non arguitur debite. qꝛ si additur illa particula ad antecedēs et ꝯñs in qualibet parte temporis ¶ Ad tertiū dicitur ꝙ locus a priuatiue oppositis nō valet in plurali numero. sed solum in singulari.

Quid lo. a ꝯdicto. oppositis

¶ Contradictio est oppositō cuius sm se non est dare medium. ¶ Locus a cōtradictorie op positis est habitudo vnius cōtradictorie oppositorum ad reliquū: vt sortē sedere est verum. ergo sortem nō sedere est falsum. ¶ Locus a cōtradictorie oppositis. maxima. si vnū contradictoriorum est verum: reliquū erit falsum ¶ Sunt aūt alia opposita q̄ dicuntur disparata: q̄ nō sūt opposita sm aliquod genus predicte oppositionis. sꝫ sūt diuersa. vt homo et asinus.

Quid lo. a disparatis

¶ Locus a disparatis est habitudo vnius disparatorum ad reliquū. Et tenet affirmatiue sic. Sortes est homo: ergo non est asinus. ¶ Locꝰ a disparatis Maxima. de quocunqꝫ dicitur vnum disparatorū abstractiue: ab illo codē remouetur et reliquū. ¶ Dicitur notanter abstractiue: qꝛ si concretiue sumerentur: tūc nō sequeretur: qꝛ non sequitur hoc est albū: ergo non est q̄ntum: sed bene sequitur. hoc ē albedo: ergo nō est q̄ntitas.

¶ Maius vt hic sumitur est quod supraponitur alicui in potentia et virtute. Minus ē quod ei supponitur. ¶ Locꝰ a maiori est habitudo ipsius maioris ad minus: et est semper destructiuus. vt rex non potest expugnare castrū: ergo nec miles. ¶ Locus a maiori. Maxima. si id quod magis videtur inesse non inest: nec id quod minus videtur iesse inerit. ¶ Locus a minori est habitudo minoris ad maius et est semper constructiuus: vt miles pōt expugnare castrum: ergo et rex. ¶ Locus a minori. Maxima. si id qđ minus videtur inesse inest: et id quod magis videtur iesse inerit.

Quid lo. a maiori.

Quid lo. a minori.

¶ Circa hunc textū notandū ē pͥmo ꝙ iste textus debet sic intelligi Locus differētia maxie a cōtradictorie oppositis est duo termini. s. contradictorie oppositū: ꝛ ꝯdictorie oppositū: quorū vnꝰ verificat̄ de termino inferente. ꝛc. Sed locus maxima a contradictorie opposit[is] est regula siue propositio cōfirmatiua ꝯsequentie dialectice. ꝛc.

Intel. lo. a ꝯdictorie oppositis tā max. ꝙ dra max.

¶ Sꝫ pro arguendo per locū a cōtradictorie opposit[is] complexis ponitur talis regula. Ab vno contradictoriorum complexorū ad reliquū negatione preposita: valet ꝯsequētia. vt bene sequit̄. Sortes currit: ergo nō sortes non currit. sed ex q̄ tales ꝯñe non sunt formales non debent cōputari inter ꝯsequētias dialecticas. ¶ Alia regula est. A propositione in q̄ ponit̄ vnū dictū

Re argu endi i ꝯdi ctoriis cō plexis.

supponēs ꝓ vna parte contradicti onis respectu illius predicati veꝝ vel falsum: ad ꝓpōnem in qua po/ nitur aliud dictū supponēs ꝓ alte ra parte ꝯdictōnis respectu p̄dica ti oppositi predicato añtis: suppo= sita constantia dicti ꝯñtis vꝫ ꝯña. vt bene sequitur: sorte currere ē ve rū. ergo sortē nō currere est falsuꝫ ¶ Sed ꝓ arguendo a ꝯdictorijs incōplexis ponit̄ talis r̄ła. A nega tione vni⁹ ꝯdictorioꝝ incōplexoꝝ de aliquo s̄bo ad affirmationē al= terius posita cōstantia subiecti est bona ꝯña. vt bñ sequit̄. Sortes nō est nō hō: ⁊ sortes est: ꝗ sortes ē hō ¶ Alia regula est ab affirmatiōe vni⁹ ꝯdictorioꝝ incōplexoꝝ de ali quo subiecto singulari singularit̄ tento: ad negationē alteri⁹ cū hoc addito in qualꝫ parte t̄pis p̄ntis si ꝓpōnes sint de p̄nti. vel t̄pis p̄teri ti si sint de p̄terito vꝫ ꝯña. vt bñ se/ quitur. Sortes in q̄libet p̄te tēpis p̄ntis est nō alb⁹. ꝗ sor̄ in qualibet parte t̄pis p̄ntis nō ē albus. Simi lit̄ sor̄ in qualibet parte t̄pis p̄teri ti fuit nō albus. ꝗ sor̄ in qualꝫ p̄te t̄pis p̄teriti nō fuit alb⁹ Et de istis duobus modis arguendo magis videbit̄ in sc̄do periarmenias.

Ɍl'e argu endi in ꝯ= dictorijs.

Notādū est secundo ꝙ lo/ cus d̄r̄a maxime a disparatis est duo teri. s. dipatū et disparatum: quoꝝ vnus verificat̄ de terio inferēte. ⁊c Sed loc⁹ maxia a disparatis est regula siue ꝓpō ꝯfirā tiua ꝯñe dialectice. ¶ Vñ ꝓ argu endo p istū locū pōit̄ talis r̄ła Ab affirmatione vni⁹ sp̄ēi sp̄ālissime q̄ ē abstractū non connotatiuū de ali= quo subiecto singulari: ad negatio nē alteri⁹ sp̄ēi sp̄ālissime q̄ est etiā abstractū nō ꝯnotatiuū de eodeꝫ s̄bo singulari: est bōa ꝯña: vt bñ se quit̄: sor̄ est hō. ꝗ sortes nō est asi/ nus. ¶ D̄r̄ notant̄ q̄ est abstractū ⁊c. q̄ꝛ si talis sp̄ēs non eēt abstra= ctū nō connotatiuū: nō oporteret ꝯñam valere. vt nō seq̄tur: lac non est albū: ꝗ nō est dulce. Silr̄ nō se= quit̄: sor̄ est paternitas: ꝗ nō est fili atio. ¶ Alia regula est. Ab affirā tione vnius gñis de aliq̄ s̄bo singu lari: ad negationē alteri⁹ generis nō subalternati positi: q̄d vl'r nega tur de p̄mo genē de eodē subiecto vꝫ ꝯña. vt bñ seq̄tur. Sor̄ est aial. ꝗ nō est color. ¶ D̄r̄ notant̄ q̄d vl'r negat̄ ⁊c. q̄ꝛ si nō negaret̄ de alio genere vl'r accepto: sed solū parti/ culārit̄ accepto nō oporteret ꝯñaꝫ valere. vt nō seq̄tur: lapis est subā ergo lapis nō est q̄ntitas. q̄ꝛ illō ge nus q̄ntitas nō negatur de isto ter mīo s̄bā vl'r accepto: cū ista nō sit ve ra. nulla substantia est quantitas.

Intel. lo. a disparatis tā mar. q̄ d̄r̄e max.

Ɍl'a argu endi a di= sparati af firmatiue

Alia r̄ła.

Notādū ē tertio ꝙ isti duo teri mai⁹ ⁊ minus capiūtur dupl'r. Vno mō p̄rime in tentioualit̄. s. maius ꝓ fortiori vel potentiori. ⁊ minus ꝓ re debiliori vel minus potenti. ⁊ hoc mō nō ca pitur in ꝓposito. ¶ Alio mō capi= unt̄ sc̄dē intentionalr̄. s. maius ꝓ terio q̄ magis app̄et cōuenire cuꝫ alio terio. ⁊ minus ꝓ terio q̄ min⁹ videt̄ cōuenire cū alio terio. Exē/ plū. vt hoc cōplexum debellare ca strū d̄r̄ maius. ⁊ illud cōplexū de/ bellare villā d̄r̄ minus respectu hu ius terī miles: ⁊ respectu hui⁹ terī rex. ¶ Locus d̄r̄a maxime a maio ri est duo teri. s. maius ⁊ min⁹: quo rū vnus. s. maius verificat̄ de terio inferente. ¶ Sed loc⁹ maxia a ma iori est regula siue ꝓpō confirmati ua ꝯñe dialectice ⁊c. Exemplū p̄ꝫ in textu q̄d sic intelligit̄. Si aliq̄d p̄dicatū magis videat̄ cōuenire a= licui subiecto ⁊ nō ꝯuenit ei: nec eti am illud p̄dicatū quod minus vide tur cōuenire alicui subiecto ꝯuenit ei. Et tꝫ ille locus destructiue. vt rex non pōt debellare castrū: ꝗ nō potest debellare ꝓuinciā. ¶ Loc⁹ d̄r̄a maxime a minori est duo terī scꝫ mai⁹ ⁊ min⁹: quoꝝ vn⁹. s. ly mi nus verificatur de termīo inferēte ⁊c ¶ Sed locus maxia est r̄ła siue

Intel. lo. a maiori: tā max. q̄ d̄r̄e maxi.

De loco a minori

ꝑpõ confirmatiua ⁊c. Exẽplũ pȝ ĩ textu qð ſic ĩtelligit Si p̄dicatum qð minus vr̄ ꝯuenire ꝯueniat ali cui ſb̄o: etiã illð qð magis vr̄ ꝯuẽire ſibi ꝯuenit. Et tȝ loc⁹ a maiori cõſtructiue: vt rex põt debellare ꝓuĩciã: ergo põt debellare caſtrum

Multiplex mod⁹ arg iuxta locos p̄dcõs

Notandũ ē quarto q̄ triplicit̄ poſſum⁹ arguẽ ẜ iſtos duos locos ¶ Uno mõ cõparãdo vnũ p̄dicatũ ad duo ſubiecta: quoꝝ vni magis vr̄ ꝯuẽire: ⁊ alt̄i min⁹ ſic arguẽdo ꝑ locuȝ a maiori. Rex nõ põt debellare caſtrũ. ergo nec miles. Maxia ſi aliqð p̄dicatũ nõ cõueniat illi cui magis vr̄ ꝯuenire: nec etiã illi cui minus vr̄ cõueĩre Silr̄ arguẽdo ꝑ locũ a miori. miles põt debellare caſtrũ: ergo ⁊ rex. Maxia ſi aliqð p̄dicatũ cõueniat illi cui minus videt̄ cõuenire. etiã ꝯueni illi cui magis videt̄ ꝯuẽire

Primus

Secũdus

¶ Scðo mõ ꝯparãdo duo p̄dicata ad vnũ ſubiectum quoꝝ vnũ p̄dicatũ magis videt̄ cõuenire: et aliud minus ſic arguendo ꝑ locũ a maiori. Rex nõ põt debellare caſtrũ. g̃ nec villã Maxia ſi p̄dicatũ qð magis vr̄ ꝯuẽire alicui ſb̄o nõ cõuenit ei: nec etiã illud qð minus videt̄ cõueĩre ꝯuẽit ei. Silr̄ arguẽdo ꝑ locũ a miori Rex põt debellare villã ſiue ꝓuĩciã: ergo põt debellare caſtrũ. Maxima ſi illud qð minus videtur cõuenire alicui ſubiecto cõueniat: ⁊ etiaȝ illud qð magis videtur ꝯuenire conueniet.

Tertius.

¶ Tertio mõ ꝯparãdo duo p̄dicata ad duo ſubiecta. ſic arguendo ꝑ locũ a maiori. Rex nõ põt debellare caſtrũ. ergo miles nõ põt debellare ꝓuinciã. Maxia. ſi p̄dicatũ qð magis vr̄ cõuenire alicui ſubiecto nõ cõueniat ei: nec illð qð minus vr̄ ꝯuenire cõueniet ei. ſilr̄ arguẽdo ꝑ locũ a miori: miles põt debellare ꝓuĩciã: g̃ rex põt debellare caſtrũ. Maxia ſi illð qð min⁹ vr̄ ꝯuẽire alicui ſub̄o cõuẽiat ei: ⁊ illð qð magis vr̄ ꝯuẽire alt̄i ſubiecto: ꝯueniet ei.

Cõtradicta arguit̄ ſic primo. nõ ſeqt̄ ſortes nõ eſt alb⁹: ergo ſortes eſt nõ albus. ſilr̄ nõ ſeqt̄: ſor fuit ñ albus: ergo ſortes nõ fuit albus. ⁊ tñ ibi at̄ per locũ a contradictorie oppoſitis. ergo talis locus nõ valȝ ¶ Secũdo ſic at̄. nõ ſeqt̄. lac eſt albũ: ergo lac nõ ē dulce. ſilr̄ nõ ſeqt̄ Iſte aſinus ē aſinus: ergo iſte aſinus nõ ē corpus: ⁊ tñ ibi at̄ ꝑ locũ a diſpatis. ergo talis locus nõ vȝ. ¶ Tertio ſic arguit̄. nõ ſeqt̄. Rex nõ põt portare centũ libras. g̃ nec tres. ſilr̄ non ſeqt̄. rex põt portare tres libras: igit̄ ⁊ cẽtũ. ⁊ tñ in vno exẽplo arguit̄ a maiori ad mīs ⁊ ĩ alio a miori ad mai⁹: g̃ talis locus non valet.

Ad primũ dicit̄ q̄ ibi non arguit̄ debite q: in p̄mo exẽplo nõ ponit̄ ꝯſtãtia ſubiecti ⁊ in alio exẽplo nõ addit̄ illa ꝑticula ĩ qualȝ ꝑte tp̄is p̄ſiti. ¶ Ad ſcðm dr̄ q̄ ibi nõ arguit̄ ꝑ locũ a diſpatis. q: illa diſpata nõ ſũt abſtracta nõ cõnotatĩa. ¶ Ad tertiũ dr̄ q̄ ibi at̄ a maiori ad min⁹ ⁊ ecõtra p̄me intentionalit̄ capiendo maius ⁊ minus: non tamẽ ſecũde ĩtentionalit̄ capiendo

¶ Similitudo eſt rerum differentium eadem qualitas

¶ Locus a ſimili eſt habitudo vnius ſimiliũ ad reliquũ et tenet cõſtructiue et deſtructiue. Conſtructiue ſic. ſicut riſibile ineſt homini: ita hinnibile ineſt equo. ſed riſibile ineſt homini vt proprium: ergo hinnibile ineſt equo vt ꝓprium. Locus a ſimili. Maxia de ſimilib⁹ idez ē iudiciũ

quid loc⁹ a ſimili

Destructiue sic. Sicut risibi
le inest hoi: ita hinnibile ĩest
equo.sed risibile nõ inest ho
mini vt genus.ergo nec hin
nibile inest equo vt genus.
¶locus a simili. Maxima.
de similibus idẽ est iudiciuꝫ
¶Proportio est rerũ differẽ
tium eadem habitudo. locꝰ
a proportione est habitudo
vnius proportionabiliuꝫ ad
reliquum. Et tenet affirmati
ue et negatiue Affirmatiue,sic
vt sicut se habet rector nauis
ad nauem: ita se habꝫ rector
scholarũ ad scholas.sed ĩ na
ui regenda eligendus est re-
ctor non sorte sed arte. ergo
in scholis regendis eligẽdus
est rector non sorte:sed arte.
Quid lo. a ꝓportione.
¶locus a ꝓportione. maxi-
ma.de ꝓportionabilibus idẽ
est iudiciũ. ¶Negatiue sic.
Sicut se habent duo ad tria
ita quattuor ad sex. Sꝫ duo
non sunt dupla ad tria: ergo
nec quattuor sunt dupla ad
sex.maxima.de proportiona
bilibus idem est iudiciuꝫ.
Notabile
Differt aũt iste locus a loco
a simili.qꝛ in loco a siĩi sumi
tur comparatio ẜm siĩitudi-
nem inherẽtie: vt sicut risibi
le inest homini:ita hinnibile
inest equo. In loco aũt a pro
portione non attenditur siĩi
tudo inherentie: sed compa-
ratio habitudinis. vt sicut se

habet rector nauis ad nauẽ:
ita se habet rector scholaruꝫ
ad scholas. ¶Transsumptõ
est duplex. ¶Quedã eni est — Duplex ẽ trãssumptio.
quando dictio vel oratio vnũ
significans: transsumitur ad
significandũ aliud propter si
militudinẽ aliquã in eis reꝑ-
tã.vt hec dictio ridere trans
sumitur ad significãdum flo
rere:cũ dicitur pratum ridet
Siĩr oro transsumitur cũ di
citur:littus aratur.i.opera ꝑ
ditur:sicut solet dici:cũ quis
inuanũ laborat.et hec trãssũ
ptio pertinet ad sophisticuꝫ
¶Alia est qñ nomen magis
notum sumitur pro nomine
minus noto.vt si debeat pro
bari ꝙ philosophus non in
uidet:et fiat transsumptio ad
hoc nomen sapiens. Et ista
trãssumptio pertinet ad dia-
lecticum. ¶locus a transsum — Quid' lo. a trãssumptione.
ptione est hitudo trãssumpti
onis ad trãssumptũ: vt sapi-
ens nõ inuidet:ergo philoso
phus nõ inuidet.maxima. qc
quid conuenit alicui sub no-
mine magis noto:eidem con
uenit sub nomine minus no-
to. ¶ differt aũt iste locus a — Notabile
loco a nominis interpretatio
ne:qꝛ in loco a nois interpre
tatione accipit diffinitio/ si-
ue expositio nois:vt si expo-
natur hoc nomẽ philosophꝰ
per hoc qd est amator sapiẽ-

tie. In hac aut transsumptione non accipitur expositio siue descriptio nominis: sed pro vno nomine minus noto: accipitur aliud nomẽ magis notum: per quod faciliter pot probari propositũ. Autoritas vt hic sumitur: est iudiciũ sapiẽtis in sua sciẽtia. vnde iste locus solet denoiari a rei iudicio. Locus ab autoritate est habitudo auctoritatis ad illd per eã pbatur. Et tenet constructiue solũ. vt astronom⁹ dicit celũ esse volubile: ergo celum est volubile. Maxima Unicuiq; experto in sua sciẽtia credendum est

Quid lo. ab auctē.

¶ Circa hũc textũ notandum est primo q in proposito non capitur similitudo prime intentionalit vt diffiniebatur circa tertiam pprietatem qualitatis: sed capitur secũde intentionaliter pro simili cõuenientia alicuius termini cũ alio. & sic simile est predicatum vel subiectum similiter cõueniens alicui: sicut illud conuenit alteri. ¶ Et intelligitur textus sic Locus differẽtia maxime a simili est duo termini: sc3 ly simile & ly simile. quorum vnus verificatur de termino inferente: & alius de termio illato cõñe cõfirmãde per maximã ex illis terminis compositã. ¶ Sed loc⁹ maxima a simili est regula siue propositio confirmatiua cõñe dialectice. composita ex istis termis: sc3 ly simile & ly sile. quorũ vnus verificat de termino inferente: & ali⁹ de termino illato eiusdem cõsequentie. Unde pro arguendo per istũ locũ debemus semper i minori subsumere illud in quo est silitudo. ¶ Et

Intel. lo. a sili tam maxie q̃ dfa max.

possumus tribus modis arguere per istũ locũ. primo comparando vnum predicatũ ad duo subiecta sic arguendo. Sicut sorti inest risibile homini: ita & platoni. sed sorti inest ly risibile vt propriũ. g platoni inest risibile vt proprium.

Modi arguendi p hunc locũ

¶ Secũdo mõ comparando duo predicata ad vnum subiectũ sic arguendo. Sicut risibile pdicatur d ly hõ: ita susceptiuum discipline p dicatur de ly homo: s3 risibile predicatur de ly homo vt proprium. g discipline susceptiuũ pdicatur de ly homo vt propriũ ¶ Tertio modo cõparando duo pdicata ad duo subiecta sic arguendo. Sicut risibile predicatur de ly hõ: ita hinnibile predicatur de ly equus: sed risibile predicatur de ly hõ vt ppriũ ergo hinnibile predicatur de ly equus vt propriũ. Maxima. de similibus idẽ est iudiciũ. Et sicut arguimus tribus modis affirmatiue: ita possumus tribus modis arguere negatiue.

Secũdus

Tertius

Notandũ est secũdo q locus differẽtia maxime a proportione: est duo termini. s. ly pportio & ly pportio: quorũ vnus verificatur de termino inferente: et alius de termio illato cõsequentie confirmãde per maxiã ex illis teris cõpositam. ¶ S3 locus maxia a proportione est regula siue ppõ confirmatiua conseqñtie dialectice. composita ex ill' terminis. s. ly pportio & ly proportio quorũ vnus verificatur de termino inferente. et alius de termino illato eiusdem consequentie. Unde in proposito nõ capitur pportio pro certa habitudine vnius quantitatis ad aliã: sed capitur pro similitudine vnius proportionis ad aliam proportionẽ. Exempla patent in textu. ¶ Quemodo differt loc⁹ a pportione a loco a simili: patet i textu. Sed alia potest poni differẽtia: quia locus a simili se habet vt

Intel. lo. a pportione tã max q̃ dfe maxime.

superius ad locum a proportione q2 omnis locus a pportione;est lo/cus a simili.sed nō econtra.

Notādū est tertio q vt dicitur i textu trāssūptio capitur dupl'r. et solum de se/cūdo mō est hic ad ppositū: 7 nō d primo modo. Locus dr̄ia maxie a transsūptione est duo teri scilicet magis notū 7 minus notū. quorū vnus.scilicet ly magis notū verificatur de terio inferente: 7 ali9 scilicet minus notū de terio illato ꝯsequentie confirmāde per maximā ex illis teris cōpositā. ¶ Sed loc9 maxima a transsūptione: est regula siue ppositio cōfirātiua ꝯsequētie dialectice: cōposita ex istis ter/minis. scil3 ly magis notū: 7 ly mi/nus notū: quorū vnus sc3 ly magis notū verificatur de terio inferente et alius.s. ly minus notū de terio illato eiusdē consequentie: vt quicquid negatur vere de magis noto 7 de minus noto ¶ Quomodo autē iste locus differt a loco 7 a nōis interpretatione. pt3 in textu. Sed tamen scd3 rei veritatē iste loc9 nō est locus extrinsecus: sed intrinsecus. Et reducitur ad locū ab interpretatione. et possunt eodē modo fieri argumenta constructiue 7 destructiue subijciendo et predican/do per locū a transsūptōne sicut p locū ab interpretatione. Et conditōnes que sunt obseruande arguēdo p locū ab interpretatione: etia3 sunt obseruāde arguendo per lo/cū a transsūptione. Et fiunt eode3 modo maxime sicut in loco a nōis interpretatione: ponendo ly magis notū vbi ponebatur ly interpretatio. et ponendo ly minus notū vbi ponebatur ly interpretatū.

Intel.lo. a transsūptione tā maxie q dr̄e maxi.

Notādū est quarto q autoritas capit dupliciter. Uno mō capitur pro dicto vel scripto alicuius sapientis: 7 sic autoritas se extendit ad orōe3 voca/lem/vel scriptā. ¶ Alio modo capitur pro cognitione alicuius sapientis experti in aliq̄ scīa de ptinētibus ad suā scientiā. et sic capitur autoritas qn̄ diffinitur in textu.

Acceptiones autoritatis

¶ Locus differentia maxie ab autoritate: est duo teri.s. autoritas: 7 dictū autenticū: quorū vnus.s. ly autoritas verificatur de terio inferēte: et alius.s. ly dictū autenticū de terio illato consequentie confirāde per maxia3 ex illis teris cōpositā. ¶ Sed locus maxia ab autoritate est regula siue propositio confirātiua consequētie dialectice: cōposita ex istis teris.s. ly autoritas 7 ly dictū autenticū: quorū vnus/scilic3 ly autoritas v'ificatur de termino inferente: 7 alius de terio illato eiusdē consequentie: vt autoritas experti est q talis oratio est vera vel falsa. ergo dictū autenticū ē verū vel falsu3. Uel sic. autori expto credendū est in sua scientia. Et tenet iste locus solū destructie: vt philosophus dicit hoc ita esse vel hoc nō ita esse: ergo hoc ita est: vel hoc non ita est. Unde tunc nos di/cimur arguere constructiue quando ante hoc verbū dicit vel sibi eq̄ualens nulla ponitur negatio.

Contra dicta arguit pmo sic non sequitur. sortes ē albus. ergo plato est albus. Similiter non sequitur. sicut se habet negatiua ad negatiuā: ita affirmatiua ad affirmatiuā. sed negatiua infert nega/tiuā conuersione simplici: ergo affirātiua infert affirātiuā conuersione simplici. et tamē arguitur per locū a sili: ergo talis locus nō val3 ¶ Secūdo sic arguitur. non sequitur. sicut se habet ista: nullus hō ē aial: ad istā: nullū aial est homo. ita ista aial nō est hō ad istam: hō non est aial. sed pria infert secūdā conuersione simplici: ergo tertia infert quartā: conuersione simplici. cū ans sit verū: 7 consequēs falsu3 ¶ Tertio sic ar: nō sequit. Aristoteles dicit mundū esse eterer/: ū ergo mundus est eternus. cū antece

dens est verū: et consequēs fl'm. et tamen ibi arguitur per locū ab autoritate et affirātie. ḡ tal' locꝰ n̄ vꝫ

Ad primū dicitur ꝙ licet in primo exemplo arguatur a simili prime intentionaliter: non tn̄ secūde intentōaliter. Et etiam in secūdo exemplo non subsumit̄ in minore illud in q̄ est similitudo sed dissimilitudo. ¶ Ad s'm dr̄ ꝙ non ibi arguit̄ debite: quia in minore debet sumi ꝓportio similitudinis: et nō dissimilitudinis. ¶ Ad tertiuꝫ dicitur ꝙ ibi non arguitur ab autoritate: qꝛ aristoteles nō erat in hoc expertꝰ nec autēticꝰ reputatꝰ: sed hereticꝰ

eq̄t de locis mediis.

Quid āt sit locꝰ mediꝰ dictū ē prius. ¶ Locorū mediorum alius a coniugatis alius a casibus et alius a

quid casꝰ ꝯiugata — diuisione. ¶ Coniugata ꝛ casus dr̄nt sic. qꝛ viuocū siue pn̄cipale siue abstractū qd̄ idē ē dꝛ coniugatum cum suo denominatiuo: vt iusticia et iustum albedo et album. Casus autem dicūtur ea que cadunt a principali: vt iustumꝛ iuste a iusticia. Et differentiā hanc assignat aristotel. i secūdo topicorū.

quid locꝰ a ꝯiugatis — ¶ Locus a coniugatis ē habitudo vnius cōiugatorum ad reliquuꝫ vt iusticia est bona. ergo iustum ē bonum. locus a coniugatis. Maxima: quicquid cōuenit vni coniugatorum cōuenit ꝛ reliquo. Et si vnum coniugatorū inest: inerit et reliquum

quid locꝰ a casibus — ¶ Locus a casibus est habitudo vnius casus ad reliquum vt iustum ē bonum. ergo qd̄ iuste fit bene fit. locus a casibus. Maxima qd̄ vni conuenit. ꝯuenit et reliquo. Et ecōuerso sumitur argumentum a casibus ꝛ a cōiugatis ¶ Diuisionū alia fit ꝑ negatōeꝫ vt sor ē hō aut n̄ hō. sꝫ n̄ ē n̄ hō: ergo ē hō Maxima si aliqua duo cōdiuidant aliquod tertium. posito vno remouetur reliquum. Alia autem fit nō ꝑ negationem. Et hec fit sex mōis: t̄bꝰ ꝑ se: ꝛ tribꝰ ꝑ accn̄s

¶ Circa hūc textū notādū ē p̄mo ꝙ hic ꝯn̄r autor determinat de locis mediis. quid aūt sit locus medius dictū est prius. Tunc ibi Locoruꝫ medioꝝ: ꝛc. Diuisio tangit̄ loci: q̄ sic intelligitur. De numero locorū differentiaꝝ maxime medioꝝ: q̄dā est locus dr̄ia maxie a coniugatis et quidā est locus dr̄ia maxie a casibꝰ: ꝛ q̄dā ē locꝰ dr̄a maxie a diōe. Sil'r locꝰ maxīa mediꝰ diuidit̄ ꝑ locū maximā mediū a ꝯiugatis ꝛ ꝑ locū maximā mediū a casibus. ꝛc. Que āt sūt ꝯiugata ꝛ q̄ sūt casus: ꝛ quō dr̄nt satis pꝫ ī textu. ¶ Locꝰ dr̄ia maxie a ꝯiugatis ē duo teri. s. abstractū ꝛ ꝯcretū. quoꝝ ꝛc. — Intel. lo. a ꝯiugatis tā max. ꝙ dfe maxi.

¶ Sꝫ locus maxīa a ꝯiugatis ē r'a siue ꝓpō cōfirātia ꝯn̄e dialectice ꝯposita ꝛc. Exēplū vt si abstractū ꝛ abstractū p̄dicēt̄ de seipsis: ꝯcretū ꝛ ꝯcretū p̄dicabūt̄ de seipsis. Sil'r si ꝯcretū d̄ ꝯc̄to reddēt̄: ꝛ abstractū d̄ abstr. reddēt̄. Vn̄ i loco a ꝯiugatis n̄ debēꝰ arguere respectu eiusd̄ p̄dicati: sꝫ respectu diuersoꝝ p̄dicatoꝝ. vt si ī an̄cedēte p̄dat̄ abstractū iꝯn̄te dꝫ poni ꝯcretū. ꝛ ecōtra

Notādū ē s'o ꝙ ꝓ arguēdo a p̄ncipalibꝰ siue abstractis p̄dit̄ tal' r'a. A ꝓpōe i q̄ p̄dicat̄ abstractuꝫ d̄ abst. cū il. ꝑtic'a sufficiēs d̄noiare suū s'bꝫ ꝛ n'llo ꝯtracl'o ē ea il. rē s'cō — Regula ꝓ abstractis

ad ꝓpōem in qua predicať cōcre / tū predicati de cōcreto subiecti vꝫ ꝯña constructie. vt bñ sequiť. albedo sufficiētes denoīare suuꝫ subm circa quā nullū est factū miraculū ē color: ğ albū ē coloratū ¶ Diciť notanť cū illa ꝑticula sufficiēs denoiare suū sbm: Defectu cui⁹ nō sequiť cū nō eēt nisi albedo remissa albedo ē color: ğ albū ē coloratum cū tūc aūs esset verum ꝛ ꝯñs flm. ¶ Dr notanť nullo facto miraclo ꝛ c. Defectu cuius nō sequiť. albedo ē color: ğ albū ē coloratū: qꝛ possibile ē ꝙ aūs sit verum ꝛ ꝯñs flm supposito ꝙ nō esset nisi albedo in sacramēto altaris. ¶ Sꝫ ꝑ arguēdo negatiue a cōcretis poniť talis regula. A ꝓpōe in qua vnū ꝯcretū negať de alio: ad ꝓpōnem in qua negať abstractū p̄dicati de abstracto subiecti. sūpto cum illa ꝑticula sufficiēs denoiare suū subiectū: et nullo miraculo circa illā rē facto ē bona ꝯña. vt bñ sequiť. albū nō est coloratū. ğ albedo sufficiens denominare suū subm circa quā nō est factū miraculū nō ē color. ¶ Sed ꝑ arguēdo affirmatiue a cōcretis poniť talis regula. A ꝓpōe ī qua p̄dicať essentialiť cōcretū de ꝯcreto: ad ꝓpōem ī qua p̄dicať abstractū de abstracto eorūdē ꝯcretorūꝫ vꝫ ꝯña. vt albū est coloratū: ğ albedo ē color ¶ Dr notanť essentialiť qꝛ si cōcretū p̄dicareť accñtaliť de ꝯcreto ñ oporteret ꝙ abstractū p̄dicareť accñtaliť de abstracto vt nō seqtur. album est dulce: ergo albedo est dulcedo.

Rle ꝑ cō / cretis ad argu. ne / ga. ꝛ affir.

Notādū est tertio ꝙ Loc⁹ dria maxie a casibus ē duo terī scꝫ adiectiuū et suū aduerbiū. quoꝝ vnus ꝟificatur de terio inferente. ꝛc ¶ Sꝫ locus maxima a casib⁹ ē regula siue ꝓpō cōfirātia ꝯñe dialectice ꝛc. vt si adiectiꝫ adiectio ꝯuenit: ꝛ adūbiū adūbio. siľr si adūbiū adūbio cōuenit ꝛ adiectiuū adiectio ¶ Vñ ꝑ arguendo p locū a casib⁹ poniť tľis regla. A ꝓpōe in qua adiectiꝫ cōuenit adiectio essentialiť ad ꝓpōem in qua aduerbiū ꝯuenit aduerbio essentialiť ē bona ꝯña et eꝯ. vt bñ sequiť iustū ē virtuosū: ğ quod iuste fit virtuose fit. Maxia. si adiectiuū de adiectio verificeť essentialť ꝛ aduerbiū de aduerbio. siľr econtra sequiť qd̄ iuste fit: ꝟtuose fit. ğ iustū ē virtuosū. Maxia. si aduerbiū essētialiť attribuiť aduerbio ꝛ adiectiuū adiectio. ¶ Dr notanter eēntialiť: qꝛ in accñtalib⁹ nō vꝫ vt nō seqtur: albū ē dulce: ergo qd̄ albe fit dulciť fit.

Intel. lo. a casibus tā max. ꝙ dra maxi.

Rla pro isto loco

Notādum est quarto ꝙ iste terminus dio capiť dupliciter vno modo prime intentionaliter: et tunc diuisio est separatio realis vnius partis alicuius totius ab alia. et hoc mō nō capitur in ꝓposito. ¶ Alio modo capitur secunde ītentionaliter et tunc diuisio est partitio termini qui est diuisum per terminos qui sunt membra diuidentia. vel sic diuisio ē acceptio oim significatorū vel significati ipīus diuisi p terios diuersis ꝯceptibus subordinatos: quoꝝ vnus importat partē sigtoꝝ vel sigāti. et alť ipoꝛtat aliā partē sigātorum vel sigāti. Unde diuidere logicaliter est accipe terim q̄ est diuisū sigāntem plura vniuoce vel equiuoce vľ significantē rē que est realiter totū: et alios termios quorum nullus significat tot vniuoce vel equiuoce: vel rem q̄ est realiter totum. sed disiunctī accepti significant tot sicut diuisum vel copulatim significant totā rem significatam p diuisum Et sicut dicit autor diuisio logicalis ē duplex. Quedā est que fit per negatōem hoc est p mēbrum negatiuum vt entiū. aliud homo: aliud non homo. Alia est q̄ non fit per negationem: hoc est p terminum negatiuum: sed fit per terminos positiuos. Et hec fit sex

Acceptiones de lr diuisio

Intel. diuisionis

modis: hoc est sex sunt termini cõmunes: nõ coincidentes in significando: secundũ suas rationes formales omnes diuisiones nõ datas per negationem significantes. Et inter istos termĩos tres primi significant diuisiones per se: et tres vltimi significãt diuisiones per accidens.

Contra dicta primo sic arguitur. Non sequitur. Albedo est color: ergo albũ est coloratũ: cũ antecedens potest esse verũ consequente existente falso. vt patet de albedine in sacramẽto altaris. et tamen ibi arguitur per locũ a coniugatis. ergo talis locus non valet. ¶ Secũdo sic arguitur non sequitur. Albũ non est coloratũ. ergo albedo non est color. vt patet de albedine remissa: et tamen ibi arguitur per locũ a cõiugatis: ergo talis locus non valet. ¶ Tertio sic arguitur. non sequitur. Album est dulce. ergo quod albe fit dulcius fit et tamen ibi arguitur per locũ a casibus: ergo talis locus non valet.

Ad primũ dicitur quod ibi nõ debite arguitur: quia non additur illa particula: et circa illã non ẽ factum miraculũ: que deberet addi in antecedẽte. ¶ Ad secũdũ dicitur quod ibi nõ debite arguitur: quia in consequente non additur illa particula: sufficiens ad denominationẽ sui subiecti. ¶ Ad tertiũ quod ibi non arguitur debite: quia in antecedente est pdicatio accidẽtalis. modo debite arguendo affirmatiue oportet quod sit pdicatio essentialis

¶ Prima diuisio per se ẽ generis in species. vt animaliũ aliud homo: aliud brutum.

¶ Secũda est totius integralis in suas partes: vt domus alia pars ẽ paries: alia tectũ alia fundamentum. ¶ Tertia vero est vocis in significata. vt canis alius latrabilis. alius piscis marinus. alius sydus celeste. ¶ Diuisionũ vero per accidens. Prima est subiecti in accidentia. vt animaliũ aliud sanũ: aliud egrum. ¶ Secunda est diuisio accidentis in subiecta. vt sanorum. aliud brutum. aliud homo. ¶ Tertia est accidentis in accidẽtia vt sanorum. aliud calidũ: aliud frigidũ. ¶ Locus a diuisione est habitudo vnius cõdiuidentium ad reliquum. vt si sortes ẽ animal: aut ẽ aĩmal rationale. aut irrationale. sed nõ irrationale: ergo rationale. locus a diuisione. Maxima posito vno membrorum diuidentium in aliquo subiecto: remouetur reliquum. Et similiter in qualibet alia diuisione. Et hec de locis dialecticis dicta sufficiant Quid lo. a dione

¶ Circa hũc textũ notãdũ est primo quod prima diuisio per se vocatur diuisio generis. Unde diuisio generis est ppositio hypothetica: in qua accipitur genus vt diuisũ: et species siue dr̃e tanquam mẽbra diuidẽtia Quid diuidere ge. Sed diuidere genus in suas spẽs est accipe genus tanquam diuisũ: et accipe alios terminos tanquam mẽbra diuidẽtia que sũt spẽs vel dr̃e. quorũ quilibet pro paucioribus supponit quam genus: sed tñ disiunctũ ex ipsis cõpositũ pro eque multis supponit sicut genus vt hoc genus aĩal diuiditur p istos duos terĩos scilicet rõnale et irrationale que sũt dr̃e. et quilibet eorum supponit pro paucioribus quam hoc genus aĩal et tamẽ

disiūctū ex illis teriis cōpositū scȝ
rōnale vel irrationale supponit ꝓ
toto vel eq̄ multis sicut ille terius
aīal. Siſr diuidere totū ītegrale
quid dīde re totū in tegrale ē accipe totū ītegrale tanꝗ̄ diuisū
ꝛ ꝑtes ītegrales tanꝗ̄ mēbꝛa diui
dentia: q̄ sigñt totū seorsū accepte
qđ sigātur ꝑ totū ītegrale s₃ ꝑtes
eius. ꝛ tñ copulatū ex mēbris diui
dētibus ꝯpositū totū illđ sigāt qđ
totū ītegrale sigāt. ¶ Sed diuide
quid dīde re vocē in sigtiones revocē in suas significatōes: ē acci
pere vocē diuersis ꝯceptib⁹ diuer
sa significantē tanꝗ̄ diuisū et alios
terios tanꝗ̄ mēbꝛa dīdētia quoꝝ
nullus illoꝝ illa significata signi-
ficat oībus illis cōceptibus. s₃ oēs
simul sūpti oīa illa sigificata signi
ficant oībus illis cōceptibus qui-
bus diuisū significat

Notādum est secundo ꝙ diuidere sub
quid dīde re subm ꝑ accñtia iectū per accidētia: ē accipe termi
nū absolutū et minus cōnotatōis
vel magis ꝯnotatōis tanꝗ̄ mēbꝛa
diuidētia: q̄ diuersis rōibus signi
ficant illa que diuisū significat vel
ꝓ paucioribus supponūt ꝗ̄ diuisū
vt bonū diuidit ꝑ bonū honestū: ꝛ
per bonū delectabile et vtile patet
exēplū in textu. ¶ Sed diuidere
quid dīde re accñs ꝑ sbm. accidens per subiectū: est accipere
terīnū connotatim siue magis cō
notatim tanꝗ̄ diuisū et alios ter
mios absolutos siue minus ꝯnota
tios tanꝗ̄ mēbꝛa diuidētia: quoꝝ
qlȝ ꝓ paucioribus supponit ꝗ̄ di
uisū: ꝛ tñ disiunctū ex illis termis
cōpositū pro eq̄ multis supponit
sicut diuisū. Exēplū patet in textu
¶ S₃ diuidere accidens per acci-
dentia ē accipe terīm cōem cōno-
quid dīde re accñs ꝑ accñtia. tatim ꝓ diuiso: ꝛ alios terios ꝯno
tatios tanꝗ̄ mēbꝛa diuidētia: q̄ꝝ
qlȝ ꝓ paucioribus supponit ꝗ̄ di
uisū: sed tñ disiunctū ex illis teris
ꝯpositū ꝓ eq̄ multis supponit sic
diuisū. ¶ Vñ p̄me tres dīones di
cunt dīones ꝑ se: q: diuisū de mē
bꝛis diuidentibus p̄dicat eēntiali
ter vel econtra in recto vel in obli
quo. Et alie tres dīones vltime di
cunt dīones ꝑ accidens q: diuisū
et mēbꝛa diuidentia accidentalit
predicant de se inuicem.

Notādū est tertio ꝙ iste tex
tus Locus a dīone ꝛc. sic intelligit. Locus dr̄a ma Intel. lo. a dione tā ma. ꝗ̄ dr̄a maxime
xime est duo termī scilȝ hoc copu-
latū diuisū et mēbꝛum dīdens vel
mēbꝛa diuidētia et ly diuidens vt
quoꝝ vnus scȝ hoc copulatū diui
sū et mēbꝛū diuidens vel mēbꝛa di
uidentia verificant de terio infe
rente ꝛc. ¶ Sed locus maxia a di
uisione est regula siue ꝓpositio cō
firmatia cōsequentie dialectice ꝛc
¶ Unde quādo diuisū habet plu Notabile.
ra mēbꝛa diuidentia ꝗ̄ duo: q̄ co
incidunt in significando idē: licet
diuers rōib⁹ ab illō nō a[illegible] nec ꝯstru
ctiue nec destructiue. vt non sequi
tur. felicitas est bona: ꝛ est delecta
bilis vel vtilis. ergo non est hone
sta. Nec etiam sequit saltem diale
ctice felicitas est bona et non ē de
lectabilis vel vtilis: ergo est honē
sta. Sed qñ diuisū habet plā mē-
bꝛa diuidentia ꝗ̄ duo q̄ non coinci
dūt in significando ab affirmatio
ne diuisi cū negatione mēbꝛi diui
dentis debemus negare omia mē
bꝛa diuidentia (dempto vno) de il
lo subiecto de quo diuisū affirmat.
Exemplū: vt non seqtur. albū est p̄
dicabile: et non est genus: ergo est
species. Sed debem⁹ sic arguere:
albū est predicabile ꝛ non est gen⁹
nec species nec dr̄a nec ꝓpriū ḡ est
accidens Sed quando non sūt nisi
duo mēbꝛa diuidentia non suppo-
nentia ꝓ eodem: tūc nō debemus
negare nisi vnū mēbꝛū diuidens d
illo subō de quo diuisū affirmat.

Notādū est quarto ꝙ ꝓ ar
guēdo per locū a Regle ad bñ arguēdum
dīoe ponit talis regula. Ab affirā
te diuisi et alicuius mēbꝛi dīdenti

de aliquo subiecto. ad negatiōem alterius mēbri vel alioꝝ membrorū diuidentiū: dūmodo mēbra diuisionis non coincidant in significando est bona cōsequentia. vt bene sequitur. sortes est animal: et est rationalis. ergo non est irrationalis. Maxima si diuisū et vnū membrū diuidens vere predicatur de aliquo subiecto: aliud mēbrum diuidens debet vere negari de eodem ¶ Alia regula est ab affirmatiōe diuisi de aliquo subiecto ad negationē vnius diuidentiū vel omniū diuidentium dēpto vno ad affirmationē alterius est bona consequentia. Exēplū primi: vt sortes ē aīal: et non est irrōnalis: ergo est rationalis. Exemplū secundi: vt albū ē predicabile et nō est genus: species differētia: nec ꝓpriū: ergo ē accidens Maxima. si diuisū affirmatur de aliquo subiecto et diuidens siue oīa diuidentia (dēpto vno) negatur vel negantur de eodem: aliud diuidens dꝫ affirmari de eodē subiecto.

Cōtra dicta arguitur primo sic. Nō sequitur. Sortes est coloratus: et non est albus. ergo est niger. et tñ ibi arguitur per locū a diuisiōe: ergo talis locus non valet. ¶ Scḋo sic arguitur. non seqtur felicitas est bona et est delectabilis vel vtilis. ergo nō est honesta. et tamē ibi arguitur per locū a diuisione. ergo talis locus non valet. ¶ Tertio sic arguitur. accñs est res realiter inherēs suo subiecto: sed per talē rem non diuiditur subiectū nec ecōtra. ergo male ponitur in textu diuisio subiecti per accidentia.

Ad primū dicitur q ibi nō arguitur debite: qr qñ diuisū hꝫ plura membra diuidētia q duo: tunc dn̄t negari in añte oīa mēbra diuidentia (dēpto vno) de eodē subiecto de quo diuisū affirmatur. ¶ Ad scḋm dicitur q non debite arguitur: qr mēbra diuidētia coincidūt in significando ꝓ idem. ¶ Ad tertiū dicitur negando cōsequentiā: qr subiectū et accidens non capiūtur in proposito prime ntentionaliter: sed secunde intentionaliter.

¶ Circa locos dialecticos ē alius modus loqndi probabilior modo pe. h. Circa quē modum aduertendū est primo q locus differentia maxime intrinsecus sic debet intelligi. Locus differētia maxime intrinsecus: est duo termini verificabiles de termino inferente et termino illato: supponētibus pro eodē conuertibiliter: vel significātibus idē conuertibiliter: vel verificabilibus de seinuicē cū hoc addito esse in. Exemplū: vbi termini ꝓ eodē supponunt conuertibiliter. vt hō currit: ergo aīal rōale currit Exēplū vbi significant idē conuertibiliter: et nō supponunt: vt nichil est locus nō repletus corpore aptus natus repleri: ergo nichil est vacuum Exēplū tertij: vt domus ē: ergo paries est. ¶ Sed locus maxima intrīsecus est regula siue ꝓpō confirmatiua consequentie dialectice et c.

De loco intrinseco

¶ Itē locus differētia maxime a substantia: est duo termini: quorū vnus verificatur de termino inferēte et alius de termino illato: supponentibus ꝓ eodē conuertibiliter: vel significantibus idē conuertibiliter Sed locus maxima a sbā est regula siue ꝓpositio confirmatiua cōseqn̄tie dialectice. et c. Uñ locus dr̄a maxime a substantia diuiditur per locū differentiā maxime a diffinitione ad diffinitū: a descriptione ad descriptū. ab interpretatione ad interpretatū. ab vno synonymorū ad aliud. a differentia constitutiua spēi ad suam speciem. a specie ad differentiam eius. a subiecto ad eius passionē. a passione ad eius subiectū. Similiter locus maxima a substātia diuiditur: et mēbra diuidentia describuntur vt prius. ¶ Silr locus

De loco a substātia.

De loco a cõco. sbãz

differentia maxime a concomitantibus subãm: et loc⁹ maxima a cõcomitantibus sbãm describuntur vt prius. Et diuidũtur p ista qttuor mẽbra. s. per locũ a toto. p locuz a parte. p locũ a qñã. ꝛ p locũ ab effectu. Et illa mẽbra diuidũt vt prius.

Notandũ est secũdo ꝙ locus a gñatiõe ad generatũ. a corruptione ad corruptũ. ab vsibus ad vsitatum. et a cõiter accidentib⁹: non sunt ꝓprie loci intrinseci: sed reducuntur ad locos intrinsecos. Unde quidam eorum reducũtur ad locuz a causa finali. ꝛ quidã ad locum ab effectu cause finalis. Unde locus a generatione: a corruptione: ab vsu: siue ab vsibus: et a communiter accidentibus: reducuntur ad locum a causa finali. Sed locus a generatione: a corruptione: ꝛ vsitato: reducuntur ad locum ab effectu cause finalis.

De reductiõe q̃rũdã locorum

¶ Sed locus differentia maxime extrinsecus: est duo termini: verificabiles de termino inferente ꝛ de termino illato non supponentibus ꝓ eodẽ ꝯuertibiliter nec significantibus conuertibiliter idem. nec verificabilibus de se inuicẽ cũ hoc addito esse in. Sed locus maxima extrinsecus est regula siue ꝓpositio confirmatiua consequentie dialectice ꝛc. Unde locus differentia maxime extrinsecus diuidit per locum differẽtiã maxĩe a contrarijs: a disparatis. a maiori. a minori. a simili. a ꝓportiõe: et ab autoritate. Et siliꝛ diuidit locus maxĩa extrĩsecus.

De lo. extrĩseco.

Notãdũ est tertio ꝙ locus dfã maxĩe medius est duo terĩ: verificabiles d termino inferente ꝛ termĩo illato nõ supponentibus ꝓ eodẽ: sed idẽ significãtib⁹. Sed locus maxĩa medius est regula siue ꝓpositio cõfirmatiua consequentie dialectice ꝛc. Et loc⁹ differentia maxĩe medius diuidit p locũ dfaz maxĩe a cõtradictorijs: a ꝓuatiue oppositis: a relatiue oppositis: a cõiugatis: a principalibus siue abstractis: a casib⁹ et a diuisione. Et siliꝛ diuidit loc⁹ maxĩa medius. Et licet pe. hy. ponat locũ a cõtradictorie oppositis ꝛ locũ a ꝓuatiue oppositis: ꝛ a relatiue oppositis oppositos esse locos extrinsecos. tamẽ videt magis ꝓbabiliꝛ dictuz ꝙ sũt loci medij. qꝛ vt dicit Pe. h. i ꝯsequentijs q̃ fiũt p locos extrinsecos: terius ĩferẽs oĩno est separat⁹ a terio illato. vel ergo sic est separat⁹ ꝙ terius inferens non supponit ꝓ illo pro quo terius illatus significat. ꝛ sic dicti tres loci non sũt loci extrinseci: qꝛ in ꝯsequentijs que fiũt scd̃m illos locos terius inferẽs ꝛ terius illat⁹ bñ significãt idẽ. vel terius inferẽs est sic separat⁹ ꝙ nõ supponit ꝓ eodẽ cũ terio illato: ꝛ sic etiã locus a cõiugatis diceret loc⁹ extrĩsecus: ex quo in ꝯsequẽtijs q̃ fiunt ƀm talẽ locũ terius inferẽs ꝛ terinus illat⁹ nõ supponũt ꝓ eodẽ. vel ẽ sic separat⁹ ꝙ nõ significat idez cũ terio illato. et sic etiã dicti loci non eẽnt extrinseci. ergo ꝓbabili⁹ videtur esse dicẽdum ꝙ dicti loci sũt loci medij.

De loco medio.

Notãdũ ẽ qrto ꝙ inter istos locos dialecticos loci intrinseci ꝑus enumerati sũt multũ vsitati et similiter inter illos extrinsecos locus a contrarijs locus a disparatis. ꝛ similiꝛ oẽs loci medij sunt multum vsitati et vtiles ideo isti loci sũt diligenter retinendi. et regule per quas arguimus per istos locos sunt multum memorie ꝯmẽdãde. Alij loci nõ sũt ita vsitati nec mltũ euidẽtes. Etiã auctores tractatuum consequẽtiarum nullam faciũt mentionem de istis locis ex q̃ raro fiunt argumẽta secundum istos locos. quia non possunt ampliari ad diuersas materias sicut alij loci.

Contra dicta ꝑmo sic arguit.

in loco intrinseco a substantia terminus inferens et terminus illatus supponunt pro eodem conuertibiliter sed in loco a synonimo ad synonimum terminus inferens et terminus illatus non supponunt pro eodem conuertibiliter: ergo talis locus non est locus intrinsecus. ¶ Secundo sic arguitur. pe. hy. posuit locum a contradictoriis esse locum extrinsecum ergo male ponitur locus medius ¶ Tertio sic arguitur. aliquando in loco a minori siue consequentiis in quibus arguimus per illum locum terminus inferens et terminus illatus supponunt pro eodem conuertibiliter: ergo talis locus non est locus extrinsecus.

Ad primum dicitur negando consequentiam quia ex puris particularibus vel indefinitis nihil sequitur. ¶ Ad secundum dicitur quod petrus hyspanus locutus est secundum opinionem aliorum ¶ Ad tertium dicitur concedendo totum argumentum: quia quando terminus inferens et terminus illatus supponunt pro eodem in consequentia confirmanda per locum a minori. tunc talis locus non est locus extrinsecus sed intrinsecus. nec illo modo capiebatur locus a minori quando ponebatur species loci extrinseci: sed quando terminus inferens et terminus illatus non supponunt pro eodem. nec significant idem in consequentia confirmanda per locum a minori: tunc talis locus a minori est locus extrinsecus et illo modo capiebatur quando ponebatur species loci extrinseci. et ideo non solum locus a minori ponitur species loci extrinseci: sed hoc totum locus extrinsecus a minori

¶ Questio per magistrum thomam bricot addita.

Queritur vtrum omnes alie species argumentationis dialectice a syllogismo reducantur ad syllogismum. et arguitur quod sic. quia exemplum et enthymema reducuntur ad syllogismum. Nam exemplum et enthimema sunt argumentationes rhetoricae vt testatur Aristoteles in rhetoricis. sed secundum aristotelem ibidem rhetorica est assecutiua dialectice. igitur argumentationes rhetorice ad argumentationes dialecticas reducuntur et per consequens enthimema et exemplum reducuntur ad syllogismum. ¶ Secundo sic. Inductio reducitur ad syllogismum vt ostendit aristoteles: in secundo priorum: igitur omnes alie species argumentationis dialectice ab ipso syllogismo reducuntur ad syllogismum ¶ In oppositum arguitur. quia si sic sequeretur quod syllogismus dialecticus esset subiectum attributionis huius libri: et non argumentatio dialectica consequens videretur esse contra omnes expositores pe. hy. et arguitur. igitur. consequentia probatur. quia illud est subiectum attributionis in aliquo libro quod principaliter in illo consideratur: et ad quod alia considerata in illo libro reducuntur. sed syllogismus dialecticus esset huiusmodi: igitur syllogismus dialecticus esset subiectum in hoc libro. ¶ Pro solutione questionis.

Notandum est primo quod argumentatio est modus deueniendi de noticia noti ad ignoti noticiam. non tamen est per istam diffinitionem intelligendum quod quelibet argumentatio ducat in alicuius ignoti noticiam: sed est intelligendum. vel quod quelibet argumentatio ducit ad noticiam ignoti. vel formatur ad modum instrumenti: quod natum est ducere de noticia noti ad ignoti noticiam. Unde licet syllogismus illatiuus tantum (qui nichil probat) non ducat in noticiam alicuius: tamen formatur ad modum sillogismi dialectici siue probatiui. et ideo dicitur esse modus deueniendi de noticia noti ad ignoti noticiam. ¶ Est autem duplex argumentatio scilicet dialectica siue logica et rhetorica. Argumentatio logica est que est logice consideratonis quamodum sunt syllogismus et

Diffinitio argumentationis.

Diuisio argumentationis

inductio. iste enim due argumẽta tiões eque bene pertinent ad logicum: sicut exemplum et enthymema ad rhetorẽ vt patet p aristotelem in suis rhetoricis. et iõ argumẽtatio dialectica ponit eẽ subiectũ in tota logica: qꝛ pncipaliter de ipa ĩ logica cõsideraṫ. Et licet in logica cõsidereṫ de enthimemate et exemplo: hoc tamen nõ est pncipaliṫ sed minus pncipaliṫ inqꝫtum rhetorica habet quãdam vicinitatem ad dialecticã. et ẽt argumentatões rhetorice ad argumẽtatões dialecticas. Et sicut argumentatio dialectica. i. logica ponitur eẽ subiectum totius logice put ipsa cõsideraṫ tam ẜm rõnem gñalem qꝫ ẜm rationes speciales. sic etiam argumentatio logica ponit eẽ subiectũ libri põrum put ipsa solum ꝯsideratur qꝫtum ad rõnes gñales. Argumentatio aũt dialectica põt capi dupliciter: vno mõ vt dialecticũ valet tantũ sicut logicum. et sic sumebatur prius. Alio mõ vt dialecticũ valet tantũ sicut pbabile et sic sumitur in pposito. Argumẽtatio ergo dialectica vt in pposito capiṫ est argnmentatio pcedẽs ex probabilibus.

Acceptiones pbabilis

Notandũ est secũdo qꝫ pbabile põt capi tripliciter. et ẜm hoc argumẽtatio dialectica potest tripliciter sumi. ¶ Primo mõ capitur pbabile p omni propositione vera q̃ apparet oĩbus pluribus vel maxĩe notis siue hoc sit cũ formidĩe siue sine formidĩe. et sic om̃e necessariũ euidẽs ẽ pbabile. et ideo si sic sumaṫ pbabile ĩ diffĩtõe syllogismi dialectici: tũc cõcedẽdũ erit qꝫ oĩs syllogimus demõstratiuus est dialecticus. sꝫ nõ ita large capiṫ syllogismus dialecticus in libro topicorum et etiam in isto libro. ¶ Alio modo capitur pbabile pro omni ppositione vera apparente omibus pluribus vel maxime notis cum formidine. Et sic omnis propositio necessaria non per se nota posset esse pbabilis: et si sic sumatur ly probabile ĩ diffinitione syllogismi dialectici: cõcedendum ẽ qꝫ idẽ syllogismus potest successiue esse demonstratiuus ꝛ dialecticus: immo simul et semel respectu diuersorum. qꝛ vnus potest assẽtire aliqbus ppõibus necessariis cũ formidine: quibus alius assentit sine formidine. ¶ Tertio modo capiṫ pbabile specialius p omni ppõe cõtingenti vera apparente omĩbꝰ pluribꝰ vel maxĩe notis cũ formidĩe. et si sic sũaṫ ly pbabile in diffĩtõe syllogismi dialectici: nullꝰ idẽ syllogismus potest esse demõstratiuus et dialecticus: qꝛ si fuerit demõstratiuus pcedit ex necessariis si aũt dialecticus pcedit ex cõtingentibus. Siłr hoc modo aliquis syllogismus qui nũc est dialecticꝰ potest nõ esse dialecticus. naꝫ ppõnes ꝯtingentes que nunc sũt vere possũt fieri false. ꝛ si essẽt false nõ essent pbabiles capiendo isto tertio modo probabile. Si tamen caperetur pbabile large p omni ppõe siue vera siue falsa: que apparet omĩbus pluribus vel maxĩe notis cũ formidĩe: tũc adhuc tales ppositões false eẽnt pbabiles. ꝛ isto modo sumpsisse videṫ ariſ quando dixit qꝫ nihil repugnat quedã falsa quibusdam veris esse probabiliora. i. apparentiora

Primus modus

Secũdus modus

Tertius modus.

Notãdũ est tertio qꝫ syllogismus dialecticus id est probabilis est qui ostendit maiorem extremitatem de minori extremitate per medium non capiendo medium pro termĩo bis sumpto ante conclusionem: sed capiendo medium pro termĩo qui secundum predicationem vel subie-

ctionem mediat inter maiorem extremitatem et minorem. ¶ Inductio vero est que ostendit maiorem extremitatem de medio per minorem sumendo medium: sicut dictū est. quia ergo inductio ostēdit maiorem extremitatem de medio. syllogismus autem ostendit maiorez extremitatem de minori extremitate ideo nonnullis videtur q̄ inductio non reducatur ad syllogismū propter duas causas. ¶ Prima causa est: quia quantūcunq̄ inductio induat formam syllogisticā non tamen fiet syllogismus dialecticus: sed semper manebit inductio dialectica. Verbigratia: si fiat hec inductio: iste equus est longeuus. et iste equus est longeuus: et sic de oībus aliis animalibus non habentibus coleram. igitur omne aīal nō habens colerā est longeuū licet predicta īductio īduat formā syllogisticaz hoc modo. omne quod est iste equus et iste equ⁹ ē lōgeuū sed omne animal non habens colerā est iste equus vel iste equ⁹ ⁊ sic de aliis. ergo oē animal non habens coleram est longeuum. ibi non est syllogismus dialecticus: q: adhuc illa argumētatio ostendit maiorē extremitatem de medio per mino rem extremitatem Hoc aūt conuenit inductioni et non syllogismo. ¶ Ex quo p̄io patet q̄ aliqua argumentatio est dialectica siue probabilis ⁊ cum hoc sit in modo ⁊ figura. puta in p̄mo mō p̄me figure et tamen non est syllogismus dialecticus. patet de illa forma syllogistica quam inductio prius facta induebat. ¶ Secūdo patet q̄ hec consequentia nō valet. hec argumētatio est syllogismus: et hec argumētatio est probabilis siue dialectica. ergo hec argumentatio ē syllogismus probabilis siue dialecticus. patet quia antecedens est verū de illa forma syllogistica que prius facta est. ipsa enim est syllogismus saltem illatiuus: et cū hoc est inductio dialectica. vt expresse dic̄ aristoteles in secūdo prio⁊; et tamē consequens est falsum. vt patet ex primo correlario. ¶ Tertio patet q̄ aliqua inductio est dialectica q̄ tamen non est inductio illatiua. vel aliqua inductio illatiua ē syllogismus illatiuus. patet istud correlarium de illa forma syllogistica q̄ ne p̄us facta ē ¶ Secunda causa propter quam inductio nō reducitur ad silogismum est: quia īductio nō accipit virtutem probandi a syllogismo: immo est aliorū probatiua q̄ syllogismus. quia inductio ē probatiua propositionum īmediatarū syllogismus solum est probatiuus propositionum mediatarum Istis notatis sit

Quare indu. nō reducit ad syllm

Pria cā

Scda cā

¶ Prima conclusio. Inductio. bene potest reduci ad syllogismum illatiuū: ita q̄ induat formā sillogisticā per aristotelē p̄mo priorū ⁊ etiā per ea q̄ prius dicta sunt.

¶ Secunda cōclusio. Inductio dialectica nō reducitur ad sillogismum dialecticū patet per rationes factas ī tertio notabili.

¶ Tertia conclusio. alie species argumentationis dialectice a syllogismo dialectico non reducūtur ad syllogismum dialecticū: tū q̄ sumentes virtutem suam probatiuam ab ipso syllogismo dialectico. Hec conclusio patet primo quātum ad inductionem per rationes factas in tertio notabili. sed quantum ad enthymema et exemplum patet: quoniam enthymema et exēplum oīno ad aliam artem pertinent q̄ syllogismus et etiam ad alium finem ordinantur. nam vt dictum est enthymema ⁊ exemplum sunt argumentationes rhetorice: syllogismus autem est argumētatio dialectica siue logica.

Ad rationes ante oppositum. Ad primã dicitur qꝫ enthymema et exemplum non reducuntur ad syllogismum: quasi accipientes virtutem probãdi a syllogismo: sed quasi conuenientiã habentes cum syllogismo. quẽadmodum Aristoteles docet primo priorum reducere modos prime figure ad tertiam: nõ qꝛ accipiant euidentiam concludendi vel inferẽdi a syllogismis tertie figure: sed qꝛ conuenientiã habent inter se.

¶ Ad secundã rationẽ dicitur qꝫ inductio bene reducitur ad syllogismũ ad hunc sensum: qꝫ ipsa põt induere formam syllogisticã: non autẽ ad hunc sensum qꝫ ipsa accipiat virtutem probandi a syllogismo

¶ Finit quintus tractatus

¶ Fata regunt finem: spero dij cepta secundent.

Incipit sext⁹ tractatus de fallaciis

diuisio sillogismi

syllogismoꝝ alius demõstratiu⁹. ali⁹ dialecticus. ali⁹ sophisticus siue litigiosus.

Syll⁹ demõstratiuus

Syllogism⁹ demõstratiuus ē: q̄ ex primis veris: et imediatis ē syllogisat⁹ aũt ex tl̃ib⁹ q̄ p aliqua prima ⁊ vera pricipiũ sue cognitiõis sũpserũt.

Dialecticus.

Dialecticus ē: q̄ ex ꝓbabilib⁹ ē syllogisatus.

Sophisticus.

Sophistic⁹ (vt diffinit̃ ab aristotele i elẽcis) ē: q̄ apparet eē syllogism⁹ ⁊ñ ē. aut q̄ ē sill̃us sed non conueniens rei.

¶ Iste est sext⁹ tractat⁹ sũmularũ Magistri pe. h. in q̄ determinat̃ de argumẽtatõibus sophisticis. Cui⁹ sbʒ attributionis est: argumẽtatio sophistica: siue elenchus sophisticus et ei⁹ passio ē hoc ꝯplexũ: generatiuus assẽsus falsi siue erronei. Et vʒ ista sciẽtia ad cognoscendũ defect⁹ argumẽtationũ sophisticaꝝ: vt homines p tales nõ decipiant̃.

q̄d subiectum sexti tractat⁹

Notãdũ ē p̄rio q̄ postq̄ p. h. determiauit d̃ sillogismo dialectico siue d̃ argumẽtatõe dialectica: hic ꝯñr determiat d̃ argumẽtatiõe sophistica siue de syllogismo sophistico quõ cõuenit cũ alijs syllogismis: et quõ differt ab eis. ¶ Et ponit diuisionẽ syllogismi q̄ debet sic intelligi. De nũero syllogismoꝝ alius est demõstratiu⁹. ali⁹ dialecticus. ⁊ alius sophisticus siue litigiosus. Vñ sub ly syllogism⁹ demonstratiuus: põt cõtineri syllogismus falsigraphus siue

Intellectu diuisionis sillogismi

potest dari intelligi.

Notãdum ē scd̃o q̄ diffinitio syll̃i demõstratiui dʒ sic intelligi Syll̃s demõstratiu⁹ est syllogismus: q̄ explicite: vel implicite vel mẽtaliter ꝯstat ex duab⁹ p̄missis veris imme diatis: vel ex duabus p̄missis q̄ per p̄missas veras põt oñdi. Exemplũ p̄me partis. vt oĩe corpus aĩatũ sensibile possibiliter ē sensitiuũ. sʒ omne animal possibilit̃ est corp⁹ aĩmatũ sẽsibile. ergo oĩe aĩal possibiliter est sensitiuũ. Exẽplũ scd̃e ptis vt oẽ aĩal possibilit̃ est sẽsitiuũ et hõ possibiliter ē aĩmal. ergo hõ possibilit̃ ē sẽsitiu⁹. Que aũt sũt ꝓpões imediate ⁊ vidcbit̃ i logica.

Intellect⁹ diuisionis syllogismi demõstrati.

Notandũ est tertio q̄ diffinitio syllogismi dialectici debʒ sic ĩtelligi. Syllogism⁹ dialecticus ē syllogismus q̄ ꝓcedit ex ꝓpõnib⁹ ꝓbabilib⁹. Et talis syllogism⁹ est gñatiuus opinionis. Vñ ꝓpõ probabil̃ i ꝓposito d̃r illa q̄ apparet oĩbus aut pl̃ib⁹: aut sapiẽtibus: ⁊ his aut oĩbus vel pl̃ibus vel maxie notis. ¶ Vñ tũc ꝓpõ d̃r eẽ ꝓbabilis alicui qñ ille credit eã esse verã: et tñ nõ scit firmiter eã eẽ verã: ⁊ suã cõtradictoriã eẽ falsã: vt ista ꝓpõ omnis mater diligit filium.

Intellect⁹ diuisionis syllogismi dialectici

Notandũ est quarto q̄ hic ꝯñter auctor diffinit syllogismũ sophisticum ⁊ dʒ diffinitio sic ĩtelligi. Syllogismus sophistic⁹ est syll̃us apparens ⁊ nõ existens. vel bon⁹ syll̃us nõ tñ ꝓbatiuus ꝯclusionis. vnde per p̄mã ptẽ diuisiõis dant̃ intelligi oẽs paralogismi i q̄b⁹ ꝯña ñ vʒ. vt sũt oẽs paralogismi oĩʒ fall̃aꝝ i dictione ⁊ etiã pluriũ fall̃aꝝ extra dictione ⁊ p scd̃am partẽʒ dant̃ ĩtelligi paralogismi fallacie petitiõis p̄ncipij. Exẽplũ de p̄ria pte vt oĩs hõ ē aĩal. et oĩs asin⁹ ē aĩal. g̃ oĩs asin⁹ ē hõ. Exẽplũ de scd̃a pte vt si negaret̃ ista ꝓpõ hõ currit ⁊ ꝓbaret̃ sic

Intellectus diuisionis syllogismi sophistici.

omne aial rõnale currit. z hõ ẽ aial rõale. ergo homo currit

Cõtra dicta primo sic arḡ. diuisū excedit mẽbra diuidẽtia. ergo diuisio est isufficiẽs. añs pz. qz diuisuz vere affirmatur de syllogismo falsigrapho z tñ vnū mẽbrorum diuidẽtiū vere pdicatur de syllogismo falsigrapho. ¶ Secũdo sic. diuisio syllogismi dialectici predicatur vere de syllogismo demõstratiuo. ergo diffinitio cõuenit alijs a diffinito. añs pz. qz ppositiões q̃ sunt simpliciter necessarie z immediate sunt alicui pbabiles ¶ Tertio sic arḡ. syllogismus sophisticus non est syllogismus. ergo non ẽ apparẽs syllogismus. tenet ꝯña p locum a toto in modo ad suã ptez

Ad primũ dicitur negando ãtecedẽs z ad probationem dr q̃ dat intelligi p illud membrũ syllogismus demonstratiuus. ¶ Ad scdm dicitur concedendo añs: z negando ꝯñam qz illa duo mẽbra diuisionis: syllogismus demõstratiuus et syllogismus dialecticus bene supponũt p eodẽ: lz habeant diuersas rationes ¶ Ad tertiũ dr negãdo ꝯñtiã: qz ibi arḡ cuz determiatõe diminuente.

Diffinitõ disputationis. Disputatio est actus syllogisticus vnius ad alterum ad aliquod propositũ ostendendum. Diuisio Disputationis quattuor sunt species. scz doctrinalis. dialectica. tẽtatia. z sophistica. Disputatio doctrinalis Disputatio doctrinalis est: que syllogisat ex ppriis principiis vniuscuiusqz discipline: et non ex his que videntur respondẽti. Et huius disputationis instrumentũ est syllogismus demonstratiuus. Disputatio dialectica est: q̃ ex probabilibus syllogisat. z est collectiua cõtradictionũ. z eius instrumentũ est syllogismus dialectic9. Dialectica Disputatio tẽtatiua est: que syllogisat ex his que videntur respõdenti / et necesse est eũ scire q̃ se simulat habere sciam. huius autẽ disputatõis istrumẽtũ ẽ syllogism9 tẽtatiuus. Tẽtatia. Syllogismus tẽtatiuus est / q̃ pcedit ex his q̃ videntur rñdẽti. Disputatio sophistica ẽ q̃ procedit ex his q̃ videntur pbabilia z nõ sũt. hui9 aũt disputatõis istrumẽtũ ẽ syllogismus sophisticus. Sophistica

¶ Circa hunc textum notandũ est primo q̃ iste terminus disputatio capitur dupliciter. vno mõ stricte put ẽ actus vnius ad alterum ad aliquez finẽ obtinendũ. et tunc disputatio debet sic intelligi. Disputatio ẽ actus pbatiuus cõclusionis: vni9 ad alteruz: vel pluriuz ad plures: vel eiusdem ad seipm: ad finem argumentationis obtinendũ. z hoc modo disputatio sophistica non est disputatio. sed solum tria sunt genera disputationum. s. disputatio doctrinalis: dialectica: et tentatiua. z isto modo non capitur hic iste terminus disputatio in textu. ¶ Alio modo capitur large. et hoc modo capitur i textu. z debet diffinitio eius sic intelligi. disputatio est actus p Acceptatiões d ly disputa9

batiuus: vel apparēs pbatiuus p pter argumētationē sophisticā vni us ad alteꝝ. vl̃ pluriū ad plures vl̃ eiusdē ad seipsū ad aliquē finem obtinendū.

Intellectꝰ diuisionis

Notandū est secūdo q iste textus disputatiōis q̃ttuor sunt spēs sic dꝫ itelligi. Quattuor sūt termi cōes nō coincidētes i significādo: fm̄ suas rōnes formales oēs disputationes mūdi significātes: p quos iste terminus disputatio diuidit̃ diuisione logicali. Vñ tot sūt gñā disputationū q̄t sunt gñā finiū ad quos fines disputatōes ordinant̃ Sꝫ solū sunt q̃ttuor gñā finiū ad quos fines disputatōes ordināt̃: ergo solū sunt q̃ttuor gñā disputationū Nā vnus finis disputationis est generare sciētiā i rñdente: ⁊ ille ē finis disputatōis doctrinal̃. Alius finis disputationis ē gñare opinionē. et ille ē finis disputatiōis dialectice. Alius finis disputatōis ē gñare experimētū de scia vl̃ ignorātia rñdētis. ⁊ ille est finis disputatiōis tētatiue. Alius finis disputatōis ē gñare apparētē scientiā. ⁊ ille est finis disputatōis sophistice.

Intellectꝰ diuisionū doctrinal̃ ⁊ dialectice disputatōis

Notandū est t̃tio q diffinitio disputationis doctrinalis dꝫ sic itelligi. Disputatio doctrinalis ē actus pbatiuꝰ: pcedens ex pprijs pncipijs alicuius scie: ordiatꝰ ad gñationē scie in rñdente. Dicit̃ notant̃ ex pprijs ⁊c. ad dr̃am aliaꝝ disputationū. vñ p hoc q dr̃ ordiatus ⁊c. tangit̃ finis disputationis doctrinalis ¶ Disputatio v̄o dialectica ē actꝰ probatiuus procedēs ex his q̄ sunt probatiua vtriusq partis contradictionis sub disiūctiōe: ordiatus ad generationē opinionis i respondēte. vñ p hoc q dr̃ ordinatus ⁊c. tangit̃ finis disputatōis dialectice.

Intellectus disionū tētatiue et sophistice

Notādū ē quarto q diffinitio disputationis tētatiue dꝫ sic itelligi. Disputatio tētatiua ē actus pbatiuꝰ: pcedens ex his q̄ videnť eē rñdēti siue ex cōibus principijs scie: ordiatus ad hñdū experiētiā d scia vl̃ igrātia rñdētis. Vñ p hoc q dr̃ ordinatus datur intelligi finis disputationis tētatiue. Disputatio vero litigiosa siue sophistica ē actꝰ appens pbatiuꝰ pcedēs ex his q̄ apparēt pbabilia et nō sunt ordiata in acq̄sitionē vane glorie. Vñ p hoc q dr̃ ordinatus tangit̃ finis disputatōis litigiose. Vñ syllogismꝰ demōstratiuus ordinat̃ ad disputationē doctrinalē. syllogismus dialecticꝰ ad disputationē dialecticā. syllogismꝰ tētatiuꝰ ad disputationē tētatiuā ⁊ syllogismus litigiosus ad disputationē litigiosam.

Contra dicta arguit̃ Prio sic. disputatio enthimematica ē disputatio: et tñ nō ē actus syllogisticus. ergo diffinitio est insufficiens. ¶ Scđo sic arguit̃. qñ vnus et idē disputat sibijpsi tūc ē disputatio: ⁊ tñ illa nō ē vniꝰ ad alteꝝ. g̃ diffinitō ē isufficiēs. ¶ Tertio sic ar̃. disputatio sophistica ē disputatio: ⁊ tñ illa nō oñdit aliq̄d. ergo diffinitio ē isufficiēs.

Ad primū dicit̃ q lꝫ disputatio enthimematica non sit actus syllogisticus stricte capiendo actū syllogisticū vt distinguit̃ contra enthimematicū: tñ bñ est actus syllogisticꝰ large capiēdo actū syllogisticū: vt ly actꝰ syllogisticꝰ ɔuertibilit̃ se hꝫ cū ly actus argumentatiuꝰ. ¶ Ad scđm dicitur q licet illa disputatio non sit vnius ad alterū formaliter tñ bñ equalenter. ¶ Ad tertiū dr̃ q lꝫ disputatio sophistica non vere oñdat aliquid: tamē bene apparet ostēdere aliq̄d et hoc sufficit.

Syllogismꝰ sophisticus ordinatur ad quinq̃ methas q̄ sūt r̄dargutō. falsū

quot methe

iopinabile soloecismus τ nugatio. (quid metha.) Est aũt metha i cõueniens quoddam: ad quod opponens sophista nitit videri ducere rñden tẽ. (Redargutio.) Redargutio ẽ p̃negati cõcessio: vel p̃concessi negatio: i eadẽ disputatiõe: vi argumẽtatõis facta: vñ nisi vi argumẽtatõis hoc q̃s faciat: ñ pp hoc erit redargutus. silr nec i diuersis disputatiõib⁹. (Falsum.) Flm (vt hic sumit) ẽ mãifeste falsi pcessio Nã si sophista ducat rñtẽ ad flm occultũ: ñ pp hoc asseqtur suũ finez Inopiabile est quod ẽ cõtra opiniõez oĩz/vl' pluriũ vl' maxie sapiẽtũ. vt matrẽ ñ diligẽ filiũ. soloecismus (Soloecismus) ẽ vitiũ/i cõtextu ptiũ orõnis cõtra regulas artis grãmatice factũ: vt vir mea. (Nugatio) Nugatio ẽ vni⁹ τ eiusdẽ dictõis ex eadẽ pte iutilis repetitio. vt hõ/hõ currit. Dico autẽ ex eadẽ pte: qr si i diuersis ptibus idẽ repetatur: nõ esset nugatio. vt hõ est hõ. Dico aũt iutilis repetitio. qr si idẽ repetatur ad maiorez expressionez laudis/ affectionis/ vel vituperii/ non esset nugatio. vt deus deus me⁹. latro latro quo vadis. Isti autẽ q̃nq3 fines vlteri⁹ ordinãtur ad vnũ (Notabile) finẽ principalẽ q̃ est apparens sapia τ nõ exñs. Sophista ei ñ ducit ad istos fines suuz rñdẽtẽ. nisi per eos deueniat ad vltimuz finẽ pñcipalẽ q̃ est apparẽs sapia. Et cũ q̃libet debet p̃meditari suũ finẽ iõ deteriatio finiũ dz p̃cedere deteriatiõez fallaciaꝝ.

¶ Circa hũc textũ notãdũ est prio q: vt dicit pe. h. syllogism⁹ sophisticus ordinat ad q̃nq3 methas. (Quis finis sophiste.) vnde metha i pposito nõ capit ppꝛie p fine vel terio alicuius patrie vl' cãpi: s3 capit trãsumptiue p fine quẽ sophista intẽdit cõtra rñdentẽ. Vñ metha (vt hic sumit) est incõueniẽs ad qđ opponẽs sophista nitit ducere suũ rñdentẽ siue qđ nitit pcludere cõtra ip3. Et illud incõueniẽs est finis ppinqu⁹ τ min⁹ pñcipalis sophiste. sed finis vltim⁹ τ pñcipalis ipsius sophiste est: vt ipse appareat eẽ sapiẽs: siue sapiẽtia in ipso apparẽs. τ ad istuz finẽ veniẽdo nitit ducere suũ respondẽtez ad aliqđ inconueniens.

Notãdum ẽ scđo q (vt dicit pe. h. in textu) q̃nq3 sũt methe: hoc est q̃nq3 sunt termini cões nõ coincidẽtes in sigñdo: s3 suas ratiões formales (nũer⁹ methaꝝ.) oẽs methas mũdi significantes: p quos iste termin⁹ disputatio diuiditur diuisione logicali. s. redargutio. flm. inopinabile. soloecismus. τ nugatio. ¶ Et nota q. p. h. disti=

nit redargutionez quã primo ꝛ pn cipaliter inter methas intendit so phista. eo ꝙ ipsa ẽ euidẽtissimũ icõ ueniens. ꝗ diffinitio debet sic intel ligi. Redargutio est aliqua orõ cõ cessa a rñdẽte: quã prius negauit vl' negata quã prius cõcessit: vi argu mentationis in eadem disputatio ne. ¶ Dr̃ notanter vi argumẽtati onis. qꝛ si rñdẽs voluntarie conce deret illud qđ prius negauit nõ ꝓ pter hoc glĩa attribueretur oppo nenti. quod tamen opponens prin cipaliter intendit. ¶ Dr̃ notanter in eadem disputatione. qꝛ si vnũ et idẽ concederet in vna disputatione ꝛ negaret in alia non propter hoc esset redargutus

Intellectꝰ diffinitõis r̃dargutiõis

Notandũ est tertio ꝙ hic ꝯseq̃nter autor diffinit methã f̃li ꝛ intelligr̃ diffinitio sic. Falsuz siue metha fal si est oratio manifeste falsa: cõcessa a rñdente vi argumẽtationis. Dr̃ notanter manifeste falsa. qꝛ si esset occulte falsa: nõ propter hoc esset ductus ad methã falsi. ¶ Inopia bile est propõ cõcessa a rñdẽte que est contra opinionez pluriũ docto rum famosoꝝ: vi argumẽtationis Sꝫ tñ rñdens põt euadere istã me tham: dicẽdo ꝙ licet tales pħi sint ꝯrie opiniõis: tamẽ aliĳ notabiles scꝫ tales ꝛ tales sunt de ista opinio ne. vt si aliquis ꝯcedat ꝙ q̃titas ñ distinguitur a re q̃ta: cõcedit ꝓpõ nez q̃ est ꝯtra opinionem plurium doctorũ famosoꝝ. tñ dicere põt ꝙ ille excellẽtissimus doctor guiller mꝰ okam fuerit illius opinionis: ꝛ similiter sui sequaces.

Intellectus diffinitõnũ falsi ꝛ iopiabilis

Notandũ ẽ quarto ꝙ hic capit ille terminus soloecismus large ꝓ oĩ locutione viciosa secundum gram maticam. ꝛ debet diffinitio textus sic intelligi. Metha soloecismi est oratio viciosa scđm r̃las gramma ticales concessa a respondẽte vi ar gumentationis. vt si aliquis vi ar gumẽtationis duceretur ad conce dendum istam ꝓpõnez. pater mea currit: esset ductus ad metham so loecismi. Metha nugatõis est orõ cõcessa a respondente in qua vi ar gumẽtatiõis respondens cogitur repetere inutiliter idẽ ex eadem ꝑ te. vt si aliquis vi argumentatiõis cogatur concedere istam ꝓpõnem animal: animal currit. in qua idez repetitur ab eadem parte inutilit̃ tunc ẽ ductus ad methã nugatõis

Intellectus diffinitionum soloecismi ꝛ nugationis.

Contra dicta primo sic ar̃. Syllogismus sophisticus ad appa rentem scientiam ordinatur tanꝙ ad finez: sed apparens sapiẽtia nõ est aliqua istaꝝ metharũ. ergo ma le dr̃ in textu ꝙ ordinatur ad quin ꝙ methas. ¶ Scđo sic ar̃. non est metha barbarismi: ergo nõ est me tha soloecismi. cõseq̃ntia tenet: qꝛ nõ est maior ratio de vno ꝙ de alio ¶ Tertio ar̃ sic. aliquis ducitur ad metham non loqui: ꝛ tamen nõ e numeratur hic. ergo insufficienter enu merantur methe.

Ad primum dicitur ꝙ lꝫ syl logismus sophisticus ordinatus ẽ ad apparẽtem sapientiaz tanꝙ ad finem principaliter intentum ꝛ vl timũ: tñ ordinat̃ ad quiꝙ methas tanꝙ ad fines immediatos. ¶ Ad scđm dr̃ ꝙ metha barbarismi con tinetur sub soloecismo. ¶ Ad ter tiuz dicitur ꝙ metha non loqui re ducit̃ ad eandẽ methã: ad quã du ceretur respondens si loqueretur.

Fallacia ẽ idoneitas decipiẽdi: faciens credere de ente ꝙ sit nõ ens: et de nõ ente ꝙ sit ens: mediante fantastica visione. Fallacie sunt tredecim. quaꝝ sex sũt in di-

Diffinitiõ fallacie.

Nũerꝰ fallaciarum

ctione/et septem extra dictionē. In dictiōe sūt equocatio. āphibologia. cōpositio. diuisio. accētus. et figura dictōis. Et septez extra dictōez sūt accñs. sz quid ad simplr. ignorātia elenchi. petitio principii. ꝯñs. nō cā vt causa. sz plures interrogatōes vt vnā. Qꝫ aūt sint sex in dictiōe ꝓbat aristoteles iductōe et syllogismo. Inductiōe sic/equocatio fit aliquo istoruz sex modoꝝ. āphibologia fit aliquo istorū sex modoꝝ. et sic de aliis. ergo ois fallacia i dictōe fit aliquo istoꝝ sex mōrū. Syllogismo sic. ois deceptio facta ex eo qꝫ eisdem dictionib⁹ vel orōnib⁹ nō idez significam⁹ fit aliquo istorum sex mōꝝ. Sz ois fallacia in dictione fit ex eo qꝫ eisdem dictionibus vel orationibus nō idez significam⁹. ergo ois fallacia i dictōe fit aliquo istoruz sex modoruz. Iste syllꝰs est in p̄io mō p̄ie figure. Probatio maioris. omis multiplicitas dictiōis fit aliquo istorū sex modorū

qꝫ sex sūt fallr̄e in dictōne

Inductō

sz ois deceptio facta ex eo qꝫ eisdē dictōnibus vl' ora tōnib⁹ nō idē significam⁹ fit ex multiplicitate dictōnis vl' orōnis. ergo ois deceptio facta ex eo qꝫ eisdē dictōnib⁹ vel orōnib⁹ nō idē significam⁹ fit aliquo istorū sex modoꝝ. Et hec fuit maior. Probatio minoris. ois mltiplicitas dictōnis vl' orōnis fit ex eo qꝫ eisdē dictōnib⁹ vel orōnibus nō idē significam⁹/ sz ois fallr̄a in dictōe fit ex mltiplicitate dictōnis vl' orōnis. ergo ois fallr̄a i dictione fit ex eo qꝫ eisdē dictionib⁹ vl' orōnib⁹ nō idē sigām⁹. et hec fuit mior. Et isti duo prosyllogismi sūt in p̄io mō p̄ie figure. Sciēduz aūt vt vult Alexāder i ꝯmēto supra librū elēchoꝝ triplex ē mltiplex aliud eni ē mltiplex actuale/aliud potētiale/et aliud fātasticū. Mltiplex actuale ē qñ dictō vl' orō eadē fm subām et sz modū ꝓferēdi diuersa sigāt. Dictio vt i equocatōe canis. orō vt i āphibologia liber aristo. Mltiplex potētiale ē

diuisio mltiplicis

mltiplex actuale

mltiplex potētiale

qñ dictio vel oro eadē ẜm subāin/diuersa tñ ẜm modū pferēdi diuersa sigāt. Dictio/vt i accētu.pp̄lus cui⁹ pria syllaba pt eē breuis vl lōga. ⁊ ẜ3 hoc diuersa sigāt. Oro/vt i ɔpōe vl diuisiōe.q̄cq̄d viuit sp est. aliū ei h3 modū pferēdi ꝑut ē diuisa:⁊ aliū ꝑut ē ɔposita.vt postea patebit De multiplici fantastico videbit i fallaciis figure dictōnis. Et q2 multiplex actuale veriori mō ē mltiplex q̄ȝ potētiale. ⁊ potentiale q̄ȝ fātasticū. iō prio dicēdū ē de fallaciis peccātibus penes multiplex actuale q̄ȝ de aliis.⁊ postea d̄ peccātib⁹ penes mltiplex potētiale:⁊ vltio de fātastico vñ prio dicēdū ē de equocatōe ⁊ amphibologia/q̄ȝ de aliis fallaciis i dictōe. q2 i equocatōe ⁊ āphibologia ē multiplex actuale. et per conseq̄ns eadē dictio vel oro secūdū substātiā ⁊ ẜm moduȝ proferendi. In aliis autē ñ.in istis enim plus est de identitate q̄ȝ in aliis. Item adhuc prius est dicendum de eq̄uocatiōe q̄ȝ de āphibologia. q2 equocatio fit in dictione.āphibologia vero in orone.dictio aūt prior est orone. Sciēdū ē q fallacia duplr̄ sumit̄. qñq3 ei fallā idē ē q cā decipiēdi et qñq3 idē ē quod deceptio fctā ex illa cā. Et prio modo sumitur hic fallā in diffinitione dicta. (ordo tractandorū) (Acceptiones fallē)

¶ Circa hūc textū notandū est p̄mo . q iste terminus fallacia capit̄ triplicit̄. Uno mōvt fallacia est hō imperitus i arte sophistica apt⁹ natus decipi p argumētatiōeȝ sophisticā ꝑpt̄ ei⁹ iexpiētiā. ¶ Alio modo capit̄ vt est ipsamet argumētatio sophistica:q̄ ꝑpter apparenteȝ bonitatē ⁊ eius defectū:ē aptū instrumētū ad decipiēdū rn̄dēteȝ nō bene peritū siue exptū i arte sophistica.⁊ illo mō capit̄ in textu qñ sic diffinit̄. Fallacia est idoneitas decipiēdi ⁊c. ¶ Tertio mō capit̄ fallacia ꝑut est deceptio imperiti et nō sufficiēter introducti in arte sophistica:causata p argumētationē sophisticā:⁊ hoc mō pōt sic describi. Fallacia ē deceptio ꝑueniēs ex eo q aliquis ꝑcessus ratiocinatiuus videt̄ ꝑbare aliquā cōclusionē vel ɔtradictionē ɔcessi: ꝑpter eius apparentē bonitatē:quā tñ nō ꝑbat ꝑpter defectū ꝑbatiōis sibi ānexū (Acceptōnes de ly fallā.)

Notandum est scđo q iste textus fallacie sunt tredeci:d3 sic intelligi. Tredeci sūt ēmi cōes nō coincidētes i sigificādo:ẜ3 suas rōes forāles oēs fallacias mundi sigāntes Et hoꝝ terioꝝ sex sigānt fallās i dictōe.s.isti fallā equocatiōis. fallacia āphibologie.ɔpōnis.diuisionis.accēt⁹.⁊ fallacia figure dictōis (Intellectus diuisionis fallacie)

Et horum termiorũ septẽ signifi
cãt fallacias extra dictionẽ.s.isti t̃-
mini fallacia accidẽtis. ẜm qd sim-
pl'r. ignorantie elenchi: petitõis pnci
pij. ꝯñtis. nõ causeut cause. ⁊ fall'a
ẜm pl'es interrogatões vt vnã. ꝙ au
tẽ sint sex fallacie ĩ dictõe: ꝓbat p.
h. iductiõe ⁊ syllogismo. vt ptʒ in
textu clare. ¶ Uñ fallacie ĩ dictõe
nõ dicũtur ĩ dictione: qꝛ sunt ĩ dicti
one vt ĩ subiecto. sʒ qꝛ sumũt cãm
appẽtie ex pte dictionis vl' ꝯsidera
tiõe dictõis. ita ꝙ fallacia ĩ dictõe ñ
pt fieri sine dictõibus ad pl'm insti
tutis: vl' eaꝝ ꝯsideratõib' sʒ dñr falla
cie extra dictionẽ nõ qꝛ fiãt sine di
ctionib' sʒ qꝛ nõ sumũt cãm appen
tie ex pte dictiõis vel cõsideratiõe
dictionis: sʒ ex parte rei significate
siue ex parte intentõis siue ꝯcept'.

quare di-
cũt fall'e
in dictiõe
⁊ extra di
ctionẽ

Sufficiẽ-
tia fall'aꝝ
in dictiõe

Notandũ ẽ ɫtio ꝙ nu-
mer' fallaci-
arum in dictione põt sic haberi p
sufficiẽtiam. nam oĩs fallacia ĩ di-
ctiõe peccat penes aliquod multi-
plex. vel ɡ peccat penes aliqd mul
tiplex actuale: vl' potentiale: vl' fã
tasticũ. si penes actuale hoc est du
pliciter. vel penes actuale qd ẽ di-
ctio: ⁊ sic est fallacia equocationis
vel penes actuale quod est oratio
⁊ sic est fallacia amphibologie. Si
penes multiplex potentiale: hoc ẽ
dupliciter. Uel penes m'tiplex po
tentiale quod est dictio: ⁊ sic est fal
lacia accẽtus. Uel penes m'tiplex
potentiale quod est oratio: ⁊ h' du
pliciter. Uel illa oratio est vera in
sensu cõposito: et propter hoc cre-
ditur esse vera in sensu diuiso: ⁊ sic
est fallacia diuisionis. Uel econtra
⁊ sic ẽ fallacia compositiõis. Si vo
peccet penes multiplex fantasticũ:
sic ẽ fallacia figure dictiõis. ¶ Uñ
quando dicitur ꝙ sex sunt fallacie
in dictione: ille terminus dictio ca
pitur generaliter: vt dicitur taʒ de
dictione complexa ꝙ̃ incomplexa.
Et quando dicitur ꝙ fallacia am-
phibologie fit penes multiplex ac
tuale orationis ⁊ non dictõnis: ibi
capitur specialiter.

Notandũ ẽ q̃rto ꝙ ꝯñr
pe. h. dicit ꝙ
tria sũt noĩa m'tipliciũ. s. m'tiplex
actuale: potentiale: ⁊ fantasticum.
Quid aũt sit multiplex actuale: ⁊
simil'r multiplex potentiale: ⁊ fan
tasticũ pʒ in textu ¶ Sed circa ea
aduertẽdũ ẽ ꝙ materia dictõis ĩ ꝓ
posito est syllaba vel l'ra. et forma
dictõis est modus ꝓferẽdi siue scri
bẽdi dictionẽ: ⁊ q̃titates syllabaꝝ
similiter materia orationis remo-
ta ẽ littere ⁊ sillabe. ⁊ materia oro
nis ꝓpĩqua est dictões. Sʒ forma
orationis est ordinatio siue ꝯstru-
ctio partiũ orõis: et modus descri
bendi vel ꝓferẽdi orationẽ. Ex his
patere põt qñ dictio est eadẽ: ⁊ eti
am oro ẜm materiã ⁊ formã: ⁊ qñ
dictio ⁊ oratio nõ sunt eadẽ ẜʒ ma
t'iã ⁊ formã. Sed multiplex fanta
sticũ est dictio vl' oro de se non hñs
nisi vnã significationẽ: cui tñ ex fanta
sia ꝯsiderãtis attribuit' alia signifi
catio siue sensus: ꝓpt' similitudinẽ
alicuius dictõis cũ alia dictiõe hñ
te aliã significationẽ. vt ex ꝙ̃ ille t̃-
minus poeta est silr's terĩatiõis cũ
illo termio musa id videtur esse fe
minini generis sicut musa.

quid mã-
teria ⁊ for
ma in ꝓ-
posito

Cõtra dicta p̃mo sic
ar'. nulla d
ceptio ẽ ĩ dictõe. sʒ oĩs fallacia est
dceptio. ɡ nulla fallacia est ĩ dictõ
ne. ¶ Scdo ar' sic. fallacia ãphibo
logie sumit cãm apparẽtie ex pte
orõnis. ɡ non ex pte dictiõis. ⁊ per
ꝯñs nõ ẽ fallacia in dictõe: sʒ ĩ orõ-
ne. ¶ Tertio ar' sic. oẽ m'tiplex
est plura significãs: sʒ multiplex fã
tasticum non est plura significans.
ergo non est multiplex.

Ad primũ dicit' ꝙ lʒ nl'
la deceptio
est in dictione tanꝙ̃ in subiecto: tñ
sic est in dictiõe ꝙ non potest fieri
sine dictione ad pl'm significante.
¶ Ad scdʒ dicit' ꝙ lʒ fallacia ãphi

bologie non sumat cāz apparētie ex pte dictiōis stricte captendo dictionē vt distiguit contra orōnem tñ bene sumit cām apparētie ex p te dictiōis: large capiēdo dictionē ¶ Ad tertiū dr q lz oē verū multiplex significet plura: non tñ mul tiplex apparens.

Diffinitō. equoce. Equiuocatio ē mul tiplicitas dictiōis eiusdē fm subāz z fm mo duz pferēdi. vt in hoc no mine canis. Sciendū est Notablē gñale. q in qualz fallacia est duplex cā.s.cā apparentie z cā defectus. Causa appē tie i qualz fallacia ē: q mo uet ad credendū id quod nō est credendū. Cā defe ctus ē q ōndit creditū esse falsū. Fallacia equocati Diffinitō fallacie equoca. onis ē deceptio pueniēs ex eo q aliqua dictio manens vna fz subāz z fz mo dū pferēdi: diuersa significat. Cā apparentie i eq uocatōe est vnitas dictio nis eiusdem fz subāz z se cundū modū pferēdi diuersa significātis. Cā de fectus siue falsitatis ē diuersitas significatorum. Unitas eni pdicta i equiuocatōe mouet ad creden dū quod nō ē.s.vnitatē significādi. Diuersitas aūt ōndit creditū eē fsm. Eq uocatiōis tres sunt modi

¶ Circa hunc textū notandū est p mo q iste terinus equocatio capit dupl̄r. Uno mō p rebus sigātis: vt Deceptio nes equ cationeo pro re sigāta per terim equocum: diuersis cōceptib totalibus nō sinonimis. z tūc pōt sic describi. Equocatio est vna res vel plures res sigāta vel sigāte per vnā z eandez dctiōez diuersis pceptib totalib n sinonimis. z sic hō viuus z hō pict sunt equocatio respectu hui teri hō. ¶ Scdo mō capit iste terinus equocatio p dictōe equoca: z hoc dupl̄r. Uno mō stricte: z tūc descri bit sic. Equocatio est dictio signifi cans sua sigāta vel suū sigātum di uersis pceptibus totalibus non sinonimis. z hoc mō iste terinus equocatio nō se extēdit ad modū fallacie equocatōnis: q puenit ex diuersa suppōne. Alio mō capit large z tē describit sic. Equocatio ē di ctio significans sua sigāta vel suuz significatū diuersis pceptibus tota libus nō sinonimis: vel supponens p diuersis sigātis.

Notādum est secundo q pñr. p.h. diffinit fallaciā equocatōis. Falla cia equocatiōis ē argumētatio so Diffinitō falle equi uocatōis phistica q ppt idētitatē dictionis z ppter diuersitatē pceptuū vt p pter diuersitatē suppōis puenien tis ex additione ipsius dictionis cū alia z alia dictōne videt pbare ali quā pclusionē quā tñ nō pbat. vt iste palogismus. omis canis currit piscis marin est canis: g piscis ma rinus currit. videt eē bonus syllo gismus ppter idētitatē actualē di ctōis: z tñ ppter diuersitatē conce ptuū non est bonus syllus. Sed alio modo pōt capi fallacia equo cationis p deceptōe: z tunc debet sic diffiniri. Fallacia equocationis est deceptio puentens ex eo q ali qs pcessus rōcinatiuus videt pro bare aliquā cōclusionē propt idēti

tatem actualē dictōis incomplexe. quā tñ non pbat : ppter diuersita tem ɔceptuū q̄bus talis dictio sub ordinaᵗ:vel ppter diuersitatē sup positionis.

Notādum est tertio ꝙ (vt dicitur in textu)in qualꝫ fallacia : capiēdo fallāꝫ pro argumētatōe sophistica est duplex cā.s. cā apparētie ꝛ cā defectus.Uñ cā apparētie est illud ppter qđ crediᵗ ꝙ argumētatio so phistica pbet ɔclusionē:sꝫ cā defe ctus est illud vel illa propter quod vel q̄ talis argumētatio sophistica non pbat ɔclusionē.¶ Cā apparē tie in fallacia equocatōis est dictio vna ꝛ eadē sꝫ maṫiā ꝛ formā. Uñ sicut loc⁹ dialecticus vere ɔfirmat argumētū dialecticū:sic cā apparē tie siue locus sophistic⁹ apparenter solū ɔfirāt argumētū sophisticuꝫ. Et sicut locus dialectic⁹ diuiditur per locū dialecticū dr̄iam maxime: ꝛ per locū dialecticuꝫ maximā.ita causa apparentie(que nō est aliud ꝙ̄ locus sophisticus)diuidiᵗ per lo cum sophisticū differentiā maxime ꝛ per locū sophisticū maximā. Uñ in fallacia equiuocatōis locus dif ferentia maxime sophisticus ē isti duo teri.s.vnitas dictionis sm ma teriā ꝛ formā:ꝛ vnitas significati. Sed locus maxima sophisticus est ista ppō q̄cunꝗ dictio est eadem secundū materiā et formā significa tū debꝫ esse idem:que tamē propō est simpl'r falsa.

Quid cā appentie i falsa eq uocatōis

Notandū est quarto ꝙ cā defectus i fallacia equiuocatōis est illđ vel il la ppter qđ vel q̄ talis argumen tatio sophistica non vꝫ.vt diuersi tas ɔceptuum.¶ Iste textus.Eq uocationis tres sunt modi:sic intel ligiᵗ:tres sunt termini cōmunes ñ coincidentes in significando: scđm suas rōnes formales oēs fallacias equiuocationis mūdi significantes

Quid cā defectus eiusdem.

per quos iste terminus fallacia eq uocatōis diuiditur diuisione logi cali. Unde per modū in pposito i telligiᵗ spēs fallacie equocationis. ꝛ sic pꝫ ꝙ nominādo fallaciā equi uocationis per nomen gñale ē vna fallacia equiuocationis:hoc ē vnū genus cōmune oēs fallacias equo cationis significās. sed noīando sꝫ spēm essent plures fallacie equoca tionis.

Contra dicta primo sic arᵗ. Equocatio est multiplicitas rerū significataꝝ:ergo nō est multiplici tas dictōis.¶ Scđo sic arᵗ.fallacia equiuocationis non pōt decipi.er go nō ē idoneitas decipiendi. ɔña patꝫ:qꝛ idoneitas decipiendi ē res nata decipi.¶ Tertio sic arguitur fallacia equiuocatōis est deceptō ꝰ non est argumentatio sophistica ɔña tenet : qꝛ deceptio causaᵗ per argumentatōem sophisticā.

Ad primū dicitur disti guēdo añs. Uel capiendo illum terminū equi uocatio primo modo:ꝛ sic ɔcediᵗ antecedēs.Uel scđo modo:ꝛ sic ne gatur añs. ¶ Ad scđm diciᵗ distin guendo añs vel capiendo illū ter minū fallacia equiuocatōis pro ar gumētatiōe sophistica: ꝛ sic ɔcediᵗ antecedēs:ꝛ distinguiᵗ cōsequens. Uel capiendo ly decipiendi passiue ꝛ sic ɔcediᵗ ɔña.Uel capiendo acti ue:ꝛ sic negaᵗ ɔña. Uel capiendo illū terminū fallacia equiuocatio nis p omī homīe ipertto in arte sophistica : ꝛ in paralogismis hui⁹ fallacie:ꝛ sic negaᵗ añs. ¶ Ad ter tium dr̄ distinguendo antecedens: vel capiendo illū terminū fallacia equiuocationis secundo modo: et sic conceditur antecedēs. vel prīo modo ꝛ sic negatur antecedens.

Primus aūt mod⁹ pue

Primus mod⁹ fal lacie equi uocatōis

nit ex significatōe vel consignificatōe dictōis. Ex significatiōe sic paralogisat. oīs canis currit. sidus celeste est canis. ergo sid⁹ celeste currit. Solu°. vtraqꝫ pmissarū est duplex. qꝛ hoc nomē canis est multiplex: equiuoce significās aīal latrabile/ sid⁹ celeste/ et piscē marinū. ꝛ sic maior vno mō est vera ꝛ alio mō falsa. ꝛ siliter minor.

Alis exᵐ Uel sic. oē expediens est bonū. malū est expediens ergo malū est bonū. Solutio. expediens dr̄ equiuoce. vno mō idē est ꝙ bonū. alio mō idē ē ꝙ necessariū quod accidit in minus malū: quod oꝫ fieri ad euitādū mai⁹ malū. Uñ vtraqꝫ pmissaꝝ est duplex. qꝛ vno mō est vera/ alio mō ē falsa.

Exēpla ꝺ ꝯsigātōe. Ex cōsignificatōe paralogisat sic. iste pānus est de anglia. anglia ē terra. ergo iste pān⁹ ē de terra. nō sequit qꝛ pria est duplex eo ꝙ hec ppositio de pōt dicere circūstātiā cāe materialis/ ꝛ sic ē falsa. vl' pōt dicere locū ꝛ originēꝫ ꝛ sic est vera.

Alis exᵐ Uel sic. in quocūqꝫ est egritudo ipꝫ ē aīal/ sed in humoꝝ iadequatōne ē egritudo/ ergo humorum iadequatio est animal. prima est duplex qꝛ hec ppositio in pōt dicere cām efficientē/ ꝛ sic ē falsa. vel cām materialem siue subiectū i quo ē/ ꝛ sic ē vera. siliter dicendū ē de minori.

Alis exᵐ Uel sic. pprium est qualitati ꝫm eam simile vel dissilē dici. sed ꝫꝫ siliitudinem dr̄ aliqs similis vel dissilis. ergo siliitudo vel dissiliitudo sunt qualitates. quod falsū ē/ qꝛ sunt relationes. prima est duplex eo ꝙ hec ppositio ꝫꝫ pōt dicere circunstātiam cāe efficientis/ ꝛ sic ē vera. qꝛ due qualitates eiusdeꝫ spēi faciunt vnā siliitudieꝫ ꝛ sic qualitas est cā efficiens siliitudinis. Si aūt dicat circūstātiā cause formalis sic est falsa. qꝛ qualitas nō ē causa formalis siliitudinis. ꝛ ecōuerso dicendū ē de minori.

Alis exᵐ Siliter oē sanū ē aīal. vrina est sana. ergo vrina est aniā.. vtraqꝫ premissarum ē duplex. quia sanum dicitur

de animali vt de subiecto et de vrina vt de signante vel de iudicante de cibo: vt de efficiente. de dieta vt de conseruante. et sic alio et alio modo sanitas ad hec comparatur. et secundum hoc habet diuersas significationes. Ex con significatione adhuc sic paralogisatur. quicunque sanabatur sanus est. laborans sanabatur. ergo laborans sanus est. Minor est duplex eo quod hoc participium laborans potest dicere presens tempus. et sic est vera. et tunc est sensus. laborans nunc sanabatur. si autem dicat preteritum sic est falsa. et est sensus. laborans tunc sanabatur. et econuerso dicendum est de conclusione. Laborans enim equiuocum est ad laborantem nunc et ad laborantem tunc. Et eodem modo est hic quicunque surgebat stat. sedens surgebat. ergo sedens stat. Et eodem modo respondendum est sicut fuit responsum ad alium paralogismum. Alio modo potest fieri quando dictio potest teneri materialiter. vel significatiue. sicut hic. deus est vbique. vbique est aduerbium. ergo deus est aduerbium. Dicendum quod prima est

Alius exemplum

Alius exemplum

Alius exemplum

duplex/eo quod hec dictio vbique potest teneri materialiter/vel consignificatiue. si materialiter sic est falsa. si consignificatiue/sic est vera. sed non sequitur conclusio. Secundus modus equiuocationis prouenit ex transsumptione dictionis. Unde transsumptio (vt hic sumitur) est acceptio dictionis significantis vnum ex impositione ad significandum aliud propter similitudinem. Et secundum istum modum sic formatur paralogismus. quicquid ridet habet os pratum ridet: ergo pratum habet os prima est duplex: eo quod hoc verbum ridet potest teneri proprie et ex impositione vel transsumptiue. si proprie/sic est vera: et non sequitur conclusio: si transsumptiue sic est falsa et sequitur conclusio. Hoc enim verbum ridere est equiuocum ad ridere et ad florere. quia ridere significat ex impositione risum ab ore emittere/ florere autem significat per quandam transsumptionem: florere enim et ridere quandam similitudinem habent: quia vtrobique denotatur gaudium. et ideo ridere transsumitur ad florere. Unde dicit aristoteles su

Secundus modus fallacie equiuocationis.

mētes aliquā siītudinē se
Alis exᵐ se trāsferūt. Uel sic q̄cq̄d
currit hꝫ pedes/secana cur
rit/ergo secana hꝫ pedes.
Utraqꝫ p̄missaꝝ ē duplex
qꝛ hoc v̄bū currit tenet̄ ꝑ
prie vl' transsūptiue. Cur
rere ei ꝛ labi assimilant̄ in
velocitate motus. Si cur
rit sumit̄ ꝓprie/sic maior
est vera ꝛ mior falsa. si trās
sūptiue/tūc est econuerso

Tertius mod⁹ fallacie eq̄uocatōis

Tertius mod⁹ ꝓuenit ex
eo ꝙ aliqua dictio pl'a si-
gnificat ꝯposita. separata
vero vnū solū. vt hec dctō
imortale vno⁹ dr̄ q̄si non
potēs mori Alio⁹ dr̄ qua
si potēs nō mori. ꝛ ꝑꝫ hoc
sic format̄ palogism⁹. oē i
mortale est ꝑpetuū / ſꝫ oē
potens nō mori est imor-
tale/ ergo oē potens non
mori est ꝑpetuū. vtraqꝫ p̄
missaꝝ est duplex cū hoc
nomen imortale sit equi-
uocū: vt dictū est. Itez oē
Alis exᵐ incorruptibile est ꝑpetuū
sed oē potens non corrū-
pi est incorruptibile. ergo
oē potens nō corrūpi est
ꝑpetuū. vtraqꝫ p̄missaꝝ ē
duplex eo ꝙ incorruptibi
le vnomō idē est ꝙ nō po
tens corrūpi. ꝛ sic incorru
ptibile est perpetuū. ꝛ sic
maior est vera/ ꝛ minor fal
sa. aliomō idē est ꝙ potēs
non corrūpi. vt prim⁹ hō
potuit nō corrūpi. ꝛ i hoc
sensu maior est falsa ꝛ mi-
nor vera. Et sic soluendi
sūt palogismi eq̄uocatōis
per distinctiōem palogis-
moꝝ ſm eq̄uocationē /vt
pri⁹ patuit. Recta solu-
tio est manifestatio syllo-
gismi falsi. ꝛ ꝓpter quid ē
falsus. Et hoc ꝯtingit du
pliciter. s. vel distiguendo
vel aliquā p̄missaꝝ interi
mēdo. hoc sc̄do mō respō
dendū est ad oēs peccan-
tes in materia. ꝛ ad oēs
orōnes in vtroqꝫ peccan-
tes respondendum ē vtro
qꝫ mō. s. distiguendo ꝛ ali
quā p̄missaꝝ iterimēdo. n̄
sc̄dꝫ idē ſꝫ sc̄dm̄ diuersa.

Quid et quō fit recta solutio.

¶ Circa hunc textū notandū est p̄
mo ꝙ hic ꝯñr p. h. deteriat de mo-
dis siue sp̄ēbus fallacie eq̄uocatio
nis. ꝛ p̄mo de primo⁹ siue de p̄ma
spē. Unde p̄ma spēs fallacie eq̄uo
catōis est: qn̄ fit aliq̄s palogismus
ex eo ꝙ aliq̄ dictio q̄ est eq̄uocū a
casū ponit̄ in eodē palogismo (quid
aūt sit eq̄uocū a casu: pꝫ in añpre-
dicamētis) ꝛ sub hac spē ꝯtinet̄ iste
palogism⁹: oīs canis latrat: ꝛ pisci
marin⁹ est canis: ꝗ piscis marin⁹ la
trat. Pro solutōne isti⁹ palogismi
supponit̄ ꝙ iste termin⁹ canis vna i

Prima spēs fall'e eq̄uocatōnis.

põne sigãt piscẽ marinũ: alia iposi tõe sidus celeste. et alia ipõne aial latrabile. ¶ Hoc supposito rñdet ad palogismũ: distiguendo vtrãqz pmissaz: eo q ille terinus canis in vtraqz pmissaz põt capi sm vnã et eandẽ ipositõez. et tunc ibi est bon⁹ syllogism⁹. sed tñ vna pmissaz est falsa. Vel ille terinus canis põt accipi in vna pmissaz sz vnã ipositionẽ siue sigãtionẽ. et i alia pmissa sz aliã ipositõez. et sic ãbe pmisse pñt esse vere: sed tñ õña nõ valz. sed cõmittit fallacia equocationis: eo q mediũ nõ tenet vniuoce in maiore et i minore. plꝛes alij palogismi ponunt i textu qui eodẽmõ soluunt p distinctõez eo q teri pñt capi eodẽ mõ vbiqz: et non cõmittit aliqua fallacia: vel diuersimode: et cõmittit fallacia equocationis.

Notãdũ est scdo q scda species fallacie equocatõis est qñ fit palogism⁹ ex eo q aliq dictio q est equocũ a ɔsilio ponit in illo sylřo. Quid aũt sit equocũ a ɔsilio patuit in añpredicamẽtis. Et sub hac spẽ cõtinet talis palogismus: qcqd ridz hz os: pratũ ridet: g pratũ hz os. Hic supponit q h⁹ vbũ ridere pmaria ipõne sigãt actũ oris hois qui dr risio: sed secũdaria ipositiõe sigãt id qd florere. ¶ H⁹ supposito rñdet ad palogismũ distinguendo vtrãqz pmissarũ. eo q ridẽ põt capi eodẽ mõ in vtraqz pmissaz: et tunc õña est bona: et nullo mõ est fallacia: sed vna pmissaz ẽ falsa. Vel põt i vna pmissarũ accipi sm pmariã eius ipõem: et in alia sm aliã ipositionẽ: et sic õña ñ valet: sz ɔmittit fallacia equocationis. ¶ Siır iste palogism⁹ ɔtinet sub hac scda specie. oẽ sanũ est aial et vrina ẽ sana. g vrina ẽ aial. Vtraqz premissaz est distigueñda ex eo q ille terinus sanũ põt capi eodẽ mõ in vtraqz pmissaz. et sic õña est bõa: et aliq pmissaz est falsa. Vel capit i vna pmissaz sm sigãtionẽ pncipalem: et i alia sm sigãtionẽ scdariaz siue min⁹ pncipalẽ: et sic õña nichil valz. sed ɔmittit fallacia equocatı oıs. q2 ly sanũ i maiore stat p aia li bene dispositio ad exercẽdũ opa vite. et i minore stat p illo qd sigãt bonã dispõem aialis.

Scda species falle equoca.

Aliud exm

Notandum ẽ tcio q sub isto scdo mõ sm aliqs ɔtinent isti palogismi: i quib⁹ variat suppõ simplex vel matialis in psonalẽ. vt ex̃. sicut iste palogismus. rõnale est dña hõmis: sed oẽ rõnale est hõ. g hõ est dña hois. vtraqz pmissaz ẽ duplex eo q ille teri nus rõnale põt supponere in vtraqz premissaz matialr vt simplr vel psonaliter: et sic õña est bona: et vna pmissaz ẽ falsa. Vel põt supponere in maiori pp õe materia liter vt simplr. et i miore psonaliter et sic ãbe pmisse sũt vere et õña non valet. q2 ɔmittit fallacia equocatõnis. ¶ Simılr dicẽdũ ẽ de isto palogismo: hõ ẽ spẽs spãlissima: et oĩs hõ est aial: g aial ẽ spẽs spãlissima ¶ Silr de isto palogismo. aial est genus subalternũ: et oẽ aial ẽ suba g suba est genus subalternũ.

Vide bñ.

Notandũ est quarto q tcia spẽs fallacie equocatõnis ẽ qñ fit palogism⁹ ex eo q aliq dictio ɔposita plã sigãt: cui⁹ tñ dictio simplex solũ significat vnũ. vt iste palogismus. oẽ imortale est ppetuũ: et oẽ potens nõ mori ẽ immortale: g oẽ potens non mori est perpetuũ. ¶ Pro solutione istius palogismi supponit q vtraqz premissarum est duplex eo q in vtraqz premissarum iste terminus immortale potest capi vt tã tũ sigãt sicut hoc ɔplexũ nõ potẽs mori. vel vt sigãt tñ sic h⁹ ɔplexũ potens nõ mori. ¶ Hoc supposito dr q si capiat in vtraqz pmissaz pmo mõ: vel etiã scdo mõ. sic õña ẽ bona: q2 vna pmissaz est falsa. vel

Tertia spẽs falle equoca.

pōt capi in maiore ꝑmomō ⁊ i mio re scđo mō: ⁊ sic ābe ꝑmisse sunt vere. sꝫ ꝯña nō vꝫ: qꝛ tūc ꝯmittit ibi fallacia equocatōis: eo ꝙ ille termin⁹ imortale nō tenet v niuoce in maiore ⁊ in minore. ¶ Silr soluit iste palogismus oē isepabile accñs est non potēs separari: sed oē accidens potēs nō separari est accñs i separabile: ġ oē potēs nō separi est ñ potens separi: ibi ille terminus inseparabile pōt capi vt tm̄ vꝫ sicut h⁹ ꝯplexū potēs nō separi. ⁊ vt tm̄ vꝫ sicut hoc ꝯplexū nō potēs separari ⁊ si capiat eodē mō in vtraqꝫ ꝑmissaꝝ: tūc ꝯña est bona: sed vna ꝑmissaꝝ ē falsa. Uel pōt capi diuersimode: ⁊ sic ꝯña nō vꝫ: qꝛ ꝯmittit fallacia equiuocatōis.

Contra dicta p°o sic ar: iste palogismus. s. iste pannus ē de anglia: ⁊ anglia est terra: ġ iste pān⁹ est de terra: peccat penes ꝑmā spēciē hui⁹ fallacie equocatōis: ⁊ tñ nō est aliqua dictio q̄ diuersa sigāt: ġ cōtra ꝑmū modū. ¶ Secundo sic ar: iste paralogismus peccat penes secundā spēꝫ. nullū pictū est aial: ⁊ hō est pictus. ġ hō nō est aial: ⁊ tñ ibi non videt termin⁹ accipi equoce ġ contra scđam spēꝫ. ¶ Tercio sic argr hic est paralogismus fallacie equiuocatōis. nullus asinus est dña: rudibile est asinus: ġ rudibile nō est dña. ⁊ tñ non videt peccare ꝑ aliquē modū: ergo mōi fallacie equiuocationis sunt insufficienter enumerati siue positi.

Ad primū dr ꝙ licꝫ ibi non sit aliq̄ dictio que significet diuersa: tñ bñ est dictio q̄ significat diuersimode vel que subordiatur diuersis actibus sincathegorematicis. s. illa ꝑpositio de. ¶ Ad ſm dr negando minorē. qꝛ ille terminus hō tenetur alit in miore ⁊ ꝯclusione: qꝛ in minore tenet ꝓ pictura repñtante verū hoiēꝫ: rōe illi⁹ teri pictū: ⁊ in cōclusione stat ꝓ vero homīe. ¶ Ad terciū dr ꝙ talis palogismus pt cō tineri sub scđa specie vt dictum est in tercio notabili

Amphibologia est multiplicitas orōnis eiusdem secūdū substantiā ⁊ secūdum modū ꝓferēdi/diuersa significantis. Fallacia aūt āphibologie est deceptio prouenieus ex identitate orōnis eiusdē secundū substantiā ⁊ secūdum modū ꝓferendi diuersa significantis. Cā apparentie est idētitas orōis eiusdeꝫ secundū subāꝫ ⁊ scdm̄ modū ꝓferendi. Cā falsitatis est diuersitas significatoꝝ. Et dr amphibologia ab amphi quod ē dubium ⁊ bole sñia/quasi dubia sētentia. Amphibologie tres sunt modi.

Quid āphibologia.

Diffinitō fallē āphibologie.

Inꝑpretatio nois.

¶ Circa hūc textū nōndū ē ꝓmoꝗ hic pñr autor deteriat de fallacia āphibologie ponēs āphibologie diffinitōem q̄ sic itelligr. Amphibologia est orō plres sensus hñs: diuersis ꝯceptibus mētalib⁹ subordinata nō rōe dictionis icōplexe q̄ est eadē ẜm subāꝫ ⁊ modū ꝓferēdi vt ista orō liber aristotel: hꝫ duos sensus. vn⁹ sensus est. liber possess⁹ ab aristotele. alt⁹ sēsus est: liber factus ab aristotele. Uñ in ꝓposito ñ capit āphibologia large ꝓ q̄cunqꝫ dubia sñia: siue illa dubietas ꝓueniat ex pte orōnis vel dictōis incō

Intellect⁹ diffinitōis āphibologie.

plexe:sed capit stricte pro oroe du bia actualr vna:cuius dubietas si-ue multiplicitas nõ puenit ex par te dictõis icomplexe.

Acceptõ nes ãphi bologie.

Notandũ est scdo q ca piẽdo stricte illũ terim amphibologia capit du pliciter. Unomõ p rebus ãphibo-logice significatis per oroem actu alir vnã: τ tũc ãphibologia põt sic describi. Amphibologia est res di uerse:vel vna res p oroem actualr vnã diuersis cõceptibus ꝯplexis si gnificate vel sigãta. vt res q̃ sigãnt per istã oronem liber aristotelis. ¶ Aliomõ capit p orone amphi-bologica: τ tũc describit sic. Am-phibologia ẽ oro eadẽ ƀꝫ materiã τ formã: hñs diuersos sẽsus siue si gnificatões :nõ puenientes ex pte dictõis icõplexe equiuoce. vt ista oro liber aristotelis.

Intelle-ctus diffi-onis fallẽ ãphibo.

Notandũ est tercio q iste textus dꝫ sic intelligi. Fallacia ãphibologie est oro sophistica q̃ ppter idẽtitatẽ actualẽ orois videt pbare siue in ferre aliquã ꝯclusionẽ: quã tñ non pbat vel ifert ppter diuersitateꝫ sensuũ ꝯplexoꝝ siue ꝯceptuũ q̃bus talis oro subordinat. ¶ Dr notan ter actualẽ ad drĩaꝫ fallacie ꝯposi tionis τ diuisionis: i q̃bus nõ ẽ idẽ titas actual: sꝫ potẽtialis ipsi⁹ oro nis. τ ẽt ponit ad drĩam fallacie fi-gure dictõis. ¶ Dr notãter orois. ad drĩam fallacie equocatiõis τ ẽt fallacie accẽt⁹. Sꝫ si capiat fallacia ãphibologie p deceptõne: tunc dꝫ sic describi. Fallacia ãphibologie ẽ deceptio puenẽs ex eo q aliq̃s pcessus rõcinatiu⁹ videt pbare ali quã ꝯclonem ppr identitatẽ actu alẽ orois: quã tñ nõ pbat ppr di-uersitatẽ sensuũ siue ꝯceptuũ.

Quis lo c⁹ maxia τ drĩa ma xie i ãphi bologia.

Notãdũ ẽ quar to q cã apparẽtie ẽ oro eadẽ ƀꝫ ma teriã τ formã. Uñ cã apparentie si ue locus drĩa maxie fallacie ãphi-bologie est isti duo teri. s. idẽtitas actualis orois : τ identitas sensus. Sed locus maxia fallacie ãphibo logie est ppõ apparẽter cõfirmãs argumentũ sophisticũ. vt ista ppõ ois oro actualiter vna dꝫ hre vnũ sensũ. q̃ tñ ppõ est falsa : lꝫ appare at vera. ¶ Cã defectus est diuersi tas sensuũ siue conceptuũ ꝯplexoꝝ q̃bus talis oro actualr vna subor-dinat. vñ tũc aliq̃s decipit per fal laciaꝫ ãphibologie: qñ ipse credit oronem actualiter vnã solũ accipi ƀm vnũ sensũ: cũ tñ accipiat ƀm di uersos sensus. ¶ Iste textus. Am phibologie tres sũt modi: dꝫ sic in telligi. Tres sũt teri cões nõ coin-cidentes in sigãndo : ƀꝫ suas rõnes formales oẽs fallacias ãphibolo-gie sigãntes : p q̃s iste tmin⁹ falla ãphibologie didr diuisiõe logicali.

Cõtra dicta ar. Pri-mo sic. cõtra diffinitõem amphibologie. il la diffinitõ non ꝯpetit omĩ cõtento sub diffinito:ḡ est isufficiẽs. añs pꝫ q2 nõ ꝯpetit isti oroni:sidus celeste est canis :τ tñ illa est amphibolo-gia: cũ sit dubia sentẽcia. ¶ Scdo ar sic. diffinitio ãphibologie conue nit aliis a diffinito:ḡ est insufficiẽs. Añs pꝫ. q2 ꝯuenit isti oroni pratuꝫ ridet: cũ ibi sit multiplicitas orois eiusdẽ ƀm materiã τ modũ pferẽ-di:τ tñ nõ est ãphibologia. ḡ τc. ¶ Tertio sic ar. diffinitio fallacie ãphibologie non cõuenit oĩ ꝯtẽto sub diffinito: ḡ est insufficiẽs. Añs pꝫ:q2 deceptio cãta per syllꝫ sophi sticũ ẽ falla ãphibologie: τ tñ diffi tio data a pe.h.nõ ꝯuenit ei:ḡ.

Ad pmũ dr q lꝫ ibi sit amphibolo gia large capiẽdo illũ terim ãphi-bologia:nõ tñ stricte capiẽdo illuꝫ teriꝫ ãphibologia. ¶ Ad ƀꝫ dr ne gãdo ꝯñaꝫ:q2 diuersi ꝯceptus siue sensus expssi per istã oroneꝫ puent unt ex pte dictõis icõplexe. ¶ Ad terciũ dr negando añs:Et ad pba

idem &c q ly deceptio sit fallacia amphibologie: capiedo ly fallacia amphibologie scdo mo: n tn prio mo.

Primus modus amphibologie

Primus mod[9] puenit ex eo q aliqua oratio principaliter plra significat. vt liber aristotel. Hec eni oro est duplex: vno mo ide est quod liber editus ab aristotele. Alio mo idem est quod liber possess[9] ab aristotele. & format sic palogismus. qcqd est aristotelis possidetur ab aristotele. iste liber est aristotelis ergo possidet ab aristotele. vtraq3 pmissa est duplex vt dictu est.

Secundus modus amphibologie.

Secundus modus aphibologie puenit ex trassumptione oronis. trassumptio aute oronis est qn oro pprie significans vnu: trassumit ad sigificadu aliud pter aliqua siltitudine repta3 i eis. vt littus aratur trassumitur ad operam pdi. Et formatur sit palogismus. Qncuq3 litt[9] arat tra scidit qn idocil docet littus arat. ergo qn idocilis docetur terra aratro scindit. Mior e duplex: q littus arari significat pprie terra scidi/trassumit aute ad opera pdi. Et est similitudo i hoc: q q litt[9] arat opera3 pdit & frustra laborat.

Tertius modus amphibologie

Tertius mod[9] aphibologie pueit ex eo q aliqua orato coposita plura sigificat/sepata vero vnu solu: vt seculu scit/h3 vnu sensu3. s. q scl3 h3 sciam: s3 hec oratio sclm scit aliqd est duplex. significat eni3 q aliqs habeat sciam de sclo vel q sclm heat scia3 de aliquo Et palogisatur sic. Quicqd scit aliqd h3 scia3. seculu3 scit aliquid ergo seculu h3 scia3. Mi nor e duplex. aliqn ei scl3 e nti cas[9] & aliqd acti cas[9] tuc est falsa. Vl econuerso tuc ipa e vera: s3 n seqtur pclusio/q tuc scl3 i miori e acti casus & i conclusioe nti caus: & ita e equocato de ly scl3 i miore & pclusione. Silr hic: qcquid scit hoc scit. q hec dictio hoc pot supponere huic verbo scit: vel apponere. Et palogisat sic. Quicquid scit hoc scit. tps scit hoc. ergo tps scit. Soluit vt pcedes. Silr hic. quoscuq3

Aliud exemplum

vellem me accipere vellē q̄ acciperēt me. pugnātes vellē me accipe..ergo vellē q̄ pugnātes accipe rent me.maior est duplex q: hec dictio me p̄t ordia ri cū isto verbo accipe a p te añ:⁊ sic ē vera:⁊ nō seq tur ꝯclo vel a pte post: et sic ē falsa:⁊ sequitur ꝯclo. Silr ista dictio pugnātes p̄t suppōere vl apponere

Aliud exemplū.

Silr hic:quicq̄d videt ali q̄s hoc videt/ colūnā ali q̄s videt.ergo colūna videt.maior ē duplex vt dic

Aliud exemplum

tuȝ ē i aliis.Silr hic/q̄cūq3 sunt ep̄i sūt sacerdotes asini sūt ep̄i:ergo asini sūt sacerdotes. vtraq3 p̄missaruȝ ē duplex ex eo q̄ hec

Notabile

dictio ep̄i p̄t eē nti cas⁹ vl gti.Qꝫ aūt deceptio facta ex diuersitate caūs faciat āphibologiā pȝ . q: casus dat⁹ ē dictōi ad hoc vt or dinet̄ cum alia dictiōe. sȝ ordiatio dictiōis cū dicti one facit āphibologiaȝ ⁊ nō equocationē: hoc etiā pȝ ab aristotele formante palogismos āphibologie

Modi cōmūes equocatōnis

b̄m diuersitatē casus/⁊ nō equocatōnis. Sciēdū q̄ aristoteles ponit tres mo

āphibo.

dos ꝯēs equocatōi ⁊ am

Primus

phibologie Prim⁹ mod⁹ ē qñ dictō vl orō pl'a prin cipaliter signāt.dictio/vt canis.orō vt liber aristo

Scd̄us.

tel.Secūd⁹ mod⁹ ē.qñ sic soliti sum⁹ dicere p̄ȝ trāsū ptōeȝ.trāssūptō in dictōe vt ridē.i orōe vt litt⁹ arat̄.

Tertius.

Terti⁹ mod⁹ ē.qñ ꝯpōitū pl'a significat/sepatū vero vnū solū. Exēplū i equocatiōe.vt i his dictōib⁹ imortale icorruptibl'e Exēplū i āphibologia vt i ista orōe sc̄ȝ scit. In oib⁹ eni istis ꝯpositū pl'a sigificat/

Obiectō

sepatū vero vnū solū. Sȝ nūc obiicit̄.deceptio ꝓue niēs ex cōsignificatōe dictōis/ñ ꝯtinet̄ sub aliquo istoꝝ triū mōꝝ i equocati one.verbigr̄a sicut in hoc syll'o.quicūq3 sanabat̄ sanus ē.laborās sanabat̄ er go laborās san⁹ ē.ñ ꝯtine tur sub t̄tio mō/q: laborās ñ ē dictō ꝯpōita. Nec sub secūdo/q: hec dictio labo rās ñ tenet̄ trāssūptie.nec subprio / q: prim⁹ ꝓuenit ex pricipali sigificatōe. sȝ hec dictō laborās nō sigi

ficat pricipalr tps/ sed ex pñti p accidetia.ergo illa deceptio fctā ex psignifica
Solu⁹ tiõe nõ ē sub aliquo istoꝝ triū mõꝝ Solutio. decep tio fctā ex psi gnificatiõe di
Ad obiectionē rñsio prima ctiõis ptinet sub prio mõ equocatõis. Ad h⁹ quod obiicit q prim⁹mod⁹ pue nit ex pricipali sigificatõ ne/dicēdū ē q pricipal' si gnificatõ appellat hic q̄c q̄d ex eadē ipõne iportat p dictõez. sz ex eadē ipõe sigificat q̄libz dictio sigifi catū.τ sua accñtia.ille eni q̄ iposuit hoc nomē lapis ad sigificādū lapidez/sub tali gñe/ sub tali nūero ipo suit.τ sic eadez ip õne ipo suit iposito q hec dictio laborās iportat suū sigifi catū τ psigificatū.τ sic de
Rñsio secunda aliis Vl' dicēdū ē q prici palis significatio ponit i prio mõ equocatõis τ ā phibologie/ad remouen dū trāssūptõz i eis/q trās sūptio significat p dictõz ñ principalr :vt ridere nõ pricipalr sigificat florē. sz trāssūptie τ p quādā siitu dinē.τ hec dictõ laborās lz ñ hēat pl'a sigāta tñ psi gnificat pl'a tpa scilz pñs tps τ preteritū impfectū.
Questio Sed queritur quare dece ptio facta ex quibusdam accidentibus facit equo cationem. τ ex quibusdaz amphibologiam. Solutõ
Solutio dico q quedam sunt acci dentia que consequuntur dictionē nõ absolute / sed put ē ordiabil' cū alia dic tione.sicut caūs/nūer⁹.or dinant ei dictões adiuicē p talia accñtia. male ei di ceret hoies currit q ibi ñ ē debit⁹nūer⁹.τ dece ptio ex talib⁹accñtib⁹ē decep⁹ i orone.τ sic ē i āphibolo gia/τ nõ i equocatiõe Sz sūt alia accñtia absoluta q̄ psequūt dictõez p se. vt tps τ gen⁹. τ p talia accñ tia ñ ordiant dictões adi uicē.q sicut bñ dr hõ cur rit/ ita bñ dr hõ currebat. vñ lz tps variet/manet tñ eadē pstructio. τ iõ nõ cõ struit mediāte tpe.τsic de ceptõ ex talibus accñtib⁹ fit i dictione/τ ita i equo catõe/τ nõ i āphibologia

¶ Circa hūc textū nõndū ē prio q hic pñr autor põit priz modū fall'e āphibologie. Et itelligr sic text⁹.
Pria spēs āphibologie Pria spēs āphibologie ē:qñ fit p alogism⁹ ex eo q aliq̄ oro ad plīn instituta est eq̄ pmo corrñdēs siue

subordinata distinctis orationib⁹ mẽtalib⁹ nõ equalẽtibus in significãdo: nõ ꝓpter aliquã dictõẽ equocã exñtẽ in illa orõne. vt ista orõ. liber arſ. hꝫ duos sensus. vnus sens⁹ ẽ: liß possess⁹ ab aristotele. Ali⁹ sẽs⁹ est: lib factus ab aristo. Et potest formari palogism⁹. ꝗcquid est ens aristotelis possidet ab aristotele: iste liber ẽ ens arſ. ergo iste liber possidet ab aristotele. Utraqꝫ pmissaꝝ est distinguẽda: eo ꝙ ens aristotel põt capi ßm vnũ ⁊ eundẽ sensuꝫ. et sic est bona. sꝫ sp vna pmissaꝝ ẽ falsa. vel in maiori pt capi in vno sensu: ⁊ in minori põt capi i alio sensu. ⁊ sic vtraqꝫ premissaꝝ ẽ vera: sꝫ ꝯña nihil vꝫ. qꝛ ꝯmittit fallia ãphibologie

scda spẽs ãphibologie

Notandum est scdo ꝙ secunda spẽs ãphibologie ẽ qñ fit aliqs palogismus ex eo ꝙ aliqua oratõ ad plm instituta hꝫ plꝛes sensus siue plures ꝯceptus qb⁹ subordinat vni primo ⁊ alteri scdo. vt ista orõ haurire aquas cribro prĩo ⁊ pncipalr subordinat vni conceptui: tñ et tñ sigñt sicut ista oratio aliquo tali instrumẽto aquã capere: sꝫ secũdario alteri cõceptui subordinatur. et tñ sigñt sicut ista orõ opaꝫ pdi. et põt fieri palogism⁹. quicqd aquas haurit cribro est in aqs vel ꝓpe aquã: sed volẽs addiscere sine libro aqs haurit cribro ergo volẽs ad discẽ sñ libro ẽ i aqs vl iuxta aquã. ꝙ pmissaꝝ ẽ duplex: eo ꝙ ly haurit aquã i cribro põt capi in vtraqꝫ pmissaꝝ in sensu ꝓprio: ⁊ ßm cõceptuꝫ primariuꝫ. vel in vtraqꝫ in sẽsu iproprio ⁊ ßꝫ cõceptũ scdariũ. et tũc sp ꝯña est bona: sꝫ vna pmissarũ ẽ falsa. Ul pt capi i maiore i sẽsu ꝓpo ⁊ ßꝫ ꝯceptũ pmariũ. ⁊ i minore i sẽsu iproprio ⁊ ßm ꝯceptũ scdariũ: ⁊ sic ãbe pmisse pñt eẽ vere sed ꝯña non valet: quia cõmittitur fallacia amphibologie.

Notandũ est tertio ꝙ tertia spẽs ãphibologie est qñ fit palogismus ex eo ꝙ aliq orõ per se sumpta vnũ sensuꝫ hꝫ: tñ ipa ꝯposita cum alia plꝛes sẽsus hꝫ. vt ista orõ. Sciꝫ scit vnũ sensuꝫ hꝫ. tñ hec oratio Aliqd scit sciꝫ hꝫ duos sensus. prim⁹ sensus est: aliqd hꝫ sciam ð sciõ. alius sẽsus est: sciꝫ hꝫ sciaꝫ ð aliq. Et sic põt fieri palogismus ꝗcqd aliquid scit hꝫ sciaꝫ. sꝫ sciñ aliqd scit. ergo sciꝫ hꝫ sciaꝫ. mior ẽ duplex. qꝛ vnus sẽsus minoris põt eẽ iste. sciñ hꝫ sciaꝫ de aliq. ⁊ tũc vꝫ ꝯña: ⁊ minor ẽ falsa sicut ⁊ ꝯclusio. Uel sensus minoris põt eẽ iste. aliqd hꝫ sciaꝫ de sciõ: et tũc minor est vera ⁊ nõ valꝫ ꝯña. qꝛ ꝯmittit fallia amphibologie.

tertia species ãphibologie

Expõ textualis

Notandũ ẽ qrto ꝙ ibi quãt ðceptõ Cõñr pe. his. oñdit ꝙ deceptio q ꝓuenit ex diuersitate cas⁹ ẽ fallacia ãphibologie: ⁊ nõ equocatiõis. vt satis pꝫ in textu. qd aũt sit dicẽdũ de hoc videbit i logica. ¶ Sciẽdũ ꝙ aristoteles. hic ꝯñr ponit tres mõs cões fallacie equocatiõis ⁊ ãphibologie: q satis patẽt in textu. ¶ Ulterius ibi Sed nũc obijcit. oñdit ꝙ ðceptio ꝓueniẽs ex cõsigñtõne dictõis ꝯtinet sub prĩo mõ fallacie equocatõis: vt satis pꝫ in textu ¶ Conseqnt ibi Sꝫ qrit autor mouet vnã dubitatõeꝫ: ⁊ eã soluit vt pꝫ i textu. De ista fallacia plꝛa alia sunt videnda q dicent in logica.

Cõtra dicta ar. Prĩo sic qlꝫ species fallacie ãphibologie fit ex eo ꝙ orõ plꝛa sigñt. ergo ois spẽs ꝯtinet sub prĩa spẽ. ⁊ p ꝯñs prĩa male enumerat cũ alijs ¶ Scdo sic ar. ptes isti⁹ orõnis liber arſ. non significãt plura. ergo totũ ñ sigñt plura. ꝯña tꝫ: qꝛ ptes sũt ipm totũ. ¶ Tertio ar orõ nõ iponit ad ßndum nisi p suas ptes: ergo orõ ñ significat plura nisi partes eius significeant plura. sꝫ in dictis mõis ptes orõnis. s. dictiones nõ significant plura. ergo nec orõnes significant plura.

Ad primū dicit negando ꝑñam:q2 in prima spē oro ꝑ se sūpta sigāt eq̄ prīo pl'a.nō sic nō est i aliis spē bus. ¶ Ad scōz dz q' lz ptes seorsū accepte nō significēt pl'a: tamē ɔiū cti accepte bñ significāt pl'a siue diuersis significatiōib⁹ subordinant. ¶ Ad tertiū dz negādo maiorez.

Ordo dicēdorum Sequitur de fallaciis faciētib⁹ multiplex potētiale.s.de ɔpositione.diuisiōe.ꝛ accētu. Et prius de ɔpositiōe q̄ȝ de aliis.q2 palogismi fiūt efficatiores ꝑm ɔpositiōz ad finē sophisticū:q̄ ē appꝑens sapia ꝛ nō exñs.et iō prius dicēdū ē de ɔpōne q̄ȝ de aliis. Quid cōposito et diuisio ¶ Cōpō ē eorū q̄ dñt diuidi falsa vnio. ¶ Diuisio vero est eoꝝ q̄ dñt cōponi falsa diuisio. Diffinitō fall'e ɔpōnis ¶ Fall'a ɔpōis ē idoneitas decipiēdi ꝓueniēs ex idētitate orōnis vni⁹ ꝛ eiusdē ꝑm materiā:ꝛ ꝑm sitū magis debitū ptibus i orone positis. Cā appentie h⁹ fall'e ē oro diuisa:habēs idētitatē i materia cū orōne ɔposita. Cā falsitatis siue defect⁹/est diuersitas sensus ɔpositi a diuiso. Nōbile Notādū qñ oro ē vera i sensu diuiso:ꝛ falsa i sēsu cōposito / tūc ē fall'a ɔpōnis. Et qñ oro ē f'a i sēsu diuiso ꝛ vera i sēsu ɔpōito tūc ē fall'a diśionis. Dicit aūt oratio ɔposita qñ detmiatō detmiat detmiabile illud/quod magis apta nata ē detmiare Et silr dr oro ɔpōita/qñ dictōes ordiant ꝑz sitū magis d̄bitū Sz dr oro diśa/qñ deteriatio deteriat illud deteriabl'e/ quod ñ ē magis apta nata deteriare. Ul'qñ dictiōes ordiant ꝑm sitū mīme debitū. Uñ sumit hec oro gr̄a exēpli. Quicq̄d viuit sp ē.in ista orone sūt duo deteriata/scz hoc verbū viuit/ꝛ hoc verbū ē.ꝛ ē vna deteriatio/scz sp. Si ergo hec deteriatio scz sp deteriat h⁹ verbū ē quod ponit a pte p̄dicati/ sic dr oro ɔpōita/q2 tūc deteriatō deteriat deteriabl'e qd̄ magis apta nata ē d̄teriare.q2 illud v̄bū ē ɔpōit i situ magis debito/scz i p̄dicato Si aūt ly sp deteriat h⁹ v̄bū viuit/sic dr diśa.q2 determiat illud detminabile quod est minus apta nata determiare.q2 illud verbū viuit ñ ponit in situ debito ipsius verbi. et tunc

Declaratio exēplaris

dictiones ordiantur ꝰm si tuꝫ minus debitū. ¶ Isti us fallacie duo sunt modi

Primus modꝰ fal lacie com positōis

Primꝰ modꝰ ꝓuenit ex eo ꝙ aliquod dictū pōt supponere ꝑ se toto vel pro ꝑte sui. Et ꝰm istū modum ꝑalogisaꝛ sic. quecūqꝫ possibile ē ambulare possibile ē ꝙ ipse ābulet. sedēteꝫ possibile est ābulare. ergo possibile ē ꝙ sedēs ambulet. ¶ Ad hoc dicēdū ꝙ mioꝛ ē duplex: qꝛ si hoc dictū sedētē ābulare supponat ꝑ se toto huic ꝑdicato possibile est. ita ꝙ sit sensꝰ sedēs sedēdo potest ābulare. tunc hec ꝯposita est falsa. sicut etiā ipossibile ē dicere ꝙ sedens ambulet Si autem istud dictū supponat pro parte sui: tūc ē diuisa ⁊ vera: ⁊ nō sequiꝛ ꝯclusio. ⁊ ē sensus. sedentem possibile est ambulare. id est sedēs nunc hꝫ potentiam vt postea ābulet.

Alis exēplum

Et silr quecūqꝫ ē possibile scribē possibile ē ꝙ ipe scribat. sꝫ non scribenteꝫ scribere ē possibile. ergo possibile est ꝙ nō scribēs scribat. Dicenduꝫ est ad istū ꝑalogismū sicut ad primū

Secundꝰ modus

¶ Secundus modus ꝓuenit ex eo: ꝙ aliqua determinatio pōt referri ad diuersa: ⁊ penes istuꝫ modū ꝑalogisatur sic. q̄cūqꝫ scit litteras nūc didiscit illas sed iste antiquꝰ grammaticus scit lr̄as. ergo nunc didiscit illas ¶ Dicēduꝫ ꝙ maioꝛ ē duplex. qꝛ hec determiatio nunc pōt determiare hoc verbuꝫ didiscit. sic ē ꝯposita ⁊ falsa. et sequitur ꝯclusio. Uel pōt deteriare hoc verbuꝫ scit. ⁊ sic est diuisa ⁊ vera: ⁊ nō sequiꝛ conclusio. ¶ Silr

Alis exēplum

hic. quod vnuꝫ solū p̄t ferre pl'a p̄t ferre. sed quod ñ pōt pl'a ferre p̄t vnuꝫ solū ferre. ergo quod non pōt plura ferre p̄t plura ferre. ¶ Dicēdum ꝙ maioꝛ est duplex qꝛ hec determiatō soluꝫ pōt determiare hoc verbum pōt. sic maioꝛ est falsa ⁊ ꝯposita. ⁊ est sensꝰ illud quod non pōt ferre vnuꝫ cuꝫ alio nō pōt ferre plura. Uel p̄t determiare hoc verbuꝫ ferre. ⁊ est sensus verus: ⁊ ꝓpō diuisa vera sub hoc sēsu. quod p̄t

iam ferre vnum solum et ferre non plura: p̄t plura ferre. ¶ Similiter tu scis tantū tres hoīes currere posito casu q̄ sex currāt: ⁊ nescias de trib⁹. Et palogisat sic. tu scis tm̄ tres ho mies currere. s3 q̄cq̄d scit est verū. ergo tantū tres hoies currere est verum. maior ē duplex. quia hec dictio tantū pōt determinare hoc verbū scis. tunc ē diuisa ⁊ vera: ⁊ nō sequit̄ pclō. Vel ly tātū potest determinare hoc verbum currere tunc est cōposita et falsa. ⁊ bn̄ seq̄tur cōclō.

Alid exē plum

¶ Circa hūc textū notandū ē p̄mo q̄ hic pn̄r. p. h. determīat de fallacijs peccātib⁹ penes multiplex potētia le. et p̄mo de fallā pp̄ōnis ex q̄ pa logismi ei⁹ sūt efficatiores. Vn̄ ille terminus pp̄ō capit̄ dupl'r. vno mō large p qualibet vnione cōstructibiliū adinicē. ⁊ sic nō capit̄ i pposito. Alio⁹ stricte p cōpōne faciēte fallaciā pp̄ōis. ⁊ hoc mō capit̄ in p posito. Et d3 diffinitio pp̄ōnis sic i telligi. Cōpō faciēs fallaciā equocatiōis est oro falsa: cuius ptes ordinant̄ fm situ3 magis debitum: q̄ si ordinarent̄ fm situ3 min⁹ debitu3 talis oro eēt v̄a: vt ista oro. album esse nigrū ē possibile. si ly albū ⁊ ly nigrū ordiarent̄ ad diuersa extrēa ita q̄ ly albū eēt subm ⁊ ly nigru3 p̄dicatu3 ⁊ possibile ps copule siue determinatō copl'e: tūc illa oro eēt vera ⁊ diuisa. ⁊ hr̄et eundē sensum cū ista albū possibiliter ē nigrū. S3 si

Acceptō nes de ly pp̄ō

ly albū ⁊ ly nigrū sint ptes subiecta q̄ hoc totū albū eē nigrū est subm ⁊ possibile p̄dicatū. tunc oro est cō posita ⁊ falsa. Vn̄ fallacia pp̄ōnis ē argumentatio sophistica: q̄ pp̄ter identitatē mat̄ialē orōnis pp̄osite falsē cu3 diuersa vera: videt̄ pbare aliquā pclusionē quā tn̄ nō probat pp̄ter diuersitatē earundē. Aliter describit̄. fallacia cōpōnis ē deceptio pueniēs ex eo q̄ alicḡs pcessus rōcinatiu⁹ videt̄ pbare aliquā cō clusiōe3: pp̄ter idētitatē materialē orōnis cōposite false cū diuisa v̄a quā tn̄ nō pbat pp̄ter diuersitate3 illarum orationū.

Intelle ctus diffi tionis fal lacie pp̄ō

Notandū est scd̄o q̄ cā appentie fallacie pp̄ositiōis ē oro f'sa: eadē fm mat̄ia3 cū diuisa vera: cui⁹ ptes ordinātur fm situ magis debitū: pp̄ter quā identitatē credit̄ q̄ sicut oro pp̄osita infert pclusionē: q̄ diuisa etiā inferat. ⁊ sicut diuisa ē v̄a q̄ pp̄osita sit vera. Vn̄ cā apparentie (siue locus dr̄a maxie) hui⁹ fallacie est isti duo teri: sc3 oro eade3 fm materiā cū orōne diuisa v̄a. et idētitas sēs⁹ Cā v̄o appētie siue lo c⁹ maxia ē hec. ois oro cōposita falsa eadē cū orōne diuisa vera d3 hr̄e eunde3 sensu3 cū ea. ¶ Cā defect⁹ fallacie pp̄ōnis: ē diuersitas sensus siue cōcept⁹ orōnis false: a cōceptu siue sensu orōnis diuise v̄e. Vn̄ tūc ē fallā pp̄ōis: qn̄ credit̄ q̄ oro pp̄ōita sit vera: pp̄ter puenietiā quam h3 cū orōne diuisa v̄a. ⁊ etiā q̄ sicut ipsa infert pclusionē qn̄ ē cōposita falsa: q̄ etiā iferat eā qn̄ est diuisa vera. Et sic i fallacia pp̄ōnis semp oro pp̄osita ē falsa. ⁊ bn̄ infert pclusionē. ¶ Iste text⁹ Isti⁹ fall'e duo sunt modi. i. duo sunt teri cōes nō coincidētes i sigāndo: fm suas rōnes formales oēs fallacias compō nis significātes: p quos diuidit̄ fallacia pp̄ōnis diuisione logicali.

qd locus maxia et dr̄a maxime i fallacia pp̄ō nis

Notādū ē t'tio q̄ p̄m⁹ mo d⁹ siue p̄ria spe

pria spēs falsē ꝯpō nis. cies falsē ꝯpōitōis ē:qñ fit palogismus ex eo ꝙ i aliq̄ orōe vnū dictū pōt ꝯiunctim eē subm vel p̄dicatū principale totius ꝓpōnis. vel vna ps illius dicti subm illi⁹ ꝓpōnis: ⁊ alia ps p̄dicatū. vt ī ista orōe sedētem possibile est ābulare. hoc totū scꝫ sedētē ambulare p̄t capi ꝓ subiecto illius ꝓpōnis: ⁊ tūc illa orō ē cōposita ⁊ falsa. qꝛ sensus illius est ꝙ hec orō. sedēs ābulat: ē possibilis. Uel iste termin⁹ sedētē pōt esse sbm illius ꝓpōnis: ⁊ ille termin⁹ ābulātē p̄dicatū. ⁊ modus ps copule. ⁊ sic ē diuisa ⁊ vera. ⁊ sensus ei⁹ ē ille. qui nūc est sedēs possibiliter ē ābulās. ⁊ sic posset fieri palogismus. quēcunqꝫ possibile est ābulare possibile ē vt ābulet. sedētē possibile ē ābulare. ꝗ possibile ē ꝙ sedens ābulet. minor ē duplex. eo ꝙ h⁹ totū sedētē ābulare p̄t eē subm tott⁹ ꝓpōnis. ⁊ sic ē ꝯposita: ⁊ ꝯña est bona. ⁊ sicut ꝯclusio ē falsa: ita ⁊ mior. Uel ly sedēteꝫ p̄t eē subm solu: ⁊ sic ē diuisa vera. sed ꝯña nihil valꝫ: qꝛ ꝯmittit̄ falsa ꝯpōnis. qꝛ diuisa vera nō infert illā propōnē falsam quā infert ꝯposita fla. Ista tñ orō. s. sedēteꝫ possibile ē ābulare. de rigore logice ē diuisa si ille t̄mi nus possibile capiat̄ sincathegorematice. ex parte tñ isti⁹ termi possibile p̄t distingui: ex q̄ ille termin⁹ possibile potest capi multipliciter. vt visum ē in primo tractatu.

Notādum ē q̄rto ꝙ secūdus modus siue scđa spēs fallacie cōpōnis est qñ fit palogismus ex eo ꝙ i aliqua oratōe deteriato p̄t ferri ad diuersa. vt in ista orōne. qcūqꝫ scit litteras nūc didicit illas. illa det̄mīatio nūc pōt determiare illud v̄buꝫ scit. ⁊ sic est diuisa vera. vt dicit petrus hys. vel pōt det̄miare illud v̄bū didicit: ⁊ sic ē propō falsa ⁊ pōt sic fieri palogism⁹. qcunqꝫ scit lr̄as nunc didicit illas. sed ātiqu⁹ grammaticus scit illas. ꝗ antiquus grāmaticus nunc didicit illas. Maior est duplex: eo ꝙ illa determinatio nūc p̄t det̄miare illud verbū didicit. ⁊ sic ꝯña est bona. ⁊ sicut cōclusio est falsa: sic maior. Uel pōt det̄minare hoc verbū scit. ⁊ sic maior est diuisa vera ⁊ ꝯña nō valꝫ: qꝛ cōmittitur fallacia cōpōnis. De istis plura alia videbunt̄ in logica.

Scđa species falsē ꝯpōnis

Contra dicta primo sic ar. Diffinitio cōpōnis nō cōuenit omni cōtēto sub diffinito: ꝗ est insufficiens. añs pꝫ: qꝛ illa oratio est compositio aīal currit. ⁊ tñ diffinitō cōpositōis nō cōpetit ei. ¶ Scđo ar sic. diuersitas significatoꝝ est causa defectus in alijs fallacijs: ꝗ nō est cā fallacie cōpositionis. ¶ Tertio sic ar. illa orō sedentē possibile est ābulare: est oratio modalis diuisa cū in ea vniat̄ predicatū materiale cū subiecto mediāte copula modificata: ergo nō potest esse modalis cōposita. et per cōsequēs penes eā nō sumitur fallacia cōpositionis.

Ad primū dicit̄ negando añs: ⁊ ad ꝓbationē dꝛ ꝙ lꝫ ibi sit ꝯpōitio large capiēdo illū terminū ꝯpōnē: nō tñ ibi est cōpō faciens fallaciā cōpōis ⁊ stricte capiēdo ꝯpositōnē. ¶ Ad scđm negat̄ ꝯña: qꝛ alia est diuersitas significatoꝝ q̄ est cā defectus ī fallacia cōpositōnis: ⁊ in alijs fallacijs. ¶ Ad tertiū dꝛ ꝙ lꝫ illa orō d rigore logice sit modalis diuisa ⁊ non ꝯposita: tñ ex vsu aliqñ capit̄ in sensu composito.

E fallacia diuisio dictum est prius.

¶ Fallacia diuisionis est idoneitas decipiendi proueniens ex eo ꝙ oratio aliqua composita vera / et diuisa falsa / vna et eadem manens secundum mate/

Diffinitō falsē diuisionis

riam: dñs secūdū formaȝ diuersa sigāt: q̄ credit esse vera in sensu diuiso: eo ꝙ veritatē hȝ i sēsu ꝯposito. ¶ Cā appētie hui⁹ falle est oro ꝯposita hñs idētitatē in materia cū oroe diuisa. Uel cā apparētie est mālr idētitas orois eiusdē fm subāȝ ꝛ fȝ sitū min⁹ debitum. ¶ Cā defect⁹ est diuersitas sensus diuisi a sensu ꝯposito. Istius falle duo sunt modi. ¶ Prim⁹ modus ꝓuenit ex eo ꝙ aliqua ꝯiunctio pōt copulare inter terios: vel iter ꝓpōes ꝛ fm istū modū ꝑalogisat sic. Quecūqȝ sunt duo et tria sūt duo ꝛ tria. quinqȝ sunt duo ꝛ tria. ergo quinqȝ sūt duo ꝛ q̄nqȝ sūt tria. ¶ Ad hoc dicendū est ꝙ minor est duplex. q̄a hec ꝯiunctio ꝛ pt ꝯiungere inter terios vel inter ꝓpōes Si inter terios sic est ꝯposita vera. ꝛ est sens⁹. duo ꝛ tria insil iuncta faciunt quinqȝ. Si inter ꝓpōnes sic est falsa ꝛ diuisa. ꝛ ē sensus ꝙ duo sūt q̄nqȝ ꝑ se: ꝛ ꝙ tria sunt q̄nqȝ ꝑ se. quod est falsū. ¶ Silr est hic. q̄cunqȝ sunt duo ꝛ tria sunt paria ꝛ iꝑia. q̄nqȝ sūt duo ꝛ tria. ergo q̄nqȝ sunt ꝑia ꝛ iparia. ¶ Dicendū ē ꝙ minor est duplex. qꝛ ibi pōt eē copulatio inter terios: ꝛ sic est vera et ꝯposita. ꝛ est sensus: q̄nqȝ sunt duo ꝛ tria insil ꝯiuncta. Ul ibi est copulatio iter ꝓpōes ꝛ sic est falsa ꝛ diuisa. ꝛ est sensus. q̄nqȝ sunt duo ꝛ q̄nqȝ sunt tria. quod ē falsuȝ. Silr hic. oē aial est rōale vel irrōnale. sȝ nō oē aial est rōale. ergo oē aial ē irrōale. ¶ Dicendū ꝙ maior ē duplex: ex eo ꝙ ista ꝯiunctio vel pt ꝯiungere inter terios. ꝛ sic est vera et ꝯposita. vel iter ꝓpōnes et sic ē falsa et disa. ¶ Similiter hic omne aial vel est sanum vel egrum. Uel hic. omnis substātia ē corporea vel incorporea: vel hic. oīs linea ē recta vl curua. vñ oēs iste sūt vere qñ ꝯiūctō ꝯiūgit iter terios. ꝛ sunt cōposite. sȝ sunt false quando coniunctio cōiūgit iter oroes ꝛ ꝓpōes/ et dise. qꝛ ꝯiunctio per se ꝛ primo ē ꝯiunctiua parti

Margin notes: Primus mod⁹ fallacie diuisionis — Aliud ex.ᵐ — Alia exempla. — Aliud ex.ᵐ

um orois. & ex pnti ipa cō iungit oronem cū orone.

Secund⁹ modus.

¶ Scdūs mod⁹ hui⁹ fallacie diuisionis prouenit ex eo q aliqua determinatio pt referri ad diuersa determinabilia. vt hic quo vidisti hūc pcussū hic pcuss⁹ ē. sz oculo vidisti hūc pcussū. g⁹ oculo pcussus est. ¶ Dicēdū q minor est duplex: qr iste ablatiuus oculo potest determinare hoc pticipium percussus. et sic est diuisa et falsa. et est sensus. tu vidisti hunc pcussum oculo. & sic seqtur conclo. Vl' pt determinare hoc vbum vidisti. & sic est cōposita & vera. & tunc ē sēsus. tu vidisti cū oculo hunc pcussū. sed tūc n̄ seqtur cclusio.

Acceptōnes de ly diuisio.

¶ Circa hunc textū notandū est pmo q iste terinus diuisio capit dupliciter. Uno mō large p quecunq orone diuisa in qua teri ordinant fm sitū minus debitū: siue illa sit vera siue falsa. & hoc⁹ nō capit in pposito. ¶ Alio mō capit stricte p orone diuisa falsa faciente fallaciā diuisionis. & hoc mō capit in pposito Et dz diffinitio eius sic itelligi. Diuisio faciens fallaciā diuisionis est oro falsa: cui⁹ ptes ordinantur ad inuicem secundum situm minus debitum: que si vnirentur siue ordinarentur ad inuicē fm situm magis debitū oro esset vera. ¶ Sz fallacia diuisionis est argumētatio sophistica q pter idētitatē materialē oronis diuise false cū cōposita vera videt pbare aliquā ppōem quam tñ nō pbat ppt diuersitatē sensus eius a sensu oronis cōposite vere. Aliter diffinitur. Fallacia diuisionis ē deceptio pueniēs ex eo q aliquis pcessus rōcinatiu⁹ videt probare aliquā cclusionē pter identitatē materialē oronis diuise false cū cōposita vera: quā tñ nō pbat ppt diuersitatē sensus orois diuise false a sensu orois cōposite vere.

Intellectus diffinitōis fallacie diui.

Quid locⁱ maxia & dria ma xie i fallā diuisiōis.

Notandum est scdo q cā apparentie fallacie diuisionis est oro diuisa falsa: eadē fm materiā cum cōposita vera: cui⁹ ptes sepant ab inuicē: siue ordinantur fz situ minus debitū: pter quā identitatē credit q sicut cōposita est vera q etiā diuisa sit vera & q sicut diuisa īfert conclusionē falsā q cōposita inferat eādē. Un cā apparentie siue locus dria maxime est isti duo termī. oro eadē fm materiā: & identitas sens⁹ siue conceptus. Cā apparētie siue locus maxima ē ista oro. ois oro diuisa falsa eadē fm materiā cū cōposita vera dz hre eundē sensum siue cceptū cū illo cui subordinat oro cōposita vera. Cā defectus fallacie diuisionis est diuersitas sens⁹ oronis diuise false a sēsu cōposite vere. ¶ Iste textus istius fallacie duo sūt modi. sic itelligr. Duo sūt teri cōes non coicidentes in signādo: fz suas rōes formāles oēs fallās diuisionis significātes: per qs iste terinus falla diuisionis diuidr diuisione logicali.

Prima spēs falle disionis.

Notādum est tertio q prim⁹ modus fallacie diuisionis est qñ fit paralogismus ex eo q in aliqua orone aliq cōiunctio cōiungit iter terīos i sēsu vō: vl' ik ppōes i sēsu falso. vt in ista oroe. duo & tria sunt qnq: illa cōiunctio & pōt coniūgere inter istos duos terīos. s. duo et tria: ita q illa ppō sit vna cathegorica de

copulato subiecto. et tūc est ɔposita vera. Vel inter ꝓpositōnes. ita ꝙ illa oro sit vna hypothetica: et sic est diuisa falsa. Et sic fit paralogismus. q̄cunqȝ sunt duo et tria sūt paria et imparia. sed dnqȝ sunt duo et tria. ergo dnqȝ sunt pia et iparia. in isto palogismo maior minor et similr ɔclusio sunt duplices: eo ꝙ illa ɔiunctio et: pōt ɔiūgere iter termios vbiqȝ: et sic ɔña est bona. et p̄misse sunt vere et etiā ɔclo. vel pōt ɔiungere vbiqȝ inter ꝓpōes: et sic p̄misse sunt false: et etiā ɔclo: et bene valȝ ɔña. Vel pt in p̄missis ɔiungere inter terios: et in cōclusione iter ꝓpōes: et sic ābe p̄misse sunt vere et cōclusio falsa: et ɔña nō vȝ. qr ɔmittitur falla diuisionis. ¶ Silr sic pt fieri palogismus. oē aial est rōale: vel irrōnale. sȝ non oē aīal est rōnale. ḡ oē aial est irrōnale. illa ɔiunctio vel in maiore pt cōiungere inter ꝓpōes. et sic ɔña est bona. et maior est diuisa falsa. Vel illa cōiūctō vel pōt ɔiungere iter terios: et sic maior est cōposita vera. sed ɔña nō vȝ. sȝ ɔmittitr falla diuisionis.

Alıd exm

Notandū ē q̄rto ꝙ secund⁹ mod⁹ siue scda spēs fallacie diuisionis ē: q̄ñ fit palogism⁹ ex eo ꝙ in aliqua orone determatio pōt ordinari cuȝ aliquo determiabili ẜm sitū minus debitū in sensu falso: et cū alio determinabili ẜm sitū magis debitū in sensu vero. vt in ista orone. tu vidisti oculo percussū. iste terinus oculo pt determiare hoc verbū vidisti: et tunc est cōposita vera. vel pōt determiare hoc pticipiū pcussū. et sic ē diuisa falsa. et pōt sic fieri palogismus. quecunqȝ vidisti oculo pcussum est pcussus. sed non pcussū oculo vidisti pcussum. ḡ non percussus est percussus. maior et minor sūt duplices. eo ꝙ illa determiatio oculo: tam in maiore q̄ in minore potest determiare hoc pticipium percussū. et sic consequētia est bona: et minor est falsa: vel pōt determiare hoc verbū vidisti: et sic minor est vera: et cōsequentia nō valet: sed cōmittitur fallacia diuisionis.

Scda species falle diuisionis.

Contra dicta arguit p̄mo sic. hic est diuisio: sortes exñs hō nunc est aial. et tamen diffinitio diuisionis non cōpetit ei. ergo est insufficiens. ¶ Secūdo sic argr. vbi non est nisi vnū p̄dicatū ibi nō est nisi vna ꝓpositio. sed hic duo et tria sunt dnqȝ non est nisi vnum p̄dicatum. ergo non est nisi vna ꝓpō. et ɔ ɔña non pōt cōiungere iter ꝓpōes ¶ Tertio sic ar. tunc est scdus modus fallacie cōpositiōis q̄ñ aliqua dictio pt ferri ad diuersa. ergo nō est scdus mod⁹ fallacie diuisionis.

Ad p̄imū dr ꝙ licet sit diuisio large capiendo illū terim diuisio: non tñ capiendo stricte. ¶ Ad ẜm dr ꝙ lȝ ibi non sit nisi vnū p̄dicatū vocalr tñ possunt esse duo mentalr. ¶ Ad tertiuȝ negat ɔña: qr hoc est diuersimode. qr secund⁹ modus fallacie diuisionis est q̄ñ illa dictio fert ad vnū ẜm situm minus debitū in sensu falso. et ad aliud ẜȝ sitū magis debitum in sensu vero.

Equit de fallacia accentus. Accent⁹ est certa lex vel rl̃a ad eleuanduȝ vel deprimēdum syll̃aȝ vniuscuiusqȝ dictionis. ¶ Et iste accētus diuidit accētuȝ grauē/acutū et circūflexū. Grauis est q̄ deprimit in fine. Acutus accent⁹ est q̄ in fine eleuat vel acuit. Circunflexus ē qui acuit et deprimit simr. Vel circunflexus ē q̄ ꝓce

Diffinitō accentus

Diuisio accentus

dit ab imo ꝛ ꝓcedit in altuꝫ: ꝛ finaliter tēdit i imū vt hierusalē. ¶ Fallacia accētus/est idoneitas decipiendi ꝓueniēs ex mltiplicitate dictionis eiusdē ꝑm subāꝫ: diuerse ꝑm modū ꝓferēdi diuersa significantis. Cā apparētie huius fallacie est vnitas dictōis ꝑm materiā vel ꝑm subāꝫ solū. Cā defect⁹ est diuersitas significatoꝛuꝫ. ¶ Isti⁹ fallacie duo sūt modi. Primus mod⁹ prouenit ex eo ꝙ aliq̄ dictō pt ꝓferri diuersis accētibus vt hic. oīs ppl's est arboꝛ. gens ē ppl's. g° gēs est arboꝛ. ¶ Dicēdū ē ꝙ maioꝛ est duplex. qꝛ prima sylla ba hui⁹ d ictōis ppl's pōt ꝓferri lōga. ꝛ sic est vera. ꝛ non seq̄tur ꝯcl'o. vel pōt ꝓferri breuis. ꝛ sic est falsa ꝛ seq̄tur ꝯcl'o. ¶ Silr hic. oīs ara est ī tēplo. stabuluꝫ porcoꝝ est hara. g° stabulū porcoꝝ est in templo. ¶ Dicendū hic sicut prius. ¶ Silr hic. q̄cquid hamaꝭ hamo capꝭ. mulier amaꝭ. ergo mulier hamo capiꝭ. ¶ Dicendū ꝙ maioꝛ est duplex. ideo ꝙ hec dictō hamaꝭ pōt proferri cū aspiratōe vel sine aspiratione. Si primo mō/sic est vera. ꝛ non seq̄tur conclusio. si scdō mō/sic ē falsa. ꝛ seq̄tur cōcl'o. ¶ Uel sic. quoscū ꝙ viros iustum est pēdere dignū ē penaꝫ pati. sꝫ iustos viros iustū ē pendere. ergo iustos viros dignū est penaꝫ pati. ¶ Utraq3 ꝑmissaꝝ est duplex/eo ꝙ hec dictio pendere pt ꝓferri media lōga vel media breui. Si pⁱo mō/sic maioꝛ est ꝟa ꝛ minoꝛ falsa. Si scdō mō tūc econtra maioꝛ est f'lā ꝛ minoꝛ vera. ꝛ sicut ꝯcl'o ē falsa/ita aliqua ꝑmissarum. Secund⁹ mod⁹ ꝓuenit ex eo ꝙ aliqua vox pt esse dictio vl' oratio. vt hic: tu es q̄ es. sed quies est requies ergo tu es requies. ¶ Dicenduꝫ ꝙ maioꝛ ē duplex eo ꝙ quies potest esse dictio vel oratio. Si sit dictio tunc est falsa/ ꝛ sequitur conclusio. Si sit oratō sic ē vera/et nō seq̄tur ꝯcl'o Silr hic. q̄cq̄d fecit de⁹ ī uite fecit de⁹ coacte. sꝫ de⁹ fecit vinum in vite. ergo deus fecit vinum coacte.

Marginal notes: Diffinitō falle accē tus — Primus mod⁹ fallacie accē tus — Aliꝰ exᵐ — Aliꝰ exᵐ — Aliꝰ exᵐ — Secund⁹ modus. — Aliꝰ exᵐ

Dicendū q maior est duplex: eo q inuite p̄t eē orō vel dictō. Si dictō: sic est vera / et non seqtur conclō vel p̄ot esse orō: et sic ē falsa et seqtur conclō. Silr hic q̄cunq hz dilectōez supnā hz dilectōez dei. vsurarius hz dilectōez super mnam. ergo vsurari⁹ habz dilectōem dei. Dicendū q hec dictō supnam p̄t capi dupl̄r. Uno mō vt ē dictio et sic mior ē falsa et seq̄tur conclō. Alio mō p̄ot eē orō: et sic ē vera: et non seq̄tur cclō. Silr hic. metuo lōgas peunte noctes lidia dormis. Uñ hec dictō metuo p̄t eē dictō vel oratio.

Alio exm

Alio exm

Acceptiones accētus.

¶ Circa hunc textū notandū ē p̄rimo: q ille terīnus accentus capit dupl̄r. Uno mō large: et tunc describit sic. Accētus ē modus significādi pferendi vel scribendi dictōem icōplexā. ¶ Df notāter sigādi: ad dr̄iaz eleuatōis vel depssionis i cātu vł i melodia. qr talis eleuatio vł depssio non mutat significatōem. ¶ Df nōnter iplexā ad dr̄iaz orōnis posite vel diuise. ¶ Uñ in isto mō pferendi vel scribēdi q̄ttuor accidunt. ¶ Primo ptinuitas et interruptio. oīs eī dictio dz pferri siue scribi cōtinue sine suar ptiū .s. līrar et sillabar iterruptōe. ¶ Scdo accidit tp̄s in pnunciatōe suar ptiū ita q aliq̄ dictōes pferunt lōge et alique breues. Tercio accidit dictionis aspiratio: scribit eni dictio qñq cū aspiratiōe: vt hamo: qñq sine aspiratione vt amo. ¶ Quarto accidit dictōis accentus: et hoc capiēdo accentū p̄pe: et isto modo capiendo accentū diffinit sic. Accētus est vox plata fm eleuationē vł depressionē scdm eius diuersas ptes. Et hocmō capiendo accentuz solet diuidi per accētū graue: acutū: et circūflexū. et hoz diffinitōnes satis patent in textu.

Quattuor accñia accēt⁹ dictionis.

Notandū

est scdo q fallacia accent⁹ est deceptio puentens ex eo q aliquis pcessus rōcinatiu⁹ videt probare aliquā pclusionē: ppter identitatem materialē vni⁹ dictōis cuz alia dictōe: quā tñ nō pbat ppter diuersitatē eius ab alia. Aliter diffinitur sic. Fallacia accentus est argumētatio sophistica: q̄ ppter idētitatē materialē dictōis cū alia dictione videt pbare aliquā conclusionē: quā tñ non pbat propter diuersitatē eius ab alia. ¶ Cā apparentie fallacie accētus est dictio eadem solū fm materiā cū alia dictōne ppter quā creditur q argumentatio sophistica pbet cōclusionē. Uñ cā apparētie siue loc⁹ dr̄ia maxime est isti duo termi. s. dictio eadem fm materiā: et eadē fm significatū. Sed locus maxima fallacie accentus est ista orō. oīs dictio eadem fm materiā dz hēre idē significatū. Sed cā defectus fallacie accentus est diuersitas significati illius dictōis eiusdē fm materiā solū a significato alteri⁹ dictōnis. Iste textus. Istius fallacie duo sūt mōi sic itellr. Duo sunt teri cōes nō coincidentes in significando fm suas rōes formales oēs fallacias accentus mundi significantes.

Intellect⁹ diffinitōis fall'e accētus

Quid loc⁹ maxia et dr̄ia marie i fall'a accentus

Notandū

est tertio q p̄mus modus fallacie accent⁹ est qñ fit argumentatio sophistica ex eo q in aliqua

Prima spēs fallacie accētus.

orone ponit aliq̄ dictio cuius aliq̄ syllaba pōt pferri longa vł' breuis ꝛ sm hoc diuersa significat. vt ista dictio popul⁹ hꝫ aliud sigātum qñ pma eius syllaba est breuis: ꝛ aliō qñ eius syllaba pma est longa: vt pꝫ in isto metro. ppłs est arbor populus collectio gētis. Et pt sic fieri paralogism⁹. Ois ppłs ē arbor gens ē popul⁹. g̃ gens est arbor.

Maior ꝛ mior sūt duplices: eo q̄ iste terinus ppłus in vtraqꝫ premissaꝝ pt capi vt hꝫ pmā lōgā: ꝛ sic maior est vera ꝛ mior falsa ꝛ ɔ̄ña ē bona. Uel pt capi in vtraqꝫ pmissarū vt hꝫ pmā breuē. ꝛ sic maior est falsa ꝛ mior vera. ꝛ bene vꝫ ɔ̄ña. Uel ponit in maiore vt hꝫ pmā longaꝫ ꝛ in minore vt hꝫ pmā breuē. ꝛ sic pmisse sūt vere ꝛ ɔ̄ña nō vꝫ. qꝛ ɔmittit fallā accētus sꝫ pmū modū.

scd̄a spēs fallē accētus

Notandū ē quarto q̄ scd̄s mod⁹ ē qñ fit argumētatō sophistica ex eo q̄ vox vna sꝫ mām pt eē dictio vel orō. vt hec vox qes pōt eē due dictiōes. s. hoc nomē q: ꝛ hoc verbū es. Uel pt eē nomē significās ideꝫ sicut requies. Primo⁹ hꝫ duos accētus pdominātes. scd̄o⁹ nō hꝫ nisi vnū. Et pt sic fieri palogism⁹. Tu es q̄ es: sed qes est requies: g̃ tu es requies. Utraqꝫ pmissaꝝ ē duplex eo q̄ illa vox qes in vtraqꝫ pt accipi vt est due dictiōes. ꝛ sic ɔ̄ña ē bona. sed sic minor ē falsa. Uel pt accipi in vtraqꝫ premissaꝝ vt ē vna dictio: ꝛ sic ɔ̄ña est bona. ꝛ maior falsa. Uel pt capi in maiore vt est due dictiōes. ꝛ in minore vt ē vna dictio ꝛ sic ābe pmisse sunt ỽe: sꝫ ɔ̄ña non vꝫ: qꝛ ɔmittit fallacia accētus.

Contra dicta ar̄ primo sic deceptio prouentēs ex multiplicitate dictōis p̄łā sigāntꝭ ē fallā eq̄uocatōis. g̃ nō ē fallacia accētus. ¶ Scd̄o sic ar̄. i isto palogismo q̄cq̄d hamat hamo capit. sed mulier amat. g̃ mulier hamo capit. solꝫ ar̄ signari fallacia accēt⁹. g̃ fallā accentus nō puenit ex diuersitate accentus. ¶ Tertio sic ar̄. nō ponit fallacia ex parte tpis: g̃ male ponit fallacia ex pte accētus.

Ad primum dr̄ q̄ lꝫ deceptō puenīēs ex multiplicitate dictōis p̄łā significātꝭ q̄ est actualr̄ vna sit fallacia equocatōis: nō tñ deceptō puenīēs ex dictōe q̄ est solū mālit ꝛ potētialr̄ vna. ¶ Ad sꝫ dr̄ q̄ licꝫ nō sit ibi diuersitas accētus stricte capiēdo accētū: tamen bñ ē ibi diuersitas accēt⁹ large capiēdo accētū. ¶ Ad ttiū negat añs qꝛ illa fallacia ptinet sub fallacia accētus

Sequit de fallacia figure dictōis. fallacia figure dictōis vltio ponit iter fallās i dictōne qꝛ facit multiplex fantasticū. Figura ei est q̄ terio vel teris claudit. terio/vt circul⁹: teris/vt triāgulus quadrāgul⁹ ꝛ silitudīarie hic accipit. Fallā figure dictōis ē silitudo dictōis cū dictōe penes finalē teriationē/i pte nō idē sigāte ꝛ facit multiplex fātasticū Est aūt multiplex fātasticū qñ aliqua dictō significat vnū ꝛ videt significare aliud ppt silitudinē quaꝫ hꝫ in pte cū alia dictōe. vt videre significat passionē ꝛ videt significat actōeꝫ. ppter h⁹ q̄ est sile huic ỽbo agere. Cā appētie hu

Diffinitō fallē figure dictōis

quid multiplex fātasticum

ius fallacie est siĺitudo di ctõis in pte cũ alia dictõe nõ idẽ significãte. Cã defectus hui⁹ fallacie est diuersitas eoꝝ q̃ videnť eẽ siĺia. Ista aũt siĺitudo fit trib⁹ modis .s. voce/significatõe/ꝛ suppõe. ꝛ ƀm h⁹ tres sunt modi hui⁹ fallacie. Prim⁹ modus ꝓueit ex siĺi teriatione dictõnis cũ alia dictõe. vt qualiscũ ꝙ est musa: talis est poeta ſꝫ musa ẽ femi gñis. ergo poeta est femi gñis. Dicendũ negãdo ꝯñaꝫ qꝛ ñ seq̃tur/ꝙ si aliqua sint ei⁹dem teriationis/ꝙ sint ꝑpterea eiusdẽ gñis. Siĺr hic/ois aqua est humida: fluui⁹ est aqua/ergo fluuius est huida. Dicendũ est ꝙ nõ seq̃tur nec oꝫ ꝙ si fluui⁹ sit aqua /ꝙ ergo q̃cquid ꝓdicať de aqua/ꝙ hoc etiã dicať de fluuio sub eadẽ teriatõne. Uel sic. ois hõ est alb⁹. mulier est hõ. ergo mulier est alb⁹. Uñ i oĩbus p̃dictis ꝑalogismus masculinũ iterp̃tať feim. Si vero formeť sic ꝑalogismus. musa ꝛ poeta siĺit teriant in a. ſꝫ musa est fei gñis. ergo ꝛ poeta. tũc ñ ẽ ibi falľa figure dictõnis. ſꝫ fallacia ꝯñtis a ꝯiter accidentib⁹. vt postea patebit. Scdũs modus ꝓuenit ex mutatione vni⁹ p̃dicamenti in aliud. Uel qñ vna spẽs vni⁹ p̃dicamẽti mutať in aliã spẽꝫ. vt hic. q̃cquid heri emisti hodie cõedisti. carnes crudas heri emisti. ergo carnes crudas hodie comedisti. Dicẽdũ ꝙ ñ sequiť. qꝛ q̃cquid dicit rẽ de p̃dicamẽto subẽ/ꝛ crudũ dicit rẽ de p̃dicamẽto qualitatis. ꝛ sic ꝓcediť de vno p̃dicamẽto i aliđ. Siĺr hic q̃cquid heri vidisti hodie vides. sed albuꝫ heri vidisti. ergo albũ hodie vides. Dicẽduꝫ ꝙ ñ sequiť/qꝛ albũ significat ꝑ modũ q̃litatis. quicq̃d v̓o dicit rẽ de p̃dicamẽto subẽ. Siĺr hic. do tibi solũ denariũ. ſꝫ solũ denariũ ñ hẽo. ergo do tibi qđ ñ hẽo. Dicẽdũ ꝙ hec dictõ solũ dicit relatõem. qꝛ (vt hẽť i scdõ elẽchoꝝ) solũ dr̃ quasi ñ cũ alio. ꝛ hec dictõ qđ dicit subãꝫ. ꝛ sic ꝓcedr̃ a relatõe ad subãꝫ.

Primus mod⁹ fallacie figure dictionis.

Alið exẽplum

Alið exẽplum

Secund⁹ modus.

Alið exẽplum

Alið exẽplum

Aliud exm Silr hic. aliquis dat cito equũ. sꝫ nõ hꝫ cito equuꝫ. ergo aliqs dat cito quod nõ hꝫ. Dicendũ ꝙ nõ seq tur: qꝛ cito dicit modum act⁹ siue qualitatẽ: ꝛ quod dicit subãm. ꝛ sic procedr̄ a qualitate ad subãm. Si Aliud exm milr̄ si ꝓcedit ab vna spẽ vni⁹ p̄dicamenti ad aliaꝫ vt ꝗ̃toscũqꝫ digitos heri habuisti hodie habes. sed decẽ digitos heri habuisti. ergo decẽ digitos hodie habes/posito ꝙ vnuꝫ amiseris. Dicẽdũ ꝙ non seq̃tur: qꝛ hec dictõ ꝗ̃tos cũqꝫ dicit ꝗ̃titatẽ ꝯtinuã ꝛ hec dictõ decẽ dicit ꝗ̃titatẽ discretã. Tertius mod⁹. Terti⁹ mod⁹ ꝓuenit ex diuersa suppõne teri. vt homo ẽ spẽs ergo aliqs homo est spẽs Aliud exm Et hic homo est dignissima creaturaꝝ. ergo aliqs hõ est dignissima creaturarũ. Hic est ꝓcess⁹ a simplici suppõe ad ꝑsonaleꝫ. Aliud exm Silr̄ hic oĩs homo ẽ aĩal. ergo oĩs homo ẽ hoc aĩal Aliud exm Silr̄ hic. aĩal ẽ sortes. aĩal est plato ꝛ sic de aliis ergo aĩal est oĩs homo. Hic fit processus a plr̄ibus determiatis ad vnã deteriataꝫ Et iste mod⁹ solet appellari vniuoc⁹. qꝛ ille terĩ⁹ aĩal vniuoce ꝛ eq̃lr̄ se hꝫ ad oĩa suppoita. Vñ i qualꝫ p̄missaꝝ suppoit ꝓ vno. i conclusione vero pro plr̄ibus. ꝛ sic variat̄ ei⁹ suppõ Notabile Et itelligendũ ꝙ i predictis qualeq̃d iterpretatur hoc aliq̃d. i. cõe vel vniuersale iterp̄tatur singulare. Si ei aĩal iterp̄tatur hoc aliq̃d ꝛ tunc arguat̄ aĩal ẽ sortes. aĩal est plato. ꝛ sic de aliis. ergo aĩal est oĩs homo. est bonũ argumentum. sicut hic. sortes currit. plato currit. ꝛ sic de aliis. ergo oĩs homo. currit. Aliud exm Silr̄ hic non seq̃tur qñ fit processus ab ĩmobili suppõne ad mobilẽ. vt oĩs homo est aĩal. ergo omis hõ est hoc aĩal. ꝛ sic de aliis. Breuitas phi. Hos tres modos poit aristoteles dicẽs ꝙ figura dictõis fit qñ iterpretat̄ nõ idẽ vel diuersũ. vt masculinũ feĩꝫ vl̄ neutꝝ vl̄ ecõuerso. Et rursus q̃d iterp̄tat̄ quale vel ꝗ̃tũ. Iterũ qñ cõe iterpretatur singulare vel hoc aliq̃d.

¶ Circa hũc textū3 notandū ē pri mo ꝙ figura dictōis(vt ad ꝓpositū sufficit)est dictio vel orō sĩlis cū alia dictōe vel orone: cū qua tñ differt ꝭm materiā ꝛ formā. vñ qñ dicit figura dictōis. ly dictio ibi capitur large ꝓ dictōne ad plm istituta siue illa dictō sit incōplexa:siue orō

intellect⁹ diffinitōis Fallacie figure dictionis. ¶ Falla figure dictōis ē deceptio ꝓueniēs ex eo ꝙ aliqs ꝓcessus rōcinatiu⁹ credit ꝓbare aliquā ɔclōnē: ꝓpter sĩlitudinē dictōis vl' orōnis cū alia dictiōe vel alia orone: quā tñ nō ꝓbat ꝓpter dissimilitudinē sigñatiōis vel ɔsigñatiōis illi⁹ dictōis vel orōnis cū alia dictōe vel orone. ¶ Aliter diffinit sic. Fallacia figure dictōis ē argumētatio sophistica:q̄ videt ꝓbare aliquā cōclusionē ꝓpter similitudinē dictionis vel orōnis cu3 alia dictōne vel orone:quā tñ nō probat ꝓpter dissimilitudinē sigñationis vel ɔsignificationis illius dictiōis vel orōnis cum alia dictione vel oratione

Notandū ē 2⁹ ꝙ cā apparētie fallie figure dictiōis ē dictio vl' orō sĩlis cū alia dictione vel orone. Vñ locus

qd locus maxima et differētia maxime in fallacia figure dictōis

drīa maxīe fallacie figure dictiōis est ista duo cōplexa dictio vel orō similis cū alia dictione vel orone ꝛ similis sigñatio vel consignificatio. Sed locus maxīa fallacie figure dictionis est hec orō. omis dictio vel orō sĩlis alteri dictioni vel orōi d3 habere similē sigñatiōnē vel ɔsignificatiōnē cū ea.ista tñ orō ē fl'a. Cā defectus fallie figure dictōnis est dissĩlis sigñatio vel ɔsignificatio dictiōis vel orōnis ab alia dictiōe vel orone cui est sĩlis ¶ Iste text⁹ Tres sunt modi huius fallacie:sic itelligit. Tres sunt termĩ cōes nō coīcidētes in sigñdo ꝭm suas rōes formales oēs fallacias figure dictionis sigñātes p quos iste t'minus fallacia figure dictionis diuiditur diuisione logicali.

Notandū 3⁹ ꝙ pm⁹ modus siue pria spēs fallie figure dictiōis est qñ fit palogisim⁹ ex eo ꝙ ī ipso ponit aliq̄ dictio q̄ est similis alteri dictiōi in teriatione. ꝛ ꝓpter hoc credit esse similis in sigñato vel cōsignificato. Et pōt sic fieri palogismus. musa et poeta terminātur in a. s3 musa est femī gñis ergo ꝛ poeta. ¶ Ad istū paralogismū rñdetur negādo ɔñam: q2 cōmittit fallacia figure dictionis. q2 ꝓpter similē terminatiōnē vni⁹ dictionis cū alia dictiōe ñ sequit ꝙ ipsa habeat sĩle3 modū significādi cū alia. simil' nō sequit oīs aqua est humida:secana est aq̄ ḡ secana est humida. q2 propter similē terminatiōnē illius termini secana cū illo terio aqua nō debet attribui adiectiuū fei gñis illi termino secana:sicut attribuit illi termino aqua. ¶ Similit' non sequit agere ꝛ videre sil' terminātur:sed agere sigñāt actionē:ergo ꝛ videre sigñāt actionē. q2 ꝓpter similē teriatiōnē illoꝝ duoꝝ ꝟboꝝ nō sequit ꝙ debeāt habere similē sigñationē

Prima spēs fall'e figure dictionis.

¶ Scd's modus siue scd'a species est qñ fit palogismus ex eo ꝙ sub signo distributiuo vni⁹ p̄dicamēti qd includit terminū sue distributionis sumit termin⁹ alteri⁹ p̄dicamēti ꝓpter similitudinē quam h3 signū distributiuū vni⁹ p̄dicamēti cū signo distributio alteri⁹ in finali termiatione. ꝛ sic fit palogismus. qcqd heri emisti hodie comedisti: crudū heri emisti:ḡ crudū hodie comedisti. ¶ Ad istū palogismū d' ɔñr negādo ɔñam:q2 cōmittit fallacia figure dictōnis. q2 sub signo distributio subē sumit termin⁹ de p̄dicamēto q̄litatis scz crudū. Sil' non sequit. qñcunqꝫ fuisti parisius fuisti hō:sed bis fuisti pisius.ḡ bis fuisti hō. q2 sub signo distributiuo predicamenti quādo: sumitur terminus de predicamēto q̄litatis.

Secūda species eiusdem.

Notādū ē quarto ꝙ tertius mod⁹ siue tertia spēs est qñ fit paralogism⁹ ¶

Tertia species eiusdem.

ex eo q variatur suppõ termini scȝ suppõ ꝯfusa tm̃ in suppõneȝ determinatã ceteris siĺibus ꝑmanẽtibꝰ vt hic. oĩs hõ est aĩal: ergo aĩal est oĩs hõ. ibi ille ꝭminus aĩal in añte hȝ suppõem ꝯfusam tm̃: et in ꝯñte determinatã ⁊ cetera sunt siĺia. ideo ꝯña non vȝ: sed cõmittiꝭ fallacia figure dictionis. Vñ dꝭ in textu q hec est falĺa figure dictõnis. oĩs hõ est spẽs: ergo aliqs hõ est spẽs. sed tñ magis videꝭ falĺa equocatiõis: qꝛ ille ꝭminus hõ equoce capiꝭ in añte ⁊ in ꝯñte. vt patuit circa fallaciã equocationis. ¶ Siĺr dꝭ in textu q hic ꝯmittiꝭ fallacia figure dictiõis oĩs hõ est aĩal: ergo oĩs hõ est hoc aĩal. sed tñ magis videꝭ q sit falĺa ꝯñtis a superiori ad inferius sine distributiõe supioris ⁊ sine ꝯstãtia inferioris. ⁊ si non ꝯmittereꝭ falĺa ꝯñtis ꝯña esset bona. De istis pĺa alia videbũtur in logica.

Cõtra dicta primo sic arguitur. Figura est q termio vel teris clauditur: sed dictio nõ claudiꝭ termio vel teris. ergo ñ est figura dictõis ¶ Scdo sic aꝭ. nõ ponitur fallacia figure orõnis: ergo non dȝ poni falĺa figure dictionis. ꝯña tȝ qꝛ nõ videꝭ maior rõ de vno q̃ de alio. ¶ Tertio sic aꝭ. hic variaꝭ suppõ. aĩal est genꝰ: hõ est aĩal. ergo hõ est genꝰ. et tñ ibi nõ est fallacia figure dictionis sed equiuocationis. ergo tertius modus est insufficiẽs.

Ad primũ dꝭ q lȝ ibi ñ sit falĺa figure dictionis si capiaꝭ iste terminus figura dictionis pͥme intẽtionaliꝭ tñ bene ẽ figura dictionis si capiaꝭ scdͤ intẽtionaliꝭ. ¶ Ad scdm dicꝭ negãdo añs: qꝛ falĺa figure orõnis cõtineꝭ sub falĺa figure dictionis. ¶ Ad tertiũ dꝛ negãdo ꝯñam: qꝛ tertius modus intelligiꝭ dũmodo variaꝭ suppõ ꝯfusa tm̃ in deteriatã et nõ quãdo variaꝭ suppõ simplex in personalẽ vel econtra.

Sequiꝭ de fallaciis extra dictõeȝ/ q̃ sũt septẽ scȝ accñs. ƀm q̇d ad simpĺr. ignorãtia elenchi. petitio principii. ꝯñs non causa vt cã. ƀȝ pĺes iterrogationes vt vnã. Differt iste fallacie a fallaciis in dictione. qꝛ falĺe in dictione hñt causaȝ appentie ex parte vocis. sȝ fallacie extra dictionẽ hñt causã apparẽtie ⁊ defectꝰ ex pte rei ⁊ nõ ex pte vocis. ⁊ ꝓpter hoc dicunꝭ extra dictõneȝ Inter has prio dicẽduȝ ẽ de fallacia accñtis ¶ Vñ accñs (ꝓut hic sumiꝭ) idẽ ẽ q extraneũ in pte idẽ ⁊ i pte diuersuȝ. vt hic hõ est species: sortes ẽ hõ. ergo sortes est species. Hõ est i parte ideȝ cum specie: scȝ qñ sumiꝭ ꝓ re vĺi. et i n parte ẽ diuersũ a spẽ: scȝ qñ sumiꝭ ꝓ suppositis ¶ Notãdũ q in fallacia accidẽtis sũt ista tria. scȝ accñs. res subiecta. et attributũ. Exemplũ vt hõ est spẽs: sortes est hõ. ergo sortes est species. hoc mediũ hõ est res subiecta. ⁊ mior extremitas vt sortes ẽ accidẽs

Fallacie extra dictionem.

differẽtia fallaciaꝝ in dictiõe et extra dictionẽ.

Quid accidens in ꝓposito.

notabile

maior extremitas ē attributum. Cā apparētie est cōueniētia aliquoꝝ duoꝝ in aliquo tertio ꝓm partē siue ē partialis idētitatis aliquoꝝ duoꝝ. Causa defectus est diuersitas eorū idē. ❡ Hui⁹ fall'e tres sūt modi. Prim⁹ mod⁹ ꝑuenit ex eo ꝙ aliqd vere ꝑdicaṫ de aliquo subiecto. ꝛ ꝑpter hoc crediṫ dici de accn̄te ei⁹ a quo ē diuersū Uel sic. qn̄ aliqd pūo attribuiṫ rei subiecte i ꝑmissis: et postea attribuiṫ ei⁹ accn̄ti i ꝯcl'ione. vt hic hō est spēs. soṙ ē hō ergo soṙ. ē spēs. ❡ Dicēdū ꝙ non vȝ qꝛ ille terminus spēs q̄ ē attributuȝ assignaṫ iesse sorti qui ē accn̄s: eo ꝙ dr̄ de hoie quod ē res subiecta. ❡ Sil'r hic. aīal ē genus. hō ē aīal. ergo hō est genus. Sil'r hic. oē es est naturale. statua ē es. ergo statua ē naṫalis. Nō seq̄tur. qꝛ naṫale vere ꝑdicaṫ de ere. ꝛ ꝑpṫ hoc attribuitur i ꝯcl'ione statue. quod nō ē veꝝ. Sil'r hic. cognosco chorıscū. chorıscus ē veiens. ergo cognosco veniētē. ❡ Dicēdū ꝙ nō oȝ ꝙ si cognoscas chorıscuȝ ꝓm se/ꝙ ꝑpter hoc cognoscas sub illo accn̄te: quod ē veiens. ❡ Secund⁹ modus ꝑueit ex ꝑticl'ari idētitate aliquoꝝ duoꝝ i aliquo tertio Ul' qn̄ aliquod cōe ꝑdicaṫ de aliqb⁹ duob⁹: cū q̄b⁹ ē i ꝑte idē ꝛ in ꝑte diuersum. et ꝑpter hoc illa duo creduntur esse eadē inter se. vt hic. Sortes est homo. plato est homo. ergo sortes est plato. ❡ Similiter hic. homo est aīal. equus est animal. ergo equus est homo. ❡ Dicēdum ꝙ nō oportet ꝙ si aliqua duo cōueniant in aliquo tertio: ꝙ propter hoc cōueniāt inter se. ❡ Tertius modus ꝑuenit: qn̄ ex duob⁹ accn̄tib⁹ diuisim sūptis male iferṫur aliquod ꝯiūctū ꝓȝ accn̄s. vt iste est alb⁹ ꝛ ē monach⁹. ergo est albus monachus. ❡ Similiter hic. iste canis ē pater/et est tu⁹. ergo ē pater tuus. non sequitur. qꝛ lȝ illa cōueniāt in aliquib⁹ ꝓȝ ꝑtem/tn̄ ꝓm partē aliā differunt. ❡ Et sciēdū ꝙ nō

Primus mod⁹ fallacie accidentis.

Alia exēpla.

Aliū ex^m

Secund⁹ modus eiusdē.

Aliud exemplum

Tertius modus eiusdē.

Aliū ex^m

Qn̄ ex diuisis non sequitur coniūctū

licet inferre ex diuisis ꝯiũ ctũ. vt habet 2° periherměias. quãdo ꝑdicãt diuersa accñtia: sibi iuicē ꝑ accñs ꝯueniētia sicut albuz esse monachũ Similr qñ duo ꝑdicant: quoꝝ secundũ intelligit in primo: vt vl'e in suo specialiori. vt iste est hõ: et est aial. ergo est hõ aial. qꝛ aial intelligitur in hoie. sicut albũ i homie albo. Sed i oibus aliis licz ex diuisis iferre ꝯiunctũ.

Rła bõa. ¶ Unñ notãdũ qñ aliqua duo accñtia ꝑdicantur de aliquo: quoꝝ primũ est in subiecto per alteꝝ: ꝛ nõ ꝑ se: ex talib⁹ diuisim captis nõ licet iferre ꝯiũctũ. nec ecõtra. vt iste ē albus. ꝛ ē monachus. ergo ē albus monachus. Nã albedo ñ est i subiecto secũdũ se: sz secundũ habitũ. Similit ex ꝯiũctis nõ licet inferre diuisuz: quãdo illa q̃ ꝯiungũtur diminuũt de ratione alteri⁹: vt iste ē hõ mortuus. ergo est hõ ꝛ ē mortuus. In oibus autē aliis licet ex ꝯiũctis inferre diuisũ. Sed illud vltimum argumentum facit fallam

Qñ ex ꝯiũct͡ ñ se q̃t diuisum

secunduz q̃d ad simplicit. ¶ Circa hũc textũ notãduz ē p̄io ꝙ hic ꝓñr autor determiat de fallaciis extra dictionē. quot aũt sũt falle extra dictionē satis pz i textu Et inter has fallacias p̄mo determinat de fallacia accñtis. Unde in ꝓposito ñ capit accñs vt distiguit contra subam: nec ꝓ ꝑdicabili distincto ab aliis. nec pro casuali aut fortuito: sed capit pro medio insufficient dispoſito ad iferēdũ aliquã cõclusionē. siue pro terio q̃ aliquo modo cõuenit cũ alio: ꝛ aliquo mõ cũ alio tertio. Unñ ad fallaciã accñtis tria requirunt. s. accñs: res subiecta siue subm: maior extremitas siue attributũ. ¶ Fallacia accidentis est deceptio ꝓueniens ex eo ꝙ aliqͥs ꝓcessus rõcinatiuus videt ꝓbare aliquã ꝯclõez ꝓpter vnionē vel separationē extremitatuz cum medio: quã tñ non ꝓbat ex eo ꝙ extremitates non sic vniuntur vel sepant. inter se siue cõiuncti predicant de eodem tertio in ꝯclone.

Quid accidēs i ꝓposito

Intellectus diffinitõis fallacie accidentis.

Notandum est scđo ꝙ aliter pt diffiniri. Fallacia accñtis est argumētatio sophistica q̃ videt ꝓbare aliquã ꝯcłoem ꝓpter vnionē vł sepationē extremitatũ cuz medio: quã tñ nõ ꝓbat eo ꝙ extremitates nõ sic vniũtur inter se vel sepãtur in cõclusione: vel eo ꝙ mediũ ē insufficiēter ordinatũ ad inferenduz de necessitate ꝯclõem. vt iste paralogismus est falła accñtis. aial est hõ. ꝛ ois asinus est aial. ergo asin⁹ est hõ. ¶ Cã apparentie fallacie accidentis est extremitates que vidētur esse debite ordinate cum medio. Unde locus differentia maxie fallacie accidentis. est isti duo termini: scilicet conuenientia vel disconuenientia extremitatum cum medio: ꝛ conuenientia et disconuenientia extremitatũ iter se. Sed locus maxima fallacie accidentis est

Quid locus maxia ꝛ dřia maxie i falła accñtis.

ista oro. quãdocũq extremitates habẽt ꝯueniẽtiã vel discõueniẽtiã cũ medio in ꝓmissis: tũc debẽt hr̃e ꝯuenientiã vel dr̃iam inter se in cõclusione. Cã defectus fall'e accidẽtis est extremitates q̃ non sic ꝯiungũtur inter se vel cõiuncti p̃dicant̃ de eodẽ tertio: vel inter se nõ separãtur in ꝯclusione: sicut cũ medio cõiungũtur vel separati predicant̃ siue discõueniũt in ꝓmissis. ¶ Iste text⁹. Mu⁹ fallacie tres sũt modi sic itelligit̃. Tres sunt teri cões nõ coicidẽtes in sigñando ꝫ suas rões forales oẽs fall'as accidẽtis significãtes: ꝑ quos iste termin⁹ fall'a accidẽtis diuidit̃ diuisiõe logicali.

pr̃a spẽs fall'e accidentis

Notãdum ẽ tertio q ꝑim⁹ modus siue ꝑma spẽs fallacie accñtis est quãdo fit ꝑalogismus ex eo q ꝑpter vnionẽ extremitatũ cũ medio in ꝓmissis: credũtur extremitates vniri in ꝯclusione. Et iste modus se extẽdit ad oẽs paralogismos affirmatiuos fallacie accidẽtis. vt aĩal est hõ: et asinus est aĩal. ergo asinus est hõ. ¶ Ad illum paralogismũ respõdetur negãdo ꝯñam: qꝛ ꝯmittit̃ fallacia accidẽtis: eo q ꝑpter vnionẽ extremitatũ cũ medio ꝑticularit̃ sumpto in ꝓmissis: nõ sequit̃ cõueniẽtia illoꝝ extremitatũ inter se in ꝯclusione. ¶ Unde pro exẽplo ꝑmi modi ponit p.h. istũ paralogismũ. omñe es est naturale: statua est es. g̃ statua est naturalis. sed tamẽ ibi nõ ꝯmittitur fallacia accidẽtis. sed est bona ꝯña et nõ est possibile ꝓmissas esse v̾as ꝯclusione existẽte falsa. ¶ Simil't ponit pe .h. (sm aliquos textus) istud exemplũ. omĩs triãgulus hꝫ tres ãgulos equales duob⁹ rectis ysocheles ẽ triãgulus: g̃ ysocheles hꝫ tres ãgulos eq̃les duob⁹ rectis. ibi non ꝯmittit̃ fallacia aliqua nisi simul cõcludat̃: g̃ ysocheles sm q ysocheles hꝫ tres ãgulos equales duob⁹ rectis. ꝛ tunc ꝯña nõ vꝫ: sed cõmittitur fallacia accidentis.

Notandũ ẽ quarto q sc̃da spẽs siue sc̃ds modus eiusdẽ. sc̃da spẽs est quando fit paralogism⁹ ex eo q aliq̃ duo singularia ꝯueniũt cũ aliquo supiori ꝑticulariter sũpto qđ predicat̃ de ipsis. et ideo credũtur illa ĩferiora conuenire inter se. vt hic. oĩs hõ est aĩal: et oĩs asinus est aĩal. g̃ oĩs asinus est hõ. ꝯña non vꝫ: qꝛ cõmittit̃ fallacia accidẽtis ¶ Tertius mod⁹ siue ẽtia spẽs tertia spẽs est qñ fit paralogism⁹ ex eo q aliq̃ extrema diuisim coniũgũtur cum aliquo 3° in ꝓmissis. ꝛ ꝑpter hoc creditur q ipsa debeãt p̃dicari coniũctim de eodẽ subo in ꝯc'one. vt hic. sors est alb⁹: et sors est monach⁹. g̃ sortes ẽ monachus albus. Sil't hic. iste canis est pr̄: et est tu⁹. g̃ iste canis est pr̄ tuus. sil't hic. iste est cleric⁹: ꝛ est magnus. g̃ ẽ clericus magn⁹. ¶ Ad istos paralogismos rñdet̃ negãdo ꝯñam: qꝛ ꝯmittit̃ fallacia accidẽtis. Unđ qñ bene ar̃ a diuisis ad coniũcta ꝛ qñ nõ: videbit̃ in libro ꝑyhermenias.

Contra dicta ar̃. primo sic Nõ est fall'a sub̃e: ergo nõ est fall'a accidẽtis. ꝯña pꝫ per sil'e. ¶ Sc̃do sic ar̃. hic est fall'a accidẽtis. nullus hõ est asin⁹ et nullũ rudibile ẽ hõ. g̃ nullũ rudibile est asin⁹: ꝛ tñ non ꝯtinet̃ sub aliq̃ istoꝝ modoꝝ. ergo modi sunt ĩsufficient̃ enũerati siue assignati. ¶ Tertio sic ar̃. a diuisis ad coniũcta est bona ꝯña: ergo nõ cõmittitur fallacia accidẽtis.

Ad primũ dicit̃ q distiguit̃ ꝯña. v'l capiẽdo accñs vt distiguit̃ ꝯ subaꝫ ꝛ sic ꝯcedit̃ ꝯña. vel capiẽdo accñs ꝓ medio insufficiẽter disposito ad inferendũ ꝯclusionẽ. ꝛ sic negatur ꝯña. ¶ Ad sc̃m dr̃ ꝯcedẽdo totũ argumẽtũ. ¶ Ad tertiũ dr̃ q licet debite arguẽdo a diuisis ad ꝯiuncta sit bona ꝯña: nõ tñ indebite arguẽdo. sed cõmittit̃ fallacia accidẽtis.

qd dictuz simplr et dictū ꝑm qd.

Equit de fallacia ꝑm q̊d ad simplr.

¶ Dictū ꝑm q̊d appellat hic deteriatio diminuens de rōe/vel de eē cui adiungit. vt cū dico homo mortuus. mortuū ei diminuit de rōe hois. ¶ Dictū simpliciter appellat aliquid ñ diminutū. vt hō. ¶ Fallacia ꝑm q̊d ad simplr est idoneitas decipiēdi ꝓueniens ex apparenti couenientia dicti ꝑm q̊d ad dictum simplr. Cā apparentie hui⁹ fallacie est couenientia hui⁹ dicti quod ē ꝑʒ q̊d ad illud quod ē simpliciter ⁊ ecōuerso. Cā falsitatis est diuersitas significatorum. ¶ Fit aūt hec fallacia tot modis: quot mōis ↄtigit alicui addere deteriationē diminuentē.

diffinitio fallie ꝑm qd ad simplicit

ꝑm⁹ mō⁹ ¶ Primo⁹ ꝑm ꝑtē in mō vt ille est hō mortu⁹ ergo est hō. non sequit qꝛ mortuū diminuit de rōe hois. Et hic chimera ē ens opinabile. ergo chimera est ens. nō sequit/qꝛ opinabile diminuit de rōne huius quod ē eē ¶ Scdō mō fit ꝑʒ ꝑtē itegralē. vt ethiops ē alb⁹ ꝑʒ dētes. g° est alb⁹ 2⁹ mod⁹.

¶ Tertio⁹ fit i his q̄ sunt ad aliq̊d. vt diuitie nō sūt bōe male vtēti. g° diuitie nō sunt bone. nō sequit. lʒ eni diuitie ↄꝑate ad aliq̊d nō sint bone. tñ i se sūt bone 3⁹ mod⁹.

¶ Quart⁹ mod⁹ fit in his q̄ ꝑʒ locū sūt. vt bonū ē mactare prēm i triualis ergo bonū ē mactare prēʒ suū. Uel sic. bonū ē vti dieta i locis egrotatiuis. ergo bonum est vti dieta. 4⁹ mod⁹

¶ Quitus mod⁹ fit i his q̄ sunt ꝑm tp̄us. vt bonū ē ieiunare i quadragesima. ergo bonū ē ieiunare. Ul' sic. expedit alicui mederi qñ egrotat. g° expedit alicui mederi. nō sequit. qꝛ lʒ expediat mederi ꝑʒ q̊d nō tñ simplr. q̊nt⁹ mō⁹

¶ Sciēdū autē ꝙ in oibus istis inspiciendū ē ad ↄ̄dictōeʒ. vt si aliq̊s rñdens dicat ꝙ non expedit mederi. ⁊ opponēs assumat ꝙ expedit quādo egrotat. nō ↄtradicit ei: sʒ stat i fallacia ꝑʒ q̊d ad simplr notabile.

¶ Et sciēdū ꝙ eadē ē fallacia si ex eo quod ē ꝑʒ q̊d iferat simplr: ⁊ ecōuerso a dicto simplr ad dictū notabile.

fȝ q̇d. Sȝ itelligēdū est ꝙ ista fallā qñ fit a dicto fm q̇d vt i plib⁹ fit affirmatie sȝ qñ fit a dicto simplr vt i plibus aſ negatiue.

q̇d dictuȝ fȝ q̇d ⁊ di ctum sim pliciter

¶ Circa hūc textū notādū est pmo ꝙ dictū fm quid in ꝑposito ē terminus sumpt⁹ cū alio termio āpliante diminuēte distrahēte vel alienāte. vt hō possibilis. hō mortuus. hō rudibilis: ⁊ nō homo. Et dictuȝ simplr in ꝑposito est termin⁹ sumptus sine aliq̄ tali terio ampliāte diminuēte distrahēte vel alienāte. vt iste termin⁹ hō.

intellect⁹ diffinitōis fallē fȝ q̇d ad simp.

¶ Fallā fm q̇d ad simplr est deceptio ꝓueniēs ex eo ꝙ aliqs ꝓcessus rōcinatiu⁹ videt ꝓbare aliquā ꝯclusionē ꝓpt similitudinē dicti fm quid ad simpliciter: quā tñ non ꝓbat propt diuersitatē eorūdem. ¶ Alit diffinit sic. Fallā fm q̇d ad simplr est argumētatio sophistica q̄ videt ꝓbare aliquā cōclusionē propter similitudinē dicti fm q̇d ad simplr: quā tamē non ꝓbat ꝓpter diuersitatē eorūdem.

q̇d locus maxīa et dīa maxime i fallā ista.

Notandum est scđo ꝙ cā apparentie fallacie fm q̇d ad simplr est dictū fm q̇d simplr se hñs cum dicto simpliciter. Unde ex quo i dctō fȝ q̇d includit dictū simplicit: sicut pars integralis eius faciliter creditur ꝙ ad vnū sequat reliquū. Sed locus differentia maxime a fm q̇d ad simplr est isti duo teri. s. dictuȝ fm quid ⁊ dictū simplr. Et locus maxīa huius fallacie est ista oīo oē dictū fm q̇d infert dictū simplr. Cā defectus fallacie fm q̇d ad simpliciter: est dictū fȝ q̇d diuersū a dctō simpliciter. ¶ Et hui⁹ fallacie ponit. p. h. quinq̧ modos. q̄ sunt qnq̧ termi coēs nō coincidētes in significādo fm suas rōes formales oēs palogismos fallacie fm q̇d ad simplicit sigñātes. ¶ Pmus mod⁹

pma spēs fallē fm q̇d ad sim pliciter

siue pma spēs est qñ fit palogism⁹ ex eo ꝙ toti in modo addit determinatio diminuēs. vt iste hō ē mortuus. ergo est homo. Ad illū palogismū respōdet negando ꝯñaȝ. qꝛ ibi cōmittit fallacia fȝ quid ad simpliciter

Notandū est tertio ꝙ scđs modus est qñ fit plogismus ex eo ꝙ alicui terio additur deteriatio sigñās ptem integralē nō sufficiētēȝ denoiare totū. vt ethiops est albus fȝ dētes: ergo est alb⁹. Ad illū palogismuȝ respōdet negando ꝯñam. qꝛ ibi cōmittit fallacia fm quid ad simplr. Alij mōi satis patēt i textu. Et ad eoꝝ palogismos respōdet negādo ꝯñam. — scđa spēs

¶ Unde in istis modis non cōmittit fallacia fm q̇d ad simplr. qñ aſ a dicto fm quid ad ptem integralē illius dicti q̄ est verificabilis de dicto fm quid vt hic non est fallacia fm q̇d ad simplr: adam est hō mortuus. ergo adam est mortuus. Sȝ tunc est fallacia fȝ quid ad simpliciter: qñ aſ a dicto fm q̇d ad sim ptem integralē illi⁹ dicti fm q̇d: q̄ nō est verificabilis de dicto fm q̇d. vt non seq̄tur adaȝ est homo mortuus. ergo adā est hō. — Rēā vtīl.

Notandū est quarto ꝙ fallacia a simpliciter ad fm quid ꝯtinet sub fallacia a fm q̇d ad simplr: ⁊ palogismi q̄bus aſ negatiue a dicto simplicit ad dctū fm q̇d sunt fallacie a simplr ad fm quid. vt non sequit adam non est hō: ergo non est hō mortuus: qꝛ ibi ꝯmittitur fallacia a simpliciter ad fm q̇d. Et sūt tot modi fallacie a simplicit ad fm quid: q̄t sūt modi fallacie a fm q̇d ad simplicit. Sȝ mōi fallacie a simplr ad fm q̇d sunt negatiui: ⁊ mōi fallacie a fm q̇d ad simplr sūt affirmatiui. — De fallā a simplr ad fȝ q̇d.

¶ Uñ qñ aſ a dicto simplr negatie quod est verificabile de dicto secūdū quid: tūc non committit aliqua fallacia. vt adam nō ē mortuus: ergo — Rēā pulchra.

nō est hō mortu⁹. Sed quādo af a dicto simplr qd nō est verificabile de dicto fm qd: tunc cmittit fallacia a simplr ad fm quid. vt nō sequtur adā nō est homo: ergo adā non est hō mortu⁹.

Cōtra dicta primo sic arguit. Nō ponit fallacia a simplr ad fm quid: ergo nō est ponēda falla a fm quid ad simplr. ¶ Scdo sic arguit. hic af a dicto fm quid ad dictū simplr. adā est hō mortuus: ergo adā est mortu⁹. et tamē non cmittitur fallacia fm quid ad simpliciter ergo arguendo a dicto fm qd ad simpliciter nulla cōmittitur fallacia. ¶ Tertio sic af. hic cōmittit falla a fm quid ad simplr. adā nō est hō ergo adā nō est hō mortuus. et tn non ptinet sub aliquo illorum modorū: ergo modi sunt insufficiēter assignati.

Ad primū df negādo ans lz illa n enumerat hic: tn datur intelligi p fallaciā a fm quid ad simpliciter. ¶ Ad scdm dicit distinguēdo ans vel ad dictū simplr qd verificatur de dicto fm qd: et sic cceditur ans vel qd nonverificat: et sic negatur ¶ Ad tertiū negatur ans: sed ibi cmittit falla a fm qd ad simplr.

Diffinitō elenchi. Elenchus ē syllus ptradictionis vni⁹ et eiusdez. nō nois tm nec etiā rei tantū: sed nois et rei simul: nō synonimi: sz eiusdē et ex his q data sūt de necessitate nō cnumerato eo qd erat i pricipio ad idē fm idē silr et i eodē tpe. ¶ Elēchus est syllogismus ptradictōis. i. syllogism⁹ pcludēs cōtradictoriā ppōis date a rnte declara⁹ diffinitionis predicte. In diffinitiōe elēchi qdā ponuntur rōne syllogismi vt ex his que data sunt ex necessitate p quod remouetur fallacia accidentis. ¶ Et ponit non cōnumerato eo quod erat in principio. per quod remouet petitio pricipij. vt postea patebit. ¶ Alia ponūtur ratione contradictionis. vt vnius et eiusdē. i. vnius subiecti et vni⁹ predicati. Unde nisi esset idē subiectum et idez predicatū nō eēt ptradictio vt ethiops est niger. ethiops non est niger fm dentes. ex quo nō est idē predicatū. ideo nō est ptradictio. Et similiter hic. null⁹ homo mortuus currit: et quidam hō currit. nō est contradictio quia nō est ibi idem subiectum. ¶ Item ad idē fm idem similiter et in eodez tempore ponūtur ratione ptradictionis. Et contra istas qttuor pticulas peccat hec falla que dicitur ignorantia elenchi: fm q ē vna de tredeci fallaciis ¶ Alio mō a[cc]ipit gnaliter. et tunc sic diffinitur.

Ignorantia elenchi ē vn⁹ defectus gñalis: ad quē reducunt̄ oēs alie fallacie oñdēdo qũo peccāt ꝯtra istas ꝑticulas. vt postea patebit. ❡ Iste āt ꝑticl'e nō nois tm̄/nec rei tm̄/sed nois ꝛ rei sil'. non synonimi: ꝛ sic de alijs. ponūtur rōne syllogismi: ꝛ rōe cōtradictiōis. q̄ꝛ ista exigūt ꝙ nomē sit vnū ꝛ res vna ꝛ ꝙ nō sit nomen synonimuz. vñ nō est ibi ꝯtradictō. marcus currit/ꝛ tulli⁹ non currit. Nec est hic syllogismus. oīs gladi⁹ scindit. quoddam instrumentum est ensis. ergo quoddam instrumentum scindit. ❡ Fallacia ignorātie elenchi est idoneitas decipiendi: ꝓueniēs ex apparenti obseruatōe ꝑticulaꝝ diffinitōis elenchi/q̄ conueniūt ei rōe ꝯtradictiōis tm̄. s. ad idem/ꝰm idem/similr̄/ꝛ in eodez tp̄e. Causa apparētie hui⁹ fallacie/ est cōuenientia apparentis ꝯtradictionis ad verā contradictōez. Causa falsitatis est diuersitas earūdez. ❡ Hui⁹ fallacie quattuor sunt modi. Primus modus est ꝯtra hanc ꝑticulā. ad idem: vt duo sunt duplū vnius/ꝛ nō sunt duplū triū. ergo sunt dupluz ꝛ nō duplū. ꝛ q̄ꝛ in vtraq₃ ꝑmissaꝝ nō sumit̄ dupluz ad idē. ideo non sequitur. ❡ Secūdus modus peccat ꝯtra illaz particulā. ꝰz idem. vt hoc est duplū illi ꝰm latitudinē. ꝛ non ē duplū illi ꝰm lōgitudinē. ergo est duplū ꝛ nō duplum Non seq̄tur. q̄ꝛ duplū non sumit̄ ꝰz idem: lꝫ sumatur respectu eiusdē. ❡ Tertius modus peccat ꝯtra illam ꝑticulā silr̄. vt hō est spēs. null⁹ hō est spēs. g⁹ idem est spēs ꝛ non spēs. Nō sequit̄ q̄ꝛ ibi nō est cōtradictō in ꝑmissis: eo ꝙ ille terīn⁹ hō nō sumitur silr̄. q̄ꝛ in vna sumit̄ ꝓ suis iferiorib⁹. in alia vero nō ſꝫ ꝓ se toto: vel ꝓ sua forā ❡ Quartus mod⁹ peccat ꝯtra hāc particulā/in eodē tp̄e. vt manus mea est clausa in hoc instāti. ꝛ nō est clausa ī hoc īstāti. ergo est clausa ꝛ nō clausa. Nō seq̄tur. q̄ꝛ nō est in eodem

Margin notes: diffinitio fall'e ignorātie elē. — p̄m⁹ mō⁹ — 2⁹ mod⁹. — 3⁹ mod⁹. — 4⁹ mod⁹

nō d̄ria tp̄e ¶ Differt aūt hec fal lacia a fall'a secūdū q̄d ad simplr̄ q̄ꝛ i illa est ꝓcessus ab vno s̄m q̄d sumpto:ad vnū sūptū simplr̄. vt hoc est duplū s̄m lōgitudine3. ergo ē duplū. In ista vero est ꝓcessus a duob⁹ s̄3 q̄d sūptis ad duo sumpta simplr̄. vt hoc est duplū illi⁹ s̄3 longitudinē/ꝛ nō s̄m latitudinē. ergo est duplum ꝛ non duplum.

Acceptō nes elēchi ¶ Circa hūc textū notandū ē p̄mo q̄ iste terīnus elench⁹ capit̄ duplr̄. Uno mō stricte. sic omis elenchus est syllogismus capiēdo ꝓprie syllogismū. ꝛ hoc mō non capit̄ ꝓ diffinito in textu. ¶ Alio mō capitur large ꝛ hoc mō capit̄ in ꝓposito. Et iste terīnus syllogismus q̄ ponitur in diffinitōne huius terī elenchus. d3 capi large vt sub se cōprehendit inductionē:emptimema:et exemplū. ¶ Et d3 diffinitio pe.hy. sic intelligi. Elenchus est argumētatio probās ↄ̄clōem ↄ̄dictoriā positioni respōdentis. ¶ Unde ad verū elenchū tria requirunt̄. P̄mū est q̄ sit bona cōseq̄ntia. s̄m est q̄ sit ꝓbatiuus. ꝛ tertiū est q̄ cōclusio ꝓbata per ip̄m cōtradicat positioni r̄ndentis. ¶ Et per oppositū elenchus sophistic⁹ fit triplr̄. Uno⁰ q̄n nō est illatiu⁹ siue non est bona ↄ̄ña. Scd̄o q̄ꝛ non est ꝓbatiu⁹ hoc est quādo nō ꝓbat ↄ̄clōne3. Tertio q̄ꝛ cōclusio illata vel ꝓbata apparenter nō vere ↄ̄dicit pōni r̄ndētis.

Intellectus diffinitōis elēchi.

Notādū est scd̄o q̄ vt ad ꝓpositū sufficit duplex est ignorantia. s. ignorantia pure negatōis ꝛ ē illa quā q̄bz q̄n nichil scit de re. Sed alia ē igr̄atia praue dispōnis. ꝛ est illa qua quis male scit illa q̄ scit. Ignorantia pure negatōis nō p̄t causare aliquam fall'am. q̄ꝛ habēti ignorantiā pure negatōis:nō apparet aliq̄s palogismus bonus. Unde i ꝓposito p igr̄antiā elēchi nō debem⁹ itelligere purā ignorantiā:s3 ignorantiā q̄ in argumentatōe q̄ apparet eē verus elēch⁹:nō pcipim⁹ deficere aliquā ↄditionē ad verū elēchū req̄sitam: cū tñ aliq̄ deficiat.

q̄d igr̄antia pure negatōis et praue dispōnis

¶ Unde fallacia ignorantie elēchi capit̄ dupliciter. Uno mō large ꝓ oī deceptōe cāta ex omissione alicui⁹ ↄditōnis req̄site ad veꝝ elenchū. ꝛ hoc mō capiēdo fallām ignorantie elēchi:ↄ̄prehendit sub se oēs fallacias tā in dictōe q̄ extra dictōem. nec est fallacia specialis ab alijs distīcta. Alio mō capitur stricte. ꝛ hoc mō capit p.h. in ꝓposito.

Nō distīnctiōem istā.

Notādum est tercio q̄ diffinito fallacie ignorantie elēchi data a p.h. d3 sic intelligi. Fallacia ignorātie elenchi est deceptio ꝓueniēs ex eo q̄ aliquis ꝓcessus rōcinatiu⁹ videt̄ ꝓbare aliquā ↄ̄clōem ↄ̄dictoriam positōi r̄ndenti. ꝓpt̄ obseruatōem alicui⁹ cōditionis vel aliq̄ꝝ ↄditionū req̄site vel req̄sitaꝝ ad verā ↄ̄dictōem. ¶ Alit̄ diffinit̄ sic. ¶ Fall'a ignorātie elenchi est argumētatio sophistica q̄ videt̄ ꝓbare aliquā cōclusionē ꝓpt̄ apparētē obseruationē cōditionis vel ↄditionū req̄site vel req̄sitaꝝ ad verā ↄ̄dictōe3:quā tamē nō ꝓbat.ꝓpt̄ omissionē alicui⁹ ↄditionis req̄site ad verā ↄ̄dictōnem. ¶ Unde cā apparētie huius fallacie est obseruatio alicui⁹ conditionis vel aliquaꝝ ↄditionū req̄site vel req̄sitaꝝ ad verā cōtradictionē. S3 loc⁹ d̄ria maxime fallacie ignorātie elēchi ē isti duo termini. s. h̄re cōditiones req̄sitas vel cōditionē req̄sitā ad verā ↄ̄dictionem. Locus vero maxima est hec q̄ ↄ̄q̄cunq̄ ꝓpōnes h̄nt cōditiōes

Intellectus diffinitōis fallē igrantie elenchi.

q̄d locus maxia et d̄ria maxime i hac fallacia

reqsitas vel oditonē reqsitā ad vā zdictionē sūt zdictorie: q̄ tñ ppō ē falsa. Sz cū defectus huius fallacie est omissio alicuius cōditiōis reqsi te ad verā zdictionē. ¶ Iste text⁹ huius fallē qttuor sunt modi: sic itelligit. Quattuor sunt teri cōes ñ coincidentes in sigñando: ṗm suas rōes forāles oēs paralogismos hu ius fallacie sigñantes p q̄s ille ter minus diuidit diuisione logicali.

Notandū est quarto q̄ primus mo dus hui⁹ fallacie est qñ fit palogis mus ex eo q̄ terin⁹ affirmat de eo dē: sed nō ad idē in añte τ ppter h⁰ credit affirmari de eodē simplr in ǫñte. Ut quattuor sunt dupla duo rū τ non sūt dupla triū. ḡ quattuor sunt dupla τ nō sūt dupla. Scōus mod⁹ est qñ fit palogismus ex eo q̄ idē terinus affirmat τ negat de eodē nō ṗm idē: vt hoc lignū ē du plū scōm longitudinē τ nō est du plū ṗm latitudinē. ḡ hoc lignū est duplū et hoc lignū non est dupluz. ¶ Tertius modus est qñ fit palo gismus ex eo q̄ idē terinus affirma tur τ negat de eodē in añte. sed nō similiter τ ppter hoc credit simlr affirmari τ negari de eodē in añte vt sortes possibiliter est currēs: et sortes nō necessario ē currēs. ḡ sor tes est currēs τ sortes nō ē currēs. ¶ Unde exēplū qd̄. p. h. ponit non deseruit ad ppositū. s. hō est spēs: τ nullus hō est spēs. ḡ idē ē spēs τ idem nō est spēs. q: ibi cōmittit fal lacia equocatiōis ex pte illius teri hō. vnde si ille terinus hō vniuoce caperet nulla carēt falla. ¶ Quar tus modus est qñ fit palogismus ex eo q̄ idē affirmat τ negat de eo dē in añte sūpto cū diuersis deter miationibus diuersa tpa iportan tibus: τ ppter hoc credit q̄ idē sili ter affirmari τ negari debeat de eo dē. vt manus mea est clausa in isto tpe τ nō est clausa in alio tpe. ḡ ma nus mea est clausa τ manus mea ñ est clausa. ¶ Ad palogismos hoꝝ modoꝝ respōdet negando ǫñam. q: ibi cōmittitur falla ignorātie elē chi: q: in palogismis ṗmi modi nō af ad idē. Et i palogismis scōi mo di nō af ṗm idē. Et in palogismis tertij modi nō af silr. i palogismis quarti modi nō af p eodē tpe.

Cōtra dicta primo sic arguitur. Oē argumētū vere iferens τ vere pbans zclōnē que zdicit positōni respondentis est ver⁹ elenchus. et tñ non oī tali cōuenit diuisio elen chi data a p. h. ḡ diuisio est insuffi ciens. Minor pz q: non oē tale est syllus. ¶ Scōo sic af. q̄lz fallacia ē falla ignorātie elēchi. ḡ male ponit ista fallacia distincta ab alijs. Añs pz. q: q̄libz fallacia fit ex omissione alicui⁹ pticule reqsite ad verū elen chum. ¶ Tertio sic af. pluribus modis pōt fieri defectus a vo elē cho q̄ quattuor modis: cū plures pticule ponātur in diuisione elēchi q̄ qttuor. ḡ plures sunt modi hui⁹ fallacie q̄ quattuor.

Ad primū dicit q̄ licet tale argumē tū non sit syllogismus stricte capiē do illum terīm syllogismus. tamē bene est syllogismus large capien do illū teriz syllogismus. ¶ Ad sz df q̄ lz q̄lz fallacia sit fallacia igno rantie elēchi large capiendo illum terīm fallacia ignorantie elenchi. non tamē stricte capiendo illū ter minū fallacia ignorantie elenchi. ¶ Ad tertium dicitur distinguen do antecedens. Uel stricte capien do illum terminum fallacia igno rantie elenchi: τ sic negatur conse quētia. vel large capiendo: sic cōce ditur ǫsequentia.

Sequit de falla pe titōis pricipij. Pe tere id quod ē in pricipio est qñ conclusio quede bz

probari sumitur in premissis. cum ergo idem sub eodem noie nō pōt seipm ꝓbare. vt hō currit. gͦ homo currit. In talibꝰ est petitio pricipij. ⁊ talis argumentatio ē ridiculosa: nec cadit sub arte. nec est petitio huiꝰ quod est in principio. ¶ Aliud ei est petere pricipiū. ⁊ petere illud quod est i pricipio. qꝛ petere pricipiū est qñ petit̃ idē sub eodē noie. vt hō currit. gͦ hō currit. ⁊ istoͦ arguēdo nulla est fallā qꝛ non ɔtinet̃ sub aliq̄ spē argumētatōis. nec ꝫm veritatē. nec ꝫm apparētiam. sꝫ talis petitio principij peccat ɔtra syllm simplr dictū. ¶ Sꝫ petere quod est i pricipio ē/qñ idēꝫ petit̃ sub diuerso noie. vt animal rōale currit. gͦ homo currit. Uel sic/ petere illd quod est i pricipio/est qñ minus notū sumit̃ ad probationem magis noti. qd petere id qd ē in pncipio.

Causa apparentie huius fallacie ē diuersitas ɔclōnis cum ꝑmissis. Cā falsitatis ē diuersitas eorūdē. ¶ Petit̃ aūt id quod est in principio qnqꝫ modis. vt pꝫ octauo thopicorum ¶ Primo mō qñ diffinitū petit̃ i diffinitōe. ⁊ ecōtra. vt si dubitaret̃ vtrum hō currat/ vel nō currat et fiat argumētū. aial rōale currit. ergo hō currit. nulla est ibi ꝓbatio. qꝛ qñ vnū dubitatur necesse ē alteꝝ dubitari. ⁊ ita si sumat̃ vnū ad ꝓbandū aliud pctm̄ ē. ꝑmꝰ modus ¶ Secūdꝰ modus est/qñ particulare petit̃ in vlī. vt nullꝰ hō currit. ergo sorꝫ non currit. vel si aliqs debeat ꝓbare q oim ɔtrari oꝝ est eadē disciplina ⁊ assumat. oim oppositoꝝ est eadē disciplia. ergo oiꝫ cōtrariorū est eadē disciplia hic petit̃ ɔclusio in ꝑmissis. scdus modus. Tertiꝰ modus: est qñ vlē petitur in particularibꝰ vt si aliquis debeat probare q omnium oppositoꝝ est eadem disciplina. ⁊ sumat istā. omniuꝫ cōtradictoriorum/contrariorum/ et sic de alijs: est eadeꝫ disciplina. ergo omnium oppositorum eadeꝫ est disciplina. Uel sic. sortes currit. plato currit ⁊ sic tertꝰ modꝰ

de aliis. ergo omis hõ currit. ¶ Quartus mod⁹ est qñ ꝯiũctũ petiꝛ in diuisis vel ecõtra. vt si aliq̄s debeat ꝓbare ꝙ medicinaē disciplina sani ꝛ egri. ꝛ arguaꝛ sic. medicia est disciplina sani/ꝛ medicina est disciplina egri. g° medicina ē disciplina sani ꝛ egri.

Quartus modus.

¶ Quitus mod⁹ est qñ vnũ relatiuoꝝ petiꝛ i alio vt si aliquis debeat ꝓbare ꝙ sortes sit pr̄ platonis ꝛ ꝓbet sic. plato ē fili⁹ sortis. g° sortes est pr̄ platonis. nõ seq̄ꝛ. q: h° assumiꝛ quod est ꝓbandũ.

Quintus modus.

Notabile

Sciendũ ē ꝙ hec falla nõ ipedit syllogismũ iferentē: sꝫ ꝓbantē. ꝛ ita fallacia petitionis pricipij peccat cõtra sylllogismũ dialecticũ inq̄ꝫtũ dialectic⁹ est.

Quid pn̄apiũ i ꝓposito.

¶ Circa hunc textũ notandũ est p̄mo ꝙ p̄ncipiũ in ꝓposito est illud qđ opponēs ꝓponit ꝓbare a p̄ncipio ꝯ rñdentē: cuius tñ̄ oppositũ posuit respõdens. Vñ petere p̄ncipiũ in ꝓposito nõ est accipe idē ad ꝓbandũ seip̄ꝫ: sꝫ est accipe aliquã ꝓpõeꝫ eque vel magis dubiã respõdenti q̄ ꝯclo ꝓbanda. Ex isto patꝫ ꝙ petitio p̄ncipij nõ est petm̄ ꝯ illationē sꝫ ꝯ ꝓbatõeꝫ. ¶ Vñ fallacia petitionis p̄ncipij ē deceptõ ꝓueniens ex eo ꝙ aliq̄s ꝓcessus rõcinatiuus videꝛ ꝓbare ꝯclõem ꝓpter apparentē diuersitatem antecedētis a cõsequēte: quã tamē non probat ꝓpter idētitatē añtis cũ ꝯñte.

Notãdũ est scđo ꝙ cã apparētie fallacie petitiõis p̄ncipij ē añs apparēs magis notũ ꝯñte. Sꝫ locus dr̄ia maxime hui⁹ falle est isti duo teri. s. añs apparens magis notũ ꝯñte: ꝛ ꝓbatiuũ ꝯsequētis. Et locus maxima ē hec orõ. oē ens appēs magꝭ notũ ꝯñte ē ꝓbatiuũ ꝯñtꝭ. q̄ ē falsa. Cã dfect⁹ hui⁹ falle ē añs eq̄ ignotum sicut ꝯñs: vel nõ magis notuꝫ q̄ ꝯñs. ¶ Iste textus. petiꝛ aũt id qđ est in p̄ncipio quinq̧ modis. sic itellr̄: q̄nq̧ sunt teri cõēs: non coincidentes in signãdo sꝫ suas rõēs formales omēs palogismos hui⁹ fallacia significantes per quos iste terinus fallacia petitionis p̄ncipij diuidr̄ diuisiõe logicali. ¶ Prim⁹ modus siue p̄ma spēs hui⁹ fallacie est qñ fit palogism⁹ ex eo ꝙ ad ꝓbandũ ꝯclõem in qua p̄dicaꝛ aliqđ p̄dicatũ de diffinito: sumiꝛ ꝓpõ in qua illud idē p̄dicatũ vel sibi sinonimũ p̄dicatur de diuisione illi⁹ diffiniti. vt si aliq̄s velit ꝓbare istam hõ currit. ꝛ arguaꝛ sic. aĩal rõnale currit. g° hõ currit. ad illũ palogismũ respõdeꝛ negando añs.

Quid locus maxia ꝛ dr̄ia maxie in hac fallacia.

Pria species hui⁹ fallacie.

Notãdum est tercio ꝙ scđs mod⁹ est qñ fit palogism⁹ ex eo ꝙ ad ꝓbãdũ ꝓpõeꝫ de terio minus cõi sumiꝛ ꝓpõ de terio magis cõi. vt si aliq̄s ad ꝓbandũ istã. oim ꝯrioꝝ est eadē disciplina. sumat istã: oim oppositoꝝ est eadē disciplina. ergo oiꝫ ꝯrioꝝ est eadē disciplina. ibi dꝫ negari añs. ¶ Tertius modus huius fallacie: est qñ fit palogismus ex eo ꝙ ad ꝓbandũ ꝓpõem vl'eꝫ sumunꝛ eius singulares. vt si aliq̄s velit istã ꝓbare. oim oppositoꝝ ē eadem disciplina. ꝛ arguaꝛ sic: oim ꝯrioꝝ est eadem disciplina: ꝛ oiꝫ priuatiue oppositoꝝ est eadē disciplina. ꝛ sic de aliis. ergo oim opposi-

Secunda species.

Tertia species

torum est eadem disciplina. ibi dz negari antecedens.

Quarta species. **Notandū** est quarto q̄ quartus modus hui⁹ fallacie est quādo fit paralogismus ex eo q̄ ad ꝓbādū ꝓpōnez in q̄ ponit aliqd̄ ꝯiūctū sumitur añs in q̄ ptes illius cōiūcti sumunt diuisim. vt si aliqs velit ꝓbare istā medicina est sani ⁊ egri: et arguat sic. medicina ē sani: ⁊ medicina est egri: ḡ medicina est sani ⁊ egri. ibi dz negari antecedens. ¶ Quintus

Quinta spēs. modus est quando fit paralogismus ex eo q̄ ad ꝓbandū ꝓpōem in qua ponit relatiuū: sumit ꝓpositio in q̄ ponit suū correlatiuū: vt si aliquis velit ꝓbare istā sortes est pr̄ platonis: ⁊ arguat sic. plato est filius sortis: ḡ sortes est pr̄ platonis. ibi debet negari antecedēs.

Cōtra dicta ar̄. Primo sic. vbi ē bona conseq̄ntia ibi nō est fallacia: sed in argumentationibus que dicunt fieri penes istā fallaciā est bona cōsequētia. ḡ in illis nō est fallacia. ¶ Secundo sic ar̄: hec est petitio p̄ncipij hō currit. ḡ homo currit ⁊ tñ ibi nulla est fallacia. cū ibi nulla sit apparentia. ḡ non dz poni fallacia petitionis p̄ncipij. ¶ Tertio sic arguit. tunc est fallacia petitionis p̄ncipij quādo diuisū petit i cōiūcto: ⁊ tamē talis mod⁹ ñ enumerat hic. ḡ modi isufficient enuērant

Ad primum dr̄ q̄ lz vbi est bona cōsequētia non sit fallacia q̄tum ad illatōem: tamē bene q̄tuz ad ꝓbatōem. ¶ Ad scdm̄ dicitur q̄ lz ibi sit petitio p̄ncipij stati: non tamē est ibi petitio p̄ncipij nō stati vnde petitio p̄ncipij statim est quā do ātecedēs ⁊ ꝯñs sunt synonima: Sed petitio p̄ncipij nō statim ē qñ antecedēs ⁊ ꝯñs non sūt synonima tamē antecedēs nō est magis notū ꝯñte. ¶ Ad tertiū dr̄ q̄ talis mod⁹ cōtinet sub quarto modo.

E fallacia ꝯseq̄ntis dicēdū est. secūdū ꝯñs fiunt paralogismi eo q̄ credimus ꝯñaz ꝯuerti q̄ ñ ꝯuertit. ¶ Fallacia ꝯñtis ē idoneitas decipiend i ꝓueniēs ex apparenti conuertibilitate ꝯseq̄ntis cū añte. vl' sic ē appētia ꝯñtie ꝯuerse q̄ nō ꝯuertit. Causa apparētie huius fall'e ē ꝯueniētia vnius conseq̄ntie ad aliā non bonā. Causa falsitatis est diuersitas eorūdem. Et sciēdū q̄ bñ tenet argumētū a positōe añcedētis ad positiōez cōseq̄ntis. ¶ Hui⁹ fall'e tres sunt modi. Prim⁹ mod⁹ est: qñ arguit a destructione añcedentis ad destructionē ꝯseq̄ntis. vt si hō ē aial ē. ergo si hō nō ē aial nō est. Vel a positiōe ꝯsequētis ad positionē antecedētis. vt si mel ē: rubeū est. ergo si rubeū ē: mel est. Ad istū moduz reducunt oēs praue argumētatōes ab inferiori ad superi⁹ destructiue. Vñ quotienscūq̄ fit ꝓcessus ab inferiori ad superius cū distributōne supioris. vt ois homo

Diffinitō fall'e ꝯñtis

p̄m⁹ mod⁹ h⁹ fall'e

currit. ergo oē aial currit. ibi cōmittit ista fallacia. vel null⁹ hō currit. g° nullum aial currit. ¶ Secundus modus. Secundus mod⁹ solz poni ab insufficiēti iductiōe singulariū. vt sortes est aial. 𝔱 ecōuerso. plato ē aial 𝔱 econuerso. ergo ois hō est aial 𝔱 ecōuerso. hic enumerantur oēs singulares illius. ois homo est aial. 𝔱 nō huius. oē aial est homo/ que significant 𝔭 ꝯpōnē hui⁹ quod est ecōuerso. ad hāc ois homo est aial. ¶ Terti⁹ mod⁹. Tertius mod⁹ ꝓuenit a cōiter accñtibus. Et dicunt coiter accñtia q̄ se aliquādo ꝯsequūtur/ 𝔱 aliqñ non vt ille est cōptus. ergo est adulter. Silr hic. musa et poeta teriant in a. sz musa est femi gñis. ergo 𝔱 poeta: nō seqtur. q2 identitas gñis/ 𝔱 teriationis aliqñ se consequūtur/ 𝔱 aliqñ nō eo ꝙ non est in omib⁹/ sz in aliqbus. Obiectō. ¶ Si aliqs dicat ꝙ in hoc vltimo mō ñ tenet ecōuerso. ergo ibi ñ est ꝯña. Solutio. ¶ Dicēdū est g° ꝙ (ɓz quosdā) sumit ꝯña a cōiter accñtib⁹/ ad ꝯñaz necessariā 𝔱 ꝓbabilē. 𝔱 in istis ñ suitur ꝯña necā sed ꝓbabil. Talr aūt ordināt isti mōi ab Aristotele modo dicto.

¶ Circa hunc textū notandū est ꝑmo: ꝙ iste termin⁹ consequētia capitur dupliciter. Acceptiones de ly ꝯña. Uno mō large: et tunc describitur sic. consequētia ē ꝓpositio in qua per notam illationis aliqua ꝓpō denotatur sequi ex alia: siue hoc sit debite siue indebite. Et hoc mō diuisio consequētie in consequētiam bonā: 𝔱 conseqntiam malā. pōt dici diuisio generis in suas species. Uel toti⁹ in modo in suas spēs. ¶ Alio mō capit strice: et sic consequētia est oratio habens notā illatōnis: 𝔱 cōsequēs qđ de necessitate seqtur ad antecedēs ¶ Silr antecedēs 𝔱 consequēs dupliciter capiūtur. Acceptiones añtis 𝔱 ꝯñtis. Uno mō large: 𝔱 sic: Antecedēs est ꝓpō ex qua denotatur mediante nota illationis sequi alia: siue sequat debite siue idebite. Et consequēs est orō que đnotatur mediante nota illatōis sequi ad aliā siue sequatur debite: siue non. ¶ Alio mō capiuntur stricte: 𝔱 sic. Antecedens est orō ex q̄ de necessitate seqtur alia. et ꝯseqns est ꝓpō q̄ de necessitate seqtur ad aliā. Et hoc modo diuisio cōsequētie in ꝯñaz bonā 𝔱 cōseqntiā malaz est diuisio analogi in sua analogata. Isto scđo modo capitur in proposito iste terinus ꝯña.

Notandum est scđo ꝙ fallacia ꝯñtꝫ ē deceptō ꝓueniēs ex eo ꝙ aliqs processus rōcinatiuus videtur eē bonus ꝓpter cōueniētiā quam hz cū ꝯña vera. q̄ tñ nō ē bona consequētia. ꝓpter diuersitatē eius a bona ꝯña. Intellectus diffinitionis fallacie ꝯñtis. ¶ Alit diffinit sic. Fallacia ꝯñtꝫ ē argumētatō sophistica q̄ videt eē bona ꝯña ꝓpter cōuenientiaz ei⁹ cū bona conseqntia que tñ nō est bona conseqntia propter di

uersitatē eius a bona ꝯña. Cā apparētie est oro apparēs esse bona ꝯña: ꝑpter ꝯuemētiam quā hȝ cū bona ꝯña. Cā defectus huiꝰ fallacie ē oro diuersa a bona ꝯña. Locꝰ ꝯña maxie huius fallacie ē isti duo teri oro apparēs bona ꝯña: ꝯ ꝯñtia bona ꝯñe. ꝯ sic de silr'ibus. Sȝ loci eius fallacie maxie sunt mlti: sicut a pōne ꝯñtis ad pōnē añtꝗ est bona ꝯña. Silr a destructōe añtis ad destructōeȝ ꝯñtis est bona ꝯña. Silr qcqd seqtur ad añs sequit ad ꝯñs. q̄ tñ oēs sunt false. Et sic pȝ ꝙ non ē vna maxia: sȝ plēs. ꝯ ēt diuersi loci ꝯrie maxime. ¶ Jste textus huius fallacie sunt tres modi: sic itel ligi. Tres sunt termi cōes nō coincidentes in sigñando ꝑm suas rōnes formales oēs palogismos huius fall'e sigñantes: per quos iste terinꝰ fallacia cōsequentis diuidit diuisione logicali.

Quid locꝰ maxia ꝯ q̄ta maxie i hac fall'a

Notandū est tertio ꝙ pmus modꝰ est qñ fit palogismus ex eo ꝙ ar a destructōe añcedētꝗ ad destructōnē ꝯñtis. Uel a positione ꝯñtis ad positioneȝ añtis alicuiꝰ bone ꝯñe. ¶ Exēplū pmi: vt si hō est aīal est sed nullus hō est. ꝑ nullū aīal est. Et ista argumētatio videt ꝯfirmari per istā maximā sophisticā. A destructione añtis ad destructōeȝ ꝯñtis semp est bona ꝯñtia. Exēplū secūdi. vt si hō est aīal est. sȝ aīal est. ꝑ hō est. ꝯ videt illa argumētatio sophistica ꝯfirmari per istā maximā. Sēper a positione ꝯñtꝗ ad positiōeȝ añtis est bona ꝯñtia. ¶ Ad istos palogismos rñdet negando ꝯñam: qꝛ cōmittit fallacia cōseqñtꝗ qꝛ lȝ valeat ꝯña ab inferiori ad superius affirmatiue sine distributione superioris. tñ non tȝ negatiue ab inferiori ad supius cū distributōe superiorꝗ. Silr lȝ valeat ꝯña ab iferiori ad supius affirmatiue sine distributōe vtriusqȝ: nō tñ econtra. Silr nō seqtur si pluat terra est madida. sed terra ē madida. ꝑ pluit. qꝛ ibi ar a positiōe ꝯñtꝗ ad positiōem antecedentis.

Prima spēs huiꝰ fall'e.

Notandū ē quarto ꝙ scōs modꝰ ē qñ fit palogismus ex eo ꝙ ar ab antecedente nō sufficiēti inferre ꝯñs: vt ab insufficienti enumeratione singulariū. vt sortes est aīal. plato est aīal. cicero ē aīal. ꝑ oīs hō est aīal. ibi dȝ negari ꝯña: qꝛ cōmittit fallacia ꝯñtis. ex quo in añte insufficienter enumerātur singularia. Jn isto palogismo ar a positiōne ꝯñtis ad positiōeȝ añtis ꝯ nō est ꝑprius modus distinctꝰ a pmo mō. ¶ Tertius modus est qñ fit palogismus ex eo ꝙ ar a cōiter accñtibus q̄ non se cōsequūtur. vt nō seqtur. Jste est comptus. ꝑ est adult. ibi cōmittit fallacia ꝯñtis. vñ hic ñ est ita ꝑprie fallacia ꝯñtis sicut in pmo mō huiꝰ fallacie. qꝛ hic conuertit ꝯña aliq̄ q̄ nō dȝ conuerti vl aliter q̄ dȝ conuerti.

Scda species.

Tertia species.

Contra dicta ar. primo sic bene seqtur si hō currit risibile currit: sed nullus hō currit. ꝑ nullū risibile currit. ꝯ tñ ibi ar a destructōne añtis ad destructōem ꝯñtis: ꝑ pmus modus est insufficienter positus. ¶ Secūdo sic ar. bene sequit si homo currit risibile currit. sȝ risibile currit. ꝑ homo currit. ꝯ tñ ibi ar a positiōne ꝯñtis ad positiōnem añtis. ꝑ contra pmū modū. ¶ Tertio sic ar. a cōmuniter accidentibꝰ sumit locus dialecticꝰ. ꝑ non sumitur locus sophisticus.

Ad duas rationes primas dicitur ꝙ licet sequant gratia materie: non tñ gratia forme. ¶ Ad terciā dr ꝙ lȝ a cōiter accñtibus q̄ se ꝯsequunt ꝑȝ ꝯñaȝ bonā sumat locꝰ dialecticus: nō tñ a cōiter accñtibꝰ q̄ nō se ꝯsequūt semp.

Sequitur de fallacia ꝑm non cām vt

cām. ¶ Ad cui⁹ euidentiam: sciendū q̄ duplex est syllogismus. s. ostensiuus et ad ipossibile. ¶ Ostensiuus est qui h̃z vnā solam cōclusionē. ¶ Syllogismus vero ad ipossibile est quādo aliquis syllogistice ducit̃ ad ipossibile. ⁊ ꝓpter hoc interimit̃ aliqua p̄missaꝝ que erit cā illius ipossibilis. vñ iste syll'us semꝑ h̃z duas ↄclusiones vt cū dr̃ est ne homo asin⁹ hoc concesso. Cōtra null⁹ asinus est aīal rōnale mortale. hō est asin⁹. ergo hō nō est aīal rōnale mortale sed hoc ē ipossibile. ergo ⁊ ista homo est asinus. Et ille syll'us est i quarto mō p̄rie figure. Sciēdū est ergo q̄ non cā vt cā semꝑ fit in syll'is ad impossibile.

qd syll'us ostēsiu⁹ et ad ipossibile.

Fallacia aūt s̃m non cām vt cāz fit qñ non causa ponitur vt cā: ⁊ propter hoc apparet sequi impossibile et illud quod apparet esse causa interimit̃. vt si queraẗ ē ne brunell⁹ hō: quo ↄcesso. Cōtra nullus asinus est aīal rōale mortale sed homo est asin⁹. ⁊ brunellus est hō. ergo hō nō est aīal rōnale. hoc aūt est impossibile. ergo brunell⁹ non est hō. In hac eni dicta argumentatione ē nō cā vt cā. q̄ꝛ interimitur id quod apparet esse cā: ⁊ nō est. s. brunellus est hō. Vl' sic fallacia nō cāe vt cāe ē idoneitas decipiendi proueniens ex apparēti ↄueniētia p̄misse nō cause ad aliā p̄missam cām. Cā apparentie huius fallacie ē ↄuenientia hui⁹ quod apparet esse cā ⁊ non est cuz eo quod est cā. Cā falsitatis ē diuersitas eorūdem. Tale eni exemplū ponit aristoteles hui⁹ fallacie. Sunt ne aīa ⁊ vita idem: quo ↄcesso. Contra mors ⁊ vita sūt cōtraria. s̃z mors est corruptio. ergo vita est gñatio. et per ↄñs viuere est gñari. s̃z hoc est ipossibile. q̄ꝛ q̇cq̇d viuit nō gñatur/ sed gñatū est. ergo aīa ⁊ vita non sūt idē. Hec argumētatio peccat s̃z non cām vt cām. ex hoc eni q̄ aīa ⁊ vita sunt idē nō seq̇t̃ ipossibile. ⁊ ita non d̃z interimi. sed ista mors ⁊ vita.

diffinitio falle s̃z ñ cāz vt cāz

D

sunt ɔtraria. qꝛ in omibus his id quod nõ ē cã appa ret esse cã. qꝛ coicat in ter mis cũ aliq̃bus ꝓpõibus ex q̃bus seq̃tur ĩpossibile. ¶ Ex istis pꝫ ꝙ ista falla nõ fit in syllo ostẽsiuo. vt oĩs hõ currit. sortes ē hõ ⁊ sol est in cãcro. ergo sortes currit. hic non est fallacia nõ cãe vt cãe. qꝛ hec ꝓpõ sol ē in cãcro non est cã. neqꝫ apparet eē cã sicut apparet in syllis ad ĩpossibile.

qd cã ⁊ ñ cã i ꝓpo sito: ⁊ qd ñ cã vt cã

¶ Circa hunc tertiũ notandũ ē primo ꝙ causa in ꝓposito dr̃ premissa aliquid faciẽs ad illatõem cõclusionis: q̃ necessario requirit ad illationem ɔclõis. ¶ Sed non cã in ꝓposito dr̃ orõ q̃ nichil facit ad illatõeꝫ ɔclõis. ita ꝙ ipsa apposita vel reõta nichilominus seq̃tur conclusio. ¶ Sed nõ cã vt cã dr̃ oratio in syllogismo accepta: nichil faciens ad illatõem ɔclõis: apparens tamen aliquid facere ꝓpter cõuenientiaꝫ quã hꝫ cum p̃missa cã vel cõclusiõe Unde fallacia ẜm non cãm vt cãm fit in syllogismo ad ĩpossibile superfluo.

declaratõ sylli ad ĩpossibile.

¶ Unde syllogismus ad impossibile est argumentatio in qua ex vna premissa falsa: cum alia manifeste vera infertur ɔclusio falsa. ex cuius cõclusionis falsitate infertur falsitas alicuꝰ premisse. ⁊ ex falsitate p̃misse ĩfertur veritas eius cõtradictorie opposite. vt hic ē syllogismus ad ĩpossibile: posito casu ꝙ aliq̃s neget istã. homo est aĩal. Tunc arguatur sic. Nullus hõ est animal. et omne aĩal rõnale est aĩal ergo nullũ aĩal rõnale est homo. conclusio est falsa. ergo aliqua premissaꝝ. non minor: ergo maior. et per cõsequẽs eius ɔ̃dictoria est vera scꝫ homo est aĩal. ¶ Sed in syllogismo ad ĩpossibile superfluo p̃ter p̃missas requisitas ad illationẽ ɔclusionis: ponitur vna alia propositio q̃ nichil facit ad illationem vt hic homo est risibilis. nullus hõ est aĩal. et oẽ animal rõnale est animal. ergo nullũ aĩal rõnale est hõ. si tunc ex falsitate illius conclusionis inferaꝛ falsitas illius ꝓpõis .s. homo est risibilis ni chil facit ad illatõem ɔclõis: lꝫ videaꝛ facere: tũc est fallacia secundum non causam vt causam.

Notandum

est scd̃o ꝙ fallacia ẜm non causã vt cãm est deceptio ꝓueniens ex eo ꝙ ꝓpter falsitatẽ ɔclõnis debite illate ex aliq̃bꝰ premissis: creditur ꝙ premissa superflua sit falsa: cum tamen sit vera. Aliter diffinitur sic fallacia secundum non cãm vt cãm: est argumẽtatio sophistica ꝓueniens ex eo ꝙ ex falsitate conclõis infertur falsitas orõnis nichil faciẽtis ad illationẽ conclusionis. que tñ apparet aliquid facere. Cã apparentie huiꝰ fallacie est premissa non cã conueniens cũ premissis causis vel cũ cõclusione: ꝓpter quod videtur aliquid facere ad illationẽ conclusionis: sicut alie p̃misse. Sed locꝰ differentia maxime huiꝰ fallacie ē isti duo terĩ scꝫ oratio cõueniens cum cõclusione: ⁊ cã illationis cõclusionis. Sed locus maxima huiꝰ fallacie est illa ꝓpõ: oĩs orõ conueniẽs cum cõclusione est cã illatõis ɔclusionis: quod tñ est falsum. Sed cã defectus huiꝰ fallacie est p̃missa superflua nichil faciens ad illationeꝫ ɔclõis q̃ est vera. Uel ē diuersitas premisse non cãe vt cãe a p̃missa cã vel a conclõe.

intellectꝰ diffinitõis falle ẜꝫ ñ cãꝫ vt cãꝫ

qd locus maximaꝛ dr̃ta maxie i hac fallacia

Notãdum

est tercio ꝙ huius falla

cie pe. hi. non ponit aliquos mōs: sed solū ponit exᵐ aristotelis. huiꝰ fallacie tñ solēt assignari tres mōi

pria spēs huiꝰ fallē extra tex tum. ¶ Primus est qñ fit palogismus ex eo ꝙ ꝑmissa nō cā vt cā que credi tur eē falsa ꝑpter falsitatē con= clusionis. cōuenit cū cōclusione in subiecto: ⁊ sic fit paralogismꝰ. oē ꝯriuꝫ corruptiōi est generatio: sed vita est contraria corruptioni: ⁊ vi ta et aīa sunt idem. ḡ vita est gene ratio. conclusio est falsa: ergo aliq̄ premissaꝝ. ⁊ nō alia nisi ista: aīa et vita sunt idem. ¶ Ad istum para= logismum rñdetur negando illam ꝓpōem: et nō alia est falsa nisi ista: aīa ⁊ vita sunt idem. sed ex falsita= te conclusionis debꝫ inferri falsitas minoris. s. vita ē ꝯria corruptioni.

Notandū est quarto ꝙ scđus modꝰ

scđa spēs est qñ fit palogismus ex eo ꝙ ꝑmis sa superflua conuenit in predicato cum ꝯclōne. vt sic arguendo: oīe aīal rōnale est hō. aliquis asinus ē aīmal rōnale: ⁊ risibile est hō. ergo aliquis asinus est hō. cōclusio ē fal sa. ergo aliqua ꝑmissaꝝ. ⁊ non alia

ttia spēs ꝙ ista. risibile est homo. ¶ Tertiꝰ modus est: qñ fit paralogismus ex eo ꝙ premissa non cā vt cā conue= nit in ambobus extremis cū ꝯclōe vt sic arguendo. nullū insensitiuuꝫ est aīal. aliquis hō est insensitiuus ⁊ aliqđ aīal nō est homo. ḡ aliqs hō non est aīal: conclusio est falsa: ergo aliqua premissarū: ⁊ non nisi ista aliqđ aīal non est hō. ¶ Ad il lum palogismū rñdetur negando istam ꝓpōeꝫ ⁊ non alia est falsa nisi ista: aliquod aīal non est hō. sed dꝫ inferri falsitas illius ꝓpōnis homo est insensitiuus.

Cōtra dicta primo sic arguitur. nō ponit fallacia cāe vt nō cāe. ḡ nō est ponēda fallacia nō cāe vt cause: ꝯña pꝫ per silē. ¶ Scđo sic arḡ hꝰ fal lacie nō assignant aliq̄ mōi ī textu. ḡ textꝰ est insufficiēs. ¶ Tertio sic arḡ. nulla ꝑmissa ē cā ꝯclōis. ḡ nō ē ponēda falla nō cāe vt cāe.

Ad primum dr̄ ꝙ fal la cause vt non cause ꝯtinet sub falla non cāe vt cause. ¶ Ad ẜm dr̄ concedē do totū argumētū. ¶ Ad tertium dr̄: ꝙ lꝫ nulla ꝓpō siue ꝑmissa sit cā ꝯclōis q̇tū ad exñtiam. tñ bene q̄ tum ad illationē.

Propō plures est il la in qua plura pre dicant de plibus. vel pla de vno. vel vnum de plu/ ribus vt sortes currit ⁊ di sputat. Uel sic. est ne hic ⁊ hic hō: demōstrato sorte ⁊ brunello. Uel sortes et plato currunt ⁊ disputant — qđ ꝓpō plures.

Propositio autem vna ē in qua vnū predicatur de vno. Et hoc quadruplici ter. siue vnum numero. vt sortes est sortes. siue vnuꝫ specie. vt sortes est homo siue vnum genere. vt sor= tes est animal. siue vnum secundum prius et poste= rius. vt homo est ens. ani mal est sanum. siue predi= cantur plura ex quibus fit vnum. vt hō est aīal ratio nale mortale. Scđm plu= res iterrogatōes fiūt pa= logismi. qñ ad iterrogatō nes plures datur vna re= spōsio. — qđ propō vna.

¶ Fallacia ẜꝫ plu res iterrogationes vt vnā — diffinitio hꝰ fallē.

est idoneitas decipiēdi ꝓueniēs est ꝯuenientia iterrogationū pl'es ad interrogationē vnā. ¶ Cā apparentie hui⁹ fallacie est vnitas interrogationis ꝯplexe. ¶ Cā falsitatis ē pl'itas ipsius. ¶ Duo sunt modi huius fallacie. Primus modus est qñ plura in singulari numero subijciunt̄ vel p̄dicant̄. vt hic. est ne hic ⁊ hic hō: demonstrato sorte ⁊ brunello. si dicatur sic. ergo brunellus est hō. si nō ergo sortes nō est hō. Nō ei bene respondit qñ fecit responsionē vnā ad iterrogationes pl'es. sꝫ debet respondere. verū est ꝓ vno ⁊ falsum pro reliquo.

p̄m⁹ mod⁹ h⁹ falle

¶ Scdūs modus est qñ plura i plurali numero subijciuntur vel predicant̄. vt sūt ne ista bona vel nō bona. demonstratis bono ⁊ non bono. Si dicat bona. ergo bonū est malū. si dicat nō bona. ergo bonū non est bonū. debuisset ei respōdere bonū est bonū. ⁊ malū ē malum. ¶ Si ei concedat aliquis dari diffinitiones simili modo in singulari et in plurali. vt cecum est aptū natum videre. et non videt. Et ceca sunt apta nata videre et non vidēt. non effugiet redargutionē. demonstrato vno ceco ⁊ altero vidēte. ⁊ querat̄ sic. sunt ne illa ceca vel non ceca: si ceca. ergo illud est cecū demōstrato vno vidente: nō ei dicebat illum esse cecū: et illum esse videntē. sed dabat vnā respōsionē. eo ꝙ cōcessit ꝙ similis daretur diffinitio in singulari nūero et plurali.

2⁹ mod⁹.

¶ Circa hunc textū notandū est p̄mo ꝙ iterrogatio vna ē qñ vnū interrogat̄ de alio. vt vtrū sortes est asinus. ¶ Sed interrogatio pl'es: in proposito est iterrogatio q̄ plura interrogant̄ de vno: vel vnuꝫ de plurib⁹ vel plura de plurib⁹. Exēplum vbi plura interrogantur de vno. vt vtrū sortes est albus citharedus: Ex^m vbi vnum de plurib⁹. vt vtrū sortes albus grāmaticus sit homo: Exēplum vbi plura de pluribus: vt vtrū sortes grāmaticus sedens sit albus citharedus. Sed iterrogatio plures vt vna: ē interrogatio plures que creditur esse vna ꝓpter vnicū signū interrogatiuū in ea positū. Unde tunc aliquis decipit̄ per interrogationem plures vt vnā qñ aliquis ꝓpter vnitatem signi interrogatiui credit interrogationē plures esse vnā ⁊ ad eam esse respondendum vnica responsione. sicut ad interrogationē vere vnam.

q̄d interrogatio vna: quid pl'es: ⁊ q̄d iterrogatio vna vt plures

diffinitio hu⁹ fall'e Notandum est scđo ꝙ fallacia ẜm plures interrogationes vt vnā est deceptio ꝓueniens ex eo ꝙ ꝓpter vnitatē signi interrogatiui creditur ꝙ illa interrogatio q̄ est simplr̄ plures sit vna: ⁊ ꝙ vnica responsio debeat dari ad eā sicut ad interrogatōem vnā. Causa apparētie huius fallacie est vnū signū interrogatiuū quod ponit in interrogatione plures. Sed loc⁹ ɔ̄fia maxime huius fallacie est isti duo termini .s. vnū signū interrogatiuū et vnū interrogatū. Sed locus maxima huius fallacie est ista oro: vbicunqꝫ est vnū signū interrogatiuū: ibi est interrogatio vna q̄ tñ est falsa. Causa defectus huius fallacie ē diuersa interrogata. ¶ Iste textus huius fallacie duo sunt modi sic intelligitur. Duo sūt teri cōes nō coincidentes in significando: scđm suas rōs formales oēs fallās interrogationis plures vt vnius sigñtes: per quos fallacia ẜm plures interrogationes vt vnā diuiditur diuisione logicali.

q̄d locus maxia et ɔ̄fia maxime i hac fall'a

Notādum ē tertio ꝙ prim⁹ modus est q̄n in interrogatione plura interrogantur de vno vel vnū de pluribus: vel plura de pluribus in singulari numero. vt: est ne hic et hic hō? demōstrando sortē ⁊ brunellū: si aliquis rñdeat ꝙ sic: ergo brunellus est hō: si rñdeat ꝙ non: tunc bene rñdet. lꝫ videat male respondere cū videat ꝙ sortes nō est hō. qđ tñ nō seq̄tur ex rñsione data: qꝛ a copulatiua negatiua ad alterā ei⁹ partē nō vꝫ ɔ̄ña. Uel aliter pōt dici siue rñderi ad istā interrogationē: dicendo ꝙ hic est hō demonstrato sorte. ⁊ hic non est homo demōstrato brunello. ¶ Similit si querat. est ne sortes grāmaticus: logicus: rhetoricus? demonstrato illo qui est solum grāmaticus. si dicatur ꝙ sic: ḡ sortes est logicus. si dicatur ꝙ nō. ḡ sortes non est grāmaticus ex quo aūt ista interrogatio est ꝓprie interrogatio plures. ideo ad illam non debꝫ dari vnica responsio: sed plures. dicēdo ꝙ sortes est grāmaticus. sꝫ non ē logicus neqꝫ rhetoricus.

pma spēs hu⁹ fall'e

Notandū ē quarto ꝙ scđs modus est q̄n in interrogatōe plura interrogant de vno. vel vnū de plurib⁹ vel plura de pluribus in plurali numero. vt sunt ne ista bona? demōstrato vno bono ⁊ alio malo. si dicatur ꝙ sic: ḡ malū est bonū. si dicatur ꝙ nō bene rñdet lꝫ appareat ꝙ male respondeat. sed tñ pōt aliqs sic respōdere: istud est bonū ⁊ istud non est bonū. ¶ Silr̄ si aliquis credat ꝙ teri pluralis numeri debēt similit diffiniri sicut termi singularis numeri. vt sicut cecus est aīal non videns aptū natū videre. sic ceca essent aīalia nō videntia apta nata videre. Si q̄ratur isti demonstrato vno ceco ⁊ alio vidente: sunt ne ista ceca vel videntia? si dicat ꝙ videntia. ḡ cecus est vidēs. si dicat ꝙ sūt ceca. ḡ vidēs est cecus. Ad istā interrogatōnē plures dꝫ respondere ꝙ vnus est cecus ⁊ alt⁹ ē videns: Uel etiā iste terinus ceca nō dꝫ diffiniri sicut dictū est. sed sic. ceca sūt aīalia quoꝝ nullū est videns: apta nata videre

scđa spēs

Cōtra dicta ar. Prīo sic. nō ponit fallacia ẜm interrogationē vnā vt plures. ḡ non dꝫ poni fallacia secūdū plures interrogatōes vt vnā ɔ̄ña tꝫ qꝛ non videtur maior rō de vno q̄ de alio. ¶ Scđo sic ar. hec ē interrogatio vna: sūt ne ista viua? ḡ non est interrogatio plures. añs pꝫ qꝛ ibi p̄dicat vnū p̄dicatū de vno subō. ¶ Tertio sic ar. hec ē iterrogatio plures: est ne hic ⁊ hic homo ⁊ tñ ad eā bene rñdet dando vnā rñsionē. ḡ nō ɔmittit fallacia ex eo ꝙ ad iterrogatōes plēs dat vna rñsio

Ad primū dicit negando ꝯñaz: qꝛ nō est simile. ex quo non ē apparentia ꝙ interrogatio vna simplr̄ appareat plures. sed bene est apparentia quō interrogatio plures appareat vna. Vel alit̄ dr̄ negando aña. ⁊ ꝙ illa ꝯtinet̄ sub fallacia ꝭm plures interrogationes vt vnam. ¶ Ad ꝭm dr̄ ꝙ lꝫ ibi sit interrogatio vna cōiunctione: nō tamē ē simpliciter vna. ¶ Ad tertiū dr̄ ꝙ licꝫ ad interrogationē in qua ponūtur plura cōiuncte possit dari vna responsio: nō tñ ad interrogationē pluref in qua ponūtur plura inconiuncte

Ost hec autē reducendū ē omēs fallacias ad ignorantiā elenchi. ¶ Reducere aūt oēs fallās ad ignorantiā elēchi. est ostēdere qualiter fallacia qlꝫ peccat contra aliquā particulam in diffinitiōe elenchi positā: aut rōne syllogismi: aut rōe ꝯtradictionis. Sicut eñ differentia adueniēs generi cōstituit spēm. ita ratio ꝯtradictōnis adueniēs syllogismo ꝯstituit elenchuꝫ Unde q̄cq̄d est in elēcho/ aut est in eo rōne ꝯtradictionis/ aut rōne syllogismi. Dicit eñ aristoteles ꝙ diuidendū est oēs syllogismos apparētes ⁊ elenchos/ aut oēs reducendū

Qd reducē fallās.

est ad ignorantiā elenchi

Reductō specialis.

¶ Equiuocatio/ ⁊ amphibologia/ ⁊ figura dictōis reducūtur ad ignorantiā elenchi: eo ꝙ ipediūt ibi esse syllm̄ ⁊ ꝯtradictiouē. ¶ Cōpositio/ diuisio/ accēt⁹ reducunt̄ ad ignorātiam elenchi. in eo ꝙ non est oro eadē vel idē nomē sed drãns. opꝫ aūt hoc: scꝫ nomē et rōeꝫ eē eadē quē admodū ⁊ rem: si debeat esse elenchus. ¶ Qui vero scdm̄ accidens fiūt manifesti sunt diffinito syllo qꝛ fiunt ꝯtra particulā in diffinitōe elēchi positam scꝫ necesse ē aliud accidere: per ea q̄ posita sūt et cōcessa. Et scdm̄ hanc fallaciā (q̄ est scdm̄ accñs) artifices ⁊ scientes sepe ab inscijs reducunt̄ faciētib⁹ syllos ꝯtra sapientes. nã scdm̄ accidēs faciunt syllogismos appentes. Qui vero fiunt ꝭꝫ q̄d ad simplr̄ r̄ducūt̄ ad ig⁹ ꝛātiā elēchi qm̄ de eodē ñ ē affirātō ⁊ negatio: vt ethiops est albus ꝭm dentes. ergo ē albus. Manifesti aūt sunt silli qui pri⁹ dicti sunt. ⁊ q̄

les nūcupant. ¶ Qui vero fiunt ſm id quod petit i pricipio/ et non cā ut cā peccāt manifeste contra diffinitionē syllī. qz in syllogismo oz sequi aliud de necessitate. quod nō erat in principio. et sic oz q pmisse sint cause cclōis syllogismi. ¶ Qui vero ſm cñs: reducunt sicut et illi q fiunt ſz accñs. ¶ Qui vero ſm plures interrogatō nes vt vnā reducunt eo q peccant ctra vnitatē ppo sitionis. Ibi eni nō sumit ppō vna et per cñs nec p positio. Nā eadē est diffinitio vni⁹ rei et rei. vt hois et vnius hois. similit aūt et in alijs. Unde propō vna vnū de vno affirmat. sz nō est ita in propōe plures in qua pdicant plura de vno vel vnū de plurib⁹. et ppt hoc peccāt ctra vnitatez

Reductō generalit̄ ppōis. ¶ Itez oēs fallacie in dictōne/ et ſm qd ad simplr reducūtur ad ignorantiā elēchi eo q peccāt ctra cdictionē. Oēs aūt alie fallē extra dictionē reducunt in hoc q peccāt ctra diffinitionem sillī.

¶ Finit tractatus sextus

¶ Sequit tractatus septimus de suppositionib⁹.

quō fallē reducunt ad elēchū

¶ Circa hunc textū notandū est pmo q hic cñter autor ostēdit: quō qlz fallacia siue cuiuslz fallacie argumentatio sophistica deficit a vero elencho. Nam oēs fallacie in dictione deficiūt a vero elēcho. qz nō sunt illatiue et non sunt bone cñe. Similiter fallacia accñtis: et ſz qd ad simplr: et fallacia cñtis deficiūt a vero elencho. qz non sūt bone cōsequētie. Sed fallacia ignorantie elenchi deficit a vero elencho: qz n̄ est bona cña. et etiā deficit i cōtradictiōe: ex quo ptes palogismi fallacie ignorantie elenchi nō vere cōtradicunt. Sed fallacia petitionis pncipij peccat ɔ elenchum: qz talis ofo nō est pbatiua: ex quo añs palogismi fallacie petitionis pncipij non pbat cñs. Similit fallacia nō cause vt cause deficit in probatione. Et fallacia ſz plures interrogationes vt vnā deficit eo q ibi nō est vnitas ppōnis. ista tamē fallacia n̄ pecca. ɔ elenchū qtum ad illationem pbabilē vel ɔdictionē.

quō fallē ducāt ad aliquam metham

Notandū est scōo q lz qlz fallā siue argumētatio sophistica videat ducere ad aliquā methā ipm respondentē: nulla tñ fallacia siue argumentatio sophistica vere ducit ad methā: qz tunc requireret q talis argumētatio vere inferret et pbaret suā cclōem: et sic non eēt argumentatio sophistica: mō nulla est fallacia siue argumentatio sophistica quī in aliquo illoꝝ deficiat. Uñ inter fallacias fallacia ignorantie elēchi maxime apparet ducere ad metham redargutōnis. et fallacia scōm non cām vt causam apparet ducere ad metham falsi. et fallacia

petitionis pncipij ad metham insopinabilis.

Notādū est tertio q̄ fallacia figure dictō-
De eodē nis videt ducere respondentes ad methā soloecismi. Et fallacia scd̄m q̄d ad simplr: apparet ducere ad methā nugatōis. Unde ex quo oēs paralogismi peccant contra illationē ideo soluunt per negationē ɔn̄e Silr fallacia accn̄tis: fm q̄d ad simpliciter. ⁊ fallacia ɔn̄tis. siue earū paralogismi soluunt negādo ɔn̄a3 Sed palogismi fallacie petitionis pncipij. ⁊ fallacie non cāe vt cause peccant ɔ probationē. ideo soluuntur per negationē an̄tis vel partis an̄tis. Sed fallacia ignorantie elēchi siue palogismi eius peccant cōtra ɔdictionē ⁊ etiam cōtrra illationem. ideo etiā soluunt palogismi talis fallacie per negationē ɔn̄tie. Sed palogismi fm plures interrogationes vt vnā soluunt rn̄dendo per plures responsiones.

Notandū est quarto q̄ fallacia q̄ est deceptio: que est in respondēte capitur ab opponēte tanq̄ a cā pncipali: ⁊ ab argumentatione sophistica tanq̄ a cā effectiua instrumentali partiali: ⁊ loci maxime sophistice se hn̄t ad argumētationem sophisticā: sicut loci maxime dialectice ad sylłm dialecticū. q2 sicut loci dialectici vere confirmant argumētationē dialecticā: ita loci sophistici apparenter ɔfirmant argumētationē sophisticā. Maxime aūt sophistice sunt semꝑ false. sed maxīe dialectice sunt vere.

Cōtradicta primo sic ar. Fallacia fm plures interrogationes vt vnā non deficit in illatione: ꝓbatione: vel cōtradictione: ergo non d3 reduci ad elēchū. ¶ Scd̄o sic ar. ꝑalogismi peccātes ɔ illatōe3 soluūtur negando ɔn̄a3. sed palogismi i dictōe nō soluuntur negādo ɔn̄am sed per distinctōem: ḡ non peccant cōtra illatōe3. ¶ Tertio sic ar. reducere palogismos ad elenchū sophisticū est reducere eos ad fallaz ignorātie elenchi: sed fallacia ignorantie elenchi non reducit ad fallaciā ignorantie elenchi: ḡ nō reducitur ad elenchū sophisticū. ⁊ per cōsequēs nō deficit ab elēcho vero.

Ad primū dicit cōcedēdo totū argumentū. Uel alit pōt dici q̄ l3 fallacia fz plures interrogationes vt vnā non impediat imediate veru3 elenchum. tn̄ mediate pōt ipedire ꝓ q̄to ipedit vnitatē ꝓpōis q̄ req̄ritur ad elenchū. ¶ Ad fm negat minor: q2 lic3 tales paralogismi soluant per distinctionē. hoc est ꝓpter iuuenes. nec in distinctione ɔsistit pncipaliter solutio: sed in negatione ɔn̄e. ¶ Ad tertiū dr q̄ l3 fallacia ignorātie elēchi: stricte capiendo ly fallā ignorantie elenchi nō reducat ad fallaciā ignorantie elēchi stricte capiēdo fallaciā ignorantie elenchi: tamē bene reducit ad fallaciā ignorantie elenchi: large capiendo ly fallacia ignorantie elenchi.

¶ Questio addita per magistrum Thomam Bricot.

Queritur vtrum penes ꝓpōes insolubiles fiat fallacia fm q̄d ad simplr Et ar q̄ non: q2 fallacia fm q̄d ad simplr cōmittit in eo q̄ male argr a dicto fm q̄d ad simplr. vel econtra. Sed arguendo penes ꝓpōnes isolubiles nō ar a dicto fz q̄d ad simplr: vel econtra. ergo penes ꝓpōes isolubiles nō cōmittit fallacia fm q̄d ad simplr. ¶ Confirmat: q2 sic arguendo: sortes dicendo istā sortes dicit falsū: dicit orō ita eē sicut est. ḡ dicit verū: non cōmittit fallacia scd̄m quid ad simpliciter. eo q̄

añs est falsũ. ꝙ arguẽdo penes pro põnes insolubiles nõ cõmittit fallacia ꝑm quid ad simplr. ❡ Scdo sic arguendo penes ꝑpões plures ꝯmittit fallacia equocationis: vel fallacia scdꝫ plres iterrogatiões vt vnam. sed ꝑpões insolubiles sunt ꝑpões plures. igit arguẽdo penes ꝑpões insolubiles non cõmittitur fallacia scdm qd ad simplr. ❡ In oppositũ ar per aristotelem in primo ⁊ scdo elenchoꝝ: vbi videt dicere ꝙ tales paralogismi reducũtur ad fallaciã scdm quid ad simpliciter. Pro solutõe questionis.

Notandũ est primo ꝙ (vt patet in tractatu insolubiliũ) quadruplex est modus dicendi de significatiõe ꝑpõnũ isolubiliũ. ❡ Primus dicit tales ꝑpões insolubiles significare se esse falsas vel se non esse veras cathegorice. ita ꝙ in eis pars ꝑpõis põt supponere ꝓ ipsa ꝑpõe ⁊ cum hoc ipsis non correspondet mẽtalis hypothetica: sed cathegorica: acsi non essent insolubiles. Et iste modus dicendi est valde ꝓbabilis. Naꝫ ex quo ista ꝑpõ: aliqua propõ particularis est falsa: nũc existentibus aliquibꝰ: significat cathegorice aliquã ꝑpõem particulareꝫ esse falsã: nõ videtur posse dari rõ quare talis propositio nõ potest significare cathegorice aliquam propositionem particularẽ esse falsam quando ipsa sola erit sicut nunc significat: ⁊ tunc scdm istũ modũ dicendi ad veritatẽ propõis affirmatiue non satis est ꝙ ipsa significet oĩo ita esse sicut est: sed vltra hoc requirit ꝙ ita eẽ sicut significat nõ sit ipsã esse falsã. ⁊ ideo hec est falsa. sortes dicit falsũ. posito ꝙ soluꝫ sortes dicat illam. Naꝫ lꝫ significet omino ita esse sicut significat: puta sortẽ dicere ꝑpõem falsã: qꝛ tamẽ ita esse est illã ꝑpõem esse falsã: ĩõ illa ẽ falsa. sua aũt ꝯdictoria vera ẽ

pmꝰ modus dicẽdi de isolubilibus

nam ad veritatẽ sue ꝯtradictorie negatiue sufficit ꝙ ita non sit sicut significat non esse. vel ꝙ sua ꝯdictoria significet se esse falsam. Et quia ita est in proposito. ideo hec ẽ vã sortes nõ dicit falsũ. hec autẽ falsa: sortes dicit falsũ. ❡ Et secundum hoc diceret ꝙ duplex est veritas. s. veritas scdm quid ⁊ veritas simplr Ad veritatẽ scdm quid propõis affirmatiue sufficit ꝙ significet oĩno ita esse sicut est. Sed ad veritateꝫ simplr vltra hoc reqritur ꝙ ital eẽ non sit ipsã ꝑpõem sic significantẽ esse falsam. Et ita arguẽdo sic. hec ꝑpositõ dicta a sorte in casu posito sortes dicit falsũ: significat oĩno taliter esse sicut est. igr est vera. cõmittit fallacia scdꝫ quid ad simpliciter: ex eo ꝙ ar a veritate scdꝫ qd vel a causa eius ad veritatem simpliciter.

Notandum est scdo ꝙ alius ẽ modus respõdẽdi ad insolubilia. Pro quo supponit hec maxima. pars ꝑpõis non potest supponere pro ꝑpõne. Et ideo in ista ꝑpõne: sors dicit falsum: ly falsum nõ supponit pro illamet ꝑpositione. Sẽsus ergo illius ꝑpõis non sic explicatur. sortes est dicens aliquã ꝑpõnem falsã. sed sic sortes dicit aliqd falsum aliud ab illa ꝑpõne. Et ita non sequitur in casu quo solum diceret sortes istaꝫ sortes dicit falsũ. sortes dicit illam ꝑpõem: ⁊ illa est falsa: ergo sortes dicit falsũ. ibi tñ ar a dicto simplr ad dictũ scdm qd male: qꝛ hic ar a toto in modo ad suam partem sine distributione totius in mõ: acsi sic argueret. Sortes dicit illam ꝑpõem ⁊ illa ꝑpõ est aliquod falsum. ergo sortes dicit falsũ aliđ ab illa ꝑpõe. ❡ Et ita scdm hunc modum posset dici ꝙ arguendo per propões isolubiles: vl arguendo de veritate aut falsitate ꝑpõnum insolubiliũ committitur

scdus modus.

fallacia ꝑm quid ad simpl'r: capien do fallaciã ꝑm quid ad simpl'r lar ge: vt sub se cõtinet fallaciã a simpliciter ad ꝑm quid. ¶ Et si dicat ꝙ arguendo a toto in mõ ad suã ꝑ tẽ sine distributõe totius in mõ cõmittit fallacia accidẽtis vel cõseq̃n tis. ergo ibi non cõmittitur fallacia ꝫ quid ad simpl'r. ¶ Ad hoc dr̃ ne gando ꝯñam. q2 non est inconueni ens in eodẽ ꝑalogismo plures fallacias inueniri. arguẽdo eñ a toto in mõ ad ꝑtem eius sine distributione totius in modo: cõmittit fal lacia ꝯñtis vel accidentis: cõsiderã do ꝙ totũ in mõ est superius ad ꝑ tem eius. Sed considerando ꝙ totũ in mõ est dictum simpl'r: ⁊ pars eius dictũ ꝑm quid. põt ibi cõmitti fallacia ꝑm quid ad simpl'r. Nec ẽ inconueniens plures fallacias ĩ vnũ paralogismũ coincidere. imo ꝑm aliquos formari põt aliq̃s paralogismus in quo oẽs fallacie inueniuntur: qui tñ ꝑalogismus nunc mi chi non occurrit

Obiectõ | Solutio

Notandũ est tertio ꝙ terti⁹ mod⁹ soluendi insolubilia est dicere ꝙ tales ꝓpões insolubiles si sint affirmatiue habẽt quasdã mẽtales hypotheticas sibi correspõdentes q̃ꝝ prima pars significat ita esse sicut termini propositionis insolubilis primario pretendunt. ⁊ illa pars vt freq̃nter est vera. sed scd'a pars significat illã ꝑmam partẽ esse falsam. verbigrã: hec ꝓpõ: sortes dicit falsũ in casu quo sortes solũ dicat illam. significat tñ sicut hec copulatiua. sortes est res dicẽs falsũ: ⁊ illa ꝓpõ que significat ꝑcise sortem dicere falsum est falsa. modo ꝑma pars huius copulatiue est vera. scd'a ps vero est falsa. Et tũc ar guẽdo per ꝓpões insolubiles: vel ad cõcludendũ veritatẽ illaꝝ cõmittitur fallacia ꝯñtis. arguẽdo a propõne habente plures causas veritatis ad ꝓpõem habentẽ paucio res causas. q2 tñ ꝓpositio cathegorica dr̃ vna simpl'r: hypothetica vero dr̃ vna cõiunctione siue ꝑm q̃d Ideo arguendo a cathegorica ad hypotheticã põt dici cõmitti fallaꝫ a dicto ꝑm quid ad simpl'r. ¶ Ali⁹ iterũ modus loquẽdi de veritate vel falsitate ꝓpõnũ insolubiliũ est dicendo ꝙ tales ꝓpões sunt ꝓpõnes plures. q̃bus in mẽte correspõ dent due cathegorice incõiuncte: quarũ ꝑma significat ita esse sicut termi ꝑmario pretẽdunt. scd'a vero sigñt illam ꝓpõeꝫ esse falsã. Et iõ tales ꝓpões sunt simul vere ⁊ false. q2 tñ nõ sũt simpl'r vere sicut ꝓ põesvne. ideo arguendo ex hoc ꝙ hñt vnã mẽtalẽ veram ipsas esse simplicit veras ar̃ a dicto ꝫ quid ad dictũ simpl'r. ¶ Tunc sit ꝑma cõclusio ꝑm ꝑmũ modũ soluẽdi insolubilia. argumẽta insolubilia vt frequenter peccant penes fallaciã ꝫ quid ad simpl'r. pꝫ ex primo notabili. ¶ Scd'a ꝯclõ: penes ꝑm mo dum soluẽdi insolubilia. argumẽta insolubilia peccant penes fallaꝫ ꝑm quid ad simpl'r. pꝫ per dicta in scd'o notabili. ¶ Tertia ꝯclusio ꝫ duos vltimos modos soluendi insolubilia: argumẽta ĩsolubilia peccant penes fallaciã ꝫ quid ad simpliciter. pꝫ ex tertio notabili.

3⁹ modus | 4⁹ mod | Pri͂a cõclusio. | scd'a ꝯ. | tertia ꝯ.

Dubitatur vtrum oĩs elench⁹ sophisticus sit syllogismus sophistic⁹ Et ar̃ ꝙ sic. q2 bene seq̃tur. hoc est elenchus. ergo hoc est syllogismus. ergo ẽt bñ seq̃t h⁹ ẽ elench⁹ sophistic⁹ ergo est syllogismus sophisticus. ꝯña pꝫ per illam regulã ꝯñarũ. si ad añs sequat conseq̃ns: tũc eodem vtrobiq̧ addito adhuc valebit ꝯñtia. ¶ In oppositũ ar̃ sic. q2m aliquis ẽ sillogismus demonstratiu⁹ qui ẽ elenchus sophisticus. vt pꝫ de isto nullũ irrõnale est homo. aĩal est irrõnale. ergo aĩal nõ est hõ. Si aliquis credat ꝯclõem ꝯdicere isti. aĩal est homo. cum tñ non ꝯdicat. tunc ibi

est elenchus sophistic⁹ ꝛ no nverus elenchus: q2 non est vera ꝯdictio: sed apparens. ꝛ tamē talis syllogismuz demonstratiuus nō ē syll'us sophisticus. igr̄ nō oīs elēchus sophistic⁹ ē syll'us sophisticus. ¶ Ad dubium dr̄ q᷑ non oīs elenchus sophisticus est syll'us sophisticus. pȝ ex dictis. ¶ Item ad elenchū eē sophisticū satis est Uel q᷑ non sit v̄e illatiuus: sed apparēter. Uel q᷑ nō sit vere ꝓbatiuus. aut vere ꝯdictorius: sed duo vltima non sufficiūt ad syll'm esse sophisticū. igr̄ nō oīs elēchus sophisticus est syll'us sophisticus. ¶ Ad rōem dubij cōceditur aīs et negatur ꝯña. et dr̄ q᷑ regula allegata non semꝑ hȝ veritatez. vt dr̄ in fine tractatus ꝯñarum. Et potissimū quando additio est aliēnās vel negans. Unde sicut qñ duo termi se habent sicut superius ꝛ inferius. si vtriqȝ eoꝝ addatur negatio infinitans: de superiore fit inferius. ꝛ de inferiore superius. ita lȝ syllogismus in pl⁹ se habeat q̄ elēchus. tñ elēchus sophisticus in pl⁹ se hȝ q̄ syllogismus sophisticus.

Ad rationes q̄stionis. Ad primam dr̄ q᷑ penes primuz modum soluendi insolubilia arguendo ad v̄itatē ꝑpōis īsolubilis equalēt aī a dicto ſꝫ q̄d ad dictū simpl'r. Sed ſm alios mōs visū ē q̄uo cōmittat talis fallacia. ¶ Ad confirmationē dr̄ q᷑ penes primū modū soluēdi īsolubilia ibi aī a dicto ſm quid ad simpl'r. q2 arguitur a veritate ſm quid ad veritatē simpl'r: ꝛ negatur vlterius q᷑ aīs non sit verū. Sed lȝ ſm alios modos soluendi aīs non sit verū ne cōmittat aliqua fallacia: tñ si assumeretur aīs apparēter cōcludēs illam q᷑ eēt veꝝ. cōmitteret talis fallacia ¶ Ad scdam rōeȝ dr̄ q᷑ arguendo a ꝑpōne vna ad ꝑpōeȝ plures nō cōmittitur fallacia ſm plures interrogatōes vt vnā. sed bñ qñ rñdetur ad ꝑpōem plures sicut ad vnā: nec ēt arguendo a propositiōe vna ad ꝑpositionez plures cōmittit fallacia equocationis: sed magis arguendo a ꝑpōne plures ad propōem vnam: ideo dici potest q᷑ committitur fallacia ſm quid ad simpliciter vel fallacia a simpl'r ad ſm q̄d. que sub eadē fallacia cōtinētur.

¶ Et sic est finis fallaciarum.

¶ Hic notandum: licet Georgius textum non ꝓsequatur Petri hispani paruis in logicalib⁹: duabus tñ ex causis textus autoris naturali subiectus est ordine. Tū: ne claudicās ꝛ fere mutilatus (veluti hactenus) in lucem ꝓdiret. Tum etiaz: vt opinionib⁹ diligenter examinatis: ꝛ quasi oppositis iuxta se positis: studiosus lector eligeret: quicquid magis veritati consonum esse dinoscitur.

Orum que dicũtur. quedã dicuntur cũ cõplexiõe. vt hõ currit. q̃daʒ vero sine ꝯplexione. vt hõ. qꝛ est termin⁹ icõplex⁹. ¶ Termin⁹ (vt hic sumitꝰ) est vox significãs vl'e vel ꝑticulare. vt hõ/vel sortes. Terinoꝝ aũt icõplexorũ vnusq̄sq; aut significat subãm aut qualitatẽ/aut q̄titatẽ aut ad aliq̄d/aut agere/ãt pati/aut vbi/aut qñ/aut situm/aut habitũ. Significatio (vt hic sumitꝰ) est rei per vocẽ ꝺm placitũ repñtatio. Quare cũ omis res aut sit vl'is: aut ꝑticularis opʒ dictiones nõ significãtes vl'e vel ꝑticulare nõ significare aliq̄d. et sic nõ erũt teri vt hic sumitꝰ teri⁹ ꝓut ꝺcat vl'e vel particulare. ¶ Significationum alia ẽ rei substãtiue. ⁊ hec fit ꝑ nomen substãtiuũ. vt hõ. Alia est rei adiectiue. ⁊ hec fit ꝑ nomen adiectiuũ. vt alb⁹. Alia ꝑ verbuʒ vt currit. q̄ nõ est ꝓprie significatio substãtiua vel adiectiua: sed significatur aliq̄d substãtiue vel adiectiue. Et significare aliq̄d substãtiue vel adiectiue sũt modi vocũ. sʒ adiectiuatõ ⁊ substãtiuatio sunt cõpotes modi ⁊ dr̃ie reꝝ que significantꝰ: ⁊ nõ sunt mõi significatõis. vñ noĩa substantiua dicuntꝰ supponere. sʒ noĩa adiectiã ⁊ verba dicuntꝰ copulare. Suppositio est acceptio teri substãtiui ꝓ aliquo. ¶ Dr̃nt aũt suppõ ⁊ significatio: significatio eñi fit ꝑ ipositõnẽ vocis ad significandũ rẽ. Suppõ aũt ẽ acceptio teri iã significãtis rẽ pro aliquo. vt cũ dr̃ hõ currit. iste terin⁹ hõ tenetꝰ stare ꝓ sorte vl' platone ⁊ sic de alijs. vñ significatõ prior est suppõe. ¶ Scdõ dr̃nt qꝛ significatio ẽ vocis. suppõ est teri ꝯpositi ex voce ⁊ significatõe: g⁹ supponere ⁊ significare nõ sũt idẽ sed dr̃nt per locũ a coniugatis. ¶ Itẽ tertio: significatio ẽ signi ad signatũ Suppõ vero est supponẽtis ad suppositũ. ergo suppositio nõ est significatio ¶ Copulatio ẽ acceptio teri adiectiui pro aliquo.

Diffinitõ termini.

Q̃d signãtõ

Diuisio significatõnum.

Q̃d suppõ ⁊ q̃ñ dr̃t a signãtõe

Q̃d copulatio.

Uppositionū alia cois/ alia discreta.

diuisio suppōnis

Suppō cois est que fit p terim coēm. vt homo. aial Discreta est q̄ fit per teri discretū. vt sortes/ plato. Uel per terim coēm cū p noie demōstratiuo primitiue speciei. vt iste homo. qui est termin⁹ discretus.

diuisio suppōis cois

¶ Suppōnū cois/alia naturalis. alia accidentalis. Suppositio naturalis est acceptio teri cois p oib⁹ his p q̄bus aptus natus est pticipari. vt iste terin⁹ hō per se sumptus supponit pro oibus hoibus. tam qui sunt q̄ q̄ erunt et qui fuerūt. Accidentalis suppō: est acceptio teri cois pro oibus p q̄bus exigit suū adiunctū. vt hō currit iste terinus homo supponit pro oib⁹ hoibus pñtibus. Et cū dr̄. homo fuit. vel homo cucurrit: supponit pro hoib⁹ p̄teritis. Et cū dr̄ homo erit. vl' homo curret supponit p futuris

diuisio suppōis accñtalis

¶ Accñtaliū suppōnum alia simplex. alia psonalis Suppō accñtal' simplex est acceptio teri cois pro re vli significata per ipm terim coēm. vt cū dr̄ hō ē spēs. aial est gen⁹. iste termin⁹ homo supponit pro hoie in coi. et nō p aliquo inferiori. Silr̄ dicendū est de quolibz terio cōi. vt risibile est propriū. rōale ē dr̄ia. albū ē accñs.

diuisio suppōnis simplicis

¶ Itē suppōnū simpliciū alia ē teri cois in subiecto positi. vt hō est spēs iste terminus hō simplicē hz suppōnem. qr solū supponit p natura spēi. Alia est teri cōmunis positi a parte p̄dicati ppōis vlis affirmatiue. vt ois homo ē aial. ibi iste termin⁹ aial i p̄dicato positus simplicē hz suppōnē. qr solū supponit p natura gñis. Alia ē teri disspositi post dictionē exceptiuam. vt oē aial p̄ter hoiem est irrōnale. ibi iste terin⁹ hoiem simplicē hz suppōnem. qr nō lz fieri descēsū sub ipso. vnde non seq̄tur oē aial p̄ter hoiem est irrationale. ergo oē aial p̄ter hūc hoiem est irrōnale. et oē aial p̄ter istū hoiem est irrōnale. ex quo ibi est fallacia figure dictōis. pce=

dēdo a suppōne simplici ad ꝑsonalē. Silr ē hic. hō est spēs. ergo aliqs hō est spēs. Et silr hic. ois hō ē aial. ergo omis hō est hoc aial. In oibus processib⁹ istis fit process⁹ a suppōe simplici ad ꝑsonalē ¶ Q̄ aūt terīn⁹ in p̄dicato ꝓpōis vlis affirmatiē positus simplicez hēat suppōnē pȝ. qꝛ cū dr̄. oīm oppositoꝝ eadē est disciplina. nisi ille terīn⁹ disciplina simplicē hēret suppōez: fieret descēsus sub ipso. ꝛ eēt fl'a Nulla eni ꝑticularis disciplina est oīm ꝯtrarioꝝ. medicina eni nō ē oīm ꝯtrarioꝝ. ſȝ solū sani ꝛ egri. Grāmatica nō ē oīm ꝯtrarioꝝ sed solū ꝯgrui et incōgrui logica veri ꝛ falsi. ꝛ sic de aliis. Personalis suppō est acceptio termī cois ꝓ suis inferioribus. vt cū dr̄ hō currit. hic iste terīnus hō supponit ꝓ suis iferioribus. ¶ Personaliū suppōnū alia est determīata alia est ꝯfusa. ¶ Determīata suppō ē acceptio termī cois indefinite sūpti. vel cum signo ꝑticulari. vt hō currit. vel aliqs hō currit Et dr̄ determīata. qꝛ licȝ in vtraqꝫ istarū ille terīnus hō supponat ꝓ oī hoīe: tā currēte q̄ȝ non currēte. tn̄ ꝓ vno solo hoīe currēte dr̄ vera. ꝛ qꝛ aliud ē supponere: ꝛ aliud locutionē verā vel fl'aȝ reddere ꝓ aliquo igit̄ in p̄dictis iste terīnus hō supponit ꝓ oī hoīe currente ꝛ non currēte: lȝ reddat ꝓpōez verā ꝓ vno determīato currēte. Q̄ aūt in vtraqꝫ dictarū sit determīata suppō. pȝ: qꝛ cū dr̄. aial est sortes: vel aial ē plato ꝛ sic de aliis. ergo aial est ois hō. ibi est fall'a figure dictōis a plib⁹ determīatis ad vnā determīatā. ideo iste terīn⁹ aial indefinite positus hȝ determīatā suppōez. ¶ Confusa suppō ē acceptio terī cois ꝓ plibus mediante signo vli: vt cū dr̄ ois hō est aial. ibi iste terīn⁹ hō supponit ꝓ plibus mediāte signo vli: qꝛ supponit ꝓ quolȝ suo supposito. ¶ Confusarū suppōnū alia est ꝯfusa necitate signi vel modi. ꝛ alia necessitate rei. vt cuȝ dr̄ ois

[Left margin: Diuiso suppōis ꝑsonalis]
[Right margin: Diuiso suppōnis ꝯfuse ſm aliquos]

hō est aīal. ibi iste terīnus hō mediāte signo vl'i ɔfū dit siue distribuit pro quo libet supposito: et iste teri nus aīal a pte ṗdicati po= situs ɔfunditur necessita te rei. Et cū vnusq̄sq; hō suā hēat essētiā. ideo hoc verbū est necessitate rei te net pro tot eēntiis, p quot hoībus tenetur iste terin⁹ hō. ꝛ cū vnicuiq; hoi insit sua aīalitas ideo iste teri= nus aīal necessitate rei te netur pro tot aīalibus pro quot hoībus iste termin⁹ hō. ꝛ, p quot essentiis hoc verbū ē. Vñ iste termin⁹ hō dꝫ supponere ɔfuse di= stributiue ꝛ mobil'r. sꝫ ɔfu se et distributiue tenet. qꝛ tenetur p oī hoīe. mobili ter vero qꝛ lꝫ fieri descēsū sub eo pro quolꝫ suo sup= posito. vt omnis hō ē aīal ergo sortes est aīal. Sed iste termin⁹ aīal dr ɔfūdi immobil'r. qꝛ nō lꝫ fieri de scensuꝫ sub eo. vt oīs hō ē aīal ergo oīs hō ē hoc ani mal. Ibi eñ fit pcessus a simplici suppōe ad pso= nalē. sicut hic. hō ē dignis sima creaturarū. ergo iste hō vl' aliq̄s hō est dignissi ma creaturarū. vel rosa ē pulcherrimus floꝝ. ergo aliqua rosa. Sꝫ differunt in hoc. qꝛ in istis ē simplex suppō ex pte subiecti. in il la vero ex pte ṗdicati. Et lꝫ videatur oppositū esse quod superius dictum est ꝙ in hac propōne omnis homo est animal. iste ter= minus aīal in ṗdicato po sit⁹ simplicē hꝫ suppōem et hic dr ꝙ hꝫ ɔfusaꝫ. Ad hoc dicēdū ē ꝑm quosdaꝫ. ꝙ qꝛ gen⁹ ṗdicat de pluri bus dr̄ntibus spē. iste ter= min⁹ animal qñ tenet pro ipso in ɔmuni quod est ge nus. sic hꝫ simplicē suppō nem. Secūdū aūt ꝙ ipsa natura ɔmunis ipsius ge neris multiplicatur p sup posita hominis. sic dicitur habere ɔfusam suppositio nē non mobiliter sed im= mobiliter. Suppō autem confusa immobilis potest cum simplici incidere non secundū idē sed secunduꝫ diuersa. vt dictum est. Vñ secundum hoc dicendum est ꝙ suppositio confusa mobiliter nō pt simul esse

obiectōes remouet

cū simplici: nec h3/ idē nec ɓm diuersa. vt dictum est.

priā rō p. h. ɔfutatiua suppōnis ɔfuse i p̄dicato v̄lia affirātiue.

¶ Sed ego credo ipossibile eē terim coēm in predicato positū hr̄e suppōez simplicē. ꝛ confundi mobiliter vel imobiliter signo v̄li exñte in subiecto affirmatiuo. vt oīs hō est aīal. qꝛ (vt vult Porphirius) oē quod p̄dicaꝛ de aliquo aut ē maiꝰ aut ē equale illi de quo p̄dicaꝛ (ꝛ intendit de p̄dicatōe per se) sed in hac propōne oīs hō est aīal est p̄dicatio p se. ꝛ nō p̄dicaꝛ equale. ergo maiꝰ. nō accñtale. gͦ subāle. nō dr̄a neqꝫ spēs. gͦ genꝰ. S3 natura gn̄is multiplicata mobiliter vel imobiliꝛ nō est genus. gͦ cū dr̄ oīs hō est aīal cū ibi p̄diceꝛ genꝰ nō est possibile terim ɔē3 multiplicari mobiliter vl̄ imobiliꝛ. qꝛ significat naturā gn̄is q̄ iam actu non esset genus: sicut si hō cōfundereꝛ mobiliter vel imobiliter/ iā nō esset spēs

Scd̄a rō. ¶ Jtē hoc idē videꝛ p aristotelē p̄io thopicoꝝ dicētem. Oē quod de alio p̄dicaꝛ. aut p̄dicaꝛ cōuersim de eo aut nō. Si cōuersim tūc ē diffinitio vel propriu3. Si aūt nō cōuersim p̄dicatur de re. aut cadit in diffinitionem rei aut non. Si nō tūc est accñs. Si cadit in diffinitōe3/ aut ē genus aut dr̄a. nō dr̄a. gͦ genus. ꝛ itendit aristoteles q͛ ibi sit directa p̄dicatio: ꝛ spēs subijciaꝛ ɓm se. Sed i hac ꝑpōne: hō est aīal. est directa p̄dicatio ꝛ subijcitur hō. ꝛ nō equale p̄dicatur / neqꝫ accñs. gͦ genꝰ. quare non est possibile terminū cōem in p̄dicato positū cōfundi mobiliter vl̄ imobiliter. ¶ Jtē totū v̄le quod ē genꝰ: ꝛ totū in q̄titate ex opposito se hn̄t. s3 totū in q̄titate ē duplex. quoddā ē ɔpletū vt vbicūqꝫ cōfundiꝛ terminus cois mobiliter. vt oīs hō ē aīal. Aliud ē icōpletū ꝛ diminutū. vt vbicūqꝫ ɔfūdiꝛ teriꝰ cois imobiliꝛ ꝛ ml̄tiplicaꝛ teriꝰ cois simpliciter. gͦ si ipossibile est totū in q̄titate esse genus in q̄tū hmōi: non erit possibile terim coēm in p̄dicato positū cōfundi mobili- tertia rō.

ter vel imobiliter vt dice= bat. ¶ Itē cōpatio illa ƀꝫ quā iferiora ꝛ̄ferunt ad su pioꝛa est opposita ꝯpatio ni ƀm quam supioꝛa redu cunt ad sua inferioꝛa. sed ƀm pꝛiaꝫ sumit cōe in rōe cois. et penes secundam sumit cōe multiplicatum siue ꝯfusuꝫ. Cum ergo ter min⁹ cōis vt sic sit in rōe gn̄is non ē possibile ipm ml'tiplicari inquātū huiōi et hec quattuoꝛ argumen ta sunt ꝯcedenda. ¶ Cā aūt ꝑ quaꝫ mouebant faci lis est ad soluendū. q̄ tm̄ est vna. qꝛ cum dr̄. ois hō est aial cū vnicuiqꝫ homi rn̄deat sua anialitas. siue sua essentia. cum nō possit esse hō quin sit aial. Ideo dixer̄t ꝙ iste termin⁹ aial tenet ꝑ tot anialibus pꝛo quot hoibus tenet hō. Qꝛ aūt in illo argumēto nll'a sit apparentia pꝫ. qꝛ cum dr̄ omnis hō est alb⁹ neces se ē ꝙ tot anialitates itel ligantur in subiecto quot sunt hoies in quibus tene tur homo. ꝛ non p̄t dici ꝙ habeat illas aimalitates a p̄dicato cum ibi p̄dica= tur albuꝫ Vn̄ dicenduꝫ ꝙ hō logice loquendo non naturaliter ex rationali et animali ꝯponitur. ideo de se habet illarū animalita tum ml'tiplicationē. ergo hic. ois homo est alb⁹. ho mo nullo modo habet il= las aialitates in pꝛedica= to. Sic aūt est in pꝛoposi= to cum ibi pꝛedicetur ge= nus de spē. vt omis hō est aial. In hac eni ꝑpōe sub iicitur homo. in quo intel ligitur ml'titudo illaꝝ aia litatū. Et p̄dicat hoc ge= nus aial/ quod nullo mō ꝯfunditur mobiliter vel i mobiliter. sed stat ibi pꝛo natura seu essentia ipsius generis ꝯmunis de pluri bus p̄dicabilis. vn̄ aial p̄ dicatur ꝛ aial intelligitur in subiecto sicut hic. omne animal rationale est ani= mal. Similit dico ꝙ hoc verbuꝫ est non ꝯfunditur mobiliter vel immobiliter eo ꝙ animal esset vel exi= steret in hoc homine. quia hoc habet subiectuꝫ de se anteqꝫ in ꝑpositione subii ciatur pꝛedicato essētiali vel accidētali. ¶ Et pꝛo=

Quarta ratio

pter hoc destruimus quã dam diuisionẽ factaꝫ .s.cõ fusarũ supposũ.alia ẽ ꝯfusa necessitate rei.alia ẽ cõ fusa necessitate signi seu modi. Dicimus ei ꝙ ois cõfusio fit necitate signi vel modi.vt cũ dicitur.oẽ aial rationale est animal iste terminus aial in subiecto posit⁹ tenetur necessitate signi pro omni aiali quod est hõ. Siliter hic. ois homo est aial. iste terminus hõ tenetur ꝓ omni homie:et non solũ pro homine sed etiaꝫ ꝓ omni animali quod est hõ. et ideo tot intelliguntur animalitates quot humanitates naturaliter loquendo. qꝛ eadẽ ẽ humanitas in quolibet indiuiduo hominis ſm viaꝫ logicoꝝ:ꝛ non ſm viam nature. sic homo in ꝯmuni idem est. vñ ꝙ sit hec hũanitas vel illa hoc est ratione materie.in via ei nature humanitas mea differt ab humanitate tua ꝑ se.et anima mea ꝑ quaꝫ causatur humanitas mea in me: alia ẽ ab anima tua ꝑ quaꝫ causatur humanitas tua in te. Et propter hoc signũ ꝯfundit hoiem nõ tñ ꝯfundit aial in ꝯmuni.sed aial cõtractũ ad hominẽ ꝑ suas drñas. Uñ sequitur ꝙ ois ꝯfusio fit necessitate signi vel modi.

¶ Finit tractat⁹ septim⁹
¶ Incipit tractat⁹ octauus.de relatiuis

Relatiuum est duplex. Uno modo relatiuũ ẽ cuius esse est ad aliud se hr̃e. et sic relatiũ ẽ vnũ de deceꝫ ꝑdicamẽtis. Aliud est relatiuũ quod est añ late rei recordatiuuꝫ. qꝛ (vt vult Priscian⁹ in maiori suo volumine) Relatio est añ late rei recordatio. vt sortes currit qui mouet̃. vbi hoc relatiuũ q̇ facit recordationẽ de sorte.q̇ est res añ lata. Omissis aũt relatiuis ſꝫ priũ modũ.de relatis secũdo mõ hic ĩtẽdimus. ¶ Relatiuoꝝ aũt q̇daꝫ sunt subẽ.vt q̇/ille.ꝛ similia.q̇dã accñtis.vt tal' qualis/tant⁹/quant⁹. Relatiũ subẽ est quod refert

Acceptiones relati

Diuisio relati grãmaticalis

eandē rem in numero cuȝ suo āñte. vt q/ille. ¶ Iteȝ relatiuoꝝ subē. q̄daȝ sunt relatiua diuersitatis. vt alius. Et est illud quod refert eandē rem in numero et supponit ꝑ alia. vt sortes currit et alius dispu=tat. ¶ Quedaȝ vero sunt relatia subē idētitatis. vt qui/ille/idē. Uñ relatiuuȝ subē idētitatis est quod refert et supponit ꝑ eodē in numero ꝑ quo suppōit suū añs. vt sortes currit q̄ disputat. ibi hoc relatiȝ q̄ refert et supponit ꝑ sorte ¶ Relatiuoꝝ subē idēti=tatis. q̄daȝ sunt noīa. vt q̄ q̄dam sunt ꝓnoīa vt ille. Itē relatiuoꝝ ꝓnoīm idē titatis. q̄daȝ sunt recipro ca. vt sui/sibi/se cū suo pos sessiuo. vt suus sua suum. Alia vero non reciproca vt ille idē. Relatiȝ aūt re ciprocū dr̄ nō q̄ sit patiēs sed q̄ ponit modū patien tis supra subāȝ agentē. q̄ aliud ē res patiēs/ ⁊ aliud modus patientis. qđ pȝ ꝑ hoc q̄ ntūs pt̄ esse patiēs vt sortes ꝑcutit̄. sed nō pt̄ hr̄e modū patiētis. vñ mo dus patientis sp̄ ē in obli q̄s. Et sic pȝ q̄ aliud ē pa tiens et aliud modus pa=tientis. ¶ Si q̄ratur. q̄d addat̄ supra patiēs ꝑ rela tiuuȝ reciprocū. ¶ Dicē=dū q̄ addit idētitatē subē et ponit eaȝ sub modo pa tientis. vt sortes videt se ibi substātia q̄ prius erat agēs ponit̄ sub mō patiē=tis. vt in hoc ꝓnoīe se Uñ reciprocuȝ sic pt̄ diffiniri. Reciprocū est quod sigāt subāȝ agentē sub mō pati entis. vel sic Reciprocuȝ est idē q̄ suiipsius passiuū Et iō hoc relatiuū sui si gāt ꝑ modū patiētis i quē dr̄ trāsire act⁹ verbi. ntūs aūt sigāt ꝑ modū agētis. ¶ Item si q̄rat̄ q̄re hoc ꝑ nomen sui sibi se caret ntō Solutio pȝ ex dictis. q̄ a gens ñ pt̄ sigāre patiēs si ue sub mō patiētis. nisi in obliq̄s. sed ipse ntūs dicit modū agētis. ⁊ iō natura nti repugnat nature hui⁹ ꝓnoīs sui et ideo ñ pt̄ hr̄e ntīn. Ex p̄dictis pȝ q̄ r̄la=tia idētitatis referūt eādē rē cū suo āñte. et sp̄ suppo nūt ꝑ eadē re in nūero Et

Margin notes: Diuisio relati subē — Diuisio relati subē idētitatis — De relatiuo reci=proco — Questio — Solutio — Quare sui caret ntīo

ex hoc pꝫ ꝙ maior est certitudo ꝑ relatiuū idētitatis q̄ꝑ ꝑ suū añs loco relatiui positū. vt hō currit ⁊ hō disputat. q2 dubiū est. vtrū de eodē hoīe dicat. Sꝫ cū dicitur. hō currit et idē disputat: certū ē ꝙ de eodē hoīe dicat. hoc ei pꝫ ꝑ priscianū in maiori suo volumine. q2 cū dr̄ Ayax venit ad troyā et ayax fortiter pugnauit: dubiū est an de eodem ayace dicatur: an de diuersis. Sꝫ cū dicitur ayax venit ad troyā/ ⁊ idē fortiter pugnauit. de eodē ayace stati intelligitur Et sic pꝫ ꝙ maior est certitudo ꝑ relatiuū idētitatis q̄ꝑ ꝑ suū añs loco relatiui positū. ¶ Solet aūt dubitari circa relatiua idētitatis. Utrū deceptio facta ex diuersa relatiōe fiat ꝓꝫ ēquocationē vel ꝓm āphibologiā. vel ꝓm aliquā aliam fallaciam. vt dicendo hō videt asinū q̄ est rōnalis. ibi hoc relatiuū q̄ p̄t referri ad hūc terminū hō. vel ad hūc terim asinus. et sic ibi sūt diuerse relationes ergo ꝓm aliquos solet ibi ꝯueniēter assignari equocatio. Sed ꝯtrariū arguitr̄ hoc nomen q̄ secundū ꝙ ē relatiꝫ sigāt rē vnā equalr̄ se hn̄tē ad illud quod significat ꝑ modū substātie. vt color q̄ est in corpe. loc⁹ q̄ ꝯtinet rē locatā. ⁊ sic de aliis. ergo deceptio facta ex diuersa relatione nō facit equocationē. ¶ Itē hoc nomē q̄ secūdū ꝙ ē nomē significat subāꝫ infinitam sꝫ ista subā infinita apta ē finitari tā ꝑ vnuꝫ añs q̄ꝑ ꝑ aliud. ergo cū illa subā ifinite sumpta in se sit vna. ⁊ p̄t referre quodlibꝫ añs significatio hui⁹ relati vna erit quare seq̄r ꝙ ibi non erit equiuocatio. ¶ Iteꝫ rō cuiusꝫ relati secūdū ꝙ est relatiꝫ est tm̄ vna. s. añlate rei recordatiuū. g⁹ oē relatiꝫ ꝓm ꝙ relatiū ꝑticipat vnū nomē ⁊ vnā rōeꝫ ergo relatiū nō est equocū sꝫ vniuocū: inquantū ē añlate rei recordatiū. ergo ꝑticularia relatiua vt qui/ ille ⁊ ali⁹/ inq̄ꝑtū sunt relatiua suoꝝ añcedentiū non sunt equoca. ¶ Sed si aliq̄s obiiciat ꝙ relatiꝫ

Margin notes: Questio — in oppm̄ ar̄ p̄mo ꝙ nō sit eq̄uocatio — Secūdo — Tertio — Obiectio

q̇ alteri⁹ ē rōnis in h⁹ aṅte hō: ⁊ alteri⁹ rōis ƀm q͞ te neṫ in hoc aṅte asin⁹. g° ē cōe ⁊ h₃ rōes diuersas. et ꝑ ꝯñs est eq̇uocū. ¶ Dicendū q͞ hoc argumētū ñ v₃. nā siľr posset ꝓbari q͞ quodl₃ vniuocū est eq̇uocum. vt aīal esset eq̇uocu₃ ƀ₃ q͞ esset i hoīe. ⁊ ƀ₃ q͞ esset i equo. qꝛ aliā h₃ rōem ƀm q͞ est hō/⁊ aliā ƀm q͞ ē equus. Et sic hoc nomen aīal aliā h₃ rōe₃ hic ⁊ ibi: ⁊ ē cōe: ñ tñ est eq̇uocū sed vniuocū. ita nec relatiuū. Soluendum ē breuiṫ q͞ sicut vniuoca dñr hr̄e eande₃ rōem nō ƀm se: sed in vniuoco vniuocāte. vt hō bos/equus. ⁊ silia in aīali. Ita siľr relatiua dñr hr̄e eādē rōem non ƀ₃ se sed i referente siue in relatiōe. ⁊ etiā hñt idē nomē iō vniuocanṫ i eo. sed ille obijciebat de rōnib⁹ relatiuoꝝ ƀm se. Et ideo ꝯcedim⁹ q͞ deceptio facta ex diuersa relatōe non ē ƀm eq̇uocatione. ¶ Itē illa deceptō est i ordinatōe dictionū inter se. g° est i orōne. qꝛ ordinatio dictionum nichil aliud est q̄₃ orō. ergo nō ē equocatio. cu₃ equocatio solū fiat in vna dictione. ¶ Itē q͞ ibi nō sit amphibologia ꝓbaṫ: qꝛ vbicūq₃ sit amphibologia ibi ē cōstructio vni⁹ cū alio. vt in hoc exēplo. liber aristotelis quo ad primū modu₃. quo ad ƀm. vt littus araṫ quo ad tertiū. vt scit sclm. Et ƀ₃ hoc p₃ inductiue ꝑ oēs modos āphibologie q͞ vbicūq₃ est amphibologia ibi est ꝯstructio vnius cū vno tm̄. sed vbicūq₃ est diuersa relatio nō ē ꝯstructio vni⁹ cū vno tātū. imo vni⁹ cū diuersis. ergo deceptio facta ex diuersa relatione nō facit āphibologiā. ¶ Itē vbicūq₃ est deceptio ex eo q͞ aliqua dictio p̄t referri ad diuersa ē ꝯpositio vel diuisio. Sed deceptio ex diuersa relatione ē ex eo q͞ aliqua dictō p̄t referri ad diuersa. g° deceptio fcā ex diuersa relatōe ē ꝯpō vel disio. Et h° idē concedimus.

Solutio

q͞ nō sit āphibologia.

Seq̄tur de relatiś diuersitatis. Vñ relatiuū diuersitatis est quod

d̄d relatiuū diuersitatis.

suppōit ꝓ alio ab eo quod refert. vt sořs currit ⁊ ali⁹ disputat ibi h⁹ relatiū ali⁹ refert sortē ⁊ suppoit pro alio a sorte. ⁊ ita facit r̃coꝛdatōez de sorte. ❡ De relatis aūt diuersitatis talis dat̃ r̃la. Si relatiuū diuersitatis addat̃ supioꝛi: tūc supius fit iferi⁹. Si addat̃ iferioꝛi iferius fit supius. Uerbi gr̃a cū dr̃. aliud ab aiali. ergo aliud ab hoie. ibi loc⁹ est a spē ad genus siue a ꝑte subiectia ad suū totū vl̃e. qꝛ i hac oꝛōe aliđ ab aiali. h⁹ relatiuū diuersitatis aliud qꝛ addit̃ aiali quod ē supius ad hoiez facit ipȝ iferi⁹. ⁊ qꝛ addit̃ iferioꝛi cū dr̃ aliud ab homie. facit ipȝ supi⁹. ergo aliud ab aiali ē iferi⁹ ad aliud ab hoie. ⁊ iō ē ibi locus a spē vel a ꝑte subiectiua.

Regula.

Rl̃a āṫiq̄rū de relatio identitatis

❡ De relatis idētitatis dat̃ r̃la ab āṫiq̄s. Nulla ꝓpō ichoata a relatiuo idētitatis hȝ ꝯtradictoꝛiā. et assignant talē cām. qꝛ cuȝ dr̃ omis hō currit ⁊ ille disputat / hoc relatiuū ille hȝ respectū ad hoc aňs hō ꝓpter depēdentiā sue relatōis. sed cū negatio aduenit ꝓpōi inchoate a relatiuo dicēdo sic ille nō disputat. tūc negatio negat v̄bū quod seq̄t̃ ⁊ ñ negat respectū relatōnis quē hȝ ad aňs: ergo negatio non negat totū q̇cq̇d affirātio affirmat. ergo ñ ꝯtradicit Sed cū hoc fit in qualȝ ꝓpōne inchoata a relatiuo. seq̇tur ꝙ nulla ꝓpō inchoata a relatio hȝ ꝯtradictoriā. ❡ Sed ꝯtra h⁹ obijcitur. Quicq̇d ꝯtigit affirmare ꝯtingit ⁊ negare de quolȝ suppoito. sed verbū ꝯtigit affirmare de quolȝ supposito dictōis relatiē. ergo cōtigit ⁊ negare de quolȝ supposito dictōnis relatiē. ergo q̄lȝ ꝓpō ichoata a relatio hȝ ꝯtradictoriā ❡ Itē q̄libȝ ꝓpō siue enūciatio vna hȝ ꝯtradictoꝛiā. sȝ ꝓpō inchoata a relatio (dūmō ibi ñ sit aliq̄ dictio equiuoca / neqȝ pl̃a subijciant̃ neqȝ p̄dicet̃) ē vna ꝓpō. ergo ꝓpō ichoata a relatio hȝ ꝯtradictoriā. ❡ Itē dicit aristo. primo ꝑihermenias ꝙ vni affirmatiōi vna negatio est

ꝯfutatio r̃le. p̄ma.

Secūd.

Tertia.

opposita. ergo affirātioni incħoate a relatio negatō vna ē opposita. quod ꝯce dim⁹ dicētes ꝑdictā rl'am solutꝰ rō ce ꝑ l'az. ¶ Ad rōez eoꝝ rñ antiquoꝝ dem⁹ ꝙ relatiuū ꝯgat ad añs et ꝯgat ad verbū cui subijcit. Uñ cū affirātio ꝛ negatio sit oro affirātiua vl' negatia alicu⁹ de aliquo vl'alicuius ab aliquo hoc ē ꝑdicati de subō. Et ita sicut pȝ ꝑ diffitōez ꝑdictā affirmatōis ꝛ negatōnis. affirmatio ꝛ negatio respiciūt tm̄⁹ ꝯgatōez subiecti ad ꝑdicatū. ergo a ꝓpōe ichoata a relatio tm̄⁹ sūit ꝯtradictoriū ꝑ ꝯgatōne relati ad verbū cui subijcit ꝛ nō ꝑ ꝯgatōez relati ad añs. nā ille respect⁹ nō est ibi ꝑꝑ naturā affirmatōis nec ꝑꝑ depēdētiā subiecti i q̄ʒtū ē subiectū. sȝ ꝑꝑ depēdētiā ei⁹ quod ē subiectū. qꝛ aliud ē subiectū i q̄ʒtū subiectū ꝛ id quod ē subiectū. ꝛ aliud ꝑdicatū ꝛ id quod est ꝑdicatū. Et sic q̇cq̇d affirmat i ꝓpōe ichoata a relatio negat in sua ꝯtradictoria. qꝛ ꝯtradictoria isti⁹ ille disputat est illa. nō ille disputat negatiōe ꝑposita relatiuo.

¶ De relatiuo idētitatis nō reciproco talis dat rl'a Alia rl'a

Omē relatiuū idētitatis nō reciprocū hȝ eādē suppōez quā hȝ suū añs. vt cū dr. ois hō currit ꝛ ille ē sortes h⁹ relatiuū ille supponit ꝓ oi hoie. qꝛ sēs⁹ ē ois hō currit ꝛ ille ē sortes. id ē ois hō ē sorts. Dico aūt nō reciprocū. qꝛ cū dr ois hō vidȝ se: nō ē sēs⁹ ois hō vidȝ oēm hoiez. Uñ loco relati se nō lȝ ꝑ onere suuȝ añs. loco vero alterius licet ponere.

Abito de relatiuo substātie. dicēdū ē de relatiuo accñtis. Relatiuū aūt accñtis ē quod refert eādē rē ꝑ modū denomiatōis. vt tale/ q̄le. Uñ hec ē dr̄ia relati substātie ad relatiuū accñtis. qꝛ relatiuū subē refert rē vniuocā ꝑ modū quod q̇d ē. vt albedo q̄ ē i piete. color q̄ est i corꝑe. Relatiuū autē accidentis est quod refert rē suā ꝑ modū denoiatōis vt sortes ē albus et talis ē plato. Alia aūt dr̄ia dat qd rl'atm̄ accñtis

eorūdē. q₂ relatiuū substā tie refert idē in nūero. Relatiuū vero accñtis refert idē in spē. vt sortes est albus ꝛ talis ē plato. q₂ idē accñs in nūero ñ pt eē in diuersis subiectis: sed bñ idem in spē. ¶ Relatiuorū accidentis. Aliud ē relatiuū identitatis. vt tal' Aliud vero diuersitatis. vt alteriusmodi. Relatiū accñtis idētitatis ē quod refert eandē qualitatē in spē et supponit ꝓ eadem spē. vt sortes est albus: et talis est plato. Relatiuū aūt accñtis diuersitatis ē quod refert eādē qualitatem in spē. sed supponit ꝓ alia diuersa in spē. vt sortes est alb⁹: ꝛ alteriusmōi est plato. ¶ Differt autē relatiuū substātie identitatis a relatiuis accñtiū identitatis. q₂ relatiuum idētitatis substātie refert eādē subāʒ in nūero. Relatiuū autē identitatis accidētis ñ refert idē accñs in numero: sʒ solū idē accidens i spē. ¶ Relatiuoꝝ accñtis idētitatis. Aliud est relatiuū q̄ṫitatis cōtinue. vt tantus. Aliud vero quātitatis discrete: vt tot quot. ¶ Itē relatiuorum nūeroꝝ. q̄dam sūt nomia. vt totidē. q̄dam sunt ad uerbia. vt totiēs. Sciendū q̄ talis/tant⁹/tot/totiens/totideʒ. pñt dici relatiua/redditiua/ꝛ demonstratiua. Relatiua vt si ad pñtes referant̄. Demonstratiua. vt cū dicim⁹ demonstrādo mare/tale est rubeuʒ. demōstrando herculeʒ: talis fuit plato. Si autē nō referant̄ ad pñtes siue p demōstrationē reꝝ pñtium: tunc sunt redditiua. q₂ reddunt interrogationē p̄cedentē. vt qualis est plato? et rñdeatur/ tal' qualis est sorᷤ. Relatiua qñ sine interrogatiōe proferunt̄. vt talis est sorᷤ q̄lis est plato. Et qñ ad nomia adiectiua specialium accñtiū ducunt̄. vt ethyops est niger/ꝛ talis ē coruus. ꝛ sortes fuit albus ꝛ talis fuit plato. Et hec de relatiuis dicta sufficiunt. ¶ Finit tractat⁹ octau⁹. Sequitur tractatus non⁹ de ampliatione.

Diuisio relatī accñtis.

Notabile

Ersonalis suppõ est acceptio teri cois ꝑ suis inferiorib⁹. cui⁹ alia est deter miata: alia ꝯfusa vt prius patuit. Itē ꝑsonalis suppõ. alia est restricta. alia ãpliata. Et ita ãpliatio et restrictio habēt fieri circa suppõem ꝑsonalē. Restrictio est coartatio teri coīs a maiori suppõe ad minorem. vt cū dr̄ homo albus currit. hoc adiectiuū alb⁹ restringit hoiez ad supponendū tm̄ ꝑ albis. ¶ Ampliatio est extēsio teri cõmunis a minori suppõne ad maiorē. vt hõ põt esse antichrist⁹. iste terin⁹ hõ nõ supponit solū pro his qui sunt / sed etiã ꝑ his q̄ erunt: vñ ampliat̄ ad futuros. Dico aūt teri cois. q2 terinus singularis (vt plato) nõ ãpliat̄ neq3 restringit̄ ¶ Ampliationū alia fit ꝑ verbū. vt ꝑ h⁹ verbū põt. vt hõ p̄t esse antichristus. Alia fit per nomē. vt hoiem esse antichristū est possibile. Alia fit per ꝑticipiū / vt homo potēs est esse niger. Alia per aduerbiū. vt hõ necessario põt esse aial. Homo eī non solum supponit pro p̄ñti tpe sed etiã pro futuro ⁊ ideo seq̄tur alia diuisio ãpliationis scz. ¶ Ampliationū alia fit respectu suppositorū. vt hõ p̄t esse antichrist⁹. alia fit respectu tēpoꝝ vt hõ necessario est aial. vt dictū est. ¶ De ãpliatione q̄ fit rõe suppositoꝝ talis dat̄ regl'a. Terinus cois supponēs verbo habenti vi ãpliandi a se vel ab alio ampliat̄ ad ea que p̄ñt esse sub forma teri supponētis. vt hõ p̄t esse aial hic ille terinus hõ non solū supponit ꝑ p̄ñtib⁹. sed etiã ãpliat̄ ad oēs q̄ erūt. Dico aūt a se. q2 hoc verbū p̄t de se h3 vim ampliãdi. Dico aūt vl' ab alio. q2 hoc ꝑticipiū potēs. ⁊ hoc nomen possibile dant virtutē ãpliãdi verbo cui adiungunt̄. vt hõ potens est esse aial. vel aial possibile est esse albū. ⁊ sic de alijs. ¶ De ampliatione aūt q̄ fit rõe tpis talis dat̄ rl'a. Terinus cois supponēs vl' apponēs verbo h̄ñti vi

diffinitio restrictõis

diffitio ãpliatõis.

diuisio ãpliatõnis

alia diuisio

ãpliandi quo ad tp̄s : sup ponit ꝓ his q̄ sūt / q̄ erunt vel que fuerꝫ. vt hō neces sario ē aīal. ibi tam hō ꝗ̄ aīal tenenꝫ ꝓ his que sunt ⁊ q̄ erūt vꝫ q̄ fuerꝫ. ¶ Circa predicta q̄riꝫ de hoc sophismate. ipossibile p̄t eē verū. Probaꝫ q2 illud qđ est vel erit ipossibile pōt esse veꝝ. sed antichristū n̄ fuisse post tp̄s suū est vel erit ipossibile. ⁊ nunc p̄t eē possibile ⁊ verū: ergo ipossibile pōt eē veꝝ. ¶ Contra / q̄cquid pōt esse veꝝ ē possibile. sed ipossibile p̄t eē veꝝ. ergo ipossibile est possibile. in tertio mō p̄rie figure. ſꝫ ꝯclō est falsa. g° aliqua p̄missarū. nō maior g° mior: sed ılla est sophisma. ergo sophisma ē falsū.

Ipossibile p̄t eē veꝝ

in ꝯrīū ar.

Solutio ¶ Solutio. sophisma simpliciē ē falsū. ⁊ ꝓbatio pec cat penes fallām accn̄tis q2 cū dico. id quod est vel erit ipossibile / duo dico. s. subm̄ illius ipossibilitatis ⁊ ip̄ꝫ ipossibile. illud quod ē vel erit ē res subiecta. et ipossibile accidit ei / ⁊ posse esse veꝝ assignaꝫ vtriꝗ̄ ineē. Sicut hic ātichristū nō fuisse erit ipossibile. ſꝫ antichristū nō fuisse p̄t eē veruꝫ. ergo ipossibile pōt eē verū. non vꝫ. q2 antichristū non fuisse ē res subiecta / ⁊ ipossibile ē accn̄s. ⁊ posse esse veꝝ assignatur vtriꝗ̄ iesse. Et tantum de ampliationibus.

¶ Finit tractat⁹ nonus. Sequiꝫ tractatus decim⁹ de appellatione.

Appellatio ē acceptio teri ꝓ re exn̄te. Dico autē ꝓ re exn̄te. q2 terin⁹ si gn̄ans non ens non appellat. vt cesar / antichrist⁹ / vꝫ chimera. ¶ Differt autē appellatio a significatiōe ⁊ suppōe. q2 appellatio ē tātuꝫ de re exn̄te. ſꝫ suppō ⁊ significatio sunt tā ꝓ re exn̄te ꝗ̄ pro re non exn̄te. vt antichrist⁹ sigāt ātichristuꝫ / ⁊ supponit ꝓ antichristo. ſꝫ nō appellat. Homo etiā sigāt hoieꝫ: ⁊ de natura sua supponit tam ꝓ existētib⁹ ꝗ̄ ꝓ non exn̄tibus hoibus. appellat aūt exn̄tes hoies tm̄. ¶ Appel-

diffinitio appellationis

diīso appellatōis

lationū aūt/alia est termi cōis vt hō. alia est teri discreti vł singularis: vt sortes. Terin⁹ singl'aris idē sigāt/supponit/zappellat scz rem exñtem. vt petrus vł ioānes. ¶ Itē appellationū termi cōis. alia est teri cois ꝓ re in cōi. vt qñ terinus cōis hz simplicez suppōem. vt homo ē spēs aial ē genus. Et tūc terminus idē supponit/significat/z appellat/vt hō significat hoiez in cōi/ z supponit pro hoie in cōi. z appellat hominē i cōi. Alia autē est appellatio teri cōis pro suis inferiorib⁹. vt qñ terinus cōis ꝑsonalez hz suppōem. vt hō currit tūc hō non idē significat supponit z appellat. sed significat hominē in cōi. z supponit ꝓ ꝑticularib⁹ hominibus. z appellat ꝑticulares homines tantum existentes.

¶ Finit tractat⁹ decim⁹.

Sequitur tractatus vndecimus de restrictione.

Restrictio est coartatio teri cōis a maiori suppōe ad minorē. vt dictū est prius. ¶ Restrictionū autez alia fit ꝑ nomen. vt homo albus: iste termin⁹ hō non supponit pro nigris. neqꝫ pro medio colore coloratis. sed restringitur ad albos. Alia fit per verbū. vt homo currit. iste termin⁹ homo supponit pro pñtibus tantū. Alia fit ꝑ participiū. vt cū dr̄ homo currens disputat. ille terinus homo supponit pro pñtibus. Alia fit per implicationē. vt cū dicit̄. homo qui est albus currit: hec implicatio q̄ est alb⁹ restringit hominē ad albos. ¶ Itē restrictionū factarū ꝑ nomen. alia fit per inferi⁹ additū superiori. vt anial homo currit. ille termin⁹ aial tantum supponit pro animalib⁹ q̄ sunt hoies. Alia fit ꝑ dr̄iaz aduenietez gñi q̄ ē essētialis cū sit ꝯstitutiua rei. vt cū dr̄. aial rōale hic aial suppoit ꝓ aialib⁹ rōalib⁹. Alia fit ꝑ adiectz accñtis. vt cū dr̄ hō alb⁹. Qd restrictio z quo diuiditur

iste terinus hõ supponit tm̃ ꝑ albis hoib⁹. ¶ De restrictõe facta per nomẽ coiter sũptũ tales dantur rl'e. ¶ Oẽ nomẽ nõ dimi- nuens. nec hñs vim ãpliã di adiunctũ ex eadẽ pte terio magis coi restringit ipȝ ad supponẽdũ pro his ad q̃ exigit sua significatõ vt pȝ in exẽplis p̃dictis vt hõ per suã significationẽ restringit aial ad aialia q̃ sũt hoies. vt cũ dr̃ aial hõ Et albus restringit homi nẽ p suã significatõem ad hoies albos. vt cũ dr̃. hõ alb⁹. Dico ãt ñ diminuẽs ad rẽouẽdũ noia diminuẽ tia rõeȝ adiũcti. vt mortu us vl' corrupt⁹ ꝛ silia: que non restringũt. ſȝ potius destruũt adiunctũ. Dico aũt nõ hñs vim ampliãdi ad remouẽdũ dictões am pliatiuas. vt p̃t/potens/ꝛ possibile. q̃ nõ restringũt ſȝ poti⁹ ãpliant. ¶ Et sci endũ ꝙ minus coẽ sẽper restringit magis coẽ. vt cũ dr̃: homo albus currit. qꝛ homo reperit̃ in albis hoibus/ꝛ nigris/ꝛ medio colore coloratis. sed alb⁹ non. Vñ quo ad hoc hõ ẽ magis coẽ. ꝛ albus min⁹ coẽ. sic et albus restringit hoiem. Sed ƀm ꝙ albus repitur in hoib⁹/lapidib⁹ ꝛ lignis/ꝛ brutis. hõ aũt nõ. ideo vt sic albus ẽ ma gis coẽ. ꝛ hõ minus coẽ. ꝛ sic homo coartat album ad albedinẽ exñteȝ in hoi bus cũ dr̃ albus hõ currit ꝛ sic vtrũꝗ coartat alterũ ſȝ diuersa. ¶ Itẽ de terio ꝛ̃stricto dat̃ talis rl'a. Si si gnũ vl'e adueniat t̃io ꝛ̃stri cto ñ distribuit ipȝ nisi ꝑ his ad q̃ restringit̃. Cum enīȝ dico. ois hõ alb⁹ cur rit. ibi hõ restringit̃ ad al bos: ꝛ non p̃t distribui ni- si ꝑ albis. ¶ Itẽ de restri ctione datur regula talis. Nichil positũ a pte p̃dica ti p̃t restringere teriȝ coẽȝ positũ a pte subiecti quo ad principalẽ ei⁹ significa tionẽ. vt hõ est albus. iste terinus albus in predica to posit⁹ nõ p̃t restringere hoiem in subiecto positũ ad albos. qꝛ si restringere tur ad albos g⁹ p rl'aȝ p̃ce dentẽ. s. si signũ vl'e adue- nerit terio restricto. solum

Margin notes: Rl'a d restrictõe facta p nomen. — notabile. — Alia rl'a. — Alia rl'a.

distribuit pro his ad q̄ re=
stringitur. et sic in pposito
hō distribueretur solū pro
albis hoibus. et sic istius
ppōis omis hō est albus
sensus esset. ois hō albus
est alb⁹. ergo si vna est ve
ra: reliqua erit vera. quod
tn̄ est flm̄. ergo cū dr̄ ois
hō ē albus. iste terminus
hō nō restringitur. et sic p3
illa r̄la. Dico aūt quo ad
principalē eius sigātionē
q2 p̄dicatū restrigit subm̄
quo ad ꝯsignificationē q̄
est gen⁹. vt cū dr̄ cygnus
est alb⁹. ly cygnus restrin
gitur ad mares et nō ad fe
minas. et sic albus restrin
git ipm quo ad ꝯsignifica
tionem q̄ est genus. et non
quo ad suā significationē
¶ Item de restrictiōe fa
cta p implicationē talis
datur r̄la. Omis iplicatio
imediate ꝯiūcta terio coi
restringit ipm sicut suum
adiectiuū. vt cū dr̄. hō qui
est albus currit. iste termi
nus hō restringitur ad al=
bos per hanc implicatio=
nem q̄ est albus. ¶ Item
de eadē restrictione talis
datur regula. Quotiēscū=
q3 signū vl̄e et implicatio
ponunt̄ in eadē locutione
duplex est oro/ ex eo q3 si=
gnum potest p̄cedere im=
plicationē. et sic distribuit
terminū cōmunē p quoli
bet suo supposito. vt cum
dr̄ ois hō currit q̄ est alb⁹
Item implicatio p̄t prius
aduenire et restringere ter
minū ꝯmunē. et tūc signū
postea aduenies nō distri
buit ipm nisi pro his ad q̄
restringitur. vt ois hō qui
est albus currit. et tunc eq
ualet huic. ois homo alb⁹
currit. ¶ Seq̄tur de restri
ctiōe facta p v̄bū de qua
tres dātur regule. ¶ Pri
ma ē. terinus ꝯmunis sup
ponens vel apponēs ver
bo p̄ntis tp̄is simpliciter
sumpto non hn̄ti vim āpli
ādi neq3 ex se/ neq3 ex alio
restringitur ad supponen
dum p his q̄ sunt sub for=
ma termini supponentis.
dico autē termini cōis. q2
terminus discretus neq3
restringitur neq3 ampliat̄
Dico autem verbū p̄ntis
temporis ad remouendu3
verba alio2 tēpo2ū. q2 ter
minus cōis aliā h3 suppō

Regl̄a de restrictione facta per implicationem.

Alia r̄la

R̄le de restrictione facta per verbum

Prima

nem cū eis. Dico aūt simpliciter sūpto ad remouēdū ꝟba sūpta cū ꝑticulis diminuētib⁹. vt est opinabile ⁊ inopinabile. Dico aūt nō hñtivi āpliādi ad remouēdū verba āpliatia vt ꝑt. Dico aūt neq̧ ex se neq̧ ex alio: ad remouendū verba hñtia vi ampliādi ex alio. vtputa ex ꝯiuncto. sicut hoc verbū est. cū dr̄ ē potēs. Dico aūt sub forma teri supponētis. q: hō supponit ꝓ his q̄ sunt sub hūanitate. ⁊ aīal q̄ sūt sub aīalitate. vt cū dr̄ hōē aīal. ¶ Secūda rl̄a. terminus cōis supponēs vel apponens verbo de ꝑterito simplr̄ sūpto nō hñti vim āpliādi. nec ex se nec ex alio restringit̄ ad supponēdū ꝓ his q̄ sunt vel q̄ fuerunt sub forma teri supponētis. vt cū dr̄. hō fuit aīal iste terīus hō supponit ꝓ oībus q̄ sūt vel fuerūt homies. ⁊ aīal ꝓ his q̄ sūt vel fuerūt aīalia. ¶ Tertia regula. Ois terin⁹ cois supponēs vl̄ apponēs verbo de futuro etiā supponit ꝓ his q̄ sunt, vel erūt sub forma termi supponētis. s. ꝓ eis q̄ sunt vel erūt in futuro. vt hō erit aīal. Ex ꝑdictis pꝫ q̧ verbū restringit quo ad ꝯsignificationē q̄ est tp̄s ⁊ non quo ad significatōēꝫ ꝑcipalē.

Secūa rl̄a

tertia rl̄a

Questio

¶ Circa ꝑdicta q̄ritur de hoc sophismate. Oē aīal fuit in archa noe. Probatur. hō fuit in arca noe. equ⁹ fuit in archa noe. ⁊ sic de alijs ergo oē aimal fuit in arca noe. ¶ Cōtra: omē amial fuit in arca noe. sed cesar fuit aīal ergo cesar fuit in archa noe. quod ē flm̄. ergo aliqua ꝑmissarū est flā nō minor ergo maior. Q: aūt prima sit flā pꝫ p quādam regulā q̄ dicit q̧ terinus cois supponēs vel apponēs verbo de preterito simplr̄ sumpto restringit ad supponēdū ꝓ his q̄ sūt vel fuerunt sub forma teri supponētis. Iteꝫ est alia regula. q̧ si signum vl̄e aduenia termino restricto distribuit ipm ꝓ oib⁹ his ad que restrigebat̄. Ergo cū dicit̄ omne animal fuit in arca noe. iste terinus aimal supponit ꝓ omni ani

In opp^m arguitur

mali quod fuit in arca noe et non ꝑ his q̄ nō fuerunt in archa noe ergo prima ē flā. ¶ Itē ad idē. in hac ꝓpōe. oē aial qd tunc fuit fuit in archa noe. iste terminus aial magis restringit ꝙ in illa orone. oē aial fuit in archa noe. Sz iste terminꝰ aial restringit ad illa q̄ tunc in illo tp̄e fuerūt in archa noe ꝓpter implicationē ibi positā. ergo solū illa que fuerunt in illo tp̄e fuerunt in arca noe et nō plura. Opz ergo ꝙ hec sit falsa oē aial fuit in arca noe cum in eo plr̄a aīmalia supponunt. ¶ Solutio. quidaȝ dicūt ꝙ hec oē aīmal fuit in arca noe est duplex eo ꝙ p̄t fieri distributio ꝑ singulis generū vel ꝑ generibus singulorū. Prio modo ē falsa. secundo mō est vera naȝ qn̄ fit distributio ꝑ singulis indiuiduis q̄ sub eodē gn̄e ⁊ sub eadē spē ꝯtinent. tūc oporteret ꝙ omia indiuidua ꝯtenta sub aīmali fuissent in arca noe. quod est flm̄. Sed cū fit distributio pro gn̄ibus singulorum tūc soluȝ ē distributio pro gn̄ibꝰ vl' pro spēbus. s; nō fuit aliqua spēs aīalis q̄ non fuit in arca noe. ⁊ illo mō ē vera ¶ Sz huic solutioni nō acq̄esco qꝛ spēs aīalis nō fuit per se in arca noe. sed tm̄ indiuiduum. Vn̄ ꝑ illo tp̄e nō habuit veritatē nisi pro singul' gn̄ȝ. i. pro indiuiduis ⁊ non pro gn̄ibus singulorum. vn̄ dico ꝙ ꝓpō est flā ⁊ ꝯcedo oēs rōnes adductas ad hoc. Et probatio peccat ꝑm ꝯn̄s ab insufficiēti inductione. qꝛ non accipit oēs ꝑtes distributionis q̄ sunt sub subiecto istius propōis oē aīal fuit in arca noe. ¶ Solet etiā q̄ri vtrum sil'r restringantur termi in ꝓpōne affirmatiua ⁊ negatiua. ¶ Dicunt aliq̄ ꝙ nō qꝛ esse restringit ad exn̄tes. ⁊ nō esse ad nō exn̄tes. ergo nō ꝑ eodem fit restrictio in affirmatia et negatiua. ¶ Item videtur ꝙ omnis negatiua in qua esse negatur simpliciter ē falsa. si similiter restringant termi in propōne negatiua ⁊ affirmatia. qꝛ in hac ꝓpositiōe rosa ē

Solutio quarundaȝ

Solutio Autoris

Questio

Ar p̄mo

Ar s̄cdo

Iste terinus rosa restringitur ad extites. et si in hac rosa nõ ē. silr ē restringatur ad extites tūc ē sensus. q rosa que ē non ē. et hec est falsa. ergo et hec rosa non ē. Et sic quelibet negatiua in qua esse negatur eēt simplicit er falsa. quod falsuʒ ē. ergo videtur q non similr restringūtur termi in ppōe affirmatiua et negatiua. ¶ Sed pbatur q similiter restringātur. qꝛ si in hac ppōne. hō ē. iste terminus hō restringitur ad extites. in hac ppōne nullus hō ē ad non extites. ergo vtraqꝫ ē vera. qꝛ de existentibus vere pdicatur esse et de non extitibus vere remouetur eē. ergo ꝯtradictorie sunt simul vere quod ē impossibile. ergo et illud ex quo sequitur: scʒ q non similiter restrigantur termini in affirmatiua et negatiua ¶ Item regula ē. q oīe verbū simpliciter sumptū nō hñs vim ampliādi nec a se nec ab alio restringit terminū supponentē quo ad ꝯsignificationeʒ que ē tps. et non quo ad significationē. ergo tps ē causa restrictionis illius. Sed idē tps ē in affirmatiua et negatiua sibi opposita. vt rosa ē. nulla rosa est. ergo eadē ē causa restrictionis in vtraqꝫ. et ergo p eodem fit restrictio in vtraqꝫ. Et hec argumēta ꝓcedimus ¶ Ad hoc qd prio obijcitur ē dicēdū q esse non restringit ad extites. et non esse non restringit ad non extites. Sicut nec hoc verbum curro ad currētes. qꝛ nullū verbū restringit terminū sibi supponētē quo ad significationē sed quo ad ꝯsignificationeʒ que ē tps. Vñ nō restringit ad supposita extitia sʒ pñtia. supposita eni pñtia possūt esse in aliqbus teris tam extitia q non extitia: vt cū dico. enūciabile ē. enūciabile supponit tā pro extitibus q pro non extitibus. Oia aūt enūciabilia que sūt falsa in pñti sunt pñtia sʒ nō extitia qꝛ nulluʒ sim existit. et sic eē nō restrigit ad extitia sed ad pñtia: cū idē tps sit vtrobiqꝫ quod ē cā restrictionis. ¶ Ad

In ꝯtriuʒ arguitur

solo pmi ad oppositum

solo scdi

aliā dicēduz q duplex est forma termi cōis. quedaz est q̄ saluat in rebus exñti bus tm̄. vt humanitas q̄ ē forma hois. aialitas que est forma aialis τ in talib⁹ omia supposita pñtia sunt exñtia. Alia ē forma teri cōis q̄ saluat taz in rebus exñtibus q̄ non exñtibus vt enūciabilitas que ē forma enūciabilis. nā quedā sunt enūciabilia exñtia. vt deum. esse et omnia vera Et alia sunt nō exñtia. vt hoiem esse asinū. τ oia flā τ in talibu s nō restringit terinus cōis ad exñtia. sz restringit taz ad exñtia q̄ ad nō exñtia. Uñ istius ꝓ pōis. rosa nō est. nō est sensus. rosa q̄ ē nō est. sz ē sensus. rosa aliter sūpta q̄ in pñti non est. ¶ Solet aūt poni q q̄daz restrictio fit ab vsu. vt cū dr̄ nihil est in arca q̄uis plena sit aere. qꝛ iste terinus nihil supponit ab vsu ꝓ rebus solidis siue firmis Et rex ꝓ rege patrie. τ mgr̄ legit ꝓ magistro ꝓprio. ¶ Solet etiā poni q quedā r̄strictio fit ꝑ transitionē verbi. vt cuz dr̄. sortes pascit hoiez. iste terin⁹ hō supponit ꝓ alio a sorte virtute trāsitionis verbi. qꝛ dans τ recipiens debēt esse diuersa. et ideo si aliqñ sunt eadez. hoc est ꝑ accñs. s. ꝑ hoc q idē subiectū est vtriusq3. sicut idē est dux τ comes ꝓm accñs Uñ dicūt q nō seq̄tur. sortes pascit seipm. τ ipse est homo. ergo pascit hoiem sed est fallacia accidentis qꝛ hoc ꝓnomē se non pōt supponere pro diuersis a sorte. sed homo bene pōt.

De restrictione ab vsu τ per transitionem.

¶ Finit tractatus vndecimus. Seq̄tur tractatus duodecimus De distributione.

Diffinitō distributionis

Distributio ē multiplicatō termini communis per signum vniuersale facta. vt cum dicitur. omnis homo iste terminus homo distribuitur pro quolibet suo inferiori per hoc signum omnis. sic ibi est multiplicatio. Dico autē termi cōis quia terminus singularis non potest distribui. Unde iste sunt incōgrue. om=

nis sortes. q̄lʒ plato. q̄ꝛ ibi est soloecism⁹. ¶ Signorum vl̄ium alia sunt distributiua subē. vt ois nullus Alia sūt distributiua accn̄tiū. vt q̄liscūq̄ꝫ quātuscūq̄ꝫ. ¶ Signū aūt distributiuū subē distribuit res se hn̄tes ꝑ modū eius quod est q̄d. vt ois nullus. vt cū dr̄: ois nigredo ois albedo. subā aūt coiter sumit̄ ad res cuiuslʒ gn̄is cū dr̄ signū distributiuū subē. Signū distributiuū accn̄tis ē: quod distribuit res se hn̄tes ꝑ modū accn̄tis. vt ꝑ modū qualis vel quāti. vt q̄liscūq̄ꝫ/q̄ᵹtuscūq̄ꝫ ¶ Itē signoꝝ distributiuoꝝ subē Alia sūt distributiua ptiū integraliū. vt totus. Alia sūt signa distributiua ptiū subiectiuarū. vt ois null⁹ Itē signoꝝ distributiuoꝝ ptiū subiectiaꝝ. alia sūt distributiua duoruʒ. vt vterneut̄. Alia sūt distributia pluriū. vt ois null⁹ ꝛ silia Hoꝝ aūt signoꝝ p̄rio dicēdū est de signis distributiuis subē. et iter hec p̄rio de hoc signo ois. ¶ Sciēdū q̄ ois in plr̄ nūero du-

Diuisio signorum.

Diuisiones signorum substātie

Acceptiones de ly omis

plr̄ sumit̄. vno⁹ collectiue vt oēs apl'i dei sūt duodecim. nō seq̄t̄. ergo isti apl'i dei sūt duodecī demōstratis aliq̄bus de ipsis. Alio modo sumit̄ distributiue vt hic. oēs hoīes naturalr̄ scire desiderāt. ¶ Et tūc q̄rit̄ q̄d significet h⁹ signū ois: ꝛ vr̄ q̄ nihil significet q̄ꝛ ois res aut est vl'is aut ptic'laris. sʒ hoc signū ois nō significat reʒ vl'em vel ptic'larē. ergo nullā rē significat. Item ad idem. ois neq̄ꝫ est p̄dicabile de vno neq̄ꝫ de plr̄ibus. ergo nec est vl'e nec ptic'lare. ꝛ sic nihil significat. ¶ Sʒ ꝯtra. ab eo q̄ res ē vel nō est ōr̄o dr̄ vera vl' flā. ergo si omis nihil significat ꝓpter appōem vel remotionē eius: nō causabit̄ veritas vel falsitas in ōr̄one. sʒ hec ē vera aial est hō. ergo et ista oē anial est hō. quod est flm̄. ergo et p̄ria s. q̄ ois nihil sigāt. ¶ Solutio. ad dubiuʒ dr̄ q̄ ois nō sigāt vl'e sed vl'r. q̄ꝛ facit teriʒ coēm stare ꝓ oīb⁹ suis inferioribus. vt omis homo currit. et sic omnis

Questio de ly ois q̄d significet.

In oppositum ar.

Solutio

significat aliquā rē. Sed duplex ē res. q̄dā est subij cibilis vel p̄dicabilis. vt hō aial currit disputat. et sic est verū q̄ ōis nihil significat. q̄r q̄lib3 talis res aut est vl'is aut p̄ticularis Alia est res q̄ ē dispō rei subijcibilis vel p̄dicabilis et talē rē significat hoc signu3 ōis. ⁊ tā ab ista re q̄3 alia causat̄ veritas vel falsitas in orōne. ¶ Obijcit̄ autē q̄ ōis non significat dispōnem rei subiicibilis q̄r in syll'o medium d3 reiterari cū suis dispōnibus in minori ꝑpōe. ergo debemus syllogisare sic. Ōis hō est anial. sortes ē omis hō g° sortes ē aial. ¶ Solutio. sicut pr̄ duo dicit .s. illud q̄d ē pr̄. ⁊ pr̄ iq̄ātū pater. Sil'r subiectū duo dicit .s. illud quod ē subiectū. ⁊ subiectū inq̄3tū subiectū. Et f̄m hoc duplex ē dispō subiecti: nā queda3 ē dispositio illi⁹ rei quod est subiectū. vt alb⁹ niger et sic de aliis dispōib⁹ accidentalibus. Et iste d̄nt reiterari in minori ꝑpōne cū medio. Alia est dispositio subiecti inquātū subiectū videlicet in ordine ad p̄dicatū vt ōis nullus. et omnia signa tam vl'ia q̄3 p̄ticularia. Et talis dispositio nō d3 reiterari cum medio in minori ꝑpōne. q̄r ē respectiua. Disponit eni3 subiectū in ꝯpatione ad p̄dicatu3. vt cum d̄r ōis hō albus currit. Ista dispō alb⁹ d3 reiterari in minori ꝑpōne cu3 medio. cum sit dispō ei⁹ quod ē subm̄: q̄r ē absoluta. Ista aūt dispō ōis nō d3 reiterari. q̄r ē respectiua subi ad p̄dicatū et, ita ē dispō subiecti inq̄3tum subm̄ ē. Vn̄ debem⁹ dicere sic. ōis homo albus currit. sorš ē hō alb⁹ ergo sortes currit. ⁊ n̄ d3 subsumi sortes ē ōis homo alb⁹ ¶ Dito q̄d significet h⁹ signū ōis. ad cui⁹ dispōe3 significet. ꝯñter q̄rit̄ vtrū ōis exigat tria appellata Et videt̄ q̄ sic. q̄r omnis perfectio est in tribus. vt patet primo celi. sed omne et perfectum idem sunt vt habetur ibidem. ergo omne est in tribus. et per consequens omnis vult

Obiectō

Solutio

Questio vtru3 ōis exigat tria appellata.

hr̄e tria appellata. ¶ Ad idem etiā dicit Aristoteles in eodē loco ꝙ de duobus viris nō dicimus oēs sed de tribus dicimꝰ oēs. ergo ois vult hr̄e tria appellata. ¶ Sed cōtra. in qualibet demonstratione sūt ꝓpōes vl̄es. ſʒ de sole ⁊ luna fiūt demōstratōes ergo oportet dicere omis sol: ⁊ ois luna. ſʒ sol nō hʒ nisi vnicū suppositū. ita et luna. ergo ois nō vult hr̄e tria appellata. Ad idem omē priuatū lumīe a terre obiectu deficit. hec ꝓpō ē ꝯcessa. sed omne priuatuʒ lumine a terre obiectu nō hʒ nisi vnicū suppositū. s. hanc lunā singularē. ergo omnis nō vult hr̄e tria appellata. ¶ Ad idem. hoc signū ois sigāt quoniā vl̄r ſʒ hoc quod dico quoniaʒ vl̄r ē modus ꝓprius vl̄is Propriū aūt diuersificat̄ ſm diuersitatem sui subiecti. vt si homo est diminutus risibile est diminutum et si homo est mortuus. ⁊ risibile est mortuū. Sʒ vl̄e aliqñ saluat̄ in pluribus vt hō equus. aliqñ in vno tm̄ vt sol luna. ergo ois qñq; vult hr̄e tria appellata. et quandoq; non. immo vnū solum. ¶ Ad ideʒ duplex est forma. qꝛ quedā est forma materie. vt anima est forma corporis. et ista forma est pars. et nō predicatur de eo cuius est pars. Alia est forma q̄ ē p̄dicabilis. ⁊ sic oīa supiora vt genera ⁊ spēs et dr̄ie dicūtur forme inferiorū. vt hō equus. Et indiuidua huiꝰ forme p̄dicabilis sunt materia eius. ergo forma cuʒ in neutro dictorū modoꝝ suā excedit materiaʒ. nec exceditur ab ea. nullū vl̄e excedit sua indiuidua. nec excedūtur ab eo. ergo cuʒ omis dicat adequationē vniuersaliū cum suis indiuiduis vt ois homo. tunc opʒ ꝙ sol nō hēat nisi vnicū suppositū. vt vere dicatur ois sol qd̄ ꝯcedimꝰ dicēdo p̄dictas ꝓpōes eē veras. Et ꝙ ois nō sp̄ exigit tria appellata. ſʒ qñ adiūgit̄ termio cōi hn̄ti plura supposita tunc exigit plura appellata. Qñ vero adiungitur terio hn̄ti solum

Margin notes: In oppm arguitur; Solutio

vnũ suppositũ. tũc exigit tm̃ vnũ appellatuʒ ¶ Ad illud quod prio obiiciebatur qꝛ ois pfectio ẽ in trib⁹ dr̃ qꝛ ver ẽ. Et hec tria sũt subã rei/virt⁹ eius/ꝛ opatio eius. Et hec tria tangit aristoteles sub breuib⁹ verbis cũ dicit. Natura apta nata sic facit. Per hoc eni quod dr̃ natura tãgit subãm rei. Et p hocqꝛ dicit apta nata/tãgit virtutẽ ei⁹. Et per hoc qꝛ dicit sic facit tãgit opationẽ debitã ei⁹. Silr̃ hoc signum ois hʒ substãtiã signi vlis et virtutem que est distribuere: ꝛ opationẽ eius qñ actualr̃ distribuit. ꝛ in his trib⁹ ẽ pfectio ei⁹. ¶ Ad ẽm dicendũ ẽ qꝛ homo et hoies drñt. qꝛ homo dicit istã spẽʒ ẽm se q̃ est predicabilis. Sed hoies in pl'i numero nõ dicit spẽm ẽm se q̃ est predicabilis. sʒ ml'tiplicatã actu ẽm materiã idiuiduoꝝ numero diuersam. Vñ ois in plurali rõne ml'titudinis facte facit distributiõem p diuersas materias: ꝛ vult hr̃e tria aepp llata. Sed ois in singulari numero/ ex quo respicit spẽm ẽm se: ꝛ non ẽʒ materiã indiuiduoꝝ exigit essentiã aptã natã pdicari de pl'ibus. siue actu participet a pl'ib⁹ siue ab vno ꝛ ideo exigit tria appellata. aut vnũ solũ ẽm naturã vl'em cui adiũgit. ¶ Quidã tamẽ dicũt qꝛ ois vult habere tria appellata ad minus. ꝛ dant talẽ rõnem Quotienscunqꝫ signũ vl'e addit termino cõmuni nõ habẽti sufficientiã ap pellatorũ recurrit ad nõ ens vt cũ dr̃. omis fenix est. qꝛ ly fenix non hʒ nisi vnicũ suppositum. ideo recurrit ad non exñtes fenices. et ideo cum dr̃ omis fenix ẽ. sensus est. vnus fenix qui est/est. ꝛ duo fenices qui ñ sunt sunt. ꝛ ideo dicũt has duas propositiones esse falsas. quidã fenix non est et omis fenix est. ꝛ non eẽ contradictorias. qꝛ in negatiua supponit fenix qui est. ꝛ in affirmatiua supponunt fenices qui non sunt sic non est idem subiectuʒ in vtraqꝫ. ¶ Hoc autem potest multipliciter ipro-

Solutio primi. Solutio secundi. Opio aliorum Cõfutatõ

bari. q2 hec incōuenientia
sequūt̄ ex falso quod sup=
ponūt. q2 supponūt ꝙ ois
vult habere tria appella=
ta quod supi⁹ ostēsum ē eē
fin̄. ¶ Preterea vult ari
stoteles ꝙ ꝓpō in qua su
bijcitur vl'e vl'r sumptū ali
cui predicato ꝯtradicit il
li ꝓpōi negatiēi q̄ subijci
tur vl'e nō vl'r sumptū eidē
p̄dicato. sed iste sūt tales.
ois fenix ē: q̄dam fenix nō
est. ergo sūt ꝯtradictorie
quod tn̄ ipsi negant. ergo
rl'a eoꝝ est falsa. ¶ Item
ad idē/alia regl'a talis est
Terinus cois supponēs
vel apponēs verbo p̄ntis
tp̄is mpl'r sūpto nō h̄ntis
vim āpliādi/ nec ex se nec
ex alio. restringitur ꝓ his
q̄ sunt sub forma teri sup=
ponētis. ergo cū dr̄ ois fe
nix. ly fenix restrigit̄ ꝓ fe=
nice tm̄ q̄ est. et cū ipsi⁹ nō
sit nisi vnicuz suppositum
g⁹ cū dr̄. ois fenix. ly fenix
restringit̄ ad supponēduz
ꝓ fenice tm̄ q̄ est. ergo per
illā rl'az pri⁹ datā. si signuz
vl'e aduenjat ei non distri
buit ip̄m nisi ꝓ vnico sup=
posito. ergo rl'a eoꝝ ē fal=
sa. ⁊ supra falsuz fundatur
quod ꝓcedim⁹. ¶ Scdm̄ q̄stio so=
p̄dicta q̄ritur de h⁹ sophis phismatis
mate. ois hō est. ⁊ quodlz
drn̄s ab illo ē nō hō. Pro
batio. hec est copulatia cu
ius vtraq3 ps est vera. er
go ipsa ē vera. ¶ Impro=
batio. ois hō est. ⁊ quodlz
drn̄s ab illo ē non hō. sor
tes est hō. ergo quodlibet
drn̄s a sorte est nō homo.
quod ē falsū. q2 hec ē vna
copulatiua cui⁹ altera ps
est falsa. ergo ip̄a tota est
falsa. ¶ Solutio. pria est Solutio
simpliciter vera. ⁊ iprobā
tio peccat penes fall'az cō
seq̄nt̄. q2 drn̄s ab oi hoie
in min⁹ est q̄3 drn̄s a sorte.
q2 drn̄s ab oi hoie suppo=
nit solū ꝓ alijs rebus ab
hoie. S3 drn̄s a sorte sup=
pōit ꝓ eisdē ⁊ etiā ꝓ alijs
hoibus a sorte. Vn̄ bn̄ seq
tur. drn̄s ab oi hoie. ergo
drn̄s a sorte. ⁊ est loc⁹ a p
te subiectiua ad suū totuz.
Sed si huic oroni drn̄s ab
oi homie apponat̄ signū.
erit ꝓcessus ab iferiori ad
supi⁹ cū distributōe. ⁊ sic i
cidit fall'a ꝯn̄tis in iprobā
tione p3 vnū ꝓcessū. q2 du

plex est pcessus in iprobatione, qr bene sequit. ois hō est. ergo sortes est. loc⁹ a toto in qtitate. sed non sequitur. hoc est drīs ab omi hoie. ergo drīs a sorte. sed est fallā pñtis sicut hic. ois hō est. ergo oē aial est. ¶ Itez qrit de hoc sophismate. ois hō ⁊ ali⁹ hō sunt. ¶ Probatio. sortes ⁊ alius homo sūt. plato et alius hō sunt. ⁊ sic de alijs ergo ois hō ⁊ alius homo sūt. ¶ Improbatio. ly alius ē relatiuū diuersitatis subē. ergo supponit p diuerso ab hoie. sz nō est ali⁹ homo ab oi hoie. ergo pria est falsa. Solutio. pria est simplr falsa. ⁊ pbatio peccat penes fallam figure dictōis a plurib⁹ determiatis suppōibus ad vnā deteriatam. qr iste terinus homo hz deteriatā suppōnē in pmissis ⁊ in pclone. Itē pbatio peccat bz fallaciā accñtis. qr lz sortes ⁊ plato ⁊ sic de alijs inferant oēm hoiem bm se. nō tñ sub hac copulatōe. ois hō ⁊ alius hō sunt. Sicut cognosco chorıscū bz se. ñ

qstio sophismatis

Solutio

tamē sub h⁹ accñte quod est venire. Uñ talis dat regula. Quotienscunqz aliquid sequitur siue conuersim siue nō: si aliquid conueniat vni quod nō cōueniat alteri. et per illud cui pueniit inferat de eo cui ñ conuenit: semper est fallacia accñtis. verbi grā. hō est. ergo substantia ē. ⁊ species conuenit hoi ⁊ nō substantie. Ideo si p hoiez inferat spēs de substantia ē fallacia accñtis. vt homo est spēs. ergo substātia est spēs. Silr hic. risibile ē pprīū. ergo hō est pprium. ¶ Itē qrit de isto sophismate. ois homo est ois hō ¶ Probatio. sortes ē sortes. plato est plato ⁊ sic de aliis. ergo ois hō est ois homo. ¶ Et vt vult Boetius. Nulla ppō est verior illa in qua pdicat idem de seipso. sz sic ē hic. qr ois hō pdicat de oi hoie. ergo nulla ē verior ipsa ¶ Improbatio. sua contradictoria est verā: scz quidā hō non est ois homo. ergo ipsa est falsa. ¶ Itez ad idē omis hō est omis hō. sors

Rla vlis p fallā accidētis

qstio sophismatis

est homo. ergo sortes est ois hō. syllus est in darij. ꝯclō est falsa. ergo aliqua premissa rū: non minor. er go maior: quod ē sophis= ma. ¶ Solutio pria ē sim
Solutio plicit falsa. ⁊ ꝓbatio pec= cat ꝑm ꝯñs. ab insufficiēti enūeratione singularium qꝛ cū illꝭ quas assumit dēt assumere has a pte subie= cti. sortes est ois hō. plato ē ois hō. Et etiā istas a p te p̄dicati ois homo ē sor tes. omis homo ē plato. ⁊ sic de aliis. quas dimittit ⁊ sic peccat ꝑm ꝯñs ab in= sufficiēti enūeratione sin= gulariū. ¶ Ad aliud dr̄ꝙ ibi non p̄dicaꝭ idē de seip so. sed p̄dicaꝭ omis hō de hoie sūpto ꝓ qualibꝫ sua pte. De hoc sig° null⁹.

Eq̄tur de h° signo nullus. quod signi ficat vlr negatiue. Unde significat idē sicut hoc si= gnū ois cū negatōe post= posita. ⁊ iō ois nō ⁊ null⁹ equipollēt. ¶ De hoc si= gno null⁹ talis daꝭ regla. Quotienscūqꝫ hoc signū nullus adiungiꝭ imedia=
Regula. te terio cōi: ꝯfundit ipm mobiliter distributiue. ⁊ si milr teriꝫ adiūctū sibi me diate. vt null⁹ hō est asin⁹ Uñ p̄t fieri descensus sub subō sic. ergo sors non est asin⁹. ⁊ plato nō est asin⁹. et sic de aliis. et etiā sub p̄ dicato. ¶ Scdm̄ p̄dicta q̄ritur de hoc sophismate Null⁹ hō ē ois hō. Pro= batur sic. sortes non ē ois hō plato non ē ois homo. ⁊ sic de alijs. ergo pria est vera. Uel sic. sua cōtradi ctoria est falsa. s. q̇dam hō est omis hō. ergo pria est vera. ¶ Cōtra ibi p̄dicaꝭ oppm̄ de opposito. ergo ꝓ positio est falsa. ¶ Solu= tio pria est vera. Et ad i= probatōem rñdeꝭ per iter emptōeꝫ. qꝛ nō p̄dicaꝭ ibi oppꝫ de opposito sꝫ reōue tur ois hō ab hoie sūpto ꝓ quolꝫ suo suppoito ⁊ h° ē verꝫ. De h° sig° nichil. q̄stio so= phismat Solutō.

Equitur de hoc si gno nichil quod si gnificat idē ꝙ nullus. sed includit in se terminū reci pientē suā distributionem quia nichil est signum vni uersale cum negatione. et terminus recipiens distri

butõez eius. ¶ Secundũ hoc q̃rit̃ de isto sophismate. nichil vidẽs ẽ aliq̃d vidẽs. Probat̃ sic. Nõ hãc rẽ videns est aliq̃d vidẽs q2 nõ vidẽs sortẽ ẽ videns platonẽ. ꝛ non illã rẽ videns ẽ aliq̃d vidẽs. et sic ꝺ alijs. g° nichil vidẽs ẽ aliq̃d vidẽs g° pria ẽ v̄a. Cõtra ibi p̃dicat̃ oppiũ de opposito. ergo locutio ẽ f̄la.

Solutio alioꝝ ¶ Quidã distigũt nichil videns est aliq̃d videns. eo ꝙ hec dictio nichil põt eẽ acti casus. ꝛ est sẽsus. nullã rẽ videns est aliq̃d videns. Uel p̃t eẽ nti cas° ꝛ est sẽsus nulla res vidẽs est aliq̃d vidẽs. ꝛ ꝭm hoc ponũt ãphĩbologiã ex pte casus.

ꝯfutatio. ¶ Sz hoc non soluit q2 in vtroqꝫ sensu ẽ falsa.

alia solu° ¶ Sed alij distinguũt hanc iteꝝ. nichil vidẽs rectã eo ꝙ negatio in h° termino nichil põt negare ꝑticipiũ primo positũ ꝛ est sensus nullã rẽ videns est aliq̃d vidẽs. ꝛ sic est diuisa. Uel p̃t negare hoc verbum est. ꝛ tũc est sensus. Quãlibet rẽ videns non est aliq̃d videns. ꝛ sic est cõposita.

ꝯfutatio. ¶ Sz hoc non soluit. q2 in vtroqꝫ sensu ẽ falsa cũ opposita ponant̃ circa idẽ.

Solutio autoris ¶ Solutio. dicẽdum est ꝙ pria simpl'r est falsa. ꝛ ꝓbatio peccat penes fallaciã figure dictionis a pl'ibus determiatis ad vnã deteriatam huius termi videns. q2 in premissis hꝫ suppõnẽ deteriataꝫ ꝛ in ꝯclusione sil'r. ¶ Uel peccat ꝭm fallaciã accñtis nam ꝗuis videre coĩcat̃ oĩbus ꝑ se: non tñ ꝑ hoc ꝙ vniũtur in hoc toto nichil videns. Uñ totum accidit parti. ꝛ eẽ vidẽs aliquid assignat̃ vtriqꝫ inesse ¶ Sciẽdũ ꝙ oẽs p̃misse sunt duplices q2 negatio põt deteriare verbũ vel ꝑticipiũ vt dictũ est prius.

solu° antiquoꝝ Unde ãtiq̃ posuerũt p̃missas esse duplices ꝓpter talem r'õeꝫ quã dabãt. Quotienscũqꝫ negatio ꝛ distributio ĩcludũt̃ ĩ vno terĩo ad quodcũqꝫ refertur vnũ et reliquũ. vnde cuꝫ distributio posita in obliquo ñ possit in p̃dicta orõne attigere verbũ. ita neqꝫ negatio. ¶ Iteꝫ idẽ est iudiciũ

de istis sophismatib⁹. Nullū caput hñs est aliquod caput habēs. A nullo homie dr̃ñs est ab aliquo homie differens. ¶ De signis distributiuis duoꝝ.

Sequitur de signis distributiuis duoꝝ vt sunt neuter vterqꝫ. ¶ Et differunt a p̄dictis. q̃z oīs nullus et silr̃a: distribuūt ꝓ oībus idiuiduis termi cois. Sed vterqꝫ ⁊ neuter solū distribuūt pro duob⁹ per demōstratōez. vt vterqꝫ istoꝝ. ¶ Sedm̄ dicta q̄ritur de hoc sophismate.

Questio Ab vtroqꝫ istorū enunciatuz est verū. posito q̄ sors dicat deū eē. plato vero dicat hoiez esse aial. ⁊ ambo dicant silr̃ hoiez esse asinū ⁊ ipsi duo demōstrent per ꝓnomē istoꝝ. ¶ Probatio. a sorte enunciatū est verū. a platone enūciatuz est verū. g° ab vtroqꝫ istorū enūciatū ē verū. ¶ Cōtra. ab vtroqꝫ istoꝝ enunciatū ē verū. sed nichil enūciatū ē ab vtroqꝫ istorum nisi hoiez esse asinū. ergo hoiem esse asinū est verū

Solutio ¶ Solutio. p̄ria ē vera. ⁊ ꝓbatio peccat s̄z fallaciā accñtis. Sicut eni habet ab aristotele. hec ꝓpō ponitur esse vera. Oim ꝯtrariorū eadē est disciplina. ⁊ tñ nulla ꝑticularis disciplina est oim ꝯtrariorū. s̄z disciplina comiter sumpta. ¶ Vñ hic est fallacia accñtis. Oim ꝯtrarioruz eadē est disciplina. s̄z nulla est disciplina nisi hec vl' illa. ⁊ sic de alijs. ergo oim ꝯtrarioꝝ hec eadē est disciplina vel ista: quod est falsū. Silr̃ hic hō ē spēs. sed nullus est hō nisi sors vel plato. ⁊ cũis. g° sortes ē spēs vl' plo. ⁊ cũis. ¶ Et ita ē fal'a accñtis in ꝓposito. q̃z hec dictio enūciatū: ⁊ hec dictō veꝝ tenet̃ ꝓ ipso in coi. ⁊ sic ab vtroqꝫ istorū enūciatū est verum Vñ enūciatū non tenet̃ ꝓ ꝑticulari enūciato ab vtroqꝫ. vñ ꝑticulare enūciatū ab vtroqꝫ accidit enūciato in coi sicut ꝑticulare inferius accidit suo supiori. et verū assignat̃ vtriqꝫ inesse. Et appellat̃ supi⁹ hic oē quod est mai⁹ siue sit essentiale siue accñtale

alio℞ sol⁹ ¶ Quidã tñ dicũt q̃ pri ma ẽ simpl'r falsa. ⁊ dicũt q̃ enũciatum accipit ꝓ ꝑ ticulari enũciato ab vtro q̃ꝫ. silr ve℞ pro ꝑticlari ve ro. Et probatio peccat ꝑꝫ fall'aꝫ figure dictõis a pli bus deteriatis ad vnã de teriatã hui⁹ teri enũciatũ ⁊ hui⁹ teri ve℞. sed prima solutio melior ẽ ⁊ subtilior

¶ De hoc signo neuter.

Eq̃tur de hoc sig° neuter/ quod sigãt idẽ q̃ vterq̃ꝫ cũ negatiõe sibi ꝑposita. Vñ sicut nul lus de se hꝫ distributõem ⁊ negatõem. silr ⁊ neuter. sed neuter est distributiuũ duorũ tm̃. Vñ q̃rit de hoc sophismate. Neutrũ ocl'm habẽdo tu potes videre. ¶ Probatio. dextrũ oclꝫ nõ hñdo tu potes videre. sinistrũ oclꝫ ñ hñdo tu po tes videre. ergo pria ẽ ve ra. ¶ Cõtra neutrũ ocl'm hñdo tu potes videre. g° si neutrũ ocl'm hẽs vel dũ neut℞ ocl'm hẽs tu potes videre. quod ẽ falsuꝫ. ꝯña pꝫ: q: gerũdia in do habẽt resolui ꝑ dum. ꝑ si. ꝑ q:. ſꝫ vtroq̃ꝫ mõ ẽ falsa. ergo pri ma ẽ falsa. ¶ Solutio. pri ma est falsa. ⁊ ꝓbatio pec cat ꝑꝫ fall'aꝫ accñtis q: pos se videre ꝯuenit ꝑtib⁹ ſm se. s. ꝓut sũt diuerse. sed nõ ꝯuenit eis ꝓut sũt vnite i suo toto. Vñ hoc pꝫ ꝑ pri mã rl'aꝫ. cũ ad ꝑtes sequa tur totũ. vt ꝑtãs videndi ꝯuenit ꝑtib⁹ ⁊ nõ toti. iõ si ꝑtes iferant de toto: ibi est fall'a accñtis.

¶ De negatione

Habito de signis di stributiuis ꝑtium subiectiuarũ. ꝯñr q̃rit vt℞ negatõ habeat vi distribu endi vel ꝯfundẽdi. ⁊ videt q̃ sic. q: aristoteles prio ꝑi hermenias dicit q̃ ille ꝯtradicunt hõ est iust⁹ nõ hõ ẽ iustus: ergo altera ẽ vl'is: cum subijciat terin⁹ cõis. sed nõ nisi hec nõ hõ est iust⁹. ergo ille terinus hõ distribuit. Sed ñ ẽ ibi aliq̃d a quo distribuit nisi negatio. ergo distribuit a negatõe. ¶ Cõtra nega- tio hꝫ vim ꝯfundẽdi. ergo sicut ista ẽ incõgrua omis sortes currit. silr hec. non sor currit. qꝺ̃ ẽ flꝫ: q: q̃uis signũ distributiuũ ñ possꝫ

Du^m icīdẽs de negatõe.

In oppm̃ arguitur

addi terio singulari: tñ ne gatõ bñ possz addi ¶ Itẽ vbicũqꝫ est distributio ibi est termin⁹ cois sumptus vl̕r. ergo oꝫ ꝙ ibi sit dictõ significans qm̃ vl̕r. sed si gnũ vl̕e significat qm̃ vl̕r tantũmõ. negatio vero nõ ergo nõ hꝫ vim distribuẽdi. quod ꝓcedim⁹ dicẽtes ꝙ negatio nõ confundit. sed negat hᵒ quod p⁹ se in

Solutio

uenit. Unde cum adiũgr̃ termio coi negat ipm. sed ad negationẽ supiori seq̃tur negatio cuiuslibꝫ inferioris eo ꝙ destructo supiori destruit quodlꝫ ei⁹ inferius. ergo negatio nõ cõfundit sed negat quod p⁹ se inuenit / siue sit vl̕e siue

ad argu^m^ añ oppm̃

pticulare. ¶ Solutio aũt pꝫ ad hoc quod obijcitur qꝛ ꝙ hec est vl̕is non hõ ẽ iustus. hoc non est ꝓpt naturã distributionis exñtis in negatione. sed hoc est qꝛ negat homo in cõi: quo remoto reõuet quod libꝫ ei⁹ inferius. ¶ Itẽ solet poni q̃dam distributio

de distributõe aptitudis ꝛ distributione accõ moda.

aptitudinis vt ois homo timet in mari. i. apt⁹ natus ẽ timere in mari ¶ Item solet poni distributõ accõ moda. vt celũ tegit omia p̃ter seipm. ꝛ deus creauit oĩa a se. Sed ista duo gña distributõnis non sunt ita ꝓpria sicut alia.

¶ De hoc signo totus

Equit de hᵒ signo tot⁹ quod est distributiuũ ptiũ integraliũ. vt totus sortes est alb⁹. ẽ ei sensus sortes ꝑm quãlibꝫ sui partẽ ẽ albus. Uñ ad istã totus sortes ẽ albus. imediate seq̃tur ista. sors ꝑm quãlꝫ sui ptez est alb⁹ ad quã seq̃tur. q̃libꝫ pars sortis ẽ alba. Probatio i hac tot⁹ sortes ẽ albus. sortes subijcit albedini ꝑꝫ se ꝛ ptes eius nõ ꝑm se. sꝫ ꝓut sunt in suo toto siue sub forma totius: gᵒ ñ subiciunt albedini nisi per totum. Et sic ꝑ prius seq̃tur hec / sortes ꝑm quãlꝫ sui ꝑtem est albus. ꝛ postea illa q̃libet pars sortis est alba. ¶ Item in hac ꝓpõe totus sortes ẽ alb⁹. ibi totus subijcit albedini in rectitudine pars autẽ i obliq̃tate. qꝛ in eo quod ẽ totũ partes intelligũtur in

obliquis et in eo quod est pars totuz sumit oblique quod patet per diuisionē eius quod est totū. vt domus est ex pariete tecto et fundamento. Et sortes ē ex ptib⁹. ergo illud quod est totum dat intelligere partes obliquas. ergo ad hāc totus sortes est albus imediate seqtur hec. sortes ꝑm quālibet sui partē est albus: et mediate sequitur ista. quelibet pars sortis est alba. ¶ Jtē ad idē illud quod est pars nō habet esse nisi ab eo quod est totū. qꝛ nō habet ꝑfectionē nisi ab eo. ergo nō subijcitur alicui nisi per totum ergo totum prius subijcit ergo ad hanc. Totus sortes est albus imediate sequit ista. sortes ꝑm quamlibet ꝑtem sui est albus. et mediate ista quelibꝫ pars sortis ē alba. ¶ Secūdū

Questio sophismatis ꝑdicta q̄rit de hoc sophismate Totus sortes est minor sorte. Probatio. q̄libꝫ pars sortis ē minor sorte et sortes ꝑm quālibet sui ꝑtem est minor sorte. ergo totus sortes est minor sorte. ¶ Contra. Totus sortes ē minor sorte. ergo sortes est minor sorte. ¶ Solutio hec est vera. tot⁹ sortes est minor sorte. Et improbatio peccat ꝑm accn̄s

Solutio

qꝛ in ista totus sortes est minor sorte. ꝑdicatū attribuit ꝑtibus q̄bus vere cō uenit. sorti aūt nō ꝯuenit Et ideo hec est simplr̄ flā Sortes est minor sorte. et ideo si ꝑtes iferāt esse minorez sorte de toto. vel de sorte erit fallacia accn̄tis ꝑ vnā regulā supradictaꝫ Unde totus est res subiecta et sortes accidit ei. et esse minorē sorte assignat vtriqꝫ iesse. ¶ Etiā iprobatio peccat ꝑm quid ad simplr̄. quia ista. totus sortes est minor sorte: nō ponit sortem ꝑm se. sed ꝑm suas ꝑtes. Et ideo ponit sortem secundū quid esse minorem sorte. Jta cum simpliciter infertur. ergo sortes est minor sorte. peccat secundum quid ad simpliciter. sicut sortes secundum pedē est minor sorte

Alius defectus

¶ Item in quibusdam sequitur totus sortes ergo sortes. vt totus sortes est albus ergo sortes est albus. et in q̇busdam non.

Uide q̄n seq̄r ꝛ q̄n non.

¶ Queritur in quibus sequitur et in quibus non. Dicendū ꝙ sunt quedam accidentia que indifferenter conueniūt parti et toti vt sunt albus. niger. calidum. frigidum. augeri. minui. Et in talibus bene sequitur. totus sortes. ergo sortes. Alia sunt accidentia que conueniūt partib⁹ ꝛ non toti. vel econuerso toti ꝛ non partibus. vt totalitas. minoritas. paruitas. Et in talibus non sequitur totus sortes ergo sortes.

¶ De signis distributiuis qualitatis.

Sequit̄ de signis distributiuis accidētiū. inter que primo dicēdum est de signis distributiuis qualitatis. ¶ Est autē signū distributiuum qualitatis. quod distribuit res se habentes per modum qualitatis. vt qualelibet: cuius particulare ē aliqualibet.

Qd signū distributiuū q̄litat̄.

¶ Sed tunc obiicit̄. ꝙ si accidēs multiplicet̄ multiplicato subiecto. ergo cū signa distributiua substantie distribuant siue multiplicent subiectū oportet ꝙ distribuant siue multiplicēt ipsum accidēs. ergo signa distributiua accidentiū sup̄fluunt.

Obiectō

¶ Ad hoc dicenduꝫ ꝙ duplex ē multiplicatio accidentis. qꝛ quedam ē multiplicatio accidentis ꝯm numerum. ꝛ hec fit p̄ signum distributiuū substātie. vt oīs homo alb⁹ currit. Alia est multiplicatio ꝯm speciem. ꝛ hec fit p̄ signa distributiua accidentium. vt qualelibet currit id ē res habēs qualemcū ꝙ qualitatē currit.

Solutio

¶ Circa dicta querit̄ de hoc sophismate. quodlibꝫ qualelibet de quolibet tali scit ipsum esse tale quale ipsū est. Posito ꝙ sortes sciat grāmaticam. logicaꝫ rhetoricam. et plato et cicero similiter. et sciant se habere eas. Et sint alii tres bo

q̄stio sophismat̄

mines quorum vnus sciat grammaticam. alius logicam. alius rhetoricaꝫ. Et isti sciant se habere eas. ⁊ de aliis nihil sciant. ⁊ alii sciant de se ⁊ de istis. ⁊ nõ sunt plures homies neq̃ plꝰes qualitates. ¶ Probatio. hoc qualelibet de quolibet tali scit ipsuꝫ eẽ tale quale ipsuꝫ est. Et sic de secundo et tertio. ⁊ nõ sunt plura qualelibet. ergo quodlibet qualelibet de quolibet tali scit ipsum esse tale quale ipsum est. ¶ Cõtra quodlibet qualelibet ⁊c. ergo quodlibet grammaticũ de quolibet tali scit ipsũ esse tale quale ipsuꝫ ẽ. ¶ Solutio. prima est vera et improbatio peccat secundum fallaciã consequentis ab inferiori ad superius cũ distributione superioris. q: qualelibet supponit tantũ ꝓ tribus. scꝫ ꝓ tribus primis. Sed grãmaticus supponit pro eisdem et etiã pro aliquo qui habet grãmaticam tantũ. ⁊ ita grãmaticum est in plus q̃ qualelibet. Unde si apponatur signũ vniuersale distributiuum sic quodlibet qualelibet ⁊c. ergo quodlibꝫ grãmaticũ fit ꝯñs. vt hic oĩs hõ ergo oẽ animal. Silr̃ in vltimo de quolibꝫ qualelibet. ergo de quolibet grammatico cum dicit de quolibet tali.

lutio

¶ De signis distributiuis quantitatis.

Seq̃tur de signis distributiuis quãtitatis. Et sunt illa q̃ distribuunt res se hñtes ꝑ moduꝫ quãtitatis. vt quotiensc̃ũq̃/quãtũcunq̃. ¶ Et ꝑm hoc q̃rit̃ de hoc sophisma ⁊c. Quotiensc̃ũq̃ fuisti ꝑisius totiẽs fuisti hõ. Probatio. vna vice fuisti ꝑisiꝰ et illa vice fuisti hõ. alia vice fuisti ꝑisius. ⁊ illa vice fuisti homo et sic de aliis ergo quotiẽsc̃ũq̃ fuisti ꝑisius totiẽs fuisti hõ. Improbatio. quotiensc̃ũq̃ fuisti ꝑisius totiẽs fuisti hõ sꝫ bis fuisti ꝑisiꝰ ergo bis fuisti hõ quod ẽ falsuꝫ. q: hec dictio bis iportat interruptionẽ eiꝰ cui adiũgit̃: sꝫ

q̃stio sophismat[is]

actus essendi hominē non fuit iterrupt⁹ in te. ¶ Solutio. prima est falsa. Ad ꝓbationē autē rñdendū ē per interemptionē. quia secūda pars copulatiue ē falsa. scȝ illa vice fuisti homo. qꝛ adhuc nulla vice fuisti homo. eo ꝙ nonduȝ fuit vita terminata. vt iterū icipereſ viuere: et postea terminaretur. quod tamē requirit ad hoc ꝙ bis fuisses homo. sicut bis incipitur cursus ꝛ bis terīnatur ad hoc ꝙ aliquis bis currat. ¶ Et nota ꝙ bis non importat interruptionem temporis: sed tantuȝ act⁹ illius cui adiungitur. Ad terminū aūt sequitur iterruptio. ¶ Si aūt formaretur sic paralogismus. quādocunqꝫ fuisti parisius fuisti homo. sed bis fuisti parisius. ergo bis fuisti homo. Pria est vera Improbatio peccat secundū fallaciaȝ figure dictionis ex mutatione predicamenti quia quandocunqꝫ est in predicamento quando. et bis in p̄dicamēto quantitatis. qꝛ est de gn̄e quantitatis discrete.

Solutio

¶ De infinito

Sequit de infinito quod quiqꝫ modis dicitur. ¶ Primo modo dicit infinitum quod non potest pertransiri. vt vox dicitur inuisibilis quātuȝ ad visū eo ꝙ non est apta nata videri. ¶ Alio modo dicit infinitū quod habet trāsitū ip̄fectū eo ꝙ nondū est terīatum: tamē aptū natuȝ est terminari. vt dū aliqˢ transit spaciū et nondū ꝑuenit ad suum finem ¶ Tertio modo dicitur infinitū ƀm appositionē. vt numerus augmentabilis est in ifinitū appositiōe vnitatis vel alteri⁹ numeri. ¶ Quarto mō dicit infinitū ƀm diuisioneȝ vt cōtinuū. oē aūt ꝯtinuū diuisibile est in infinitum Vn̄ sic diffinitur ab aristotele tertio phisicoꝝ. Cōtinuū est diuisibile in sp diuisibilia. ¶ Quītoi modo dicit ifinitū vtroqꝫ mō. s. ꝑ appōnē ꝛ diuisionē vt tempus. Cum eni tempus sit

Acceptōnes ifiniti

continnũ esti infinitũ i di uisione et cum post vnum tempus veniat aliud tem pus. sic per appositionem vnius temporis ad aliud ẽ infinitũ. Et quo ad has tres vltimas significatio nes sic diffinitur. Infini tum est cuius q̃titatẽ ac cipiẽtibus semper est ali q̃d extra sumere. vt si post vltimam partem linee ac cipiatur alia. ꝛ post alterã tertia. et sic consequenter nunq̃ possit attigi termi nus eius. ideo linea dr̃ in finita. ¶ Solet autem po ni ꝙ infinituꝫ quãdoq̃ su mitur pro termino coi. et tunc ista ꝑpositio. Infini ta sũt finita. equalet huic. aliquainfinita sunt finita Quandoq̃ infinitũ sumi tur pro signo distributio. et tũc illa equipollet huic quo ad distributionẽ quo libꝫ plura sũt finita. Et ꝓ batur sic: vno plura sunt fi nita. duobus plura sunt fi nita et sic de alijs. gᵒ quo libꝫ plura sunt finita. Et sic dicit facere interscala rem distributionẽ vel iter ruptã vel discontinuam. qꝛ hec dictio plura in pria ꝑpositione supponit pro duobus et deinceps in se cunda pro tribᵘ. ꝛ sic gra datim et scalariter ascen dendo. et sic ista ofo quo libet plura facit distribu tionẽ interscalarem qꝛ ꝓ alijs supponit hoc quod dico quolibet. ꝛ pro alijs hoc quod dico plura ſm numerꝫ ascendendo vt di ctum est. ¶ Circa predi cta queritur de hᵒ sophis mate. Infinita sunt finita ¶ Probatio. duo sunt fi nita. ꝛ tria sunt finita. ꝛ sic in infinituꝫ. ergo infinita sunt finita. ¶ Improba tio. qꝛ ibi p̃dicatur opposi tum de opposito. ergo lo cutio est ipossibilis. Põt etiam probari sic. quolibꝫ plura sunt finita. ergo in finita sũt finita. ¶ Solu tio. quidã distinguunt eo ꝙ infinitũ ẽ equocuꝫ quo ad nos. ꝛ ad infinitũ sim plicit. Vñ si sumat infini tũ quo ad nos: prima põt esse vera: ꝛ nõ predicatur oppm̃ de opposito. quia i

q̃stio sophismatis

solutio aliquorum.

finita quo ad nos sunt stelle ꝛ arene maris: que non sunt infinita simpliciter. Si aūt sumatur infinitū simpliciter est falsa. ꝛ predicatur oppositum de opposito. ❡ Alii autē distinguunt ꝙ infinitum potest esse terminus ꝯmunis. et sic prima est falsa. Vel potest esse dictio sincathegorematica īportans in se distributionē. sicut dictū est et sic ponūt eā esse veram. ❡ Sed neutra istarū solutionū valet. qꝛ si remoueatur vtraqꝫ distinctio. et sumatur infinitū simpliciter et ſm ꝙ est terīnꝰ cōis adhuc remanet ꝓbatio ꝛ improbatio huius sophismatis. ❡ Vñ dicendū est ꝙ prima simpliciter est falsa et ꝓbatio peccat ſm quid ad simpliciter. qꝛ infinitū appositione est infinitum quodāmō et non simplr̄. Unde cuꝫ accipit partes numeri secundum appositione. vt duo tria: nō accepit infinitum simpliciter: sed quodammō secunduꝫ quid. Et ideo non potest ex his inferri infinitū simpliciē. ❡ Et hec de distributiōibus dicta sufficiāt. ❡ Sequitur tractatꝰ de expōibilibus.

Solō aliorum

Cōfutatiō

Solō auctoris

Propositio exponibilis ē ꝓpō habens obscurū sensum expōne indigentē: ꝓpter aliquod sincathegorema in ea explicite vel implicite positum in aliqua dictōe. vt in hac tantuꝫ hō est anial. sortes incipit eē albꝰ. infinita ē linea. ꝛ sic de alijs. ❡ Pro quo sciendū ꝙ ea q̄ faciūt ꝓpōnem expōibilē: sunt in multiplici differentia: qꝛ quedā sunt signa exclusiua. vt tantū/solū. quedā exceptiua. vt preter / nisi. q̄dam reduplicatiua: vt inquantū/ſm ꝙ. Quedam vero important inceptionē vel desitionem. vt incipit desinit. quedaꝫ importāt priuationē finis. vt infinitū. quedā importāt excessū vt cōparatiui ꝛ superlatiui gradus. quedā vero distinctionē vt differt aliud. ab. ꝛ sic de alijs. que

Diffinitō ꝓpōis exponibilis

q̄ faciunt ꝓpōeꝫ exponibilē.

dam vero important spe
cialē modū distributiōis
vt totus ql3. ꝛ sic de aliis.
¶ Vñ propter illa ppō
reddit obscura. sic ꝙ indi
get expōne. et ideo dñr fa
cere ꝓpōnē exponibilem
quare de ipsis vidēdū est
ꝑ ordinē Et primo de ex-
clusiuis. De signis exclu-
siuis.

Equitur de signis
qd signū exclusiuū exclusiuis. vnde si-
gna exclusiua sūt: q̄ ex sua
ꝯsignificatiōe exclusionē
important. et a q̄bus red-
dit ꝓpō exclusiua. vt sunt
iste dictiones. solus/ vni-
cus/tantū/tantūmō/dum
taxat. ꝛ sic de aliis ¶ Hec
aūt signa qñq3 excludunt
gr̄a alietatis. et qñq3 gr̄a
pluralitatis ꝛ qñq3 ponūt
in orōne sine negatione ꝛ
qñq3 cū3 negatiōe p̄cedē-
te. aut sequentē. De istis
pma rl̄a aūt dant tales rl̄e. ¶ Pri
ma est ꝙ ppō exclusiua
sine negatione exponitur
per vnā copulatiuā affir-
matiuā. cuius pma ps ē
preiacēs exclusiue. et secū
da ps est negatiua impor
tās negationē p̄dicati de
oībus aliis a subiecto. vt
tantum hō currit. i. hō cur
rit et nihil aliud ab homie
currit. vel tantum apl'i dei
sunt duodecim. i. apl'i dei
sunt duodecim et non plu
res q̄3 duodecim. ¶ Se- Scd̄a rl̄a
cūda regula est: ꝙ ppō
exclusiua hu9 generis in-
fert copulatiuā ꝯpositam
ex duabus exponentibus
siue ꝯponentibus. et quā
libet earū seorsum et non
ecōtra. vt tantū homo cur
rit. ergo homo currit ꝛ ni-
hil aliud ab homie currit.
¶ Tertia regula ē. ꝙ ab tertia rl̄a
exclusiua affirmatiua ad
vniuersalē de termis trās-
positis est bona ꝯsequen-
tia. si fiat exclusio gr̄a alie
tatis. ꝛ non econtra. vt tā
tum animal est homo. er-
go omnis homo est aīmal
¶ Quarta regula est. ꝙ q̄rta rl̄a.
exclusiua contradictoria
prioris exponitur ꝑ disiun
ctiuā affirmatiuam de ꝑti
bus contradicētibus pri-
oris exclusiue. vt ista non
tantum homo currit id est
nullus homo currit vel ali

quid aliud ab homine currit. patet ex virtute contradictiōis quia vtrobiq; servatur oppositio contradictionis. per hoc etiam patet qualiter in eis valeat consequentia. ¶ Quinta regula ē: exclusiua in qua ponit̄ vna negatio sequēs exclusionē: exponitur per vnā copulatiuā affirmatiuā cuius pria pars est negatiua preiacēs. Alia est affirmatiua: in qua predicatum affirmatiue enunciatur de quolib; alio. vt tātum accidēs non est substantia. id est accidēs non est substantia. et omne aliud ab accidēte est substātia. Et per hoc patet qualiter cōtradictoria eius ē exponenda. et qualiter valeat cōsequentia in exclusiuis. (quinta rta.)

¶ De exceptiuis.

(qd dictio exceptiua.)

Sequitur de dictionibus exceptiuis ¶ Dicūtur aūt dictiones exceptiue: que significant exceptionē alicuius contenti sub aliquo distributo cuiusmodi sunt. preter/ preterq̄;/ et sic de alijs. de quibus dant̄ tales regule ¶ Prima est. q' ois exceptio fit a toto in quantitate. seu a termino sūpto sub signo vniuersali. Est autē totum in quātitate terminus cōmunis cōmuniter sumptus cū signo vniuersali. vt omnis homo preter sortem currit. ¶ Secūda regula est. q' dictio exceptiua non īpedita facit terminū cōmunem supra quē cadit īmediate supponere simpliciter. vt omne animal preter hominē est irrationale. ibi hominem suppōit simplicit̄. ¶ Tertia regula est. q' vniuersalis affirmatiua exceptiua exponitur copulatiue per tres cathegoricas exponentes. quarum prima affirmat predicatū de subiecto sumpto cum aliud et ab. Secūda affirmat predicatū de terīno excepto. Tertia ē negatiua. in qua predicatū negatur de termino excepto. vt oē anial preter hoiem est irrationa

(pma rta. — scda rta. — tertia rta.)

le. ista exponitur sic. omē animal aliud ab homine est irrationale. hō est animal. et homo nō ē irrationalis. ¶ Quarta regula est q̄ vniuersalis negatiua exceptiua exponit̄ copulatiue per tres ꝓpositiones. in quarū prima predicatum negatur de subiecto sumpto cū aliud et ab. In secūda affirmatur subiectū de termino excepto. In tertia affirmatur vniuersaliter predicatum de terino excepto. vt hic. nullum anial preterq̄ȝ homo est risibile. exponitur sic. nullū animal aliud ab homine est risibile. homo est animal et omis homo ē risibilis. Ex his patet qualiter sue ꝯtradictorie sunt exponende. et qualiter valeat consequētia in ipsis.

q̄rta r̄la.

¶ De reduplicatiuis.

Equit̄ de dictionibus reduplicatis. ¶ Dicunt̄ aūt dictiones reduplicatiue. que importāt rōnem secūdum quaȝ aliq̄d alteri attribuit̄ vt inquātū ƀm q̄ ea ratione. et sic de alijs de quib᷒ dantur tales regule. ¶ Pria est. q̄ dictō reduplicatiua p̄supponit aliquod p̄dicatū inesse alicui subiecto. et denotat illud supra quod cadit imediate esse causā inherētie illius. ¶ Secūda est q̄ dictio reduplicatiua semꝑ fertur ad p̄dicatum et nunq̄ȝ reduplicat ipsum. ¶ Tertia est. q̄ ꝓpositō reduplicatiua affirmatiua exponit̄ per quattuor exponentes affirmatiuas. quarum prima affirmat predicatū principale de subiecto. secunda autē affirmat reduplicatum de subiecto. Tertia vero affirmat principale de reduplicato. Quarta ē vna cālis in cuius antecedente ponitur dictio supra quaȝ cadit reduplicatio de aliquo transcendente. et in consequente predicatum principale affirmatur de relatiuo illius transcendētis. vt hic homo inquātum rationalis est flebilis

q̄d dictio reduplicatiua.

p̄ma r̄la.

scd̄a r̄la.

tertia r̄la

id est homo est flebilis: et homo est rōnalis: ⁊ omne ratiōale ē flebile: et q₂ aliquid est rōale illud est flebile.

qrta rła. ¶ Quarta regula ē. ꝙ propositio reduplicatiua in qua ponitur negatio post dictionē₃ reduplicatiuā exponitur copulatiue per quattuor exponentes quaru₃ prima negat predicatum de subiecto. Secunda affirmat reduplicatū de subō. tertia negat vniuersaliter predicatum principale de reduplicato. Quarta est vna causalis in cuius antecedēte ponitur reduplicatō de suo transcendente. Et in conseqnte negatur predicatum de relatiuo illiᵘ transcēdentis. vt hic. nullus homo inquantū rationalis est rudibilis. id est nullus homo est rudibilis omnis homo est rationalis: et nullum rationale ē rudibile. et quia aliquid ē rationale ipsū non est rudibile. Ex quo p₃ ꝑ legē ꝯtradictoriaꝝ qualiter exponēde sūt cōtradictorie istarū: ⁊ qualit valeat ꝯña in ipsis.

¶ De incipit et desinit.

Equit de incipit ⁊ desinit. Pro quoꝝ expōne notandū est ꝙ rerū q̄dam sūt quarū totu₃ esse in istanti ⁊ silʳ acquiritur. vt homo vel binarius siue sit mediante aliq mutatione successiua p̄cedēte. vt in ꝓductiōe naturali. siue nulla mutatione p̄cedēte: vt in creatione angeli. ¶ Alie vero sūt quarū esse acq̄ritur successiue ⁊ pars post ꝑtē. vt sūt res nature ꝑmanentis. vt albū ⁊ nigru₃. quarū denoīatio dependet a dn̄io supra ꝯtrariū sicut albū/ nigrū/ ⁊ calidū/ ⁊ etiā res nature successiue. vt motᵘ: ⁊ tp̄s. ¶ Et silr aliquarū rerum quaꝝ esse deꝑditur totum silʳ et in instanti. Aliquarū aūt quarū totū eē deꝑdit successiue. Et ꝫm has disiones ponunt quattuor reglē. ¶ Pria est. ꝙ ꝓpōnes de icipit rerū quarū esse totū silʳ acq̄ritur: exponūtur ꝑ vnā copulati- pria rła.

uam: cuius prima pars est affirmatiua de presenti. secunda negatiua de preterito. vt hic homo incipit eẽ. id est homo nũc est ꝛ imediate ante hoc non fuit. ¶ Secũda rẽa ẽ ꝙ ꝓpõnes de icipit rerũ quarũ eẽ acqrit successiue. exponunt ꝑ vnã copulatiuã cuiꝰ pria pars est negatia de pñti. ꝛ secunda affirãtiua de futuro. vt hic. sortes incipit esse albus. i. sortes nunc est albus ꝛ imediate post hoc erit albus. Uel sic. motus incipit esse id ẽ motus non est et immediate post hº erit. ¶ Tertia regula est. ꝙ ꝓpões de desinit rerum quarum esse acqritur totũ simul. exponũtur per vnaꝫ copulatiuam cuius prima pars ẽ affirmatiua de pñti ꝛ secũda negatiua de futuro. vt sortes desinit esse homo. id est sortes est hõ ꝛ immediate post hoc non erit homo. ¶ Quarta regula est ꝙ ꝓpõnes de desinit rerum quarũ esse deꝑditur successiue exponuntur copulatiue per vnam negatiuam de pñti et aliam affirmatiuã de ꝑterito. vt hic. sortes desinit esse albꝰ. i. sortes nũc nõ est albus ꝛ immediate ante hoc fuit albꝰ. ¶ Ex predictis patet qualiter cõtradictorie istarũ sunt exponende. et qualiter valeat ꝯsequẽtia in ipsis.

Scđa rẽa | tertia rẽa | q̃rta rẽa.

¶ De infinito

Sequitur de nomie infinito cuius solent assignari quedam distinctiones. ¶ Prima ẽ ꝙ infinitum quandoqꝫ tenetur negatiue: ꝛ est illud quod nõ est finitum neqꝫ aptum natũ finitari. vt de us. Alio modo põt priuatiue capi. ꝛ ẽ illud quod ñ est finitũ. tamen est aptuꝫ natũ finitari. vt motus nõdum ꝑfectus est ifinitus. Et illud est triplex. s. infinitũ per appõnẽm. vt i nu meris. Aliud per diuisionẽ vt in cõtinuis. Aliud per vtrunqꝫ. vt tempus. ¶ Secũda distinctio est de infinito. qua potest distingui q̃libet modorum

Pría distinctio. | Scđa distinctio

precedentium. qr aliud di citur infinitū i actu quod est q̄ṫtū non terminatum. Aliud est infinitū in potē tia. vt sunt ꝯtinua. aliud ē infinitū quo ad nos / ꝛ nō ꝑm rem. ¶ Tertia distin

ẗtia distinctio

ctio est. ꝙ infinitū vno mō capit cathegorematice: ꝓ ut est q̄ṫitas rei subiecte vel p̄dicate. vt cuꝫ dr̄ mū dus est infinit⁹. Alio mō sincathegorematice / non ꝓut dicit q̄ṫitatē rei. sed equaliter se hꝫ subiectum i ordine ad predicatū. ꝛ sic est distributio subiecti et signū distributiuū. Et de his dantur quedā regule.

ṗma rl̄a.

¶ Prima est ꝙ infinitū sincathegorematice ca= ptū positū in subiecto fa= cit terim coēm seq̄ntē sta re confuse tantū. vt hic in finiti homines currūt. ibi hoīes supponit ꝯfuse ñ ta men mobiliter. ¶ Secun

scđa rl̄a.

da regula est ꝙ propositō de in finito sincathegore= matice capto exponitur ꝑ vnam copulatiuā cuius prima pars affirmat p̄di= catuꝫ de subiecto sumpto sub aliqua q̄ṫitate conti= nua vel discreta. ꝛ secūda negat p̄dicatū inesse tali subiecto secundū debitaꝫ q̄ṫitatē. vt ista infiniti ho mines currunt: sic exponi tur aliqui homines currūt ꝛ non tot qui plures duo bus vel tribus. vel sic ali= qui homines currunt ꝛ nō q̄buslibet plures. ¶ Ter

ẗtia rl̄a.

tia regula est. ꝙ ꝓpō de in finito capto cathegorema tice exponitur per vnam copulatiuaꝫ cuius prima pars affirmat q̄ṫitatē de subiecto. ꝛ secunda negat terminū illius q̄ṫitatis. vt hic. linea est infinita id est linea est quāta. ꝛ non habet terminum sue q̄ṫi= tatis. ꝛ hoc est verum si in finitū sit in p̄dicato. ſꝫ si ē in subiecto. pria affirāt p̄= dicatū de subiecto quāto ꝛ secunda negat terminū illius q̄ṫitatis. vt hic ali= quod corpus infinitum ē album. id est aliquod cor pus quantū est album. ꝛ idem corpus non hꝫ teriꝫ sue q̄ṫitatis. ¶ Et nota ꝙ oportet negare terim il

lius q̃titatis ꝰm quem di citur infinitum: ita ꝙ si sit infinitũ in actu negandꝰ est terminus illius q̃tita tis actualis. Et si sit i po= tentia: ita ꝙ sit infinitum secũdum q̃titatẽ potenti alem/ꝛ non secundũ actu alẽ negandus est termin us q̃titatis potentialis ꝛ nõ q̃titatis actualis siue sit i finitũ secundũ appositio= nem vel diuisionem.

¶ De ꝯparatiuo et super latiuo.

Eq̃tur de cõpatis ꝛ superlatiuis. de quibus danꝰ tales regule

Pria rl'a ¶ Prima est ꝙ ꝑpõ ha= bens cõparatiuũ proprie captum ꝛ non abusiue: ex ponitur copulatiue ꝑ tres exponentes. quarum pria affirmat positiuũ de re ex cedente. secũda affirmat eundez de re excessa. ꝛ ter tia affirmat excessuz de re excedente respectu rei ex cesse. vt hic. sortes est albi or asino. exponitur sic: sor tes est albus: asinus est al bus. ꝛ sortes est magis al bus q̃ asinus. Uel negã do equalitatem forme in= esse excesso respectu exce dentis. vt hic. sortes est al bus: asinus est albus. sed asinus non est eque albus sicut sortes. ¶ Secunda regula est ꝙ superlatiuus distribuit terminũ coẽz se quentẽ qui significat rẽ ex cessam. vt leo est fortissi= mus aialium. ibi aialium distribuitur. ¶ Tertia re gula est ꝙ superlatiuꝰ ꝓ= prie tentus vult genitiuũ significantẽ rem excessam cõuenire rei excedenti. pz quia hec est impropria lo cutio. leo est fortissimus li cum. q2 linx oino de leone ñ verificaꝰ. ¶ Quarta re gula est. ꝙ propõ de super latiuo ꝓprie capto expo= niꝰ copulatiue per tres ex ponentes. quaꝝ prima af firmat positiuũ de re exce dente: ꝛ secũda affirãt eũ dem de re excessa. ꝛ tertia negat vniuersaliter exces suz de re excessa per respe ctum ad rem excedentem vt hic. rosa est pulcherri= mus flos florum. id est ro sa est pulchra. ꝛ omis flos

Margin notes: Scda rl'a (beside "Secunda regula"); ttia rl'a (beside "Tertia regula"); q̃rta rl'a (beside "Quarta regula").

est pulcher ꝛ nullus flos est pulchrioꝛ rosa. Si vero superlatiuus teneatur affirmatię. tertia exponēs debꝫ esse affirmatiua affirmans excessum de re excedente per respectuꝫ ad rē excessam acceptuꝫ vniuersaliter: vt dicendo rosa est pulchrioꝛ omni floꝛe. Et omnes propositiones de maximo et minimo, ꝛ sic de alijs superlatiuis hijs duobus modis possūt exponi dummodo ponatur genitiuus impoꝛtans reꝫ excessam. et si non ponit ille genitiuus debet omitti secūda exponēs. vt hic. soꝛtes est foꝛtissim⁹. id ē soꝛtes est foꝛtis et nullus est foꝛtioꝛ ipso. Et contradictoꝛie istaruꝫ debent exponi per disiunctiuas de partibus contradicentibus.

¶ De signis alietatis

Equi.ur de differt aliud/non idem. et sic de alijs. de quib⁹ dant tales regule. ¶ Prima ē (Pria rla) ꝙ differt/aliud/ab/ꝛ diuersum. conuenit tantum entibus. Nam (vt dicit quarto methaphisice) nec non ens enti: nec ens non enti est idē vel diuersū. ¶ Secunda regula est ꝙ ablatiuus rectus ab istis dictionibus mediante a vel ab distribuitur si sit distribuibilis nisi habeat aliud impedimentum. (Scda rla.) ¶ Tertia regula est. ꝙ ꝓpositio de differt affirmatiua/exponitur per tres exponentes affirmatiuas in quarum prima affirmatur hoc verbum est de eo ꝙ differt. in secunda affirmatur idem de eodē a quo differt. tertia negat vnum illoꝛuꝫ de alio. vt hō differt ab asino id est homo est et asinus ē et homo non est asinus. (Tria rla.)

¶ Quarta regula est. ꝙ propositio negatiua de differt debet exponi per vnā disiunctiuam de partibus contradicentibus. vt soꝛtes non differt ab asino. id est soꝛtes non est vel asinus non est. vel soꝛtes est asinus. Et valent conse- (Qrta rla.)

quentie in iſtis ſicut in p̄cedentibus.

De hoc ſigno totus.

acceptões de ly tot⁹ Equitur de hoc ſigno totus. Pro quo ſciendū eſt ꝙ hoc ſincathegorema totus poteſt capi communiter pro omni illo quod habet partes vnde ꝯponitur. Alio modo capitur magis proprie pro omi illo quod ex omnibus ſuis partibus ē perfectuȝ. ſicut domus dicitur tota quādo eſt completa. Et his duobus modis totus tenetur ſignificatiue. Tertio modo capitur ſincathegorematice ꝓut includit ſignum diſtributiuū. vt hic totus ſortes eſt albus. et ſic non dicit quale ſit ſubiectū: ſed qualiter ſe habet ad predicatum. et hoc modo reddit propoſitionem exponibilem. de quo dantur duere gule. Pri̾a r̾la Prima eſt. ꝙ totus diſtribuit terminum cui adiungitur pro qualibet parte integrali eius. vt totus ſortes eſt albus. id eſt quelibet pars ſortis eſt alba. ſc̄da r̾la. Secunda regula eſt. ꝙ propoſitio affirmatiua de toto exponitur per vnam cathegoricam tranſſumendo ly totus in hoc ꝙ eſt ſecunduȝ quamlibet ſui partem. vt totus ſortes eſt minor ſorte id eſt ſortes ſecundum quamlibet ſui partem eſt minor ſorte. Nōbile Preterea notandum eſt ꝙ hec ſigna qualelibet / quantumlibet. non proprie faciunt propoſitiones exponibiles. ſed faciunt diſtributionem abſolutam ſecundū modum reliquoruȝ ſignorum. ſicut ſunt iſta. omnis quilibet. ⁊ contrahunt ad determinatum genus predicamentale. vt quantumlibȝ diſtribuit pro quantitate continua. et tantuȝ valet ſicut habens omnem q̄ntitateȝ cōtinuā. ⁊ quale

libet pro omni qualitate et valet sicut habens omnem qualitatem. Et sic dicuntur mētaliter complexa quorum propositiōnes fiunt per compositionem.

¶ Et hec de exponibilibus. et per consequens de tractatibus paruorum logicalium Petri hispani. Sequūtur nūc ꝯseq̄nter parua logicalia Georgij Nominalium interpretis diligentissimi.

Distichon.

Qui ducis vultus et non vides ista libenter:
Omnibus inuideas liuide: nemo tibi.

Diffinitō suppōis ī cōmunı

Suppositio est terminus existens in ꝓpōne: natus accipi ꝓ aliquo suo significato: vł alīqbus suis significatis: d cui⁹ significati ꝓnoie demonstrāte vel noīe adequate significāte: vel de quorū significatorum pronoībus demonstrantibus vel noībus adequate significātib⁹ talis terīnus verificabilis ē in potētia propinqua: secūdū se vel sibi synonymū: in toto modo significandi substractiuo principali et formali: nō disconueniens secū in numero acceptus ꝑ se et eodē mō q̄tū ad suppōnem ꝛ differentiā tpis: ꝛ alia que suppōnem cōcernūt. ¶ Huius diffinitionis ille terīnus suppō ponitur pro diffinito ꝓpinquo. Et diffinita remota sunt terī supponētes qui significanť ꝑ istū terīnū suppō et ly terminus ponıť loco generis. Unde in ꝓposito nihil dr suppō nisi termin⁹. Ex isto pʒ ꝙ iste terīn⁹ suppositio capıť hic scđe intentionaliť. ¶ Diciť notanť exñs in ꝓpōne: ad differentiā teriorū extra ꝓpōnem captorū: q̄ n̄ supponūt. Ex ista pticula pʒ ꝙ solū terīn⁹ ī ꝓpōe posit⁹ supponit: ꝛ nullus terīnus extra ꝓpositionē positus supponit: ꝓprie loquēdo de suppōe. ¶ Diciť notāter nat⁹ accipi. qꝛ ad hoc ꝙ terīn⁹ supponat nō oportʒ ꝙ actu ab aliquo ipm apphendēte accipiať: sed sufficit ꝙ natus sit accipi. et sic termini ī libris clausis positi circa q̄s nullus actu aduertit: qui sūt ptes propōnis scripte: bene supponunt. ¶ Diciť notanť ꝑ aliquo ꝓpter termios singulares: et etiā ꝓpter terminos cōes nō collectiuos singularis numeri: qui ꝑ aliquo accipiunť ¶ Diciť notanť vel alīqbus: ꝓpť terīos cōes singularis numeri collectiuos: vel termīos pluralis nūeri cōes qui accipiunť ꝑ alīqb⁹: sicut sunt isti terī turba: populus: hoīes ꝛc. Dr notanť de cui⁹ significati ꝛc.

Declaratio diffini tiōis ꝑdicte pticulatim

qꝛ ad hoc ꝙ alīqs terminus supponat requiriť ꝙ natus sit verificari de ꝓnoīe demōstrāte talē rem pro qua talis terīnus dꝛ supponere: vel de noīe talē rem adeq̄te significante: vel de ꝓnoībus ꝛc. Ex isto patʒ ꝙ iste terīnus hō nō supponit pro asino respectu copule de pñti: quia nō pōtvere ꝑdicari de ꝓnoīe demōstrante asinū. nec etiā de noīne adequate significante ipsū asinū. Nam asino demōstrato falsuʒ est dicere hoc est hō. ¶ Dicitur notāter verificabilis in potentia propinqua: qꝛ ad hoc ꝙ alīqs terīnus supponat: nō opʒ ꝙ actu vere et affirmatiue ꝑdiceť: qꝛ termi q̄ sūt subiecta supponūt: et tñ nō predicantur actuvere et affirmatiue. Etiā obliqui supponunt vt dicēdo hoīs asinus currit. ibi iste obliquus hoīs suppōit pro aliquo: ꝛ tñ nō ꝑdicatur actu vere ꝛ affirmatiue de aliquo. Et poniť illa pticula in potentia propinqua ꝓpter subiecta harum ꝓpōnū Adā est. Antixp̄s est: q̄ subiecta nō supponūt. Et lʒ sūt tales terī sint verificabiles in potētia remota: nō tñ in potētia propinqua. ¶ Unde ille terminus dꝛ verificabilis in potentia propīqua: q̄ sic se hʒ ꝙ si poneretur a pte ꝑdicati: et ꝓnomen demōstratiuū demōstrās suū significatū vel nomē adeq̄te ipm significans a pte subiecti talis ꝓpō esset vera: nulla mutatione facta in re significata per ipm ꝑdicatū. Et ille terīus dꝛ esse verificabilis in potentia remota: q̄ nō pōtvere predicari de pronoīe demōstrante suū significatum nisi sit mutatio facta in re significata ꝑ ipm. ¶ Diciť notanter ꝼm se vel sibi synonimū: qꝛ ad hoc ꝙ terminus supponat nō opʒ ꝙ ꝼm se sit verificabilis: cum sic terī vocales nō supponerēt: ex quo terīnus vocalis semel ꝓlatus āplius resumi nō pōt: sed sufficit ꝙ sit verificabilis ꝼʒ se vel suū synonimū. ¶ Diciť notanť vel de noīe adeq̄te signi

Quis ter min⁹ verifi cabilis in potētia ꝓ pīqua: et q̄s ī potē tia remo ta.

ficãte:q: aliqs terminus ꝓ aliquo ſupponit:qui nõ eſt verificabilis de ꝓnoīe demõſtrãte illud: ſʒ ſolũ de noīe vero vel ficto illud adeq̃te ſignificãte. Nã poſito caſu ꝙ nulluʒ ens demõſtret: hec eſt vera. oē ens eſt nõ demõſtratũ: et p̄dicatũ eius ſupponit ꝓ quolʒ ente:et tñ nõ eſt verificabile de ꝓnoīe demonſtrãte aliqđ ens. q: q̃lʒ ente demonſtrato hec eſt falſa. hoc ē nõ demõſtratuʒ: ſed bñ iſte cẽnt vere. a eſt nõ demõſtratũ. b. eſt nõ demonſtratũ: ſi a ſit nomẽ vniꝰ entis: et. b. alteriꝰ. ¶ Dr notãter in toto mõ ⁊c̃. q: nõ req̄rit ꝙ terminus ſit verificabilis ſm ſuũ ſynonimũ ĩ mõ ſignificãdi minꝰ p̄ncipali: ſcʒ in mõ ſigãndi accidentali grãmaticali. Etiã illa p̄ticula ponitur ad drĩaʒ purorũ ſincathegorematũ: et noīm pure adiectiuoꝝ adiectiue tẽtorũ q̃ nõ ſupponũt: q: nõ ſigãnt aliq̃d ſubſtractiue: de quo ſiue de ꝓnoīe demõſtrãte illud p̄t talis terĩnus vere ⁊ affirmatiue p̄dicari ſic acceptꝰ. mõ ſic nõ ē de pur[ſincathegorematibꝰ ſiue adiectis pure adiectiẽ tẽtis. ¶ Dr notãt ñ diſcõuenĩẽs ſecũ ꝓpt̃ aliqs terĩos q̃ ſʒ ſe nõ verificãt: ſʒ ſm ſuos rectos ſiue noĩatĩos eiuſdẽ nũeri cũ ipſis. vt obliquꝰ ſingularis nũeri ſupponens: dʒ v̄ificari ſm rectũ ſingular[numeri. Et obliquꝰ p̄lis nũeri ſupponẽs ſcđʒ rectũ p̄lis nũeri. ¶ Dr notanter acceptus p̄ciſe ⁊ eodẽmõ ⁊c̃. q: lʒ terĩnus nõ ſupponẽs alit̃ acceptus q̄ accipit̃ in ꝓpõe in qua nõ ſupponit poſſit de aliquo verificari nõ tñ verificat̃ de aliquo ſic acceptus ſicut accipit̃ in ꝓpõne in q̄ nõ ſupponit. vt in iſta ꝓpõne Adã ē: ibi ly adã nõ ſupponit: q: ille terminus adã ſic acceptꝰ: puta cũ v̄bo p̄ñtis tp̄is nõ ãpliatiuo nõ verificat̃ de aliquo. tamẽ ille terĩnus adam alit̃ acceptꝰ. puta cũ verbo p̄teriti tp̄is bñ verificat̃ de aliquo. dicẽdo hoc fuit adã. Et ſic pʒ ꝙ terminus ſupponens dʒ vniuoce: eq̃ ãple: eq̃ reſtricte: et eodẽmõ appellate captus: vel nõ appellate captus: verificari de illo ꝓ quo ſuppõit. Ex iſto pʒ ꝙ ad hoc ꝙ terĩnꝰ ſupponat: nõ opʒ ꝙ verificet̃ de aliquo mediãte copula talis ꝓpõnis: ſed ſufficit ꝙ verificet̃ mediante copula aliq̃ reſpectu cuius eq̃ ample et eque reſtricte ſupponit. Et iõ in iſta ꝓpõe creans neceſſario eſt deus: ly creãs ſupponit ꝓ deo. et ſic verificat̃ hoc poſſibiliter eſt creans. vbi ly creãs eodẽmodo tenet̃ ſicut prius. ſed in iſta: deus neceſſario eſt creãs: ly creans non ſupponit ꝓ deo. alias illa eſſet vera. Et lʒ hec ſit vera. hoc (demõſtrato deo) eſt creans: tñ nõ ſufficit illa verificatio. q: a p̄te p̄dicati ly creans ampliatur copulatiue ⁊ non diſiũctiue. Ideo debet ſic fieri verificatio: hoc neceſſario ē creãs.

Cauſe q̄re terĩnꝰ extra ꝓpõem nõ ſupponit

Dubitatur primo quare terminꝰ extra ꝓpõnem poſitus non ſupponit: capiẽdo ꝓpe ſuppõem ¶ Dr ꝙ duplex põt aſſignari cã. ¶ Prima eſt. q: ſuppõ eſt iuẽta ad inq̄rẽdum veritatẽ vel falſitatẽ ꝓpõnuʒ modo talis inq̄ſitõ nõ hʒ locũ circa terĩos extra ꝓpõnẽ poſitos: ſʒ circa termĩos in ꝓpõne adinuicẽ vnitos ideo terĩnus extra propoſitionẽ poſitus non ſupponit. ¶ Scđa cauſa: q: ſuppões ſunt inuẽte ꝓpt̃ locutionẽ ꝓp̄am et ſubtilẽ: ꝓpt̃ valores ꝯñarũ et propter veras cõtradictiões ꝯplexas. Modo clarũ eſt ꝙ iſta hñt fieri circa ꝓpões: vel circa terĩos in ꝓpõe poſitos: ⁊ non extra ꝓpõem poſitos: q: ꝯñe nõ fiunt inter terĩnos extra ꝓpõem poſitos: vt notũ eſt. idõ terĩnus extra ꝓpõem poſitꝰ nõ ſupponit. ¶ Iſta tñ orõ (terĩnus extra ꝓpõem poſitus p̄t ſupponere) põt eſſe duplex eo ꝙ ly extra ꝓpõem p̄t determĩare hoc p̄ticipiũ poſitus. et ſic illa ꝓpõ eſt vera. et ſic ſenſus eius ē iſte. terminus qui ponit̃ extra ꝓpõem p̄t ſupponere. modo hoc eſt veruʒ: q:

prima cã

ſcđa cã

Senſus iſtiꝰ. terĩnus extra propõem p̄t ſupponere.

ale terinus q̄ ponit extra ꝓpōem ꝑt poni in ꝓpōne: ⁊ tunc supponet ideo terminus extra ꝓpōem posit⁹ ꝑt supponē. Aut ly extra propōes deteriare ꝑt hoc verbū supponere ⁊ sic illa ꝓpō est falsa: cū sensus ei⁹ est ꝙ terinus ꝑt supponere extra ꝓpositionē: siue ꝙ possibile est ꝙ terminus supponat extra ꝓpōnem.

Dubitatur scdo. vtrū ql₃ terinus possit pro quol₃ suo significato supponere. ¶ Ad dubiū rn̄detur per tria pūcta. ¶ Primū est: ꝙ terin⁹ supponēs potest ꝑ nouā impōnem pro quol₃ suo significato supponere respectu alicuius verbi. ¶ Scd̄₃ punctū est ꝙ sine noua impōne solum termī absoluti pn̄t pro quol₃ suo significato supponere respectu illius verbi ymaginat: vel respectu alterius verbi similiter ampliātis terminos cū ipso positos. vt in hac orōe. Ens ymaginatur. ibi ens supponit pro quol₃ ente. ¶ Et si dicat ꝙ hec est vera. albedo ymaginatur alba: igit albū qd̄ est terminus cōnotatiuus supponit ꝓ albedine respectu istius copule ymaginat. et ꝑ ꝯn̄s nō solū termī absoluti pn̄t ꝓ quol₃ suo significato supponere respectu talis copule. ¶ Ad hoc dr̄ ꝙ l₃ illa ꝓpō sit vera: nō tn̄ sequit ꝙ albū supponat pro albedine: sed bene hoc cōplexū ymaginat album ¶ Dicit notāter respectu illi⁹ vbi ymaginat ⁊c. qꝛ respectu alioꝝ verborū que nō siliter āpliant terminū nullus terminus supponit sine noua ipositione ꝓ quol₃ suo significato: qꝛ termin⁹ q̄ nō eodē mō supponit: sicut supponit respectu illius vbi ymaginat: vel similiter ampliantis: nō ꝑt verificari de ꝓnoib⁹ demōstrātibus oīa sua significata: vt in ista orone hō est. ibi ille terinus homo nō supponit ꝓ oibus suis significatis: qꝛ ille terinus homo sic supponēs non pōt verificari ꝓ adā cum ista sit falsa Adam est homo.

pmū punctum · *Scd̄m* · *Obiectio* · *Solutio*

¶ Tertiū punctū est: ꝙ termini cōnotatiui importātes rem distinctā a re ꝓ qua supponūt de formali significato: sine noua impōne nō possunt supponere pro illo formali significato: vt albū nō potest supponere pro albedine sine noua impositione: quia ista est falsa albedo est alba.

tertium.

Dubitatur tertio. vtꝝ de qualib₃ parte orōnis aliqui termini supponant. ¶ Pro rn̄sione ad dubiū ponitur talis regula. Ois terminus qui debet supponere: d₃ aliqd vel aliq̄ substātiue significare. Ex ista regl'a sequitur: ꝙ pura sincathegoremata nō supponūt: qꝛ illa nō significāt aliqd vel aliq̄. Scd̄o sequit ꝙ adiectiua pure adiectiue tēta non supponūt: qꝛ l₃ illa significēt aliqd vel aliqua: nō tn̄ substantiue. sicut sunt adiectiua posita cū suis substātiuis. vt hō albus currit. ibi albus capit pure adiectie. ⁊ sic nō supponit. ¶ Ideo dr̄ primo ad dubiū de noib⁹ ꝙ noīa substātiua: et et̄ adiectiua nō pure adiectiue tēta: tā obliquoꝝ casuū ꝙ̄ rectoꝝ supponūt vt dicēdo. hō est albus. ibi ille terinus hō: q̄ est nomen substantiuū: et ille terinus albus: q̄ est nomē adiectiuū non pure adiectiue captū supponūt vt notū est. ¶ S₃ noīm obliquoꝝ supponentiū qdā vificant de ꝓnoibus demōstrātibus rē vel res ꝓ qua vel pro q̄bus supponūt fm suos ntōs vsitatos a quib⁹ descendūt fm variationē vocis: vt sūt obliqui hn̄tes ntīos casus: sicut sūt isti obliq̄ hois: hoi: homine₃. et sic de singulis. ¶ Alij sūt obliqui supponētes q̄ verificant scd̄m ntīos sictos siue nōvsitatos: vel fm rectos alioꝝ, obliquoꝝ synonimoꝝ₃ tn̄ cū ipsis vt sunt obliqui carētes nominatiuo. sicut isti obliq̄ nece: vice ꝑce: dape: et sibi similes. Unde ille ablatiu⁹ ꝑce: verificat de ꝓnoie demōstrāte illō ꝓ quo ille ablatiuus

Rl'a fūdamentalis · *Rn̄sio de noibus* · *De verificatiōe nominū obliquoꝝ₃*

supponit s3 istũ noīatiuũ fictũ siue nõ vsitatũ.s.prex: vel sm istum ntm̃ rogatio q̃ est ntũs istius obliq̃ scil3 rogatiõe: q̃ obliqu⁹est synonym⁹cũ isto abltõ pce.dicẽdo sic.hoc ẽ prex sm q̧ l3 fingere vel hoc est rogatõ Et iste abltũs nece: sm istũ ntm̃ nõ vsitatũ siue fictũ nex: vel sm istum ntm̃ mors. Et iste abltũs dape: sm istũ ntm̃ fictũ siue non vsitatũ scil3 daps.vel sm istũ ntm̃ ferculu3. Et iste abltũs vice: sm istũ ntm̃ nõ vsitatũ vix.siue sm istũ ntm̃ tps: si accipiat̃ ꝓ tpe ille abltũs vice.vel sm istũ terim locus: si accipiat̃ ꝓ loco

Rñsionis ꝺ ꝓnoib⁹ ¶ Dicit̃ scdo de ꝓnoib⁹ ad dubiu3 sm duo puncta. ¶ Pmũ punctũ est.q̧ quodl3 ꝓnomẽ demõstratiuũ siue relatiuũ ꝑmitiue spẽi in ꝓpõe positũ: nõ hñs demõstrabile siue relatiuũ exp̃ssum: dũmõ taliter tẽtũ sit potẽs verificari supponit. ¶ Exemplũ de demõstratio: vt ego curro.ibi ly ego supponit: et d3 sic verificari: hoc est ego. ¶ Exẽplũ de relatiuo.vt sortes currit et ille disputat.ibi ly ille supponit.⁊ d3 sic verificari sm relatiuũ relatũ.vt hoc est sortes q̃ currit. ¶ Scd̃3 punctũ est q̧ nullũ ꝓnomẽ demonstratiuũ vel relatiuu3 ꝑmitiue spẽi in propõne positũ hñs secũ demonstrabile: vel relatũ exp̃ssum supponit. Ratio est q̧ nullũ tale sigãt aliq̃d vel aliqua ex quo q̃ol3 tale est purũ sincathegorema. ¶ Exẽplũ de ꝓnoīe demõstratiuo ꝑmitiẽ spẽi: vt ego petrus curro.ibi ly ego ꝓ nullo supponit ¶ Exemplũ de ꝓnoīe ꝑmitiue spẽi relatiuo: vt galterus currit et ipe galter⁹ q̃ currit mouet̃.ibi ly ipse pro nullo supponit. ¶ Tertiũ punctũ est.q̧ ꝓnoīa deriuatiẽ spẽi: siue demõstratia: siue relatiua.dummõ posita in ꝓpõibus habeant significata pro q̃bus accipiunt̃: siue habeant demõstrabilia: siue relatiua relata expressa: siue nõ supponunt. ¶ Exẽplũ de demõstratiuo deriuatiue spẽi: vt hoc ẽ meũ: hoc est tuũ

[margin: Rñsionis ꝺ ꝓnoib⁹ punctum ꝑmũ. — secũdu3. — tertium.]

¶ Exemplũ de relatiuo deriuatiẽ spẽi: vt hoc est suũ vel sortes possidet suũ. ¶ Quartũ punctũ est: q̧ q̃n ꝓnoīa deriuatiue spẽi nõ hñt demõstrabile: vel relatiuũ relatũ exp̃ssũ: tũc supponũt solũ pro re possessa.vt pat3 in exẽplis tertij pũcti. ¶ Quintũ pũctũ est q̧ oẽ ꝓnomẽ demõstratim deriuatiẽ spẽi supponẽs hñs demõstrabile vel relatim relatũ exp̃ssũ: supponit solũ ꝓ possessore⁊ nõ ꝓ re possessa. ¶ Exẽplũ de demõstratiuo deriuatiẽ spẽi: vt meus asin⁹ currit.ibi ly me⁹ supponit ꝓ me ⁊ d3 verificari sm suũ ꝑmitiuũ. q̧ sp demõstratiuũ deriuatiẽ spẽi sic positũ equalet gtĩo sui ꝑmitiui.⁊ iõ d3 sic verificari hoc ẽ ego. ¶ Exẽplũ ꝺ relatio deriuatiẽ spẽi vt sortes eq̃tat suũ asinũ.ibi ly suũ supponit ꝓ sorte: ⁊ d3 verificari sm suũ ralatiu3: vt hoc ẽ sortes. ¶ Tertio d3 ꝑncipalit̃ ad dubiũ. q̧ verba supponunt. vt p3 in istis oronibus ego curro. Johãnes currit. Legẽ est agere. Et sĩr pticipia sũpta sine aliquib⁹substãtiuis in orõibus supponũt: vt ego sum legẽs. Johãnes est scribẽs.ibi tã legẽs q̃ scribens supponũt. ¶ Quarto d3 ad dubiũ q̧ aduerbia pure cathegoremata ĩ ꝓpõibus posita hñtia sigãta: ⁊ de eorũ ꝓpõib⁹ v̓ificabĩa supponũt vt hodie: heri: h̃ ⁊ ibi. Et ista aduerbia dñt v̓ificari sm noīa substãtiua in modis sigãdi ꝑncipalibus cum eis synonyma.vt hoc aduerbiũ hodie: sm hoc ꝯplexũ hodierna dies vel hec dies. Et illud aduerbiũ heri: scd̃m hoc cõplexũ hesterna dies Et illud aduerbiũ hic: sm hoc complexũ iste locus. Et illud aduerbiũ ibi scd̃3 hoc ꝯplexũ ille loc⁹. ¶ Dr̃ notant̃ pure cathegoremata: q̧ p hoc excludunt̃ aduerbia pure sincathegoremata. vt sunt aduerbia negandi et interrogãdi. Etiã excludũtur aliqua aduerbia nõ pure sincathegoremata. vt ista: sẽp: nusq̃: nunq̃ nullibi ⁊ similia. ¶ Quinto

[margin: q̃rtum — quintum — Rñsio de verbis et pticipijs. — Rñsio de aduerbijs]

dicit ad dubiũ q nulla ꝯiũctio pure ꝯiunctionaliter capta supponit. Rñsio de ꝯiũctioni bus ꞇ pre põnibus sil'r nulla ꝑpõ pure ꝑpõnalit' capta supponit. Rõ huiꝰ ē: qꝛ talia sũt sin cathegorẽmata: sed tñ ꝯiũctio materialit' capta supponit: vt dicẽdo et est ꝯiunctio. Similiter ꝑpositio materialiter capta supponit. vt dicẽdo. ad est ꝑpõ. Aliqua tñ ꝑpõ nõ pure ꝑpõnaliter capta supponit. vt ly extra in ista orõne glis glitis nõ cadit extra. ibi extra supponit: ꞇ dꝫ ỽificari ſm hoc nomẽ locus. Siliter illa prepõ añ: sine casuali posita supponit. et dꝫ ỽificari ſm hꝰ nomẽ tps. ¶ Sexto dꝛ pncipalit' ad dubium q interiectio iteriectionaliter capta supponit. vt dicẽdo. ve est in corde meo. ibi ly ve supponit. et dꝫ sic verificari. hoc ē dolor vel hoc ē admiratio. Sꝫ tñ interiectiones q sũt pure sincathegorẽmata nõ supponũt. nisi qñ mãliter accipiuntur.

Rñsio de interiecti ombus

Dubitatur qrto quomõ se hñt significare et supponere. ¶ Dr q se hñt sicut magis cõe et minꝰ cõe Mã ly supponere est minus cõe. et ly significare est magis cõe. Añ oē supponere est significare: et tñ non oē significare est supponere: qꝛ supponere ꝯuenit solũ teris in ꝑpõne positis. ꞇ adhuc nõ oibus: sed illis q sic se hñt sicut diffinitio suppõnis explicat. Sed significare ꝯuenit tã teris in ꝑpõne positis: q extra propositionẽ positis.

quõ dr̃ñt sigãre et supponẽ.

Suppõnum alia est suppositio terminorum naturalit' significantium et alia est suppõ teriorũ ad placitũ significãtiũ. Unde termi solũ naturaliter significantes (sicut sũt ꝯceptus vltimati ꞇ ꝑprie dicti) nõ supponũt suppõne iproprie dicta. nec suppõe simplici: sed qñcunq supponũt tunc supponũt ꝑsonaliter. ex q supponũt pro illo vel ꝑ illis: qõ vel q naturalit' ꞇ ꝑpe significant. Et de tali suppõne videbit' circa suppõeꝫ

Diuisio suppõnis in communi

ꝑsonalẽ. Sꝫ suppõ teri ad placitũ sigãntis est teriñꝰ ad placidũ significans: exñs in ꝑpõne natus accipi ꞇc. Dr notãt' ad placitũ sigãns: ad dr̃iam suppõnis termi naturaliter significãtis. ¶ Suppõnũ teriorꝫ ad placitũ sigãntiũ. Quedã ē suppõ ꝑpria teriorũ ad placitũ significantiũ. ꞇ qdam est suppõ impropa ¶ Suppõ ꝑpa ē terinus exñs in ꝑpõne: natus accipi pro illo vel pro illis qõ vel q ad placitũ sigãt ꝑpe de cuiꝰ significati ꝑnoie ꞇc. ¶ Suppõ iproprã est teinus exñs in ꝑpõne ad plĩn significãs: natus accipi ꝑ illo vel pro illis: qõ vel q sigãt iprope: de cuiꝰ sigãti ꝑnoie ꞇc. ¶ Suppõnũ iproparũ. qdã est suppõ iproprã anthonomatica: et qdã ē suppõ iproprã synecdotica: et qdã est suppõ iproprã metaphorica. ¶ Suppõ ipropria antonomatica est terinus exñs in ꝑpõe ad placitũ significãs natꝰ accipi pcise ꝑ illo vl' ꝑ illis: cui vel quibus ꝯuenit p excellentiã: d cuiꝰ significati ꝑnoie ꞇc. Exẽplum vt phs negat hoc: phus dicit hoc: ibi ille terinus phs: supponit solũ ꝑ illo cui ꝯuenit p excellẽtiã. Et talis terinus dꝫ ỽificari de ꝑnoie demõstrãte illũ: ꝑ quo suppõit sũptꝰ cũ additione gti plũs nũeri: dicẽdo hoc est phus phorũ. ¶ Sꝫ suppõ iproprã synecdotica est teriñꝰ exñs in ꝑpõe ad placitũ sigãns ptẽ alicuius rei natus accipi pro toto vel totis de cuius totiꝰ ꝑnoie ꞇc. vt corpus sortis fuit hic. ibi ille terinus corpus significãs ptẽ sortis: supponit ꝑ illa re q est sortes: ꞇ dꝫ ỽificari hoc est vel fuit sortes. Siliter qñ terinus significãs totũ supponit ꝑ pte illius totius: tũc etiã est suppõ iproprã synecdotica vt demõstrãdo cadauer si dicat'. hoc fuit sortes. ibi ille terminus sortes supponit ꝑ pte eius: cũ sensus illiꝰ ꝑpõis est. ps sortis fuit hoc. Et dꝫ teriñꝰ supponẽs verificari de ꝑnomine demonstrante rem ꝑ qua supponit: siue

Prima subdiuisio

qd suppõ ꝑpria.

qd suppõ iproprĩa.

Secũda subdiuisio

qd sup põ ãtonomatica

qd suppõ synecdotica.

de ꝓnoibus demõstrantib⁹ res: ꝓ
quib⁹ supponit ẜm nomẽ ꝓprie si
gnificans ptẽ vt dicẽdo. hoc est vel

q̄d suppõ metaphorica

fuit ps sortis. ¶ Sed suppõ impro
pria metaphorica ẽ terin⁹ ad plm
sigãns aliq̄d vel aliq̄ ꝓprie exñs in
ꝓpõe: natus accipi ꝓ suo sigãto vel
suis sigãtis: q̃ vel q̄ significat trãs
sumptiue d̃ cuius significati ꝓnoie
ꝛc. vt qñ nomen ꝯtinentis ponit̃ ꝓ
noie ꝯtenti. vel ecõuerso: vt dicẽdo
locus ẽ carus: vel villa parisiẽsis ẽ
cara. ibi ille terinus locus. et siľr il
le terinus villa pisiẽsis supponũt ꝓ
reb⁹ ꝯtẽtis in talibus locis. Et dñt
tales teri verificari de ꝓnoibus de
mõstrantib⁹ res ꝓ q̄bus supponũt
ẜm terios ꝓpe sigãntes res ꝯtẽtas
scꝫ hec sũt victualia. Et sub ista sup
põne pñt ꝯphẽdi oẽs suppões ipro
prie alie a p̄dictis ꝓpt̃ quas aliqua
oro est figuratiua. ¶ Alia diuisio

Tertia subdiuisio.

suppõnis est ista. Suppõnum alia
est simplex vel nõ mixta: alia mixta
¶ Suppõ simplex siue nõ mixta ẽ

q̄d suppõ nõ mixta

terin⁹ icõplexus vel ꝯplexus in ꝓ
põne exñs cui⁹ vna ps nõ accipitur
aliter q̄ alia: natus accipi ꝓ suo si
gnificato vltimato: vel suo sigãto
nõ vltiato: vel suis sigãtis vltiatis
siue nõ vltimatis: de cui⁹ significati
ꝓnoie ꝛc. ¶ Dr̃ notãter cuius vna
ps ꝛc. ad dr̃iam suppõnis mixte: q̄r
in suppõe mixta vna ps accipit̃ alit̃
q̄ alia: q̄r vna ps accipit̃ ẜm suppõ
nem simplicẽ vel materialẽ. et alia
ẜm suppõnem psonalẽ vel simplicẽ
¶ Suppõ mixta est terinus ꝯple-

q̄d suppõ mixta.

xus in ꝓpõne exñs cui⁹ vna ps acci
pit̃ materialiter vel simplr̃: ꝛ alia
psonaliter vel simpliciť: natus acci
pi ꝓ suo significato ꝛc. ¶ Dr̃ notã
ter cui⁹ vna ps ꝛc. ad dr̃iaꝫ suppõ
nis nõ mixte: vt iste terinus hõ est
terin⁹ cõis. ibi hoc ꝯplexũ. s. ly ter
min⁹ hõ supponit suppõe mixta: cũ
vna ei⁹ ps. s. terminus accipiat̃ pso
naliter. et ille terminus hõ accipit̃
materialiť siue simplr̃. ¶ Suppõ-

Quarta subdiuisio et in ꝓpo

nũ simpliciũ siue nõ mixtarũ: q̄daꝫ
est suppõ nõ mixta materialis: et q̄

sito p̄ncipalis

dã est suppõ nõ mixta simplex. et q̄
dã ẽ suppõ ñ mixta psonal̃. ¶ Sup
põ nõ mixta materialis est terinus

q̄d suppõ material̃

exñs in ꝓpõne: natus accipi ꝓ aliq̄
alio a ꝯceptu vltiato naturaliť so-
lũ significante vel ꝓ aliq̄b⁹ alijs a
ꝯceptib⁹ vltimatis solũ naturaliť si
significantib⁹ q̃ vel q̄ talis terĩn⁹
nõ significat naturalr̃ ꝓpe: nec ꝓpe
ad placitũ: de cui⁹ significati ꝓnoie
ꝛc̃. Exm vt hõ est nomẽ vocale. ibi
illi terinus hõ supponit materialiť
ꝓ talibus teris. s. hõ ꝛ hõ ꝛ sĩlibus
ꝛ dꝫ sic v̾ificari: hoc ẽ ly hõ. Ũñ ista
suppõ oĩs vox significatiã p̃t sup-
ponere: large capiẽdo ly vox signi
ficatiã: siue illa vox sit ꝯplexa: siue
incomplexa: siue p̄põ siue nomen
siue v̾bũ vel cuiuscũq; pt̃ orõis sit.
¶ Exm de ꝓpõne: vt ly hõ currit ẽ
ꝓpõ vocalis. ibi hoc totũ hõ currit
supponit ꝓ tali ꝓpõe. s. hõ currit: ꝛ
sĩlibus. ꝛ dꝫ sic v̾ificari: hoc ẽ ly hõ
currit. Exm de orõne ipfecta: vt ho
minẽ currere ẽ vox cõplexa. ibi hoĩ
nẽ currere supponit pro tali orõne
ipfecta. s. ly hoĩem currere ꝛ sĩlib⁹
Et etiã ꝓ talib⁹ orõibus pfectis
hõ currit: hõ currit. Sĩliter vox q̄
nõ est vox significatiã (stricte capiẽ
do ly vox sigãtiua) bñ suppõit ma
terialr̃: vt dicẽdo buf est nomẽ. ibi
ly buf. supponit materialr̃ ꝛ dꝫ sic
verificari: hoc est ly buf. Ũñ ꝓ sup

Regula vl̃is ꝓ suppõne materiali.

põne materiali ponit̃ talis rl̃a gñra
lis. Oĩs vox sigãtiua siue ꝯplexa si
ue incõplexa: vel dictio scripta: vel
ꝯcept⁹ ad placitũ sigãns: q̄ ẽ subm
respectu p̄dicati scd̃e ipõis: dũmõ
nõ addat̃ ei aliq̄ determiatio q̄ faciat
eã stare simpliciť vel psonalr̃: dum
mõ ipsa sit p̃me impõis vel non sit
scd̃e impõis: tũc supponit materia
liter. Et etiã si terminus scd̃e impõ
nis ei imediate addatur. tunc sup
ponit materialiť. Ũñ in ista regula
ly vox sigãtiua capit̃ large. Exm de
voce ꝯplexa: vt hõ currit est orõ vo
calis. Exemplũ de incõplexa vt hõ

est nomẽ vocale. Uñ terĩnus scđe ĩpõnis đr terĩnus ĩpositus ad signi ficandũ alios terĩos: ea rõe q̃ sunt significatiui: q̃ terĩ nõ sunt cõcept⁹ solũ naturalit̃ sigñtes. ¶ Dr̃ no tãter dũmõ nõ addat̃: q̃ si adderet̃ talis deterĩatio: tũ talis termin⁹ ñ supponeret materialit̃. vt dicendo ly hõ q̃ ẽ 9ceptus solũ naturaliter significãs est spẽs. ibi ly hõ non sup ponit materialiter. sꝫ simplr̃ rõne deteriationis q̃ sibi addit̃. Simılr̃ dicendo homo q̃ currit est spẽs. vel aliq̃s hõ est spẽs. ibi ille terĩnus hõ non supponit materialr̃: sed perso naliter rõne deterĩationũ q̃ sibi ad iungunt̃. ¶ Dr̃ dũmõ sit prime im positionis: q̃ si esset terĩnus scđe impõis: tũc nõ oporteret q̃ suppo neret materialit̃. vt dicẽdo: nomen vocale est spẽs: vel simplicis figure vel pme declinatiõis. ibi illud sub iectũ: scꝫ nomẽ vocale nõ supponit materialiter: sed psonaliter. ¶ Ex emplũ vbi terĩnus supponit mate rialit̃ rõne dictiõis pure scđe impõ nis: vt dicẽdo hõ existens tertie de clinatõis simplicis figure est nomẽ vel currit. ibi ille terminus hõ rõe determinationũ que sibi ĩmediate adduntur supponit materialiter.

Divisio suppõnis materialis. ¶ Suppõnum materialiũ alia est suppõ materialis discreta. alia est suppõ materialis cõis. ¶ Suppõ materialis discreta est terĩnus sup ponẽs materialit̃ sũptus cũ pnoĩe demõstratiuo pmitiue spẽi eiusdẽ casus cũ eo. Exẽplũ vt hoc ly hõ ẽ nomẽ. ibi ille terĩnus hõ supponit materialit̃ discrete, pro vno tali terĩo scꝫ ly hõ. Dr̃ notant̃ in diffinitione supponẽs materialr̃ ad dr̃iam sup põnis simplicis et psonalis. Dr̃ no tant̃ sũptus ꝛc. ad dr̃iam suppõnis materialis cõis. ¶ Suppõ materi alis cõis est terĩnus supponẽs ma terialiter: nõ sũptus cũ aliquo faci ente ipsũ stare discrete. Exemplũ vt hõ est nomen vocale. Dr̃ notant̃ nõ sũpt⁹ ꝛc. ad dr̃iaꝫ suppõnis ma

Q̃d suppõ mãlis discreta

Q̃d suppõ mãl̃ cõis

terialis discrete ¶ Suppõnũ ma terialiũ 9muniũ q̃dã est suppõ ma terialis deterĩata. ꝛ q̃dã est suppõ mãlis 9fusa. ¶ Suppõ materialis deterĩata ẽ termin⁹ supponẽs ma terialr̃ cõiter: sub q̃ grã forme p̃t fieri descẽsus disiũctiue ꝛ nõ copl̃atiue nec copulatiue. vt ly hõ ẽ nomẽ Dr̃ 9iter ad dr̃iam suppõnis mate rial̃ discrete. Dr̃ notãt sub q̃ p̃t ꝛc. ad dr̃iaꝫ suppõnis material̃ 9fuse tm̃: et suppõis material̃ 9fuse et di stributiue. Quid aũt sit descensus patebit postea. ¶ Suppõ materia lis 9fusa ẽ terĩnus supponẽs mate rial̃ cõiter: sub q̃ p̃t fieri descensus disiũctiue vel copulatiue tm̃. vel co pulatiue. Ex^m vt oẽ ly hõ ẽ nomẽ vocale. Dr̃ notant̃ disiũctiue ꝛc. ad dr̃iaꝫ suppõis material̃ deterĩate. Alie pticule ponunt̃ eodẽmõ sicut in diffinitione suppõis mãlis de teriate vel discrete. ¶ Suppõnum mãliũ 9fusarũ: q̃dã ẽ suppõ mãia lis 9fusa tm̃. et q̃dã est suppõ 9fusa et distributiua. ¶ Suppõ material̃ 9fusa tm̃ est terĩnus supponẽs ma terialit̃ cõit̃: sub q̃ grã forme p̃t fie ri descẽs⁹ copulatiue solũ: vel disiũctiue Ex^m vt oẽ nomẽ est ly hõ. ibi ly hõ suppõit materialit̃ 9fuse tm̃. ¶ Dr̃ notãter in diffinitiõe solũ. ad dr̃iaꝫ suppõis materialis deterĩate. ꝛ ẽt suppõis materialis 9fuse et distri butiue: q̃ lꝫ sub termino stãte ma terialiter deterĩate: vel materialit̃ 9fuse ꝛ distributiue: põt fieri descẽ sus disiũctiue: nõ tñ solũ. q̃ sub terĩo stante materialr̃ deterĩate p̃t etiaꝫ fieri descẽsus disiũctiue. ꝛ sub terĩo stãte materialr̃ 9fuse ꝛ distributiue põt etiã fieri descensus copulatiue ¶ Suppõ materialis 9fusa ꝛ distri butiua est terĩnus supponẽs mate rialr̃ cõiter: sub q̃ p̃t fieri descẽsus copulatiue. Exẽplũ: vt oẽ ly hõ ẽ no mẽ vocale. ibi ille terĩn⁹ hõ suppo nit mãialr̃ 9fuse ꝛ distributiue. Dr̃ notãter copulatiue. ad dr̃iam sup põis materialis determĩate. ꝛ etiã

subdiuisio

Q̃d suppõ mãlis determinata

Q̃d suppõ material̃ 9fusa

subdiuisio

Q̃d suppõ material̃ 9fusa tm̃

Q̃d suppõ mãlis 9fusa ꝛ distributiue

ad d'ia3 suppõis materialis ɔfuse tm̃.qz in talib⁹ suppõibus non põt fieri descensus copulatiue gr̃a forẽ

Diffinitõ descẽsus

Dubitatur qd sit descẽsus. ¶ Dr ꝙ descẽsus est ɔña formalis: tenẽs ex eo ꝙ arguit a ꝓpõne in qua ponit termin⁹ supior in supponẽdo ad ꝓpõnẽ in q̃ ponũt tales termi infe riores eius in supponendo tm̃ vel aliqd eis equalẽs: nullo alio pn̄cipali mutato posita ɔstantia singu lariũ. ¶ Hui⁹ diffinitõis diffinitũ ꝓpinquũ est iste terminus descensus ꝛ diffinita remota sunt iste ɔñe. oĩs hõ currit. ꝛ isti sũt oẽs hoĩes ĝ iste currit. ꝛ iste currit. ꝛ sic de singlis. ¶ In hac diffinitiõe ponit ɔña formalis loco generis: ꝛ totũ residuũ ponit ad d'iam oĩ3 aliarũ ɔñarum ¶ Dr notant tenẽs ex eo ꝛc. qz qñ arguit a terio supiori ĩ significãdo solũ ad sua inferiora solũ in signifi cãdo: tũc l3 talis ɔña sit bona: non tñ est descẽsus. vt supposito ꝙ nul lũ sit currẽs: tũc talis ɔña est bona nullũ currẽs est albũ. ĝ hoc currẽs nõ est albũ: et sic de singulis. ꝛ tñ ibi nõ est descensus. ¶ Dr notãter nullo pr̃cipali mutato: ad denotã dũ ꝙ nulla d3 esse variatio in añte et ɔñte nisi ꝙ terio sub q̃ fit descen sus vel sibi synonimo addat in ɔñte ꝓnomẽ demõstratiuũ pmitiue spẽi eiusdẽ casus cũ eo. Quid aũt sit in ferius in supponẽdo: dictũ est in se cundo tractatu. ¶ Nota ꝙ duplex est descẽsus. quidã est descẽsus suf ficiens: ꝛ qdã ẽ descẽsus insufficiẽs.

Diuisio descẽsus in sufficiẽtẽ: ꝛ in insufficiẽtẽ;

¶ Descensus sufficiens est descen sus in quo arguit ad ꝓpõnẽ in qua ponũt oĩa inferiora alicu⁹ teri in supponẽdo tm̃: vel aliq̃ cũ illa pti cula: et sic de aliijs. vel aliqd vel ali qua cũ illa pticula: ꝛ nõ sunt plura talit q̃lit rõe talis acceptõis reqrit ꝛ sufficit ad hoc ꝙ a ɔñte cũ ɔstan tia singlariũ ad residuũ añtis valeat ɔña. Et eɔ ascẽsus. Ex^m: vt oĩs hõ currit ꝛ isti sũt oẽs hoĩes. ĝ iste hõ currit: ꝛ iste hõ cur^t: ꝛ sic d singlis Et eɔ v3 ascẽsus. s. iste hõ currit: et iste hõ currit: ꝛ sic de singlis: et isti sũt oẽs hoĩes. ĝ oĩs hõ currit. Et ponit descẽsus in diffinitione loco gñis. ¶ Dr notãter talit ꝛc. ad dif ferẽtiã descẽsus isufficiẽtis: vt h nõ ẽ descẽsus sufficiẽs: sc3 oĩs hõ currit ꝛ isti sũt oẽs hoĩes. ĝ iste hõ currit ꝛ iste hõ currit: ꝛ sic de singulis: qz a ɔñte cũ ɔstãtia ĩferioꝝ nõ v3 ɔñ ꝛ ad residuũ añtis. vel ascẽsus. ¶ Vñ ad descẽsũ sufficientẽ tres ɔditiões re qrunt. ¶ Pria ẽ. ꝙ enumerẽt oĩa singularia. defectu cui⁹ h nõ ẽ bon⁹ descensus ꝛ sufficiẽs. oĩs hõ currit ꝛ isti sũt oẽs hoĩes. ĝ iste hõ currit ¶ Scda ɔditio est. ꝙ fiat descẽsus talit q̃lit reqrit. defectu cui⁹ h nõ ẽ descensus sufficiens: hõ currit: ꝛ isti sũt oẽs hoĩes ĝ iste hõ currit: ꝛ iste hõ currit: ꝛ sic d singlis. ¶ Tertia ɔditio est ꝙ eɔ valeat ascẽsus. defe ctu cuius h nõ est bon⁹ descẽsus et sufficiẽs oĩs hõ currit: ꝛ isti sũt oẽs hoĩes. ĝ iste hõ currit: vel ille hõ currit: ꝛ sic de singulis. ¶ Vñ ascẽ sus ẽ qdã spẽs inductiõis: ꝛ descri bit sic. Ascẽsus est ɔña formalis in q̃ arguit ab aliqbus singularibus cũ illa pticula ꝛ sic d singul' cũ ɔstã tia oĩm singlariũ: ad ꝓpõe3 in q̃ po nit terin⁹ supior illoꝝ singulariũ. ¶ Descẽsus insufficiẽs ẽ descẽsus ĩ q̃ nõ enumerant oĩa supposita siue singularia in supponẽdo tm̃ aut nõ fit descẽsus talit q̃lit reqrit. vel nõ v3 ecõtrario ascẽsus. Et in ista diffi nitõe p3 et seqt ꝙ trib⁹ mõis fit de scẽsus ĩsufficiẽs. Exẽpla pus dicta sunt. Vñ descẽsus q̃ttuor sũt spẽs siue q̃ttuor teri cõẽs nõ coĩcidẽtes ĩ sigãndo fm suas rõẽs foꝛales oẽs descẽsus figñantes: p qs iste terĩnus descẽsus diuidit diuisiõe logicali. Et sũt isti q̃ttuor teri. descẽs⁹ copl'ati uus: descẽs⁹ disiũctiu⁹. descẽs⁹ copl'a tus ꝛ descẽsus disiũct⁹. ¶ Descẽsus copulatiu⁹ est descẽsus in q̃ ex pro põne in qua ponit terinus sub quo

Cõditões descẽsus sufficiẽtis

Prima

Secũda

Tertia

qd ascẽs⁹

qd descẽsus ĩsufficiẽs

Diuisio descẽsus

qd descẽsus copulatiuus.

fit descensus cũ ꝯstantia oim̃ inferi
orũ in supponẽdo īfertur vna copu
latiua ꝯposita ex aliqb⁹ singulari
bus in supponẽdo cũ illa pticula ⁊
sic de singulis. Ex^m vt oīs hō cur
rit: ⁊ isti sunt oēs hoīes. ꝫ iste hō
currit ⁊ iste homo currit: ⁊ sic de sin
gulis. Dr̃ notāter vna copulatiua:
ad dr̃iaꝫ descensus disiũctiui: descẽ
sus copulati: ⁊ descensus disiuncti.
qd descẽsus disiũctiuus. ¶ Descensus disiũctiu⁹ est descen=
sus in q̃ ex ꝑpōe in qua ponit̃ teri
nus sub quo fit descensus cũ ꝯstan
tia singularis vel oim̃ singulariũ: i
fert̃ ꝑpō disiũctiua in qua ponunt̃
oīa singularia in supponẽdo illius
teri sub quo fit descens⁹. Exẽplum
vt hō currit. ⁊ isti sunt oēs hoīes. ꝫ
iste hō currit: vel iste homo currit
⁊ sic de singulis. Aliud exem plũ ē
vt sol lucꝫ ⁊ iste sol ē oīs sol. ꝫ iste
qd dscensus copulatus sol lucet: ⁊ non sũt plures. Dr̃ no
tanter ꝑpō disiũctiua. ⁊c. ad dr̃am
alioꝝ descensuũ. ¶ Descẽsus copu
latus ē descensus in quo ex ꝑpōne
in q̃ ponit̃ terīnus sub q̃ fit descen=
sus cũ ꝯstantia singulariũ copulati
acceptoꝝ: vel vni⁹ singularis infer
tur ꝑpō cathegorica in qua ponũ
tur oīa singularia copulati. Exem
plũ: vt oēs apl̃i dei sunt duodeci. ⁊
isti apl̃i dei: ⁊ sic de singl̃is sũt oēs
apl̃i dei. ꝫ isti apl̃i dei ⁊ isti apostoli
dei. ⁊ sic de singulis sũt duodecim.
Dr̃ notanter ꝑpō cathegorica. ⁊c.
ad dr̃am oim̃ descensuũ prius diffi
qd descẽsus disiũctus. nitoꝝ. ¶ Descensus disiũctus ē de
scensus in quo a ꝑpōe in qua poni
tur terīnus sub quo fit descensus
cũ ꝯstantia singulariũ ar̃ ad ꝑpōeꝫ
cathegoricã in qua ponũtur oīa sin
gularia in supponẽdo disiũctiꝫ. vt
oīs hō est aīal: ⁊ ista aīalia sũt oīa
aīalia: ꝫ oīs homo est hoc aīal: vel
hoc aīal. ⁊ sic de singulis. Aliud exẽ
plũ est. oīs sol est sol. et iste sol est
nõbile q̃ oīs sol. ꝫ oīs sol est iste sol. ¶ An
dscẽsus se sub illo terīo sub q̃ pt̃ fieri descẽs⁹
hñt ad in copulatiu⁹ pt̃ etiã fieri descẽsus dis
uicem iũctiu⁹ et disiunct⁹ sed nõ ꝯ̃. Cã

est. q: ex ꝑpōe in qua ponit̃ termi
nus sub quo fit descens⁹ copulatiu⁹
seq̃t vna ꝑpō copulatia ꝯposita ex
teris singularib⁹ in supponẽdo il
lius teri sub q̃ fit descẽsus: ad quã
copulatiuã seq̃tur disiũctiua ex eis
dem teris ꝯposita. ⁊ ad ꝑpōeꝫ dis
iunctiuã seq̃tur ꝑpō cathegorica
đ disiũcto extremo: vel de disiũcta
pte extremi. i q̃ ponũtur singl̃aria
disiũcti. Ex^m vt oīs hō cur^t. ⁊ isti sũt
oēs hoīes. ꝫ iste hō currit: ⁊ iste hō
currit. ⁊ sic de singulis. Et vltra se
q̃tur: iste hō currit: ⁊ iste hō currit
⁊ sic de singulis. ꝫ iste hō currit vl̃
iste hō currit. ⁊ sic de singl̃is. Et vl
tra seq̃tur. iste homo currit vel iste
homo currit. ⁊ sic de aliĳs. ꝫ iste hō
vel iste homo. ⁊ sic de aliĳs currit.
¶ Silr̃ sub terīo sub q̃ fit descẽsus
copulat⁹. nõ pt̃ fieri grã forme de
scens⁹ copulatiu⁹: disiũctiuus: vel
disiũctus: q: ad ꝑpōem de copula
to extremo: vl̃ de copulata pte ex=
tremi: nõ seq̃tur copulatiua nec dis
iũctiua: nec ꝑpō de disiũcto extre
mo vl̃ đ disiũcta pte extremi. Ex^m
vt oēs apl̃i dei sũt duodeci. igr̃ isti
apl̃i đi ⁊ isti apl̃i đi ⁊ sic de singul̃
sũt. xĳ. nõ tñ seq̃tur: igr̃ isti apl̃i đi
vel illi: ⁊ sic de aliĳs sũt. xĳ. dummõ
tñ p ly isti nõ demõstrẽtur oēs sil̃.
¶ Cõstãtia (ꝓpe loq̃ndo) ē ꝑpō ca
thegorica de ē scđo adiacẽte: lꝫ tal̃ đ ꝯstãtia
nõ sufficit ad descẽsũ. Sed ꝯstãtia
singulariũ sufficiẽs ad descẽsũ est
ꝑpō de est t̃tio adiacẽte: i q̃ subĳci
tur ꝓnomẽ demõstratiuũ pluralis
nũeri cũ terīo sub quo fit descẽsus
demõstrãs oīa illa p q̃bus suppo
nit terīn⁹ sub q̃ fit descẽsus. ¶ Et p̃
dicatũ ē terīnus sub quo fit descẽ qd p̃dicatũ i descẽsu
sus: sũptus cũ signo collectiuo plu
ralis nũeri: si ille terīnus p pluri
bus supponat: vel signo distributi
uo singularis nũeri. si solũ p vno
suppõat. Exẽplũ pmi. vt isti hoīes
sũt oēs hoīes. Exẽplũ scđi. vt iste
sol est oīs sol. Et ista ꝯstantia apđ
aliq̃s doctos solꝫ vocari alio noīe

mediomēticū qꝛ mediat īter aūs
ꝛꝯñs: lꝫ sit vna ps aūtis. Uñ in de
scensu ista ꝯstantia ꝯiūgi dꝫ copu-
latiue ꝛ affirmatiue cū ꝓpōe in qua
ponit terīn⁹ sub quo fit descens⁹: et
cū ꝓpōe q̄ est ꝯstātia singulariū.

Uppositio sīplex

qd suppō simplex.

est terīnus exñs in ꝓpōe
nat⁹ accipi ꝺm significatō
nē non vltimatā ꝓ ꝯceptu solū na
turaliter significante: vel ꝓ ꝯcepti
bus solū natalr̄ significantib⁹: quē
vel q̄s significat ad placitū nō ꝓpe
de cui⁹ significati ꝓnoīe. ꝛc. ¶ Dr̄
notāter ꝺm significatōem nō vlti-
matā. ꝛc. ad drīam suppōis mate-
rialis ꝛ ꝑsonalis. Exēplū. vt homo
est spēs. ibi iste terīnus hō suppōit

Rl'a vl'is suppōnis simplicis

simplr̄ ¶ Uñ ꝓ suppōe simplici dat
talis regula. Ois terīnus ad placi
tū significans ꝑme intētionis nō sū
ptus cū aliquo qd̄ faciat ipm stare
ꝑsonalr̄ siue materialiter. q̄ est sub
iectū respectu ꝑdicati pure scd̄e in
tētionis vel cui addit imediate ter
min⁹ scd̄e intentionis tanq̄ deteria
tio vl' deteriabile eius suppōit sim
pliciter. Exēplū ꝑmi: vt hō est spēs
Exēplū scd̄i: vt ista spēs hō legit.
vel currit. ¶ Dr̄ notāter ad placi
tū significās ad drīam terīoꝝ natu
ralr̄ significātiū. ¶ Dr̄ notāter pri
me intētōis ad drīam terīoꝝ scd̄e ī
tētionis. ¶ Dr̄ notāter nō sūptus
ꝛ cet'a. ad drīam terīoꝝ supponētiū
ꝑsonalr̄ vel materialr̄. Uñ suppō

diuisio suppōnis simplicis

simplex diuidit ꝑ suppōeꝫ simplicē
discretā: ꝛ ꝑ suppōeꝫ simplicē coēꝫ
¶ Suppō simplex discreta est ter
min⁹ supponēs simplr̄: sūptus cum
ꝓnoīe demōstratiuo ꝑmitiue spēi
eiusdē casus cū eo. Exemplū vt h⁹
ly hō est spēs. ibi iste terīn⁹ hō sup
ponit simplr̄ discrete. Dr̄ notanter
supponēs simplr̄ ad drīaꝫ suppōis
materialis ꝛ ꝑsonalis. Dr̄ notant
sūptus ꝛc. ad drīaꝫ suppōis simpli
cis cōis. ¶ Suppō simplex cōis est

qd suppō sīplex cōis

terīnus supponēs simplr̄ nō sūpt⁹
cū aliq̄ faciente ipm stare discrete.
Exēplū vt hō est spēs. ibi iste ter
min⁹ hō supponit simplr̄ cōiter.
Dr̄ notāter non sūptus cū aliq̄ ꝛc.
ad drīaꝫ suppōis simplicis discrete.
¶ Suppō simplex cōis diuidit i sup

subdiuisio.

pōeꝫ simplicē deteriatā: ꝛ in suppō
nē simplicē ꝯfusā. ¶ Suppō sim
plex deteriata est terīnus sub q̄ pt̄
fieri descēsus disiūctiue: ꝛ nō copu
latiue nec copulati. vt hō est spēs.
aīal est genus. Dr̄ notāter cōiter:
ad drīam suppōis simplicis discrete
Dr̄ notāter sub q̄ pt̄ fieri descens⁹
ꝛ cet'a. ad drīam suppōis simplicis
ꝯfuse tm̄: ꝛ suppōis simplicis ꝯfuse ꝛ
distributiue. ¶ Suppō simplex cō

qd suppō simplex ꝯfusa

fusa: ē terīnus supponēs simplicit
cōiter sub quo pt̄ fieri descēsus dis
iunctim vel copulatim soluꝫ vel cō
pulatiue. Exemplū vt oē ly hō est
spēs. Silr̄ tm̄ ly hō est spēs. ibi hō
supponit simplr̄ ꝯfuse. Dicitur no

subdiuisio.

tāter disiūctiꝫ. ꝛc. ad drīaꝫ suppōis
deteriate. ¶ Suppō simplex con-
fusa diuidit in suppōnem simpliceꝫ

qd suppō simplex ꝯfusa tm̄.

confusā tantum: ꝛ in suppōneꝫ sim
plicē ꝯfusā ꝛ distributiuā. ¶ Sup
positio simplex ꝯfusa tantū est ter-
minus supponens simplr̄ cōmunit
sub quo gr̄a forme potest fieri de
scensus disiuncti vel copulati solū
vt tantū ly homo est species. Dicit
notanter disiuncti. ꝛc. ad drīaꝫ sup
positionis simplicis determinate:
ꝛ suppōnis simplicis confuse ꝛ di-
stributiue. ¶ Suppō simplex con

qd suppō simplex ꝯfusa ꝛ distributia

fusa ꝛ distributiua ē termin⁹ suppo
nēs simplicit' ꝛ cōmuniter sub quo
gratia forme potest fieri descensus
copulatiue. Exemplū: vt oē ly ho-
mo est species. Dicit notanter co-
pulatiue ad differētiā suppōis sim
plicis determinate: ꝛ suppōnis sim
plicis confuse tm̄.

Uppō personalis

qd suppō ꝑsonalis.

est terminus exñs in pro
pōne: ad placitū sigñās:
acceptus ꝺm vltimatā significatio
nē: vel solū naturaliter natus acci

pt ꝑ suo significato vel suis sigātis: quod vel q̄ talis terminus sigāt ad placitū vel ꝓpe naturalr̄ de cuius sigāti ꝓnoie.⁊c. Dr̄ notanr̄ ad placitū significans.⁊c. ad drīaz suppõnis simplicis ⁊ materialis: qr in nulla taliū termin⁹ supponit ꝑ illo vel illis qd̄ vel q̄ significat ꝓpe ad placitū vel ꝓpe naturalr̄ acceptus sz vltimatā sigātionē. Dr̄ notāter ꝓprie ad placitū ꝓpter terminos ad placitū significantes. Dr̄ notanter vel solū naturalr̄ ⁊c. ꝓpter terminos mētales ꝓpe dictos siue vltimatos qui non supponūt alia suppõne q̄ suppõne psonali. vt homo est aial. ¶ Suppõ psonalis diuiditur in suppõem psonalē discretaz: ⁊ suppõnem psonalē coēz. ¶ Suppositio psonalis discreta: est terminus supponēs psonalr̄: qui est terminus discretus vel supplēs vicez teri discreti. vel terminus cōis cuz ꝓnoie demonstratiuo ꝑnitiue specie eiusdē casus cū eo. Exemplū vt sortes currit: ego curro: iste hō currit. Dr̄ notanter psonalr̄: ad drīam suppõis materialis ⁊ simplicis. Dr̄ notanter q̄ est discret⁹. ⁊c. ad drīaz suppõnis psonalis cois. ¶ Suppõ psonalis cois est termin⁹ cois supponens psonalr̄: q̄ tenet coiter. Exemplū: vt homo currit. Dr̄ notanter qui tenet coiter: ad drīam suppõis psonalis discrete. ¶ Suppõ psonal' cois diuidit i suppõez psõalē dterīatā ⁊ in suppõez psonalē cõfusam. ¶ Suppõ psonalis determiata est terminus supponēs psonalr̄ sub quo pt fieri descensus disiunctiue gr̄a forme ⁊ nõ copulatie nec copulatim. Exemplū. vt hō currit. Dr̄ notanter disiūctie. ⁊c. ad drīaz suppõnis psonalis confuse. ¶ Suppositio psonalis ꝯfusa est termin⁹ supponēs personalr̄ sub quo gr̄a forme pt fieri descensus disiunctiz vel copulatim solū vel copulatiue Exemplū: vt ois homo est aimal. ibi ille terminus homo. ⁊ silr ille

diuisio suppõis psonalis.

q̄d suppõ psonalis cõis.

subdiuisio.

q̄d suppõ psonalis cõfusa

terminus animal supponit psonaliter confuse. Dr̄ notanter disiūctiz ⁊cetera. ad drīam suppõnis determinate. ¶ Suppõ personalis confusa diuidit in suppõnem psonalē cõfusam tantū. ⁊ in suppõem psonalē ꝯfusam ⁊ distributiuā. ¶ Suppositio psonalis confusa tm̄: est terminus supponēs psonaliter sub quo gr̄a forme pt fieri descensus soluz disiunctim vel copulatim. vt omis homo est aial. ibi ille termin⁹ aial supponit cõfuse tantū. Dicitur notāter disiunctim. ⁊c. ad drīam suppõnis psonalis ꝯfuse ⁊ distributiue ¶ Suppõ psonalis confusa ⁊ distributiua est termin⁹ supponens psonaliter: sub quo gr̄a forme potest fieri descensus copulatiue. Exēplū vt ois homo est aial. ibi ille terminus homo supponit ꝯfuse ⁊ distributiue. Dr̄ notāter copulatiue ad differentiā suppõis psonalis determinate: ⁊ etiā suppõis psonalis cõfuse tantū. ¶ Unde aliquādo i suppõe ꝯfusa ⁊ distributiua siue materiali siue simplici vel psonali sub terio stante ꝯfuse ⁊ distributiue n̄ pt fieri descensus copulatie q̄n prius sit factus descensus sub alio termio vt hic: oē aial aliud ab hoīe currit: ibi hoīe stat ꝯfuse ⁊ distributie. ⁊ tn̄ nõ pt fieri descens⁹ sub eo quin prius fiat descens⁹ sub illo termio aial. vt ista ꝯña non vz oē aial aliud ab hoīe currit: ⁊ isti sūt oēs homies. g oē aial aliud ab isto homīe currit. ⁊cījs. qr ibi ar̄ ab iferiori ad supi⁹ cū distributiõe supioris. qr illd ꝯplexū aial aliud ab hoie: ē min⁹ cõe q̄ illd ꝯplexū aial aliud ab isto hoie qd distribuit i ꝯñte. Et ista suppõ solz vocari suppõ ꝯfusa ⁊ distributia imobil'. ⁊ aliqñ sub tio stāte ꝯfuse ⁊ distributie pt fieri dscēs⁹ absq eo q̄ fiat dscēs⁹ sb alio tio: vt h ois hō ē aial. ibi sb illo tio hō stāte ꝯfuse ⁊ distributie pt fieri dscē⁹ absq h⁹ q̄ fiat descēsus sb aliq alio terio Et talis suppõ vocatur confusa et distributiua mobilis.

Sbdiuisio.

q̄d suppõ psonalis ꝯfusa ⁊ distributia.

nõbl'e de suppõe ꝯfusa mobili ⁊ imobili.

Dubitatur primo quõ supponunt subiecta istarum ppõnũ. Ens est monosyllabũ. Ens est creatũ. et ens est creatura. ¶ Dr ad dubiũ de prima ppõe q subm eius supponit materialr: vt p3 per regulã prius positã de suppõne materiali. qz iste terinus monosyllabũ est pure scde impõis et iste terinus ens est terinus prime ipositionis. ¶ Sed ptra hoc argueret aliqs. ille terinus ens accipit p suo sigãto vltimato: ergo supponit personaliter. Ad hoc dr negando pñam: qz qñ terinus aliqd ad plz significans d3 supponere psonaliter: tũc op3 q accipiat p suo significato vltimato fm significatõe3 vltimata3 et accipiat pro illo qd significat ad placitũ fm cõceptũ vltimatũ. vt in ista orone homo currit. ibi ille terminus homo accipit pro illa re q̃ est homo fm illũ conceptũ vltimatu3 qui est naturalis silitudo oim hominũ. Sed tunc terinus accipit f3 nõ vltimatã significationẽ: qñ terinus accipit p voce vel scripto. vel cõceptu fm cõceptũ non vltimatũ vt in ista orone. homo est nomẽ vocale: ille terinus hõ accipit p illa voce hõ fm illũ conceptũ non vltimatũ qui est naturalis similitudo illius vocis homo et siliũ vocum.

¶ Sed de subiectis aliarum duarũ ppõnũ dr q supponũt psonaliter: qz illa subiecta supponũt p suis sigãtis vltimatis fm vltimatã significationẽ: et accipiũtur respectu predicati pme intentionis siue ipositõis

Obiectio ¶ S3 argueret aliquis sic illa subiecta supponũt p suis sigãtis non vltimatis. ergo vel supponũt simpliciter vel materialr. ¶ Ad hoc dr negando pñam: qz non accipiũtur f3 nõ vltimatã sigãtõe3. mõ illa particula d3 poni in diffinitõe suppõis simplicis et materialis.

Dubitatur scdo quo supponit iste terinus hõ in ista ppõne. homo est subm ¶ Dr q si ille terinus sub3 capiat vt est terinus scde intẽtionis siue ipositionis: tũc iste terinus hõ supponit simplr siue materialiter. S3 si capiat ille terinus sub3 vt ẽ terminus pme itentionis siue ipositõnis tunc ille terinus homo supponeret personalr. Sed pdicatũ illius siue accipiat scde intentionalr siue pme itẽtõalr supponit psonalr: qz accipit f3 vltimatam sigãtionẽ.

Dubitatur tertio quõ se hñt ista complexa .s. terim distribui: et terminũ supponere pfuse et distributiue. ¶ Dicitur q hoc pplexũ .s. terminũ distribui est in plus q̃ hoc cõplexum terim supponere pfuse et distributiue: qz ois terinus supponẽs cõfuse et distributiue distribuitur sed nõ ecõtra: qz i ista ppõne nulla chimera est chimera. iste terminus chimera distribuit: et tñ non supponit confuse et distributiue: ex q nõ supponit. — Nõ pña3.

Dubitatur quarto vtrum terim supponere pro suis significatis copulatiue vel disiũctiue sit terminum sua significata sigãre copulatiue vel disiunctiue. ¶ Ad hoc dr q sic qz qñ terinus accipr ab aliquo pro aliquo: si non significaret illud eo modo: non eẽt maior rõ quare acciperet plus p illo mõ q̃ alio modo

Obiectõ ¶ S3 argueret aliqs p hoc terinus sigãt sua sigãta icõiũcte: ergo nõ sigãt copulatiue vel disiũctiue. ¶ Dr q l3 terinus extra ppõe3 sũpt significet sua sigãta icõiũcte: tñ i ppõe rõne alicuius sibi aduenietis pt significare sua sigãta copulatiue vel disiũctiue. Unde sicut ista ẽ accñtal terinus supponẽs suppoit coplatiue vel disiũcte ita ista ẽ accñtalis: terinus sigãt disiunctiue vel copulatiue. — Solutio

Dubitatur quinto vtrũ sub qlz tio stãte cõit valeat dscẽsus. Ad dubium dr q nõ. p°: qz sub tio nõ hñte actu plã — sub qbus tis valeat dscẽsus et sub qbus non.

supposita siue ñ supponēte ꝓ plib⁹ respectu copule nō ãpliatiue nō pt fieri descēsus. Nō est: qꝛ ois terin⁹ sub quo dȝ fieri descensus dȝ eē superioꝛ in supponēdo. sȝ terinus solū supponēs ꝓ vno non est sũpioꝛ ĩ supponēdo: ergo sub terio supponēte pro vno solo nō pōt fieri descensus Minoꝛ pȝ: qꝛ supꝰius in supponēdo est illud qd pōt supponere ꝓ plib⁹ in potentia ꝓpĩqua. ⁊ suũ inferius dȝ solũ supponere ꝓ vno vl ꝓ paucioꝛib⁹. ¶ Scḋo dr ad dubium ꝙ sub terio supponēte ꝓ plurib⁹ cui nō pt addi ꝓnomē demōstratiuũ per modũ adiectiui vel terinus singularis p modũ min⁹ cōmunioꝛis non pt fieri descensus: vt sub ṽbis verbaliter captis tam in añte ꝙ in ꝯñte nō pt fieri descensus qꝛ verba ṽbaliter capta non hñt inferioꝛa i supponēdo tm̃: vt dicendo homo currit: ibi currit supponit ꝓ pluribus: ⁊ tñ sub eo verbaliter capto tam in añte ꝙ in ꝯñte nō pt fieri descensus cũ nō habeat iferioꝛa i supponēdo tm̃. Sed tñ sub verbo ꝑm suũ participiũ bene pt fieri descensus: quodq̃dē pticipiũ est quodãmō synonimũ cũ verbo a quo descēdit. lȝ non est simpl'r synonimũ: qꝛ verbum denotat subiectũ ⁊ ꝑdicatũ ꝓ eodē supponere: dũmō ipȝ nō sit negatũ: sed participiũ hoc nō denotat. ¶ Tertio mō dr ꝙ sub quolibȝ terio supponēte cōiter pro plĩbus essētialiter distinctis: cui p modũ adiectĩ pōt addi ꝓnomē demōstratiuũ q̃tũ est ex pte termĩ repugnat ꝙ fiat descensus. Sed aliqñ fit talis descensus absq; hoc ꝙ pri⁹ fiat descēsus sub aliquo alio terio sicut qñ terinus supponit ꝯfuse et distributiue mobilr. vt sub isto termio hō in ista ꝓpōe. ois homo est aial pōt fieri descēsus absq; hoc ꝙ prius fiat descēsus sub aliquo alio terio: ⁊ aliqñ nō pt fieri descēsus nisi ꝑus fiat sub alio terio. vt qñ termin⁹ supponit ꝯfuse ⁊ distributiue imobiliter. vt in ista oꝛone: oē aial aliud ab hoīe est irrōnale: vel aial aliud ab hoīe est irrōnale. ibi sub illo terio hō non dȝ fieri descensus qui prius sit factus descensus sub illo terio aial.

Circa suppōes ꝑminoꝝ

alique rl'e sunt notãde. quaꝝ ꝑma est talis. Terinus supponēs materialiter: siue simpl'r: siue ꝑsonaliter discrete tentus: supponit discrete. *rl'a suppōnis discrete.* Exᵐ: vt hoc ly hō est nomē vocale hoc ly hō est cōceptus mētis. Iste hō currit. vel soꝛtes currit. Dr notanter supponēs: qꝛ si terinus teneret discrete ⁊ nō supponeret tũc nō supponeret discrete. vt in ista oꝛoe ista chimera currit. iste terin⁹ chimera tenetur discrete mediante illo ꝓnoie demonstratiuo. s. ista: sed ex quo nō supponit ideo nō supponit discrete. ¶ Dr notanter discrete tētus: qꝛ si terminus nō teneretur discrete lȝ supponēt nō tñ supponeret discrete: etiã si ille terinus eēt terinus discretus. vt dicēdo soꝛtes est nomē: ibi ille terinus soꝛtes qui est terinus singularis suppoit sed ex quo nō tenet discrete ideo ñ suppoit discrete. ¶ Circa istã rl'aȝ est notãdũ ꝙ sex modis terminus supponēs pt teneri discrete. *sex mōis teri⁹ tenetur discrete.* Primo mō qñ terinus ē nomē ꝓpꝛiũ significatiue sũptũ. vt iste terin⁹ soꝛtes: plato: ⁊ sic de aliis. *ꝑmo.* ¶ Scḋo qñ terinus supponēs ē terin⁹ cois sũptus cũ ꝓnoie demōstratiuo primitiue spēi eiusdē casus cũ eo: siue talis terinus supponat materialir siue simpl'r: siue ꝑsonalr: siue sit singularis numeri: siue pluralis nũeri vt hoc ly hō est nomē vocale. hoc ly homo est ꝯceptus mētis. iste hō currit. isti hoīes currũt. *scḋo mō.* ¶ Tertio mō qñ terinus supponēs restringit per nomē ꝓpꝛiũ. vel per aliqd supplēs vicē nois ꝓpꝛij. vt ens qḋ est soꝛtes currit. vel ens qḋ est iste hō currit. ibi iste terin⁹ ens in ãbabus *Tertio*

Quarto. ꝓpōib⁹ supponit discrete. ¶ Quarto mō qñ terīnus supponēs est plures terī singulares: siue plures termi singulariter tenti collectim: et significatiue accepti: vt sortes: plato: ⁊ cicero sunt hoīes: ibi hoc totū sorꝭ: plato: ⁊ cicero supponit discrete. Silr hoc ly hō: ⁊ hoc ly homo sunt noīa vocalia. ibi hoc totū hoc ly homo ⁊ hoc ly homo supponit

Quinto. discrete. ¶ Quito modo: qñ teri⁹ supponēs est relatiuū grāmaticale habens ꝓ añte terim supponētez discrete: vt sortes currit qui disputat. hoc ly homo est nomē vocale quod est noīatiui casus. Silr h⁹ ly homo est ꝯceptus mentis quod est spēs. ibi ista relatiua hñtia pro suis añtibus terīos supponētes discrete supponūt discrete ¶ Sexto mō

sexto quādo terīnus supponēs ē pronomē demōstratiuū pimitiue speciei sūptū dmōstratiē siue dmōstrabili vt ego curro: tu curris: ille currit.

Dubitatur primo circa dcā quō supponit subm illius ꝓpōnis: ens qd̄ est sortes currit. ¶ Dr ꝙ supponit discrete. ⁊ rō est: qꝛ subm illi⁹ ꝓpōis supponit ⁊ repugnat sibi ex modo sue sigātionis supponere ꝓ pluribꝰ: ex quo sibi repugnat supponere ꝓ alio ꝙ̄ pro sorte rōne illius termi sortes qui nō pōt sup‑

obiectio pīma ponere ꝓ alio sine noua īpositiōne ¶ Sed argueret aliquis ꝯ hoc. ille termin⁹ ens est terīnus coīs qui est pncipalioꝛ pars illius cōplexi: ⁊ pōt supponere ꝓ pluribus. ꝑ tale subiectū pōt supponere ꝓ pluribꝰ.

Secunda ¶ Scdo sic iste sunt vlēs. oē ens qd̄ ē sortes currit. nullū ens quod ē sortes currit. ꝑ subiecta illaꝝ sūt termi coēs: et ꝑ ꝯñs non repugnat

solu⁹ pīe eis supponere ꝓ pluribus. ¶ Ad primā dr negando ꝯñaz: qꝛ iste termin⁹ ens ñ ē subz sꝫ ps subi: sꝫ hoc totū ꝯplexū ens quod est sortes est subz: ⁊ iste terīnus ens capit singulariter rōe deteriationis sibi addi

te. ¶ Ad sm dr distinguēdo añs. solu⁹ scd̄e Uel large capiendo illud ꝯplexuz acceptōis ꝓpō vlis pro oī propōe in qua addit signū vle alicui terīo cōi: siue ille terīn⁹ teneat singulariter siue nō ⁊ sic conceditur añs. Uel capiēdo stricte hoc ꝯplexū. s. ꝓpositio vlis pro oī ꝓpōe in qua additur signū vle vniuersaliter tētū: ⁊ nō impeditū termino cōi cōit tēto. ⁊ sic negat añs. de ly ꝓpō vlis.

¶ Uel alit pōt dici negando añs. i mo ille ꝓpōnes sunt singulares.

¶ Sed ꝯ vltimā responsionē ar p̄mo sic. Nulli terīo singulari singulariter capto pōt addi signuz vle: sꝫ sbo illi⁹ ꝓpōis pt addi signū vle ergo subm illius ꝓpōnis non ē termin⁹ singularis. replica p̄ma ꝯ solutōez vltimam.

Secunda ¶ Secūdo sic ista ꝓpositio oē ens qd̄ est sortes currit pōt esse maioꝛ syllogismi pme figure. ergo ista ꝓpō est vlis: ⁊ per ꝯñs subiectū eius est termin⁹ cōis

solu⁹ pīe ¶ Ad pmā dr distiguendo maiorē. Ut terīo singlari icōplexo singulariter tento: ⁊ sic ꝯcedit maioꝛ. Uel terīo singulari cōplexo cui⁹ pncipalioꝛ pars siue deteriabile est terminus coīs: ⁊ sic negat maioꝛ. ¶ Ad

solu⁹ scd̄e scdam dr ꝙ lꝫ illa ꝓpō possit eē maioꝛ syllogismi pme figure d medio singulari: siue syllogismi expositorij: nō tñ pōt esse maioꝛ sylli cathegorici pme figure de medio coī.

Dubitatur scdo quo⁹ supponit sbm illi⁹ ꝓpōis. Isti hoīes currūt. ¶ Dr ꝙ illud subiectū supponit ꝑsonalit discrete. ratio est qꝛ subm est terīnus coīs sumpt⁹ cū ꝓnoīe demōstratiuo demōstratiue capto pmitiue spēi eiusdē casus cum eo. ꝑ subiectū suppoit discrete. ¶ Sꝫ

obiectio pīma contra hoc arꝛ: qꝛ sub subiecto illi⁹ fit descensus copulatiue. ꝑ subz nō supponit discrete. ꝯña pꝫ ꝑ additionē maioꝛis. s. sub nullo termio supponēte discrete pt fieri descēsus copulatiue: ⁊ añs pꝫ: qꝛ bene sequit. isti hoīes currūt: ⁊ isti homies sūt isti hoīes. ꝑ iste homo currit ⁊ iste

homo currit. ⁊ sic de alijs: vel non
secunda. sunt plures. ¶ Secundo sic. subm
dicte ꝓpōnis supponit ꝑ pluribꝰ.
ergo non supponit discrete. conse-
quentia patet per diffinitōem sup-
solutio p pōnis discrete. ¶ Ad primū dicit
me. negando añs. ⁊ ad probationē etꝰ
dicit ꝙ illa ꝯña est bona ꝯña mate
rialis: sed tñ non est descensus qꝛ i
descensu dꝫ fieri argumentū a ter-
mino superiori in supponendo ad
terim inferiorē in supponēdo. mō
hoc complexū. scꝫ isti homies non
est superius ad illud ꝯplexū. s. iste
solutio se homo. ¶ Ad sm dr. ꝙ lꝫ subiectū
cūde. qd dicte propōis supponat ꝑ plībꝰ cō
supponē iūcte: ñ tñ supponit ꝑ plībꝰ disc.
ꝑ plībꝰ ꝯ ¶ Unde ille terinus dicit suppone
iūcte ⁊ qd re pro pluribus ꝯiuncte: qui suppo
disc nit ꝑ pluribꝰ sic ꝙ pro nullo illoꝝ
plurium supponit seorsū: vt sunt no
mia collectiua: ⁊ teri pluralis nūe
ri. vt turba: populus: hoies: aīalia
⁊ cetera. ¶ Sed ille terminus dr sup
ponere pro pluribus diuisim: qui
supponit ꝑ pluribꝰ: sic ꝙ ꝑ quolꝫ
illoꝝ plurium seorsum supponit. vt
sunt termi cōes singularis numeri
non collectiui. vt hō asinus ⁊ bos.
⁊ cetera. ¶ Sed ꝯtra dictā solutōem
replica scdi argumēti ar sic. subiectū illud
scꝫ isti hoies potest vere ⁊ affirma
tiue ꝑdicari de pronoibus demō
stratiuis quoꝝ vnum non demon-
strat illa que demonstrantur per
aliū. istā demōstrādo sorte ⁊ plato-
nē: ista est vera. isti sunt isti hoies.
et demonstrando alios ab istis du
obꝰ ista est vera. isti sunt isti hoies
⁊ dmōstrādo alios ab istis duobus:
ista ēa. isti sūt isti hoies ergo sbꝫ illiꝰ
solutio ꝑpōis suppōit ꝑ plībꝰ disc ¶ Dici
tur ꝙ lꝫ hoc ꝯplexumꝫ. scꝫ isti ho-
mies equiuoce sumptū ꝑdicet ve
et affirmatiue de ꝓnoibus demon
stratiuis quoꝝ vnū non demōstrat
illa q̄ demonstrant per aliud nō tñ
vniuoce sumptum.

rla suppō nis dtiate
Circa suppōem de t-

minatā ponit talis regla. Quilibet
terminus cois communit tentus:
supponēs materialr: simplr: vel p-
sonaliter: supra quē non fertur ali-
quod signū cōfusiuū non ipeditum
supponit deteriate. Exm de mate-
riali suppōne: vt ly hō est nomē vo
cale. Exemplū de suppōe simplici.
vt ly hō est cōceptus mētis. Exēplū
de suppōne ꝑsonali: vt homo cur-
rit. ¶ Dr notāter in regula cōiter
tētus: qꝛ si terminꝰ non teneret coi
ter sed discrete: tunc talis terminꝰ
nō supponeret determiate. ¶ Dr
notanter supponens: qꝛ si talis ter
minus non supponeret tunc nō sup
poneret deteriate. vt iste terminus
chimera in ista ꝓpōe chimera cur-
rit. ¶ Dicitur notanter supra quē
et cetera: qꝛ si supra illū terim ca-
deret signū confusiuū non ipeditū
tunc talis terinus non supponeret
deteriate: sꝫ ꝯfuse tm: vl ꝯfuse ⁊ di-
stributiue. vt hic ois hō ridet: Tā
tum animal est homo. Cuiuslibet
homis asinus currit. subiecta illa-
rum ꝓpōnum non supponūt det-
minate. sed confuse distributiue
qd signū ꝯfusiuū ⁊ qd ñ ꝯfusiuum vel ꝯfuse tantū ꝓpter illa signa ꝑ-
posita illis subiectis. ¶ Unū illō di
citur eē signū cōfusiuū quod nō im
peditū facit terim supponentē coi
ter cui additur supponere confuse
tantum: vel supponere confuse et
distributiue: vt hoc signū ois: nul
lus: non: tantū: preter: ⁊ similia.
¶ Sed illud signum dr signuꝫ nō
cōfusiuū quod nō impeditū non fa
cit terminū supponentē coiter cui
addit supponere confuse tantū vel
ꝯfuse ⁊ distributiue. vt aliquis: qui
dā: alter: reliquus: ⁊ similia. Unde
suppositio non dr deteriata qꝛ stat
qr dr supō determinata pro vno solo deteriate: sed dicitur
ideo deteriata: qꝛ ad veritatē illiꝰ
propōis in qua terminus supponit
deteriate (q̄ntum est ex parte illius
termini) sufficit veritas vnius sin
gularis. Et ratio illius est qꝛ quic
quid sufficit ad veritatē ātecedētis

alicuius bone ꝯñtie. hoc sufficit ad veritatē ꝯñtis eiusdē: sed ad veritatē disiūctiue in qua ponūtur oīa singularia in supponēdo illius teri sub quo fit descensus: sufficit veritas vni⁹ singularis ꝓpōnis. sed ipa distunctiua est añs sūpta cum cōstātia singulariū: respectu ꝓpōis in q̄ ponit̄ terīnus supior in supponendo supponēs deteriate sub quo fit descensus disiūctiue. vt istius bone consequentie: iste homo currit vel iste hō currit. ⁊ sic de aliis. ⁊ isti sūt oēs hoīes: ḡ hō currit. añs est verū quo ad p̄mā eius ptē q̄ est disiūctiua rōe vni⁹ singularis ꝓpōis. ḡ veritas illius singularis ꝓpōis sufficit ad veritatē illi⁹ ꝓpōis q̄ ē ꝯñs scʒ hō currit. p rl'am p̄us allegatā

Circa suppōem ꝯfusam ⁊ distributiuā ponūtur alique rl'e quaꝝ p̄ma talis est. Oīs terīn⁹ cōis coiter tentus supponēs materialit̄: simpl'r vel ꝑsonalit̄: cui additur imediate signū vl'e affirmatiuū nō ipeditū: ⁊ sincathegorematice captū: supponit ꝯfuse ⁊ distributiue. Ex^m de suppōe materiali: vt oē ly hō est nomē vocale. Ex^m de suppōne simplici. vt oē ly hō est ꝯceptus mētis. ex^m de ꝑsonali vt omis hō currit. ¶ Dr̄ notant̄ imediate: q2 si nō adderet̄ imediate illud signū tunc non oporteret ꝙ talis terīn⁹ supponeret ꝯfuse ⁊ distributiue. vt hic oīs hō est aīal. ibi ille terīnus aīal non supponit ꝯfuse ⁊ distributiue: q2 non sequit̄ imediate tale signū. ¶ Dr̄ notanter nō ipeditū: q2 si tale signū ipediret̄ p negationē p̄cedentē. vel per aliquod equiualens negationi: tūc talis terīnus nō staret ꝯfuse ⁊ distributiue: vt hic nō oīs hō currit: ibi ille t'min⁹ hō supponit nō ꝯfuse ⁊ distributiue. sʒ supponit deteriate. ¶ Dr̄ notāter sincathegorematice captū: q2 si tale signū non caperet̄ sincathegorematice sʒ materialr̄ vel simpl'r: tūc talis terīnus non supponēt ꝯfuse ⁊ distributiue. vt hic ly oīs homo ē totū in q̄titate: ibi ille terīnus hō nō supponit ꝯfuse ⁊ distributiue. ex q̄ hoc signū oīs nō capit̄ sincathegorematice: sʒ hoc totū oīs hō supponit materialr̄ deteriate.

p̄ma suppōis ꝯfuse distributiue rl'a de signo vl'i affirmatio.

Secunda rl'a talis est ꝙ q̄libet terīnus supponēs cōiter: materialiter: siml'r: vel personaliter seq̄ns negationē siue negantē siue infinitantē: vl' signū negatiuū latū vel latā supra ipm: dūmō non impediat̄ ⁊ significatiue accipiat̄: supponit confuse ⁊ distributiue. ¶ Dr̄ notāter terminus supponēs: q2 si talis terīnus nō supponeret: tūc nō supponeret cōfuse ⁊ distributiue. ¶ Dr̄ notanter coīter. q2 si talis terīnus supponeret discrete: tunc nō posset supponere confuse ⁊ distributiue. ¶ Dr̄ notanter seq̄ns negationē: q2 si p̄cederet tunc non supponeret ꝯfuse ⁊ distributiue. ¶ Dr̄ notanter latam. ⁊c. q2 si negatio nō ferat̄ supra terīm tūc ille terīnus non supponit ꝯfuse ⁊ distributiue rōe illi⁹ negatiōis. ¶ Dr̄ notant̄ dummō nō ipediat̄: q2 si ipediret̄ tūc non faceret terīm supra quē caderet stare ꝯfuse ⁊ distributiue. ¶ Dr̄ notant̄ ⁊ significatiue accipiat̄: q2 si nō acciperet̄ significatiue sed materialit̄ vel simpl'r: tūc nō faceret terīm stare confuse ⁊ distributiue. Ex^m hui⁹ regule de terīo supponēte materialiter: vt nomē vocale quod nō est ly hō est scōe declinatōnis. Ex^m de suppōne simplici: vt ꝯceptus mentis qui non ē ly homo est singular̄ cōceptus. vel conceptus mētis qui non est li hō est ꝯceptus coīs. Exēplum de suppōne personali. vt hō non est asinus: vel hō qui nō est asinus est animal.

scōa rl'a d negatōne negātevl infinitāte

Notādū est p̄mo ꝙ negatio (vt ad ꝓpositum) est signū quod est purū sincathegorema: nō aūt est copula ꝓpō

d'ñt negatio ⁊ signū negatiuum.

nis rōne cuius ad veritatē ꝓpōis cathegorice in qua ponitur: dūmodo supra copulā pricipalē vel principaliorē ptē feratur: reqrit̄ precise ꝙ vnū extremū ꝓ nullo supponat vl̄ ꝙ extrema supponāt ꝓ diuersis

Quid negatio negans: et negatio infinitans. ¶ Et est duplex negatio. s. negans et ifinitās. negatio negās est negatio q̄ fert̄ supra copulā pncipalē ꝓpōnis: vel pncipaliorē ptē copule. ¶ Sed negatio ifinitās ē negatio q̄ non fert̄ supra copulā principalē nec principaliorē ptē eius: sȝ supra copulā minus pncipalē q̄ restrigit terīm a pte subiecti positū: vel a pte p̄dicati positū. ¶ Sed signū negatiuū est terminus includēs negationē: ⁊ terminū cathegorematicū vt nihil. ¶ Ex isto pȝ ꝙ iste terīn⁹ nullus non ꝓprie vocatur signum negatiuū: sed magis negatio. sed large capiendo signū negatiuū vt sub se ꝯphendit illū terīm negatio bene posset dici signū negatiuum.

Quinqȝ modis īpedit̄ negatō a distributōe

Notandū est scdo ꝙ negatio quinqȝ modis potest īpediri ꝙ non distribuat terīm ꝯmunē sequētē: vel faciat terīnū distributum non distributum.

Primo ¶ Primo modo ꝑ altam negationē: vt hic. null⁹ homo non est aīal. iste terīnus aīal non supponit ꝯfuse et distributiue sed ꝯfuse tantū.

Secūdo ¶ Scdo modo impeditur ꝑ signū distributiuum ⁊ affirmatiuū: vt hic nullus homo est oē aīal ibi aīal non stat ꝯfuse ⁊ distributiue sed ꝯfuse tm̄.

Tertio ¶ Tertio modo īpeditur ꝑ signū collectiuū: vt hic. non oēs apostoli dei sunt duodeci ibi apostoli dei non supponit confuse ⁊ distributiue: sed ꝯfuse tantū siue suppōne collectiua.

q̄d suppō collectia ¶ Unde suppō collectiua est terīnus supponens materialr̄: ꝑsonaliter: vel simpliciter ꝯfuse hn̄s plura supposita sub quo p̄t fieri descensus copulatim. ⁊ ista suppositio ꝯtinetur sub suppōne ꝯfusa tantum.

Quarto ¶ Quarto modo īpeditur per speciale signuȝ suppōis ⁊ restrictionis. sicut sunt signa alietatis ꝯpatiuus suplatiuus copula p̄dicamenti vbi. et copula p̄dicamēti qn̄. Exemplū: vt non alius ab hoīe currit. ibi hoīe non stat ꝯfuse et distributiue. Similit̄ non hodie et heri audiui missaȝ. ibi iste actūs missaȝ supponit ꝯfuse. Similiter non bis bibi vinū. ibi vinū supponit ꝯfuse tantū.

q̄d signū suppōis ⁊ restrictionis. ¶ Un̄ signū suppōis ⁊ restrictionis est signū quod additū termīo cōi facit ipsū certo modo supponere. et aggregatum ex illo signo et termino ꝯmuni: cui terio addit̄ tanq̄ determiabili accipitur vnica acceptione.

Quinto. ¶ Quinto modo īpeditur negatio ꝑ signa singularisātia: sicut sunt ꝓnoīa demōstratiua ꝓnitiue sp̄ē demonstratiue capta. Exēplū. vt sortes non ē iste hō. ibi ille terīnus hō nō supponit confuse ⁊ distributiue sed discrete

Questio ¶ Sȝ q̄reret aliq̄s. quō supponit subm̄ huius ꝓpōis nullus hō exn̄s oīs hō currit.

Solutio ¶ Dr̄ ꝙ nō supponit q: hoc totū ē subiectū: homo exn̄s oīs homo: ⁊ illud non verificatur de aliquo

Correlarium ¶ Ex dicta rl̄a seq̄tur correlarie ꝙ q̄libet terīnus cōis ꝯmuniter supponēs: infinitatus virtute negationis infinitantis non īpedite supponit confuse ⁊ distributiue. ¶ Dr̄ notāter cōiter supponēs ꝓpter terīos supponentes discrete. vt ens q̄d non ē sortes currit. ibi ille terīn⁹ sortes non distribuit̄. Dr̄ notanter non īpedite: q: si talis negatio īpediret̄ tūc rōe illius negationis talis terīnus nō supponeret ꝯfuse ⁊ distributiue. vt hic hō q̄ nō ē oīs hō currit. ibi iste terīnus hō positus post illā negationē nō: nō supponit ꝯfuse ⁊ distributiue.

q̄s terīn⁹ infinitat⁹ ¶ Un̄ terīnus infinitat⁹ in ꝓposito dr̄ terminus cathegorematicus q̄ seq̄tur negationē explicite vel īplicite positā an̄ verbū q̄d nō est copula pn̄cipal̄ restrictiue se tenens. Exēplū vbi terīnus ifinitat⁹ seq̄t̄ negatione explicite positā an̄ verbū: vt nō

homo currit.s. ens qd non est hō currit. ¶ Dr̄ notanter cathegorematic⁹: qr sincathegorematicus nō infinitatur. ¶ Dr̄ notanr̄ q̄ seqtur qr si talis terminus nō sequeretur negationē infinitantē: tunc non infinitaretur. nec etiā supponeret confuse et distributiue: vt sortes qui hō non est currit. ¶ Ex isto patet q differentia est inter terminum infinitum. et terminū infinitatum: qr terminus infinitus est quoddam ꝯplexū siue negatio addita alicui termino p modū determiatiōis. ¶ Sed terinus infinitatus est terinus incōplexus vel ꝯplexus: sequēs verbū et negationē infinitantē. Ut in ista orone asinus q̄ nō est homo currit. ibi hoc totū q̄ nō est homo est terminus infinitus. et ille terminus homo est terinus infinitatus.

Drīt terinus īfinitus et termin⁹ īfinitatus

tertia rl̄a de ꝯparatiuo et suplatiuo

Tertia regula talis est. q̄libet terminus supponēs coīter: materialiter simpliciter vel psonaliter sequēs ꝯpatiuū ꝯparatiue tentū rectus ab eo ex vi ꝯparationis: aut terinus sequēs superlatiuū: rectus ab eo ex vi partitionis. dūmō ꝯparatiuus et superlatiuus nō impediant̄ p aliud signum distributiuū: supponit ꝯfuse et distributiue: vt sortes ē fortior hoīe et sortes est fortissimus hoīz. ibi tā ille abltūs hoīe q̄ ille gtūs hoīnū supponūt ꝯfuse et distributiue. ¶ Dr̄ notanr̄ sequēs &c. qr si talis terinus non seq̄ret ꝯparatiuū et superlatiuū sed p̄cederet: tūc nō supponeret ꝯfuse et distributiue. Exemplū: vt aīal hoīe fortius est. Similiter aīal hoīz fortissimū currit. ibi ille abltūs hoīe et ille gtūs hoīm non supponūt ꝯfuse et distributiue ex quo nō sequunt̄ ꝯparatiuū et superlatiuū: sed supponūt deteriate. ¶ Dr̄ notanr̄ rectus &c. qr si terin⁹ nō regeret̄ ex vi ꝯparationis: et terminus sequēs suplatiuū nō regat̄ ex vi ptitiōis: tunc tales terīni non supponūt ꝯfuse et distributiue rōe ꝯpatiui et suplatiui. vt sortes ē plenior vino platone. vel sortes ē plenissimus vino hoīnum. ibi ly vino non distribuit̄: qr nō regit̄ a cōpatiuo ex vi cōparationis nec a suplatiuo ex vi ptitionis. ¶ Dr̄ notanter nō īpeditus: qr si ꝯparatiui et suplatiui īpedirent̄ tunc teri eos sequentes etiā ex predictis viribus recti nō starent ꝯfuse et distributiue. Exemplū: vt sortes est fortior oī hoīe Similit̄ sortes est fortissimus oīm hoīm. ibi ille abltūs homīe: et ille gtūs hoīm nō supponūt confuse et distributiue: sed determiate.

Quarta rl̄a de signis diuersitatꝫ s. differt aliud ā idē

Quarta regula talis ē. q̄libet terin⁹ supponens materialiter simplr̄ vel psonalr̄ cōmuniter rectus a dictione īportante diuersitatē vel alietatez mediante p̄positōe a vel ab: sequēs eā: vel sequēs nō idē: vel aliqd ꝯsimile signū nō īpeditū vel īpeditūz circa talē terīm supponit cōfuse et distributie. Exēplū: vt sortes differt ab asino. ibi ille ablatiu⁹ asino supponit ꝯfuse et distributiue. ¶ Dr̄ notāter rect⁹ &c. qr si talis terinus nō regeret̄ a tali dictiōe: tūc ratione illius dictiōis nō supponeret cōfuse et distributiue: vt sortes differens ab asino est aīal. ibi ille terīn⁹ aīal nō supponit ꝯfuse et distributiue rōe illi⁹ dictionis differt: lꝫ seq̄t̄ eā. ¶ Dr̄ notanr̄ mediāte p̄pōe &c. qr si tal̄ terin⁹ regeret̄ a tali dictōe et nō mediante p̄pōne tali: tunc nō supponeret ꝯfuse et distributiue: vt sortes differt aīa rōali ab asino. ibi ille abltūs aīa rōali q̄ regit̄ ab illo verbo differt: nō supponit ꝯfuse et distributiue: ex q̄ nō regit̄ ab illa dictiōe mediāte tali p̄pōne a vel ab. ¶ Dr̄ notanr̄ sequēs: qr si talis dictio sic recta p̄cederet dictōez regētē: tūc nō supponeret ꝯfuse et distributiue. vt hic sortes ab hoīe differt ibi hoīe nō supponit ꝯfuse et distributiue: sꝫ deteriate. ¶ Dr̄ notāter dūmō nō īpediat̄: qr si īpediret̄ tūc

non supponeret ꝯfuse et distributi ue: vt sortes differt ab oī hoīe: ibi ille ablatiuus hoīe nō supponit ꝯfuse ꝛ distributiue: sꝫ determinate. ¶ Alie ꝑticule sunt eodēmō declarāde sicut declarate sūt in rḡlis p̄cedētib⁹ ¶ Unū est tñ spāle ī ista rḡla scꝫ ꝙ p̄dicte dictiōes sic distribuētes nō impediūtur a distribuēdo ꝑ negati onē precedētē: qꝛ in ista ꝓpōne sortes nō differt ab hoīe: ly hoīe eque bene distribuit sicut in sua ꝯ̄dictoria: qđ est determinatio vnica acceptione accepta cuꝫ suo determinabili: qui eodēmō dꝫ supponere in ambabus contradictorijs.

Uide bñ h⁹ spāle

Quinta regula talis est. Quilꝫ terminus cōiter tentus supponēs materialiṫ simpliciter vel ꝑsonalṙ: supra queꝫ cadit dictio exceptiua: vel reduplicatiua: non impedita supponit ꝯfuse et distributiue. Exemplū: vt oē aīal preter hoīem est irrōnale. ibi ille terīnus hoīem supponit ꝯfuse et distributiue. Similiter hic oīs homo inquātū aīal rationale est risibilis. ibi ille terīnus animal rōnale supponit confuse ꝛ distributiue. Et sicut daṫ exēplū de suppōe ꝑsonali: ita de materiali et simplici dari potest. ¶ Dṙ notāter nō īpedita qꝛ si tale signū impediret: tunc terminus supra quē cadit nō supponeret cōfuse ꝛ distributiue: vt sic dicēdo oē aīal p̄ter omnē hoīem currit. ibi ille accusatiuus hoīem non supponit cōfuse et distributiue: licꝫ sequatur signū exceptiuū: ex quo illud signū impeditur per signū vl̄e sequens. ¶ Unde licet signū exceptiuū et quodlibet aliud signū suppositionis et restrictionis nō ꝓp̄e impediatur per aliquod p̄cedens ipsum nō cadens supra copulā: tamē bene potest īpediri ꝑ aliquod qđ seqtur ipm et tñ p̄cedat terīm supra quē caderet dictio exceptiua vel signū suppōis vel restrictionis vt patuit in exemplo dato.

ꝗnta rḡla de dictōībus exceptiuis ꝛ reduplicatiuis.

Nōbile

Sexta regula talis ē. Quilibet terminus supponens materialiter cōiter simplṙ vel ꝑsonaliter extrīs predicatū ꝓpōnis exclusiue exponibilis gratia alietatis. circa quā dictio exclusiua ñ impeditur: vel sequēs istā dictionē extra: vel istā dictionē sine immediate: ꝑ modū casualis illius p̄pōnis: dūmō nō impediatur supponit confuse et distributiue. Exemplūꝫ: vt tantū aīal est homo. ibi ille terīn⁹ homo supponit ꝯfuse et distributiue. Similiter iste est sine pedibus ibi ille ablatiuus pedib⁹ supponit confuse et distributiue ratione illius dictionis sine. Similiter iste est extra domū. ibi ille termin⁹ domū supponit confuse et distributiue rōne illius dictionis extra. ¶ Diciṫ notāter in regula exponibilis gr̄a alietatis: qꝛ si talis ꝓpō exclusiua nō exponereṫ gratia alietatis: non oporteret predicatū supponere cōfuse ꝛ distributiue. vt tantū quinꝗ sunt p̄dicabilia. ¶ Dṙ etiā notāter dūmō nō impediaṫ: qꝛ si impedireṫ per aliud signū: tunc nō oporteret talem terminū supponere cōfuse ꝛ distributiue rōne talis dictionis. Alie particule eodem modo exponūtur sicut in regula precedēti.

sexta rḡla de sine extra ꝛ p̄dicato exclusiue.

Septima regula talis ē Quilibet terminus cōiter tentus supponēs materialiter: simpliciter: vel personaliter: sequens terīnum includentē negationem explicite vel implicite cuꝫ quo construiṫ: dūmō ille terminus non impediatur: supponit confuse et distributiue. vt iste caret visu: ibi ille ablatiuus visu supponit confuse ꝛ distributiue ratione illius dictionis caret. Similiter isti termini priuatiue: spoliatus: cecus: ignoro nescio: nego: et eorū similes faciūt terminū sequētē cum eis construētum supponere confuse et distributiue: dūmō non impediātur per aliquod aliud signum confusiuum

septima rḡla de termino includente negatōeꝫ.

Octaua rła de ita sicut et q̄

Octaua regula talis ē. omnis terīnus cōiter tentus supponēs materialiter: simpliciter vel ꝑsonaliter: sequens adverbia similitudinis. s. ita et sicut mediante positiuo gradu: rectus a talibus ratione ꝯparationis: in similitudine non īpedita circa talez terminū: supponit ꝯfuse ⁊ distributiue. Exemplū vt sortes ē ita alb⁹ sicut homo. ibi ille terīnus homo supponit ꝯfuse ⁊ distributiue. Dr̄ notanter mediante positiuo: qꝛ si nō poneref positiuus: tūc nō opoꝛteret q̄ talis terminus supponeret ꝯfuse ⁊ distributiue. vt hic: soꝛtes loquit̄ sicut aliq̄s hō. ibi ille terīnus hō nō supponit ꝯfuse ⁊ distributiue ❡ Dr̄ notant̄ rect⁹ ⁊c. qꝛ si tal̄ terminus nō regeret a tali aduerbio tunc non supponeret ꝯfuse ⁊ distributiue ratione illius aduerbij. vt hic: soꝛtes est ita albus sicut homo fugiens lupū. ibi ille actūs lupum nō supponit ꝯfuse ⁊ distributiue ex quo nō regit̄ ab illo aduerbio ex vi ꝯparationis in silitudine. Unde sensus illius ꝓpōnis: soꝛtes est ita albus sicut homo: est ille. soꝛtes ē cuilibet homini similiter albus. Et sicut dictū est de aduerbijs similitudinis: ita dicendū est de illa dictione q̄: q̄ ipsa sumpta cū ꝯparatiuo dūmodo non īpediatur facit terīm sequentem eā supponere confuse ⁊ distributiue. vt hic: soꝛtes est magis albus q̄ asinus. ibi ille terīnus asinus supponit ꝯfuse ⁊ distributiue. Et sensus illius ꝓpōnis est: soꝛtes est albioꝛ asino. et ibi ille ablatiuus asino supponit ꝯfuse ⁊ distributiue vt pꝫ per regulā pꝛius allegatā de comparatiuis.

pꝛima rła suppōnis ꝯfuse tm̄ de signo vlī affirmatiuo

Circa suppōnez cōfusam tantū sunt aliq̄ regule notande. Quarū pma talis est. Quilꝫ terīnus cōiter tentus supponēs materialit̄ simplr̄ vel ꝑsonaliter: seq̄ns mediate signū vl̄e affirmatiuū latum supꝛa copulā dūmodo ille terīnus nō sit aliūde distributus: nec sit relatim grāmaticale: supponit ꝯfuse tm̄. Ex̄ᵐ vt cuiuslꝫ hoīs asinus currit. ibi ille terīn⁹ asinus supponit ꝯfuse tm̄. Silr̄ oīs hō ē aīal: ibi ille terminus aīal supponit ꝯfuse tm̄ ❡ Dr̄ notāt̄ seq̄ēs: qꝛ si talis terīnus nō seq̄ret̄ signū vl̄e tūc nō opoꝛteret q̄ talis terīnus supponeret ꝯfuse tm̄. vt hic: hoīem q̄libet asin⁹ videt. ibi ille actūs hoīeꝫ nō supponit ꝯfuse tm̄. Dr̄ notanter mediate qꝛ si seq̄ret̄ īmediate: ⁊ poneretur in eodē casu cū signo: tūc staret confuse ⁊ distributiue. vt cuiuslꝫ hōis oculus ē dexter: ibi hoīs distribuit̄ Dr̄ notant̄ affirmatiuū: qꝛ si tale signū esset negatiuū: tūc talis terīn⁹ staret cōfuse ⁊ distributiue. Dr̄ notant̄ latū ⁊c. qꝛ si tale signū nō feratur supꝛa copulā: tūc nō opoꝛteret q̄ talis terīn⁹ mediate seq̄ēs supponat ꝯfuse tm̄. vt hic: soꝛtes vidēs oēm hoīeꝫ est aīal: ibi ille terīnus aīal supponit deteīate. ❡ Uñ illō signū dꝛ ferri supꝛa copulā qō positū añ copulā distribuit terīm q̄ nō est deteīatio accepta vnica acceptione cū signo deteīabili. Sꝫ illō signū nō fert̄ supꝛa copulā qō positū ē post copulā: vel distribuit terīm q̄ est deteīatio accepta vnica acceptione cū suo deteīabili: vt soꝛtes vidēs oēm hoīem currit. ibi illud signū oēm distribuit illū terīm hominē q̄ accipit̄ vnica acceptione cū suo determinabili. s. cū isto ꝯplexo soꝛtes vidēs. ideo illud signū ibi ñ cadit supꝛa copulā. ❡ Uñ ille terīnus dꝛ esse deteīatio accepta vnica acceptione cū suo deteīabili: q̄ ē deteīatio posita post suū deteīabile: et totū aggregatū ex deteīatione ⁊ deteīabili se hñs vt suppositū vel supposita: supponit vna suppōne ꝓ illo vel illis ad qō vel ad q̄ restringit̄ ꝑ deteīationē vt asinus cuiuslꝫ hoīs currit. ibi ille termin⁹ hoīs est deteīnatio sumpta vnica

qñ signuꝫ fert̄ supꝛa copulā et qñ non

Que sit deteīatō vna acceptione cū deteīabili accepta ⁊ q̄ ñ

acceptione cū suo determinabili. et ille terminus asinus pro nullo supponere potest: nisi pro illo ad quod restringitur per talem terminum. s. cuiuslibet hominis ❡ Sed illa determinatio non accipitur vnica acceptione cū suo determinabili quando ponitur ante suū determinabile et aggregatū ex determinatione et determinabili nō supponit vnica suppōne. vt cuiuslibet hominis quilibet asinus currit. ibi illa determinatio hominis accipitur alia acceptione quam ille terminus asinus. ❡ Dicitur notanter in regula nō distributiue aliunde: quia si distribueretur tunc nō staret confuse tantū. vt hic: cuiuslibet hominis quilibet asinus currit. ❡ Dicitur notanter et non sit relatiuū grāmaticale: quia si esset relatiuū grāmaticale tunc nō oporteret quod supponeret confuse tantū. vt homo homo est ipsemet. ibi illud relatiuū grāmaticale scilicet ipsemet nō supponit confuse tantū. sed confuse et distributiue

Secunda regula de subiecto propositionis exclusiue affirmatiue.

Secunda regula talis est quod quilibet terminus cōmunis cōmuniter tentus supponens materialiter: simpliciter vel personaliter existens subiectū propositionis exclusiue affirmatiue: exponibilis gratia alteratis: non distributiue per aliquod signū distributiuū supponit cōfuse tantū: vt tantū animal est homo ibi ille terminus animal supponit confuse tantū. ❡ Dicitur notanter existens subiectū. quia si esset predicatū supponeret confuse et distributiue. ❡ Dicitur notanter affirmatiue: quia subiectum negatiue quando negatio preponitur toti propositioni supponit confuse et distributiue. ❡ Dicitur notanter exponibilis etc. quia si talis propositio exponeretur gratia pluralitatis: tunc subiectū supponeret determinate: et predicatū confuse tantū. vt tantū quinque sunt predicabilia. ❡ Dicitur notanter non distributus etc. quia si talis terminus distribueretur: tunc nō supponeret confuse tantū: vt tantū omne animal est homo. ibi animal nō stat cōfuse tantū: sed confuse et distributiue.

Tertia regula de verbis propheticis

Tertia regula talis est. quilibet terminus cōis cōiter tentus supponens materialiter: simpliciter: vel personaliter sequens dictionē importantem formaliter et adequate actū appetitus intellectiui vel sensus interioris: et non sensus exterioris non includentē negationē dūmodo a tali dictione a parte post regatur: et significet rē in quā denotatur transire actus per talem dictionē importatus: et dūmodo talis dictio nō impediatur: supponit confuse tantū. vt cognosco hominem. ibi ille actūs hominem supponit cōfuse tantū. Similiter ista verba desidero appeto. intelligo. scio. sperno. contēno cū eorū participiis: faciūt terminos sequentes ea. et ab eis rectos supponere confuse tantū: dūmodo non impediantur. ❡ Dicitur notanter sequens etc. quia si talis terminus precederet lz regeretur a parte post: non tantū supponeret confuse tantū: vt hic hominem cognosco. ibi ille terminus hominem non supponit confuse tantū. sed determinate ❡ Dicitur notanter formaliter etc. quia si talis terminus nō significaret talē actū formaliter et adequate: tunc non oporteret quod terminus sequens et ab eo rectus supponeret confuse tantū vt illud verbū est (nō vt est pura copula captū) significat oēm actū: sed quia nō significat formaliter et adequate actū aie: sed significat etiam alios actus et alia entia. ideo terminus sequēs illud verbū est: et ab eo rectus nō supponit confuse tantum virtute illius verbi est. ❡ Dicitur notanter et nō sensus exterioris. quia verba significantia actus sensus exterioris non faciūt terminū stare confuse tantum: vt ista verba video audio. ❡ Dicitur notāter nō includētē negationem: quia si talis dictio includeret negationē: tunc terminus sequens non staret confuse tantū: sed confuse et distributiue: vt ignoro motū et nescio hominē. ibi ille terminus motū et ille terminus hominem supponūt confuse et distributiue. ❡ Dicitur notanter rectus etc. quia si talis terminus regeretur

a pte añ: tunc non oporteret ꝙ tal' terinus staret cõfuse tm̃: sed aliqñ staret deteriate: ꝛ aliqñ alio modo ¶ Dr notanr sigñs rē ꝛc. qꝛ si tal' terminus nõ significaret rē in quã denotar trãsire actus: tũc nõ suppo neret ꝯfuse tm̃. vt sortes cognoscit aia intellectiua hoiez. ibi ille abla tiuꝰ aĩa intellectiua regir a pte pꝰ ab hmõi dictione: et seqtur verbũ ꝛ tñ nõ supponit ꝯfuse tm̃: sꝫ deteri nate. ¶ Dr notanr dũmõ nõ impe diar: qꝛ si impedirer tũc nõ oporte ret ꝙ staret ꝯfuse tm̃: vt cognosco oẽm hoiem. ibi ille terinus hoiem nõ supponit ꝯfuse tm̃: sed ꝯfuse et distributiue. ¶ Circa istã rl'am ad uertẽdũ ē ꝙ terinus supponẽs ꝯfu se tm̃ ẽm istã rl'am supponit diuer simode ꝯfuse tm̃: ꝙ teri supponen tes ꝯfuse tm̃ ẽm alias rl'as: qꝛ sub terio stante ꝯfuse tm̃ ẽm istã rl'am nõ pt fieri descẽsus ꝑpter variatio nẽ appellatiõis. lꝫ nõ repugnet ter mino ꝗtũ est ex pte suppõnis eius sed sub teris stãtibꝰ ꝯfuse tãtũ ẽm reglãs pus datas: pt fieri descẽsus disiũctus. ¶ Uñ ẽm coẽm vsum lo quẽdi ista duo vba. s. ꝓmitto ꝛ reꝗ ro faciũt terinos ab eis a pte post rectos sequẽtes stare confuse tãtũ vt ꝓmitto tibi equũ. ad equitandũ reqrir equꝰ. ibi ille terinus equuꝫ: ꝛ ille terinus equus supponũt ꝯfu se tantũ. si tales ꝓpões debeãt sal uari in veritate. Etiã ẽm coẽm vsũ loquẽdi ista ꝓpõ ꝯcedir. Iste spo liauit me denarijs supposito etiaꝫ ꝙ aliꝗs denarios retinuisse: ꝛ sic vr (vt dicũt multi logici) ꝙ terinus re ctus a tali verbo a pte post: siue a similibus vbis ex vi carẽtie debeat supponere ꝯfuse tantũ. Et hoc vr cẽ ꝯtra septimã regulã pus positã de suppõe ꝯfusa ꝛ distributia. Sal uãdo tñ rl'am pus datã dꝫ ꝙ illa ꝓ põ non cõcedir: nec est ꝯcedẽda ẽm rigorẽ logice quocũꝗ casu posito. Sed ꝯcedir loco illꝰ: iste denarijs me spoliauit. ꝛ ibi ille terinus de narijs stat determiate ꝛ nõ confuse tantum

Nõbile d diuersita te suppõ nis ꝯfuse tantum.

de reqro ꝛ ꝓmitto

Quarta regula talis est. ꝗ libet terinꝰ cõiter rl'a de dictione numerali ctus supponẽs mãliter: simplicir vel ꝑsonaliter: sequens nomẽ adie ctiuũ nũerale vel aduerbiũ nume rale in eadẽ ꝓpõe: rectus ex vi trã sitionis a pte post a verbo per tale aduerbiũ nũerale deteriato: dũmõ nõ ipediar: et talis dictio numeral' includat signũ vl'e cadens supra co pulã. vel ꝯiũctio inclusa in illis di ctiõibus numeralibus capiatur co pulatiue: ita ꝙ talis ꝓpõ equiualꝫ vni ypothetice copulatiue: suppo nit confuse tm̃. Exemplũ vt bis cã taui missam. ter potaui vinũ. Sil'r cũ dꝫ triplex est materia ꝓpõnum ibi ille terminus materia supponit cõfuse tm̃. ¶ Dr notanr sequẽs ꝛc. qꝛ si talis terinus ꝓcederet dictõem numeralẽ: nõ supponeret ꝯfuse tm̃ vt vinũ potaui bis. ibi ille terinus vinũ stat deteriate. ¶ Dr notãter rectus: qꝛ si terminus talis sequẽs aduerbiũ numerale non regerer a tali verbo: tũc nõ oporteret ꝙ sta ret cõfuse tãtũ ratione talis aduer bij. vt sortes ꝗ bis bibit vinũ ē aial ibi ille terinus aial nõ supponit cõ fuse tãtũ sed deteriate. ¶ Dr notã ter a pte post: qꝛ si regerer a pte añ nõ oporteret ꝙ supponeret ꝯfuse tm̃. vt bis hõ cãtauit. ibi ille terinꝰ hõ nõ supponit ꝯfuse tm̃. sed deteri nate. ¶ Dr notãter ex vi trãsitiõis qꝛ si nõ regerer ex vi trãsitionis sꝫ aliqua alia vi: tunc nõ supponeret ꝯfuse tm̃. vt bis cãtaui gratia dei missam. ibi ille abltũs grã nõ sup ponit ꝯfuse tm̃: sꝫ deteriate. ¶ Dr notanr dũmõ nõ ipediar: qꝛ si impe direr tũc non oporteret terminum stare ꝯfuse tm̃. vt bis cantaui oẽm missam. ibi ille terminus missaꝫ nõ supponit cõfuse tm̃: sed confuse et distributiue. ¶ Dr notanter et tal'

dictio includat &c. q2 si non includeret signũ vl'e cadens supra copulã vel q coniũctio inclusa non caperetur copulatiue tũc talis terĩnus nõ supponeret ɔfuse tñ: vt hodie ⁊ hodie legi missaȝ: si illa ppõ est de copulata parte extremi: ⁊ q illud copulatum non includat aliqd signũ vl'e: tunc ille terminus missaȝ supponit deteriate.

Rõ scda ❡ Huiꝰ regule aliqui assignant talẽ rõem: q2 tales ppositiones equalent vni hypothetice copulatiue: cõposite ex duabꝰ cathegoricis: q̃ non põt verificari p vna et eadẽ re importata p terminũ qui dr stare confuse tñ. ergo ille terminus non stat deterinate: nec confuse et distributiue vt clarũ est. Et ex quo supponit cõiter relinquitur q supponit confuse tñ: licet non supponat confuse tantũ prope

R. õ alioꝝ ❡ Aliũ assignãt aliã rõem q2 in illis dictionibus numeralibus includitur obliquus et signũ vl'e sequẽs illũ obliquũ: quod signuȝ cadit supra copulam: ideo tales dictiones numerales faciunt terim rectum a verbo ex vi transitionis sequentem ipsum stare confuse tantum: vt bis bibi vinũ. valet tantuȝ sicut duarũ vicũ interruptarũ qualibet vice bibi vinũ. ibi ly vinũ stat confuse tñ. Similiť ter cãtaui missam valet tantũ sicut triũ vicũ interruptarũ qualibet vice cantaui missaȝ Similiter triplex est materia ppositionũ: id est triũ entiũ quodlibet ens est materia ppõnũ. Et fm istaȝ resolutionẽ dicendũ est q tales ppõnes sunt mere cathegorice. Sȝ scdm primam dicendum est q sunt hypothetice.

qnta rl'a d copulato ex teri̇̃nis d pdicamento vbi vl' qñ

Quinta regula talis est. Quilibet terminus cõmuniter tentus supponens materialr simplr vel personaliter: sequẽs copulatũ de pdicamẽto vbi includẽs in se signũ vniuersale affirmatiuum. vel q cõiunctio inclusa in illo copulato capiať copulatiue rectus a pte añ vel a pte post a verbo quod determinatur per copulatum de predicamento vbi. vel sequens copulatum de predicamento quando: includens in se signum vniuersale affirmatiuũ cadens supra copulã: vel q cõiunctio capiať copulatiue: rectus a pte ante vel a pte post ex vi transitionis a verbo deteriato per copulatũ de predicamento quãdo: supponit confuse tãtum dũmodo nõ fiat impedimẽtũ Exemplũ: vt hic ⁊ rome venditur piper. hodie et heri cantaui missaȝ ibi illi termĩ scȝ piper ⁊ missaȝ supponunt confuse tantum. Df notãter includens &c. q2 si talia copulata nõ includerent signũ vniuersale affirmatiuum cadens supra copulã nec coniunctio caperetur copulatiue tunc tales terĩ nõ supponerent ɔfuse tãtum. ❡ Alie pticule ponũtur hic eodẽ mõ sicut in alijs regul'

❡ Uñ sensus huius ppõnis .s. hic et rome venditur piper: est talis. duorũ locorũ quolibet loco venditť piper. Similiter hodie et heri cãtaui missam. sensus est. istorũ duoꝝ dierum quolibet die cantaui missã Et tunc quelibet illarũ ppõnũ est ppõ mere cathegorica. Sed si capiatur in illis copulatis illa coniũctio ⁊ copulatiue ⁊ nõ copulati: tũc plres ppões ibidẽ ɔciperenť. Et tũc tales ppões essent hypothetice copulatiue: cum haberẽt duas cathegoricas saltẽ mẽtaliter: lȝ non. vocaliter. Et ex quo in tali hypotetica mẽtali copulatia vltimata nullꝰ terminus supponit ɔfuse tñ: ⁊ quilibet terminus qui ẽ subiectũ supponit deteriate ⁊ ibi sunt duo subiecta: ⁊ in vocali non est nisi vnum subiectũ vocale qd equalet duobꝰ subiectis mentalibus supponẽtibꝰ deteriate. Jdeo pt dici supponere suppõne ɔfusa tñ: improprie capiendo suppõem confusam tantum qua suppõne terinus supplẽs vicẽ duorũ termiorũ in diuersis ppõibꝰ

Sensus dictarum ppõnum

posito:nec.q:eru qlz supponit deter miare:dz supponē ꝯfuse tm̄. Proprie tñ loquendo de suppōe ꝯfusa tm̄ nullus terinus dr supponere cōfuse tm̄: nisi ꝯceptus vltimat⁹ cui subordinatur talis terinus supponat cōfuse tm̄. modo sic nō est in ꝓposito. ideo tales termi nō supponūt suppōne ꝯfusa tm̄ ꝓprie.

¶ Questio ꝑ magistrū thomā bricot addita.

Circa ꝑdicta q̄rit vtrū v̄ba sigñātia actū aīe interiorē faciāt terim rectū ab eis:supquē vel cui⁹ significatū denotatur actus v̄bi trāsire supponere confuse tm̄. ¶ Et arguit ꝙ nō. qz v̄ba significātia sensationē iteriorē sigñāt actū aie interiorē:et tñ talia verba nō faciūt terios ab eis rectos supponere ꝯfuse tm̄. igit. Minor pz qz sensatio iterior nō fert nisi in singulare:sicut ꝛ sensatio exterior:ḡ qua rōe v̄ba sigñātia actū aīe interiorē nō faciūt terios ab eis rectos supponē ꝯfuse tm̄: eadē rōe v̄ba sigñātia sensationē iteriorē nō faciūt terminos ab eis rectos sic supponere ¶ Cōfirmat. sicut aliqd pt itelligi vl cognosci ꝯfuse ꝛ nō determīate:ita pt aliqd videri ꝯfuse ꝛ nō determīate qz sortes visus a longe sic ꝙ cognoscitur eē ens ꝛ nō sortes: videt ꝯfuse ꝛ nō determīate. et tñ istud v̄bū video nō facit terim ab eo rectum suppōere ꝯfuse tm̄. igit nec ista verba cognosco intelligo. ¶ Scđo sic si talia v̄ba facerēt termios ab eis rectos sic supponere: vel hoc esset rōe sincathegorematis in ipis iclusi: vel ex eo ꝙ actus importatus ꝑ talia v̄ba pt cadere sup pluriū suppositorū aliqđ: ꝛ tñ i nullū illorū feret. Nō est dicendū primū: qz si in ista ꝓpōe intelligo hoiem: ly hoiez supponat ꝯfuse tm̄ rōe sincathegorematis inclusi in illo v̄bo itelligo eo ꝙ sensus illi⁹ ꝓpōis ē: intelligo hoiez inq̄tū est hō. eadē rōe in ista video hoiem ly hoiem supponit cōfuse tm̄: qz eq̄ bene isti v̄ sincathegorema inq̄tū specificatiue captū includit in illo verbo video sicut in illo verbo intelligo. Nec est dicēduz scđm qz impossibile est intelligere hoiem si nullus hō intelligat. ꝛ impossibile est hr̄e sciam de triāgulo ꝛ d' nllo triāglo sciaz hr̄e. ¶ Ter⁹ sic. sub teris recti a v̄bis iportantibus actū aie interiorē nō pt plus fieri descēsus disiūcti⁹ ꝙ copulatiu⁹ vel disiūctiu⁹. ḡ talis terin⁹ nō supponit ꝯfuse tm̄ plusq̄ copulatiue vl' disiūctiue. ¶ Cōfirmat: qz si sub talibus teris possit fieri descēsus disiūctus poterit etiā fieri descēsus disiūctiu⁹. ḡ tales teri nō plus supponūt ꝯfuse tm̄ ꝙ determiate. Ans pz qz si sequat cognosco hoiez. ḡ hūc hoiez vel hūc hoiez cognosco. et sequetur cognosco hoiem. ḡ hunc hoiem cognosco vel hūc hoiem cognosco. nā ꝯñs scđe ꝯñe seqt ad ꝯñs pme. ¶ In oppositū arguit ꝑ terciā regulā de suppōne ꝯfusa tm̄ datam. ꝓsolutione quesitonis.

Notandū est primo ꝙ fm aliqs triplex vel q̄druplex pt imaginari cā ꝓpt quā verba sigñātia actū aīe interiorē faciūt terios ab eis rectos supponere ꝯfuse tm̄. ¶ Una est fm aliqs qz talia verba importāt talia sincathegoremata. s. inq̄tuz vel ea rōe qua. ¶ Sz hec rō videt paruz valere. Tū pmo: qz licz talia sincathegoremata faciāt appellationez rōis: tñ nō faciūt suppōnem ꝯfusaz tm̄. Tū scđo qz eadē rōe v̄ba sigñātia actū aie iteriorē facerēt terios ab eis rectos supponere ꝯfuse tm̄ cū silr includāt sincathegoremata ꝑdicta. ¶ Ido aliq dicūt ꝙ hoc ē qz act⁹ iportat⁹ ꝑ ꝑdicta v̄ba pt cadere super pluriū rerum aliquā. ꝛ tñ super nullam illarū cadet. v̄bi gr̄a fieri potest (vt dicūt) ꝙ quis cognoscat hominē. ꝛ ꝙ tñ nulluz hoiem cognoscat. ¶ Itē sortes bn⁹ astro log⁹ scit aliquod astrū eē sup nos

et tñ nullũ astrũ scit esse sup nos: qz q̃ rõne vnũ sciret esse sup nos: ea dẽ rõe quodlibz astrũ sciret esse su

opio pria per nos. ¶ Et im hunc modũ dicendũ esset q̃ habẽs sciam de ꝓpõne indefinita de nullis reb⁹ p̃ subm ei⁹ iportatis h̃ret sciaz. ¶ Iste tamẽ

Cõtra mod⁹ aliis non pla cz: imo dicunt

secunda. q̃ habẽs noticiã de ꝓpõe idefinita de oibus singularib⁹ subi qbus cõuenit p̃dicatũ: hz sciaz. Vbi gra. sortes existẽs bon⁹ astrolog⁹ sciens istã aliqd astrũ est sup nos: de quolz astro qd ẽ sup nos scit ipz eẽ s̃r nos ñ p istas ꝓpões singlares h⁹ astrũ ẽ sup nos. ⁊ h⁹ astrũ ẽ s̃r nos. sz p istã. aliqd astrũ ẽ sup nos. c⁹ sbz p q̃libz astro suppõit. imo (s̃z aliqs) talis d quolibz astro cogñscit ipz eẽ s̃r nos nõ tñ copulatie sz disiũctie: ⁊ sz hũc modũ teri recti a vbis sigñantibus actũ aie interiorẽ nõ supponerent ꝯfuse tm̃ plus q̃ deteriate.

Notandũ ẽ scdo q̃ tertia cã ꝓpter

tertia cã. quã teri a verbis sigñantibus actũ aie itertorẽ supponũt ꝯfuse tm̃ p̃t h̃ri ex p̃dictis: qz tm̃ dubiũ ẽ an act⁹ iportat⁹ p talia vba possit cadere sup pluriũ rex aliquã: cũ hoc q̃ in nullã cax feraẽ: an nõ. Ideo talib⁹ teris dz dari talis suppõ q̃ ipi sm vtrũq; modũ ꝯueniat. Talis aũt est suppõ ꝯfusa tm̃. ıõ tales teri dicuntur supponere ꝯfuse tm̃: si vba a qb⁹ regunẽ iportẽt actũ denotatũ ferri in plura. ¶ Vñ notanẽ si iportẽt actũ denotatũ ferri in plura ꝓpter vba iportãtia actũ sentiẽdi q̃ nõ ferẽ nisi i vnũ singulare. Itez ꝓpter vba restricta p aliqs additiones rõe quax denotanẽ solũ actui eorum ferri in vnum. vt in hac ꝓpõne. p̃cepiũ iortis ego cogñsco hoĩem. ly hoiem nõ supponit ꝯfu

q̃rta cã. se tm̃. sz magis deteriate. ¶ Quarta cã hui⁹ suppõis p̃t esse: qz sub talibus teris (sm aliquos) nõ p̃t fieri descensus disiũctiu⁹ vel copulatiu⁹ sz etiã nõ possit fieri descensus disiũctiu⁹ vel copulatiu⁹ qz tñ oĩnẽ terim supponẽtẽ cõiter sub quo ñ p̃t fieri descensus copulatiu⁹ vl disiũctiu⁹ dicim⁹ supponere ꝯfuse tm̃ suppõne ꝯfusa tm̃ ꝓpe dicta vel tm̃ ꝓpe dicta. ıõ dicim⁹ tales termios supponere ꝯfuse tm̃. ¶ Iste notatis sit scda inasiua ad q̃situ. Termi seq̃ntes vba sigñantia actũ aie interiorẽ supponũt ꝯfuse tm̃

Dubitatur p̃mo vtrũ termi seq̃ntes dictõnes p̃uatiuas vel dictões alietatis: aut ista vba ignoro: nescio. ⁊c. supponãt ꝯfuse ⁊ distributiue. Et s̃r q̃ nõ qz in ista ꝓpõe ignoro hoiem ly hoiez eodẽ mõ supponit sicut in ista nõ scio hoiem: sil'r i ista careo vel p̃uor visu. ly visu eodẽ mõ supponit sicut ly visũ in ista nõ hẽo visũ: qz in equalẽtib⁹ termĩ debent eodẽ mõ supponere. Sz in istis negatis nõ scio hoiem nõ hẽo visũ: nec ly hoiez nec ly visũ supponũt ꝯfuse ⁊ distributiue. g̃ nec in aliis. Minor pz: qz in illis negatis tã ly hoiem q̃ ly visũ sunt deteriationes vnica acceptõne accepte cũ suis deteriabilibus. g̃ eodẽ mõ supponũt in illis negatis sicut in suis ꝯdictoriis. Sed in ꝯdictoriis supponũt ꝯfuse tm̃ vel deteriate. g̃ in negatiuis. ¶ Confirmaẽ qz termĩ debẽt eodẽ mõ supponere in mẽtalibus ⁊ in vocalib⁹ ipis subordinatis. Sed in mentalib⁹ istax. ego ig̃ro hoiem ⁊ p̃uor visu: ly visu et ly hoiem non supponũt ꝯfuse ⁊ distributiue. g̃ nec in vocalib⁹. Minor pz: qz oia sunt expressa in mẽte. g̃ i mente idẽ est dicere ignoro hoiem ⁊ non cognosco hoiem: p̃uor visu ⁊ non habeo visũ. Sed in illis negatiuis tales termi nõ supponũt confuse ⁊ distributie. vt clax est: g̃ nec in aliis. ¶ Scdo sic ista ꝓpõ. sortes differt ab asino in mente vz istã sortes ẽ ⁊ asin⁹ est. ⁊ sortes nõ ẽ asinus. Sed in illa ly asin⁹ supponit semel deteriate: ⁊ semel confuse et

distributiue. ꝙ in exposita ly asinus supponit ↄfuse tm̄. et ↄña: qꝛ tūc ter minus dꝫ supponere ↄfuse tm̄: quā do equalet duob⁹ terīs supponētī b⁹ vt p̄dictū ē. ꝙ termin⁹ rect⁹ a di ctione iportante alietatē nō suppo nit ↄfuse ⁊ distributiue: sꝫ ↄfuse tm̄.

In oppositū arguitur per rōnes p⁹ positas. ¶ Ad dubiū dꝫ ꝙ sic. Et ad p̄mā rōem ante oppm̄: negatur ꝙ ly visu ⁊ ly hoīem eodē mō sup ponant in illis affirmatiuis de ver bis p̄uatiuis sicut in negatiuis: qꝛ ad sciendū suppōem dictionū vni ca acceptione sumptaꝝ in ꝓpōib⁹ negatiuis cū suis determinabilib⁹ oꝫ aspicere ad affirmatiuas ꝓpōes: qꝛ qualē suppōeꝫ habēt in affirmātiuis talē ⁊ i suis ↄtradictoriis. Iste aūt sunt affirmatiue. ignoro hoīeꝫ pri uor visu: ideo nō oꝫ ꝙ illi termī talē habeant suppōem qualē habēt in istis: cognosco hoīem ⁊ habeo visū ¶ Ad ↄfirmatōem dꝫ p̄mo ꝙ non ē verū oīa eē expressa in mēte: imo dari possent aliq̄ ꝓpōnes mētales de verbis p̄uatiuis. Scdō dico: ꝙ nō oꝫ terīos eodēmō supponere in mentalib⁹ ⁊ vocalib⁹: qꝛ (ſm aliq̄s) nunq̄ terī supponūt in mentalib⁹ saltē vltimatis: q̄ sunt simplices no titie non ↄposite ex subo ⁊ p̄dica to: ⁊ tñ notū est terīos supponere ī vocalib⁹. ¶ Ad scdam rōem dꝫ ꝙ non semꝑ terīnus equalens duob⁹ termis supponētib⁹ dꝫ supponere ↄfuse tm̄. Sed si alr̄ terīoꝝ suppo nat ↄfuse ⁊ distributiue: dꝫ suppo nere ↄfuse ⁊ distributiue.

Ad rōnes q̄stiōis ¶ Ad p̄mā pꝫ solu⁹ ex dictis. ¶ Ad ↄfirmatōem ↄcedi tur añs: ⁊ negatur ↄña. qꝛ cā quare termī recti a verbis significantib⁹ actū aīe interiorē supponūt ↄfuse tm̄ non est qꝛ aliq̄d potest cognosci vel appeti ↄfuse. i. cognitione cōfu sa vel appeti appetitu ↄfuso. capiē do ↄfusum vt distinguit cōtra detr minatū. sed capiēdo ↄfusū vt distin guitur cōtra singulare. modo nihil pōt sentiri sēsatione cōfusa hoc mō qꝛ oīs sēsatio est singularis. ¶ Ad scdam rōem pꝫ solutio ex notabili bus. in quibus dicte sunt cāe qua re talia verba talē faciunt suppōeꝫ inter quas tertia cā videt̄ esse ꝓba bilior. ¶ Ad tertiā rōem ↄceditur añs: ⁊ negatur ↄña. qꝛ tunc terin⁹ dꝫ supponere cōfuse tm̄ saltem sup positione confusa tantū improprie dicta qñ sub eo non pōt fieri descē sus disiunctiuus vel copulatiuus. ⁊ talis termin⁹ supponit coīter. vl̄ dꝫ ꝙ lꝫ non possit sub tali termīo fieri descensus disiunct⁹. hoc tñ nō est rōne suppōis sed rōne appella tōis: ⁊ si non impediret̄ appellatō posset fieri sub eo descensus disiun ctus ⁊ non disiunctiu⁹ vel copula tiuus. Et per hoc patet solutio ad confirmationem.

¶ Expliciūt suppositiones termi norum absolutoruꝫ. Sequitur tra ctatus de supposītōnibus relatiuo rum.

Solutio dubij

Jsis suppōnib⁹ terīoꝝ absolutoꝝ dī cendum est de suppōī bus relatiuoꝝ gram maticaliū. ¶ Uñ relatiū gramati cale est triplex. s. relatiū referēs so lū. relatiuū relatū solū. ⁊ relatiuū referēs ⁊ relatū sil̄. ¶ Relatiuū re ferens solū est actus sincathegore maticus limitās ↄceptū supra quē fert̄ ad standū relatiue. vel est ali quid tali actui sincathegorematī co subordinatū. Exm̄ vt sortes cur rit ⁊ ille sortes qui currit disputat ibi ille terīnus vocalis ille est rela tiuū referens solū vocale. Et illud cui subordinat̄ siue qd̄ per ipꝫ exp̄ mitur est relatiū referēs solū men tale. Dr̄ in diffinitōe act⁹ sincathe gorematic⁹ ꝓpter relatiua menta

Diuisio rl̄tl gramati calis. Et qd rl̄atiū referens solum

lia ꝓpe dicta referentia solū. Dicitur vel aliqd.ꝛc. ꝓpẽ relatiua vocalia scripta ꝛ mētalia ad plm̄ significantia. ¶ Relatm̄ relatū solum est (qd ṙlatm̄ ṙlatū solū) cōceptus limitatus per relatm̄ referens tm̄. vel est aliqd tali relatio relato subordinatū. Exm̄: vt sortes currit ꝛ ille sortes qui currit disputat. ibi hoc totū sortes qui currit est relatm̄ relatū: ꝛ limitaẽ ꝛ determinaẽ per illud relatm̄ referens solum: scꝫ ille. Dr̄ notanẽ ꝯceptus limitatus.ꝛc. ꝓpter relatm̄ mētale solum naturaliter significans. Dr̄ notanter vel aliqd ꝛc. ꝓpter relatiua relata vocalia: scripta: ꝛ mētalia ad placitū sigñtia. ¶ Relatm̄ referens ꝛ relatū siḻ (qd ṙlatm̄ referēs ꝛ relatū siḻ) est ꝯplexū compositū ex relatio referēte ꝛ relatio relato. vel aliqd supplēs vicē duorum. Exm̄ pmi. vt sortes currit ꝛ ille sortes qui currit disputat. ibi hᵒ totū ille sortes q̄ currit est relatm̄ referens ꝛ relatm̄ relatuꝫ siḻ. Exm̄ scdi: vt sortes currit ꝛ ille disputat ibi. ly ille supplet vicē relatiui referētis ꝛ relatiui relati. ¶ Et ꝑt illud diffinīri. Relatiuū grāmaticale referens ꝛ relatū siḻ: est signū natum facere potentiā cognitiuā ad cognoscendū rē de qua pˢus facta ē mentio: ſm aliquē ꝯceptū: ſm quē talē rē nō repñtaret deteriate: ꝛ eodē modo si tale signū nō hr̄et ante se terim de cuᵒ sigñto faceret notitiā. vt ille: ipse: ꝛc. ¶ Dr̄ notanter grāmaticale: ad denotandū ꝙ hic est solū sermo de relatiuo grāmaticali. ꝛ nō de relatiuo logicali. Uñ de suppōe relatiuoꝝ logicaliū idē est iudiciū: sicut de suppōe terioꝝ absolutoꝝ. ¶ Dr̄ notanẽ referens ꝛ relatū siḻ. ad denotandū ꝙ hic nō deteriatur de relatiuo referente solū: cū illi nō ꝯueniat suppō: dūmō significatiue accipiaẽ. ¶ Dr̄ notanter in diffinitōe ſm quē talē rē.ꝛc. ad differentiam terminoꝝ absolutoꝝ: ꝛ ꝓnoīm demōstratiuoꝝ q̄ ſꝫ certū dictū ꝯceptū rē repñtant deteriate: ꝛ eodē mō: de q̄ priᵒ est fcā mētio: ac si nō haberēt ante se terminū de cᵒ sigñto faciunt notitiam vt dicendo hō currit ꝛ hō disputat vel iste hō currit ꝛ iste hō disputat ibi ille terinus hō in scdo loco positus: ꝛ etiā hoc ꝯplexū iste hō repsentāt illā rē quā repñtant deteriate ꝛ eodē mō acsi nō haberēt añ se terim. de cuᵒ sigñto faciūt notitiā

Elatiuuꝫ grāmaticale diuidiẽ ꝑ relatiuum grāmaticale subē: ꝛ ꝑ relatm̄ grāmaticale accñtḻ. (diuiso rḻti) ¶ Relm̄ grammaticale subē: ē relatm̄ grāmaticale natū referre teriꝫ absolutū. siue teriꝫ ꝯnotatiuū substantie (qd relatiuum grā maticale subē.) tētū: qd nō ꝯnotat q̄tū est ex se aliquā dispōem accñtalē adiacere rei ꝑ q̄ suū añs supponit: vel rei ꝑ q̄ suū añs accipiẽ. Exm̄. vt sortes currit ꝛ ille disputat. Silr albū currit ꝛ illd mouẽ. ibi illa relatia.s. ille ꝛ illud nō ꝯnotāt aliqd q̄tuꝫ est ex se accñtalr̄: qꝛ si ꝯnotarēt aliqd accidētale: tūc non ꝑossēt hr̄e ꝑ suis añtibᵒ terios pure absolutos: sed terios ꝯnotatiuos. ¶ Relatm̄ grāmaticale accñtḻ ē relatm̄ grāmaticale solū natū referri ad terim cōnotatiuū vel ad terim absolutū sūptū cū ꝯnotatiuo: qd ꝯnotat dispōnē accñtalē adiacē vel nō adiacere rei ꝑ qua supponit suū añs: vel rei cui ꝯpatur. illa res. Exm̄: vt ista: talis: tantᵒ: quātus: ꝛc. (qd ṙlatm̄ grāmaticale accñtis.) ¶ Dr̄ notanter vel rei ꝯpare: qꝛ dicendo sortes est albus ꝛ talis ē plato. ibi illd relatm̄ talis ꝯnōt aliquā dispōeꝫ adiacere illi rei.s. platoni cui ꝯpatur illa res q̄ est sorẽs albᵒ. ¶ Uñ ī illa diffinitōe dr̄ solū natū.ꝛc. ad drīam relatioꝝ grāmaticaliū subē. ¶ Relatm̄ grāmaticale subē dicdr̄ ī relatm̄ grāmaticale subē idētitatis ꝛ ī ṙlatm̄ grāmaticale subē diuersitatḻ. (subdiuiso.) Relatm̄ grāmaticale subē idē titatḻ ē ṙlm̄ grāmaticale subē qd referēdo suū añs ī ꝓpōe coplatia (qd ṙlatm̄ subē identitatis)

affirmatiua natū ē supponere pro illo vel illis ꝓ quo vel qbus ꝓpō sui añtis v̾ificaꝛ: vt sunt ista relatiua is: suus: ipse: sui: iste: ⁊ idē. ¶ Relatiuū grāmaticale sube diuersitatis est relatm̄ sube quod referēdo suū añs in ꝓpōne copulatiua affirmatiua: nō est natū supponere ꝓ illo vl̓ illis ꝓ quo vel qbus ꝓpō sui añtis verificaꝛ. vt sunt ista relatiua: aliud: diuersum. et similia. ¶ Relatiuū sube identitatis diuidiꝛ in relatiuū sube idētitatis reciprocū ⁊ i relatiuū sube identitatis nō reciprocū. ¶ Relatm̄ sube identitatis reciprocū est relatm̄ sube idētitat꜔ natū poni in eadē ꝓpōe cathegorica cū suo añte: significans regressionē actionis vel passionis vel alterius habitudīs accñtalis siue exñtie i illo a quo exiuit vel in quo ē: vel in rez ab eo possessā. Exm̄ pmi: vt sortes diligit se. ibi hoc verbū diligit sigñt actionē ꝓcedentē a sorte ⁊ illud relatm̄ se denotat ꝙ illa actio regrediꝛ in sortē. Exm̄ secundi: vt sortes ꝑcutiꝛ a se. Exm̄ tertij vt iste ꝯtemplaꝛ a se. Exm̄ quarti. vt sors est ipsemet. Exm̄ quinti: vt sortes hꝫ suum. ¶ Relatm̄ sube idētitat꜔ non reciprocū est relatm̄ sube ñ natū poni ī eadē cathegorica cū suo añte nisi per modū iplicationis: vt ille ipse. ⁊c. vñ sicut dabile est relatiuū sube idētitatis reciprocū: ita pt dari relatm̄ sube diuersitat꜔ reciprocū qđ circūloquitꝛ per illud cōplexū aliud a se ¶ Relatm̄ accñtiꝛ diuidiꝛ in relatm̄ accñtis diuersitatis: ⁊ in relatm̄ accñtis idētitatis. ¶ Relatiuū accñtis idētitat꜔: ē relatiuū accñtis: qđ referendo suum añ in propōe copulatiua affirmatiua natū est supponere ꝓ re simili vel eq̄li illi rei ꝓ qua ꝓpō añtis verificatur. vt talis ⁊ tātus. vt dicendo. sortes est albus: ⁊ talis est plo Similiꝛ sortes est bicubitus: ⁊ tantus est plato. ¶ Relatiuū accñtis diuersitatis: ē relatiuū accñtis qđ referendo suū añs in propōe copulatiua affirmatiua natū est supponere ꝓ re dissimili vel inequali illi rei ꝓ qua ꝓpō sui añtis verificaꝛ: vt sortes est bicubitus: ⁊ silr̄ tantus est plato. Uel sortes est albus ⁊ alteriusmodi est plato. Unde sicut ē relatiuū sube tam idētitatis ꝙ diuersitatis reciprocū. ita etiā pt dari relatiuū accñtis identitatis reciprocū: ⁊ illđ circūloqmꝛ per hoc cōplexū se qualificatū taliꝛ vt dicēdo sortes videt se qualificatū taliꝛ qualiter plato est qualificat⁹. Silr̄ pt dari relatm̄ accñtis diuersitatis reciprocū. ⁊ illud circūloqmꝛ ꝑ h⁹ complexū.. se aliꝛ qualificatū: vt dicendo sortes videt se aliter qualificatū ꝙ est plato.

Unde pro suppōne relatiui sube idētitatis ponūtur alique rl̄e: quaruz Prima talis est. Oē relatiuū identitatis substātiue referens relatiōe psonali in ꝓpōne copulatiua affirmatiua suū añs positū in ꝓpōne cathegorica affirmatiua dūmō ātecedēs sit totale extremū: vel pncipalior pars extremi: supponit solum si supponat ꝓ illo vel illis ꝓ quo vel qbus ꝓpō añtis verificaꝛ: dūmodo ipm relatiuuz nō restringaꝛ ad stādum pro paucioribꝰ: nec amplietur ad standū ꝓ plibus. Exm̄: vt hō scribit ⁊ ille moueꝛ. ibi illud relatiuū ille refert relatione psonali in ꝓpōe copulatiua affirātiua suū añs scꝫ illū terīm hō: qui poniꝛ in ꝓpōne cathegorica affirātiua: ⁊ ē totale extremū illius ꝓpōnis: ⁊ cū hoc supponit. iō illud relatm̄ ille soluz supponit ꝓ illis ꝓ qbus verificaꝛ ꝓpō añtis. s. ꝓ hoib⁹ scribētibus cū solū ꝓ illis ꝓpō añt꜔ v̾ificetur. et illud relatiuū ille nō restringiꝛ ad standū pro paucioribus ꝙ ꝓpō añtis verificaꝛ. ideo supponit ꝓ oībus illis ꝓ qb⁹ ꝓpō antecedentis verificaꝛ. ¶ Dr̄ notanter in regl̄a substantiue. qꝛ relatiuum accdētis

Marginal notes (left):
qđ rl̄atm̄ sube diuersitatis.
subdiuisio.
qđ rl̄atiuū reciprocū
qđ rl̄atm̄ ñ reciprocum
subdiuisio.
qđ rl̄atm̄ accñtis idētitatis
qđ rl̄atm̄ accñt꜔ diuersitatis

Marginal note (right):
De relatio sube idētitat꜔. prima rl̄a.

non supponit ꝓ illo vel ꝓ illis ꝓ quo vel q̄bus ꝓpō añtis verificaꝶ vt dicendo sortes est albus ⁊ talis ē plato: ibi ly talis supponit ꝓ alio ab illo ꝓ quo verificaꝶ ꝓpositio in qua poniꝶ suū añs. ¶ Dr̄ notāter identitatꝭ: qꝛ relatm̄ diuersitatis n̄ supponit ꝓ illo vel ꝓ illis ꝓ quo vel q̄bus ꝓpositio añtis verificaꝶ. sed ꝓ alio. vt aliquod aīal est irrō nale ⁊ aliud est rōale. ibi ꝓpositio añtis verificaꝶ ꝓ aīali irrōnali. ⁊ relatm̄ supponit ꝓ aīali rōali. ¶ Dr̄ notanter referens relatione ꝑsonali. qꝛ si relatm̄ referret suū añs relatione simplici: tunc non supponeret ꝓ illo vel illis: ꝓ quo vel quibus ꝓpositio añtis verificaꝶ. vt femina clausit portā vite q̄ reserauit cunctis. ibi ꝓpositio añtis verificatur ꝓ eua. relatm̄ supponit ꝓ qualibꝫ alia muliere. Unde tunc est relatio ꝑsonalis. qñ relatm̄ substātiale idē titatis supponit ꝓ eadē re in numero ꝓ qua ꝓpositio sui añtis verificatur. ¶ Sed tunc est relatio simplex: qñ relatm̄ substantie idētitatꝭ non supponit ꝓ eodē nūero ꝓ quo ꝓpositio añtis verificaꝶ. ¶ Dr̄ notāter in copulatiua affirmatiua: qꝛ si relatm̄ referret suū añs in conditionali disiunctiua vel copulatiua negatiua. tunc qñqꝫ supponeret ꝓ pluribus q̄ ꝓ q̄bus ꝓpositio añtis verificaꝶ vt videbiꝶ in regula seq̄nti. ¶ Dr̄ notanter añs positū in cathegorica affirmatiua: qꝛ si añs poneret in cathegorica negatiua: tūc non oporteret ꝙ relatm̄ supponēt ꝓ illo vel illis ꝓ quo vel quibus ꝓpō añtis verificaꝶ: vt homo non ē aīal. ⁊ asinus est illud: supposito ꝙ nullus homo sit: tunc ꝓpō antecedentis verificaꝶ ꝓ hoīe. ⁊ illud relatm̄ illud nō supponit pro illo. ¶ Dr̄ notāter dūmodo añs. ⁊c. qꝛ si añs n̄ eēt totale extremū vel p̄ncipalior ps tunc non oporteret ꝙ relatm̄ supponeret ꝓ illo, ꝓ q̄ ꝓpositio añtis verificaꝶ. vt dicendo. tunica sortis est alba ⁊ ille mouetur ibi ꝓpositio añtis verificaꝶ ꝓ tunica alba. ⁊ tñ illud relatm̄ ille non supponit ꝓ tunica alba sꝫ ꝓ sorte. ¶ Dr̄ notanter vel p̄ncipalior ps: qꝛ qñ añs est p̄ncipalior pars: tūc ꝓpositio in q̄ poniꝶ verificaꝶ ꝓ illo ꝓ quo supponit. ⁊ sic relatm̄ referens illud añs etiā supponit ꝓ illo ꝓ quo ꝓpositio añtis verificatur. lꝫ añs nō sit totale extremū sed ps p̄ncipalior illius extremi. vt dicendo aīal sortis currit: ⁊ illud mouetur. ibi ꝓpositio añtis verificatur ꝓ aīali sortis currēte: ⁊ ꝓ tali supponit illud relatm̄ illud. ¶ Dr̄ notāter si supponat: qꝛ si añs non supponerꝫ: tunc ꝓpositio affirmatiua in qua ponitur talis termin⁹ non p̄t ꝓ aliquo verificari. ⁊ per ꝯñs relatm̄ referens tale añs non supponeret ꝓ illo ꝓ quo ꝓpositio añtis verificaꝶ. vt dicendo: chimera currit ⁊ illa moueꝶ. ibi ly illa non supponit ꝓ aliquo: cū añs ꝓ nullo verificetur. ¶ Dr̄ notanter dūmodo ipm̄ relatm̄ restringereꝶ: qꝛ si non tūc non supponeret ꝓ oī illo vel oībus illis ꝓ quo vel q̄bus ꝓpositō añtis verificaꝶ. vt homo currit ⁊ ille exñs sortes moueꝶ: ibi añs verificatur ꝓ quolꝫ hoīe currēte. ⁊ ly ille solū supponit ꝓ sorte. ¶ Sed q̄reret aliq̄s. Utrū semꝑ relatm̄ ī copulatiua affirmatiā positū supponat ꝓ illo ꝓ quo suū añs supponit Ad hoc dr̄ ꝙ non: ꝑmo qꝛ aliq̄n relatiuū ⁊ suū añs non supponūt. ergo relatm̄ non supponit ꝓ illo pro quo suū añs supponit. vt in ista orōne. chimera currit ⁊ illa mouetur ibi nec añs nec relatm̄ supponūt. ¶ Scd̄o qꝛ relatm̄ aliq̄n supponit ⁊ añs non supponit. vt adā non est ⁊ ipse fuit. ibi añs non supponit. vt pꝫ per diffinitōeꝫ suppōnis. ⁊ tñ relatiuū supponit cū sit subm̄ ꝓpōis affirmatiue vere ad cui⁹ veritatem req̄riꝶ ꝙ extrema supponāt ꝓ eod̄ ¶ Sed tunc q̄reret vlterius aliq̄s

Añs rlo ꝑsonalis ⁊ qñ siplex

Questio

Solutio

Questio

si añs ponat in cathegorica affirmatiua vera. vtrũ tũc semp relatiuũ positũ in copulatiua affirãtiua referens illd añs supponat ꝑ oĩ illo ꝑ quo suũ añs supponit. ¶ Ad h° dr ꝙ nõ qr aliqñ refert suũ añs restricte: ergo non supponit ꝑ oĩ illo ꝑ q̃ suum añs supponit. ¶ Añ relatiuũ referre suũ añs restricte est ipsũ referre suũ añs cum oĩbus terĩs posit[is] in ꝓpõe cathegorica añt[is] pter signũ vl'e qd cadit supra copulã vel quod non est ps alicui° extremi vt omis hõ currit ꝛ ille mouet. ibi hoc relatiuum ille refert suuz añs restricte quia refert suum antecedens sumptum cum omibus terminis positis in eadẽ ꝓpõe cathegorica in qua ponit suũ añs: dempto signo vl'i. Nã sensus illius ꝓpõnis est iste. oĩs hõ currit. ꝛ ille hõ qui currit mouet. ibi hoc totũ .s. antecedẽs sũptũ cũ oĩbus terĩs positis in eadẽ cathegorica dẽpto illo signo oĩs. dr relatũ relatũ. ꝛ ly hõ dr añs. ¶ Dr notanter pter signũ vl'e: qr dicendo oĩs hõ currit. ꝛ aĩal est ipse. ibi illud relatiuũ ipse nõ refert illũ terĩm hõ cũ illo signo oĩs: qr si referret cũ illo signo oĩs tũc illa ꝓpõ esset falsa. cum sensus eius esset. oĩs hõ currit. ꝛ aĩal ẽ ille oĩs hõ qui currit. qui sensus est falsus. ꝛtñ pria cõiter concedit. ¶ Dr notanter qd cadit supra copl'az. ꝛc. qr si tale signũ nõ caderet supra copulã vel esset pars extremi. tunc relatiuũ referẽs suũ añs referret ipsũ cũ signo vl'i. vt sortes vidẽs oẽz solẽ currit ꝛ ipse mouet. ibi illd relatiuũ ipse refert illud añs. s. sortes cũ illo signo oẽm: qr sensus eius ẽ. sortes vidẽs oẽm solẽ currit. ꝛ ipe sortes vidẽs oẽz solẽ qui currit mouetur. ¶ Qd aũt relatiuũ in copulatiua affirmatiũa positũ referat suuz añs restricte: pz. qr ista cõmuniter negat. Asinus est aĩal: ꝛ sortes est illud. ꝛ si illud relatiuũ illd referrz suũ añs. s. ly aĩal non restricte: tũc illa eẽt vera: qr sensus ei° eẽt. Asinus est aĩal. ꝛ sortes est illud aĩal siue sortes est aĩal. mõ ille sens° est verus. ergo si illa debeat esse falsa oz ꝙ illud relatiuũ illud referat suũ antecedens restricte: ꝛ tũc sensus ei° est iste. asinus est aĩal ꝛ sortes est illud aĩal quod est asinus. ¶ Sz tũc q̃reret vlterius aliqs: vtrũ relatiuũ positũ in copulatiua affirãtiua referens suũ añs positũ in cathegorica affirãtiua possit supponere ꝑ oĩ illo vel illis ꝑ quo vel qb° suũ añs supponit. ¶ Ad hoc dr ꝙ sic qñ. s. antecedẽs supponit solũ ꝑ illo vel illis ꝑ q̃ vel q̃bus ꝓpõ añtis v'ificatur. Et illud ꝯtingit duob° modis ¶ Primo mõ qñ ãtecedẽs est termin° singularis tẽt° supponẽs: vt sortes currit ꝛ ille mouet. ¶ Secundo mõ qñ alterũ extremũ ꝓpõnis in qua ponit añs: supponit pro eq̃ multis sicut añs: tũc relatiuũ referens tale añs pt supponere ꝑ oĩ illo ꝑ q̃ suũ añs supponit. vt hõ est aĩal ꝛ ille mouetur

Secunda re'a. Relatiuũ sb stantie idẽtitatis supponẽs referens relatione ꝑsonali in ꝓpõe disiũctiua vel conditionali vel copl'atiua negatiua suum añs supponens: nõ semp p̃cise supponit pro illo vel illis ꝑ q̃ vel q̃bus ꝓpõ añtis verificat. sz aliqñ supponit ꝑ plibus rõe deteriationis ampliant[is]: ꝛ aliqñ pro paucioribus rõe dictõnis restrĩgẽtis. Qd aũt hoc sit verũ in disiũctiua patz: qr ista coĩter cõcedit. Sortes currit vel ipse quiescit: ꝛ tñ si illud relatiuũ ipse supponeret p̃cise ꝑ illo ꝑ quo ꝓpõ añtis verificat illa esset falsa: supposito ꝙ sortes non curreret: qr esset vna disiũctiua cuius vtraq3 pars est falsa cũ sensus eius ẽ iste: sors currit vel ipse sortes qui currit quiescit. modo hoc est falsũ ergo relinquitur ꝙ relatiuum in disiunctiua non supponit precise ꝑ illo ꝑ quo ꝓpõ añtis verificatur.

Margin notes: qd r'tiũ referre añs restricte. — Questio — Solutio — Re'a scda — Declarat regula in disiũctis.

¶ Silr ista cõit ɔcedit. sortes est
asin⁹ vel ip̄e ē hõ: ⁊ tñ si ibi ipse sta
ret p̄cise pro illo pro q̄ propõ añtꝫ
denotat verificari: tũc sẽsus eius
eẽt: Sortes ē asin⁹: vel ipse sortes
q̄ ē asin⁹ est hõ: mõ ille sens⁹ ē fals⁹
vt notũ ē. ğ relinquit ꝙ relatm̃ i dis
Declarat i ɔditõali tũctiua nõ dꝫ p̄cise supponere ꝑ il
lo pro q̄ ꝑpõ añtis v̉ificat. ¶ Qð
aũt ita sit in ɔditionali pꝫ. qꝛ ista ꝑ
põ cõit negat. De⁹ nõ ē si ipse ē ops
⁊ tñ si illud relatm̃ ip̄e solũ suppo
neret ꝑ illo vel illis ꝑ q̄ vel q̄bus
ꝑpõ añtis denotat v̉ificari ip̄a eẽt
vera cũ sens⁹ eẽt iste. de⁹ nõ ē si ip̄e
deus q̄ nõ est est ops. mõ ille sens⁹
est ver⁹ cũ sit bona ɔña. Silr ista ꝑ
positio cõit negat. Sortes ē hõ si
ipse est asin⁹. ⁊ tñ si hoc relatm̃ ip̄e
supponeret p̄cise ꝑ illo pro q̄ ꝑpõ
añtꝫ v̉ificat ipsa eẽt v̉a cũ est bona
ɔña. qꝛ sens⁹ ei⁹ eẽt iste. sortes ē hõ
si ipse sortes q̄ est hõ est asin⁹. mõ
Nota cor relaria ille sensus ē ver⁹. ¶ Ex dictis seq̄t
p̄mo correlarie: ꝙ in copulatiua lo
co relatiui nõ lꝫ ponere añs: qꝛ pro
positio de ãtecedẽte loco relatiui
posita eẽt vera: q̄ eẽt falsa si relatm̃
poneret. vt ista ē falsa. Asin⁹ ē aial
⁊ sortes ē illð. ⁊ tñ ista est vera. asi
nus est aial ⁊ sortes est aial. ¶ Se
cũdo seq̄tur correlarie ꝙ in disiun
ctiua ɔditionali loco relatiui lꝫ po
nere añs. vt idẽ ē dicere: hõ currit
vel ipse q̄escit: ⁊ hõ currit vel hõ q̄
escit. Silr idẽ est dicere. sortes est
hõ si ipse est asinus. ⁊ dicere sortes
est hõ si sortes ē asinus. Exm̄ vbi re
latm̃ ãpliat. vt hõ currit vel ip̄e cu
currit. Exm̄ vbi restrigit. vt hõ p̄t
Questio esse vel ipse est. ¶ Sꝫ q̄reret aliq̄s
q̄re magis relatm̃ in copulatiua af
firmatiua supponit solũ ꝑ illo vel
illis ꝑ quo vel q̄bus ꝑpõ añtis ve
rificat q̄ͣ in disiunctiua vel conditio
Solutio nali. ¶ Dr ꝙ rõ est: qꝛ relatm̃ ĩ co
pulatiua affirmãtiua refert suũ añs
restricte: sed in disiũctiua vel ɔditio
nali ñ refert suũ ãtecedẽs restricte
¶ Quid aũt est relatm̃ referre suũ
añs restricte dictũ est ꝑus ¶ Sꝫ re q̄d rl̃tm̃ r
latm̃ referre suũ añs nõ restricte: ē ferre añs
rl̃tm̃ referre suũ añs absq̧ teris cũ non restri
eo positꝫ in eað ꝑpõe. vt cũ ðr: hõ cte.
currit vel ille disputat. ibi hoc rela
tiuũ ille refert suũ añs nõ restricte
qꝛ sẽsus illi⁹ ꝑpõis ē iste. hõ currit
vel ille hõ disputat: ibi in scða ꝑpõ
ne ille terĩnus hõ q̄ est relatm̃ rela
tũ sumit sine aliĩs teris positis ĩ ꝑ
põne antecedentis.

Tertia rl̃a talis est Rl̃atm̃ tertia rl̃a
sube idẽtitatis sup
ponẽs hñs ꝑ añte terĩm singulari
ter tẽtũ supponẽtẽ: dũmõ illud re
latm̃ sit p̄mitiue sp̄ẽi suppõit discre
te. Exm̄. vt sortes currrit ⁊ ille mo
uet. ¶ Dr notãter supponẽs: qꝛ si
tale relatm̃ nõ supponeret tunc nõ
supponeret discrete: vt hic ista chi
mera currit ⁊ illa mouet. ¶ Dr no
tanter terĩm singularit tentũ. qꝛ si
tale relatm̃ hr̃et ꝑ añte terĩm cõit
tentũ cũ q̄ nõ poneret terĩn⁹ discre
tus ĩ eað ꝑpõe cathegorica. tũc ta
le relatm̃ nõ supponeret discrete.
¶ Rõ hui⁹ rl̃e est ista: qꝛ loco talis Cã regl̃e
relati lꝫ poni añs: vtputa in disiun
ctia vel ĩ ɔditionali: vel relatm̃ re
latũ ĩ copulatiua ⁊ q̄ðlibꝫ illoꝝ si po
neret supponẽt discrete. ğ relatm̃.

Quarta suppõit discrete.
rl̃a. Relatm̃ sube Quarta regula
idẽtitatꝫ nõ reciprocũ supponẽs coi
ter supponit sic terĩn⁹ absolut⁹ coit
tent⁹ supponẽs in tali loco posit⁹
supponeret. Exm̄: vt hõ currit vel
mouet: ibi illð relatm̃ ip̄e suppõit
ꝑsonalit determiate. Silr cũ ðr hõ
currit ⁊ omis ille mouet. ibi ly ille
suppõit ɔfuse ⁊ distributiue. ¶ Ex
isto pꝫ correlarie ꝙ rlatm̃ sube idẽ
titatꝫ ñ reciprocũ variat suã suppõ
nẽ ꝑ additõez vel remõtõez signoꝝ di
stributioꝝ sic ⁊ aliĩ teri absoluti.
Dr nõnt ĩ correlario ñ reciprocũ: qꝛ
relatm̃ reciprocũ ñ variat sic suam
suppõez ꝑ additõez vl̃ remõtõez signi
vl̃is siue alteri⁹ signi ɔfusiui. ¶ Sꝫ
dicẽt aliq̄s. Regula cois est: ꝙ re

latiuũ ſube identitatis non reciꝓcũ ſupponẽs: ſupponit eodẽmodo ſicut ſuũ añs. ꝯ male dr̃ in correlario ꝙ relatiũ identitatis non reciprocũ variat ſuã ſuppõem ꝑ additionẽ vel remotionẽ ſignoꝝ diſtributiuoꝝ. ❡ Dr̃ ꝙ illa rĩa ſic intelligitur: qñ añs accipit̃ ſine ſigno ꝯfuſiuo. ⁊ ſilr̃ ipſũ relatiũ: ⁊dũmodo nõ ſit aliqđ aliud ipediẽs tũc relatiuũ ſupponit cũ ſuo añte eadẽ ſpẽ ſuppõnis ꝓ illo vel illis: ꝓ quovl' quibus ꝓpoſitio añtis verificatur Unde relatiũ ſube identitatis reciprocũ ꝑmitiuũ cui⁹ añs ſupponit: ſupponit eadẽ ſpẽ ſuppõis ſicut ſuũ antecedẽs: ⁊ etiã ſupponit ꝓ illo vel illis ꝓ quo vel quib⁹ ſuũ ãncedens ſupponit. ❡ Sed tñ talis eſt drĩa. qꝛ ſub relatiuo ſube identitatis reciproco ſolũ fit deſcẽſus ſigillatim. in aliis aũt non: ⁊ ideo loco relatiui ſube identitatis reciproci: non lȝ poni ſuũ añs: vt loco illi⁹ relatiui ſe in iſta propõe oĩs homo videt ſe: non lȝ poni eius añs ſic ſupponẽs. ſ. ſic: oĩs hõ videt oẽȝ hoĩeȝ qꝛ ꝑma pt̃ eſſe vera ſcđa exñte falſa. ❡ Añ tunc fit deſcenſus ſigillatim qñ ſub termĩo ſupponẽte cõmit̃ ꝓ pluribus a pte ꝑdicati poſito ñ fit deſcẽſus quĩ etiã fiat deſcenſus ſub ſubo: ita ꝙ ſigãtũ quod ſumit̃ ſub ꝑdicato dȝ correſpondere ſigãto ſũpto ſub ſubo. ❡ Sed illud relatiũ ſuus qñ capit̃ cum termĩo ſignificante rem poſſeſſã ſi ſupponat: et in eađ cathegorica cũ ſuo añte: ponat̃: tunc ſupponit eadẽ ſpẽ ſuppõnis ꝓ illo vel illis ꝓ quo vel quib⁹ ſuũ añs ſupponit. Si vero ponat̃ in alia cathegorica ⁊ ſupponat cõmuniter: tunc ſupponit ſicut ſupponeret termĩus abſolutus in tali loco poſitus. Exemplũ vt oĩs homo currit ⁊ ſuus aſinus mouet̃. ibi ly ſuus ſupponit pſonalr̃ determĩate. Sed ſi capiat̃ illud relatiũ ſuus ſine termĩo ſignificante rẽ poſſeſſaȝ ⁊ ſupponat tunc ſupponit ſicut terminus abſolutus in tali loco poſitus ſupponeret. Exemplũ vt ſortes hȝ ſuũ. oĩs homo hȝ ſuum. ibi illud relatiũ ſuũ ſupponit eadẽ ſpẽ ſuppõnis ꝓ re poſſeſſa ſicut vnus terĩnus abſolutus ſupponeret ſi in tali loco poneret̃. Añ illđ relatiũ ſuum in ꝑma ꝓpõne ſupponit determĩate: ⁊ ĩ ſcđa ſupponit ꝯfuſe tm̃.

Margin: qđ deſcenſ⁹ ſigillati · Rĩa de ly ſuus

Dubitatur ꝑmo quo° ſuppoĩt h° relatiũ illud in iſta ꝓpõne. ſortes ẽ currens ⁊ illud eſt hõ. ❡ Dr̃ ꝙ ſupponit diſcrete. ❡ Et ſi dicatur añs illi⁹ rlatiui ſuppõit deteĩate: ergo relatiũ ſupponit deteĩate. ❡ Reſpondet̃ negando ꝯñam. qꝛ hoc relatiũ illud refert ſuũ añs reſtricte ideo ſupponit ſolũ ꝓ illo ꝓ q̃ ꝓpõ añtis verificat̃: ſed ꝓpõ añtis verificatur ꝓ vno ⁊ non pt̃ verificari ꝓ plꝰibus: ergo hoc relatiũ illud ſolũ ſupponit ꝓ vno ⁊ non pro plꝰibus in iſta propõne.

Dubitatur ſecũdo vtꝝ relatiũ poſſit ampliari. ❡ Dr̃ ꝙ relatiũ ſube identitatis nõ reciprocũ ſupponẽs in ꝓpõe diſiunctiua vel conditionali poſitũ põt ampliari. Rõ hui⁹ eſt qꝛ in talibus ꝓpõnib⁹ loco relatiui lȝ ponere añs: ſed añs poſitũ loco relatiui pt̃ ampliari. ꝯ etiaȝ relatiũ pt̃ ampliari. Exemplũ: vt homo ẽ aĩal vel ipſe currit. ibi hoc relatiuũ ipſe amplia t̃ ad ſtandũ ꝓ preſentib⁹ ⁊ pteritis. Silr̃ tale relatiuũ poſitũ in copulatiua affirmatiua habens añs ſupponẽs poſitũ in cathegorica affirmatiua põt etiã ampliari dũmõ ꝓpõ añtis poſſit verificari ꝓ plurib⁹. ❡ Rõ hui⁹ eſt: qꝛ tale relatiũ ſupponit ꝓ oĩbus illis ꝓ qbus ꝓpõ añtis verificatur. ſed multotiẽs ꝓpõ añtis ꝓ plurib⁹ pt̃ verificari q̃ verificat̃. ergo tale relatiũ pt̃ ſupponere ꝓ plurib⁹ q̃ ꝓ quibus ꝓpõ añtis vificet̃. ❡ Etiã in tali ꝓpõe loco relatĩ pt̃ poni relatiuũ relatũ: ſed relatiũ relatũ lo

Margin: qñ rlatiũ poſſit ampliari. · Rõ rĩe ꝑma. · Secũda.

co relatiui positum potest amplia ri ergo et ipsum relatiuū pt ampli ari. Exēplū vt hō currit: et ille pt esse aial. ibi ppō aūtis verificatur p oibus actualiter currentibus. et ex quo illa propō pt verificari pro pluribus: ideo illud relatiuū ille ampliatur ad standū tā p hoibus actualr currētib⁹: q̄ p hoibus currētibus q̄ pñt esse. ¶ Et sicut relatiuū pōt ampliari: ita etiā pt restringi. Exēplū vt hō currit et ille exñs sortes moueī. ibi illud relatiū ille restringiī p illū terim singularem scȝ sortes ad supponēdū solū p vno ꝛ tñ ppō aūtis verificaī p plibus. Silr relatiua diuersitatis sube ꝛ silr relatiua accñtis pñt restringi ꝛ āpliari sicut et alij teri absoluti.

Questio sophisma tis. Dubitatur tertio vtrū ista ppō sit vera aliqs hō ē: et qlibet hō est ille. Dr q illa est vera qꝛ est vna copulatiua cuius qlȝ ps pricipalis est vera. g ipsa est vera. aūs pȝ qꝛ prima pars est vera vt notū ē. Sȝ de scda pȝ qꝛ pdicatū illius ppōis est illud relatiuū ille qd valet in illa ppōe tm sicut hoc ↄplexū ille hō qui est modo hoc ↄplexū supponit cōfuse tm pro oī illo p quo supponit sub iectū. g talis ppō est vera. ꝛ p ↄñs tota copulatiua est vera. ¶ Sed af in ↄriū in oppositum argueret aliqs. bene sequitur aliqs homo est: et qlibet hō est ille: ꝛ isti hoies sunt oēs hoines: g iste hō est: ꝛ quilibet hō est ille. vel iste hō est: ꝛ qlȝ hō est ille. ꝛ sic de alijs. ↄña pȝ p descēsum. et Rūsio. ↄñs est fl̄m: g et aūs. ¶ Ad hoc dr negādo ↄñaȝ: qꝛ ibi arguiī a terio stante ↄfuse tm: ad terim stantē discrete respectu eiusdē multitudis ex pte illius teri ille. Nam hoc relatiuū ille supponit ↄfuse tm ī scda pte aūtis: ꝛ stat discrete in scda pte ↄñtis ꝛ sic ↄmittiī fallacia figure dictiōis ꝛ silr falsa ↄñtis. Vñ ad faciēdum bene descensum sub aūte non faciēdo descensum sub relatiuo debemus ponere explicite cū relatio relatiuū relatū in qualibet ppōne singulari ex pte ↄñtis sumpta. verbi gratia Aliqs hō est: ꝛ qlibet hō est ille. et isti sunt oēs hoies. g iste hō est et qlibet hō est ille homo q̄ est. vel iste hō ꝛ quilȝ hō est ille hō qui est. ꝛ sic de alijs.

Dubitatur qrto. Quo modo supponit hoc relatiuū illud in ista ppōne ly hō est ly homo. et illud est dissillabū. ¶ Dr q hoc relatiuum illud supponit mālr relatiue: qꝛ hoc relatiuū illud includit in se relatiuū referēs: significatiue siue relatiue acceptū: et cū hoc icludit relatiuū relatū mālr acceptū. ideo supponit mālr relatiue. ¶ De relatiuo substātie diuersitatis poniī talis rła. Relatiuū sube diuersitatis nō supponit nisi suū aūs supponat pȝ: qꝛ dicēdo. Antixps currit ꝛ ali⁹ moueī sensus illius ppōis est. antixps currit ꝛ ali⁹ ab antixpo moueī modo hoc totū alius ab antixpo p nullo suppōit: quia de nullo ente in mūdo verū est dicere q est aliud ab antixpo. iō hoc relatiuū alius in dicta ppōne nō supponit. ¶ Vñ relatiuȝ sube diuersitatis in duobus casibus nō supponit. Primus ē qñ suū aūs p nullo supponit: vt pȝ in exemplo iā dicto. ¶ Scds casus ē qñ aūs eius supponit p quolȝ ente mūdi. Exemplū. vt oē ens est: ꝛ aliud currit. ibi aliud nō supponit: qꝛ sensus illius ppōis est iste. oē ens ē ꝛ aliud ab ente currit. modo hoc totū aliud ab ante p nullo supponit qꝛ de nullo verū est dicere. q ē aliud ab ente qd est. ¶ Alia rła talis est. Relatiuū sube diuersitatis ..ūq suppōit p illo p quo ppō aūtis verificaī. et variat suā suppōem p additionē vel remotionē sincathegorematū sicut ali⁹ terinus absolutus vt hō currit: ꝛ iste ali⁹ ab eo disputat. Silr hō currit: et ois alius ab eo disputat ꝛ sic de alijs. ¶ Rō

Rła de relatio sbe diuersitatis. Primus casus. Alia rła de codeȝ relatiuo

p̄me ptis hui⁹ r̃le: pʒ p diffinitionē relatiui sub̄e diuersitatis. ¶ Scd̄a pars pʒ: qꝛ tale relatm̄ cū suo casu ali rectū ab eo mediante p̄pōne a vel ab: equalet noī infinito ꝯdicto rio opposito añti illius relati. Sʒ si tale nomē infinitū loco relatiui poneret̃ aliqñ supponeret discrete ꝛ aliqñ deteriate: ꝛsic de aliis. ğ tale relatiuū silr̃ variat suā suppōeʒ. s̄m variationē signoꝝ. ¶ De relatiuis accñtis dat̃ talis r̃la. ¶ Relatiuū accñtis supponēs nūq̄ supponit ꝓ illo vel illis: ꝓ quo vel q̄bus ꝓpō añtis verificat̃: sed supponit ꝓ re sili vel eq̄li si sit relatm̄ accñtis idētitatis. vel ꝓ re dissili velineq̄li si sit relatiuū accñtis diuersitatis: ꝛ nō supponit nisi suū añs supponat et variat suā suppōeʒ p additioneʒ vel remotionē sincathegorematuʒ. Exemplū vt sortes est albus: ꝛ talis est plato. ibi talis supponit deteriate. Silr̃ sortes est albus: ꝛ oīs talis est hō. ibi talis supponit ꝯfuse ꝛ distributiue. ¶ Añ hoc relatiuū tale est relatiuū p̄dicamēti q̄litatis ideo req̄rit añ se terīm de gñe q̄litatis. Et hoc relatiuū tantus est relatiuū p̄dicamēti quātitatis ideo req̄rit añ se terīm de gñe quātitatis. Et siliter dicendū est de relatiuis alioꝝ p̄dicamētoꝝ accidētium.

[margin: de r̃latio accñtis r̃la] *[margin: Talis.]* *[margin: Tantus.]*

¶ Questio p magistrū Thomaʒ Bricot addita.

Circa predicta queritur. Utrū in ista ꝓpōe hō currit: ꝛ oīs ille ē aīal. ly ille amplia̅t vel possit ampliari. ꝛ arguit̃ q̄ nō: qꝛ tunc relatiuū posset supponere ꝓ plībus q̄ suū añs. Sed hoc est ꝯtra natură relatiui: qd̄ debet esse rei antelate recordatiuū. igit̃ ly ille ibi non p̄t ampliari. Prima tñ ꝯña pʒ: qꝛ añs eius nō ampliatur. ğ si ly ille amplie̅t ꝓ plībus supponet q̄ suū añs ¶ Cōfirmat̃ qꝛ tunc nō sp relatiuū in eadē ꝓpōe copulatiua affirmatiua cū suo añte positū referret suū añs restricte. qd̄ est ꝯtra p̄dicta ꝯña patʒ: qꝛ aliqñ referret suū añs ăpliate. ğ tūc nō referret restricte ¶ Scd̄o sic. ly ille in tali ꝓpōne refert suū añs restricte. ğ valet tm̄ sicut hoc ꝯplexū hō q̄ currit: sed hoc ꝯplexū homo q̄ currit nō p̄t ăpliari sicut neq̄ hoc ꝯplexū hō q̄ est. Nā tales restrictiones q̄ currit. ꝛ q̄ est restringunt ꝛ impediūt ăpliationē ğ ly ille ibi nō pōt ăpliari. ¶ Cōfirmat̃: qꝛ si ille ibi ampliaretur cum referat restricte suū añs seq̄ret̃ q̄ idem terīnus posset esse restrictus et ampliatus simul et semel. ꝯñs ē flm̄ ğ ꝛ añs. ¶ In oppositū ar̃ per p̄dicta ꝛ per duas rōnes prius positas. Quaruʒ prima est. ly ille stat ibi pro illis ꝓ q̄bus verificatur ꝓpō sui añtis: sed ꝓpō sui añtis p̄t ꝓ plībus verificari q̄ verificetur. igitur in illa ꝓpōne. ly ille p̄t ăpliari etiā añte nō ampliato ¶ Scd̄a ratio est. loco de ly ille p̄t poni suū relatiuū relatū: sed eius relatiuū relatū posset ampliari. ğ et ly ille

[margin: Ad oppositum ar̃.]

¶ Pro solutione questionis

Notandum est q̄ referre relatiuum referre suū añs restricte nō est ipm̄ restringi. sed ē ipm̄ referre suū añs cū teris in ꝓpōne sui añtis positis Tripliciter tñ accipi p̄t cū talibus teris. ¶ Uno modo ponendo cum añte pticipiū copule loco ipsius copule. verbigr̃a sensus istius. hō currit ꝛ ille p̄t eē aīal. esset iste. hō currit: ꝛ ille hō currēs p̄t eē aīal. ꝛ s̄m hūc sensū satis cōstaret q̄ ly ille posset ampliari suo añte nō ampliato et hoc mō ꝓcedūt rōnes facte post oppositū ¶ Alio modo posset illa restrictio declarari: sumēdo añs cū copula mediante isto ꝓnoīe qui tēto pure differētialiter: ita q̄ sensus istius hō currit ꝛ ille pōt esse aīal esset iste. hō currit ꝛ ille q̄ currit p̄t esse aīal: capiendo ly q̄ pure differētialiter. ꝛ tūc scd̄a ꝯvalet istā: ꝛ ille currens pōt esse aīal. ꝛ s̄m hūc

[margin: q̄d r̃latiuū referre⁹ suuʒ añs restricte et q̄t modis] *[margin: p̄m⁹ modus]* *[margin: scd̄s modus.]*

sensum etiã satis claret quomõ relatiuũ pt ampliari: añte eius non ampliato. ¶ Tertio modo pt illa restrictio declarari: sumendo loco relatiui añs cũ copula ꝓpõnis pcedentis: mediãte hoc ꝓnoĩe qui tento restrictiue: ⁊ non pure differentialiter. ⁊ si hoc modo exponeretur ꝓpõ in qua relatiuũ refert suũ añs restricte: tunc nunꝗ relatiuũ in copulatiua affirmatiua suum antecedẽs referẽs posset ampliari: suo añcedente nõ ampliato. vt bene probat scđa ratio ante oppositũ. ¶ Et ſm hoc respõderetur ad rationes post oppositũ: que prius facte sunt

Tertius modus.

Rñsio ad rões duas post opm

¶ Ad pmã conceditꝰ ꝙ propositio antecedentis potest pro pluribus verificari ꝙ̃ verificetur. et qñ pro pluribus verificabitꝰ relatiuũ supponet pro illis: sed nõ seqtur in sensu ꝓposito ꝙ relatiuũ possit supponere ꝓ pluribus ꝙ̃ ꝓpõ sui antecedentis verificetꝰ: aut denotetꝰ verificari loquẽdo de relatiuo restricte referente suũ añs. licet bene sequatur ꝙ pro pluribꝰ ꝙ̃ ꝓpõ añtis verificatur relatiuũ possit supponere Et silr dr ꝙ ꝯña nõ valet qua infertur: ꝙ relatiuũ potest ampliari añcedente non ampliato. ¶ Ad secũdam dr similiter ꝙ relatiuũ relatũ de ly ille non pt ampliari: quia hoc totũ complexũ homo qui currit nõ potest ampliari: capiendo ly qui restrictiue.

Notandum est scđo ꝙ ista cõplexa qui currit: q̃ est: qui erit: pñt capi dupl͡r. Uno modo pure differentialiter: ⁊ tunc ad subsumẽdum sub illis positis ĩ maiore a pte subiecti sufficit sumere copulã vel participiũ copule siue ly qui. verbigrã iste est bonus syllogismus. omne qđ erit ẽ: antixps erit: ergo ãtixps qui est vel erit est. capiẽdo ly quod erit in añte pure differentialiter. Sed qñ talia cõplexa nõ sumuntur pure differentialiter: aliter sumendũ est sub eis positis a pte subiecti in maiore. verbigratia. sub ista oẽ quod erit est: deberet sic subsumi antixps est ens qđ erit. q̃ ꝓpõ ẽ falsa. ¶ Differẽtia etiã istorũ ꝯplexorũ qñ capiuntꝰ pure differẽtialꝰ vel nõ: pꝫ ex his q̃ dicta sũt in pmo notabili. quia si ly qui currit in declaratione relatiui referẽtis restricte capiatꝰ pure dr͡aliter vt valet tm̃ sicut currẽs: tũc relatiuũ pt ampliari añte nõ ampliato. si aũt nõ capiatur pure differẽtialiter: tunc relatiuum ãpliari non pt antecedente eius nõ ampliato. ¶ Ex istis notatis sit ꝯclusio responsiua. probabile est differentie ꝙ relatiuũ referẽs suũ añs in ꝓpositione copulatiua affirmatiua potest ampliari antecedente eius nõ ampliato. patꝫ ex dictis ¶ Ad rões añ oppositum dr ꝙ triplicter intelligi põt ꝙ relatiuũ sit rei ante late recordatiuũ. ¶ Uno modo ꝙ relatiuũ nõ possit supponere pro aliis ꝙ̃ suũ añs supponat ⁊ sic negatꝰ. qꝛ aliqñ relatiũ supponit añte eiꝰ nõ supponẽte. ¶ Alioꝰ intelligitꝰ ꝙ relatiũ nõ possit supponere vel accipi ꝓ aliis ꝙ̃ ꝓ illis ꝓ q̃bus suũ añs accipitꝰ lꝫ nõ suppõat et iterũ hoc est fñm de relatiuo ampliato añte eius nõ ampliato. Nã in ꝓpõne pdicta ly ille stat ꝓ oibꝰ hoibus currentibus presentibus ⁊ possibilibus: nõ aũt suũ antecedẽs Tertio modo intelligitꝰ ꝙ relatiũ nõ supponit supponere vel accipi ꝓ aliis ꝙ̃ ꝓ illis q̃ suũ añs prius significauit. ⁊ sic ꝯceditꝰ ꝙ relatiuũ semper est rei ante late recordatiuum ¶ Ad ꝯfirmationẽ dr ꝙ lꝫ relatiũ ibi referat restricte: ⁊ restringatꝰ p terios ꝓpõnis sui añtis. tñ cũ illis teris tenetꝰ ampliate in ordine ad copulã. ¶ Ad scđaꝫ rõeꝫ dr ꝙ hoc ꝯplexũ hõ q̃ currit bene potest ampliari si capiatꝰ ly q̃ currit pure dr͡aliter vt valet hoc pticipium presentis tpis currens: non autẽ si capiatur ly qui restrictiue. ¶ Ad ꝯfir

de his cõplexis q̃ currit q̃ ẽ qui erit.

ꝯo rñsiua

Intellectus ꝙ relatiũ ẽ añlate rei recordatiuam.

mationē d: q nō ē incōueniēs eūdē terim respectu diuersoꝝ teneri ampliate ꝛ restricte. Nam ly ille in tali ꝓpōe restringit ꝑ terios in ꝓpōne sui añcedētis positos: et cū illis terinis ampliatur ꝑ copulā.

¶ Explicit tractat⁹ de suppōibus.

¶ Seqtur tractatus de āpliatōib⁹

Acceptiones āpliationis.

Circa ampliationes est notandum: q iste terinus āpliatio non capitur in ꝓposito pme intentionaliter: sed scōe intentionaliter. Et hoc dupliciter. vno modo vt venit a verbo actiuo qd est verbū scōe intentionis. et sic ampliatio est terinus ampliās: qui est signū q alius terinus accipiat ad plures differentias tpis: vt verba pteriti tpis. futuri tpis ꝛc. ¶ Alio modo capitur ꝓut venit a verbo passiuo qd etiā est verbū scōe intētionis ꝛ sic ampliatio est terinus q ampliat ꝛ describit sic. Ampliatio est suppō terini ꝑ suo significato vel suis significatis respectu signi importantis diuersas differentias temporū disiūctim: vel alicuius cōsimiliter āpliatus in ordine ad illū terim supponētē respectu pluriū differētiarū tpis diuisim. Exemplū vt hō fuit aial. ibi ille terminus hō ampliat ad standū ꝑ hominibus qui sunt ꝛ fuerūt. ¶ Dr notant in diffinitione suppō: ad denotandū q nullus terminus ampliat qn ille terinus supponat. ¶ Vñ suppō et ampliatio se hñt sicut magis cōmune et minus cōmune. Similiter sicut minus cōnotatiuum et magis connotatiuū. Vñ ille termin⁹ suppositio est terminus magis cōmunis ꝛ minus cōnotatiuus: et ille terinus ampliatio est terinus magis connotatiuus ꝛ minus ꝯmunis. ¶ Dr notanter pro suo significato ꝓpter terminos singulares: vt dicēdo petrus currit. ibi ille terinus petrus ampliatur: et tñ nō supponit ꝑ pluribus significatis: sed pro vno tñ

Diffinitō āpliatōis

Dr̄ñ sup pō ꝛ āpliatio

Et talis āpliatio solet vocari āpliatio tēporū ꝛ nō suppositorū: qz in tali ampliatione terinus nō accipitur ꝑ plribus sigātis q si nō ampliaretur sed bene accipitur ꝑ vno significato in ordine ad diuersas differentias tēporū. ¶ Dr notant ꝑ significatis ꝓpter terios coēs qui ꝑ plib⁹ significatis supponūt qñ ampliantur: q qñ nō ampliant vt hō fuit — qd āpliatio tpm.

Et talis ampliatio solet vocari ampliatio tēporū ꝛ suppositoꝝ. ¶ Dr notanter respectu signi ꝛc. ad denotādū illud per quod fit ampliatio puta tpm ampliās instrumētale: ꝛ ipse intellectus est ampliās principale. ¶ Vñ illud signū dr importare diuersas dr̄ias tēporū: qd est tale signū: qd rōe ipsius intellectus accipit terim in ordine ad diuersas dr̄ias tēporū: ac si tali terio addere tur signū qd formaliter et expresse ibi importaret diuersas dr̄ias tēporū. ¶ Dr notant disiunctī: qz si importaret diuisim vel copulatim: tūc nō oporteret q terinus āpliaretur — qd āpliatio tpm ꝛ suppositorum. Nota diligenter.

¶ Vñ ille terinus dr importare diuersas dr̄ias tēporū disiūctī: qui importat tales dr̄ias tēporū ac si loco eius vnū disiūctū ipotās diuersas differentias tēporū poneret. ¶ Dr notāter in ordine ꝛc. qz si dictio ampliatiua non importaret diuersas dr̄ias tēporū respectu teri supponētis: tūc talis terinus supponens nō ampliaret: vt hō fuit aial. ibi ly aial nō ampliat: lz ponat cū signo ampliatiuo: cū illud signū nō importet dr̄ias tēpoꝝ in ordīe ad ipz ¶ Dr notant supponētē respectu illarū ꝛc. qz si talis terinus supponeret respectu pluriū dr̄arū disiunctim ꝛ nō diuisim: tūc nō oporteret q talis terinus ampliaret: vt dicendo adā fuit. ibi ille terin⁹ adā supponit respectu pluriū dr̄iarū tpis disiūctim: sed tñ nō supponit respectu illarū dr̄iarū tpis diuisiz. ¶ Vñ hoc ꝯplexū dr̄ia tpis (vt ad ꝓpositum sufficit) capit dupliciter. vno — Nota diligenter. Acceptiones de ly dr̄ia tpis.

modo prime intentionaliter: et tunc dfa tpis est vna ps tpis q nō ē alia vt tps pns: tps pteritū: et tps futurum. ¶ Alio modo capit scdē intētionalr. et sic dfa tpis ē signū accītaliter importās tps p modū psentialitatis: ptertitionis: vel futuritionis. et sic de alijs disiūctim: vel vnū eorū sine alio: vt verbū pteriti tpis vel pntis tpis. Unde quinqz solent poni dfie tēporis scz est. fuit. erit. potest et imaginat. ¶ Aū terioruz ampliantiū: quidā ampliāt terios ante se positos. vt verba pteriti et futuri tēporū et eorū pticipia. Quidā teri ampliāt terios post se positos: vel a pte post rectos: vt verba significātia actū aīe: sicut intelligo cognosco: significo etc. Et qdaz sūt termi qui ampliant terios tam ante se positos q post se positos: vt prius. posteri⁹. potest. possibile. necessariū etc. ¶ Itē teriorū āpliātiū qdā āpliant rōne tpis: vt illi termi q iportāt aliquā dfam tpis a pnti et tales termi ampliāt terios aū se positos. Alij termi ampliant rōne significatiōis. et sunt illi termi qui lz nō importēt aliquā dfam tpis a pnti tū ampliant: qz eorū significatio pt puenire tā rebus exntibus q pteritis etc. vt sunt verba significantia actū anie interiorē. Silr ly potest possibile pus etc. ¶ De ampliationibus dant alique regule.

Teriorū āpliantiū diuisio pria

scda diuisio eorūdem

Prima regula talis est. qlibet terinus supponēs positus a pte subiecti respectu copule pricipalis: vel respectu verbi includētis copulaz principalem preteriti tpis vel respectu pticipij pteriti tpis quod ē predicatū vel adiectiuū principalis pdicati: hns significatū sibi correspondēs vl significata sibi correspōdētia in ordine ad pns tps et preteritū ampliatur ad supponendū p suo significato qd est vel fuit: vel suis significatis q sunt vel fuerūt: nisi restringatur ad vnā dfam tpis. ¶ Df notanter terinus supponēs: ad denotandū q terinus nō supponēs non āpliat. vt iste terinus chimera. Df notant positus a pte subiecti. et nō dr subiectū: qz nō solū subiectū ampliat sz etiā ps subiecti et alij termi q aū copulā ponunt. ¶ Aū ille terminus dr poni a pte subiecti q ponitur aū copulā: siue ipe sit subm siue pdicatū: siue ps subi siue ps pdicati: vt hois asinus currit. ibi ille terinus hois ampliat. Etiā illa pticula ponit ppt terios a pte predicati positos: vt hō fuit aial. ibi ly aial nō āpliat. Df notant respectu copule pncipalis: qz quātūcūqz termin⁹ ponat a pte subiecti respectu copule minus pncipalis nō opz q amplietur. vt dicēdo hō q fuit est. ibi ille terinus hō nō āpliat. ¶ Df notant vel respectu verbi etc. qz dicēdo hō cucurrit. ibi hō ampliat: et tū nō explicite ponit copula principalis pteriti tpis. sed illud verbū pteriti tpis .s. cucurrit includit copulā pricipalē pteriti tpis. ¶ Df notant preteriti tpis: qz si esset alterius tpis nō sic ampliaret. sed alit vel nullo modo. Et eadē de causa dr vl respectu pticipij pteriti tpis ¶ Df notant pdicatū etc. qz si non esset predicatū vel adiectiuū pdicati tunc terīm a pte subiecti positū nō āpliaret. vt dicendo hō videt asinū genitū vel mortuū. ibi ille terinus hō nō āpliat ab illo pticipio a pte pdicati posito. ¶ Df notant hns sigātū vel sigāta etc. qz si talis terinus nō haberet sigātū sibi correspondēs vel sigāta sibi corrūdētia p diuersis differētijs tpm: tūc nō āpliaret. vt dicēdo adā fuit. ibi ille terinus adā nō āpliat: qz significatū illius termi nō corrūdet sibi p tpe pnti: sz solum p tpe pterito ¶ Aū illud sigātū dr corrūdere alicui terino ad tps pteritū de cuius pnoie demōstrāte talis terinus q ad suppositū eodēmō acceptus mediāte copula precise preteritū tps

Qs terin⁹ a pte subiecti positus

qd sigātū dr corrūdere terino ad tps pteritū p sēs futuz possibile vl imaginabile.

Rla pma de dictōe pntis tpis

ĩportãte in ordine ad ip̃m verifica-
bilis est. vt ille terĩnus adã hꝫ sigã
tũ sibi corrñdẽs ad tp̃s p̃teritũ. sed
illud sigãtũ dr corrñdere alicui ter
mino ad p̃ns tp̃s de cuius ꝓnoĩe de
mõstrãte mediãte copula p̃ñtis p̃ñs
tp̃s ĩportãte in ordĩe ad illũ terim
talis terĩnus verificabilis est. vt iste
terĩnus hõ hꝫ sigãtũ sibi corrñdẽs
ad tp̃s p̃ns. Ex istis duabus descri
ptiõibus facilr̃ p̃t hr̃i qđ sigãtũ dr
corrñdere alicui terĩo ꝓ tp̃e futu-
ro: silr̃ ꝓ tp̃e possibili vel imagina

ꝓpões bñ notande.

bili. ❡ Ex ista rl̃a pꝫ ꝙ iste ꝓpões
sunt ꝯcedende. s. viuũ fuit mortuũ
cũ sensus illius est: viuũ qđ est vel
fuit: fuit mortuũ. Silr̃ virgo fuit
meretrix: cũ sensus eius est: virgo
q̃ est vel fuit: fuit meretrix. Silr̃ fu
turũ fuit p̃teritũ: cũ sensus eius ẽ
futurũ qđ est vel fuit: fuit p̃teritũ
Similiter gñandũ fuit mortuũ. cũ
sensus eius est. gñandũ qđ est vel
fuit: fuit mortuũ. Similr̃ gñandũ
fuit corruptũ: cũ sensus eius est: ge
nerãdũ qđ ẽ vel fuit: fuit corruptũ

Secunda

scđa rl̃a đ dictiõe futuri tp̃is

regula. Qui-
libet terĩnus
supponẽs positus a p̃te subiecti re
spectu verbi futuri tp̃is: qđ est co
pula principalis: vel includens co
pulã principalẽ: vel respectu p̃tici
pij futuri tp̃is: qđ est p̃dicatuꝫ: vel
adiectiuum p̃ncipalis p̃dicati hñs
sigãtũ sibi corrñdẽs vel sigãta sibi
corrũdẽtia ꝓ tp̃e p̃ñti ⁊ futuro am
pliat̃ ad supponẽdũ ꝓ eo qđ est vel
erit: nisi restrĩgat̃ ad vnã drãꝫ tp̃is
vel ad pauciores. ❡ Dr̃ notanter
futuri tp̃is: qꝛ si nõ eẽt futuri tp̃is
non sic ãpliaret terĩm cui addit̃: vt
dicẽdo hõ fuit aĩal: vel hõ est geni
tus. ibi ille terĩnus hõ nõ ampliat̃

ꝓpões bñ notande.

sicut dicit rl̃a. ❡ Sñ s̃m dictã rl̃aꝫ
iste ꝓpões sunt cõcedende: album
erit nigrũ: cũ sensus eius est: albuꝫ
qđ est vel erit: erit nigrũ. Similr̃
meretrix erit virgo. cum sensus eius
est: meretrix q̃ est vel erit: erit vir-
go. Silr̃ corruptũ erit gñandũ: cũ
sensus eius ẽ: corruptũ qđ ẽ vl̃ erit
erit gñandũ. Silr̃ corruptũ erit vi
uũ: cum sensus eius est: corruptuꝫ
qđ est vel erit: erit viuum.

Tertia

tertia rl̃a đ p̃t possibili ꝯtigẽti ⁊ sic de aliis modis

rl̃a. qlꝫ terĩnus sup
ponẽs captus siue a
p̃te subiecti siue a p̃te predicati cũ
hoc v̉bo p̃t: qđ est copula principa
lis vel icl̃dẽs eã: vel respectu isto
rũ modorũ. s. possibile: ꝯtingẽs: im
possibile: ⁊ necesse prime intẽtiona
liter ⁊ sincathegorematice captoꝝ
hñs sigãtũ sibi corrñdẽs: vl̃ sigãta
sibi corrñdẽtia ad q̃ttuor drãs tp̃is
supponit ꝓ eo qđ est: fuit: erit vel
p̃t esse: nisi restringat̃ ad vnã drãm
tp̃is vel ad pauciores. Exẽplũ vt
hõ p̃t esse aĩal: vel hõ possibilr̃ est
aĩal. ibi tã hõ ꝙ ly aĩal supponũt ꝓ
his q̃ sunt: fuerũt erũt vel p̃nt esse
❡ Sñ in ꝓposito hoc verbũ p̃õt: ⁊
silr̃ ille modus possibile capiuntur
gñaliter: ⁊ sic illud p̃t esse: vel pos
sibile est esse qđ est fuit vel potuit
esse vel in futurũ poterit esse: ⁊ non
capiũt̃ stricte ꝓut illud p̃t eẽ solũ
vel possibile est esse qđ est: vel po
terit esse in futurũ: ⁊ isto scđo mõ
nõ ãpliant ad q̃ttuor drãs tp̃m si
cut dicit rl̃a. ❡ Dr̃ notanter in rl̃a
p̃me intentionalr̃ ⁊ sincathegore-
matice captoꝝ: qꝛ si tales modi ca
perent̃ scđe intẽtionalr̃ ꝓut faciũt
ꝓpões modales ꝯpositas tũc nõ ha
berẽt virtutẽ ãpliãdi: sicut hoĩem
currere ẽ possibile. ibi possibile tñr
vꝫ sicut ꝓpõ possibilis ⁊ non ãpliat
subm. Silr̃ si caperent̃ p̃me ĩtẽtio
nalr̃ ⁊ cathegorematice: nõ sic am
pliarẽt terĩm a p̃te post positũ et
a p̃te añ positũ. Alie p̃ticule huius
rl̃e eodẽ mõ exponũt̃ sicut in aliis
regulis precedentibus.

Quarta

q̃rta rl̃a đ dictiõibus teriatis ĩ bile vl̃ tiuus. tiua tiuũ.

rl̃a. qlꝫ terĩnus po
situs a p̃te subie-
cti respectu predicati quod teriat̃
in bile vel in tiuus ĩportãtis aptitu
dinẽ: vel respectu p̃dicati ntĩ casus
hñs sigãtũ sibi corrñdẽs vel sigãta
sibi corrãdentia ãpliat̃ ad supponẽ

dū ꝓ eo qđ est vel ꝑt esse dūmō nō restringat. Exᵐ vt hō est possibilis amabilis vel amatiuus. ibi ille terinꝰ hō rōne illoꝝ ꝑdicatorū āpliat ad supponēdū ꝓ eo qđ est vel ꝑt esse. ¶ Dr notant iportātis aptitudinē qꝛ si tale nomē teriatū in bile vel in tiuꝰ nō iportaret aptitudinē: tūc nō āpliaret terim a pte subi positū vt sūt isti teri cubile fabrilē ꝛ sic de aliis. Alie pticule ponūt hic codē mō sicut in aliis rl̄is. Vn̄ noia teri nata in bile vel in tiuꝰ āpliatiua de scēdētia ab aliqbꝰ verbis āpliatis āpliāt ad tot dfas tpis sicut vba a qbus descēdūt: vt hoc nomē possibile cathegorematice: ꝛ pme intētionalr captū: āpliat teriꝫ a pte subi positū sicut hoc vbū ꝑt. Vn̄ fm istā rl̄am ista est ꝯcedenda: antixp̄s est amabilis amatiuus vel possibilis.

quīta rl̄a d pꝰ ꝛ posterius ꝑcedo ꝛ seqt

Quinta rl̄a. qlibꝫ terinus supponens a pte an̄ positus respectu illiꝰ teri prius iportantis ꝑoritatē tpis vel a pte post respectu illius teri posterius iportantis posterioritatē tpis vel respectu illius verbi seqt iportātis secutionē tpis: dūmō significatū illius teri supponētis denotet prece dere fm tps: ꝛ talis terinꝰ habeat sigātū sibi corrn̄dēs: vel sigāta sibi corrn̄dentia ad pn̄s ꝛ ad ꝑteritum ampliat ad supponēdū pro eo qđ est vel fuit: nisi aliūde talis terinus fuerit restrictus. Exēplū vt homo est ꝑor asino. ibi ille terinus homo ampliat ad supponēdū pro eo qđ est vel fuit. Silr asinus est posterior hoīe: vel asinus seqtur hoīem ibi ille terinus hoīe: ꝛ similiter ille accusatiuus hoīem supponūt ꝓ eo qđ est vel fuit. ¶ Dr notanter iportantis prioritatē tpis: qꝛ si ille terinus priꝰ nō iportaret ꝑoritatē tpis sꝫ aliquā aliā ꝑoritatē: puta dignitatis vel nature: tūc nō haberet virtutē āpliandi aliquē terim. vt fortes est prior monachoꝝ. ibi ille terminus monachorū non āpliat. Et sicut ille terinus ꝑus ampliat: ita ille terminꝰ ꝑcedo ꝛ sua pticipia qū iportāt ꝑoritatē tpis ꝛ nō loci vel dignitatis. vt homo ꝑcedit petruꝫ duabus leucis. ibi ille terinus hō nō ampliat. ¶ Dr etiā notāter iportātis posterioritatē tpis: ꝛ silr secutionē tpis: qꝛ si ille terinꝰ posteriꝰ nō iportarꝫ posterioritatē tpis ꝛ illud verbū seqt secutionē tpis tūc illi teri nō haberēt virtutē ampliādi. ¶ Dr notant dūmō sigātū teri ꝛc. qꝛ si sigātū teri denotaret sequi fm tps tūc talis terinus nō sic ampliaret. ¶ Vn̄ significatū illius termi capti cū illo terio prius dꝫ precedere: q̄ nō regit ab illo ter mino prius: sed se hꝫ vt subm respectu illius termi prius. Et sigātum illius termi qui regit a pte post ex vi ꝯparationis ab illo terio posteriꝰ vel ex vi transitionis ab illo verbo seqtur: dꝫ precedere fm tps. — Nota diligēter

Sexta rl̄a. Quilꝫ terinus supponēs captus respectu illius teri prius iportantis prioritatē tpis vel posterius iportantis posterioritatē tpis. vel ly sequit iportantis secutionē tpis: cuiꝰ sigātū denotat ꝑcedi ab alio: hn̄s sig[illegible]tum sibi corrn̄dēs: vel sigāta sibi corrn̄dentia ꝓ tpe pn̄ti ꝛ futuro ampliat ad supponendū ꝓ eo qđ ē vel erit: nisi talis terinus aliunde restringat. Exemplū vt hō est prior asino. ibi ille terinus asino supponit pro eo qđ est et pro illo qđ erit Similit hō est posterior asino: vl hō seqtur asinū. ibi ille terinus hō supponit ꝓ hoībus q̄ sunt et etiā ꝓ hoībus q̄ erūt. ¶ Vn̄ sigātū illiꝰ teri denotat ꝑcedi q̄ regit ex vi ꝯparationis ab illo terio prius. Silr significatū illius teri dꝫ precedi qui nō regit ab illo terio posterius: sꝫ se hꝫ vt subiectū: vel q̄ regitur ab illo terio seqtur a pte ante. — sexta rl̄a de eisdeꝫ — Nota bn̄

Septima rl̄a. qlꝫ terinꝰ supponēs captus respectu vbi iportātis actiue vl passiue mutatōnē acqsitiuā: cuius — septia rl̄a de teris iportātibꝰ mutationē acqsitiuam.

ſigãtũ denotaꝛ acq̃ri vel ꝓduci hñs
ſigãtũ ſibi correſpõdẽs: vel ſigãta ſibi
correſpõdẽtia ad pñs ⁊ futurũ: ãpliaꝛ
ad ſupponẽdũ ꝓ eo qd̃ eſt ⁊ imedi
ate poſt hoc erit dũmõ nõ reſtriga
tur. vt aſinus generaꝛ: caliditas ꝓ
ducitur. homo fit. ibi ſubiecta illa
rũ ꝓpõnũ ãpliant ad ſupponendũ
pro eo qd̃ eſt ⁊ imediate poſt hoc
erit. Siłr domificator facit domuʒ
aſinus generat aſinũ: ignis ꝓducit
caliditatẽ. ibi illi acti ãpliãt ad ſup
ponendũ ꝓ eo quod eſt vel imedia
te poſt hoc erit. ❡ Dr̃ notant mu
tationem acq̃ſitiuã: qꝛ ſi tale verbũ
vel eius pticipiũ nõ iportaret mu
tationẽ acq̃ſitiuã ſʒ deꝑditiuã: tũc
talẽ terim nõ taliter ampliaret: ſʒ
aliter vt patebit in rła ſequẽti. Dr̃
notãter cuiꝰ ſignificatũ denotaꝛ ꝓ
duci: qꝛ ſi ſigãtũ talis teri ꝯſtructi
cũ verbo ſignificãte mutationẽ acq̃
ſitiuã nõ denotareꝛ ꝓduci vł acq̃ri
tunc talis terĩnus nõ ſic ampliareꝛ
vt aſinus gñat aſinũ. ibi ille termi
nus aſinus nõ ãpliaꝛ: ex quo ſigni
ficatũ eius non denotatur produci
vel acquiri.

Octaua rła ꝺ terĩ iportanti bus mutationẽ ꝺ ꝑditiuaʒ.

Octaua regula. Quilibet terĩnus ſupponẽs
captus reſpectu dictionis actiue vł
paſſiue iportãtis mutationẽ deꝑdi
tiuã: cuiꝰ ſigãtũ denotaꝛ deꝑdi ſiue
corrũpi: hñs ſigãtũ ſibi correſpõdens
vel ſignificata ſibi correſpõdentia ad
pñs ⁊ p̃teritũ: ampliaꝛ ad ſupponẽ
dũ ꝓ eo qd̃ eſt vel imediate añ fuit
dũmodo nõ reſtringaꝛ. Exẽplũ: vt
aſinus corrũpiꝛ. angelus ãnichilaꝛ
caliditas deſtruiꝛ. ibi illa ſubiecta
ampliant ad ſupponendũ ꝓ eo qd̃
eſt vel pro eo qd̃ imediate añ fuit.
Siłr ignis corrũpit frigiditatẽ. deꝰ
ãnihilat angelũ. hõ deſtruit aſinũ.
ibi illi acti ãpliant ad ſupponẽduʒ
ꝓ eo qd̃ eſt: ⁊ ꝓ eo qd̃ imediate añ
fuit. ❡ Dr̃ notant iportãtis muta
tionẽ deꝑditiuã: qꝛ ſi talis dictio
nõ iportaret mutationẽ deꝑditiuã
tũc nõ ãpliareꝛ ſic. Dr̃ notant cuiꝰ
ſigãtũ denotaꝛ deꝑdi: qꝛ ſi ſigãtuʒ
talis teri nõ denotareꝛ deꝑdi ſiue
corrũpi tũc talis terĩnus nõ ſic am
pliareꝛ. vt aſinꝰ corrũpitur ab hoie
hõ corrumpit aſinũ. ibi ille ablĩtũs
homine ⁊ ille ntũs homo non am-
pliantur: vt dicit regula.

Nona rła de icipit ⁊ deſinit.

Nona regula talis ẽ. Qui
lʒ terĩnus ſupponẽs
q̃ eſt ſubm illius verbi incipit vel
deſinit qñ ſumiꝛ cũ ly icipit ampli
atur ad ſupponendũ ꝓ eo qd̃ eſt et
imediate poſt hoc erit. dũmõ hẽat
ſignificatũ ſibi correſpõdẽs: vel ſigãta
ſibi correſpõdentia ꝓ tp̃e pñti ⁊ futu
ro ⁊ nõ reſtringaꝛ. Et qñ ſumiꝛ cũ
ly deſinit hñs ſignificatũ ſibi correſpõ
dẽs: vel ſignificata ſibi correſpõdẽtia
ꝓ tp̃e pñti ⁊ p̃terito: tũc ãpliaꝛ ad
ſupponẽdũ pro eo qd̃ eſt vel ime-
diate añ fuit. vt hõ incipit eſſe. ibi
ly hõ ſtat ꝓ hoibus q̃ ſunt ⁊ ꝓ hoi
bus q̃ erũt. Siłr hõ deſinit eẽ. ibi
homo ſtat ꝓ hoibus q̃ ſunt ⁊ ime-
diate ꝼuerunt.

Decĩa rła de verbis ampliaꝛ ſupponit ⁊ ſic ꝺ aliĩs

Decima regula. qlʒ terĩ-
nus rectꝰ ab iſtis
verbis ſignificat: ampliaꝛ: verificaꝛ
ſupponit: ⁊ eorũ ſiłibus mediante
iſta p̃põe ꝓ: hñs ſignificatũ ſibi cor
reſpõdens: vel ſignificata ſibi correſpõdẽ
tia ꝓ tp̃e pñti p̃terito futuro poſſi
bili ⁊ tp̃e imaginabili: dũmõ nõ re
ſtrigaꝛ: ãpliaꝛ ad ſupponẽdũ ad q̃n
qʒ dĩas tp̃m. vt dicẽdo hõ ſupponit
ꝓ hoie: ꝓpõ verificaꝛ ꝓ hoie. ibi il
le terĩnus hoie ãpliaꝛ ad ſupponẽ
dũ ꝓ hoie: q̃ eſt fuit erit p̃t eſſe vel
imaginaꝛ eſſe. ❡ Dr̃ notant rectꝰ
mediãte p̃põe ꝓ: qꝛ ſi ñ ſic regereꝛ
tũc nõ ſic ampliareꝛ: vt dicẽdo ꝓpõ
v̓ificaꝛ ꝓ hoie. ibi ille terĩnus ꝓpõ
nõ ãpliaꝛ ex q̃ nõ regiꝛ ab illo v̓bo
verificaꝛ: mediante iſta p̃põe pro.

Undecĩa rła de terĩs ꝯnotatĩs ampliatiuis

Undecima regula. q-
libet abla
tiuꝰ preciſe exprimẽs cõnotatũ ſiue
formale ſigãtũ teri ꝯnotatiui ãpli
atiui rectus a pte poſt a tali terĩo
ãpliatiuo: ãpliaꝛ ad tot dĩas tp̃m

ad quot talis dictio pt ãpliari: dũ mõ nõ restrigaẽ. ꝛ habeat significatũ sibi corrñdens: vel significata sibi corrñdentia ꝓ tot differẽtiis tẽpoꝝ. vt hõ est amabilis amore. hõ ẽ amatiu⁹ aõre. ibi ille ablũs aõre ãpliaẽ ad supponẽdũ ꝓ amore qui est et qui potest esse.

xij. rla de ṽbis ꝑhereticis

Duodecima regula. qlʒ terinus positus cũ ṽbis sigãtib⁹ adequate ꝛ formalr̃ actũ intellect⁹ appetitus vel sensus iterior⁊: vel dictione iportante actũ ꝓportionabilem siue dictione icludente taleʒ dictõeʒ: in cui⁹ teri significatũ act⁹ p tale ṽbum iportatus denotatur trãsire: dũmõ nõ restrigaẽ: ꝛ habeat significatũ sibi corrñdens: vel sigãta sibi corrñdentia ad dñcꝫ differentias tpm: ãpliaẽ ad supponẽdũ ꝓ eo qȯ ẽ: fuit: erit: põt esse: ꝛ imaginaẽ esse. siue talis terinus ponaẽ añ talẽ dictionẽ siue post. Exẽplũ vt cognosco hoieʒ. itelligo hoieʒ. desidero potũ. ibi illi teri ãpliãtur ad dñcꝫ dr̃ias tpm. ❡ Silr̃ terin⁹ positus cũ teris sigãtibus actum sensus exterioris sigãns rẽ in quã denotatur trãsire actus hñs sigãtũ sibi corrñdens: vel significata sibi corrñdentia ꝓ pñti ꝛ pterito: ãpliatur ad supponendũ ꝓ eo qȯ est vel fuit. vt audio sonũ: video coloreʒ: sonus audiẽ. ibi illi teri positi cum illis ṽbis ãpliaẽ ad supponenduʒ pro eo qȯ est vel fuit. Unde homo aliqñ audit sonũ quãdo sonus est corruptus: tũc si ille terinus sonuʒ nõ ampliareẽ qñ staret cũ tali ṽbo tunc talis ꝓpõ esset falsa.

de ṽbis sigãntibus actũ sẽsus exterioris.

Dubitatur quõ ampliatio dʒ exprimi. ❡ Dr̃ pmo ꝙ non dʒ exprimi disiũctiue: hoc est p ꝓpõeʒ ypotheticã disiũctiuã: qꝛ tunc talis propõ eẽt vera: hõ nõ fuit aĩal: qꝛ sensus eius esset: hõ qui est non fuit aĩal: vel hõ q̃ fuit ñ fuit aĩal. mõ ista disiũctiua in casu possibili est vera. Et

q° ãplia° sit exprimẽda: pmuʒ dictum.

etiã ista est vera oĩs hõ fuit aĩal: qꝛ sẽsus ei⁹ ẽ: oĩs hõ q̃ est fuit aĩal: vel oĩs hõ qui fuit fuit aĩal. mõ ille sẽsus est verus. et sic due ꝯdictorie erũt silr̃ vere: qȯ est impossibile. ḡ ãpliatio nõ exprimiẽ disiũctiue. Ul sic seq̃retur ꝙ ista eẽt vera. Creãs possibiliter nõ est deus. posito casu ꝙ de⁹ nõ creat: qꝛ sẽsus eius eẽt creans qȯ est possibiliter nõ ẽ de⁹. vel creans qȯ põt eẽ possibiliter ñ est deus. mõ illa disiũctiua ẽ vera. ꝛ tñ pma ꝓpõ est falsa: ex quo ei⁹ ꝯdictoria est vera. s. omẽ creans de necessitate est deus: ḡ ãpliatio nõ dʒ expmi disiũctiue. ❡ Dr̃ scdo ꝙ ampliatio nõ dʒ expmi copulatiue: hoc est per ꝓpõem ypotheticã copulatiuã: qꝛ tunc due ꝯdictorie essent silr̃ false. qȯ est ipossibile. ergo ãpliatio nõ dʒ expmi copulatiue. Añs pʒ: nã ponaẽ casus ꝙ deus tã nichil creet sed imediate post creabit: tũc ista est falsa. omne creãs necessario est deus. si ampliatio expmereẽ copulatiue: qꝛ sensus ei⁹ eẽt omne creans quod ẽ necessario est deus. ꝛ oẽ creans qȯ fuit necessario est deus. ꝛ sic de aliis dr̃iis tẽpum. mõ pma ps illius copulatiue ẽ falsa ꝛ cũ hoc ista etiã esset falsa. Aliqȯ creans possibiliter nõ ẽ deus. cũ sensus ei⁹ essʒ. aliqȯ creãs qȯ ẽ possibiliter nõ est deus: ꝛ aliqȯ creãs quod põt eẽ possibiliter nõ ẽ deus ꝛ sic de aliis dr̃iis tpm. mõ secũda pars illius copulatiue est falsa. ḡ tota copulatiua est falsa. ꝛ per ꝯñs ista ꝓpõ est falsa. aliqȯ creãs possibiliter nõ est deus: ꝛ sic due ꝯdictorie eẽnt silr̃ false. ❡ Tertio dr̃ ꝙ ãpliatio nõ debʒ expmi copulatim hoc est p ꝓpõeʒ cathegoricã de copulato extremo vel de copulata pte extremi: qꝛ tũc iterꝫ due ꝯdictorie eẽnt silr̃ false. s. iste due. oẽ creãs de necessitate ẽ deus. ꝛ aliqȯ creãs possibiliter nõ est deus. retento casu prius posito. nã sensus prie essʒ. oẽ creans quod est: potuit eẽ: ꝛ po

Scdʒ dictum

Etiã dctũ.

terit eē: ꝺ necessitate ē de⁹: mō ille sēsus ē falsus: ⁊ etiā scđa ē falsa. vt coiter dr. ¶ Quarto dr ꝙ āpliatō dꝫ exp̄mi disiūcti: hoc ē p ꝓpōem de disiūcto extremo i q̄ dr̄ie tpales disiūctī accipiūt. ⁊ ī expssione āpliatōnis dr̄ie tpales dn̄t accipi pure dn̄tialr̄. vt ꝙ ly est dꝫ tm̄ valere sicut in tpe p̄nti: ⁊ ly fuit tm̄ p̄cise sic in tpe p̄terito. ⁊ sic de alijs. Et non est vis siue illa signa āpliatiua p̄ponātur vel postponātur terio āpliato. ¶ Vn̄ exp̄mere āpliatiōneꝫ est ponere expsse signū qđ īportat formaliter illas dr̄ias tpm ad q̄s talr̄ terin⁹ āpliat. vt dicēdo hō fuit aīal āpliatō dꝫ sic exp̄mi. hō q̄ ē vel fuit fuit aīal: ibi hoc totū q̄ ē vel fuit ī portat forālr̄ ⁊ expsse illas dr̄ias tēpoꝝ ad q̄s ille t̄min⁹ hō āpliat.

4.ᵐ dictū affirātiūm

q̄d exprimere ampliatōem

¶ Explicit tractatus de āpliatiōib⁹. Seq̄tur tractatus de statu.

E statu sciendū

est ꝙ iste terinus status dupl̄r capit. Vno mō p̄me intētionalr̄. ⁊ hoc capit qñ dr. ꝙ multi sūt stat⁹ hoim ⁊ dignitatū. ¶ Alio mō capr̄ scđe intētionalit ⁊ hoc tripl̄r. Vno⁰ ꝓut status ꝯuenit p̄dicatꝭ eēntialib⁹: ⁊ sic dr p̄mo posterioꝝ ⁊ scđo methaphisice ꝙ in p̄dicatꝭ eēntialibus est status. ¶ Scđo mō capit pro statu obligatōis. ⁊ hoc mō capit qñ dr ꝙ obligatio ē p̄fixio alic⁹ enūciabilis ad sustinēdū ipꝫ fꝫ aliquē statū vt deꝫ affirātiuū: negatiū: vel dubitatiuū. ⁊ istis modis nō capit ī ꝓposito. ¶ Tertio⁰ capit vt respicit suppōeꝫ vel appellatōeꝫ ꝓ oībus suis sigātis fꝫ vnā dr̄iaꝫ tpis: ⁊ hoc mō capr̄ ī ꝓposito ⁊ diffinit sic. Stat⁹ ē acceptio teri q̄ ad suppōeꝫ vel appellatōem: ꝓ oibus suis sigātꝭ fm vnā dr̄iaꝫ tpis. ¶ Et ē duplex stat⁹ scꝫ status suppōis ⁊ status appellatōis. ¶ Stat⁹ suppōis est terinus supponēs p̄cise respectu vni⁹ dr̄ie tpis: ꝓ qlꝫ suo sigāto sibi corrñdēte: vel pro q̄buscūꝙ sigātis suis sibi corrñdentibus ad vnā dr̄iaꝫ tpis. Vn̄ pro diffinito h⁹ diffinitōis ponitur ille terinus stat⁹ supponēs siue suppōnis. Vn̄ status suppōnis nō est aliq̄d aliud ꝙ terinus supponens qui nō āpliatur: nec ꝓp̄e restrigr̄. Dr̄ nōnr̄ supponēs in diffinitōe ad dr̄iaꝫ teri nō supponētꝭ: q̄ si accipit fꝫ statū suppōnis. ¶ Dr̄ notanter p̄cise, ⁊c. q̄ si talis terinus nō supponeret p̄cise respectu vni⁹ dr̄ie tpis. sꝫ respectu pluriū: tūc nō supponeret fꝫ statū: vt hō fuit aīal ibi ille terinus hō nō supponit fm statū: q̄ supponit tam ꝓ p̄ntibus ꝙ pro p̄teritꝭ. Sed ille terin⁹ aīal accipit fm statum: q̄ supponit solū respectu vni⁹ dr̄ie tpis rōe illius vbi fuit qđ terim post se positū facit stare ꝓ p̄teritis. ¶ Sed status appellatōis ē terinus appellans p̄cise respectu vnius dr̄ie tpis suum sigātū formale: si sit appellatio formalis sibi corrñdens respectu eiusdem dr̄ie tpis: vel suā rōnem forālem si sit appellatio rōis sibi correspōdēs respectu eiusdē dr̄ie tpis. Ex.ᵐ vt hō fuit albus. ibi ille terminus alb⁹ appellat albedinē fm statū adiacere solū ꝓ tpe p̄terito. Similiter cognosco homiem. ibi ille actūs hoīeꝫ appellat suā rōeꝫ formalē pro tpe p̄nti. ¶ Dr̄ notant ī diffinitōne appellās: ad dr̄iam status suppōnis. lꝫ tm̄ aliqñ sit vnū et idē qđ est status suppōnis ⁊ status appellationis: vt hō fuit alb⁹. ibi ille terinus albus est status suppōnis ⁊ etiā status appellatōis. Aliqñ tm̄ repit status suppōnis vbi nō est status appellatōis. Silr̄ pōt eē status appellatōis ⁊ ꝙ nō sit status suppōnis: vt posito casu ꝙ nihil sit albū tūc dicendo hō est albus. ille terinus albus ē status appellatōis ⁊ nō suppōnis.

Acceptiones stat⁹.

Diffinitō status

diuiso ⁊ q̄d stat⁹ suppōnis

q̄d status appellationis

Dubitatur

p⁰ āſ bꝫ istius ꝓpōnis scꝫ hō albus currit supponat fꝫ statū. ¶ Ad hoc dr ꝙ sic. vt pꝫ p diffi

Obiectio nitõem status. ¶ Sȝ ꝯ hoc diceret aliquis: subȝ supponit restricte: cuȝ ille terinus hõ restrīgaꝛ ad standũ pro hoīe albo solũ: ꝓ nõ supponit
Solutio ſm statũ. ¶ Dr negãdo añs. ⁊ ad probatõem eius dꝛ ꝯcedẽdo ꝙ ille terinus hõ restrigiꝛ ad stand solũ pro hoībus albis: nec ẽt supponit ſm statũ: nec ille terinus hõ ẽ subiectũ: sed hoc totũ ẽ subȝ hõ albus mõ: hoc totũ nõ supponit restricte.
Replicaꝛ Sȝ ꝯ hꝰ adhuc aliqͥs dicerȝ. hꝰ totũ scȝ hõ albus est subȝ respectu vbi pñtis tpis. ꝓ restrigiꝛ ad supponendũ pro pñtibus: ꝯña pȝ p rñoȝ petri hispani. q̃ dicit ꝙ terinꝰ supponẽs respectu verbi pñtis tpis: restrigiꝛ ad standũ ꝓ pñtibus solũ. dũmõ illud vbũ nõ hẽat vtutẽ ampliãdi
Solutio ¶ Ad illd dꝛ ꝙ lȝ taꝛ terinꝰ restrigaꝛ ĩpropꝛe capiẽdo rstrictõeȝ: ñ tñ propꝛe capiẽdo restrictõem. Uñ tũc terinus propꝛe dꝛ restrigi: qñ ꝓpꝛ aliqd additũ supponit pro paucioribus respectu alicuꝰ copule q̃ supponeret respectu eiusdẽ copule si sine tali addito caperet. ⁊ hoc maxime loqñdo de rstrictõe materiali q̃ repugnat statui: ⁊ non de restrictõe forãli.

Dubitatur scđo an subiecta istaȝ ꝓpõnũ accipianꝛ ſm statuȝ. s. qlȝ hõ currit. qđã hõ est albꝰ ¶ Dr ꝙ nõ: qꝛ subiecta illaȝ propõnũ restrigunꝛ p illa signa ad standũ pro masculis rõe accñtis grammaticalis qđ est genus.
Questio ¶ Sȝ q̃reret aliqͥs. vtꝝ subta illaȝ ꝓpõnuȝ accipianꝛ ſȝ statũ: hõ q fuit ẽ aīal hõ q erit ẽ aīal. hõ q erit currit. hõ q pt eẽ ẽ aīal.
Solutio. ¶ Ad hoc dꝛ ꝙ sic. qꝛ subta illaȝ ꝓpõnũ solũ supponũt respectu vnius dꝛie tpis ꝓ oībꝰ significatis eis corrñdẽtibꝰ respectu eiusd dꝛie tpis.
Obiectio ¶ Sȝ ꝯ hoc argueret aliqͥs: qꝛ subta illaȝ propõnũ restringũtur. ꝓ nõ supponũt ſm statũ.
Solutio ¶ Dr ꝙ lȝ subta illaȝ propõnũ restrīganꝛ restrictõe formali: nõ tñ restrictõe materiali. mõ bñ stat ꝙ terinus supponat ſm statũ: ⁊ ꝙ tñ restrīgaꝛ restrictione formali. Que aũt sit restrictio formalis ⁊ q̃ mãlis videbiꝛ in seq̃nti tractatu.

¶ Seq̃tur tractatꝰ de restrictõibꝰ

Circa tractatum de restrictionibꝰ est aduertẽdũ ꝙ iste terinꝰ restrictõ capiꝛ dupꝛr. ¶ Uno mõ pꝛie ĩtẽtõnaliter. ⁊ sic restrictio ẽ res restringens: vel res restricta. ⁊ hoc mõ nõ capiꝛ in proposito. Alio mõ capiꝛ scđe intẽtõalit. ⁊ hoc dupꝛr. ¶ Uno mõ capiꝛ pro terio restrigente. et tunc pt sic describi. Restrictio ẽ terminus rõe cuius terinus supponẽs restrigiꝛ ad supponendũ ꝓ paucioribus sigãtis vel ad pauciores dꝛias tpm siue ad vnã. ¶ Alio mõ capiꝛ ꝓ terio restricto. ⁊ tunc diffiniꝛ sic. Restrictio est terinus supponẽs ꝓ paucioribus sigãtis: vel ꝓ vno: vel ad pauciores dꝛias tpm: vel vnam ꝓpter dictiõem restrigentẽ ꝙ sine tali dictione restrigẽte supponerȝ. Exꝫ: vt hõ albus currit: ibi ille terminus hõ rõe illꝰ dictõis restrigẽtis. s. albus restringiꝛ solũ ad standũ pro hoibus albis ⁊ masculis.
¶ In hac diffinitõe poniꝛ terminꝰ supponens loco gñis: ⁊ totũ residuũ poniꝛ ad dꝛiam ampliatõis et statuſ. Uñ illa pticula pro paucioribus vꝉ vno supponẽs. poniꝛ ad explicãdũ restrictionẽ materialẽ. Et illa pticula. s. ad pauciores dꝛias tpis vel ad vnã: poniꝛ ad explicandum restrictõem forãlẽ. ¶ Ex isto pȝ ꝙ duplex est restrictio. s. mãlis ⁊ forãlis. Restrictio forãlis ẽ restrictio teri supponẽtis ad pauciores dꝛias tpȝ: vel ad vnã tm̃. pp aliqd additũ qđ est ꝯceptꝰ tpalis ꝙ sine tali addito supponeret. vt dicẽdo hõ q est fuit aīal: ibi ille terinꝰ hõ ẽ restrictõ forãlis: qꝛ restrigiꝛ p copulã minus pͥncipalẽ q̃ est ps forãlis ⁊ nõ materialis. Uñ ex ista diffinitõe patȝ ꝙ q̃libet terminus siue

acceptõeſ restrictionis.
qđ restrictio actia
qđ restrictio passiua.
diffio rstrictõnis eẽ qđ restrictio forãlis

singulari sive cõis hñs significatũ pro diversis differẽtijs tẽpum sibi correspõdẽs pt restringi restrictõe formali. ¶ Sz restrictio materialis est restrictio teri supponẽtis p pau cioribus sigãtis: vel vno tñ ppt determiatonẽ sibi additã: q̃ nõ põt esse pceptus tpalis q̃ supponeret sine tali determiatione. vt homo albus currit. ibi ille terinus hõ dr restrictio materialis: qr restringit p aliquid qd est ps materialis subi Ex ista diffinitõe pz q̃ nullus ter minus singularis discrete tentus potest restringi restrictione materiali: sed solũ terinus cõmuniter tẽtus hñs significata sibi corñdẽtia p diversis drĳs tẽpum. ¶ Vñ ad restrictionẽ duo reqrunt. s. restringens ꝛ restringibile sive restrictũ. ¶ Signa aũt restrictiva sunt triplicia. Quedã sũt adiectiva sinca thegorematica rõe officij. vt albꝰ niger: ꝛ silia. Et qdã sunt noia substantiva. vt minꝰ cõe est restrictivũ magis cõis: vt ille terminus hõ respectu illius teri aĩal. Et ista restrictiva sunt dictiones cathegorematice. ¶ Alia signa sũt restrictiva: q̃ sũt solũ dictões sincathegoreãtice et per illa exprimũtur actus sincathegorematici mediantibꝰ quibus intellectus accipit restricte illũ terminũ cui talis dictio restrictiva additur. vt sunt ista signa quod ẽ: qd fuit: quod erit: signa vlia: signa pticularia: ꝛ pnomia demonstrativa primitive speciei. ¶ De restringẽtibus dãtur alique regule quarũ prima talis est.

qd restrictio materialis.

de signis restrigentibus

Pria rła de iferiori restringente.

Prima regula est. Oẽ inferius quidditative ꝛ eẽntialiter: nõ cõuertibile cũ suo supiori: restringit qdditative vel essentialr supius supponens: ad supponendũ p illo vel illis cui vel qbꝰ tale inferius pt cõuenire. Exm de iferiori qdditative. vt aĩal homo currit. vel aĩal quod est homo currit. Exm de inferioribus eẽntialiter. vt aĩal ratõnale currit. vel aĩal quod est rationale currit. ¶ Dr notãter in rła dũmodo nõ sit convertibile qr si eẽt cõuertibile tũc nõ restringeret suũ supiꝰ. vt iste terinus idẽ nõ restringit illũ teriz adaliqd: nec ille terinus multitudo restrigit illũ terim q̃titas. ¶ Dr notãter supponens: qr si tale supius nõ supponeret: tũc nõ possz restrigi p suũ inferius. vt nõ ens exñs chimera currit. ibi nõ ens nõ restringit. ¶ Vñ qdditative inferius respectu alicuiꝰ supioris dr illd quod non cõnotat aliqd circa illd p quo supponit: sicut nec suũ supiꝰ qd predicat de eo in qd. Vel nõ pnotat aliqd circa illud p quo supponit vltra suũ supius qd pdicat eẽntialit de eo. Exm pme ptis: vt hõ est aĩal. Exm scde ptis. vt albũ est coloratũ. ¶ Sed eẽntialr inferius ꝛ nõ qdditative est illud de quo pdicat supius eẽntialiter: sed tñ ipz pnotat aliquid intrĩsece vltra suũ supiꝰ: vt rõale ẽ aĩal.

qd iferiꝰ qdditative.

qd iferiꝰ eẽntialit.

Secunda regula ẽ. Adiectivũ minus cõe q̃ suũ substantivũ adverbium additũ verbo sive alteri restringibili: obliquꝰ a pte post rectus: demonstrativũ: relativũ: ꝛ prepõ cum suo casuali a pte eiusdẽ extremi cũ suis restringibilibꝰ posita: restringunt sua restringibilia ad supponẽdũ p sigãto vel significatis p quo vel qbus pvenire sibi pñt. Exm de adiectivo: vt hõ albus currit: vel q̃ libz hõ currit. Exm d adverbio: vt sors currit bene. ibi illud vbũ currit restringit p illd adverbiũ bene ad supponẽdũ solũ p bñ currẽtibꝰ Exẽplũ de obliq: vt cappa sortis ẽ alba. ibi ille terinus cappa p illum gtĩi sortis restringr ad standũ soluz p cappa sortis. Silr iohes bibit vinũ. ibi hoc verbũ bibit restringit solũ p bibente vinũ. Exemplũ de demõstrativo: vt iste hõ currit. ibi hõ restringit ad stãdũ solũ p hoĩe demõstrato. Exm d relativo: vt hõ q̃

scda rła d adiectiõ restrigente. ꝛcũs.

est albus mouet: vel homo currit et ille disputat. Exm de ppoe cum suo casuali: vt iohes dormit i lecto ibi ille terinus dormit restringitur p hoc cplexu .s. in lecto ad supponendu solu p dormiete i lecto.

tria rla. gnalis

Tertia rla gnalis est. Quilibet terin supponens pro aliquo sigato tm vel paucioribus: vel ad vna dram tpis tm. siue ad pauciores pp dictoes restringete restringit siue magis restricte supponit q aliude supponeret.

Questio per magistrum thomam Bricot addita.

Queritur vtru in ista ois ho est albus. ly homo restringat p pdicatu. Et af q sic p illam rlam. Talia sut subaqualia permittutur ab eorum pdicatis g cu istud predicatu albus conueniat subiecto solu pro hoibus albis: seqtur q restringit ipm ad standu p hoibus albis. Scdo sic. ista esset vera ois ho est albus posito q oes viri essent albi et mulieres nigre: g pdicatu illius ppois restrigit subiectu. cna pz qm n eet vera nisi ly ho restringeret ad standu solu pro viris sed non restringit ad standu p viris solu p istud signu ois: g hoc e p pdicatu. Ans pz. Tum pmo: qz in casu posito cdictoria eius est falsa scz ho non est albus: qz est indefinita cuius nulla singularis est vera. Iste eni sunt false ille ho non e albus: iste ho non est albus. et sic de aliis. Tum scdo qz si ho non est albus maxime erit mulier: sed no est verum dicere, q mulier non sit albus. eo q illa est incogrua. g hec est vera in casu posito ois ho e albus. Cu tertio: qz in casu posito iste ho est albus. et iste: et non est danda instantia. Mas si des instantia. hoc erit dicedo mulier est ho. et tn non est albus. sed sic dicendo incogrue loqris. igr in casu posito ois ho est albus. Tertio sic: in metali illius propois conceptus hoie restringit p ly album sed no ponit alius cceptus hois q a pte subi. g subm restrigit per pdicatu. Maior pz qz sensus illius ppois est iste ois ho est ho albus. i q conceptus hois restringit p ly album. Minor pz: qz si in metali illius ppois poneret cceptus hois a pte alterius extremi q a pte pdicati hoc eet maxie qz illa equaleret isti: ois ho est ho albus. sed hoc est fm: qz tunc in istis duabus ppoibus: ois homo est albus: et ois equus e albus no eet ide pdicatu qd est falsu: cna pz qm pdicatu vnius esset hoc totu. ho albus. pdicatu vero alterius eet hoc totu equus albus. In oppm af qz adiectiuu non restringit suum substatiuu: nisi ponat a pte eiusdem extremi cu ipo: sz ly albus no ponit a pte eiusde extremi cu ly ho: ergo n restringit ly ho.

Notandu e pmo q hec regla. Talia sunt subiecta qlia pmittutur ab eorum pdicatis (fm aliquos) sic dz itelligi. Qn pdicatu dr de aliq equiuoco analogo. tuc facit subz analogu solu teneri p illis sigatis pncipalioribus vel minus pncipalioribus qbus conuenit. vel salte accipi fm illu cceptu solu fm que talia sigata sigat. Dr notant de aliquo equoco: qz hec rla no hz veritate qn subiectu est vniuocu. et ideo in ista propone oe aial est ronale. ly aial no stat solu pro illis p qbus ly ronale sibi conuenit. Dr notanter analogo. qz hec rla no dr h veritate in equocis a casu. Et ideo hec n est simplr ccedenda. ois canis est latrabilis: sed est distiguenda. Dr notant vel accipi fm cceptu etc. qz no semper pdicatu restrigens analogum ad standu p illis pro qbus sibi couenit: facit ipm analogu stare pcise p illis qbus sibi conuenit: qz hec no cocedit: oe nome est vocale: posito q ly nome fm conceptu pncipale significet solu noia metalia. et fz cceptu minus pncipale noia vocalia et scpta.

Itellectus maxie topice. Talia sut etc.

Notandū est scdō q̄ p rīam allegatam iste ɔcedūtur oīs hō est viuus oīs hō est pictus. nec tñ ex eis seqꝭ ista pictū ē viuū: imo cōmittiꝭ ibi fallā equocatōis. Et si arguaꝭ sic palogismi fallacie equocatōis solnunꝭ p distinctōes: s; nulla pdicta rū pmissaꝝ est distiguēda. imo q̄l; caꝝ ē ɔcedenda. igꝭ ibi nō ɔmittiꝭ fallacia equocatōis. ¶ Ad hoc dr q̄ nō est verū vl'r pmissas cuiuslib; palogismi fallāe equocatōis eē distiguendas: saltē de rigore. l; ppter assistentes distingui possint. S; aliqui soluūt oñdendo q̄ idē terinus ī pmissis accipiꝭ b; diuersos ɔcept⁹.

Obiectio

Solutio

Notādū est 3° q̄ ad hoc q̄ rglā pdicta (q̄ magis deseruit alienatōibus q̄ restrictōibus) hēat veritatē. oꝫ q̄ pdicatū sit vnū mēbroꝝ diuidentiū diuisionis analogice: vel saltē q̄ significet aliqua sigāta analogi ɔcretie ꝛ q̄ silitudinarie ad pncipale sigātū sit mēbꝝ minus pncipale. ꝛ ideo ista nō sol; ɔcedi. oīs hō ē lignū. sicut ista oīs hō est pict⁹ vel ligneus ¶ Istis notatis sit pma ɔclō. Hec est falsa in casu posito in scda rōne oīs homo est alb⁹. pꝫ q̄r est vlis affirmatiua c⁹ sub; supponit p aliqbus. s. p mulierib⁹: p q̄bus nō supponit pdicatū. igitur ipsa ē falsa. ¶ Scda ɔclo: ɔ illā vlem oīs hō ē albus in casu posito nō pt dari instantia p istas: iste hō nō ē albus et iste hō non est albus: pꝫ q̄r q̄l; illa rā vel est falsa vel icōgrua. aut subiectū ei⁹ p nullo supponit. pt ꝫ dari istantia per istā hoc (demōstrādo mulierē) ē hō ꝛ ñ ē hō alb⁹. ¶ Tertia ɔ°. in pdicta ppōe pdicatū nō restringit sub;. pꝫ ex dictis.

pīa ɔ°

Scda ɔ°

Tia ɔclo

Ad rōes añ oppm. Ad primā dr q̄ illa rīa nō h; veritatē hic ꝛ hō nō signifiscat analogice hoīes albos ꝛ hoīes nigros. ¶ Ad scdam dr q̄ illa ē falsa in casu posito: ꝛ ista est vera: hō nō est albus. Et negaꝭ q̄ nulla ei⁹ singularis sit vera: imo iste sūt ve: hoc quod est hō (demōstrādo mulierē) nō est hō albus. ꝛ hoc qd est homo nō est hō alb⁹: ꝛ sic dꝫ dari īstātia. ¶ Ad tertiā dr negādo minorē ꝛ ɔcediꝭ q̄ in illis duab⁹: oīs hō est albus: ꝛ oīs equus ē albus nō est idē pdicatū totale: s; solū partiale. Et hoc maxie b'm tenētes q̄ adiectiū nō pt in masculis vel feīs gñe substantiuari.

¶ Sequiꝭ tractat⁹ appellationū.

Circa tractatū de appellationib⁹ ē sciēdū primo q̄ duplices sūt teri. s. conn̄otati ꝛ ti absoluti. ¶ Termini absoluti sūt teri q̄ pdicanꝭ essentialꝭ de pnoīe demōstrante illō pro quo supponūt: ꝛ nō ɔnotant aliquid de sua significatōe eēntiali et formali extrinsece vel itrinsece. vt iste terin⁹ hō: aīal: ā ens: aliqd. ꝛc. Et istis teris nō ɔuenit appellatio forme. ¶ Dr notanꝭ de sua sigātōne formali ꝛ essentiali. ppter obliquos quoꝝ recti sunt teri absoluti vt iste grūs hoīs ꝛ aliū obliq qui de sigātione grāmaticali siue mō significandi accñtali significāt p modū adiacētꝭ. ꝛ tñ d sua significatione eēntiali et formali sunt teri absoluti. ¶ Sed teri ɔnotatiui sunt teri q̄ de sua significatōe formali ꝛ eēntiali ipoꝛtant aliqd extrisece vꝭ intrisece. vt albū: nigrū: rōnale: sensibile. ꝛc. ¶ Uñ terioꝝ ɔnotatiuoꝝ q̄dā sunt teri cōnotatiui eēntiales ꝛ q̄dā sunt teri ɔnotatiui accñtales ¶ Teri cōnotatiui eēntiales sunt teri qui pdicanꝭ eēntialiter de pnomie demonstrāte illō p quo supponūt. ꝛ de formali ꝛ eēntiali significatōne ipoꝛtant aliqd itrinsece et nō extrinsece. vt rōnale: sēsibile: ꝛc. ¶ Sed teri ɔnotati accñtales sūt teri q̄ pdicanꝭ accñtalꝭ de pnomie demōstrante illud. p quo supponūt ꝛ ɔnotāt aliqd extrisece de formali ꝛ eēntiali significatōe vltra illud p quo supponūt. vt albū: nigrum: calidū: frigidū. ꝛ sic de aliis.

Diuisio teri

q̄ teri sūt absoluti

q̄ teri cōnotati ui.

subdiuisio.

q̄ teri cōnotatiui eēntiales

q̄ teri cōnotatiui accñtales

qd sigātū maťiale ⁊ forāle ťi ꝯnotatiui

Sciendū scđo q̄ terīnus ꝯnotatiu⁹ habz duplex sigātū.s.māle⁊forāle Sigā tū māle terī cōnōtī ē res ꝑ q̄ talis ťin⁹suppōit. Et sigātū formale ď res quā talis terīnus īportat vltra maťiale significatū. vt maťiale si= gnificatū hui⁹ terī albū est res in q̄ est albedo. Et significatū formale

Questio

est ipsa albedo. Sz q̄reret aliqs:si caperet albū pure adiectiue:vtruz tūc hr̄et significatū materiale distī

Solutio.

ctū a formali. ¶ Dr̄ q̄ nō:qꝛ qñ ca pitur pure adiectiue tūc solū signifi cat albedinē ꝑ modū adiacētis:⁊ ñ significat subz. ¶ Ex isto pz q̄ iste termin⁹albū qñ capiť pure adiecti ue nō significat totū illđ qđ signifi cat qñ capi substantiue.

De terīo appellatiuo solitarie ⁊ aliť addito.

Sciēdū tertio q̄ terīn⁹qui appellat suū signi ficatū formale: qñq₃ aliť appellat qñ solitarie poniť tanq̄ subm vel ꝑdicatū.⁊ aliť qñ coniūgiť cū alio terīo significante appellatū sui for malis significati. qꝛ qñ terīn⁹ ꝑ se poniť tūc appellat suū significatuz formale adiacere rei ꝑ q̄ ipsemet terminus supponit:vt albū currit. ibi ille terīn⁹ albū appellat albedi nē adiacē rei de q̄ verū est dicē q̄ ē alba. Sed qñ poniť cū alio termīo pure absoluto: tūc appellat suū si= gnificatū formale adiacere rei ꝑ q̄ terīn⁹ absolut⁹:vel totū aggrega tū ex terīo absoluto ⁊ terīo ꝯnota tiuo suppōit. vt hō alb⁹ currit.ibi ille terīn⁹ albus īportat albedinez adiacere illi rei ꝑ q̄ supponit hoc totū aggregatū.i.hō albus. ¶ Sz si ponať cū alio terīo appellatiuo: tūc qñq₃ talis terīn⁹ appellat suuz significatū formale adiacere vel ñ adiacere rei appellate ꝑ aliū terīz appellatiuū. vt sortes ē monach⁹ albus.ibi ille terīnus albus appel lat suū significatū formale adiace= re illi rei q̄ ꝯnotať ꝑ istū terīz mo= nachus.nō iste terīnus monachus appellat hītū monachalē ⁊ albus albedinē adiacere illi habitui. ⁊ nō qñ ď:iste ē monachus albus:sēsus ē:iste est monach⁹ hñs hitū albuz. ¶ Ex isto pz q̄ aliť appellat iste ter min⁹ albus qñ ď: sortes est albus ⁊ qñ ď sortes ē monach⁹ alb⁹:qꝛ ī pria ly albus appellat albedinē ad iacere illi rei q̄ ē sorť⁊ alijs rebus de qbus verū ē dicere q̄ sūt albe. Et in scđa solū appellat albedinē adiacere illi rei q̄ ē hitus monachi ¶ Siťr iste terīnus bonus: aliť ap pellat in ista ꝑpōe.sorť ē bon⁹ q̄ī ista sorť ē bonus faber: vel sorť ē bonus clericus.qꝛ ī pria ly bonus appellat bonitatē mor⁊:⁊ ī duab⁹ alijs appellat bonitatē art⁊. ¶ Si miľr ille terīnus tuus in ista ꝑpōe iste canis est tuus aliť appellat q̄ in ista:iste canis est pr̄ tu⁹: qꝛ in pria iste terīnus tuus appellat rē ꝑ mo dū possessi.⁊ in scđa appellat ꝑ mo dū geniti.

correla[m] bū nōnđ.

Sciendū q̄rto q̄ iste ter minus appellatio nō capiť hic prie ītētōaliť:sz scđe ītētōaliť.Et hoc⁹ ca piēdo appella⁹ ē duplex.s.appella tō forālis sigāti:⁊ appellatō rōis. Appellatio forālis ē sigātō formaľ significati ter ī ꝯnotati:ꝑ modum potētis adiacere vľ ñ adiacere:siue ꝑ modū denoīant⁊ alteꝝ in ꝑpōne re spectu alicui⁹ dr̄e tꝑalis: vt hō est albus.ibi ille terīnus albus appel lat albedinē adiacere illi rei ꝑ qua supponit ꝑ tpe pñti. ¶ In hac dif finitōe poniť significatio loco gñis vñ appellatō forāľ ē forāľ sigātio capiēdo illū ťmiz sigātō ꝑ terīo⁹ si gnāte :sz ñ eꝯ: qꝛ ťin⁹ absolutus ē sigātō : ⁊ tñ nō ē appellatō forālis Dr̄ notanť forālis sigāti:ad dram suppōis qꝛ suppō est sigātio mālis sigāti. Vñ aliqñ terīn⁹ supponit q̄ ñ appellat vt hō ē aīal. ⁊ aliqñ terī nus appellat q̄ nō supponit vt asin⁹ ē hō hinnibiľ. Dr̄ notať adiacere ꝑꝑ terīos īportātes aliquā rē posi tiuā q̄ adiacet rei ꝑ q̄ suppōit. vt calidū frigidū.humidū.⁊sic ď alijs Dr̄ notať nō adiacere ꝑpť terīos ꝑuatios vt pauꝑ ignarus, ⁊ sic de

aliis. ¶ Dr̄ notant. vel p modū de nominātis. propt̄ terios q̄ non cō notant sua sigāta formalia p modū inhesionis: sed per modū alterius denoiatōis: vt sunt teri de p̄dicamēto ad aliqd: situs: ⁊ habitus. ¶ Dr̄ notant in propōe: qꝛ nullus terin⁹ appellat extra propōez: ⁊ rōe illi⁹ pticule appellatio se h̄z vt inferi⁹ respectu hui⁹ teri ꝯnotatio. ¶ Uñ appellatio formalis capitur dupl̄r. Uno mō large: ⁊ sic diffinita ē. Et diuidr̄ p appellatōem formalē teri ꝯnotatiui essentialis ⁊ per appellationē formālē teri ꝯnotatiui accñtal̄. ¶ Uñ appellatio formalis teri cō notatiui eēntial̄ ē appellatō sigāti formalis teri: qui aliqd itrinsece ⁊ non extrīsece ꝯnotat. ¶ Sȝ appellatio formalis teri cōnotatiui accñtalis ē appellatio formal̄ sigāti termi qui ꝯnotat aliquid extrinsece. ¶ Alio mō capr̄ spāliter pro appellatione formali teri cōnotatiui extrisecī. Et isto° oīs terinus appellatiu⁹ est terinus q̄ predicat̄ denomiatīe: ⁊ hoc⁹ capit aristoteles ap pellatōez i diffinitōe denoiatiuoꝝ:

Diuisio appellatōis formalis

Dubitatur

prio ad q̄d vȝ appellatio forme. ¶ Dr̄ q̄ vȝ ad hoc q̄ q̄s sciat iudicare de veritate ⁊ falsitate ꝓpōnū ꝓpt̄ diuersitatē appellationis forme. Unde pñt eē aliq̄ ꝓpōes drñtes in appellatōne forme: quaꝝ vna ē vera ⁊ alia falsa. vt sortes pcussit sedentē. ⁊ sedentē sors pcussit. Istā p̄ma vȝ tm̄ sicut sortes pcussit sedentē in tpe p̄terito quo fuit sedens. sȝ scda vȝ tm̄: sortes pcussit aliquē q̄ est vl̄ fuit sedēs. mō p̄ma p̄t eē falsa scda exñte vera. Similr̄ ē de istis. papā vidi: ⁊ vidi papam: regē vidi ⁊ vidi regem Silr̄ pp diuersitatē appellatōis forme h̄etur drīa inter istas propōes. Albū fuit sortes: ⁊ sortes fuit alb⁹. qꝛ in p̄ia ly albus apaell at albedinē adiacere illi pro quo supponit ille termin⁹ albū pro tpe p̄nti vel preterito. Et in scda appellat albedinem adiacere p̄cise pro tpe preterito: ideo p̄ma p̄t esse vera secunda exñte falsa.

Utilitas appellationis forē

Dubitatur

secūdo an ter minus appellans suū sigātū formale appellet oē suū sigātū formale: vl̄ aliquod ⁊ aliqd nō. ¶ Dr̄ q̄ appellat oē suū sigātū qd sigāt ₛm vnū ⁊ eundē ꝯceptū siue illd sit: fuit: erit pōt eē vel imaginat̄ esse ¶ Sȝ ꝯ h⁹ ar̄ qꝛ si terin⁹ appellat oē suū sigātum formale: tūc hec esset falsa. album currit. qꝛ albedo q̄ non est nō adiacet alicui ¶ Scdo sic. tunc ista essȝ vera albū currit: posito casu q̄ solū ethiops currat. qꝛ ethiopi adiacet albedo lȝ pua. ¶ Ad primū dr̄ negando añs: qꝛ non oȝ ad veritatem ꝓpōnis q̄ oē illud quod terminus appellat insit illi cui appellat adiacere: sed sufficit q̄ aliquod appellatū ab eo insit ei qd sufficit dnoiare sōm. ¶ Ad ₛm dr̄ negando añs: qꝛ lȝ ethiopi insit albedo: illa tñ non sufficit denominare sōȝ Ex isto sequitur ꝯñr q̄ terminus ꝯplex⁹ etiā appellat oē illud quod partes eius appellant.

Obiectō prima

Secūda.

Solutio prime.

Solutio secunde

Dubitatur

tertio vtrū termin⁹ cōnotatiu⁹ in propōe positus captus ₛm vnū ⁊ eundē ꝯceptū semp equaliter appellet suā formā vel diuersimode. ¶ Dr̄ q̄ terminus connotatiuus capt⁹ ₛm eundem ꝯceptuȝ q̄tum ē de se semper natus est appellare eodemmō: tñ ipse vel sibi synonimus positus in diuersis pro pōnib⁹ cū aliis ⁊ aliis teris diuersimode appellat. sic q̄ aliqd reqrit̄ ad veritatē vni⁹ ꝓpōnis qd nō req̄rit̄ ad veritatē alterius: rōne alti⁹ ⁊ alterius determinationis cū eodem terio vel diuersis teris. vt papam verberaui ⁊ v̄beraui papā. Similiter sortes ē albus: ⁊ sortes ē monachus albus.

prima rl'a de ꝯnotatiuis hñtibus se vt deteriabile deťminatio

Pro maiori declaratione huiꝰ dubij sunt aliq̄ rl'e notande. ¶ Quarum prima est ista. Qñ duo termī appellatiui: quoꝝ vnus deteriat alteꝝ ponunť a pte eiusdē extremi et ad idē extremū se tenēt. ⁊ q̄ deteriabile ꝑcedat et deteriatio seq̄tur appellant sua sigāta formalia adiacere vel nō adiacere siue denoīare pro eodē tpe verbi ꝑcise. Exēplū: vt ego ꝑcutio magistrū: ibi a pte predicati ponunť illi terī ꝯnotatiui .s. ꝑcutiens ⁊ magistrū. ⁊ vnꝰ deteriat aliū sicut rectū suū regēs ⁊ ideo ad veritatē talis ꝓpōnis req̄riť q̄ ille quē ego ꝑcutio sit tūc magister qñ ꝑcutio eū. ¶ Dr̄ notanť duo terī appellatiui quoꝝ ⁊c. qꝛ si vnus nō deteriaret aliū. vel vnus nō esset appellatiuus tūc nō oporteret q̄ tales terī appellarent pro eodē tpe precise. vt sortes ꝑcutit hoīem. ibi ille actūs hoīem nō appellat ꝓ eodē tpe precise sicut illō verbū ꝑcutit: ex quo nō appellat Silr̄ sortes ꝑcutit hñtē asinū currentē. ibi ly ꝑcutit ⁊ ly currentē appellant sua sigāta formalia ꝑcise ꝓ eodē tpe sc3 solum ꝓ tpe pñti. ¶ Dr̄ notanť a pte eiusdē extremi qꝛ si nō ponereť a pte eiusdē extremi tūc non appellarēt ꝓ eodē tpe ꝑcise. vt sortes sedentē ꝑcussit. ibi ly sedētem ⁊ ly ꝑcussit nō appellāt ꝑcise ꝓ eodē tpe. ¶ Dr̄ notanť ꝑcise dūmō deteriabile ꝑcedat: qꝛ si nō ꝑcederet tūc ñ appellarēt ꝑcise ꝓ eodē tpe. vt sedētē ꝑcussi ¶ Dr̄ notāť ꝑcise. qꝛ nō sufficit q̄ sigāta formalia terioꝝ adiaceāt alicui rei ꝓ tpe iportato ꝑ copulā: s3 oꝫ q̄ ꝑcise qñ vnū adiacet q̄ alterū eoꝝ etiā adiaceat pro eadem pte tpīs ⁊ nō vnū prius ⁊ aliud posteriꝰ. Ex ista rl'a pꝫ q̄ iste pñt esse false. ego comedi crudū. ego verberaui regē istis existentibus veris. ego crudū comedi. ego regem verberaui

secūda rl'a õ ꝯnotatis hñtibꝰ se vt adiectiuū ⁊ substantiuū.

Secūda rl'a talis est. Qñ a pte eiusdē extremi ponūť duo terī ꝯnotatiui: mutuo se deťminātes: ⁊ hñtes se adinuicē sicut adiectiuū ⁊ substātiuū: ⁊ cōnotatū vnius natū ē conuenire connotato alterius: tunc terminus q̄ se h3 ꝑ modū adiectiui: appellat suū sigātū foŕale adiacere vel non adiacere cōnotato alťius hñtis se ꝑ modū substātiui: dūmō talis terminꝰ nō sit maťialis. Exēplū vt sortes ē albus monachus. ibi illi duo terī .s. albus ⁊ monachus se hñt adinuicē sicut adiectiuū et substātiuū ⁊ ly albus se h3 vt adiectiuū respectu illius terī monachꝰ. ideo appellat suū sigātū foŕale adiacere vel nō adiacere cōnotato illius ťmini monachus. Qñ ille terīnus monachus ꝑncipalr̄ ꝯnotat ꝓfessionē et minꝰ ꝑncipaliter habitū monachalē. ⁊ sic ille ťminus albus appellat albedinē adiacare habitui monachali: ⁊ sic dr̄ monachus albꝰ q̄ h3 habitū albū exterioꝛē. ¶ Dr̄ notāter in rl'a a pte eiusdē extremi: qꝛ si tales terī nō ponereť a pte eiusdē extremi: tūc nō sic appellarēt: vt dicēdo monachus ē albꝰ. ibi ille ťminus albus appellat albedinē adiacere illi rei q̄ ē monachus ⁊ non habitui. ¶ Dr̄ notanť deťminātes se qꝛ si nō deťminarent se mutuo non oporteret q̄ sic appellarēt. vt dicēdo monachꝰ cuius equus est albus currit. ibi ly albꝰ nō appellat albedinē adiacere habitui monachali ex q̄ nō deteriat illū terīm monachus. ¶ Dr̄ notanť ⁊ hñtes se ⁊c. qꝛ si nō haberent se sicut adiectiuū ⁊ substātiuū: tūc nō sic appellarent vt dicēdo. ego ꝑcussi papā. ibi ille ťminꝰ ꝑcussi: ⁊ ille terīnus papā sūt duo terī ꝯnotatiui: quoꝝ vnꝰ deťminat alterū: sed nō hñt se sicut adiectiuū ⁊ substātiuū: s3 sicut dictio regēs ⁊ dictio recta. ideo ille terīnus papā nō appellat suū formale sigātū adiacere vel nō adiacere si

gnificato formali huius teri ꝓcussi: nec ecõtra. ¶ Dr̃ notanť ꝯnotatũ vnius ꝛc. q2 si ꝯnotatũ vnius non ꝯueniret ꝯnotato alteri⁹: sic ꝙ adiectiuũ nõ ꝑdicaref ꝛc. ꝺ abstracto substantiui: tũc non sic appellaret: vt albus musicus currit. ibi ille terminus alb⁹ nõ appellat suũ sigãtũ formale adiacere formali sigãto alterius: q2 ista est flã musica est alba ¶ Dr̃ notanť si adiectiuũ nõ sit terminus numeralis: q2 si sit terĩnus numeralis rła nõ h3 veritatẽ. alias hec esset vera sortes ꝛ plato sunt vnu3 albũ: posito ꝙ eadẽ albedine essent albi. qꝺ tñ est falsum. ¶ De appellatione formali danť aliq̃ rłe

prima rła de terino appellati no ñ ãpliatiuo ꝛc.

Prima regula ẽ. Terinus appellatiuus formalis sigãti nõ ampliatiuus nec cum ãpliatiuo sũptus. positus cũ ꝟbo nõ hñte vim ampliandi talẽ terĩm sic positũ: appellat suũ sigãtu3 formale adiacere vel nõ adiacere precise ꝓ tpe illius verbi. vt sortes est albus. sortes fuit alb⁹: sortes erit albus. ibi ille terĩnus albus appellat albedinẽ adiacere ꝓ tpe verbi cũ quo poniť. ¶ Dr̃ notanter non ampliatiuus. q2 si talis terĩnus eẽt ãpliatiuus tunc nõ sic ãpliaret: vt adam est genitus. ibi ille terminus genitus nõ appellat gñationẽ passiuã ꝓ tpe pñti: sed pro tpe preterito adiacuisse. Similiter antixp̃s ẽ gñandus. ibi ille terĩnus gñandus nõ appellat gñationẽ passiuã ꝓ tẽpore pñti: s3 ꝓ tpe futuro. Simılr̃ hic gñadũ est sortes. genitũ est sortes. Dr̃ notanť nec cũ ampliatiuo sumptus: q2 si talis terĩnus sumeretur cũ terĩo ãpliatiuo: tunc non sic appellaret: vt antixp̃s est futur⁹ predicator. ibi ly predicator nõ appellat actũ predicãdi pro tp̃e pñti iportato ꝑ copulã adiacere ãtixp̃o sed ꝓ tpe futuro. Silr̃ albũ ẽ mortuũ albu3 est genitu3. ibi ille terĩnus albu3 appellat albedinẽ: nõ ꝓ tpe verbi precise: sed pro tpe pñti vel preterito. ¶ Dr̃ notãter cum verbo ꝛc. q2 si tale verbũ haberet vim ãpliãdi tũc nõ appellaret ꝑci se ꝓ tpe verbi. vt cognosco albu3 albu3 fuit sortes. albu3 potest esse ibi ille terĩnus albu3 nõ appellat albedinẽ precise ꝓ tempore verbi

Scđa rła de terino appellatiuo respectu dictionis pteriti vł futuri tpis.

Secunda regula est. terminus appellatiu⁹ positus a pte subi respectu copule ꝑncipalis vel verbi includentis copulã ꝑncipale3 preteriti vel futuri tpis vel respectu participiũ preteriti vel futuri tpis. quod ẽ ꝑdicatũ vel adiectiuũ ꝑncipalis ptis ꝑdicati appellat suũ sigãtum formale ꝺm exigẽtiã ampliatõnis nisi restrĩgatur. vt albũ fuit sortes Album est genitũ. album est ens factũ. ibi ille terminus albũ appellat albedinẽ adiacere illi rei ꝓ qua supponit ꝓ tpe preterito vel pñti Silr̃ albũ erit sortes. albu3 ẽ gñandum. ibi ille terĩnus albũ appellat albedine3 adiacere ꝓ tpe pñti vel futuro. Dr̃ notanter a pte subi: q2 si a pte ꝑdicati talis terĩnus poneretur nõ sic appellaret. ¶ Dr̃ notanť nisi restrĩgať. q2 si restringeretur tũc nõ sic appellaret. vt albu3 qꝺ est fuit sortes. Alie pticule exponunť eodẽmõ sicut in regulis de ampliationibus. ¶ Ex ista regula patet: ꝙ iste sunt ꝯcedẽde ĩ aliquo casu. sciens fuit iohãnes. albũ fuit sortes. tu crudũ hodie comedisti. tu papã verberasti. et tñ eodẽ casu retento iste eẽnt negãde. iohãnes fuit sciens. sortes fuit albus. tu hodie comedisti crudũ. tu verberasti papam.

ꝓpõesnotande.

Tertia rła est. Terminus appellatiu⁹ posit⁹ a pte subi vel ꝑdicati respectu huius verbi potest. vel respectu verbi deteriati aliq̃ istorũ modorum sc3 possibile: impossibile. cõtingẽs ꝛ necessariũ. quod est copula ꝑncipalis. dũmodo nõ restrigať: appellat suũ sigãtũ adiacere ꝺm exigen-

tertia rła ꝺ terio appellatiuo respectu ꝟbi ꝑct sic ꝺ aliis

tiam ãpliationis. vt albũ pt eẽ ni-grũ. fur possibiliter est iustus. Meretrix possibiliter est virgo. differẽter tñ appellat ante ly necessariũ z post: vt dictũ ẽ in suppositionib⁹

qrta rgla gñalis d termino appellatiuo respectu verbi ãpliatiui

Quarta rla ẽ. dlz terĩnus appellatiuus positus in ppõne respectu verbi alicuius ãpliatiui sic positũ potentis ãpliare: appellat suũ sigãtũ formale adiacere vel nõ adiacere ẽm exigẽtiã ãpliationis. Ãñ virtute isti⁹ rle z duarũ pcedẽtũ iste ppõnes ɔcedũt. pr erit sortes qñ sors ñ erit pr. Silr suppõ erit terĩn⁹ qñ terĩnus nõ erit suppõ. Silr suppõ fuit terĩnus qñ terĩnus nõ fuit suppõ. Silr par manebat iohãnes qñ iohãnes nõ manebat pr. Silr pater erit qñ non erit pater. ¶ Sz diceret aliqs ex q̃ tales ppões ɔcedũt. albũ fuit nigrũ. albũ erit nigrũ: z sic de alijs ppõibus pus dictis. Et ppões de pterito vel futuro nõ sunt vere nisi ppõ de pñti fuit vel erit vera. Et ppõnes de possibili nõ sunt vere: nisi aliq̃ ppõ de pñti sit possibilis. Jdo ad cognoscendũ q̃ sunt ppõnes de pñti illaz ppõnũ penes q̃s attẽdit ṽitas istaz ponẽde sũt aliq̃ rle. qrũ

ppõnes notande.

prima rla de põne p põnũ ieẽ.

Prima est. qñ in aliq̃ ppõe de preterito: futuro vel possibili. siue ei sili: subm ẽ terĩnus ɔnotatiuus tunc ponendo eaz ineẽ: siue dãdo ppõem de ineẽ: penes cui⁹ veritatẽ siue possibilitatẽ sumit veritas vel possibilitas talis ppõnis: subm nõ dz manere in propria forma: sed dz mutari in terĩm absolutũ: siue singularẽ: siue cõmunem siue in pnomẽ demõstratiuũ primitiue speciei: qd pnomen supponit p illo: pro quo subm illius ppõis suppõebat q̃ ponit ineẽ. Exemplũ vt ista ẽ vera. Calidũ erit frigidũ. z dz sic poni ineẽ. hoc ẽ frigidũ: vel aqua est frigida. Silr albũ fuit sortes. dz sic poni ineẽ. hoc est sortes. Silr dicẽdũ ẽ de alijs ppõibus istis similibus. ¶ Ãñ ad hoc q̃ ppõ de preterito sit vera reqrit q̃ ipsa habuerit vnã de pñti veraz vel plures de pñti veras. Et ad hoc q̃ ppõ de futuro sit vera: reqritur q̃ habeat vnã de pñti que in futurũ erit vera. Sed ad hoc q̃ ppositio de possibili sit vera nõ reqritur q̃ habuerit vel habebit vnaz de pñti verã: sed sufficit q̃ habeat vnã possibilẽ. ¶ Ãñ etiã aliqñ propositio de pterito futuro. vel possibili cuius subm est absolutũ complexũ ponit inesse mutando subm eius in hoc pronomẽ hoc. vt posito casu q̃ materia et forma sortis fuissent z non fuissent vnite: tũc ista eẽt vera. materia et forma sortis fuerũt: z tñ ista nõ fuit et⁹ de pñti vera Materia z forma sortis sũt: cũ illa nunq̃ fuit vera ẽm casum positũ. sz illa debet sic poni inesse. hec sunt: demõstrando p hec: illa p quibus supponit hoc ɔplexũ scz materia z forma sortis.

Secunda regula talis ẽ qñ in ppõne d preterito. futuro. vel possibili a pte subiecti z a pte predicati ponuntur deteriationes: quarũ illa q̃ ponitur a pte subi repugnat illi que ponit a pte predicati. tunc ponẽdo talẽ ppõnem inesse dz dimitti vna illaruz deteriationũ. s. illa q̃ ponit a pte subti: vel loco illius subti dz poni terĩnus singularis: siue pnomẽ demõstratiuũ: supponẽs p illo pro quo supponebat tale subiectũ vt sortes exñs sine pedibus põt habere pedes. q̃ dz sic poni inesse: sortes hz pedes. vel sic hoc hz pedes vtraq3 istarũ est possibilis. g̃ prima est vera. Silr sortes sedẽs sine pedibus pt ãbulare cũ pedib⁹. sic ponit inesse. sortes est ãbulãs cũ pedibus vel hoc est ãbulãs cũ pedibus Silr sortes exñs ĩ domo erit extra domuz: dz sic poni inesse. sortes est extra domum vel hoc est extra domum. Et similiter põt dici de alijs propositionibus istis similibus.

Scda rla

tertia rła **Tertia** rła talis est. Si in aliq̄ ꝑpōe de pterito: futuro: vel possibili: ponat aliquod verbū qd se tenet restrictiue a pte vnius extremi. vel vna dr̄a temporalis addat copule q̄ nō pt debite addi verbo pn̄tis tpis tūc ponendo talē ꝑpōe3 inesse. tale vbū vel dr̄a tpalis d3 mutari in aliud vbū vel in aliā dr̄am tpale3. Exm de verbo: vt fortes pōt plura scire q̄ scit. Illa d3 sic poni ineē: fortes scit plr̄a q̄ sciuit. l3 aliq̄ dicāt illā esse fl̄am. nec debere ꝓcedi nisi loco hui⁹. plr̄a q̄ scit fortes pt scire. Exm de dr̄a temporali. vt fortes comedet cras. Illa d3 sic poni iesse. fortes comedit in aliq̄ tpe. ⁊ nō d3 sic poni ineē fortes comedit cras. Silr̄ ego vixi anno pterito: sic d3 poni ineē. ego vixi in aliq̄ tpe. Silr̄ fortes fuit heri vo in scholis d3 sic poni ineē. fortes ē in aliq̄ tpe in scholis. Et silr̄ dicendū est de caetū silibus. Et sic p3 q̄ qn̄ aliq̄ dr̄a tpalis addit verbo pteriti vel futuri tpis: q̄ nō pt cōgrue addi vbo pn̄tis tpis talis dr̄a tpalis d3 mutari in aliā q̄ pt ꝯgrue addi vbo pn̄tis tpis qn̄ talis ꝑpō ponit inesse. ¶ Sed ꝯtra istā regulā

Obiectio diceret aliqs: q̄ in positione ꝑpōnū inesse pdicatū talis ꝑpōis d3 manere in ꝓpria forma. ergo nō d3 fieri talis variatio: sicut dicit rł̄a. ¶ Dr̄

Solutio q̄ l3 pdicatū debeat manere in ꝓpria forma q̄tū ad modū significādi pncipalē ⁊ essentialē: ⁊ quo ad partes pncipales: tn̄ bn̄ pt mutari quo ad modos significādi accidentales: ⁊ etiā quo ad dr̄as temporales sicut dicit regula.

q̄rta rł̄a **Quarta** regula talis est q̄ qn̄ in aliqua ꝑpōne de pterito: futuro: vel de possibili ponit aliqd signū distributiuū siue a pte subiecti siue a pte pdicati: tunc talis ꝑpō d3 poni inesse per singulares incōiūctū sūptas: in quibus singularisatur t̄minus distributus. vt posito casu q̄ nō omnes hoies pn̄t simul mori vel q̄ non simul moriant: tūc ista oīs hō morietur d3 sic poni in esse. Ille hō moritur Ille hō moritur ⁊ sic de aliis ¶ Similiter oīs hō erit in ista domo posito casu q̄ nūq̄ omēs hoīnes erunt simul in ista domo: tunc illa d3 sic poni in esse Iste homo ē in ista domo: iste hō ē in ista domo ⁊ sic de aliis. ¶ Silr̄ oē signū zodiaci pt esse sup nostrū hemisperiu3 sic d3 poni ineē. hoc signū zodiaci ē supra nostrū hemisperiū demōstrādo taurum. hoc signū zodiaci ē supra nostrū hemisperiū demōstrādo arietē ⁊ sic de aliis. Uñ totū ex oībus istis singl̄ib⁹ nō ē ꝑpō de ineē ꝑpōis de ly pōt: q2 hoc totū nō est ꝑpō sed ꝑpōes. Sed ql3 illarum singulariu3 est ꝑpō de inesse illius vl̄is. ⁊ tn̄ penes nullā singularium illarū seorsū attēdit veritas illius ꝑpōis de ly pt: s3 penes oēs simul ita q̄ op3 q̄ ql3 illarū singulariū seorsum sit possibilis: si talis ꝑpositio vl̄is de ly pt vel ei similis debeat esse vera.

Quinta rł̄a talis est. qn̄ in aliqua ꝑpōe de pterito: futuro: vel d̄ possibili: vel ei sili pdicatū vel subm̄ siue ps subti vel pdicati ē vnū copulatū: tūc ponēdo talē ꝑpōnē inesse d3 poni in esse p diuersas cathegoricas illius incōiuncti sūptas. vt posito casu q̄ fortes fuisset hodie in ecclesia nr̄e dñe: ⁊ plato fuisset pdic ⁊ tn̄ nunq̄ silr̄ fuissent tunc ista est vera. fortes ⁊ plato fuerūt in eccl̄a nr̄e dñe. et illa nō d3 sic poni ineē. fortes ⁊ plato sunt in ecclesia nr̄e dñe: s3 d3 sic poni ineē. fortes ē in eccl̄a nr̄e dñe plato ē in eccl̄a nr̄e dñe. Silr̄ posito casu q̄ viderī petrū in vno āno ⁊ iohannē in alio: ⁊ nūq̄ ābos simł̄ tūc ista est vera. ego vidi petrū ⁊ iohānē. ⁊ tn̄ illa est fl̄a ego video petrū ⁊ iohānē: ió illa nō d3 poni ineē p illā: s3 p istas duas cathegoricas s. ego video iohānē. ego vidō petr̄ quinta rł̄a.

Diffinitō appellati onis rōis

Appellatio rōnis est terīnus acceptus in propositione pro suo sigāto vel suis sigātis: iuxta dictionē significantē actū aīe interiorem cognitiuū: vel appetitiuū formaliter ꝛ adequate q̄ denotat talem terīm accipi ſm ꝯceptū tali terīno corrñdentē in cuius dictiōe sigātū actus p talē dictionē importatus denotaꝝ transire. Dr notāter iuxta dictionē significantē ꝛc. q: si illa dictio nō importaret talē actū: tunc terīnus iuxta talē dictionē posit⁹ non appellaret suā rōnē. vt pcutio curro. lego. ꝛ sic de aliis. que non important actū potētie cognitiue interiorē s; exteriorē. ¶ Dr notāꝝ cognitiuū vel appetitiuū: ad dñaz illoꝝ vboꝝ. s. mastico: digero: nutrio ꝛ sic d̄ aliis. q̄ nō faciūt teri; appellare suā rōem. ¶ Dr notanꝝ q̄ denotat ipsum accipi ꝛc. q: si talis dictio non denotaret ipm terim accipi ſm ꝯceptū sibi corrñdentē: tunc talis terīnus nō appellaret suā rōnem. vt venientē cognosco: ibi ille terīnus venientē nō appellat suaz rationē. Dr notanter in cuius sigātum ꝛc. q: si in significatum talis termini nō denotareꝝ trāsire actus p talē dictionē iportatus: tūc talis terīnus nō appellaret suā rationē vt hō cognoscit asinum. ibi ille terminus hō non appellat suā rōnem

Rla gñalꝝ p appellatōe rōis

Pro appellatōne rationis ponitꝝ talis regula. Quilibet terīnus gñalitꝝ sequēs terīm significātem formaliter ꝛ adequate actū potētie cognitiue interiorez s. cognitiuū vel appetitiuū vel sequēs dictionē ꝓportionabilē illis actionibus. vel dictionē icludentē talē dictionē: dūmō in sigātū illi⁹ teri denoteꝝ trāsire act⁹ iportatus p talē dictionē appellat suā rōem formalē. Exēplū: vt cognosco hoiez Appeto vinū. Un̄ ille terīnus (terminus) in ista regla debet capi lar ge pro termino cathegorematico ꝛ sincathegorematico: q: dicendo sic sortes cognoscit oēm hoīem. ly oēm appellat etiā suā rōem. Et li; in sigātū illius teri oēm non denoteꝝ transire actus vbi: tñ in sigātū illius totius. s. oēm hoie; denotaꝝ trāsire actus ſm cōceptū illius cōplexi. ¶ Dr notanꝝ sequens: ad denotandū q ad hoc q terīnus appellet suā rōem formalē reqritꝝ q ipe sequaꝝ hmōi dictionē q̄ facit ipm sic appellare. ꝛ sic p; q si nō sequereꝝ talis terminus: tūc nō appellaret suā rōem. vt venientem cognosco. ¶ Dr notanꝝ gñalꝝ ad denotandū q nō solū verba faciūt terim appellare suā rōem: s; etiā pticipia noia ꝛ alie dictōes actū potētie cognitiue iteriorē iportātes: vt ego sū cognoscēs hoiem. ꝯcept⁹ sortis ē conceptus singularis. ¶ Dr notanter significātē formaliter: q: penes significationē mālem nō attēdiꝝ appellatio rōis: vt ly cognosco de materiali sigāto sigāt hoiem ꝛ nō actū ꝛ tñ facit terim appellare suam rōnē ex q̄ de formali sigātione sigāt actū potētie cognitiue interiorem Etiā hoc vbū est sigāt oēm rē mūdi: nō tñ formalitꝝ ꝛ connotatiue: sed substractiue et adiectiue. ¶ Dr notanꝝ adequate. q: l; hoc verbū ē significet actū potentie cognitiue: nō tñ adeqte ¶ Dr notanꝝ potētie et nō aīe. q: alias ly cognosco ꝛ itelligo nō facerēt appellationē qñ attribuerenꝝ angelis. ¶ Dr etiā cognitiue. q: teri sigāntes actū potētie nō cognitiue nō sic faciūt terim sequētē appellare suā rōnē: vt mouere: nutrire: ābulare. ¶ Dr notanꝝ cognitiuū. q: si nō significarēt actū interiorē cognitiuū vel appetitiuū tūc nō facerēt terim appellare suā rōem: vt digero: nutrio: ꝛc. ¶ Dr etiā interiorē: q: si tales dictiōes significarēt actū cognitiuū exteriorē tūc nō facerēt terim appellare suā rōem. Dr notanꝝ in cui⁹ sigātū ꝛc.

q: si in sigatū teri nō denotaretur trāsire actusverbi :tunc talis terinus nō appellaret suā rōem.vt ap peto michi cibū . ibi ille terin⁹ michi nō appellat suā rōem. ¶Df no tant vel sequēs dictionē ꝛc.pter tales dictiōes intendo desidero: ꝛ sibi siles. ¶Df notant vel sequēs dictionē icludētē ꝛc.ppt tales ter minos.s.incptū:ea rōne: put ꝛ sibi siles. ¶Vn ad hoc q ista propō sit vera.cognosco venietē:requirit q ego habeā cognitionē illius rei q venit:nō fm quēcūq ꝯceptū:s3 pre cise fm illū ꝯceptū q exprimit p illā vocē venietē. S3 ad hoc q ista sit vera. venientē cognosco. sufficit q cognoscā illā rē q venit:siue hoc sit fm illū ꝯceptū q exprimit p illā vocē venientē:siue fm aliquē aliū cōceptū.Et sic p3 q terinus positus post tales terinos:appellat determinate ꝛ pcise suā rōem. s3 qn ponit ante:tunc nō appellat pcise ꝛ determinate suā rōe3:s3 sub disiūctiōe quā libet aliā q tali rei cōuenire pōt.

Notabile

Circa appellationē rōis est aduertendū:q dictiones faciētes appellatiōes rōnis sūt triplices. Quedā sunt dictiones q solū iportant cognitionē rei de formali sigāto.ita q adveritatē ppōnis in qua ponit aliq talis dictio (si sit affirmatiua) reqrit q talis res a qua egredit talis actus (puta cognitio rei) habeat cōceptū teri appellātis suā rōem:si terinus qui facit terim appellare suā rōem nō includat negationē.vt ista dictio cognosco solū denotat q qs feratur cognitiue in rē aliquā mediāte aliquo cōceptu q sufficit ad hoc q p ipm res cognoscat. et hmōi dictiones sunt talia vba cū suis pticipijs intelligo.cognosco.concipio.desidero.apprehēdo.amplio.appello Et iste dictiones incptū.put.ea rōne:ꝛ cōsimiles dūmō capiant specificatiue. ¶Alie sunt dictiōes q cognitionē rei iportāt:ꝛ cū hoc assensum vel dissensū. et ad veritatē ppōnis in qua ponit aliq talis dictio nō sufficit ꝯceptus teri appellantis suā rōem. sed reqrit cōceptus cui subordinat talis terinus appellās et cū h⁹ assensusvel dissēsus alicui⁹ ppōis in qua ponitur ꝯceptus teri appellātis suā rōem.vt hoc verbū scio denotat q qs ferat scientifice in ppōem mētalē credēs sic esse sicut ipsa sigāt. et nō pōt sibi assentire nisi pus ferat apprehensiue siue cognitiue in rē sigātā p terinos ppōnis.ꝛ sic rōne taliū dictionū reqritur ꝯceptus teri appellātis sua3 rōe3:ꝛ cū hoc assēsus vel dissensus ꝛ tales dictōes sunt iste scio.credo dissētio.ignoro.nescio.ꝛ assētō ꝛc.

triplices dictiones appellationez rōis facientes

prime

Secunde

Tertie.

¶Alie sunt dictiones q iportant ꝯceptū rei siue cognitionē:ꝛ vltra hoc assensum vel dissensu3:ꝛcū hoc actū appetitus sensitiui vel intellectiui sic q adveritatē ppōis in qua aliq taliū teriorū ponunt reqrit q aliqs habeat ꝯceptū teri appellātis suā rōem:ꝛ cū hoc assensū vel dissēsum alicui⁹ ppōis in qua talis ꝯceptus ponit.ꝛ tertio requirit actus appetitus volūtatis. vt dicēdo Diligo fratrē meū.ibi rōne illius termini diligo reqrit q ego habeam actū dilectionis mediāte quo diligā fratrē meū.Scdō reqrit assens⁹ ppōis in q ponit hoc cōplexū frat meus:sed nō op3 q nūc pcise habeam talē assensum:sed sufficit q an habueri. Tertio reqrit ꝯceptus illius ꝯpleri.sc3 frater meus.q: op3 ad assensū phabere ꝯceptū.ex quo assensus ferr in ppōem mentalem ꝯstitutā ex conceptibus ꝛ actibus: vel vno actu.Et hmōi dictōes sunt iste.s.cupio:appeto:desidero:gliscо:pmitto:intēdo:volo:amo:diligo:odio:refuto:spno:nolo ꝛ ꝯsiles

¶Istis notatis qreret aliqs: quō d3 exprimi appellatio rōis. ¶Df q appellatio rōis q fit p dictiones pmi modi:d3 exprimi addēdo hoc cōplexū.s.fm ꝯceptū:ꝛ gtiū termini

Modus exprimēdi appellationē rōnis p dictōes pmi mōi.

appellantis suã rõem ad ꝓpõnem in qua ponit̃ talis terı̃n⁹ appellans vt cognosco venientẽ ꝫm ↄceptum venientis. ¶ Sĩlr intelligo venientem: sensus est. intelligo venientez (id est cognosco venientẽ) ꝫm conceptum venientis. ¶ Sĩlr ↄcipio sortem. sensus est. ↄcipio sortẽ ꝫm conceptũ sortis. Sed appellatio q̃ fit rõne dictionũ scdi modi dʒ exprimi addẽdo hoc ↄplexũ. s. ꝫm assensum p̃supponẽtẽ ↄceptũ: ⁊ gtũ termini appellantis. vt scio hoiem eẽ aial sensus est: scio hoiem esse aial ꝫm assensuʒ p̃supponẽtẽ ↄceptũ huius ↄplexi. s. hoiem esse aial. Uel aliqñ exp̃mit̃. s. addẽdo hoc ↄplexũ. s. ꝫʒ dissensum p̃supponentẽ ↄceptũ et gtũ teri appellantis ad ꝓpõeʒ in qua fit talis appellatio. vt dissẽtio hoiem eẽ asinũ. sensus est: dissentio hoiem esse asinũ ꝫm dissensũ p̃supponẽtem ↄceptũ ill⁹us ↄplexi: scilʒ hoieʒ esse asinũ. ¶ Sĩlr opinor sortẽ currere. sensus illius ꝓpõnis est Ego opinor sortẽ currere opiniõe hñte ꝓ obiecto imediato talẽ ꝓpõnẽ. s. sortes currit: vel aliquã aliaʒ ꝓpõem in qua ponit̃ ↄceptus illi⁹ ↄplexi. s. sortẽ currere. ¶ Sed appellatio q̃ fit rõne dictionuʒ tertij modi dʒ exprimi ꝑ tres actus: ⁊ ꝫʒ variationẽ teriorũ facientiũ appellationẽ dñt ꝓpões ⁊ appellatões diuersimode exprimi. vt odio peccatum. dʒ sic exp̃mi ego odio pctm̃ odio p̃supponẽte assensũ vel dissensum alicu⁹ ꝓpõis: in qua ponitur ↄceptus peccati. Uñ aliqñ odium causatur ꝑ assensũ alicu⁹ ꝓpõnis. vñ ex q̃ aliqs assẽtit isti ꝓpõi vel p⁹ assensũ habuit. s. pctm̃ est malũ: idõ ille dr̃ odire pctm̃. ⁊ aliqñ odiũ causat̃ ꝑ dissensũ alicuius ꝓpõis: vt ex quo aliqs dissentit isti ꝓpõni pctm̃ est bonũ. siue p̃us dissensuʒ habuerit. idõ ille odit pctm̃. ¶ Sĩlr ego volo dormire: sensus est volo dormire ꝫm actũ volẽdi: p̃supponentẽ assensuʒ alicu⁹ ꝓpõis in qua ponit̃ ↄcept⁹ dormiẽtis: vt ex quo aliqs assentit isti dormire est bonũ: siue dormitio ẽ bona. ideo ille vult dormire.

Expressio appellationis rõis i dictõib⁹ scdi mõi.

Mod⁹ exp̃medi ꝛc. dictõibus tertij modi

¶ Questio de veritate p̃dictoruʒ addita ꝑ magistrũ thomam bricot

Queritur vtrum ea q̃ dicta sunt de appellatõibus ꝑ verba sigñantia actũ aie: ⁊ ꝑ verba sigñantia assensũ vel dissensũ sint vera. Et ar̃ ꝙ nõ. p̃mo de appellatione facta ꝑ hoc verbũ cognosco: q2 si deberʒ sic explicari sicut dictũ ẽ: tũc ista ↄñа eẽt bona venientẽ cognosco. ergo cognosco venientẽ: qđ est fl̃m: pʒ ↄña: q2 mẽtal̃ añtis nõ p̃t esse vera qui mentalis ↄñtis sit vera. Nã si mẽtalis añtis sit vera tũc habeo ↄceptũ veniẽtis ⁊ si habeã ↄceptũ veniẽtis: tunc cognosco ipm venientẽ. ¶ Scđo ar̃. de appellatione facta ꝑ ista verba scio: credo: opinor. q2 si talis deberet sic explicari (vt dictũ ẽ) tunc iste eẽnt false. scio ꝓpõem. opinor conclusionẽ huius syllogismi: ⁊ sic de alijs. pʒ ↄña q2 sensus illaruʒ esset ꝙ scio ꝓpõem ꝫm ↄceptũ ꝓpõnalẽ corrñdẽtẽ huic terı̃no ꝓpõ. ⁊ sĩlis sens⁹ p̃t dari de alia q̃ tñ sensus sũt falsi. ¶ In oppm̃ ar̃. per ea q̃ dicta sunt. ¶ Ad dubiũ dr̃ ꝙ oĩa illa sũt v̾a. Et ad p̃mã rõem dr̃ ꝙ illa ↄña nõ vʒ. ⁊ ad ꝓbationẽ eius diceret̃ in p̃mis: ꝙ nõ seq̇t̃ mẽtalis añtij nõ p̃t eẽ vera sine mẽtali ↄñtis. ergo ↄña est bona. Nã lʒ añs nõ possit esse verũ sine ↄñte: p̃t tñ ita esse sicut per añs sigñatur ab eo ꝙ ita sit sicut ꝑ ↄñs sigñat̃: vtputa si aliqs habeat d̾ re q̃ venit aliquẽ ↄceptũ: ⁊ nõ conceptũ veniẽtis. ¶ Ad scđam dr̃ ꝙ ꝫm aliqs ille ꝓpões sunt false: licʒ iste bñ ↄcedant̃ ꝓpõem scio: vel cõclusionẽ syllogismi opinor: imo ꝫʒ alios adhuc ille sunt false q2 obiectũ scie vel opiniõis nõ ẽ ipsa ꝓpõ sed eius adequatũ sigñatũ. Uel dr̃ ꝙ illa explicatio q̃ p̃us dicta ẽ non

habet locū qñ post illa verba scio ⁊ opinor ponit terminus scđe intētōnis sigñans ꝓpōem vt ꝓpō: sicut est in proposito: sed deberet prima sic explicari. scio ꝓpōem ſm ↄceptum ꝓpōnalē corrñdentē ipsi ꝓpōi. scđa vero sic. Opinor ↄclōnē ſm ↄceptū ↄclōnis corrñdentē ipsi ↄclusioni.

¶ Seqtur tractatus alienationum

Circa tractatum alienationis ⁊ remotionis est aduertendū q̄ isti termini non capiunt̄ pme intentionalr̄ sed scđe intētionalr̄. vt sc3 Alienatio est aliena acceptio teri quātū ad ei⁹ suppōem vel appellationē. ¶ Et diuidit̄ ꝑ alienationē suppōis: ⁊ ꝑ alienationē appellationis. ¶ Uñ alienatio suppōis ē terinus supponēs non ꝓ suo ꝓprio sigāto siue pmario: sed ꝓ aliena significatiōe: siue secūdario ſm exigentiā suppōnis. Exm̄ vt hō pictus videt̄ a me. ibi ille terinus hō: rōne illius dictionis pictus alienat̄: vt ñ accipiat̄ ꝓ suo sigāto pmario: sed pro suo sigāto scđario. Silr̄ prat̄ ridz ibi ille terminus ridet alienat̄ ne suppōat ꝓ suo sigāto pmario s3 suppōit ꝓ suo secūdario sigāto. ¶ Sed alienatio appellationis est terinus appellās nō ꝓpriā eius formā: siue sigātum ꝓpriū eius formale: nec eius ꝓpriā rōe3 s3 rōe3 impropriam: vel aliqđ qđ transsumptiue sigāt. Exm̄ vt sortes cognoscit vēdentē oleū. ibi ly vendentē oleū nō appellat suū sigātū formale ⁊ ꝓpriū: nec suā rōem formalē ꝓpriā. sed appellat illud qđ iste terminus mentitor appellaret si tali loco poneret̄. ⁊ etiā appellat ſm eandē rōem. ⁊ sic sensus istius sortes cognoscit vēdētē oleū ē iste sortes cognoscit mentitorem. Silr̄ intelligo lupū in fabula. Silr̄ scio sortē haurire aqua3 cribro. ibi est alienatio appellationis. ¶ Uñ tūc terinus dr̄ ꝓprie alienari: qñ ipse ꝓpt̄ aliquē terim sibi additū nō capit̄ pro illis sigātis ꝑ qbus caperetur sine tali addito. ¶ Uñ ꝓ alienatiōe ponit̄ talis regula. Quil3 terminus sūptus cū deteriatōe distrahente: alienat̄ a sua ꝓpria sigātione vel denoīatione. Exēplū vt hō mortuus currit. homo pictus mouetur. ibi ille terinus hō rōe illar̄ deteriationū distrahentiu3: supponit ꝑ aliquo alio q̄ sine talibus deterinationibus supponeret. ¶ Ds noīat̄ cū deterīatione distrahente ad drām deteriationū nō distrahētiū: sicut sunt iste deteriationes albus niger. ⁊ sic de aliis. ¶ Uñ illa dr̄ deteriatio distrahens: q̄ addita alicui termino facit ipm terim supponere ꝑ sigāto minus principali si talis ꝓpō debeat esse vera in qua ponit̄ talis terinus: ⁊ nō ꝑ sigāto principali. Et ista deteriatio solu3 causat alienationē circa terios analogos: siue circa equoca a consilio ¶ Iste terinus vero remotio scđe intentionalr̄ captus capit̄ dupliciter Uno⁰ vt attribuit̄ pdicato in ordīe ad subm respectu copule negate. ⁊ sic dr̄ q̄ in ꝓpōne negatiua est remotio pdicati a subiecto: ⁊ illo modo nō capitur in ꝓposito. ¶ Alio modo capit̄ vt ē passio teri importantis pۥuationē suppōis. ⁊ illo mō est hic ad ꝓpositū. et sic adhuc capit̄ dupl'r. ¶ Uno⁰ actiue ꝑ terino remouente suppōem alterius teri Alio⁰ passiue ꝑ terio cui⁹ suppō remouet̄. ¶ Et diffinit̄ sic. Remotio est terinus nō supponēs: rōne deterīnationis sibi addite in ꝓpōe: in qua supponeret si talis deteriatio sibi nō adderet̄. Exēplū: vt hō hinibilis currit. ibi ille terinus homo est remotio: capiendo illum terim remotio ꝑ terio cuius suppō remouetur. ⁊ ille terinus hīnibilis est remotio capiendo illu3 terim remotio pro termino remouente suppositionem alterius. ⁊ ille terminus homo si in illa ꝓpositione poneret̄

Quid alienatio.

qđ alienatio suppositionis.

qđ alienatio appellationis.

Rła alienationis.

qđ deterinatio distrahens.

Acceptiones remotionis.

Diffinitō remotōis

sine illa determiatõe.s. h'nnibilis supponeret: tñ nõ supponit. ¶ Unde rña remotio nis ꝓ remotione talis dat̃ rã. Qñ vnus dispator cõiũgit cũ alio a pte eius dẽ extremi sine cõiũctione media: vel terinus supponẽs cũ terio non supponẽte q̃ se hẽant sicut determiatio ⁊ deteriabile. ita ꝙ deteriabile p̃cedat ⁊ deteriatio seq̃tur. tũc remouent seiuicẽ a suppõe. Exᵐ pͥmi vt hõ hinnibilis currit. vel hõ q̃ est hinnibilis currit. Exᵐ scõi: vt pósito casu ꝙ nullũ sit nigrũ in mũdo: vel ñ sit aliq̃s hõ videns. tunc dicẽdo hõ niger currit. hõ q̃ est niger currit: hõ vidẽs est aial: hõ qui est adã currit. ibi ille terinus hõ non suppõit ¶ Dr̃ notanr̃ in regula a pte eiusdẽ extremi. qꝛ si vnũ dispator stat a pte subiecti. ⁊ reliquũ a pte p̃dicati: vel terinus supponẽs in subiecto: ⁊ terinus non supponẽs in p̃dicato: vel ecõtra tũc nõ causaret̃ remotio. vt hõ est hinnibilis: ibi tã ille terinus hõ q̃ ille terinus hinibilis supponũt. Silr̃ dicendo. hõ ẽ adã ibi ille terinus hõ supponit. ¶ Dr̃ notanr̃ sine cõiũctione media: qꝛ si media: et cõiũctio tũc non causaret̃ remotio. vt hõ ⁊ hinibile currunt. ibi tã ly hõ q̃ hinnibile supponũt. Silr̃ hõ ⁊ adã currũt. ibi ille terinus hõ supponit. ¶ Dr̃ notãter hñtes se p mos̃ deteriatõis. ⁊c. qꝛ si ñ hẽant se p mos̃ determinationis ⁊ deteriabilis. ita ꝙ deteriabile p̃cederet ⁊ deteriatio seq̃ret̃ nõ causaret̃ remotio. vt antixp̃i asin⁹ currᵗ ibi ille terinus asinus supponit. ⁊ tñ deteriatio eius .s. ille gtũs antixp̃i ꝓ nullo supponit. ¶ Et si dicat̃ ꝙ deteriabile nũq̃ supponit quãdo aggregatũ ex deteriatione ⁊ deteriabili nõ põt de aliquo vere p̃dicari sic acceptũ. ¶ Dr̃ ꝙ verũ ẽ qñ deteriatio ⁊ deteriabile accipiunt̃ vnica acceptõe. ¶ Unde tũc determiatio ⁊ deteriabile dicunt̃ accipi vnica acceptõe. quãdo deteriabile p̃cedit ⁊ deteriatio sequit̃ tp̃z. vt dicẽdo asinus antixp̃i currit: ibi hoc totũ asinus antixp̃i accipit vnica acceptõe. ⁊ ꝓ nullo supponit nec aliqua pars eius. Sed dicẽdo sic antixp̃i asinus currit. ibi hoc cõplexum antixp̃i asinus non accipit̃ vnica acceptione. Et licz hoc totũ ꝓ nullo supponat: tñ vna eius pars supponit licz ly asinus.

Obiectõ

Solutio hñ nõnda

¶ Explicit tractatus alienationũ
Incipit tractatus ꝯñarum.

Circa tractatũ consequẽtiaꝝ est sciẽdũ pͥo ꝙ iste terinus ꝯña põt capi dupli̾. ¶ Uno mõ large: ⁊ sic cõseq̃ntia est oꝛo hñs explicite vel implicite siue mentalr̃ añs ⁊ ꝯñs: ⁊ notam illationis affirmatã p quã cõsequẽs denotat̃ sequi ex añte: siue seq̃tur: siue nõ: etiã siue talis ꝯña sit bona siue nõ. Exẽplum: vt ois homo currit: ois homo est aial: g̃ oẽ aial currit. Silr̃ soꝛtes currit: g̃ plato currit. Unde in ista diffinitione antecedẽs ⁊ ꝯñs capiũtur large Et sic antecedẽs est ꝓpõ vel oꝛatio proportionabilis propõi ex qua p notã illationis actualr̃ denotat̃ sequi cõsequẽs: siue ip̃m sequat̃ siue nõ. ¶ Ex ista diffinitione pꝫ p̃mo ꝙ dicendo sic: soꝛtes currit g̃ plato currit. illa ꝓpõ soꝛtes currit: est antecedens: lꝫ ex ea non sequat̃ ꝯñs. ¶ Scdo pꝫ ꝙ ista propõ.s. soꝛtes currit seoꝛsũ accepta nõ est antecedẽs. ex quo ex ea nõ denotat̃ sequi ꝯñs. ¶ Sed ꝯñs est ꝓpõ vel oꝛo ꝓpoꝛtionabilis ꝓpõni: q̃ p notam illatõnis denotat̃ actualr̃ inferri ex añte: siue inferat̃ siue nõ: vt in ista ꝯña: soꝛs currit. g̃ plato currit. ibi illa ꝓpõ.s. plato currit est ꝯñs: licz nõ seq̃tur ex añte. ¶ Unde oꝛo ꝓpoꝛtionabilis ꝓpõi: est oꝛo q̃ non est ꝓpõ: adiũcta tñ cũ alia tãq̃ ps pͥncipalis mediãte aliq̃ ꝯiunctione ꝯstituit ꝓpõem hypotheticã. vt in ista ꝯña: si soꝛs curreret soꝛtes moueret̃. ibi illa oꝛo soꝛs curreret est

q̃d ꝯñtia large sũpta.

q̃d añs.

q̃d ꝯñs.

q̃d oꝛo ꝓpoꝛtõabilis ꝓpõni

aliq̃d ꝓportionabile ꝓpōni. ⁊ tñ nō ē ꝓpō. ¶ Ex dictꝭ seq̃r p̃io q̄ nō oē ãñs vel ꝯñs ē ꝓpō. vt pꝫ in cō seq̃ntia iã dicta. ¶ Scdo seq̃tur q̄ nō oē ãñs vel ꝯñs ē concedēdū vel negãdū. vt pꝫ de ãñte ⁊ ꝯñte q̄ nō sūt ꝓpōes. ¶ Tertio seq̃tur q̄ est aliqua ꝓpō hypothetica: cuius nulla ps ē vera vł falsa. vt pꝫ de hypothetica coīssime dicta. cuiꝰ ptes non sunt ꝓpōes. ¶ Quarto sequiť q̄ ē dabilis aliq̃s bonus syllꝰs cuiꝰ antecedēs nec ē veꝝ nec falsū. silr nec cōseq̄ns: vt hic: si oīs hō curreret: ⁊ sortes esset hō: sortes curreret. ¶ Quito seq̃tur q̄ non cuiuslꝫ bone cōseq̃ntie oppm̄ ꝯdictorium cōseq̃ntis ẜm se repugnat ãtecedēti: vt pꝫ de ista cōseq̃ntia. si sortes curreret sortes nō moueret. ibi illa oro sors moueret nō repugnat ẜm se isti sortes curreret: cū ista copulatiua non ē impossibilis. sors curreret ⁊ sortes moueret: ex quo nulla eius ps est īpossibilis nec vna alteri icōpossibilis. Unde isto mō capiť ꝯñā cū dr̄ nego ꝯñam vel conseq̃ntia non vꝫ. Silr isto mō capiť ãñs quãdo in aliq̃bus malis conseq̃ntiꝭ dr̄ nego ãtecedēs vel cōcedo ãtecedēs ⁊ nego ꝯñaꝫ. ¶ Alio mō capiť iste terīnus cōseq̃ntia stricte: ⁊ tūc deqꝫ sic diffiniri. Conseq̃ntia est ꝓpō hypothetica habēs explicite siue in eius mētali ãtecedēs ⁊ suum cōseq̄ns qđ de necessitat e seq̃ť ex ãtecedēte ⁊ notã illationis illatiue ⁊ affirmatiue tentã: p quã conseq̄ns denotať seq̃ ex ãtecedēte: vt hō currit: ğ aīal currit. Et isto mō capiēdo illū terīm consequētia nulla consequētia mala est consequentia: q: isto mō capiēdo conseq̃ntiã tūc oīs cōsequētia est bona. ¶ Unde in ꝓposito antecedēs ⁊ conseq̄ns capiūtur stricte. vt Añs est ꝓpositio ex qua de necessitate seq̃ť conseq̄ns: ⁊ cōsequēs est ꝓpō q̄ de necessitate seq̃ť ex ãñte. ¶ Unde illud dr̄ cōseq̄ns alicuiꝰ antecedentꝭ cuiꝰ ꝯdictoriū repugnat ãtecedēti vł synonimū in mō sigãndi substractiuo ⁊ formali p̄ncipali: cū ꝯdictio ipsius conseq̃ntꝭ repugnat synonīo in mō sigãndi substractiuo ⁊ formali p̄cipali cū ãtecedēte. ¶ Exm̄ p̄mi: vt oppm̄ ꝯdictoriū conseq̃ntis huiꝰ conseq̃ntie sortes currit: ğ sortes moueť. s. sortes non moueť: repugnat antecedēti illiꝰ conseq̃ntie scꝫ sortes currit. Exm̄ scdi: vt si sortes curreret sors moueret. ibi oppositū ꝯdictoriū ꝯñtis. s. sortes nō moueret est synonimū in mō sigãndi p̄cipali cū ista. s. sortes nō moueť q̄ repugnat isti. s. sors currit q̄ est synonima in mō sigãndi p̄cipali cū ista sortes curreret. ¶ Unde nota illationis in ꝓposito est sincathegorema rōe cuius ad veritatē ꝓpōis in qua poniť req̃riť q̄ conseq̄ns necessario sequať ex ãtecedēte. ¶ Tūc aūt nota illationis dr̄ teneri illatiue qñ non negať: ⁊ tūc non teneť illatiue quãdo negať. ¶ Ex istis sequiť q̄ nulla ꝓpō cuius p̄cipalis copula negať est ꝯñā. lꝫ aliqua talis includat ꝯñas tãq̄ ptem eius. ¶ Scdo sequiť q̄ nulla ꝓpō q̄ opponiť ꝯñe est ꝯñā. ¶ Unde inť bonas ꝯñas: q̃dã est conseq̃ntia cuiꝰ ãñs ⁊ conseq̄ns sunt ꝓpōes cathegorice affirmatiue. ⁊ illa solꝫ sic describi. Conseq̃ntia cuiꝰ ãñs et conseq̄ns sunt ꝓpōes cathegorice affirmatiue: est ꝓpō hypothetica affirmatiua sic se habēs q̄ sic eē: fuisse: fore: possibilr esse: necessario eē: contingēter eē: vel īpossibiliter eē: sicut p ãñs ꝓ nūc sigãtur eē: fuisse: fore possibiliter eē: necessario eē: contingenť esse: vel impossibilr esse: sigãtione totali ⁊ propositionali. absqꝫ hoc q̄ ita sit: fuit: erit: possibilr est: necessario ē: contigenť est: vel īpossibilr est. sicut p consequēs sigãť pro nūc esse: fuisse: fore: possibiliter eē: necessario esse: contigenter esse: vł impossibiliter esse significatione totali ⁊ ꝓpositionali impossibilr

q̃d ꝯñtia stricte capta.

q̃d ãñs et ꝯñs stricte capta

q̃d nō illationis. et qñ teneť illatiue ⁊ qñ non.

diffinitio ꝯñe bone

est esse:fuisse: fore:possibile eē:necessario esse:contigenter esse: vel i possibiliter esse. ¶ Exemplū de cō seq̄ntia cuius antecedens τ consequēs sunt ꝓpōes cathegorice affirmatiue mere de inesse τ de pn̄ti. vt hō currit. ergo aīal currit. in ista consequētia ita esse sicut significatꝰ p antecedens nūc esse significatōe totali τ ꝓpōnali:q̄n ita sit sicut p consequens p nūc sigāt eē sīūa totali τ ꝓpōnali ipossibile est esse. Ex isto pꝫ q̄d est ɔn̄a de ātecedēte τ ɔn̄te de cathegoricis affirātiuis mere de i esse τ de pn̄ti. Exm de ɔn̄a cuius antecedēs τ ɔn̄s sūt de p̄terito. vt hō fuit: ergo aīal fuit. Exm de futuro. vt hō erit: ergo aīal erit. Silr possūt dari exempla de possibili: necessario: cōtingenti: τ impossibili. ¶ Dr notāter cathegorice: ad denotādum q̄ ista diffinitio nō ɔuenit ɔn̄tijs q̄r̄ antecedentia nō sunt ꝓpōes cathegorice. ¶ Dr notāter affirātiua ad ō notandū q̄ hic non diffinitꝰ ɔn̄a de antecedēte τ conseq̄nte negatiuis. ¶ Dr notanter in diffinitōe ꝓ nūc: q̄d tn̄ vꝫ sicut hoc cōplexū stante significatōe terioꝝ: ad denotandū q̄ taꝫ teri in an̄te q̄ in ɔn̄te debēt retinere suā significatōem. ¶ Dicitur notanter significatione totali τ ꝓpositionali q̄ꝛ si non adderetur illa pticula tunc hec esſꝫ bona ɔseq̄ntia:hō est: ergo hō est albꝰ. q̄ꝛ sic eē sicut p antecedēs sigātur esse:nisi sic sit sicut p conseq̄ns sigātur esse sententia ptiali siue sigātione ipossibile ē esse:non tn̄ significatiōe totali. ¶ Unde ex dicta diffinitōe pt faciliꝰ haberi diffinitio ɔn̄e de antecedente τ consequente cathegoricis negatiuis. s. addendo illā negatione non ad illud vbū esse:τ silr ad illud vbū est. q̄ꝛ sicut affirmatiua signāt esse:ita negatiua sigāt nō esse.

Consequētia diuiditꝰ in ɔn̄am matialē τ forālē. Conseq̄ntia materialis: est ɔn̄a bona sic se hn̄s q̄ forābilis est aliqua ꝓpō ad modū conseq̄ntie q̄ si esſꝫ forata τ esſꝫ silis fore cū ea: non eēt bona ɔn̄a: vt ista conseq̄ntia:hō currit: ergo aīal currit ē ɔn̄a mālꝰ:q̄ꝛ ista ꝓpō ē eiusdē fore:hō currꝰ: ergo aīnꝰ currꝰ: τ tn̄ n̄ ē bona ɔn̄a. Uñ hoc totū. s. sic habens ꝛc. ponitꝰ ad differentiā consequētie foralis. ¶ Sed consequentia foralis est consequētia sic se habens q̄ q̄libet ꝓpositio ad modūꝫ consequētie formabilis secū eiusdē fore si eēt forata esset etiā bona cōsequentia. vt omis hō currit. ergo hō currit. q̄d aliq̄ dicūt sub istis terminis. Consequētia forālis est consequētia q̄ tenet in oībus terminis cōsilꝰ fora arguēdi retenta. ¶ Uñ ad identitatē forme alicꝰ ɔn̄e quatuor req̄rūtur. s. silis q̄titas: τ qualitas: similitudo copulaꝝ: τ silis situs terioꝝ. Per q̄litatē similē itelligitꝰ q̄ si vna propō est affirmatiua tūc quecūq̄ ꝓpō que dꝫ esse eiusdē forme etiā dꝫ esse affirātiua. τ si sit negatiua q̄ alia sit negatiua. τ hoc q̄tuꝫ ad copulas pn̄cipales τ minꝰ pn̄cipales. τ q̄tū ad deteriatiōes copulā deteriantes gr̄a compositionis vel diuisionis. ¶ Ex isto patꝫ q̄ nūq̄ ꝓpō cathegorica negatiua est eiusdē forme cū cathegorica affirātiua. Etiā pꝫ q̄ iste ꝓpōnes nō sūt eiusdē forme: hō qui est est aīal: et hō qui non est est aīal: q̄ꝛ nō est eadē qualitas q̄tū ad copulā minus pn̄cipalē. ¶ Sed silis q̄titas nō solū attenditꝰ penes totale subm̄ nec penes primū terim. sed penes q̄dlibꝫ cathegorema in ꝓpōne positū. Et sic p silēꝫ q̄titatē i ꝓposito debemus itelligē silēꝫ acceptōeꝫ terioꝝ q̄tū ad suppōeꝫ τ alias ꝓpetates logicales. Et etiā i modalibꝰ similē q̄titatē dēmꝰ attēdē q̄tū ad modos. τ etiā silem habitudinē q̄tū ad spēꝫ acceptōis an̄tiū τ ɔn̄tiū adiuicē. ¶ Sꝫ p silitudinē copulaꝝ intelligitꝰ q̄ omnes copule vniꝰ ꝓpōis tā pn̄cipales q̄ minꝰ pn̄cipales debēt esse simpliciꝰ synonime

Margin notes:

diuisio ɔn̄e τ q̄d ɔn̄a mālis.

q̄d ɔn̄tia formalis

q̄ttuoꝛ req̄sita ad idētitatē fore alicꝰ ɔn̄e. pmo silis qualitas

scdo req̄ritꝰ silis q̄titas.

tertio req̄ritꝰ silitudo copularū

cū copulis alteri⁹. ita ꝙ copula pn
cipalis vni⁹ ꝯñe sit synonima cū co
pula pncipali alri⁹ ꝯñe. Et copula
minus pncipalis vnius cōseqn̄tie cū
copula minus pncipali altius ꝯñe
q̄ copule ¶ Vñ ille copule dicunt eē synoni
synonime me q̄ sic se hn̄t ꝙ q̄tū ē rōe modi si
gānd ozōis cuius sūt copule idem
pcise reqrit ad veritatē ꝓpōis. Ex
quo patȝ ꝙ iste ꝓpōes nō sūt silīū
copulaꝝ. hō est. ꝛ hō possibiliter est
q̄rto req ꝛ hō fuit. ¶ Sȝ ꝑ silēȝ sitū terioꝝ
rit silis si itelligit ꝙ quotienscūqȝ terinus po
t⁹ riox rq nit in vna ꝓpōe ꝛ in vno situ ɓm se
rēs qrqȝ. vel sibi synonimū i certo mō sigān
Primuȝ di ꝛ certo ozdie: ꝙ totiēs ip̄e vel al
ter ponat in alia ꝓpōe ɓm se vel si-
bi synonimū in eoď mō sigāndi pre
cise ꝛ cōsimili ozdine. ¶ Vñ illi ter
mi (vt ad ꝓpositū sufficit) dicunt sy-
nonimi: q̄ eoď mō idē sigānt: ꝛ sūt
eiusdē generis: eiusdē casus: eiusdē
nūeri: ꝛ eiusdē psone. Et ꝓpt defe
ctū illius iste ꝯñe nō sunt silis fore
oīs hō est aīal: ꝛ sortes ē hō: ğ sor-
tes est aīal. Oīs hō est aīal sortes
est hō. ğ sortes est aīal. qz ly aīal
in pzia ꝯña ponitur bis ɓm se vel
ɓȝ sibi synonimū. ꝛ in scda nō ponit
Secūdū. bis. ¶ Scdo ad silēȝ sitū terioꝝ re
qrit ꝙ quotienscūqȝ aliqs terinus
siue cathegorematic⁹: siue sincathe
gorematic⁹ ponat in vna ꝓpōe ɓȝ
se vel sibi synonimū in mō sigāndi
pncipali isti ꝙ totiens ip̄e vel alter
ponat in alia ꝓpōe ɓm se vel sibi sy
nonimū in mō significādi pzicipali
¶ Ex quo pȝ ꝙ iste cōsequētie nō
sūt eiusdē fore. s. cuiuslȝ hoīs asin⁹
currit: ꝛ sortes est hō. ğ sortis asin⁹
currit. Et cuiuslȝ hoīs asinus curr(it)
ꝛ sortes est hō. ğ platonis asin⁹ cur
rit. qz in pma ille terinus sortes po
nit bis ɓm se vel sibi pncipalr syno
nimū: ꝛ tamē in scda non ponit bis
Tertium ¶ Tertio reqrit ꝙ q̄tiēscūqȝ teri-
nus cathegorematicus ponit i vna
ꝯseq̄ntia ꝙ totiens loco sui ponat
terinus cathegorematicus in alia
Et quotiēscūqȝ ponit terinus sinca
thegorematicus in vna: ꝙ totiens
ponat terinus sincathegorematic⁹
i alia. ¶ Ex q̄ pȝ ꝙ iste ꝯñe non sūt
eiusď fore. ly hō ē spēs: ğ spēs ē ly
hō ꝛ ly hō ē spēs. ğ spēs est hō alb⁹
qz in pzia ponit illď sincathegoreā
ly ꝛ in scda nō ponit illď sincathego
rema ly in ꝯseq̄nte. sȝ ponit vnum
cathegorema qď nō ponebat in p̄
ma ꝯseq̄ntia. ¶ Quarto reqrit ad
silēȝ sitū terioꝝ. ꝙ quotiēscūqȝ ter Quartū
minus cathegorematicus vel sin-
cathegorematicus ponit in vna cō
seq̄ntia ɓȝ se vel sibi synonimū in mō
sigāndi pzicipali q̄ est nūerus: ꝙ to
tiens ip̄se vel alr ponat in alia ꝯse
q̄ntia ɓm se vel sibi synonimū i nūe
ro. ¶ Ex isto pȝ ꝙ iste ꝯñe non sūt
silis fore. Cuiuslȝ hoīs asinus cur
rit: ꝛ risibile est hō. ğ risibilis asin⁹
currit: ꝛ cuiuslȝ hoīs asinus currit:
ꝛ risibile est hō. ğ risibiliū asinus
currit: qz ly risibile i pzia ꝯña pōit
bis in eoď nūero. s. i nūero singula
ri: ꝛ in scda nō nisi semel. ¶ Quito Quitum
reqrit ꝙ q̄tienscūqȝ in vna ꝓpōne
siue ꝯña ponat terinus ɓȝ se vel sibi
synonimū i mō sigāndi min⁹ pnci-
pali q̄ ē cas⁹ ꝙ totiēs ille vel alr po
nat in alia ꝯña siue ꝓpōe in eodem
casu. Defectu cuius iste ꝯñe nō sūt
silis fore: quēlȝ hoīeȝ sigāns est ly
hō. ꝛ sortes est hō. ğ sors sigāns ē
ly hō. ꝛ quēlȝ hoīem sigāns est ly
hō: ꝛ sors est hō: ğ sortes est sigāns
hoīem. qz ille terinus hoīeȝ ponit
semel i primo argumēto. ꝛ in scdo
ponit bis. ¶ Etiā in teris cōplexis
non sufficit synonimitas ptiū. sȝ re
q̄ritur synonimitas totaliū ꝯplexo
rū: ita ꝙ non varietur regimē. qz q̄n
cūqȝ regimen variat siue modus de
teriandi vnius dictiōis ad alteram
tūc ē variat mod⁹ sigāndi toti⁹ cō
plexi.

Viso quid requi rit(ur) Rle cōse
ad foralitatē ꝯñe ponēde sūt aliq̄ q̄ntiarȝ
rle ɓȝ q̄s tenēt cōseq̄ntie forales. ꝛ foraliū
postea ponēde sūt rle ɓȝ q̄s tenent

ꝑma rl'a. ꝯñe materiales. ¶ Prima rl'a tal' est: q ois syll's cathegoricus tenēs ꝟtutē alicuius teri distributi. vel ꝟtute relati identitatis: siue ꝟtute mediū singularit' tēti: cui addit' h° totū oē quod ē: est ꝯña formalis. Ex^m pmi: vt fortes dz vitare oē pctm̄. s; malū est pctm̄. ergo forte ꝯ dz vitare malū. Ex^m scd'i: vt hō ē aial et fortes est id aial: ergo fortes est hō Ex^m tertij: vt oē qd est fortes curr^t et iste hō est oē qd est fortes: ergo iste hō currit. ¶ Scd'a rl'a est: q q̄l; de Secūda. scēsus est ꝯña formalis. et silr' q̄lib; ascensus. Exēplū pmi: vt omis hō currit: et isti hoies sūt oēs hoies. ergo iste hō currit: et sic de alijs. Exēplū scd'i: vt iste hō currit: et iste hō curr^t et sic de alijs. et isti hoies sunt omēs homines. ergo omnis homo currit. ¶ Tertia rl'a est q ois ꝯuersio Tertia. in teris est ꝯña formalis. Silr' ꝯña qua a' a subalternāte ad subalternatā. Ex^m pmi. vt ois hō currit: ergo currēs est hō. Ex^m secūdi vt ois hō Quarta. currit. ergo homo currit. ¶ Quarta rl'a est arguēdo a synonimo ad synonimū ē formalis ꝯña. Silr' ab exclusiua expombili gr'a alietatis cui⁹ ꝑdicatū distribuit' ad vl'em termis trāspositis est formalis ꝯña. Exēplū pmi: vt andreas currit: ergo andreas currit. Exēplū scd'i: vt tm̄ aial ē hō: ergo ois hō est aial. Similr' ecōuerso ab vl'i ad suā exclusiuā d' teris trāspositis ē formalis ꝯña: vt ois hō ē risibile: ergo tm̄ risibile ē hō Quinta. ¶ Quīta regl'a talis ē: q ab affirmatiua de ꝑdicato īfinito ad negatiuā de ꝑdicato finito est formalis ꝯña. Silr' a tota copulatiua affirātiua ad alterā eius ptē ꝑncipalē ē formalis ꝯña. Exemplū pmi: vt fortes est non hō: ergo fortes non est hō. Exēplū scd'i vt fors currit. ¶ Sex Sexta. ta regula est: q a parte disiūctiue affirmatiue ꝑncipali: ad totā disiūctiuā est formalis ꝯña. Simlr' a tota conditionali affirmatiua cum positione aūtis ad positionem consequentis est formalis ꝯsequētia. Exemplū primi vt fortes currit: ergo fortes currit vel plato disputat. Exēplum scd'i: vt si homo currit aial currit. et homo currit. ergo aial currit ¶ Septia regula est q a tota con Septima ditionali cū ꝯdictoria cōsequentis ad ꝯtradictoriā antecedentis ē formalis consequētia. Simlr' a tota disiūctiua affirmatiua cū ꝯdictoria vnius partis ꝑncipalis ad aliā partem per se sūptam est formalis cōsequentia. Exemplū pmi: vt si hō currit aial currit. et nullū aial currit. ergo nullus hō currit. Exemplum scd'i: vt homo est aial vel homo est asinus. sed nullus homo est asinus ergo homo est aial. ¶ Octaua regl'a Octaua. talis est q ois consequētia cuius aūs est formaliter ipossibile est cōsequētia formalis. Et silr' ois consequētia cuius consequēs est formaliter necessariū est consequētia formalis. Exēplū primi. vt fortes currit et fortes nō currit. ergo hō ē asin⁹. Exemplū secūdi. vt fortes sedet. ergo plato mouet' vel plato nō mouet'.

De cōsequētia materiali

rl'e ꝯñaꝝ mālīū. ꝑma rl'a ponunt' et aliq̄ regule. quaꝝ pria tal' est. q a conuertibili ad conuertibilē est consequentia materialis. Silr' a diuisis ad coniunctā et econtra ē consequētia materialis. Exemplū primi: vt homo currit. ergo risibile currit. In simili non sequit': homo currit ergo asinus currit. Exemplū secūdi. vt fortes est hō: et est albus: ergo fortes est hō albus. In simili nō sequitur: fortes est monachus et est albus. ergo fortes est monachus alb⁹ Scd'a rl'a est: q ab indefinita ad su Secūda. am vl'em in materia naturali est cōsequētia materialis. Silr' inductō q̄ fit p singularia determiata est consequentia materialis. Exemplū pmi vt hō ē aial. ergo ois hō ē aial In simil' nō seq̄t' aial est hō. ergo oē aial est hō. Exemplū scd'i. vt fors currit plato currit. et sic de alijs.

ꝙ oīs hō currit. In simili nō seqꝛ. sors currit plato curr' ꝛ sic de alijs ꝙ oīs asinus currit. ¶ Tertia rl'a ē ꝙ ab inferiori ad superi⁹ affirmatiue: vel negatiue cū ꝯstantia inferioris est ꝯn̄a materialis. Silr̄ a superiori ad iferius negatiue cū distributōe supioris vel affirmatiue cū cōstant a iferioris est ꝯn̄a mafialis. Exᵐ p̄mi: vt hō currit: ꝙ aīal curr' In simili n̄ seqtur: homo currit: ꝙ asinus currit. Exēplū scdi' vt sors nō currit ꝛ sortes est. ꝙ hō nō currit. In simili nō seqtur. sortes nō currit ꝛ sortes est. ꝙ asinus non currit. Exemplū tertij. vt nullū aīmal currit: ꝙ nullus hō currit. In simili nō seqtur: nullus asinus currit: ꝙ null⁹ hō currit. Exēplū q̄rti: vt oīs hō currit ꝛ sortes est: ꝙ sortes currit. In simili nō seqꝛ oīs hō currit brunellus est: ꝙ brunellus currit. ¶ Quarta rl'a est: a pte in mō ad suū totū affirmatiue: vel negatiue cū cōstantia ptis in mō est ꝯn̄a materialis. Silr̄ a toto in mō ad ptez negatiue cū distributione toti⁹: vel affirmatiue cū cōstantia ptis est cōseq̄ntia mafialis. Exēplū p̄mi vbi n̄ seqꝛ. vt monach⁹ albus currit. ꝙ albū currit. Exēplū scdi vbi nō seq̄tur: vt hō pictus nō currit: ꝛ hō pictus est. ꝙ hō non currit. Exemplū tertij vbi nō seqtur: nullū albū currit. ꝙ nullus monachus albus currit. Exēplū q̄rti: vbi nō seqꝛ. vt oīs hō currit ꝛ hō pictus ē. ꝙ hō pictus currit. ¶ Quīta regula ē. a noīe totius integralis ad nomē ptis sine q̄ totū nō pōt eē. est ꝯn̄a mafialis. Et silr̄ a noīe ptis ad nomen totius negatiue: est ꝯn̄a materialis: cū talis nō teneat in similib⁹. vt nō sequiꝛ. domus est: ꝙ lapis est. Silr̄ non sequiꝛ: lapis non est: ꝙ domus non est. ¶ Sexta regula talis est. ab est tertio adiacēte ad est fm adiacens affirmatiue est ꝯn̄a materialis. Silr̄ ab est scdo adiacente ad ē tertiū adiacēs negatiue est ꝯseq̄ntia mafialis. Exēplū p̄mi vbi nō sequitur: adā est mortu⁹: ꝙ adā ē. Exēplū scdi vbi nō sequiꝛ: adā nō est: ꝙ adā nō est mortu⁹. ¶ Septīa regula talis est: ab eē ad posse eē affirmatiue est ꝯn̄a materialis. Silr̄ a posse eē ad esse negatiue est ꝯn̄a mafialis. Exēplū p̄mi: vt oīs hō ē aīal ꝙ oīs hō pōt esse aīal. In simili nō seqtur. oē albū est asin⁹: ꝙ oē albuz pōt esse asinus. Exēplū scdi vbi non sequitur. vt homo non potest esse oē aīal: ꝙ hō non est oē aīal. cū an̄s pōt esse verū ꝯn̄te exn̄te falso.

Tertia. Quarta. Quinta. Sexta Septima.

Sequūtur regule generales desuīē tes p oībus ꝯn̄tijs. ¶ Quarū p̄ma talis est. Cuiusli bone ꝯn̄e oppm̄ ꝯdictoriū ꝯseq̄ntis repugnat an̄ti eiusdem cōseq̄ntie. Unde in pposito ppōes dicūtur repugnare q̄ sūt sibi inuicē icōpossibiles: siue q̄ nate sūt cōstituere copulatiuā affirmatiuaz ipossibilē. ¶ Scda regula talis est Ex cuiusli foꝛalis ꝯn̄e opposito ꝯdictorio ꝯn̄tis: natū est sequi foꝛalr̄ oppm̄ ꝯdictoriū an̄tis. Et similr̄ ex cuiusli mafialis ꝯn̄e opposito ꝯdictorio ꝯn̄tis natū est seq materialr̄ oppm̄ ꝯdictoriū sui an̄tis. Exēplū p̄mi vt sortes currit ꝛ plato disputat. ꝙ sortes currit. ꝛ ecō sequiꝛ. sortes non currit. ꝙ nō sortes currit ꝛ plato disputat. Exēplū scdi: vt bn̄ seqtur materialr̄. hō currit. ꝙ anial currit. ita ecōtra bene seqtur: nullū aīal currit. ꝙ nullus homo currit. ¶ Tertia rl'a est. ex cuiusli bone ꝯn̄e alicui⁹ sylli opposito ꝯdictorio ꝯclusionis cū vna p̄missarū seqtur oppm̄ ꝯdictoriū alteri⁹ p̄misse. vt iste syll's est bonus. oīs hō est aīal: ꝛ sortes est hō. ꝙ sortes est amial. Etiā per dictā regulā seqtur omīs hō est aīal. ꝛ sortes non est aīal. ꝙ sortes nō est hō. Quarta regula talis est. q̄cquid repugnat ꝯn̄ti alicuius bone consequentie: illud repugnat ātecedēti eiusdē cōseq̄ntie. sicue oīs ppō q̄ est incōpossibilis ꝯse

rl'e oībus ꝯn̄tijs v'l p̄ma rl'a. Secūda. Tertia. Quarta.

q̄nti alic⁹ bone ꝯñe ēt ē icōpossibil' añcedēti eiusdē ꝯseq̄ntie. ita ꝙ quā do ꝯstituit cū ꝯsequēte copulatiuā īpossibilē: tūc etiā cū ātecedēte na ta est cōstituere copulatiuā īpossi bilē. vt ista ꝓpō nulla suba est: re pugnat isti ꝯseq̄nti aial est. ex quo ista copulatiā est īpossibilis .s. nul la suba est: ꝛ aial est. ergo ꝛ ista .s. nul la suba est repugnat isti añti .s. hō est cū ista copulatiua etiā sit īpossi bilis .s. hō ē: ꝛ nulla suba ē. ¶ Qui

Quinta. ta regula talis est. Ois ꝓpō q̄ na ta est seq̄ ad ꝯseq̄ns bone ꝯñe: etiā nata est seq̄ ad añs eiusdē. q: ad ve ritatē añtis req̄rit̄ cuiuslʒ cōsequē tis q̄ŏ sequit̄ ex eo veritas. vt ista ꝓpō substātia ē sequit̄ ex ista aial est. ergo etiā nata est seq̄ ex ista hō est ¶ Sexta regula talis est. Ois ꝓ

xta. pō que nata ē īferre añs alicui⁹ bo ne ꝯñe: etiā nata est īferre cōseq̄ns eiusdē cōsequētie: q: ad veritatem eius req̄rit̄ cuiuslʒ cōseq̄ntis suive

eptima. ritas. ¶ Septima rl'a q̄ seq̄tur ex istis duabus est. Ois ꝯña in q̄ ar̄ de p̄mo añte ad vltimū ꝯñs est bona. vt sortes currit. ergo hō currit. hō cur rit. ergo aial currit. aial currit. igr̄ sba currit: igr̄ de p̄mo ātecedēte ad vl timū ꝯñs seq̄tur: sors currit. ergo suba currit. ¶ Unde ad ꝯñam de p̄ mo ad vltimū tria req̄runt̄. ¶ Pri

cōditiōes ꝯñe ꝺ pri mo ad vl timū. pri ma. mū est: ꝙ semp cōseq̄ns p̄cedentis ꝯñe sit ātecedēs cōseq̄ntie īmedia te seq̄ntis: ꝛ nō pl⁹ nec min⁹. ¶ Se cūdū est: ꝙ oēs ꝯñe intermedie in

Secunda ter p̄mā ꝛ vltimā sint bone. alias nō oporteret vltimā ꝯñam valere.

Tertia. ¶ Tertiū ē ꝙ semper añs seq̄ntis ꝯseq̄ntie capiat̄ in illo sensu in quo erat ꝯseq̄ns ꝯseq̄ntie īmediate p̄ce dentis. q: alr̄ non oporteret vltimā ꝯñam valere. vt ista ꝯña nō vʒ. bñ seq̄t̄. ois hō ē aial. ergo nō de⁹ est. ꝛ vl tra seq̄t̄. nō de⁹ ē. ergo hō est asinus. ergo de p̄mo ad vltimū seq̄tur: ois hō ē aial. ergo hō est asinus. Nā p̄ma ꝯña vʒ in illo sensu in q̄ illa negatio nō capit̄ īfinitant̄ in ꝯñte. sed scda so lum valet in illo sensu in quo nega tō ca pit̄ negāter. ꝛ sic nō oʒ ꝯñaʒ ꝺ p̄mo ad vltimū valere.

Sequūtur regule cōse q̄ntiaꝝ des uiētes spālr̄ ꝓ hypoteticis. Quaꝝ p̄ma talis est. Ois cōseq̄ntia c⁹ āte cedens vel vna copulatia affirmati ua tāq̄ copulatiua affirmatiua ca pta: ꝛ ꝯseq̄ns est vna ps mālis p̄ncipalis talis copulatie tāq̄ pars talis copulatie capta: est bona ꝯña rl'e ꝓ ꝯse q̄ntijs hy pothetic p̄ma rl'a.

¶ Dr̄ notant̄ cui⁹ ātecedēs ē copu latiua: q: si essʒ cōditionalis vl' dis iūctiua. nō oporteret ꝯñam valere ¶ Dr̄ nōnt̄ affirmatiā: q: in copu latia negatiā nōvʒ ꝯseq̄ntia. ¶ Dr̄ notāter tanq̄ copulatia capta: q: si añs nō caperet̄ in sensu copulati uo sed disiūctiuo: nō oporterʒ ꝯse q̄ntiā valere. vt nō seq̄tur. rex sedʒ vel nullus rex sedet. et hō est equ⁹ ergo rex sedʒ. ¶ Dr̄ notant̄ ꝛ ꝯseq̄ns sit ps p̄ncipalis: q: si nō esset pars p̄ncipalis sed minus p̄ncipalis non oporteret ꝯseq̄ntiā valere. vt nō se q̄tur deus est vel nullus de⁹ ē. ꝛ hō ē aial. igr̄ null⁹ deus ē: q: ꝯsequēs nō ē ps mālis p̄ncipalis. sʒ minus p̄ncipalis talis copulatie. ¶ Dr̄ no tāter capta tāq̄. ꝛc. q: si caperetur ī alio sēsu in cōseq̄nte q̄ ī añte capi ebat̄: tūc nō oporterʒ ꝯñaʒ valē: vt nō seq̄t̄. sortes scp̄sit aliq̄tulū: ꝛ tā tū scp̄sit plato. igr̄ tm̄ plato scp̄sit. capiendo ly tm̄ in añte noiale vt ē relatiū grāmaticale: ꝛ ī ꝯñte exclu siue. q: tūc añs vʒ tm̄. sortes scp̄sit aliq̄tulū ꝛ tātū q̄tū sortes scripsit plato scripsit. ꝛ hoc p̄t eē verū po sito casu ꝙ sors scp̄serit vnū foliū ꝛ ēt plato. Et ꝯseq̄ns vʒ tm̄ sic hec ꝓpō solū plato scripsit: ꝛ hoc ē fīm Causa aūt huius regule est. q: ad veritatē copulatie affirmatiue req̄ rit̄ veritas ptiū materialiū p̄ncipa liū. ¶ Secunda regula talis est.

Secūda. Omis cōsequētia cui⁹ añs est vna ps p̄ncipalis ꝛ mālis alicui⁹ disiun ctiue: capta ī illo sensu in quo ē ps

p̄ncipalis materialis: ꝛ ꝯñs est pro
pō disiūctiua affirmatiā capta pro
illo sensu in quo est disiūctiua affir
matiua est bona ꝯña. ¶ Dr̄ notant
disiūctiue: qꝛ si esset ps copulatiue
nō oporteret valere ꝯñam. Alie p
Tertia ticule ponūtur eadē de causa sicut
in p̄cedenti rl̄a. ¶ Tertia regula:
talis est. Oīs ꝯña cꝰ añs est vna co
pulatiua affirmatiā copulatiue ca
pta cuiꝰ copulatīe affirmatīe p̄ma
ps p̄ncipalis ꝛ maťialis ē vna ꝯdi⸗
tionalis affirmatiā ꝛ scd̄a ps p̄nci
palis eiusdē copulatīe est añs vl' p
pō synonima añti eiusdē ꝯditiona⸗
lis: ꝛ ꝯñs totius ꝯñe est ꝯñs siue sy
nonimū ꝯñti talis ꝯditionalis ē bo
na ꝯña ꝛ formalis. Exᵐ vt si hō cur
rit aīal currit: ꝛ hō currit: ḡ aīmal
currit. Particule huiꝰ rl̄e expli⸗
cant sicut in regulis p̄dictis ¶ Qñ
q̄ vult arguere iuxta istā rl̄am dꝫ p̄
mo capere vnā ꝯditionalē affirma
tiuā illatiuā: ꝛ postea dꝫ añs illius
ꝯditionalis ꝯiūgere copulatīe affir
matiue cū illa conditionali: ꝛ totū
illd̄ capere pro añte. ꝛ postea dꝫ ex
tali añte īferre ꝯñs illius ꝯditiona
lis. ¶ Et ñ ista rl̄a solꝫ allegari sub
istis v̄bis. A tota ꝯditionali cū po
sitione añtis ad positōem ꝯñtis ē
Quarta. bona ꝯña. ¶ Quarta regula talis
est. Oīs ꝯña cuius añs est ꝑpō co⸗
pulatiua affirmatiā vt sic capta: cꝰ
copulatiue p̄ma ps est ꝯditionalis
affirmatiua: ꝛ secūda ps talis copu
latīe est contradictoria ꝯñtis talis
ꝯditionalis: ꝛ ꝯñs totius ꝯñe ē ꝯ̄di
ctoriū añtis eiusdē ꝯditionalis est
bona ꝛ formalis. Exᵐ vt si hō cur⸗
rit aīal currit: ꝛ nullū aīal currit: ḡ
nullus hō currit. ¶ Qñ quādo ali
quis vult arguere p istā rl̄am: tunc
p̄mo dꝫ capere vnā ꝯditionalē affir
matiuā. postea ꝯiungere oppm̄ ꝯ̄⸗
dictoriū ꝯseq̄ntis eiusdē ꝯditional'
copulatiue ꝛ affirmatīe cū tali ꝯdi
tionali: ꝛ totū illud accipe ꝑ añte.
ꝛ dꝫ inferre oppm̄ ꝯ̄dictoriū ātece
dentis talis ꝯditionalis: vt patuit

ī exēplo dato. Et solꝫ ista rl̄a sub
aliis v̄b sic allegari. A tota ꝯditōa
li cū d̄structōe ꝯñtis ad d̄structōeꝫ
ātecedētis ē bona ꝯña. ¶ Quinta Quinta.
rl̄a talis est. Oīs ꝯña cuiꝰ ātecedēs
est vna ꝑpō copulatiā affirmatiā
cuius p̄ma ps est vna disiūctiua et
scd̄a ps talis copulatīe est ꝯ̄dicto⸗
ria viuꝰ ptis p̄ncipalis ꝛ material'
talis disiūctiue: ꝛ ꝯñs est synonimū
alii pti p̄ncipali ꝛ mālī. cꝰ ꝯ̄dicto
ria nō ē sūpta: est bona ꝯña. ꝛ foral'
Exᵐ vt tu es hō vel tu es asinus: ꝛ
tu nō es asinus: ḡ tu es hō. ¶ Qñ
volēs arguere iuxta illā rl̄am dꝫ p̄
mo capere vnā ꝑpōem disiūctiuā
affirmatiuā: ꝛ postea ꝯ̄dictoriū vni
us ptis p̄ncipalis ꝛ maťialis illius
disiūctiue copulatīe ꝛ affirmatīe: ꝛ
capere illud totū ꝑ añte: ꝛ inferre
aliā ptem p̄ncipalē ꝛ materialē ꝑ
ꝯseq̄nte cuius ꝯ̄dictoria nō ē sūpta
Et solꝫ ista rl̄a sic allegari sub istis
v̄bis. A tota disiūctiua cū destru⸗
ctōe vnius ptis ad pōnē alteriꝰ ē bo
na ꝯña. ¶ Sexta rl̄a talis ē. Oīs Sexta.
ꝯña cuius añs est vna ꝑpō vl̄is: et
ꝯseq̄ns eius ē idefinita vel pticula
ris: ceťis pibus est bona ꝯña ꝛ for septīa. q̄⸗
malis. ¶ Septia regula talis ē. A mō valꝫ a
tota disiūctīa affirmatiua ad qualꝫ tota disiū
ptē eius p̄ncipalē nō vꝫ ꝯña. nisi in ctīa affirā
tribus casibꝰ. ¶ Primus ē qñ ta tīa ad eiꝰ
lis disiūctiua ē formalr̄ īpossibilis. ptē p̄nci⸗
tūc q̄lꝫ ptiū nata est seq̄ ad eam. vt palem. p̄ꝰ
hō est asinus: vel deus nō ē. ḡ hō ē modus
asinus: vel ḡ deus nō est. ¶ Scd̄s Secūdus
casus ē: qñ ptes talis disiūctīe sūt
necessarie: vel saltē vna earꝫ est ne
cessaria: tūc illa q̄ est necessaria seq̄
tur ad disiūctiuā. ¶ Tertius casꝰ Tertius.
ē quādo talis ps disiūctiue nata ē
seq̄ ad aliā ptē disiūctiue. tūc ex to
ta disiūctiua seq̄tur ps eius: vt hō
currit vel aīal currit: ḡ aīal currit
¶ Octaua regula talis ē. Copula octaua q̄
tiua affirmatiua nō seq̄tur ad ptē mō copu
copulatiue affirmatīe: nisi in tribꝰ latīa seq̄t
casibus. ¶ Primus ē. quādo illa ad ptē eꝰ
ps est īpossibilis. vt hō ē asinus. ḡ p̄mꝰ mōꝰ

Secūdus homo est asinus ꝛ deus est. ¶ Secundus est: qn̄ talis copulatiua est necessaria: vt sortes possibilit currit. igr nullꝰ hō est asinꝰ ꝛ sors possibilit currit. ¶ Tertius Tertiꝰ casus est qn̄ ad talē ptē copulatiue nata est seq̄ q̄lꝫ pars eius. vt sortes currit ꝑ sortes currit. ꝛ risibile currit.

Re ꝯñarū minꝰ cōes ꝑma rl'a. Sequūtur alie regule minus ꝯmunes. quarū prima talis est ꝙ arguēdo a tota copulatiua negatiua ad disiūctiuā affirmatiuā de ptibus contradicentibus ptibus copulatiue est bona ꝯña. vt bene sequitur non hō currit: ꝛ homo est asinus. ꝑ nullus hō currit vel nullus hō est Secūda. asinus. ¶ Scd̄a rl'a ē: a disiūctiua affirmatiua ad copulatiuā negatiuam cōpositā ex partibus ꝯdicentibus partibus disiunctiue: est bona ꝯña. vt hō currit vel hō est asinus ꝑ nō hō currit ꝛ nullus hō ē asinus. Tertia. ¶ Tertia rl'a est. arguendo ab opposito ꝯdictorio partis ꝑncipalis copulatiue ad oppositū ꝯdictoriū talis copulatiue est bona ꝯña ꝛ formalis. vt data ista copulatiua hō ē asinus ꝛ deus est: tunc bene seq̄tur nullus hō est asinus. ꝑ nō hō est asinus et deus ē. ꝙ aūt illa ꝯña sit bona patet. qꝛ ex opposito ꝯdictorio ꝯñtis seq̄tur oppositū ꝯdictoriū āñtis arguendo a tota copulatiua affirmatiua ad alterā eius ptē ꝑncipalē. Quarta. ¶ Quarta rl'a est: arguendo a tota disiūctiua negatiua ad ꝯdictoriā vnius suarū ptium est bona ꝯña. vt bñ sequit non hō est asinus vel deus est. igit nullus hō ē asinꝰ ꝙ aūt illa ꝯña sit bona pꝫ: qꝛ ex opposito ꝯdictorio ꝯñtis sequitur oppositū ꝯdictoriū āñtis arguēdo a parte disiūctiue ad totā disiūctiuā Quinta. affirmatiuā. ¶ Quinta regula est Arguendo ex āñte ꝛ opposito ꝯdictorio ꝯñtis alicuius cōditionalis ad talē conditionalē est bona ꝯña. vt sortes currit ꝛ sortes nō mouet ꝑ si sortes currit sortes mouetur.

¶ Sexta rl'a est. arguēdo a cōditionali affirmatiā ad disiūctiuā affirmatiuā ꝯstitutā ex ꝯñte talis cōditionalis. ꝛ ꝯdictoria āñtis eiusdem est bona ꝯña. vt si sortes currit sortes mouet. ꝑ sortes mouet vel sortes nō currit. ¶ Septima rl'a talis Sexta. septima. est. A ꝓpōne causali vel rationali affirmatiua ad vnā copulatiuā affirmatiuā ꝯpositā ex āñte ꝛ ꝯñte rōalis. vel ꝯpositā ex ambabus ptibꝰ materialibus ꝛ ꝑncipalibus illius causalis est bona ꝯña. vt bñ sequit homo currit. ꝑ aīal currit. igit hō currit ꝛ aīal currit. Silr bene seq̄tur. qꝛ sol lucet dies est. ꝑ sol lucet aliqua de cā. ꝛ illa de causa dies ē ꝙ autē talis ꝯña sit bona pꝫ: qꝛ ad veritatē rōalis ꝛ silr causalis req̄ritur veritas ambarū ptiū. ¶ Octaua regula est. A ꝓpōe rōnali affirmatiua ad cōditionalē affirmatiuā ex eisdem ptibus materialibus et pricipalibus cōstitutā est bona ꝯña ꝛ nō ecōuerso. vt bñ seq̄t. hō currit ꝑ aīal currit. igit si hō currit aīal currit. ꝙ autē illa ꝯña sit bona pꝫ: qꝛ quicq̄d req̄rit ad veritatē conditionalis: hoc req̄rit ad veritatem rōnalis: lꝫ nō econtra. ideo etiā ad cōditionalē nō sequit rōalis. vt nō seq̄tur si chimera currit chimera mouet. ergo chimera currit. igit chimera mouetur. Octaua.

Sequūtur alie regule. logicales: q̄rū alique circa locos a subā ꝛ circa locos a toto tradite sunt in quito tractatu. ¶ Et preter illas sit alia ꝑma rl'a regula talis. Arguendo a ꝓpōne cū tribus de est tertio adiacente ad ꝓpōem ꝯditiōibꝰ de est scd̄o adiacente affirmatiue ē bona ꝯña: tribus cōditionibus obseruatis. ¶ Quarū prima talis est ꝙ p̄dicatū illius ꝓpōis de ē tertio adiacēte nō sit terinus āpliatiuus defectu cuiꝰ nō seq̄tur. adā est mortuus ꝑ adam est. ¶ Scd̄a est ꝙ pn̄cipalis ps p̄dicati non āpliet. defectu cuius non seq̄tur mortuum est Prima conditio. Secūda.

ens q́ð est vel fuit. ergo mortuum est. ¶ Tertia oditio est q̄ subz non sit terinus āpliatiu⁹. defectu cui⁹ nō seqtur: mortuū est hō q́ fuit. ergo mortuū est. ¶ Alia rl'a talis ē. Arguē do a ppōe de ē scðo adiacēte ad ppōem de ē tertio adiacēte negatiue et cū distributiōe pdicati: ē bona oña suppositis tribus odtionib⁹pus dictis. vt bene seqt̄ sors non ē: ergo sors non est hō. ¶ Tertia rl'a talis est. arguēdo affirmatiue a ppōe cui⁹ copula pncipalis est hoc vbū est. ad ppōem c⁹ copula est hoc vbū pōt vel copula est modificata aliq̄ isto rū modo⸗.s. possibile et cōtingens affirmatiue: et sine distributiōe ceteris pibus est bona oña. vt bene sequit̄ sortes currit . ergo sortes pt currere. ¶ Dr̄ notant̄ affirmatiue: qz negatiue non vz oña. vt nō seqt̄ sortes nō est. ergo sortes nō pt esse. ¶ Dr̄ notāter sine distributōe. qz cū distributione nō seqt̄. vt nō seqt̄ oē albū est sortes: ergo oē albū pt esse sortes. qz ibi ar̄ a nō āplo ad āplū affirmatiue cū distributōe āpli. ¶ Quarta rl'a talis est q̄ arguēdo a ppōe cui⁹ copula ē hoc vbū pt siue aliud vbum modificatū aliq̄ istoꝝ modoꝝ.s. possibile vel cōtingēs. ad ppōem cui⁹ copula ē hoc vbū ē nō modificatū: negatiue et cū distributione bene vz oña. et silr̄ affirmatiue cū distributione: et posita cōstātia ipsi⁹ eē. Exm̄ pmi. vt sortes non pt eē. ergo sortes non est. Exemplū scdi. vt ois hō pt eē aial: et sortes est. ergo sortes ē aial ¶ Quīta rl'a tal' ē. arguēdo ab āplo ad ñ ampliū negatiue et cū distributione āpli ē bona oña. vt bñ seqtur. Nullus hō est vel fuit. ergo nullus hō est. Qð aūt talis oña sit bōa: pz qz vrtualr̄ ar̄ a supiori ad inferius negatiue cū distributōne supioris. ¶ Sexta regula talis est. arguendo a nō āplo ad āplū negatiue negatione postposita. et posita cōstantia min⁹ āpli est bona oña. vt bene seqt̄. hō non ē currēs: et hō est: ergo hō nō ē vel non fuit currēs. ¶ Septima rl'a talis ē. arguēdo ab āplo ad minus āplū affirmatiue et cū distributōe āpli et posita ostātia minus āpli: est bona oña. vt omis hō possibilr̄ est aial. et hō erit. ergo hō q́ possibilr̄ ē erit aial. ¶ Octaua regula talis est. Ois oña cuius aūs est ppō cathegorica idefinita vel pticularis de ieē et de pñti. de mō loqndi osueto: cuius pdicatū ē coīus sbo vel eq̄ coē cum subo. et oñs est ppō vl'is talis idefinite vel pticularis: dūmō tales ppōes sint i materia naturali. ceteris pibus est bona oña vt hō est aial: ergo ois homo est aial ¶ Dr̄ notant̄ de pñti: qz in illis de pterito vel futuro non vz oña. vt non seqt̄. hō fuit aial: ergo ois homo fuit aial. ¶ Dr̄ notant̄ de ineē. qz i modalibus non vz oña. vt non seqtur aliq̄ suba possibilit̄ est suba. ergo ois suba necessario est suba. ¶ Dr̄ notāter de modo loqndi consueto qz si eēt de modo loqndi minus cōsueto osequētia non valerz. vt non seqtur hō aial non ē: ergo nullus hō aial est. ¶ Dr̄ notāter cuius pdicatū ꝛc. qz si pdicatū non esset coīus vel eq̄ coē osequētia non valeret. vt non seqtur aial non est hō. ergo nullū aial est hō. ¶ Dr̄ notant̄ dūmō tales ppōes ꝛc. qz si tales ppōes eēnt in maria cōtingenti consequētia non valerz: vt non sequitur: hō currit: ergo ois hō currit. ¶ Dr̄ notāter et conseqns est ppō ꝛc. qz si cōsequēs non eēt vl'is antecedētis. nō oporteret oñam valere . vt non sequit̄. Tm̄ aial est hō. ergo oē aial ē hō vel sic hō est aial: ergo omnis albedo est color. ¶ Alie regule solent poni de quibus videbit̄ in libro perihermenias.

¶ Questio per magistrum Thomam Bricot addita.

Queritur vtrum in bona consequentia si antecedens est scitū: creditū:

Marginal notes: Tertia odi⁹. — Secūda. — Tertia. — Quarta. — Quinta. — Sexta. — Septia. — Octaua.

vel volitū: oportcat 9ñs esse scitū: creditū vel volitū. Et arḡ q non: qr bene sequit̄ iste penitet: ḡ peccauit et tamē non sequit̄. iste vult penite re. ḡ vult peccasse. igit̄ non oꝫ q si antecedēs bone conseq̄ntie est vo= litū q consequēs sit volitū. ¶ Con firmatur: qr ista 9ña est bona. sortes est sūmū bonū. ḡ deus non est sum mū bonū: exponēdo sūmū negatiue et tñ non sequit̄. sortes vult esse sū mū bonū. ḡ sortes vult deū non eē sūmū bonū. Nā añs est possibile et tamen 9ñs est impossibile: cū neō possit nolle deū sub rōe summi bo ni. ¶ Confirmat̄ qm̄ bene sequit̄. iste ꝓijcit merces in mare ꝓpter salutē corporis. ḡ iste proijcit mer ces in mare: ꝛ tamē non sequit̄: iste vult proijcere merces in mare ꝓp̄ salutē corporis. ḡ iste vult ꝓijcere merces in mare. Similit̄ bene seq tur. Iste est in luto pro decē scut. igit̄ iste est in luto. ꝛ tamē non seq tur vellē esse in luto ꝓ decē scutis ḡ vellē esse in luto. igr̄ non oꝫ q si alicuiꝰ bone conseq̄ntie antecedēs sit volitū q 9ñs sit volitū. ¶ Se= cūdo sic arḡ bñ seqtur. deus est tri= nus et vnus: ḡ deus est vnus. ꝛ tam̄ non oꝫ q si antecedēs sit a me cre ditū q etiā consequēs sit a me cre ditū. Nā antecedēs p̄t esse ieuidēs alicui: cui conseq̄ns erit euidens. ḡ non oꝫ q si antecedēs sit creditū q conseq̄ns sit creditū. ¶ Confir mat̄: qr bene seqtur: deus p̄t ꝓdu cere īfinitū in actu. ḡ deus p̄t aliqd producere: ꝛ tñ non oꝫ q si añs sit opinatū q conseq̄ns sit opinatum. igr̄ nō est necesse q cuiuslꝫ 9ñe bo ne si antecedēs est scitū: creditum: opinatū: vel volitū: q 9ñs sit scitū volitū vel opinatū. ¶ In oppm̄ arḡ ꝑ cōe dictū oīm dicentiū q in bōa consequētia si añs est scitū: creditū vel opinatū oꝫ conseq̄ns eē tale.

Notandū

est prio circa istaꝫ rñam. si añs ē volitū 9ñs ē volitū q ipa (sꝫ aliq̄s) nō hꝫ vitatē nisi vbi 9ñs iclu dit̄ eētialit̄ in añte: ꝛ ibi etiā 9ña ē volita. ꝛ iō lꝫ s̄m eos sequat̄. iste penitet: ḡ peccauit. qr tñ 9ña illa ñ est volita ab eo q̄ vult añs: iō non oꝫ 9seq̄ns illō eē volitū. Sꝫ aliȷ̄ di cunt q illa rña vlr̄ habet veritateꝫ saltē respectu volūtatis potent̄ d uiare a recto: nisi qñ añs p̄cise ē vo litū ꝓpter nolitionē alicuiꝰ: qd cū añte disiūcti seq̄t ad ipm 9ñs. Vbi gr̄a iste 9ñe non valēt. iste vult pe nitere: ḡ vult peccasse. iste vult pro ijcere merces in mare ꝓp̄ suā salu tē: ḡ vult tēpestatē. qm̄ ātecedens illaꝝ duaꝝ 9ñaꝝ p̄cise est volitū ꝓ pter nolitionē alicuiꝰ qd disiūctim cū ipo añte seq̄t ad consequēs. Se qtur ei bene: iste peccauit: ḡ dāna bit̄ vel penitebit. ꝛ qm̄ vult dānari iō vult penitere. Silr̄ bene seq̄t tē pestas ē i mari. igr̄ pereūdū est. vl' ꝓijciende sūt merces i mari. ꝛ qm̄ iste vult pire iō vult ꝓijcere merces i mari. Et gñalr̄ dicūt: si 9ña ē scita ꝛ añs sit volitū sp oꝫ 9ñs eē volitū. nisi in isto casu. ꝛ iō si peccator sciat istā 9ñaꝫ: ego pseuero i pctō. ḡ dā nabor: si vult añs etiā vult 9ñs.

Opinio prima.

opīo scd̄a

Notandum

est scd̄o q añte= dēs bone 9ñe p̄t eē creditū vl' opi natū: ꝛ tñ 9ñs non erit creditū vel opinatū. capiēdo ꝓp̄e credi ꝛ opi nari vt distiguūt̄ 9 sciri. ita q illud dicat̄ sciri qd ē euidēs. illō vo credi qd ē certū ꝛ ieuidēs. illō aūt opina ri qd ē formidolosū. Nā sicut argu tū ē in scd̄a rōe añ oppm̄: añs p̄t eē ieuidēs ꝛ tñ 9ñs erit euidēs. iō si ista 9ña dēat eē bona añs ē creditū igr̄ 9ñs ē creditū. necesse ē addere istā pticulā: ꝛ 9ñs nō ē scitū nec eui dēs. Silr̄ si ista dēat valere. añs ē opinatū: ḡ conseq̄ns ē opinatū. oꝫ addere istā ꝓpōem. ꝛ conseq̄ns nō est certū. ꝛ tūc bene vꝫ conseq̄ntia. suppositȷ̄ alijs 9ditionibꝰ: puta q q̄s sciat vel credat 9ñam eē bonaꝫ ꝛ aduertat ad ipꝫ 9seq̄ns.

q̄d sciri: credi: et opinari.

Notandum est tertõ ꝙ illa regula si ãtecedẽs ẽ scitũ conseq̃ns ẽ scitũ: fũdat in illa ꝓpõe aristotelis q̃ hẽt in p̃mo posterioꝝ. Maiore ⁊ minore cognitis: necesse est ip̃az cõclõnẽ cognosci: q̃ ꝓpõ in aliq̃bus casib⁹ nõ ẽ v̾a vt videbit̃ i p̃mo posterioꝝ. Si tamẽ obseruẽt̃ cõditiones ille q̃ ꝑ illa r̃la ponũt̃ (de q̃bus videbit̃ in logica) illa r̃la hꝫ veritatẽ.

p̃ma ꝯclo ❡ Pria ꝯclo. Si alic⁹ bone conseq̃ntie añs ẽ volitũ ⁊ nõ ꝓpt̃ nolitionẽ alicui⁹ q̃d cũ ãnte seq̃t̃ disiũctim ad conseq̃ns: ꝯñs ẽt ẽ volitũ. pꝫ q: non ĩuenit̃ instantia.

Scda ꝯ⁹. ❡ Scda ꝯclo Si aliq̃ cõseq̃ntia ẽ bona ⁊ cognita eẽ bona: tũc si ãtecedẽs est creditũ vel opinatũ: conseq̃ns vero nõ est cognitũ maiori assẽsu ip̃ꝫ est creditũ vl̃ opinatũ: pꝫ ẽt ex dictis.

Tertia ꝯ⁹ ❡ Tertia ꝯclo. Si alic⁹ bone ꝯñe añs est scitũ cõseq̃ns ẽt ẽ scitũ: pꝫ ex dictis.

Dubitatur vtrũ illa r̃la sit vera.

de illa r̃la si ad añs seq̃t̃ ꝯñs. Si ad ãtecedẽs seq̃t̃ cõseq̃ns eod̃ vtrobiq̃ addito adhuc valebit ꝯña. Et arg̃ ꝙ non: q: bene seq̃t̃: sol gñat: ḡ generat se vel aliũ. ⁊ tñ nõ seq̃tur: sol generat murẽ: ḡ generat se murẽ vel aliũ murẽ. ḡ illa r̃la ꝯseq̃ntiarũ nõ vꝫ. ❡ Ad dubiũ d̾r ꝙ nõ vꝫ illa r̃la siue additũ sit sincathegorema siue cathegorema. Nã bene seq̃t̃: de⁹ generat: ḡ generat se vel aliũ: ⁊ nõ tamẽ seq̃t̃ de⁹ generat deum: ḡ de⁹ generat se deũ vel aliuꝫ deũ. ❡ Ad rões q̃stionis. Ad p̃mã d̾r ꝙ in pria ꝯña añs est volitũ p̃cise ꝓpt̃ nolitionẽ alic⁹ ⁊c. ❡ Ad p̃mã cõfirmationẽ d̾r ꝙ vtraq̃ consequẽtia bona ẽ: ⁊ negat̃ ꝙ conseq̃ns scd̾e cõsequẽtie sit ĩpossibile. Nec verũ est ꝙ sorte nõ possit odire deũ sub rõe sũmi boni: si app̃hẽdat aliq̃d sibi displicibile. s. ꝙ ipse sortes nõ sit sũmũ bonũ. ❡ Ad scd̾am cõfirmatõeꝫ d̾r ꝙ ãbe ꝯsequẽtie sũt bone: ⁊ ꝙ sicut ãtecedẽs est volitũ ita ⁊ ꝯñs. lꝫ consequẽs sit volitũ volitione ꝓpter hoc: ⁊ nõ volitione absoluta. ❡ Ad scd̾am rõem cũ sua cõfirmatõe pꝫ q̃d dicẽd̾ ex 2° nõbili.

Circa secũdã partẽ conseq̃ntiaꝝ q̃ est de exponibilib⁹ sciend̾ est p̃mo

q̃d ꝓpõ expõibil̃. ꝙ ꝓpõ exponibilis ẽ ꝓpõ obscurũ sensũ habẽs rõe alic⁹ signi in ea positi. vt tm̃ hõ est aĩal. ⁊ talis ꝓpõ solꝫ vocari exposita. Sꝫ ꝓpõ notior explicãs exp̃sse sensũ alt̃ius ꝓpõis: d̾r exponẽs.

q̃d ꝓpõeꝫ exponere ❡ Unde exponẽ ꝓpõeꝫ est sensũ ꝓpõis obscure rõe alic⁹ signi ꝑ propõeꝫ notioreꝫ secũ formal̃r cõuertibilẽ exp̃mere siue declarare: ⁊ illa ꝓpõ formal̃r exprimit sensũ alt̃ius q̃ sic se hꝫ ꝙ sibi mentalit̃ correspõdꝫ id̾ cõcept⁹ siue id̾ sensus cũ alia. vt ista ꝓpõ. s. sortes currit. ⁊ nulla res q̃ nõ est sorte currit: exponit istã. tm̃ sorte currit. q: ipsa magis clare explicat sẽsũ alt̃i⁹ q̃ alia. s. tm̃ sortes currit.

Sciendũ scd̾o ꝙ triplicef solẽt poni t̾mi

q̃s sit t̾in⁹ resolubil̃ ex põibil: ⁊ official̃. rõe q̃ꝝ ꝓpões reddũt̃ exponibiles vl̃ resolubiles: vel aliquẽ sensũ hñtes: quẽ non hẽrent siue tali dictõe nã q̃dã sũt t̾mi resolubiles: q̃d̾ officiales: ⁊ q̃dã exponibiles. ❡ Und̾ terĩnus resolubilis d̾r terĩn⁹ cõis rõe cuius ꝓpõ in q̃ ponit̃ p̃t ꝓbari ꝑ t̾im inferiorẽ: siue ꝑ ꝓpõeꝫ in qua ponit̃ terĩnus ĩferior. vt illa ꝓpõ hõ currit. sic ꝓbat̃. iohẽs currit ḡ hõ currit. ❡ Sed terĩnus exponibilis est terĩnus: rõe cui⁹ ꝓpõ in q̃ ponit̃ dꝫ exp̃mi ꝑ aliã ꝓpõeꝫ notioreꝫ q̃ cõuertibil̃r se hꝫ cũ illa. vt sunt tales t̾mi. tm̃: solus: p̃ter: ⁊ sic de aliĩs. ❡ Uñ ꝑ hoc d̾r̃t terĩnus exponibilis a t̾io resolubili. q: propositio in q̃ ponit̃ terĩn⁹ exponibilis: dꝫ cõuertibil̃r se hẽre cũ ꝓpõe per quã exponit̃. Sed ꝓpõ resolubilis nõ dꝫ se ꝯuertibil̃r hẽre cum ꝓpõe ꝑ quã resoluit̃. Unde ꝓpõeꝫ resoluere ẽ ipsã ꝓbare per ꝓpõem ĩmediatã in q̃ ponit̃ terĩnus inferior respectu t̾i resolubilis. ❡ Aliĩ sũt t̾mi officiales: q̃ habent aliq̃d

officiū circa ꝓpōez. sicut sunt possibile. impossibile zc. Uñ inter ꝓpōnes exponibiles pmo vidēdū est de ꝓpōibus exclusiuis. Uñ ꝓpō exclusiua est ꝓpō exponibilis rōne signi exclusiui. vt tm̄ hō currit. ¶ Signa exclusiua sūt hec: scz tm̄: solus: vnicus: dūtaxat z silia. Et dicunt ideo exclusiua: qz p tales dictiōes denotat pdicatū ꝓpōnis remoueri a q̄lz a quo remouet subiectū. Et illa signa int se differūt. nā ly vnicus differt ab alijs penes hoc: q ꝑportat alietatē vel pluralitatē (siue excludat rōe alietatis: siue pluralitatis) inter res q̄ sūt eiusdē spēi. vt si vn⁹ solus hō esset in scholis et pl'a alia aialia: hec eēt ɔcedēda. vnicus hō est in scholis. z tñ ista nō eēt ɔcedēda. tm̄ hō est i scholis: vel solus homo est in scholis.

qd propō exclusiua z q̄ signa eiusdem.

Sciendum ē tertio q dictiōes exclusiue qñ ponunt in ꝓpōne: z cadunt supra subm pdicatū z copulā tūc reddūt ꝓpōnes exclusiuas. Sz qñ cadūt solū s̄ sbz tūc faciūt ꝓpōnē de excluso subo: vt hec: tm̄ hō ē aial. qñ ly tm̄ solū cadit supra illū terim hō tunc sensus illius ꝓpōnis est: illud qd est hō: et nō est nō hō ē aial. qñq vo dictio exclusiua cadit solū supra pdicatū: z tūc facit ꝓpōem de excluso pdicato. vt hō est tm̄ aial. Et sensus talis ꝓpōnis est: hō est aial z nō est nō aial. Sz qñ illa dictio tm̄ (z sibi silis) addit pdicato ɔnotatiuo: tūc talis dictio aliqñ excludit rōne alietatis: z aliqñ rōne alteritatis. vt ista ꝓpō sortes est tm̄ albus. si ly tm̄ excludat rōne alietatis: tūc sensus ē. sortes est albus z nō est nō albus. z sic est vera. posito q sortes sit albus. Sz si excludat rōe alteritatis tunc est falsa. z sensus eius ē: sortes est alb⁹ z nō est aliter q̄lificatus qd est falsum: qz sortes est calidus vel frigidus. Aliqñ tales dictōnes cadunt pcise supra copulā. z sic cōstituunt

qñ signa exclusiua faciunt ꝓpōnes exclusiuas z qñ non.

ꝓpōez de exclusa copula. vt hō tm̄ est aial. z sensus illius ꝓpōnis est. homo est aial z hō non est non aial Et qñ signū exclusiuū ꝑponit vbo iportāti aliquē actionē: tūc tale signū solet excludere oēm aliā actionē a subo q ē actio iportata p vbū vt sortes tm̄ currit. sensus ē sortes currit z nihil aliud facit q q currit Quis aūt sit sensus ꝓpōnis exclusiue z quō dēat exponi postea dicet

Sciēdum est quarto q ista dictio sol⁹ qñq capit cathegorematice: et sic solus valet tm̄ sicut solitari⁹. z sic multis currētibus hec est ɔcedenda. solus sortes currit. si in loco in quo sortes currit nullus ali⁹ hō currat. lz alibi multi alij currāt. ¶ Secūdo mō capit stricte z exclusiue. z illo mō dz capi in ꝓposito. ¶ Uñ dictiones exclusiue qñ addūt termino numerali z cadūt supra totā ꝓpōez reddūt ꝓpōnē duplr exponibilem Uno mō gr̄a alietatis. Alio mō gr̄a pl'itatis. Qñ aūt exponunt gr̄a alietatis: tūc in scd'a exponēte dz poni hoc cōplexū q non est. Et qñ exponunt gr̄a pl'itatis: tūc in scd'a exponēte dz poni hoc ɔplexū z nō pl'a q ¶ Ex isto pz q ista ē multiplex tm̄ decē hoies currūt. posito casu q decē hoies currāt z nō pl'es. eo q ibi pt esse exclusio gr̄a alietatis: z sic est falsa z ipossibilis. cū sensus eius est. decē hoies currunt: z nulli hoīnes q̄ non sunt decem currunt. Uel pōt ibi esse exclusio gr̄a pl'itatis: z tunc est vera: qz sensus eius est. decē hoīnes currūt z non pl'es homines q decem currunt.

Acceptiones de ly solus.

Expō gr̄a alietatis z gr̄a pl'itatis quō fieri debet

Sciendum est quinto q exponendo ꝓpōem exclusiuā quattuor sūt ɔsideranda. s. subm pncipale: predicatū pncipale: copula principalis: z signū exclusiuū. Uñ ois ꝓpō exclusiua in qua signū exclusiuū non negatur (nō curando an sit affirmatiua vel negatiua) dz exponi copula

tiue h' ē per ꝓpōez copulatiuā affirmatiuā. Sed ois ꝓpō in qua sig^m exclusiuū negaꝛ dꝫ exponi per disiūctiuā affirmatiuā. ¶ Vn̄ ꝓpōnū exclusiuaꝝ q̄dā sunt i quib⁹ nulla ponit negatio. vt tm̄ aīal est hō. ¶ Alie sunt in q̄bus negatio imediate ponit āte copulā. vt tm̄ aīal nō est hō. alie sunt in quib⁹ negatō pponit toti ꝓpōni. vt nō tm̄ aīal est hō. Et iste d̄icunt exclusiue de p̄mo mō. ¶ Alie sūt in q̄bus vna negatio pponit toti ꝓpōni: ꝛ alia negatio ponit imediate ante copulā vt nō tm̄ aīal nō est hō. ꝛ iste d̄icūt exclusiuis de scd̄o modo.

diuisio ꝓpōnū exclusiuarū gr̄a alietatis exponibilium.

Pro expōe exclusiuaꝝ gr̄a alietatis in quib⁹ nulla ponitur negatio sit talis regula. Ois ꝓpō exclusiua affirmatiua in q̄ nulla ponit negatio expōibilis gr̄a alietatis dꝫ exponi per vnā copulatiuā affirmatiuā in cui⁹ p̄ma pte (q̄ dꝛ p̄iacens exclusiue) affirmatur p̄dicatū p̄ncipale exclusiue de principali subo exclusiue mediāte simili copula: ꝛ in scd̄a pte copulatiue negaꝛ p̄dicatū p̄ncipale de subo cōposito ex trāscēdente .s. ens: ꝛ terio q̄ est subꝫ exclusiue cui terio pponit hoc cōplexū qd̄ non est: si exclusiua sit de hoc v̄bo est: vel ſm exigētiā alterius copule. Exemplū de exclusiua cuius subm̄ est terinus singularis. vt tm̄ sortes est ens. exponitur sic. sortes ē ens. ꝛ nullū ens qd̄ non est sortes est ens. Exemplū de subo cōi comiter tento non distributo. vt tm̄ aīal est hō. exponit sic. aīal est hō. ꝛ nullū ens qd̄ non est aīal est homo. ¶ Exēplū de subo distributo. vt tm̄ oē aīal est homo. expōitur sic. oē aīal est hō: ꝛ nullū ens qd̄ non ē oē aīal est hō. Et simili modo exponerent ꝓpōnes de p̄terito ꝛ de futuro: ꝛ de alijs copulis. ¶ Ex ista rl̄a pꝫ: q̄ ois illa exclusiua affirmatiua expōibilis gr̄a alietatis est falsa cuius p̄dicatū p̄ncipale p̄t vere affirmari de aliquo terio de quo p̄ncipale subm̄ vere negaꝛ. vt ista est falsa. tm̄ domus est alba qꝛ de aliquo est verū dicere q̄ ē albū de quo est verū dicere q̄ non est domus. ꝛ sic scd̄a ps copulatiue p quā talis ꝓpō exponit est falsa .s. nullū ens qd̄ non est domus est album. ¶ Silr ista est falsa. tm̄ ignis calefacit. tm̄ decē sūt p̄dicamenta. tm̄ q̄nqꝫ sūt p̄dicabilia. ꝛ sic d̄ alijs exponēdo illas gr̄a alietatis. ¶ Vn̄ expō ꝓpōnū q̄ exponūtur ſm istaꝫ p̄mā rl̄am pōt significari p istā dictionē miles. Per primā eni vocalē p̄me sillabe denotaꝛ q̄litas et q̄ntitas p̄me ptis copulatiue (dūmō exclusiua nō sit de subo distributo) qꝛ ista lr̄a i denotat pticularē affirmatiuā cōprehendendo sub pticulari indefinitā affirmatiuā ꝛ singularē affirmatiuā: ꝛ p scd̄am vocalē q̄ ponit in scd̄a sillaba (scꝫ ista vocalis e) denotaꝛ q̄litas ꝛ q̄ntitas scd̄e ptis copulatiue .s. q̄ dꝫ eē vl̄is negatiua. Sed si exclusiua eēt de subo distributo: tūc ꝓpō exponēs eā dꝫ significari p istā dictionē male. Et p primā vocalē illius dictionis denotaꝛ q̄ p̄ia ps copulatiue exponētis dꝫ eē vl̄is affirmatiua in q̄ p̄dicatū p̄ncipale affirmaꝛ de subo p̄ncipali dicte exclusiue. Sꝫ p secūdā vocalē denotaꝛ q̄ scd̄a ps copulatiue dꝫ esse vl̄is negatiua ſm q̄ i rl̄a dictū est.

de expōe exclusiuarū primi ordinis

practica exēplaris.

Pro expōne ꝓpōnum exclusiuarū in quibus negatio imediate pponit copule ponit tal' regula. Ois ꝓpō exclusiua negatiua expoibilis gr̄a alietatis in qua negatio imediate pponit copl̄e: exponit p vnā copulatiuā affirmatiuā in cui⁹ p̄ma pte p̄dicatū p̄ncipale negaꝛ de subo pncipali ꝓpōnis exclusiue mediāte simili copula. ꝛ in scd̄a pte affirmaꝛ p̄dicatū pricipale de terio trāscendēte [illegible] pto cū s̄bo pricipali cui pponit h⁹ ꝯplexū qd̄ n̄ ē vel nō fuit ſꝫ exigētiā copule cui trāscēdēti pponit signū vl̄e:

de expōe exclusiuarū scd̄i ordinis

vt tm̄ aīal nō est hō: exponit̄ sic. animal nō ē hō. ⁊ oīs res q̄ nō est aīal est hō. Exēplū ð subiecto singl̄ri: vt tm̄ sortes nō est asinus: exponit̄ sic sortes nō ē asinus. ⁊ oīs res q̄ nō ē sortes est asin⁹. ¶ Exemplū de subiecto distributo: vt tm̄ oīs hō nō ē aīal: exponit̄ sic. oīs hō nō ē aīal: et oē ens qð nō est oīs hō ē aīal Et pt expō taliū ꝓpōnū: dūmodo nō sint de subiecto distributo: significari p illā dictionē ora. Per primā enī vocalē illius dictiōis denotat̄ q̄ p̄ma ps copulatiue exponētis dʒ eē pticularis negatiua: ꝯprehendēdo sub pticulari negatiua indefinitā ⁊ singularē negatiās. Et p scðam vocalē denotat̄ q̄ scða ps copulatiue dʒ esse vl̄is affirātiua. Et sic ptʒ q̄ si talis ꝓpō exclusiua sit ð subiecto cōi nō distributo dʒ exponi p copulatiuā: cui⁹ p̄ria ps est subcōtraria prime pti. ⁊ scða ps ꝯ̄ria secūde pti copulatiue: p quā exponit̄ exclusiua affirmatiua in q̄ nulla ponit̄ negatio. Sʒ si eēt de subiecto singl̄ri: tūc pma ps copulatiue p quā expōnitur talis exclusiua negatiua ꝯ̄dicit pme pti copulatiue p quā exponitur exclusiua affirātiua ī q̄ nulla ponit̄ negatio. Si vō exclusiua sit ð subiecto distributo: tūc expō ei⁹ dʒ sigāri p istā dictionē dea. et per primā vocalē denotat̄ q̄ prima ps copulatiue dʒ eē vl̄is negatiua: et secūda vl̄is affirātiua. ⁊ sic copulatiua exponēs talē ꝓpōem dʒ cōstitui ex ꝓpōnibus ꝯ̄riis propōnibus ex qbus ꝯstituit̄ copulatiua affirātiua exponēs exclusiuā affirmatiaʒ in qua nulla ponit̄ negatio. ¶ Ex isto ptʒ q̄ tales ꝓpōes exclusiue. s. tm̄ oē aīal est hō: ⁊ tm̄ oē aīal non est homo: hn̄t naturā ꝯtrariarum.

De expōe exclusiuarū tertij ordinis.

Pro expōe ꝓpōnū exclusiuaꝝ in qbus negatō p̄ponit̄ signo exclusiuo: ponitur talis r̄l̄a. Ōis ꝓpō exclusiua negatiua exponibilis gr̄a alietatis in qua negatio p̄ponit̄ signo exclusiuo dʒ exponi p disiūctiuā affirmatiuā ꝯpositam ex ptibus ꝯ̄dicētib⁹ illis propōnibus ex quibus ꝯponit̄ copulatiua affirātiua p quā exponitur exclusiua affirātiua de eisdeʒ teris: in qua nulla ponitur negatio vt nō tm̄ aīal ē homo: exponit̄ sic. nullū aīal ē homo: vel aliqua res q̄ non est aīal est hō. Exemplū de subiecto singulari: vt non tm̄ sortes ē aīal: exponitur sic. sortes non ē animal: vel aliqua res q̄ non ē sortes est aīal. ¶ Exemplū de subo sūpto cū signo vl̄i. vt non tm̄ oē aīal ē hō exponitur sic. aliquod aīal non est hō: siue non oē aīal est hō. vel aliq̄ res q̄ non est oē aīal est hō. ¶ Et expositio istarū propositionū que sunt de subiecto cōi ꝯmuniter tēto non sumpto cum signo vl̄i: significatur per istā dictionem dei. Sed expositio ꝓpositionū exclusiuaruʒ que sunt de subiecto singulari: vel de subiecto ꝯmuni sumpto cum signo vl̄i: significatur per istā dictionem doni. ¶ Unde ꝓpōnes que isto modo exponūtur se hn̄t cōtradictorie in ordine ad ꝓpōnes que exponūtur s̄m primā regulā.

De expōe exclusiuarū quarti ordinis.

Pro expōne ꝓpōnū exclusiuaruʒ in quib⁹ ponūt̄ due negatiōes: vna imediate añ signū exclusiuū. ⁊ alia imediate añ copulā: ponit̄ tal r̄l̄a. Ōis ꝓpō exclusiua affirātiua exponibilis gr̄a alietatis in q̄ vna negatio p̄ponit̄ signo exclusiuo: ⁊ alia imediate ponit̄ añ copulā: dʒ expōi p vnā disiūctiuā affirātiuā: ꝯpositā ex ptibus ꝯ̄dicētibus ptibus copulatiue: p quā exponit̄ ꝓpositio exclusiua negatiua in qua ponit̄ vna negatio imediate ante copulam. ¶ Exemplū vt non tm̄ aīal non est hō: exponit̄ sic. oē aīal est hō. vel aliqua res q̄ non est aīal est hō. Exēplum de subiecto singulari: vt non tm̄ sortes non est homo: exponitur sic. sortes est hō vel aliqð ens qð n̄ est sortes est homo. ¶ Exemplum

de ſubo coi ſūpto cū ſigno vlī. vt n̄ tm̄ oē aīal non eſt hō. exponit̄ ſic. aliquod aīal eſt hō: vel aliqđ ens qđ non ē oē aīal non eſt hō. ¶ Vñ expō taliū ꝓpōnū q̄ ſūt de ſubo coi nō ſūpto cū ſigno vlī ſigātur ꝑ iſtā dictionē ſacros. Sꝫ ſi ſint de ſubo ſingulari: vel de ſubo coi ſūpto cū ſigno vlī. tūc expō eaꝝ dꝫ ſigāri ꝑ iſtā dictionē chriſtos. ¶ Ex dictis pꝫ ꝙ ꝓpōnes q̄ exponūtur ſm̄ iſtā rl̄am ꝯdicūt ꝓpōibus q̄ exponūt̄ ꝑ ſcđaꝫ rl̄am. ¶ Sꝫ q̄reret aliq̄s quō ꝓpōnes de excluſo ſubo ꝛ de excluſo p̄dicato: ꝛ ſilr̄ de excluſa copula. ¶ Dr̄ ꝙ ꝓpōes de excluſo ſubo debēt exponi ꝑ vnā cathegoricā ī q̄ poſt ſubꝫ dꝫ poni hoc ꝯplexū. ſ. nullū ens qđ nō ē. ꝛ poſt illud ꝯplexū dꝫ poni terīꝰ ſynonimꝰ ipſi ſubo. Exᵐ: vt tm̄ aīal eſt hō ſi eſt de excluſo ſubo dꝫ ſic exponi: aīal: ꝛ nullū ens qđ nō eſt aīal ē hō ¶ Silr̄ dicendū ē de excluſo p̄dicato. vt aīal ē tm̄ hō. exponit̄ ſic. aīal eſt hō: ꝛ nullū ens qđ nō eſt aīal ē hō. ¶ Sꝫ ꝓpō de excluſa copula dꝫ exponi ꝑ vnā copulatiuā in cꝰ p̄ma ꝑte p̄dicatū v̄r ꝛ de ſubo: ꝛ ī ſcđa terminꝰ infinitꝰ ꝯdictorie oppoſitꝰ p̄dicato v̄e negat̄ de ſubo ſūpto cū relatiuo identitatis. vt animal tm̄ eſt homo: exponitur ſic: animal eſt hō. ꝛ idem aīal non ē hō. Et ad cognoſcendū v̄itatē ꝛ falſitatē taliū ꝓpōnū q̄ non ſūt excluſiue: ſꝫ de excluſo ſubo: p̄dicato: vel copula: videndū eſt ad p̄iacentē talis ꝓpōnis: ꝛ ſi p̄iacens eſt v̄a: talis ꝓpō ē vera. ꝛ ſi p̄iacēs eſt falſa talis ꝓpō eſt falſa. ¶ Vñ illa ꝓpō đr p̄iacens q̄ manet rem̄oto ſigno excluſiuo: vt in iſta ꝓpōe: tm̄ aīal eſt hō. ſi remoueat̄ illud ſignū tm̄: illud qđ remanet eſt p̄iacēs ſcꝫ aīal eſt hō. ꝛ ſcđm v̄itatē vel falſitatē illius iudicādū eſt de v̄itate vel falſitate ꝓpōis de excluſo ſubo: đ excluſo p̄dicato: vl̄ de excluſa copula: ꝛ non de ꝓpōibꝰ excluſiuis. ¶ P̄terea ſicut ꝓpōes excluſiue q̄ exponūtur gr̄a alietatis ſūt in q̄druplici dr̄ia: ſic ēt ꝓpōnes excluſiue expōibl̄es gr̄a pl̄itat̄ ſūt ī q̄druplici dr̄ia. ¶ Nā q̄dā ſūt in q̄bus nulla ponit̄ negatio. vt tm̄ vnū eſt. ¶ Et q̄dā ſūt ī q̄bus vna negatio īmediate ponit̄ āte copulā: ꝛ tales ſūt negatiue: vt tm̄ vnuꝫ nō ē. ¶ Quedā ſūt ī q̄bus ponūtur due negationes. vna ante ſignum excluſiuum: ꝛ alia immediate āte copulā: ꝛ tales ſūt affir̄atiue: vt non tm̄ vnū nō ē. ¶ Et q̄dā ſūt in q̄bus ſolū vna negatio ponit̄ cadēs ſupra ſignū excluſiuū ꝛ copulā. vt n̄ tm̄ aīal ē hō.

[Margin: de expōe ꝓpōnū đ excluſo ex ſubo ꝛ de excluſo p̄dicato vl̄ de excluſa copula.]

[Margin: q̄d p̄iacēſ excluſiue]

[Margin: diſſo ꝓpōnū excluſiuarū gr̄a pl̄itat̄ expōibiliuꝫ]

Pro expōne ꝓpōnū de p̄io mō ſit talis rl̄a.

[Margin: Primus ordo]

Ōis ꝓpō excluſiua affir̄atiua in q̄ nulla ponit̄ negatio: exponibilis gr̄a pl̄itat̄: dꝫ exponi ꝑ vnā copulatiuā affir̄atiuā: in cꝰ p̄ma ꝑte p̄dicatū p̄ncipale affir̄atur de ſubo p̄ncipali ipſiꝰ excluſiue: ꝛ ī ſcđa ꝑte p̄ncipali (q̄ erit vl̄is negatiua) rem̄ouebit̄ p̄dicatū de vno ꝯplexo ī quo ponit̄ ſubm̄ p̄ncipale excluſiue ſequēs ly pl̄a q̄̄: vel ly plures q̄̄. Exᵐ vt tm̄ vnū eſt: exponitur ſic: vnum eſt ꝛ non plura q̄̄ vnum ſunt. Et expō iſtarum ꝓpōnū ſigāt̄ ꝑ iſtā dictionē miles: ſicut expō ꝓpōnū excluſiuaꝝ gr̄a alietatis.

Pro expōe ꝓpōnū excluſiuaꝝ in q̄bus

[Margin: Secundꝰ ordo]

vna negatio ponit̄ āte copulā ꝛ nō ſupra ſignū excluſiuū cadēs ponit̄ talis rl̄a. Ōis ꝓpō excluſiua negatiua exponibilis gr̄a pl̄itat̄ in qua negatio nō cadit ſupra ſignū excluſiuū dꝫ exponi per vnā copulatiuā affir̄atiuā in cꝰ p̄ma ꝑte p̄dicatum p̄ncipale negat̄ de ſubo p̄ncipali. ꝛ in ſcđa ꝑte p̄dicatū p̄ncipale affir̄atur de ꝯplexo in quo ponit̄ ſubiectū principale excluſiue: quod ſubiectū precedit ly plura q̄̄ vniuerſaliť ſumptū. Exemplum: vt tm̄ vnū non eſt. exponit̄ ſic. vnū eſt. ꝛ omia plura q̄̄ vnū ſunt.

3⁹ ordo. Pro expōne ꝓpōnū exclusiuaꝝ affirmatiuaꝝ in qb⁹ ponūtur due negationes: quaꝝ vna cadit supra signū exclusiuū ponit talis regula. Ois ꝓpō exclusiua affirmatiua exponibilis gra pluralitatis in qua ponunt due negationes quaꝝ vna cadit supra signū exclusiuū dꝫ exponi ꝑ vnā disiūctiuā affirmatiuā cōpositā ex ptibus ꝯdicentib⁹ ptibus copulatiue ꝑ quā exponit exclusiua negatiua in qua negatio nō cadit supra signū exclusiuū. Exēplū vt ñ tm̄ vnū non est. exponit sic. oē vnū est vel plura ꝙ vnū non sūt.

Pro expōne ꝓpōnū exclusiuarū negatiuaꝝ in qbus signū exclusiuū negat ponit talis rla. Ois ꝓpō exclusiua negatiā expōibilis gra pluralitatis in qua negatio cadit supra signū exclusiuū dꝫ exponi ꝑ vnaꝫ disiūctiuā affirmatiuā ꝯpositā ex ptibus ꝯdicentibus ptibus copulatiue ꝑ quā exponit exclusiua affirmatiua in qua nulla ponit negatio. Exēplū: vt non tm̄ vnū ē. exponit sic. nullū vnū est. vel plura ꝙ vnū sūt. ¶ Sꝫ si ꝓpōes eēnt ꝺ excluso subiecto. tūc subo dꝫ addi hoc totū (.s. nō plura ꝙ) cui dꝫ postponi synonimū subi: vt tm̄ vnū est. si sit de excluso subo exponit sic. Illud qꝺ ē vnū ⁊ nō plura ꝙ vnū est. Et simil dicendū est de excluso pdicato ⁊ de exclusa copula.

rle ꝯñaꝝ i exclusiuis. Pria rla. Preter istas regulas iam dictas solēt alie qttuor rle poni de exclusiuis: quarū pma talis est. Ab exclusiua ad ei⁹ exponētes talr ꝯiunctas ꝙliter cōstituūt totalē exponentē: ⁊ ecōuerso est bona ꝯña. Exm. vt tm̄ anial est hō. ġ aial est hō: ⁊ nulla res q̄ ñ est aial est hō. Silr ecōuerso bene seqtur. s. aial est hō: ⁊ nulla res q̄ ñ est aial est hō. ergo tm̄ animal est homo ¶ Et ratio huius regle pōt esse ista. qꝛ exclusiua ⁊ sua totalis exponēs se habēt ꝯuertibilr q̄d ad veritatē et falsitatem. iō rla vera.

Secunda regla talis est Ab exclusiua de signo exclusiuo nō negato: ad quālꝫ ptē sue exponētis pncipaleꝫ est bona ꝯña. sed nō eꝯ: vt bene seqtur. tm̄ aial ē hō: ġ aial est hō. silr bene seqtur: tm̄ aial est hō: ġ nulla res q̄ non est aial est hō. ¶ Dr notanter de signo exclusiuo nō negato: qꝛ si signū exclusiuū negaret nō valeret ꝯña ab exclusiua ad quālꝫ ptem pncipalē sue exponētis. Et rō huius rle est ista. qꝛ in tali ꝯña equalent ar a tota copulatia affirmatiua ad quālꝫ ptem pncipalē eius. igit rla vera. Scda rla

Tertia rla talis est. Ab exclusiua affirmatiua exponibili gra alietatis ad suā vleꝫ affirmatiuā c⁹ subm totale cōplete distribuit: teris trāspositis ⁊ cetis partib⁹ est bona ꝯña ⁊ eꝯ: vt bene seqtur: tm̄ aial est hō: ġ ois hō est aial. Silr ecōuerso seqtur: ois hō ē aial: ġ tm̄ aial est hō. ¶ Dr notāter in rla cui⁹ totale subm distribuit. qꝛ si totale subm non distribueret: non oporteret ꝯñam valere. sicut ista ꝯña non vꝫ: tm̄ currēs est hōis asinus. ġ cuiuslꝫ hois asinus est currēs: nec eꝯ. ¶ Dr notant cōplete: qꝛ si subꝫ distribueret icōplete: non oporteret ꝯñaꝫ valere. sicut ista ꝯña non vꝫ. Ois essentia diña est pater ġ tm̄ pr est eēntia diuina. nisi in vli sit cōpleta distributio. ⁊ sic vlis est falsa sicut exclusiua. ¶ Dr notāter exponibilis gra alietatis. qꝛ si nō exponeret gra alietatis non oporterꝫ ꝯñam valere. vt ista ꝯña non vꝫ. tm̄ duodecim sūt apli dei. ġ omēs apli dei sūt duodecim. capiēdo ly oms distributiue: sed si caperet collectiue ꝯña esset bona. ¶ Dr notanter cetis pib⁹ ⁊ teris transpositis. qꝛ si cetera nō eēnt paria: ita q̄ teri non eodē mō supponerēt. vel q̄ variaretur aliqua ꝓpetas logicalis. vel q̄ Tertia rla.

teri non transponerent nō oporteret ꝯñam valere. vt nō sequit. tm̄ aial fuit hō: ḡ oīs hō fuit aial. cū ibi arguet a nō āplo ad āplū cū distributione āpli. Silr non seqtur. tm̄ aial ē hō: ḡ oē aial est hō: qꝛ ibi ar a terio supponēte cōfuse tm̄ ad terim supponētē cōfuse ꝛ distributiue. ¶ Et rō huius rl'e pt eē ista. qꝛ in vli affirmatiua p̄dicatū simlr supponit sicut subꝫ in exclusiua affirmatia: ꝛ p̄dicatū ꝓpōnis exclusiue affirmatiue eodē mō supponit sicut subm ꝓpōnis vl's. mō qñ termini eodē mō accipiūtur in añte et ꝯñte: talis ꝯña dr̄ esse bona.

q̄rta rl'a. **Quarta** regula talis est. Ab exclusiua affirmatiua ad cathegoricā de exclusō subō vel p̄dicato et corr̄ndentē est bona ꝯña: ꝛ non ecōuerso: dummō in exclusiua negatio nō cadat supra signū exclusiuū. vt bñ seqtur tm̄ aial est homo. ḡ tm̄ aial est hō: vel ḡ aial est tm̄ homo. pꝫ qꝛ bene seqtur tm̄ aial est homo. ḡ aial est hō per scdaꝫ regulā iā dictā. Et vltra seqtur. aimal est homo. ḡ tm̄ aial est hō. capiendo ꝯñs vt est ꝓ ꝓpō cathegorica de exclusō subō. ḡ de p̄io ad vltimū bene seq̄bat. tm̄ aial est hō: ergo tm̄ aial est homo. capiendo ꝯñs vt sit de exclusō s̄bō. ¶ Sed ꝙ ecōuerso non vꝫ: patet qꝛ ꝓpō de exclusō subō vel de exclusō p̄dicato cōuertibiliter se hꝫ cuꝫ sua p̄iacente. sed sua p̄iacēs non infert exclusiuā affirmatiuā. ḡ nec ꝓpositio de exclusō extremo īfert exclusiuā. Quō autē termi in exclusiuis supponāt satis patet ex tractatu de suppōnibus. Quō vero cōuerti debeant videbit in p̄io libro p̄iorum. ¶ Illa sūt que dicta sunt de signis exclusiuis intelligūt de ipsis quādo capiunt proprie. sꝫ non quando capiūtur improprie.

qñ tm̄ capit ꝓpe et qñ non. ¶ Unde ista dictio tm̄ qñ ponitur in ꝓpōe affirmatiua in qua non cadit negatio sup ipsā. tunc capit ꝓprie. Sed si capiat īproprie tūc denotat p̄dicatū remoueri ab illo de quo nō p̄dicat subm nec terīnus significans partē rei sigāte per subꝫ nec termin⁹ sigāns accidens illius subi. ꝛ ita capiēdo ly tm̄ īproprie: iste ꝓpōes cōcedūt. tm̄ dom⁹ est alba. tm̄ omis homo currit. tm̄ ignis calefacit. qꝛ p̄dicata illaꝝ ꝓpōnum denotantur remoueri ab illis reb⁹ de q̄bus siue de ꝓnoibus demonstrantib⁹ illas res: ille terīnus qui est subm nō pt vere p̄dicari. nec significans ptem eiusdē rei. nec significās accidens eius. ꝛ sic sensus isti⁹: tm̄ dom⁹ est alba. ē iste: dom⁹ est alba ꝛ nulla res q̄ non est dom⁹ nec ps eius nec accidēs eius est alba. Silr sensus isti⁹. tm̄ oīs homo currit. est iste: oīs homo currit: et nullū ens qđ non est homo currit. Silr tm̄ ignis calefacit. hꝫ talē sensum. ignis calefacit: ꝛ nullū ens qđ non est ignis nec pars eius nec accidens ei⁹ calefacit. Et consilr dicendū ē de consimilib⁹ ꝓpōibus q̄ si ī autoritatib⁹ autēticꝗ reperiātur debent ꝯcedi in sensu īproprio: ꝛ non in sensu ꝓprio.

Iso de ꝓpōibus

exclusiuis vidēdū est de ꝓpōib⁹ exceptiuis. ¶ Ūn ꝓpō exceptiua est ꝓpō exponibilis rōe dictionis exceptiue. Et dictōes exceptiue sunt iste. s. preter: p̄terꝙ ꝛ nisi. ¶ Et differūt īter se qꝛ ly p̄ter addit actō. ꝛ pt poni tā in ꝓpōne affirmatiua ꝙ negatiua. Sed ly p̄terꝙ addit ntio. ꝛ silr pot poni in ꝓpōe affirmatiua ꝛ negatiua. Sꝫ ly nisi addit ntio ꝛ ñ pōit cōit nisi ī ꝓpōe in qua ponit negatio. Exemplū p̄mi vt oīs hō p̄ter sortē currit vel null⁹ hō p̄ter sortē currit. Exemplum scdi: vt oīs hō p̄terꝙ sortes currit. vel nullus hō p̄terꝙ sortes currit. Exemplū tertij. vt null⁹ hō nisi sortes currit. ¶ Sciendū est ꝙ ista dictio p̄ter capit multꝗ modis.

qđ ꝓpōs exceptiā.

dr̄nt p̄ter p̄terꝙ ꝛ nisi

acceptōes de ly p̄ter

¶ Uno mō capit negatiue vt idez est ꝙ sine. vt sortes currit p̄ter platonē .i. sine platone. ꝛ sic dꝛ coīter ego feci hoc p̄ter vos .i. sine vobis Alio mō capit substractiẽ. vt octo p̄ter tria sūt qnqꝫ .i. trib⁹ rēotis ab octo remanētia sūt qnqꝫ. ¶ Tertio mō capit additatiẽ: vt sorꝫ hꝫ vnū florenū p̄ter grossū .i. sortes hꝫ vnū florenū cū grosso. ¶ Quarto mō capit pure exceptiue. ꝛ sic cōstituit ꝓpōem exceptiuā. ꝛ hꝫ virtutē distribuēdi terīm cōem coīter tentuꝫ imediate sequētē supra quē cadit

acceptōes de ly nisi.

¶ Silr ly nisi capit dupl'r. Uno mō exceptiue: vt hic nullus hō nisi sorꝫ currit. ꝛ isto mō capit in ꝓposito. ¶ Alio mō capit consecutiue. ꝛ sic ɔstituit ꝓpōem hypotheticā ɔditōnalem. ꝛ tunc illa dictio nisi est talis nature ꝙ rōne negationis quaꝫ icludit solū distribuit terīm sequētem copulā ꝓpōis in qua ponit. vt nisi homo eēt aial: hō non eēt sensitiu⁹. ibi ille terinus hō in pⁱa ꝓpōne non distribuit. ꝛ tñ ille terinus aial distribuit. qꝛ sensus ꝓpōis est iste: si hō nō ē aial hō ñ ē sēsitiuus.

cui addit signū exceptiuuꝫ. ꝓpāe.

Sciendū scdo ꝙ dictō exceptiua nō p̄t ꝓ pꝛte addi alicui terio nisi ipse sūatur cū signo vl'i. vt oīs hō p̄ter sortem currit. vel non oīs hō p̄ter sortem currit. ¶ Ex isto seqtur pⁱoꝙ hec ꝓpō non est ꝓpaꝛ nec veraꝛ nec falsa. Aliqs hō p̄ter sortē currit. capiendo ly p̄ter exceptiue: qꝛ illa dictō p̄ter ex suo mō sigādi hꝫ ꝙ dꝫ addi terio coī coīter tento sūpto cū signo vl'i siue talis terinus distribuat siue non. ¶ Scdo seqtur ꝙ iste non eqpollēt. non oīs homo p̄ter sortē currit. ꝛ aliqs homo p̄ter sortē non currit. qꝛ pⁱa est propⁱa ꝛ congrua. scda vero icōgrua ¶ Tertio seqtur ꝙ ly non oīs ꝛ ly qdam nō: nō sēp faciūt ꝓpōes equipollere: vt pꝫ in exemplo dato.

Sciendū tertio ꝙ duplices sūt ꝓpōes exceptiue. ¶ Queꝺ sūt in qbus negatio nō cadit supra signū exceptiuū. ꝛ tales siue sint affirmatie siue negatie debēt exponi copulatiue

diuisio ꝓpōnis exceptiue.

¶ Alie sunt in qbus negatio cadit supra signū exceptiuū. ꝛ tales siue sint affirmatie siue negatiue exponūtur disiūctiue. ¶ Dictōnes ēt exceptiue qñqꝫ faciūt ꝓpōeꝫ de excepto subo. vt videns oēm hoīem p̄ter sortē currit: qñqꝫ vero faciūt ꝓpōem de excepto p̄dicato: vt sortes verberat oēm hoīem p̄ter sortem. qñqꝫ vero faciūt ꝓpōem exceptiuā. vt oīs hō p̄ter sortē currit.

Unde propōnum ꝓpꝛte exceptiuaꝝ. qdaꝫ est in qua nulla ponit negatio: vt oē aīal p̄ter hoīem est irrōnale. Et quedā est ī qua preponit negatio toti ꝓpōni. vt nō oē aīal p̄ter hoīeꝫ est irrōale. ¶ Quedā est ꝓpō exceptiua negatiua ī q̄ dictio exceptiua nō negat. q̄uis negatio etiā p̄cederet. vt nullus hō p̄ter sortē currit: vel omis hō p̄ter sortē nō currit. ¶ Queꝺ est exceptiua in q̄ ponūtur due negatōnes quaꝝ vna cadit supra signū exceptiuū. ꝛ alia non. vt nō nullus hō p̄ter sortē currit. ꝛ ista est ɔ̄dictoria ꝓpōis de tertio mō. ¶ Quito ē alīqua ꝓpō exceptiua in qua negatio imediate ponit añ dictōeꝫ exceptiuam: vt oē aīal non p̄ter hoīeꝫ currit. ¶ Sexto ē aliq̄ ꝓpō exceptia ī q̄ negatio p̄ponit toti ꝓpōi ꝛ alia imediate postponit signo exceptio vt non oē aīal p̄ter nō hoīeꝫ currit ꝛ ista ē ɔ̄dictoria ꝓpōis de q̄nto mō ¶ Septio ē aliq̄ ꝓpō exceptia in q̄ ponūt due negatōes. vna imediate añ dictōeꝫ exceptiaꝫ. ꝛ alia imediate añ copulā: vt oīs hō ñ p̄ter sortē nō currit. ¶ Octauo ē aliq̄ ꝓpō exceptia ī q̄ ponūt tres negatōes. q̄ꝛ vna p̄ponit toti ꝓpōi: ꝛ alia imediate p̄ponit signo exceptio. ꝛ t'ia imediate p̄poit copule. vt ñ oīs hō ñ p̄t sortē ñ currit. ¶ Et ī qlꝫ istaꝝ

multiplices exceptie ꝓpe dicte.

nobil'r subens p̄dict

exceptiuaꝝ p̄ter copulā ꝛ signum vl'e sūt quattuoꝛ ptes p̄ncipales.s. terīnus a quo fit exceptio.ꝛ ē p̄nci pale subm: ꝛ dictio exceptiua. ꝛ di ctio supra quā cadit dictio excepti ua q̄ non dꝫ eē magis cois vel con uertibilis cū subo p̄ncipali. sꝫ mi nus cois.ꝛ quarto ē ibi p̄dicatū p̄n cipale.vt o ē aial p̄ter sortē currit: ibi ly aial est terīnus a quo fit exce ptio: ꝛ ly p̄ter est dictio exceptiua ꝛ ly sortē ē dictio supra quā cadit dictio exceptiua. ꝛ ly currēs ē p̄di catū p̄ncipale.

rl'a de exceptiā nl'lā negationē h̄ñte

Pro expōne ꝓpōnū exceptiua rū affirmatiuaꝝ in q̄bus nulla ponit̄ negatio ponit̄ talis rl'a Ois ꝓpō exceptiua affirātiua in q̄ nulla ponit̄ negatio: exponit̄ p vnā copulatiuā affirātiuā: cui' p̄ma ps est ꝓpō vl'is: in qua p̄ncipale p̄di catū affirat̄ de subo cōposito cū ter mio a quo fit exceptio. ꝛ ly q̄d nō est ꝛ terīo excepto. ꝛ in scd̄a pte af firmat̄ terīnus a q̄ fit exceptio de t̄ mīo excepto vl'r sumpto.ꝛ in tria remouetur predicatū p̄ncipale de terīo excepto vl'r sumpto. Exm: vt oē aial p̄ter hoīem est irrōnale: ex ponit̄ sic. Oē aial q̄d non est homo est irrōnale: ꝛ ois hō est aial: ꝛ nul lus hō est irrōnalis. Et expōnes ta liū ꝓpōnū p̄nt significari p istā di ctionē lauate. ¶ Sed exceptiua q̄ est ꝯdictoꝛia exceptiue in q̄ nulla ponit̄ negatio: dꝫ exponi p vnā dis iūctiuā affirmatiuā ꝯpositā ex par tibus ꝯdicentib' ptib' copulatiue p quā exponit̄ exceptiā in qua nul la ponit̄ negatio. Exemplū vt non oē aial preter hoīem est irrōale: ex ponitur sic. aliquod aial quod non ē hō ñ ē irrōale.vl' aliq̄s hō ñ ē aial vel aliq̄s hō ē irrōalis. Et expōes taliū ꝓpōnū p̄nt significari p istaꝫ dictionē commoti.

de ꝯdictoria p̄dctē

rl'a exceptie h̄ñtē negatōeꝫ p' signuꝫ exceptiū.

Pro expōne ꝓpōnum excepti uarū negatiuaꝝ in quib' negatio non cadit supra signū exce ptiuū ponit̄ talis regula. Ois ꝓpō exceptiua negatiā in qua negatio nō cadit supra signū exceptiuū: ex ponit̄ p vnā copulatiuā affirmati uā ex tribus cathegoꝛicis cōposi tā.in quaꝝ p̄ma p̄dicatū p̄cipale remouet̄ de subo vl'r sūpto compo sito ex terīo a quo fit exceptio ꝛ ly q̄d nō est: ꝛ terīo excepto.ꝛ in scd̄a affirmat̄ terīnus a quo fit exceptio de terīo excepto vl'r sūpto si sit ter minus cōis coiter tent'.ꝛ in tertia affirmat̄ p̄dicatū p̄cipale de ter mio excepto vl'r sūpto si sit terīn' cois coiter tentus. Exēplū: vt oē aial p̄ter hoīem nō est irrōnale. ex ponit̄ sic. oē aial q̄d non est hō non est irrōnale: ꝛ ois hō est aial: ꝛ ois hō est irrōnalis. Et expōnes taliū ꝓ pōnū possunt significari p hanc di ctionē peccata. ¶ Sed exceptiua affirmatiā q̄ est ꝯdictoꝛia talis ex ceptiue negatiue: dꝫ exponi p disiū ctiuā affirātiāꝫ ꝯpositā ex ptib' ꝯdi cētib' ptibus copulatiue per quā exponit̄ talis exceptiua negatiua ī qua dictio exceptiua non negatur. Exm: vt non oē aial preter hoiem nō est irrationale: exponit̄ sic. ali quod aial quod non est homo ē ir rōnale: vel aliquis homo non ē ani mal vel aliq̄s homo non est irratō nalis. Et expositiones taliū ꝓposi tionū possunt significari per hanc dictionē dolo.

rl'a ꝯdictoriē.

Pro expositione ꝓpositionuꝫ exceptiuarum in quibus negatio mediate preponit̄ signo exceptiuo ponit̄ talis regula. Ois propositio exceptiua negatiua in q̄ negatio imediate p̄ponit̄ signo ex ceptiuo: exponit̄ per disiunctiuā affirmatiuā ex tribus cathegoꝛicis compositā cuius prima pars est ꝓ positio vniuersalis in quarū prima p̄dicatū p̄ncipale negatur de terīo a quo fit exceptio sūpto cū ly q̄d ñ est ꝛ terīo excepto.ꝛ in secūda par te terīnus a quo fit exceptio nega tur de terīo excepto: ꝛ in tertia p te p̄dicatū p̄ncipale affirat̄ de terio

Rl'a exceptie negatōeꝫ añ signū exceptiū h̄ñtē

excepto. Exᵐ. vt oē aīal nō p̄ter ho
mīez eſt irrōnale. exponit̃ ſic: oīe
aīal qꝺ nō eſt hō nō eſt irrōale. vł
aliqꝯ hō non eſt aīal. vel aliqꝯ hō
eſt irrōnalis. Et expōnes taliū pro
pōnū pn̄t ſigāri p̄ hāc dictionē de=
Rła ꝯdi= monis. ¶ Sed propō exceptiua ꝯ
ctorie. dictoria p̄dicte exponit̃ p̄ copulati
uā affirātiuā compoſitā ex ptibus
ꝯdicentibus ptibus diſiūctiue per
quā exponit̃ talis exceptiua nega=
tiua in q̄ negatio imediate p̄ponit̃
ſigno exceptiō. Exᵐ. vt nō oē aīal
nō preter hoīem eſt irrōnale: expo
nit̃ ſic. aliqꝺ aīal quod non eſt hō ē
irrōnale: ⁊ oīs hō eſt aīal: ⁊ nullus
homo eſt irrōnalis. Et expōnes ta
liū ꝓpoſitionū ſignificant̃ p̄ hanc
dictionē vitate.

Pro expōne

ꝓpōnū ex
ceptiuarū
rła excep affirātiuaꝝ in q̄bus vna negatio ī=
tiue nega= mediate p̄ponit̃ ſigno exceptiō. et
tōez an̄ ⁊ alia imediate p̄ponit̃ copule ponit̃
p⁹ ſigᵐ ex talis rła. Oīs propō exceptīa affir
ceptiuuȝ matīa in qua vna negatio imedia
hn̄te. te preponit̃ ſigno exceptiuo ⁊ alia
copule exponit̃ p̄ diſiūctiuā affirā
tiuā ex tribus cathegoricis cōpoſi
tā. quaꝝ p̄ma eſt vlis affirmatīa in
qua p̄ncipale p̄dicatū affirmat̃ de
ſubō ꝯpoſito ex terīo a quo fit ex=
ceptio cū ly qꝺ nō eſt: ⁊ terīo exce
pto. ⁊ ſcđa ps eſt pticularis nega
tiua in q̄ terīnus a quo fit exceptio
negat̃ de terīo excepto. ⁊ tertia ps
eſt pticularis negatīa in qua prin
cipale p̄dicatū negatur de terīo ex
cepto. Exēplū. vt oē aīal non p̄ter
hoīem nō eſt irrōnale. Exponit̃ ſic
oē aīal qꝺ non eſt hō eſt irrōnale.
vel aliqꝯ hō non eſt aīal. vel aliqꝯ
hō non eſt irrationalis. Et expōes
taliū ꝓpoſitionū pn̄t ſignificari p̄
Rła ꝯdi illā vocē adomom. ¶ Sed excepti
ctorie. ua negatiua ꝯdictoria h⁹ exponit̃
per copulatiuā affirmatiuā ꝯpoſi
tā ex ptibus ꝯdicētibus illius diſ
iūctiue. Exᵐ. vt non oē aīal non p̄
ter hoīem non eſt irrōnale. exponit̃
ſic aliqꝺ aīal qꝺ non ē hō nō ē irrō
nale. ⁊ oīs hō ē aīal: ⁊ oīs hō ē ir=
rōnalis. Et expōes taliū ꝓpoſitioᵐ
pn̄t ſigāri p̄ iſtā dictionē rogata.

De excluſiuis

alie rłe
ſpāles. p̄ma rła
Quaꝝ p̄ia talis eſt. A ꝓpōe exce ꝯn̄aꝝ ī ex
ptīa ad ſuā totalē expo nētē: ⁊ eꝯ ceptiuis
eſt bona ꝯn̄a. Exᵐ pȝ ex dictis. ſpālis

Secunda

rła talis ē. Ab
exceptiua ex=
ponibili copulatiue: ad qualȝ par= Secunda
tem p̄ncipalē ⁊ ꝓpōalē ſue exponē
tis eſt bona ꝯn̄a. qꝛ equalent̃ af a
tota copulatīa ad alterā eius par=
tē p̄ncipalē. ¶ Dr notant̃ exponi=
bili copulatiue. qꝛ ſi exponeret̃ diſ
iūctīe tūc ꝯn̄a nō valeret: qꝛ equa=
lent̃ argueret̃ a diſiūctiua affirmati
ua ad eius ptem q̄ ꝯn̄a non vȝ

Tertia

rła talis eſt. Argue
do a parte p̄ncipali Tertia.
⁊ ꝓpoſitionali alicu⁹ diſiūctiue p̄
quā exponit̃ exceptiua ad ipam ex
ceptiuā eſt bona ꝯn̄a: qꝛ equalent̃
argueret̃ a pte diſiūctīe ad totam
diſiūctiuam.

Quarta

rła. Exceptiua af Quarta
firmatiua in q̄ ſignū nō negat̃ in=
fert ſuas ꝓpōes ſubcōtrarias ī q̄b⁹
p̄ncipale p̄dicatū enūciat̃ de terīo
a quo fit exceptio. Exᵐ. vt bene ſe
q̄tur oīs hō p̄ter ſortē currit. g̃ hō
currit ⁊ hō non currit.

Quinta

rła talis eſt. Ar=
guendo a ſupiori Quinta
ad inferius: cū dictione exceptiua
p̄cedēte non oȝ ꝯn̄am valere. vt nō
ſeq̄tur. oē aīal p̄ter hoīem mouet̃
g̃ oē aīal p̄ter ſortē currit. ¶ Sed ꝺ ſuppōe
circa iſta q̄reret aliqꝯ. quō ſuppo= ſioꝫ exce
nūt terī in exceptiua. ¶ Dr q terī ptīe q̄ſtio
nus cui addit̃ ſignū exceptiuū: ſi ſit Solutio
ſingularis ſupponit diſcrete. Sed
ſi ſit terīnus coīs ⁊ ſignū excepti=
uū non neget̃: tūc ſupponit confu=
ſe ⁊ diſtributiue. Sed ſi ſignū exce
ptiuū neget̃: tūc ſi talis ꝓpō ſit vlis
ſupponit confuſe tm̄. ſi pticular: ꝺ
teriate. De aliis terīs in ꝓpōne ex

ceptiua posit; dicēdū ē sicut de ter mis in ꝓpōibus nō exceptiuis posi tis. ¶ Quō aūt ꝓpōnes exceptiue debeāt ꝯuerti. ꝛ quō ex ipsis debꝫ sillogisari: videbiꝫ in libro priorū

Questio ¶ Et si aliqs q̄rat. an in ista ꝓpōe nullus homo p̄ter sortē currit. illō signū p̄ter negeꝫ: cū sibi p̄ponaꝫ ne

Solutio gatio. ¶ Dr ꝙ non. qꝛ tale signū nō negaꝫ: nisi p negationē imediate p̄cedētē. vel p negationē p̄cedē teꝫ mediate: q̄ cadit supra totuꝫ il lud qđ additur termino a q̄ fit exceptio. Exēplū primi: vt oīs hō non preter sortē currit. Exēplū secundi vt non oīs hō p̄ter sortē currit. Ex isto pꝫ ꝙ hic signū exceptiuū negaꝫ nōnullus hō p̄ter sortē currit. qꝛ so lū vna negatio cadit supra ip̄m: q̄ uis due precedant.

Iso de ꝓpositionibus exceptiuis: dicendū est de ꝓpōibus reduplicatiuis.

Diffinitio ꝓpōis reduplicatiue. ¶ Uñ ꝓpō reduplicatiua est ꝓpō exponibilis rōe signi reduplicatiui. signa reduplicatiua sunt ista: inq̄tū: ſm ꝙ: vt: ea rōne. qua ratione. ꝛ sic de singulis.

Sciendū primo ꝙ iste dictōnes tripliciꝫ

Acceptiones signorū reduplicatiōꝝ capiunꝫ. Uno mō vt equalēt aduerbio tp̄is. s. qñ vel alicui siñi: vt hō ē pictus inq̄tū hō sigāt hoīem pictū i. qñ hō sigāt hoīem pictū. ¶ Alio mō capiunꝫ iste dictiones specificatiue: ꝛ tunc faciūt terīm sequēteꝫ appellare suā rōem: ꝛ non ponunꝫ in aliq̄ ꝓpōe: nisi cū verbo sigāte actū interiorē cognitiuū vel appetitiuū: exp̄sso vł sbītellecto. Et tūc p illas dictiones denotaꝫ ꝙ terīn⁹ supra quē cadit dictio reduplicatiua iportat rē: rōe cui⁹ p̄dicatū p̄ncipale ꝯuenit subo p̄ncipali. Uel ꝙ p̄dicatū p̄ncipale ꝯuenit subo rōne illi⁹ terī: sic ꝙ sit in diffinitione illius: vt ignis inq̄tū calidus calefacit. ibi ille terīnus calidus cui imediate additur dictio reduplicatiua iportat rē rōe cuius p̄dicatū p̄ncipale cōuenit subo p̄ncipali. ¶ Exᵐ secūdi: vt hō inquātū species p̄dicatur de pluribus numero differētibus. ibi ille terīnus spēs est terīn⁹ rōe cui⁹ p̄dicatū p̄ncipale conuenit subo qꝛ p̄dicatū p̄ncipale ē de diffinitiōe illius terī spēs. Et isti duobus modis nō facit ꝓpōem reduplicatiuā.

Notabile ¶ Uñ qñ ista signa capiunꝫ isto scđo mō: ꝛ ponūꝫ post teriꝫ ꝯnotatiuū. tūc ip̄ediūt appellatōeꝫ isti⁹ terī. vt diligo iohānē inq̄tum bon⁹. ibi ly iohānē nō appellat suā rōeꝫ ꝓpꝫ ly inq̄tū. sed iste terīnus bon⁹ appellat suā rōeꝫ. Ex q̄ pꝫ ꝙ ista ꝯña nō vꝫ. ego diligo iohānem iq̄tū bon⁹ g̃ diligo iohānē. ¶ Alio modo capiūꝫ dicti terī reduplicatiue ꝛ hoc contingit triplr̄. Uno mō vt faciunt ꝓpōem de reduplicato subo. Alio mō vt faciūt ꝓpōeꝫ de reduplicato p̄dicato. Tertio mō vt faciūt ꝓpōem reduplicatiuā. Exēplū primi: vt aliqđ qđ est hō inq̄tū rōnale est risibile. Exᵐ scđi: vt risibile est hō inq̄tū rōale. Exēplū tertij: vt oīs hō inq̄tū rōalis est risibilis. Uñ qñ faciūt ꝓpōes de reduplicatis extremis: tūc sunt ptes extremorū. sed qñ faciūt ꝓpōnes reduplicatiūas: tūc ñ sūt ptes extremoꝝ

Sciendum scđo ꝙ dictiones reduplicatiue ꝓut faciūt ꝓpōnes reduplicatiuas capiuntur adhuc multi modis.

Multiplicitas dictionum reduplicatiuarum. Primo. ¶ Uno mō cōcomitāter vt denotant ꝯñam. ꝛ tūc vltima exponens dꝫ esse cōditionalis. vt sortes inq̄tū hō est aīal.

Secūdo. ¶ Alio modo capiunꝫ causalr̄: ꝛ tūc vltima exponens dꝫ esse vna causalis siue rōnalis: vt sortes inq̄tū aīal rōnale est risibilis.

Tertio. Alio mō capiunꝫ vt denotāt imediationē p̄dicati p̄ncipalis ꝛ terī reduplicatiui: ita ꝙ p̄dicatū p̄ncipale p̄diceꝫ imediate de terīo cui additur signū reduplicatiuum ꝛ tunc exponendo talē ꝓpōem dꝫ addi quīta ꝓpō que erit ista. ꝛ isti termini sunt imediate se habentes

Quarto. ¶ Alio' capiūt vt īportāt ꝯuertibi
litatē p̄dicati p̄ncipal' cū terio r̄du
plicato: ⁊ isto mō ista eēt falsa sors
inq̄tū homo est aīal. ⁊ tūc in expo
nendo tales ꝑpōes dꝫ addi ista ꝑ
Quinto. pō. isti teri sūt ꝯuertibiles. ¶ Alio
mō capiunt vt denotāt alietatē rō
nis p̄cipalis p̄dicati a rōe teri re-
duplicatiui. ⁊ isto mō exponendo
tales ꝑpōes dꝫ addi ista ꝑpō. teri
nus reduplicatiu⁹: ⁊ p̄ncipale p̄di
catū hꝫ diuersas rationes. ⁊ illo'
capit p̄hs in p̄io p̄ioꝝ quādo di-
cit q̄ ois illa ꝑpositio est falsa ⁊ in
intelligibilis in q̄ signū reduplica-
tiuū addit p̄dicato reduplicās ip̄m
⁊ isto' ista est falsa: hō est aīal inq̄
tū aīal. ¶ Ex dictis pꝫ q̄ ꝑpositio i
q̄ ponit signū reduplicatiuū ē disti
guēda: eo q̄ dictio reduplicatiua p̄t
capi specificatiue vel reduplicatiue
⁊ si capiat reduplicatiue adhuc est
distinguēda s̄m quinqꝫ sensus. Sꝫ q̄
signū reduplicatiuū reduplicatiue
tentum qnqꝫ modis sumit qui iam

Sciēdum

dicti sunt.
tertio q̄ ꝑpō
De expōe reduplicatiue. nes reduplicatiue affirmatiue (siue i
q̄bus signū reduplicatiuū non ne-
gat) debent exponi copulatiue. Sꝫ
ille in quibus signū reduplicatiuū
negat debent exponi disiūctiue.

Unde propōnes

multiplices ꝑpōes reduplicatiue. reduplicatiue sūt in multiplici dr̄a
Nā q̄dā sūt in q̄bus nulla ponitur
negatio. vt ois hō inq̄tū rōnalis ē
risibilis. ¶ Alie sūt in q̄bus nega-
tio p̄ponit toti ꝑpōni: q̄ ꝯdicūt p̄-
dictis. vt nō ois hō inq̄tū rōnalis
est risibilis. ¶ Alie sūt in qb⁹ nega
tio imediate p̄ponit copule ⁊ nō si-
gno reduplicatiuo. vt ois hō inq̄-
tū rōalis nō est risibilis. ¶ Alie sūt
in q̄bus ponūtur due negatōes: q̄ꝝ
vna p̄ponit toti ꝑpōni: ⁊ alia ime-
diate p̄ponit copule: vt nō ois hō
inq̄tū rōnalis non est risibilis. Et
iste ꝯdicūt illis de tertio mō. ¶ Alie
sūt in q̄bus ponit vna sola negatio
q̄ imediate p̄cedit signū reduplica
tiuū: vt ois hō nō inq̄tū rōalis ē ri
sibilis. ¶ Alie sūt i q̄bus ponūtur
due negatōes. q̄ꝝ p̄ma p̄ponit toti
ꝑpōni: ⁊ alia imediate p̄ponit sig'
reduplicatiuo: vt nō ois hō nō inq̄
tū rōalis est risibilis. Et iste ꝯdicūt
illis de p̄cedenti mō. ¶ Alie sūt in
q̄bus ponūtur due negationes. q̄ꝝ
vna imediate p̄ponit signo redu-
plicatiuo: ⁊ alia imediate p̄ponit co
pule p̄ncipali. vt ois hō nō inq̄tū rō
nalis nō ē risibilis. ¶ Alie sūt i q̄-
bus ponūt tres negatōnes. q̄ꝝ vna
p̄ponit toti ꝑpōi: ⁊ alia imediate
p̄ponit signo reduplicatiuo: ⁊ tertia i
mediate p̄ponit copule. vt nō ois
hō nō inq̄tū rōalis nō ē risibilis. Et
iste ꝯdicūt illis de sep̄timo mō.

Pro

expōe ꝑpōnū reduplicati
uaꝝ i qb⁹ nulla ponit ne r̄la de exclusiuis nullā negatōnem hn̄tibus.
gatio. ponit talis r̄la. Ois ꝑpō re
duplicatiua i q̄ nulla ponit negatio
exponit ꝑ copulatiuā affirmatiuā ex
trib⁹ cathegoricis ⁊ vna hypotheti-
ca ꝯpositā. i q̄ꝝ p̄ia affirmat p̄ncipa
le p̄dicatū de p̄ncipaliori ꝑte subi.
⁊ i scd̄a affirmat terin⁹ cui p̄ponit si-
gnū reduplicatiuū de p̄ncipali sb̄o
⁊ in tertia affirmat p̄ncipale p̄dicatū d̄
terio cui addit signū reduplicatiuū
vl'r accepto. ⁊ q̄rta ē vna ꝯditional'
i c⁹ p̄ia ꝑte terin⁹ cui p̄ponit sig^m
reduplicatiuū affirmat de sb̄o tran
scēdēte. ⁊ i scd̄a ꝑte affirmat p̄ncipa
le p̄dicatū de relatio idētitatis sb̄e
hn̄te ꝑ suo an̄te illō trāscēdēs. ⁊ h⁹
si talis ꝑpō exponat grā ꝯcomitā-
tie. sꝫ si exponeret grā cāsitatis q̄r-
ta ꝑpō dēret eē vna cāslis ex eisdeꝫ
ꝑtibus cōposita sicut ꝯditionalis
¶ Sꝫ ꝑpōes reduplicatiue q̄ sūt ꝯ-
dictorie istaꝝ dn̄t exponi ꝑ disiūcti de ꝯdicto
uas ꝯpositas ex ꝑtib⁹ ꝯdicētib⁹ ꝑ ria p̄dicte
tib⁹ copulatiuaꝝ ꝑ q̄s exponūt re-
duplicatiue i qb⁹ nulla ponit nega'
Ex^m p̄mi: vt ois hō inq̄tū rōalis ē ri
sibilis: exponit sic. ois hō ē risibilis
⁊ ois hō ē rōal. ⁊ oē rōale ē risibile
⁊ si aliq̄d ē rōale illō ē risibile. Et

hoc si exponatur gratia concomitantie. Sed si exponeretur gratia cause: tunc ista esset quarta propositio: quia aliquid est rationale illud est risibile. ¶ Unde si propositio reduplicativa sit universalis: tunc due prime exponentes sive propositiones erunt universales: et si particularis particulares. et tamen tertia semper debet esse universalis. et quarta semper conditionalis vel causalis. Et exponentes talium propositionum quando reduplicative sunt universales significantur per istam dictionem adamasci. et quando sunt particulares per illam dictionem vitiati. Exemplum secundi: ut non omnis homo inquantum rationalis est risibilis. exponitur sic. homo non est risibilis. vel homo non est rationalis. vel aliquod rationale non est risibile. vel non si aliquid est rationale ipsum est risibile. sive non quia aliquid est rationale ipsum est risibile. Et exponentes talium propositionum significantur per talem dictionem prohonore. dummodo sint universales. sed si essent particulares. tunc significarentur per illam dictionem celebroter.

Pro expositione propositionum reduplicativarum negativarum

rule de reduplicatis negationem quando copulam habentibus

Pro expositione propositionum reduplicativarum negativarum in quibus negatio immediate preponitur copule et non cadit supra signum reduplicativum ponitur talis regula. Omnis propositio reduplicativa negativa in qua signum reduplicativum non negatur. exponitur per unam copulativam affirmativam: in cuius prima parte predicatum principale negatur de subiecto principali: et in secunda parte terminus cui additur signum reduplicativum affirmatur de subiecto principali. et in tertia negatur principale predicatum de termino reduplicato universaliter accepto. Et quarta est una conditionalis vel causalis in qua terminus reduplicatus affirmatur de transcendente in prima parte illius propositionis: et in secunda parte negatur principale predicatum de relativo illius transcendentis. ¶ Sed contradictorie talium propositionum debent exponi per disiunctivas affirmativas compositas ex partibus contradicentibus partibus copulativarum per quas exponuntur tales reduplicative negative in quibus negatio non cadit supra signum reduplicativum. Exemplum primi: ut omnis homo inquantum rationalis non est risibilis. Exponitur sic omnis homo non est risibilis. et omnis homo est rationalis. et nullum rationale non est risibile. et si aliquid est rationale ipsum est risibile. et hoc si sit reduplicatio concomitantie Vel quia aliquid est rationale ipsum non est risibile: et hoc si sit reduplicatio cause. Et significantur exponentes talium propositionum per illam dictionem retrahendo. Unde quando propositio exponibilis est universalis: tunc due prime exponentes erunt universales. Et si sit particularis erunt particulares: sed alie due debent se similiter habere. ¶ Exemplum secundi: ut omnis homo inquantum rationalis non est risibilis exponitur sic. homo est risibilis. vel aliquis homo non est rationalis: vel aliquod rationale est risibile. vel non si aliquid est rationale ipsum non est risibile: sive non quia aliquid est rationale ipsum non est risibile. Et exponentes talium propositionum significantur per illam dictionem symoniam.

Pro expositione reduplicativarum negativarum

regula de reduplicatione negatione signum reduplicativum habente.

Pro expositione reduplicativarum negativarum in quibus negatio immediate preponitur signo reduplicativo ponitur talis regula. Omnis propositio reduplicativa negativa in qua una sola negatio immediate preponitur signo reduplicativo: exponitur per disiunctivam affirmativam ex quattuor propositionibus compositam: in quarum prima predicatum principale negatur de subiecto. et in secunda terminus reduplicatus negatur de subiecto: et in tertia predicatum principale negatur de reduplicato particulariter sumpto. et quarta est una conditionalis vel causalis negativa. in cuius prima parte reduplicatum affirmatur de transcendente. et in secunda parte predicatum principale affirmatur de relativo illius transcendentis. ¶ Et contradictoria propositionis exponitur per copulativam affirmativam compositam ex partibus contradicentibus partibus illius disiunctive. ¶ Exemplum primi ut omnis homo non inquantum rationalis est risibilis. exponitur sic omnis homo non est risibilis. vel omnis homo non est rationalis: vel aliquod rationa

de contradictoria predicte

de contradictoria predicte

le non est risibile vel non si aliquid est rationale ipsũ est risibile ꝛ hoc si sit reduplicatio cõcomitãtie: vel nõ. qꝛ aliqd est rationale ipsũ ẽ risibile. ꝛ hoc ẽ si sit reduplicatio cãe Et significant expositões taliũ ꝓpositionũ p istã dictionẽ pentheco ste. ¶ Exemplũ secũdi: vt non oĩs hõ nõ inq̃tũ rationalis ẽ risibilis. Exponit sic. aliqs hõ ẽ risibilis et aliqs hõ est rõalis: ꝛ oẽ rõale ẽ risibile. et si aliquid ẽ rationale ipm ẽ risibile: vel qꝛ aliqd ẽ rõnale ipʒ ẽ risibile. Et expõnes taliũ significãtur per hanc dictionẽ viciari.

¶ Pro expositione reduplicatiuarũ affirmatiuarum in qbus vna negatõ imediate ꝑponit signo reduplicatio et alia imediate ꝑponitur copule ponitur talis regula

Rẽa de redu. negatione añ ꝛ post signũ habente. Oĩs ꝓpõ reduplicatia affirmatia in qua ponunt due negatiões: vna imediate añ signũ reduplicatiʒ: et alia imediate ãte copulã expõit p disiũctiam affirmatiam ex quattuor ꝓpõibus cõpositã. in quarũ prima ꝑdicatũ ꝑncipale affirmat de subiecto ꝑncipali. et in secũda terminus reduplicatus negat de subiecto ꝑncipali. ꝛ in tertia ꝑdicatũ ꝑncipale affirmat de termĩo reduplicato. et quarta est cõditionalis vel causalis negatiua: in cuius prima pte reduplicatũ affirat d subiecto transcendente. et i secũda parte predicatũ ꝑncipale negat de relatio illius transcendentis. ¶ Sʒ

De ꝯdictõria stati antedicte oppoſita contradictoria debet exponi per copulatiuã affirmatiuam ꝯpositã ex partibus cõtradicẽtibꝰ partibus dicte copulatiue. ¶ Exẽplum primi. vt omnis homo nõ inq̃tum rationalis non est risibilis Exponitur sic. omnis homo ẽ risibilis: vel omnis homo nõ est rationalis. vel aliquod ratõale est risibile vel non si aliqd est rationale ipʒ non est risibile. vel nõ qꝛ aliquid ẽ rõnale ipsũ non est risibile. ¶ Exemplum secundi: vt non omnis hõ non inq̃tum rationalis nõ est risibilis. Exponit sic. aliqs homo nõ est risibilis ꝛ aliquis homo ẽ rationalis. et oẽ rationale nõ est risibile. ꝛ si aliquid est rationale ipm est risibile. siue qꝛ aliquid est rationale ipm nõ est risibile. vnde in expositionibus istarũ ꝓpõnum due prime ꝓpositões debent esse eiusdeʒ quãtitatis cum ꝓpõe exponibili. ꝛ tertia si signum reduplicatim non neget debet esse vniuersalis: sed si neget debet esse ꝑticularis

¶ De reduplicatiuis: alie regule speciales Quarũ prima talis est: Omnis ꝓpõ reduplicatia affirmatia in qua nulla ponit negatio ꝛ signum reduplicatim ponit iter ꝑtes predicati: quarũ vna ꝑs supponit pro pluribus q̃ alia essẽtialiter distinctis vniuoce et diuisim: ẽ falsa. vt oẽ animal est corpus inq̃tũ substantia ¶ Dicit notant essẽtialiter distinctis: qꝛ si illi teri non supponerent ꝓ pluribus essentialit distinctis: tũc non oporteret q̃ talis ꝓpõ esset falsa sicut ista. oĩs primus motor ẽ ꝑma cã inq̃tũ deꝰ ¶ Dicit notãter quarũ vna pars supponit ꝓ pluribus ꝛc. qꝛ si non supponeret pro pluribus q̃ alia: ñ oporteret talem ꝓpõem esse falsã vt dicendo oĩs lucidissimus planeta ẽ sol inq̃tũ sol — Pria rẽa specialis.

¶ Secunda regula talis est. Ad oẽm propõeʒ affirmatiuã de reduplicato subiecto: sequit propõ reduplicatia affirmatiua de cõsunilibꝰ teris. vt Aliqd exñs hõ iq̃tũ rõnale est risibile: ifert istã: hõ inq̃tum rationalis est risibilis. sed nõ sequitur econuerso. — Secunda

¶ Tertia regula talis est. — Tertia

Quelʒ reduplicatia pure affirmatiua i qua nulla ponit negatio cõposita ex teris cõuertibilibus: dũmõ exponit gra ꝯcomitãtie. ꝛ terminus reduplicatꝰ nõ sũat cũ sigvli ẽ vera. vt oĩs hõ inq̃tũ risibilis

est rationalis. ¶ Dr notat dum ō exponat gr̄a ꝯcomitantie. qꝛ si exponeret gr̄a cāe: tūc nō oporteret talem eē verā. qꝛ ista ꝓpō ē falsa: qn̄ ē reduplicatio cāe oīs hō iq̄tū risibilis ē rōnalis ¶ Dr notat nisi terius reduplicat⁹ ꝛc. qꝛ si terinus reduplicat⁹ stareret cū sig̃ vl̄i. tūc q̄ modocūq̧ talis ꝓpō exponeret eēt falsa. vt omis hō iq̄tū omis risibilis est rationalis.

quarta

¶ Quarta regula talis est.

Quelꝫ ꝓpō reduplicatiā affirmatiā in q̄ idē t̄minus ē p̄dicatū p̄ncipale ꝛ teri⁹ reduplicat⁹ dūmō sit reduplicatio gr̄a cāe ē falsa: vt hec ē fl̄a: sor inq̄tū aīal ē aīal. Et istū sēsū voluit hr̄e ar̄ p̄io p̄oꝝ vbi dixit ꝙ q̄lꝫ reduplicatiā ē falsa ꝛ initelligibilis i q̄ reduplicat p̄dicatū: cū talis propō nō ē itelligibilis intellectione adhesiua vera.

quinta

¶ Quinta regula talis est

Arguendo ab inferiori terio reduplicato ad superiorem terminum reduplicatum non valet gn̄aliter ꝯn̄a. vt nō seq̄t sor inq̄tū hō ē risibilis. g̃ sortes inq̄tū aīal ē risiblis ¶ Dr notant ab inferiori terio reduplicato: qꝛ si inferius nō eēt reduplicatū: et sil̄r supi⁹: tūc ꝯn̄a bn̄ valeret ab inferiori ad supius: cū dictō e reduplicatiā: vt bn̄ seq̄t oīs hō inq̄tū rōnalis est aīal. g̃ oīs hō inq̄tū rōnalis est substantia.

sexta rl̄a.

¶ Sexta regula talis est.

arguēdo a propōe reduplicatiua ad suā exponētē totalē ꝛ eꝯ ē bōa ꝯn̄a Exempla patēt ex prius dictis

septima

¶ Septima regula talis est.

Arguēdo a ꝓpōe reduplicatiā exponibili copulatiē ad qualꝫ suarū exponētiū q̄ ē ps p̄ncipalis ꝛ ꝓpōnalis totalis exponētis ē bona et formalis ꝯn̄a: sed nō eꝯ. qꝛ in tali ꝯn̄a equalent arguit a tota copulatiā affirmatiā ad qualꝫ eius ptē principalē: mō talis mod⁹ arguēdi ē bon⁹ ꝛ formalis. sꝫ eꝯ non vꝫ.

Octaua

¶ Octaua regula est.

arguēdo a reduplicatiā exponibili disiūctiue: ad qualꝫ suarū partiū exponētiū non vꝫ ꝯn̄a formalit lꝫ bn̄ eꝯ. Cā ē. qꝛ a disiūctiua affirmatiā ad qualꝫ eius ptē p̄ncipalē nō vꝫ ꝯn̄a sed eꝯ a pte disiūctiē ad totā disiūctiuā est bona ꝯn̄a: igit regula xa

questio

¶ Sed q̄reret aliq̄s qualit supponūt teri i ꝓpōe reduplicatiā affirmatiua.

solutio

¶ Dr ꝙ teri alij a terio reduplicato si supponāt supponūt eod mō sicut i p̄iacente illius reduplicatie. Sed terius reduplicat⁹ supra quē nullū cadit signū distributiuū nisi signū reduplicatim supponit ꝯfuse ꝛ distributiue: suppōe ꝯfusa ꝛ distributiuā iproprie dicta: q̄ equalet pluribus suppoib⁹ i mēte puta suppōe ꝯfusa tm̄ vel suppōe determiata: ꝛ suppōe ꝯfusa ꝛ distributiuā ¶ Exēplū vt oīs hō inq̄tū aīal est subā. ibi ille terius hō: et ille teri⁹ subā supponūt eodē mō sic i ista ꝓpōe oīs hō ē subā ꝛ ille teri⁹ aīal stat ꝯfuse et distributiue. ¶ Sꝫ si signū reduplicatim negaret: ꝛ terinus reduplicat⁹ eēt teri⁹ cōis supponēs: tūc si reduplicatiā eēt vl̄is terinus reduplicatus supponeret ꝯfuse tm̄. ꝛ si esset pticlaris supponeret deteriate Exēplū p̄mi: vt oīs hō nō inq̄tū rōalis ē risibilis. ibi ille terinus rōalis supponit ꝯfuse tm̄. exēplū scd̄i. vt hō nō iq̄tū rōalis ē risibilis. ibi ly rōalis supponit deteriate ¶ Qualit aūt ꝓpōes reduplicatie dēant ꝯuerti: et qualit ex eis debeāt fieri sylli videbit in libro priorū aristotelis.

Viso de propositionibus reduplicatiis videndū ē de ꝓpoibus de incipit ꝛ desinit: ꝛ alijs dictōibus iceptōem vel icoatōem rex importātibus: vt sūt tales dictōes. ꝓducit fit gn̄at corrūpit ꝛ sic de alijs. Un̄ hoc v̄bū Incipit importat eē ꝛ nō fuisse: vt ipoꝛtat nō eē et fore. Ex quo patꝫ

Pro q̄ ca pit ly incipit.

q̄ hoc v̄bū īcipit āpliat terīm cui addit añ se positū ad supponendū p eo q̄ est et fuit: vel p eo q̄ est et erit. scōo patet q̄ illō verbū īcipit īportat tp̄s p̄teritū ⁊ futurū respectiue in ordie ad p̄ns: ⁊ nō q̄ōlz tp̄s p̄teritū vel futurū: sed tp̄s īmediate p̄cedēs ip̄m tp̄s p̄ns: ⁊ futurū immediate seq̄ns ip̄z tp̄s p̄ns: q̄r ista cōit̄ p̄cedit̄: sor̄ incipit scribere. posito casu q̄ sortes nūc scriberet aliquē librū. ⁊ ātea n̄ scripsisset ō die ⁊ p̄die scripsisset vel heri ⁊ cras scriberet: q̄ō t̄n nō eēt si ly incipit īportaret simpl̄r tp̄s preteritū ⁊ futurū Añ hoc v̄bū incipit q̄ñz capit̄ vulgarit̄: et sic incipe ē idē q̄ de nouo eē: et isto mō ista p̄pō: sor̄ īcipit eē vz t̄m sic̄ ista sor̄ nūc ē: ⁊ nō diu antea fuit: et isto mō solēt p̄cedi tales p̄pōes: Arbor īcipit florē: lz ātea arbor floruit et n̄ diu. Silr̄ pbr̄ īcipit missā: q̄uis vnā p̄tē misse dixerit cōit̄ p̄cedit̄. ⁊ isto mō capit̄ ly incipit: a vulgarib⁹: hoc mō nō cap̄r hic. sed capit̄ h̄ vt īportat tp̄s diuisibile relatiue p respectū ad p̄teritū vel futur̄

Sciendū p̄mo q̄ q̄ttuor solēt poni instātia

De īstātibus.

scz p̄mū instās eē: vltīz instās non eē: p̄mū instās n̄ eē: ⁊ vltīm īstās eē Añ p̄mū īstans eē ē instās p q̄ verū ē dicere. res iā ē: et īmediate ante nō fuit. ❡ Sed vltīm instās nō eē ē instans p quo verū est dicere res nūc nō ē: et īmediate post hoc erit. et ista duo instātia attribuūt̄ reb⁹ quo ad inceptōem Añ oīs res q̄ incipit eē: aut īcipit eē p p̄mū instās sui eē: vt hō: asinus: equ⁹. āt incipit eē p vltīm instans nō eē: vt sūt res successiue. ❡ Sz p̄mū instās nō eē ē instans p quo verū est dicere res nūc non ē: et īmediate añ hoc fuit. ❡ Sed vltīm instans eē ē instans p quo verū est dicere: illa res nūc est: et īmediate post hoc nō erit Et ista duo instantia attribuunt̄ reb⁹ quo ad desinitiōem. ita q̄ oīs res q̄ desinit esse: aut desinit eē p p̄mū instans non eē: vt sūt res nature p manētis: aut desinit eē p vltim instans eē: vt sūt res nat̄e successiue ❡ Añ res nature p̄manēt̄ sūt res q̄ deteriant sibi s̄z eax̄ naturā oēs suas p̄tes sic̄ eē adeq̄te, p eodē tp̄e vt hō. asinus. lignuz: lapis. ⁊ sic de alijs. Sz res successiue sūt res: q̄x̄ p̄tibus p̄us et posterius acceptis siue acquisitis: repugnat s̄m naturam earū esse simul adequate, p eodem tempore. Et tales res solum sūt infieri: hoc est solum sunt quando fiunt quo ad aliquas p̄tes eax̄ et quo ad aliquas p̄tes facte sunt.

q̄d res p̄manēs et successiua

Sciendū secundo q̄ in expositiōe p̄pōnū de incipit ponit̄ hoc cōplexum: immediate ante hoc: quod valet tantū: sicut añ hoc instans: et p[illegible] q̄ōlibet inst[illegible]ns quod fuit ant[illegible] Similit̄ ponit̄ illud cōp[illegible] immediate p[illegible] hoc. quod va[illegible]ntum sicut post hoc in[illegible] añ quodlibet instās quod [illegible] hoc ❡ Añ p̄pōnum de inc[illegible] sunt de subiecto p̄nota[illegible] significāte successionem: vt m[illegible] incipit esse. q̄dam sunt de subiecto non importāte successionez: v[illegible] sortes incipit eē plato incipit ess[illegible]. Etiam quedam sunt de subiecto communi: vt homo incipit eē. quedam de subiecto singulari. vt sortes incipit esse. ❡ Similiter quedam sunt de subiecto singularis numeri non collectiuo. vt asinus incipit esse. et alie sunt de subiecto pluralis numerii aut de subiecto collectiuo vt homines incipiunt esse: et turba incipit esse. ❡ Similiter quedam sunt ō subiecto simplici aut incōplexo vt sortes incipit esse. et quedā sūt de subiecto copulato ex pluribus terminis: vt sortes ⁊ plato īcipiūt esse ❡ Silr̄ q̄dam sūt de p̄senti et quedam de preterito: et quedam de futuro. vt sortes incipit esse. sor

Multe diuisiōes p̄pōnuz de Incipit.

tes: incepit esse. sortes incipiet eē. ¶ Similiṫ q̄dā sūt de esse vt patu it ī exēplis dictis. Quedā sūt ƌ fu isse: vt sortes incipit fuisse. ꝛ q̄daȝ sᷓ de fore. vt sorᷓ īcipit fore ¶ Siliṫ ꝓpositionū de incipit: q̄dā sūt ī q̄bus nulla exprimiṫ negatio: vt sortes incipit esse: ꝛ q̄dam sūt ī quib⁹ negatio p̄cedit ly incipit. vt sortes nō incipit esse: ꝛ q̄dam sūt in quibus exprimiṫ negatio sequens ly īcipit: ꝛ precedēs verbū īfiniti modi: vt sortes incipit nō currere. Et ista sortes incipit nō currere. equiualet isti sortes desinit currere: iō illa dȝ exponi sicut illa de desinit.

¶ Pro expositione propositionū affirmatiaꝝ de īcipit poniṫ talᷓ rᷓla. Propō affirmatia de incipit. formaliṫ dȝ exponi ꝑ disiunctiuā ꝯpositā ex duab⁹ copulatiuis: cuius copulatīe p̄ma ps ē ꝓpō de futuro affirmatia: et secūda pars est propō negatia de p̄nti: et p̄ma pars secūde copulatiue est propositio negatia de preterito. ꝛ secūda pars est propō affirmatia de p̄nti Exemplū: vt sortes incipit esse hō exponiṫ sic. sortes immediate post hoc erit homo. ꝛ sortes nūc nō est homo. vel sortes immediate ante hoc nō fuit hō: et sortes nūc est hō

(*margin:* Rᷓla expō nis affirā tiue de incipit.)

¶ Sed propositio negatiua de incipit. ꝯtradictoria talis affirmatīe debet exponi per copulatiuā affirmatiuā ꝯpositam ex duabus disiūctiuis ꝯpositis ex partibus ꝯtradicentib⁹ partibus coplātiuarū disiūctiue: ꝑ quā exponiṫ talis affirātiua. Exemplū: vt sortes non incipit esse animal. exponiṫ sic: sortes imediate post hoc nō erit animal. vel sortes nūc est animal. ꝛ sortes imediate ante hoc fuit animal. vel sortes nūc non est animal. Qñ quādo ꝓpositio de incipit: habet pro subiecto terminū cōmunem: tūc exponendo talem ꝓpositōem debet addi illud relatiū idem termino communi in exponentibus partia lib⁹ aliȷs a prima. ¶ Sed quādo subiectū est quodā copulatū: tūc illa debet resolui ī vnam hypotheticam. et quelibet pars illi⁹ hypothetice debet exponi. Similiter si sint de subiecto pluralis numeri: tūc debent resolui in ꝓpositiones singlāris nūeri: et tūc quelibet illarum debet exponi. ¶ Exemplum primi: vt sortes et plato incipiunt currere: si illa coniūctio et capiaṫ diuisim. tūc illa debet resolui ī istā copulatiuam: sortes incipit currere: et plato incipit currere. ꝛ tunc quelibet illarum debet exponi: sȝ si illa coniūctio et: capereṫ copulatim deberet talis exponi sine resolutione. ¶ Exemplū primi: vt sortes et plato incipiūt currere. si illa coniūctio et: capiaṫ diuisim: tūc illa debet resolui in istam copulatiuam. sortes incipit currere: et plato incipit currere. et tūc quelibet illarum debet exponi: sed si illa cōiūctio et capereṫ copulatim deberet talis exponi sine resolutione. ¶ Exemplum secūdi: vt entia incipiunt esse ī ista domo: illa debet resolui in istam. hoc ens incipit esse in ista domo: et hoc ēs incipit esse in ista domo: et tūc quelibet singularis debet seorsum exponi.

(*margin:* Rᷓla ꝯdcōrie ꝓpōis dictꝫ.)

¶ Similiter propositiōes vniuersales debent resolui in suas singulares: ꝛ tūc q̄lȝ singularis seorsū exponi dȝ. ¶ Sȝ q̄reret aliq̄s: an ne ad expōeȝ affirmatiuā ƌ īcipit sufficiat vna coplatia ¶ Dr̄ q̄ si foreṫ talᷓ ꝓpō ƌ re ꝑmanēte: tūc sufficit vna copulatia. puta illa q̄ ē secūda ps disiūctīe totalis exponētis Sȝ si foreṫ de reb⁹ successiuis: tūc sufficit copulatia q̄ ē p̄ma ps disiūctiue totalis exponentis. Sȝ ex q̄ ab exponibili ad totalē exponentē: ꝛ eꝯ̄ ē formalis ꝯ̄ña. ideo talis ꝓpō dȝ exponi formaliṫ ꝑ disiūctiuam vt p⁹dictū ē. etiā si ꝓpō affirātia ƌ īcipit expōereṫ sic ꝑ copulatiuam tūc equoce capeṫ īcipit q̄ñ formareṫ

(*margin:* Questio) (*margin:* Solutio.)

propositio de rebus pmanētibus ⁊ qn̄ formaret de reb⁹ successiuis ¶ Et si q̄rat aliqs: quō ppōes de incipit in q̄bus negatio ponit immediate illi verbo esse debeāt exponi ¶ Dr q̄ debēt exponi sicut ppōes de desinit i q̄bus nulla p̄ponit negatio: vt ista ppō: sortes icipit non eē. dz exponi sicut ista: sortes desinit esse.

questio

solutio

¶ Pro expositione propositionū d desinit ponitur talis regula Propō affirmatia de desinit dz formalit exponi p disiūctiuā affirmatiaz ꝯpositā ex duabus copulatiuis: quarū p̄me copulatiue p̄ma ps ē ppō affirmatia de preterito. ⁊ scd̄a ē ppō negatiua de p̄nti. et p̄ma ps secūde copulatiue dz esse negatiua de futuro: ⁊ secū da affirmatiua de p̄nti. ¶ Sed ppō negatiua de desinit (que ē ꝯtradictoria istius) dz exponi p vnā copulatiaz ꝯpositā ex duabus disiūctiuis ꝯpositis ex ptib⁹ ꝯdicentib⁹ ptibus p q̄s exponebat affirmatiua de desinit cōposita. ¶ Exemplū p̄mi: vt sortes desinit esse homo. Exponit sic. sortes immediate ante hoc fuit homo: et sortes nūc nō est homo vel sortes immediate post hoc nō erit homo. et sortes nūc est homo. ¶ Exemplū secūdi: vt sortes non desinit esse hō. ex ponit sic. sor non imediate an̄ hoc fuit hō. vl sor nō est hō. et sortes imediate post hoc erit hō: vel sor. nūc n̄ est hō. ¶ Et sicut ppōes de incipit q̄ sūt de subiecto copulato: vel subiecto plural nūeri: vel vles resoluēde sūt i suas singulares anteq̄ exponant: sic et ppōes de desinit q̄ sūt similiū subiectorum debent sic et resolui anteq̄ exponant. etiam sicut ppōes de incipit multplicant penes substantiā. sic etiam ppōes de desinit multiplicant Sed ppōes de desinit in quibus negatio seqtur hoc verbū desinit et p̄ponit verbo infinitiui modi exponende sūt eodem modo sicut propōnes de incipit in q̄bus nulla ponit negatio ex quo tales ppōes equiualent.

Rla expōnis affirātie d desi.

de ꝯdictoris p̄dicte

¶ Circa propositiones de incipit et desinit ponunt alie regule quarū p̄ma talis ē Arguēdo a propōe de incipit vel desinit exponibili disiūctie ad ad totalē eius exponentē ē bona ꝯn̄a ⁊ ecōtra. sed nō valet ad quālibet ptē disiūctie: sz econtra a pte p̄ncipali disiunctiue ad ppōem de incipit vel desinit est bona ꝯn̄a. Ratio p̄me ptis ē: q2 ppō de incipit vel desinit et sua totalis exponēs ꝯuertibilit se hn̄t quo ad veritatem ⁊ falsitatē: igit p̄ma ps vera ¶ Ratio secūde ptis ē: q2 a disiūctiua ad ptem p̄ncipalē ei⁹ nō vz ꝯn̄a: sed arguēdo a ppōe de incipit vel desinit affirmatiua ad quālz eius exponentē ptialez: equalent a a tota disiūctiua ad suaz ptem: igit scd̄a pars vera. ¶ Tertia pars patet: q2 arguēdo a parte p̄ncipali disiūctie ad ppōem de incipit vel desinit equalent a a pte disiūctie p̄ncipali ad totā disiūctiuā. mō talis modus arguēdi ē formalis et bonus. igit tertia pars vera

Pr̄ia rl̄a ꝯn̄aꝝ spal' de icipit ⁊ desinit

Secunda regula talis est

Propō negatiua de incipit vel desinit in q̄ negatio cadit supra illud verbū incipit vel desinit: ifert quālibet ptez p̄ncipalē totius exponētis: patet. q2 equalent a a tota copulatia affirmatia ad ptez p̄ncipalem eius. Sed talis modus arguēdi ē bonus. igit regula vera.

scd̄a regula

¶ tertia regula talis est ē.

Arguendo ad inferiori ad superi⁹ mediāte hoc verbo incipit vel desinit dūmō superius et inferius ponant a parte p̄dicati non oportet ꝯn̄am valere. vt non seqtur: sortes incipit esse albus: ergo sortes incipit esse coloratus. cum ante cedēs possit esse verum ꝯsequente existēte falso. vt posito casu q̄ sortes prius fuisset niger: ⁊ iam p̄mo factus

Tertia

sit albus. ¶ Dicit notandum in regula dumodo ponatur a parte predicati: quia si poneretur a parte subiecti siue ante illa verba: tunc bene valeret consequentia. vt bene sequitur: sortes incipit esse: ergo homo incipit esse. Similiter album incipit esse: ergo coloratum incipit esse

Quarta

¶ Quarta regula talis est.

Arguendo ab hoc verbo incipit vel desinit cum aliqua determinatione: siue a propositione in qua ponitur hoc verbum incipit vel desinit cum aliqua determinatione addita ad verbum infinitiui modi: ad propositionem in qua dimittitur illa determinatio non oportet consequentiam valere: vt non sequitur sortes incipit esse albus. ergo sortes incipit esse. nec sequitur. sortes desinit esse albus: ergo sortes desinit esse: cum antecedens possit esse verum consequente existente falso

quinta

¶ Quinta regula talis est

Arguendo a propositione de incipit vel desinit in qua post illud verbum incipit vel desinit ponitur dictio sumpta cum signo vniuersali: ad propositionem in qua dimittitur illud signum vniuersale non valet consequentia: vt non sequitur: sortes incipit scire omnem propositionem. ergo sortes incipit scire propositionem. nec sequitur sortes desinit scire omnem propositionem: ergo sortes desinit scire propositionem. Et ista regula habet veritatem dumodo illa propositio de incipit vel desinit non resoluatur ex parte termini sumpti cum signo vniuersali in suas singulares quia si sic resolueretur bene valet consequentia: et tunc antequam ista exponeretur: sortes incipit scire omnem propositionem deberet sic resolui. sortes istam propositionem incipit scire et sortes istam propositionem incipit scire et sic de alijs: modo ad istas bene sequitur ista: sortes propositionem incipit scire

Sexta.

¶ Sexta regula talis est. arguendo a propositione de incipit vel desinit in qua aliqua dictio postponitur illi verbo incipit vel desinit et verbo infiniti modi ad propositionem in qua talis dictio preponitur. non oportet consequentiam valere: vt non sequitur sortes incipit esse albus. ergo album incipit esse sortes. Similiter non sequitur sortes desinit esse sedens. ergo sedens desinit esse sortes. ¶ Sed quereret

Questio de suppositione

aliquis quomodo in istis propositionibus termini supponant ¶ Dicitur quod termini qui ponuntur a parte subiecti eodem modo supponunt sicut in alijs propositionibus et similiter totale predicatum propositionis Sed de termino qui ponitur post illam dictionem dicendum est quod supponit impropria aliquando supponit determinate. aliquando confuse tantum: aliquando confuse et distributiue. Unde ex quo ille propositiones exponibiles subordinantur mentalibus que sunt propositiones hypothetice: ideo in illis vocalibus termini positi equiualent pluribus terminis supponentibus: et sic proprie non dicuntur supponere vnica suppositione sed pluribus suppositionibus ¶ Quomodo autem tales propositiones debeant conuerti et quomodo de ex ipsis syllogisari: videbitur in libris priorum.

¶ Dubitatur primo circa propositiones de incipit et desinit qualiter debeat exponi propositio in qua ponitur ly immediate ¶ Dicitur quod ly immediate in talibus propositionibus tantum valet sicut hoc totum nullum erit instans quin inter ipsum et sic ista propositio. immediate post diem erit nox exponitur sic. post diem erit nox: et nullum erit instans post diem quin inter ipsum et diem erit nox. vel sic. Immediate post diem erit nox id est post diem erit nox: et nullum erit tempus determinatum ad instans diei in cuius nulla parte erit nox Unde in proposito immediate debet capi vt dicit negationem temporis intermedij: et sic capitur syncathegorematice includens negationem: ratione cuius distribuit terminos sequentes

Solutio

De ly immediate

¶ Dubitatur secundo qualiter debeat ista propositio exponi: hoc album incipit esse sortes: posito casu quod sortes prius fuit niger. et iam sit albus et immediate post non erit albus.

¶ Dicitur quod debet exponi per disiunctiuam (vt prius dictum est) addendo tantum talem propositionem scilicet nihil quod est animal iam album immediate ante

hoc fuit sortes. nam si nō adderet ista propō tūc exponētes eēnt vere et tñ ppositio de incipit esset falsa ¶ Similit ista ppō hoc albū desinit esse sortes debet exponi p disiūctiuā addendo tñ istam ppōem: nichil quod imediate ante hoc fuit hoc albū est nūc sortes: ⁊ ista ppō debet addi disiūctiue mediante cōiunctōe copulatiua: et in eius ꝯdictorie opposita mediāte ꝯiūctione disiūctiua. ¶ Sed q̄reret aliquis quō ppōnes debeāt diuersimode exponi. ¶ Dicit q ppōes ꝯrie debent exponi p ppōes cōtrarias: ⁊ subcōtrarie per subcōtrarias. Et sicut dictū est de expōibus ppōnū de incipit. ita dicendū ē de ppositōibus de fit. siue gñat: siue producit ⁊ sic de alijs. Et sicut dictū ē de ppōibus de desinit. ita dicēdū est de ppōibus de corrūpit: ⁊ destruitur. ⁊ sic de alijs.

Questio

Solutio

¶ Iso de expositiōe ppōnum de incipit ⁊ desinit videdū ē de expōib⁹ ppōnum de differt. et sibi silibus. Vñ ppō exponibilis de differt est ppō expōibilis rōe dictōis alietatē iportātis. vt sūt iste dictōes drt aliud ab alterū ab diuīsū a. vel ab: ⁊ silia ¶ Vñ hoc signū alt q̄nq̄ capitur relatie: vtrū⁹ istoꝝ currit. ⁊ alt descit. alio⁹ capit idefinite. ⁊ sic ē signū ꝑticulare h⁹ signi vlis vtq̄ vt alt istoꝝ currit. et istis duobus mōis nō capit i pposito ¶ Tertio mō capit vt dic diuisitatē vel drām int res sigātas p terios positos a ꝑte añ ⁊ a parte post: vt sot ē alter ab asino: et isto⁹ capit i pposito

Acceptō. ƀ ly alter

Sciendū q ppōnū de drt q̄daz sūt de p̄nti q̄dā de p̄terito. et q̄dam de futuro ¶ Silr q̄dā sūt affirātie: et q̄dā negatie. silr q̄dā sūt de sbo singulari q̄dā de sbo cōi. Et istaꝝ q̄dā sūt de sbo distributo. et q̄dā de sbo nō distributo. silr q̄dā sūt de subo singularis nūi. et q̄dā de subō pluralis numeri. ¶ Vñ exponēdo p pōes ƀ drt dz in scda exponēte poni illud ꝯplexū sit tpe. Etiā dz caueri q tī⁹ cōis q̄ nō distribuit in exponibili q nō distribuat i exponēte vt si terminus ꝯstructus cū ly drt: ⁊ rectus ab eo mediāte ppōe a vel ab: nō distribuat in expōibili: nō dz etiaz distribui i exponēte. silr dz obſuari: q q̄n ppō de drt ē ƀ subiecto cōi nō distributo. q nō omittat quin i alijs exponētibus ꝑtialib⁹ a p̄ma addat illi terio rl̄m subē idētitatē.

Dīōnes p pōnuz de differt.

Cōclusio.

¶ Pro expositiōe propōnū de differt ponit talis regula. Ois ppō de differt affirmatia dz exponi p copulatiuā affirmatiuā: ex tribus cathegoricis cōpositā i quarū p̄ma esse fore vel fuisse affirmat ƀ subiecto ꝑsonalit supponēte. et in scda affirmat de terino recto a ly differt mediāte p̄pōe a vel ab. ꝑsonalit sūpto eē fuisse vel fore cū hoc addito simul tpe. Et tertia erit negatia in q̄ terinus synonymus in modo sigādi p̄ncipali rectus a ly differt mediante ppōe a vel ab negatur de subiecto propositionis ƀ differt: mediante simili copula copulꝫ ppositiōis de differt ¶ Et ꝯdictoria talis ppositionis debꝫ exponi p disiunctiuam compositam ex ꝑtibus contradicentibus copulatiue p quam exponitur affirmatiua ¶ Exemplum p̄mi: vt omnis homo differt ab asino. Exponitur sic. omnis homo ē ⁊ simul tempore omnis asinus est. ⁊ nullus homo ē asinus. Similiter omnis homo differebat ab asino: exponitur sic ois homo erat. et simul tempore omnis asinus erat. et nullus hō erat asinus. Similiter potest poni exemplum de futuro. ¶ Exemplum secundi. vt homo non differt ab asino exponitur sic. homo non ē vel simul tempore asin⁹ non est vel homo est asinus. ⁊ similiter pñt dari exēpla ƀ p̄terito ⁊ de futuro ¶ Exēplū vbi terinꝰ rectus a ly drt nō

R̄ła expō pōis ppō nū de drt

R̄ła cōtra dictorie

distribuitur: vt hō ab asino differt exponiť sic: hō ē. et simul tpe asin⁹ ē: et idē hō asin⁹ nō est ❡ Sed q̄re ret aliq̄s quō deberet exponi ista. hō et asin⁹ dñt a se inuicē: ❡ Dr q̄ illa dʒ exponi sicut ista: hō ab asino differt.

❡ De differt alie regule speci

prima rla ales: Quarū prima talis est Arguendo a ꝓpōe affirmatiā de differt ad totalē eius exponētē. et ad quē libet partē principalē et propōnalē toti⁹ exponētis est bōa ꝯña. Prima pars patʒ. q2 ꝓpō de differt et sua totalis exponēs cōuertibiliter se hñt quo ad xitatē ꝛ flitatē. Secūda ps ptʒ: q2 equaleŕ aŕ a tota copulatiā ad alterā ptē pncipalēʒ

❡ Secūda regula talis ē. A

Scđa rla qualibet exponēte partiali ꝓpositionis de differt: ad ꝓpōem negatiuā de differt: est bōa ꝯña: sed nō ecōtra. Prima ps pʒ: q2 equaleŕ aŕ a parte di siūctiue ad totā disiūctiuā. Secūda pars pʒ: q2 equalēŕ arguereŕ a tota disiūctiā affirātiā ad alterā ptē pncipalē. q̄ ꝯña ñ vʒ

tertia rlā ❡ Tertia rla talis est. Arguendo ab inferiori ad suū superius q̄ reguŋŕ ab isto verbo dŕt mediante ꝑpositōe a vel ab et postponuŋŕ nō vʒ formaliter ꝛ gñaliter ꝯña: vt non seqtur: Sortes differt ab asino. ḡ sor dŕt ab aīali. ❡ Dr notanter q̄ reguntur ꝛc. q2 si nō regerentur a ly differt mediante prepōne a vel ab. tūc ꝯña benevaleret: vt bñ sequiŕ: hō differt ab asino: ḡ anīal differt ab asino. ❡ Dicitur notanter ꝛ postponūtur. q2 si ꝑponereŋŕ ꝯña benevaleret. q2 bñ seqtur: sor ab hoīe differt: ḡ sor. ab aīali dŕt. Sed econtra a supiori ad inferius affirmatiue cū isto verbo differt ꝑcedente et distribuēte supius: ꝛ posita ꝯstantia inferioris: est bōa ꝯsequentia: vt bñ seqtur: lapis differt ab aīali: ꝛ hō est. ḡ lapis differt ab hoīe. q2 ex opposito ꝯñtis infertur oppositū añtis ❡ Quō añt termin⁹ qui regiŕ a ly differt suppōat: visū est in tractatu de suppositionibus

Circa expōēs proposi tionū de infinito sciendū est q̄ iste terminus Infinitū (vt ad ꝓpositū sufficit) capitur dupliŕ. s. cathegorematice ꝛ sincathegorematice. ❡ Cathegorematice capitur adhuc dupliŕ. Uno mō vt attribuiŕ magnitudini / id est rebus magnis siue extēsis. et tunc infinitū tātū valet sicut quantū non terīa tū: siue extensuʒ sine termino. Et isto mō capiendo ista ꝓpō Corpus est infinitū. exponitur sic. corpus est quantū nō terminatū: vel corpus ē extensuʒ sine termino: et isto mō nihil ē infinitū vt probat phūs tertio phisicorum.

Acceptiones de ly infinituʒ.

❡ Alio mō capiŕ infinitū vt attribuitur multitudini: et sic infinituʒ tantū vʒ sicut hoc complexū: multitudo cuius nō est vltima vnitas. vel multitudo cuius ꝯsequēter numerando nō est dare vltimā vnitatē. Et isto mō capiēdo ly infinitum ista ꝓpō Multitudo est infinita: exponiŕ sic. Multitudo ē multitudo cuius nō ē vltīa vnitas. Et isto mō capiendo infinitū non reperiŕ mltitudo infinita rerū continuatarū adinuicē ❡ Alio mō capitur sincathegorematice. et hoc etiā dupliciter. ❡ Uno mō vt attribuiŕ magitudini: et hoc dupliciter. Uno mō capitur vt tantū valet sicut hoc cōplexū: aliquantū ꝛ non tantū quin maius. Et isto mō capiēdo ista propō Corpus est infinitū. exponitur sic. Corpus est aliquantū: et nō tm̄ quin maius. Et ſm istam expōem conceditŕ ista Infinitū pondus sor potest portare: q̄ sic exponiŕ. aliq̄tū pondus sortes pōt portare: ꝛ nō tm̄ q̄n maius eo. ❡ Alio mō capiŕ vt tm̄ valet sicut hoc cōplexū aliq̄tū et q̄tūlibet mai⁹: et isto mō capiendo ista ꝓpō Corpus est infinitū: exponiŕ sic. Corpus ē aliq̄tum

et q̄tulibet mai⁹ Et ſm iſtā expōez negaret̄ iſta: Infinitū pondus ſortes pōt portare. q2 ſenſus eēt: aliq̄ tū pond⁹ ſor pōt portare: et quantūlibet maius ſortes pōt portare.

¶ Alio mō capit̄ ſincathegorematice ⁊ vt attribuit̄ multitudini: et hoc etiā dupliciter. Uno mō vt tantū vz ſicut hoc cōplexū duo tria q̄tuor: ⁊ ſic de aliis ſine ſtatu. et iſto mō capiēdo iſta ꝓpō Infinite partes ſūt in ɔtinuo: exponit̄ ſic. due partes: tres ptes: q̄ttuor ptes: qnq̄: ſex: et ſic de aliis ſine ſtatu ſunt in ɔtinuo. et in illo ſenſu ɔceditur illa ꝓpō. Alio mō capit̄ vt tm̄ vz ſicut hoc complexū: aliquot ⁊ n̄ tot q̄n plura. et iſto mō capiēdo iſta ꝓpō Infinite ptes ſūt in ɔtinuo: exponit̄ ſic. aliquę partes ſūt in ɔtinuo: ⁊ nō tot q̄n pl'es. et iſto mō negat̄ illa ꝓpō. Ex dictis pz: q̄ oīs ꝓpō in q̄ ponit̄ ille termin⁹ infinitū eſt diſtinguenda: eo q̄ infinitū pōt capi cathegorematice vel ſincathegorematice: et vtroq3 mō diſtiguendū eſt.

Queſtio ¶ Sed q̄reret aliq̄s: vtruz ille teri⁹ infinitū eſt cathegorema vel ſincathegorema.

Solutio. ¶ Dr̄ q̄ quo ad ſignificationē ei⁹ ptim eſt cathegorema: et parti eſt ſincathegorēa q2 ſibi correſpōdet in mente cōceptus ɔplexus ex actu ſincathegorematico et ɔceptu. ⁊ q̄n ille termi⁹ per ſe ponit̄ ſine additōe ſubſtantiui: tūc q̄ ad officiū eſt cathegorēa. ⁊ dr̄ capi cathegorematice. Sz q̄n ponit̄ cū ſubſtātiuo: tūc q̄ ad officium eſt ſincathegorema: ⁊ dr̄ capi ſincathegorematice.

p̄ma rl'a ɔn̄az ſpecialis. ¶ De propōnibus de infinito ponit̄ talis regula prima Arguendo a ꝓpōne in q̄ ponit̄ ly infinitū vel eius ɔdeclinū: ad aliā ꝓpōnem ſufficient̄ eā exponētē eſt bona ɔn̄a. et eɔ. Exēpla patēt ex dict.

ſecūda regula. ¶ Secūda regula talis eſt. a ꝓpōne de infinito in ſenſu diuiſo: mediante copula de poſſibili affirmata: ad aliā de ſenſu cōpoſito: ceteris parib⁹: non oz ɔn̄am valere vt nō ſeq̄tur. In infinitas ptes cōtinuū poſſibile eſt eē diuiſū: g̊ poſſibile eſt in infinitas ptes cōtinuū eē diuiſum. Et illa de ſenſu diuiſo oz poni ineſſe ꝑ diuerſas ſingulares incōiunctim acceptas hoc mō. In iſtas partes ɔtinuū eſt diuiſuz In iſtas partes ɔtinuū eſt diuiſū: ⁊ ſic de aliis.

Queſtio ¶ Sed q̄reret aliq̄s quō ſupponit iſte termin⁹ magnitudo in iſta ꝓpōe Infinita eſt magnitudo.

Solutio. ¶ Dicit̄ q̄ ſi infinita capiat̄ cathegorematice: tūc ſuppōit determīate. ſed ſi capiat̄ ly infinita ſincathegorematice: tūc ille terminus magnitudo ſupponit confuſe tm̄. Et ſilr̄ dicendū eſt de aliis termis ſilr̄ poſitis. Sed dicendo ſic. Infinitū pondus ſortes poteſt portare: capiendo ly infinitū vt tantū valet ſicut aliquantū ⁊ quantūlibz maius: tunc ille terinus infinitum diſtribuit ꝓ ſpecieb⁹ ɔtentis ſub ly pond⁹ de gn̄e q̄titatis: ⁊ ſic eſt ſignū diſtributiuū q̄titatis.

Acceptiones cōparatiui. Circa expōnes ꝓpōnū de cōparatiuo ⁊ ſuplatiuo eſt notandū q̄ cōpatiuus qn̄q3 tenet̄ ꝑ poſitio: vt ſortes eſt hō doctior. i. ſortes eſt hō doct⁹ Sitr ſpēs ꝑdicat̄ de plurib⁹. i. mlr̄tis. ¶ Alio mō capit̄ ptitiue: vel vt ponit̄ loco ſuplatiui: vt ſortes ē doctior hoīm. i. ſortes ē doctiſſim⁹ hoīm. ⁊ tūc cōſtruit̄ cū gtīo pluralis nūeri ex vi ptitiōis: vt pz reſoluendo. q2 de exponēte et exponibili idē ē iudiciū. Et iſtis duob⁹ modis nō capit̄ i ꝓpoſito. ¶ Tertio⁹ capit̄ cōpatiue: ⁊ illo mō capit̄ adhuc tripl'r. ¶ Uno mō ip̄propriiſſie ⁊ ſic equalet oppoſito ſui poſitiui cū iſto aduerbio minus: vel cū iſto aduerbio mai⁹. vt fornicatio ē melior adulterio. i. fornicatio eſt mi⁹ mala adulterio. Et ſenſus illi⁹ propōnis eſt iſte. fornicatio eſt mala: ⁊ adulteriū ē malū: ⁊ fornicatio n̄ eſt ita mala ſicut adulteriū. Et ſilr̄

dicendū est de istis:melius est ꝑde re digitū ꝙ caput de duob⁹ malis minus malū est magis eligendū. id est min⁹fugiēdū. ¶ Alio mō capitur improprie:ꝛ sic per ipm̄ dnotatur positiu⁹ͅ verificari de terio significante rē excedētē: ꝛ negari ð termio signāte rē excessā. Exemplum: vt de⁹ē melior diabolo.i.de⁹ ē bonus:et diabol⁹nō est bon⁹. ¶ Tertio capit cōpatiu⁹ ꝓprie: et tūc denotat suū positiuū tam ꝯueire termio signāti rē excedētē ꝙ terio significanti rē excessam. Et isto mō est hic ꝑmo de cōpatiuo:et nō de duobus primis modis. ¶ Similiter suplatiuus qn̄q; capit īproprie:vt cū df:maria optimā partez elegit i.valde bonam partē elegit. ꝛ isto mō non capit ī proposito. ¶ Alio modo capit ꝓprie:Et hoc dupliciter Uno mō vt dicit supabundantiā; et exponit affirmatiue Alio mō vt exponitur negatiue.

Acceptiones ꝯ̄ratiui

¶ Pro expositione propositionū de cōpatiuo ponit talis rl̄a ¶ Propō affirmatiua de cōpatiuo i qua nulla ponitur negatio: dz exponi ꝑ copulatiuā ex tribus cathegoricis cōpositam:in quarū pͥma positiuus affirmatur de termino significante rem excedētem:et in secūda affirmatur de termino significante rem excessam:cū hoc addito eodē tpe precise: et in tertia negatur positiuus cū hoc addito ita de terio signāte rē excessam. ¶ Sz opposita ꝯdictoria talis ꝓpōis dz exponi per disiunctiuā cōpositam ex ꝑtibus cōtradicentibus ꝑtibus copulatiue ¶ Exemplū pͥmi:vt sor est fortior hoīe:sic exponitur:sor ē fortis:ꝛoīs hō eodē tpe precise est fortis:ꝛ null⁹hō est ita fortis sicut sortes. ¶ Exemplū secūdi: vt non sor ſt ē fortior hoīe Exponit sic.sortes nō est fortis:vel hō nō est fortis vel aliqs hō est ita fortis sicut sor. ¶ Unde in ista expōne cauendū ē de termino qui nō distribuit in exponibili: ꝙ talis terminus etiā nō distribuatur in exponente:vt sor ē hoīe fortior.exponit sic. Sortes ē fortis:ꝛ hō eodē tpe ꝑcise est fortis ꝛ hō non est ita fortis sicut sortes Uñ si ꝓpō de cōpatiuo esset negatiua:et negatio nō caderet sup cōpatiuū:talis ꝓpō deberet exponi copulatiue.vt fortior hoīe sor non est.q̄ sic exponit: sor fortis non est et oīs hō fortis nō est:et oīs hō ita fortis est sicut sortes. ¶ Sed q̄reret aliquis:quō dz expōi ista.Ego vidi meliorē hoīem ꝙ plato. Silr sor hz meliorē librū ꝙ grecismum ¶ Df ꝙ prima exponit sic. homo quē ego vidi est bonus: ꝛ hō quem plato precise eodē tpe vidit est bonus:et nullus hō quē vidit plato ē ita bonus sicut ille quē ego vidi Et secūda exponit sic.sortes habet bonū librū:siue liber quez hz sor ē bonus.et eodē tpe precise oīs grecismus est bonus liber:ꝛ null⁹grecism⁹est ita bon⁹ liber sicut liber quē habet sortes. Silr dicendū ē de ista:sor eqtat meliorem equū ꝙ plato.

Reĝa expōnēdi ꝓpōnē rōe cōpatiui

Reĝal ꝯtradictorie ꝓ dicte.

Questio.

Solutō.

¶ Pro expositione ꝓpōnuz de suplatiuo:ponit talis regula. ¶ Propō affirmatiua debet exponi per copulatiuā ex trib⁹ ꝓpōnibus cathegoricis cōpositā: in quarum pͥa positiuus affirmat de terio significāte rē excedentē.ꝛ in secūda positiuus affirmat de terio signāte rē excessam:restricto ad standū ꝓ aliis a re excedente.ꝛ in tertia negat positiuus cū hoc aduerbio magis ꝑposito:et ablatiuo signāte rez excessam sic restricto.ꝛ hoc si talis ꝓpositio exponat negatiue. Sz si exponeret affirmatiue: tūc tertia exponēs esset ꝓpō affirmatiua: in q̄ de terio signāte rē excedentē affirmat compatiuus illius superlatiui:cū quo pōitur ablatiu⁹signās rē excessam:restrictus ad standū pro aliis a re excedente. ¶ Sed ꝯdcō dcōrie alterla talis ꝓpōnis debet exponi per di.

Reĝa expōnēdi ꝓpō nē rōe suplatiui

Reĝā ꝯtra.

ꝓpōis

disiunctiuam cōpositaʒ ex ptibus copulatiue p quam exponit affirā tiua ¶ Exemplū pmi: vt sortes est fortissim⁹ hoīʒ. exponit sic. sor est fortis et eodē tpe pcise oīs hō alius a sorte ē fortis: ꝛ nullus homo alius a sorte ē magis fortis sorte ꝛ hoc si exponatur negatiue: vel sortes omni hoīe alio ē fortior. et hoc si expōat affirātiue Nā tē ꝓpō affir

Notabile matia de sīlatio dʒ exponi affirā tiue: qū quelʒ ptialis exponēs est affirmatia. et tūc negatiue: qū ptia exponens est negatia ¶ Exemplū secu ndi: vt sortes nō ē fortissimus hoīm: exponitur sic. sortes non est fortis: vel alius hō a sorte nō ē fortis: vel aliqs hō alius a sorte ē magis fortis sorte. siue sortes non est fortior hoīe. et si ꝓpō negatiua eēt ꝯtraria ꝓpositiōi affirmatie debe ret exponi p ꝓpōes cōtrarias Nā in expōe ꝓpōis de suplatiuo cauē dū est ne terminus q̄ nō distribuit in exponibili distribuatur in expo nente. sicut i ista sortes ē hoīm fortissim⁹. ibi ille gtūs hoīʒ nō distri buit: iō et i exponēte n̄ dʒ distbui

Pria rła ¶ De cōparatiuo et superlatiuo alie regule Quarū pma talis est A ꝓpōe affirmatiua in q̄ ponit ꝯpatiuus ꝯpatiue tentus: vel suplatiuus suplatiue tentus ad totalem exponentem eius: et ad quālʒ ptē pncipalē et ꝓpositionalē ē bona ꝯña ¶ Ratio pme ptis ē: qꝛ ibi ar ab equiualente ad equiualēs. g̃ illa ps vera. ¶ Ratio secūde ptis est: qꝛ equiualent arguit a tota copulatiua ad alterā eius ptē. g̃ secūda ps vā. ¶ Dicitur notant affirmatiua: qꝛ si esset negatia i q̄ ꝯpatiuus negaret non valeret ꝯña ad quālibet exponentē ptialē qꝛ tunc ibi equalēt argueretur a disiūctia affirmatia ad ptem eius. Sed ad exponentem totalem et econtra ē bona ꝯña.

Secunda ¶ Secūda rła talis est. arguendo a ꝓpōne affirmatiua de ꝯpatiuo compatiue tento: vel de suplatiuo suplatiue tento ad ꝓpōem de positiuo est bona ꝯña. qꝛ equalenter arguitur a tota copulatiua ad ptem

Tertia rła talꝫ ē. Arguendo a ꝓpōe affirmatiua de compatiuo in qua terminus significans rē excessam distribuitur: et in qua res excedens et res excessa sūt eiusdē speciei: ad ꝓpōem de suplatiuo de eisdem teris valet ꝯña. et nō econtra. nisi terīnus significans reʒ excessam restringat ad stādum soluʒ ꝓ alio a re excedēte. ¶ Exemplū pmi: vt sortes ē fortior hoīe. g̃ sortes ē fortissimus hoīm. exemplum secundi: vt nō sequit. sortes est fortissimus hoīm. g̃ sortes est fortior hoīe: quia in aūte ille gtūs hoīm distribuit solū ꝓ alijs hoīb⁹ a sorte virtute superlatiui: sed in ꝯñte distribuit ꝓ oībus hoīb⁹. et sic arguit ab inferiori ad supius cū distributione vtriusqꝫ. exemplū tertij vt sor est fortissimus hoīm. g̃ sortes est fortior homine alio a sorte ¶ Dicit notanter in regula si res sint eiusdem speciei qꝛ nō sequit sortes est albior asino. ergo sortes est albissimus asinorū. qꝛ ꝯña ipli cat istam: q͏ sortes est asinus que ē impossibilis. Tertia

¶ Quarta regula talis ē Arguēdo a ꝓpōe affirmatia de cōpatiuo et suplatio dictiōe ꝑposita recta a cōpatio vel suplatio ad ipaʒ postpositā nisi ipa eēt teri⁹ singularis nō oporteret ꝯñaʒ valere: vt nō seqt sor ē hoīe fortior. g̃ sor est fortior hoīe. silr nō sequit. sortes ē hoīm fortissimus. g̃ sortes est fortissimus hoīm: quia ibi ar a nō distributo ad distributū. et eadeʒ de cā nō seqt. sortes ē fortior oī hoīe g̃ sortes est fortior homine Quarta regula.

¶ Ultima regula talis ē. arguēdo ab iferiori ad supi⁹ mediāte Ultia rła

comparatio vel suplatiuo pposito inferiori et superiori non oportet ○ñ○3 valere: qr ibi arguit ab inferiori ad superius cũ distributõe supioris: vt nõ seqt. sortes ẽ fortior homine: ḡ sortes ẽ fortior aiali: sic ñ sequit. sortes ẽ fortissimus hoim. ḡ sortes est fortissimus aialium

Circa expositiones ppõnũ de signis collectis ẽ sciẽd pmo: q ɋdã sr sig vlia ɋ fm vsũ sp accipiũt distributie ꝛnũɋ collectiue: sicut singulus vterq neut ꝛc. Et ɋdã sũt que cõit capiunt collectiue tm. vt cunctus, vniuersus ꝛc. vt pꝫ in lr̃is notariorũ sic vlr scribentiũ. vniuersis ꝛ singulis pateat euident ꝛc. ¶ Sed illud signũ oẽs in plurali nũero indrñter põt capi distributie vel collectie. Distributie: vt qñ dr oẽs homines currũt. Collectiue: vt qñ dr Circetis oẽs ꝛsingulos. Vñ qñ capit distributie tũc ad vitatẽ ppõis in ɋ ponit reqrit: q pdicatũ ○ueniat cuilꝫ supposito seorsũ: si sit ppõ affirmãtiua: vel q rẽoueat a ɋlꝫ supposito subi si sit negatia. sed qñ capit collectie: tũc reqrit q pdicatũ ○ueiat toti collectioni suppositoꝝ subi. lꝫ non sit vificabile de aliquo supposito sbi seorsũ sũpto: vt ad vitatẽ isti⁹: oẽs apli dei sũt duodeci reqrit q pncipale pdicatũ ○ueiat totali collectõe aplorũ. ¶ Vñ alñ pdicatũ talis ppõis põt indrñt cõuenire totali collectõi suppositorũ sbi: ꝛ cuilꝫ supposito seorsũ sũpto: tũc illd signũ oẽs põt idrñter capi tã collectie ɋ distributie. ꝛqñ nõ põt ○uẽire alicui supposito sbi seorsũ: tũc quo ad vitatẽ talis propõis reqrit q capiat collectiue

Sciendũ secundo q hoc signũ oẽsqñ capitur collectiue capit multiplr Vno mõ vt tm vꝫ sicut hoc ○plexũ tota collectio: ꝛ sic ista ppõ oẽs apli dei sũt duodeci: expõit sic: tota collectio aplorũ ẽ duodeci. ¶ Alio mõ capit vt tm vꝫ sicut hoc ○plexũ maxima multitudo. vl maxim⁹ nũer⁹ ꝛsic ista ppõ: õs apli dei sũt duodeci: sic expõit maxĩa mltitudo aplorũ est duodeci vel maxim⁹ nũerus aploꝝ ẽ nũer⁹ duodenari⁹ ¶ Tertio mõ capit vt tm vꝫ sicut hoc aggregatũ: nulli ɋ sũt de nũero illoꝝ et sic ista ppõ: oẽs apli dei sũt duodeci exponit p vnã copulatiuã bimẽbrẽ sic. apli dei sunt. xij. ꝛ nulli sũt apli dei ɋn sint de nũero illorũ Et negatiua tali propõi opposita debet opposito mõ exponi.

Sit ergo prima regula talis Arguẽdo a ppõe de signo collectiuo ad ppõnẽ eam sufficient exponentẽ ẽ bona ○ña et e○: qr tales ppões se hñt cõuertiblr quo ad vitatem et falsitatem.

¶ Secunda regula talis est Arguendo a ppõe de signo collectiuo ad eius placentẽ (cetis partibus) ẽ bona ○ña. sed nõ ecõtra: vt bñ sequit. oẽs apli dei sũt duodeci Exquo seqt q ista ẽ falsa. oẽs duo apli dei sũt duodeci. qr ad eã seqt q duo apli dei sũt duodeci. ¶ Sꝫ ɋreret aliqs ɋta ẽ ista ppõ. omẽs apli dei sũt duodeci ¶ Dr q si hoc totũ oẽs apli dei sit subm: tunc ipa ẽ idefinita. et subiectũ eius supponit determĩate. et licet tale subiectũ simul et semel nõ supponat p pluribus: tñ põt successiue supponere p pluribus Sꝫ si hoc totũ scꝫ apli dei sit pcise subiectũ: ꝛ q ly oẽs nõ sit ps subiecti tũc etiã potest dici idefinita: et subiectũ eius supponit cõfuse tm vel suppõe collectiua ɋ continet sub suppõe ○fusa tantuꝫ vt pus dictum est.

Circa expositiones ppositionum de hoc signo totus sciẽdum est q hoc signum totus capit dupliciter scilicet cathegorematice: ꝛsyncathegorematice. et prĩꝫ cathegorematice

[Margin notes: Acceptiones de ly omnes — Notabile — Accep. de ly oms capto colle. — Pria rla — Scda rla — Questio — Solutio. — Acceptio de ly to[tus]]

& ptim sincathegorematice. ¶ Cathegorematice capit duplr. Uno° vt tantū valet sicut totale/ vel sicut hoc totū aliquid qd nō est pars alterius. Et tunc ista ppō Hoc ē totū exponit sic. hoc est aliquid qd non est ps alteri°. Et fm istā expōez cōceditur ista ppō Totū qd ē in mūdo est in oculo meo. posito casu q festuca sit in oculo meo. qr sensus ei° est. Aliquid qd nō est pars alterius exñs in mūdo est in oclo meo Et isto mō ista negaretur: Caput est totū. ¶ Secūdo mō capit vt tātū vz sicut hoc cōplexū: res habēs partes: nō curando an talis res sit pars alteri°: vel nō. Et isto mō ista ppō Caput ē totū: sic exponit. Caput est res hñs ptes: & illo mō illa ɔceditur. ¶ Aliqñ xo capit sincathegorematice: tūc etiam capit dupliciter. ¶ Uno mō vt tm̄ vz sicut oē et tunc ista ppō Dabo tibi totū qd habeo. exponit sic. Dabo tibi omne illud qd habeo. Alio mō tantū valet sicut quelibet ps integralis. vl quelibet ps q̄titatia. et hoc modo ista ppō Totus sortes ē minor sorte. exponit sic. q̄libet pars sortis ē minor sorte: et sic est flā Uel sic. q̄libet ps integralis sortis est minor sorte: et sic est vera. ¶ Qñ xo capitur ptim cathegorematice: et ptiz sincathegorematice: tūc ly totū tātū vz sicut hoc cōplexuz: aliqd & nichil ipsius qn sit hoc. & sic ista ppō tota aīa rōalis est i sorte. exponit sic: Aīa rōalis est in sorte et nichil ipsius est qn ipm sit in sorte. Unde fm istā acceptionē: hoc nomē tot° pōt attribui teris sigñtibus res indiuisibiles. Ex isto pt3 quō ppōes de hoc signo totus dñt exponi. Et negatie opposite debēt exponi opposito mō. ¶ Sed quereret aliqs Questio q̄ta ē ista ppō Totus sortes ē minor sorte. ¶ Dicit q si capiat tot° Solutio. sincathegorematice & secūdo mō ē vlis. et fm ei° est hoc totū: ps sortis. Qñ hoc signū totus illo mō captū includit terim sue distributōis p partibus rei significate p terim q̄ imediate seqtur tale signū. Siue ro ly totus capiat cathegorematice: sic est singularis.

Pro istis ppositionibus ponitur talis regula pma. Arguēdo a ppositōe in q̄ ponit signū totalitatis ad ppōem sufficient exponētem illā ē bona ɔsequētia & ecōtra — Pma rla spālis.

¶ Secūda regula talis ē. A ppōne de ly totus vel sibi cōsimili: dūmō illd signū capiat sincathegorematice ad suā p̄iacentē: nō vz ɔña: nec affirātiue: nec negatie: vt non sequit. Totus sortes ē ps sortis. g sor est ps sortis. Silr nō seqtur. Totus sortes nō est aīal rōale ergo sortes nō est aīal rōale. — Scda rla

Tertia rla talis est. A ppōe de ly totus sincathegorematice capto ad ppōem de ly tot° cathegorematice capto nō oz ɔñam valere vt nō seqtur. Totus sortes ē pars sortis. ergo pars sortis est tot° sor capiendo ly tot° in pñte cathegorematice. — Tertia

¶ Quarta rla talis ē. Arguendo a ppōe de ly tot° cathegorēatice sūpto ad p̄iacētē illi° ppōis vz ɔña affirātiue: sed nō negatiue: vt bñ seqtur. Tot° mūd° ē magn°. ergo mūd° ē magn°. sed nō seqt Totus de° ē deus: g deus nō est deus cū añs sit verū & ɔñs falsum. — Quarta regula.

¶ Ultia rla talis ē. Arguendo a ppōe in qua aliqs terin° p̄cedit illud signū tot° sincathegorēatice captū: ad ppōez in qua ille termin° seqtur illud signū: nō vz ɔña. sed bñ eɔ. vt nō seqtur Dom° tota cōburit. g tota domus ɔburitur. s3 bene valet econtra. Tota dom° cōburitur. ergo dom° tota ɔburitur. — Ultia rla

Irca expōes ppōnū de ita et sicut: ē sciendu3 pmo q ista dictio ita nō capit h vt ē aduerbiū affirmandi: — Acceptiones de ly ita & sicu

necvt ē aňs:necvt relatiuū:s3 capi tur hic vt mediāte ipo ɔparantur aliq̄ res in aliq̄ ꝓꝑetate. et isto mō capit̄ hic. ¶ Silr̄ ly sicut nō d3 ca pi i ꝓposito explicatiue: nec vt im portat apparentiā tm̄:nec vt ipor tat appentiā ꝛ existentiā: nec isini te:sed ꝓut ē aduerbiū: mediāte q̄ ɔꝑatiuꝰ aliq̄ plura i aliq̄ ꝓꝑetate.

Sciendū ſo q̄ ꝓpō d̄ ita ꝛ sicut nō d3 expo ni per oīno silr̄:vl ly equalit̄:quia posito q̄ sor̄ sit diues de centū flo renis in pecunijs. ꝛ plato i alijs re bus:tunc hec ē vera. Sor̄ est ita di ues sicut plato. et tn̄ hec est falsa. Sor̄ est diues oīno simil̄r platoni Aň si ita ꝛ sicut dicant oīmodā simi tudinē:sic ꝓpō talis: sortes est ita diues sicut plato. exponit̄ sic. Sor̄ est diues:ꝛ plato ē diues:et plō nō est magis neq3 minus diues q̄ sor̄ Sed si nō dicāt oīmodā silitudinē et negēt excessū rei sigāte p sequēs extremū supra rē sigtā per ꝑcedēs extremū i illa ꝓprietate in q̄ fit cō patio: tunc ista ꝓpō Sor̄ ē ita for tis sicut plato:exponit̄ sic. Sor̄ est fortis:et plō est fortis:ꝛ plō nō est fortior sorte. Aň in ꝓpōnibus de p̄ terito ꝛ futuro in scda ꝓpōe d3 ad di illa pticula in eodē tpe p̄cise.

prima rlā spālis. ¶ Pro istis propōnibus pōi tur prima rlā q̄ talis ē. A ꝓpōe de ita ꝛ sicut ad suā totalē expōnētē3 est bona ɔňa:ꝛ econtra.

secunda ¶ Secūda rl̄a talis est. argu endo ab inferiori ad supiꝰꝓponen do ly ita:et sicut:nonv3 ɔňa. sed a superiori ad inferiꝰposita cōstātia inferioris bň valet ɔňa.

tertia rlā ¶ Tertia rl̄a tal̄ ē. A ꝓpōne affirātiua de ita ꝛ sicut(ceteris pari bus)ad ꝓpōe3 negatiuā de cōpati uo gradu extremis ɔuer̄sis forāl̄r v3 ɔňa. vt bň sequr Sor̄ ē ita for tis sicut plō:ḡ plato ñ ē fortior sor te. ¶ Silr̄ a ꝓpōe affirātiā d̄ ɔpa tiuo ad affirātiuā de ita ꝛ sicut re spectu eorūdē extremoꝝ nō ɔuer sorū (ceteris paribꝰ) v3 ɔňa. vt bň sequr. Sor̄ ē fortior hoīe:ḡ sor̄ est ita fortis sicut hō.

¶ Explicit tractatus de expōibili bus.

¶ Sequr tractatꝰ de sophisma tibus.

Iso de ꝓprietatibus paruoꝝ logicaliū practi canda sunt quedā sophis mata vt predicta appareant lucidi ora. ¶ Et sit primū sophisma tale Oīs asinus hoīs currit. posito cāu q̄ sor̄ nō habeat asinū:ꝛ q̄ nulꝰ sit asinus q̄ sit alicuius homis q̄n cur rat:ꝛ q̄ asinus siluester quiescat. — oīs asinus hoīs curr̄

¶ Probat̄ sophisma sic. Iste asi nus hoīs currit:ꝛ iste asinus hoīs currit. ꝛ sic de singulis. ḡ oīs asinꝰ hoīs currit. ɔňa p3 per inductiōe3 ꝛ aňs p3 ex casu. — ꝓbatio.

¶ Improbat̄ sic bene sequr: Oīs asinus hoīs cur rit:ergo asinꝰ sortis currit. ɔňs est fl̄m (vt patuit ex casu) ḡ ꝛ aňs. ɔňa p3 per locū a toto in q̄titate siue p locū a supiori ad inferiꝰ cū distri butione superioris. — iprobatio prima

¶ Scdo sic. ɔ̄ dictoriū sophismatis est verū:ḡ so phisma ē fl̄m. ɔňa p3 per locū a ɔ̄ dictorijs. Aňs p3:q2 ista est vera. s. asinus hoīs nō currit. et ē ɔ̄dicto ria sophismatis. igit̄. Qd̄ sit vera patet:q2 bň sequit̄: Asinus sortis nō currit:ḡ asinus hoīs non currit t3 ɔňa ab inferiori ad supiꝰ:s3 aňs est verū (vt patet p casū) ergo ɔňs est verum. — secunda.

¶ Et si dicatur q̄ argu endo ab inferiori ad superius sine distributione negatiue:opor3 po nere constantiam inferioris. — Euasio.

Tūc sic arguitur bene sequit̄. Asinꝰ sor tis non currit: et sortes est homo: ergo asinus hominis non currit. ɔňa tenet ab inferiori ad superius negatiue cū constantia inferioris et sine distributione superioris:s3 antecedens est verum:ergo ꝛ ɔňs. quod est contradictoriū sophisma tis. — ɔfutatio.

¶ Tertio sic. bene sequit̄. oīs asinus hominis currit: et asinꝰ sil — Tertia

uester est asinus. ergo asinus silue ster currit. Tenet consequentia in darij. et conclusio est falsa: ergo aliqua premissarum. et non minor: ergo maior: que est sophisma.

quarta ¶ Quarto sic. bene sequitur: omnis asinus hois currit: ergo cuiuslibet homis asinus currit. sed consequens est falsum. ergo et ans. cõsequentia ptz a terio stante confuse et distributiue ad eundẽ stantẽ confuse tm̃. (ceteris paribus) ẽ bona consequẽtia. Qd aũt consequẽs sit falsum patet: qz bene sequitur. Cuiuslibet hominis asinus currit et sortes est homo. g sortis asinus currit. conclusio est falsa. vt patet ex casu. g aliq̃ premissaꝝ nõ minor g maior: q̃ sequit ex sophismate.

solutio sophismatis ¶ Pro solutiõe sophismatis supponitur dicta d hoc signo omnis circa textum petri hispani: in quo tractat de hoc signo omnis. Et vlterius est aduertendũ q hoc totũ Asinus hois est subiectuz sophismatis: et distribuitur rõne illius termini asinus: pz: qz ille terminus asinus supponit restricte et cõiter. g supponit determiate: cõfuse tm̃: vel confuse et distributiue. sed non supponit deteria te: nec confuse tm̃. qz sibi imediate p̃põit signũ vniuersale nõ ĩpeditũ: ergo supponit confuse et distributiue. ¶ Sed

sime notandum q ille terminus hois nõ distribuatur: patet pmo sic. qz seqtur mediate signũ vle affirmatiuũ. g non distribuitur. ꝯña patz autoritate petri hispani dicentis q hoc signum ois: solum distribuit terim ĩmediate sequentẽ. g non distribuit illũ terminũ hois mediate sequentem ¶ Secundo sic. termin⁹ cõmũis non distribuitur ĩ illo situ a signo vniuersali affirmatiuo in quo potest poni terminus singularis proprie et congrue remanente signo vniuersali: vt patet ex dictis petri hispani: vbi dicit q hoc signũ omnis: nõ potest addi termio singulari. Et hoc maxime intelligit: dum mõ terminus singularis ponatur in vno situ: in quo si terminus communis poneret distribueret. Sz in sophismate loco illius termĩ hominis potest poni ꝓprie et cõgrue terminus singlaris: vt dicẽdo ois asinus sortis currit. ¶ Tertio sic si ille teri⁹ hois distribueret: tũc idẽ esset dicere. ois asinus homis currit: et cuiuslibet hois asin⁹ currit et vna ꝓpõ seqret ad aliã: et eꝯ qz ꝓpões q̃ sũt de eisdẽ teris et eod mõ supponẽtibus sese ꝯsequunt. sz ista ẽ fła ĩ casu posito. cuiuslibz hois asin⁹ currit: qz bñ sequit: cuiuslibet hois ois asinus currit. et sor ẽ hõ: g sortis ois asinus currit ꝯclusio est fła in casu posito: g aliq̃ pmissarũ. et nõ mĩor: g maior. et si maior ẽ falsa: g et ista omis asinus hois currit. qd tñ ẽ falsum igit ¶ Et si dicat aliqs q est rła cõis: q ois terminus q̃ est termin⁹ cõis determinans terminũ distributũ etiã distribuit. ¶ Dr q illa rła est fłã. ¶ Ad sophisma rñdet q ipsũ est verũ vt satis ꝓbat rõ ante oppositũ ¶ Et ad pmã et scdam rões patet solutio ex dictis circa locũ a toto in quantitate. et circa locũ ab inferiori ad superius. et a superiori ad inferius qualit tenent affirmatie vel negatie. ¶ Sed tñ vltra hoc circa istas duas rões ẽ vnuz speciale aduertẽdũ q qñ superius et inferius sunt determinationes aliorum terminorum: et accipiuntur vnica acceptõe cum suis determinabilibus. tũc argumẽta nõ valẽt ab inferiori ad superius negatiue: vel a singulai ad ĩferius affirmatie. nisi totũ aggregatũ ex determiabili et inferiori sit inferius ad totũ aggregatũ ex eodem deteriabili et superiori: et nisi ponat ꝯstantia aggregati ex deteriabili et inferiori. Et iõ dz sic argui in scda rõne Asin⁹ sortis nõ currit: et asin⁹ sortis ẽ: g asin⁹ hois nõ currit: mõ ista ẽ

falsa Asinus sortis est:cū subiectū pro nullo supponat ex casu. ¶ Ad tertiā dicit negando ꝯñam:qꝛ pl⁹ sumit pro medio in maiori ꝙ̄ pdi/ cat in minori. ¶ Ad quartam dr negando ꝯñam. ⁊ ad probationē dicitur:ꝙ cetera non sūt paria. qꝛ ille genitiu⁹ hominis in añte suppo nit ꝯfuse tm̄:⁊ i cōsequente cōfuse et distributiue.

¶ aliud sophisma: Cuiuslibꝫ homis asin⁹ currit. posito casu ꝙ qlꝫ hō hēat vnū asinū currentē et alterū qescentē. ¶ Probat sophis ma Istius hois asin⁹ currit⁊ istiu⁹ hois asinus currit. ⁊ sic de alijs. ḡ cuiuslꝫ hois asinus currit. ¶ Im probat p̄mo sic. ex sophismate seq tur flm.ḡ sophisma ē flm. ꝯña pꝫ qꝛ in omi bona ꝯña:si ꝯñs sit falsū añs erit flm. Añs pꝫ. qꝛ bñ sequi tur Cuiuslibet hois asinus currit asinus qescens est asin⁹ hois.ḡ asi nus qescens currit:ꝯñs ē flꝫ.ḡ ali qua p̄missarū.nō minor:vt notū ē. ḡ maior q̄ est sophisma. ¶ Scdo sic. Cōtraria sophismatis ē vera. ḡ sophisma falsū ꝯña tꝫ per legem ꝯtrariarū.añs pꝫ:qꝛ ista est vera Cu iuslibet hois asinus non currit.ex quo eius oēs singulares sūt vere. ⁊ est cōtraria sophismatis cuꝫ sit vlis negatiua eiusdem subiecti ⁊ eiusdē pdicati cū sophismate.igit sophisma flm. ¶ Tertio sic. cōtra dictoria soph.smatis est vera: ḡ so phisma flm. Añs patet. qꝛ ista.ali cuius hois asinus nō currit ē vera ⁊ ē ꝯdictoria sophismatis.ḡ sophis ma ē flm ¶ Quarto sic.bñ sequit cuiuslibet hois asinus currit.ḡ tā tū currēs ē hois asinus.ꝯñs ē flm ergo ⁊ añs.ꝯña patet.qꝛ ab vli ad exclusiuā affirmatiuam q̄ exponit grā alietatis terinis trāspositis:ē bona ꝯña. Sed ꝙ ꝯñs sit falsū pꝫ p exponentes eius. ¶ Quinto sic cuiuslibet hois asin⁹ currit. cuius libet hois asinus qescit. ḡ qescēs currit.ꝯña tꝫ i darapti.sed ꝯclusio est falsa:ḡaliq̄ p̄mi ssarū:⁊ nō mio² ex quo oēs eius singulares sūt ve ergo maior q̄ ē sophisma.

Probatō

īprobatio prima

Secunda

Tertia

Quarto

quinta

¶ Pro solutione sophisma tis ē adūtēdū ꝙ sophisma ē mixte q̄titatis.i.vlis rōe teri distributi.⁊ idefinita rōe ti ñ distributi Uñ i so phisāte hois asi⁹ ē sꝫ qd totū pli bus suppositoibus suponit.nec de teriatio accipit vnica acceptiōe cū suo deteriabili.iō attendit q̄titas tā ex pte deteriatōis q̄ ex pte det minabilis. Qualit aūt teri sophis matis supponāt pꝫ ex suppositio nib⁹. ¶ Ad sophisma rñdet ꝙ ipꝫ est verū:vt ostendit rō pbans ipꝫ. ¶ Et ad p̄mā rōnem dr negando añs. et ad iprobatōem eius dr ne/ gādo ꝙ bñ sequat:qꝛ pl⁹ sumit p medio i minori ppōe q̄ sūebat pme dio i maiori ppōe:qꝛ ly hois pcise sūebat p medio i maiori:⁊ hoc to tū asin⁹ hois suit p medio i minori ¶ Ad scdam dr negādo añs et ad pbatōem ei⁹ dr negādo ꝙ ille due ꝯtrarient: qꝛ ille terinus asinus i nulla earū distribuit:qd tñ requi rit ad contrarietatē. ¶ Ad tertiā dr negādo silr ꝙ ille ꝯdicūt: qꝛ de ficit eadē ꝯditio. ¶ Ad quartā pꝫ solutio ex regula data de exclusi uis ¶ Ad quintā patet solutio cir ca tertiam figuram. Sequitur al iud sophisma.

Solutio

¶ aliud sophisma. Omis ho mo vel asin⁹ currit. posito casu ꝙ nullus hō currat:⁊ꝙ aliqs asinus currat:puta brunellus. ¶ Tūc p bat sophisma:ois hō currit:vl ois asinus currit. ḡ ois hō vel asinus currit. tꝫ ꝯña a ppōe disiūctia ad sibi synonymā.vel ad ppōē cathe goricā d disiūcto extremo tis eod mō supponētib⁹ ē bōa ꝯña:sꝫ añs ē verū.ḡ ⁊ ꝯñs ¶ Scdo sic ꝯdicto ria sophismatꝭ ē flsa. ḡ sophisma ē verū:añs pꝫ. qꝛ ista ē ꝯdictoria so phismatis.aliqs hō vel nullus asi nus currit.mō illa ē flsa:vt patet p casū positū. ergo sophisma ē verū

Probatō

improbatō prima. ¶ Improbaṫ p̄mo sic: cōtraria sophismatꝭ est vera. ergo sophisma ē falsū. Añs p3 q2 ista ē ɔ̄ria sophismatis. oīs hō vel asinus nō currit. mō illa est vera: q2 ipsa īferṫ ex disiūctiua vera: q2 bene seqtur. oīs hō non currit vel asinus non currit. ergo oīs hō vel asinus non currit. t3 ɔ̄ña p r̄ōa3 allegatā ī argumēto ꝓbāte sophisma.

Secunda ¶ Scđo sic. ɔ̄dictoria sophismatꝭ est vera. ergo sophisma est f̄lm. añs p3: q2 ista ē vera. aliqs homo vel asinus nō currit. cū īferaṫ ex disiūctiua vera: ⁊ ē ɔ̄dictoria sophismatꝭ. q2 est ꝑticularis negatia eiusdē subi ⁊ p̄dicati cū sophismate vl̄i affirmatio.

Tertia ¶ Tertio sic. oīs hō vl̄ asin⁹ currit. ⁊ oīs hō est hō vel asin⁹. ergo omis hō currit: ɔ̄clō est falsa: ergo aliq̄ p̄missa᷑ non minor: ergo maior q̄ est sophisma.

Solutio ¶ Pro solutiōe sophismatis est

Aduertēdū q̄ illa cōiūctio vel p̄t cōiūgere inter ꝓpōes. ⁊ sic sophisma eēt vna ꝓpō hypothetica disiūctiua vera. ⁊ isto⁹ sophisma non hēret ɔ̄riam nec posset eē p̄missa ī aliquo syllō cathegorico. ¶ Et isto⁹ posset r̄nderi ad p̄mā rōe3 īprobātem: negādo q̄ hēat ɔ̄riā. ¶ Ad secūdā dr̄ q̄ illa nō ē ɔ̄dictoria eius: sed ista: non oīs hō vel asinus currit. ¶ Et ad t̄tiā dr̄ q̄ illa ɔ̄ña nō v3 eo q̄ maior ē ꝓpō hypothetica disiūctiua. ¶ Uel illa ɔ̄iūctio vel pōt solū cōiūgere inter terīos: ⁊ sic sophisma est ꝓpō cathegorica de disiūcto subo. Et hoc p̄t ɔ̄tingere adhuc dupl̄r: eo q̄ hoc totū disiūctū p̄t distribui: ⁊ sic sensus sophismatꝭ est q̄ oē illd de quo ē ve᷑ dicere q̄ est hō vl̄ asin⁹: de illo ēt ve᷑ ē dicere q̄ currit. ⁊ sic sophisma est ꝓpō vl̄is falsa vt bene ꝓbant rōes iprobantes ip̄m. ¶ Et tūc ad p̄mā rationē ꝓbātē dr̄ negādo vltimā ɔ̄ña3

Soluuṫ rōes ꝓbantes 20 q2 ille terīn⁹ asinus in disiūctia stat dterīate. ⁊ ī ɔ̄ñte stat ɔ̄fuse ⁊ distributiue. ¶ Ad scđa3 dr̄: negādo q̄ illa sit ɔ̄dictoria ei⁹. q2 ī sophisma te vel totū subiectū stat ɔ̄fuse ⁊ distributiue: ⁊ sil̄r isti duo t̄mini scil3 hō ⁊ asinus. ⁊ tō in eius ɔ̄dictoria sub̄m d3 stare determiate: ⁊ sil̄r illi duo termi. s. hō ⁊ asinus. Uel solū vnus ps illius disiūcti: sc3 ille t̄min⁹ hō: distribuiṫ. ⁊ sic sophisma ē mixte q̄titatꝭ. s. vl̄is rōne illius termi hō. ⁊ indefinita rōne illius termini asinus. ⁊ tūc sophisma est verum: ⁊ tūc sensus eius est: aliqd qđ ē asin⁹ vel oē illđ quod est hō currit: vt ēt bn̄ ōndūt rōes ꝓbātes ip̄m. ¶ Et ad p̄mā rationē improbātem dr̄: q̄ illa non est ɔ̄ria eius: s3 ista ē contraria eius. eo modo quo pōt dari oīs homo vel oīs asinus nō currit. solūtur rōes iprobantes:

¶ Ad scđam similiter diciṫ q̄ illa non est ɔ̄dictoria eius: q2 ille t̄mī⁹ asinus in neutra ꝓpositionū distribuitur. s3 ista est ɔ̄dictoria eius: aliquis hō vel nullus asinus currit. ¶ Uñ in ɔ̄dictorijs que sunt de copulato extremo: vel de disiūcto extremo quel3 ps mālis illius copulati vel disiūcti si sit terminus cōis supponēs d3 distribui in altā parte ɔ̄dictionis. ¶ Ad tertiā dicitur negando ɔ̄ñam: q2 non obseruanṫ cōditiones ḡnales requisite ad syllogismos.

Aliud sophisma

Oīs ꝓpō vel eius ɔ̄dictoria est vera posito q̄ q̄libet ꝓpō hēat vnā sibi actualiṫ oppositā ɔ̄dictorie. Probaṫ sophisma. q̄cūq3 ꝓpōne demonstrata verū ē dicere q̄ ip̄a vel ei⁹ ɔ̄dictoria est vera: ergo oīs ꝓpō vel ei⁹ ɔ̄dictoria ē vera. ɔ̄ña ten3 ab equalēte ad equalens. Improbaṫ sophisma: p̄mo sic. oīs ꝓpō vel ei⁹ ɔ̄dictoria est vera. ⁊ nulla ꝓpō falsa est vera. igr̄ nulla ꝓpō falsa est ꝓpositio vel ei⁹ ɔ̄dictoria. ɔ̄ña pt3 in camestres s3 ɔ̄clō ē falsa ergo aliq̄ premissa᷑: ⁊ n̄ minor ergo maior q̄ ē sophisma. ¶ Secūdo sic. Oīs ꝓpō vel ei⁹ ɔ̄dictoria est vera. ⁊ oīs ꝓpositio est ꝓpositio vel eius ɔ̄dictoria. ergo oīs propō

est vera.ɔclo est falsa. ergo aliqua pre missarũ.⁊ non minor: ergo maior q̃ est

Tertia. sophisma.¶ Tertio sic. Ois ppõ vel eius ɔ̃dictoria est vera: ⁊ ois pro põ vel eius ɔ̃dictoria est falsa.ergo fal sũ est verũ.ɔclo est falsa. ergo aliq̃ pmissarũ nõ minor. ergo maior q̃ est so

Quarta. phisma. ¶ Quarto. Ois ppõ vel ei⁹ ɔ̃dictoria est vera.ergo tm̃ verũ ẽ p põ vel eius ɔ̃dictoria.ɔ̃ns est falsũ ergo ⁊ añs. ɔ̃ña pz ab vlt ad exclusiuã expoĩbilẽ gr̃a alietatis t'ris trãspo

Solutio sit. ¶ Pro solutõe sophismat ẽ

Aduertẽdũ q vel sophisma pt eẽ vna ppõ hypothetica disiũctiua: ⁊ tunc est verũ.ex quo vna ps.s.secũda est vera.¶ Ad rões iprobantes dr q ɔ̃ñe facte in illis rõibus nõ valẽt cõtra istũ sensũ . ex quo ppõ hypothetica nõ pt esse pmissa sylli

Obiectio cathegorici. ¶ Sz tñ ɔ̃ istũ sensuz sophismat arr sic.q̃lz pars illius disiũctiue est falsa. ergo ipsa est falsa. de pma notũ ẽ.sz de scd̃a pz. q2 relatiuũ sube identitatis supponit eodẽ modo sicut suũ añs .q2 loco ei⁹dũ nõ sit reciprocũ lz poni añs eodez mõ supponẽs:sicut supponebat in ppõe in qua erat añs.vt pz per.p. hy.ergo sensus scd̃e ptis est: cuiuslz p

Solutio. põis ɔ̃dictoria ẽ vera.mõ hoc ẽ fal sũ.ergo tota disiũctia est falsa. ¶ Ad hoc dr negando.p.h. cũ in hoc nul lus logic⁹secũ cõueniat.Quis aũt sit sensus scd̃e ptis disiũctiue pz ex tractatu de suppõibus relatiuorũ. Vel sophisma põt eẽ ppõ cathego rica de disiũcto subo.⁊ tunc si totũ distribuat sophisma est falsũ.vt bñ ɔ̃ñdũt rões iprobantes ipm̃.cũ sen sus sophismatis est iste.de quocũq; est verũ dicere q ẽ ppõvl ɔ̃dictoria ppõis:de illo verũ est dicere q ẽ ve rum.mõ ille sensus est falsus cũ de ppõe falsa verũ sit dicere q est ppõ vel ɔ̃dictoria ppõis:⁊ tñ de ipsa nõ est verũ dicere q est vera. Ad rõnẽ pbantẽ dr negãdo ɔ̃ñam. ⁊ vlteri⁹ negat q ille ppões equaleãt capiẽ do sophisma fm sensũ iam expositum. Sed si solũ ille terminus ppõ distribuat. tũc sophisma est mixte q̃titatis.s.vlis rõe ly ppõ:et inde finita rõe ly eius ɔ̃dictoria.⁊ tũc so phisma est verũ.Et ad tres primas rões iprobantes pz solutio ex q̃rto tractatu.cũ ibi semp deficiat ali qua cõditionũ reqsitarũ ad bonum syllm : vt pz inspiciẽti rões sophismatis ⁊cõditiones reqsitas. ¶ Ad q̃rtã pz so⁹ i caplo d exclusiuis: cũ illa rl'a solũ intelligit dũ tale subz cõplete distribuat. modo in isto sẽ su pcise ly ppõ distribuitur. qd̃ tñ non est totale subz sophismat. Et sicut dictũ est de istis duob⁹ sophis matibus vltimis: ita dicend est de istis ppõibus.Oẽ rõnale vel irrõa le est hõ.O ẽ sedens vel non sedẽs est sedens.Oẽ albũ vel nigrũ est ni grum.Ois ppõ vel eius ɔ̃dictoria est falsa. ppões bñ notãde

Aliud sophisma.Oia vera ⁊ falsa sunt opposita posito q q̃lz ppõ habeat vnam oppositã.¶ Probatur sophisma. Proba⁹ ista vera ⁊ aliq̃ falsa sunt opposita ⁊ non sũt aliqua vera quĩ ipsa ⁊ ali qua falsa sint opposita. ergo oĩa vera ⁊ falsa sunt opposita.¶ Improba Iprobatõ tur sic.oĩa vera ⁊ falsa sunt opposita p:ime. ⁊ iste ppões homo est aĩal.deus ẽ. hõ est asinus.⁊ lignũ est lapis:sunt vere ⁊ false: ergo ille sunt opposite .cõ sequẽtia tz in darij.⁊ ɔclo est falsa. ergo aliqua pmissarũ:⁊ nõ mior. ergo ma ior q̃ ẽ sophisma. ¶ Scd̃o sic.oĩa Secũda. vera ⁊ falsa sunt opposita.ergo oĩa ve ra sunt opposita.ɔ̃ns est falsũ:ergo et añs qd̃ est sophisma. ɔ̃ña pz:q2 in simili bene sequitur . hoĩes ⁊ asini currũt.ergo homĩes currũt. Similia argumenta argumentis factis in p ori sophismate possunt hic fieri q̃ causa breuitat omittunt. ¶ Pro Solutio solutione sophismatis ẽ

aduertẽdum q sophisma pt esse ppõ hypothetica copulatiua

affirmatiua. τ sic ē falsū. vt pʒ per rōeʒ ip̄robātē ip̄ʒ. τ tūc sensus sophismatis ē. oīa vera sūt opposita. τ falsa sūt opposita cuiꝰ copulatiue p̄ma ps est falsa. Et ad ꝓbatōem dr̄ negando ꝯn̄aʒ. qr̄ iductio nō vʒ nisi ad iferēdū ꝓpōeʒ cathegoricā vlem: cuiusmodi nō est sophisma i p̄dicto sensu. Uel sophisma pōt eē ꝓpō de copulato subo. Et hoc pt̄ cōtigere dupl̄r. Uno mō ꝙ totū copulatū distribuat̄. τ tūc sophisma est falsū. vt bene ꝓbant rōes ip̄robātes ip̄ʒ. τ tūc sensus sophismatis est. De q̄buscūqȝ veꝝ est dicere ꝙ sūt vera τ falsa: de illis veꝝ est dicere ꝙ sunt opposita. mō hoc est fl̄m. Alioꝰ ꝙ solū ille terīnus veꝝ distribuat̄: τ tūc sophisma est veꝝ: vt pʒ per rōem ꝓbatē ip̄ʒ. Et sensus eiꝰ est: ꝙ oīa illa de q̄bus ē verū dicere ꝙ sūt vera. de illis veꝝ est dicere ꝙ ipsa τ aliqua falsa opponuntur. Et ad p̄mā rōem ip̄robantē pʒ soluꝰ ex dictis c̄ca p̄mā figurā. qr̄ deficit vna cōditio. s. scd̄a ad bonū syll'm req̄sita. Ad scd̄aʒ dr̄ negādo ꝯn̄aʒ Et ad ꝓbatōeʒ eiꝰ dr̄ ꝙ illa ꝯn̄a solū ē mālis: ex quo cursus seorsū cōuenit hoibus τ asinis.

Aliud sophisma. Oīs hō et asinꝰ currūt. supposito ꝙ q̄lʒ hō currat τ ꝙ iter mlr̄tos asinos solū vnꝰ asinus currat. Tūc ꝓbat̄ sophisma. sortes τ asinꝰ currūt: plato τ asinus currūt. τ sic de aliis. ġ oīs hō τ asinus currunt.

Ip̄robatō p̄ma. Improbat̄ sophisma sic: ꝯ̄ria sophismatis ē vera: ġ sophisma est fl̄m Añs pʒ. qr̄ ꝯ̄ria sophismatis videt̄ esse ista: oīs hō τ asinus nō currūt. τ illa videt̄ eē vera. qr̄ sortes τ asinus nō currūt. τ nō est aliq̄s hō qn̄ ipse τ asinus nō currāt. ġ oīs hō et asinus nō currūt.

Secūda. Scd̄o sic. ꝯ̄dictoriū sophismatis est veꝝ. ġ sophisma est falsū. añs pʒ de ista ꝓpōne scʒ aliq̄s hō τ asinꝰ non currūt q̄ ē vera vt notū est. ġ ꝯ̄dictoria eius q̄ est sophisma ē falsa.

Tertia. Tertio sic. oīs hō τ asinus currūt. sed sortes τ asinus q̄escens sunt hō τ asinus. ergo sortes τ asinus quiescēs currūt ꝯn̄a est i darii. τ ꝯcl'o est falsa. ergo aliqua p̄missaꝝ: nō minor: ġ maior q̄ est sophisma. Pro solutōe sophismatis est

Solutio. Aduertēdum ꝙ si sophisma sit ꝓpō copulatiua tūc eodē modo r̄ndendum est ad ip̄m sicut ad p̄cedens. Et sil'r si sit ꝓpō cathegorica de copulato subo: τ ita ꝙ totū copulatū distribuat̄. sed si solū ille t̄minus hō distribueret̄: tūc sophisma esset verū τ sensus eius esset ꝙ oē illud de quo est verū dicere ꝙ ē homo est illud de quo est verū dicere ꝙ ipsū τ asinꝰ currūt. Et ad p̄mā rōem ip̄robantē dr̄ ꝙ illa non est ꝯ̄ria eius: sed ista oīs homo et oīs asinus non currūt: mō illa ē falsa. Ad scd̄am dr̄ cōsil'r ꝙ illa non ē ꝯ̄dictoria eius: sed ista. aliquis hō et oīs asinꝰ n̄ currūt. Ad tertiā pʒ solutio ex dictis in quarto tractatu. qr̄ non obseruat̄ scd̄a cōditō ad syll'm requisita.

Aliud sophisma. oīne falsū si est impossibile nō est verū. Probatur p̄mo sic. si oē falsū ē impossibile: oē falsū nō ē veꝝ. ġ oē falsū si est ip̄ossibile nō est veꝝ. ꝯn̄a tenet ab equiualēte ad equalens.

Ip̄robatō. Improbat̄ sic. oē falsū si est impossibile nō est veꝝ: τ ista ꝓpō. deꝰ est: est falsa si est ip̄ossibilis. ġ ista ꝓpō deus est nō est vera. Pro solutione sophismatis est

Solutio. Aduertendū ꝙ sophisma pt̄ esse vna cōditionalis. τ sic sensus eiꝰ ē. si oē fl̄m ē ip̄ossibile: oē fl̄m n̄ ē veꝝ. τ hocꝰ dr̄ ꝙ sophisma ē verū. vt ꝓbat rō ꝓbās ip̄ʒ. Et ad rōeʒ improbātē dr̄ negādo ꝯn̄aʒ: qr̄ maior ē vna ꝯditōal̄. mō ꝯditōal' n̄ pt̄ eē p̄missa in syll'o cathegorico. Uel sophisma pt̄ eē ꝓpō cathegorica d̄ cōditōato sūo. et hꝰ dupl'r. Unoꝰ ꝙ hꝰ

totũ distribuat.s.falsũ si est ipossibile. et tũc sensus sophismatis ẽ iste. Omẽ illud de quo verũ est dicere quod est falsũ si est ipossibile ẽ illud de quo ẽ verũ dicere quod non ẽ verũ. et in illo sẽsu sophisma est falsũ. vt bene ostẽdit rõ improbãs ipz. ¶ Et ad rõez probantẽ dr negãdo ꝯñam: qr ille propões non equalent nec sũt synonime si capiat ꝯñs in sensu cathegorico et vt sit ppõ cathegorica de cõditionato subo. ¶ Alio mõ quod solũ ille terinus falsũ distribuat: et tunc sens⁹ sophismatis est iste. oẽ illud de quo ẽ verũ dicere quod ipm est falsũ si est ipossibile de illo est verũ dicere quod ipm non ẽ verũ. et in illo sensu sophisma equalz vni cõditionali. et est verũ. vt ostẽdit rõ pbans ipm. ¶ Et ad rationẽ iprobantẽ ipm pz solutio ex qrto tractatu. cũ ibi deficiat quarta ꝯditio ad sylłm reqsita. Et sicut dictũ ẽ de isto sophismate ita dicend est de istis ppõib⁹. Oẽ aĩal si est sortes drt a platone. Oẽ aĩal si est rõnale nõ est irrõnale. Silr oẽ aĩal si non est aĩal est non homo: et sic de cõsilibus.

ppões bñ notãde

Aliud sophisma. oĩs hõ habens equũ eqtat illũ. posito casu quod qlz hõ hẽat duos eqs qrvnũ eqtat et aliũ nõ. ¶ Probatur sophisma. Iste hõ hñs equũ eqtat illũ. et ille hõ habẽs equũ eqtat illũ. et sic de aliis: ergo oĩs homo habẽs equũ eqtat illũ. ¶ Improbat sophisma sic. Cõtradictoria sophismatis est vera: ergo sophisma est falsũ. añs pz: qr ista ẽ vera. aliquis homo hñs equũ non eqtat illũ. et est ꝯdictoria sophismatis. ergo sophisma est falsũ. Maior pz. qr aliqs homo habẽs equũ qescentẽ nõ equitat illũ. et homo habens equũ qescentẽ est homo habẽs equũ. ergo hõ habens equũ nõ eqtat illũ. ꝯña pz ab inferiori ad supius cũ constãtia iferioris. ¶ Pro solutione sophismatis supponũtur illa q̃ dicta sũt in tractatu de suppõibus relatiuo rũ grãmaticaliũ. ¶ Ad sophisma rñdetur quod ipm est verũ: vt ostẽdit ratio pbãs ipm. Et ad rationẽ improbantẽ dr negando ꝯñam. qr ibi cõmittit fallacia ꝯñtis: ex quo illud relatũ illũ in añte solũ distribuit p equis qescentibus q̃ habent ab homie. et in ꝯñte distribuit p oĩb⁹ eqs qui habent ab hoĩe.

probatio

iprobatõ

Solutio

Aliud sophisma. omnis

homo ẽ aĩal: et asinus suus currit. posito casu quod cuiuslz hoĩs asin⁹ currat. ¶ Probat sophisma sic. Oĩs propõ hypothetica copulatiua cui⁹ vtraqz ps pncipalis est vã: est vera sz sophisma est hmõi. ergo sophisma est verũ. ¶ Improbat sic. sophisma equalet isti ppõni. Oĩs hõ est aĩal: et asinus cuiuslz hoĩs currit. sed ista est falsa: ergo et sophisma. Ad sophisma rñdet quod ipm est verũ. vt ostẽdit rõ pbans ipm. Et ad rationẽ iprobantẽ dr negando quod sophisma equalet tali ppõni: qr illud relatiuũ suus non supponit confuse et distributiue: sz determiate. ex quo in alia cathegorica q̃ sit cathegorica sui añtis: ponit in qua si terinus absolutus supponẽs poneret supponeret determiate. et sic sophisma equalet isti ppõni. oĩs homo est aĩal. et asinus hoĩs q̃ est aĩal currit.

Probat⁹

iprobatõ

Solutõ.

Aliud sophisma. album

fuit sortes. posito casu quod sors nũc pmo sit albus et quod sortes fuit ante per totũ tps suũ niger. ¶ Probat sophisma sic. illud qd est iã album fuit sortes: ergo albũ fuit sortes. tenet ꝯña a non ãplo ad ãpluz sine distributione ãpli affirmatiue. ¶ Improbat sic sophisma. Sophisma ẽ vna ppõ de pterito q̃ nunq̃ habuit aliquã de pñti verã: ergo ipm est falsum Añs pz: qr si haberet aliquã maxime essz ista. albũ est sortes. sed illa nunq̃ fuit vera. vt pz per casũ: igr. ¶ Scdo sic. sophisma nullã hz singlarẽ verã. ergo sophisma ẽ falsũ. añs pz. qr si haberet aliquã maxie essz

p batio

iprobatõ prima.

Secunda

ista. hoc albū fuit sortes :demonstrādo sortē:sȝ hoc nō.q2 ex illa sequitur falsū.igr. Qđ sequat falsū pȝ. nā bene sequit.hoc albū fuit sors. ⁊ hoc nigrū fuit sortes.ğ hoc nigꝝ fuit hoc albū. concl'o est falsa ğ aliqua ꝑmissaꝝ.non minor:ğ maior.⁊ ꝯña tȝ ꝑ syll'm expositoriū. ¶ Tertio sic:albū īcipit eē sors. ğ nulluȝ albū fuit sors:ꝯña tȝ ab exponibili ad exponētē.⁊ añs pȝ. q2 albū nūc est sortes ⁊ īmediate ante nō erat sors.ğ albū īcipit eē sors. ¶ Quarto sic.ꝯdictoriū sophismatis ē veꝝ ğ sophisma est falsū. añs pȝ:q2 aliquid dr̃ñs ab albo fuit sortes.ergo nullū albū fuit sors. tȝ ꝯña ab exponibili ad exponentē.⁊ añs pȝ.h' fuit sortes:⁊ hoc fuit aliquid dr̃ñs ab albo:ğ aliq̄d ab albo fuit sors. tȝ ꝯña per syllogismū expositoriū.

Tertia

Quarta.

Solutio

¶ Pro solutōne sophismatis supponit ex tractatu de āpliationibus qūo terīnus respectu vbi preteriti tp̄is āpliat.⁊ qūo ꝑpōnes de p̄terito ⁊ de futuro : ⁊ de alijs terīs ampliatis q̄ sūt de subis cōnotatiuis debeāt poni ineē ex tractatu de appellatōnib'. ¶ Ad sophisma rñdetur q ip̄m est veꝝ vt pȝ ꝑ rōem ꝓbantē ip̄m.Et ad p̄mā rōnē improbantē pȝ solutio ex r'lis datis ī tractatu de appellationib' qual'ꝓpō de p̄terito deb eat poni ineē si fuerit de subiecto cōnotatiuo. ¶ Ad secūdā dr̄ negādo añs.Et ad ꝓbatōnē dr̄ q ille syll's expositori' nō vȝ q2 ibi ar ab amplo ad non āplū sine constātia nō āpli . respectu illi' teri hoc albū. ¶ Ad tertiā dr̄ cōcedēdo añs⁊ negādo ꝯñam.qūo aūt añs dȝ exponi dictū est in tractatu de exponibilib'. ¶ Ad quartā dicitur negādo añs. Et ad ꝓbationē dr̄ q ille syll's expositorius nō valȝ q2 ibi ar a non āplo ad āplū cū distributione āpli ex parte illius termini albo. q2 ille terīnus albo distribuit in minori ꝑ albis p̄teritis tm̄ et ī ꝯclusione distribuitur tam pro preteritis q̄ ꝑ presentibus.

¶ Aliud sophisma . oīne creans de necessitate est deus:posito casu q deus iā nichil creet et q nulla res possit creare nisi deus. ¶ Probat sic sophisma.hoc qđ p̄t esse creans de necessitate est deus. ⁊ non sūt plura. ğ oē creans de necessitate est deus. ¶ Scđo sic. oē illud qđ ē:fuit:erit: vl' p̄t eē creās de necessitate est deus : ğ oē creās de necessitate est de' :ꝯña tȝ ab equalente ad equalens. ¶ Improbatur sic.oē creās de necessitate ē deus. ğ deus de necessitate ē creās : ꝯñs ē falsū:ğ añs qđ est sophisma: ꝯña tȝ ꝑ cōuersionē. ¶ Scđo sic. oē creās de necessitate est de'.ğ tm̄ deus de necessitate est creās.ꝯñs ē falsū:ğ ⁊añs.⁊ ꝯña ē nota. ¶ Tertio sic . oē creans de necessitate est deus:ğ oē creans ē deus.ꝯñs ē falsū ğ ⁊ añs: qđ est sophisma. ꝯña tȝ ab āplo ad nō āplū cū distributiōe āpli. ¶ Quarto sic. oē illud qđ necessario est deus est : sed oē creans necessario est illđ qđ est deus:ğ oē creās est. ꝯcl'o ē falsa.ğ aliq̄ ꝑmissaꝝ nō minor:ğ maior q̄ ē sophisma ¶ Pro solutiōe sophismatis supponitur illa q̄ dicta sūt in tractatu de āpliatiōib'. Ad sophisma dr̄ q ipȝ ē veꝝ.Et ad p̄mā rōem īprobātē dr̄ negādo ꝯñam. Et ad ꝓbatōnē dr̄ q illa nō bene ꝯuertit . sȝ dȝ sic cōuerti.ğ de' possibil' est creās ¶ Ad scđam dr̄ q ibi nō bene ar. q2 ille mod' arguēdi dr̄ eē q̄dā cōuersio: mō ꝓpō de necīo nō ꝯuertitur in vnā de necessario:sȝ ī vnā de possibili.⁊ iō dȝ sic inferri.ğ tm̄ deus possibiliter est creās. ¶ Ad tertiā dr̄ negando ꝯñaȝ:q2 ibi arguit ab āplo ad non āplū sine ꝯstātia nō āpli. ¶ Ad q̄rtā dr̄ negādo ꝯñam q2 ibi ar ab āplo ad non āplū sine ꝯstantia non āpli ex p̄te illius teri creās in minore ⁊ ꝯclone.

probatō.

īprobatō p̄ima.

Secunda

Tertia.

Quarta.

Solutō.

Aliud sophisma. aliq̄s

homo est mortuus. ¶ Probatur aliquis homo moriebatur. ergo aliqs homo ē mortu⁹. ¶ Impro bat sic. nullū viuū ē mortuū. τ oīs homo est viuēs. g̃ null⁹ homo est mortu⁹. p̄misse sūt vere: g̃ τ ɔclo. τ p ɔñs oppm̄ ɔ̄dictoriū ɔclõis ē fal sū qd̄ est sophisma. ¶ Scd̄o sic. ali qs homo ē mortu⁹. g̃ aliqs homo non ē. ɔña pʒ. a ꝓpõe de est tertio adiacēte ad ꝓpõem de est scd̄o ad iacente negatiue cū dictione dimi nuēte vel alienāte vʒ ɔña. sed ɔñs est falsū: g̃ τ añs qd̄ est sophisma. ¶ Tertio sic: aliqs hō ē mortu⁹. g̃ aliqd̄ mortuū est hō. ɔñs est falsū: g̃ τ añcedēs qd̄ ē sophisma. ¶ Quar to sic. nullū mortuū est viuū. τ ali qs hō est mortu⁹: g̃ aliqs hō nō est viu⁹. ɔclõ est falsa: g̃ aliq̄ p̄missaꝝ. nō maior: g̃ minor q̄ est sophisma.

ĩprobatõ prima. Secunda Tertia. Quarta.

Pro solutõe sophismatis est

Solutio. **Sciendū** q̄ iste termin⁹ mortuum in so phismate p̄t capi Uno⁹ noīalr̄ pro ut tm̄ vʒ sicut carēs vita: τ tūc so phisma est falsū: vt ostēdunt rōnes ĩprobantes ipm̄. Et ad rōem pro bantē ipm̄ dr̄ negando ɔñam. qr̄ ar̄ ab āplo ad nō āplū affirmatiue τ si ne distributione. ¶ Alio mō p̄t ca pi ly mortuū ꝑticipialr̄: τ tūc valʒ tm̄ sicut hoc ɔplexū aliqñ desijt ha bere vitā: τ sic ly mortu⁹ hʒ virtu tem āpliandi. τ tunc ad sophisma dr̄ q̄ ipm̄ ē verū. ¶ Et ad p̄mā rō nem ĩprobātē dr̄ q̄ consequētia est bona: lʒ nō sit syllogistica τ formal̄ qr̄ ibi ar̄ a nō āplo ad āplū cū distri butione ex pte minoris extremitatꝭ sed tamē maior se sola ĩfert ɔclõeʒ sed maior est negāda. ex quo est fal sa τ sua ɔ̄dictoria est vera. vt pʒ ex tractatu de āpliationib⁹. ¶ Ad se cūdā dr̄ negando ɔñaʒ. qr̄ ibi ar̄ ab āplo ad nō āplū sine cōstantia non āpli. ¶ Ad tertiā dr̄ negando ɔñaʒ qr̄ illa ñ dʒ sic cōuerti: sʒ sic. g̃ aliqd̄ qd̄ ē mortuū ē vel fuit hō. ¶ Ad q̄rtā dr̄ negādo ɔñaʒ. qr̄ ar̄ ab am plo ad non āplū ex pte minoris ex tremitatis sine distributōe āpli. et sine cōstantia non ampli.

Aliud sophisma. album p̄t esse nigrū. ¶ Probat̄ sic. h⁰ p̄t eē nigrū: τ hoc est albū. g̃ albū p̄t esse nigrū. ¶ Improbat̄ sic. oīs il la ꝓpõ affirmatiua est falsa in qua vnū ɔ̄rioꝝ affirmat̄ de reliquo. sed sic est in sophismate: g̃ sophisma ē falsū. ¶ Scd̄o sic: sophisma equa let vel est ꝓpõ de possibili nullam habēs ꝓpõnē de ĩesse: g̃ sophisma est falsū. antecedēs pʒ: qr̄ ista nūq̄ erit vera. albū erit nigrū. ¶ Ad so phisma respõdet̄ q̄ ipm̄ est veꝝ. vt pʒ per rõem ꝓbantē ipm̄. Et ad p̄ mā rõem ĩprobātē dr̄ negādo ma iorē: qr̄ predicata ɔ̄rie vel cōtradi ctorie opposita p̄nt vere τ affirma tiue p̄dicari de eod̄ subo singulari singulariter tento mediante copu la āpliatiua. ¶ Ad scd̄aʒ dr̄ q̄ illa ñ est ꝓpõ de ĩesse penes quā attendi tur veritas sophismatis.

ĩprobatio prima. Secūda. Solutio

Aliud sophisma. si nichil est aliqd est. ¶ Probat̄ sic. Añs ē simplr̄ ĩpossibile: τ ad ĩpossibile se quit̄ quodlʒ. g̃ sophisma est veruʒ. pʒ ɔña. qr̄ sophisma est vna ɔseq̄n tia cui⁹ añs est simplr̄ impossibile. q̄ ātecedēs sit simplr̄ impossibile patet: quia ad ipm̄ simpliciter im possibile seq̄tur cū bene seq̄tur ni chil est: g̃ deus nō est. conseq̄ns est simplr̄ ĩpossibile. g̃ τ añs. ¶ Scd̄o sic. ɔseq̄ns est necessariū: τ necessari um seq̄tur ad quodlʒ per rl̄am cō munē datā in tractatu ɔseq̄ntiaꝝ. ¶ Tertio sic: Cōtradictoriū cōse q̄ntis repugnat ātecedēti. g̃ sophis ma est bona ɔña. antecedēs pʒ: qr̄ ista copulatiua est ĩpossibilis. Nihil est τ nihil est: cū vtraq̄ ps sit ĩpos sibilis. vt sufficienter ex p̄mo argu mento pʒ. ¶ Improbat̄ sophisma p̄mo sic: Nulla ꝓpõ ĩfert ɔ̄dictoriā eius. sed añs sophismatꝭ ɔ̄dicit cō seq̄nti. g̃ añs sophismatꝭ nō ĩfert ɔ

ꝓbatur primo. Secūdo. Tertio. ĩprobatõ prima.

seq̄ns: ⁊ p ꝯñs sophisma est falsū.
Secūda. ¶ Scḋo sic. Cuiusl; bōe cōseq̄ntie conseq̄ns virtualr̄ icludit̄ in antecedēte. sed i sophismate cōseq̄ns non icludit̄ in ātecedēte cū cōseq̄ns opponat̄ ꝯdictorie ātecedēti. ḡ sophisma falsū.
Tertia. ¶ Tertio sic. bene seq̄tur aliq̄d est: ḡ aliq̄d est. igr̄ nō seq̄t̄. nichil est. ḡ aliq̄d est. cōsequētia pat; q2 tū nō seq̄t̄ vtrūq; ꝯrioꝝ: vt dicit phs scḋo poꝝ.
Quarta. ¶ Quarto sic: ex nulla negatiua cathegorica mere de iēe seq̄t̄ affirmatiua: s; antecedēs sophismat; ē ꝓpō cathegorica mere de iēe negatiā. ḡ ad illā nō sequit̄ affirmatia cuiusmodi est sophisma ⁊ p cōseq̄ns sophisma ē mala ꝯñ.
¶ Pro solutione sophismatis est
Solutio. Aduertēdū q; negatio inclusa i illa dictione nichil pt teneri infinitanter l; nō sic coīter accipiat̄. ⁊ sic sophisma est veꝝ: q2 ē conseq̄ntia cui⁹ antecedēs ē simplr̄ ipossibile. Et ad pmā rōe; iprobantē dr̄ q; maior intelligr̄ nisi illa propō sit simplr̄ impossibil. ¶ Ad scḋa; dr̄ negādo maiorē nisi virtualr̄ includi tm̄ v; sicut sequi. ⁊ silr̄ mioꝛ negat̄. ¶ Ad ᵱtiā dr̄ negādo cōseq̄ntiā. ⁊ ad ꝓbatōe; dr̄ dictū phi itelligr̄ dūmō illa ꝯdictoria non sic se hēant q; vnū sit simplr̄ ipossibile ⁊ altrō necessariū. Etiā ista nihil ē non ꝯdicit isti: aliq̄d est. quādo negatio capit̄ ifinitant̄ q̄ includit̄ i illa dictione nihil cū tūc ambe sint affirmatiue. Ad q̄rtā dr̄ q; maioꝛ h; veritatē nisi illa ꝓpō sit simplr̄ ipossibilis: ⁊ tūc sic subsumēdo negat̄ minoꝛ. ¶ S; si in sophismate negatio iclusa i illa dictōe nihil capiat̄ negant̄: h⁹ cōtigit adhuc mltiplr̄. Uno mō q; illō verbū est tam in ātecedēte q̄ in cōseq̄nte iportat tp̄s: stricte capiendo tp̄s. ⁊ sic dr̄ q; sophisma est falsū: vt ostēdūt rōes
soluūtur rōes iprobantes: iprobātes tp̄;. ¶ Et ad primā rōe; ꝓbantē dr̄ negādo antecedēs. imo tūc antecedēs sophismatis est simplr̄ contigēs cū ista sit simplr̄ contigēs. nichil ē in tpe stricte capiēdo tēp⁹. ¶ Ad scḋam dr̄ negando antecedens q2 ꝯñs est mere cōtingēs cū ista sit simplr̄ contingens: aliq̄d est i tpe: stricte capiēdo tp̄s. ¶ Ad ᵱtiā dr̄ negando añs. Et ad ꝓbatōnē eius dr̄ q; illa copulatiua non ē ipossibilis. cū vtraq; pars sit mere contingēs. vt p; ex duab⁹ pmis solutionib⁹. ¶ Uel in sophismate h⁹ ꝟbū ē pt iportare tp̄s large capiēdo tp̄s. ⁊ sic añs sophismatis est ipossibile: ⁊ conseq̄ns necessariū: ⁊ hoc mō sophisma est veꝝ vt ostendūt rōes ꝓbantes ip̄m. ¶ Et ad rōnes iprobantes ip̄m: dr̄ q; ꝓcedūt dūmō antecedens non sit simplr̄ ipossibile: vel dūmō hoc verbū est iportet tp̄us stricte capiendo tp̄us. ¶ Uel in sophismate hoc verbū ē in añte iportat tēpus ꝓprie capiendo tp̄us. ⁊ in ꝯñte large capiendo tēpus. ⁊ sic adhuc sophisma ē verū q2 conseq̄ns eius est ꝓpō necessaria ¶ Et ad rōes iprobantes dr̄ q; ꝓcedūt dūmō conseq̄ns non sit necessariū. ⁊ hoc ꝟbu; est in ꝯñte importat tp̄us ꝓprie capiendo tempus. ¶ Uł in sophismate hoc verbum ē in antecedēte iportat tp̄us large capiēdo tp̄us: ⁊ in conseq̄nte iportat tp̄s stricte capiendo tp̄us: ⁊ sic adhuc sophisma est veꝝ. q2 antecedēs ei⁹ ē simplr̄ ipossibile. ¶ Et ad rōnes iprobantes dr̄ q; ꝓcedūt dūmō añs non sit simplr̄ ipossibile: et vt ly est importat temp⁹ stricte ⁊ ꝓprie capiendo temp⁹.

Aliud sophisma

Si aliq̄d est aliqua ꝓpō ē. ¶ Probatur. q2 añs sophismat; nō pt eē veꝝ ꝯñte exñte fl̄ō. igr̄ sophisma ē veꝝ. probatio prima.
añs p;: q2 añs nō pt esse veꝝ q̄n ip̄; sit. ⁊ si ip̄m est: tūc aliqua ꝓpō est: igr̄. ¶ Scḋo sic opp̄m ꝯdictoriu; ꝯñtis nō pt stare in veritate cū antecedēte. igr̄ sophisma est bona cōseq̄ntia. Antecedēs p;: q2 oppositum ꝯdictoriu; est hoc. Nulla pro Secunda

põ est:mõ hec ꝓpõ nõ pt stare inveritate cũ ista:aliqd est.vt clarꝫ ẽ igitur. ❡ Tertio sic ex opposito ꝯdictorio ꝯñtis sequit oppm̃ ꝯdictorium añtis.igit ꝯña est bona. ⁊ per ꝯñs sophisma est verꝫ. Añs pꝫ quia bene seqtur.nulla ꝓpõ est.ergo nichil est:cũ ad ipossibile sequat quodlꝫ. mõ hec est ipossibilis.s. nulla ꝓpõ ẽ:ex quo nõ pt esse vera. ❡ Quarto sic:ꝯñs sophismatis est necessarium igit sophisma ẽ verꝫ:ꝯña patꝫ: qꝛ necessariũ sequit ad quodlꝫ.añs pꝫ: qꝛ ꝯsequens non põt esse falsũ. ergo est necessariũ. ❡ Improbat sophisma sic.ꝯñs sophismatis ẽ mere contingẽs ⁊ añs necessariũ:ergo ꝯña non vꝫ:⁊ per consequẽs sophisma est falsũ. Consequẽtia pꝫ.qꝛ ex ꝓpõne necessaria nũq̃ seqtur ꝓpõ contigẽs. ❡ Scðo sic.ex opposito ꝯdictorio ꝯseqntis sophismatis non seqtur oppm̃ ꝯdictoriũ añtis eiusdem:ergo sophisma est falsũ. Añs pꝫ. qꝛ non sequit. nulla ꝓpõ est. ergo nichil est.cũ añs sit possibile ⁊ ꝯñs ipossibile. ❡ Pro solutione sophismatis psupponũtur dicta in tractatu ꝯñaꝝ. ❡ Ad sophisma dꝛ q̃ ipm est falsũ. Et ad pmã rõem ꝓbantẽ dꝛ negãdo ꝯñaꝫ. qꝛ hoc nõ sufficit ad bonitatẽ ꝯñe. Quid aũt reqrit ad bonitatẽ ꝯñe dictũ est i tractatu ꝯñaꝝ. ❡ Ad scðam dꝛ negãdo cõseqntiã: qꝛ hoc nõ reqrit ad bonitatẽ conseqntie.sed reqrit q̃ oppm̃ ꝯdictoriũ conseqntis repugnet añti. Quid aũt sit repugnare añti dictũ est pus. ❡ Ad tertiã negat ãtecedẽs.ad ꝓbationẽ dꝛ negãdo q̃ illa sit ipossibilis.s. nulla ꝓpõ ẽ. Quid aũt sit ꝓpõ possibilis: ipossibilis: vel necessaria dicet i logica. ❡ Ad quartã dꝛ negando añs. Et ad probationẽ dꝛ q̃ hoc non sufficit ad necessitatẽ ꝓpõis. Quid aũt sufficit dicetur in logica.

Tertia.

Quarta.

iprobatõ prima.

Secunda

Solutio.

Aliud sophisma. Ois ꝓpõ est affirmatia. ergo nulla ẽ negatia. ❡ Probat. qꝛ ex opposito cõsequẽtis seqtur oppm̃ añtis.ergo sophisma est bona ꝯña: et ꝑ cõsequẽs sophisma ẽ verꝫ. ❡ Im probat sic. sophisma est vna hypothetica rationalis cuius añs est ãm: ergo ipm est falsũ. ꝯña pꝫ:qꝛ ad veritatẽ rõnalis affirmatie reqrit q̃ sit bona ꝯña:⁊ q̃ antecedẽs sit veruꝫ. ❡ Pro solutõe sophismatis supponũtur dicta de ꝓpõne rõnali in pmo tractatu. Ad sophisma respõdet q̃ ipm ẽ falsũ vt ostẽdit rõ iprobans ipm. Et ad rõeꝫ ꝓbantẽ dꝛ negãdo vltimam ꝯñam : qꝛ hoc nõ sufficit ad veritatẽ rõnalis: vt patuit in pmo tractatu. et sicut dictũ de isto sophismate.ita dicenð est de isto Nulla ꝓpõ est negatia. ergo ois ꝓpõ est affirmatia.

Proba°

iprol

S.

Aliud sophisma. si ois hõ est aial:sors ẽ aial. ❡ Probat: qꝛ i sophismate ar a toto i q̃titate ad suã ptẽ:vel ab vli ad suã singularẽ.igitur. Scðo sic añs nõ potest esse verũ cõsequente existẽte falso. igit sophisma est bona ꝯña. ❡ Improbat sic. oppm̃ ꝯdictoriũ conseqntis pt stare cũ añte. ergo sophisma ẽ mala ꝯña.antecedẽs pꝫ: qꝛ posito casu q̃ sortes nõ sit : tũc iste due sũt sil vere. Ois hõ ẽ aial :⁊ sortes non est aial. ❡ Etiã sophisma non fuisset bona ꝯña si fuissꝫ formatum ãteq̃ sortes fuissꝫ : ergo nũc nõ ẽ bona cõseqntia. ꝯña pꝫ qꝛ illud qð sel nõ fuit bona ꝯña nũq̃ pt eẽ bona ꝯña stãte sigãtiõe terioꝝ. ❡ Ad sophisma rñdet q̃ ipm est falsũ. Et ad pmã rõem ꝓbantẽ dꝛ q̃ ibi nõ ar debite a toto in q̃titate vt patuit circa locũ a toto in q̃titate. Etiã ab vli ad singularẽ nõ vꝫ ꝯña sine ꝯstãtia singulariũ. Ad scðaꝫ dꝛ negãdo añs:qꝛ añs pt eẽ verꝫ ꝯñte existẽte falso:vt pꝫ i pma rõe iprobãte ipꝫ Etiã negat cõseqntia qꝛ hoc nõ sufficit ad bonitatẽ cõseqntie.vt patuit in tractatu de cõsequẽtijs.

iprobatio prima.

Secũda.

Solutio

❡ Aliud sophisma.ipossi

bile est te currere si tu potes currere. ¶ Probatur. hec ppō est impossibilis. tu curris si tu potes currere: ergo impossibile ē te currere si tu potes currere. ɔña pȝ ab equalenti ad equalēs. añs pȝ: qꝛ illa ppō est mala ɔña. ergo est impossibilis. ¶ Scḋo sic. vel possibile est te currere si tu potes currere: vel impossibile est te currere si tu potes currere. Nō pmū: qꝛ ista conditionalis est mala ɔña: si tu potes currere tu curris: ergo non ē possibilis. ergo relinquitur ſȝ qḋ est. impossibile est te currere si tu potes currere.

improbatō prima. ¶ Improbatur sophisma. impossibile ē te currē si tu potes currere. ergo si tu potes currere impossibile est te currere. et vltra si tu potes currere impossibile est te currere: ɔña tȝ. qꝛ arguitur a tota cōditionali cū positione añtis ad pōnem ɔñtis. sȝ ɔñs est manifeste falsū: ergo et añs. et nō scḋa ps añtis: ergo prima que sequitur ex sophismate. et per ɔñs sophisma

Secunda est falsū. ¶ Scḋo sic. sophisma est vna cōditionalis cuius añs est verū et ɔñs falsū: ergo ipm est falsū. añs pȝ. qꝛ ista est falsa: impossibile ē te currere: et tñ ista est vera tu potes currere.

Tertia. ¶ Tertio sic. necesse est te currere si tu potes currere. igitur nō impossibile ē te currere si tu potes currere. ɔña pȝ: qꝛ nullū necessariū est impossibile. Añs pbatur: qꝛ non est possibile nō te currere si tu potes currere. ergo necesse est te currere si tu potes currere. ɔña pȝ qꝛ necesse et non

Quarta. possibile nō equipollent. ¶ Quarto sic. si tu potes currere possibile est te currere. igitur non est impossibile te currere si tu potes currere.

Solutio ¶ Ad sophisma dr qꝛ ipm est distiguēdū: eo qꝛ pōt eē conditionalis cuius añs est: tu potes currere: et ɔñs ē impossibile ē te currere: et sic dr qꝛ sophisma est falsū. vt oñdūt rōes improbātes ipm. ¶ Et ad pmā rōem pbātē dr negādo ɔñam. et ad pbatōem dr qꝛ ille nō equalent qñ sophisma est ppō cōditionalis. ¶ Ad scḋam dr qꝛ si capiatur illa ppō: impossibile ē te currere si tu potes currere: vt ē vna cōditionalis cuius ɔñs ē ista oīo impossibile ē te currere. sic cōceditur qꝛ illa ppō est falsa. Sed si capiatur vt est vna modalis composita cuius subm est ille terminus impossibile: sic negatur qꝛ illa sit falsa. ¶ Et pportionabiliter dicenḋ est de ista. possibile ē te currere si tu potes currē. Vel sophisma pōt eē vna cathegorica modalis ɔposita. cuius subm est ille terminus possibile scḋe itētionalit captus. et cuius pdicatū est hoc totū te currere si tu potes currere. et sic dr qꝛ sophisma est verū vt ostēdūt rōes pbātes ipȝ. ¶ Et ad duas primas rōes improbantes dr qꝛ pcedūt qñ sophisma capitur in sēsu hypothetico ɔditionali. ¶ Ad tertiā dr negādo añs. et ad pbatōem eius dr distīguēdo añs eo qꝛ negatio scḋa pt cadere supra totū seqns ipsā. et sic negatur añs. vel solū pt cadere supra pmū verbū. s. ly currere. et sic negatur añs et etiaȝ negatur ɔña. ¶ Ad q̄rtā dr negādo ɔñam capiēdo sophisma in sensu cathegorico.

Aliud sophisma. vterqȝ

istorum scit septē artes liberales. posito casu qꝛ sortes sciat tres et plato quattuor et non plures. ¶ Tūc pprobatur sophisma sic. Isti sciūt septē artes liberales: ergo vterqȝ illorum scit septē artes liberales. ɔña tȝ: qꝛ in simili bene seqtur. isti currūt. ergo vterqȝ illorum currit. ergo in pposito bene seqtur. probatio ¶ Improbatur sic. vterqȝ istorum scit septē artes liberales: et sors ē vnus istorum. ergo sortes scit septē artes liberales. ɔclo est falsa. ergo aliqua pmissarum. non minor: ergo maior: que est sophisma. improbatō ¶ Pro solutione sophismatis supponūtur illa q̄ dicta sunt in sūmulis de isto signo vterqȝ Etiam Solutio

Aduertenduȝ est qꝛ illud

signū vterqȝ et similiter illḋ signū neuter reqrūt qꝛ terminus cui talia signa ad

dūtur habeat duo sigāta si ꝓpō debeat esse vera in qua talia signa ponūtur. Et ido talis ꝓpō vl'is equivalz vni hypothetice copulatiue cōposite ex duabus singularib⁹ illi⁹ vlis. vt sophisma equalet isti copulatiue. iste scit septē artes liberales. ꝛ iste scit septē artes liberales: ꝛ ex quo ista copulatiua est falsa. ido ad sophisma rñdeṫ ꝙ ipm est falsū ¶ Et ad ꝓbationē eius dr distinguēdo añs. vel capiendo istū terīz isti copulatiue: ita ꝙ ista cōiūctio et inclusa in illa dictione isti cōiūgat inter duas cathegoricas: ꝛ sic negatur añs ꝛ ꝯña est bona. Sed si capiatur illa dictio isti copulatim: ita ꝙ illa coniūctio ꝛ inclusa in illa dictione isti copulet solū inter terios ꝛ vt talis ꝓpō equivalz propōi cathegorice d copl'ato sbo .s. isti. iste ꝛ iste sciūt septē artes liberales: et sic ꝯcedṫ añs ꝛ negaṫ ꝯña ꝛ ꝯñs.

Aliud sophisma. vterqȝ istorū videt asinū. posito casu ꝙ sortes videat vnū asinuz ꝛ ꝙ plato videat vnū aliū ꝛ nō illū quē videt sortes. Probaṫ sic. iste

probatō. videt asinū: demonstrando sortē. ꝛ iste videt asinū demōstrando platonē. ğ vterqȝ istoꝝ videt asinū: ꝯña tenet per iductionē. Añs est veruz

iprobatō prima. ğ ꝛ ꝯñs: qd est sophisma. ¶ Improbaṫ sic. Vterqȝ istoꝝ videt asinū. ğ asinus videṫ ab vtroqȝ istoꝝ. ꝯñs ē falsū: ğ ꝛ añs qd ē sophisma. ꝯseqntia pz a ꝓpōe de verbo actio ad ꝓpōez de vbo passiuo est bona ꝯña

Secunda ¶ Scdo sic: vterqȝ istoꝝ videt asinū. ğ videns asinū est vterqȝ istorū consequentia tz p conuersionē ꝛ consequens ē falsū: ğ ꝛ ātecedēs qd ē so

Tertia. phisma. ¶ Tertio sic. vterqȝ istoꝝ videt asinū. ꝛ isti asini sūt oēs asini ğ vtqȝ istoꝝ vidz istū asinū: vel vtqȝ istoꝝ vidz istū asinū. ꝛ sic de alijs consequentia tz p descensū: ꝛ consequens ē falsū (vt patz ex casu) ğ ꝛ añs

Solutio qd est sophisma. ¶ Ad sophisma rñdeṫ ꝙ ipm ē veꝝ. Et ad primā rōnē iprobātē pz solutio ex declaratione ꝓpcietatis actionis. ¶ Ad scdaz dr negādo ꝙ ista vterqȝ istoꝝ vidz asinum debeat sic cōuerti. ğ vidēs asinū ē vterqȝ istoꝝ. Sed illa dz sic cōuerti: ğ vidēs asinū ē alṫ istorum ¶ Ad tertiā dr ꝙ male fit descēs⁹ sub illo terio asino: qꝛ descenditur disiūctiue ꝛ deberz fieri descēsus disiūctus sic. vtqȝ istoꝝ vidz asinū. ꝛ isti asini sūt oēs asini: ğ vtqȝ istoꝝ vidz istū asinū vl' istū: vl' istū: ꝛ sic d alijs: ꝛ ista est vera sicut ꝛ sophisma.

Aliud sophisma. sēp hō fuit. Probaṫ. oī tpe homo fuit. ğ sēp hō fuit: ꝯseqntia tz ab equalente ad equalēs. Añs pz: qꝛ isto tpe hō fuit. ꝛ non fuit aliqd tps qn hō fuit. igṫ. ¶ Improbaṫ pmo sic. ꝯdictoria sophismatis est vēa. s. semp hō non fuit: cū oīes singulares ei⁹ sint vē. ğ sophisma ē falsū. ¶ Et ꝯfirmaṫ. iste due eqpollent. semp hō nō fuit: ꝛ nūqȝ hō fuit vt pz per scdam rl'az ꝯñaꝝ: ğ si vna est vera reliq est vēa. ꝛ si vna ꝯriaṫ sophismati: reliq etiā ꝯriaṫ. Scdo sic ꝯdictoria sophismatis ē vera: ğ sophisma est falsū. Añs pz: qꝛ ista scz nō semp hō fuit ē ꝯdictoria sophismatis. ꝛ illa eqpollet isti. aliquādo hō nō fuit. per pmā rl'az eqpollētiaꝝ. ꝛ vna est vera. ergo ꝛ reliqua. Hic etiā pñt fieri argumēta penes cōuersionē: descēsū: ꝛ penes rl'az ab vl'i ad exclusiuā terīs trāspositis q̄ breuitatis gr̄a dimittūṫ. ¶ Ad sophisma rñdeṫ ꝙ ipz pt distingui eo ꝙ ly semp pōt capi in sophismate vt tm̄ vz sicut ꝑpetuo: et capiēdo illū terīm homo pro illo qd est essentialṫ homo, puta ꝑ illo qd est eētialṫ cōpositū ex corpore humano ꝛ aīa rōnali non sustentatum. ꝛ sic sophisma est falsū. ¶ Et ad rōem ꝓbātē dr negando ꝯñam cū ibi arguaṫ ab inferiori ad supius cū distributione. ¶ Sed si capereṫ ille terinus homo pro oī illo de q̄ est veꝝ dicere qd est hō siue sit essē

improba' prima.

Secūda.

Solutio.

tialiter hõ sūc accidẽtalr̃ homo: ꝛ sic sophisma ẽ veꝝ. Silr̃ si capiaꝛ semꝑ vt tm̃ vꝫ sicut hoc cõplexum oĩ tpe. sic sophisma est etiam verū Et ad rões ĩprobātes patẽt solutõ nes ex dictis circa equipollẽtias ꝛ op positiones.

Aliud sophisma

pbatur primo. Tm̃ vnū est. probaꝛ sophisma. vnū est ꝛ nullū ens qð non est vnū: est. ğ tm̃ vnū ẽ. tꝫ ꝯña: ab exponẽtibꝰ ad expositā. Añs ꝑ pria pte notū ẽ Et ꝑ scðā pte pbaꝛ. qꝛ si est aliqð ens qð non est vnū illð ens est ali-

Secūdo. qð ens qð falsū est. ¶ Scðo sic. oẽ ens est vnū. ğ tm̃ vnū est ens: ꝯña tꝫ ab vli ad exclusiuā teris transpositis. ꝛ añs est veꝝ. igr̃ ꝛ ꝯñs qð ñ

Tertio. est sophisma. ¶ Tertio sic. tm̃ vnū est vnū. ğ tm̃ vnū est. tꝫ ꝯña a ꝑpõe de est tertio adiacente ad ꝑpõem de

ĩprobatõ prima est scðo adiacente. ¶ Improbatur sophisma sic. tm̃ vnū est. ğ oẽ exñs est vnū. sed ꝯñs est falsū. ğ ꝛ ātecedens. Minor pꝫ. qꝛ bene seqtur. oẽ exñs est vnū. ꝛ populus est exñs. ğ populus est vnū. ꝯclo est falsa. ergo aliqua p̃missaꝝ. nõ minor: ergo

Secunda maior. ¶ Scðo sic. plura sūt. ğ nõ tm̃ vnū est: ꝯña tꝫ. qꝛ ex opposito ĩ ferꝛ oppm̃. ꝛ añs est veꝝ. ğ ꝯñs qð est oppom̃ ꝯdictoriū sophismatis.

Solutio ¶ Ad sophisma respõdeꝛ q ipsuꝫ põt esse propõ de excluso subiecto ꝛ sic ipm est veꝝ cum sensus eius est: illud qð est vnū ꝛ non est non vnū: est. ¶ Et ad rõeꝫ p̃mā improbantẽ dr̃ negando ꝯñam primam. ¶ Ad scðam dr̃ silr̃ qꝛ cõsequens non seqtur ex añte. nisi capiaꝛ in sẽ su in quo est ꝑpõ exclusiua ꝛ exponaꝛ gr̃a pluralitatis. Uel sensus eiꝰ est iste. qð est vnū ꝛ non est plura est. ꝛ hoc mõ etiā ẽ veꝝ. Uel põt eẽ propõ exclusiua. ꝛ hoc duplr̃. Uno modo vt exponaꝛ gr̃a pluralitatis ꝛ sic coĩter dr̃ q ipsum est falsum. vt videꝛ velle phs primo physicorū Et rõnes ꝑbantes ipm ꝑcedunt quando est exclusio gr̃a alietatis. Sed tamẽ in illo sensu põt dici q est veꝝ qꝛ sua exponẽs totalis est vera. s. vnū est. ꝛ non plura q̃ vnuꝫ sūt. Prima ps est vera vt notū est Sed q scðā ps sit vera pꝫ. qꝛ aliqð est vnū qð est infinita: sed infinita nulla sūt plura. ğ vno nulla sūt plura. ꝛ per ꝯñs non plura q̃ vnū sūt

¶ Et si dicaꝛ q phs p̃mo phisicoꝝ ĩprobat antiquos dicentes illā ꝑpõem: tm̃ vnū est. Euasio.

¶ Dr̃ q phs improbat ipos non ex hoc q dicunt q nõ plura q̃ vnū sunt: sed ex hoc Cõfutatõ

q dicunt q nulla est pluralitas rerum ponenda. ¶ Uel in sophismate põt esse exclusio gr̃a alietatis. ꝛ tūc si illud ꝑticipiū exñs quod includiꝛ in illo verbo est capiaꝛ stricte vt tantū valet sicut ens quod ẽ vnū: sic sophisma est veꝝ. ¶ Et ad ꝑbationẽ p̃mam dr̃ negando minorẽ syllogismi. scꝫ q populus est existens. ¶ Ad scðam dr̃ q procedit qñ in sophismate est exclusio gratia alietatis. Sed si capiaꝛ existens large vt tantū vꝫ sicut aliqð vnum qð est. vel aliqua q̃ sunt sophisma est falsū: vt bene ostendit ratio improbans ipm. Et ad rões ꝑbantes dicir̃ q omnes procedūt quādo illud participiū existens capitur stricte. ꝛ non quando capiꝛ large.

Aliud sophisma: tm̃ vnꝰ

hõ est vnus homo. Probaꝛ. vnus hõ est hõ. ꝛ nichil quod non ẽ vnus hõ est hõ. igr̃ tm̃ vnus homo est hõ Prima pars antecedentis est nota. et scðā pars pꝫ: qꝛ nichil quod non est hõ est homo. ğ nichil qð non est vnus homo est hõ. consequntia patet a supiori ad ĩferius negatiue. ¶ Improbaꝛ sic. tantū vnus ĩprobatõ

homo est hõ. ğ oĩs homo est vnus hõ. ꝯñs est falsū. ergo ꝛ antecedẽs qð est sophisma. Minor patꝫ quia bene seqtur. oĩs homo est vnꝰ hõ: ꝛ mulier est hõ: ergo mulier est vnꝰ

hō. ꝯclō eſt falſa: ḡ aliqua pmiſſaꝝ nō mioꝛ ḡ maioꝛ. ¶ Ad ſophiſma dr ꝙ ipm eſt falſum. Et ad rōem ꝓbantē dicit negādo aīs ꝓ ſcōa pte. Et ad ꝓbationē eius dicit negādo ꝯñam: qꝛ ibi arguitur ab inferiori ad ſuperius cū diſtributione. Solutio.

Aliud ſophiſma. Tm̄ veꝝ opponit falſo. Probat. verū opponit falſo: ⁊ nihil qđ nō eſt veꝝ opponit falſo. ḡ tm̄ veꝝ opponit falſo. Aīs ꝓ pria pte notū eſt: ⁊ ꝓ ſcōa pte ꝓbat: qꝛ nichil qđ non eſt ꝓpō opponit falſo: ḡ nihil quod non eſt veꝝ opponit falſo.

improbatio ¶ Improbat ſic. falſum opponit falſo: ḡ aliqđ qđ non eſt veꝝ opponitur falſo: ⁊ p ꝯñs non tm̄ veꝝ opponit falſo.

Solutio Ad ſophiſma dr ꝙ eſt falſum: vt oſtēdit rō improbās ipꝫ ¶ Ad rōem improbātē dicit negādo ꝯñam. Et ad eiꝰ ꝓbatōem dicit iteꝝ negādo ꝯſequētiam: qꝛ ibi arguitur ab inferiori ad ſuperius cū diſtributione ſuperioris.

Aliud ſophiſma. Tm̄ calidū ꝯtriatur frigido. Probat ſic. calidū ꝯtriatur frigido ⁊ nichil qđ non eſt calidū ꝯtriat frigido. ḡ tm̄ calidū ꝯtriatur frigido.

improbatō ¶ Improbat ſic. tm̄ calidū ꝯtrariatur frigido: ḡ tm̄ calidū ⁊ frigidū ꝯtriātur. ꝯſequēs eſt falſum ḡ ⁊ aīs qđ eſt ſophiſma. ꝯſequentia videt tenere ex eo ꝙ iſte ꝓpōnes vident idē ſignificare.

Solutio ¶ Ad ſophiſma reſpōdet ꝙ ſi capiat iſte t̄minus ꝯtriatur ſecūde intētionalr̄: ⁊ ꝙ iſti t̄mini calidū ⁊ frigidū ſtent mālr̄ ſiue ſimplr̄: ſic dr ꝙ ſophiſma eſt veꝝ vt ptꝫ p rōnem ꝓbantē ipm. ¶ Et ad rōem improbātem dr negando ꝯñam. Uel ille t̄minus ꝯtriant capiatur pme intētionalr̄: et ꝙ illi t̄mi calidū ⁊ frigidū ſtent pſonalr̄. ſic ſophiſma eſt falſum: cū ſua piacēs eſt falſa: calidū ꝯtriatur frigido. qa nulla ſubſtātia ꝯtrariatur alīc ſubſtantie. ſꝫ calidū eſt ſubſtātia: ḡ calidū nō ꝯtriat alīc ſubſtātie: ⁊ p ꝯñs nō ꝯtriatur frigido. ¶ Et ad rōnez ꝓbātem dr negando antecedens.

Aliud ſophiſma. ſortes tm̄ eſt albus. Probat ſic. ſortes ē albus: ⁊ ſorꝭ nō eſt nō albꝰ. ḡ ſorꝭ tm̄ eſt albus.

iprobatō ¶ Improbat ſic. ſortes tm̄ eſt albus: ḡ ſortes nō ē calidus: vel frigidus: vel ꝟtuoſus: ſiue aliter q̄lificatꝰ. ꝯñs eſt falſum: ḡ et aīs qđ eſt ſophiſma.

Solutio ¶ Ad ſophiſma dr ꝙ ſi illa dictio tm̄: excludat gr̄a alietatis: ſic ſophiſma eſt veꝝ. Et ad improbationē negatur ꝯña. Uel ſi excludat gr̄a alteritatis: ſic dr ꝙ ſophiſma eſt falſum. Et ad ꝓbationē dr negando ꝯñam: qꝛ illa tūc nō eſt expōnēs eius. ſꝫ iſta: ſortes eſt albus ⁊ nō eſt alr̄ q̄lificatꝰ.

Aliud ſophiſma. ſortes ſcit tm̄ tres hoīes currē: poſito caſu ꝙ ſex currāt: ⁊ ꝙ ſortes ſolū ſciat de tribus ꝙ currāt. Probatur ſophiſma. ſortes ſcit tres homīes currere ⁊ non plures q̄ tres. ḡ ſcit tm̄ tres hoīes currere. ꝯſequentia tenet ab exponente ad expoſitam.

iprobatō ¶ Improbatur ſic. nullū falſum ſcitur a ſorte. ſed tm̄ tres homīes currere eſt falſū: ergo tm̄ tres homines currere nō ſcitur a ſorte. ergo ſortes nō ſcit tm̄ tres homines currere.

Solutio ¶ Ad ſophiſma reſpōdetur diſtinguendo ipm: eo ꝙ ly tm̄ pōt determinare hoc verbū ſcit. et tūc ſenſus ſophiſmatis eſt: ſorꝭ ſcit tres hoīes currere et ñ ſcit ꝙ plꝛes hoīes currāt q̄ tres. ⁊ hoc mō ſophiſma eſt verū. Et ad improbatōnē dr: ꝙ ſi illa dictio tm̄: determiet illō verbū ſcit in ꝯñte: ſic pria ꝯña nō vꝫ. Sꝫ ſi deteriet hoc dictū ſcꝫ tres hoīes currere: ſic pria ꝯña eſt bona: ſꝫ vltia nō vꝫ: qꝛ ex diuiſa ꝟa nō ſequit cōpoſita falſa. Uel illa dictio tm̄: pōt deteriare hoc dictū. ſ. tres hoīes currere: ſic ſophiſma eſt falſum: vt patet per rōnem improbantē ipm. Et ad rōem ꝓbātez dr negādo ꝯñaꝫ: qꝛ illa nō ē expōnēs

sophismatia: sꝫ ista. sortes scit tres hoies currere ⁊ nõ plures currũt ꝙ tres. mõ hoc ẽ verũ: vt pꝫ ex casu.

Aliud sophisma. solum gtꝫ p̃cedit sol⁹ ntũs. Probat̃ sic gẽ nitm̃ p̃cedit solus ntũs ⁊ nullũ casũ q̃ nõ est gtũs p̃cedit solus ntũs. ergo solũ gtm̃ p̃cedit sol⁹ ntũs. ¶ Improbatio Improbat̃ sic: solum gtm̃ p̃cedit solus ntũs. ergo solũ gtm̃ p̃cedit ntũs. ꝯña pꝫ ab exclusiua ad suã p̃iacẽtẽ. sed ꝯñs est falsũ: ergo ⁊ ãtecedẽs qð ẽ sophisma. Pro solutõe sophismatꝭ ẽ

Solutio Aduertendũ ꝙ quãdo ponũtur due dictiões reddẽtes ꝓpõem exponibilẽ in vna ⁊ eadẽ ꝓpõe: tũc illa ꝓpõ dꝫ p̃rio exponi rõne dictiõis q̃ ponit̃ in p̃ncipio alia dictione manẽte i exponẽte illi⁹ ꝓpõis: ⁊ postea debꝫ iterũ exponi rõe alterius dictionis. Unde sophisma p̃mo dꝫ exponi rõne illius dictiõis solũ: ⁊ qlꝫ ps totalis exponẽtis q̃ ẽ ꝓpõ dꝫ exponi rõne illius dictõnis solus. ¶ Ad sophisma rñdet̃ ꝙ ipꝫ est verũ. Et ad rõnẽ iprobantẽ dr̃ negando ꝯñam. ⁊ ad ꝓbationẽ dr̃ ꝙ illa nõ ẽ p̃iacens eius: sꝫ ista. gtm̃ p̃cedit solus ntũs. Et sicut dictũ ẽ de isto sophismate. ita dicenð ẽ de isto Solis trib⁹ sola duo sũt pauciora.

Aliud sophisma Oẽ enũciabile p̃ter verũ est falsum: ꝓbatio prima. ¶ Probat̃. ista est falsa. oẽ enunciabile ẽ fl̃m̃ ⁊ñ ẽ istãtia nisi ꝓ enũciabl̃i vo. ergo excepto vero oẽ enũciable ẽ fl̃m̃. ⁊ p ꝯñs oẽ enũciabile p̃ter verũ ẽ falsũ. Secũda. ¶ Scðo sic. oẽ enũciabile aliõ a vero est falsũ: ergo omẽ enũciabile p̃ter verũ est falsũ. añs pꝫ qr oẽ enũciabile est verũ vel falsum ergo omne enũciabl̃e aliud a vero est falsũ. iprobatõ Improbat̃ sic: omẽ enũciabile p̃ter verũ est falsũ. ergo oẽ enũciabile si non est verũ est falsũ. Consequẽtia pꝫ: qr antecedẽs ⁊ cõseq̃ns videnẽ idem sigñare. Qð aũt consequẽs sit falsũ pꝫ: qr bñ seqtur. Oẽ enũciabile si nõ est verũ est falsũ. ergo illud enũciabile de⁹ est: ẽ enũciabile si nõ est verũ. ergo illð enũciabile de⁹ est: est falsũ. ꝯclõ est falsa: ⁊ nõ nisi maior q̃ fuit ꝯñs p̃me cõsequentie.

Solutio ¶ Ad sophisma rñdet̃ ꝙ ipꝫ ẽ verũ Et ad rõeꝫ iprobãtẽ dr̃ ꝙ si capiat̃ ꝯñs i sẽsu hypothetico ꝯditionali: sic dr̃ ꝙ p̃ria ꝯseq̃ntia ẽ bona: ⁊ ꝯsequẽs ẽ ꝓpõ simplr̃ necessaria. ⁊ sic negat̃ ꝙ ipꝫ ẽ falsũ. Et ad ꝓbatõeꝫ dr̃ ꝙ cõseq̃ntia nõ vꝫ. qr maiorꝭ ẽ hypothetica cõditionalis. iã ex hypotheticꝭ nõ fit syll'ˢ cathegoric⁹. Sꝫ si capiat̃ ꝯseq̃ns p̃rie ꝯseq̃ntie i sensu cathegorico ⁊ vt ẽ ꝓpõ cathegorica de cõditionali subo: sic dr̃ ꝙ cõseq̃ntia nõ vꝫ. qr ar̃ ab iferiori ad supius cũ distributione supioris.

Aliud sophisma. Oẽ aial p̃ter hoiem est irrõnale. ¶ Probat̃ sic: oẽ aial qð nõ est hõ ẽ irrõnale: ⁊ ois hõ ẽ aial: et nullus hõ ẽ irrõalis: ergo oẽ aial p̃ter hoieꝫ ẽ irrõale. ¶ Improbat̃ p̃rio sic. oẽ aial p̃ter hoieꝫ ẽ irrõale: et ois hõ est aial: ergo ois hõ p̃ter hoieꝫ est irrõalis. ꝯña (vt videt̃) tꝫ in barbara. ⁊ ꝯclõ ẽ falsa. ergo aliq̃ p̃missaꝝ nõ minor: ergo maior q̃ est sophisma. iprobatõ prima.

¶ Scðo sic. ꝯdictoriũ sophismatꝭ nõ ẽ verũ neq falsũ. ergo sophisma nõ est verũ. añs pꝫ de ista aliqð aial p̃ter hoieꝫ nõ est irrõale cũ illa sit incepta. Secũda.

¶ Tertio sic. sophisma ẽ vna ꝓpõ affirmatiua cui⁹ subm ꝓ nullo supponit: ergo ipm est falsũ. añs pꝫ qr de nullo est verũ dicere ꝙ est aial p̃ter hoieꝫ. Tertia.

¶ Ad sophisma rñdet̃ ꝙ ipm ẽ verũ vt ostẽdit rõ ꝓbãs ipꝫ Et ad p̃mã rõem iprobantẽ dr̃ primo negãdo ꝯñam. qr maior non ẽ ꝓpõ cathegorica cũ sit exponibilis p hypotheticã. Scðo dr̃ supposito ꝙ maior sit ꝓpõ cathegorica adhuc negat̃ ꝯña: qr plus ponit̃ ꝓ medio in maiore ꝙ in miore. Ad scðam dr̃ ꝙ illa nõ est ꝯdictoria ei⁹ sed ista: non oẽ aial p̃ter hoiem est Solutio

irrōnale: ꝛ illa est falsa. ¶ Ad tertiā negat̄ ātecedēs. Et ad ꝓbatōēꝫ ei⁹ dr̄ q̄ nō dꝫ sic v̄ificari: sꝫ ly p̄ter dꝫ mutari in ly qđ non est: et v̄ificari s̄m subm sue prime exponētis: sic. hoc est aīal quod non est homo.

Aliud sophisma. Tm̄ oīs hō inq̄tū rōnalis est risibilis. Probat̄. exponēs ei⁹ totalis est v̄a vt pꝫ intuētī: ḡ sophisma est vex. ¶ Scđo sic. ꝯdictoria sophismatꝭ est v̄a: ḡ sophisma ē verū. aīis ꝓbat̄ p exponentē totalem ꝯdictorie. Improbat̄ sic. oīs hō in quantū rōnalis ē risibilis: ꝛ ista rōnalia sunt oīa rōnalia: ḡ oīs hō in q̄tū hō rōnale ē risibile. ꝛ oīs hō ī quantū hō rōnale ē risibile: ꝛ sic de alijs. ꝯn̄s est fl̄m: ḡ ꝛ aīis qđ est sophisma. Scđo sic. ꝯuertēs sophismatis ē falsa: ḡ sophisma est falsuꝫ. Aīis pꝫ: qꝛ ista ē falsa risibile ē hō inq̄tū rōnale: ex q̄ illa infert istā: risibile est oē rōnale. ¶ Tertio sic. subm sophismatꝭ ꝓ nullo suppōit ḡ sophisma falsum. Aīis pꝫ: qꝛ de nullo vex est dicere q̄ est hō inq̄tū rōnalis. qꝛ illud tūc essꝫ oē rōnale. ¶ Pro solutōe sophismatꝭ supponūtur illa q̄ dicta sunt in caplo đ reduplicatiuis. Et ad sophisma dicit̄ q̄ ip̄m est vex: vt pꝫ p rōes ꝓbantes ip̄m. Et ad p̄mā rōem improbantē dr̄ negādo ꝯn̄am: qꝛ sophisma est ꝓpō hypothetica. mō in hypotheticis nō fit descensus. Etiam supposito q̄ sophisma essꝫ ꝓpō cathegorica: tūc anteq̄ dꝫ fieri descēsus dꝫ illa dictio inq̄tū mutari in illam dictionē exn̄s. ꝛ iō dꝫ sic argui oīs hō existēs rōnalis est risibilis. ꝛ ista rōnalia sunt oīa rōalia. ergo oīs hō existēs hoc rōale est risibile ꝛ oīs hō existēs hoc rōnale est risibile ꝛ sic de alijs. ¶ Ad scđaꝫ dicit̄ q̄ illa non dꝫ sic ꝯuerti. sꝫ sic: ḡ risibile est hō exn̄s rōalis. ¶ Ad tertiā dr̄ q̄ qn̄ subm dꝫ v̄ificari de ꝓnoīe demonstrāte illđ ꝓ q̄ supponit: tūc non dꝫ sumi dictio reduplicatiua: ex quo non est ps subiecti. Et supposito q̄ esset pars subiecti: tūc deberet mutari in ly existens.

improba⁹ prima.

Secūda.

Tertia.

Solutio.

Aliud sophisma. Creās incipit esse de⁹: posito casu q̄ deus nūc nō creet ꝛ imediate post hoc creet. Probat̄. de⁹ icipit esse creās: ḡ creās icipit eē de⁹ ꝯseq̄ntia pꝫ: qꝛ noīa ꝛ v̄ba trāsposita idē significāt. p p̄hm scđo pihermenias. ¶ Scđo. creās nūc nō est de⁹ ꝛ imediate post hoc erit de⁹. ḡ creās icipit eē de⁹. ꝯn̄a pꝫ ab exponēte ad expositā: ꝛ aīis est notum. ¶ Tertio sic. oē illud qđ nūc nō ē deus ꝛ aliq̄n erit de⁹: icipit aut icipiet esse de⁹. sꝫ creās nūc non ē de⁹ ꝛ aliquādo erit de⁹. ḡ creās incipit vel incipiet esse de⁹. ꝯn̄tia nota est: ꝛ aīis ē vex: ḡ ꝛ ꝯsequēs. ¶ Quarto. subm ꝛ p̄dicatū sophismatꝭ supponūt ꝓ eodē: ergo sophisma ē verū. ꝯn̄a pꝫ: qꝛ hoc videt̄ sufficē ad veritatē ꝓpōnis affirmātiue. ¶ Improbat̄ sic. Creās incipit esse de⁹. ḡ creātem possibile est non esse deū. ꝯn̄s est falsum cū eius ꝯdictorie oppositū est vex: scꝫ oē creās de necessitate est de⁹. ḡ aīis est falsum qđ ē sophisma. ꝯsequētia pꝫ: qꝛ q̄cquid incipit esse aliquid: hoc possibile ē non esse illud. ¶ Pro solutōne sophismatis supponūtur illa q̄ dicta sunt in capitulo de icipit. ¶ Et ad sophisma dicit̄ q̄ ip̄m est falsum vt ostendit rō improbans ipsum. Et ad p̄mā rationē probantem dicitur negando consequētiam. Et ad ꝓbationē dicitur q̄ dictū p̄hi intelligitur dūmodo talis transpositio fiat a parte eiusdē extremi. mō sic non est hic. ¶ Ad secundā dicit̄ negādo ꝯn̄am. Et ad ꝓbatōem dr̄ q̄ illa nō est exponēs eius: sꝫ ista. creans imediate post hoc erit deus: ꝛ idē creās nūc nō ē deus. Uel creās imediate ante hoc non fuit deus. et idem creans nūc est deus. mō illa exponēs est falsa. ¶ Ad tertiaꝫ dr̄ negādo ꝯn̄am: qꝛ ibi ꝯmittitur

ꝓba⁹ p̄ia

Secunda

Tertia.

quarta

īprobatō

Solutio

falla figure dictionis: qz sub signo distributiuo sube sumit terinus de pdicamēto actōnis. ¶ Ad q̄rtā dz negādo consequētiā. qz hoc nō suffi cit ad hoc q̄ ꝓpō sit vera.

Aliud sophisma. sortes

et plato icipiūt eē. posito casu q̄ sortes antea fuit. et plato nunc p̄mo ha beat eē. ¶ Probat sophisma. sortes et plato nūc sunt: et imediate an te nō fuerūt. ḡ sortes et plato inci= ipiūt esse. ¶ Improbat sic. sortes et plato icipiūt eē: ḡ sortes incipit eē

iprobatō

tꝫ consequētia a tota copulatiua ad alterā eius p̄tē. ꝯn̄s est falsū: ḡ et ā tecedēs: qđ est sophisma. ¶ Ad sophisma dz q̄ si illa cōiūctio et cōiun gat iter ꝓpōes: ita q̄ sophisma sit vna ꝓpō hypothetica: et sic est falsū vt ostēdit rō iprobās ipm. ¶ Et ad rōeꝫ ꝓbantē dz negando ꝯn̄am qz illa nō est expones eius: q̄ aūt sit expones eius. pꝫ in caplo de icipit. ¶ Sed si illa cōiunctio et. cōiungat iter terīos ita q̄ sophisma sit vna ꝓpō cathegorica de copulato s̄bo sic ipm ē vex. ¶ Et ad rōeꝫ iprobā tem dz negādo ꝯn̄am. Et ad ꝓba= tionē dz q̄ ibi nō aī a tota coplatiua

Solutō.

Aliud sophisma. Equum

platonis sortes icipit eq̄tare: posi= to casu q̄ equus sortis sit fauellus et equus platonis sit brunellus et q̄ sortes equitet suū equū. s. fauelluꝫ et plato brunellū. et eq̄tādo permu tēt suos eq̄s: ita q̄ fauellꝰ fiat equꝰ platonis. et brunellus fiat equꝰ sortis. ¶ Tūc ꝓbat sic: equū platonis sortes nūc eq̄tat. et eundē equū pla tonis sors nō prius eq̄tauit. ḡ equū platonis sors icipit eq̄tare. ¶ Im probat sic. Equū platonis sortes i cipit eq̄tare ḡ sortes nūc equitat aliū equū q̄ꝫ prius eq̄tauit. sed illō est falsū. qz oēꝫ equū quē sortes p̄= us eq̄tauit adhuc eq̄tat: et post eq̄= tabit. ergo nullū aliū equū eq̄tat. ¶ Ad sophisma dz q̄ ipm ē falsuꝫ vt oñdit rō iprobans ipꝫ. Et ad rō nem ꝓbantē dz negando ꝯn̄am: qz illa nō est expones sufficiēs: sꝫ opꝫ addē illā ꝓpōeꝫ. s. nullū equū quē sors nūc eq̄tat p̄us eq̄tauit. vel istā nullus est equꝰ platonis quē sors prius equitauit.

probatō.

iprobatō

Solutio

Aliud sophisma. sortes i

cipit scire oēm ꝓpōem mūdi: posito casu q̄ tm̄ sint tres ꝓpōes. s. a. b. c. et sors sciat a. et b. ꝓpōnes. et etiā p̄us sciuit. et q̄ nūc de nouo sciat c. ꝓpōeꝫ. Tūc ꝓ bat sophisma sic: sors nūc scit oēm ꝓpōeꝫ et āte hoc nō sciuit oēm ꝓpō nem. ḡ sors icipit scire oēm ꝓpōeꝫ ꝯn̄a pꝫ ab exponēte ad expositam. ¶ Improbat sic: sors incipit scire oēm ꝓpōeꝫ. et a ꝓpō est ꝓpō: ḡ sortes a. ꝓpōem icipit scire: ꝯn̄s ē falsū: ḡ et an̄s qđ est sophisma: ꝯn̄a pꝫ a toto in q̄ntitate. ¶ Scđo sic: sors icipit scire oēm ꝓpōem: ḡ oēꝫ ꝓpō nē sortes incipit scire. ꝯn̄s ē falsuꝫ vt notū est. ḡ et an̄s qđ ē sophisma. ꝯn̄a pꝫ ab appellato ad nō appella tūr (ceteris sillibus manētibꝰ) ē bona ꝯn̄a. ¶ Ad sophisma coiter rñdet q̄ ipm est vex cū Alberto de saxo nia q̄ dicit q̄ in istis ꝓpōibus: sors icipit scire oēm ꝓpōeꝫ. sors desinit scire oēm ꝓpōem. ille actūs ꝓpōeꝫ non stat cōfuse et distributiē: sed de ter'ate: rōne illox v̄box. s. icipit et desinit: q̄ (vt ipse dicit) nō hn̄t virtu tem distribuēdi terminū. sed habēt virtutē q̄ faciant terminū distribu tū et non distributū. ¶ Et tunc ad primam rōnem improbantē dicit negando consequētiam. qz aī a supe riori non distributo ad suū inferiꝰ. ¶ Ad scđam dz negando ꝯn̄aꝫ: qz aī a nō distributo ad distributū ex pte illꝰ termi ꝓpōem. Et sir̄ dice ret fm̄ istum modū iā dictū q̄ ista ꝓpō esꝫ ꝓpō vera dicendo: sors desinit scire oēm ꝓpositionē. posi= to casu q̄ sortes prius sciuisset du= as propositiones. scilicet deus est. et sortes est. et adhuc sciat illas et

Proba°

iprobatō prima.

Secunda

Solutio

antea non fuissent plures ꝓpões.ꝛ tã de nouo fiat ista ꝓpõ.s.hõ ẽ asi= nꝰ. Alia solũ ¶ Alr tñ põt rñderi ad sophis ma ꝙ ipm est fɫm ꝛ ꝙ ille ꝭminꝰ ꝑ põnẽ stat ꝯfuse ꝛ distributiue. ¶ Et ad rõem ꝓbantẽ dꝛ negãdo ꝯñam Et ad ꝓbationẽ dꝛ ꝙ illa nõ est ex ponẽs sufficiẽs.sꝫ ista :sortes nunc scit oẽm ꝓpõem:ꝛ imediate añ nõ sciuit oẽm ꝓpõem:nec aliquã eaꝝ mõ scda ꝑs illius copulatiue ẽ fal= sa. Silr diceret ꝙ ista eẽt falsa: sor tes desinit scire oẽm ꝓpõem:retẽ= to casu prius posito:qꝛ sic expõit. sortes nõ scit oẽm ꝓpõem:nec ali quã: ꝛ imediate añ sciuit oẽm ꝓpõ nem.modo illa exponens est falsa in casu posito.

aliud sophisma. Sortes differt ab oĩ homie ꝓbat sic.sortes est:ꝛ oĩs hõ est ꝛ sor nõ est oĩs hõ.ꝗ sortes differt ab oĩ hoĩe. ¶ Improbaꝰ prima. Jmprobat sic.ab eo qđ nihil est nihil differt:sꝫ nihil est oĩs hõ:ꝗ nihil differt ab oĩ homie Secũda. ¶ Scđo sic.si sortes differrꝫ ab oĩ hoĩe:pari rõe oĩs hõ differrꝫ ab oĩ hoĩe:sꝫ illa est falsa:ꝗ ꝛ sophisma. Maioꝛ ꝑꝫ:qꝛ bñ sequit oĩs hõ dif= fert ab oĩ hoĩe:ꝗ oĩs hõ differt ab isto homie.ꝯñs est falsum ꝗ ꝛ añs. Tertia. ¶ Tertio sic.sortes differt ab omi hoĩe.ꝗ oĩs hõ differt a sorte.ꝯñs ẽ falsum ꝗ ꝛ añs qđ ẽ sophisma.ꝯña ꝑꝫ ꝑ simile:qꝛ bñ sequit sor differt a platone:ꝗ plato differt a sorte. quarta ¶ Quarto sic.sortes differt ab oĩ hoĩe:ꝛ sortes ẽ hõ: ꝗ sortes differt a sorte.ꝯclõ est falsa ꝗ aliq̃ ꝑmissa rũ.nõ minoꝛ:ꝗ maioꝛ q̃ ẽ sophismą Solutio. ¶ Pro solutõe sophismatis sup= ponũtur dicta in capitɫo de differt ¶ Ad.sophisma rñdet ꝙ ipm ẽ ve rũ:vt oñdit rõ ꝓbãs ipm. Si tñ ali q̃s idẽ vellet ꝑ sophisma ĩtelligeꝛ sicut ꝑ istã:sor.ab omi hoĩe differt (vt plures faciũt) sophisma eẽt ne gandũ:qꝛ tñ nõ idẽ sigãt cũ illa: iõ ad primã rõem ĩprobantẽ dꝛ negã do ꝯñam. ¶ Ad scđam dꝛ negãdo minorẽ. Et ad ꝓbatõem eius dicit negãdo ꝯsequẽtiam:qꝛ arguit a su perioꝛi nõ distributo ad inferiꝰ.q̃ cõ= sequẽtia nõ vꝫ. ¶ Ad tertiã dꝛ ne gãdo ꝯsequẽtiã:qꝛ aꝛ a nõ distribu to ad distributũ:ex q̃ ille terminꝰ hoĩe in añte nõ distribuit:ꝛ in ꝯse= quẽte distribuit. ¶ Ad quartã di= citur similiter negando ꝯsequẽtiã quia etiã arguitur a superioꝛi nõ distributo ad inferius.

Aliud sophisma. Aĩal de= bilius musca est foꝛ tius oĩ aĩali. ¶ Probat sic.aĩal dꝫ biliꝰ musca ẽ foꝛte:ꝛ oẽ aĩal ẽ foꝛ= te.ꝛ nõ oẽ aĩal ẽ ita foꝛte sicut aĩal debilius musca:igit sophisma veꝝ ꝯña tꝫ ab exponẽtibꝰ ad expositã Improbat sic. Nullũ aĩal ẽ foꝛtius ĩprobatõ oĩ aĩali:igitur aĩal debilius musca non est foꝛtius omni aĩali. Antece dens ꝑꝫ:qꝛ nihil est omne animal ergo nihil est foꝛtius omni aĩali. Etiã cetera argumẽta in sophisma= te precedenti facta possunt sic fieri ¶ Ad sophisma respõdet ꝙ ipꝫ ẽ Solutio. veꝝ:vt oñdit rõ ꝓbãs ipm:nisi ali quis vellet illã capere loco alteriꝰ cũ qua tamẽ logice loquẽdo nõ idẽ significat. ¶ Et ad rõem improbã tẽ dicit negãdo añs. Et ad ꝓbatõ nẽ eius negatur consequentia.

Aliud sophisma Soꝛtes ẽ foꝛtioꝛ hoĩe: posito casu ꝙ sint tres hoĩes.s. plato soꝛ tes ꝛ cicero:ꝛ soꝛ.sit foꝛtioꝛ ꝑlone ꝛ cicero foꝛtioꝛ soꝛte. Tũc ꝓbatur ꝓbaꝰ pria sic.soꝛtes ẽ foꝛtioꝛ ꝑlone: ꝗ soꝛtes ẽ foꝛtioꝛ hoĩe. ꝯseq̃ntia tꝫ ab iferi oꝛi ad supius. ¶ Scđo sic.soꝛtes ẽ Secunda foꝛtioꝛ ꝑlone:ꝛ plato est hõ.ꝗ soꝛ tes est foꝛtioꝛ hoĩe. ¶ Tertio sic. Tertia. soꝛtes ẽ foꝛtioꝛ oĩ hoĩe: ꝗ soꝛtes ẽ foꝛtioꝛ hoĩe.ꝯseq̃ntia tꝫ a terio di stributo ad terminũ nõ distributũ. ¶ Improbat sic.soꝛtes est foꝛtioꝛ ĩprobatio hoĩe:ergo soꝛtes est foꝛtioꝛ soꝛte. ꝛ soꝛtes ẽ foꝛtioꝛ cicerone. ꝯñs est falsum:ꝗ ꝛ antecedẽs.cõseq̃ntia tꝫ per locũ a toto in q̃titate ad suaꝫ

Solutio partē. ¶ Ad sophisma rñdet q ipz
ē falsū. Et ad rōnes iprobantes dr
negando ꝯñam. qr arḡ in duabus p̄
mis ab iferiori ad supius cū distri
butione supioris. Et in tertia a nō
distributo ad distributū.

¶ Aliud sophisma. decē
sūt genera generalissima. ¶ Pro
bat p aristo. Etiā probat per expo
nentes eius. qr decē sunt gña gña
lia: ꝛ nulla sūt gña istis gñib⁹ gene
Iprobatō prima. raliora. igr. ¶ Improbat sic. quod
per superabundantiam dr vni soli
cōuenit: sed generalissimū per sup
abundantiā dr. ḡ gñalissimū vni so
li conuenit. ꝛ p ꝯñs solū vnū ē gen⁹
Secūda. gñalissimū. ¶ Scdo sic: nullū est
genus gñalissimū. ḡ non sunt decē
gña generalissima. añs pz: qr nul=
lū est genus oi alio generali⁹. ḡ ni=
Solutio chil est gñalissimū. ¶ Ad sophis=
ma dr q si exponat affirmatie rōe
superlatiui. sic sophisma est falsum
vt ostēdunt rōes iprobantes ipm.
Et ad rōem pbantē dr q autor nō
capiebat illā ppōez in illo sensu sz
quē exponit affirmatiue: sed in illo
sensu sz quē exponit negatiue. Sz
si sophisma exponat negatiue: sic
sophisma est verū. vt ostendit ratō
pbans ipm. Et ad primā rōnē ipro
bantē ipsū dr q lz superlatiu⁹ affir
matiue exposit⁹ vni soli cōueniat:
nō tñ negatiue exposit⁹. Ad scdaz
dr distinguēdo añs. vel exponendo
suplatiuū affirmatie: ꝛ sic concedit
añs. ꝛ ꝯña est bona dūmodo sic ēt
capiat in ꝯñte. Sed si capiat aliter
in ꝯñte tunc ꝯña non vz: ex quo cō
mittit fallacia equiuocatōis ex pte
suplatiui. vel exponendo suplatiuū
negatiue. ꝛ sic negatur añs.

¶ Aliud sophisma. aliqs
homo est fortissimus hō: qui non ē
fortissim⁹ homo. posito casu q so=
lū sint tres hoies .s. a. b. ꝛ. c. ꝛ q a
sit fortissimus illoꝝ triū ꝛ b sit for
probatō. tior c. ¶ Probat sic sophisma. b
est fortissimus hō q̄ non est fortissi
mus hō: ḡ aliqs hō est fortissimus
homo qui non est fortissimus hō
añs pz: qr b est fortior homo iter
illos quoꝝ neuē est fortissim⁹. igit
b est fortissimus hō qui non est for
tissim⁹ hō. tz ꝯña ab equiualēte ad
equalens. ¶ Improbat sic. sophis Iprobatō prima.
ma implicat ꝯdictionē: ḡ ipm est
falsū. ꝯña nota est. ꝛ añs pz. qr vi
det iplicare q aliqs homo sit for=
tissim⁹ ꝛ q ille idē non est fortissim⁹
ex q̄ illō relatiū: q̄ exponit per ly et
ꝛ ille. ¶ Scdo sic. Contradictoriū Secūda.
sophismatis ē veꝝ: ḡ sophisma fal
sū. añs pz. nam istud est ꝯdictoriuz
sophismatis. ois hō est fortissimus
hō qui ē fortissim⁹ hō. modo illa ē
manifeste vera. cū sensus eius est.
ois homo q̄ est fortissimus homo
ē fortissim⁹ hō. ¶ Ad sophisma rñ Solutio
detur distiguēdo ipm eo q sophis
ma pt eē vna ppō hypothetica affir
matiua. ꝛ sic illud relatiuū qui hz
pro añte illū terim homo positū a
pte subi. Et hoc mō dr q sophisma
est falsū. vt pz p rōem improbantē
ipm. Et ad rōem pbantē dr negan
do ꝯñam. qr ille due non equalēt:
Uel sophisma pt eē ppositio cathe
gorica cuius p̄dicatū est hoc totū
fortissim⁹ hō qui non est fortissim⁹
hō. ꝛ sic illud relatiū qui hz p añte
hoc totū. fortissimus hō. ꝛ hoc mō
sophisma est veꝝ: vt pz p rōem pro
bantē ipm. Et ad p̄mā rōez impro
bantē dicit q procedit quando so
phisma capit in sensu hypothetico
ꝛ non in sensu cathegorico. Ad se
cundā dr q illa nō est ꝯdictoria so=
phismatis: ex quo sophisma est p
pō affirmatiua: sed ē ista. null⁹ hō
est fortissimus homo qui nō est for
tissimus homo.

Aliud sophisma
Totus sorꝫ ē minor sorte. ¶ Pro
bat sic. q̄libet pars integralis sortꝫ
est minor sorte: ḡ totus sortes est
minor sorte. ¶ Improbat sic. non Iprobatio
q̄lz pars sortis est minor sorte. ḡ ū prima.

totus sortes est minor sorte. ꝯña patet ab exponente ad exponibilem. Añs patet: quia aliqua pars sortis nõ est aliquãta: vt patet de anima intellectiua. ¶ Secũdo sic: aliqua pars sortis est equalis sorti. scz materia sortis. ergo non quelibet pars sortis est minor sorte. ¶ Tertio sic. subiectum et pdicatũ sophismatis non supponũt pro eodem vel eisdez: ergo sophisma (ex quo est ppõ affirmatiua) non est verũ. Antecedẽs patet: quia de nullo eodem est verũ dicere quod est sortes et quod est minor sorte. ¶ Pro solutione sophismatis supponunt que dicta sunt in capitulo de ly totus. Unde ly totus in sophismate tantũ valet sicut hoc complexum: quelz pars integralis ¶ Istis suppositis ad sophisma dicitur quod ipsũ est verum. vt ostendit ratio probans ipsũ. Et ad primam rationez improbantẽ dicitur negãdo ꝯñam. quia ibi arguitur a superiori ad inferius sine distributione superioris. Ad secundã dicit negãdo consequẽtiã vltimã: quia ibi committitur similis defectus sicut in pria. ¶ Ad tertiã dicitur negando añs. et ad pbationem eius dicit negando consequentiã: quia ly sortes non est subiectũ sophismatis: sed hoc totum pars integralis sortis.

Secũda.

Tertia.

Solutio

Aliud sophisma

Omne totum est maius sua parte. ¶ Probat sic: omne continens tãtum et amplius quam sua pars est maius sua parte. sed omne totũ continet tantũ et amplius quam sua pars: igr omne totum est maius sua parte. ¶ Improbat sic. omne totũ ẽ maius sua parte. ergo omne totum qualibet sua parte est maius. cõseqns est falsũ. ergo et antecedens. quod ẽ sophisma. ꝯña patet ab equiualentibus. Minor pz. quia non omne totum est maius sua parte que ẽ materia eius. ¶ Secundo sic: genus est quoddã totũ: et tamen non est maius sua parte scz sua specie: vel suis speciebus. ¶ Tertio sic. totũ in mõ ẽ minus sua parte. cuz ly homo est minus quam ly hõ albus. igit non omne totuz est maius sua parte. ¶ Pro solutione sophismatis est

Improbatio prima.

Secunda

Tertia

aduertẽdum

quod ly totuz in sophismate debet capi cathegorematice et nõ sincathegorematice: et tũc potest capi pro toto vniuersali vel pro toto integrali: vel pro toto in modo: vel p toto qualitatiuo: vel entitatiuo. Quid autem sit totuz vniuersale: totum integrale: et totum in modo dictum est prius in tractatu quinto petri hispani. ¶ Sz totum qualitatiuũ siue entitatiuũ est totum compositum ex materia et forma substantiali. et illud totũ bene est maius entitatiue quam sua pars. quia plus ꝯtinet de entitate quam sua pars: sed non est maius quantitatiue. ¶ Similiter ille terminus maius in proposito potest capi vt tantum valet sicut communius. et sic totuz vle et similit totũ i mõ dicunt maiora suis partibus: ex quo sũt cõiora Aliquando maius idem est quod plus continens entitatiue. et sic totum entitatiuũ est maius sua parte. similiter pars in modo est maior suo toto. ¶ Alio modo capitur vt dicit maioritatẽ quantitatiuã. Unde in pposito totum debet valere tm̃ sicut ens compositũ ex partibus integralibus. Et maius vt dicit excessum magnitudinis quantitatiue: siue vt dicit maioritatẽ quantitatiuaz. Et sic ille terminus pars debet capi pro parte integrali ¶ Istis suppositis dicitur ad sophisma quod ipm est verum. Et ad primã rationem improbantem dicitur negando minorez Et ad pbationem dicitur negãdo consequentiã. ¶ Ad secundam dicitur negando antecedens pro prima sui pte capiendo ly totũ ¶ Ad tertiam dicitur negando consequentiam. quia totum in modo non est

Solutio

Quod totuz ẽtitatiuũ

totum: vt hic capitur totum.

Aliud sophisma. Finita sūt infinita. Probatur due medietates in continuo sunt finita: et ille eedē sunt infinita: quia sunt tres tertie: quattuor quarte et sic de aliis: ergo finita sūt infinita.

iprobatio Improbatur sic. finita sūt infinita: ergo finita non sunt finita. cōseqūntia tenet per locum ab oppositis. sed cōsequēs est falsum: ergo et antecedens qđ est sophisma.

Solutio. ¶ Pro solutione sophismatis supponunt dicta in capitulo đ infinito. ¶ Ad sophisma dicitur q capiendo ly infinitum sincathegorematice et vt attribuitur multitudini: sophisma ē verum: vt ostendit ratio pbās ipsum. Et ad rationē improbantem dicitur negando consequentiā. Et ad pbationem dicitur q ly infinita sincathegorematice captum nō opponitur illi termino finita. Unde capiendo ly infinitum sincathegorematice: omnes tales ppositiones conceduntur Infinita sunt infinita

ppōes bñ notāde. Infinite vnitates sunt in continuo Infinitis finita sūt plura. similiter ista In infinitum continuū pōt esse diuisum. Et illa propositio de possibili debz sic poni in esse. In duas partes continuum est diuisum. In tres partes continuū est diuisum et sic de aliis.

¶ Textus Petri hispani vna suo cū interprete Georgio dij boni (pace cunctorū dixerim) nescio quorū incuria nostris seculis adeo depravati laceratiq: vt nec quisq sibi: nec alter alteri cohereret. mendis reiectis omibus: tū laboriosissime tum diligentissime tandem a Magistro Andrea bocard cōpressi sūt diua Parisiorum in academia. nostre salutis anno quinto et nonagesimo supra millenū quadringentenum. Mensis vero decembris die duo de vicesimo.

Hexastichon.

Corporibus mutilis mi Petre et dulce Georgi
Dum vos reppereram: plagis medicamina feci.
Sed aliis mihi non: gratum erit illud opus.
Sed aliis mihi non: commoda multa patent.
Sed aliis mihi non: alleuiatur onus.
Sed aliis mihi non: complacet iste labor.


HONNEVR · AV · ROY · ET
A LA COVRT · SALVT · A LVNIVERSITE
DONT · NRE · BIEN · PROCEDE · ET
SOVRT · DIEV · GART · DE · PARIS · LA · CITE

acceptione cũ suo determinabili. et ille terminus asinus pro nullo supponere potest: nisi pro illo ad quod restringitur per talem terminum. s. cuiuslibet hominis ¶ Sed illa determinatio non accipitur vnica acceptione cũ suo determinabili q̃ ponitur ante suum determinabile et aggregatum ex determinatione et determinabili nõ supponit vnica suppõne. vt cuiuslibet hominis qualibet asinus currit. ibi illa determinatio hominis accipitur alia acceptione q̃ ille terminus asinus. ¶ Dicitur notanter in regula nõ distributus aliunde: quia si distribueretur tunc nõ staret confuse tantum. vt hic: cuiuslibet hominis qualibet asinus currit. ¶ Dicitur notanter et non sit relatiuum grãmaticale: quia si esset relatiuum grãmaticale tunc nõ oporteret quod supponeret confuse tantum. vt hominis hõ est ipsemet. ibi illud relatiuum grãmaticale scilicet ipsemet nõ supponit confuse tantum. sed confuse et distributiue

Secunda regula de subiecto propositionis exclusiue affirmatiue.

Secunda regula talis est quod quilibet terminus cõmunis cõmuniter tentus supponens materialiter: simpliciter vel personaliter existens subiectum propositionis exclusiue affirmatiue: exponibilis gratia alietatis: non distributus per aliquod signum distributiuum supponit cõfuse tantum: vt tantum animal est homo ibi ille terminus animal supponit confuse tantum. ¶ Dicitur notanter existens subiectum. quia si esset predicatum supponeret confuse et distributiue. ¶ Dicitur notanter affirmatiue: quia subiectum negatiue quando negatio preponitur toti propositioni supponit confuse et distributiue. ¶ Dicitur notanter exponibilis etc. quia si talis propositio exponeretur gratia pluralitatis: tunc subiectum supponeret determinate: et predicatum confuse tantum. vt tantum quinque sunt predicabilia. ¶ Dicitur notanter non distributus etc. quia si talis terminus distribueretur: tunc nõ supponeret confuse tantum: vt tantum omne animal est homo. ibi animal nõ stat cõfuse tantum: sed confuse et distributiue.

tertia regula de verbis preceptis

Tertia regula talis est. quilibet terminus cõmunis cõmuniter tentus supponens materialiter simpliciter: vel personaliter sequens dictionem importantem formaliter et adequate actum appetitus intellectus vel sensus interioris: et non sensus exterioris non includentem negationem dummodo a tali dictione a parte post regatur: et significet rem in quam denotatur transire actus per talem dictionem importatus: et dummodo talis dictio nõ impediatur: supponit confuse tantum. vt cognosco homines. ibi ille actiue hominem supponit cõfuse tantum. Similiter ista verba desidero appeto. intelligo. scio. sperno. contẽno cũ eorũ participiis: faciũt terminos sequentes ea. et ab eis rectos supponere confuse tantum: dummodo non impediantur. ¶ Dicitur notanter sequens etc. quia si talis terminus precederet licet regeretur a parte post: non tamen supponeret confuse tantum: vt hic hominem cognosco. ibi ille terminus hominem non supponit confuse tantum. sed determinate ¶ Dicitur notanter formaliter etc. quia si talis terminus nõ significaret talem actum formaliter et adequate: tunc non oporteret quod terminus sequens et ab eo rectus supponeret confuse tantum vt illud verbũ est (nõ vt est pura copula captũ) significat oẽm actũ: sed quia nõ significat formaliter et adequate actu anime: sed significat etiam alios actus et alia entia. ideo terminus sequens illud verbũ est: et ab eo rectus nõ supponit confuse tantum virtute illius verbi est. ¶ Dicitur notanter et nõ sensus exterioris. quia verba significantia actus sensus exterioris non faciũt terminũ stare confuse tantum: vt ista verba video audio. ¶ Dicitur notanter nõ includentem negationem: quia si talis dictio includeret negationem: tunc terminus sequens non staret confuse tantum: sed confuse et distributiue: vt ignoro motũ et nescio hominem. ibi ille terminus motũ et ille terminus hominem supponũt confuse et distributiue. ¶ Dicitur notanter rectus etc. quia si talis terminus regeretur

N. B. les 4 ff. suivants sont des doubles. on les retrouve plus haut, dans l'ordre des signatures.

a pte añ: tunc non oporteret q̃ taľ terĩnus staret cõfuse tm̃: sed aliqñ staret deteríate: ⁊ aliqñ alio modo ¶ Dr̃ notanť sigñãs rẽ ⁊c. q2 si taľ terminus nõ significaret rẽ in quã denotať trãsire actus: tũc nõ supponeret ɔfuse tm̃. vt sortes cognoscit aĩa intellectiua hoĩe3. ibi ille ablatiu⁹ aĩa intellectiua regiť a pte p⁹ ab hmõi dictione: et sequtur verbũ ⁊ tñ nõ supponit ɔfuse tm̃: s3 deterĩnate. ¶ Dr̃ notanť dũmõ nõ impediať: q2 si impediret tũc nõ oporteret q̃ staret ɔfuse tm̃: vt cognosco oẽm hoĩem. ibi ille terĩnus hoĩem nõ supponit ɔfuse tm̃: sed ɔfuse et distributiue. ¶ Circa istã rłam aduertẽdũ ẽ q̃ terĩnus supponẽs ɔfuse tm̃ ŝm istã rłam supponit diuersimode ɔfuse tm̃: q̃ terĩ supponentes ɔfuse tm̃ ŝm alias rłas: q2 sub terĩo stante ɔfuse tm̃ ŝm istã rłam nõ pt̃ fieri descẽsus ꝑpter variationẽ appellatiõis. l3 nõ repugnet termino q̃tũ est ex pte suppõnis eius sed sub terĩs stãtib⁹ ɔfuse tãtũ ŝm reglãs pus datas: pt̃ fieri descẽsus disiũctus. ¶ Vñ ŝm coẽm vsum loquẽdi ista duo ẏba. s. ꝑmitto ⁊ reqro faciũt terĩnos ab eis a pte post rectos sequẽtes stare confuse tãtũ vt ꝑmitto tibi equũ. ad equitandũ reqriť equ⁹. ibi ille terĩnus equu3: ⁊ ille terĩnus equus supponũt ɔfuse tantũ. si tales ꝑpões debeãt saluari in veritate. Etiã ŝm cõem vsũ loquẽdi ista ꝑpõ ɔcediť. Iste spoliauit me denarijs supposito etia3 q̃ aliqs denarios retinuissẽ: ⁊ sic vr̃ (vt dicũt multi logici) q̃ terĩnus rectus a tali verbo a pte post: siue a similibus ẏbis ex vi carẽtie debeat supponere ɔfuse tantũ. Et hoc vr̃ cẽ ɔtra septimã regulã pus positã de suppõe ɔfusa ⁊ distributiua. Saluãdo tñ rłam pus datã d2 q̃ illa ꝑpõ non cõcediť: nec est ɔcedẽda ŝm rigorẽ logice quocũq3 casu posito. Sed ɔcediť loco illi⁹: iste denarijs me spoliauit. ⁊ ibi ille terĩnus denarijs stat determĩate ⁊ nõ confuse tantum

Mõbile õ diuersitate suppõnis ɔfuse tantum.

De reqro ⁊ ꝑmitto

Quarta regula talis est. q̃libet terĩn⁹ cõiter dĩctus supponẽs mãliter: simpliciť vel ꝑsonaliter: sequens nomẽ adiectiuũ nũerale vel aduerbiũ numerale in eadẽ ꝑpõe: rectus ex vi trãsitionis a pte post a verbo per tale aduerbiũ nũerale deteríato: dũmõ nõ ĩpediať: et talis dictio numeraľ includat signũ vľe cadens supra copulã. vel ɔiũctio inclusa in illis dictiõibus numeralibus capiatur copulatiue: ita q̃ talis ꝑpõ equiual3 vni ẏpothetice copulatiue: supponit confuse tm̃. Exemplũ vt bis cãtaui missam. ter potaui vinũ. Sic rcũ d2 triplex est materia ꝑpõnum ibi ille terminus materia supponit cõfuse tm̃. ¶ Dr̃ notanť sequẽs ⁊c. q2 si talis terĩnus p̃cederet dictiõem numeralẽ: nõ supponeret ɔfuse tm̃ vt vinũ potaui bis. ibi ille terĩnus vinũ stat deteríate. ¶ Dr̃ notãter rectus: q2 si terminus talis sequẽs aduerbiũ numerale non regereť a tali verbo: tũc nõ oporteret q̃ staret cõfuse tãtũ ratione talis aduerbij. vt sortes q̃ bis bibit vinũ ẽ aĩal ibi ille terĩnus aĩal nõ supponit cõfuse tãtũ sed deteríate. ¶ Dr̃ notãter a pte post: q2 si regereť a pte añ nõ oporteret q̃ supponeret ɔfuse tm̃. vt bis hõ cãtauit. ibi ille terĩn⁹ hõ nõ supponit ɔfuse tm̃. sed deterĩnate. ¶ Dr̃ notãter ex vi trãsitiõis q2 si nõ regereť ex vi trãsitionis s3 aliqua alia vi: tunc nõ supponeret ɔfuse tm̃. vt bis cãtaui gratia dei missam. ibi ille abltũs gr̃a nõ supponit ɔfuse tm̃: s3 deteríate. ¶ Dr̃ notanť dũmõ nõ ĩpediať: q2 si impedireť tũc non oporteret terminum stare ɔfuse tm̃. vt bis cantaui oẽm missam. ibi ille terminus missa3 nõ supponit cõfuse tm̃: sed confuse et distributiue. ¶ Dr̃ notanter et taľ

Quarta rła de dictione numerali

dictio includat rc. qꝛ si non include ret signū vl'e cadens supꝛa copulā vel q coniūctio inclusa non capere tur copulatiue tūc talis terīnus nō supponeret ꝯfuse tm̄: vt hodie ꝛ ho die legi missaꝫ: si illa ꝓpō est de co pulata parte extremi: ꝛ q illud co pulatum non includat aliqđ signū vl'e: tunc ille terminus missaꝫ sup ponit deteriāte. ¶ Hui⁹ regule ali qui assignant talē rōem: qꝛ tales ꝓ positiones equalent vni hypothe tice copulatiue: cōposite ex duab⁹ cathegoricis: q non pñt verificari ꝓ vna et eadē re importata p ter minū qui dꝛ stare confuse tm̄. ergo ille terminus non stat deterinate: nec confuse et distributiue vt clarū est. Et ex quo sūpponit cōiter relin quitur q supponit confuse tm̄: licet non supponat confuse tantū prope

Rō scđa

Rō alioꝝ ¶ Aliū assignāt aliā rōem qꝛ in il lis dictionibus numeralibus inclu ditur obliquus et signū vl'e sequēs illū obliquū: quod signuꝫ cadit su pꝛa copulam: ideo tales dictiones numerales faciunt terim rectum a verbo ex vi transitionis sequen tem ipsum stare confuse tantum: vt bis bibi vinū. valet tantuꝫ sicut duarū vicū interruptarū qualibet vice bibi vinū. ibi ly vinū stat con fuse tm̄. Similiter ter cātaui missam valet tantū sicut triū vicū interru ptarū qualibet vice cantaui missaꝫ Similiter triplex est materia ꝓpo sitionū: id est triū entiū quodlibet ens est materia ꝓpōnū. Et fm̄ istaꝫ resolutionē dicendū est q tales ꝓ pōnes sunt mere cathegorice. Sꝫ scđm primam dicendum est q sunt hypothetice.

Quinta regula talis est. Quilibet termi nus cōmuniter tenius supponens materialr̄ simplr̄ vel personaliter: sequēs copulatū de p̄dicamēto vbi includēs in se signū vniuersale affir matiuum. vel q cōiunctio inclusa in illo copulato capiaꝛ copulatiue

Quinta rl'a đ copula to ex teri nis đ p̄di camento vbi vl' qñ

rectus a pte añ vel a pte post a ver bo quod determinatur per copula tum de pꝛedicamento vbi. vel se quens copulatum de pꝛedicamen to quando: includens in se signum vniuersale affirmatiuū cadens su pꝛa copulā: vel q cōiunctio capiaꝛ copulatiue: rectus a pte ante vel a pte post ex vi transitionis a verbo deteriato per copulatū de pꝛedica mento quādo: supponit confuse tā tum dūmodo nō fiat impedimētū Exemplū: vt hic ꝛ rome venditur piper. hodie et heri cantaui missaꝫ ibi illi termi scꝫ piper ꝛ missaꝫ sup ponunt confuse tantum. Dr̄ notā ter includens rc. qꝛ si talia copula ta nō includerent signū vniuersale affirmatiuum cadens supꝛa copulā nec coniunctio caperetur copulati ue tunc tales terī nō supponerent ꝯfuse tātum. ¶ Alie pticule ponū tur hic eodēmō sicut in alijs regul' ¶ Vñ sensus huius ꝓpōnis .s. hic et rome venditur piper: est talis. duoꝝ locoꝝ quolibet loco venditꝛ piper. Similiter hodie et heri cā taui missam. sensus est. istoꝝ duoꝝ dierum quolibet die cantaui missā Et tunc quelibet illarū ꝓpōnū est ꝓpō mere cathegorica. Sed si ca piatur in illis copulatis illa coniū ctio ꝛ copulatiue ꝛ nō capulari: tūc plres ꝓpōes ibidē ꝯciperēꝛ. Et tūc tales ꝓpōes essent hypothetice co pulatiue: cum haberēt duas cathe goricas saltē mētaliter: lꝫ non vo caliter. Et ex quo in tali hypoteti ca mētali copulatia vltimata null⁹ terminus supponit ꝯfuse tm̄: ꝛ quī libet terminus qui ē subiectū sup ponit deteriāte ꝛ ibi sunt duo sub iecta: ꝛ in vocali non est nisi vnum subiectū vocale qđ equalet duob⁹ subiectis mentalibus supponētib⁹ deteriāte. Ideo pt dici supponere suppōne ꝯfusa tm̄: impropꝛie capi endo suppōem confusam tantum qua suppōne terīnus supplēs vicē duoꝝ termioꝝ in diuersis ꝓpōib⁹

Sensus dictarum ꝓpōnum

positorũ: quod dicitur q̃ illz supponit determinate: dz supponere ɔfuse tm̃. Proprie tñ loquendo de suppõe ɔfusa tm̃ nullus terminus dz supponere cõfuse tm̃: nisi ɔceptus vltimat⁹ cui subordinatur talis terminus suppo nat cõfuse tm̃. modo sic nõ est in ꝓposito. ideo tales termini nõ supponũt suppõne ɔfusa tm̃ ꝓprie.

¶ Questio p magistrũ thomã bri cot addita.

Circa p̃dicta q̃rit vtrũ v̾ba sigñantia actũ aïe interiorẽ faciãt terim̃ rectũ ab eis: sup quẽ vel cui⁹ significatũ denotatur actus v̾bi trãsire supponere confuse tm̃. ¶ Et arguit q̃ nõ. qr v̾ba significãtia sensationẽ iteriorẽ sigñant actũ aïe interiorẽ: et tñ talia verba nõ faciũt terĩos ab eis rectos supponere ɔfuse tm̃. igit. Minor pz qr sensatio iterior nõ fert nisi in singulare: sicut ꝛ sensatio exterior: ĝ qua rõe v̾ba sigñantia actũ aïe interiorẽ nõ faciũt terĩos ab eis rectos supponẽ ɔfuse tm̃: eadẽ rõe v̾ba sigñantia sensationẽ iteriorẽ nõ faciũt terminos ab eis rectos sic supponere ¶ Cõfirmat. sicut aliqd p̃t itelligi vl̾ cognosci ɔfuse ꝛ nõ determiate: ita p̃t aliqd videri ɔfuse ꝛ nõ determiate qr sortes visus a longe sic q̃ cognoscitur ẽẽ ens ꝛ nõ sortes: videt ɔfuse ꝛ nõ determiate. et tñ istud v̾bũ video nõ facit terim̃ ab eo rectum suppõere ɔfuse tm̃. igit nec ista verba cognosco intelligo. ¶ Scd̃o sic si talia v̾ba facerẽt terĩos ab eis rectos sic supponere: vel hoc esset rõe sincathegorematis in ipsis iclusi: vel ex eo q̃ actus importatus p talia v̾ba p̃t cadere sup plurũ suppositorũ aliqd: ꝛ tñ i nullũ illorũ feret. Rñ̃o est dicendũ primũ: qr si in ista ꝓpõe intelligo hoiem: ly hoiez supponat ɔfuse tm̃ rõe sincathegorematis inclusi in illo v̾bo itelligo eo q̃ sensus illi⁹ ꝓpõis ẽ: intelligo hoiez inq̃tũ est hõ. eadẽ rõe in ista video hoiem ly hoiem supponit cõfuse tm̃: qr cũ bene istd̾ sincathegorema inq̃tũ specificatiue captũ includit in illo verbo video sicut in illo verbo intelligo. Nec est dicẽdũ scd̃m qr impossibile est intelligere hoiem si nullus hõ intelligat. ꝛ impossibile est hr̃e sciem de triãgulo ꝛ d̾ nullo triãgl̾o sciaz hr̃e. ¶ Terᵒ sic. sub terĩs recti a v̾bis iportantibus actũ aïe interiorẽ nõ p̃t plus fieri descẽsus disiũct⁹ q̃ copulatiu⁹ vel disiũctiu⁹. ĝ talis terin⁹ nõ supponit ɔfuse tm̃ plusq̃ copulatiue vl̾ disiũctiue. ¶ Cõfirmat: qr si sub talibus terĩs possit fieri descẽsus disiũctus poterit etiã fieri descẽsus disiũctiu⁹. ĝ tales teri nõ plus supponũt ɔfuse tm̃ q̃ determiate. Añs pz qr si sequat cognosco hoiez. ĝ hũc hoiez vel hũc hoiez cognosco. et sequetur cognosco hoiem. ĝ hunc hoiem cognosco vel hũc hoiem cognosco. nã ɔñs scd̃e ɔñe seq̃t ad ɔñs p̃me. ¶ In oppositũ arguit p terciã regulã de suppõne ɔfusa tm̃ datam. ꝓlutione questionis.

Notandũ est primo q̃ sm aliqs triplex vel q̃druplex p̃t imaginari cã ꝓpt quã verba sigñantia actũ aïe interiorẽ faciũt terĩos ab eis rectos supponere ɔfuse tm̃. ¶ Una est sm aliqs qr talia verba importãt talia sincathegoremata. s. inq̃tuz vel ea rõe qua. ¶ Sz hec rõ videt paruz valere. Tũ p̃mo: qr licz talia sincathegoremata faciãt appellationez rõis: tñ nõ faciũt suppõnem ɔfusaz tm̃. Tũ scd̃o qr eadẽ rõe v̾ba sigñantia actũ aïe iteriorẽ facerẽt terĩos ab eis rectos supponere ɔfuse tm̃ cũ sil̾r includãt sincathegoremata p̃dicta. ¶ Ido alij dicũt q̃ hoc ẽ qr act⁹ iportat⁹ p p̃dicta v̾ba p̃t cadere super plurĩũ rerum aliquã. ꝛ tñ super nullam illarũ cadet. v̾bi grã fieri potest (vt dicũt) q̃ quis cognoscat hominẽ. ꝛ q̃ tñ nullũ hoiem cognoscat. ¶ Itẽ sortes bon⁹ astrolog⁹ scit aliquod astrũ ẽẽ sup nos

Ar p̃mo.

Scd̃o.

Tertio.

Quare v̾ba ꝓhere tica cõfũdũt ɔfuse tantum.

Cã p̃ma

Cõfutatõ

Scd̃a cã



et tñ nullũ astrũ sciret esse sup nos: qz q̃ñõ nec vnũ sciret esse sup nos: ex dẽ rõe quodlibz astrũ sciret esse super nos. ¶ Et f̃m hunc modũ dicendũ esset q̃ habẽs sciam de ꝓpõne indefinita de nullis reb' p̱ subm eius ĩportatis h̃ret sciaz. ¶ Iste tamẽ modus alijs non placz: imo dicunt q̃ habẽs noticiã de ꝓpõe idefinita de oĩbus singularib' subi q̃bus cõuenit p̃dicatũ: hz sciaz. Ubi gr̃a, sortes cx̃ñs bon' astrolog' sciens istã aliqd astrũ est sup nos: de quolz astro qd ẽ sup nos scit ipz eẽ sr̃ nos p̱ istas ꝓpões singl̃ares h' astrũ ẽ sup nos. ꝛ h' astrũ ẽ sr̃ nos. sz p̱ istã. aliqd astrũ ẽ sup nos. c' sbz ꝓ q̃libz astro suppõit. imo (f̃z aliq̃s) talis d̃ quolibz astro cog̃scit ipz eẽ sr̃ nos nõ tñ copulatiue lz disiũctiue: ꝛ f̃z hũc modũ teri̇ recti a v̄bis sig̃ñtibus actũ aĩe interiorẽ nõ supponerent ɔfuse tñ plus q̃ deteriate.

Opĩo p̃ia

Opinio secunda.

Notandũ

ẽ scđo q̃ tertia cã ꝓpter quã teri a verbis sig̃ñtibus actũ aĩe iteriorẽ supponũt ɔfuse tñ p̃t h̃ri ex p̃dictis: qz tñ dubiũ ẽ an act' iportat' p̱ talia v̄ba possit cadere sup pluriũ re̱ aliquã: cũ hoc q̃ in nullã ea̱ ferat: an nõ. Ideo talib' teris dz dari talis suppõ q̃ ipi f̃m vtrũq̃ modũ ɔueniat. Talis aũt est suppõ ɔfusa tñ: ideo tales teri dicuntur supponere ɔfuse tñ: si v̄ba a q̃b' regunt iportẽt actũ denotatũ ferri in plura. ¶ Et notanr̃ si iportẽt actũ denotatũ ferri in plura ꝓpter v̄ba iportãtia actũ sentiẽdi q̃ nõ fert̃ nisi i vnũ singulare. Itez ꝓpter v̄ba restricta p̱ aliq̃s additiones rõe qua̱ denotant̃ solũ actũ corũ in ferri in vnum. vt in hac ꝓpõne. p̱ɔceptũ sortis ego cog̃sco hominem: ly hoĩem nõ supponit ɔfuse tñ. sz magis deteriate. ¶ Quarta cã huĩ' suppõis p̃t esse: qz sub talibus teris (f̃m aliquos) nõ p̃t fieri descensus disiũctiu' vel copulatiu' lz etiã nõ possit fieri descensus disiunctiu' vel copulatiu' qz tñ oĩm terim supponẽtẽ coĩter sub quoꝝ p̃t fieri descensus copulatiu' vl disiunctiu' dicim' supponere ɔfuse tñ suppõne ɔfusa tñ ꝓ̃pe dicta vel im ꝓ̃pe dictã. io dicim' tales termios supponere ɔfuse tñ. ¶ Istis notatis s̃t ɔtra r̄nsiua ad q̃siũ. Termi seq̃ntes v̄ba sig̃ñtia actũ aĩe interiorẽ supponũt ɔfuse tñ

tertia cã.

q̃rta cã.

Dubitatur

p̃mo vtrũ termi ïseq̃ntes dictiões p̃uatiues vel dictiões alterãtis: aut ista v̄ba ignoro: nescio. ꝛc. supponãt ɔfuse ꝛ distributiue. Et arḡ q̃ nõ qz in ista ꝓpõe ignoro hoiem ly hoiez eodẽ mõ supponit sicut in ista nõ scio hoiem: sil'r̃ ista careo vel p̃uor visu. ly visu eodẽ mõ supponit sicut ly visũ in ista nõ hẽo visũ: qz in equaleñb' termĩ debent eodẽ mõ supponere. Sz in istis negatis nõ scio hoiem nõ hẽo visũ: neq̃ ly hoiez neq̃ ly visũ supponũt ɔfuse ꝛ distributiue. ḡ neq̃ in alijs. Minor pz: qz in illis negatis tã ly hoiem q̃ ly visũ sunt deteriationes vnica acceptõne accepte cũ suis deteriabilibus. ḡ eodẽ mõ supponũt in illis negatis sicut in suis ɔ̃dictorijs. Sed in ɔ̃dictorijs supponũt ɔfuse tñ vel deteriate. ḡ in negatiuis. ¶ Confirmat̃ qz termĩ debẽt eodẽ mõ supponere in mẽtalibus ꝛ in vocalib' ipis subordinatis. Sed in mentalib' ista̱. s. ignoro hoiem ꝛ p̃uor visu: ly visu et ly hoiem non supponũt ɔfuse ꝛ distributiue. ḡ neq̃ in vocalib'. Minor pz: qz oĩa sunt expressa in mẽte. ḡ in mente idẽ est dicere ignoro hoiem ꝛ non cognosco hoiem: p̃uor visu ꝛ non habeo visũ. Sed in illis negatiuis tales termĩ nõ supponũt confuse ꝛ distributiue. vt cla̱ est: ḡ neq̃ in alijs. ¶ Scđo sic ista ꝓpõ. sortes differt ab asino in mente vz istã sortes ẽ ꝛ asin' est. ꝛ sortes nõ ẽ asinus. Sed in illa ly asin' supponit semel deteriate: ꝛ semel confuse et

distributiue. ꝙ in exposita ly asinus supponit ꝯfuse tm̄. et ꝯña: qꝛ tūc ter minus dꝫ supponere ꝯfuse tm̄: quā do equalet duob⁹ terīs supponēti b⁹ vt p̄dictū ē. ꝙ termin⁹ rect⁹ a di ctione īportante alietatē nō suppo nit ꝯfuse ⁊ distributiue: sꝫ ꝯfuse tm̄.

Solutio dubij

In oppositū arguitur per rōnes p⁹ positas. ¶ Ad dubiū dꝫ ꝙ sic. Et ad p̄mā rōem ante oppm̄: negatur ꝙ ly visu ⁊ ly hoīem eodē mō sup ponant in illis affirmatiuis de ver bis p̄uatiuis sicut in negatiuis: qꝛ ad sciendū suppōem dictionū vni ca acceptione sumptaꝝ in ꝓpōib⁹ negatiuis cū suis determinabilib⁹ oꝫ aspicere ad affirmatiuas ꝓpōes: qꝛ qualē suppōeꝫ habēt in affirmatiuis talē ⁊ ī suis ꝯtradictoriis. Iste aūt sunt affirmatiue. ignoro hoīeꝫ pri uor visu: idō nō oꝫ ꝙ illi termī talē habeant suppōem qualē habēt in istis: cognosco hoīem ⁊ habeo visū ¶ Ad ꝯfirmatōem dꝫ p̄mo ꝙ non ē verū oīa eē expressa in mēte: imo dari possent aliq̄ ꝓpōnes mētales de verbis p̄uatiuis. Scd̄o dico: ꝙ nō oꝫ terīos eodēmō supponere in mentalib⁹ ⁊ vocalib⁹: qꝛ (fm aliq̄s) nunq̄ terī supponūt in mentalib⁹ saltē vltimatis: q̄ sunt simplices no titie non ꝯposite ex subo ⁊ p̄dica to: ⁊ tñ notū est terīos supponere ī vocalib⁹. ¶ Ad scd̄am rōem dꝫ ꝙ non semꝑ terīnus equalens duob⁹ termīs supponētib⁹ dꝫ supponere ꝯfuse tm̄. Sed si alꝫ terioꝝ suppo nat ꝯfuse ⁊ distributiue: dꝫ suppo nere ꝯfuse ⁊ distributiue.

Ad rōnes q̄stiōis ¶ Ad p̄mā pꝫ solu° ex dictis. ¶ Ad ꝯfirmatōem ꝯcedi tur añs: ⁊ negatur ꝯña. qꝛ cā quare termī recti a verbis significanti b⁹ actū aīe interiorē supponūt ꝯfuse tm̄ non est qꝛ aliq̄d potest cognosci vel appeti ꝯfuse. i. cognitione cōfu sa vel appeti appetitu ꝯfuso. capiē do ꝯfusum vt distinguit cōtra deter minatū. sed capiēdo ꝯfusū vt distin guitur cōtra singulare. modo nihil pōt sentiri ꝯ sēsatione cōfusa hoc mō qꝛ oīs sēsatio est singularis. ¶ Ad scd̄am rōem pꝫ solutio ex notabili bus. in quibus dicte sunt cāe qua re talia verba talē faciunt suppōeꝫ inter quas tertia cā videt esse ꝓba bilior. ¶ Ad tertiā rōem ꝯceditur añs: ⁊ negatur ꝯña. qꝛ tunc terīn⁹ dꝫ supponere cōfuse tm̄ saltem sup positione confusa tantū improprie dicta q̄ñ sub eo non pōt fieri descē sus disiunctiuus vel copulatiuus. ⁊ talis termin⁹ supponit coiter. vl' dꝫ ꝙ lꝫ non possit sub tali termīo fieri descensus disiunct⁹. hoc tñ nō est rōne suppōis sed rōne appella tōis: ⁊ si non impediret appellatō posset fieri sub eo descensus disiun ctus ⁊ non disiunctiu⁹ vel copula tiuus. Et per hoc patet ꝯ solutio ad confirmationem.

¶ Expliciūt suppositiones termi norum absolutorum. Sequitur tra ctatus de suppositōnibus relatiuo rum.

Iſtis suppōnib⁹ terioꝝ absolutoꝝ di cendum est de suppōi bus relatiuoꝝ gram matticaliū. ¶ Uñ relatiū gramati cale est triplex. s. relatiū referēs so lū. relatiuū relatū solū. ⁊ relatiuū referēs ⁊ relatū siꝲ. ¶ Relatiuū re ferens solū est actus sincathegore maticus limitās ꝯceptū supra quē fert ad standū relatiue. vel est ali quid tali actui sincathegorematī co subordinatū. Exm̄ vt sortes cur rit ⁊ ille sortes qui currit disputat ibi ille terīnus vocalis ille est rela tiuū referens solū vocale. Et illud cui subordinat siue qd̄ per ipꝫ exp̄ mitur est relatiū referēs solū men tale. Et in diffinitōe act⁹ sincathe gorematic⁹ ꝓpter relatiua menta

diffo rltl grāmati calis. Et qd rlatiū referens solum

lia ppe dicta referentia solū. Dicitur vel aliqd.ꝛc. ppꝛ relatiua vocalia scripta ꝛ mētalia ad plm significantia. ¶ Relatm̄ relatū solum est cōceptus limitatus per relatm̄ referens tm̄. vel est aliqd tali relatio relato subordinatū. Exm: vt sortes currit ꝛ ille sortes qui currit disputat. ibi hoc totū sortes qui currit est relatm̄ relatū: ꝛ limitaꝛ ꝛ determinaꝛ per illud relatm̄ referens solum: s. ille. Dr notanꝛ cōceptus limitatus.ꝛc. ppter relatm̄ mētale solum naturaliter significans. Dr notanter vel aliqd ꝛc. ppter relatiua relata vocalia: scripta: ꝛ mētalia ad placitū sigñtia. ¶ Relatm̄ referens ꝛ relatū siꝛ est cplexū compositū ex re[...]tio referēte ꝛ relatio relato. vel [...]qd supplēs vicē duorum. Exm pmi. vt sortes currit ꝛ ille sortes qui currit disputat. ibi hꝰ totū ille sortes q currit est relatm̄ referens ꝛ relatm̄ relatuȝ siꝛ. Exm scdi: vt sortes currit ꝛ ille disputat ibi ly ille supplet vicē relatiui referētis ꝛ relatiui relati. ¶ Et pt illud diffiniri. Relatiuū grāmaticale referens ꝛ relatū siꝛ est signū natum facere potentiā cognitiuā ad cognoscendū rē de qua pus facta ē mentio: sm aliquē cōceptū: sm quē talē rē nō repñtaret deteriate: ꝛ eodē modo si tale signū nō hrēt ante se terim de cuiꝰ sigāto faceret notitiā. vt ille: ipse: ꝛc. ¶ Dr notanter grāmaticale: ad denotandū q hic est solū sermo de relatiuo grāmaticali. ꝛ nō de relatiuo logicali. Añ de suppōe relatiuoꝝ logicaliū idē est iudiciū: sicut de suppōe terioꝝ absolutoꝝ. ¶ Dr notanꝛ referens ꝛ relatū siꝛ. ad denotandū q hic nō deteriatur de relatiuo referente solū: cū illi nō cōueniat suppō: dūmō significatiue accipiaꝛ. ¶ Dr notanter in diffinitōe sm quē talē rē.ꝛc. ad differentiam terminoꝝ absolutoꝝ: ꝛ pnoīm demōstratiuoꝝ q̄ sꝫ certū dictū cōceptū rē repñtant deteriate: ꝛ eodē mō: de q pri9 est fcā mētio: ac si nō haberēt ante se terminū de cꝰ sigāto faciunt notitiam vt dicendo hō currit ꝛ hō disputat vel iste hō currit ꝛ iste hō disputat ibi ille terinus hō in scdo loco positus: ꝛ etiā hoc cplexū iste hō repñtāt illā rē quā repñtant deteriate ꝛ eodē mō acsi nō haberēt añ se terim. de cuiꝰ sigāto faciūt notitiā

Relatiuuȝ grāmaticale diuidiꝛ p relatiuum grāmaticale subē: ꝛ p relatm̄ grāmaticale accñtl. ¶ Relm̄ grammaticale subē: ē relatm̄ grāmaticale natū referre [...]eriȝ absolutū. siue teriȝ cōnotatiuū substantiētū: qd nō cōnotat q̄tū est ex se aliquā dispōem accñtalē adiacere rei p q suū añs supponit: vel rei p q suū añs accipiꝛ. Exm. vt sortes currit ꝛ ille disputat. Siꝛr albū currit ꝛ illd mouet. ibi illa relatia. s. ille ꝛ illud nō cōnotāt aliqd q̄tuȝ est ex se accñtalꝛ: q si cōnotarēt aliqd accidētale: tūc non pōssēt hrē p añtibꝰ terios pure absolutos: ꝛ terios cōnotatiuos. ¶ Relatm̄ grāmaticale accñtl ē relatm̄ grāmaticale solū natū referri ad terim cōnotatiuū vel ad terim absolutū ptū cū cōnotatiuo: qd cōnotat [...]nē accñtalē adiacē vel nō adiacē rei p qua supponit suū añs: vel rei cui cōpatur illa res. Exm: vt ista: talis: tantꝰ: quātus: ꝛc. ¶ Dr notanter vel rei cōpate: q dicendo sortes est albus ꝛ talis ē plato. ibi illd relatm̄ talis cōnōt aliquā dispōeȝ adiacere illi rei. s. platoni cui cōpatur illa res q est sors albꝰ. ¶ Añ i illa diffinitōe dr solū natū.ꝛc. ad drīam relatioꝝ grāmaticaliū subē. ¶ Relatm̄ grāmaticale subē didꝛ i relatm̄ grāmaticale subē idētitati ꝛ i relatm̄ grāmaticale subē diuersitatl. Relatm̄ grāmaticale subē idētitatl ē rltm̄ grāmaticale subē qꝰ referēdo suū añs i ppōe copla

Marginal notes:
Qd relatm̄ relatū solū
Qd relatm̄ referēs ꝛ relatū siꝛ
diuisio relti

affirmatiua natū ē supponere pro illo vel illis ꝓ quo vel ꝗbus ꝓpō sui añtis v̄ificat: vt sunt ista relatia

qd. latiū ia: suus: ipse: sui: iste: ⁊ idē. ¶ Relatiuū grāmaticale sube

de diuer diuersitatis

sitatis. eit relatiū sube quod referēdo suū añs in ꝓpōne copulatiua affirmatiu… est natū supponere ꝓ illo vl' illis ꝓ quo vel ꝗbus ꝓpō sui añtis verificat. vt sunt ista relatiā: aliud:

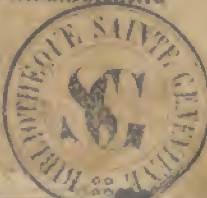
subdiuisio. diuersum. et similia. ¶ Relatiuū sube identitatis diuidit in relatiuū sube idētitatis reciprocū ⁊ i relatiuū sube identitatis nō reciprocū. ¶ Relatiū sube identitatis reciprocū est relatiū sube idētitatis natū poni in eadē ꝓpōe cathegorica cū suo añte: significās regressionē actionis vel passionis vel alterius habitudīs accītalis siue ext̄atie ī ille … quo exiuit vel in quo ē: vel in rex ab eo possessā. Exm̄ pmū: vt sor… diligit se. ibi hoc verbū diligit sigāt actionē ꝓcedentē a sorte ⁊ illud relatiū se denotat ꝙ illa actio …dit in sortē. Exm̄ secundū: vt …ꝑcutit a se. Exm̄ tertiū vt iste …plat a se. Exm̄ quartū. vt sors …t ipsemet. Exm̄ quintū: vt sortes …z suum. ¶ Relatiū sube idētitatis … reciprocū est relatiū sube nō na… poni ī eadē cathegorica cū suo … nisi per modū īplicationis: vt …ipse. ⁊c. vn̄ sicut dabile est relatiuū sube identitatis reciprocū: ita pt dari relatiū sube diuersitatis reciprocū qd circūloquit per illud cōplexū aliud a se ¶ Relatiū accītis diuidit in relatiū accītis diuersitatis: ⁊ in relatiū accītis idētitatis. ¶ Relatiuū accītis idētitatis: ē relatiuū accītis: qd referendo suum añ in ꝓpōe copulatiua affirmatiua natū est supponere ꝓ re simili vel eq̄li illi rei ꝓ qua ꝓpō añtis verificatur. vt talis ⁊ tātus. vt dicendo sortes est albus: ⁊ talis est plo similr sortes est bicubitus: ⁊ tantus est plato. ¶ Relatiuū accītis diuersitatis: ē relatiuū accītis qd referendo suū añs in ꝓpōe copulatiua affirātiua natū est supponere ꝓ re dissimili vel inequali illi rei ꝓ qua ꝓpō sui añtis verificat: vt sortes est bicubitus: ⁊ silr tantus est plato. Uel sortes est albus ⁊ alteriusmodi est plato. Unde sicut ē relatiuū sube tam idētitatis ꝙ diuersitatis reciprocū. ita etiā pt dari relatiuū accītis identitatis reciprocū: ⁊ illō circūloquit per hoc cōplexū se qualificatū talit vt dicēdo sortes videt se qualificatū talit qualiter plato est qualificat⁹. Silr pt dari relatiū accītis diuersitatis reciprocū. ⁊ illud circūloquit p h⁹ complexū.. se alit qualificatū: vt dicendo sortes videt se aliter qualificatū ꝙ est plato.

Unde pro… ꝓpōne rela…t sube idētitatis ponūtur alique rle: quarū

prima talis est. Oē relatiuū identitatis substātie referens relatiōe ꝑsonali in ꝓpōne copulatiua affirātiua suū añs positū in ꝓpōne cathegorica affirmatiua dūmō ātecedēs sit totale extremū: vel pncipalior pars extremi: supponit solum si supponat ꝓ illo vel illis ꝓ quo vel ꝗbus ꝓpō añtis verificat: dūmodo ipm relatiuū nō restringat ad stādum pro paucioribus: nec amplietur ad standū ꝓ pl'ibus. Exm̄: vt hō scribit ⁊ ille mouet. ibi illud relatiuū ille refert relatione ꝑsonali in ꝓpōe copulatiua affirātia suū añs scz illū terīm hō: qui ponit in ꝓpōne cathegorica affirātiua: ⁊ ē totale extremū illius ꝓpōnis: ⁊ cū hoc supponit. tō illud relatiū ille soluz supponit ꝓ illis ꝓ ꝗbus verificat ꝓpō añtis. s. ꝓ hoib⁹ scribētibus cū solū ꝓ illis ꝓpō añtis v̄ificetur. et illud relatiuū ille nō restringit ad standū pro paucioribus ꝙ ꝓpō añtis verificat. ideo supponit ꝓ oībus illis ꝓ ꝗb⁹ ꝓpō antecedentis verificat. ¶ Dr notanter in regla substantie. qz relatiuum accidētis

De relatio sbe idētitatis. prima rla.

37



Prélèvement sur les taches d'humidité
non actif (analyse décembre 2014)
YN

